

THE LIBRARY OF CONGRESS

СРПСКИ РЈЕЧНИК,

истолкован

ЊЕМАЧКИМ И ЛАТИНСКИМ РИЈЕЧМА.

скупио га и на свијет издао

ВУК СТЕФАНОВИЋ.

Wolf Stephansohn's

Serbisch = Deutsch = Lateinisches Wörterbuch.

Lupi Stephani F.

Lexicon Serbico - Germanico - Latinum.

У Бечу (Wien, Viennae),

gedruckt bei den P. P. Armeniern.

1818.

ПРЕДГОВОР.

Већ има близу иљада година како Србљи имају своја слова и писмо, а до данас још ни у каквој књизи немају правога свог језика! Док су Србљи имали своје краљеве и цареве, да се у оно доба овако млого писало, као што се данас пише по ришћанским државама, јамачно би они почели још онда својим језиком писати; али се онда може бити још мање писало, него што се данас пише по Турским државама; зато се није требало ни старати да сви људи разумију оно што се пише; а неколико људи могли су ласно писати којекако. Оставше дипломе од наши краљева и од царева, и други рукописи од они времена свједоче, да је народ Српски прије пет стотина година говорио као и данас што говори (осим ђекоји Турски, и други туђи ријечи), него да су писари у писању мијешали народни језик с црквеним језиком, као и данас што се ради. Н. п. у Душановим законима (из половине 14-те стотине година), што су наштампани у историји Раићевој, стоји: „И ако се наће полуверацЪ да узме „Хрїстїанку: акое крадомЪ, дасе има покрстити у Хрїстїанство: аколисе не „покрсти: да мусе узме жена и деца и васЪ домЪ, и онЪ дасе заточитЪ. — „да то село платитЪ що бы онЪ платїо, кои е то пожегао — Книге Царске „коесе находе и коесе износетЪ предЪ судїю, да имаютЪ судїе сматра-„ти, а кои пресуждуе первый уставЪ Царски, штое записалЪ светли Цар „кому, оне Книге кое повтораютЪ уставЪ первый, да и узму судїе и прине-„су предЪ Цара — да ихЪ закунетЪ, и кадесе закуну — Пїяннце коисе „скытаютЪ, и нападну где на кога, и кои кога посече, или окервавы, „а не до самерти, таковому пїяници да се око извади, и рука да му се „отсечетЪ, аколи кога пїянЪ издеретЪ, или кому папуче скине, или „скине кому капу или що узметЪ" и т. д. Раић каже, да се ови закони налазе у старом рукопису у архиви племените ГГ. Петра и Саве от Текелија, и да су оданде од слова до слова исписани и наштампани; но ја би опет рекао, да су ђекоје ријечи поправљене по данашњему Славенском језику, н. п. отецЪ, святи, первый, церковь, самерти, терговацЪ, сотворити, возвратити, во (градЪ), со (изволенїемЪ), ко (домомЪ) и т. д. ово би по старом рукопису морало бити отацЪ (као полуверацЪ, парацЪ, и т. д.), свети (као што и овђе има ђешто), прв ы и (или први), црковь, самрти, трговацЪ, сатворити, вазвратити, ва, са, ка (као што и овђе има ђешто); или може бити да су и титле и мали јерови(ь) преварили онога, који је исписивао. Али баш да речемо, да је и у првоме рукопису овако исто, као што је наштампано у Раићевој историји и овђе, опет је јасан знак,

да је народ Српски прије 500 година говорио као и данас што говори, а и писари да су и онда писали као и данас што пишу. — Тако стоји у дипло−ми кнеза Лазара, што је дата намастиру Раваници (оној у Ресави) 1381-ве године: „и мега (на другом мјесту стоји мѣга и меѣа и мѣѣа) „гдѣ истече блато изъ мораве и упада у мораву. И отъ мораве посредъ поля „до велике тополе. — Жицомъ до великаго пута — на кленовачку врьши„ну посредъ рашкога кључа. — Сашкимъ путемъ на шливу. — Потомъ „путемъ на дѣль. — На гомилу на дѣо. Путемъ деонимъ. — Отъ кру„шке великомъ равниномъ. — и съ заменою. — И панагюрь свете петке „на дунаву" и т. д. А почетак је ове дипломе: „Іже отъ несущїихъ вьса въ „бытыѥ прїведый видимааже и невидимаа" и тако даље, Славенски, да га ни један прост Србљин не може разумјети. На печату стоји: благоверни кнезъ, а на потпису благовѣрныи кнезь и т. д. — Ето тако су (од прилике) писане и остале све дипломе (старије и млађе од ове), што се налазе којеђе. — Сад још неколике врсте из Српске историје Ђорђија II. Бранковића, пошљедњега деспота Српскога, који је умръо прије сто и неколико година (1711), из књиге треће, страна 89 (по): „Пьрви неманя православно кьрщение тридесетолетанъ васприемъ на се„бе ва Рашку Епископию и ва цьрковъ светихъ апостолъ кьрщаетсе пьр„ви немания именемъ Стефанъ, ва томже кьрщению единокупно и самодьр„жавну областъ васприемъ и окрепъ дьржави своеи воевати зачениу ему „многие дьржави себе присвоивъ доидеже Исака комнена цара константи„нополскаго на свое самиритело хотение привлещи вазможму бистъ, са„мирениеже между ими бивает вииною сею, яко Гречаски царъ вадастъ „своюдащерь ва супружницу Стефану пьрвому Деспоту Сину неманину „пьрвому, рекшаго светаго Сумеона Егоже гречаски Царъ ва глаголани и ва „писани великимъ Жупаномь именоваше, якоже отомь и вние ва писани на„шемь васпоминаниемь изобразихомь, и по светомь ему преставлению ва „светую отъ нѣго сатвореную обитель Студенички Монастиръ положенъ „бистъ, и Деже и синъ его Стефанъ пьрви Деспотъ и пьрви венчани кралъ „рекоми, са синомъ своимъ Радославомь, и внукомже светаго Сумеона ва Ра„цехъ своихъ погребени Суть *)." — По овоме би сад могао рећи сваки човек, који не зна историје нашега језика и писања, да су овако Срби говорили прије сто година; као што мисли Енгел, да се у Карловцима врло добро Славенски мора говорити, зашто је Рајић овђе рођен, а онако добро пише Славенски; и да је Сремачки језик ближи к Росијскоме, него к Дубровачкоме **): и као што смо до сад сви мислили, да је Бранковић онако писао, као што Рајић у својој историји на много мјеста наводи његове ријечи, и каже: „Сице пишетъ Бранковичъ", или „Сїя суть словеса Бранко-

*) Ја сам ово исписао из Бранковићева рукописа, који се сад налази у Карловцима у митрополитској библиотеци; и овђе је управо онако наштампано, осим велико я (које у Бранковићеву рукопису стоји и у почетку и на крају), ук, от, и ω, што није имала овдашња штампарија, него је мјесто њи метнуто у, отъ, я, о.

**) Engel's Geschichte des K. Ungern und seiner Nebenländer III., 147 und 154.

вича"; а нијесмо знали, да је Раић Бранковићев језик поправно по својој граматици!

Тек 1783-ће године први је Доситеј Обрадовић казао, да треба писати Српским језиком као што народ говори, и сам је почео, колико је знао, тако писати. За њим су пошли млоги учени Србљи, и за ово 35 година написали различне (тобоже Српске) књиге; али (за превелико чудо!) до данас још немамо ни једне књиге да је управо написана по Српској граматици, као што народ говори! Ни једном списатељу није пало на ум, да барем за себе постави каквагођ правила у језику, и њи да се држи, него је писао сваки по својој вољи (како му се кад навр пера десило), тако, као да наш језик (осим свију језика на овом свијету) никакви правила нема! Ово је од учени Србаља први опазио Г. архимандрит Кенгелац, као што каже у предговору својега јестествословија: „Вси народи, и сами язычницы книги своя по грамматіискимъ правиламъ списаша, у насъ по правиламъ бабы Смиляны пишутся." Истину овије ријечи Г. Кенгелца посвједочиће све Српске досадашње књиге.

Два су велика узрока овој несрећи нашега језика, и овоме (прије нечувеном на овом свијету) покору нашему: прво, што су наши списатељи све самоуци у Српском језику: зашто ми немамо још ни Буквара Српскога, а камо ли што више. Ако се наш списатељ родио у вароши, он већ није ни чуо правога и чистога Српског језика; ако ли се родио у селу, он је у ђетињству дошао у варош, и онђе за 10 — 15 година учећи науке на туђим језицима, мора заборавити и мислити Српски (зашто сви народи не почињу с једне стране мислити о стварма; и отуд је постала она разлика између језика, што се зове својство језика). Кад који тако прође кроз све школе, онда постане Српски списатељ (који оће); ђекоји узму Славенску граматику Г. Мразовића, те је прочитају: да по њој Српски пишу; а ђекоји не траже ни ње, него одма по Њемачкој и по Латинској граматици почну Српски писати, и не сумљајући да они могу не знати свога језика. Но ово је барем несрећа, на коју се туже и остали Славенски народи (сви, осим Руса), који на свом језику немају школа ни наука: али је друго само наше, и са свим ново на овоме свијету, т. ј. што ми имамо два језика, па оћемо и трећи да начинимо. Понајвише наши књижевника и веће господе Српске по Маџарској кажу, да је Славенски језик (што имамо данас на њему библију и остале црквене књиге) прави Српски језик, а овај, што њим говори народ (и они), да је само свињарски и говедарски језик, и да је покварен од првога. А како треба данас писати за Србље, ни они сви нијесу сложни, него су се подијелили на двије стране: једни кажу да треба писати управо Славенски, а народни језик оставити са свим, као покварен, свињарски и говедарски језик (ово барем није тако ново, зашто је било људи, који су по Талијанској и по осталој Европи прије неколике стотине година овако мислили и говорили о Талијанскоме, Француском, Шпањолском, Англијском и о Њемачком језику, према Латинскога); а други (којије највише има) кажу, да не треба управо ни Славенски ни Српски, него да народни језик треба поправљати, и писати мјешовито између обадва језика, да се приближава к Славенскоме и да се гради књижевни језик, да се Славенски језик опет поврати у народ и

ожиљи. Први имају врло мало списатеља (зашто слабо ко зна Славенски језик тако, да може књиге писати; а ни рјечника онаковога ни грамапике још нема, као што би требало, и из који би човек могао Славенски језик тако научити, да може књиге писати), а други имају силу Божју, који једнако поправљају језик Српски (а кашто и Славенски, кад не знаду ни како је Српски ни Славенски, н. п. мназ мјесто млаз; месѣц и мѣсѣц, мјесто мѣсяцъ; опомѣнутисе, смѣтати, окервавити, ерђа и т. д.), к Славенском приближавају и граде књижевни језик (зашто они мисле, да су књижевни језици осталије народа начињени, а не могу да разумију, да су сви народи почели писати оним језиком, као што ѣоворе орачи и копачи, свињари и говедари, па кад се почело љепше мислити, онда су и језици љепши постали). — А како то они чине? Сваки по својој вољи и по своме вкусу. Никаквим језиком на овом свијету није тако ласно писати, као овим њиовим: код њи не треба знати никакве граматике (ни Српске ни Славенске), него зарежи перо па пиши по своме вкусу, како ти кад из пера испече: што не знаш Српски, метни Славенски; што не знаш Славенски, метни Српски; а што не знаш ни Српски ни Славенски, метни како ти драго (што ти прије на ум падне): ђе се из два језика (и из треће главе) по својој вољи трећи гради, ту се не може погријешити; само да није чисто као што народ говори, а остало све може поднијети. Сад се не треба чудити, зашто се у нас књиге пишу „по правиламъ бабы Смиляны", и како се у Српским књигама може наћи: пастыревъ, пастыровъ, пастырей, пастыра; момака, момковъ; оваго моега; у Босной, уБачки; постелїи, дѣвїй; творятъ, творе, твору; пужати, успужати; люблѣтьи, обзиретьисе, успавленъ, успавлѣнъ, вребляше; любу, молу, говору, красусе; присеби и при честныхъ мыслей; изъ между нима; утверди любовь между васъ; у свимъ его дїалектми; три, четыри кораковъ; за моћи, за чути, за учити, за слушати; дали донети, чинили су доћи; корчмарица, крчмарица; тернѣ, трње; овде, овдѣ, овдїе; свѣща, свѣтьа, светьа; њима, нїйма, нїима, нима; њой, нїой, ной; свїю, свїюхъ, всѣхъ; вѣщацъ, вѣштацъ, вѣштецъ; пачче, пашче, паще; женъ, джепъ, дчепъ, чебъ; месецъ, месѣцъ, мѣсяцъ, мѣсѣцъ; трепавице њене, повѣсть ея; отъ нее, около нѣ, безъ ње и т. д.

Од почетка Доситејева једнако се налази паметни људи, који желе да се управо пише Српски (као што народ говори), и пишу колико који зна и може. Који човек не зна ни за какву граматику, нити за какав други језик осим свога, он може писати и без своје граматике; и управо онако као што треба: зашто му не може пасти на ум да пише друкчије, него онако као што се говори; тако је, н. п. могао Омир спјевати Илијаду и Одисеју не знајући ни писати, као и наши старци и слијепци што су спјевали толику силу пјесама. Али људи који су што учили, и знаду да језик има некаква правила, они већ не могу писати без граматике (већ ако да је који сам граматик): зашто би (као учени људи) све ради да пишу боље него што се говори, па зато језик по својој памети поправљају, а управо кваре и грде: тако, н. п. учен Србљин пи-

шући мисли: кад се каже ору, црпу, режу, мету, гребу, треба казати и твору, трпу, тражу, прату, љубу; кад се каже пужем, мећем, обрћем, треба казати и пужати, мећати, обрћати; кад се каже удављен, треба казати и успављен; кад се каже требљаше, треба казати и вребљаше; кад се од Славенскога зовутЪ, Српски каже зову, треба и од живутЪ казати живу; кад се (у Славенском језику) каже двировЪ, треба казати и пастыровЪ; кад се каже ћуд ћуди, и јарад јаради, треба казати и смрад смради, гад гади; кад се каже јак јачи, треба казати и висок височи; кад се каже међу њима, треба казати и између њима; кад не треба казати млого, него много, онда не треба казати ни млаз, него мназ; кад не ваља казати наместити, него намјестити, онда не ваља казати ни сметати, него смјетати и т. д. Из овога се види, да је и онима, који су ради, тешко Српски писати књиге без рјечника и без граматике. Ову су потребу познали већ одавно млоги наши списатељи, као што су ђекоји и спомињали у својим књигама.

Ја сам из љубави к Српскоме језику, и из жеље да би му се што брже помогло, прије неколике године написао и издао на свијет Писменицу Српскога језика, само као мали углед како Србљи склањају имена и спрежу глаголе. Она је изишла онакова, као што је онда од мене могла изићи прва Српска граматика. Који су сумњали да што не знаду, могли су се чему и из ње поучити; а који мисле да све знаду, они ће се подерати онакови какви су, макар им ко написао сто најбољи граматика. Из који сам узрока издао ону прву Српску граматику, из оније исти ево издајем и овај први Српски рјечник (и другу граматику).

Ја могу слободно казати за ове ријечи, што су овђе скупљене, да су све у народу познате, и да се овако изговарају као што су овђе записане; а у народу је остало још млого ријечи, које ја, или нијесам никад ни чуо, или ми нијесу сад могле пасти на ум. Може бити да ће се и у овој књизи наћи ријечи у описивању обичаја и други ријечи, којије нема на своме мјесту. Од како се ова књига почела штампати, и мени је ево неколико ријечи на ново пало на ум, које ево овђе додајем:

Вармеђа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) in der ungrischen Statistik die Gespannschaft (жупанија), comitatus.
Вармеђаш, m. Comitats-Herr, tabulae comitatus assessor etc.
Вармећскӣ (вармећки), ка, ко, Comitats-, comitatus, comitatensis.
Вјеверичић, m. vide јеверичић.
Вјеверичица, f. dim. v. вјеверица.
Вјеверичјӣ, чја, чје, vide јеверичји.
Дереглија, f. das Boot, linter.
Дуба, f. Art Schiffe, die zur See und auf Flüßen zu gebrauchen, navigii genus.
Ђечермица, f. dim. v. ђечерма.
Жиц! } interj. von einer Art Schlagens, interjectio de modo
Жицкац! } percellendi.
Жмира, m. (Рес. и Срем.) vide жмиро.
Жмиро, m. (Ерц.) der Blinzler, connivens.
Златнӣ праг, m. die Stadt Prag in Böhmen, Praga. Србљи приповиједају, да Турци још једном морају проћи Беч, и доћи до Златнога прага, да им онђе коњи позобљу зоб, што им је оставио свети Јован; па ће и потом оданде и жене с преслицама гонити натраг.
Искање, n. (у Сријему) vide бискање.
Искати, иштем, vide бискати.
Испоклањати, ам, v. pf. nach einander verschenken, edono.
Испреплетати, лећем, v. pf. nach einander überflechten, perplecto aliud ex alio.
Истоветнӣ, на, но, wahrhaft, leibhaft, verissimus: исти истоветни.

Ко̀је, theils, aliud, partim: које ја, које ти; које тамо, које амо; које отуд, које одовуд.
Којегде̑, (Рес.) } hie und da, passim.
Којегли̑, (Срем.)
Којерђе̑, } (Ерц.)
Којеђе̑,
Којека̀ко, irgend wie, utcunque.
Којеко̀, којекога, irgend wer, unus alte vr.
Којеку̀да̑, irgendwohin, aliquo.
Којеку̀де, Intercalare des Cerni Georg, vox solita intercalari a Georgio.
Кра̑дом, heimlich, furtim.
Ље̑, gewiß, sane (von гле?).
Ма̑, m. узео ма, hat seinen Kopf aufgesetzt, gehorcht nicht mehr, cepit impetum (zu ма, impetus).
Ми̏тровски̑, ка, ко, н. п. мјесец, Demeters, Demetrii mensis (Octob.)
На̏пабѝрчити, им, v. pf. nachlesen, spicilegium facio.
На̏паљепковати, кујем, vide напабирчити.
Не̏колицина (људи), einige Leute, aliquot homines.
Ну̑рија, f. der Sprengel des Popen, die Pfarre, parochia.
Околни̑, на, но, umliegend, adjacens, vicinus.
Очѐње, n. vide очимљење.
Очимити, им, v. impf. Vater nennen, patrem appello.
Очимљѐње, n. das Vaternennen, patris appellatio.
Очипити, им, vide очимити.
Па̑р, m. у овај пар, itzt, für dieses Mal, nunc.
Повла́чење, n. das Umherziehen, distractio.
По̏родица, f. die (lebende) Familie, gens:
„Поздрави ми старца Варићака:
„Нек' поведе своју породицу,
„Породицу Варићаковиће —
Солу̑н, m. Thessalonich, Thessalonica. Приповиједасе, како је некакав казивао, како су у Солуну јевтине чакшире; а други му рекао: То може бити, али до Солуна сто сомуна, а од Солуна сто сомуна (треба). —
Студѐница, f. 1) ријека у Србији (близу Новог пазара). 2) намастир (који се зове и Студеничка Лавра) код те ријеке. Студѐничанин, калуђер из Студенице. Студѐнички̑, ка, ко, von Студеница.
Такођер, gleichfalls, itidem, item. cf. тако.
Ту̏пнути, нем, v. pf. stampfen, pulso.
Ука̀љати, ам, v. pf. (mit Koth) beschmutzen, luto maculo.

Ако и нијесу у овој књизи скупљене све Српске ријечи, али је постављен темељ да се скупе (колико је могуће у живом језику). Сад сваки зна, ђе ће коју ријеч тражити, и ако је не нађе, виђеће да је нема, и може је ђе записати и оставити; и тако се сад сто пута лакше могу покупити остале ријечи, што су остале по народу, него што би се на ново почело и све скупиле.

Што се тиче овђе Њемачкога и Латинског језика, о том сам радио са Г. Копитаром, ћ. к. дворским библиотекаром; али опет ако се ђе нађе, да су које ријечи рђаво преведене, томе сам ја крив, што му нијесам знао право значење казати, а не он, што га није знао Њемачки или Латински истолковати. Може бити да ће многима од наши учени Србаља пасти на ум код ђекоји ријечи краће и Српскима наличније ријечи Њемачке и Латинске, него што смо и ми овђе метнули; такове ријечи треба забиљежити, као и оне, које се не нађу овђе. Али опет не треба сваки да мисли, да су оно све погрјешке, ђе он не разумије Њемачкога, или Латинскога, или Српскога језика.

У рјечнику треба да се истолкује и опише што се боље може све, што народ о ријечи којој мисли и приповиједа: зато сам код ђекоји ријечи описао, што се краће могло, ђекоје народне обичаје, и додао приповијетке (и овђе може бити да је ђешто изостало, али додато и измишљено није засто ништа). О овоме сам особито увјерен, да ће бити мило свакоме правом Србљину: зашто су ме већ од неколике године молили ђекоји од учени и знаменити Србаља, да почнем описивати народне

Српске обичаје и приповијетке. — Народ наш има свакојаки приповијетки тако млого, као и пјесама, и могу се раздијелити на женске и на мушке, као и пјесме. Мушке су приповијетке понајвише смијешне и шаљиве, и тако су измишљене, као да би човек рекао да су истините; а женске су дугачке и пуне су чудеса којекакви (о царским кћерима и о бајалицама). Али ће ми слабо ко вјеровати и разумјети, како је приповијетке тешко писати! Ја сам се овђе, око ови ђекоји мали, толико мучио, да би наши ђекоји списатељи могли готово читав роман написати, или све идиле Геснерове на Српски превести.

Ја сам увјерен да ће овај мој труд и посао бити мио свима нашим списатељима и књижевницима, који љубе свој народни језик, и поштују га као највеће благо народно, и желе му срећу и напредак; а онима ја нијесам ни желео угодити, који Српски говоре, а Српски језик кобе, и кажу да он није никакав језик, него да је покварен, свињарски и говедарски језик.

Овђе ће бити највећа вика на ортографију; али се надам да ће и утом бити с моје стране сви наши књижевници, који управо знаду што је језик, и што је писмо; и виђеће да се Српски језик друкчије не може писати, онако као што треба. Млоги, који не знаду што је језик, што ли је писмо, што ли је граматика, мисле и говоре, да Српски језик треба писати Славенском ортографијом; а Срби су виђели прије 500 година да то није могуће (зато су начинили ћ и џ, којије ни данас нема у Славенским књигама); а ћети оно што није могуће, не показује ли премало соли у глави (као што вели Г. Сава Мркаљ)? Ево из овије узрока није могуће Српски језик писати по Славенској ортографији:

1) У Српском језику има гласова, којије Славенски језик нема; а како има гласове, мора имати и слова за њи: а) ђ, н. п. смуђ, риђ, рђа, пређа, грађа, међа, дође, прође и т. д. б) ћ, н. п. брућ, нох, срећа, врећа, пећи, стрићи, ножић, поповић, царевић и т. д. (може ко рећи, да се оваковe ријечи могу писати са дь и ть, н. п. смудь, рдьа, предьа; ноть, петьи, ножить и т. д.; истина да тако млоги пишу, али ни то није по Славнској ортографији! Ко ће наћи у Славенском језику ь пред самогласним словом да умекшава полугласна слова?). в) џ; н. п. увјеџбати. г) у Славенском језику има сливено ја, је, ју, а Србљима треба и јо (да не спомињем ји), н. п. јоште, јова, јововина, јој, мојој, судијом и т. д.

2) Тако исто има у Славенском језику гласова, којије Српски језик нема; а кад нема гласова, не требају му ни слова: а) ѡ ми друкчије не можемо изговорити, него као о, а Пољаци и Крањци имају друкчији глас за ѡ, и зато сваки зна без икакве науке, ђе га треба писати. Ни Руси немају гласа за ѡ (као ни ми), зато га нијесу ни узели међу своја слова. б) ы, ово треба Пољацима и Русима, као и Нијемцима, Маџарима и Турцима; а ми мјесто њега имамо и, н. п. син, бик, риба, добити, миш, корито и т. д. зато ни научeнији наши не знаду без велике муке и без труда ђе га треба писати (н. п. Раић је провео сав свој вијек чатећи и пишући Славенски и Росијски, па се у његовим књигама опет налази доста погрјешака против ы; мислим да и није нужно овђе писати, зашто и сваки може тражити у историји Раићевој;

ако ли ко не узвјерује, а не буде кадар наћи, ласно ће му се показати). в) х, Србљи немају ни у каквој ријечи, а остали Славенски народи имају (те како); Србљин, н. п. не каже хлад, снаха, ходити, орах, обрхао; него лад, снаа, одити, ора, обръао и т. д.

3) Ђекоје ријечи зато не можемо писати по Славенској ортографији, зашто ће у нас друго значити, или ће се друкчије чатити, него што се говори: а) прилагателна имена у имен. множ. пишу се у Славенском језику са їи, н. п. мудрїи, славнїи, любезнїи, милїи и т. д. а то је у Српском језику сравнителни степен! — б) престен, пут, радост, пет, господ, лабуд и остале млоге оваке ријечи пишу се у Славенском језику са ь, и изговара се н као њ, т као ћ, а д као ђ, н. п. госпођ, престењ, пућ, радосћ и т. д. Руси имају право што оваке ријечи пишу са ь, зашто и тако изговарају, и у род. имају я, лебедь, лебедя; голубь, голубя; царь, царя; князь, князя; день, дня; зять, зятя и т. д.: а ми кажемо лабуд, лабуда; голуб, голуба; цар, цара, кнез, кнеза; дан дана; зет, зета и т. д. Код ђекоји наши списатеља, који не пишу ћ, а држе се Славенске ортографије, кад видимо написано петь, мора се погађати, или треба чатити пет (fünf), или пећ (der Ofen)! в) ми морамо на ђекојим мјестима ь додавати ђе га нема у Славенском језику: ми говоримо, н. п. коњи, коњем, коњски; учитељи, учитељем, учитељски; на земљи, у пустињи; кољи, кољите; пењи, пењите; жњи, жњите; мељи, мељите; њива, књига, гњида, гљива, земљица, вишњица, пањић и т. д. а по Славенској ортографији то би требало писати (и чатити, као што је написано) кони, конемЪ, конски; учители, учителемЪ, учителски; на земли, у пустыни, коли (овђе би Бачванин помислио да се што говори о колима), колите; жни, жните; нива, книга, глива, землица, вишница и т. д.

4) Ђекоје се ријечи Српске не могу никако ни записати по Славенској ортографији: а) имена која се свршују наља и ња, у твор. јед. н. п. земљом, сабљом, постељом, путањом, робињом, срдњом, спрдњом и т. д. (ако би ко рекао да пишемо земльом, сабльом, путаньом и т. д. али ни то није по Славенској ортографији, као ни предьа). б) Кад се ђешто у пјесмама изостави е послије ј, н. п.

„Да ј' у момка своја мајка,
„За дан би му гласе чула,
„А за други разабрала,
„А за трећи на гроб дошла;
„Ал' ј' у момка туђа мајка —
„Да ј' у мене, лале Лазо, што ј' у цара благо —
„Оно ј' главом Шиподер војвода —
„Оно ј' тежак бојак без престанка —
„Видиш Луко како ј' у Лозници —
„Док ј' у мене моји капетана и т. д.

в) У Ерцеговачком се нарјечју говори једнако лијепо, млијеко, гнијездо и т. д. а у пјесмама се, кад затреба, изостави и, па се пјева и каже мл'јеко, л'јепо, гн'јездо и т. д., н. п.

„Од Космаја гн'језда соколова —
„И Турскијем мл'јеком задојила —
„Л'јепо и је Ђорђе дочекао —
„Л'јепо ти ме бјеше обасјало —

Ко (и како) може овакове ријечи записати по Славенској ортографији? Може бити да би у Кирилово вријеме било добро записано са Ѣ, н. п. гнѣздо, лѣпо, млѣко, али се данас то чати љепо, мљеко, гњездо; а Србљин не ће љепо, гњездо, мљеко, него оће лјепо, гнјездо, млјеко. г) грьоце, умрьо *), оврьао, подупрьо, сатрьо, и остале овакове ријечи.

Из овога свега мислим, да ће сваки паметан човек признати, да се Српски језик Славенском ортографијом не може писати. А кад се Славенска ортографија у Српском језику мора покварити (као што се покварила како је Србљин умочио перо и почео Српски да пише), и Српска остати опет пуна крпежа и натеге; зато мислим да је најпаметније, да ми за Српски језик начинимо ортографију са свим као што треба (да нам могу завидити сви остали народи Европејски). Зато сам ја овђе начинио три нова слова, т. ј. ђ, љ, њ, и узео сам ј. Нијадан паметан човек не може рећи, да нам ова слова не требају, а облик њиов ако се коме не допадне, то је ласно поправити; ни остала слова нијесу из почетка била тако лијепа, као што су данас. Може бити да се ј коме зато не ће допасти, што је Латинско; и то је ништа; ми имамо и више слова једнакије с Латинскима, н. п. а, е, о, к, и т. д. а и Латинска су слова од Грчкије, као и наша. Ја сам у првој граматици Српској био узео наше ї мјесто ј, но будући да је ї код нас било до сад самогласно слово, зато се људи једнако мету, и не могу да се навикну чатити га као ј; а ј не може нико друкчије чатити, него онако као што треба. Да је у Грчком језику било ј, заиста св. Кирилу не би никад пало на ум, да начини я и ю; но будући да у Грчком језику нигђе нема ја, је, ју, зато је св. Кирило свезао а, е, у, са ї (ıа, ıє, ıоу), да не би људи чатили иа, ие, иу (као што ђекоји чате у мојој граматици); а иже је са слитном (й) постало скоро у Русији, само му је надметнут онај поетически знак (˘) да се зна да је кратко. — Још може ко рећи да нам треба и h; истина да у нашим ријечима нигђе не треба, већ ако за смијање (ha! ha! ha!) и за ah! oh! uh!, али због туђи имена и презимена не би сувише било да га имамо (н. п. Haller, Hagedorn, Hamburg, Haag; Руси пишу ГаллерЪ, ГагедорнЪ, ГамбургЪ, Гага, а ми за сад можемо, и морамо писати Аллер, Агедорн, Амбург и т. д.), но ја сам га за сад оставио коме другоме нека га гради.

Ево већ прва и највећа рецензија против овога Српског рјечника изиђе прије од њега. Може бити да се она почела писати још прије двије године, кад је прво објавленије изишло о Српском рјечнику; и зато је од оне стране, што не признаје да народ Српски има свој језик, онако паметна свједочанства на то покупила и саставила (вала Богу! само кад

*) Ђекоји наши списатељи пишу умрео, а у женскоме роду умрла и у средњем умрло!

ће они један пут пред свијетом почеше бранити, и о том препирати). Све њихове остале рецензије против Српскога рјечника и језика морају се на њој оснивати; зашто она каже: да је данашњи наш црквени језик прави Српски језик од старине; а овај што њим данас говори народ Српски, да је покварен и испогањен, и да се у правоме граматическом смислу не може ни назвати језиком и т. д. Већ није потребно више да ја на ово сад редом одговарам, зашто је одговорио онај, коме је говорио Г. рецензент, него ћу само да речем неколико ријечи о ономе, што управо иде на мене самога:

1) „Да моја граматика не зна никакве благовкусне критике, и да учи све наопако." Који човек жели доказати, да Србљи немају другога језика осим Славенскога, не само што по њега свака Српска граматика мора учити наопако, него да како може он би и Србље све у једну врећу стрпао па завезао, или у тикву саћерао па затиснуо, да не чује свијет како они говоре, него да се њему све мора вјеровати. А што се тиче вкуса у језику, ја заиста не завидим његовој естетици. Он нека поправља Српски језик по своме вкусу (као што и остала његова ђекоја браћа раде), а ја ћу да га учим, и да се трудим онако писати, као што је најобичније у народу; да би Добровски у Златном прагу и Линде у Варшави, и други сваки који жели (макар био у Лондону, или у Америци), могли управо дознати из моји књига, како народ Српски говори у данашње вријеме (а то је за Г. рецензента највећа жалост и несрећа, зашто он доказује (и мисли?), да је Српски језик онакови, као што је њему по ћуди, а није га научио да зна управо какав је).

2) „Да се из мога објавленија види, да сам ја рад подигнутоме већ „књижеству Српском простонароднија реченија, без свачега Славенског, „из предјела Јадра, у Турској, да утиснем." Није му злоба дала рећи из Јадра у Србији, него у Турској! а не каже (или ваља да не зна?) да је у Турској и Зета, и Милешева, и Горажде и Скендери! И да је Српска црква (с језиком Славенским) постала у Турској (онамо, ђе је Немања I. Студеницу зидао, и Душан царовао; ђе је постао и живљео свети Саво Немањић и кнез Лазар, и од куда је Српски патријар Чарнојевић, Арсеније III. „на престолѣ святаго Саввы сѣдащїй", превео у Њемачку 27000 Српски фамилија и дошао у Сентандрију; и од куда је послије, с Арсенијем IV. „Архїепїскопскїй престолъ пренесенъ въ Сремъ, и въ Карловцѣ поставленъ, идѣже и до нынѣ пребываетъ")! А по овим његовим ријечма требало би мрзити на све, што је из Турске. Или може бити да зато није смијо казати да је Јадар у Србији, да не би паметни људи помислили: та у Србији Српски језик и тражити треба. Тим га људи могу оправдати, али му љубав к роду своме и кад опростити не ће (ако је Србљин). Штета што се није потписао, да видимо ђе се он родио, кад сам ја у Турској! (али ја опет, макар се он ђе родио, кривицу његове злобе, и осталога што мени није по ћуди, не би бацио на оно мјесто ђе се он родио, као што он баца на Јадар моју кривицу, што нас двојица имамо различан вкус у Српском језику! Ово су ствари, које показују ђетињу памет и слијепу пакост). — Ја не знам како је он могао разумјети из објавленија, да ће у мом рјечнику бити само Јадрански језик (који си и да познаје, опет не би могао доказати

да је гори, него што Срби данас говоре на коме другом мјесту)? Ваља да му је злоба чатила и толковала моје објавленије. Ја сам казао да ће у њему бити ријечи, које народ Српски говори, како по Турској, тако и по Њемачкој. Ако сам се ја и родио у Јадру (чега се не стидим, него се тим дичим и поносим), опет могу слободно казати, да сам више Србаља виђео од мога Г. рецензента: ја сам провео године с Бошњацима и с Ерцеговцима (из Пиве, из Дробњака, из Гацка и из Никшића); а провео сам године са Србијанцима од Лознице до Неготина; а (да не рече Г. рецензент да је ово све у Турској) провео сам године и по Њемачкој од Земуна па до Петриње, до Сентандрије и до Ршаве. — Како ли је могао из објавленија разумјети, да у мом рјечнику не ће бити ништа Славенскога?! Ваља да би он по своме естетическом вкусу и по високоме граматическом знању Славенског језика могао писати Српски без свега Славенскога! а остали ће људи сви рећи да је Славенски Бог, вода, небо, жена, мати, сестра, слава, трава, брат, писати, славити, велик, широк и остале оваке Српске ријечи на иљаде! По свој прилици овај Г. рецензент не зна управо ни што је Српски, ни што је Славенски.

3) „Да наопаке Српске граматике и рјечници Славенски језик, на „штету Српске цркве, у пропаст бацају." Из овога би рекао човек, да је Г. рецензент из реда они људи, који све буне и сваће с именом Божјим (и њега ради) почињу, доказујући, да је све оно и Богу мрско, што њима није по вољи. Он сирома мисли, да је Српска црква тако тврда, као што је он вјешт у њезину и у Српском језику. Српска црква нити је основана на Чивутскоме, ни на Грчкоме, ни на Славенском језику, него на Ристовим истинама, које су једнаке у свима језицима. Колико је Еванђелије изгубило од своје светиње што је преведено с Грчкога језика на Славенски, и са Славенскога на Влашки, толико би изгубило и данас да се преведе на Српски. Може бити да ће Г. рецензент с овим рјечником добити у руке и библију Росијску, на простоме и, као што он мисли и говори, поквареноме и нечистоме Росијском језику; па се цар Александр и св. синод не боје да ће Росијска црква пропасти, него се још надају да ће се боље утврдити. — А и том се сваки паметан човек мора чудити, како могу Српске граматике (макар и наопаке биле) и рјечници Славенски језик у пропаст бацити! Ја Славенски језик љубим и поштујем, као и други који му драго Србљин; и зато мислим, да му се у данашње вријеме ни чим боље не може помоћи, него да га подијелимо од Српског језика, и да му дамо ону чест и поштење, што му приликује, као и цркви у којој се њим поје и служи; и да му се опет с друге стране не може већа неправда учинити ни дубља пропаст копати, него говорећи и доказујући, да је све једно Српски и Славенски језик, и пишући Српски по Славенској граматици. Кад се у нашим школама каже: ово је језик Српски, а ово је Славенски; ово је граматика Српскога језика, а ово је Славенскога; онда ће се јамачно знати боље обадва језика, него што се данас знаду; и онда не ће смјети сваки по своме вкусу о њима којешта лупати, него ће говорити само људи, који ствар познају и разумију.

Које ова рецензија, које Г. Павле Соларић с његовим позивањем за скупштину, да се гради данашњега Српског језика граматика *), подбунише ме и наћераше да додам сад к овоме рјечнику и једну малу Српску граматику. Ја сам још од лани састављао којешта за другу Српску граматику, и мислио сам мало доцније да је већу издам; а ево ме сад речени догађаји наћераше, те из оне веће ево ову малу скрпи којекако, желећи и гледајући да ми сва стане на један табак. Каква је, и колика је, да је; увјерен сам да ће бити боља од прве; и надам се да ће бити мила Г. Соларићу, и осталим ученим Србљима, који желе (као и он), „да се у дне наше, колико можно бољма, опише и позна све, „што се каса нашега језика"; и који би вољели у један пут виђети двије Српске граматике (једну за Србе од Србије к Западу и к Југу, а другу за остале), неголи ни једне. Мислим да ће је Г. Соларић драговољно понијети на учену скупштину међу Карловчане, Будимце, Сомборце и Новосађане, и што се у њој добро нађе, да ако га зато не одбаце, што је од Јадранина из Турске. Ја сам гледао само, да ми се из ње ништа не избаци, а штогођ који више зна, нека додају. А по мога Г. рецензента, и по остале, који мисле као и он, она ће учити наопако, као и прва (и може бити још наопачније).

Ђекоји наши мисле и говоре, да рјечник треба читаво друштво да пише, а не један човек; но то мисле понајвише они људи, који нити знаду што је друштво, ни што је језик, ни што је рјечник, ни како се он пише. Ми видимо данас у Европи, да су најбољи они рјечници, које су писали једини људи, н. п. Њемачки Аделунгов, Пољски Линдов, Латински Шеллеров, Англијски Јонсонов и т. д. А на оне, што су писала друштва, познато је да се једнако списатељи Талијански и Француски туже и буне, и да и сваки дан поправљају. Доста пута у друштву луд поквари, што паметан начини; а доста пута и паметан на име друштва онакове што напише, што под својим именом не би ниошто издао.

Ја сам се око ове књиге намучио, што може бити до данас нико ни око какве није: зашто осим труда, који сам подносио ријечи купећи и у ред доводећи, морао сам се старати како ћу књигу на свијет издати, и како ћу међу њим живљети. А при данашњему стању нашега књижества и језика, било је људи, који су жељели и трудили се, да овај Српски рјечник никад не изиђе на свијет; и да би се та њиова жеља испунила, то су они прорицали, и о том друге увјеравали; но хвала Богу! ево нас већ на обали. — Осим господе пренумераната (којије, према цијени књиге и садашњему времену, има доста на моју и Српскога језика радост) *), ево ово су особити добротвори овога рјечника:

---

*) Римляни славенствовавшїи, страна 57.

*) На ову књигу има пренумераната и из онакови мјеста, од куда до данас још није било готово ни на какву Српску књигу, н. п. из Одеса, из Ерцеговине (на страни 153 сумњао сам да није пуст намастир Дужи, а сад имам из њега и пренумеранта), из Далматински и из Србијански намастира, и из млоги други

I. Г. ТЕОДОР ДЕМЕТЕР ТИРКА са својом госпођом МАРИЈОМ од рода ДЕМЕЛИЋА, и с њезином матером госпођом АНКОМ. Без њи се ова књига за сад (а може бити никад) не би могла ни почети (штампати) ни свршити. Има у народу нашему богатији људи од Тирке, који по кафанама и за постављеним столовима тако уздишу кад се што о народу говори, да би човек рекао и крви би испод грла дали за народ и за његову срећу и славу: али да им дође народ у кућу, па да заиште, не пет иљада форинти (колико је дао Тирка на Српски рјечник), него пет иљада новчића, одма би се згрозили као да је смрт дошла преда њи, и почели би се тужити на зла времена и на рђаве пазаре, и драговољно би се отресли од свога народа, само да ништа не иште и да им се прије кине с очију.

II. Племенити Г. САВА от ТЮКЮЛИ, краљ. совјетник и златне мамузе кавалер и пр., који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио пет стотина форинти. Он свачим свједочи, да је вриједан бити списатељем начертанија њекојего Арађанина, и Римљана у Шпанији.

III. Њ. превосходителство, високопреосв. и високодост. Г. СТЕВАН СТРАТИМИРОВИЋ Кулпински, православни архиепископ Карловачки, и митрополит свега народа Српскога и Влашкога у ћ. к. државама, импер. Аустријског ордена Леополдова великога крста кавалер, Њ. ћ. к. и А. величества дјејствителни тајни совјетник, и ученога друштва у Гетинги член; који је у помоћ Српскоме рјечнику поклонио триста форинти.

мјеста; а из Црне горе! — Кад су Црногорци послали своје пренумеранте Г. Соларићу (да и он мени пошље), онда су ме прекорили (те јако!), што и међу њима нијесам кога назначио да купи пренумеранте на ову књигу, говорећи: Да сам ударио те тражим Србаља по свијем угловима Европе, а њи у Црној гори да сам заборавио. — Колико ми је овај њиов укор био мио и драг (из млого узрока), но опет ми је мало на жао учинио, и до данас им још нијесам одговорио на њега. Какогођ што ми је онда лежао на срцу и у памети мој Јадар, ђе сам се родио и узрастао, и на који сам из Шишатовца сваки дан по неколико пута уздишући погледао; и Сријем, ђе сам оно објавленије писао; тако ми је исто лежала на срцу и у памети и Црна гора, за коју сам још од ђетињства мога чуо, и разумијо, да у њој још од Лазареви времена једнако траје Српска влада и царовање, и коју би и данас вољео сто пута виђети, него Јадар, или и какво друго мјесто на свијету; али зато у њој нијесам ни кога назначио да купи пренумеранте, што нијесам имао никога позната. А да сам имао познаника, и да сам знао како се могу објавленија послати, ја би назначио кога да купи пренумеранте и у Сарајеву, у Мостару, у Требињу, у Зворнику, и по млогим другим мјестима; и заиста се не би преварио, зашто сам виђео, како трговци и мајстори изречени мјеста радо чате оно што разумију; које и овђе сад свједоче млоги пренумеранти од њи, који се налазе по Далмацији и по Дубровнику.

IV. Њ. превосходителство високопреосв. Г. МОЈСЕЈ МИОКОВИЋ, православни епископ Карлштадтски, Њ. Ћ. к. и А. величества дјејствителни тајни совјетник.

V. Високопреосв. Г. ВЕНЕДИКТ КРАЉЕВИЋ, родом из Солуна (дакле земљак св. Кирила и Методија), православни епископ Далматински, Бококоторски, Дубровнички и Истријски, који је још на прво објавленије, не чекајући ни писма ни препоруке, скупио у својој епархији 105 пренумераната.

VI. Племенити Г. КОНСТАНТИН ЕМАНУИЛ ЂИКА от Дешанфалве, у Салској вармеђи таб. суд. асесор. Изненада ме довела срећа да сједим у кући овога Мађедоно-Влашкога Тюкюлије, који се особито обрадовао кад је разумијо и вибео, да се у његовој кући ради Српски рјечник, и засвједочио је да га је он одавно жељео и тражио због Српскога језика.

VII. Покојни и незаборављени Г. ДРАГО ТЕОДОРОВИЋ из Трије_ста, који ми је послао близу четири стотине форинти у сребру, и за њи накупио пренумераната у Триесту. Из Трјестански пренумераната види се, како људи помажу чему оће, н. п. младоме Ерцеговцу Г. Вилипу Лучићу не треба више од једне књиге, али он оће да узме 10, па да поклони сиротињи; тако Г. Петар Теодоровић узима себи и госпоји својој и седморма беце сваком по једну, а особито 6 за сиротињу. Да Трјестанци у оваковим догађајима нијесу помагали Стојковићу, Доситеју и Соларићу, могао би ко рећи, да мени зато помажу, што сам из Турске, као и они понајвише.

Ова господа нека дијеле само славу и благодарност за оно што се добро нађе у овој књизи, а што буде (или се коме учини) рђаво и неваљало, моја је кривица и срамота; и ја ћу за око ученоме свијету одговарати, и ђе што будем погријешио поправићу, што ли не будем (него се коме само учини), бранићу.

Још неколико ријечи да проговорим о ђекојим ријечима у овој књизи:

1) Ја сам овђе Српски језик раздијелио на три нарјечија (као што је сам по себи раздијељен), т. ј. ЕРЦЕГОВАЧКО, којим говоре сви Срби, који живе по Ерцеговини, по Босни (како Грчкога, тако и Турског закона) по Црној гори, по Далмацији, по Рватској и по Србији озго до Мачве, до Ваљева и до Карановца; РЕСАВСКО, којим говоре Срби по Браничеву, по Ресави, по Лијевчу и по Темнићу и горе даље уз Мораву, по напији Параћинској, по Црној ријеци и по крајини Неготинској; и СРЕМАЧКО, којим говоре Срби по Сријему, по Бачкој, по Банату, по горњој Маџарској и по Србији око Саве и око Дунава (до Мораве).

Највећа је (и готово једина) разлика између ови нарјечија у изговарању слова Ђ, које се у Ерцеговачком нарјечију изговара на четири начина: а) ђе се на њему глас не отеже, онђе га изговарају као је, н. п. бјелило, цвјетови, пјевати, рјечит, умјетн, сјенина, вјечит, и т. д. б) у оваковим ријечима послије д, л, н, т, претвори се

дуђ, луљ, нуњ, туħ, а Ђ остане само е, н. п. ђѐд, ђѐвојка, ђѐца; разбољетисе, кољено, љѐса: позелѐњети, стиђетисе, врħети и т. д. *). в) а ђе би требало на њему глас отегнути, онђе се изговара ије, н. п. бијѐло, риjеч, дијѐте (род. ђѐтета!), цвијет, сијено, вијек, пијѐвац, ријѐдак (рјѐђи) и т. д. (Ђешто се овако изговара ије и у онаковим ријечима, ђе је у садашњему Славенском језику е, н. п. пијѐсак (пјесковито), вријѐме (врѐмена, врѐменит), млијѐко (мљѐчика, мљѐчар), ждријебе (ждрѐбета, ждребѐħи), јастријеб (јастребови, јастрѐбаст) и т. д.). г) пред ј (я) изговара се као и, н. п. сијати, вијати, гријати и т. д. У Сремачком нарјечију изговара се двојако: а) (и највише) као е, н. п. вѐра, мѐра, рѐчит, сѐме, пѐвати, сѐјати, вѐјати, грѐјати; бѐло, рѐч, дѐте, рѐдак и т. д. б) као и, н. п. лѐтити, вртити, стидитисе, видити, зелѐнитисе, разболитисе и т. д. А Ресавско се само по том разликује од Сремачкога, што се у њему и онђе говори е, ђе у Сремачкоме и, н. п. летети, видети, вртети, разболетисе, стидетисе, позеленети, волети и т. д. Осим ови општи разлика имају у Ресавском нарјечију још двије особите разлике (у склањању суш. имена): а) што имена првога склоненија, која се свршују на г и на к, и у вин. множ. промјењују г на з, к на ц; тако исто и она имена, која се свршују на а и на у, имају и у вин. множ. с, н. п. во има розе, разбио Турце, има добре опанце, изео све орасе, продао кожусе и т. д. б) што имена другога склоненија имају у дат. и у сказ. јед. броја е, н. п. дао девојке јабуку, носи на главе, седи у Ресаве, на Мораве, и т. д.

Између ови нарјечија мени се чини да се најједначије изговарају ријечи у Ресавскоме: зашто се у Сремачкоме може чути (понајвише у ђекојим глаголима треħега спрезања, у наклоненију неопредјеленом) и по Сремачкоме и по Ресавскоме, н. п. разболитисе и разболетисе, стидитисе и стидетисе, летити и летети, позеленио и позеленео и т. д. Тако се исто ове ријечи могу чути у Ерцеговачкоме по Ерцеговачки и по Сремачки, н. п. стиђетисе и стидитисе, леħети и летити, позелењети и позеленити, виђети и видити, ослијепљети и ослијепити и т. д.

Мени се ни једно ово нарјечије не чини љепше ни милије од другога, него су ми сва три једнака; а ову сам књигу зато писао Ерцеговачким: а) што се тако говори онђе ђе сам се ја родио, и тако сам најприје од мајке и од оца научио говорити; а б) да виде Сријемци и Бачвани и Банаħани, како њиова браħа и по оним земљама говоре: зашто се до сад о том ништа није писало.

2) Судијин, ħурчијин, абаџијин, и остала оваква имена, чини ми се да у женскоме и у средњем роду избаце оно пошљедње и, н. п. судијна, судијно; ħурчијна, ħурчијно; абаџијна, абаџијно и т. д.

---

*) Послије т изговорасе у ђекојим ријечима и као је, н. п. тјеме, стјѐница, тјѐшити, тјѐштан, тјешњи и т. д. а послије д врло ријетко, н. п. подјела, здјела (говорисе и жђела).

3) Божји, тичји, човечји, мишји, и остала оваковa имена могу имати у женскоме и у средњем роду тичија, тичије; Божија, Божије; мишија, мишије и т. д. као да би у мушкоме роду било Божиј, тичиј, мишиј и т. д.

4) Ја сам овђе глаголе писао у наклоненију неопредјеленом, а може бити да би било приличније садашње вријеме наклоненија изјавителнога (као што пишу Грци и Латини, и остали Славенски народи); тим би се код нас могло уштеђети неколико врсти, зашто има млого глагола, који садашње вријеме имају једнако у свим нарјечијама, а наклоненије неопредјелено различно, н. п. вртим, врћети, вртети, вртити; волим, вољети, волети, волити; зеленим, зелењети, зеленети, зеленити; стидимсе, стиђетисе, стидетисе, стидитисе и т. д.: али баш зато мислим, да је у овоме првом Српском рјечнику требало овако, као што сам пописао: зашто за онога, који тражи, не би сувише било и обадвоје да се налази по азбучном реду, н. п. писати, пишем; и пишем, писати и т. д.

5) Повраћателне сам глаголе понајвише само оне писао, који имају особито значење, н. п. молити кога, и молитисе коме; изврћи (пушку), и изврћисе (н. п. извргла се врата; извргнисе људи) и т. д., а ђе нема особитог значења, онђе се може разумјети и онако, н. п. вући, schleppen; вућисе, sich schleppen; гријати, wärmen; гријатисе, sich wärmen и т. д. Ово се може се додати свакоме глаголу, н. п. не пјева ми се, једе ми се, плаче ми се, не чека ми се и т. д. зато би ово се требало писати свуда само за себе (као што чине Чеси, Пољаци и Крањци), н. п. надати се (као надао сам се), смијати се (као шта се смијеш) и т. д.

6) Донијо, цијо, бијо, и остале оваковe ријечи, писао сам овако (с ј) зато, што се послије каже донијела, донијело; цијела, цијело; бијела, бијело, бјељи и т. д. У Ерцеговачком нарјечију једнако се говори бијело, млијеко, гнијездо; а у пјесмама кад затреба изоставиі се и (као што се и остала самогласна слова обично изостављају), па се пјева и говори бјело (б'јело), мљеко (мл'јеко), гњездо (гн'јездо), као што је мало прије напоменуто.

7) Овђе има неколико ријечи без икаквога значења, које сам ја чуо ђе се говоре, али сад не знам у право шта значе, као н. п. плесмо, тоња, илинча, факља, осока, утакмице и т. д. А ђекоје нијесмо могли на вријеме да нађемо како се зову Њемачки, као н. п. грeш, ждрепчаник (Ortscheit, Schwänkel, österr. Drittel), нерде (die Tasten), срчаница (Langwage, Langwelle, Langwiede, longurius, longula).

8) Код имена трава и дрвећа ђе стоји Linn., оно ми је казао Г. Андрија Волни, бивши управитељ Карловачке гимназије; а за које ми он није могао казати како се зову по Линеју, код они смо само записали да је трава некаква или дрво.

9) Ова крштена имена Српска, што се налазе у овој књизи, живе и данас у народу Србскоме, по неким мјестима мање, по неким више. По Србији млого и више има по Шумадији и доље преко Мораве, него горе преко Колубаре; а по Срјему, по Бачкој и по Банату, више и има у презименима, него у именима. Због имена Српски вриједно би било на-

штампати један поменик из намастира Раче, који се сад налази у Фрушкогорском намастиру Беочину. То је велика књига, као октоих на по табака (in folio), и у њој има неколике иљаде Српски имена (мушки и женски): мислим да су они људи, који су намастиру парусије писали. Књига се та почиње овако: „С Богомъ почінаемъ сый светый и Боже-„ственый поменикъ. Възнесенїа Господа Бога и спаса нашего Іесуса Хрїста „въ храме раччи (!). помянованїе всѣхъ православныхъ Хрїстїанъ." То јој је име; па онда почиње овако: „Поменикъ господам Срьбскым помени Гос-„поди душе рабь своих. помени господи благочестиваго господина вла-„дыку Срьбскаго неманю, Сїмеωна монаха и мνроточца. И благочестиву „Госпожду монахїю Анастасїю. *) Благочестиваго и прьваго краля стефана „монаха Сїмеωна и монахїю анну. Благочестиваго краля радосава монах „їωаннa; и монахїю анну. Благоч. краля стефана уроша монах Сїмеωна и „монахїю Елену. Благоч. краля Стефана, монах Θеωктиста. Благоч. краля „Стефана уроша. Благоч. и приснопоминаемаго цара стефана. Благоч. и „приснопоминаему царицу монахїю Еνгенїю. Благоч и приснопом. цара уро-„ша. Благоч. краля влькашина и сына его благоч. краля марка. Благоч. и „приснопом. кнеза лазара. Благоч. и приснoп. госпожду монахїю Еνгенїю. „Благоч. и приснoп. деспота стефана. Благоч. и приснoп. влька бранковића. „Благоч. и приснoп. госпожду монахїю марину. Благоч. и хрїстолюбиваго „гюргя. Благоч. и приснoп. госпожду деспотицу Ерину. И чадь ихь. Благоч. „деспота лазара. И подручїе его госпожду Елену. Благоч. и хрїстолюб. ца-„рицу Мару. и грьгура. И стефана. Благоч. и хрїстолюб. монахїю аггелїю. „Благоч. и хрїстолюб. їωанна деспота." Послије ове господе стоје митро-полити ево овако (всеωсвещенаго): „Максїмъ вишеградскїй. **) Марко звор-„никъ. Григорїи пожера (пожаревачки ?). їωакνмъ срм (сремски ?). їωсїф баня(?). „Θеωфанъ пећ. їωсїф баня. Максїмъ маркова црква (?). Симеωнъ —. јаћимъ —. „Θеωдоръ и Макарїй митрополити дабрскїи (?). Исаїй —. григорїи ужички „митрополитъ. јаћим —." За митрополитима иду калуђери, попови, људи и жене, али све особито, и у реду свако име из почетка. Код многи имена стоји и од куда је онај, а ђешто и које је године записан. Калуђери су сами писали сваки своје име и намастир од куда је; а имена прости људи писана су минејски лијепо, готово као једном руком. На имену књиге не стоји кад се почела писати; врло стара не може бити, зашто није паргамент, него артија (врло лијепа и јака). Ја сам ту књигу сву прочатио и нашао сам најстарији потпис калуђера їωсїфа из донце од године 1623. Ту има калуђера и из они намастира, којима се данас једва зидине знаду, н. п. из Вотњака, из Ивање и т. д. А има и из онакови намастира, којима ја заиста никад прије имена чуо нијесам, као н. п. равна рѣка, куманица, ораовица, осавница, дућ, кобековићъ, Θотиня, Стеяновацъ, Бранковина, уреклач', доноаш', ромїωнъ, вувацъ, воицъ, донца, добрунъ, маржићъ, мажићъ, мећавацъ, градацъ, рибница, шемлюгъ. Ова

*) Onђе се ова сва имена из почетка почињу.

**) И митрополити стоје онђе из почетка.

сва имена стоје међу намастирима, зато мислим да нијесу села, нити каква друга мјеста.

10) Турске ријечи (које сам од прилике знао да су јамачно Турске) назначио сам звјездицом (*), и ђе ми је одма могло пасти на ум, замјењивао сам и Српским ријечма. Највише од ови Турскије ријечи могу се без сваке муке ишћерати из нашег језика, зашто имамо Српске мјесто њи; а ђекоје се може бити ни у години дана не спомињу: али сам и ја опет писао, зашто сам чуо ђе се у народу говоре, или пјевају; а има неколико и такови ријечи Турски, које ћемо морати задржати и посвојити, н. п. боја (бојити, бојење), аманет, тепсија, ђерђеф, топ, барјак, барјактар, брк, бурмут (бурмутица), чакшире (ђекоји наши списатељи пишу ногавице мјесто чакшире; али ногавица данас код Срба значи само оно, што стоји на нози, па и од гаћа и од чакшира! а у чипавим чакширама имају двије ногавице, тур, ртмаче и оно горе, што стоји око човека) и т. д. Али зато опет никакав паметан човек не може рећи, да је Српски језик опогањен туђим ријечма, и да се зато не може језиком назвати. Данас нема на овоме свијету ниједнога језика (ни старога ни новога), у коме нема туђи ријечи (и у самим Славенским класическим књигама млого заслуженога Раића има туђи ријечи (готово) колико и у Српском језику, н. п. акциденціа, арестъ, армїа, лагеръ, карауль, команда, кондиціа, аптестаціа, линїа, казна, пунктъ, комендантъ, коллегїа, трактатъ, диштриктъ, потенціа, епистолїа, циркулъ, фамилїа, квартиръ, конакъ, сандукъ и т. д.). Али зато опет ја туђе ријечи не браним, него и ја кажем, да се треба трудити и чистити језик од туђи ријечи (не само од Турскије, него и од сваки други чије му драго биле; зашто, н. п. Латинске, или Њемачке ријечи, нијесу нама ни мало љепше од Турскије) колико се може; али што се не може, не треба за оно мрзити на језик. — Ми друкчије не можемо почети наш језик чистити од туђи ријечи, док најприје не познамо све наше ријечи, које се по народу говоре; па и онда опет је боље узети туђу ријеч, која је позната у народу, него ли наопако нову градити, зашто то није за свакога ученог човека (а за простака јест: зашто су сви језици постали од простака, т. ј. од пастира и од тежака; и простак никакву ријеч не може друкчије начинити, него управо онако, као што су и остале начињене). — О овом је вриједно да сваки наш списатељ (а особито онај, који оће да чисти језик) прочита предговор Кампов к његовоме Њемачком рјечнику, који је писан ради чишћења Њемачког језика (Campe Wörterbuch zur Erklärung und Verdeutschung der — fremden Ausdrücke, 2te Aufl. Braunschweig 1813, 4.).

11) Које се ријечи данас не говоре у говору, него се само чују у пјесмама, оне сам забиљежио са сп. (спајаћа, poetisch), као н. п. чедо, љуба, чарни, стадо, ладо, љељо, и т. д.

У Бечу 10-га Окт. 1818.

В. С.

ИМЕНА ГГ. ПРЕНУМЕРАНТА ПО АЗБУЧНОМЕ РЕДУ:

I. СВЕШТЕНИЦИ.

а) Митрополити.

Високопреосв. Г. Агатангел, митрополит Бијоградски, и височајши екзарх све Србије 2.

Високопреосв. Г. Петар Петровић Негош, благоуправитељ и митрополит Црне горе, Рос. императорског ордена светога великога кнеза Александра Невскога кавалер 2.

б) Владике

гледај у предговору.

в) Архимадрити.

Преч. Г. Герасим Омчикус, н. Керке.
— Димитрије Крестић, Крушедолски.
— Јосиф Павићевић, н. Острога (у Црној гори).
— Лукиан Мушицки, Шишатовачки.
— Мелентије Павловић, Враћевшнички.
— Методије Лазаревић, Троношки.
— Мојсеј Мануиловић, Ходошки.
— Никанор Богепић, н. Савине.
— Прокопије Болић, Раковачки.
— Сава Љубиша, н. Праскавице (у Далмацији).
— Самоило Јаковљевић, н. Калинића (код моштију св. Краља).
— Стеван Дубаић, Драговићки.
— Теодосије Станковић, родом из Ерцеговине, протосинђел консисторијални у Шибенику, и парох од Верлике.

г) Проте.

Преч. Г. Богдан Милиновић, Рисански
— Иван Пејовић из племена Цеклина, Ријечке наије (у Црној гори).
— Јаков Поповић, Бококоторски.

Преч. Г. Јован Максимовић, Карловачки.
— Максим Максимовић, Шидски.
— Марко Витас, Бенковачки.
— Марко Вуиновић, Котарски.
— Петар Добријевић, Књињски.
— Петар Сабљић, Књињски.
— Сава Косић, Муачкопољски.
— Сава Берчић, Шајкашк. баталиона.
— Симеун Злоковић, Каштелновски.
— Стеван Кончар, Буковички (у Далмацији).

д) Игумани.

Препод. Г. Аџи-Костантин, Чокешински.
— Вићентије Кнежевић, н. Керке.
— Гаврило Опачић, н. Крупе.
— Нестор Јоанновић, Бешеновачки.
— Симеун Јоанновић, Бањски (у Далмацији).
— Спиридон Свердлин, Драговићки.

ђ) Попови.

Честњ. Г. Аврам Максимовић, парох Сомборски.
— Аврам Панић, Шидски.
— Алекса Васић, Ђурђевачки.
— Андрија Максимовић, Новокарловачки.
— Андрија Симић, капелан од Косова.
— Атанасије Бједов, Паћенски.
— Атанасије Борић, Лежимирски.
— Атанасије Влаховић, из Старог Бечеја, ч. конс. Будимск. член, СС.ХХ. и Философије доктор; са својим синовима Александром и Милошем.
— Антоније Радуловић, Полачки.
— Василије Јефремовић, Каменички.
— Василије Николајевић, Сурчински.
— Василије Тепша, капелан Мирањски.
— Вилип Жежељ, Бенковачки.

Честњ. Г. Гаврило Живановић, Обрешки.
— Гаврило Котарлић, Бизићки.
— Гаврило Сечански, Голубиначки.
— Глигорије Бајчевић, Сент-Ивански.
— Давид Марјановић, Машки.
— Димитрије Стефановић, Новосадски, честњ. конс. Бачке прис. и професор у гимназији.
— Ђорђије Павишић, Голубићки.
— Јанко Петровић, Шабачки.
— Јован Живковић, Муачки.
— Јован Ненадовић, Јаменски.
— Јован Поповић, Ђурђевачки.
— Јован Томић, Бијоградски.
— Јован Чоловић, у Тепљу.
— Костантин Андрејевић, из Загреба.
— Лука Павковић, Пећиначки.
— Марко Бусовић, Баљачки.
— Марко Вукосављевић, из Петрова села; са своим синовима Александром и Младеном, и кћерма Јулианом и Пулхеријом.
— Марљо Мијатовић, Грчански.
— Мијаило Поповић, капелан од Епискупије.
— Мојсило Бугарчић, Чурушки.
— Никола Костић, Бертолски.
— Павле Атанацковић, Сомборски, и у крал. педагогическом Српском институту катихета јавн. ред.
— Павле Бељански, админ. парохије Гардиноваčке.
— Петар Јанковић, Цекљински.
— Петар Кричка, Кањански.
— Петар Руњанин, Кузмински.
— Прокопије Грујић, Липовски.
— Сава Брлановић, Доброполјачки.
— Симеун Кордић, Смоковићки.
— Спиридон Симић, капел. Косовски.
— Теодор Масникоса, Попиначки.
— Теофан Јоановић, Каменички.
— Ћирило Опачић, капел. у Шибенику.

е) Калуђери.

Препод. Г. отац Вићентије Торочица, јеромонах н. Крупе и капелан Жегарски.

Препод. Г. отац Ђенадије Бједов, јером. н. Крупе и парох Биљански.
— Исаије Омчикус, јером. н. Крупе и парох Шибенички.
— Јаков Маринчић, јером. н. Керке и парох Косовски.
— Јаникије Радиновић, јером. Драговићки и парох Загорски.
— Јосиф Троповић, јером. н. Савине и парох од Тонле.
— Леонтије Павковић, парох Обровачки.
— Макарије Грушић, јером. н. Савине.
— Макарије Личина, родом из Лике, јером. н. Крупе и парох Скрадински.
— Никодим Зелић, јером. н. Крупе и парох Исламски.
— Никодим Лазаревић, јером. н. Савине и парох од Мокрана.
— Никодим Новаковић, јером. Драговићки.
— Партеније Торочица, јером. Драговићки и парох од Плавна.
— Силвестр Вучковић, род. из Босне, јером. н. Крупе и парох Задарски.
— Симеун Илијћ, јером. Драговићки и капелан у Плавну.
— Софроније Ђуцић, јером. н. Савине и парох од Каштела новога.
— Спиридон Милорадовић Алексијевић, род. из Ерцеговине, јером. н. Керке и парох Дернишки.
— Стеван Видосављевић, парох од Петрове цркве.
— Теодосије Трескавица, из Далмације, постриж. н. Керке, парох у Дубровнику.
— Теофило Бошковић, родом из Требиња, јером. у н. Дужи.
— Теофило Кашић, јером. н. Керке и капелан у Дернишу.
— Ћирило Цвјетковић, родом из Боке Которске, постриж. н. Савине и јером. у владичином двору у Шибенику.

ж) Ђакони.

Честн. Г. отац Пахомије Бусовић ђакон Шибенички.

Честн. Г. отац Петар Поповић, ђакон и учитель Беочински.
— Ћирило Николић, ђакон и учитель Каменички.

II. ОСТАЛИ ЉУДИ.

Арад.

Г. Ђорђије Јанковић, сенатор.
— Марко Бабић, трговац.
— Никола Клаић, трговац.

Беч.

Г. Андрија Белецки, доктор мед. и првога реда љекар у свеопш. болници.
— Браћа Владислави.
— Гина Вулко.
— Димитрије Давидовић, учредник Српски новина.
— Димитрије Тирка.
— Емануил Долежалек, музикус.
— Јеремија Гагић, Росијско-императорски титуларни совјетник.
— Јов. Бапт. Дрћина, ћ. к. дворске апатеке Buchhalter.
— Јован Демелић.
— Јован П. Стојановић.
— Јосиф Сулић.
— Мијаило Бојаџија, Грчки учитељ.
— Наум Георг Чаппо.
— Никола Лукић, из Новога сада.
Племен. Г. Сим. Георг Сина, спаија Одошки и Киздијски и пр. 10.
Г. Стеван Константиновић 2.
— Теодор Ивановић Недоба, Росијско-императорски статски совјетник и пр.
— Теодор Ј. Тирка.
— Тома Калиновић, из Земуна.
— Франц Бенедети, ћ.к. ритмајстор.

Бечеј (нови).

Г. Лука Кисић, трговац; са својим сином Димитријем 2.

Бечеј (стари).

Племен. Г. Ђорђије от Чокић, краљ. диштр. Потиског консултор; са своим синовима Гаврилом и Ђорђијем.
Г. Исидор Стојановић, трговац, и надзиратељ школски; са своим сином Јаковом.
Племен. Г. Симеун от Гаваньски, краљ. диштр. Потиског сенатор, и славне вармеђе Бачке асесор.

Бијоград (у Србији).

а) Јего Високородије верховни кнез и правитељ народа всеја Сербији, Господар Милош Обреновић 3.

б) Кнезови и остали господари.

Племен. Г. Вуица Вуличевић, дјејствит. член правителства и обор-кнез наије Смедеревске 2.
— Димитрије Георгијевић, дјејств. член правителства, толмач, и азнадар општи прихода 2.
— Јован Миоковић, дјејств. чл. правит. и општенародни секретар.
— Матија Алексијев Ненадовић прота, обор-кнез у Ваљевској наији 10.
— Милоје Теодоровић, дјејств. чл. правителства и обор-кнез наије Јагодинске.
— Милосав Здравковић, кнез Ресавски.
— Павле Маринковић, кнез у Бијоградској наији.
— Павле Сретеновић, дјејств. чл. правителства.

в) Писари.

— Антоније Петровић, толмач, и општенародни писар.
— Лазар Поповић, писар код народног правителства.
— Максим Ранковић, писар код народног правителства.
— Павле Теодоровић, верховнога кнеза писар.
— Тома Станимировић, Српски полномощника у Цариграду писар.

г) Трговци.

Г. Василије Протић, из Рама.

Г. Гаврило Јоанновић.
— Димитрије Јанковић.
— Димитрије Стојковић.
— Ђорђије Јоанновић Спирта.
— Манојло Кировић.
— Матија Петковић.
— Мијаило Дукић.
— Милоје Радојевић, из Чумића.
— Мирко Апостоловић.
— Наум Ичко.
— Обрад Томић, из Тршића.
— Петар Аџи-Вукашиновић.
— Рајко Стојковић.
— Стеван Георгијевић.
— Тасо Спасојевић.

Бијоград (стојни, у Маџарској).

Г. Димитрије Симоцки.
— Јефта Вулић, трг. из Печвара.
— Јован Дуковић, трг.
— Мијаило Ивановић, трг.

Бреслава.

Г. Доктор Бишинг, краљ. Пруски архивар и професор 2.

Будим.

Г. Јован Берић, СС. XX. и философије доктор, актуар код надзирателства народни школа.

Племен. Г. Стеван Урош Несторовић, краљ. совјетник и највећи надзиратељ школа Српски, Влашки и Грчки и пр.

Букреш.

Г. Стеван Васиљевић Живковић, преводник Телемака, и издатељ Благодјетелне музе.

Ваљапај.

Племен. Г. Теодор Атанасијевић, спаија Ваљапајски.

Варшава.

Г. С. Б. Линде, ордена светога Станислава кавалер, списатељ Пољскога рјечника и пр.

Видин.

ГГ. Браћа Милановићи.

Вуковар.

Г. Василије Лазаревић, трговац.
— Гаврило Гавриловић, трг.
— Ђорђије Ћирић, трг.
— Јован Поповић, трг.
— Павле Папулић.

Голубинци.

Г. Гаврило Вишњић, ћ. к. лаћман.
— Никола Бојводић, — — капетан.

Дубровник.

Г. Васиљ Бошковић, трговац, родом из Требиња
— Васиљ Обрадовић, тр. р. из Требиња.
— Ђорђије Лазаревић, — Стоца.
— Јован Драшковић, — Требиња.
— Јован Ковачевић, — Мостара.
— Јован Перини, — Мостара.
— Лазар Вуковић, — Требиња.
— Лука Ристић, — Требиња.
— Мијаило Вуковић, — Требиња.
— Мијат Митровић, — Требиња.
— Никола Перин, — Мостара.
— Никола Чеpo, — Требиња.
— Петар Дабиновић, — Бара у Арнаутској.
— Петар Павловић, — Бара у Арнаутској.
— Ристо Јоанновић Скар, — Сарајева.
— Ристо Марчета, — Мостара.
— Симеун Комненовић, — Требиња.
— Стеван Ковач, — Требиња.
— Теодор Гојшина, — Требиња.
— Тома Вукојевић, — Требиња.
— Трипко Мичић, — Мостара.

Загреб.

Г. Ћирило Сукњаћ, трг.
— Костантин Мировић, трг.
— Мировић и Поповић, тргг.
— Христофор Станковић, трг.

Задар.

Г. Мијаило Теодоровић, трговац, родом из Сарајева.

Земун.

Г. Василије Василијевић, трговац.

Г. Басилије Лазаревић, бургермајстор.
— Димитрије Симић, ђак из четврте Латинске школе.
— Димитрије Фрушић, доктор медицине.
— Мијаило Павковић, трговац 2.
— Пинцер, ритмајстор, и магистратски совјетник.
— Франц Червенка, ћ. к. ђенерал-фелдвахтмајстер, ордена Леополда II. кавалер и комендат Земунски.

Јазак.

Г. Јован Георгијевић, трговац.
— Јован Симоновић, учитељ.

Карловци.

Г. Глигорије Гершић, директор.
— Јован Маринковић, трговац.
— Павле Ђурковић, живописац.
— Петар Сланкаменац.
— Стеван Гавриловћ.

Карловци (Горњи).

Г. Васа Шкуљић.
— Глигорије Малешевић.
— Димитрије Ћирковић.
— Никола Вилић.
— Симеун Кисић.
— Симо Обрадовић.
— Теодор Вуковић.
— Ћирило Попић.

Кленак.

Г. Павле Миловановић, ћ. к. Петроварадинске регементе оборлаћман.

Коморан.

Г. Стеван Ненадовић, чл. комунитета.

Кракава.

Г. Г. С. Бантке, професор и библиотекар и пр.

Краљевац (Königsberg).

Г. J. С. Фатер, доктор, професор и библиотекар.

Кулпин.

Племен. Г. Теодор Страшимировић, спаија Кулпински 2.

Љубљана.

Г. Валентин Водник, свештеник и професор.
— Барон Зигмунд Зоис от Едлштајн
— Јаков Жупан, свештеник, доктор богословије и професор.

Митровица.

Ђаци из Њемачке школе.
Аврам Дробац, из Шашинаца, ђак из Српске школе.
Стеван Миловац, ђак из Српске школе.

Млеци.

Г. Андрија Иванишевић Радоњић, ћ. к. морскога пјешачкога батал. у Млецима мајор, родом из Цетиње из Црне горе.
— АнтонијеМихановић от Петропоља, ћ. к. делегациалнога војничкога суда у Падуи капетан-авдитор, племић Рватски из Загреба.
— Божо Кнежевић Ђикановић, компанија градско-Млетачки стража капетан-командант, грађ. Которски, из Црне горе из Грађана.
— Василије Лубардић, великокуп. и грађ. Млетачки, из Ерцега Новога.
— Герасим Катурић, ћ. к. пенс. подполковник, и гвоздене круне кавалер, из Рисна у Луци Которској.
— Ђорђије Живковић, ћ. к. пенс. мајор, из Новог Ерцега у Луци Которској.
— Јован Кујунџијћ, трговац, из Ливна у Босни.
— Јован Матишоровић, морски капетан, из Ерцега Новога.
— Јосиф Завршник, при ћ. к. Млет. власти морској капетан-авдитор, из Рјеке у Илирији
— Матија Липовац, великокупац и грађ. Млет, из Цуца у Црној гори.
— Павле Соларић, књижевник, из велике Писанице близу Бјеловара у Рватској
— Петар Обиловић, морски капетан, великокуп. и грађ. Млет, из Ерцега Новога.

Г. Спиридон Шутовић, адвокат Которски.
— Христофор Цвијетовић, великокупац и грађ. Млет, из Ерцега Новог.
— Федерик граф от Гилфорд, из Лондона.

Муач.

Г. Ђорђије Креспић, трговац.
— Јован Димитријевић, трговац, и вароши Муачке вице - биров.

Нови сад.

Г. Александар Нако, трговац.
— Арсеније Теодоровић, живописац.
ВасилијеАнастасијевНиколић, калфа трговачки.
— Глигорије Андрејев-Јоанновић, син трговачки.
— Ђорђије Вулпе, трг.
— Ђорђије Киријаковић, трг.
— Ђорђије Магарашевић, професор.
— Ђорђије Христо Пуспинника, трг.
— Јаков Филковић, трг.
— Јован и ПетарКреста-Шилић, трг.
— Јован Софронијев-Јаношевић, трг.
— Костантин Миросављевић, син трговачки.
— Костантин Николић, трг.
— Лазар Поповић Пецција, трг.
— Манојло Јефтић, калфа трговачки.
— Мијаило Савин Пајевић, син трговачки.
— Милован Видаковић, професор.
— Недељко Георгијевић, трг.
— Павле Манојловић, трг.
— Павле Перишић, трг.
— Павле Шевић, трг.
— Петар и Павле Радановићи, синови трговачки.
— Симеун Јоаннов - Јанковић, син трговачки.
— Тимотије Димитријевић, трг.
— Хариш Атанасијевић, трг.

Одес.

Г. Ђорђије Милановић, Одески друге гиљдије трговац 2.
Г. Иван Квеквић, Одески прве гиљдије трговац 5.
— Иван Магазиновић — — 5.
— Лука Љесар — — 2.
— Марко Андрић — — 2.

Осијек.

Г. Костантин Бозда, вел. нотар. с. и краљ. града Осијека, и слав. ком. Веровит. таб. суд. присједатељ.

Остров.

Г. Гаврило Манојловић, краљ. диштр. Потиског консултор.
— Максим Гојковић, нотар.

Остружњица.

Г. Викентије Станковић.

Петриња.

Г. Петар Чакос, трговац.
— Симеун Живковић, учитељ.

Пешта.

Г. Андрија Танс, таб. адвокат.
— Аца Марковић, трг.
— Ђорђије Поповић, Потискога диштрикта фишкал.
— Игњатије Станковић, трг.
— Јован Трифунац от Батфе, закл. адвокат.
— Мијаило Витковић, адвокат.
— Мијаило Јоанновић, трг. 2.
— Петар от Бенковски, таб. адвокат, и славн. ком. Барш. таб. суд. прис.
— Христофор Гершић, трг.

Праг (Златни).

Г. А. Ђурковић, ћ. к. капетан у пјешачкој рег. кнеза Рајс - Грајца.
— Јосиф Добровски.

Радгона (у Штајерској).

Г. Петар Данићо, свештеник.

Рума.

Г. Андрија Георгијевић, трговац.
— Ђорђије Деметер, трг.

Г. Иван Јоанновић трг.
— Јован Васић, ђак.
— Јован Георгијевић, ђак.
— Јован Дудић, трговац.
— Јован Коцтур, провизор апатекарски.
— Јован Критовац, трг.
— Максим от Младеновић, ђак из пете школе у гимназ. Карловач.
— Миросав Магазиновић, трг.
— Недељко Стефановић, трг.
— Пантелија Јанковић, трг.
— Стеван Пантелић, трг.
— Теодор Богдановић —

Рашава.

Г. Кастантин Павловић.
— Матија Живковић, ћ. к. латов.
— Петар Недељковић.
— Петраки Д. Кулаоглу.
Племен. госпођа Сара Михаиловица от Карапанџића.
Г. Станоје Марковић, из Неготина.

Свети Крст (heiligen Kreuz).

Г. Симеун Савић, трговац.

Сегедин.

Г. Самуило Илијћ, учитељ.

Сент-Андрија.

Г. Аркадије Татаревић, препаранд.
— Василије Коларовић, заклет. нотар.
— Јован Белановић, сенатор.
— Јован Црвенперковић, трг.
— Јован Чопор, трг.
— Лазар Попа-Нешковић, трг.
— Пантелија Срећковић, трг.
— Стеван Блажић.
— Тимотије Готовановић, трг.

Сењ.

Г. Јован Узелац.
— Мијаило Тербојевић.
— Теодор Милеуснић.

Скрадин.

Г. Димитрије Билогија, род. из Босне.
— Симеун Сердић, трг, род. из Босне.
— Спиридон Мирковић, трг.
— Стеван Будимир, род. из Лике.

Сомбор.

Г. Василије Булић, у краљ. педагогическом институту Српском, географије и аритметике професор јавни редовни.
— Давид Коњовић, с. и краљ. града Сомбора вице-нотар.
— Данило Шијачић.
— Димитрије Исаиловић, у краљ. педагогическом институту Српском педагогије, методике и историје прагмат. професор јавн. р.
— Јован Атанацковић, трговац.

Суботица.

— Антоније Стојковић, трг.
— Илија Живановић, трг.
— Јован Пачић, ћ. к. пенс. ритмајстор.

Темишвар.

Племен. Г. Василије Демелић, спаија Пањевски.

Тител.

Г. Тимотије Георгијевић, трг.

Триjест.

Госпођа Ана Вучетић, рођ. Ризнић.
Госпођа Ана Теодоровић, удовица, рођ. Паликућа, за
Петра, Димитрија, Анастасију, Јекатерину } ђецу своју 4.
Г. Атанасије Георгијевић, Новосађанин.
— Вилип Лучић, Рус. Одески прве гиљдије трговац, за сиротну младеж општине Трјестанске 10.
— Вилип Цвјетковић, великокупац, за
Костантина, Павла } синове своје 2.
— Гаврило Бајовић, трговац, за
Александра, Лазара } синове своје 2.
— Димитрије Владисављевић, Кузминац.
— Димитрије Скулић.

Г. Драго Теодоровић, великокупац, за
Теодора } синове своје 2.
Ђорђија }
— — за сирот. младеж општ. Трјест 6.
— Ђорђије Мичић, за сина Јована.
— Ђорђије Ризнић.
Госпођа Јекатерина Симеони, удовица роћ. Ризнић.
Г. Јован Пожарац.
— Јован Ризнић, великокупац.
— Костантин Радосављевић.
— Максим Куртовић, великокупац.
— Матија Мичић.
— Мијаило Дриних.
— Никола Михаиловић, капетан.
— Матија Лучић.
— Мијаило Дриних.
— Никола Михаиловић, капетан.
— Петар Теодоровић, великокупац, и жена му, Госпођа Анастасија 2.
— — за Ђорђија
Костантина
Станислава
Александра } ђецу своју 7.
Вилипа
Василију
Јелисавету
— — за сиротну младеж општ. Трјестанске 6.
— Стеван Ђурковић.

Црна гора.

Племен. Г. Бјело Станишић, Њ. Високопреосв. Г. митрополита вјерни тјелохранитељ.
— Груица Лопичић, кнез Ријечке наије.
— Ђорђије Петровић Негош, плем. Њ. Високопреосв. Г. митрополита.
— Маркиша Ђурашиновић, војвода Ријечке наије, из племена и мјеста Цеклина.
Племен. Г. Мијаило Вукотић, војвода Катунске наије, из племена и мјеста Кчева.
— Никола Георгијевић Радоњић, дворјанин Црногорски, из Његуша.
— Никола Ђурашиновић, сердар Ријечке наије, из племена и мјеста Цеклина.
— Сава Пејановић, дворјанин Ријечке наије, из мјеста Доброга.
— Симеун Орловић, в вједомстве Государственној Росијско - императорској колегији иностранних дјел коллежски асесор.
— Тривун Мариновић, Бококоторскога окружја канцелиста.

Шибеник.

Г. Аџи - Ђорђије Димитровић, трговац, род. из Маћедоније 2.
— Ђорђије Милојевић Јовић, трг.
— Илија Брацановић, трг. род. из Србије.
— Илија и Спиридон Поповићи, тргг.
— Јаков Миовић, трг.
— Лазар Стоисављевић, трг. род. из Ерцеговине.
— Лука Девић, трг.
— Косма Петрановић Сламуша.
— Крсто Медовић.
— Марко Петрановић Сламуша, трг.
— Никола Милетић, родом из Србије
— Сава Баљак, трг.
— Симеун Симић, у служби код. Г. Аџи - Ђорђија Димитровића.
— Теодор Кулишић, трг.
— Теодор Миљковић, ћурчија.

Шпалатро (у Далмацији).

Г. Сава Кисић, трговац.

СРПСКА ГРАМАТИКА.

О СЛОВИМА.

(Serborum linguae elementa 28; vocales 5; ρ syllabam facit vel absque vocali).

У Српском језику има 28 прости гласова (т. ј. тако чисти, да се више не могу раздијелити), који се најпаметније могу записати ево овим словима: а, б, в, г, д, ђ, е, ж, з, и, ј, к, л, љ, м, н, њ, о, п, р, с, т, ћ, у, ц, ч, џ, ш. *)

Слова се ова раздјељују на самогласна и на полугласна. Самогласни слова ми имамо 5, т. ј. а, е, и, о, у; а остала су сва полугласна.
Свако самогласно слово само по себи може бити слог и ријеч (у Српском језику), а од полугласнога ни једног слова не може бити слог ни ријеч без помоћи самогласнога, осим р (и предлога к и с, који су само ријечи, али слогови нијесу); а од самога р може бити слог, и помоћу њега (р) може се записати ријеч без самогласнога слова, н. п. р-ђа, р-ва-ње, за-р-за-ти; прст, крст, крв, црв, црн, и т. д. Овакову службу чини р и код осталије, свију готово, Славенски народа, па и код самије Руса (који иначе радо умећу самогласно слово међу два полугласна, н. п. голосъ, борода, корова, кровь, крестъ, перстъ, мјесто глас, брада, крава, крв, крст, прст и т. д.) и у данашњему Славенском језику, н. п. бодрствовати, бодршій, мудрствовати, мудршій, храбршій, ржа и т. д. — У Чеха и у Бугара чини овакову службу и л, н. п. длг, влк, слнце (да ли би се к овим ријечма смјело узети и Славенско свѣтлъ, свѣтлшій, подлъ, подлшій, лжа и остале овакове ријечи?) и т. д.

Кад р чини слог, а пред њим, или за њим, стоји самогласно слово, онда нам треба метнути дебело јер (ъ) **) између р и самогласнога слова, као знак, да оно самогласно слово не иде к р, него да је р само за себе слог, н. п. гр-о-це, у-мр-о, о-вр-а-о, за-р-за-ти, по-р-ва-ти-се, и остале овакове ријечи треба писати: гръоце, умръо, овръао, заързати, поърватисе и т. д. Овђе би се могао метнути и какав други знак мјесто ъ, н. п. гр'оце, или гр-оце, или још ка-

*) Осим ови опшши гласова могу се чути у Српском језику још неки особити гласови: 1) Ерцеговци кашшо изговарају с пред ј као Пољско ś, а з као ź, н. п. сјекира, сјутра; изјео. 2) калуђери наши (особито по Србији) слабо изговарају ђ, ж, ћ, ч, џ, ш, него мјесто ђ и џ говоре дз (као што говоре Грци), мјесто ж, з; мјесто ћ и ч, ц; а мјесто ш, с, н. п. дзаце! оди не цупи ниста; ва истину Бозју и т. д Па је то народ узео у подсмије и у свима приповијеткама, ђе се каже да је што калуђер говорио, тако се изговарају (још кроз ноз) та слова.

**) По Српски би управо требало казати дебели јер (као остале ријечи које се свршују на полугласно слово), али су наши књижевници узели по Њемачкоме сва слова у средњи род.

ко друкчије; али је Ђ најприличније: зашто је познато међу људма, а ништа не значи.

О ПРЕТВАРАЊУ ПОЛУГЛАСНИ СЛОВА.

(de consonantium commutationibus)

Често са догађа у ријечима, да се, благогласија ради *), једно полугласно слово претвори у друго; и ово је претварање двојако:

1) Нека су полугласна слова врло налик по гласу једно на друго, н. п. б и п, г и к, д и т, ђ и ћ, ж и ш, з и с, џ и ч. Ова су сва слова тако налик (по гласу) једно на друго, да се само по том разликују, што је б мекше од п, г од к, д од т, ђ од ћ, ж од ш, з од с, а џ од ч. Кад у каквој ријечи дође које од овије мекши слова пред тврђе (друго, а не пред његово), онда се оно мекше претвори у друго тврђе од њега (зашто се друкчије не може изговорити **), н. п.

б у п: шиб, шипка; Срб, Српски; ***) засопце, клупче, и т. д.

г — к: нокти (и послије нокат)

д — т: јад, јатка! нудити, нуткати; одиграти, отпјевати и т. д. Кад дође у ријечи д или т пред с, онда се кашто претвори обоје у ц, н. п. љуцки мјесто људски; Гроцка (ријека и мала варошица између Бијограда и Смедерева) мјесто Гротска (а прилагателно само Грочански): и тако се готово изговара у свима оваковим (производним) ријечма, н. п. у господски, градски, братски и т. д. али ја нијесам смијо написати господцки, брацки: зашто се ђешто чује д, или т, пред с (особито у сложеним ријечма, н. п. подскрити, одсвакле, одслужити и т. д.); а ђешто се опет избаци д или т на поље (особито у глаголима), н. п. предем, прести; метем, мести; једем, јести; плетем, плести; госпоство, проклество и т. д. По правилу требало би да се д пред с претвори у т, али будући да се тешко изговара и једно и друго: зато сам ја оставио онако. Ја сам чатио у књигама, што су писали прости Срби,

---

*) Ово је благогласије готово тако различно међу народима, као и вкус међу људма: што је једном народу благогласно, то другоме може бити најпротивније, н. п. Србљину су благогласне ове ријечи: прст, крст, срп, брк, трг, врг, срг, и остале оваковe, а Грк и Талијан записнули би уши од овакови ријечи; Чесима је и Бугарима благогласно л међу два полугласна слова, н. п. длг, плн, слнце, а Србљи не само што у оваковим ријечима имају у мјесто л (н. п. дуг, пун, сунце и т. д.), него га (л) ни на крају ријечи, или слога, не могу да трпе, већ га промијене у о, н. п. писао, котао, жетеоци, сеоце и т. д.

**) И ово је опште и природно правило у свим језицима, само што нови граматици не кажу да се слова премјењују, него да се изговарају (н. п. Аделунг каже да се b пред t изговара као p); а Грци су и Латини о том и правила написали које се слово пред којим, и у које претвара. Пуне су Грчке и Латинске књиге примјера о том, н. п. scribo, scripsi, scriptum; γράφω, γραπτός, γράβδην. А и у самим Славенским књигама налази се трага од ови правила само што и нијесу свуда држали, н. п. у граматици Г. Мразовића, на страни 32 — 33, стоји: „воз, раз, „из, без, низ, да различуются въ писаніи отъ вос, рас, ис, бес, нис. „1. воз, раз, из, без, низ, слагаются с реченіями отъ писмене са„могласнаго либо согласныхъ б, в, г, д, ж, з, л, м, н, р, с, ч, „начинаемыми. н. п. воззрюся, разбію, изведу, беззлобенъ, безчиніе, „и проч. 2. вос, рас, ис, бес, нис, слагаются съ реченіями отъ „писменъ согласныхъ к, п, т, х, ц, ш, щ, начинаемыми. н. п. вос„кликну, расхищу, исцѣленіе, беспокойный, нисхожу, и проч."

***) У многим старим књигама Српским стоји написано Српски, н. п. у Душановој диплони (што је споменута на страни 282): „земли србсцеи."

који нијесу ни чули за етимологију, и госпоски, и госпоцки, и господски; и осјећи, и оцјећи, и одсјећи и т. д. А кад дође д или т: а) пред ц, ч, џ, онда се свагда избаци, н. п. када, каца, качара; Градац, из Граца; путо, пуце (у родителн. множ. путаца, а умалително путашце); отац, оца, оче, очевина; ткати, чем; патџа, паче, пачји; кост, кошчица (мјесто костчица); сат, сација и т. д. б) кад дође д или т пред н или пред б, а послије ж, з, с, н. п. нужда, нужно; гост, гозба (мјесто гоздба); болест, болесник, болесница и т. д. в) кад дође д пред т, или т пред д, онда се свагда предње изостави, н. п. откати (мјесто одткати); потка (мјестѣ подтка); одржати (мјесто оддржати); или се уметне међу њи а, н. п. одадити, одадријети и т д.

ђ у ћ — — — — — —

ж — ш: држак, дршчић; држи, дршкати (н. п. псето на свиње); муж, мушко и т. д.

з — с: разапети, распети (Слав. распятїе); о овом имају правила и у Славенским граматикама (као што је напоменуто мало прије). А кад дође з пред ж или пред ш, онда се изостави, н. п. ражалитисе, рашити и т. д. Тако се исто изостави з кад дође пред с, н. п. растависе, растатисе, расјећи (овако исто чине и Руси, н. п. росадникѣ (расадник), росолѣ (расо) и т. д.; или се, у таковом догађају уметне а међу з и с, н. п. разасути, изасути и т. д.

џ — ч: бардакчија (или бардагџија).

Тако се тврђе пред мекшим претвори у тврђе, н. п.

к — г: мозак, мозга; дрозак, дрозга; свагда, нигда; (Славенско) гдѣ; буљугбаша и т. д.

п — б: топ, тобџија.

с — з: саградити, зграда; сабор, збор, зборникѣ*) (као и Руске што пишу збираю, собралѣ, собрать; збитїе и т. д.); нос, ноздрва и т. д.

ч — џ: наручити, наруџбина.

ш — ж: задужбина, што се гради за душу.

т — д: сват, свадба**); косити, косидба; крчити, крчидба и т. д.

2) Нека пак полугласна слова нијесу по гласу тако налик једно на друго, али су изнутра по природи својој тако сродна, да се радо претвараіу једно у друго; тако се претвори:

г у ж, — з и у ћ, н. п. рог, роже, рози; могу, можеш, мози; дигo, диже, дизати, дићи; лего, леже, лези, лећи и т. д.

д — ђ, н. п. глодати, глођем; родити, рођен; досадити, досађивати; пруд, запруђе; лад, залађе; грозд, грожђе и т. д.

з — ж и у г, н. п. кнез, кнежев, кнегиња; натезати, натежем, натегнути; резати, режем; мазати, мажем и т. д. а особито пред ђ, љ, њ, свагда се претвори з у ж, н. п. грозд, грожђе; гвозден, гвожђе; зло, жље, разлити, ражљевати, загазити, загажња и т. д.

к — ћ, — ц и у ч, н. п. реко, рећи, ***) реци, рече; пеко, пећи, пече, пеци; јунак, јунаци, јуначе и т. д.

---

*) У Будиму су од прије штампали збориникѣ (као што је од старине), а сад од како се почео језик поправљати, и то је поправљено да буде сборникѣ!

**) Руси пишу свадьба, па опет знаду да није од свађати, него од сват.

***) Ђекоји наши списатељи и књижевници кажу, да не треба писати браћа, пруће, и остале оваковe ријечи, са ћ, него са ть (братьа, прутье): „да се зна, веле, да је од брат и од прут, а не „од браћ и од прућ." На тај начин не би требало писати ни рећи, пећи, лећи, и остале оваковe ријечи, са ћ, него са кь, и гь

ј у љ (пред б, в, м, п), н. п. рибљи (мјесто рибји), зарукавље (мјесто зарукавје), безумље (мјесто безумје), копље (мјесто копје) и т. д.

л — љ, н. п. молити, мољен; солити, сољен; крило, окриље; весело, весеље и т. д. Кад л дође накрај слога, онда се претвори у о, н. п. пратилац, пратиоца; писао, писала; котао, котла; колац, ко́ца (мјесто коoца, као и со̑, во̑, соко̑, мјесто соо, воо, сокоо; ја се опомињем само у потмоо два о да се изговарају); грло, грлоце; село, сеоце, сеоски и т. д. осим ђекоји ријечи, особито туђи, или које се ријетко говоре, н. п. тоболац, тоболца (а не тобоца); силни; бијел, цијел (говорисе и бијо, цијо, а у Рес. и у Срем. нарјечију само бео, цео); бијелац, бијелца; цијелац, цијелца; ђаволски, анђелски; болта, алал, султан, катил, мезил, алка, алва и т. д. А у ђекојим се ријечма говори обадвоје (и л и о), н. п. пријестол и пријесто; анђел и анђео; болна и бо́нан и т. д.

м — в, н. п. тама, тавница; рамо, обравница (но ово је већ етимологическа промјена) и т. д.

н — њ, н. п. грана, грање; ранити, рањен; наканитисе, накањиватисе и т. д. У ђекојим се ријечма претворило н у л (послије м), н. п. млого, сумља; кад се догоди м и н заједно (мн), онда се претвори или м у в (н. п. тавница), или н у л, као млого; но и ово су старе етимологическе промјене.

с — ш, н. п. писати, пишем; носити, ношен; квасити, квашен; умјестити, умјештати; а особито пред љ, њ, ћ, ч, н. п. размислити, размишљавати; послати, пошљем; просити, прошња; носити, ношња; данас, данашњи; ноћас, ноћашњи; лист, лишће; очистити, очишћен; ћерати, ишћерати; даска, дашчица, дашчара; љуска, љушчица; кост, кошчица; ишчистити, ушчупати и и т. д. као и у Грка νύχθ' ὅλην мјесто νύκτ' ὅλην и т. д.

т — ћ, н. п. брат, браћа; прут, пруће; вратити, враћати; испратити, испраћен и т. д.

ћ — т (пред њ), н. п. броћ, бротњак; воће, вотњак; гаће, гатњик; срећан, говорисе и сретна, сретно; добросретњик и т. д.

ц — ч, н. п. јарац, јарче; мјесец, мјесече; зец, зечина и т. д.

(рекьи, пекьи, легьи), да се зна да је од реко, пеко, лего, а не од рећо, пећо, лећо. Ајде могло би и то бити; али како ћемо записати јунаци и врази, да се зна, да је од јунак и од враг, а не од јунац и од враз? како ли ћемо записати у зват. оче и кнеже, и у творит. радошћу и жалошћу, да се зна, да је у именит. отац, кнез, радост и жалост, а не оч, кнеж, радошћ и жалошћ? како ли ћемо записати реже и пише, да се зна, да је од резати и од писати, а не од режати и од пишати? и т. д. Ако станемо метати по једно јер (ь) код г, з, к, с, ц, онда нам треба начинити још неколико средњије, или мршавије јерова; па ћемо опет на пошљетку виђети, да се опет не може записати као што би се ћело. — Свето писмо каже, да нико не може двѣма господинома работати, а ђекоји би људи ћели, да им слова показују и како се ријечи изговарају, и шта значе, и од куда су постале! Квинтилијан каже, да су слова само зашто измишљена, да се њима записују ријечи онако као што се изговарају; и то су знали, и сад знаду сви прави граматици и у језику вешти списатељи и књижевници; само оне надрикњиге (фушери књижевни), који су нешто научили, па мисле да већ ништа нема што не знаду, не могу то да разумију и да признаду.

О УДВОЈАВАЊУ СЛОВА.

(de literarum geminatione)

Два а једно до другога налазе се само у оним ријечма, ђе је х у Славенском језику, н. п. ма́ати, ма́ање; сна̑а; о̑ра, о̑раа; пра̑, пра̑а; гра̑, гра̑а; стра̑, стра̑а и т. д. Истина да се ове ријечи мушкога рода, у родит. јед. тако изговарају, као да би било једно дугачко а (а̑), али су у пјесмама свуда два слога, н. п.

„Од пушчаног праа и олова —
„Праа има, ал' олова нема —
„Подигло се неколико Влаа
„И понели у тиквици праа*) —

Два е и два и тешко ће се ђе наћи заједно једно до другога.

Два о могла би често доћи једно до другога у оним ријечма, ђе се л послије о претвори у о; али народ свагда у таковом случају слије она два о у једно дугачко, н. п. колац, ко̑ца (мјесто коо̑ца); болан, бо́на; соко̑, во̑, со̑, со́чица, до̑, сто̑, го̑ и т. д. (ја се опомињем само у потмоо два о да се изговарају). Него у оним ријечма, ђе је у Славенском језику х, могу се и два о заједно наћи, н. п. соа, у звателн. со̑о; поод, пооде, поодити и т. д. (и у сложеним ријечма, н. п. црноок). У таковим ријечма могу се наћи и два у заједно, н. п. у трбуу, у кожуу, у руу:

„У злу руу, у кожуу,
„У злој капи, и шубари —

Два једнака полугласна слова нигђе не могу стајати заједно у Српском језику, него се свагда једно изостави кад се догоде у каквој сложеној ријечи, н. п. безакоње (мјесто беззакоње), безаконик, одржати, мачји, мачица (а не маччји и т. д.), квочка, квочетина и т. д. или се уметне а међу њи, н. п. одаднити, изазвати, одадријети, безазлен; као и са сином, са сестром; са земљом и т. д.

О СЛАВЕНСКИМ СЛОВИМА.

(de literis linguae Serborum ecclesiasticae)

У Славенскоме, или у нашему црквеном језику, има 45 слова, т. ј. а, б, в, г, д, е, ж, ѕ, ꙁ, з, и, ї, к, л, м, н, о, п, ρ, с, т, ꙋ, у, ф, х, ѿ, ц, ч, ш, щ, ъ, ы, ь, ѣ, є, ю, ѫ, ѡ, ꙗ, ѽ, ѧ (я), ѯ, ѱ, ѳ, ѵ. Ако још к овима додамо ћ и џ (која се налазе у Српским рукописима од 400 и више година), и оно ѥ, што се налази у Србуљама, онда ће и бити 48. Из овије слова ми имамо: а, б, в, г, д, е, ж, з, и, к, л, м, н, о, п, ρ, с, т, у, ц, ч, ш, ъ (о којима за сад не треба више говорити); а немамо: ѕ, ꙁ, ї, ꙋ, ф, х, ѿ, щ, ы, ь, ѣ, є, ю, ѫ, ѡ, ꙗ, ѽ, я, ѯ, ѱ, ѳ, ѵ. Да узгред и њи мало прегледамо:

ѕ Чита се данас у Славенском језику као и з (и Руси су га оставили одавно).

ꙁ Није друго ништа, него з, само што је друкчије начињено.

ї Значи 1) као и, н. п. вїно **), архїмандрїтъ, пїю, Марїа и т. д.
2) као ј, н. п. ближнїй, домашнїй, горнїй, козїй и т. д.

ꙋ Значи као и у (и њега су Руси оставили).

ф Само је за туђе ријечи, и изговара се мало тврђе него в. Прости Срби или га изговарају као в, н. п. Стеван, Стева; Вилип, Вића и т. д. или га промијене у п, н. п. Спјепан, Трипуњдан, Трипко и т. д. Но будући да у нашему језику има ријечи Турски, које

---

*) Ђекоји наши Списатељи пишу раана, подраанити, вооз и т. д. Ово нити је Српски ни Славенски, него је Њемачко-Српски: зашто су они виђели ђе Нијемци овако крпе и натежу у њиновом језику, па би и они ради да уведу у свој. Ово је четврта служба, која се ишче од слова, т. ј. да показују и разлику гласа у ријечма!

**) Већ и Руси пишу вино, архимандритъ.

ое изговарају са ф (н. п. ђерђеф, 'аферим, седеф и т. д.*), а такове ђекоје морамо узимати и Грчке и Латинске: зато ћемо и ми узети ф међу наша слова.

х Изговара се мекше од г, али у Српском језику нема његова гласа, него су га Србљи или са свим изоставили (као Талијани у Латинским ријечма, onore од Латинскога honor и т. д.), н. п. ора, Вла, лад, ром, рабар; мануши, дунути, маовина, дуовник и т. д. или су га промијенили 1) у в, н. п. сув, глув, куватии, дувати и т. д. 2) у г (у Ерцеговини, и то понајвише на крају ријечи), н. п. дођог, виђег, нађог, чуг; ораг, наврг брда и т. д. 3) у ј, н. п. смеј и т. д. 4) у к, н. п. женик.
Какогођ што се г претвара у ж и у з, тако се у Славенском језику претвара х у с и у ш, и у таковом догађају Србљи су готово свагда задржали с и ш, н. п. Вла, Влаше, Власи; ора, ораси, орашје; дијати, дишем, маати, машем; снаа, (дат.) снаси (и снаи); дувати, душем (и дувам) и т. д.
Истина да у Српском језику нема ниједне ријечи, ђе би се х изговарало, али га опет морамо узети за туђе ријечи (овђе треба разумјети и саме Славенске и Росијске ријечи, које ми сад узимамо, н. п. воздух; ја овђе нити би смијо уписати возду, ни воздуг, ни воздуј, ни воздук: зашто онда нити би била ријеч наша ни Росијска), као и ф.

ѿ Није слово, него је читав слог (ωт, или от) и ријеч. Од прије, док није било артије ни штампе, морали су људи све књиге писати на пергаменту (углађеној кожи), који је био млого скупљи од најљепше артије сад; зато су се старали да пишу што се може краће; и тако су почели надметати титле и скраћивати онакове ријечи, које често долазе, и које сваки ласно може погодити, н. п. х҃с, о҃ц, дв҃дь, б҃ъ, г҃ъ, значи христос, отац, давид, Бог, господ и т. д. Од оваког писања имали су двије ваjде: једну што се брже писало, а другу што се штеђео пергамент.

щ Такођер није слово, него је састављено као и ѿ; Руси и остали, сви готово, Славенски народи изговарају га као шч, тако и нови књижевници Српски по Сријему, по Бачкој и по Банату; а остали сви Србљи (као н. п. по Србији, по Босни, по Ерцеговини и т. д.) и Бугари изговарају га као шт, н. п. аще, щедрота, пища, пещера, чате аште, штедрота, пишта, пештера и т. д.**).
Ово је био говор, како га (наши) књижевници изговарају у читању Славенски књига, а у Српском језику имају оне ријечи, које се у Славенском језику пишу са щ, или шт, н. п. штит, заштитити, штука, штене, штипати, пришт и т. д. или ћ, н. п. ноћ, пећ, моћи, пећи, жећи, пишући, одећи, позлаћен и т. д.

ы Има глас између е и и (готово као Њемачко ӥ), али у Српском језику нема таковог гласа, нити га Србљи могу изговорити, него га у црквеним књигама читају као и, н. п. син, риба, бик и т. д.

ь Није (данас) слово никакво, него је знак, који умекшава полугласна слова, н. п. учитель, конь, лебедь, радость, чати се учитељ, коњ, лебеђ, радоћ и т. д.***). У старим књигама Славенским нема ниђе дебелога јера (ъ) него свуда мало (ь), н. п.

---

*) Србљи, који живе по варошима (како у Сријему, у Бачк. и у Бан. тако и у Србији и у Босни, радо изговорају ф, тако, да га кашто и у нашим ријечма узму мјесто в (понајвише у онаковим ријечма, ђе је у Славенском језику х пред в), н. п. фала, фалити, уфатити, зафатити, дофатити и т. д.

**) И у Сријему има старије попова, који још овако чате.

***) Може бити да Руси могу њим умекшати и остала полугласна слова н. п. б, р, с и т. д. али Србљи не могу. И само д и т натињу се само нови књижевници Сремачки и Бачвански да читају као ђ и ћ, н. п. госпођ, пућ, косћ и т. д. а остали сви Србљи читају, као што и говоре, господ, пут, кост и т. д.

въ заповѣдехъ твоихъ; къ заповѣдемъ твоимъ; печаль пріѧтме ѿ грѣшникъ ѡставляющихъ законъ твои и т. д.

ѣ Није слово, него је слог је, и само се пише у сриједи и на крају послије полугласније слова (а у почетку и послије самогласније слова ни пошто*), н. п. вѣра, мѣра, рѣка, горѣ, чати се вјера, мјера, рјека, горје и т. д. А кад стоји послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а ѣ као е (ј са л слије се у љ, а са н у њ), н. п. лѣто, нѣдра, чати се љето, њедра и т. д.

є У почетку се изговара као ѣ (је), н. п. єдинъ, єжъ, чати се један, јеж и т. д. а у сриједи изговара се као е (и пише се за разлику падежа!), н. п. отєцъ (у родит. множ), спасєнїя (у имем. множ) и т. д.

ю Какогођ што је ѣ сложено из ј и е, тако је ю сложено из ј и у, н. п. югъ, царю, мою, чати се југ, царју, моју и т. д. а кад стоји, послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а ю као у, н. п. люди, землю, святыню, богиню, чати се људи, земљу, свјатыњу, богињу и т. д.

Ѫ (јус) Као слово не пише се данас нигђе у Славенском језику.

ѡ (ѿ) Ми и Руси изговарамо као о, зато га Руси нијесу ни узели међу своја слова.

ꙗ (я) Сложено је из ј и а (као и ѣ из ј и е, и ю из ј и у), н. п. ꙗворъ, ꙗгода, царя, моя, творятъ, чати се јавор, јагода, царја, творјат, моја и т. д. А кад стоји послије л и н, онда се л чати као љ, н као њ, а я као а, н. п. земля, святыня, чати се земља, свјатыња.

ѯ Изговара се као кс (и Руси су га већ одавно изоставили).

ѱ Изговара се као пс (и њега су Руси изоставили).

ѳ Само је за Грчке ријечи. Срблъи је друкчије не могу изговорити, него као т; Руси понајвише пишу (и изговарају) ф мјесто ѳ, н. п. Феодоръ, Афини и т. д. А у ђекојим ријечма пишу (и изговарају, као и Србљи) т мјест ѳ, н. п. театеръ, математика, аптека.

ѵ Такођер је за Грчке ријечи, и изговара се двојако: 1) као в, н. п. Пѵелъ, еѵхарїстїа, еѵаггелїе. 2) као и, н. п. мѵро, тѵран, и т. д. Већ и Руси пишу Павелъ, евангелїе, тираннъ и т. д.

Ово је био говор о Славенским словима, којије ми немамо (нити нам требају); сад да речемо неколике ријечи о нашим словима, којије Славени немају. Славени немају ђ, ј, љ, њ, ћ, џ.

џ Је и код нас готово само за туђе ријечи (осим увјежбати, наруџбина).

ђ и ћ. Ако у Славенском језику лебедь, Господь, твердь, ꙗдь, мѣдь треба читати лебеђ, Господ, тверђ, јађ, мјеђ; а путь, радость, милость, (ако треба читати) пућ, радосћ, милосћ: онда Славенима треба ђ и ћ, као и нама: зашто они само слова немају, а гласове имају као и ми.

љ и њ Требало би Славенима какогођ и нама. Кад би у Славенском језику (или барем у Русијском) било љ и њ, онда бисмо знали, или треба чатити конем, или коњем; кони, или коњи; конски, или коњски; учителем, или учитељем; учители, или учитељи; на земли, или на земљи; воли оца небеснаго, или вољи оца небеснаго; книга, или књига; коли, или кољи; жни, или жњи; љублен, или љубљен; обновлен, или обновљен; сохранен, или сохрањен; онда бисмо ласно могли одсудити, или имају правије ђеца, која поју у цркви Буди имја Господње, или учитељи и свештеници, који читају Господне и т. д.

Код нас ђекоји учитељи Славенскије граматика кажу, да у оваковим ријечма ли и ни треба чатити љи и њи: зашто је (веле) у именителном умекшано л и н, па свуда остаје као љ и њ; али је то слаб изговор: кад би тако било, онда не би требало ни у другим падежима писати я ни ю, него а и у, н. п. требало би писати землу, волу, боги-

ку, кона, учитела, кону, учителу, па би се чтило земљу, вољу, богињу, коња, учитеља, коњу, учитељу: него је то, с опроштењем, крпеж, који показује недостатак Славенске Буквице.

Тако је исто потребно ј у Славенском језику, н. п. кад се пише у имен. струя, Троя, судїя, у вин. струю, Трою, судїю: требало би и у род. и у дат. писати струји, Троји, судији, а не струи, Трои, судїи.

О ГЛАСОУДАРЕНИЈУ.

(de accentu)

У Српском језику имају 4 различна ударенија гласа, и по њима су ево начињена 4 знака: ̀, ́, ̑, ̂.

Први (̀) стоји над оним словом, ђе се глас оштро изговара, н. п. во̀да, вра̀на, ву̀на, зѐмља, премѐтати, прѐметнути, ти̏ца, пи̏ти, кр̀ст, пр̀ст и т. д.

Други (́) стоји над оним словом, ђе се глас управо протеже, н. п. гра́на, о́вца, се́ка, ру́ка, ви́кати, ду́ша, ри́кати, весе́ље, трками, ср́на и т. д.

Трећи (̑) стоји над оним словом, ђе се глас као округло разлази, н. п. гла̑д, бла̑го, те̑ло, би̑р, су̑нце, кру̑г, ро̑ј, па̑мтити, тр̑н, кр̑в, тр̑к, цр̑њка и т. д.

Четврти (̂) стоји над оним словом, ђе се глас тако протеже, да од протезања прелази нешто и на друга слова, која иду за њим, н. п. на̂во; (и свуда у родит. млож.) десет љу̂ди, пет ова̂ца, свију на̂рода и т. д.

Које ријечи на ком слогу имају који знак гласоударенија, то ће се по времену одредити у граматикама; а ми овђе за сад само да опоменемо још нешто код овије знака гласоударенија, да би се лакше могао познати прави глас ријечи:

1) Глас је првога знака (̀) двојак, које се особито може познати у једнаким ријечма, н. п. бацати оштрије се изговара кад значи stechen, него кад значи werfen; тако се ора изговара оштрије кад значи die rechte Zeit, него кад значи die Nuß; тако се изговара оштрије јарица млада коза, него јарица шеница и т. д. зато сам ја у оваковим ријечма метнуо два знака (̏) ђе се оштрије изговара, као што се може виђети код бацати, јарица, пара и т. д.

2) Код трећега (̑) треба упамтити: а) ђе је год на другом, или на трећем, или на четвртом слогу овај глас, онђе пред њим мора бити на ком слогу и оштри (̀), н. п. о̀вча̑р, ра̀та̑р, ра̀до̑ст, госпо̀да̑р, го̀товље̑ње, горо̀падни̑к, во̀јводова̑ње и т. д. зато ја нијесам (свуд) ни метао оштрога на први слог, ђе је ово на другом, као н. п. код овчар, ратар, рвач, радост, рањење, ношење, мотање, гњецован, голетан, грађанче и т. д. б) овај се глас налази код свију ријечи, које се од несавршителни глагола граде на ње на преднопошљедњем слогу, н. п. го̀товље̑ње, ријѐ̑ње, во̀јводова̑ње и т. д. зато га у оваковим ријечма не би требало ни писати (кад се зна да је свуда), као што га ја нијесам писао у оним оваковим ријечма, које напријед имају глас другога знака, н. п. пи́сање. стру́гање, досађи́вање, откупљи́вање, љу́бљење, и т. д. в) готово би се могло рећи, да је и овај глас двојак у оним ријечма, ђе се два налазе на једној ријечи, н. п. па̑мће̑ње, су̑ди̑м, ра̑ди̑м, ша̑ра̑м, ве̑же̑м и т. д. (у оваковим глаголима).

3) И четвртога је знака (̂) глас двојак, које је најлакше познати у једнаким ријечма, н. п. нас има седам друга, и сваки имамо по десет лијепи друга (што се конци препредају): овђе се у десет лијепи друга не протеже тако глас, као у седам друга, него се изговара дру̂га̂, тако исто кад се рече: виђели смо на небу 10 ду̂га, и донијели смо сваки по 10 качин ду̂га̂; десет гра̂на, и допао ра̂на̂ и т. д.

4) Глас не остаје све једнако на једном слогу, него се мијења, н. п. вода, воде, води, воду, водо, водом, води, воде, вода, водама; соко, соколе, соколе; лонац, лонца (а ронац, ронца!), лонци, лонаца!, лонцима; писати, пишем, писаше; јунак, јунака, јуначе, јунака и т. д.

СКЛОНЕНИЈА.

(de substantivorum declinatione)

Српска имена суштествителна имају четири склоненија.

Прво Склоненије,

По коме се склањају сва имена мушкога рода, која се свршују на полугласно слово и на у, и она на а, која и у родителном имају а; и на о, која у род. имају ла; и неколика на е, н. п.

јединствени број

И. јелен,	колач,	ора,	мије,	соко,	котао,
Р. јелена,	колача,	ораа,	мија,	сокола,	котла,
Д. јелену,	колачу,	орау,	мију,	соколу,	котлу,
В. јелена,	колач,	ора,	мије,	сокола,	котао,
З. јелене,	колачу,	ораше,	мију,	соколе,	котле,
Т. јеленом,	колачем,	ораом,	мијом (мијем)	соколом,	котлом,
С. јелену,	колачу.	орау,	мију,	соколу,	котлу,

множествени број

И. јелени,	колачи,	ораси,	мијови,	соколови,	котлови,
Р. јелена,	колача,	ораа,	мијова,	соколова,	котлова,
Д. јеленима*),	колачима,	орасима,	мијовима,	соколовима,	котловима,
В. јелене,	колаче,	орае,	мијове,	соколове,	котлове,
З. јелени,	колачи,	ораси,	мијови,	соколови,	котлови,
Т. јеленима**),	колачима,	орасима,	мијовима,	соколовима,	котловима,
С. јеленима**),	колачима.	орасима,	мијовима,	соколовима,	котловима,

---

*) У пјесмама се налази ђешто дат. множ. као твор. јед. (као што је и у Славенском језику), н. п. Биће доста меса и гавраном; Тако Турком Турски селам даде и т. д. Ђешто се овакови дат. множ. падеж може чути и у говору, особито у Бачкој (по варошима), и понајвише код они имена, која у множ. броју нарасту на еви или на ови, н. п. воловом, соколовом, царевом; пријатељем, момком и т. д. Али од Србијанаца, од Бошњака и од Ерцеговаца, ја то нијесам чуо никад, него би још и у пјесмама прије казали воловим', соколовим', царевим', пријатељим' (као Турски Турцим' Бога називаше); или волов'ма, пријатељ'ма и т. д. а не вјерујем да би и Бачвани казали, н. п. прстом, зубом, ноктом?

**) Ђешто се може (особито у Сријему, у Бачкој и у Банату) изоставити обо ма у твор. и у сказ. множ., н. п. с јелени, на волови, у котлови и т. д. И овако се по реченим мјестима (особито у писању) изоставља ма у твор. и у сказ. код свију имена (осим трећега склоненија) суштествителни и прилагателни, и код ђекоји мјестоименија (н. п. мој, твој, свој, чиј). Али у Србији, у Босни и у Ерцеговини, слабо се и у пјесмама чује (н. п. А с ајдуци како начинимо), него се радије изостави пошљедње а, или и испред м, н. п. На синџирим' ситне пиштреике; у Руњанским зеленим шљивицим'; Под чадор'ма робље под'јелише и т. д.

I. Код овог склоненија треба упамтити:

1) Имена бездушни ствари имају у јед. броју вин. као именителни.

2) Имена, која се свршују на ђ, ж, ј, љ, њ, ћ, ч, ш, имају у зват. јед. у мјесто е, а у твор. ем мјесто ом, н. п. смуђ, зват. смуђу, твор. смуђем; нож, ножу, ножем; змај, змају, змајем; краљ, краљу, краљем; пањ, пању, пањем; манић, манићу, манићем; колач, колачу, колачем; миш, мишу, мишем и т. д. али јеж, јежом! Ђекоја имена и на ар имају овако, н. п. писар, писару (и писаре) писарем (и писаром); господар, господару, господарем (и господаром); цар, царе, царев (!) и т. д.

3) Имена, која се свршују на ц, у зват. јед. премјењују ц на ч, а у твор. и она имају ем мјесто ом, н. п. стриц, зват. стриче, твор. стрицем и т. д. Осим зец, зецом; мјесец, мјесецом.

4) Имена, која се свршују на з, у зват. јед. премјењују з на ж, н. п. кнез, зват. кнеже и т. д. Али која се имена ријетко говоре у зват. јед., код они се може чути и на зу (мјесто же), н. п. Ој Французу царе силовити! —

5) Имена, која се свршују на г и на к, у зват. јед. премјењују г на ж, а к на ч; а у млож. свуда осим род. и вин. г на з, а к на ц, н. п. рог, зват. јед. роже, а у млож. броју рози, розима; јунак, јуначе, јунаци, јунацима и т. д. Али имена која се свршују на дак, так и чак, и у род. губе а, а ријетко се говоре у зват. јед., код они би се прије казало на ку, него би се промијенило к на ч, н. п. патак, патку! (мјесто паче!), мачак, мачку! (мјесто маче!), и т. д. Али која се често говоре, она имају као што треба, н. п. тетак, тече!

6) Имена, која се свршују на ац, и на ао, и млога друга на ак, ал, аљ, ам, ан, ањ, ап, ар, ас, ат, ач, у свима осталим падежима (осим род. млож.) губе а, н. п. значац, значца; момак, момка; угал, угла; угаљ, угља; јарам, јарма; ован, овна; жрвањ, жрвња; котао, котла, вјетар, вјетра; овас, овса; лакат, лакта; Бирач, Бирча и т. д.

7) Сва имена, која се свршују на о, и млога друга, особито једносложна и двојесложна, нарасту у млож. броју на еви или на ови:

а) На еви нарасту она, која у твор. јед. имају ем, н. п. смуђ, смуђеви; нож, ножеви; краљ, краљеви; пањ, пањеви; цар, цареви; брић, брићеви; мач, мачеви; кош, кошеви и т. д.

б) А на ови сва остала, која у твор. јед. имају ом, н. п. град, градови; поп, попови; котао, котлови; соко, соколови; гавран, гавранови; јастријеб, јастребови и т. д.

Но ова сва имена могу имати и по правилу, и код ђекоји се говори обадвоје, н. п. миши и мишеви; рози и рогови; пијетли и пијетлови; суди и судови и т. д. а код остали се чује у пјесмама, н. п. пути, ножи, орли, говрани: Ђе се вију орли и гаврани и т. д.

8) Имена народа, која се свршују на ин, у млож. броју у свима падежима губе ин, н. п. Бугарин, Бугари; Србин, Срби; Латинин, Латини и т. д. Али Турчин каже се Турци (као од Турак).

9) Имена, која се свршују на дац и на тац, у свима осталим падежима осим род. млож. губе д и т, н. п. желудац, желуца, (род. млож.) желудаца; отац, оца, оцу, оче, отаца и т. д.

10) Мије, грије, смије, може бити да би у млож. броју могли имати и на еви (мијеви и т. д.); али (по Рес. нарјечију) ме, гре, сме, и у твор. јед. имају само на ом.

II. Особито треба упамтити код ђекоји ријечи:

1) Нека имена имају у род. млож. и мјесто а, н. п. црв, црви; мрав, мрави; мјесец, мјесеци; ват, вати; динар, динари; а ђекоја имају и а, и, и, н. п. сат, око 9 сати, и пуно 7 сата; пут, пет пута, а у Сријему, у Бачкој и у Банату, пет пути и т. д.

2) Гост има у род. млож. гостију и гости.

3) Дан кад се сам склања, онда иде по правилу, н. п. дан, дана; у млож. броју дани и т. д. А с ријечима Ђурђев дан, Јовањ дан и т. д. има у род. дне, н. п. у очи Ђурђева дне; о Ђурђеву дне. Тако се говори два дни (двадни), три дни (тридни); а даље се каже

четири дана (слабо би ко рекао четири дни̑), пет дана (пет дни ни пошто); пропадоше ми толики дни и т. д.

4) Пут има у род. јед. и путом, и путем: а) н. п. ја сам за путом; стоји под путом. б) н. п. оде путем.

5) Коњиц има у зват. јед. коњицу (мјесто коњиче! може бити да се разликује од коњик?), н. п.

„Јунак коњу говорио:
„Ој коњицу добро моје —

6) Стриц у млож. броју говори се и стрицеви и стричеви; тако и зец, зецови, и зечеви.

7) Коњ има у дат., твор. и у сказ. млож. коњма (а не коњима); а зуб има и зубма и зубима.

8) Човек у млож. броју каже се људи (а не човеци), и склања се ево овако: и. људи, р. љу̑ди, д. љу̑дима и љу̑дма, в. љу̑де, з. љу̑ди, т. љу̑дима и љу̑дма, с. љу̑дима и љу̑дма.

Друго склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога и (остала) мушкога *) рода, која се свршују на а, н. п.

јединствени број

И. жѐна,	змѝја,	књѝга,	му̏ка,	пу̏шка,	ва̀тра,
Р. жѐне̑,	змѝје̑,	књѝге,	му̏ке̑,	пу̏шке̑,	ва̀тре̑,
Д. жѐни,	змѝји,	књѝзи,	му̏ци,	пу̏шци,	ва̀три,
В. жѐну,	змѝју,	књѝгу,	му̏ку,	пу̏шку,	ва̀тру,
З. жѐно,	змѝјо,	књѝго,	му̏ко,	пу̏шко,	ва̀тро,
Т. жѐно̑м,	змѝјо̑м,	књѝго̑м,	му̏ко̑м,	пу̏шко̑м,	ва̀тро̑м,
С. жѐни,	змѝји,	књѝзи,	му̏ци,	пу̏шци,	ва̀три,

мложествени број

И. жѐне,	змѝје,	књѝге,	му̏ке,	пу̏шке,	ва̀тре,
Р. жѐна̑,	змѝја̑,	књѝга̑,	му̏ка̑,	пу̏ша̑ка,	ва̀три̑,
Д. жѐнама,	змѝјама,	књѝгама,	му̏кама,	пу̏шкама,	ва̀трама,
В. жѐне,	змѝје,	књѝге,	му̏ке,	пу̏шке,	ва̀тре,
З. жѐне,	змѝје,	књѝге,	му̏ке,	пу̏шке,	ва̀тре,
Т. жѐнама,	змѝјама,	књѝгама,	му̏кама,	пу̏шкама,	ва̀трама,
С. жѐнама **),	змѝјама,	књѝгама,	му̏кама,	пу̏шкама,	ва̀трама.

Овђе треба упамтити:

1) Имена, која се свршују на га и на ка, у дат. и у сказ. јед. премјењују г на з, к на ц, н. п. књига, књизи; рука, руци и т. д. Али која се имена свршују на тка и на чка, у они се говори и онако, н. п. патки, кучки и т. д. Али ја сам слушао у Србији по селима баш и у овакови (особито на тка) ђе се промјењује к на ц, н. п. носи на мо-

---

*) Мушка имена овога склоненија само су у јед. броју мушкога рода, а у млож. женскога, н. п. мој слуга, моје слуге; наше владике; Српске војводе, и т. д. А у пјесмама су оваква имена и у јед. броју понајвише женскога рода, н. п.
„Слуго моја Облачићу Раде —
„Да ти да Бог, Сибињска војводо —

**) И код овије се имена у Сријему и (особито) у Бачкој може изоставити ма у сказ. млож. и пошљедње а добије мало дужи глас, н. п. у̏ новина̑, по ливада̑, на̀ кућа̑ и т. д. Мени се чини да и у овом ђекоји садашњи списатељи Сремачки и Бачвански прегоне мјеру; ја не вјерујем да би прост Сријемац казао, н. п. О наши данашњи Српски књига; у Петрови красни непокошени зелени ливада и т. д.

ци (мјесто на мотки); подај мачци и т. д. У ред овије имена иду и она, која се свршују на аа и на уа, н. п. снаа, дат. и сказ. снаси и снаи; муа, муси и муи и т. д.

2) Имена која се свршују на ца, у зват. јед. имају е мјесто о, н. п. пријатељица, зват. пријатељице и т. д. Али ђекоја имају и о, н. п. иди, кукавицо сиња! несретњицо једна! и т. д.

3) Сва мушка кр̓штена имена и млога женска имају зват. једин. као и имен., н. п. Станиша, о Станиша; Милија, о Милија; Никола, о Никола; Аница, о Аница; Ружица, о Ружица (а Ружа, о Ружо!); Милица, о Милица и т. д. А женска опет ђекоја имају на о по правилу, н. п. Стана, о Стано; Цвијета, о Цвијето; Сара; о Саро и т. д.

4) Која имена пред а имају два полугласна слова једно до другога, она ђекоја у род. млож. добију а међу она два полугласна слова, н. п. пушка, пушака; крушка, крушака; патка, патака и т. д. а ђекоја опет остану, али узму на крају и мјесто а, н. п. врста́, врсти; ватра, ватри; чавка́, чавки и т. д. (к овима иде и лађа, лађи! и и млада́, млади!). Али керга, рпа, рка, грба и остале оваколе ријечи имају по правилу, т. ј. керга́, гр̂ба, р̂па и т. д.

5) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која имају само млож. број на е, н. п. гаће, виле, мекиње и т. д.

6) Рука и нога имају у род. млож. ру̀ку̑, но̀гу̑; тако се чује и слуга, слу̀гу̑, а говори се и слу̑га.

Треће склоненије,

По коме се склањају сва имена женскога рода, која се свршују на полугласно слово и на и, и на о, н. п.

јединствени број

И. ствȃр,	мȋсао,	тѐлад,	ма̀ти,	кћȋ,
Р. ствȃри,	мȋсли,	тѐлȃди,	ма̀терȇ,	кћѐри,
Д. ствȃри,	мȋсли,	тела́дма (тѐлȃди),	ма̀тери,	кћѐри,
В. ствȃри,	мȋсао,	тѐлȃд,	ма̀тȇр,	кћȇр,
З. ствȃри,	мȋсли,	тѐлȃди,	ма̀ти,	кћѐри,
Т. ствȃри (-рју),	мȋсли (мȋшљу),	тела́дма,	ма̀терȏм,	кћѐри (-рју),
С. ствȃри,	мȋсли,	тела́дма,	ма̀тери,	кћѐри,

множественни број

И. ствȃри,	мȋсли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
Р. ствȃри,	мȋсли,	—	ма̀тȇра,	кћѐрȋ,
Д. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма),
В. ствȃри,	мȋсли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
З. ствȃри,	мȋсли,	—	ма̀тере,	кћѐри,
Т. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма),
С. ства́рима (-рма),	ми́слима,	—	ма̀терама,	кћѐрима (-рма).

Овђе треба узети на ум:

1) По овом се склоненију склањају и она женска имена, која само имају млож. број на и, н. п. прси, очи, уши и т. д.

2) Кост, кокош, уш, ваш, очи, прси, уши, имају у род. млож. костију, кокошију, ушију, вашију, очију, прсију, ушију; а говори се и по правилу, н. п. Пости као пас од кости.

3) Нити има у род. нйти (по другом склоненију, као и ите); тако јасли јасала (као јасле).

4) Код овога је склоненија двојак творит. падеж у јед. броју, т. ј. на и и на ју (осим матере и сабирателни имена на ад), н. п. ствари и стварју; кокоши и кокошју; жучи и жучју и т. д. Мени се чини да је овај први (ствари) обичнији у народу од другога. Код овога другога (на ју) треба ово упамтити: а) код имена, која се свршују на д, л (на о), н, т-

слије се ј с д у ђ, с л у љ, с н у њ, с т у ћ, н. п. прњад, прњађу; мисао, мишљу; зелен, зелењу; постат, постаћу; кост, кошћу и т. д. б) која се свршују на б, в, м, п, у оније се претвори ј у љ, н. п. зоб, зобљу; крв, крвљу; кап, капљу и т. д. в) која се свршују на ђ, љ, њ, ћ, код оније се ј са свим изгуби, н. п. чађ, чађу; крмељ, крмељу; ноћ, ноћу и т. д.

Четврто склоненије,

По коме се склањају сва имена средњега и мушкога рода, која се свршују на е и на о, н. п.

једињствени број

И. поље,	сре̏теније,	Ста̀ноје	ѝме,	тѐле,	сѐло	вѐсло,	Ра́нко,
Р. поља,	сре̏тенија,	Ста̀ноја	ѝмена,	тѐлета,	сѐла	вѐсла,	Ра́нка,
Д. пољу,	сре̏тенију,	Ста̀ноју	ѝмену,	тѐлету,	сѐлу	вѐслу,	Ра́нку,
В. поље,	сре̏теније,	Ста̀ноја	ѝме,	тѐле,	сѐло	вѐсло,	Ра́нка,
З. поље,	сре̏теније,	Ста̀ноје	ѝме,	тѐле,	сѐло	вѐсло,	Ра́нко,
Т. пољем,	сре̏тенијем,	Ста̀нојем	ѝменом,	тѐлетом,	сѐлом	вѐслом,	Ра́нком
С. пољу,	сре̏тенију,	Ста̀ноју	ѝмену,	тѐлету,	сѐлу	вѐслу,	Ра́нку,

множествени број

И. поља,	сре̏тенија,	—	имѐна,	—	се̏ла,	вѐсла,	—
Р. по̑ља,	сре̏тенӣја,	—	имѐ̑на,	—	се̑ла,	веса̑ла,	—
Д. пољима,	сре̏тенијама,	—	имѐнима,	—	сѐлима,	вѐслима,	—
В. поља,	сре̏тенија,	—	имѐна,	—	се̏ла,	вѐсла,	—
З. поља,	сре̏тенија,	—	имѐна,	—	се̏ла,	вѐсла,	—
Т. пољима*)	сре̏тенијама,	—	имѐнима,	—	сѐлима,	вѐслима,	—
С. пољима*)	сре̏тенијама,	—	имѐнима,	—	сѐлима,	вѐслима,	—

Код овог склоненија треба упамтити:

1) Имена живи ствари, која се свршују на е и нарашћују на та, она у множ. броју постају (сабирателна) женскога или мушкога рода, и склањају се по првом и по трећем склоненију, н. п. теле, телета, телад, или теоци; прасе, прасад, или прасци; чељаде, чељад; момче, момчад и т. д. Али имена овакова мртви ствари (која су понајвише туђа), имају и множ. број, н. п. тане, танета, у множ. бр. танета; јапунџе, силембе, ћоше, ћебе и т. д.

2) Која се имена свршују на о, а имају пред о два полугласна слова једно до другога, она у род. множ. узму а међу она два полугласна слова, н. п. седло, седала; весло, весала; масло, масала и т. д.

3) Дрво нарашћује на та (уметне се те пред а), и има у род. дрвета и т. д. а у множ. броју има двојако: а) дрва (das Holz); б) дрвета.

4) Псето има у род. псета или псетета; а у множ. броју сабирително пашчад (женскога рода) или пси (мушкога рода од пас).

5) Рамо има у род. рамена (као раме).

---

*) Код овије имена мало је обичније (него код првога и другог склоненија) да се изоставља ма у твор. и у сказ. множ., н. п. по брди, на коли, с коли, под коли, по сели и т. д. Али је у Србији, у Босни и у Ерцеговини опет обичније са има (на колима, под колима, с колима, по селима и т. д.); па и у самим пјесмама радије се изостави само а, него читаво ма, н. п. Кака ј' војска по брдим' Руњанским —

О ИМЕНУ ПРИЛАГАТЕЛНОМ.
(de adjectivo, eoque aut finito aut infinito)

Прилагателна имена могу се, по њиовом значењу, раздијелити у три реда: Прва показују каквоћу имена суштествителни; и ова су опет двојака: 1) која показују какво је што, н. п. добар човек, зелен лист, мутна вода, шарена тица, брз коњ и т. д. 2) која показују, ода шта је што, н. п. гвозден котао, дрвена кућа, сребрно пуце, кожна аљина и т. д.

Друга показују чије је што; и ова су опет двојака: 1) која показују, да је што само једнога извјесног имена суштествителног, н п. попов, ковачев, војводин и т. д. 2) која показују, да је што више имена суштествителније, или једнога кога му драго, н. п. поповски, ковачки, војводски; говеђи, козји, рибљи, тичји, ђетињи и т. д.

Трећа иду у ред другије, него се од њи разликују, што нијесу постала од имена суштествителни, него од другије различни дијелова говорења, као н. п. 1) од нарјечија (особито мјеста и времена), н. п. тамошњи, данашњи, лањски, токоршњи и т. д. 2) од глагола, н. п. стајаћа кошуља, плетића игла, oрaћa земља, куповни гуњ, музовна крава, текућа вода, и остала оваква причастија. 3) од имена бројителније, н. п. први, други, трећи и т. д.

О двојаком свршивању прилагателни имена.

Прилагателна имена првога реда свршују се у мушкоме роду јединственог броја двојако, т. ј. на полугласно слово, *) или на и: зашто ми говоримо, и слушамо ђе се говори, н. п. добар и добри, зелен и зелени, дрвен и дрвени, двогуб и двогуби и т. д. Ово су прво назвали Славенски граматици прилагателним усјеченим (со усјеченијем), а друго цијелим (без усјеченија). Може бити, да би било паметније рећи, да је ово друго прилагателно нарасло од првога, него да је прво усјечено: зашто прво стоји у првоме свом облику (као н п. муж у именителном падежу) и показује каквоћу неизвјесне ствари (на питање какав?), н. п. зец је плашив; поштен човек не умије лагати; мени је мио црвен појас; златан је престен скупљи него сребрн; Гојко се чини (да је) паметан и т. д. А ово је друго начињено (с додатком**) и) од првога, и каквоћом опредјељује ствар (на питање који? као Њемачки член der, die, das), н. п. црвени појас изјели миши; изгубио сам сребрни престен; продао сам мој необрани виноград и т. д. Ово двојако свршивање наши прилагателни имена само се налази у мушкоме роду (јединственог броја), а у женскоме и у средњем роду само се по гласу разликује, н. п. боља је аљина ши̏рока, него у̏ска; камо она ши̏рокā аљина? Ту је и у̏скā и ши̏рокā; ово је прасе де̏бело; пошто ћеш ми дати оно твоје де̏белō прасе? и т. д.

Кад оће прилагателно име да се усијече, онда му само треба одузети оно и с краја, н. п. жути, жут; дрвени, дрвен и т. д. Ако ли прилагателно има пред и два полугласна слова заједно, онда усјеченом

---

*) Ђекоја се у мушком роду свршују и на о (мјесто л), н. п. зрео, весео, труо и т. д.

**) У Славенском језику ово се разликује словима у сва три рода, н. п. святъ, свята, свято; святый, святая, святое; а Србљи су изоставили у женском роду я, а у средњему е, па само гласом натежу и разликују: зашто се налази у старим књигама Српским и без я, и са я и а, и са два а, н. п. у Лазаревој дипломи (што је споменута у предговору): село буковица долня, село буковица горнѧ, село окованица долнаа; тако има, у Раваници (у Сријему, ђе и диплома сад стоји, код светог Лазара) на црвеној свили везено златом (кажу да је везла царица Милица на ћивот кнезу Лазару): възлюбленнаа ти чеда; и възлюбленнаѧ ти чеда.

треба уметнути а међу она два полугласна слова, н. п. тавни, таван; плитки̑, плитак; му̏дри̑, му̏дар и т. д. Осим цр̑ни̑, црн; сре̏брни̑, сре̏брн; гр̑ки̑, грк, и осталије оваковн.

А кад оће да се начини од усјеченога прилагателног цијело, онда му треба додати на крају и, н. п. жу̑т, жу̑ти̑; зѐлен, зѐлени̑; др̏вен, др̏вени̑ и т. д. А која прилагателна имају а пред пошљеднијм полугласним словом, од они нека избацују а у свима осталим премјенама и падежима (као и ђекоја суштествителна имена мушкога рода, н. п. јарам, јарма), као н. п. 1) сва готово која се свршују на ан, н. п. дробан, дробна, дробно, дробни; тако раван, гладан, празан, рујан, болан, вољан, помаман, крупан, оран, красан, ситан, срећан, мучан, кршан и т. д. (осим лаган, лађан, млађан, узан, мекан, ваљан, санан, танан, сићан). 2) која се свршују на ак, н. п. љубак, узак, ријетак, витак, млећак, мајецак, дугачак, кришак и т. д. (осим лак, млак, јак, нејак). 3) која се свршују на ар, н. п. радар, мудар, мокар, оштар и т. д. А нека опет задржавају а, као н. п. 1) која се свршују на аб, н. п. слаб. 2) која се свршују на ав, н. п. лукав, рапав и т. д. 3) која се свршују на аст, н. п. рачваст, путоногаст и т. д. 4) која се свршују на ат, н. п. глават, крилат, носат и т. д.

Ди̏вљи̑, ма̏ли̑, и вѐлики̑, не усјецају се никако. Ди̏вљи̑ требало би да буде ди̏ваљ, ди̏вља, ди̏вље; ма́ли̑, ма̏л (или ма̏о), ма́ла, ма́ло; а вѐлики̑, вѐлик, велѝка, велѝко; али се не говори ни једно, него остају тако: ди̏вљи̑, ди̏вља̑, ди̏вље̑; ма̑ли̑, ма̑ла̑, ма̑ло̑; вѐлики̑, вѐлика̑, вѐлико̑. Истина да се мјесто мал и велик узима мален и голем, али се говори и онако, н. п. јеси ли велики нарастао? (овђе Србљин нити ће рећи велик ни голем).

Прилагателна имена имају три рода и два склоненија.

Прво склоненије,

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на о, или у мушком роду на б, в, г, д, з, к, л, м, н, о, п, р, с, т, н. п. слаб, здрав, дуг, млад, брз, дубок, обал, питом, раван, дебео, туп, мудар, бос, жут и т. д.

Примјер првога склоненија.

I. Усјечено.

јединствени број.

	мушк.	женск.	средњ.
И.	жу̑т	жу̑та,	жу̑то,
Р.	жу̑та, жу̑то̂га, жу̑то̂г,	жу̑те̂,	жу̑та, жу̑то̂га, о̂г,
Д.	жу̑ту, жу̑то̂ме, му, о̂м,	жу̑то̂ј,	жу̑ту, жу̑то̂ме, му, о̂м,
В.	жу̑т (жу̑та, то̂г, га),	жу̑ту,	жу̑то,
З.	*)		
Т.	жу̑ти̂м, жу̑тијем,	жу̑то̂м,	жу̑ти̂м, жу̑тијем,
С.	жу̑ту, жу̑то̂ме, му, о̂м,	жу̑то̂ј,	жу̑ту, жу̑то̂ме, му, о̂м.

множествени број.

И.	жу̑ти,	жу̑те,	жу̑та
Р.	жу̑тије, жу̑ти̂,	за сва три рода	
Д.	жу̑ти̂ма, и̂м, жу̑тијем,	за сва три рода	

*) Истина да би по смислу требало да нема зват. усјеченог, али ја сам чуо ђе се говори: немој добар човече! пројђи се добар човече! и т. д.

В. жу̑те,	жу̑те	жу̑та,
З. —	—	—
Т. жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем *),	за сва три рода,	
С. жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем *),		

II. Цијело.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. жу̑ти̑,	жу̑та̑,	жу̑то̑,
Р. жу̑то̑га, жу̑то̑г	жу̑те̑,	жу̑то̑га, жу̑то̑г,
Д. жу̑то̑ме, му, о̑м,	жу̑то̑ј,	жу̑то̑ме, му, о̑м,
В. жу̑то̑га, жу̑то̑г,	жу̑ту̑,	жу̑то̑,
З. жу̑ти̑,	жу̑та̑,	жу̑то̑,
Т. жу̑ти̑м, жу̑тијем,	жу̑то̑м,	жу̑ти̑м, жу̑тијем,
С. жу̑то̑ме, му, о̑м,	жу̑то̑ј,	жу̑то̑ме, му, о̑м.

множествени број.

И. жу̑ти̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
Р. жу̑тије, жу̑ти̑,	за сва три рода,	
Д. жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем,		
В. жу̑те̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
З. жу̑ти̑,	жу̑те̑,	жу̑та̑,
Т. жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем,	за сва три рода,	
С. жу̑ти̑ма, и̑м, жу̑тијем,		

Друго склоненије,

По коме се склањају сва прилагателна имена, која се у средњем роду свршују на е, или у мушком роду на ђ (и на ђи), ји, љи, њи, ћ (и на ћи), н. п. риђ, говеђи, мачји, дивљи, рибљи, кокошињи, врућ, телећи и т. д.

Примјер другога склоненија.

I. Усјечено.

јед. број.

мушк.	женск.	средњ.
И. вру̑ћ,	вру̑ћа,	вру̑ће,
Р. вру̑ћа, вру̑ће̑га, вру̑ће̑г,	вру̑ће̑,	вру̑ћа, вру̑ће̑га, ће̑г,
Д. вру̑ћу, вру̑ће̑му, ће̑м,	вру̑ћо̑ј,	вру̑ћу, вру̑ће̑му, ће̑м,
В. вру̑ћа, ће̑га, ће̑г (вру̑ћ),	вру̑ћу,	вру̑ће,
З. — —	—	—
Т. вру̑ћи̑м, вру̑ћијем,	вру̑ћо̑м,	вру̑ћи̑м, вру̑ћијем,
С. вру̑ћу, вру̑ће̑му, ће̑м,	вру̑ћо̑ј	вру̑ћу, вру̑ће̑му, ће̑м,

множ. број.

И. вру̑ћи,	вру̑ће,	вру̑ћа,
Р. вру̑ћије, вру̑ћи̑,	за сва три рода.	
Д. вру̑ћи̑ма, ћи̑м, ћијем,		
В. вру̑ће,	вру̑ће,	вру̑ћа,
З. —	—	—
Т. вру̑ћи̑ма, ћи̑м, ћијем,	за сва три рода.	
С. вру̑ћи̑ма, ћи̑м, ћијем,		

---

*) И код прилагателни се имена у твор. и у сказ. множ. изоставља особито у писању у Сријему и у Бачкој оно м (м а и ј е м) на крају (као и код сушт. имена првога, другога и четвртог склоненија), н. п. с добри коли, по зелени ливада, у Српски новина, на сеоски волови и т. д.

II. Цијело.

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. врући,	врућа,	вруће,
Р. врућега, врућег,	вруће,	врућега, врућег.
Д. врућему, врућем,	врућој,	врућему, врућем,
В. врућега, врућег (врући),	врућу,	вруће,
З. врући,	врућа,	вруће,
Т. врућим, врућијем,	врућом,	врућим, врућијем,
С. врућему, врућем,	врућој,	врућему, врућем,

множ. број.

И. врући,	вруће,	врућа,
Р. врућије, врући,	за сва три рода.	
Д. врућима, врућим, врућијем,	за сва три рода.	
В. вруће,	вруће	врућа,
З. врући,	вруће,	врућа,
Т. врућима, врућим, врућијем,	за сва три рода	
С. врућима, врућим, врућијем,	за сва три рода	

Примјечаније. Сав, сва, све, броји се такођер међу прилагателна имена, али се склања по своме особитом начину, ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. сав,	сва,	све.
Р. свега,	све,	свега,
Д. свему,	свој,	свему,
В. свега (сав),	сву,	све,
З. сав.	сва,	све,
Т. свим, свијем,	свом,	свим, свијем,
С. свему,	свој,	свему,

множествени број.

И. сви,	све,	сва,
Р. свије, свију, сви,	за сва три рода.	
Д. свима, свим, свијем, свјема*),	за сва три рода.	
В. све,	све,	сва,
З. сви,	све,	сва,
Т. свима, свим, свијем, свјема,	за сва три рода.	
С. свима, свим, свијем, свјема,	за сва три рода.	

Уравненије прилагателни имена.

(de comparatione adjectivorum)

Кад се цијеломе прилагателном (мушкога рода) дода на крају ји, онда постане степен сравнителни, н. п. слаби, слабији; богати, богатији; мудри, мудрији и т. д.

Али има много прилагателни имена, која не иду по овом правилу, него са свим друкчије постаје од њи сравнителни степен, као н. п.

1) Која се свршују на д, претвори се д у ђи, н. п. млад, млађи; луд, луђи; тврд, тврђи и т. д. Али рад има (по правилу) раднији.

2) Која се свршују на г и на з, претвори се г и з у ж, н. п. драг, дражи; благ, блажи, дуг, дужи (и дуљи), брз, бржи и т. д.

3) Произведена на дак, зак, нак, так, лек, сок, ток, она промјењују пошљедња оба слова (и полугласно и самогласно) на и, а д на ђ, з на ж, л на љ, н на њ, с на ш, а т на ћ, н. п. сладак, слађи;

*) Ово се пошледње (свјема) може чути од Ерцеговаца.

узак, ужи; далек, даљӣ; танак, тањӣ; висок, вишӣ; кратак, краћӣ; жесток, жешћӣ, и т. д. К овима иде и дугачак, дужӣ (или дуљи). Али витак, каже се виткији.

4) Произведена на жак и на рок, она само промјењују пошљедња два слова на и, н. п. тежак, тежӣ; широк, ширӣ и т. д.

5) Произведена на бок, и она промијене ок на и, а послије б добију љ, н. п. дубок, дубљӣ *).

6) Која се свршују на ут, и у онима се претвори т у ћ, н. п. љут, љућӣ, густ, гушћӣ и т. д. К овима иде и чврст, чвршћӣ.

7) Која се свршују на ув и на уп, она добију на крају љи. н. п. сув, сувљӣ; туп, тупљӣ и т. д. К овима иде и жив, живљӣ; крив, кривљӣ.

8) Која се свршују на ђ и ћ, она само добију и (као цијело прилагателно) и промијене глас, н. п. риђ, риђӣ; врућ, врућӣ.

9) Лак, мек и лијеп, имају на ши, т. ј. лакшӣ, мекшӣ, љепшӣ.

10) Бијел и дебео имају бјељӣ, дебљӣ; црн, црњӣ; бијесан, бјешњӣ.

11) Горак, горчӣ; грк, грчӣ; јак, јачӣ; млак, млачӣ.

12) Нека са свим без правила, н. п. велики, већӣ; добар, бољӣ; зао, горӣ; мали, мањӣ.

Кад се сравнителноме степену дода спријед нај, онда постане степен превосходни, н. п. богатији, најбогатији; бољи, најбољи и т. д. (Може бити да би ово нај требало писати само за себе: нај богатији, нај бољи и т. д. као што чине и други неки Славенски народи).

У обадва степена (у сравнителнога и у превосходнога), кад се промијени пошљедње и на а, онда постане женски род, а кад се промијени на е, онда средњи, н. п. мудрији, мудрија, мудрије; најмудрији, најмудрија, најмудрије и т. д. Обадва се степена склањају по другом склоненију прилагателни имена.

Која прилагателна имена могу имати сравнителни и превосходни степен, која ли не могу, то се најбоље може познати из њинова значења; а по ријечима могла би имати сва. Истина да не може бити древније што је древено, нити поповскије што је поповско; али би се опет могло рећи, и у шали би могло поднијети, н. п. најславеносерпскија књига.

Горњи, доњи, задњӣ, крајњӣ, првӣ и стражњӣ, имају само превосходни степен (а не би требало ни њега да имају), н. п. говори се најгорњи, најдоњи, најзадњи, најпрви, најстражњи.

О ИМЕНУ БРОЈИТЕЛНОМЕ.

(de numeralibus)

Имена су бројителна петорогуба:

1) Основна, која сами број показују, или којима се одговара на питање колико? н. п. један (1), два (2), три (3), четири (4), пет (5), шест (6), седам (7), осам (8), девет (9), десет (10), једанаест **) (11), дванаест (12), тринаест (13), четрнаест (14), петнаест (15), шеснаест (16), седамнаест (17), осамнаест (18), деветнаест (19), двадесет (два-

*) Из овога се види, да је у свима овим ријечма било најприје ј, н. п. сладји, узји, далји, танји, кратји, висји, дубји, па се пред ј претворило (или слило се с ј) д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ; а б није се имало у што претворити, него се претворило ј у љ, као и послије в и п, н. п. сув, сувљӣ; туп, тупљӣ и т. д. По овом би требало казати тежји, тежја, тежје; ширји, ширја, ширје (као н. п. Божји, Божја, Божје; курји, курја, курје): али се не говори.

**) Многи списатељи и књижевници наши (а особито по Сријему и по Бачкој) пишу једанајст, дванајст и т. д. али од народа нијесам могао чути да тако говори.

дест, двaест, 20), двадесет и један *) (21), двадесет и два (22), двадесет и три (23), двадесет и четири (24), двадесет и пет (25), двадесет и шест (26), двадесет и седам (27), двадесет и осам (28), двадесет и девет (29), тридесет (тридест, триест**) 30), четрдесет (четрђест, 40), педесет (50), шесет (шездесет, 60), седамдесет (70), осамдесет (80), деведесет (90), стотина (сто, 100); двјеста (двије стотине, 200), триста (три стотине, 300), четири стотине (400), пет стотина (500), шест стотина (600), седам стотина (700), осам стотина (800), девет стотина (900), иљада (1000), двије иљаде (2000) и т. д. до иљада иљада (1000000).

Један, једна, једно, склања се, у сва три рода, по првом склоненију прилагателни имена (као цијело прилагателно); па и то не само у јед. него и множ. броју: зашто ту или добива значење имена прилагателнога, н. п. једни веле; или се прилаже имену суштествителноме, које се говори само у множ. броју, н. п. једне виле, једне гаће, једна врата и т. д.

Два, три, четири, склањају се само у женском роду, ево овако:

И. двије (две),	трй,	чѐтири,
Р. двију̑,	трију̑,	четирију̑,
Д. дви́ма, двјѐма,	три́ма,	чѐтирма,
В. двије,	трй,	чѐтири,
З. двије,	трй,	чѐтири,
Т. двима, двјѐма,	три́ма,	чѐтирма,
С. дви́ма, двјѐма,	три́ма,	чѐтирма.

А у мушкоме и у средњем роду не склањају се ова бројителна имена никако кад се говори о бездушним стварима, него се онако употребљавају са суштествителним у род. јед., н. п. два раста, два брда; код два раста, међу два брда и т. д. И у самом женском роду говори се овако (кад је име бројително са суштествителним), н. п. код двије жене иде неопран; тражио сам га у три куће;

„Преко три воде студене,
„Преко три горе зелене —

А кад се говори о животињама и о људма, онда се понајвише у мушком роду у свима осталим падежима претвори основно име два, три, четири, у суштествително двојица, тројица, четворица ***), па се ова само склањају, а суштествително, о коме је говор, остаје у род. множ., н. п. два јунака, двојице јуна̑ка, двојици јуна̑ка и т. д. А у средњему роду, кад је говор о живим стварма, не говори се основно име готово никако, него се узме мјесто њега самостојно, н. п. двоје пилйћа, троје чељади, четворо ђецё, петоро праса̑ди (прасаца), петнаесторо чељади, двадест и петоро ђеце, тридесторо говеда, тридесет и једно говече и т. д. ****).

Остала бројителна основна имена до стотине, и преко стотине до иљаде, не склањају се никако, него онако показују број свију имена суш. (која морају стајати у род. множ.) мушкога и женског рода, а средњега само бездушније, н. п. пет јуна̑ка, пет жѐна, пет сѐ-

---

*) Ђекоји изоставе кашто и, па говоре онако: двадесет један, двадесет два и т. д. али је обичније са и.

**) Да не рече какав језикопоправитељ, да је ово (триест, четрђест, шездесет) подло и покварено: и Руси говоре и пишу тридцатЪ, шестьнадцатЪ и т. д.

***) двојица, тројица, четворица и т. д. понајвише се говори о људма, а може се рећи и о осталим животињама, н. п. подај оној двојици волова нека лижу соли и т. д.

****) Могло би се рећи н. п. два телета, три чељадета, четири ђетета; али од четири до десет не говори се никако, него се основно претвори у самостојно, а суш. узме род. множ.

ла; двадесет љŷди, двадесет и један човек, двадесет и четири човека, двадесет и пет љŷди; сто градова, пет стотина сêла и т. *) А кад се говори о живим стварма средњега рода, онда се основно име претвори у самостојно, као што је мало прије речено.

Стотина и иљада склањају се као и остала сушт. имена другога склоненија, и показују број имена сушт. без разлике рода, и у склањању сушт. остаје једнако у род. млож., н. п. стотина оваца, стотине оваца, стотини оваца и т. д.

1) Један, једна, једно, показује име суштествително (у сва три рода) у имен. јед., н. п. један човек, једна жена, једно дијете; два, три, четири, показују имена сушт. мушкога и средњег рода у род. јед., а женскога у имен. млож., н. п. два човека, три камена, четири брда, двије вòде, три гòре, четири жѐне и т. д. а пет шест, седам и т. д. показују имена сушт. (у сва три рода) у род. млож., н. п. пет љŷди, пет жêна, седам сêла, осам весâла и т. д. А кад се дође у броју на сложена с један, два, три, четири, онда сушт. опет дође у јед. број, н. п. двадесет и један човек, двадесет и два човека, двадесет и три човека, двадесет и четири човека, двадесет и пет љŷди и т. д.

2) Самостојна, која у јед. броју служе за живе ствари средњега рода мјесто основније, а у млож. броју имају значење прилагателни имена, н. п. двоје (двое), троје (трое), четворо (четверо) **), петоро, шестoро, седморо, осморо, деветоро, десетoро, једанаесторо, дванаесторо (може се чути и двоенаесторо), тринаесторо, четрнаесторо, петнаесторо, шеснаесторо, седамнаесторо, осамнаесторо, деветнаесторо, двадесторо (дваесторо и двадесеторо), двадесет и једно, двадесет и двоје, двадесет и троје, двадесет и четворо, двадесет и петоро, двадесет и шесторо, двадесет и седморо, двадесет и осморо, двадесет и деветоро, тридесторо (триесторо, тридесеторо), четръесторо (четрдесеторо), педесеторо, шесеторо (шездесеторо), седамдесеторо, осамдесеторо, деведесеторо; сто и једно, сто и двоје, сто и троје и т. д.

Самостојна имена бројителна склањају се у јед. броју ево овако:

И. двòје	трòје,	чѐтворо,
Р. двóга,	трóга,	четвóрга,
Д. двóма двóме,	трóма трóме,	четвóрма, четвóрме,
В. двòје,	трòје,	чѐтворо,
З. двòје,	трòје,	чѐтворо,
Т. двóма,	трóма,	четвóрма,
С. двóма, двóме,	трóма трóме,	четвóрма, четвóрме,

Као двоје склања се обоје и обадвоје; као троје светроје, а остала сва као четворо.

А у млож. броју склањају се ова имена бројителна, као и остала прилагателна првога склоненија, и употребљавају се не само у средњему, него и у мушкоме и у женском роду, н. п. троји јади; троја врата; троје чарапе и т. д.

3) Редна, која показују имена сушт. у ред постављена, н. п. први, други, трећи, четврти и т. д.

Први, други, трећи и четврти, постала су особитим начином, а остала постају од основније с додатком и, н. п. пет-и, шест-и (седми и осми избацују а), девет-и; двадесет-и, двадесет пет-и, и т. д. Али од стотине и од иљаде нема и никако, а даље говори се

---

*) И овђе се до десет у склањању претвори основно име, у мушком роду, у сушт., н. п. пет, петорице; шест, шесторице и т. д.

**) И тако сва остала имју на оро и на еро, н. п. петоро или петеро, дванаесторо и дванаестеро и т. д. Мени се чини да је обичније ово на оро.

н. п. стодвадесети, триста педесет седми, пет стотина деведесет осми; иљада двадесет трећи и т. д.

Сва редна бројителна имена (осим трећи) склањају се, у сватри рода и у обадва броја, као цијела прилагателна првога склоненија, а трећи по другоме.

4) Умложна, којима се одговара на питање коликогуб? или колико струк? н. п. двогуб, или двострук; трогуб, трострук, четворогуб, петорострук, двојак, тројак, и т. д. Ова бројителна имена нијесу друго ништа, него прилагателна имена, која су постала од самостојни бројителни имена с додатком губ или струк (осим двогуб, двострук, двојак; трогуб, трострук, тројак) и склањају се (цијела и усјечена) као и остала прилагателна имена првога склоненија.

5) Наречна: а) којима се одговара на питање колико пута? н. п. једа̀нпу̑т (мјесто једанпут каже се и јѐдно̑м), два̀пу̑т (два́пу̑та), три̏пу̑т (три̏пу̑та), четѝрипу̑т (чѐтири пу̑та); пе̑т пу̑та*), ше̑ст пу̑та и т. д. б) којима се одговара на питање који пут? н. п. први пут, други пут, трећи пут и т. д. Као што се мјесто једанпут говори једном; тако се и мјесто први пут, други пут, трећи пут, четврти пут и т. д. говори првом, другом, трећом, четвртом, петом и т. д. И ово су права имена бројителна овога реда, а једанпут, два пута; први пут, други пут и т. д. ту су по двије ријечи.

Ова се бројителна имена не склањају, као ни остала наречија.

Ђекоји граматици узимају међу бројителна имена и оне ријечи, које показују неизвјесно множство ствари, н. п. много, мало, неколико, остали, читав, пола и т. д. Између овије нужно је нешто упамтити код неколико: какогођ што два, три, четири, показују имена сушт. мушкога и средњег рода у род. множ., а женскога у имен. множ., тако исто и неколико кад значи мање од пет, н. п. неколика човека, неколика ђетета, неколике овце; а кад значи више од четири, онда показује сва имена сушт. у род. множ., н. п. неколико љу̑ди, неколико ја̑ја, неколико ова̑ца и т. д.

О МЈЕСТОИМЕНИЈУ.

(de pronomine)

Мјестоименија су шесторогуба:

I Која показују три лица: ја, ти, он; к овима ћемо узети у склањању и

II. Повратно себе, која се ево овако склањају:

јединствени број.

			(мушк.)	(женск.)	(средњ.)	
И.	ја̑,	ти̑.	о̀н (о̑н)	о̀на.	о̀но.	—
Р.	мѐне, мѐ.	тѐбе, тѐ.	ње̑га, га̀.	ње̑, јѐ.	њѐга, га̀.	сѐбе.
Д.	мѐни (мѐне), мѝ.	тѐби (тѐбе), тѝ.	њѐму, му̀.	њо̑ј, јо̑ј.	њѐму, му̀.	сѐби (сѐбе),
В.	мѐне, мѐ.	тѐбе, тѐ.	њѐга (њга, њ)	њу̑, јѐ.	(њѐга, га̀).	сѐбе, сѐ.
З.	— —	ти̑.	— —	— —	— —	— —
Т.	мно̑м.	то̀бо̑м.	њи́ме (њи̑м).	њо́ме (њо̑м).	њи́ме (њи̑м).	со̀бо̑м.
С.	мѐни.	тѐби.	њѐму.	њо̑ј,	њѐму.	сѐби.

*) у Бачкој и (ђешто) у Сријему говори се пу̑ти мјесто пу̑та, и н. пет пути, шест пути и т. д.

мложествени број.

И. мӣ.	вӣ.	òнн.	òне.	òна.	—
Р. нâс.	вâс.	њӣ, ӣ	за сватри рода.		сѐбе,
Д. нàма, нàм *).	вàма, вàм.	њѝма, ѝм,			сѐби (сѐбе),
В. нâс.	вâс.	њӣ, ӣ,			сѐбе, сѐ,
З. —	вӣ.	— —			—
Т. нàма.	вàма.	њѝма,			сòбôм,
С. нàма.	вàма.	њѝма,			сѐби,

Код овије мјестоименија треба упамтити:

1) Мјестоименија првога и другог лица имају у род. дат. и вин. јед., и у дат. млож. броја двојако; а мјестоименија трећега лица имају двојако у сватри рода и у обадва броја у род. дат. и у вин. Ђекоји мисле да је то све једно (као н. п. код прилагателни имена жутога и жутог; жутоме, жутому, и жутом), него само да је ово друго у говору скраћено од првога.**) Може бити да је ово друго постало некад од првога, али је данас у говору са свим различно једно од другога. Прво (мене, тебе, њега, ње; мени, теби, њему, њој; мене, тебе, њега, њу и т. д) стоји: а) у почетку н. п. не може се рећи ти смо дали, га сам вићео, те су звали; него теби смо дали, њега сам вићео, тебе су звали и т. д. б) кад је сила говора (Nachdruck) на мјестоименију, н. п зовни њега, казао сам и теби, дао сам и теби и њој, даћу вама и њима и т. д. в) послије предлога (осим мјестоименија првога и другог лица у вин. падежу), н. п. код мене, код тебе, код њега, код ње, к мени, к вама, к њима, к њој; а у вин. падежу у првога и у другог лица говори се обоје, н. п. за мене или за ме, за тебе или за те; пред мене или преда ме, пред тебе или преда те, пред себе или преда се; а у трећем лицу само се прво узима, н. п. пред њега (предањ, предањга), пред њу (преда њу), пред њи (преда њи) и т. д. А у осталим догађајима говори се друго (ме, те, га, је, се; ми, ти, му, јој; нам, вам, им, ӣ, ӣ), н. п. бојим ме (те, га, је, ӣ) се, казао ми (ти, му, јој; нам, вам, им), звао сам га и т. д.***).

2) Ми и ти: а) узима се кашто мјесто мој и твој, н. п. јеси ли ми вићео коња: вићео сам ти брата; био сам ти код куће и т. д. А б) кашто не значи готово ништа, него се говори (особито ти) као за неко чудо, н. п. лијепа ти је, јади је убили! чудно ти га превари! Чарна горо пуна ти си лада! Њу ми пита Громовник Илија (не опомињем се више за ми). в) Сит сам ти се наспавао; јеси ли ми здраво путовао? и т. д. Ово иде у прво значење (мјесто мени и теби).

3) Мјестоименије трећега лица има у вин. јед. мушкога и средњег рода, осим њега и га, још њ и њга; и ово се узима само с предлогом, и у значењу се не разликује од њега, н. п. зањ, зањга или за њега; предањ, предањга или пред њега; мимоњ, мимоњга или мимо њега и т. д

4) Мјестоименија првога и другог лица имају у дат. јед. осим ми и ти, још двојако: мени или мене, теби или тебе. Народ понајвише говори мене, тебе ****), а списатељи и књижевници мени, теби (да се разликује од винителнога!).

5) Ђекоји додају у род. дат. вин. и у сказ. једин. броја, и у дат. и сказ. млож. на крају ка, кар и карена, н. п. менйка, менйкар, меникáрена; тебйка, тебйкар, тебикáрена; менéка, ме-

*) У Крајини Неготинској и у Црној рјеци говоре и ни (мјесто нам), н. п. да ни си ти жив господару! да ни је Бог дао и т. д.

**) Зато ђекоји пишу 'га, 'му, 'им и т. д.

***) Ја мислим да и у Славенском језику оваква разлика има између мнѣ и ми, тебѣ и ти, мене и мя, тебе и тя, себе и ся (премда наши дојакошњи Славенски граматици никакве разлике не напомињу). Да ли би (н. п.) све једно било: Помилуй мя Боже, и помилуй мене Боже?

****) Ово је управо од Славенскога мнѣ, тебѣ (е мјесто ѣ, као и на више мјеста).

некар, менека̀рена; њега́ка, њега́кар, његака́рена и т. д. (у мушкоме и у средњем роду).

6) Код свију имена винителни је падеж у средњем роду као имен., а код ови мјестоименија није, него је вин. у средњем роду као и у мушкоме, н. п. шта је том ђетету, те плаче? — избила га мати; камо ти платно? — однијела га вода и т. д.

7) Тако је код свију имена једнак у јед. броју дат. и сказ., а у множ. броју дат. твор. и сказ., а овђе није: зашто сказ. у јед. броју не може имати ми, ти, му, јој, него само мени, теби, њему, њој; нити у множ. броју могу имати твор. и сказ. нам, им, него само нама, њима.

III. Која што присвојавају, н. п. мој, моја, моје; твој, твоја, твоје, свој, своја, своје; наш, наша, наше; ваш, ваша, ваше; њиов, њиова, њиово; његов, његова, његово; њен, њена, њено (њезин, њезина, њезино); нечиј, нечија, нечије; свачиј, свачија, свачије; ничиј, ничија, ничије.

Мој, твој, свој, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. мој,	мо̀ја,	мо̀је,
Р. мо̀јега(-ѐга), мо̀јег(-ѐг), мо̑га, мо̑г,	мо̀је̑,	мо̀јега(-ѐга), мо̀јег(-ѐг), мо̑га, мо̑г,
Д. мо̀јему(-ѐму), мо̀јем(-ѐм), мо̑ме, мо̑м,	мо̀јо̑ј,	мо̀јему(-ѐму), мо̀јем (-ѐм), мо̑ме, мо̑м,
В. мо̀јега(-ѐга), мо̀јег(-ѐг), мо̑га, мо̑г(мо̑ј),	мо̀ју,	мо̀је,
З. мо̑ј,	мо̀ја,	мо̀је,
Т. мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем,	мо̀јо̑м,	мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем,
С. мо̀јему(-ѐму), мо̀јем(-ѐм), мо̑ме, мо̑м,	мо̀јо̑ј,	мо̀јему (-ѐму), мо̀јем (-ѐм), мо̑ме, мо̑м.

множствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. мо̀ји,	мо̀је,	мо̀ја,
Р. мо̀јије, мо̀ји̑,	за сва три рода,	
Д. мо̀јима (мо̀ји̑ма), мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем	за сва три рода,	
В. мо̀је,	мо̀је,	мо̀ја,
З. мо̀ји,	мо̀је,	мо̀ја,
Т. мо̀јима (мо̀ји̑ма), мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем	за сва три рода,	
С. мо̀јима (мо̀ји̑ма), мо̀јим (мо̀ји̑м), мо̀јијем	за сва три рода,	

Његов, њиов, њен и њезин, склањају се као жут; наш и ваш, као врући; а нечиј, ничиј и свачиј, као чиј.

IV. Којима се што показује, н. п. та̑ј, та̑, то̑; о̀ва̑ј, о̀ва̑, о̀во̑; ѝсти, ѝста̑, ѝсто̑; та̑кови, та̑кова̑, та̑ково̑ (та̑кав, та̀ква̑, та̀кво̑); ова̀кови, ова̀кова̑, ова̀ково̑ (ова̀кав, ова̀ква̑, ова̀кво̑); она̀кови, она̀кова̑, она̀ково̑ (она̀кав, она̀ква̑, она̀кво̑).

Тај, овај, онај, склањају се ево овако:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. та̑ј,	та̑,	то̑,
Р. то̀га̑, то̀г,	те̑,	то̀га̑, то̀г·
Д. то̀ме̑, то̀му, то̀м,	то̑ј,	то̀ме̑, то̀му, то̀м,
В. то̀га̑, то̀г (та̑ј)	ту̑,	то̑,
З. — —	—	—
Т. ти̑м, ти̑јем,	то̑м,	ти̑м, ти̑јем,
С. то̀ме̑, то̀му, то̀м,	то̑ј,	то̀ме̑, то̀му, то̀м,

мложествени број.

И. ти*)	те̑,	та̑,
Р. ти̑је, ти̑,	за сва три рода.	
Д. ти̑ма, ти̑м, ти̑јем		
В. те̑,	те̑	та̑,
З. —	—	—
Т. ти̑ма, ти̑м, ти̑јем	за сва три рода	
С. ти̑ма, ти̑м, ти̑јем		

Исти, таковӣ, оваковӣ, онаковӣ, склањају се као жути.

V. Којима се што пита, н. п. ко̀ји̑, ко̀ја̑, ко̀је̑? ко̏ (тко̏)? што̏ (шта̀)? чи̑ј, чи̑ја̑, чи̑је̑? ка̀кови̑, ка̀кова̑, ка̀ково̑ (ка̀кав, ка̀ква, ка̀кво)?

Ко и што склањају се ево овако:

И. ко̏ (тко̏)	што̏ (шта̀)
Р. ко̀га,	чѐга (шта̀)
Д. ко̀ме, ко̀му,	чѐму,
В. ко̀га,	што̏ (шта̀)
З. —	—
Т. ки̏ме, ки̑м,	чи̏ме, чи̑м,
С. ко̀ме, ко̀му,	чѐму,

Који склања се као мој; каковӣ као жути; а чиј (чији?) управо као врући, али опет због неки мали разлика у говору даћемо му особито склоненије:

јединствени број.

мушк.	женск.	средњ.
И. чи̑ји, чи̑ј (чи̑)	чи̑ја̑,	чи̑је̑,
Р. чи̑јега (чи̑је̑га), чи̑јег (чи̑је̑г),	чи̑је̑,	чи̑јега (чи̑је̑га), чи̑јег (чи̑је̑г),
Д. чи̑јему (чи̑је̑му), чи̑јем (чи̑је̑м).	чи̑јо̑ј,	чи̑јему, (чи̑је̑му), чи̑јем (чи̑је̑м),
В. чи̑јега (чи̑је̑га), чи̑јег, чи̑је̑г (чи̑ј),	чи̑ју̑,	чи̑је̑,
З. —	—	—
Т. чи̑јим (чи̑м)	чи̑јо̑м,	чи̑јим (чи̑м)
С. чи̑јему (чи̑је̑му), чи̑јем (чи̑је̑м),	чи̑јо̑ј,	чи̑јему (чи̑је̑му), чи̑јем (чи̑је̑м).

мложествени број.

И. чи̑ји, чи̑ј (чи̑)	чи̑је̑,	чи̑ја̑,
Р. чи̑јије (чи̑је), чи̑ји̑,	за сва три рода	
Д. чи̑јима, чи̑јим,		
В. чи̑је̑,	чи̑је̑,	чи̑ја̑,
З. —	—	—
Т. чи̑јима, чи̑јим	за сва три рода	
С. чи̑јима, чи̑јим		

VI. Која се односе на ствар; такова су мјестоименија: који, ко и што, која по себи нијесу друго ништа, него мјестоименија којима се пита, само што се у другом смислу употребљавају, н. п. ја, који (која, које) желим; ти, који (која, које) знаш; он (она, оно), који (која, које) има; људи, који мисле —; који човек мисли да све зна, онај се не може нигда поправити; види онај, који ведри и облачи; вала Богу, који је дао; која уста рекла, она и одрекла; ко ради, Бог не брани; ко се у коло вата, у ноге се узда; код кога се нађе, да —; с ким је отишао, не ће доћи и т. д.

*) Може се ђешто у Србији чути и ти̑зи̑, род. ти̑зи̑ и ти̏зије, дат. твор. и сказ. ти̏зи̑ма, ти̏зи̑м, ти̏зијем.

Кад је говор о трећем лицу, највише се говори што мјесто који, која, које, али по особитом синтаксису, н. п. човек, што је био код мене; жена, што смо је виђели; вино, што смо (га) пили; човек, што смо код њега ноћили; човек, што су му коња украли; човек, што смо га *) данас виђели; човек, што смо дошли с њиме; столица, што се на њој сједи; књига, што се из ње учи; перо, што се (њим) пише **); човек, што смо о њему говорили; подај оном човеку, што је донијо врећу; метни код оног човека, што сједи онамо; подај оним људма, што стоје на пољу и т. д.

О ГЛАГОЛУ.

(de verbo)

По значењу могу се глаголи раздијелити у три реда: 1) неки глаголи показују да ко ради што извјесно изван себе, што свагда мора стајати у вин. падежу, н. п. писати књигу, сјећи дрва, копати виноград, јести љеб, носити воду и т. д. И ови се глаголи зову дјејствителни (послујући?). 2) неки глаголи показују да се посао враћа на онога, који га ради, н. п. бријемсе, кајешсе, надатисе, нађуживатисе и т. д. И ови се глаголи зову повраћателни ***), који у правом смислу нијесу друго ништа, него глаголи дјејствителни: зашто и њиов посао стоји свагда у вин. падежу (само што није изван онога, који га ради), н. п. бријати се (себе), веселитисе, као бријати га, веселити те и т. д. 3) неки глаголи показују само стање лица или ствари, или посао, који не иде ни на што, што би стајало у вин. падежу, него је у ономе који га ради, н. п. боловати, спавати, ићи, сједити; гори дрво, тече вода, уздисати и т. д. И ови се глаголи зову средњи (verba neutra) ****).

Примјеч. 1) Ово раздјеленије глагола готово не вриједи ништа: зашто готово свакии дјејствителни глагол може бити и средњи (али прави средњи глагол не може бити дјејствителни), н. п. пјевати пјесму, играти коња, копати виноград, орати њиву, викати људе, то су дјејствителни глаголи; али кад се рече (и разумјева), н. п. боље је пјевати него плакати; матор се коњ не учи играти; нит' умијем орат' ни копати; јечам трче а ракија виче *****), онда су ово све средњи глаголи.

2) Наши Славенски граматици називају још неке глаголе страдателнима, а неке отложителнима (deponentia): но такови глагола нити има у Славенскоме ни у Српском (као ни у Њемачком) језику ******), него

*) Кад се говори о бездушним стварима, онда се у мушкоме и у средњем роду га, и у женском је може изоставити, н. п. нож, што смо данас купили; да ти платим чашу, што сам разбио; добра је она пушка, што си ми поклонио; какво је оно вино, што смо данас пили и т. д.

**) Код оваковије ријечи, којима се што ради, честo ће се у говору изостави оно њиме (њим) и њоме (њом), н. п. брус, што се бритва оштри; лопата, што се жито вије; гвожђе, што се кашике дубу и т. д.

***) Наши Славенски граматици оваковe глаголе зову страдателнима, а неке отложителнима.

****) Ово је узето из Латинске граматиске, зашто Латини имају глаголе дјејствителне и страдателне, а ови нити су дјејствителни ни страдателни, него између њи средњи (као и средњи род између мушкога и женскога).

*****) Кад узјаше пијан човек на угојена коња, па трче и виче.

******) Већ ако да би ко узео (за отложителни глагол) чути, који има значење глагола савршителнога, а спреже се као глаголи несавршителни, т. ј. има полу прошавше вријеме, причастије (и дјејепричастије) садашњег времена и сушествително од причастија страдателнога: чу̀ја̑, чу̀јаше, чу̀ја̑смо, чу̀ја̑сте, чу̀ја̑у; чу̀ју̑ћи, чувѐње (н. п. по чувењу).

ку то они сами (граматици) узели и превели из Грчкога и из Латинскога језика: зашто су мислили, да сваки језик оно мора имати, што има Грчки и Латински; а што Славенски језик има, а Грчки и Латински нема, опом нијесу били ни мукает (или ако су што и напоменули, а они су о том тако што рекли, као што говори човек о ствари, коју ни сам не разумије), као н. п. двојако значење прилагателни имена (цијело и усјечено), код лични мјестоименија мнѢ и ми, тебѢ и ти, себѢ и си, мене и мя и т. д. И Бог зна шта се још у Славенском језику није тако изоставило и изгубило! н. п. односително мјестоименије што, имају сви садашњи Славенски народи, а у Славенском језику нема га! Да су га имали и стари Славени, о том не треба сумњати, него су га изоставили преводници; зашто су мислили да је оно све покварено, говедарски и свињарски, што нема у Латинскоме и у Грчком језику. — Да се вратимо опет к страдателним и отложителним глаголима, н. п. Латинин каже једном ријечи amor, laudor, rogor и т. д. а ми у нашем језику морамо за сваку ту ријеч узети двије, т. ј. љубе ме, вале ме, моле ме и т. д. А Нијемац мора узети три ријечи, т. ј. ich werde geliebt, бивам љубљен), ich werde gelobt (бивам ваљен) и т. д. Које мислим да ће сваки признати, да не иде у спрезање глагола: спрезање глагола и склањање имена зове се само оно, кад се једна ријеч премјењује сама у себи, н. п. љубим, љубиш, љуби, љубимо, љубите, љубе, љубља, љубити и т. д. као код имена Бог, Бога, Богу, Боже, Богом, Богови и т. д. А тружда юся ни је глагол отложителни, као ни бїюся страдателни, него су обадва дејствителни повраћателни глаголи.

Сви наши глаголи (дејствителни и средњи) могу се опет раздијелити 1) на глаголе савршителне (verba perfectiva), који показују да је посао само један пут рађен и свршен (или да ће се радити и свршити), н. п. закопати, записати, доћи, наћи, дати, рећи, викнути, дигнути, метнути, умријети, уздануути и т. д. 2) на глаголе несавршителне (verba imperfectiva), који показују, да посао једнако траје, н. п. копати, закопавати, писати, записивати, долазити, налазити, тражити, давати, говорити, викати, дизати, метати, умирати, уздисати и т. д. И ово је најважније раздјеленије наши глагола: 1) зато, што су ови глаголи различни између себе, како у значењу, тако и успрезању: зашто а) савршителни глаголи не могу имати полупрошавшега времена ни причастија (или дјејепричастија) садашњег времена. б) несавршителни глаголи имају у будућем времену у наклоненију сослагателном уз (или ус), н. п. ако уздајем, ако успишем и т. д. а савршителни немају, него само ако, н. п. ако дам, ако напишем и т. д. в) од свакога несавршителног глагола може се начинити сушт. име (од причастија страдателнога, кад се промијени и на ње), н. п. копати, копање; долазити, долажење; љубити, љубљење и т. д. а савршителни глаголи тога немају, осим неколико ријечи које су остале као од старине, н. п. заклати, заклање (јели веће јање за заклање); постати, постање (од постања свијета); посрати се, посрање (не би с њим отишао ни на посрање); поуздати се, поуздање (ђенерале моје поуздање); допустити, допуштење, опростити, опроштење; вјенчати, вјенчање (од Слав. вѣнчанїе); али од осталије глагола не говори се, н. п. закопање, нађење, пољубљење, загрљење и т. д. г) будући да посао савршителнога глагола нема трајања ни мало, зато се њим и не може одговорити на питање, шта чиниш? него само шта си чинио? и шта ћеш чинити? Може бити да зато ђекоји наши књижевници мисле, да је дођем, закопам, пољубим, речем и т. д. будуће вријеме; али у нашему језику заиста није (а у другоме ком Славенском нарјечију може бити да је), него је садашње, које се понајвише употребљава у наклоненију сослагателном и у приповиједању, н. п. ако дођем; оди да запјевамо; кад нађем; устани нека он сједе; стани да ти кажем; дођем њему, па пођем да га пољубим у руку, а он ми рекне и т. д. А будуће је вријеме од ови глагола: доћи ћу, запјеваћу, наћи ћу, сјешћу, казаћу, пољубићу,

рећи ћу и т. д. 2) што ове разлике немају ни Грци ни Латини, него то временима накнађавају (зато и у нашим Славенским граматикама стоји сотворихЪ од творю, напитахЪ од питаю, купихЪ од купую и т. д.); а Нијемцима и осталим новим народима тешко је и доказати ову разлику између наши глагола. Нијемци имају, н. п. geben ићи, и kommen доћи; suchen тражити, finden наћи; али ми имамо доћи и долазити, наћи и налазити, дати и давати, чути и слушати, рећи и говорити, узети и узимати, и тако готово код свију остали глагола. Ми имамо дакле још један пут онолико глагола, колико остали народи.

По лицу се раздјељују глаголи: 1) на глаголе личне, који имају сва три лица, н. п. говорим, говориш, говори и т. д. 2) на глаголе безличне, који се спрежу само с трећим лицем, н. п. боли, стужује ми се, грми, ведри се, облачи се и т. д. Но и ово раздјеленије глагола не вриједи готово ништа: а) зато, што многи глаголи, који се броје у безличне, могу имати и остала лица, н. п. ја не грмим, не грмиш ни ти, него Бог (или свети Илија); види онај, који ведри и облачи и т. д. А б) макар имали и једно лице, опет нијесу безлични, него лични.

По спрезању се дијеле глаголи на глаголе правилне, и неправилне.

Прави неправилни глагола ми немамо више, осим ова три: јесам, оћу и могу (јесам и оћу неправилни су и код осталије народа, а могу само је зато код нас неправилни глагол, што се у садашњем времену свршује на у, а не на ам, или на ем, или на им, као остали наши глаголи; а у осталом спреже се по другом спрезању, као печем, осим што се у садашњем времену говори и море и може; моремо и можемо; морете и можете); а остали су сви правилни. Истина да се у постајању времена налази ђешто особита разлика, н. п. притиснем, притиснути, притиште (и притисну); погинем, погинути, погибе (и погину); окренем, окренути, окрете (и окрену) и т. д. Али су зато опет ови глаголи правилни, и могу се довести у ред. Овђе можемо напоменути и оне глаголе, који немају свију времена, него само штођог, н. п. велим има само ово вријеме садашње и полупрошавше веља, а даље се узме од глагола говорим; тако подај (му, јој), удри (удрите) и ајде (ајдете, ајдемо), немају више ништа него ово у наклоненију повелителном, а у осталом се говори дам, дати; ударим, ударити, ударио и т. д.

Што је гођ склоненије код имена и код мјестоименија, то је спрезање код глагола; само се по том (у овом смислу) разликују имена и мјестоименија од глагола, што се имена и мјестоименија премјењују само по падежима и по броју, и највише могу имати око десет премјена; а глаголи се премјењују по лицима, по броју; по временима, и по наклоненијама, и могу имати преко тридесет премјена (а Латински глаголи имају још више премјена, а Грчки још више и од Латинскије).

Времена по памети нема више, него само три, т. ј. садашње (које је сад), прошавше (што је прошло) и будуће (што ће доћи унапредак); а глаголи наши имају три проста времена осим будућега, т. ј. садашње, и два прошавша (1-во полупрошавше, које имају само несавршителни глаголи, н. п. ми купљасмо шљиве, кад он дође; ти пјеваше и т. д. а 2-го скоропрошавше, које имају сви глаголи, н. п. ми куписмо шљиве данас вазда; он донесе, ја му реко и т. д.); ако још узмемо к овима и дјејствително причастије прошавшег времена, које се у нашем језику не говори без помагателног глагола сам (или јесам), онда ћемо имати три прошавша времена, т. ј. полу прошавше, скоро прошавше и давно прошавше (у говору се и ово давно прошавше вријеме може узети двојако, т. ј. још давније, н. п. био сам му говорио, били су му дали и т. д. но ово не иде у спрезање глагола, зашто глагол нема никакве нове премјене, него му се дода помагателни глагол био, као и остале ријечи што се служу у говору). Будуће вријеме састави се с помоћу глагола ћу (или оћу), н. п. оћу му дати, њему ћу дати; ми ћемо купити и т. д. Али кад сила говора иде управо на глагол и ће дође за њим, онда се избаци оно пошљедн-

ти, и мјесто њега дође ће те се састави с глаголом у једну ријеч, н. п. даћу, купиће, платићемо, имаћете, оплешћу (већ је казато како се с пред ћ претвори у ш), јешћемо и т. д. А код они глагола, који се у наклоненију неопредјеленом свршују на ћи (мјесто ти), може се ће и послије глагола писати само за себе, н. п. дођи ћу, наћи ћемо, пећи ћеш, рећи ће, ожећи ћу и т. д. Али кад се о послу сумња, или се одлаже, и каже се ако, или кад, онда се узме садашње вријеме и код несавршителни глагола дода му се спријед уз (или ус), н. п. ако узрадим, ако успишем; кад ускосимо и т д. А код савршителни глагола, узме се само садашње вријеме (без уз), н. п. ако дођем, кад запишем, ако покосим и т. д. Код глагола дати, знати, имати, смјети и ћети, кад се сумња, онда се (особито у Србији и у Ерцеговини) на крају мјесто и настави будем (а т се пред б претвори у д), н. п. ако дадбудем, ако знадбудем, ако имадбудем, ако смједбудем, ако ћедбудем. К овима иде и могу, ако могбудем.

У Славенским граматикама имају четири наклоненија (изјавително, повелително, сослагателно и неопредјелено); али глаголи, ни наши ни Славенски немају више од три, т. ј. 1-во изјавително, у коме какво лице што ради, или показује да је што радило, или да ће радити, н. п. пишем, писао сам, писаћу и т. д. 2-го повелително, у коме се што заповједа (наговара, моли, или нуди) другоме коме да ради, н. п. пиши, пишите; устани, донеси, дај, реци и т. д. 3-ће неопредјелено, у коме глагол стоји пуст без икаква извјеснога посла, лица и броја (као н. п. суштествително име у именит падежу), н п. писати, радити, говорити, ићи, доћи, чути и т. д. — А 4-то сослагателно узели су граматици из Грчке и из Латинске граматике, зашто Латинин каже једном ријечи, н. п. habuerim, attuleris, scissem; а Србљин, и сваки други Славенин, мора узети двије различне ријечи мјесто те једне Латинске, т. ј. да сам имао, ако донесеш, да сам био знао и т. д. А то свак може виђети да није спрезање глагола. Спрезање (или боље рећи склоненије) глагола зове се само оно, (као што је и мало прије казано) кад се глагол сам по себи премјењује (као имена и мјестоименија кад се склањају), н. п. трпим, трпиш, трпи, трпимо, трпите, трпе; трпља, трпљаше, трпљасмо, трпљасте, трпљау, трписмо, трписте, трпише, трпљео, трпећи и т. д. А да сам био знао, и аще бы есмь питалъ, то су читави разговори.

Тако се у нашим Славенским граматикама налази и страдателни залог, а глаголи га немају ни наши ни Славенски. Напоменуто је мало, да біюся, питаюся, творюся, нијесу глаголи страдателни, као ни боюся и труждаюся отложителни; а ко је разумјео што смо мало прије рекли о спрезању глагола, казаће и сам, да питанъ былъ есмь не иде у спрезање глагола, као ни аще бы есмь былъ питанъ, и био сам каран (истина да се говори: био сам каран, бићеш бијен, били су дочекани; али у садашњем времену нико не ће рећи: бивам каран, биваш мољен, него карају ме, моле ме, бију га, траже те и т. д. А и у прошавшем и у будућем времену не говори се код свију глагола са страдателним причастијем, н. п. бићу тражен, био сам мољен, него тражиће ме, молили су ме, звали су га и т. д.).

Сви се наши глаголи (осим неправилни оћу и могу) свршују у садашњем времену (наклоненија изјавителнога) на ам, или на ем, или на им; и по том се свршивању раздјељују на три спрезања. У спрезању наши (као и осталије Славенски народа) глагола мора се знати како има глагол у садашњем времену и у наклоненију неопредјеленом *); а кад се

---

*) Кад се ово правило уведе у Славенску граматику (као што је и у језику, онда не ће по дојакошњим правилима („измѣняюще у или ю на ахъ") морати бити: зовахъ, вяжахъ, ищахъ, страж-

то двоје зна, онда је и остало све ласно знати, зашто је цијело спрезање раздвојено на те двије стране, па наклоненије повелително и дијествително причастије садашњег времена иде по садашњем времену, а остало спрезање (готово све) по наклоненију неопредјеленом, као што ће се виђети сад из самога спрезања.

Будући да неправилни глаголи јесам и оћу помажу ђешто осталим глаголима (и себи) у спрезању, зато ћемо ево најприје метнути њиово спрезање:

1. Наклоненије изјавително

вријеме садашње

јединствени број.

јѐсам (сам),	ѐћу (ћу̑), *)
јѐси (си),	ѐћеш (ћеш),
јѐсте (је̑),	ѐће (ће̑),

множествени број.

јѐсмо (смо̀),	ѐћемо (ћѐмо),
јѐсте (стѐ),	ѐћете (ћѐте),
јѐсу (су̀),	ѐћѐ (ћѐ).

вријеме полу прошавше

јед. број.

бӣја̑,	ћа̀дија̑ (ћа̑; кти̏ја̑, **) ти̏ја̑, о̀тија̑),
би̏ја̑ше (бје̏ше),	ћа̀дија̑ше (ћа̏ше; кти̏ја̑ше, ти̏ја̑ше, о̀тијаше)
би̏ја̑ше (бје̏ше),	ћа̀дија̑ше (ћа̏ше; кти̏ја̑ше, ти̏ја̑ше, о̀тија̑ше),

множ. број.

би̏ја̑смо (бје̏смо),	ћа̀дија̑смо (ћа̏смо; кти̏ја̑смо, ти̏ја̑смо, о̀тија̑смо),
би̏ја̑сте (бје̏сте),	ћа̀дија̑сте (ћа̏сте; кти̏ја̑сте, ти̏ја̑сте, о̀тија̑сте),
би̏ја̑у (бје̏у̑),	ћа̀дијау (ћа̑у, кти̏ја̑у, ти̏ја̑у, о̀тија̑у).

вријеме скоро прошавше

јед. број.

бӣ,	ћѐдо (ћѐ; ктѐдо, ктѐ),
би̏,	ћѐде (ћѐ; ктѐде, ктѐ),
би̏,	ћѐде (ћѐ; ктѐде, ктѐ),

дахЪ, женахЪ, перахЪ, алчахЪ и т. д. нити ће се морати казати „иземлются плыву плыхЪ, пою пѢхЪ, хощу хотѢхЪ и т. д. нити ће од воскресаю моћи бити воскреснухЪ; од дерзаю, дерзнухЪ; од купую, купихЪ; од срѢтаю, срѢтохЪ; од падаю, падохЪ; од поминаю, помянухЪ и т. д. Ваља да су оваковe погрјешке у Славенским граматикама наћерале Г. Добровскога, да каже у Славину (рецензирајући Славенску граматику Г. Мразовића: Mit einem Worte, es muß in den Slavenischen Sprachlehren, die Russische nicht ausgenommen, ein ganz anderes System eingeführt werden (једном ријечи, мора се у Славенске граматике, и у саму Росијску, са свим други ред увести).

*) Јесам и оћу имају двојако у садашњем времену, т. ј. јесам и сам, оћу и ћу; какогођ што је код мјестоименија разлика између мени и ми, теби и ти, мене и ме, њега и га, тако је и овђе између јесам и сам, оћу и ћу; и који је оно разумијо, разумјеће и ово.

**) Ово је по Ресавскоме и по Сремачком нарјечију ђе је гођ т мјесто ћ. Ерцеговци додају кашто и ш пред ћ свуда, н. п. шћадија (шћа), шћеде (шће) и т. д.

млож. број.

бисмо,	ћедосмо (ћесмо; ктедосмо, ктесмо),
бисте,	ћедосте (ћесте; ктедосте, ктесте),
бише,	ћедоше (ћеше; ктедоше, ктеше),

вријеме давно прошавше

јед. број.

био (била, ло) сам,	ћео (ћела, ло; ктео, тео, тио, отио) сам,
био (била, ло) си,	ћео (ћела, ло; ктео, тео, тио, отио) си,
био (била, ло) је,	ћео (ћела, ло; ктео, тео, тио, отио) је,

млож. број.

били (ле, ла) смо,	ћели (ћеле, ла; ктели, тели) смо,
били (ле, ла) сте,	ћели (ћеле, ла; ктели, тели) сте,
били (ле, ла) су,	ћели (ћеле, ла; ктели, тели) су.

вријеме будуће

бићу,	ћећу (ктећу, тећу),
бићеш,	ћећеш (ктећеш, тећеш),
биће,	ћеће (ктеће, теће);

млож. број.

бићемо,	ћећемо (ктећемо, тећемо),
бићете,	ћећете (ктећете, тећете),
биће̑,	ћеће̑ (ктеће̑, теће̑).

2. Наклоненије повелително

вријеме садашње и будуће

јед. број.

—	—
буди,	дела*),
нека буде̑,	нека,

млож. број.

да будемо,	дела,
будите,	дете,
нека буду,	нека.

3. Наклоненије неопредјелено

бити,	ћети (шћети; ктети, тети)

4. Причастија

вријеме садашње.

будући,	—

вријеме прошавше

бивши,	—

ПРВО СПРЕЗАЊЕ,

(conjugatio I. verborum in - am)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на ам, н. п.

---

*) Ако није овако, ја не знам како би друкчије било. Дела значи управо на супрот немој.

1. наклоненије изјавително

вријеме садашње

јединствени број.

ȉгра̑м,	ȉзигра̑м,	сȉпа̑м (сȉпље̑м),
ȉгра̑ш,	ȉзигра̑ш,	сȉпа̑ш (сȉпље̑ш),
ȉгра̑,	ȉзигра̑,	сȉпа̑ (сȉпље̑),

множ. број.

ȉгра̑мо,	ȉзигра̑мо,	сȉпа̑мо (сȉпље̑мо),
ȉгра̑те,	ȉзигра̑те,	сȉпа̑те (сȉпље̑те),
ȉграју̑,	ȉзиграју̑,	сȉпају̑ (сȉпљу̑).

вријеме полу прошавше

јед. број.

ȉгра̑,	—	сȉпа̑,
ȉгра̑ше,	—	сȉпа̑ше,
ȉгра̑ше,	—	сȉпа̑ше,

множ. број.

ȉгра̑смо,	—	сȉпа̑смо,
ȉгра̑сте,	—	сȉпа̑сте,
ȉгра̑у,	—	сȉпа̑у,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

ȉгра,	изѝгра,	сȉпа,
ȉгра̑,	ȉзигра̑,	сȉпа̑,
ȉгра̑,	ȉзигра̑,	сȉпа̑,

множ. број.

ȉграсмо,	изѝграсмо,	сȉпасмо,
ȉграсте,	изѝграсте,	сȉпасте,
ȉграше,	изѝграше,	сȉпаше,

вријеме давно прошавше

ȉграо (играла, ло) сам,	ȉзиграо (ра̑ла, ло) сам,	сȉпао (ала, ло) сам,
ȉграо (играла, ло) си,	ȉзиграо (ра̑ла, ло) си,	сȉпао (ала, ло) си,
ȉграо (играла, ло) је,	ȉзиграо (ра̑ла, ло) је,	сȉпао (ала, ло) је,

множ, број.

ȉграли (ле, ла) смо,	ȉзигра̑ли (ле, ла) смо,	сȉпали (ле, ла) смо,
ȉграли (ле, ла) сте,	ȉзигра̑ли (ле, ла) сте,	сȉпали (ле, ла) сте,
ȉграли (ле, ла) су,	ȉзигра̑ли (ле, ла) су,	сȉпали (ле, ла) су.

вријеме будуће

јед. број.

ȉграћу,	изѝграћу,	сȉпаћу,
ȉграћеш,	изѝграћеш,	сȉпаћеш,
ȉграће,	изѝграће,	сȉпаће,

множ. број.

ȉграћемо,	изѝграћемо,	сȉпаћемо,
ȉграћете,	изѝграћете,	сȉпаћете,
ȉграће̑,	изѝграће̑,	сȉпаће̑.

2. наклоненије повелително

вријеме садашње и будуће

јед. број.

ѝграј,	ѝзиграј,	сѝпај (сѝпљи),
нека ѝгра̂,	нека ѝзигра̂,	нека сѝпа̂ (сѝпље̂).

множ. број.

да ѝгра̂мо,	да ѝзигра̂мо,	да сѝпа̂мо (сѝпљемо),
ѝгра̂јте,	ѝзигра̂јте,	сѝпа̂јте (сѝпљите),
нека ѝграју̂,	нека изѝграју̂,	нека сѝпају̂ (сѝпљу̂).

3. наклоненије неопредјелено.

ѝграти, изѝграти, сѝпати.

4. Причастија.

а) дејствителна

вријеме садашње

ѝграју̂ћи, сѝпају̂ћи (сѝпљу̂ћи) *)

вријеме прошавше

ѝгра̂вши, изѝгра̂вши, сѝпа̂вши **).

*) Истина да народ оваковe ријечи у говору свагда узима као gerundia, н. п. оде играјући, пјева копајући, копа пјевајући, једе стојећи и т. д.; али би се у писању могле узети и за права причастија (као прилагателна имена), н. п. ѝграју̂ћи̂, ѝграју̂ћа̂, ѝграју̂ће̂; зашто је и народ ђекоје узео и обратно у прилагателна имена, н. п. тѐку̂ћа̂ вода, стàјаћа̂ кошуља, спàваће̂ аљине, плѐтића̂ игла и т. д.

**) Тако се и ова причастија прошавшег времена употребљавају у говору као gerundia, и то понајвише код савршителни глагола, н. п. дошавши (он, она, оно) у кућу рече му; поигравши мало

ДРУГО

(conjugatio II.

По коме се спрежу сви глаголи, који се

1. наклоненије

вријеме

јед.

прем,	зàпре̂м,	тресе̂м (тре́сем),	плѐте̂м,	мѐтне̂м,
пре̂ш,	зàпре̂ш,	тресеш (тре́сеш)	плѐте̂ш,	мѐтне̂ш,
пре̂,	зàпре̂,	тресе̂ (тресе),	плѐте̂,	мѐтне̂,

множ.

пре́мо,	зàпре̂мо,	тре́се̂мо (тре́семо),	плѐте̂мо (-те́мо),	мѐтне̂мо,
пре́те,	зàпрете,	тре́се̂те (тре́сете),	плѐте̂те (-те́те),	мѐтне̂те,
пру̂,	зàпру̂,	тресу̂,	плѐту̂,	мѐтну̂,

б) страдателна

и̏гра̄н (и̏гра̄т), изигра̄н (изигра̄т), сйпа̄н (сйпа̄т).

5. сушшествително на ње

и̏гра̄ње, — сйпа̄ње.

Овога су спрезања глаголи најправилнији, зашто сви имају у садашњем времену ам, а у наклоненију неопредјеленом ати; него само ово треба упамтити код њега:

1) Да ђекоји несавршителни глаголи, који се свршују на бам, вам, мам, пам, могу имати двојако у садашњему времену (и у осталом, што је од његове чете), т. ј. по овом спрезању, и по другом (на ем), н. п. гибам и гибљем; дозивам и дозивљем; узимам и узимљем; сипам и сипљем и т. д. К овима иду ђекоји и савршителни и несавршителни, који се свршују на там и на кам, н. п. шетам и шећем, дошетам и дошећем; пљескам и пљештем (у Босни по варошима и пљешћем), попљескам и попљештем и т. д.

2) Дам и дадем, знам и знадем, имам и имадем, имају по другом спрезању, осим овога садашњег времена, и вријеме полу прошавше и скоро прошавше, н. п. (не) дадија, знадија, имадија; дадо, знадо, имадо; а по овом спрезању не говори се у полу прошавшем времену, осим од имам може се чути у множ. броју имасмо, имаше; а у скоро прошавшем времену говори се и по овом спрезању: да̏ (да̏смо, да̏сте, да̏ше); зна̏ (зна̏смо, зна̏сте, зна̏ше); и̏ма (и̏масмо, и̏масте, и̏маше).

3) Код овог спрезања може се упамтити и за остале све глаголе (сва три спрезања), да савршителни глаголи немају (нити могу имати) времена полу прошавшега, ни дејствителног причастија садашњег времена, ни сушшествителнога на ње (као што је и прије омануто).

сједе; рекавши то узе га за руку; порадивши да ће Бог и т. д. Ја се опомињем, да се од пођи говори и без ши: пошав, н. п. од винограда пошав (т. ј. кад се пође) узбрдо има једна оскоруша; од куће путем пошав у планину и т. д. А као причастија нијесам чуо да се говоре, осим од јесам каже се, н. п. бӣвшӣ кнез, бившему кнезу; бивши војвода и т. д.

СПРЕЗАЊЕ,

verborum in - ем)

у садашњем времену свршују на ем, н. п.

изјавително.

садашње

број.

дӣгне̑м,	пече̑м,	о̏ре̑м,	сну̏јем (-је̑м),	ка̏зујем (-је̑м),	ли̏јем (-је̑м),
дӣгне̑ш,	пече̑ш,	о̏ре̑ш,	сну̏јеш (-је̑ш),	ка̏зујеш (-је̑ш),	лијеш (-је̑ш),
дӣгне̑,	пече̑,	о̏ре̑,	сну̏је (-је̑),	ка̏зује (-је̑),	лије (-је̑),

број.

дигне̑мо,	пече̑мо (-че̑мо),	о̏ре̑мо,	сну̏јемо (-је̑мо),	ка̏зујемо (-је̑мо),	лијемо (-је̑мо)
дигне̑те,	пече̑те (-че̑те),	о̏ре̑те,	сну̏јете (-је̑те),	ка̏зујете (-је̑те),	лијете (-је̑те)
дигну̑,	пеку̑,	о̏ру̑,	сну̏ју̑,	ка̏зују̑,	лију̑,

врије̑ме полу

јед.

пра̑,	—	тре́са,	пле́та,	—
пра̑ше,	—	тре́са̑ше,	пле́та̑ше,	—
пра̑ше,	—	тре́са̑ше,	пле́та̑ше,	—
пра̑смо,	—	тре́са̑смо,	пле̏та̑смо,	—
пра̑сте,	—	тре́са̑сте,	пле̏та̑сте,	—
пра́у,	—	тре́са̑у,	пле̏та̑у,	—

вријеме скоро̑

јед.

пре̏,	за̀прије,	тре́со,	пле̏то,	мѐтну,
пре̏,	за̀прије,	тре̑се,	пле̏те,	мѐтну̑,
пре̏,	за̀прије,	тре̑се,	пле̏те,	мѐтну̑,

множ.

пре̏смо,	за̀пријесмо,	тре́сосмо,	пле̏тосмо,	мѐтнусмо,
пре̏сте,	за̀пријесте,	тре́состе,	пле̏тосте,	мѐтнусте,
пре̏ше,	за̀пријеше,	тре́соше,	пле̏тоше,	мѐтнуше,

вријеме давно

јед.

пре̏о, прела, о, } сам, си, је,	за̀пръо, ръла, о, } сам, си, је,	тре̂сао, ѐсла, о, } сам, си, је,	пле̏о, лела, о, } сам, си, је,	мѐтнуо, ула, о, } сам, си, је,

множ.

пре̏ли, е, а, } смо, сте, су,	за̀пръли, ле, а, } смо, сте, су,	тре́сли, е, а, } смо, сте, су,	пле̏ли, е, а, } смо, сте, су,	мѐтнули, е, а, } смо, сте, су,

вријеме

јед.

пре̏ћу,	за̀пријећу,	тре́шћу,	пле̏шћу,	мѐтнућу,
пре̏ћеш,	за̀пријећеш,	тре́шћеш,	пле̏шћеш,	мѐтнућеш,
пре̏ће,	за̀пријеће,	тре́шће,	пле̏шће,	мѐтнуће,

множ.

пре̏ћемо,	за̀пријећемо,	тре́шћемо,	пле̏шћемо,	мѐтнућемо,
пре̏ћете,	за̀пријећете,	тре́шћете,	пле̏шћете,	мѐтнућете,
пре̏ће̑,	за̀пријеће̑,	тре́шће̑,	пле̏шће̑,	мѐтнуће̑,

2. наклоненије

вријеме садаш

јед.

при,	за̀при,	тре́си,	пле̏ти,	мѐтни,
нека пре̑,	нека за̀пре̑,	нека тре́се̑,	нека пле̏те̑,	нека мѐтне̑,

множ.

да пре́мо,	да за̀пре̑мо,	да тре́семо,	да пле̏те̑мо,	да мѐтне̑мо,
при́те,	за̀прите,	тре́сите,	пле̏тите,	мѐтните,
нека пру̑,	нека за̀пру̑,	нека тре́су̑,	нека пле̏ту̑,	нека мѐтну̑,

3. наклоненије

пре̏ти,	за̀пријети,	тре́сти,	пле̏сти,	мѐтнути,

прошавше.

број.					
—	пецијâ,	ôрâ,	сновâ,	казйвâ,	лијâ,
—	пецијâше,	ôрâше,	сновâше,	казйвâше,	лијâше,
—	пецијâше,	ôрâше,	сновâше,	казйвâше,	лијâше,
број.					
—	пецијâсмо,	ôрâсмо,	сновâсмо,	казйвâсмо,	лијâсмо,
—	пецијâсте,	ôрâсте,	сновâсте,	казйвâсте,	лијâсте,
—	пецијâу,	ôрâу,	сновâу,	казйвâу,	лијâу,

прошавше.

број.					
дигo (дигну),	пеко,	ôра,	снова,	казива,	лӣ,
диже (дигну̑),	пече,	ôрâ,	сновâ,	казива,	лӣ,
диже (дигну̑),	пече,	ôрâ,	сновâ,	казива,	лӣ,
број.					
дигосмо(-гнусмо),	пекосмо,	ôрасмо,	сновасмо,	казивасмо,	лисмо,
дигосте(-гнусте),	пекосте,	ôрасте,	сновасте,	казивасте,	листе,
дигоше (-гнуше),	пекоше,	ôраше,	сноваше,	казиваше,	лише,

прошавше.

број.					
дигао (-гнуо) гла, о, } сам, си, је,	пекао, кла, о, } сам, си, је,	ôрао, âла, о, } сам, си, је,	сновао, âла, о, } сам, си, је,	казивао, ала, о, } сам, си, је,	лио, лила, о } сам, си, је,
број.					
дигли (гнули), е, а, } смо, сте, су,	пекли, кле, а, } смо, сте, су,	ôрâли, е, а, } смо, сте, су,	сновâли, е, а, } смо, сте, су,	казивали, е, а, } смо, сте, су,	лили, е, а, } смо, сте, су,

будуће.

број.					
дићи ћу (дигнућу),	пећи ћу,	ôраћу,	сноваћу,	казиваћу,	лићу,
дићи ћеш (дигнућеш),	пећи ћеш,	ôраћеш,	сноваћеш,	казиваћеш,	лићеш,
дићи ће (дигнуће),	пећи ће,	ôраће,	сноваће,	казиваће,	лиће,
број.					
дићи ћемо(дигнућемо),	пећи ћемо,	ôраћемо,	сноваћемо,	казиваћемо,	лићемо,
дићи ћете(дигнућете),	пећи ћете,	ôраћете,	сноваћете,	казиваћете,	лићете,
дићи ћê (дигнућê),	пећи ћê,	ôраћê,	сноваћê,	казиваћê,	лићê.

повелително

ње и будуће.

број.					
дигни,	пеци,	ôри,	сну̑ј,	казу̑ј,	лӣј (лӣ),
нека дигнê,	нека печê,	нека ôрê,	нека снујê,	нека казујê,	нека лијê,
број.					
да дигнêмо,	да печêмо,	да ôрêмо,	да снујемо,	да казујемо,	да лијемо,
дигните,	пеците,	ôрите,	сну̑јте,	казу̑јте,	лӣјте(лӣте)
нека дигну̑,	нека пеку̑,	нека ôру̑,	нека снују̑,	нека казују̑,	нека лију̑,

неопредијелено

дићи (дигнути), пећи, ôрати, сновати, казивати, лити,

					4. прича
					а) дејст
					вријеме
прући,	—	тресући,	плетући,	—	
прёвши,	запрвши,	тресавши,	плетавши,	метнувши,	
					б) стра
прёт,	запрт,	тресен,	плетен,	метнут,	
					5. суштествит
прење,	—	тресење,	плетење,	—	

Овога су спрезања глаголи тако различни, да би и човек могао узети све за неправилне према првом спрезању; али према глаголима Грчким и Латинским (и сами други ђекоји Славенски народа) све је ово још смиље и босиље. Кад буде боља згода и више мјеста и времена за писање Српске граматике, онда ће се моћи и они још боље раздијелити и у редове поставити; а за сад, као поред рјечника, ево овако да и мало прегледамо:

1) Прави су глаголи овога спрезања, који се у садашњем времену свршују на ем, а у наклоненију неопредјеленом на ети, (као код првог спрезања ам-ати, и код трећег им-ити); али такови глагола има у нас врло мало; па и оно што и је, готово ни два нијесу једнаки у свему, него сваки по себи; ја не знам ни једнога, који би се у свему спрезао овако правилно као прем, осим жњем, па се и од њега причастије страдателно не каже жњет, него жњевен (као мљевен). Тако и остали, н. п. мељем, мљети, мљевен; жањем, жети, жњевен; узмем, узети, узет; запнем, запети, запет; пењем, пети (и пењати), пет (и пењат); попнем (и попењем), попети (и попењати), попет; кунем, клети, клет; донесем, донијети (донети; можебити да би ко рекао и донести), донёо и донијe (доне), донијо (донео; у пјесмама и донесао), донијела, донешен и донијет; смијем (смем), смјети, смје и смједо, смјео (смијо), смјела; тако умијем, и сложени од овога: разумијем и т. д.

2) Ђекоји на рем имају у наклоненију неопредјеленом по Ерцеговачком нарјечију ријети (а по Ресавском и по Сремачком рети), н. п. запрем, запръо, запрла, запрт; тако прем, простpeм, подуврем, раздрем и т. д. трем има трти, тр, тръо, трвен (а може бити да би ко рекао и трт).

3) ем-сти; ови иду двојако: а) као тресем, који се свршују на бем, зем, пем, сем, н. п. зебем, зебао, зебла; гризем, црпем, пасем и т. д. б) као плетем, који се свршују на дем и тем, н. п. предем, прео, прела; метем, мео, мела и т. д. идем, ићи (а говори се ђешто и по правилу исти), ишао, ишла; тако и сложени од овога: дођем, доћи, дошао, дошла и т. д.

4) Који се у садашњем времену свршују на нем, они у наклоненију неопредјеленом имају двојако (и понајвише су савршителни, осим вонем, вёња; тонем, гинем, трунем, глунем; чезнем, трнем и т. д.): а) на нути, н. п. метнем, метнути, метну, метнуо, метнут; тако звекнути, викнути, укнути, пишнути, мазнути, љуљнути, дунути, линути и т. д. паднем, паднути и пасти (према пасти морало би бити падем, али се код нас већ не говори); погинем, погинути, погину и погибо (као да би било погибем погипсти); окренем, окренути, окрену и окрете (као да би било окретем, окрести); тако и други ђекоји говоре се двојако, т. ј. овако, и по пређашњему на сти, н. п. срешнем срешнути, и

стија,

вителна

садашње.

— пекући, орући, снујући, казујући, лијући,

прошавше.

дигнувши, пекавши, оравши, сновавши, казивавши, лившн,

дателна.

дигнут (дижен), печен, оран (орат) снован (-ат), казиван (-ат), лит (ливен)

елвр на ње.

ле, ле печење, орање, сновање, казивање, лијење,

сретем срести; ођенем оденути, и оједем оjести и т. д. б) на нути (гнути или кнути) и ћи, н. п. дигнем, дигнути и дићи, дигну и диго (диже), дигнуо и дигао, дигнут и дижен; макнем, макнути и маћи, макну и мако (маче), макнуо и макао, макнут и (ондјетко) мачен; тако никнути и нићи; упрегнути и упрећи и т. д. Неколика глагола (на снем) имају наклонење неопредјелено по прећашњему само на нути, а вријеме скоро прошавше и давно прошавше двојако као и ови, н. п. тиснем, тиснути, тисну и тиско (тиште), тиснуо и тискао (тисла, ло); тако свиснем, пренем.

5) ем (чем и жем) ћи, н. п. печем, пећи, пецијаше (може бити да би ко рекао и печаше, течаше, као и стрижаше, жежаше; али се мени чини да је овако најобичније, т. ј. пецијаше, тецијаше, тусијаше и т. д.), пеко, пекао (пекла), пеци, печен; стрижем, стрићи, стрижаше (не вјерујем да би ко рекао стризијаше, жезијаше), стриго, (стригла), стрижи, стрижен и т. д. Речем, говори се и по прећашњему рекнем, али рекнути не вјерујем да би ко рекао. На ове је налик (по наклоненију неопредјеленом) и вршем, врјећи (врћи), врша, връо, връао (врла), вршен.

6) Највише глагола овога спрезања имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чесше) по првом спрезању (на ати); и ови су између себе врло различни, али кад се зна вријеме садашње и наклоненије неопредјелено, опет се не може погријешити, н. п. глођем, глођи, глођући; глодати, глода, глода, глодао, глодавши, глодан (глодат), глодање; тако лажем, лагати; мажем, мазати; дајем, давати; зобљем, зобати; капљем, капати; клепљем, клепати; кољем, клати; шаљем (шљем), слати; иштем, искати; мећем, метати; вичем, викати; мичем, мицати; пишем, писати и т. д.

7) Који се у садашњему времену свршују на ујем, и они (сви готово) иду у ред овије, што је о њима сад говорено, а између себе су опет двојаки: а) који у наклоненију неопредјеленом имају овати, н. п. робујем, робовати; ћевујем, ћевовати; тргујем, трговати; гладујем, гладовати; кнезујем, кнезовати; момкујем, момковати; милујем, миловати: учитељујем, учитељовати; зимујем, зимовати; снујем, сновати; купујем, куповати; мудрујем, мудровати; псујем, псовати; путујем, путовати; пашујем, пашовати и т. д. б) ивати (ово су готово све несавршителни, или да речемо један пут учащателни (учестни, унесни), verba frequentativa *), н. п. замаујем, замаивати; досађујем, досађива-

*) Мени се чини да нема управо никакве разлике између глагола несавршителније (verba imperfectiva) и учащателније (verba frequen-

ти; казујем, казивати, послужујем, послуживати; подвикујем, подвикивати; замамљујем, замамљивати; дањујем, дањивати; намирујем, намиривати; записујем, записивати; упућујем, упућивати; одбацујем, одбацивати; поручујем, поручивати; довршујем, довршивати и т. д. в) имају неколика на увати на ути, н. п. пљујем, пљувати; бљујем, бљувати; кљујем, кљувати; чујем, чути; обујем, обути.

8) Има неколико глагола овога спрезања, који се у садашњем времену свршују на јем, а у наклоненију неопредјеленом на ити (по трећем спрезању); такови сви у наклоненију повелителном одбаце и, а причастије страдателно многи имају двојако, н. п. лијем, лиј (мјесто лији *), лити, лио, ливши, ливен и лит, лијење; бијем, биј, бити, бијен (говори се кашто и бјен), бијење; пијем, пиј, пити, пијен (и пит); кријем, криј, крити, кривен (и крит); мијем, миј, мити, мивен; шијем, шиј, шити, шивен; ријем, риј, рити, ривен (рит).

ТРЕЋЕ СПРЕЗАЊЕ,

(conjugatio III. verborum in -им)

По коме се спрежу сви глаголи, који се у садашњем времену свршују на им, н. п.

1. наклоненије изјавително

вријеме садашње.

јед. број.

мјѐрӣм,	држӣм,	вр̏тӣм,	му̏тӣм,	љу̏бӣм,
мјѐрӣш,	држӣш,	вр̏тӣш,	му̏тӣш,	љу̏бӣш,
мјѐрӣ,	држӣ,	вр̏тӣ,	му̏тӣ,	љу̏бӣ,

множ. број.

мјѐрӣмо,	држӣмо,	вр̏тӣмо,	му̏тӣмо,	љу̏бӣмо,
мјѐрӣте,	држӣте,	вр̏тӣте,	му̏тӣте,	љу̏бӣте,
мјѐрê,	држê,	вр̏тê,	му̏тê,	љу̏бê,

вријеме полу прошавше

јед. број.

мјѐрâ,	држâ,	вр̏ħâ,	му̏ħâ,	љу̏бљâ,
мјѐрâше,	држâше,	вр̏ħâше,	му̏ħâше,	љу̏бљâше,
мјѐрâше,	држâше,	вр̏ħâше,	му̏ħâше,	љу̏бљâше,

множ. број.

мјѐрâсмо,	држâсмо,	вр̏ħâсмо,	му̏ħâсмо,	љу̏бљâсмо,
мјѐрâсте,	држâсте,	вр̏ħâсте,	му̏ħâсте,	љу̏бљâсте,
мјѐрâу,	држâу,	вр̏ħâу,	му̏ħâу,	љу̏бљâу,

вријеме скоро прошавше

јед. број.

мјѐри,	држа,	вр̏ħе,	му̏ти,	љу̏би,
мјѐрӣ,	држā,	вр̏ħе,	му̏тӣ,	љу̏бӣ,
мјѐрӣ,	држā,	вр̏ħе,	му̏тӣ,	љу̏бӣ,

---

tiva); зашто је сваки учащателни глагол и несавршителни, а сваки несавршителни може бити и учащателни.

*) А готово би се могло и ј изоставити, па писати само и, н. п. пи, ли, би, кри и т. д.

мложествени број.

мјѐрисмо,	др̀жасмо,	вр́ћесмо,	му́тисмо,	љу́бисмо,
мјѐристе,	др̀жасте,	вр́ћесте,	му́тисте,	љу́бисте,
мјѐрише,	др̀жаше,	вр́ћеше,	му́тише,	љу́бише,

врijеме давно прошавше.

јед. број.

мјѐрио,	сам,	др̀жао,	сам,	вр́ћео,	сам,	му́тио,	сам,	љу́био,	сам,
рила,	си,	жа̑ла,	си,	ћела,	си,	тила,	си,	била,	си,
ло,	је,	ло,	је,	ло,	је,	ло,	је,	ло,	је,

млож. број.

мјѐрили,	смо,	др̀жа̑ли,	смо,	вр́ћели,	смо,	му́тили,	смо,	љу́били,	смо,
ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,	ле, ла,	сте,
	су,		су,		су,		су,		су,

време будуће.

јед. број.

мјѐрићу,	др̀жаћу,	вр́ћећу,	му́тићу,	љу́бићу,
мјѐрићеш,	др̀жаћеш,	вр́ћећеш,	му́тићеш,	љу́бићеш,
мјѐриће,	др̀жаће,	вр́ћеће,	му́тиће,	љу́биће,

млож. број.

мјѐрићемо,	др̀жаћемо,	вр́ћећемо,	му́тићемо,	љу́бићемо,
мјѐрићете,	др̀жаћете,	вр́ћећете,	му́тићете,	љу́бићете,
мјѐриће̑,	др̀жаће̑,	вр́ћеће̑,	му́тиће̑,	љу́биће̑,

2. наклоненије повелително

вријеме садашње и будуће

јед. број.

—	—	—	—	—
мјѐри,	држи,	вр́ти,	му́ти,	љу́би,
нека мјѐри̑,	нека држи̑,	нека вр́ти̑,	нека му́ти̑,	нека љу̑би,

млож. број

да мјѐри̑мо,	да држимо,	да вр́тимо,	да му́ти̑мо,	да љу̑би̑мо,
мјѐрите,	др̀жите,	вр́тите,	му́тите,	љу́бите,
нѐка мјѐре̑,	нека др̀же̑,	нека вр́те̑,	нѐка му́те,	нека љу́бе̑.

3. наклоненије неопредјелено.

мјѐрити,	др̀жати,	вр́ћети,	му́тити,	љу́бити,

4. причастија.

а) дјејствителна

вријеме садашње

мјѐре̑ћи,	држе́ћи,	вр́тећи,	му́тећи,	љу́бећи.

вријеме прошавше

мјѐри̑вши,	др̀жа̑вши,	вр́ћевши,	му́тивши,	љу́бивши.

б) страдателна.

мјѐрен,	др̀жа̑н (др̀жа̑т), вр́ћен,	му́ћен,	љу́бљен.

5. суштествително на ње.

мјѐре̑ње,	др̀жа̑ње,	вр́ће̑ње,	му́ће̑ње,	љу́бље̑ње.

Код овог спрезања треба упамтити (млого више него код првога, а млого мање него код другога):

1) У глагола, који се свршују на дим, зим, лим, ним, сим, шим, претвори се у полу прошавшем времену, у страдателном прича-

стију и у суштествителноме (које од њега постаје) на ње, д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ, н. п. судим, суђа, суђен, суђење; газим, гажа, гажен, гажење; палим, паља, паљен, паљење; браним, брања, брањен, брањење; просим, проша, прошен, прошење; мутим, мућа, мућен, мућење и т. д. А у они који се свршују на бим, вим, мим, пим, уметне се љ (на оним истим мјестима, ђе се у ови претвори д у ђ, з у ж, л у љ, н у њ, с у ш, т у ћ), н. п. љубим, љубља, љубљен, љубљење; ловим, ловља, ловљен, ловљење; мамим, мамља, мамљен, мамљење; топим, топља, топљен, топљење и т. д.

2) Многи глаголи, који се свршују на бим, вим, дим, лим, мим, ним, пим, тим, (по Ерцеговачком и по Ресавском нарјечију) имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по другом спрезању (на ети); и по Ерцеговачком нарјечију претвори се д у ђ, л у љ, н у њ, т у ћ; а послије б, в, м, п, уметне се љ пред е, н. п. видим, виђети, виђе, виђео: волим, вољети, воље, вољео; тавним, тавњети, тавње, тавњео; вртим, врћети, врће, врћео; сврби, сврбљети, сврбље, сврбљео; живим, живљети, живље, живљео; грмим, грмљети, грмље, грмљео; трпим, трпљети, трпље, трпљео и т. д. А у Ресавском нарјечију ови сви глаголи имају само е мјесто ѣ, а полугласна се слова не мијењају, нити се умеће љ, н. п. видим, видети; волим, волети, волео; сврбети, трпети, трпе, трпео и т. д. А у Сремачком нарјечију (кашто и у Ерцеговачком, као што сам напоменуо ђе је био говор о нарјечијама) имају по правилу свуда и, н. п. видим, видити, види, видио; волим, волити, воли, волио; трпим, трпити, трпио и т. д.

3) Многи глаголи и овога спрезања (особито средњи на чим) имају наклоненије неопредјелено (и остало што је од његове чете) по првом спрезању, н. п. држим, држати, држа, држао, држање; бјежим, бјежати; јечи̑м, јечати; звечи̑м, звечати; мрчи̑м, мрчати дречи̑м, дречати, кречи̑м, кречати; мучи̑м, мучати; учи̑м, учати; клечи̑м, клечати; трчи̑м, трчати; вришти̑м, вриштати; пишти̑м, пиштати; стојим, стајати (ђе који списатељи наши пишу стојати, да им иде по правилу као стојим); бојимсе, бојатисе и т. д.

4) Готово у свим глаголима, који се свршују на јим (а оштро се изговарају, изостави се и у наклоненију повелителном, н. п. кројим, крој, којте; стојим, стој, стојте; бројим, број, бројте и т. д. Али који се не изговарају оштро, него се глас протеже, они имају по правилу и, н. п. тајим, таји, тајите; пајим, паји, пајите; бујим, буји, бујите; га̑ји̑м, гаји, гајите.

5) Истина да по општему правилу код свију несавршителни глагола постаје суштествително на ње од страдателног причастија кад се промијени н на ње, н. п. копан, копање; игран, играње; писан, писање; печен, печење; мјерен, мјерење; суђен, суђење; љубљен, љубљење; славлен, славлење и т. д. Али се опет (особито у Ресавскоме и у Сремачком нарјечију) код глагола овога спрезања, особито који се свршују на лим и ним, говори још и друкчије (т. ј. не промјењује се л на љ, ни н на њ), н. п. молим, молење; балим, балење; буним, бунење; браним, бранење и т. д. А говори се и мољење, баљење, буњење и т. д. него ми се чини да је оно прво обичније. Тако исто може бити да би ко рекао (у Ресавскоме и у Сремачком нарјечију) и врпење, трпење, срдење и т. д. прем да је свуда обичније врћење, трпљење, срђење и т. д.

Овђе је за сад поред рјечника доста граматике. О нарјечијама, о предлозима, и о међуметијама није требе говорити, зашто су овђе у рјечнику.

ALPHABETI SERBORUM

cum

viciniorum popularium et aliis cultioris Europae alphabetis παραλληλισμὸς.

Serb. graec.	Serb. lat.	Hungar.	Croat.	Carniol.	Bohem.	Polon.	German.	Ital.	Gall.	Angl.
А а	a	á	a	a	a	a	a	a	a	—
Б б	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
В в	v	v	v	v	w	w	w	v	v	v
Г г	g	g	g	g	ğ	g	g	g: gara	g: gant	g: gold
Д д	d	d	d	d	d	d	d	d	d	d
Ђ ђ	dj, gj	gy	dy, gy	—	d'	—	—	—	—	—
Е е	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e: bet
Ж ж	x	zs	s	sh	ž	ż	—	—	j	s:osier
З з	z	z	z	s	z	z	ſ: leſen	s : rosa	z	z:razor
И и	i	i	i	i	i	i	i	i	i	ee, y
J j	j	j	j	j	g	i : ia	j	j	i: mien	y: yes
К к	k	k	k	k	k	k	k	c: caro	c : car	k
Л л	l	l	l	l	l	l?: wilk	l	l	l	l
Љ љ	lj	ly	ly	lj	—	l : li	—	gl: gli	il : ail	—
М м	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m
Н н	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n
Њ њ	nj	ny	ny	nj	ň	ń	—	gn	gn	—
О о	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o: note
П п	p	p	p	p	p	p	p	p	p	p
Р р	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r
С с	s	sz	sz	ſ	ſ, ß	s	ß	s: sono	s : son	s: so
Т т	t	t	t	t	t	t	t	t	t	t
Ћ ћ	ch	ty	—	—	t'	—	—	—	—	—
У у	u	u	u	u	u	u	u	u	ou	oo
Ц ц	c	cz	cz	z	c	c	z	z : zio	—	—
Ч ч	cs	cs, ts	ch	zh	č	cz	tſch (?)	c : ciò	—	ch:child
Џ џ	—	—	—	—	—	—	—	ge	—	
Ш ш	sc	sh	ss, sh	ſh	š	sz	ſch	sc:esce	ch:cher	sh
Ъ ъ *)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ф ф **)	f	f	f	f	f	f	f	f	f	f
Х х **)	h ?	h	h	h	ch	ch	ch	—	—	—

*) Nil sonat (nisi forte vocalem mutam), sed r literae, quae Serbis, sicut Bohemis, vel sola absque ulla vocali, syllabam facit, apponitur, ne eadem r litera ad praecedentem aut sequentem syllabam trahatur, e. g. умръо, заъркати, lege u-mr-o, za-r-kati.

**) Sonos ф et x vix invenias in vocibus genuine Serbicis; sed utramque literam ob voces peregre adscitas ex alphabeto Cyrilliano retinuimus.

ШТАМПАРСКЕ ПОГРЈЕШКЕ.

У свакој књизи има штампарски погрјешака; али ја се надам да и у овом рјечнику не ће бити тако млого, као у другим нашим садашњим књигама. Ево овђе ћу назначити ђекоје мало веће, које сам ја нашао:

1) у словима:

наштампано.	ђе.	мјесто.
Бентéати	у реду	Бенéтати
Божкћу	код Божји дан	Божићу
весе	— варење	веее
Бѐћма	у реду	Вѐћма
Бѝдило	— —	Вѝдило
m.	код виме	n.
Бо̀ће	у реду	Во̀ће
Бра́чати	— —	Вра́чати
Грца̂ње	— —	Врца̂ње
ка	код изрезак	ска
Козирица	у реду	Коза̀рица
просц- иси	код колачи — —	просци ис-
платен	— лизати	пламен
им	— меркати	ам
бадаваџија	— муктаџија	бадаваџија
pf.	— намамљивати	impf.
намјеравиње	— намераваье	намјера- вање
нила	— напијати	била
јаа	— насад	јаја
На̀шинкӣ	у реду	На̀шинскӣ
fr.	код осуђивати	impf.
ом	— отпучати	ам
ум	— отрѝјебити	им
пјан чина	— пијанчина	пјанчина
pf.	код повлачити	impf.
напјесе	— полажајник	напијесе
n.	— прашак	m.
ам	— премишљатисе	амсе
pf.	— преобуватисе	impf.
придигу- тисе	— придићисе	придигну- тисе
прилоњати	у реду	прислоњати
ружа	код ружичица	ружица
заттo	— сраслица	зашто
капет	— срез	капетан
новццима	— тарпош	новцима
сирацар	— творило	сирац
Тѐони	у реду	Тѐоци
Срјему	код труд	Сријему
повуни	— тута	повуци
У̏збанца	у реду	У̏збрдица
чађење	код чатање	чаћење
четрное- сторо	— четрнае- стеро	четрнае- сторо
годуни	— читлуксан- бија	години
бур а	— шкембе	бураг
соко̀ле	— гласоударе- нија (стр. XXXVII)	соко̀ла
мѐје	у склоненију	мо̀је

2) у гласу.

Овђе сад није вриједно писати оне ријечи ђе је отпао знак гласоударенија (зашто има такови ријечи млого, а не чини велике штете); него ћу само оне да назначим, ђе знак гласоударенија стоји криво (други, а не онај који би требало, или на другом мјесту); па и то само ћу назначити онако, као што треба да буде, а како је наштампано, може сваки виђети у књизи: ба́напинсе, бѐжан (мјесто бéжан), вамӣлија, вечȇ, ко̀ванлук (мјесто ко̀ва́нлук), ко́но, ли́тати, ма́жење, ма́сан, ми́лити, мле́чница, мра̀зитисе, надскаки́вање, о̏главина, ода̀днити, ода̀пиратисе, Оли́вера и Оливера, она̀кȏ, О́сто, отре́скатисе, поме́нати, потпомо̀ћи, ра̀згријати, То̀пчидер, тр̀нути (н. п. ватру), тӯрчати, уга́рнице, уга̀рчић, цвилети, чара̀нчина, шеша̀на, штоко̀ји (и што̀којн);

пу̑шка у II. склоненију	мјесто	пу̀шка
књи̏ге — (у род. јед.)	—	књи̏гȇ
зми̏јо — (у зват. јед.)	—	зми̏јо
жутȏј у I. склон. у д. јед.	—	жу̑тȏј
жутȏме — — - с. —	—	жу̑тȏме
свију̑ у род. множ.	—	сви́ју̑
у̀жи на страни XLVI.	—	у̀жӣ
да̀љӣ — —	—	да̀љӣ
та̀њӣ — —	—	та̀њӣ
ја̀чӣ — —	—	ја̀чӣ

ДОДАТАК.

Additamentum.

Кад је остало ово мало бијеле артије, ево још нешто да додам:

1) На страни XXX. и XXXI. што је био говор о претварању полугласни слова; она се слова онако претварају не само у једној ријечи кад дођу једно пред друго, него и из двије ријечи кад је једна до друге, н. п. говори се ш њим, ш људма, ж ђаком, з Богом, бес посла, бес коња, прет кућом, ȍ Дунава, и̏ Земуна, пре тобом и т. д. Али будући да у писању овако далеко нијесу ишли ни Грци ни Латини, зато нијесам ни ја ћео (ни смјео; а докле су они ишли, мислим да је слободно и мени, и свакоме другом); а други ко у напредак ако ћедбуде тако писати, може слободно: ни један му паметан човек не може рећи да нема право: зашто се тако говори; а шњим налази се већ и у књигама ђекојим (н. п. у Доситеовим, и у Г. професора Игњатовића).

2) У Шумадији се често у говору изоставља с у полу прошавшем и у скоро прошавшем времену у првом лицу множ. броја, н. п. ку̏пља̑мо, јѐда̑мо, и̏да̑мо, нȍша̑мо; дођомо, идомо, нȍсимо, ку́пимо и т. д.

3) предем, везем, тресем, плетем, и остали оваковн ђекоји глаголи, могу имати полу прошавше вријеме и на ија, т. ј. предија (предијаше, предијасмо, предијасте, предијау), везија, тресија, плетија и т. д. (Али од једем, нико не би рекао једија, једијаше, него само једа, једаше и т. д.; тако и од гребем, греба, гребаше; а од зебем може бити да би ко рекао и зебија, зебијаше и т. д.). К овима иде и кунем, кунија, кунијаше и т. д.

4) У склањању сушт. имена и у спрезању глагола не треба нико да се ослони са свим на знаке гласоударенија, и да помисли, да и остале све ријечи имају свуда онакови исти глас, као и оне што су метнуте за примјер. То је за туђина највећа тежа у нашем језику, и Бог зна оће ли се кад моћи друкчије научити, него од народа слушајући, и говорећи с њим. Н. п. ми̏је и гри̏је имају у имен. једнак глас, а у осталим падежима грије има гри́ја, гри́јови и т. д. Ма̏сло и вѐсло имају у имен. готово једнак глас, и весло има у множ. броју као и у род. јед., а масло се у множ. броју не изговара са свим тако оштро, као и у род. јед.; тако се исто поље оштрије изговара у јед. броју, него у множ.; а друга се опет млога имена изговарају оштрије у множ. броју него у јед., н. п. сѐдло, сѐдла; сѐло, сѐла и т. д. — Али што н. п. у Бијоградској нахији ђешто говоре ло́нац, ко́нац, куку́руз, се́ло и т. д. (мјесто лȍнац, кȍнац, куку̏руз, сѐло), то не иде у ово о чему је мој говор.

А.

А, 1) aber, at, vero. Ја га љубим, а он се отире; ја дођо, а он оде; ако не ћеш, а ти пољуби, па остави. 2) а? ah? ain'? itane? 3) а! ah! ah!
Аар*, m. vide ар.
Аба, f. das Aba=Tuch, panni crassissimi genus.
Аба̀лија*, f. die Schabrake, stragulum, stratum, ephippium.
Аба̀ње, n. das Strapaziren (des Rockes), detritio panni.
Абати, ам, v. impf. н. п. аљину, abtragen, strapaziren, detero pannum.
Абаџија*, m. der Aba=Tuch=Schneider, sartoris genus, daher die Beywörter: а̀баџијин, на, но; а̀баџи̑јски (абаџијски), ка, ко.
Абаџилук*, m. das Handwerk des абаџија, sartoriae (vestificinae) genus.
Абѐћа̑к, m. капа од абе, eine Mütze von Aba=Tuch, galerus e panno crasso.
Абер*, m. Nachricht, nuncius, cf. глас.
Абѐрда̑р, m. } т. ј. топ или пушка
Абѐрни̑к, m. } (што се меће на глас), die Lärmkanone, tormentum tumultum nuntians:
„Па он меће топа абердара —
„Те избаци пушку аберника —
Або̀нос, m. дрво, што у води отврдне (уабоносисе) као камен.
Абрашљив, ва, во, vide пјегав (н. п. коњ испод репа).
Абро̀ноша, m. der Postenträger, famigerator.
Ава̑з*, m. Stimme, vox. cf. глас.
Аваи̑з*, m. vide ваиз.
Ава̑ј! interj. vide јаој.
Авала, f. Gebirge südöstlich von Belgrad, mit Ruinen einer alten Burg des Ritters Порча von Авала:
„Покликнула пребијела вила
„Са Авале изнад Бијограда —
Аван*, m. der Mörser, mortarium.
Авдес*, m. die Abwaschung (des Türken) vor dem Gebete, ablutio: узео авдес;
„Чисто Турски авдес узимаше —
Авдесни̑, на, но, н. п. марама, Abwasch=, ablutionis.
Авди̑то̑р, m. der Auditor, cognitor caussarum militarium.
Авдито̀ров, ва, во, des Auditors, judicis militaris.
Авдито̀ровица, f. die Auditorsfrau, uxor judicis militaris.
Авди̑то̑рски̑, ка, ко, 1) Auditors=, judicum militarium. 2) adv. wie ein Auditor, more judicis militaris.
Авѐљача, f. vide вељача.
Авѐт, f. } das Gespenst, spectrum.
Авѐтиња, f. }
Авлатан, тна, но, vide алватан.
Авлија*, f. 1) улица, der Hof, aula. 2) велика бијела марама (авли-марама) што се завјешају ђевојке кад се удају.
Авли̑јски̑, ка, ко, н. п. врата, Hof=, aulae.
Авли̑јски̑, ка, ко, vide авлијнски.
Авли-ма̀рама*, f. cf. авлија.
Аврам, m. (cf. Бытїе XVII, 5), Abraham, Abrahamus.
Авта, f. vide апта.
Авти̑к, m. vide аптик.
Автика, f. vide аптика.
Автов, ва, во, vide аптов.
Автовина, f. vide аптовина.
Ага*, m. der Aga (Herr), dominus. cf. господар.
Агада̀ра*, f. (ст.) сабља, што се носи под коланом (?):
„Агадаре с обадвије стране —
Ага̀лук*, m. das Agathum, dignitas agae:
„Агалуке себи задобио —
Агин, на, но, des Aga, agae.
Агиница, f. die Agin, Frau des Aga, uxor agae.
Аги̑нски̑, ка, ко, 1) Aga=, agarum. 2) adv. wie ein Aga, more agae.
Аго, m. hyp. v. ага.
Агршак, шка, m. као мали колутић од кости, или од рога, што жене натичу на вретено (да је теже у руци), кад почињу прести. Српкиње по селима одломе по пола окомка, па натакну на вретено мјесто агршка.
Ада*, f. vide острво.
Ада? ада како? ја doch; freylich; wie anders? imo vero.
Ада̑м, m Adam, Adam, Adamus.
Адам, m. Mannsname, nomen viri.
Ада̀мов, ва, во, Adams, Adami.
Ада̑мско̑ кољено, n. (Adams Stamm)

неннт ман дас Мустер einer Ehefrau, plus quam Penelope.
Адет*, m. vide обичај.
Адиђар*, m. Gold- und Silbergeräthe, auch Schmuck, aurum et argentum caelatum, gemmae pretiosae.
Адица, f. dim. v. ада.
Аднађ, m. (у Сријему и у Бачк.) der Gendarme, lictor (?).
Адум, m, } ohne Geschlechtstheile,
Адумац, мца, m. } expers pudendorum.
Ја кажем адум сам, а он дријеши гађе да ј*6*.
Ае! interj. um das Rindvieh auszutreiben, vox agentis armenta.
Аждаа, m. der Drache, der Lindwurm, draco (serpens fictus).
Аздија*, f. (сm.) Art eines langen Oberkleides, togae genus:
„На њему је коласта аздија —
„У скут свилен коласте аздије —
Азна*, f. die Casse, aerarium, pecunia:
„Дај ми мене азну и ђебану —
Азнадар, m. der Zahlmeister, quaestor.
Азнадарев, ва, во, } des Zahlmeisters,
Азнадаров, ва, во, } quaestoris.
Азнадарче, чета, n. ein junger Zahlmeister, quaestor juvenis:
„И бабино младо азнадарче —
Азур*, vide готов, спреман, оправан.
Азур кола без точкова.
Азурала*! auf! agite! спремајтесе:
„Азурала кита и сватови —
Аир*, m. 1) vide задужбина. 2) аир! nein, non; daher aus 1 und 2 das Wortspiel:
А. (н. п.) Јеси ли га виђео?
Б. Аир.
А. Аир је на Вишеграду ћуприја.
Аирала*? wie? was ist? quid ita!
„Аирала, кукавицо сиња?
„Што си тако рано долећела? —
Аис! interj. Zuruf an den pflügenden Ochsen, daß er sich seitwärts wende, vox vertentis boves aratores.
Аискање, n. das аис-sagen, usus vocis аис.
Аискати, ам, v. impf. m. j. вола, аис sagen, dico аис.
Аиснути, нем, v. pf. m. j. вола, 1) аис sagen, dico аис. 2) ihm das аис mit der Peitsche beibringen, excito flagello ad vertendum.
Ај! he! heus (als Ruf, und als Antwort).
Аја, ah! nein; nicht doch; minime.
Ајање, n. das Bekümmern um etwas, cura.
Ајат, m. vide вајат.
Ајати, ајем, v. impf. за кога или за што, sich kümmern, curo, cf. марити:
„Ил' не чујеш, ил' не ајеш за ме —
Ајван*, m. das Thier, animal. cf. живинче, звјерка.
Ајгир*, m. der Hengst, admissarius. cf. ждријебац.
Ајгировит, та, то, m. j. коњ, Hengst; unverschnitten, integer, non castratus.
Ајгируша, f. unbändigen Geschlechtstriebes, mulier furens libidine.
Ајде, ајдемо, ајдете, gehen wir! (fr. allons), eamus.
Ајдук, m. 1) der Straßenräuber, latro (in diesem Lande weniger abscheulich, und näher dem Heldenthume); отишао у ајдуке, er ist ein Räuber geworden, inter latrones abiit. 2) der Gerichtsheiduk in Ungern, Sirmien, haiduco, hajducus, lictor.
Ајдуков, ва, во, des ајдук, hajduci.
Ајдуковање, n. das Räubersein, latrocinium.
Ајдуковати, кујем, v. impf. ich bin ein ајдук, latrocinor.
Ајдучија, f. (coll.) die Heiduken, hajduci.
Ајдучина, f. 1) das Räuberhandwerk. 2) augm. v. ајдук.
Ајдучица, f. die Räuberin, praedatrix.
Ајдучки, ка, ко, 1) räuberisch, latronum. 2) adv. räuberisch, more latronum.
Ајђиди*! herrlich, wunderschön, praeclarus. cf. ђиди.
Ајја, vide аја.
Ајка, f. die Treibjagd, venatio, qua excitatae a servis ferae, in biviis triviisque a venatoribus excipiuntur.
Ајкање, n. das Treibjagen, venatio.
Ајкати, ам, v. impf. jagen, venor.
Ајош, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schiffsknecht, helciarius. cf. лађар.
Ајошки, ка, ко, 1) Schiffsknechts-, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffsknecht, more helciarii.
Ајс! vide аис.
Ајскање, n. vide аискање.
Ајскати, ам, vide аискати.
Ајснути, нем, vide аиснути.
Ак*, m. 1) der Lohn, die Besoldung, stipendium, merces, salarium, cf. плата. 2) ак му је, das hat er verdient! es ist ihm recht geschehen, habet, habeat sibi.
Акамоли (а камо ли), wie erst, nedum: не дам ни теби, а камо ли њему;
„Сиротињо и селу си тешка,
„А камо ли кући у којој си.
Аки би (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима), као, als wenn, ac si.
Акмаџа*, f. тица, као кобац, коју Турци, особито беговн, уватe младу и припитоме, па је носе на руци, као сокола, и у јесен лове с њоме препелице.
Ако, wenn, si.

Áков, m. ein Eimer, amphora.
Áковче, чета, n. ein Eimerfäßchen, vas amphorarium.
Ако̏ће, es thut nichts, meinetwegen, quid tum? per me licet.
Акриђа̀кон (акри̏ђакон), m. der Archidiakon, Archidiaconus.
Акријèра, m. der Archijerej, Oberpriester, archiereus: владике су акријере Ристове.
Акрима̀ндрит, m. der Archimandrit, Archimandrita.
Акрима̀ндритов, ва, во, des Archimandriten, Archimandritae.
Акрима̀ндритски, ка, ко, 1) archimandritisch, archimandritarum. 2) adv. archimandritisch, more archimandritae.
Акшам*, m. das vierte Gebeth der Türken, nach Sonnenuntergang, oratio quarta Turcarum, post solis occasum.
А̑л, m. биједа, напаст: ал те не нашао.
А̀л*, adj. vide ружичаст.
А́ла, f. vide изод.
А̀ла, f. vide аждаа: ало несита!
Ала̀ би лепо било, ah! wie schön wäre es, bone! deus quam esset praeclarum.
Ала̑ј*, m. ein Trupp Soldaten in Parade, acies instructa, pompa militaris:
„Туд' ће пођи војска на алаје—
„Наредисе алај за алајем—
Ала̑ј-барјак*, m. (cm.) die Heerfahne, signum, vexillum:
„У десној му руци копље бојно,
„А у л'јевој алај-барјак златан—
Ала̑јбег*, m. der Adelfürst, dux nobilium.
Ала̑јбегов, ва, во, des Alajbegs.
Ала̑јбеговица, f. die Frau des Alajbegs.
Ала̑л*, m. vide благослов: дао ми је с алалом; што човек с правдом стече, то му је алал; да му је алал.
А̀лале*, f. pl. vide наруквице.
Ала́лем*, allem Anscheine nach, nisi me omnia fallunt. Алалем то ће бити сврака.
Ала́лити, им, vide опростити, благословити. Кад који што купи од кога, а он каже: „Алали брате." А онај му одговори: „Да ти је алал."
Алаљѝвање, n. das Segnen, benedictio.
Алаљѝвати, љујем, v. impf. segnen, benedico.
Ала́с, m. (ἁλιεύς, der Fischer) vide рибар.
Ала́сов, ва, во, vide рибаров.
Ала́ски, ка, ко, vide рибарски.
Ала̑т*, m. das Werkzeug, instrumenta. Без алата нема заната.
А̀лат*, m. црвен коњ, der Fuchs (Pferd), equus rufus.
А̀латаст, та, то, н. п. коњ, fuchsroth, rufus.
Ала̀тљика, f. ein einzelnes Werkzeug, instrumentum.
Алатов, ва, во, des Fuchses, rufi equi.
Ала̀туша, f. алатаста кобила, eine Fuchsstute, equa rufa.
Ала̀тушин, на, но, der Fuchsstute, equae rufae.
Ала̀ужа, f. vide, лапавица.
А̀лва*. f. 1) eine Mehlspeise (von Weizenmehl, Schmalz und Honig), cibi genus. 2) од ораа. 3) cf. прстен.
Алва̀лук*, m, das Trinkgeld (auf алва), was man Neugekleideten abfordert, corollarium, munusculum: дај алвалук (sagt man wie in Oesterreich: den Schneider auszwicken).
А̀лватан (говорисе и авлатан), тна, но, weit, bequem (von Kleidern), amplus.
Алва̑џија* (а̀лваџија̀), m. Alwahändler, qui vendit алва.
Алдума̑шче*, чета, n. vid. алвалук.
Алекса, m. Alex, Alexius.
Алѐксије, m. Alex, Alexius.
А̀лексинац, нца, m. мала варошица, између Ниша и Параћина. Алексиначки, ка, ко, von Алексинац.
А̀лем драги камен, (cm.):
„Међ' камзама алем драги камен—
Але́мпија, m. } (der heilige) Alypius,
Але́мпије, m. } Alypius.
А̀ли, 1) aber, verum. 2) vide или.
А̀лин драги камен, m. vide алем драги камен.
А̀лка*, f. гвозден колут (у Србији по селима говоре бијочуг), ein eiserner Ring, z. B. Thürring, Fessel, annulus:
„Ко то куца алком на вратима?—
Алку̀ра̑н*, m. der Koran, Alcoranus:
„На китапу своме алкурану—
А̀ло̑в, m. велика пређа што се рибеватају, das Fischernetz, rete.
Аље́так, тка, m. ein Kleidungsstück, vestis.
Аљѐтина, f. augm. v. аљина.
А̀љина, f. das Kleid, vestis.
А̀љине, f. pl. das Gewand, vestimenta, (auch das Bettgewand), stragula.
А̀љиница, f. dim. v. аљина.
А̀љкав, ва, во, schlaff, laxus.
А̀љма, f. eine Art Zwiebeln, cepae genus.
А̑м, m. das Geschirr des Wagenpferdes, lora equi trahentis.
А̀ма, aber, allein, sed.
Ама̑з*, m. (cm.) Art Gebets der Türken, precis genus:
„А у шанцу амаз проучише—
Ама̀јлија*, f. 1) запис, или чини какве, што се носе уза се, н. п. амајлија од пушке, од главобоље, од грознице и т. д. der Talisman, signum magicum. 2) она кесица, или ку-

тиіца, што се у њој носи запис, das Talisman-Kästchen, capsula servando signo magico:
„Сарајлије златне амајлије,
„Што ђевојке носе у њедрима —
Ама̂м*, m. das Badhaus, Badezimmer, balneum.
Ама̀мџик*, m. dim. v. амам. Амамџик има у свакој Турској соби (ђе спавају људи са женама) за пећи.
А̀ман, m. j. чини ми се: аман то ће бити.
Ама̂н*! Pardon! Gnade! noli me occidere, serva me.
Ама́нет*, m. anvertrautes Pfand, depositum: аманет ти Божји моја ђеца, оставио код њега новце на аманет; изјео туђ аманет.
Амба̂р*, m. 1) das Magazin, horreum, 2) прва капа, што се дигне кад се игра прстена. cf. прстен.
Амба̀ра̂ње, n. das Aufheben der ersten Mütze im Ringspiel (indem man амбар dazu ruft), levatio primi galeri in lusu annuli, cf. прстен.
Амба̀рати, ам, v. impf. амбар sagen, dico амбар.
Амба̀рнути, нем, v. pf. 1) дићи прву капу, кад се игра прстена, cf. прстен. 2) запросити ђевојку ђегођ, или друго што заискати, н. п. ја сам амбарнуо на једном мјесту.
Амба̂рскӣ, ка, ко, н. п. око, врата, des Magazins, horrei.
А̀мбуља, f. дугачка врећа, ein langer Sack, saccus longior.
А́ми̂н! Amen! amen! Амин да Бог да.
А́мина̂ње, n. das Amensagen, adprecatio.
А́минати, ам, v. impf. Amen sagen, dico amen. Кад стари сват (на свадби), или кум пије у здравље, онда сватови, све два и два, аминају, т. ј. вичу: Стари сват чашу пије, Бога моли, амин!
А̂мо, hieher, huc.
Амре̂л, m. der Regenschirm, (österr. das Amrell, nach dem lat. umbrella), umbella (major).
А̂н*, m. der Han, deverticulum.
А̀на, f. } Anna, Anna.
А́на, f. }
Анатема (анатемамате), f. das Anathem, Anathema: анатема га мате било; анатемамате ђавола и његова имена.
А̀натемнӣк, m. des Anathems werth, dignus anathemate. Анатемниче један! (schelten gewöhnlich die Mönche, statt анатемниче, weil sie sich ein griechisches Ansehen geben wollen, wo kein ч, ж, џ, ћ, ђ, üblich ist; und diese Affectation ahmen die Anekdoten satyrisch nach).
Анатемница, f. die des Anathems würdig ist, digna anathemate.
Анатемња̂к, m. vide анатемник.
А̀нглија, f. 1) England, Anglia, Britannia. 2) englisch Tuch, pannus Anglicus.
А̀нглӣјскӣ, ка, ко, 1) englisch, anglicus, britannicus. 2) adv. englisch, anglice.
А́ндра, m. (Рес. и Срем.) vide Андро.
Андра̂к, m. Не знам који му је андрак (у Сријему и Бачк).
А̀ндрија, m. (cf. ἀνδρεῖος?) Andreas, Andreas.
А̀ндрија̂ш, m. Andreas, Andreas.
А̀ндрӣјца, f. dim. v. Андрија.
А́ндро, m. (Ерц.) hyp. v. Андрија.
А́нђа, f. hyp. v. Анђелија.
А̂нђел, m. (говорисе и анђео) der Engel, angelus.
Анђѐлак, лка, m. hyp. v. анђел.
Анђѐлија, f. Angelia, Angelia.
Анђѐлӣјца, f. dim. v. Анђелија.
Анђѐлскӣ, ка, ко, englisch, angelicus. 2) adv. englisch, angelice.
А̂нђео, ђела, m. vide анђел.
А́нђица, f. dim. v. Анђа.
А̀нђуша, f. augm. v. Анђелија.
А́нета, f. Annette, Annula.
А́нета, n. pl. (am Stutzen) die Schraubengänge.
А̀ница, f. dim. v. Ана.
А̀ничица, f. dim. v. Аница.
А̂нка, f. Aennchen, Annula.
А̂нскӣ, ка, ко, н. п. врата, des Hans, deversorii.
А̂нта, f. (у Срijему) der Markhaufen, cumulus (terrae) terminalis.
А́нта, m. (Рес. и Срем.) vide Анто.
Антѐрија* (а̀нтерија), f. ein Unterkleid mit Aermeln, tunicae genus.
Антерӣлук*, m. Stück Zeug auf eine Anterie, panni quantum sufficit ad anteriam conficiendam.
А́нтица, m. dim. Анта.
А́нто, m. (Ерц.) hyp. v. Антоније.
Антонија, m. } Anton, Antonius.
Антоније, m. }
Антонӣјца, m. dim. v. Антоније.
А̀нушка, f. Anna, Anna.
А̂нчица, f. dim. v. Анка.
Анџа̂р*, m. der Handschar, culter major.
А́нџија*, m. der Hanwirth, dominus deversorii.
А̀нџијин, на, но, des Hanwirths, domini deversorii.
А́нџӣјнскӣ, ка, ко, } 1) Wirths-, domini
А́нџӣјскӣ, ка, ко, } deversorii. 2) adv. wie ein Wirth, more cauponis.

Ао! interj. sapperment! vah! Ао мој брајко!
Аоно (а оно), so, dann, —, igitur, at: ако није тако, а оно је овако; ако не ћеш ти доћи мени, а оно ћу ја теби.
Апатѐка, f. die Apotheke, apotheca, pharmacopolium.
Апатѐкар, m. der Apotheker, pharmacopola.
Апатекарев, ва, во, } des Apothekers,
Апатекаров, ва, во, } pharmacopolae.
Апатѐкарскӣ, ка, ко, 1) Apotheker=, pharmaceuticus. 2) adv. apothekerisch, more pharmacopolae.
Апс* m. der Arrest, custodia: у апсу човек.
Апсана*, f. der Arrest, das Arresthaus, custodia.
Апсенӣк, m. der Arrestant, captivus, qui in custodia est.
Апсити, им, v. impf. arretiren, verhaften, in custodiam mitto.
Апта, f. Attich, sambucus ebulus Linn.
Аптӣк, m. der Attichstrauch, sambucetum ebuletum.
Аптика, f. ein Attichstengel, ebulum.
Аптов, ва, во, н. п. лист, Attich=, ebuli
Аптовина, f. der Attichstrauch, sambuci ebuli.
Апустол, m. Apostel, apostolus.
Апустолски, ка, ко, 1) apostolisch, apostolicus. 2) adv. apostolisch, apostolice. Отишао апустолски, т. ј. пјешице, per pedes apostolorum.
Апшење, n. das Arretiren, custodia.
Ар*, m. der Pferdestall, stabulum equorum. cf. коњушница.
Арад, m. Stadt im Banat. Арадскӣ, ка, ко, von Арад.
Арађанин, m. човек из Арада.
Арам*, m. проклество, (das Gegentheil, v. алал), Fluch! male vortat: арам ти била со и љеб, што си изјео код мене!
Арамбаша*, m. поглавица ајдучки, der Räuberhauptmann, dux latronum.
Арамбашин, на, но, des Räuberhauptmanns, ducis latronum.
Арамбашовање, m. das арамбаша seyn, imperium latronum.
Арамбашовати, шујем, v. impf. арамбаша seyn, imperito latronibus.
Арамија, m. der Räuber, Dieb, fur, latro (mit niederträchtigem Nebenbegriff, während der ајдук ihn nicht hat).
Аранђел (говорисе и аранђео), m. der Erzengel, archangelus: свети шестокрили аранђеле! закрили ме крилом твојим (кад се моле Богу).
Аранђелов, ва, во, н. п. дан, Erzengelstag (den 8. Nov.), festum S. Archangeli.
Аранђеловица, f. аранђелов пост, die Faste 8 Tage vor Erzengels=Tag, jejunium Archangeli.
Аранђеловштак, m. човек, који слави аранђелов дан, der den Erzengel Michael zum Hauspatron hat, cliens Archangeli.
Аранђео, ђела, m. vide аранђел.
Арање, m. das Plündern, depopulatio.
Арап*, m. vide арапин.
Арапија, f. (coll.) die Mohren, Mauri:
„Сад навали љута арапијо:
„Нема оног страшнога јунака
„На шарену коњу великоме —
Арапин, m. der Mohr, Aethiops, Maurus.
Арапинов, ва, во, des Mohren, Aethiopis.
Арапка, f. 1) die Mohrin, Maura. 2) eine Art harter, schwärzlicher Birnen, piri genus.
Арапов, ва, во, vide Арапинов.
Арапскӣ, ка, ко, 1) mohrisch, mauricus. 2) adv. wie ein Mohr, more mauri.
Арапчад, f. (coll.) Mohrenkinder, soboles maura.
Арапче, чета, n. ein Mohrenkind, puer maurus.
Арар, m. врећа од костријети, ein Sack von Ziegenwolle, saccus e lana caprina.
Арарина, f. augm. v. арар:
„Погледајде арарино моја
„Што ти чини болесница твоја —
Арати, ам, v. impf. plündern, expilo,
Аратос, (ἀράτος) verflucht, hol's der Teufel! in malam rem! Аратос га било; Аратос ти кирије, сиђи ми с кола. Аратос ти поскура, не прди ми по цркви.
Аратосиљање, n. das zum=Teufel=wünschen, detestatio.
Аратосиљатисе, амсе, v. r. impf. кога или чега, etwas zum Teufel wünschen, detestor aliquid, exsecror.
Арач*, m. die Kopfsteuer, tributum, exactio capitum. cf. главница.
Арач*, арча, m. die Auslage, expensa, cf. трошак.
Арачлија*, m. der Kopfsteuer=Einnehmer, exactor tributi.
Арачлијин, на, на, des арачлија, exactoris tributi.
Арачлӣјнскӣ, ка, ко, } der Kopfsteuer=
Арачлӣјскӣ, ка, ко, } Einnehmer, exactorum tributi.

Арашла̀ма, f. (ст.) vide арџла̀ма:
„Арашламе у меду куване —
Арба̀наскӣ, (ст.) albanesisch, albanice:
„Латински му говори,
„Арбанаски заноси —
Арбија*, cf. шипка (дрвена или гвоздена), што се набија њом мала пушка кад се пуни, der Ladestock, bacillus adigendae glandi plumbeae.
Арга̀тија, f. (coll.) die Taglöhner, mercenarii.
А̀ргатин, m. (ἐργάτης) der Taglöhner, mercenarius, cf. надничар.
А̀ргатова̑ње, n. das Arbeiten um Tagelohn, das Tagelöhnern, operae diurnae locatio.
А̀ргатовати, тујем, v. impf. taglöhnern, mercede conduci, laborare.
Ардо̑в, m. das Faß, dolium. cf. буре.
Ардо̀вић, m. dim. v. ардов.
Аре̑нда, f. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Pacht, redemtio, conductio: узео под аренду.
Аре̑нда̄тор, m. der Pächter, redemtor.
Аре̑нда̄торов, ва, во, des Pächters, redemtoris.
А̀рка*. f. der Rücken, dorsum (im Kleide), vide леђа.
Арла̀кача, f. ein lärmend lustiges Frauenzimmer, femina tumultuosa.
Арла̑ње, n. das Lärmen (der Kinder), tumultuatio.
А̀рлати, ам, v. impf. lärmen, tumultuor.
Арна̀утин*, m. der Arnaut, Albanese, Albanus.
Арна̀утинов, ва, во, des Arnauten, Albani.
Арна̀утити, им, v. impf. zum Arnauten machen, facio esse Albanum.
Арна̀утитисе, имсе, v. r. impf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
Арна̀утка, f. 1) die Arnautinn, Albana. 2) eine Arnautinn, (Art langer Flinte), telum albanum.
Арна̀утлук*, m. Арнаутска земља, Albanien, Albania.
Арна̀утовац, вца, m. Арнаутски пиштољ, die albanesische Pistole, telum minus Albanum.
Арна̀утскӣ, ка, ко, 1) Albaneser, albanus. 2) adv. albanesisch, more albani.
Арна̀ућење, n. das Albanisiren, mutatio in Albanum.
Арна̀уча̑д, f. (coll.) junge Arnauten.
Арна̀уче, чета, n. ein Albaneser Kind, puer albanus.
А̀рњеви, m. pl. das Dach eines (sonst offenen) Bauernwagens, von Stäben und einer Rohrmatte darüber, tectum currus rustici.
Арпаџик*, m. eine Art Zwiebeln zum Versetzen, ceparum genus.
А̀рса, m. (Рес. и Срем.) vide Арсо.
А̀рсен, m. Arsenius, Arsenius.
А̀рсенија, m. } Arsenius, Arsenius.
А̀рсеније, m. }
А́рсица, m. dim. v. Арса.
А̀рсо, m. (Ерц.) hyp. v. Арсеније.
А̀ртија, f. das Papier, charta.
А̀ртијетина, f. } augm. v. артија.
Артијѐшина, f. }
Арти̑јица, f. dim. v. артија.
А̀ртова̑ње, n. das Berathen, Hofmeistern, consiliatio.
А̀ртовати, артујем, v. impf. кога, berathen, hofmeistern, consilior.
Архиђа̀кон, m. vide акриђакон.
Архима̀ндрит, vide акримандрит.
Архима̀ндритов, ва, во, vide акримандритов.
Архима̀ндритскӣ, ка, ко, vide акримандритски.
Арче̑ње, n. das Verzehren, Verbrauchen, consumtio, absumtio.
А̀рчити, им, v. impf. verbrauchen, absumo.
А̀рчитисе, имсе, v. r. impf. sich in Unkosten setzen, expensas facio.
Аршла̀ма*, f. Art Frühkirsche, cerasi genus.
Арши̑н, m. die Elle, ulna.
А̀сан-па̀шина паланка, f. мала варошица на десном бријегу ријеке Јасенице (у Србији).
А̀сна, f. (по Сријему и по Бачк.) der Nutzen, Gewinn, utilitas. cf. вајда,
А̀снити, им, v. impf. nutzen, prosum.
Асно̀вит, та, то, nützlich, utilis.
А̀спа, f. der Hautausschlag, pustulae.
А̀спида, f. die Viper, Otter, aspis: зла као аспида (реку злој жени).
Аста̑л, m. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) der Tisch, mensa, cf. сто.
Аста̑лчић, m. dim. v. астал.
Аста̑р*, m. das Unterfutter (von Baumwolle), munimen vestis.
А̀сура*, f. vide рогожина.
Асу̀рџија*, m. der Mattenflechter, qui tegetes plectit e scirpo
Асу̀рџијин, на, но, des Mattenmachers, tegetum confectoris.
А̀т*, m. das arabische Roß, equus arabs. С туђа ата усред блата.
Ата̀нацко, m. Athanas, Athanasius.
Ата̑ње, n. das Achten, attentio.
Ата̑р, m. das Gebiet, ager, fines.
А̀тати, ам, v. impf. (achten?) марити, или пазити замишљено, achten, attendere: да ти аташ за тим, то би ти научио.
Атаги̑рати, ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) (fr. attaquer) angreifen, aggredior. cf. ударити.

Ấтер*, m. der Gefallen, gratia, gratificatio: суди по атеру. Атерова кућа у потоку, једва јој се шљеме види.
Атибу̑р, m. кожа од црне овце, што се меће на седло кад се јаше.
Аткиња, f. vide бедевија.
Атлија*, m. vide коњик (који јаше на ату).
Ато (d. i. а то), sieh da! en: кад ја тамо, а то њега нема.
Атскӣ, ка, ко, 1) einem Edelroß gemäß, equi arabici. 2) adv. wie ein ат, more equi arabici.
Атула, f. das Gesimse, cymatium.
Аћа, m. (Рес. и Срем.) vide Аћо.
Аћим, m. Joachim, Joachim.
Аћима, f. Joachima, Joachima?
Аћо, m. (Ерц.), hyp. v. Аћим.
Аферим*! bravo! macte! Турски аферими и калуђерски благослови.
Афију̑н*, m. das Opium, opium.
Ах! interj. ach! ah! cf. а!
Аца, m. (Рес. и Срем) vide Ацо.
Ацко, m. dim. von Алекса.
Ацо, m. (Ерц.) hyp. v. Алекса.
Аче, чета, n. ein junger ат, arabisches Füllen, pullus equi arabis.
Ачење, n. Art dehnenden Sprechens, prolatio vocum lenta, et diducta.
Ачитисе, имсе, v. r. impf. gedehnt sprechen, diduco voces.
Аџаип*, m. Wunder, prodigium!
Аџамија*, f. unerfahren (aus Jugend), inexpertus, rudis (auch vom Pferde).
Аџија*, m. der Pilger, (Christ der in Jerusalem, oder Türke, der in Mekka gewesen ist), peregrinus religionis ergo.
Аџијин, на, но, des Hadschi, peregrini religionis ergo.
Аџӣјница, f. die Frau eines Hadschi, uxor peregrinatoris religiosi.
Аџӣнскӣ, ка, ко, } 1) Hadschi-, peregri-
Аџӣјскӣ, ка, ко, } natoris religiosi.
2) adv. wie ein Hadschi, more peregrinatoris religiosi.
Аџилук*, m. die Pilgerschaft, Pilgerreise, peregrinatio religionis ergo.
Аџинедомак, m. (komisch) ein Pilger, der aber nicht bis an das Ziel seiner Walfahrt gegangen, peregrinator sacer imperfectus, mendax.
Аџо, m. hyp. v. аџија.
Аџува̑н*, m. der Liebling, Ganymedes, scortum, puer.
Аша*, f. 1) vide абајлија. 2) ударити у ашу, abläugnen, infitior. Док је аша, дотле кућа наша.
Аша̑ње, n. das Abläugnen, infitiatio.
Ашарџаот, ша, шо, vide несташан.

Ашати, ам, v. impf. abläugnen, infitior.
Ашиҁија*, m. der gerne caressirt (liebelt), qui puellis blanditur.
Ашик*, verliebt, amore captus:
„Он се на њу ашик учинио —
Ашикова̑ње*, n. das Caressiren, amores, blanditiae.
Ашиковати, кујем, v. impf. с ким, caressiren, blandiri alicui, amores habere.
Ашлук*, m. die Unkosten, sumtus.
Ашлуче̑ње, n. das Bestreiten der Unkosten, sumtuum aut victus subministratio.
Ашлучити, им, v. impf. bestreiten, sumtum suppedito.
Ашо̑в, m. гвоздена лопата, die eiserne Schaufel, palla ferrea.
Ашта?} (по Ерцеговини) was? quid?
Ашто?}
Ашчија*, m. vide кувар. Бог срећу дијели, а ашчија чорбу.
Ашчијин, на, но, des Kochs, coqui.
Ашчӣјница, f. 1) vide куварица. 2) die Küche, culina.
Ашчилук*, m. die Kochkunst, die Kocherey, ars (res) coquinaria.

Б.

Ба́ба, f. 1) очина, или материна мајка, die Großmutter, avia. 1) стара жена, altes Weib, vetula. 2) превести бабу, кажу ђеца кад баце малу плочицу од камена преко воде; али је тако баце, да одскаче повр воде.
Ба́ба, m. (Рес. и Срем.) vide бабо.
Ба́ба клисара, f. баба, што мијеси поскурице, die Frau, die das Communionbrot für die Kirche bäckt, diaconissa pani sacro pinsendo.
Бабајко, m. (понајвише у пјесмама) vide бабо:
„Мој бабајко не слушам те стари —
„Камо Раде мој мили бабајко? —
Ба́бак, бапка, m. на косишту онај дршчић, што се држи руком за њега кад се коси (у Сријему кажу руцељ), die Sensengriffe, capuli in manubrio falcis foenariae.
Бабе̏тина, f. augm. v. баба.
Ба́бин, на, но, der Großmutter gehörig, aviae. 2) der alten Frau gehörig, vetulae.
Ба́бин, на, но, vide бабов.
Ба́бина душица, f. eine Pflanze, herbae genus.
Ба́бина рупа, f. die Genickhöle, cavum cervicis.

Ба̀бине, f. pl. (у Сријему ђекоји говоре бабиње) 1) das Wochenbett, puerperium. 2) der Wochenbesuch, salutatio puerperae. Код Срба трају бабине обично седам дана. За тије седам дана долазе дању жене на бабине (и доносе част (н. п. пите, уштипке, ракију, вино и т. д.) и ђетету дарове), те се часте и веселе; а ноћу дођу комшије и комшијнице, познаници и познанице, те чувају у бабине, т. ј. сједе сву ноћ код породиље, и разговарају-се и пјевају, а особито трећу и седму ноћ („Није седму ноћ дочуван" — имају обичај рећи ономе, који је мало сулудаст). Тада не смије ни једно заспати: зашто други једва чекају да га огаре, или да му пришију штогођ (какав дроњак, или читаво ћебе) за аљине. На бабинама пјевају свакојаке пјесме, а неке имају које се само тада пјевају, н. п.

„Ој на делу на голему боб се зелени.
„А ко га је посејао те се зелени?
„Мирко*) га је посејао те се зелени,
„Ружа**) га се назобала, срце је боли. —
„Колалом лалом ко му отац беше?
„Колалом лалом тај му***) отац беше.
„Колалом лалом ко му деда беше?
и т. д.

Нијесам му био на бабинама (да знам колико му је година).

Ба̀бини дни, m. pl. } etwa Märzschnee, nix
Ба̀бини укови, } cadens mense martio.
Приповиједају, да је у то доба некаква баба ишћерала јариће у планину, па дунуо сјевер и ударио снијег, а она рекла: „Прц марцу не бојим те се: моји јарчићи петорошчићи". На то се расрди март, па навали са снијегом и с мразом, те се смрзне и окамени и баба и њезини јарићи. Кажу, да се и данас може виђети у некаквој планини (ђе се то догодило) оно камење, што је постало од бабе и од јарића: баба стоји у сриједи, а јарићи око ње.

Ба̀бино уво, n. ein Kraut, herbae genus.

Ба̀бица, f. 1) dim. v. баба. 2) die Hebamme, obstetrix. 3) оно гвожђе (као мали наковањ), што се на њему откивају косе.

*) Или како буде име оцу.
**) Или како буде име матери.
***) Како му буде име.

Ба̀бичење, n. das бабица-seyn, obstetricatio.

Ба̀бичити, им, v. impf. Geburtshülfe leisten, obstetricari.

Ба̀бо, m. (Ерц.) vide отац.

Ба̀бов, ва, во, des бабо, patris.

Ба̀бура, eine Art irdenen Ofens (ohne Kacheln), fornax simplicissima.

Бабу̀скара, f. vide бабетина.

Ба̀бушина, f. das Weichfleisch, caro inguinalis.

Бавр̀љање, n. Umherschlendern, vagatio.

Бавр̀љати, ам, v. impf. umherschlendern, vagor.

Ба̀га, f. некаква болест коњска.

Ба̀гана, f. кожица јагњећа, das Lammfell, pellis agnina.

Бага̀тела, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Kleinigkeit (bagatelle), res parva.

Багла̀ма, f. 1) (највише се говори у множ. бр. багламе) оно гвожђе, што држи врата за довратник (cf. шарке), Angel und Band an der Thüre. cardo et vinculum januae. 2) мала тамбурица од три жице, trichordii genus, eine kleine Pandore von drey Saiten.

Ба̀гљив, ва, во, н. п. коњ.

Багр̀дан, m. малаварошица између Јагодине и Баточине.

Ба̀грена, f. der Acacienbaum, Robini pseudoacacia Linn.

Бада̀ва̂*, } unentgeltlich, gratis.
Бада̀ва̂д, }
Бадава̀де, }

Бадава̀џија*, m. der alles umsonst haben will, qui omnia vult sibi gratis dari.

Ба̀дало, n. оно мјесто, ђе ударају ђеца крајем од штапа кад се банају. cf. банатисе.

Ба̀дањ, дња, m. велика шупља клада, што кроз њу тече вода, те обрће коло на кашичари воденици, die Röhre, canalis.

Ба̀дање, n. das Stechen, punctio.

Ба̀дати, ам, v. impf. 1) leise stechen, pungo leniter. 2) leise gehen, incedo punctim.

Ба̀дем*, m. Mandel, amygdalus.

Ба̀демов, ва, во, Mandel-, amygdali.

Бадја̀ва̂, } (у ос) vide бадава.
Бадја̀ва̂д, }
Бадјава̀де, }

Ба̀дљи, f. pl. некаква болести у очима.

Бадња̂к, m. сирова церова главња, што се, по обичају, у очи Божића ложи на ватру. Бадњака морају бити два или три, и морају се у очи Божића (на бадњи дан) и осјећи. Кад се у вече смркне, онда домаћин унесе бадњаке у кућу, и нало-

жи на ватру; кад ступи с бадњаком у кућу, онда рече: „Добар вече и честит вам бадњи дан". А из куће га какав мушкарац поспе житом и одговори му: „Дао ти Бог добро срећњи и честити". По Ерцеговини ђе су велике куће, онђе довуку бадњаке на шест или на осам волова, па наћерају кроз кућу, те ишћерају волове на друга врата, а бадњаке скину у кући — Кад већ бадњаци прегоре, онда (сјутрадан, на Божић) узму оне угарчиће, те метну у башчи на какву младу шљиву, или на јабуку. cf. Божић und полажајник.

Ба̏дњи̑ дан, њега дне, m. der Christabend, dies ante festum Christi natale.

Ба̏дњић, m. dim. v. бадањ.

Баждарина, f. (cт.) Zollgeld, portorium:

„На водици вила баждарица,
„Те узима тешку баждарину:
„Од јунака оба црна ока,
„А од коња ноге све четири —

Баждарица, f. (cт.) Zöllnerin, portitrix (?), cf. баждарина.

Баждарски̑, ка, ко, н. п. кантар, zöllnerisch, portitorum.

База, f. vide зова.

Базѐрђа̑мбаша*, m. der mit dem Aus- und Einfuhr-Zolle Belehnte, portorio praefectus.

Базѐрђа̑мбашин, на, но, des базерђамбаша, portorii praefecti.

Базѐрђа̑н*, m. vide трговац.

Базја̑ш, m. мали намастирић на лијевом бријегу Дунава (у Банату).

Баир*, m. das Ufer, ripa, cf. бријег, обала.

Баја, f. hyp. v. баук.

Баја, f. Stadt in Südungern, nomen urbis. Бајски̑, ка, ко, von Baja.

Ба̀јалица, die Zauberin, incantatrix. Пјевају како се разбољео у сватовима (кад се женио бунгур челебија тараном ђевојком) купус на сланини, па му довели проју бајалицу да му баје:

„Проја баје, купуса нестаје. —

Баја̑ње, n. das Zaubern, incantatio.

Ба̀јат, та, то, altbacken, vetus, non recens.

Ба̀јати, јем, v. impf. zaubern, incanto (morbum, dolorem).

Бајко, m. Mannsname, nomen viri.

Ба̏јна̑ лука, f. град и варош у Босни на води Врбасу. Бајнолу̀чанин, човек из Бајне луке. Бајнолу̀чка, жена из Бајне луке. Бајно̀лу̀чки̑, ка, ко, von Бајна лука.

Бајо, m. Mannsname, nomen viri.

Ба̑јчета, m. Mannsname, nomen viri.

Бака, f. hyp. v. баба.

Бака*! vide гле!

Бака̑л*, m. трговац, што продаје сир, масло, мед и т. д. der Spezereyhändler, condimentarius.

Бакалка, f. die Spezereykrämerin, condimentaria.

Бака̑лница, f. бакалски дућан, das Spezereygewölbe, taberna condimentarii.

Бакалов, ва, во, des бакал, condimentarii.

Бака̑лски̑, ка, ко, 1) Gewürzkrämer-, condimentarii. 2) adv. wie ein Gewürzkrämer, more condimentarii.

Бакар*, кра, m. das Kupfer, cuprum.

Ба̑кат, кта, m. das Getrappe, incessus cum sonitu.

Баква, f. оно мјесто, ђе се стаје ногом, кад се баца камен с рамена, Standort der Steinwerfenden, statio jaculantium saxa.

Бакин, на, но, der бака, vetulae.

Баклава*, f. eine Art пита, placentae genus.

Бакрач*, m. vide котао.

Бакрачић, m. dim. v. бакрач.

Бакрачлија*, f. vide узенђија.

Бакрен, на, но, kupfern, cupreus, aeneus.

Бакта̑ње, n. das Trappen, incessus cum sonitu.

Бактати, кћем, v. impf trappen, sonitum edo incedens.

Бакуља, f. на дрвету (особито растову и церову) до коре, од прилике с три прста дебело. Бакуља је бјеља од правога древета и прије иструли од њега.

Балабан*, m. назеба, кијавица, der Schnupfen, gravedo, pituita.

Балав, ва, во, rotzig, mucosus.

Балавац, вца, m. der Rotzige, puer mucosus.

Балавица, f. das Rotzmädchen, puela mucida.

Баланти́ћ, m. der Klöppel, tudicula.

Балван, m. велики дирек као греда, Balken, trabs.

Бале, f. pl. слине, der Rotz, mucus.

Балега, f. н. п. говеђа, коњска, овчја, der Unflat, Viehkoth, stercus.

Бале̏га̑ње, n. das Misten, Kothmachen (vom Vieh), cacatio pecorum.

Бале̏гати, ам, v. impf. misten, den Koth von sich geben, stercus facio.

Бале̑ње, n, vide баљење.

Балија, f. (verächtlich) der Türke, turca, (per convicium).

Балије̏тина, f. augm. v. балија.

Ба̀лити, им, v. impf. rotzen, muco maculo 2) rotzen, weinen, muco maculor flendo.

Бало, m. vied балавац.

Балсам, m. der Balsam, balsamum.

Балта*, f. vide сјекира (али се ри-

јетко говори, н. п. ја говорим, а он ни у балту).

Ба̀лук*, m. } рибља трава, die Fisch-
Ба̀лукат, m. } hörner, Tollhörner, cocculi indi.

Ба̀лчак*, m. у сабље, или у мача оно, ђе се држи руком, der Griff am Säbel, capulus:

„Крвава му сабља до балчака —

Баље̏мез, m. die größte Art Kanonen, grobes Geschütz, tormentum majus:

„Све баљемез баљемеза виче,
„А лубарда лубарду дозива —

Баље̏ње, n. das Rotzen, muci emissio.

Ба̀мбадава̑, ganz unentgeldlich, plane gratis.

Ба̏н, m. der Ban, banus.

Ба́нање, n. 1) vide бенетање. 2) das банатисе-Spiel, ludi genus.

Бана̑т, m. das (Temeswarer) Banat im Süden Ungerns, Banatus.

Ба́нати, ам, vide бенетати.

Ба́натисе, амсе, v. r. impf. Кад оће ђеца да се банају, најприје се договоре, до колике ће године же-нити трљу; онда узме свако свој штап по средини, па ударају окомице у земљу и тако редом бацају штапове с једнога мјеста; које најдаље баци, оно је цар, а које најближе, оно је трља. Потом трља покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој метне понријеко пред цара тако близу, како га цар стојећи управо може довашити својим штапом; онда цар баци жмурећи свој штап те удари трљин (ако ли умаши, онда он буде трља, а трља цар), па онда сједе; ђе се царев штап устави, онђе мора трља свој штап да замјести (т. ј. да га измакне), па онда сви редом бацају (не жмурећи) и погађају у трљин штап: сваки треба дотле да бије у трљин штап (и трља једнако мора свој штап да замјешта) докле не умаши; а кад умаши, онда му трља узме штап и баци у суво грожђе (т. ј. на страну), па онда остали сви бацају тако редом; а цар на пошљетку, и он бије док двапут не умаши. Онда трља покупи све штапове из сувога грожђа, па он погађа свим штаповима редом у свој штап; чијим штапом погоди, онај буде трља; а кад погоди царевим штапом, онда цар буде трља, а трља цар; ако ли свима штаповима умаши, онда покупи све штапове, па да свакоме свој, а свој метне пред цара као и најприје, па погађају опет наново. Други пут (т. ј. друге године царовања) цар има при маше (т. ј. погађа у трљин штап док трипут не умаши), трећи пут четири и т. д. а трља други пут сједе на бадало (т. ј. на оно мјесто, ђе ударају штаповима кад и бацају) кад погађа у свој штап; трећи пут се примакне колико може скочити, а четврти пут колико је дуг кад пружи руке. Кад изиграју онолико пута (или кад један цар онолико година царује), до колико су погодили да жене трљу, онда га жене, т. ј. стану сви у ред један за другим, па се раскораче те трља пројe четвороношке између њиови ногу, а они га сваки удари по једном шаком, или дрветом (како погоде најприје) по гузици.

Бана̑тски̑, ка, ко, 1) Banater. 2) adv. banatisch.

Бана́ћанин, m. der Banater, Banatu.

Ба̏ница, f. die Banin, bana, bani uxor.

Ба̏нка, f. der Bankozettel, syngrapha mensae feneratoriae publicae.

Банкро̑т, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bankerutirte, decoctor, impar solvendo, cf. пропалица.

Банкроти́рање, n. das Bankerutiren, decoctio.

Банкроти́рати, ам, v. pf. und impf. bankerutiren, decoquo.

Ба̏новина, f. Land, wo ein Ban herrscht, das Banthum, banatus.

Ба̏новић, m. Bansohn, bani filius. У пјесмама, и у приповијеткама о Бановићу Страњи чуо сам ђе се изговара Ба́новић.

Ба̏новица (ба́новица), f. vide баница.

Ба́нстол, m. брдо у Срijему (између Карловаца і Крушедола).

Ба̏нути, нем, v. pf. unverhofft kommen, ex insperato adesse.

Ба̏ња, f. 1) Bad, balneum (cf. ital. bagno). 2) варош у Србији (близу Ниша):

„Да би посл'о Велка арамбашу,
„Ко ће чуват' Бању на крајини? —

3) намастир у Далмацији.

Ба̏ња̑ лука, f. (у Срijему и у Бачк.) vide Бајна лука.

Бања̑ни, m. pl. Gegend in der Herzegowina an der Grenze von Montenegro:

„Да отиде у Бањане равне —

Бања̑ње, n. vide купање.

Ба̏њатисе, амсе, vide купатисе.

Ба̏пски̑, ка, ко, 1) altweibisch, anilis. 2) adv. altweibisch, aniliter.

Ба̏р, барем, wenigstens, saltem.

Ба̏ра, f. Lache, Pfütze, lacus, lacuna.

Бара̀ба̑р*, in einer Linie, simul (it, non sequitur) parallele.
Барабáрење, n. das Gehen in gleicher Linie; das Messen, contentio.
Барабáритисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich in gleiche Linie stellen, comparor, contendo. cf. поредитисе.
Ба̀рак, m. eine Art langhaariger Hunde, canis pili longi.
Ба̀рат, m. nom. propr. einer Stadt:
„Ја сам јунак од Барата града,
„Ја сам диздар у Барату граду —
Бара̀та̑ње, n. das zu-thun-Haben mit jemand, negotia cum aliquo.
Бара̀тати, ам, v. impf. (vom ital. barattare) с ким, mit wem zu thun (Geschäfte) haben, negotium habere cumaliquo
Бардàгџија*, m. Kannentöpfer, cantharorum figulus.
Барда̑к*, m. крчаг с носцем, Kanne (irdene), cantharus fictilis.
Бардàчина, f. augm. v. бардак.
Бардàчић, m. dim. v. бардак.
Ба̀рем, vide бар.
Ба̀реш, m. Sumpf, palus.
Ба̀рило, n. некаква мјера (ital. barile, franz. baril), etwa eine Tonne, orca, amphora: колико је Дунаво, има у њему сто барила воде (у приповијетки).
Ба̀рица, f. dim. v. бара.
Ба̀рјак*, m. Fahne, signum, vexilium.
Барјàкта̑р, m. Fahnenträger, signifer.
Барјактáрев, ва, во, } des Fahnenträgers, signiferi.
Барјактáров, ва, во, } des Fahnenträgers, signiferi.
Барјàкта̑рскӣ, ка, ко, 1) Fähnrichs-, signiferi. 2) adv. wie ein Fähnrich, more signiferi.
Ба̀рјам*, m. das Bairamsfest, festum Bairam apud Turcas.
Ба̀рјамова̀ње, n. das Feyern des Bairams, celebratio diei bairam.
Ба̀рјамовати, мујем, v. impf. u. pf. das Bairamsfest begehen, ago diem festum bairam:
„Смиљанићу домадер се нађи,
„Нека Турци с миром барјамују —
Ба̀рјачић, m. dim. v. барјак.
Ба̀рка, f. der Fischbehälter, Fischhalter, vivarium piscium.
Ба́рна, m. (по Сријему и по Бачкој) der Gaul, caballus.
Баро̀вит, та, то, sumpfig, paludosus, uliginosus.
Ба́рут*, m. пушчани пра, das Schießpulver, pulvis pyrius. cf. пра.
Барутàна*, f. das Pulvermagazin; die Pulverfabrik, horreum pulveris pyrii; officina pulveris pyrii.
Ба́рутнӣ, на, но, н. п. кеса, Pulver- (Beutel), pulveris pyrii.
Басàмак*, m. die Treppenstufe, gradus.
Баса̀ње, n. das Daherschlendern, incessus inconsultus.
Ба̀сати, ам, v. impf. ићи не гледајући куда, daherschlendern, incedo temere.
Ба̀скија, f. vide жиока.
Ба̀сма*, f. 1) gedruckte Leinwand, linteum pictum. 2) Art Pulverbüchse, genus pyxidis ad pulverem nitratum.
Баста̑, in der Redensart: то теби не баста учинити, т. ј. то ти не можеш учинити (von ital. basta?); ако ти баста.
Ба̀стисати*, ишем, v. pf. zertreten, vernichten, perdo. cf. погазити, покварити:
„Лави би му чадор бастисали —
Ба̀т*, m. vide срећа.
Ба́та, m. (Рес. и Срем.) vide бато.
Бата̑к, m. die Hüfte nebst dem Fuße beym Geflügel, femur (volatilium).
Бата̑л*, покварено, развaљено, запуштено, н. п. пушка, сат, виноград, verdorben, corruptus.
Батáлија, f. штогођ покварено, н. п. пушка, сат, verdorbenes Zeug, res corrupta.
Бата̑лија, f. vide битка.
Батáлити, им, v. pf. н. п. пушку, сат, виноград, verlassen, verwahrlosen, desero.
Батаљѝвање, n. das Verwahrlosen, neglectio.
Батаљѝвати, љујем, v. impf. verlassen, negligo, desero.
Батàљица, f. der Rumpf des Arms, ohne Hand, brachium mutilum manu.
Ба̀тар, тра, m. вода у Мачви:
„Иза Батра са села Салаша —
„Тврде страже покрај Батра баци —
Ба̀тати, ам, v. impf. (ст.) (cf. ital. battere?) schlagen, klopfen, pulso:
„Божић бата на обоја врата,
„Да унесе три товара злата —
пјевасе у очи Божића.
Батàчић, m. dim. v. батак.
Ба̀тина, f. 1) der Stock, fustis. 2) сулудаст човек, der Stock, stipes. 3) oћеш батину! du kriegst (thust) es gewiß nicht, nequaquam auferes (facies).
Батѝна̑ње, n. das Vorbringen von dummem Zeug, deliratio, nugae.
Батѝнати, ам, v. impf. говорити којешта, dummes Zeug daher schwätzen, nugari.
Ба̀тиница, f. dim. v. батина.
Ба̀тли*, adj. indecl. vide срећан.
Ба̀тлија, m. der Glückliche, felix.
„Јер је Лазо у боју батлија —
Ба́то, m. (Ерц.) 1) hyp. von брат. 2) manchmal so viel als бабо (Vater), pater.
Ба́ток, m. (око Дунава доље од Пореча) gedörrtes Fischfleisch, piscis arefactus.

Ба́точина, f. мала варошица између Багрдана и Асан-пашине паланке.
Ба́ћа, m. hyp. von брат.
Ба́ук, m. der Baubau, Wauwau, terriculum.
Ба́укање, n. das Baubauen, terrificatio.
Ба́укати, учем, v. impf. baubauen, terrifico.
Ба́укнути, нем, v. pf. baubauen, terrefacio.
Ба́ура, f. само у овој загонетки: Јаше тута на баури? т. ј. сврака на крмачи.
Бацакање, n. das Umherwerfen der Füße, z. B. von Kindern, jactatio pedum.
Бацакатисе, амсе, v. r. impf. н. п. ногама, mit den Füßen umherwerfen, jacto pedes.
Ба́цање, m. das leise Stechen, punctio lenis.
Бацање, n. das Werfen, jactatio.
Бацати, ам, dim. v. бости.
Ба́цати, ам, v. impf. 1) werfen, jactio. 2) пушке, losschießen, emitto ictum.
Ба́цатисе, амсе, v. r. impf. werfen, jacere: бацајусе ђеца камењем.
Бацкање, n. dim v. ба́цање.
Ба̀цкати, ам, dim. v. ба̑цати.
Ба́цити, им, v. pf. 1) werfen, jacio. 2) пушку, losschießen, emitto ictum.
Бацитисе, имсе, v. r. pf. werfen, jacio:
„Прости Боже и бијела цркво,
„Да се бацим једном преко тебе —
Ба́чва, f. велика каца задњевена као буре, ein großes Faß, dolium.
Ба́чванин, m. einer aus der Бачка, Serbus e Bacia.
Ба́чванка, f. die Batscherin, femina baciensis.
Ба́чвански, ка, ко, 1) Batscher, baciensis. 2) adv. wie Batscher, more baciensium.
Ба́чванче, чета, n. ein junger Batscher, puer baciensis.
Ба́чва̑нчица, dim. v. Бачванка.
Ба́чка̑, m. die Batschka, regio baciensis.
Ба́чки, ка, ко, Batscher, baciensis.
Ба́џа*, f. рупа на кући, куда излази дим, der Rauchfang, das Rauchloch, fumarium. cf. комин, димњак.
Баџак, n. das Bein, der Schenkel, crus.
Баџаклија, f. der Holländer Dukaten (wegen der geharnischten Beine), aureus hollandicus.
Ба́ш*, 1) глава (и код Турака то значи), н. п. баш од лађе, т. ј. предњи крај лађе. 2) баш не ћу; нема баш ништа; баш сад дође; gerade, ipsum.
Ба́ша*, m. 1) у Србији и у Босни зову свакога Турчина (који није бег или какав ага) башом (као у Сријему што зову свакога варошанина господаром), н. п. Усеин баша, Смаил баша и т. д. 2) баше, pl. eine Art Adeliger nobilium genus:
„Осилише баше Бијоградске —
Баше́ње, n. das Baschen (Bascha zu einem sagen), appellatio bassae nomine.
Ба́шење, das Betragen wie ein Bascha, affectatio dignitatis bassae.
Ба́шин, на, но, des Bascha, bassae.
Башински, ка, ко, 1) Bascha-, bassae, bassarum. 2) adv. wie ein Bascha, more bassae.
Ба́шити, им, v. impf. кога, zu einem Bascha! sagen, bassam appello aliquem.
Ба̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Bascha machen, facere se ipsum bassam.
Ба́шитисе, имсе, v. r. impf. sich als Bascha betragen, stolz thun, affecto bassae dignitatem et jus.
Ба́шка*, vide особито, н. п. он живи башка од свога оца, т. ј. не живи с оцем.
Ба́ш-кнез, m. cf. кнез.
Ба́шлук*, m. 1) глава у преслице, der Rocken, colus. 2) оглавар коњски, der Halfter, capistrum.
Ба́штина, f. очевина, или оно мјесто ђе се ко родио, väterliches Erbe, patrimonium.
Ба́шча*, f. 1) градина, Garten, hortus. 2) шљивик, или оно мјесто, куд су посађене јабуке и крушке, Obstgarten, hortus.
Ба́шчина, f. augm. v. башча.
Ба́шчица, f. dim. v. башча.
Башчова̑н*, m. } Gärtner, hortulanus.
Башчова́нција, m. } Gärtner, hortulanus.
Бдѐније, n. vide дење.
Бѐ, interj. geh, abi:
„Бе не лудуј моја снао драга —
Бѐг*, m. der Beg, begus (?).
Бѐг, m. (Рес. и Срем.) vide бјег.
Бега̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјегање.
Бѐгати, ам, (Рес. и Срем.) vide бјегати.
Бегѐј, m. Ort im Banat, nomen loci in Banatu.
Бегѐнисати*, нишем, v. pf. н. п. ђевојку, јело какво, чоу, Gefallen finden, probo.
Бѐглук*, m. 1) die Frohne, angaria, opera serva: отишли на беглук. 2) der Fiscus, das Aerarium, die Kammer, der fürstliche Schatz, fiscus: војницима дају барут из беглука; узели му све у беглук (confiscirt).
Бѐглучење, der Frohndienst, operae servae praestatio.
Бѐглучити, им, v. impf. frohnen, angariam praesto.
Бѐглучки, ка, ко, н. п. чардак, амбар, herrschaftlich, domini.
Бѐгов, ва, во, des Begs, begi.

Бѐговац, вца, m. einer von des Begs Leuten, homo begi, miles, puer.
Бѐговица, f. die Begin, bega.
Бегу́нац, нца, m. (Рес. и Срем.) vide бјегунац.
Бѐда, f. (Рес. и Срем.) vide биједа.
Беде̏вија, f. Arabische Stute, equa arabs. cf. аткиња.
Бѐден, m. vide зид.
Бѐдити, им, (Рес. и Срем.) vide биједити.
Бѐдрика, f. eine Gattung Aepfel, mali species.
Бѐдрица, f. (сm.) vide бедро:
„Па потрже мача од бедрице —
Бѐдро, n. der Schenkel, crus.
Бѐђење, n. (Рес. и Срем.) vide бјѐђење.
Бежа̂н, f. (Рес. и Срем.) vide бјежа̂н.
Бѐжан, m. (Рес. и Срем.) vide бјѐжан.
Бежа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјежање.
Бѐжати, жим, (Рес. и Срем.) vide бјежати.
Бѐз, ohne, sine.
Бѐз*, m. vide платно 1.
Беза̏злен, на, но, ohne Arg, arglos, unschuldig, innocens.
Беза̏зленост, f. die Unschuld, innocentia.
Беза́коник, m. ein Mensch ohne Religion, carens religione.
Беза́коница, f. Frauenzimmer ohne Religion, mulier carens religione.
Беза́коње, n. (сm.) die Irreligion, impietas:
„У Инђији тешко безакоње:
„Не поштује млађи старијера' —
Бѐзбожан, жна, но, gottlos, atheus.
Бѐзбожник, m. ein Gottloser, atheus.
Бѐзбожница, f. die Gottlose, athea.
Бѐзбрижан, жна, но, sorglos, sorgenfrey, solutus cura, securus.
Бѐзводан, дна, но, wasserlos, carens aquis.
Безгла̂ван, вна, на, ohne Oberhaupt, z. B. eine Familie, deren Starješchina gestorben, carens principe, patre familias, capite.
Бѐзгрешан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide безгрјешан.
Бѐзгрешност, f. (Рес. и Срем.) vide безгрјешност.
Бѐзгрјешан, шна, но, (Ерц.) sündlos, sine noxa, sine peccato.
Бѐзгрјешност, f. (Ерц.) die Sündlosigkeit, Unschuld, innocentia.
Бездӣн, m. намастир у Банату.
Бездӣнскӣ, ка, ко, von Бездин.
Бѐздушан, шна, но, herzlos, fühllos, expers cordis, sensus.

Бѐзимена̂ нећеља, f. heißt die dritte Woche der großen Faste, hebdomas tertia jejunii magni. Прва се нећеља зове чиста, друга пачиста, трећа безимена, четврта средопосна, пета глува, шеста цвјетна, седма велика.
Бѐзимени̑, на, но, namenlos, ohne Namen, anonymus.
Безја̂к, m. Tölpel, stolidus: иди безјаче један, sagt z. B. der Vater zum Sohne, der etwas dumm gethan oder gesagt hat, (cf. Безјак in den Truberischen Vorreden um A. 1560).
Безо̀бразан, зна, но, schamlos, impudens.
Безо̀бразник, m. der Schamlose, impudens.
Безо̀бразница, f. die Schamlose, impudens femina.
Бѐзуман, мна, но, unvernünftig, demens.
Безу̑мље, n. Unvernunft, dementia:
„Мој ујаче од Сибиња Јанко!
„Немој дати умље за безумље —
Бѐкавица, f. 1) срицање у буквару, das Buchstabiren, syllabarum prolatio. 2) die Blökerin (z. B. Schaf), balatrix: нађо село манитије људи, и напроси сто векавица и триста бекавица (у приповијетки). —
Беке́љење, n. das Maulfletschen, rictio.
Беке́љитисе, имсе, v. r. impf. на кога, das Maul fletschen, ringor.
Бѐкнути, нем, v. pf. blöken, balare.
Бѐкута, f. Schimpfwort für ein schlechtes Taschenmesser, convicium in cultrum plicatilem obtusum, pravum.
Бѐл, m. (Рес. и Срем.) vide бјел.
Бѐла, f. (Рес. и Срем.) само у овој загонетки: Бела белу зове: дај ми бело бела леба испод бела скута (т. ј. овца и јагње).
Бѐла̂, f. (Рес. и Срем.) vide бијела.
Бела̂ј*, m. der Unfall, das Unglück, malum. cf. зло, биједа: белај те нашао; нуто белаја! ударио сам на белај.
Бѐла̂ недеља, f. (Рес. и Срем.) vide бијела нећеља.
Бела̀нце, цета, n. (Рес. и Срем.) vide бјеланце.
Бела̀са̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide бјеласање.
Бела̀сатисе, асе, (Рес. и Срем.) vide бјеласатисе.
Бѐлац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide бијелац.
Бѐла̂ црква, f. (Рес. и Срем.) vide Бијела црква.
Бѐлега, f. (Рес. и Срем.) vide биљега.
Белѐгија*, f. vide гладилица.

Бѐлежење, n. (Рес. и Срем.) vide биљежење.

Бѐлежити, им, (Рес. и Срем.) vide биљежити.

Белѐнзуке*, f. pl. vide наруквице.

Бѐлило, (Рес. и Срем) vide бјелило.

Белѝља, f. (Рес. и Срем.) vide бјелиља.

Белѝна, f. (Рес. и Срем.) vide бјелина.

Бѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide бјелити.

Бѐлитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide бјелитисе.

Бѐлица, f. (Рес. и Срем.) vide бјелица.

Белѝчаст, та, то, (Рес. и Срем.) vide бјеличаст.

Бѐлнук*, m. ein langes weibliches Unterkleid mit Aermeln, tunicae muliebris genus.

„Ој ђевојко дилберчићу!
„У бијелу белнучићу,
„Ко ти среза бијел белнук,
„Отишло му све у беглук —

Бѐлнучић, m. dim. v. белнук.

Бѐлобрк, m. (Рес. и Срем.) vide бјелобрк.

Белȍв, m. (Рес. и Срем.) vide бјелȍв.

Бѐлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјѐлов.

Белȍвар, m. (Рес. и Срем.) vide Бјеловар mit allen Ableitungen.

Бѐловина, f. (Рес. и Срем.) vide бјеловина.

Белȍвљев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјеловљев.

Белȍграп, ла, ло, (Рес. и Срем.) vide бјелограп.

Белȍлик, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide бјелолик.

Белȍнога, f. (Рес. и Срем.) vide бјелонога.

Бѐлћим*, vermuthlich, (ut) opinor: белћим ће и он доћи.

Белу̑г, m. (Рес. и Срем.) vide бјелуг.

Бѐлуга, f. (Рес. и Серм.) vide бјелуга.

Белу̑гов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide бјелугов.

Белу́так, тка, m. (Рес. и Срем.) vide бјелутак.

Бѐљење, n. (Рес. и Срем.) vide бијељење.

Бѐна, f. vide будала.

Бенђѐлук*, m. трава, што се меће у вино и у ракију да се човек опије и да заспи као мртав, das Schlafkraut, herba soporifera.

Бенѐврке, f. pl. (scherzhaft) vide пеленгаће.

Бенѐтало, m. der langweilige Schwätzer, fabulator longus, taedium ciens.

Бенѐтање, n. das langweilige Schwätzen, fabulatio longa.

Бенета́ти, нећем, v. impf. говорити којешта, langweilig schwatzen, fabulari taediose.

Бе́но, m. Hundsname, nomen canis; daher sprichw.: Оба, бено! — па ни једнога (vom Jäger, dem sein бено beide Hasen fangen sollte).

Бѐо, бе́ла, ло, (Рес. и Срем.) vide бијел.

Беȍград, m. (Рес. и Срем.) mit allen Ableitungen, sieh Бијоград.

Беȍчи̑н, m. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село код тог намастира. Беочѝнац (нца), човек из Беочина. Беȍчи̑нски̑, ка, ко, von Беочин.

Бера̑ч, m. der (Wein-Kukuruz-) Leser, lector (vindemiator, messor).

Бера̑чев, ва, во, des Lesers, legentis, (metentis).

Бера̑чица, f. die (Wein) Leserin, vindemiatrix.

Бера̑чки̑, ка, ко, н. п. плата, Leservindemiatorius.

Бе́рба, f. die Weinlese, vindemia.

Бѐрбер, m. } der Barbier, tonsor.
Бѐрберин, m. }

Бербѐрлук*, m. die Barbiererey, ars tonsoria.

Бербѐрница, f. die Barbierbude, tonstrina.

Бѐрберски̑, ка, ко, 1) barbierisch, tonsorius. 2) adv. barbierisch, more tonsoris.

Бѐрдо̑? патрол поврбај (Wer da? Patroll' vorbey), der Ruf der Schildwache, vox excubiarum apud Germanos, recepta et in Serbia; daher бердо́кање, бердо́кати, бердо́кнути.

Бѐрисав, m. Mannsname, nomen viri.

Бери̑ћет*, m. das Gedeihen, incrementum, successus, cf. срећа, напредак, да Бог наспори.

Бери̑ћетан, тна, но, н. п. година, gedeihlich, fruchtbar, glücklich, optatus.

Бѐрмет, m. der Wermutwein, vinum absinthiatum.

Бе̏с, m. (Рес. и Срем.) vide бијес.

Бе́сан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide бијесан.

Бѐседа, f. (Рес. и Срем.) vide бесједа.

Бѐседити, им, (Рес. и Срем.) vide бесједити.

Бѐсједа, f. (Ерц.) die Rede, sermo.

Бѐсједити, им, v. impf. (Ерц.) sprechen, sermocinor.

Бескȍрка, f. н. п. бритва, (Messer) ohne Schale, sine cortice, sine manubrio.

Бѐскућник, m. Mensch ohne Haus und Hof, cui nec ara nec focus:

„Купи побро под барјак јунаке:
„Све крвнике и бескућнике —

Беснѐње, n. (Рес. и Срем.) vide бјеснење.

Бѐснило, n. (Рес. и Срем.) vide бјеснило.

Бѐснити, им, (Рес. и Срем.) vide бјеснити.

Беснȍћа, f. (Рес. и Срем.) vide бјеснoћа.

Бесȍмучан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide бјесомучан.

Бѐспара, f. vide опирњача.

Беспȍслен, на, но, geschäftlos, otiosus. Беспослен поп и јариће крсти.

Бѐспослица, f. 1) die Muße, otium: отићи ћу његоѣ на беспослици. 2) das Faulenzen, der Müssiggang, otiatio: проћисе беспослице; то је беспослица. 3) der Müssiggänger, otiator: иди беспослицо једна!

Бѐспосличење, n. das Müssiggehen, otiatio (?)

Бѐспосличити, им, v. impf. müssiggehen, otiari.

Бѐспутно, nicht auf rechtem Wege, ungerecht, inique.

Бѐстија, f. (у Срijему и у Бачкој говоре бештија) die Bestie, bestia (als Schimpfwort).

Бећа̑р, m. човек неожењен, Junggeselle, coelebs:
„У бећара свакога шићара,
„Понајвише буа и ушиjу.

Бећа̀рина, f. augm. v. бећар. 2) Junggesellschaft, coelibatus.

Бећаро̀ва̑ње, n. das Junggesellenleben, vita coelebs.

Бећаро̀вати, рујем, v. impf. Junggeselle seyn, als solcher leben, coelibem vitam agere.

Бећа̑рскӣ, ка, ко, 1) junggesellisch, coelibis aut coelibum. 2) adv. auf Junggesellen-Art, coelibum more.

Бе̑ч, m. Wien, Vienna.

Бечеј, m. Stadt im Banat. Бече̑јскӣ, ка, ко, von Бечеј.

Бѐчење, n. das schief-Ansehen, torvus aspectus.

Бѐчити, им, v. impf. m. j. очи, die Augen stier richten, stieren, rigidos figo oculos.

Бѐчитисе, имсе, v. r. impf. schief ansehen, torve tueri.
„Бечу граде не бечисе на ме.—

Бѐчка, f. пиварско буре, das Bierfaß, dolium cerevisiarium.

Бечкѐрек, m. Stadt im Banat. Бечкѐречанин, човек из Бечкерека. Бечкѐречкӣ, ка, ко, von Бечкерек.

Бѐчкӣ, ка, ко, 1) Wiener, wienerisch, Viennensis. 2) adv. wienerisch, more Viennensium.

Бѐчкиња, f. die Wienerin, femina Viennensis.

Бѐчлија, m. der Wiener, Viennensis.

Бешѐново, n. 1) намастир у Фрушкој гори. 2) село близу тог намастира. Бешѐновачкӣ, ка, ко, von Бешеново.

Бѐшика*, f. 1) vide колијевка. 2) die Blase, vesica. cf. мијур.

Бешкот, m. (ст.) некакав љеб (Biskott?), panis delicatior:
„И бешкота љеба бијелога —

Бѐштија, f. vide бестија.

Би, Partikel, um den Optativ anzuzeigen, particula optativi, z. B. дао би, ich möchte geben, darem. Eigentlich ist es der (nun meist unabänderliche) Optativ vom Zeitwort бити selbst.

Би̏бер, m. Pfeffer, piper.

Би̏берење, n. das Pfeffern, piperatio.

Би̏берити, им, v. impf. pfeffern, pipero, pipere condio.

Би̏бернӣ, на, но, } н. п. зрно, Pfeffer-, piperis.
Би̏беров, ва, во, }

Би̏вање, n. das oftmalige Seyn, frequenter esse.

Би̏вати, ам, v. impf. seyn, esse.

Би̏во̑, вола, m. der Büffel, bubalus.

Би̏волица, f. die Büffelkuh, bubala.

Би̏волскӣ, ка, ко, н. п. кожа, Büffelhaut, pellis bubalina.

Би̏воле, чета, n. das Büffelkalb, bubalus vitulus.

Бије̏да, f. (Ерц.) unverdiente Beschuldigung, calumnia. Сачувај ме Боже биједе невидовне; нашла га биједа на суву путу.

Бије̏дити, им v. impf. (Ерц.) кога, ungerecht beschuldigen, inique accuso.

Бије̏ђење, n. (Ерц.) das ungerechte Beschuldigen, accusatio iniqua.

Би̏јел (comp. бје̏љӣ), ла, ло, (Ерц.) weiß, albus.

Би̏јела̑, f. in der anekdotischen Redensart: Зашао као бијела по пазару, er geht nach der Reihe alle ab.

Би̏јела̑ нећеља, f. (Ерц.) (die weiße Woche) die Woche vor der großen Faste, Vorfaste, hebdomas ante jejunium magnum, qua carnibus tantum abstinetur, at non caseo, nec piscibus etc.

Би̏јела̑ црква, f. (Ерц.) Weißkirchen) Städtchen im Banat.

Бије̏лац, лца, m. (Ерц.) der Schimmel, equus albus.

Бије̏лити, им, v. impf. (Ерц.) 1) weißen, dealbo. 2) vide бијељети.

Бије̏литисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) Weiß auflegen, fucare se. 2) weiß glänzen, albeo.

Би̏јелка, f. (Ерц.) бијела кокош, Name für eine weiße Henne, alba (gallina).

Би̏јело̑ поље, n. (Ерц.) варош у Ерцеговини (код воде Лима).

Бије̏ље̑ње, n. (Ерц.), 1) das Weißen, dealbatio. 2) das Glänzen, Weißseyn, albitudo.

Бије̏љети, лим, v. impf. (Ерц.) weiß werden, albesco.

Би̏јељина, f. Stadt in der нанја von Зворник. Би̏јељинац (нца), човек из Бијељине. Би̏јељинскӣ, ка, ко, von Бијељина.

Би̏јес, m. (Ерц.) die Wut, rabies: бијес те сколио (говоре псетету); или је отишао у ајдуке од бијеса,

(Muthwille, Uebermuth), или од не-воље?
Бијѐсан (comp. бјѐшњи), сна, но, (Ерц.) 1) wütend, rabiosus. 2) übermüthig, superbus.
Бијо, бијела, бијело, (Ерц.) vide бијел.
Бијо̀град, m. (Ерц.) Belgrad, Belgradum.
Бијо̀градац, граца, m. (Ерц.) der Belgrader, Taurunensis:
„То гледају Турци Бијограци —
Бијо̀градски, ка, ко, (Ерц.) 1) Belgrader: belgradinus. 2) adv. belgradisch, more belgradino.
Бијо̀грађанин, m. (Ерц.) vide Бијоградац.
Бијо̀гратка, f. (Ерц.) die Belgraderin, mulier Belgradina.
Бијо̀граче, чета, n. (Ерц.) ein junger Belgrader:
„Што ће мени момче Бијограче,
„Кад ми може запаст' Сарајевче —
Бијо̀це, n. vide бјеланце.
Бијо̀чуг, m. vide алка.
Бӣк, m. der Stier, taurus.
Бика, m. vide бик.
Бика, f. (у Босни, особито по варошима) vide нена.
Биковит, ма, мо, н. п. во, Stier-Ochs, bos taurus.
Бикуље, f. pl. vide витице.
Било, n. der Puls, die Schlagader, arteria.
Биља, f. Name für eine weiße Ziege, capra alba.
Биља, m. Name für einen weißen Ochsen, bos albus.
Биље, n. Kräuter, herbae.
Биљега, f. (Ерц.) 1) Kennzeichen, nota. 2) Ziel, meta; Zielscheibe, scopus.
Биљежење, n. (Ерц.) das Bezeichnen, notatio.
Биљежити, им, v. impf. (Ерц.) bezeichnen, notare.
Биљин, на, но, der weißen Ziege, caprae albae.
Биљин, на, но, des weißen Ochsen, bovis albi.
Биљка, f. der Halm, calamus: нема дрва ни једне биљке; сув као биљка.
Биљу̑р*, m. 1) das Brennglas, vitrum ustorium. 2) das Krystallglas, vitrum crystallinum.
Бимбаша*, m. ein Commendant von 1000 Mann, chiliarchus. cf. војвода.
Бимбашин, на, но, des бимбаша, chiliarchi.
Бина*, f. das Gebäude, aedificium.
Бинија*, f. der Balken an der Thür, in den der Riegel hineingestoßen wird, wenn man sie schließt, trabs recipiens repagulum.
Бињак*, m. das Reitroß, equus equitatorius;
„Четрдесет коња доведоше,
„Све Турскије добрије бињака —
Бињаџија*, m. der gute Reiter, aptus eques:
„У Турака с' врло добри коњи,
„И на коњма Турци бињаџије —
Бињашче*, tausend, mille (иљада). Један је рекао бињашче, а други бирашче, па су се опет погодили, biete immerhin!
Бињиш*, m. ein Scharlachmantel, pallium purpureum.
Бир, m. оно жито, што људи дају попу сваке године, die Collectur des Pfarrers, collecta parochi.
Бирање, n. das Klauben, Lesen, lectio.
Бира̂ње, n. das Abrichten, condocefactio.
Бирати, ам, v. impf. klauben, legere.
Бирати, ам, v. impf. н. п. коња, abrichten, condocefacio.
Бирач, рча, m. Gegend in Bosnien, ober Зворник.
Бира̂шче*, eines, unum (један). cf. бињашче.
Бири, бири! Laut um die jungen Truthühner zu rufen, sonus vocandi pullos gallinae indicae.
Бирка, (у Бачкој) Art Schafe, ovis genus.
Бирманац, нца, m. der Liniensoldat, miles justus, continuus: ухватили га у бирманце.
Биров, m. der Unter-Knes im Dorfe, genus magistri vici.
Бировљев, ва, во, des Birow, sculteti.
Бирта̂ш, m. vide крчмар.
Бирта̀шев, ва, во, des Wirths, cauponis.
Бирта̀шење, n. das Schenken, cauponatio.
Бирта̀шити, им, v. impf. Wirth seyn: cauponor.
Бирта̀шица, f. vide крчмарица.
Бирта̀шки, ка, ко. vide крчмарски.
Бирцауз, m. (Wirthshaus) vide крчма.
Бирчанин, m. човек из Бирча:
„Док погубим Бирчанин' Илију —
Биса̑г, m. (највише се говори у множ. броју: бисаге) der Quersack, mantica.
Бисер, m. die Perle, margarita.
Бисерни, на, но, } н. п. зрно, Perlen-, margaritarum.
Бисеров, ва, во, }
Бисѐрче, чета, n. (спј.) die liebe kleine Perle, margarita:
„Ја јој реко добар вече дилберче!
„Она мене: дођ' довече бисерче —
Бискање, n. das Läusesuchen, Lausen, pediculorum lectio.
Бискати, бишћем, v. impf. кога, einem Läuse suchen, legere pediculos.
Бистар, тра, ро, klar, limpidus.

Бистри̑на, f. die Klarheit, limpitudo.
Би̏стрица, f. ријека:
„Док начини високе Дечане
„У приморју код воде Бистрице —
Бита̂нга, f. (у Срjему, у Бачк. и у Бан.) 1) љенивац, скитница, der Faulenzer, qui nil agit, otiator. 2) кључе, које се нађе у селу или у пољу, а не зна се чије је, das herrenlose Pferd, equus domino carens.
Бита̂нжење, n. das Faulenzen, cessatio, otiatio.
Бита̂нжитисе, нмсе, v. r. impf. faulenzen, cessare.
Би̏ти, бијем, v. impf. 1) кога, schlagen, verberare. 2) (би̏ти, буде̂м) seyn, esse, cf. jecaм.
Би̏тисати, ишем, v. pf. vergehen, praeterlabor: било и битисало, т. ј. било, па и прошло.
Би̏тисе, бијемсе, v. r. impf. 1) sich schlagen, confligo. 2) бијусе рибе, von der Begattung der Fische, coeo (de piscibus).
Би̏тка, f. die Schlacht, pugna.
Би̏ч, m. die Peitsche, flagellum, scutica.
Бича̀ље, n. der Peitschenstiel, manubrium scuticae.
Би̏че, чета, n. das Stierlein, taurulus.
Би̏чић, m. dim. v. бик.
Бје̑г, m. (Ерц.) die Flucht, fuga. Бјези су срамни, ал' су пробитачни.
Бје́га, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Чуча чучи, бјега бјежи, скочи чуча те ухвати бјегу (т. ј. мачка и миш).
Бјега̂ње, n. (Ерц.) vide бјежање.
Бје̏гати, ам, v. impf. (Ерц.) vide бјежати.
Бјегу́нац, нца, m. (Ерц.) der Flüchtling, fugitivus.
Бјежа̂н, f. (Ерц.) Fliehende, fugientes.
Бје̏жан, m. (Ерц.) der gern flieht, fugitor. Бјежанова мајка пјева, а Стојанова плаче.
Бјежа̂ње, n. (Ерц.) das Fliehen, fuga.
Бје̏жати, жим. v. impf. (Ерц.) fliehen, fugio.
Бје̏л, m. (Ерц.) eine Gattung Eiche, quercus genus.
Бје́ла, f. (Ерц.) само у овој загонетки: Бјела бјелу зове: дај ми бјело б'јела љеба испод б'јела скута (т. ј. овца и јагње).
Бјела̀нце, n. (Ерц.) das Eiweiß, albumen.
Бјеласа̂ње, n. (Ерц.) das Weißlich seyn, Blitzen, albicatio.
Бјела̀сатисе, сасе, v. r. impf. (Ерц.) weißlich seyn, albico.
Бје̏лило n. (Ерц.) 1) мјесто ђе се бијели платно, die Bleiche, der Bleichplatz, locus insolandis linteis. 2) die weiße Schminke, cerussa.
Бјели̂ља, f. (Ерц.) die Bleicherinn, insolatrix.
Бјели́на, f. (Ерц.) die Weiße, albedo.
Бје̏лица, f. (Ерц.) н. п. шеница, јабука, трешња, die Weiße, alba (als Apposition).
Бјели̏част, та, то, (Ерц.) weißlich, albidus.
Бјело̀бр̂к, m. (Ерц.) der einen blonden Schnurbart hat, ahenobarbus (?)
Бјело̀в, m. (Ерц.) ein weißer Hund, canis albus.
Бје̏лов, ва, во, (Ерц.) von der бјел-Eiche, quercinus.
Бјелова̂р, m. (Ерц.) Stadt in Kroatien. Бјелова́рац (рца), човек из Бјеловара. Бјелова̂рски, ка, ко, von Бјеловар.
Бје̏ловина, f. (Ерц.) Eichenholz, lignum quercinum.
Бјело̀вљев, ва, во, (Ерц.) des weißen Hundes, canis albi.
Бјело̀грли, ла, ло, (Ерц. ст.) weißhalsig, colli albi:
„Град градила бјелогрла вила —
Бјелогу̑з, m. Weißarsch, clunibus albis.
Бјело̀лик, ка, ко, (Ерц.) weißbackig, facie alba.
Бјело̀нога, f. (Ерц.) die Weißfüßige, femina pede albo: ришћанице бјелонога! (in der Anekdote vom Mönche.)
Бјело̀пољац, љца, m. човек из Бијелог поља.
Бјелоцрква̀нски, ка, ко, (Ерц.) von Бијела црква.
Бјелу̑г, m. (Ерц.) das weiße (männliche) Schwein, porcus albus.
Бје̏луга, f. (Ерц.) die weiße Sau, sus alba.
Бјелу̑гов, ва, во, (Ерц.) des weißen Schweines, porci albi.
Бјелу́так, тка, m. (Ерц.) der Quarz, quarzum Linn.
Бје̏ља, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бјесне̂ње, n. (Ерц.) das Rasen, furor.
Бје̏снило, n. (Ерц.) vide бјесноћа.
Бје̏снити, им, v. impf. (Ерц.) 1) wütend werden, rabiosus fio: нешто бјесне пси ове године. 2) rasen, toben, wüten, furere.
Бјесно̀ћа, f. (Ерц.) die Wut, furor, rabies.
Бјесо̀мучан, чна, но, (Ерц.) dämonisch, daemoniacus.
Бјешње̂ње, n. vide бјеснење.
Бла̂г, га, го, н. п. млијеко, gut, süß, bonus, dulcis:
„Погибе им оца из Стамбола,
„Који благе р'јечи говораше,
„Ког је царе био опремио
„Да по земљи благе збори р'јечи;
„Не бил' како земљу умирио —
Бла̂г да̂н, га дне, m. 1) i. q. крсно име. 2) großer Feyertag, dies festus.

Бла̑го, n. Schatz, Geld, pecunia: благо небројено; три товара блага;
„Ни је благо ни сребро ни злато
„(Ни' су благо гроши ни дукати),
„Већ је благо што је коме драго —
Бла̑го мени! благо теби! благо њему, wohl mir! beatum me! Благо ли си мени!
Благове̑ст, f. (Рес. и Срем.) vide благовијест.
Бла̀говијест (говорисе и благовије̑сти. pl.), f. (Ерц.) das Fest Mariä Verkündigung (den 25. März), annunciatio B. M. V Благовијест приповијест (што се тиче зиме). Да човек убије гују прије благовијести, па да усади у њезину главу чено бијелога лука да никне до благовијести, па да га зађене за капу на благовијест кад пође цркви, онда би познао све жене које су вјештице: све би се купиле око њега да му отму, или украду оно чено (тако приповиједају).
Благода̑ран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима и по намастирима sammt allen Ableitungen) dankbar, gratus.
Благода́рење, n. das Danken, gratiarum actio.
Благода́рити, им, v. impf. danken, gratias ago.
Благода́рност, f. Dankbarkeit, gratus animus.
Благо̀дат, f. der Segen, favor, salus, incrementum: благодат Божја пада на земљу (кад иде киша).
Бла̀гоје, m. Mannsname, nomen viri.
Благосиљање, n. das Segnen, benedictio.
Благосиљати, ам, v. impf. segnen, benedicere.
Благосло̑в, m. der Segen, benedictio.
Благосло̀вина, f. komisch in der Anekdote, Еј тужан! ће не ухвати за осовину и за благословину, него за оно, што се смиче и намиче.
Благосло̀вити, им, v. pf. segnen, benedico
Благочастиви̑ Ри̑м, m. (nach εὐσεβής) fromm, rechtgläubig, Gott recht verehrend, pius, orthodoxus: Срби кажу: први је Рим био благочастиви, па ће бити и последњи.
Бла́жен, на, но, selig, beatus, н. п. блажена Марија.
Бла́жени̑ измицајушчи (јако ти утекоша), komisch als altslavische Parodie der biblischen Seligkeiten: Selig sind, die sich davon machen —, beati subducentes (se).
Бла́жење, n. das Essen von guten (d. i. Fleisch-) Speisen, im Gegensatze des Fastens, epulatio.

Бла́жити, им, v. impf. (доље преко Мораве) so viel als мрсити 1.
Бла̀тан, тна, но, kothig, morastig, lutosus.
Бла̀то, n. Koth, lutum.
Бла́шко, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бла́шко ли си мени! wohl mir, beatum me!
„Мене веле да ожене,
Блашко ли си мени!
„Али жена љеба оће,
Тешко ли си мени.
Блебета̑ње, n. das Plappern, blateratio.
Блебѐтати, бећем, v. impf. plappern, blaterare.
Блебѐтуша, f. das Plaudermaul, blaterator, blateratrix.
Бле́д, да, до (Рес. и Срем.) vide блијед.
Бле́дети, дим (Рес.) vide блијеђети.
Бле́дити, им (Срем.) vide блијеђети.
Бледо̀ћа, f. (Рес. и Срем.) vide бљедоћа.
Блејање, n. das Blöken, balatus.
Бле́јати, јим, v. impf. 1) blöken, balo. 2) gaffen, Maulaffen feil haben, hio.
Бле̏к, m. der Blöklaut des Schafs, balatus: макар блек не остао, т. ј. да би ни једна овца не остала.
Бле̏ка, f. das Blöken, balatio: стоји блека оваца.
Бле̏кнути, нем, v. pf. blöken, balare.
Бле̏сан, m. Dummbart, stultus.
Бли́жњење (близнење), n. die Geburt von Zwillingen, partus geminorum.
Близа̀нац, нца, m. Zwilling, geminus.
Близа̀ница, f. die Zwillingsschwester; gemella.
Близна̑д, f. (coll.) vide близнови.
Бли̑зне, ета, n. der Zwilling, geminus (sine discrimine sexus).
Бли́знење, n. vide ближњење.
Бли̑зни, f. pl. кад се уведу у брдо двије жице мјесто једне, и тако остану у платну.
Бли́знитисе, имсе. v. impf. Zwillinge gebären, geminos pario.
Бли̑знови, m. pl. Zwillinge, gemini.
Бли̑зу, nahe, prope.
Бли́јање, n. der Durchfall, profusio alvi.
Бли́јати, ам, v. impf. dünn misten, den Durchfall haben, fluit alvus (pecori).
Блијед (comp. бљеђи̑), да, до, (Ерц.) bleich, pallidus.
Блије̏дити, им, } v. impf. (Ерц.)
Блијеђети, блиједим, } bleich werden, pallescere.
Бли̑тва, f. цвекла, die rothe Rübe, beta.
Блитве̑ни̑, на, но, н. п. лист, сјеме, von der rothen Rübe, betae.

Бљедо̀ћа, f. (Ерц.) die bleiche Farbe, pallor.
Бљува̑ње, n. das Brechen, vomitus.
Бљу̏вати, љујем, v. impf. brechen, vomo.
Бљу̏вотине, f. pl. das Weggebrochene, vomitus (auch fig.)
Бљу̀нути, нем, v. pf. brechen, evomo.
Бљу̏тав, ва, во, abgeschmackt (von Speisen), fastidii plenus, nullius saporis.
Бљу̏так, тка, ко, vide бљутав.
Бо̏б, m. Bohne, faba.
Бо̀ба, f. m. j. рачја, Krebsroggen, ova cancri.
Бо̀бара, f. | Бoба̀рац, рца, m. | Бо̀барица, f. — der Roggenkrebs, cancer femina, ova gestans.
Бо̀бија (мала и велика), f. Berge in der Рађевина. Мала је Бобија на путу кад се иде од намастира Троноше к Дрини и Лозници; и ту се сврађају црквари о великим годовима (љети кад је лијепо вријеме) те се одмарају, пију и играју.
Бо̀бов, ва, во, н. п. лист, Bohnen-, fabae.
Бо̑г, m. Gott, Deus; daher 1) зао Бог, in der Redensart, z. B. тешко до зла Бога, verteufelt schwer, vehementer. — 2) јаој мени до Бога милога! 3) на права (или на права правцита) Бога.
Бо́га, m. hyp. v. Бог: карасе Бога (кажу ђеци кад грми); мили Бого!
Бо̀газ*, m. der Engpaß, fauces:
„Друштва мало, а и то невјешто,
„Не познаје стаза ни богаза —
Бо̀газлук*, m. у лисице оно бијело испод грла, der Theil des Fuchsbalges unter dem Halse, faux pellis vulpis.
Бога̑љ, m. der Krüppel, saucius, mutilus.
Бога̀љаст, та, то, krüppelhaft, mutilatus.
Бо̀гаство, n. Reichthum, divitiae.
Бо̀гат, та, то, reich, dives.
Бо̀гатство, n. vide богаство.
Бога̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Бо̀гдана, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Бо̀гељ, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бо̏ги душа, m. j. Бог и душа.
Боги̏њав, ва, во, vide оспичав.
Бо̀гиње, f. pl. vide оспице.
Бо̀гић, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бо̀гма̑ње, n. das Бог ме! sagen, testatio deorum, juratio per deos.
Бо̀гматисе, амсе, v. r. impf. mit Бог ме betheuern, deum testor.
Бо̏г ме, bei Gott, me dius fidius.
Бого̀вађа, f. намастир у Ваљевској нахији.
Бого̀ветни̑, на, но, in der Redensart, сваки боговетни дан, jeden Tag, den der liebe Gott gegeben, omnis omnino.
Богоја́вљеније, n. vide Богојављење.
Богоја́вљенска̑ водица, f. ein Weihwasser, das am Feste der h. drey Könige (auf ein Jahr lang) geweihet wird, aquae lustralis genus.
Богоја́вљење, n. (das Fest der h. drey Könige) epiphania domini.

Срб̀љи приповкједају, да се ноћу уочи Богојављења сваке године отвора небо, и да ће онда Бог дати свакоме који што заиште (само да не иште више него једно). Ђекоји стоје на пољу по цијелу ноћ не би ли виђели кад се небо отвори, но то не може сваки виђети. Тако се некакав догодио у соби кад се небо отворило, и не имајући кад изићи на поље (да се не би међутим затворило), промоли главу кроз прозор да рече: дај ми Боже осмак блага; но у ономе страу и у штњи мјесто тога рече: „дај ми Боже од „осмак главу.“ У тај час постане му глава колико осмак; тако да је није могао кроз онај прозор увући у собу док нијесу људи дошли са сјекирама и начинили прозор веће. Многи се на Богојављење у јутру прије сунца купају у потоку или у ријеци (ако је вода смрзла, а они пробију лед).

Бо̀гоје, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бого̀љуб, m. Mannsname, nomen viri.
Бого̀моља, f. црква, Gotteshaus, Bethhaus, Kirche, templum.
Бого̀мољац (богомо́љац), љца, m. Bether (z. B. vom Mönche), precator.
Бого̀носац, сца, m. (nach dem griech. θεοφόρος) н. п. Игњат богоносац, Ignatius theophorus.
Бого̀носни̑, на, но (θεοφόρος), н. п. оци.
Богора́дити, им, v. impf. искати Бога ради, betteln, mendicare.
Богора́ђење, n. das Betteln, mendicatio.
Бого̀родица, f. (θεοτόκος) Gottesgebärerin, dei genitrix.
Бого̀родичин, на, но, der Gottesgebärerin, genitricis dei.
Бо̀госав, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бо̑д, m. Art Stickerey, genus picturae ope acus.
Бо̀да̑ц, боца, m. н. п. во, Ochs, der im Stoßen Sieger bleibt, bos victor.
Бода̑ч, m. н. п. во, ein stößiger Ochs, bos petulcus.
Боде̑ње, n. das Stechen, punctio.
Бо̀дљив, ва, во, н. п. трава, stechend, pungens.

Боднути, нем, vide боцнути.
Боѣани, m. pl. намастир у Бачкој.
Боѣанскӣ, ка, ко, von Боѣани.
Божа, m. (Рес. и Срем.) vide Божо.
Божана, f. Frauenname, nomen feminae.
Божанство, n. die Gottheit, divinitas: има ли у тој књизи штогоѣ од божанства?
Божидар, m. Mannsname, nomen viri.
Божитњӣ, ња, ње, vide божиѣни.
Божиѣ, m. (dim. v. Бог) Weihnachten, Festum nativitatis Christi.

У очи Божиѣа, пошто се бадњаци унесу у куѣу и наложе на ватру, узме домаѣица сламе и квочуѣи (а за њом ѣеца пијучуѣи) простре по соби, или по куѣи, ако не ма собе. Потом узму неколика ораа и баце по слами. Послије вечере пјевају и веселесе. Кад у јутру устану најприје отиде једно те донесе воде, но понесе жита те поспе воду (као полази је) кад к њој доѣе. Том водом умијесе чесницу и налију ручак те приставе. Кад се поодјутри, пошто намире стоку, онда сједу за ручак. Но прије него сједу за ручак, избаце по неколике пушке (тако и у јутру рано кад устану) па се онда скупе сви око софре те се моле Богу (држеѣи свако по једну воштану свијеѣу у рукама) и мирбожајусе, т. ј. изљубесе сви редом говореѣи: „Мир Божји „Ристос се роди, ва истину роди, „поклањамосе Ристу и Ристову рожанству." Потом домаѣин покупи све оне свијеѣе у једну руковет и усади у жито, које стоји на софри у каквој карлици, или у чанку (свакојако жито помијешано заједно; у том житу стоје и колачи којекакви), те онѣе мало погоре па и угасе оним житом. Оно жито послије дају жене кокошима да носе јаја. Кад почну ручати, неки најприје окусе сира, неки печенице, а неки (као по Сријему и по Бачкој) прије свега срчу вареник, но ракије многи не пију први дан због вруѣице. Око пола ручка устану у славу и ломе колач какогоѣ и о крсном имену, само што не ма кољива. На Божиѣ се обично руча с вреѣе (простиресе празна вреѣа мјесто чаршава, или по чаршаву), и софра се не диже (нити се куѣа чисти) за три дана. Први дан Божиѣа нико ни ком не иде у куѣу, осим полажајника. О Божиѣу се опити и побљувати није никакове срамоте (ако сам се опила, Божиѣ ми је дошао; ако сам се открила, према свом ѣеверу). На неким мјестима (као по Босни и по Ерцеговини) сјачу на Божиѣ, т. ј. домаѣин рано у јутру виче: сјај Боже и Божиѣу нашему, или нашој (по имену свим куѣанима редом). Приповиједају да је отишао некакав Србљин свом бегу у Скочиѣ (ниже Зворника) да иште шенице за чесницу, а бег му казао: „даѣу „ти шенице, али ако оѣеш један „пут и мени сјакнути." Србљин казао да оѣе, узео шеницу и сјакнуо му на Божиѣ: сјај Боже и Божиѣу и нашему бегу на Скочиѣу. До малог Божиѣа говорисе, кад се двојица срету на путу, или кад који ком доѣе у куѣу, ристос се роди (мјесто добро јутро, помоз' Бог и добар вече), и одговарасе ваистину роди; тако и кад се пије, мјесто спасујсе и на здравље.

Божиѣко, m. Mannsname, nomen viri.
Божиѣнӣ, на, но, н. п. ражањ, свијеѣа, Weihnachts=, festi natalis Christi.
Божиѣовâње, n. das Feyern der Weihnachten, celebratio festi natalis Christi.
Божиѣовати, ѣујем, v. impf. die Weihnachts Feyertage zubringen, agere diem festum natalis Christi.
Божица, f. Frauenname, nomen feminae.
Божје дрвце, n. die Stabwurz, artemisia abrotonum Linn.
Божјӣ, жја, жје, göttlich, divinus.
Божјӣ дан, m. први дан по Бонжиѣу, der Tag nach Weihnachten, dies primus post nativitatem Christi.
Божо, m. (Ерц.) ein Mannsname, nomen viri.
Божогробац, пца, m. калуѣер из Јерусалима, ein Mönch vom h. Grabe, monachus sancti sepulcri.
Божур, m. die Päonie, Gichtrose, paeonia officinalis Linn.
Боии, m. ein Mannsname, nomen viri.
Боица, m. Mannsname, nomen viri.
Бој, m. 1) vide битка. 2) Schläge, verbera: умрьо од боја.
Боја*, f. die Farbe, color.
Боја, f. 1) hyp. v. Богдана. 2) hyp. v. Бојана. 3) (Рес. и Срем.) vide Бојо.
Бојаги (као, рекао би), etwa, fortasse: он мисли бојаги да ми то не знамо.
Бојазан, зна, но, furchtsam, timidus.
Бојак, бојка, m. dim. v. бој:
„Бојак бише и помиришесе —
Бојана, f. 1) ein Frauenname, nomen feminae. 2) рјека што тече поред Скадра.
Бојатисе, јимсе, v. r. impf. 1) fürchten,

timeo. 2) бојимсе ће доћи, ich vermuthe, opinor.
Бојаџија*, m. der Färber, tinctor.
Бојење, n. das Färben, tinctio.
Бојити, им, v. impf. färben, tingo.
Бојнй, на, но, н. п. копље, седло, Schlacht-, Krieges-, bellicus.
Бојо, m. (Ерц.) hyp. v. Богић.
Бојчета, m. Mannsname, nomen viri.
Бок, m. die Seite, latus.
Бокал, m. (it. il bocale) Becher, poculum.
Бокар, m. } eine Kanne von Feyance,
Бокара, f. } vas faventinum.
Бокарица, dim. v. бокара.
Боквица, f. der Wegerich, plantago.
Бокор, m. das Büschel, die Staude, fasciculus caulium ejusdem herbae.
Бокорић, m. dim. v. бокор.
Боктер, m. der Nachtwächter (österr. Wachter), vigil nocturnus.
Бол, m, der Schmerz, dolor.
Болан, болна (говорисе и бона, боно), но, 1) krank, aegrotus. 2) traurig, tristis: шта то учини болан брате!
„Што је болан слуго Милутине!
„Зар издаде цара на Косову? —
Болезања, f. (cm.) vide болест:
„А Бог пусти тешку болезању,
„Болезању, страшну срдобољу —
Болесан, сна, но, vide болестан.
Болесник, m. der Kranke, aegrotus.
Болесница, f. die Kranke, aegrota.
Болест, f. die Krankheit, morbus.
Болестан, сна, но, krank, aegrotus.
Болети, боли (Рес.) vide бољети.
Болећй, ћа, ће, mitleidig, gefühlvoll, theilnehmend, qui movetur alterius malo. Das Sprichwort не ма болећега hat folgende Erzählung zum Grunde:

Разбољеласе жена усред зиме, па јој пало на ум на букову мезгру; муж јој каже: „Бог с тобом жено! от„куда сад букова мезгра? Сад бук„ве пуцају од мраза." А она му одговори: „Е! мој човече! не ма бо„лећега, а он би наложио ватру „око букве, па би се буква откравила и било би мезгре."

Болешљив, ва, во, kränklich, valetudinarius.
Болешчина, f. augm. v. болест.
Болити, боли, (Срем.) vide бољети.
Боловање, n. das Kranksеуn, aegrotatio.
Боловати, лујем, v. impf. krank seyn, aegrotare.
Болозан*, m. vide лађа:
„Иду л' Савом водом болозани —
Болта, f. велики дућан, das Gewölbe, der Laden, taberna.
Болтаџија*, m. der ein Gewölbe hält, Kaufmann, mercator.
Боља, f. hyp. v. бол.
Бољар, m. der Bojar (Große), magnas, optimas, in den ungrischen Chroniken bojerones.
Бољарка, f. } die Bojarin, uxor bojar.
Бољаркиња, f. }
Бољарскй, ка, ко 1) bojarisch, optimatum. 2) adv. wie ein бољар, more bojeronis.
Бољети, боли, v. impf. (Ерц.) schmerzen, doleo.
Бољетица, f. рана каква на телу, die Wunde, vulnus.
Бољй, ља, ље, 1) besser, melior. 2) боље! lauf! curre.
Бољма, besser, melius.
Бор, m. die Föhre, (Kiefer) pinus silvestris Linn.
Боравити, им, v. impf. 1) leben, ago, dego: како боравиш? ђе боравиш сад? 2) (cm.) санак боравити, schlafen, dormio:
„И под јелом санак боравио —
„Леже јунак санак боравити —
Боранија, f. die noch grünen Fisolen, phaseoli virides, immaturi.
Борања, f. планина у Рађевини.
Борба, f. der Streit, pugna, certamen.
Борење, n. das Kämpfen, certatio.
Борије, f. pl. (cm.) ein music. Instrument:
„Ударише зиле и борије —
Боритисе, имсе, v. r. impf. kämpfen, certare, auch бори се с душом, er liegt im Todeskampfe, agonizat.
Борје, n. (coll.) Kieferwald pinetum.
Борна сукња, f. (cm.) faltenreich, plicarum plenus, cf. саборит:
„Ко ти реза борну сукњу? —
Боров, ва, во, Föhren-, pineus, e pino silvestri.
Боровина, f. Kieferholz, lignum pini silvestris.
Боровица, f. } Wacholder, juniperus
Боровница, f. } communis Linn.
Борогово, n. планина у Босни:
„И Папраћу близу Борогова —
Боројe, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бос, боса, со, barfuß, nudipes.
Босанац, нца, m. vide Бошњак:
„Јер Босанци Турци млидијау —
Босанка, f. 1) die Boßnierin, femina Bosnensis. 2) т. ј. чутура, Art чутура, vasis vinarii genus.
Босанлија*, m. vide Бошњак:
„Да не уд'ре Турци Босанлије —
Босанскй, ка, ко; 1) boßnisch, bosnicus; 2) adv. boßnisch, bosnice.
Босиљак, љка, m. (једни говоре и босиок) Basilienkraut, ocimum basilicum Linn.
Босиље, n. vide босиљак: то је смиље и босиље.

Босиљка, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Босиљков, ва, во, н. п. кита, Basilikum-, basilici.
Босиок, m. vide босиљак.
Босна, 1) der Fluß Boßna; 2) das Land Boßnien:
„Те је шаље на Босну поносну —
„И честиту Босну полазити —
„Од честите Босне камените —
Босоног, га, го, у једну ногу обувен, а у другу бос, nur auf einem Fuße bekleidet, altero pede nudus.
Босотиња, f. Barfüßigkeit, pedum nuditas.
Бостан*, m. 1) Melonengarten, hortus peponum; 2) Melonen selbst, pepones et anguriae.
Бостаниште, n. Ort, wo ein Melonengarten gewesen, locus ubi olim pepones sati erant.
Бостанов, ва, во, н. п. сјеме, Melonen-, peponum.
Бостанџија*, m. der Melonengärtner, hortulanus. Бостанџији краставце продавати.
Бости, бодем, v. impf. stechen, pungo.
Босут, m. 1) вода у Сријему (утјече у Саву ниже Раче). 2) село на утоку те воде у Саву.
Боца, f eine Flasche (Bouteille), lagena.
Боца, f. eine stechende Pflanze, plantae pungentis genus.
Боцање, n. dim. v. бодење.
Боцати, ам, dim. v. бости.
Боцкање, n. dim. v. боцање.
Боцкати, ам, dim. v. боцати.
Боцман, m. das Nachbrot, Kleyenbrot, panis furfureus.
Боцнути, нем, v. pf. einen Stich geben, pungo.
Бош*, празно, leer, vacuus (im Ringspiel). cf. прстен.
Бошарија*, vide исјечак.
Бошкање, n. cf. прстен.
Бошкати, ам, v. imp. cf. прстен.
Бошко, m. ein Mannsname, nomen viri.
Бошнути, нем, v. pf. cf. прстен.
Бошњак, m. der Boßnier, Bosnus homo.
Бошњакиња, f. } vide Босанка 1.
Бошњакуша, f. }
Бошњанин, m. der Boßnier, Bosnus:
„Јанко гледа Реџу Бошњанина —
Бошњачки, ка, ко, 1) der Boßnier, bosnorum, 2) adv. nach Art der Boßnier, more bosnorum.
Бошча*, 1) Wickeltuch, involucrum 2) Schürze der Frauen (Fürtuch), praecinctorium. 3) der feinste türkische Tabak, nicotianae genus optimum.
Бошчалук*, m. Geschenk von Hemd, Hosen, Strümpfen, donum amictus:
„А ђевојка седам бошчалука,
„Нит су ткани нити су предени;
„Ни у ситно брдо увођени,
„Већ од чиста злата саљевани —
Брабоњак, њка, n. ein Kügelchen Ziegenkoth, globulus stercoris caprini.
„Стара баба у брабоњке гата:
„Жив' ми синци, све су гола говна.
Брабоњање, n. das Misten der Ziege, caprae cacatio.
Брабоњати, ам, v. impf. misten (von der Ziege) caco (de capra).
Брав, m. Schafvieh, ohne Rücksicht aufs Geschlecht, oder Alter, pecus, oves.
Брава, f. das Schloß, serra.
Бравање, n. der Schafsgang, incessus, ut ovis est.
Бравати, ам, v. impf. ићи без памети као овца, gehen wie ein Schaf, ut ovis incedo.
Бравац, вца, m. 1) vide вепар. 2) Mannsname, nomen viri.
Бравица, f. dim. v. брава.
Брављи, ља, ље, Schaf-, ovillus.
Бравче, чета, n. ein Stück Schaf, ovicula.
Брада, f. 1) der Bart, barba. 2) das Kinn, mentum. 3) кукурузна, der Bart am Kukuruz, barba zeae.
Брадавица, f. 1) die Warze, verruca. 2) на сиси, die Brustwarze, papilla mammae.
Брадање, n.
Брадат, та, то, bärtig, barbatus.
Брадати, дају, v. impf. т. ј. кукурузи.
Брадва, f. Zimmeraxt, ascia.
Брадветина, f. augm. v. брадва.
Брадвица, f. dim. v. брадва.
Брадурина, f. vide брадветина.
Брадетина, f. augm. v. брада.
Брадићи, m. pl. 1) само у овој загонетки: нађо тиће брадиће, виш' брадића усточиће, виш' усточића носочиће, виш' носочића гледочиће, виш' гледочића челочиће, виш' челочића Гојко крмке враћа (т. ј. брада, уста, нос, очи, чело и четаљ у коси). 2) село у Јадру.
Брадица, f dim. v. брада, Bärtlein, barbula.
Брадурина. f. vide брадетина.
Бразда, f. die Furche, lira.
Браздити, им, v. impf. градити бразду, furchen, sulcare:
„Бразду бразди, воду мами. —
Браја, m. (Рес. и Срем.) vide брајо: Сви су болесни, осим килавога браје.
Брајан, m. 1) Bruder (vertraulich zu einem Freunde) fraterculus; 2) Mannsname, nomen viri.

Брајица, m. Mannsname, nomen viri.
Брајо, m. (Ерц.) vide брајан.
Брале! Bruder, frater!
Брана, f. 1) das Wehr, moles. 2) eine Art Egge, occae genus. cf. дрљача.
Брандла, f. die Lunte, funiculus incendiarius (Brändl?).
Брањење, n. vide брањење.
Браник, m. у пушке од оздо што покрива обарачу.
Бранити, им, v. impf. wehren, defendo.
Бранице, f. pl. m. j. jабуке, или крушке, gepflücktes, nicht herabgeschütteltes Obst, poma decerpta, non decussa.
Браничевац, вца, m. ein Branitschewer.
Браничевка, f. eine Branitschewerin.
Браничево, n. тако се зове Пожаревачка нахија (m. j. од Мораве па доље до Поречке ријеке и до Омољскије планина).
Браничевскй, ка, ко, 1) Branitschewer-, 2) wie in Branitschewo.
Бранко, m. Mannsname, nomen viri.
Брање, n. н. п. кукурузно, das Lesen, (Fechsen, Ernten,) messis zeae.
Брањевина, f. Gehege, septum (silvae pars septa.)
Брањење, n. das Wehren, defensio.
Браство, n. vide братство.
Брат, m. der Bruder, frater.
Брата, m. 1) (Рес. и Срем.) vide брато. 2) Mannsname, nomen viri.
Братац, браца, n. hyp. v. брат.
Брати, берем, v. impf. н. п. кукурузе, jабуке, грожђе, lesen, z. B. Obst, Trauben; ernten z. B. Kukuruz, lego, meto.
Братијенци, m. pl. (cm.) vide браћинци:
„Ћути нејак царевић Урошу,
„Ћути д'јете ништа не бесједи,
„Јер не смије од три братијенца,
„Братијенца три Мрњавчевића —
Братимити, им, v. impf. молити кога да буде брат, brüdern, (bitten daß einer mein Bruder sey), fratrem te saluto.
Братимљење, n. das Brüdern, appellatio fratris.
Братимство, n. die Bratimschaft, fraterna necessitudo.
Братинац, нца, m. vide братучед.
Братин, на, но, vide братов.
Братин, на, но, vom брата, fraterculi.
Братинскй, vide братски.
Братинство, n. die Brüderschaft, fraternitas.
Братити, им, vide братимити.
Братић m. 1) vide синовац, 2) Mannsname, nomen viri.
Брато, m. (Ерц.) hyp. v. брат.
Братов, ва, во, Bruders-, fratris.
Братскй, ка, ко, 1) brüderlich, fraternus. 2) adv. brüderlich, fraterne.
Братство n. vide братинство.
Братучед, m. брат од стрица, Geschwisterkind, patruelis: прво братучеди, то су од два брата ђеца; а друго братучеди, то су ђеца првобратучеда.
Братучеда, f. сестра од стрица, Geschisterkind, soror patruelis.
Братучедов, ва, во, dem Geschwisterkind gehörig, quod patruelis est.
Браћа, f (coll.) die Brüder, fratres.
Браћинци, наца, m. pl (cm.) Brüder, fratres:
„Ти имадеш девет мили брата,
„Ти поведи девет браћинаца —
Браћица, f. dim. v. браћа.
Браца, m. hyp. v. брат.
Браца, m. (Рес. и Срем.) vide брацо.
Брацин, на, но, } des браца, fraterculi.
Брацин, на, но, }
Брацо, m. (Ерц.) hyp. v. брат.
Брачинац, нца m. брдо у Јадру (готово на међи нахије Ваљевске, Шабачке и Зворничке).
Брашанце, n. dim. v. брашно: дај ми мало брашанца.
Брашанчево, n. das Fronleichnamsfest (der Katholiken) festum corporis Christi.
Брашнав, ва, во, mit Mehl bestreut, farina conspersus.
Брашнара, f. 1) Mehlkammer, penus farinaria, 2) (у Сријему) die Arrestkammer der Geistlichen, carcer sacerdotalis (weil es ehemal eine Mehlkammer war.)
Брашнени (брашнени), на, но, н. п. торба, Mehl-Sack, farinae (servandae.)
Брашно, n. das Mehl, farina.
Брашњеница, f. јело што се носи на пут, Reisezehrung, viaticum:
А. шта ти је у торби.
Б. брашњеница.
„Па спремише лаке брашњенице —
Брблање, n. vide блебетање.
Брблати, ам. vide блебетати.
Брбло, m. der Plapperer, blatero.
Брбљање, n. vide брблање.
Брбљати, ам, vide брблати.
Брбучити, им, v. pf. тумарити у што руком, или главом, schnell hinein fahren, immitto manum.
Брвина, f. даска, или греда, што се метне преко воде, да само људи могу прелазити, der Steg, ponticulus.
Брвнање, n. das Aufbalken, tignorum, trabium superpositio.

Брвнати, ам, v. impf. aufbalken, trabes trabibus superponere.
Брвно, n. der Balken, tignum, trabs (ein Brett an drey Finger dick).
Бргљало, n. човек који бргља, der schnell und unverständlich spricht, blatero.
Бргљање, n. das schnelle unverständliche Sprechen, blateratio.
Бргљати, ам, v. impf. говорити брзо да се не може разумјети, schnell und unverständlich sprechen, blatero. Бргља као јаре на лупатку.
Брда, n. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro:
„Када Турци Брда поараше,
„Равна Брда и камене Ровце—
Брдар, m. Weberblattmacher, qui pectines textorios conficit.
Брдарев, ва, во, } des Weberblattmachers, ejus qui pectines textorios conficit.
Брдаров, ва, во, }
Брдашце, n. dim. v. брдо.
Брдељак, љка m. dim. v. брдо.
Брдила, n. pl. das, worin das брдо steht.
Брдо, n. 1) der Berg, mons. 2) женско, Weberblatt, pecten textorius.
Брдовит, та, то, bergig, montuosus.
Брђанин, m. човек из Брда.
Брђанка, f. жена из Брда:
„Послаћу ти другу и преслицу
„Па ти преди како и Брђанка —
Бре! interj. imperandi: дај бре! камо бре! ајде бре!
Брег, m. (Рес. и Срем.) vide бријег.
Бреговит, та, то, hügelig, clivosus.
Брегово, n. 1) Dorf am linken Ufer des Timok. 2) Ruinen einer Stadt am rechten Ufer des Timok, dem Dorfe gegenüber.
Бреговски, ка, ко, von Bregovo.
Брегуница, f. eine Art Vogels, avis quaedam.
Брежуљак, љка m. dim. v. брег.
Брез, vide без (in allen Zusammensetzungen).
Бреза, f. die Birke, betula alba Linn.
Брезик, m. eine junge Birke, betula alba.
Брезик, m. der Birkenwald, betuletum.
Брезица, f. dim. v. бреза.
Брезов, ва, во, birken, betulinus.
Брезовац, вца, m. Birkenstab, baculus betulinus.
Брезовача, f. der Birkenstock, fustis betulinus.
Брезовина, f. Birkenholz, lignum betulae.
Брекање, n. das Bre sagen, imperatio per vocem бре!
Брекатисе, амсе, v. r. impf. zu jemanden бре sagen, imperiose dico, dico бре.
Брекиња, f. 1) der Sperberbaum, sorbus torminalis Linn. 2) die Frucht davon, sorbum.
Брекињов, ва, во, н. п. дрво, лист, vom Sperberbaum, sorbi torminalis Linn.
Бреме, мена, n. die Bürde, onus.
Бременит, та, то, н. п. жена, schwangere Frau, gravida.
Бременица, f. уска а дугачка вучија, тако да се може ласно носити на рамену, или двије натоварити на коња, Tragfaß, dolium portatile.
Бресква, f. (једни говоре праскева) 1) Pfersichbaum, amygdalus persica Linn. 2) die Frucht davon, malum persicum.
Брескивица, f. dim. v. бресква.
Брест, m. (Рес. и Срем.) vide бријест.
Брестов, ва, во, ulmen, ulmeus.
Брестовац, вца m. Ulmstab, baculus ulmeus.
Брестовача, f. Ulmstock, fustis ulmeus.
Брестовина, f. Ulmenholz, lignum ulmeum.
Брецање, n. vide брекање.
Брецатисе, амсе, vide брекатисе.
Бреша, f. eine Art Flinte (von Brescia) sclopi species:
„Пуна ми је бреша о рамену—
Брешчић, m. vide брежуљак.
Брже боље, so schnell als möglich, quam citissime: како га угледа, а он се брже боље сакри.
Бржење, n. das Spornen, incitatio.
Брз (comp. бржи), за, зо, schnell, citus.
Брза паланка, f. Städtchen an der Donau zwischen Кладово und Праово.
Брзање, n. das Eilen, festinatio.
Брзати, ам, v. impf. eilen, festinare in opere faciendo.
Брзина, f. die Schnelligkeit, velocitas.
Брзити, им, v. impf. т. ј. коња, spornen, incitare.
Брзица, f. вода, ђе тече брзо преко камења, Stelle im Bache, wo er schnell über Kiesel dahin rinnt, locus ubi flumen per silices deproperat.
Брзопаланачки, ка, ко, Bersopalanker.
Брзопаланчанин, m. човек из Брзе паланке.
Брзоплет, m. eine Art in Eile geflochtenen Zauns, sepis species tumultuariae.
Брига, f. Sorge, cura.
Бридети, ди, v. impf. (Рес.) } jucken, prurio.
Бридити, ди, v. impf. (Срем.) }
Бриђети, бриди, v. impf. (Ерц.) }
Брижан, жна, но, besorgt, sollicitus.
Бризгање, n. das Anhäufen der Milch,

im Euter, oder auch in der Brust, lactis in mammis affluentia.

Бри̏згати, ам, v. impf. н. п. крава, овца, коза, Milch absondern, lactare.

Бри̏знути, нем, v. pf. hervorstürzen (?) prorumpo in lacrimas: бризну плакати, т. ј. уједан пут заплака.

Бри̏јање, n. das Barbieren, tonsio.

Бри̏јати, јем, v. impf. barbieren, tondere.

Бри̏јаћӣ. ћа, ће, н. п. бритва, Barbier=, tondendo.

Бријӑч, m. das Barbiermesser, novacula.

Бријачица, f. vide бријач.

Бри̏јег, (pl. брѐгови), m. (Ерц.) 1) Hügel, collis. 2) das Ufer, der Rain, ripa.

Бри̏нутисе, немсе, v. r. impf. Sorge haben, sollicitum esse.

Бри̏тва, f. ein Taschenmesser, culter plicatilis.

Бритвенӣ, на, но, н. п. коре, des Taschenmessers, cultelli plicatilis.

Бритвѐтина, f. augm. v. бритва.

Бри̏твица, f. dim. v. бритва.

Бритвурина, f. vide бритветина.

Бри̏тка сабља, (ст.) scharfschneidend wie ein Barbiermesser, acutus:
„На десницу и на бритку сабљу —

Бри̏ца, f. (у Бачкој) vide бритвица.

Бри̏чење, n. vide бријање.

Бри̏чити, им, vide бријати.

Бр̏к, m. der Knebelbart, cincinus barbae.

Бр̏кање, n. die Verwirrung, confusio.

Бр̏кат, та, то, schnurbärtig, barbatus.

Бр̏кати, ам, v. impf. in Unordnung bringen, confundo.

Бр̏кица, f. eine Art sehr kleiner Fische, pisciculi genus.

Бр̏кља, f. der Sturmpfahl, palus obliquus: ударили бркље по шанцу.

Бр̏кљача, f. vide бркља.

Бр̏кљоч, m. vide пузавац.

Бр̏ко, m. der einen großen Schnurbart hat, barbatus.

Бр̏лог, m. Lager der Schweine, cubile suis.

Бр̏ложење, n. das Lager der Schweine, cubatio (porcorum).

Брложити, им, v. impf. т. ј. свиње, lagern (die Schweine), colloco sues, sterno, facio ut decumbant.

Бр̏ложитисе, имсе, v. r. impf. sich lagern (von Schweinen), sternor procumbo.

Бр̏ња, f. брњаста коза, Ziege die auf der Nase eine Blaße hat, capra maculam habens in naso.

Бр̏ња, m. (Рес. и Срем.) vide брњо.

Бр̏њаст, та, то, н. п. коњ, коза, bläßig, maculosi nasi,

Бр̏њица, f. колутић гвозден, н. п. што метну мечеду на усну кад га воде, kleiner eiserner Ring, anulus ferreus.

Бр̏њо, m. (Ерц.) брњаст коњ, ein Pferd, so eine Bläße im Gesichte hat, equus maculam albam habens in capite.

Бро̏д, m. 1) на води оно мјесто ђе се прелази преко ње, die Fuhrt, vadum:
„Ој Цетињо водо поносита!
„Ти се синоћ криво кунијаше
„Да на теби није брода не ма —
2) die Stadt Brod in Slavonien, nomen urbis in Slavonia.

Бро̏дити, им, v. impf., waten, vado transire.

Бро̏ђење, n. das Waten, vadatio.

Бро̑ј, m. die Zahl, numerus.

Бројанице, f. pl. vide бројенице.

Бројѐнице, f. pl. der Rosenkranz, rosarium.

Бројѐње, n. das Zählen, numeratio.

Бро̏јити, им, v. impf. zählen, numerare.

Бро̏нза, f. 1) Bronze, aes 2) kleine Glocke von Bronze z. B. am Halse der Kühe, tintinuabulum.

Бро̏сква, f. die Kohlrübe, brassica napo-brassica Linn.

Бротњӑк, m. der Hügel worauf Färberroth gesetzt wird, clivus rubia consitus. 2) Garten dazu, hortus rubia consitus.

Бро̏ћ, m. die Färberröthe, rubia tinctorum Linn.

Бро̏ћаст, та, то, von der Farbe der Färberröthe, rubiaceus.

Бро̏ћење, n. das Färberrothfärben, rubiatio (?).

Бро̏ћити, им, v. impf. färberroth färben, rubiare (?)

Бр̏снат, та, то, н. п. грана, дрво.

Бр̏ст, m. junge Sprossen, frondes.

Бр̏стити, им, v. impf. befressen, depasco.

Бру̏ка, f. etwas Lächerliches und Spottwürdiges, homo aut res ridenda: шути бруко манита, шути!

Бру̏кање, n. das Auslachen, derisio, risus de re aut homine.

Бру̏катисе, амсе, v. r. impf. коме, Auslachen, rideo: мучи да ти се људи не брукају.

Бру̏с, m. 1) der Schleifstein, cos, lapis politorius. 2) fig. mentula. cf. тоциљ.

Бру̏сина, f, augm. v. брус.

Бру̏сити, им, v. impf. schleifen, acuere.

Бру̏сић, m. dim. v. брус.

Бруцање, n. das Bekommen der Schamhaare, nactio pilorum circa pudenda, pubertas, pubescentia (?).

Бру̀цати, ам v. impf. und pf. Schamhaare bekommen, nancisci pilos circa pudenda.
Бру̀це, f, pl. die Schamhaare, pili circa pudenda.
Бр̀чак, чка. m. das Geräusch des Watenden, sonus aquae cum quis transit:
„Воду газим, за њим брчка не ма —
Бр̀чина, f. augm. v. брк.
Бр̀чић, m. dim. v. брк.
Бр̀чкавица, f. Weg, der von vielem Regen oder geschmolzenem Schnee plätschert, viae lubricitas et udor.
Брчка̂ње, n. das Plätschern im Wasser, agitatio aquae.
Бр̀чкати, ам, v. impf. plätschern, sonitum facio aqua agitata.
Бр̀чкатисе, амсе, v. r. impf. plätschern, aquam circumjicio, agito.
Брчко̑, кога, n. мала варошица на десном бриjегу Саве (ниже Градишке):
„Да би ишли Брчко поробити,
„Далеко je бјежат' низа Саву —
Бр̀чнути, нем, v. pf. einmal plätschern, sonitum edo aqua turbanda.
Бршљан, m. der Epheu, hedera.
Бршће̑ње, n. das Befressen, depastio.
Бу̀а, f. der Floh, pulex.
Бу̀а̂ч, m. бубина (налик на буу), што jеде расад купусни, der Blattfloh, chermes Linn.
Бу̀ба, f. das Ungeziefer, bestiolae molestae,
Бу̀бало, m. vide бубњар.
Бу̀бало n. vide бубрег.
Бу̀бањ, бња, m. die (große türkische) Trommel, tympanum Turcicum.
Бу̀бање, n. das Trommeln, tympani pulsatio,
Бу̀бати, ам, v. impf. ударати у бубањ, trommeln, pulsare tympanum.
Бу̀бина, f. augm. (?) v. буба.
Бу̀бица, f. dim. v. буба.
Бу̀бнути, нем, v, pf. mit Getöse schlagen, pulso.
Бубња̑р, m. der Trommelschläger, tympanista.
Бубња́рев, ва, во, } des Trommelschlägers, tympanistae.
Бубња́ров, ва, во, }
Бу̀бота, f. субота ђачка бубота, Sprichw. d. i. Samstags wird auf den Studenten herumgetrommelt, Samstag ist der Studenten Prügeltag, sabbato caeduntur studiosi (in Serbia).
Бу̀брег, m. die Niere, ren. Живи као бубрег у лоjу.
Бу̀брежак, решка m. vide бубрег.
Бубрежња̑ци, m. pl, das Nierenstück, caro renum.
Бу̀брешчић, m. dim. v. бубрег.
Бубу̀љица, die Pustel, pustula. cf. чибуљица.

Бу̀гар, m. (ст.) vide Бугарин:
„Стаде свата дванаест иљада
„Те гледаjу коња у Бугара —
„Повалисе међу ђевоjкама
„Ђе с'отео коња од Бугара —
Бугаре̑ње, n, das Bulgarisiren, mutatio in Bulgarum.
Бу̀гарин, m. der Bulgare, Bulgarus.
Бу̀гарити, им, v impf. zum Bulgaren machen, facio esse Bulgarum.
Бу̀гаритисе, имсе, v r. impf, ein Bulgar werden, fio Bulgarus.
Буга̂рка, f. die Bulgarin, Bulgara.
Бу̀гар-кабаница, f (ст.) ein Bulgaren-Mantel, pallium bulgaricum:
„А сер свега бугар-кабаницу —
„Скиде с леђа бугар кабаницу —
Бу̀гарска̂, f die Bulgarey, Bulgaria.
Бу̀гарски̑, ка, ко. 1) bulgarisch, bulgaricus. 2) adv. bulgarisch, bulgariae
Бугарча̂д, f. (coll.) junge Bulgaren, juventus Bulgarica.
Буга̂рче, чета, n. ein junger Bulgar, Bulgarus puer.
Буга̂рчица, (Буга̀рчица) f. dim. v. Бугарка.
Бу̀д, wenn auch, quamquam (eigentlich so viel als буди, es sey, esto). cf. туд.
Бу̀да, f. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) Holzwaaren-Gewölb, taberna vasorum ligneorum.
Буда̂к*), m. vide трнокоп.
Буда̀ла, f. der Thor, stultus.
Буда̀ласт, та, то, thöricht, stultus.
Будала̂ш, m. thörichter Mensch, homo stultus.
Будала̀штина, f. Thorheit, stultitia.
Буда̀лина, f. augm. v. будала.
Будалиса̂ње, n. das dumme Reden oder Thun, ineptia, sermo stultus.
Буда̀лисати, лишем, v. impf. thöricht sprechen, stulte loqui.
Буда̀лити, им, vide будалисати.
Будаље̑ње, n. vide будалисање.
Бу̀дан, дна, но, wach, vigil.
Бу̀дац, буца, m ћурак, тукац, пуран, der Truthahn, gallopavo
Бу̀дење, n. das Wecken, excitatio.
Бу̀дија, f. ћура, ћурка, тука, мисирка, пура, пурка, die Truthenne, gallina indica.
Буди̑м, m. die Stadt Ofen in Ungern, Buda.
Буди̑мац, мца, m. der Ofner, Budensis, Budanus.
Будими̑р, m. ein Mannsname, nomen viri.
Буди̑мка, f. die Ofnerin, Budana.
Буди̑млија, f. eine Art Aepfel, pomi species.
Буди̑млија, f. vide Будимац.
Буди̑мски̑ (Буди̑мски̑), ка, ко 1) Ofner, Budanus. 2) adv. nach Ofner Art, more Budano.

Будињи̑, ња, ње, н. п. jaje, болест, dem Truthahn gehörig, gallopavonis.
Будионик, m. по намастирима она даска, што у њу лупају у jутру да се буде калуђери, der Wecker, expergefactor.
Будисав, m. ein Mannsname, nomen viri.
Будити, им, v. impf. wecken, excito.
Будитисе, имсе, v. r. impf. erwachen, evigilo.
Будући да, indem, cum. (ital. essendo che —)
Буђење, n. vide, будење.
Буза *, f. 1) ein Getränk aus Kukuruzbrot und Wasser, potio e pane zeae et aqua 2) брезова, der Birkensaft, succus betulae.
Бузаџија*, m. der буза-händler, qui vendit potionem e pane zeae.
Буздован, m. eine Art Keule, clavae genus.
Буин, m. ein großes Fuhrmannspferd, Meklenburger, (ein Kärntner), equus vecturarius, jumentum.
Буињи̑, ња, ње, н. п. трава. dem Floh gehörig, pulicis.
Буjад, f. vide папрат.
Буjадњача, f. vide, папратњача.
Буjање, n. vide бучање,
Буjати, ji, vide бучати.
Буjатка, f. vide папратка.
Буjити, им, v. impf. cf. пajити.
Буjица, f. Regenbach, torrens.
Буjур*, nimm, lange zu, accipe et manduca:
Баба: Буjур Муса купуса.
Турчин: Нека бако и меса.
Бук, m. der Ort des Wasserfalls, wo das Wasser im Fallen toset, locus cataractae strepitosus: онђе у буку има пастрме.
Бука, f. das Gebrülle, mugitus.
Букагиje*, f. pl. vide путо.
Букање. n. das Brüllen, mugitus.
Букара, f. у Сриjему je обичаj да се уз месоjеђе свако вече скупе ђевоjке (мале и велике) и младе (а и од мушкиња дође ђекоjе), насред села, па наложе ватру (понаjвише од ђубрета и од сметлишта) и око ње играjу и пjеваjу; и то се зове букара или ватриште (аjдемо на букару, пjеваjу ђеца на букари).
Букарење, n. das Brähnen, subatio.
Букаритисе, рисе, v. r. impf. brähnen, subo (von Schweinen).
Букати, бучем, v. impf. brüllen, mugio.
Букач, m. der Brüller, mugitor (vom Ochsen).
Буква, f. die Buche, fagus.
Буквар, m. das ABC-Buch, abecedarium.
Букварац, рца, m. der ABC-Schüler, puer elementa discens.
Буквѐтина, f. augm. v. буква.
Буквик, m. der Buchenwald, fagetum (?).
Буквић, m. junge Buche, fagus parva.
Буквица, f. 1) dim. v. буква. 2) буков жир, die Buchecker, glans fagina 3) das ABC, elementa.
Буклиja *, vide плоска.
Букнути, нем, v. pf. 1) aufmuen, mugitum edo 2) auflodern, exardesco.
Буков, ва, во, buchen, faginus.
Букова̑, f. мали намастирић код Неготина.
Буковац, вца, m. 1) Buchenstab, baculus faginus. 2) извор у Јадру у Тршићком пољу. 3) село у Сриjему (близу Барадина).
Буковача, f. der Buchenstock, baculus faginus.
Буковина, f. der Buchenholz, lignum faginum.
Букреш, m. Bukurescht, Bucurestinum urbs Valachiae.
Буктење, u. (Рес.) vide букћење.
Буктети, ктим, (Рес.) } vide букћети.
Буктити, им, (Срем.) }
Букћење, n. (Ерц.) das Lodern, ardor.
Букћети, ктим, v. impf. (Ерц.) lodern, ardeo.
Була, f. vide Туркиња.
Булажњење, n. } vide бунцање.
Булазнење, m. }
Булазнити, им, vide бунцати.
Булумаћ, m. некакво jело од брашна:
А. Шта си jео?
Б. Сатримачка и булумаћа.
Буљење, n. das Hervorrecken der Augen, exsertio oculorum:
Буљиока, f. (ст.) die die Augen hervorreckt, quae exserit oculos:
„Курвина буљиока — schilt der Krebs den Frosch.
Буљити, им, v. impf. т. j. очи, die Augen hervorrecken, exsero oculos.
Буљубаша*, m. Anführer eines буљук, dux turmae, centurio.
Буљубашин, на, но, des буљубаша, centurionis.
Буљубашиница, f. die Hauptmannsfrau, uxor centurionis.
Буљубашица, m. dim. v. буљубаша.
Буљубашова̑ње, m. das буљубаша-Seyn, centuriatus gestio.
Буљубашовати, шуjем, v. impf. ich bin буљубаша, sum centurio.
Буљугбаша, m. vide буљубаша mit allen Ableitungen.
Буљук*, die Schar, Trupp, turba, turma.
Бумбар, m. die Hummel, apis terrestris Linn.

Бумбарâње, n. das dumpfe Sprechen, nach Art des Hummelgemurrs, murmur.
Бумбарати, ам, v. impf. dumpf sprechen, wie die Hummel summt.
Бу̏на, f. der Aufruhr, seditio.
Бу̏на и Бу̏ница, двије воде у Ерцеговини.
Бунâр*, m. der Brunnen, puteus. cf. студенац.
Бунарић, m. dim. v. бунар.
Бунарскӣ (бунарскӣ), ка, ко, н. п. вода, Brunnen = Wasser, aqua putealis.
Бу̏нац и бу̏ница, in der Redensart, обишао је бунца и буницу, von einem Vagabunden, undique est vagatus. cf. Буна и Буница.
Бу̏нгур, m. (кукурузан или шеничан) die Grütze, alica (?).
Бунгурâње, n. das Grützemahlen alicatio (?).
Бунгу̏рати, ам v. impf. Grütze mahlen, crassius molo: не може воденица да меље, него бунгура.
Бу̏нгурац, рца m. dim. von бунгур: Ручку бунгурца, вечери ни к**ца.
Бу̏нда, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Pelz, vestis pellicea. cf. ћу̏рак.
Бу̏ндева, f. der Kürbis, cucurbita melo Linn.
Бу̏ндевица, f. dim. v. бундева.
Бу̏ндевскӣ, ка, ко, н. п. цвијет, Kürbis = Blüthe, cucurbitarum.
Бу̏ника, f. das Bilsenkraut, hyoscyamus Linn.
Бу̏нина, der Dünger, stercus.
Бу̏нити, им, v. impf. aufwiegeln, concito.
Бунитисе, имсе, v. r. impf. sich empören, imperium frango.
Буно̏ван, вна, на, aus dem Schlafe auftaumelnd, e somno excitus, exturbatus.
Бунцâње, n. das Reden wie aus dem Schlafe, somniatio.
Бу̏нцати, ам, v. impf. говорити којешта, као у сну, wie aus dem Schlafe reden, loqui quasi e somno. Бунца као баба у болести.
Буњи̏ште, n. der Ort, wohin das Auskehricht geworfen wird, locus quisquiliarum, fimetum.
Бу̏ра, f. der Sturmwind, procella.
Бу̏рав, ва, во, klein, und großbäuchig, pusillus et ventrosus.
Бурâг, m. der (Thier=) Magen, venter.
Бурâд, f. (coll.) Fässer, dolia.
Бура̏мер*, m. vide брант.
Бурâћ, m. Mannsname, nomen viri.
Бу̏ргија*, f. мали сврдлић, die kleinste Art Bohrer, terebra minima.
Бургијâње, n. vide бушење.
Бургӣјати, ам, vide бушити.
Бургијâш, m. 1) ein Mensch, der überall herumkommt, homo circumforaneus. 2) Schweinmäkler (in Serbien), proxeneta suarius.
Бургӣјица, f. dim. v. бургија.
Бу̏ре, ета, n. das Faß, dolium.
Буре́нце, ета, n. dim. v. буре.
Бурлӣкање. n. eine Art heulenden Weinens, fletus genus.
Бурлӣкати, личем, v. impf. heulend weinen, plorare.
Бурљâње, n. das Herumwühlen in flüssigen Dingen, scrutatio in jusculo.
Бу̏рљати, ам, v. impf. herumwühlen in Flüssigkeiten, scrutari in jusculo.
Бу̏рма*, f. 1) ein glatter Fingerring, annulus. 2) Schraube, cochlea: отворасе на бурму.
Бу̏рмут*, m. der Schnupftabak, nicotiana sternutatoria.
Бу̏рмутица, f. die Tabakdose, capsula nicotianae.
Бурму̏ција*, m. der Schnupftabakfabrikant, venditor nicotianae.
Бу̏рњак, m. vide дуждевњак.
Бу̏ро, m. der Dickwanst, abdominosus, ventrosus.
Буру̏нтија*, f. Vesirsbrief, edictum veziri.
Буру̏нџук*, m. танко бијело свилено платно, Seidenleinwand, (zu Hemden) byssi sericeae genus.
Бу̏с, m. in dem Räthsel, Назимац кус копа бус под комлокрповом кућом.
Бу̏сање, n. das Schlagen auf die Brust, planctus.
Бусâње, n. das Bedecken mit Rasen, caespitatio (?)
Бу̏сати, ам, v. impf. mit Rasen bedecken, caespitem congero.
Бу̏сатисе, амсе, v. r. impf. sich auf die Brust schlagen, plangere: бусаце рукама у прси.
Бусе̏н, m. der Rasen, caespes.
Бусе̏нит, та, то, rasenreich, caespitosus.
Бусêње, n. (coll). der Rasenhaufe, caespites.
Бу̏сија*, vide der Hinterhalt, insidiae. cf. засједа.
Бу̏т, m. der Schinken, perna.
Бу̏тина, f. augm. v. бут.
Бу̏тић, m. dim. v. бут.
Бућо̏глав, ва, во, (ст.) vom Kopfe der Eule, epithetum capitis bubonis: „Ид одапиле сово б у ћ о г л а в а —
Бу̏ђање, n. vide дерање. 1.
Бу̏ђати, ам, vide дерати 1.
Бу̏ђмаст, та, то, voll im Gesicht, facie obesa.
Бу̏ђов, m. eine Art kleinen Flußfisches, pisciculi genus.

Буцо̀ван, вна, но, н. п. нераст (кад се букаре крмаче), brünftig, subans.
Бу̏чање, n. н. п. главе, das Dummseyn des Kopfs; z. B. vom vorher gegangenen Rausche, torpor capitis (a crapula).
Бу̏чати, чи, v. impf. dumm seyn, turbatus sum, ferveo: и сад ми бучи глава од јучерањег пића.
Бу̏че, чета, n. пиле од будије, das Truthuhn, pullus gallinae indicae.
Бу̏чевина, f.
Бу̏чићи, m. pl. (coll.) junge Truthühner, pulli indici.
Бу̏чница, f. Eigenname eines Wasserfalls im Gebiete Jadar, Dorf Тржић, Bach Жеравија, nomen proprium cataractae.
Бу̏ша, f. (у Бачкој и у Сријему) vide кијача.
Буцак*, m. vide угал.
Буца̀чић, m. dim. v. буцак.
Бу̏цуља, f. Kühe mit kleinen Hörnern, sie selbst nicht groß, aber gut, vaccarum genus.
Бу̏шење, n. das Bohren, terebratio.
Бу̏шина, f. ein Schimpfwort für Schafe, convicium in oves.
Бу̏шити, им, v. impf. bohren, terebrare.

В.

Ва̏, in, in (ријетко се говори, н. п. ва име оца и сина, и светога дуа; ва истину Божју (говоре попови и калуђери); ва славу и чест (кад чате славу, cf. слава), cf. у.
Ва̏бити, им, v. impf. locken, allicio.
Ва̏бљење, n. das Locken, allectio.
Ваве̏деније, n. das Fest Mariä Reinigung, purificatio B. V. M. (den 21. Novemb.)
Ваве̏к, m. j. ва век, (Рес. и Срем.) vide вавијек.
Ва̏вијек, m. j. ва вијек (Ерц.), ewig, aeternum.
Ва̏вољак, љка m. оно што се сваља међу прстима, или у устима, ein Kügelchen, (von Brot u. d. gl.) das man zwischen den Fingern dreht, globulus convolutus.
Ваво̀ље̏ње, n. das Drehen eines Kügelchens zwischen den Fingern, conglobulatio.
Ва̏вољити, им, v. impf. ваљати штогођ међу прстима, или у устима, ein Kügelchen zwischen den Fingern drehen, conglobulo.
Ва̏ган, m. 1) мјера житна, ein Getreidemaß, mensura, 2) (у Ерц.) чанак, eine hölzerne Schüssel, scutra lignea.
Вага̑ш, m. das Geleise, orbita.
Ва́гов, m. (у Сријему), eine Art großen Winzermessers, zum Schilfschneiden, scalprum arundini secandae.
Ва̏да, f. vide рок.
Ва̏дити, им, v. impf. herausnehmen, promo.
Ва̏ђење, n. das Herausnehmen, promtio (?).
Ва̏зда, (у Ерц.) vide свагда.
Вазда̑н (вас дан), den ganzen Tag, totam diem.
Вазу̏ћа, f. намастир у Босни (може бити да је сад и пуст):
„И Вазуђу крај воде Криваје —
Ва̏из*, m. der Prediger, praedicator:
„К нама брже оце и ваизи —
Ва̏ин, adj. indecl. fein, elegans, excellens.
Ва̏истина, m. Mannsname, nomen viri:
„Па дозива слугу Ваистину:
„Ваистино моје чедо драго! —
Ва̏ја, f. hyp. v. Василија.
Ваја̑т, m. vide клијет.
Ваја̑тина, f. augm. v. вајат.
Ваја̑тић, m. dim. v. вајат.
Ваја̑тски, ка, ко, н. п. врата, Kammer, Kemnat-, cellarius, ad cellam pertinens.
Ва̏јда*, f. Nutzen, utilitas.
Ва̏јдица, f. dim. v. вајда, cf. гла̏вница.
Ва̏јкање, n. das Entschuldigen, jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthet zu haben, excusatio de coena minus lauta.
Ва̏јкатисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, daß man Jemand nicht nach seinem Wunsch bewirthet, excusare se de coena minus lauta.
Ва́ка, m. } hyp. v. Василије.
Ва́ко, m. }
Ва́ла, f. 1) das Lob, laus, 2) das Loben, Rühmen, laus.
Вала̑*, bey Gott! hercle!
Ва̏лаке*, f. pl. das Werkzeug um die Füsse zusammen zu winden, bey der Padogenstrafe, instrumentum pedibus ligandis ad feriendas soleas. cf. фаларе.
Вали̏нка, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der F e h l e r, Mangel, vitium defectus.
Ва́лити, им, v. impf. loben, rühmen, laudo.
Ва̏лити, им, v. pf. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) f e h l e n, labor; desum.
Ва́литисе, имсе, v. r impf. sich loben, rühmen, prahlen, se laudare. Ко се вали, сам се квари.
Ва̏лов, m. alveus, der Schweinstrog.

Валòвит, та, то, wellenreich, undosus:
„Валовиту Дрину пребродише —
Ва̀лпово, n. мала̀ варошица у Славонији.
Ва̀ља, f. das Zündloch (an der Flinte, Kanone), foramen incendiarium.
Ва́љак, ка, das Propfreiß, surculus.
Ваља̂н, на, но, wacker, probus.
Ва́љање, n. das Wälzen, volutatio.
Ва̀љарица, die Walkmühle, fullonica.
Ва́љати, ам, v. impf. 1) wälzen, voluto. 2) сукно, walken, subigo.
Ва̀љати, ам, v. impf. 1) werth seyn, valere: ваља сто дуката, ваља царева града. 2) ваља ићи, man muß, oportet; коњ ваља, љеб ваља, Pferd vonnöthen, Brod vonnöthen, ваљаће то мени.
Ва́љатисе, амсе, v. r. impf. sich wälzen, volutare se.
Ва̀љевац, вца, m. einer von Waljewo.
Ваље̑вка, eine von Waljewo.
Ва̀љево, n. nom. propr. einer Stadt in Serbien:
„Полећела два бијела голуба
„Од онога ваљенога Ваљева —
Ва̀љевски̑, ка, ко, von Ваљево.
Ва́љење, n. das Loben, laudatio.
Ва̀љушка, f. (österr. der Knödel), Kloß, globulus e farina, pastillus.
Ваљушка̑ње, n. dim. v. ваљање.
Ва̀љушкати, ам, dim. v. ваљати.
Ва̀љушкатисе, амсе, dim. v. ваљатисе.
Вамилѝја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Familie, familia. cf. кољено, лоза.
Вампѝр, m. vide вукодлак.
Ван, (у Ерц.) 1) als, außer, praeter:
„Ништо љепше ни красније,
„Ван чарапа и опанак.
2) ван да, außer wenn, nisi si, i. q. већ ако.
Ва̀ндрша, f. vide ваша.
Ва̀ра, f. vide варица: наврела вара од Дундулова дола (у приповијетки).
Варадѝн, m. Peterwardein, Petrovaradinum.
Варадѝнац, нца, m. der Peterwardeiner, Petrovaradinensis.
Варадѝнка, die Peterwardeinerinn, Petrovaradinensis femina:
„Платно бели Варадинка Мара
„На Дунаву према Београда —
Варадѝнски̑, ка, ко, Peterwardeiner, Petrovaradinensis.
Вараждѝн, m. Warasdin, Varasdinum. Вараждѝнац (нца), човек из Вараждина. Вараждѝнски̑, ка, ко, von Вараждин.
Ва̀рак*, m. das Rauschgold, Flittergold, bractea aurichalci.

Вара̀кање, n. das Ausweichen, declinatio.
Вара̀кати, ам, v. impf. } einem auszuweichen suchen, declino aliquem.
Вара̀катисе, аме, v. impf. }
Вараклѐисати, леишем, v. pf. u. impf. mit Flittergold bekleben, bractea aurichalci induco.
Вара̀кли*, adj. mit варак überzogen, bractea aurichalci inductus:
„И дај мени варакли преслицу —
Ва̀ралица, f. betrügerisch, fraudulentus, (als Apposition).
Вара̂ње, n. das Betrügen, deceptio.
Ва̀рати, ам. v. impf. betriegen, decipio.
Ва̀ратисе, амсе, v. r. impf. sich täuschen, decipior.
Варва̀ри̑н, m. Ebene an der Morawa bei Сталаћ.
Ва̀рварица, f. dim. v. Варвара (Barbara) само у овој пјесми:
„Варварица вари,
„А Савица лади,
„Николица куса. cf. варица.
Варенѝк, m. вруће замеђено и забиберено вино, што се по обичају пије на Божић прије јела (у Сријему и у Бачк.) eine Art Weinsuppe mit Honig und Pfeffer, besonders auf Weihnachten üblich, potionis genus.
Варѐника, f. warme Milch, lac calefactum.
Ва́рење, n. 1) das Kochen, coctio. 2) варе́ње. Украо калуђер с ђаком козу, па дали да се кува и пече, а они отишли да служе летурђију. У један пут калуђер повиче из олтара (као да чати нешто): „ђаче ђакуши! отиди обиди: печели се пече́ње и варили се варе́ње“. А ђак му одговори: „Оче дуовни! дошао човек, па познао роге и ноге, и однијо весе.“
Ва̀рзило, n. die Brasilie, (Färbemittel von Brasilienholz,) color ligni brasiliani.
Варѝво, n. Hülfenfrüchte, legumina.
Ва̀рин да̂н, на дне, m. St. Barbara-Tag, dies festus S. Barbarae.
Ва́рити, им, v. impf. kochen, coquo.
Ва́ритисе, имсе, v. r. impf. kochen, sieden, coqui.
Варића̑к, m. eine Art Getreidemaß (Herzegowina), mensurae parvae genus: од шиника варићак (у приповијетки); већ је прднуо у ва́рићак.
Ва̀рица, f. (dim. v. вара?) жито што се по обичају кува на Варин дан: метнесе у један лонац, или у котао од свакога жита и варива, пке се скува заједно, па се једе послије, други и трећи дан, пошто се охлади; и зато се пјева:

„Варварица вари,
„А Савица лади,
„Николица куса.
Варица се обично, готово свуда, пристави јошт у вече (у очи Варина дне), па се у јутру гледа с које је стране наврела, те на оној страни сију жита оне године: зашто кажу да ће онамо најбоље родити. „Наврела вара од Дундулова дола (приповијетка Ерцеговачка)“ Das Gericht, so auf Barbara üblich ist, ferculum solemne die festo S. Barbarae:
„Поручује Варица Божићу:
„Пошљи мене од прасца ножицу,
„Да зачиним варицу шеницу.
(пјевасе Божићу послије варина дне)
Варјача, f. der Kochlöffel, ligula.
Варка, f. das Schwanzstück vom Fische, cauda. Варка пред Марка. 2) (im Scherze) der Hintere, podex, praesertim feminarum.
Варница, f. der Funke, scintilla.
Варничав, ва, во, н. п. барут, funkig, viel Funken sprühend, scintillosus (?).
Варош*, f. die Stadt, urbs.
Варошанин, m. der Städter, urbanus.
Варошица, f. dim. v. варош.
Варошка, f die Städterin, urbana.
Варошкй, ка, ко, 1) städtisch, urbanus. 2) adv. städtisch, urbano more.
Варошчад, f. (coll.) die Stadtkinder, juventus urbana.
Варошче, чета, n. das Stadtkind, juvenis urbanus.
Варошчица, f. dim. v. варошка.
Вас, vide сав:
„На алату, вас у чистом злату--
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —
Васа, (Рес. и Срем.) vide Васо.
Василија, f. Basilia, Basilia.
Васиљије, m. Basilius, Basilius.
Васиљ, m. vide Василије.
Васиљица, f. колач што се по обичају мјеси на мали божић, eine Art Schmalzbrot auf den Basilitag, panis S. Basilii (?).
Васионй свијет, die ganze Welt, orbis terrarum (cf slav. вселенная, das der griechischen οἰκουμένη w ö r t l i c h entspricht).
Васко, m. Mannsname, nomen viri (v. Василије).
Васколик, ка, ко, ganz, totus quantus.
Васкрс, m. } Ostern, pascha. На ваВаскрсеније, n } скрсеније треба свако да узме навору: зато у Србији зађу пред васкрсеније по селима намастирски ђаци с котарицама те дају навору за јаја. О васкрсенију се туку шареним и црвеним јаима, т. ј, ударају врљовима јаје о јаје, па које се разбије оно узме онај који је разбио. То чине код намастира и код цркве и непознати људи, али треба најприје да виде јаја један другоме: зашто неки пробију јаје оздо те исциједе жуџе и бјеланце, па налију воска да је тврђе. Од васкрсенија до Спасова дне говорисе, кад се двојица срету на путу, или кад који коме дође у кућу, р и с т о с в а с к р с (мјесто добро јутро, помоз Бог и добар вече), и одговарасе в а и с т и н у в а с к р с; тако и кад се [illegible] мјесто с п а с у ј с е и н а з д р а в љ е.
Васкрснути, нем, v. pf. (vom Tode) auferstehen, resurgo.
Васкрсовање, n. das Feyern der Ostern, celebratio paschatis.
Васкрсовати, сујем, v. impf. und pf. die Ostern zubringen, celebro pascha.
Васо, m. (Ерц.) hyp. v. Василије.
Васоје, m. Mannsname, nomen viri.
Васојевићи, m. pl. Gegend und Stamm an der Grenze gegen Montenegro:
„Пред њу метни Мушапа Лазара:
„Јер је Лазо од Васојевића —
Ват, m. die Klafter, decempeda.
Ватање, n. das Fangen, captatio.
Ватати, ам, v. impf. fangen, capto.
Ватитисе, имсе, v. r. pf. брда, посла, dazu kommen, ingredior, aggredior.
Ватљика, f. ein Scheit Holz, pars ligni secta.
Ватољ, m. Mannsname, nomen viri.
Ватра, f. das Feuer, ignis. cf. огањ.
Ватрал, m. die Feuerschaufel, batillum.
Ватрен, на, но, feurig, igneus.
Ватрица, f. dim. ein kleines Feuer, igniculus.
Ватрйште, n. Feuerstätte, ustrina. Тражити ватре на лањском ватришту.
Ваћел, m. } vide убрадач.
Ваћов, m. }
Ваш, f. vide уш.
Ваша (или вандрша), f. комад коже што се ољадре с тела, ein Stück abgeschundene Haut, frustum cutis detractae. Који се расрди да му ољадремо вашу (у приповијетки).
Вашар, m. (у Сријему, у Бачк. и у у Бан.) der Markt, die Messe, nundinae. Коме вашар капу купује, он гологлав иде. cf. панађур.
Вашарење, n. das Markten, nundinatio.
Вашарити, им, v. impf. Markt, Messe halten, nundinor.
Вашарйште, n. der Ort wo Markt (Messe) gehalten wird, locus nundinarum.

Ва̏шарнӣ, на, но, н. п. доба, Markt-Meß-, nundinalis.
Вашар̀џија, m. der den Markt, die Messe, besucht, nundinarius.
Ва̏шина, f. грање сирово, Faschinen, fascis virgultorum.
Ва̏шица, f. као мала чибуљица, што изиђе на нози под кожом па сврби.
Ва̏шка, f. vide псето.
Ва̏шљив, ва, во, vide ушљив.
Ва̏шљивац, вца, m. vide ушљивац.
Ва̏шљивица, f. vide ушљивица.
Ве̏верица, f. (Рес. Срем.) vide вјеверица.
Ве̏гд, да, до, vide веш.
Ве̏дар, дра, ро, heiter, serenus.
Веденӣк, m. eine Art Pistole (von Venedig), teli minoris genus.
Веденӣчкӣ, ка, ко, н. п. пиштољ, злато, Venetianer-, Venetus.
Ве̏днути, нем, (у Ресави и у Лијевчу) vide виђети.
Ведрѝна, f. die Heiterkeit, serenitas.
Ве̏дрити, им, v. impf. heitern, sereno. Види онај, који ведри и облачи.
Ве̏дритисе, рисе, v. r. impf. es wird heiter, serenatur coelum.
Ве̏дрица, f. vide ведро 1.
Ве̏дро, n. 1) дрвен суд водени, der Wassereimer, situla. 2) на бунару, der Wassereimer, situla. 3) (у крајини Неготинској) мјера од 12 ока, Eimer von 12 Maß, amphora: пошто је ведро вина?
Ве̑з, m die Stickerey, pictum per acum.
Ве̏зак, ска, m. hyp. v. вез:
„Везак везла сеја Тефтедара —
Ве́зање, n. das Binden, ligatio.
Ве́зати, вежем, v. impf. binden, ligo.
Ве́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich wie gebunden verhalten, ligor: веж' се! ruft der Räuber beim Eintritt ins Haus.
Ве́зење, n. das Sticken, pictura per acum.
Ве́зилац, зиоца, m. m. j. што веже виноград.
Везѝља, f. die Stickerin, quae acu pingit.
Везӣр*, m. der Vesir, vezirus.
Везӣрев, ва, во, vide везиров.
Везӣревица, vide везировица.
Везӣров, ва, во, des Vesirs, veziri.
Везӣровица, f. die Frau des Vesirs, veziri uxor.
Везӣрскӣ, ка, ко, 1) Vesir-, vezirorum. 2) wie ein Vesir, more veziri.
Везӣрство, n. das Vesirthum, veziratus:
„Дао би му на Босни везирство —
Ве̏јавица, f. (Рес. и Срем.) vide вијавица.

Вејâње, n. (Рес. и Срем.) vide вијање.
Ве̏јати, јем, (Рес. и Срем.) vide вијати.
Ве̑к, m. (Рес. и (Срем.) vide вијек.
Ве̑к, m. } козји глас, das Meckern, mu-
Ве̏ка, f. } titio.
Ве́кавица, f. коза, die Meckerin (als Apposition von der Ziege), mutitrix. cf. бекавица.
Векетâње, n. das Meckern, mutitio.
Веке́тати, векећем, v. impf. meckern, mutio.
Ве́кнути, нем, v. pf. meckern, mutio.
Вековâње, n. (Рес. и Срем.) vide вјековање,
Веко̀вати, кујем (Рес. и Срем.) vide вјековати.
Ве́ла, f. die Art, Gattung, genus.
Ве̏ле, (ст.) groß, magnum:
„О мој вранче веле добро моје —
Ве̏лен, (ст.)
„Ој девојко селен велен!
„Не узвијај обрвама —
Ве̏ленац, нца, m. (у Сријему) vide шареница.
Ве̏лигдâн (велики дан), m. (доље преко Мораве) vide васкрсеније.
Ве̏лика, f. Frauenname, nomen feminae.
Ве̏ликâ недеља, f. die Charwoche, hebdomas antepaschalis.
Великâчак, чка, ко, augm. v. велики, sehr groß, valde magnus, vastus.
Ве̏ликӣ (comp. већӣ), ка, ко, 1) groß, magnus, 2) у велике, recht mitten drin, magnopere.
Велӣм, vide вељу.
Велимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Величâње, n. das Großthun, ostentatio.
Велѝчатисе, амсе, v. r. impf. großthun, ostentare se.
Величѝна, f. die Größe, magnitudo, altitudo.
Ве̏личко, m. Mannsname, nomen viri.
Ве̏лкер, m. (österr. der Feldscherer), der Chirurgus, chirurgus.
Ве̏лкеров, ва, во, des Chirurgus, chirurgi.
Ве̏лкеровица, f. die Frau des Chirurgus, uxor chirurgi.
Ве̏лкерскӣ, ка, ко, 1) chirurgisch chirurgicus. 2) adv. chirurgisch, chirurgice.
Ве̏љача, (једни говоре и авељача и овељача) vide бабини укови.
Ве̏љко (Ве̑љко), m. Mannsname, nomen viri.
Ве̏љу, (Ерц.), велим, sagen, ajo, dico.
Венац, нца, m. (Рес. и Срем.) vide вијенац.
Ве̏ндрек, m. der Fähndrich, signifer.
Ве̏ндреков, ва, во, des Fähndrichs, signiferi.

Вѐндрековица, f. die Fähndrichs-Frau, uxor vexilliferi.
Венѐње, n. das Welken, marcor.
Вѐнути, венем, v. impf. welken, marceo.
Венча́вање, n. (Рес. и Срем.) vide вјенчавање.
Венча́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчавати.
Венча́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчаватисе.
Венча̑ни, на, но, (Рес. и Срем.) vide вјенчани.
Вѐнчаница, f. (Рес. и Срем.) vide вјенчаница.
Венча̑ње, n, (Рес. и Срем.) vide вјенчање.
Вѐнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјенчати.
Вѐнчатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide вјенчатисе.
Ве́ња, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Beeren von Wachholder (zum Räuchern,) baccae juniperi.
Веома, sehr, valde.
Вѐпар, пра, m. крмак, бравац, назимац, das Schwein (Männchen), porcus.
Вѐра, f. (Рес. и Срем.) vide вјера.
Вѐран (вѐран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide вјеран.
Вера̑ње, n. das heimliche Umhergehen, clandestina circuitio.
Вѐратисе, ремсе, v. r. impf. критисе, провлачитисе, heimlich umhergehen, clam circuire:
„Не чудимсе лији ни ђердану,
„Већ се чудим зецу и гаћама:
„Куд се вере како не издере —
Вѐргија*, f. vide пореза. vectigal, pretio
Вергија̑ш, m. der der пореза unterworfen ist, vectigalis:
„А Турака Јањи донесоше
„Пет стотина онђе укопаше,
„Вергијаша ни носили ни'су —
Верѐница љуба, f. (ст. Рес. и Срем.) vide вјереница.
Верѐсија, Kredit, fides: узео на вересију; отишао да купи вересију.
Вѐриге, f. pl. die Kesselkette, catena e qua pendet aenum.
Вѐрижице, f. pl. dim. v. вериге.
Вѐрижњача, f. der Balken, an dem die Kesselkette befestiget ist, trabs e qua pendet catena aeni,
Вѐрица, f, dim. v. вера.
Верка̑ње, n. dim. v. верање.
Вѐркатисе, амсе, dim. v. вератисе.
Вѐрмати, ам, v. impf. achten, fürchten, curo: он њега не верма ни у што.
Верма̑ш, m. (ст.) der Feldmarschall, summus dux exercitus:
„Вермаш оде Нишу и Видину;
„Узе Ниша, не може Видина —

Ве́рно̑ст, f.(Рес. и Срем.) vide вјерност.
Веровање, n. (Рес. и Срем.) vide вјеровање.
Вѐровати, рујем, (Рес. и Срем.) vide вјеровати.
Веровитица, f. vide Вировитица.
Ве́рта, f. (у Сријему) 1) das Fürtuch, praecinctorium. 2) die Fürtuchleinwand, linteum praecincturiis conficiendis: дај ми верте за кецељу.
Вѐртеп, m. die Krippe (der Geburt Christ). die die Schulknaben um Weihnachten umherführen, praesepe Christi.
Веруга̑ње, n. das Schlängeln, sinuatio.
Веру̏гатисе, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuari.
Вѐс*, m. das rothe türkische Käppchen, galericulum turcicum.
Ве́са, m. (Рес. и Срем.) vide Весо.
Вѐсела, f. Frauenname, nomen feminae.
Весѐлин, n. Mannsname, nomen viri.
Весѐлити, им, v. impf. freuen, gaudio afficio:
Весѐлитисе, имсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo.
Весеља̑к, m. lustiger Kunde, hilarator.
Весѐље, n. 1) die Lustigkeit hilaritas. 2) die Hochzeit, nuptiae. cf. свадба.
Весеље̑ње, n. das Freuen, hilaratio.
Вѐсео, села, ло, 1) lustig, hilaris. Весело срце кудељу преде. 2) armselig, miser: камо тај мој весели брат?
Вѐсина, f. augm. v. вес.
Вѐсић, m. dim. v. вес.
Весла̑ње, n. das Rudern, remigatio.
Вѐслати, ам, v. impf. rudern, remigo.
Вѐсло, n. das Ruder, remus. у пјесмама пјевасе in pl. и веслета:
„Дај ти мене ораову лађу
„И веслета дрва шимширова —
Ве́со, m. (Ерц.) hyp. v. Веселин.
Ве́сти, везем, v. impf. sticken, pingere acu.
Вѐт (Ерцеговци говоре и в е г д), та, то, alt, vetus.
Вѐтар, тра, m. (Рес. и Срем.) vide вјетар.
Вѐтма,*, f. das Fetwa (Brief des Mufti), res judicata a Muftio.
Вѐтрењак, m. (Рес. и Срем.) vide вјетрењак.
Вѐтрењача, f. (Рес. и Срем.) vide вјетрењача.
Ветре̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide вјетрење.
Вѐтрина, f. augm. v. ветар.
Вѐтрити, им, (Рес. и Срем.) vide вјетрити.
Вѐтрић, m. dim. v. ветар.
Ветро̀вит, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјетровит.

Ветрогоња, m. (Рес. и Срем.) vide вјетрогоња.
Ветромет, m. (Рес. и Срем.) vide вјетромет.
Веħ, 1) schon, jam. 2) sondern, sed: ни је тако, веħ овако. 3) веħ ако, außer wenn, nisi si.
Веħа, f. (Рес. и Срем.) vide вијеħа.
Веħање, n. (Рес. и Срем.) vide вијеħање.
Веħати, ам, (Рес. и Срем.) vide вијеħати.
Веħе, vide веħ.
Веħил*, m. der Stellvertreter, vicarius:
„Мустај-пашу царева веħила —
Веħма, mehr, magis.
Вечање, n. das Meckern, mutitio.
Вечати, чим, v. impf. meckern, mutio.
Вече, вечера, n. } der Abend, vesper, vespera; auch m. in: добар вече!
Вечер, ри f. }
Вечера, f. das Abendessen, coena (in Serbien das Hauptessen, also ganz eigentlich die classische coena).
Вечеравање, n. das Essen zu Abend, coenatio.
Вечеравати, ам, v. impf. nachtmalen, coenor.
Вечераħе, n. das Abendmalen, coenatio (?)
Вечерас, } diesen Abend, hac vespera.
Вечераске, }
Вечерати, ам, v. impf. u. pf. abendmahlen, coeno.
Вечерашњи, ња, ње, von diesem Abend, hujus vesperae.
Вечерин, m. Mannsname nomen viri.
Вечерњи, ња, ње, Abend-, z. B. Abendstern u. s. w. vespertinus.
Вечером, abends, vespere:
„Досади ми јутром и вечером —
Вечит, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјечит.
Вешала, f. (Рес. и Срем.) vide вјешала.
Вешалица, f. (Рес. и Срем.) vide вјешалица.
Вешаħе, n. (Рес. и Срем.) vide вјешање.
Вешати, ам, (Рес. и Срем.) vide вјешати.
Вешт, та, то, (Рес. и Срем.) vide вјешт.
Вештак, m. (Рес. и Срем.) vide вјештак.
Вештац, вешца, m. (Рес. и Срем.) vide вјештац.
Вештина. f. (Рес. и Срем.) vide вјештина.
Вештица, f. (Рес. и Срем.) vide вјештица.
Вештичина, f. augm. v. вештица.
Вивак, вка, m. der Kibitz, gavia.

Вигањ, m. (у Сријему) das Frauenkleid, vestis feminae.
Вигањ, гња, m. vide ковачница.
Вигови, m. pl. vide омче.
Вид, m. das Sehen, visus: тако ми вида очињега; дошао за вида.
Вид, m. Mannsname, nomen viri.
Вида, f. Frauenname, nomen feminae.
Видак, m. Mannsname, nomen viri.
Видање, n. vide лијечење.
Видар, m. vide љекар.
Видарина, f. vide љекарина.
Видарица, f. vide љекарица.
Видати, ам, vide лијечити.
Видач, m. Mannsname, nomen viri.
Видело, n. (Рес.) vide виђело.
Видети, дим, (Рес.) vide виђети.
Видетисе, димсе, (Рес.) vide виђетисе.
Видик, m. der Anblick, conspectus:
„У по поља, св'јету на видику —
Видило, n. (Срем.) vide виђело.
Видин, m. Widin, Vidinum.
Видинац, нца, m. човек из Видина.
Видинлија*, m. vide Видинац.
Видински, ка, ко, von Видин.
Видити, им, (Срем.) vide виђети.
Видитисе, имсе, (Срем.) vide виђетисе.
Видов дан, ва дне, m. 15ти јунија, кад су Срблъи изгубили на Косову, St. Veits Tag, zugl. Anspielung auf вид.
Видовит, та, то, дијете, које се роди у кошуљици, зовесе видовито; и такови послије човек (приповиједају), или жена, иде са вилама, и зна више него други људи, ein Sonntagskind, albae gallinae filius (?).
Видовка, f. eine Art Kirsche, cerasi genus.
Видоје, m. Mannsname, nomen viri.
Видојевица, f. Berg oder Љешница, mit Ruinen auf seinem Gipfel.
Видосава, f. Frauenname, nomen feminae.
Видра, f. die (Fisch-) Otter, lutra.
Виђање, n. 1) das Oftsehen, visio. 2) die Aufsicht über die Küche, z. B. bey Hochzeiten, ministerium culinarium.
Виђати, ам, v. impf. 1) oft sehen, video. 2) готовити јело, die Küchenaufsicht führen, procuro culinam.
Виђатисе, амсе, v. r. imf. sich sehen, zusammen kommen, convenio.
Виђело, n. (Ерц.) das Licht, lumen. Изиħи ħе ђело на виђело.
Виђеније, n. (Ерц.) das Sehen, visio: срећно виђеније, дугу љубав, од Бога живот и здравље (напијасе уз чашу).
Виђети, дим, v. pf. (Ерц.) sehen, video.

Виђетисе, димсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich sehen, convenio. 2) како ми се види, scheint, videor. 3) види ли се, sieht man, nonne est obscurum?
Вижао, жла, m. vide вижле.
Вижласт, та, то, z. B. девојка, die viel umhergafft, puella impudentior.
Вижле, лета n. der Wachtelhund, canis avicularius Linn.
Вижлин, m. Турски новац од 60 пара, eine türkische Münze von 60 Para, numi Turcici genus.
Вијавица, f. (Ерц.) Schneesturm, imber nivium (?), cf. мећава.
Вијање, n. 1) ћерање, das Jagen, agitatio. 2) das Winden, volutio, versatio.
Вијање, n. (Ерц.) das Wurfeln, ventilatio.
Вијар, m. der Wirbelwind, turbo:
„Да га вијар вјетар не однесе —
Вијати, ам, v. impf. ћерати, jagen, agito.
Вијати, јем, v. impf. (Ерц.) wurfeln, ventilo.
Вијатисе, јамсе, v. r. impf. } sich winden, volvi, torqueri:
Вијатисе, емсе, v. r. impf. }
„Вије ли се црвен барјак
Над милим кумом —
Вијек, (Ерц.) 1) die Lebenszeit, vita: у мом вијеку. 2) никад (ни) до вијека, in meinem Leben nie, ewig nie, nunquam.
Вијенац, нца, m. (Ерц.) der Kranz, corona.
Вијење, n. das Winden, vietio (?)
Вијерница, f. (Ерц.) vide вјереница.
Вијећа, f. (Ерц.) Conferenz (Berathschlagung), deliberatio.
Вијећање, n. (Ерц.) das Berathschlagen, deliberatio.
Вијећати, ам, v. impf. (Ерц.) berathschlagen, delibero.
Вијугање, n. das Schlängeln, sinuatio
Вијугатисе, амсе, v. r. impf. sich schlängeln, sinuor.
Вика, f. 1) das Geschrey, clamor. На курјаке вика, а лисице месо једу. 2) ein Getreidemaß, mensurae genus (in der Batschka).
Викало, m. (pl. викачи) der Schreyhals, clamosus.
Викање, n. das Schreyen, clamor.
Викати, вичем, v. impf. schreyen, clamo.
Викач, m. vide викало.
Викнути, нем, v. pf. aufschreyen, exclamo.
Вила, f. die Vile (eine Art Nymphe), Vila (nympha). Виле живе по великим планинама и по камењацима око вода. Вила је свака млада, лијепа, у бијелу танку аљину обучена, и дугачке, низ леђа и прси распуштене косе. Виле никоме не ће зла учинити, докле и ко не увриједи (нагазивши на њиово коло, или на вечеру, или друкчије како), а кад и ко увриједи, онда га различно наказе: устријеле га у ногу или у руку, у обје ноге или у обје руке, или у срце, те одма умре.
Вилает*, m. 1) земља, das Land, terra: отишао на вилает. 2) Leute, homines: чуј (те) вилаете! cf. свијет.
Вилаетлија, m. vide земљак.
Вилаетски, ка, ко, Landes-, z. B. Geld, Richter, publicus.
Вилдиш*, m. das Elfenbein, ebur.
Виле, f. pl. Heugabel, furca foenaria.
Вилиман, m. велики вир, ein grosser Wirbel, vortex major.
Вилин, на, но, der Vile gehörig, vilae.
Вилина коса, f. Flachsseide, cuscuta europaea Linn.
Вилиндар, m. намастир у Светој гори. Вилиндарац (рца), калуђер из Вилиндара. Вилиндарски, ка, ко, von Вилиндар (sonst Chilendar).
Вилип, m. Philipp, Philippus.
Вилипац, пца, m. dim. v. Вилип.
Вилица, f. die Kinnlade, maxilla.
Вило, само у овој загонетки: Мотовило вило, по гори се вило, кући долазило, соли не лизало (т. ј. челе).
Вилован, вна, но, } vilenhaft, lymphaticus (?):
Виловит, та, та, }
„На ђогату коњу виловноме —
Вилотије, m. Philotheus, Philotheus.
Виљушке, f. pl. die Eßgabel, furca.
Виме, мена m. das Euter, uber.
Вимешце, n. dim. v. виме.
Винарина, f. новци што се дају спахији мјесто десетка виноградскога, Weingeld, vectigal vinarium.
Вини, на, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide ваин.
Винко Лозић, m. eine komische Personificirung des Weins (etwa Weinhold Rebmann), Iacchus: ударио га Винко Лозић у главу, т. ј. опиосе.
Винковци, ваца, m. pl. Städtchen in Sirmien. Винковчанин, човек из Винковаца. Винковачки, ка, ко, von Винковци.
Вино, n. der Wein, vinum.
Винобој, m. Alkermes, phytolacca decandra Linn.
Винов, ва, во, z. B. лоза, Wein-, z. B. Rebe, vitis.

Вѝновес, m. feinere Feß-mütze (q. d. fino fes?), mitrae genus.
Вѝновѐсак, m. hyp. v. виновес:
„На глави јој весак виновесак —
Вѝногра̑д, m. Weinberg, vinea.
Виногра́дац, грацa m. hyp. v. виноград.
Виногра̀дскӣ (вѝноградскӣ), ка, ко, zum Weinberg gehörig, vineae.
Вѝнош (планина), m. (сп.)
„Па ти ајде на Винош планину —
Вѝнскӣ, ка, ко, z. B. суд, Wein-geschirr.
Вѝнути, нем, v. pf. wedeln, agito caudam. До̀к кучка репом не вине, не ће пас за њом потрчати.
Вину̏шина, f. augm. v. вино.
Вѝнце, n. Weinchen, vinulum (?): винце кисело срце весело.
Вѝњага, f. 1) wilder Weinstock, vitis silvestris. 2) die Frucht davon, uva silvestris.
Вѝр, m. der Wirbel, vortex.
Вирга̑з, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Ruthe, Ruthenstreiche, virgae.
Вѝрење, n. das Spähen, speculatio.
Вирити, им, v. impf. spähen, speculor.
Вѝрић m. dim. v. вир.
Вир̏вит, та, то, н. п. вода, wirbelvoll, vorticosus.
Вир̏витица, f. мала варошица у Славонији.
Вѝс, m. Bergspitze, cacumen montis:
„Када будеш вису на планину —
Висибаба, f. das Schneeglöckchen, galanthus nivalis Linn.
Висѝна, f. die Höhe, altitudo.
Вѝсити, им, v. impf. hangen, pendeo. Што виси нек' отпада.
Вѝсок (comp. вѝшӣ), ка, ко, hoch, altus.
Вису̏љак, љка m. само у овој загонетки: Виси виси висуљак, трчи трчи трчуљак; Бога моли трчуљак, да отпадне висуљак? т. ј. жирка и свињче.
Вит, та, то, vide витак:
„Вита јело дигни горе гране —
Вѝт, вѝт! } interj. Laut, um die
Вѝта, вѝта! } Taube zu locken, sonus alliciendi columbas,
Вѝтак, тка, ко, biegsam, flexilis.
Вѝтао, тла, m. 1) der Garnhaspel, rhombus. 2) der Haspel, rhombus. 3) vide насад 2.
Витѐз, m. der Held, vir fortis, heros.
Вѝти, вијем, v. impf. winden, vieo.
Вити̑љ, m. 1) die Lunte, funiculus incendiarius. 2) der Docht, ellychnium. cf. свјештило.
Вѝтисе, вијемсе, v. r. impf. sich winden, ambio:
„Па се вије ружа око бора,
„Као свила око ките смиља —

Вѝтице, f. pl. eine Art ungrischer Haarzöpfe, cirri.
Вѝтко, m. Mannsname, nomen viri.
Вѝтлање, n. das Schwingen, vibratio.
Вѝтлати, ам, v. impf. schwingen, vibro.
Вѝтлић, m. 1) dim. v. витао. 2) н. п. клободана, или злата.
Вѝтомӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Вѝторог, га, го, mit gewundenen Hörnern, cornibus tortis:
„Младе воке виторогe —
Вѝћа, m. (Рес. и Срем.) vide Вићо.
Вѝћан, m. Mannsname, nomen viri.
Вићѐнтија, } Vincenz Vincentius.
Вићѐнтије, }
Вѝћо, m. (Ерц.) 1) hyp. v. Вилип. 2) hyp. v. Вићентије.
Вѝчан, чна, но, bewandert, versatus: није он вичан томе послу.
Вѝшак, шка, m. das Mehr, der Überschuß, plus.
Вѝше, ober, supra.
Вѝшеград, m. Ort an der Drina, südlich von Zwornik, berühmt (im Sprichworte [illegible]) seine Brücke: Остаде као ку[illegible] на Вишеграду.
Вѝшек*, m. die Patrone, embolus igniarius.
Вишѐклук*, m. die Patrontasche, pera embolorum igniariorum.
Вишѐње, n. das Hangen, suspensio.
Вишѝна, f. die Höhe, altitudo. cf. висина.
Вѝшња, f. die Weichselkirsche, cerasum apronianum Linn.
Вишњѐви, adj. indecl. weichselfarb, colorem habens cerasi aproniani.
Вѝшњица, f. dim. v. вишња. 2) eine Art Fisolen, phaseoli genus. (3 село ниже Бијограда.
Вѝшњичица, f. dim. v. вишњица:
„Вишњичица род родила —
Вѝшњов, ва, во, der Weichselkirsche gehörig, cerasi aproniani.
Вѝшњовац, вца, m. ein Stab von Weichselholz, baculus e ligno cerasi aproniani.
Вѝшњовача, f. Weichselstock, fustis e ligno aproniano.
Вишњовӣк, m. der das Weichselwein, vinum e ceraso aproniano Linn.
Вѝшњовина, f. das Weichselholz, lignum cerasi aproniani Linn.
Вјѐверица, f. (Ерц.) das Eichhörnchen, sciurus. cf. јеверица.
Вјекова̑ње, n. (Ерц.) das Durchleben seiner Lebenzeit, vita.
Вјеко̀вати, кујем, v. impf. (Ерц.) sein Leben durchleben, vitam vivo:
„Да заједно вијек вјекујемо —
Вјенча́вање, n. (Ерц.) das Trauen (von Eheleuten), copulatio conjugialis.

Вјенча́вати, ам, v. impf. (Ерц.) trauen, jungere connubio.
Вјенча́ватисе, амсе v. impf. (Ерц.) sich trauen lassen, jungi connubio.
Вјенча̂н, на, но, (Ерц.) н. п. прстен, кошуља, Trau-Ring etc., copulatorius.
Вјенчаница, f. (Ерц.) 1) новци што се даду попу (а поп владици) за вјенчање, die Traugebühr, pecuniae debitae pro copulatione. 2) жиока, или гредица у какове зграде, der Trambaum, trabs.
Вјенча̂ње, n. (Ерц.) die Trauung, copulatio conjugialis.
Вје̏нчати, ам, v. pf. (Ерц.) trauen, conjugio jungo.
Вје̏нчатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) getraut werden, sich trauen lassen, connubio jungi.
Вје̏нчић, m. dim. v. вјенац.
Вје̏ра, f. (Ерц.) 1) der Glaube, fides. 2) Treu und Glaube, fides. 3) (ст.) Mann von Treu und Glauben, homo, amicus fidus:
„Здрав Милошу вјеро невјеро:
„Прва вјеро, потоња невјеро —
Вје̏ран, рна, но, (Ерц.) treu, fidelis.
Вјере̏ница љуба, f. (ст. Ерц.) т. ј. вјерна љуба:
„Вели њему љуба вјереница —
Вје̏рица, f. dim. v. вјера: вјерицу му његову!
Вје́рно̂ст, f. (Ерц.) die Treue, fidelitas.
Вјерова̂ње, (Ерц.) das Glauben, fides.
Вје̏ровати, рујем, v. impf. und pf. (Ерц.) glauben, credo. Волим (лакше је) вјеровати, него ићи те питати.
Вје̏тар, тра. m. (Ерц.) der Wind, ventus.
Вје̏трења̂к, m. (Ерц.) der Windbeutel, vanus, gloriosus.
Вје̏трењача, f. (Ерц.) т. ј. воденица, или пушка, 1) Windmühle, mola ventilis. 2) Windbüchse, telum pneumaticum.
Вјетре̂ње, n. (Ерц.) das Ausrauchen, evaporatio.
Вје̏трина, f. augm. v. вјетар.
Вје̏трити, им, v. impf. (Ерц.) dunsten, evaporor.
Вје̏трић, m. dim. v. вјетар.
Вјетро̀вит, та, то, (Ерц.) windig, ventosus.
Вјетро̀гоња, m. (Ерц.) vide вјетрењак.
Вјетро̀мет, m. (Ерц.) der Windstrom, flumen venti.
Вје̏чит, та, то, (Ерц.) ewig, aeternus.
Вје̏шала, n. pl. (Ерц.) der Galgen, patibulum.
Вје̏шалица, f. т. ј. меса, ein Stück geräuchertes Fleisch, segmentum carnis fumo duratae.
Вјеша̂ње, n. (Ерц.) das Hängen, suspensio.
Вје̏шати, ам, v. impf. (Ерц.) hängen, suspendo.
Вје̏шт, та, то, (Ерц.) der es versteht, geschickt, peritus.
Вјешта̂к, m. (Ерц.) der Geschickte, peritus.
Вје́штац, вјешца, m. (Ерц.) der Hexenmeister, veneficus.
Вјештина, f. (Ерц.) die Geschicklichkeit, Meisterschaft, scientia.
Вје̏штица, f. (Ерц.) die Hexe, venefica.

Вјештица се зове жена, која (по приповијеткама народним) има у себи некакав ђаволски ду, који у сну из ње изиђе и створисе у лептира, у кокош или у ћурку, па лети по кућама и једе људе, а особито малу ђецу: кад нађе човека ће спава, а она га удари некаквом шипком преко лијеве сисе те му се отворе прси док она извади срце и изједе, па се онда прси опет срасту. Неки тако изједени људи одма умру, а неки живе више времена: колико је она одсудила кад је срце јела; и онаковом смрти умру, на какову она буде намијенила. Вјештице не једу бијелога лука, и зато се млоги о бијелим и о божитњим покладама намажу бијелим луком по прсима, по табанима и испод пазуа: зашто кажу да оне на покладе највише једу људе. — Ни једној младој и лијепој жени не кажу да је вјештица, него све бабама (млада курва стара вјештица). Кад се вјештица један пут испо вједи и ода, онда више не може јести људе, него постане љекарица и даје траву изједенима. Кад вјештица лети ноћу, она се сија као ватра; и највише се скупљају на гувну; зато кажу да она, кад оће да полети од куће, намажесе некаквом масти испод пазуа, па рече: ни о трн ни о грм, већ на пометно гувно. Жена, која је вјештица, кад из ње изиђе онај ду, лежи као мртва, и да јој човек окрене главу ће су јој ноге биле, не би се више ни пробудила.

Кад у каквом селу помре млого ђеце или људи, и кад сви повичу на коју жену да је вјештица и да и је она појела: онда је вежу и баце у воду да виде може ли потонути (зашто кажу да вјештица не може потонути); ако жена потоне, а они

је извуку на поље и пусте, ако ли не могбуде потонути, а они је убију, зашто је вјештица. — Куд ће вјештица, него у свој род.
Вјештичина, f. augm. v. вјештица.
Вла, Влаа, m. 1) der Walach, Valachus. 2) Турци (особито Бошњаци) зову и Србље (кашто и све ришћане) Власима.
Влага, f. die Feuchtigkeit, humor.
Власт, f. die Herrschaft, dominatus.
Владање, n. das Herrschen, dominatio.
Владати, ам, v. impf. herrschen, dominor.
Владатисе, амсе, v. r. impf. sich betragen, se gerere.
Владета, m. Mannsname, nomen viri.
Владика, m. der Bischof, episcopus.
Владисав, m. Mannsname, nomen viri.
Владичење, n. das Einweihen zum Bischof, consecratio episcopi.
Владичин, на, но, des Bischofs, episcopi.
Владичити, им, v. impf. zum Bischof weihen, consecrare episcopum.
Владичитисе, имсе, v. r. impf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopus.
Владоје, m. Mannsname, nomen viri.
Владун, m. Mannsname, nomen viri.
Влажан, жна, но, feucht, humidus.
Влажење, n. das Befeuchten, humectatio.
Влажити, им, v. impf. befeuchten, humecto.
Влаиња, f. 1) die Walachin, Valacha; 2) bey den Bosnertürken auch die Serbin, serba:
„Него ћу се оженит' Влаињом
„Из Поцерја главитом ђевојком —
„Влаињу ћу младу обљубити
„На срамоту Лазаревић Луки
„И Чупићу, који Дрине чува —
Влаињица, f. dim. v. Влаиња.
Влаисав, m. Mannsname, nomen viri.
Влајко, m. Mannsname, nomen viri.
Влакно, n. der Flachs (das Flachshaar), linum.
Влас, m. die zwente Gattung Flachs, lini genus minus longi.
Власан, сна, но, vide власпан.
Власанице, f. pl.
„До Зворника па до Власаница —
Власац, сца, m. црви (као длаке) што се у ранама заметну.
Власник, m. der Eigenthümer, dominus, proprietarius.
Власт, f. die Macht, potestas.
Властан, сна, но, der Macht hat, berechtigt, jus habens.
Властељ, m. der Machthaber, potens:
„Овде нама кажу
„Старога властеља —
Влат, m. vide клас.
Влатак, тка, m. hyp. v. влат.
Влатање, n. vide класање.
Влатати, ам, vide класати.
Влатко, m. Mannsname, nomen viri.
Влаћ, m. Mannsname, nomen viri.
Влаће, n. (coll.) die Aehren, aristae.
Влачење, n. 1) das Eggen, occatio. 2) das Hecheln, pectinatio.
Влачити, им, v. impf. 1) орање (т. j. дрљати), eggen, occo. 2) кућељу или лан (т. j. гребенати), hecheln, pectino.
Влашац, шца, m. eine Art Lauch, porri genus.
Влаше, шета, n. der junge Вла, puer vlachus.
Влашење, n. das Walachisiren, mutatio in valachum.
Влашик, m. vide влашац.
Влашина, f. augm. v. Вла.
Влашити, им, v. impf. zum Walachen machen, facio esse valachum.
Влашитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Walachen machen, facere se valachum.
Влашићи, m. pl. das Siebengestirn, plejades.
Влашка, f. die Walachey, Valachia.
Влашки, ка, ко, 1) walachisch, valachicus. 2) adv. walachisch, valachice, cf. Вла 2.
Влашко, m. Mannsname, nomen viri.
Влинта, f. die Flinte, flinta (telum majus):
„Пуне влинте у плећ' окренули —
Во, вола, m. der Ochs, bos.
Вода, f. das Wasser, aqua.
Водање, n. das Herumführen, z. B. des Pferdes, circumductio.
Водати, ам, v. impf. н. п. коња, führen, circumduco.
Водатисе, амсе, v. r. impf. mit jemand Hand in Hand spazieren gehen, deambulo cum aliquo.
Воден, на, но, н. п. крушка, јабука, вино, wässerig, aquosus.
Водена неђеља, f. die erste Woche nach Ostern, die weiße Woche, hebdomas prima a paschate.
Водени, на, но, н. п. кос, суд, тиква, Wasser-, aquaticus.
Воденица, f. die Wassermühle, mola aquaria. По двапут се у воденицу говори. Виче као да је у воденицу грађен.
Воденичар, m. der Müller, molitor.
Воденичарев, ва, во, vide воденичаров.
Воденичарка, f. die Müllerin, molae domina; molitoris uxor.

Воденича̑ров, ва, во, des Mühlers, molitoris.
Воде̏нничица, f. dim. v. воденица.
Воденичи̑ште, n. der Ort wo eine Mühle gestanden, locus ubi mola fuit.
Воде̏нични̑, на, но, н. п. камен, коло, Mühl=stein, =rad, molaris.
Во̏дијер, m. (Ерц.) das Gefäß, worin der Heumacher sein Wetzgeräthe bey sich trägt, vas foeniseccae.
Води̑р, m. (Рес. и Срем.) vide водијер.
Во̏дити, им, v. impf. 1) führen, duco, 2) läufig seyn (von der Kuh), ruit in venerem.
Во̏дица, f. 1) dim. von вода. 2) Weihwasser, aqua lustralis.
Водича̑р, m. der Weihwasserträger, camillus (?). Зашао од куће до куће као водичар. Кад водичар отпоје Спаси Господи, и покропи водицом по кући, онда обично рече: „Штоје попово да је готово: ча„нак граа и повјесма два, удо меса „и чанак ораа и пару на крст."
Во̏дњика, f. Wasser das im Winter über Holzäpfel gestanden und so angesäuert getrunken wird, aqua acida.
Водо̀ноша, m. der Wasserträger, aquator.
Водо̀пија, f. } der Wegwart, die Wegewarte, cichorium intybus Linn.
Во̏доплав̑, m. }
Водурина, f. augm. v. вода.
Во̏ђ, m. der Führer eines Blinden, dux coeci.
Во̏ђа, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide вођ.
Во̏ђев, ва, во, des Führers, ductoris.
Вођѐње, n. das Führen, ductio.
Во̏ђица, f. у везу као прутак, ein Zweig in der Stickerey, ramulus acu pictus.
Вожѐње, n. das Führen (zu Land und zu Wasser), vectio, vectura.
Во̏з, m. товар на колима или на саонима, н. п. воз дрва, сијена, ein Wagenvoll, currus (?).
Воза̑љка. f. дрво (понајвише рачвасто) што се метне на њега пређа кад се навија.
Во̏зање, n. das Führen, vectio, vectura.
Воза̑р, m. der Ruderer, remex:
„Дај ти мене тридесет возара
„И пред њима возара Лазара—
Воза̏рев, ва, во, vide возаров.
Воза̏ров, ва, во, des Ruderers, remigis.
Во̏зати, ам, v. impf. führen, veho.
Во̏затисе, амсе, v. r. impf. fahren, vehor.
Во̏зидба, f. das Führen, vectio.
Во̏зити, им, v. impf. führen, veho.
Во̏зитисе, имсе, v. r. impf. fahren, vehor.
Возма̑јстор, m. (der Wasenmeister) der Schinder, excoriator morticinorum.
Во̏иловица, f. намастир код Дунава близу Панчева. Во̏иловички̑, ка, ко, von Воиловица.
Во̏ин, m. Mannsname, nomen viri.
Во̏ица, m. Mannsname, nomen viri.
Во̏јвода, m. General, dux.
Во̏јводин, на, но, des Generals, ducis.
Во̏јводиница, f. die Generalin, ducis uxor.
Во̏јводити, им, v. impf. zum General machen, ducem appello.
Во̏јводитисе, имсе, v. r. impf. sich für einen General ausgeben, pro duce se gerere.
Војводица, m. dim. v. војвода.
Војводова̑ње, n. das Wojwodseyn, vojvodatus.
Во̏јводовати, дујем, v. impf. Wojwod seyn, sum vojvoda.
Во̏јводски̑, ка, ко, 1) generalmäßig, ducum. 2) adv. wie ein General, ducis more.
Во̏јводство. n. die Würde eines Wojwoden, vojvodatus.
Војвођење, n. das Ernennen zum Wojwoden, vojevodae appellatio.
Во̏јдраг, m. Mannsname, nomen viri.
Војева̑ње, n. das Kriegen, belligeratio.
Војѐвати, војујем, v. impf. kriegen, bellare.
Во̏јевода, m. vide војвода.
Војни̑к, m. der Krieger, miles.
Во̏јница, f. der Krieg, die Kriegszeit, belli tempus.
Во̏јница, f. варош у Босни. Во̏јнички̑, ка, ко, von Војница.
Војни̑чки̑, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. soldatisch, more militari.
Војно, m. (ст.) муж, Gemahl, maritus:
„Како не ћу бледа бити?
„Војно ми је пијаница—.
Во̏јнов, ва, во, (ст.) des Gemahls, mariti:
„Веселисе војнова мајко—.
Во̏јска, f. das Kriegsheer, exercitus.
Во̏јта, eine Art Kartenspiel,
Во̏јштина, f. augm. v. војска.
Во̏јштити, им, v. impf. на кога, kriegen, belligero.
Во̏јшћење, n. das Kriegen, belligeratio.
Во̏ко, m. (pl. воци) hyp. v. во, особито кад бабе теоце: пос воко пос! ма воко ма!
Во̏латисе, лалисе, v. r. pf. m. j. шпанови, im Spiele гавратисе.

Вола̂ш, m. Ochsenname, nomen bovi indi solitum.
Во̀лети, лим, (Рес.) vide вољети.
Во̀лити, им, (Срем.) vide вољети.
Воловодница, f волови, што иду за кравом, кад води крава, die Freyer der läufigen Kuh, vaccae proci.
Во̀ловскӣ, ка, ко, 1) н. п. месо, Ochsen-Fleisch, caro bubula. 2) adv. auf Ochsen Art, boum more.
Во̀ловскӣ језик, m. die Ochsenzunge, anchusa officinalis Linn.
Во̀ловско̄ око, n. das Ochsenauge, chrysanthemum leucanthemum Linn.
Волу̀јара, f. некаква звијезда, коју ратари познају, и кад она изиђе онда већ иду тражити волове.
Волуја̂рка, f. 1) eine Art Trauben, uvae genus. 2) vide волујара.
Волу̀јскӣ, ка, ко, vide воловски.
Во̀ља, f. 1) der Wille, voluntas. Од воље му (је, или стоји) као шокцу пост. 2) гуша у кокоши или у тице, der Kropf der Henne, des Vogels, guttur.
Во̀љан, љна, но, 1) frey, вољан си, du kannst es thun, per te stat. 2) guter Laune, guter Dinge, laetus:
„Вољан буди царе господине!—
Во̀љанӣ Боже! (verwundernd) guter Gott, bone Deus!
Во̀љети, лим, v. impf. (Ерц.) lieber wollen, malo.
Во̀љица, f. dim. v. воља.
Вори́нта, f. der Gulden, florenus.
Воршпа̂н, m. vide вошпан.
Во̀сак, ска, m. das Wachs, cera.
Во̀тање, n. das Narren, ductatio.
Во̀тати, ам, v. impf. кога, narren, bey der Nase herumführen, ducto.
Вотња̂к, m. 1) der Obstgarten, pomarium. 2) село у Рађевини (близу Лознице). 3) зидине од намастира (у селу Вотњаку, на лијевом бријегу ријеке Штире), cf. затрониошити.
Вотња̀чић, m. dim. v. вотњак.
Воћа̀р, m. 1) der Obstliebhaber, amans pomorum. 1) der Obsthändler, Oebstler, qui poma venditat.
Во̀ће, n. das Obst, poma. У своје воће кад ко оће.
Во̀ћка, f. der Obstbaum, pomus.
Воћња̂к, m vide вотњак.
Во̀ци, pl. v. воћо:
„Отписни потписни,
„Воци ти кориснн.
Во̀ч! interj. Laut, um ein Rind davon zu jagen, sonus abigendi bovem.
Во̀чић, m. dim. v. во.
Во̀чке! vide воч.
Вошпа̂н, m. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) die Vorspann, equi vehiculares.
Во̀штан, на, но, wächsern, cereus.
Вошта̀ница, f. die Wachsleinwand, ceratum.
Вошта̂рница, f. das Wachshaus, wo das Wachs gepreßt wird, cella ceraria (?)
Воште̂ње, n. vide вошћење.
Во̀штина, f. (augm. v. восак) die Wachstrebern, recrementa ceraria.
Во̀штити, им, v. impf. wichsen, cero.
Вошће̂ње, n. das Wichsen, ceratio.
Вр̑, врља, m. (у Ерц. и врг) das Oberste einer Sache, Gipfel, summitas, cacumen.
Вра́бац, пца, m. der Sperling, passer.
Вра̀бица, f. das Weibchen des Sperlings, passer femina.
Вра̑г, m. der Teufel, diabolus. cf. ђаво.
Врагађу̑р, m. Питали бабу, кад је ишла на панађур, куда ће, а она пуна радости одговорила: „идем „на панађур ђур". А кад се вратила с панађура, онда је запитали: „ђе си била бако?" „На панађуру и на врагађуру" (одговорила љутита).
Врагова̂ње, n. der Muthwille, petulantia.
Врагова̀ти, гујем, v. impf. Muthwillen treiben, petulantem esse.
Врагола̂н, m. der Muthwillige, petulans
Врагола̀ст, та, то, muthwillig, petulans.
Врагола̀ије, f. pl. die Teufeleyen, nequitiae.
Враголиса̂ње, n. vide враговање.
Вратолисати, лишем, vide враговати.
Враго̀лити, им, vide враговати.
Враго̀лица, f. vide ђаволица.
Враго̀лство, n. der Muthwille, levitas.
Враголење, n. vide враговање.
Вра́жјӣ, жја, жје, teuflisch, diabolicus.
Вражогрнци, m. pl. село на лијевом бријегу Тимока у Црној ријеци (туда говоре и грнац и лонац).
Врајко̀р, m. das Freycorps, manus volonum.
Врајко́рац, рца, m. der Freycorist, volo.
Врајко̀рија, f. die Freycorps, volonum copiae.
Врајко̀рскӣ, ка, ко, Freykorps-, volonum.
Вра̀јт, m. (у Срнјему у Бачк. и у Бан.) der Gefreyte, miles gregarius immunis statione.
Вра̂н, m. vide гавран:
„Ја два врана, два по Богу брата —
Вра̂н, на, но, schwarz, ater.
Вра̂на, f. die Krähe, cornix.

Вра̏нац, нца, m. der Rappe (schwarzes Pferd,) equus ater.
Вра́нење, n. vide врањење.
Вранѐтина, f. augm. v. врана.
Вра̏неш, m. Mannsname, nomen viri.
Вра̏нило, n. die Schwärze, atramentum.
Вранилова трава, f. ein schwarzes Färbekraut, nomen herbae.
Вра̏нин, на, но, der Krähe, cornicis.
Вра́нити, им, v. impf. schwärzen, atro.
Вра̏нић, m. das Küchlein der Krähe, pullus cornicis.
Вра́нчев, ва, во, dem Rappen gehörig, equi atri.
Вра̏нчић, m. dim. v. вранац.
Вра̏нц, m. die Franzosen (Krankheit), lues venerea.
Вра̏нцав, ва, во, venerisch, morbo gallico corruptus.
Вранца̑ње, n. das Anstecken mit Franzosen, infectio venerea.
Вра̏нцати, ам, v. impf. mit Franzosen anstecken, inficio morbo gallico.
Вра̏нцатисе, амсе, v. r. impf. venerisch werden, infici morbo gallico.
Вра̏нцљив, ва, во, vide вранцав.
Вра́њење, n. das Schwärzen, atratio.
Вра̀њӣ, ња, ње, Krähen-, z. B. Nest, cornicis.
Вра̀њӣ лук, m. eine Art Lauch, porri genus.
Вра́пчев, ва, во, des Sperlings, passeris.
Вра̏пчић, m. dim. v. врабац, passerculus.
Вра́пчје̑ сјеме, n. Name einer Pflanze, plantae genus.
Врапчјӣ (вра̀пчјӣ), чја, чје, den Sperlingen gehörig, passerinus.
Вра́пчјӣ нокти, m. pl. Name einer Pflanze, plantae genus.
Вра̑с, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Fraiß (österr. die Фрас), epilepsia.
Вра̑т, m. der Hals, collum.
Вра́та, n. pl. 1) die Thüre, fores. 2) das Thor, porta:
„Граду врата рано затворајте—
Вратаоца, n. pl. dim. v. врата.
Врата̑р, m. der Thorwärter, janitor.
Врата́рев, ва, во, } des Thorwärtes,
Врата́ров, ва, во, } janitoris.
Врата̀шца, n. pl. vide вратаоца.
Вра̀тило, n. der Garnbaum, jugum tentorium. Вратила су два: предње (или шупље) и стражње; на стражњем је навијена пређа, а на предње се навија платно.
Вра̀тина, f. augm. v. врат.
Вра́тити, им, v. pf. 1) umkehren machen, converto (reice capellas Virg.) 2) zurückgeben, restituo.
Вра́титисе, имсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
Вра̀тић, m. dim. v. врат.
Вра̀тич, m. vide повратич.
Вра́тна̑, f. намастир у крајини Неготинској.
Вра́тнӣ, на, но, н. п. кост, жиле, Hals-, colli.
Вра̀тнице, f. pl. врата од прућа исплетена, или од древета начињена, das Gatterthor, porta clathrata. Вратнице понајвише стоје на путу, и затворајусе да не иде марва у поље; или на тору.
Врато̀лом, m. (Scheltwort) du Halsbrecher, audax.
Вратоло̀мије, m. Bartholomäus, Bartholomaeus.
Вра̑тор, m. der Frater (Mönch, Klosterbruder), monachus latinus, cf. пратор.
Вра̑торов, ва, во, des Fraters, monachi latini.
Вра̑торскӣ, ка, ко, 1) fratrisch, monachalis, 2) adv. fratrisch, monachorum more.
Враћа̑ње, n. 1) das Umkehren, conversio. 2) das Wiedererstatten, restitutio.
Вра̀ћати, ам, v. impf. 1) umkehren machen, converto, rejicio. 2) wiedergeben, restituo.
Вра̀ћатисе, амсе, v. r. impf. umkehren, saepe revertor.
Вра̑ч, m. 1) Wahrsager, divinus, cf. погађач, гатар. 2) Hexenmeister, magus.
Вра́чање, n. 1) das Wahrsagen, divinatio. 2) das Hexen, incantatio.
Врача̑р, m. 1) vide врач. 2) die Umgegend von Belgrad, die zwar поље heißt, aber hügelig ist:
„Док ми гледа крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље—
Вра̀чара, f. гатара, 1) die Wahrsagerin, divina. 2) die Hexe, Zauberin, maga.
Врача́рев, ва, во, vide врачаров.
Врача̀рина, f. die Wahrsagergebühr, quod divino datur.
Врача́ров, ва, во, des Wahrsagers, Hexenmeisters, divini; magi.
Вра́чати, ам, v. impf. 1) wahrsagen, divinare. 2) hexen, incanto.
Вра́чев, ва, во̀, vide врачаров.
Вра̏чи, m. pl. die heil. Aerzte (Kosmas und Damian), medici (Cosmas et Damianus).
Вра̀шкӣ, ка, ко, 1) teuflisch, diabolicus. 2) adv. teuflisch, diabolice.
Вр́ба, f. die Weide, (Baum), salix. То

је на врби свирала (d. i. nichts). Кад врба грожђем роди (nie).

Врба̑с, m. 1) вода у Босни. 2) село у Бачкој.

Вр̀бица, f. dim. v. врба.

Врбља̏к, m. die Weidengegend, das Weidengebüsch, salictum.

Вр̀бов, ва, во, Weiden=, z. B. Laub, salicis. Поуздаписе у кога, као у врбов клин.

Врбо̀вати, бујем, v. pf. u. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) werben (zum Kriegsdienste), perducere (ad militiam).

Врбо̀ватисе, бујемсе, v. r. pf. sich anwerben lassen, do me (ad militiam).

Вр̀бовина, f. Weidenholz, lignum salignum.

Врбо̀вка, f. Werbung, comparatio (delectus) militum.

Врбопу̑ц, m. die Zeit, da die Weide ausschlägt (mit satyrischen Nebenbegrif), tempus quo salix frondescit.

Вр̀вети, вим (Рес.) } vide врвљети.
Вр̀вити, вим (Срем.) }

Врвље̑ње, n. das Gedränge von hinströmenden Menschen, turba properantium.

Вр̀вљети, вим, v. impf. (Ерц.) wohin strömen (von Menschen), confluo.

Вр̀вца, f. die Schnur, funiculus:
„Вуку му се за ногама врвце —

Вр̏г, m. крбањ, ein Schöpfgefäß von Kürbis, haustrum e cucurbita.

Вр̀гнути, нем, vide врћи.

Вр̀горац, рца m. Stadt in Dalmatien:
„Ти отиди на Вргорцу граду,
„Те савежи Шарића Асана —

Врда̂ње, n. das Ausweichen, declinatio.

Вр̀дати, ам, v. impf. auszuweichen suchen, declinare.

Врдни̑к, m. 1) село у фрушкој гори. 2) намастир код тог села (тај се намастир зове и Раваница). Врдни̑чанин, човек из Врдника. Врдни̑чкӣ, ка, ко, von Врдник. Врдни̑чкā кула, старе зидине на брду више Врдника.

Вр̀днути, нем, v. pf. ausweichen, declino.

Вр̀бање, n. das Lauern, insidiae.

Вре̏бати, ам, v. impf. lauern, insidior.

Вре̏ва, f. der Tumult, tumultus.

Вре̏дан, дна, но, (Рес. и Срем.) vide вриједан.

Вре̏дити, им, (Рес. и Срем.) vide вриједити.

Вредно̀ћа, f. der Werth, die Würdigkeit, dignitas.

Вре̏ђање, n. (Рес. и Срем.) vide вријеђање.

Вре̏ђати, ам, (Рес. и Срем.) vide вријеђати.

Вре̏жа, f. (Рес. и Срем.) vide врјежа.

Вре̏знути, нем, v. pf. einen Streich versetzen, baculo percutio (onomatop.)

Врело, n. извор, die Quelle, der Ursprung des Flußes, fons.

Вре́ме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide вријеме.

Вре̏менит, та, то, betagt, provectae aetatis.

Вре̏њак, њка m. eine Art Hautkrankheit, genus morbi cutanei.

Вре̏ње, n. das Sieden, aestuatio.

Вре̏о, врела, ло, heiß, fervidus.

Вре̏оце, n. dim. v. врело, das Quellchen, fonticulus.

Вретена̑р, m. der Spulmacher, fistularius.

Врете̏нара, f. н. п. мјерица, котарица, der Korb, worin die voll angesponnenen Spulen gethan werden, sporta fusis plenis adservandis.

Вретена́рев, ва, во, } des Spulmachres,
Вретена́ров, ва, во, } fistularii.

Врете̏но, n. 1) die Spule, fistula netoria. 2) вретено у кола воденичнога, die Achse am Mühlrade, axis.

Врете́нце цета, n. dim. v. вретено.

Вре̏ти, врим, v. impf. sieden, aestuo. 2) ври тамо нешто, es ist ein Getöse, Tumult, tumultuantur.

Вре̏ћа, f. der Sack, saccus.

Врећѐтина, f. augm. v. врећа.

Вре̏ћица, f. dim. v. врећа

Врећу̀рина, f. vide врећетина.

Вр̏зино коло, n. Срби приповиједају, да неки ђаци, кад изуче дванаест школа, отиду (њи 12 мора бити) на врзино коло (да доврше са свим и да се закуну? А ђе је то врзино коло? и шта је? Бог би га знао.), и онђе некакву особиту књигу чатећи нестане једнога измеђ њи дванаест (однесу га ђаволи или виле), но они не могу познати кога је нестало. (Тај је био и на врзину колу — говорисе за човека који је млого учио —).

Такови ђаци послије зовусе Грабанцијаши, и иду са ђаволима и са вилама, и воде облаке у вријеме грмљаве, олује и туче. Грабанцијаши су сви издрпани (какав је издрпан) као грабанцијаш).

Врије̏ћи, вршем, v. impf. (Ерц.) Getreide austreten (mit Pferde), tero frumentum.

Ври̏ска, f. ein durchdringendes Geschrey z. B. von Kindern, wiehernden Pferden, sonus acer.

Ври̏снути, нем, v. pf. aufschreyen, exclamo.

Вр̀шак, шка, ко, (у Сријему, у Бачк. и

у Бан.) 1) frisch, recens, cf. мазе, пријесан. 2) frisch, hurtig, celer.
Вриштање, n. das durchdringende Schreyen, clamor vehemens.
Вриштати, тим, v. impf. durchdringend schreyen, clamo acriter.
Вриједан, дна, но, (Ерц.) würdig, dignus.
Вриједити, им, v. impf. (Ерц.) werth seyn, valeo: вриједи царева града.
Вријеђање, (Ерц.) das Anstoßen, Aufreißen der Wunde, divulsio, offensio.
Вријеђати, ам, v. impf. (Ерц.) aufreißen (die Wunde), rumpo, offenda.
Вријеђатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) seine Wunde aufreißen, divello ipse vulnus meum, offendens.
Вријежа, f. (Ерц.) 1) der Stängel (z. B. des Kürbisses, der Melone), surpus. 2) пасја вријежо! (Scheltwort gegen Kinder) convicium in pueros.
Вријеме, времена, n. (Ерц.) 1) die Zeit, tempus. 2) Wetter, tempestas.
Врка, f. das Knurren, z. B. der Katze, murmur.
Вркнути, не, v. impf. wegschmettern, cum strepitu avolo.
Врлез, m. die Verlesung (der Soldaten), recitatio nominum militum: отишли војници на врлез.
Врлезовање, n. das Verlesen, recitatio.
Врлезовати, зујем, v. impf. und pf. verlesen, recito nomen (ја сам ове светри ријечи слушао 1807 године ђе се говоре на Дрини у војсци Ваљевској; и сам сам ишао те врлезовао војску).
Врлет, f. die Steile, declivitas.
Врлетан, тна, но, steil, praeceps.
Врлина, f. vide доброта.
Врло, vide веома.
Врлоћа, f. vide врлина.
Врлудање, n. das Gehen (und Thun) eines, der sich nicht wohl befindet, incessus hominis aut bestiae minus bene valentis.
Врлудати, ам, v. impf. ich gehe (oder sehe aus), wie einer der sich nicht wohl befindet, incedo ut minus bene valens.
Врљав, ва, во, am Auge beschädigt, laesus oculo.
Врљање, n. das Schlendern, ambulatio.
Врљати, ам, v. impf. schlendern, ambulo.
Врљика, f. die Stange zum Einzäunen, tignum (pertica) sepiendo horto.
Врљити, им, v. pf. werfen, wegwerfen, jacio. cf. бацити, турити.
Врљичица, f. dim. v. врљика.
Врљо, m. der an einem Auge beschädigt, saucius altero oculo.
Врндање, n. 1) das grobe Spinnen, netio crassioris lini. 2) das Daherplaudern, garritus.
Врндати, ам, v. impf. 1) прести на велико вретено, grob spinnen, nere crassius linum. 2) daher plaudern, nugas profero.
Врндуљ, m. највише се говори у множ. броју врндуљи, и dim. врндуљћи (Самотвори точкови као воденично камење, или кола од такови точкова. На таковим точковима стоје обично Турски топови), eine Art Rades, aus einem Stücke, rotae genus.
Врнути, нем, vide вратити.
Врнутисе, немсе, vide вратитисе.
Врчаница, f. einer der Riemen, die an der Opanke statt des Oberleders sind, lorum crepidae.
Врчање, n. 1) das Anmachen der Ober-Riemen der Opanken, aptatio lororum superiorum crepidae. 2) das undeutliche Reden eines Mißvergnügten, mussitatio.
Врчати, ам, v. impf. 1) опанке, die Oberriemen anmachen, lora superiora apto. 2) zornig reden, mussito.
Врсан, сна, но, vide вршан.
Врсник, m. der mit mir gleichen Alters ist, aequalis.
Врсница, f. die mit mir gleichen Alters ist, aequalis.
Врсноћа, f. die Ordentlichkeit, Bravheit, frux (?).
Врста, f. Reihe, series.
Врстан, сна, но, ordentlich, frugi.
Врстање, n. das Stellen in Reih und Glied, collocatio in ordine.
Врстатисе, амсе, v. r. impf. sich in Reih und Glied stellen, in ordine colloco:
А. Врстајтесе, ето цара Мутапа!
Б. Врстаосе не врстао, не ма нас више него —
Врстелези (т. ј. врзи те лези), (komisch als) Feiertagsname, dies festus fictus joci caussa:
А. какав је данас светац?
Б. врстелези!
Вртаљ, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Viertheil, vide четврт.
Врталче, чета n. буре од четврти акова.
Вртање, n. 1) vide враћање. 2) das Aufbrechen der Nüße mit dem Messer, effractura nucis ope cultri.
Вртати, врћем, v. impf. 1) vide враћати. 2) орае, die Nüße aufbrechen, effringo nucem cultro.
Вртатисе, врћемсе, vide враћатисе.
Вртење, n. (Рес.) vide врћење.
Вртети, тим (Рес.) vide врћети.

Вр̀тетисе, тимсе, (Рес.) vide врћетисе.
Вр̀тити, им, (Срем.) vide врћети.
Вр̀титисе, имсе, (Срем.) vide врћетисе..
Вр̀тлог, m. der Wasserwirbel, vortex.
Вртògлав, ва, во, schwindlig, vertiginosus.
Вртòглавица, f. der Schwindel, vertigo.
Вр̀ћење, n. 1) das Bohren, terebratio. 2) das Drehen, volutio.
Вр̀ћети, вртим, v. impf. (Ерц.) bohren, terebro.
Вр̀ћетисе, вртимсе, v. r. impf. (Ерц.) sich drehen, vertor.
Вр̀ћи, вргнем, v. pf. thün (stellen, legen), pono.
Вр̀ћи, вршем, (у Бачкој) vide вријећи.
Вр̀ћисе, вргнемсе, v. r. pf. на кога, wem nacharten, nachgerathen, imitor. Депе се вргне и на ујца преко Дунава, акамо ли на слугу у кући.
Вр̀ћ (comp. врућ̂и),ћа,ће, heiß, fervidus.
Врућ̀ина, f. die Hitze, aestus.
Врућ̀ица, f. hitziges Fieber, febris ardens.
Врућ̀ичина, f. augm. v. врућица.
Врућ̀штина, f. vide врућичина.
Вру̀шка̂ гора, f. vide фрушка —
Вру̀шкиња, f. eine Art Kirschen, cerasi genus.
Врц, cf. трц врц.
Врца̂ње, n. 1) das schnelle Hin- und Herbewegen, micatio. 2) das Sprützen, emicatio.
Вр̀цати, ца, v. impf. sprützen, emico: „Црна крвца кроз кошуљу врца —
Вр̀цатисе, амсе, v. r. impf. sich schnell hin- und herbewegen (z. B. wenn ein Mann ein Frauenzimmer nachäffen will), mico?
Врцка̂ње, n. dim. v. врцање.
Вр̀цкатисе, амсе, dim. v. врцатисе.
Вр̀чак, чка m. vide мачак.
Вр̀чање, n. das Knurren, murmur.
Вр̀чати, чим, v. impf. као мачка, или као празно вретено кад се обрће, knurren, murmuro.
Врша̂ј, m. eine Schicht Garben, die auf einmal ausgetretten wird, stratum.
Вр̀шак, шка m. vide вршчић 1.
Вр̀шац, шца m. die Stadt Werschetz (im Banat).
Вр̀шачки, ка, ко, Werschetzer=,
Вр̀шење, n. das Austreten (des Getreides), trituratio.
Вр̀шидба, f. das Austreten, trituratio.
Вр̀шитисе, шисе, v. r. impf. in Erfüllung gehen, perficior: вршисе вола Божја.
Вр̀шка, f. die Fischreuße, nassa.

Вр̀шић, m. vide црепуља.
Вр̀шчанин, m. einer von Werschetz.
Вр̀шчић, m. 1) dim. v. вр. 2) (ржчић) dim. v. врг.
Врљо, врла, ло, vide добар.
Врљ̀вит, та, то, н. п. гора, ein Berg mit vielen Spitzen, cacuminosus(?).
Втица, f. (у Ерц.) vide тица.
Ву̀драг (Вукдраг), m. Mannsname, nomen viri
Ву̀зман, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀ило, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀ин, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Вуја, m. (Рес. и Срем.) vide Вујо.
Вуја̂дин, m. Mannsname, nomen viri.
Вуја̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀јан, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀јана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ву̀јета, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀јо, m. (Срц.) 1) hyp. v. Вук 2) hyp. v. Вуица.
Ву̀јко, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀јчета, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀јчин, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̑к, m. 1) der Wolf, lupus. 2) Mannsname, nomen viri. Кад се какво̂ј жени не даду ђеца, онда нађене ђетету име вук (да га не могу вјештице изјести: зато су и мени овако име нађели).
Ву̀ка, f. Fluß bey Буковар.
Вука̂дин, m. Mannsname, nomen viri.
Вука̂ло, m. Mannsname, nomen viri.
Вука̂љ, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀кана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ву̀кас, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀кац, кца, m. Mannsname, nomen viri.
Вука̂ч, m. Mannsname, nomen viri.
Вука̀шин, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀кеља, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀кић, Mannsname, nomen viri.
Ву̀кман, m. Mannsname, nomen viri.
Вукми̂л, m. Mannsname, nomen viri.
Вукми̂р, m. Mannsname, nomen viri.
Ву̀кмира, f. Frauenname, nomen feminae.
Вукова̂р, m. Stadt in Slavonien, nomen urbis. Вуковарац (рца), човек из Вуковара. Вукова̂рски, ка, ко, von Буковар.
Ву̀ковоје, m. Mannsname, nomen viri.
Вукòдлак, m. вампир, der Vampyr, vampyrus (das Vulcolacsac im Adelung a. v. Vampyr). Вукодлак се зове човек, у кога (по приповијеткама народним), послије смрти 40 дана, уђе некакав ђаволски ду, и оживи

га (повампирисе). Потом вукодлак излази ноћу из гроба и дави људе по кућама и пије крв њихову. Поштен се човек не може повампирити, већ ако да преко њега мртва прелети каква тица, или друго какво живинче пређе: зато свагда чувају мрца да преко њега што не пређе. Вукодлаци се обично појављују зими (од Божића тамо до Спасова дне). Како почну људи млого умирати по селу, онда почну говорити да је вукодлак у гробљу (а ђекоји почну казивати да су га ђе ноћу виђели с покровом на рамену), и стану погађати ко се повампирио. Кашто узму врана ждријепца без биљеге, па га одведу на гробље и преводе преко гробова, у којима се боје да није вукодлак: зашто кажу да такови ждријебац не ће, нити смије, прећи преко вукодлака. Ако се о ком увјере и догодисе да га ископавају, онда се скупе сви сељаци с глоговим кољем (зашто се он само глогова коца боји: зато говоре, кад га спомену у кући, „на путу му брећ и глогово трње" — зашто су и бротињаци покривени глоговим трњем —), па раскопају гроб, и ако у њему нађу човека да се није распао, а они га избоду оним кољем, па га баце на ватру те изгори. Кажу да таковога вукодлака нађу у гробу а он се угојио, надуо и поцрвењео од људске крви („црвен као вампир"). Вукодлак долази кашто и својој жени (а особито ако му је лијепа и млада) те спава с њоме; и кажу да оно дијете не ма костију које се роди с вукодлаком. А у вријеме глади често га привиђају око воденица, око амбара житнице и око чардака и кошева кукурузније.

Вукоје, m. Mannsname, nomen viri.

Вукједина, f. der Wolfsbiß, admorsus lupi; (приповиједају) кад жена трудна једе меса од овце, или од козе, коју је вук јео, онда по њезином ђетету, кад се роди, изиђу некакве ране, које се зову вукоједина. Вукоједина се кади измечетом и тим се лијечи.

Вукола, m. Mannsname, nomen viri.

Вукоман, m. Mannsname, nomen viri.

Вукосав, m. Mannsname, nomen viri.

Вукосава, f. Frauenname, nomen feminae.

Вукота, m. Mannsname, nomen viri.

Вукотићи, m. pl. cf. сјекутићи (само у оној загонетки).

Вуксан, m. Mannsname, nomen viri.

Вукша, m. Mannsname, nomen viri.

Вуле, m. Mannsname, nomen viri.

Вулета, m. Mannsname, nomen viri.

Вуна, f. die Wolle, lana.

Вунен, на, но, wollen, laneus.

Вуница, f. 1) dim. v. вуна. 2) вунени конци, der Wollzwirn, filum laneum duplicatum.

Вунко, m. Mannsname, nomen viri.

Вунта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Pfund, pondo.

Вунташ, m. т. ј. лан, Flachs, der pfundweise verkauft (verpackt) wird, linum quod jam pensum venditur.

Вунташкӣ, ка, ко, н. п. кантар, die Pfundwage, libra quae pondo exhibet.

Вунцут, m. der Hundsfott (österr. Hundsfutt), nebulo.

Вунцутарија, f. die Hundsfötterey, res scelesta.

Вуруна* (вурӯна), f. vide пећ.

Вуруница (вуруница), f. dim. v. вуруна.

Вурунскӣ, ка, ко, н. п. лончић, Ofen=, fornacalis.

Вурунџија*, m. 2) der Ofenmacher, fornacarius. 2) der Becker, pistor.

Вући, вучем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.

Вуцибатина, f. 1) der mit dem Stocke herumspaziert, otiosus cum baculo. 2) der offenbar Sträfliche, baculo dignus, quem sequitur baculus expectans illum qui verberet.

Вуча, m. (ст.) Mannsname, nomen viri:

„Шемлук чини Вуча ђенерале —

Вучан, m. Mannsname, nomen viri.

Вучен, m. Mannsname, nomen viri.

Вучење, n. das Schleppen, Ziehen, tractio (?).

Вучета, m. Mannsname, nomen viri.

Вучија*, f. ein aufrechtstehendes Faß, Wanne, cadi genus.

Вучијца, f. dim. v. вучија.

Вучина, f. 1) die Wolfshaut, pellis lupi. 2) augm. von вук. 3) Mannsname, nomen viri.

Вучитрн, m. варош у Косову код воде Ситнице.

Вучић, m. Mannsname, nomen viri.

Вучица, f. die Wölfin, lupa.

Вучјӣ, чја, чје, Wolfs=, lupinus.

Вучко, m. Mannsname, nomen viri.

Вшеница, f. (у Ерц.) vide шеница.

Г.

Гà 1) ihn, eum. 2) es, id (im Accus.). 3) pleonastisch:
„Чарне очи би га не гледале—
Гавѐз, m. die Wallwurz, symphytum officinale Linn.
Га́вра, m. Mannsname, nomen viri (Gabriel).
Гавра̑н, m. der Rabe, corvus.
Гавра̑нов, ва, во, des Raben, corvi.
Га́врање, n. ein Hirtenspiel, ludi pastoralis genus.
Га́вратисе, амсе v. r. impf. (у Бачкој) eine Art Hirtenspiel, ludi genus.
Га̀врило, m. Gabriel, Gabriel.
Га̀грица, f. ein Wurm der ungegärbte Häute frißt, tineae genus.
Га̀гричав, ва, во. н. п. кожа, wurmstichig, von Würmern zerfressen, exesus a tineis.
Га̀д, m. der Ekel, nausea.
Га̀дан, дна, но, ekelhaft, creans fastidium.
Га̀дити, им, v. impf. ekelhaft machen, abtadeln, fastidium creo alicui alicujus rei.
Га̀дитисе, имсе, v. r. impf. Ekel haben, fastidio: ја се гадим на то, und нешто ми се гади.
Гадља̑ње, n. das Dudelsackpfeifen, musica utriculi.
Гадља̑р, m. der Dudelsackpfeifer, utricularius.
Гадља́рев, ва, во, } des Dudelsakpfeifers, utricularii.
Гадла́ров, ва, во, }
Гадља̑рскй, ка, ко, 1) Dudelsakpfeiferisch, utriculariorum. 2) adv. Dudelsakpfeiferisch, more utricularii.
Га̀дљати, ам, v. impf. den Dudelsak spielen, sonare utriculo.
Га̑дље, f. pl. } der Dudelsak, utriculus musicus.
Га̑дљи, f. pl. }
Га̀дљив, ва, во, ekel, fastidiosus.
Га́ђање, n. das Zielen, collineatio.
Га́ђати, ам, v. impf. (у Шумадији) zielen, collineo.
Гађѐње, n. 1) das Anekeln, taedium, 2) das Verekeln, taedii creatio.
Гажѐње, n. 1) das Waten, vadatio. 2) das Betreten, calcatio.
Га̑з, m. vide брод 1.
Га̀зда, m. 1) vide домаћин. 2) ein reicher Mann, dives. cf. господар.
Газда̀лук, m. das Vermögen (eines газда,) facultates.
Га̀здарица, f. vide домаћица.
Га̀здаричин, на, но, der Hausfrau gehörig, herae, matris familias.
Газдаша̑р, m. vide газдалук.
Га̀здин, на, но, dem газда gehörig, heri, patris familias.
Га̀здинскй, ка, ко, 1) den газде gehörig, dominorum, lautus. 2) adv. wie ein газда, laute.
Га̀зета, f. eine kupferne Münze, wovon 3 auf einen Para gehen, numi genus.
Га̀зиблато, m. komische Benennung eines geringen Beamten, der sich wichtig macht (q. d. Watekoth).
Га̀зити, им, v. impf. 1) waten, vadare. 2) treten, calcare.
Га̀ип* учинитисе, verschwinden (wie ein Geist,) evanesco.
Га̑ј, m. der Hain, nemus.
Га́ја, m. (Рес. и Срем.) vide Гајо.
Гајда̑ш, m. vide гадљар.
Га̑јде, f. pl. (Сријему и у Бачк.) vide гадље.
Га́јење, n. das Pflegen, curatio, cultura.
Га̀јин, m. Mannsname, nomen viri.
Га́јити, им, v. impf. pflegen, curo.
Га́јо, m. (Ерц.) hyp. v. Гаврило.
Га̑јскй, ка, ко, н. п. дрозак, Wald-Drossel, silvestris.
Га́јтан*, m. die Schnur, funiculus.
Га́јтанити, им, v. impf. н. п. аљину, Schnüre annähen (ans Kleid), clavum adsuere vesti.
Га́јтањење, n. das Beschnüren, adsutio clavi.
Га̀ка, f. das Gekrähe, cornicatio (?): стоји гака врана.
Га́кање, n. das Geschrey der Krähe, clamor cornicis.
Га́кати, гачем, v. impf. } krähen, (von der Krähe,) cornicor.
Га́кнути, нем, v. pf. }
Га̀либа, f. (у Сријему, Бачк. и у Бан.) Ungelegenheit, molestia.
Га̀лија, f. die Galeje (großes Seeschiff), navis.
Гали̑јца, f. dim. v. галија.
Га̀лица, f. der Vitriol, vitriolum.
Галица̑ње, n. vide чкакљање.
Гали̑цати, ам (и галичем), vide чкакљати.
Га́лоња, m. ein schwarzer Ochs, bos ater.
Галоњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.
Га̑лош, m. црна пантљика, што се уплеће у косу (у Србији), vide уплетњак.
Гамба̑ње, n. das Watscheln, vacillans gradus.
Га̀мбати, ам, v. impf. watscheln, ire vacillanti gradu.
Га̀мизање, n. das Kriechen, reptatio.
Га̀мизати, мижем, v. impf. kriechen, repo.

Га̏нути, нем, vide угануши.

Га́овица, f. eine Art kleiner Fische, pisciculus: не ма ни гаовице (кажу рибари кад не ма рибе).

Га̑р, 1. die rußige Farbe (Schmutz), color fuligineus.

Га́ра, f. rußbraunes Schaf, ovis atra, fuliginosa.

Га̀рав, ва, во, rußig, fuliginosus,

Га́рда, f. заграда у Дунаву ђе се моруне ваmajу (од Пореча доље), ein Zaunwerk in der Donau zum Hausenfange, sepimentum capiendo husoni Linn.

Га̀ревина, f. (augm.?) vide гар.

Гаре̑ње, n. das Rußigmachen, denigratio.

Га́рин, на, но, des schwarzen Schafes, ovis atrae.

Га̀рити, им, v. impf. rußig machen, fuligine denigrare.

Гаро̑в, m. ein schwarzer Hund, canis ater.

Гаро̀вљев, ва, во, des rußfarbenen Hundes, canis fuliginosi.

Гасити, им, v. impf. löschen, restinguo.

Га́ситисе, имсе, v. r. impf. auslöschen, extinguor: гасисе свијећа, ватра.

Га̑т, m. vide јаз.

Га́талица, f. m. j. књига, у којој су којекакве приповијетке, или гатње, ein Unterhaltungsbuch, liber venustior (als Gegensatz von Kirchenbuch).

Га́тало, m. der Fabelhans, fabulator.

Га́тање, n. vide врачање.

Гата̑р, m, vide врачар 1.

Га́тара, f. vide врачара.

Гата́рев, ва, во, vide гатаров.

Гата̀рина, f. vide врачарина.

Гата́ров, ва, во, vide врачаров.

Га́тати, ам, vide врачати. Гатала баба да није мраза, па освануо снијег до гузице;

„Стара баба у брабоњке гата:

„Жив' ми синци све су гола говна.

Га̑тка, f. das Gegenstück einer Begebenheit oder Handlung, res respondens: то је његова гатка.

Га́тња, f. Erzählung, narratio.

Гатња̑к, m. der Hosenriem, das Hosenband, fascia braccalis.

Га́ће, f. pl. linnene lange Hosen, caligae linteae.

Гаћѐтине, f. pl. augm. v. гаће.

Га̀ћице, f. pl. dim. v. гаће.

Гаћна̑к, m. vide гатњак.

Гаћу̀рине, f. pl. vide гаћетине.

Га̀цко, n. Gegend in der Herzegowina.

Га́ча, m. Mannsname, nomen viri (von Гаврило).

Га́шење, n. das Löschen, restinctio.

Гво̀жђа, n. pl. 1) die Falle, laquei. 2) гвожђа пушчана, m. j. табанце.

Гвожђа̑р, m. der Eisenhändler, mercator ferrarius,

Гвожђа̑рница, f. der Eisenladen, taberna ferraria.

Гвожђа̑рскӣ, ка, ко, 1) eisenhändlerisch, ferrariorum. 2) adv. wie die Eisenhändler, more ferrariorum.

Гво̀жђе, n. das Eisen, ferrum.

Гвожђу̀шина, f. augm. v. гвожђе.

Гво̀зден, m. Mannsname, nomen viri (ferreus).

Гво̀зден, на, но, eisern, ferreus.

Гвоздења̑к, m. 1) котао од гвожђа, eiserner Kessel, crater ferreus. 2) гвозден буздован: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак — cf. оклицнути.

Где̏, (Рес.) vide ђе.

Гдегде, (Рес.) vide гђегђе.

Где̏год, (Рес.) vide ђегођ.

Где̏који, којега, (Рес.) vide ђекоји.

Где̏му дра̑го (Рес.) vide ђе му драго.

Где̏што, (Рес.) vide ђешто.

Гди̏, (Срем.) vide ђе.

Гдигди, (Срем.) vide гђегђе.

Гди̏год, (Срем.) vide ђегођ.

Гди̏који, којега, (Срем.) vide ђекоји.

Гди̏му дра̑го, (Срем.) vide ђему драго.

Гди̏што, (Срем.) vide ђешто.

Гђе̏, (Ерц.) vide ђе (mit allen Ableitungen).

Гђе̏гђе, (Ерц.) hie und da, passim.

Геа̑к, m. ципор, ein gemeiner ungebildeter Mensch, homo de plebe.

Геа́чење, n. das Machen zum геак, appellatio aut simulatio rustici.

Геа́чина, f. augm. v. геак.

Геа́чити, им, v. impf. zum геак machen, facio rusticum.

Геа́читисе, имсе, v. r. impf. sich zum геак machen, simulo rusticum.

Геа́чкӣ, ка, ко, 1) bäurisch, plebejus. 2) adv. bäurisch, rustice.

Ге̑м, m. der Pelikan, pelicanus: смрди као гем.

Генера̑л, m. vide ђенерао mit allen Ableitungen.

Ге́ргѐтег, m. намастир у Фрушкој гори. Гергѐтежанин, калуђер из Гергетега. Гергѐтешкӣ, ка, ко, von Гергетег.

Ге́рзелез, m. брдо у Будиму. Срби приповиједају да је некакав Турчин из Босне, Герзелез Алија (који се пјева и у пјесмама), скочио на коњу с тога брда у Дунаво, за царево здравље кад су Турци освојили Будим.

Ги́бак, пка, ко, schlank, biegsam, flexilis.

Гѝбаница, f. eine Art Kuchen, placentae genus.
Гѝбање, n. das Bewegen, Wiegen, agitatio, motus.
Гѝбати, ам, (и гибљем), v. impf. bewegen, schwenken, wiegen, agito.
Гѝбатисе, амсе (и гибљемсе), v. r. impf. sich bewegen, moveor, agitor.
Гѝзда, f. schön gekleidetes und geschmücktes Frauenzimmer, femina comta.
Гѝздав, ва, во, geschmückt, comtus.
Гѝздање, n. das Schmücken, comtio.
Гѝздати, ам, v. impf. китити кога, schmücken, como.
Гѝнути, нем, v. impf. 1) umkommen, intereo. 2) за ким, или за чим, schmachten, desiderio enecor.
Гѝц, interj. das Lockwort für Schweine, vox alliciendis suibus.
Гицâње, n. das unruhige Bewegen der Beine beim Sitzen, Liegen ꝛc. irrequies pedum.
Гѝцатисе, амсе, v. r. impf. die Beine umherwerfen beim Liegen, Sitzen, micare pedibus (?)
Гицкâње, n. das Gitzrufen, vocatio suum.
Гѝцкати, ам, v. impf. gitzrufen, advocare sues.
Гѝцнути, нем, v. pf. gitzrufen, advocare sues.
Глабâње, n. das Nagen (verächtl.), rosio.
Глàбати, ам, v. impf. nagen, rodo.
Глàва, f. 1) der Kopf, caput; он главом, er u. kein andrer, ipsis simus ille. 2) das Oberhaupt, caput.
Глàват, та, то, großköpfig, capito.
Главѐтина, f. augm. v. глава.
Глàвит, та, то, лијеп, н. п. човек, или жена, (у Србији, у Босни и у Ерцеговини, von Personen) schön, pulcher.
Главûћ, m. die Eichel, mentulae caput.
Глàвица, f. 1) dim. v. глава. 2) Haupt des Kohls, Lauchs u. dgl. caput brassicae, porri. 3) ein Hügel, cumulus:
„На Главици више Бијељине —
Глàвице, f. pl. vide главичине.
Главичâње, n. das Behaupten (des Kohls), capitatio brassicae.
Главѝчатисе, часе, v. r. impf. н. п. купус, sich häupten, capitari (de brassica).
Глàвичине, f. pl. die Hanfkörner, grana cannabina.
Глàвичица, f. dim. von главица.
Глàвнû, на, но, н. п. новци, das Kapital, sors.
Глàвница, f. (у Србији) herrschaftliche Kopfsteuer von verheurateten Personen, census capitum maritorum domino solvendus.
Глàвница, f. 1) der Brand im Weizen, uredo. 2) (dim. v. главно) кашто је и главница лијепа вајдица, manchmal ist's Gewinn, wenn auch nur das Kapital zurückgewonnen wird, interdum et sors (sine fenore recepta) lucrum est.
Глàвничав, ва, во, н. п. шеница, brandig, robigine corruptus.
Глàвнô, нога, n. das Kapital, sors.
Глàвња, f. велико дрво што се ложи на ватру, ein großer Balken Brennholz, lignum; auch ein großes Scheit:
„Кратке главње, готови угарци;
„Позна ђеца, готове сироте.
Глàвњица, f. dim. v. главња.
Главòбоља, f. das Kopfweh, dolor capitis.
Глàвоња, m. der Großkopf, capito.
Глàвура, f.
Главỳрина, f. } vide главетина.
Глàвуча, f.
Глàвчина, f. die Nabe, modiolus rotae.
Глâд, f. der Hunger, fames. Једе као да је из глади утекао.
Глàдак (comp. глађû), тка, ко, glatt, laevis.
Глàдан, дна, но, hungrig, famelicus.
Глàдилица, f. брус, што се оштри коса, или бритва бријаћа, der Schleifstein, cos politoria.
Глàдити, им, v. impf. streicheln, mulceo.
Глàдитисе, имсе, v. r. impf. sich glätten und putzen, como me.
Глàднети, ним, (Рес.) vide гладњети.
Глàднити, им, (Срем.) vide гладњети.
Глàдњети, ним, v. impf. (Ерц.) hungern, esurio.
Гладовâње, n. das Hungern, esuritio.
Гладòвати, дујем, v. impf. hungern, esurio.
Глађѐње, n. das Glätten, laevigatio.
Глàмоч, m.
„Под Гламочем под бијелим градом—
Глâс, m. 1) die Stimme, vox. 2) die Nachricht, nuncius. 3) der Ruf, fama. Глас до неба, а м**а по пепелу.
Глàсак, ска, m. 1) dim. von глас. 2) као мала шупљика на гаћама, или на кошуљи, durchlöcherte Stickarbeit, opus perrafotum (acu).
Гласâње, n. 1) das Verlauten, fama. 2) vide ћесмање.
Глàсати, ам, v. impf. правити гласак, vide ћесмати. acu pingo perforata
Глàсатисе, амсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.
Глàсинац, нца m. Ebene südlich von Zwornik:
„Кад изиђе на Гласинац равни —
Глàсити, им, v. impf. melden, sagen, nuncio.
Глàситисе, имсе, v. r. impf. verlauten, inaudior.

Гласни̑к, m. der die Nachricht bringt, Bote, nuncius:
„Чупић ради да гласник не оде —
Гласо̀вито, hell laut, clara voce:
„Па подвикну танко гласовито —
Гласо̀ноша, m. der die Nachricht trägt, Courier, nuncius.
Гла̑тти, ам, vide гледати.
Гла̏ђнутисе, немсе, v. r. pf. ein glattes Aussehen bekommen, restauror.
Глачи̏на, f. die Glätte, laevitas.
Гле̑, interj. sieh! en.
Гледа̑ње, n das Schauen, spectatio.
Гле̏дати, ам (и гле̏дим), v. impf. schauen, specto.
Гледе̏ће, ћета, n. vide зјеница.
Гле̏днути, нем, v. pf. einen Blick thun, aspicio.
Глед^чићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Гле̏жањ, жња, m. vide чланак.
Гле̏то, n (Рес. и Срем.) vide глијето.
Гли̑б, m. der Koth, coenum. cf. блато, кал.
Гли̏бав, ва, во, kothig, lutosus.
Гли̏горије, m. Gregor, Gregorius.
Глије̏то, n. (Ерц.) vida длијето.
Гли̏ндо, m. ein langer, träger Mensch, homo longus et piger.
Гли̏ста, f. der Spulwurm, Regenwurm, lumbricus.
Гли̏ша, m. (Рес. и Срем.) vide Глишо.
Гли̏шо, m. (Ерц.) hyp. v. Глигорије.
Гло̏ба, f. die Geldstrafe, mulcta.
Гло̏бити, им, v. pf. um Geld strafen, mulcto.
Глобља́вање, n. das Erpressen von Geldstrafen, mulctatio.
Глобља́вати, ам, v. impf. кога, Geldstrafen erpressen, mulcto.
Гло̑г, m. der Weißdorn, crataegus Linn.
Гло̏гиње, f. pl. die Frucht des Weißdorns. Ласно је туђим к***ем глогиње млатити.
Гло̏гов, ва, во, des Weißdorns, crataegi.
Гло̏говац, вца, m. т. ј. колац, или штап, ein Stab oder Pfahl von Weißdorn, baculus aut palus crataeginus.
Гло̏говина, f. Weißdornholz, lignum crataegi.
Глода̑ње, n. das Nagen, rosio.
Гло̏дати, глођем, v. impf. nagen, rodo.
Глож^ње, n. das Zanken, litigatio.
Гло̏житисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, jurgo.
Гложја̑к, m. der Weißdornwald, crataegetum.
Гло̏жје, n. (coll.) das Weißdornicht, crataegetum (?).

Гло̏та, f. чељад, т ј. жене и ђеца, die Familie i. e. Weib und Kinder, familia: ђе је твоја глота (питају војници (на крајини кад се боје Турака да и не поробе) један другога.)?
Глоцка̑ње, n. dim. v. глодање.
Гло̏цкати, ам, dim. v. глодати,
Гло̏цкатисе, амсе, v. r. impf. н. п. коњи, sich (scherzend) beißen, von Pferden, morsicare se.
Гло̏шчић, m. dim. v. глог.
Глу̑в (comp. глу̑вљи), ва, во, taub, surdus.
Глу̑ва̑ неђеља, f. die Woche vor der Palmwoche, hebdomas quae praecedit hebdomada palmarum. cf. безимена неђеља.
Глува̑к, m. } der Taube, surdus.
Глу̑вац, m. } der Taube, surdus.
Глу̑во, m. vide глувак.
Глу̑во̑ доба, n. die Zeit gegen Mitternacht, da alles still ist, tempus mediae noctis, cum silent omnia.
Глуво̀та, f. } die Taubheit, surditas.
Глуво̀ћа, f. } die Taubheit, surditas.
Глу̑нути, нем, v. impf. taub werden, surdesco.
Гљи̏ва, f. der Schwamm, fungus.
Гљиве̏тина, f. augm. v. гљива.
Гљи̏вица, f. dim. v. гљива.
Гљиву̏рина, f. vide гљиветина.
Гми̏за, f. највише се говори у множ. броју гмизе, и значи мале ђинђуве, die Glasperlen, margaritae vitreae.
Гмиза̑ње, n. vide гамизање.
Гми̏зати, мижем, } vide гамизати.
Гми̏зити, им, } vide гамизати.
Гне́жђење, n. (Рес.) vide гнијежђење.
Гне́здити, им, (Рес.) vide гнијездити.
Гне́здитисе, имсе, (Рес.) vide гнијездитисе.
Гне́здо, n. (Рес.) vide гнијездо.
Гније̏жђење, n. (Ерц.) das Nisten, nidificatio.
Гније̏здити, им, v. impf. (Ерц.) н. п. кокош, der Henne ein Nest machen, nidum facio, impono nido.
Гније̏здитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) nisten, nidulor.
Гније̏здо, n. (Ерц.) das Nest, nidus.
Гно̑ј, m. 1) der Eiter, pus. 2) der Dünger, Mist, fimus, stercus.
Гно̏јав, ва, во, eiterig, ulcerosus.
Гноја̀ница, f. die Pustel, pustula.
Гноје̑ње, n. 1) das Eitern, purulentatio. 2). das Düngen, stercoratio.
Гно̏јити, им, v. impf. н. п. њиву, düngen, stercoro.
Гно̏јитисе, јисе v. r. impf. н. п, рана, eitern, in pus abeo.

Гња́вити, им v. impf. drücken, collido.
Гња́вљење, n. das Drücken, pressio.
Гња́т, m. vide голијен:
„Носи гњате побљувасе на те —
Гње̑в, m. der Zorn, ira.
Гње̏ван, вна, но, zornig, iratus.
Гње́вити, им, v. impf. zürnen, irrito.
Гње́витисе, имсе, v. r. impf. zürnen, irascor.
Гње́вљење, n. das Zürnen, ira; irritatio.
Гње̏вљив, ва, во, gähzornig, iracundus.
Гње̏цав, ва, во, } н. п. љеб, talsig (vom Brot)
Гње̏ц̂ван, вна, но, } negrig, male pinsitus (pistus).
Гње́чење, n. das Kneten, subactio.
Гње̏чити, им, v. impf. kneten, depso, subigo.
Гњи́да, f. die Nisse, lens (gen. lendis).
Гњи́дица, f. dim. v. гњида.
Гњи́јездо, n. (у Сријему) vide гнијездо.
Гњи̏ла, f. die Töpfererde, terra figlina, creta figlina. cf. Грнчара.
Гњи́лити, им, v. impf. 1) faulen, putresco 2) weich werden (vom Obst), mitesco.
Гњи̏о, гњи́ла, ло, 1) faul, putridus. 2) mild (von Obst), mitis.
Го̑ (го̑о), го̀ла, ло, nackt, nudus.
Го̀бела, f. (ст.) in der Anekdote von Salomon: једна гобела у као, друга из кала —
Гова̀нце, цета, n. dim. v. говно.
Го̀веда. f. (coll.) das Rindvieh, armenta boves.
Говѐда̑р, m. der Rinderhirte, bubulcus.
Говеда́рев, ва. во, vide говедаров.
Говеда̀рина. f. das Rindgeld (die Bezahlung des Rinderhirten) merces bubulci.
Говеда́ров, ва, во, des Rinderhirten, bubulci.
Гове̏да̑рски̑, ка, ко, 1) der Rinderhirten, bubulcorum. 2) adv. auf Rinderhirten Art, bubulcorum more.
Го̀веђи̑, ђа, ђе, vom Rinde, bubulus.
Го̀веђина, f. das Rindfleisch, caro bubula.
Говеча́ца, f. (coll.) dim. v. говеда: има двоје, троје говечаце.
Го̀вече, чета, n. ein Rind (im weitesten Sinne), bos, vacca, vitulus.
Говна̑ње, n. das lästige und unberechtigte Einreden, contradictio molesta et iniqua.
Го̀внара, f. vide говноваљ.
Го̀внати, ам, v. impf. lästig und ohne Grund widersprechen, objurgare inique et moleste: иди не говнај му (отац рече сину, н. п. кад син виче много на очину уредбу).
Го̀внен, на, но, dreckig, merdosus.
Го́внити, им, v. impf. stänkern, rixam movere.
Го́внитисе, имсе, v. r. impf. sich beschmutzen, merda inquinari.
Го́вно, n. der Dreck, stercus. Какви су му зуби, начинио би од смрзла говна кутао. Низ брдо се и говно ваља (кад који трчи, или скаче, низ брдо). Без говна не ма ни говна (Düngen ist nöthig). Среосе с говном у мосуру!
Го̀внова̑љ, m. der Stinkkäfer, scarabaeus stercorarius Linn.
Го́вновић, m. ein komischer Name (von говно, q. d. Stercutus): јест он неки говновић, јест!
Говно̀ноша, m. der Dreckträger, qui portat stercus: водоноша говноноша, in der Anekdote vom gefoppten Wasserträger.
Говња̑к, m. ein komischer Name statt бураг: сто говњака масла (у припови̏јетки).
Гово̑р, m. die Rede, Sprache, sermo: познајем га по говору; чујесе некакав говор.
Гово̀ре̑ње, n. das Reden, loquela, sermo.
Гово̀рити, им, v. impf. sprechen, loquor.
Го̀ворка̑ње, n. dim. v. говорење.
Го̀воркати, ам, dim. v. говорити.
Гово̀рљив, ва, во, der gerne spricht, loquax.
Го̀га, m. der Maurer, faber murarius (meist sind's Zinzaren).
Го̀гин, на, но, des гога, fabri murarii.
Го̑д, m. велики празник (у Србији), der Festtag, dies festus.
Го̀д, (Рес. и Срем.) vide гођ.
Го̀деч, m. Mannsname, nomen viri.
Го̀дина, f. das Jahr, annus. Дуга ноћ, или дан, (као) царева година.
Го̀диница, f. dim. v. година.
Го̀дишња̑к, m. н. п. назимац, ein Jahr alt (vom Vieh), annotinus.
Го̀дишњи̑, ња, ње, jährlich. annuus.
Го̀дишњица, f. das Todtenmal (ein Jahr nach dem Tode), convivium funebre post annum elapsum. cf. даћа.
Го̀доми̑љ, m. поље ниже Смедерева (између Мораве и Језаве).
Го̀дома̑р, m. Mannsname, nomen viri
Го̀ђ, (Ерц.) (als Anhängesylbe) immer; irgend, - cunque, ali-, штогођ, којигођ, чијгођ, кадгођ, ђегођ.
Го̀је̑ње, n. das Mästen, saginatio.
Го̀зба, f. части, die Gasterey, convivium.
Гозбо̀ва̑ње, n. das Gastiren, convivatio.
Гозбо̀вати, бујем, v. impf. bey einer Gasterey seyn, conviyor:

„Отишла је да гозбу гозбује —
Го̀јити, им, v. impf. mästen, sagino.
Го̀јитисе, имсе, v. r. impf. sich mästen, fett werden, saginor, opimus fio.
Го̑јко (Го́јко), m. Mannsname, nomen viri.
Гола̑ħ, m. vide голи син.
Го̀лем, ма, мо, groß, magnus (comp. кажесе ве́ħи) cf. велики.
Голѐн, f. (Рес. и Срем.) vide голијен.
Голѐт, f. kahle Gebirgsgegend, mons arboribus destitutus.
Голѐтан, тна, но, kahl, (ohne Bäume,) calvus.
Го̀леш (планина), m. (ст.)
„Живо пређи у Голеш планину—
Го̀ли̑ син, m. голаħ, m. j. војник који сам од своје воље за плату иде на војску и бијесе. (Nackter Sohn) Name jener Krieger, die, da sie ohne Haus und Hof sind, nicht verbunden wären mit ins Feld zu ziehen, es aber von freyen Stücken um Sold und Kleidung thun, miles ultroneus. Ову је ријеч Ћурчија арамбаша 1804 године донијо с Врачара на Дрину; а он може бити да је примио од некога Турчина из Градишта, који је тада био са Србима, и назван голим сином зато, што је уза сваку ријеч говорио: голи сине! Голи су синови само на Дрини били, а од Бијограда доље звали су бећарима такове војнике. Њиов је славни капетан био Зеко, који је славно погинуо на Равњу (1813).
Го̀лијевно̀ благо, n. (ст.) so viel als големо, groß, ingens:
„И проносе голијевно благо—
Го̀лијен, f. (Ерц.) das Schienbein, tibia.
Голи̑ħ, m. гољо, der Nackte, nudus: удри пиħе на голиħе.
Голи̑шав, ва, во, vide го.
Голо̀брад, да, до, } unbärtig, imberbis.
Голо̀брадаст, та, то, } unbärtig, imberbis.
Голо̀врат, та, то, mit bloßem Hals, collo nudo.
Голо̀глав, ва, во, mit entblößten Haupte, capite nudo.
Голо̀гуз, за, зо, nackt am Hintern, ano nudo: „Гологуза сијевала, голо масло слијевала, а Радичу троп" (некаква узјала гола на вратило, па врачала да јој ће вата дебео скоруп).
Голо̀кур, ра, ро, ohne Hosen, nuda mentula.
Голо̀мразица, f. вријеме кад је мраз, а не ма кише ни снијега, der Frost, gelu.
Голо̀тиња, f. die Nacktheit, Mangel an Kleidung, nuditas.
Голо̀трб, ба, бо, mit entblößten Bauch, ventre nudato; daher Голо̀трб, nom. propr.
„Њега зову Голотрбе Иво—
Голу̑б, m. die Taube, columba.
Голу̑бак, пка, m. hyp. v. голуб.
Голу̑баст, та, то, taubenfärbig, colore palumbis, columbinus.
Голу̑бац, пца m. 1) у Пожаревачкој нахији један стари град на Дунаву (Срби приповиједају да га је зидала Ђурђева Јерина ради голубова— као голубињак—). 2) село код тога града. Од Голупца се веħ доље почињу планине поред Дунава и из Српске стране.
Голу̑бињак, m. der Taubenschlag, columbarium.
Голу̑биња̑, ња, ње, Tauben=, columbarum.
Голу̑биħ, m. die junge Taube, pullus columbae.
Голу̑бица, f. 1) die Taube (Weibchen), columba. 2) ein Frauenname, nomen puellae. 3) cf. златоје.
Голу̑бичица, f. dim. das Täubchen, columbula.
Голу̑бов, ва, во, der Taube, columbae.
Голу̑ждрав, ва, во, vide голушав.
Голу̑пче, чета, n. vide голубиħ.
Голу̑шав, ва, во, ungefiedert, glaber.
Го̑љо, m. vide голиħ.
Гољу̑ждрав, ва, во, vide голуждрав.
Гомба̑р, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Knopfmacher, textor globulorum fibulatoriorum.
Гомба̑рев, ва, во, } des Knopfmachers, textoris globulorum fibulatoriorum.
Гомба̑ров, ва, во, } des Knopfmachers, textoris globulorum fibulatoriorum.
Го̀мења, f. намастир у Босни (може бити да је сад и пуст?):
„И Гомењу на граници сувој—
Го̀мила, f. громила, рпа, камара, рњага, der Haufe, cumulus.
Гоми̑ла̑ње, n. 1) das Aufhäufen, cumulatio. 2) das Gepolter, wenn etwas Aufgehäuftes einstürzt, strepitus.
Гоми̑лати, ам, v. impf. aufhäufen, cumulo.
Гоми̑латисе, ласе, v. r. impf. poltern, strepo.
Гоми̑рје, n. Kloster in Kroatien.
Го̀нити, им, v. impf. treiben, jagen, agito.
Го̀нитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich verfolgen, persequi se invicem. 2) гоне се зецови, die Hasen rammeln, coeunt lepores.

Го̀нце*, цета, n. (у Србији и у Босни по варошима) ружа, која се још није расцвјетала, него тек напупила, eine Rose, die so eben die Knospe geöffnet, rosa recens.
Гоњѐње, n. das Treiben, agitatio, 2) das Rammeln der Hasen, coitus leporum.
Го̏ра, f. das Gebirge, mons.
Го̏ражде, n. варош у Ерцеговини:
„Док је мени соко Синан паша
„У Горажду на Ерцеговини—
Го̏рак (comp. го̏рчӣ), рка, ко, vide гр̂к.
Го̏ракнути, не, vide гркнути.
Гора̂нца, f. (cm.) Oranien, Arausio:
„Ето на те војске небројене:
„Седам краља, од седам земаља,
„И ђевојка Англијска краљица
„С Дуком зетом од земље Горанце—
Го̏ре (у Ерц. говорисе и горје), oben, supra.
Горѐње, n. das Brennen, ardor.
Го̀рети, рим, vide горјети.
Го̀рица, f. dim. v. гора.
Го̏рјанӣк, m. Gebirgsbewohner, monticola, montanus: вуче горјаниче!
Го̏рје, (Ерц.) vide горе.
Го̏рјети, рим, v. impf. (Ерц.) brennen, ardeo.
Горња̂к, m. н. п. вјетар, камен воденични, der oben ist, von oben kommt supernus, desuper veniens.
Го̏рње̂ чело, n. vide зачеље.
Го̏рњӣ, ња, ње, ober, superior.
Горњѐземац, мца, m. der Oberländer, incola terrae superioris.
Горњо̀земскӣ, ка, ко, 1) oberländisch, e parte superiori. 2) adv. oberländisch, more incolarum terrae superioris.
Горо̀вит, та, то, gebirzig, montuosus.
Горо̀падан, дна, но, wahnsinnig, furiosus.
Горо̀паднӣк, m. der Wahnsinnige, Rasende, furiosus.
Горо̀падница, f. die Wahnsinnige, furiosa.
Го̏рскӣ, ка, ко, Gebirgs-, montanus.
Горушица, f. слачица, der Senf, sinapi.
Горушичнӣ, на, но, н. п. зрно, Senf-, sinapinus.
Горчѝна, f. die Bitterkeit, amaritudo.
Го̀са, m. (у Бачкој и у Сријему) der Herr (als Eigenthümer), dominus, cf. господар.
Го̀син, на, но, des госа, domini; госино му тане (ein Scheltwort der Batscher).
Го̀синица, f. die Frau eines госа, hera.
Го̀спа, f. 1) (hyp. v. госпођа) Frau, Dame, domina. 2) eine Gattung Schwamm, der Heilkräfte zugeschrieben werden, sonst кнегиња, fungi genus.
Го̀спава, f. Frauenname, nomen feminae.
Го̀спин, на, но, der Frau, dominae.
Го̀спино биље, n. Süßholz, glycirrhiza glabra Linn.
Го̀спо̄д (Бог), m. der Herr, Dominus:
„Помог'о га Господ Бог—
„Теко ти га Господ сачувао
„Бритке сабље Анђелијћа Вука—
Госпо̀да, f. (coll.) die Herrn, domini.
Господа̂р, m. der Herr (Eigenthümer), dominus, δεσπότης ја сам господар од тога; ти нијеси нада мном господар.

У Србији до 1804 године само су Турке (и то бегове и спахије) звали господарима (као и сад по Босни и по Ерцеговини); а од онда су звали господаром Црнога Ђорђија, и остале поглаваре и војводе, који су власт у рукама имали, као и сад што зову Милоша Обреновића, и остале кнезове, који власт у рукама имају и заповиједају. У Сријему пак и у осталим Њемачким државама, зову и најмањега трговчића господаром. У Србији су отприје знатније Србље, као свињарске трговце, звали газдама.

Господа̀рев, ва, во, vide господаров.
Господа̀рење, n, das Befehlen, Herrschen, dominatio.
Господа̀рити, им, v. impf. befehlen, herrschen, dominari.
Господа̀ров, ва, во, des Herrn, domini.
Госпо̀да̄рскӣ, ка, ко, 1) den господарен gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господар, domini more.
Госпо̀дин, m. der Herr, dominus. У Србији само цара и краља (у пјесмама), пашу (у пјесмама, а у говору му кажу: „честити пашо!") владику, архимандрита, игумна (у пјесмама, а у говору: „оче игумне!), проту и учитеља (и жене ђекога ђетића у кући: свекра, или ђевера) зову господином; а у Сријему и у осталим Њемачким државама господин значи оно, што у Србији господар.
Госпо̀динов, ва, во, des Herrn, domini.
Госпо̀дичић, m. der junge Herr, domicellus (?), filius domini (herilis filius.)

Господовање, n. das Leben wie eines господин, vita splendida.
Господовати, дујем, v. impf. leben wie ein Herr, splendidam vitam dego.
Го̀сподскӣ, ка, ко, 1) den Herrn gehörig, dominorum. 2) adv. wie ein господин, domini more.
Господство, f. vide господство.
Го̀спођа, f. 1) die Frau, Dame, domina. 2) велика и мала госпођа, der kleine und der große Frauentag, festum assumptionis, et natale B. M. V.
Го̀спођин, на, но, der Frau, dominae.
Госпођин дан, m. vide госпођа 2.
Го̀спођица, f. dim. v. госпођа.
Госпођица, f. cf. Златоје.
Госпожда, f. (ст.) помози госпождо жива Богородице (кад се моле Богу)! vide госпођа.
Го̀споја, f. vide госпођа.
Го̀спојин, на, но, vide госпођин.
Госпојина, f. велика, или мала, vide госпођа 2.
Го̀спојица, f. dim. v. госпоја.
Госпо̀ство, n. } das Herrenthum, dominatus.
Госпо̀штина, f. }
Го̀спр, m. (im Scherze mit einem Nebengedanken an прднути) statt господар.
Го̄ст, m. der Gast, hospes: отишао у госте. Ако не буду гости бијесни, не ће бити кућа тијесна.
Го̀стиница, f. Zufluß von Gästen, hospites frequentes:
„Седам кућа једну козу музе,
„Још се вале да се добро ране:
„Да им није млоге гостинице
„Од сира би ћуприје зидали,
„На суруци воденице б' мљеле.
Го̀стионица, f. das Gasthaus, deversorium.
Го̀стити, им, v. impf. bewirthen, convivium praebeo.
Го̀ститисе, имсе, v. r. impf. gastmalen, convivor.
Го̀тов, ва, во, 1) bereit, paratus. 2) baar (Geld), praesens, paratus.
Го̀товина, f. die Baarschaft, pecunia numerata.
Го̀товити, им, v. impf. н. п. вечеру, ручак, bereiten, paro.
Го̀товљење, n. das Bereiten, praeparatio.
Го̀тово, beinahe, fast, fere: не маготово ни једнога; готово не зна ништа.
Го̀шћа, f. der weibliche Gast, hospes, hospita.
Гошћење, n. das Gastiren, convivatio.
Го̀шћин, на, но, der Gastfreundinn, hospitae.
Гра̀, m. (у Ерц. и граг), граа или гра̂ (у Сријему у Бачк. и у Бан. пасуљ), die Fasole, faseolus vulgaris Linn.
Гра̏б, m. die Weißbuche, carpinus betulus Linn.
Грабанцијаш, m. cf. врзино коло.
Грабанцијашкӣ, ка, ко, 1) Hexenmeisterisch, veneficorum: узе оно његово грабанцијашко јапунце 2) adv. hexenmeisterisch, ut veneficus, ut magus.
Гра̏беж, m. der Raub, rapina.
Грабик, m. der Weißbuchenwald, carpinetum (? Linn.)
Гра̀бити, им, v. impf. 1) greifen, raffen, rapio. 2) rechen, pectine colligo foenum.
Гра̀бић, m. eine junge Weißbuche, carpinus betulus Linn.
Гра̀бље, f. pl. (auch грабуље) der Rechen, pecten foenarius. Све су грабље, нема вила, es sind lauter Egoisten, nonnisi sibi favent.
Грабљење, n. 1) das Raffen, raptus. 2) das Rechen, collectio ope pectinis foenarii.
Гра̏бов, weißbüchen, carpini betuli.
Гра̏бовина, f. Weißbuchenholz, lignum carpini betuli Linn.
Гра̀буље, f. pl. vide грабље.
Гра̑д, m. die Festung, arx.
Гра̑д, m. туча, der Hagel, grando.
Града̀чац, чца m. град и варош у Босни:
„Утече им од Градачца Дедо—
Гра̀дачкӣ, ка, ко, von Градачац.
Гра̀дина, f. 1) der Zaun, sepes. 2) der Garten, hortus. 3) augm. von гра̑д.
Гра̀диница, f. dim. v. градина.
Гра̀дити, им, v. impf. 1) machen, verfertigen, condo, н. п. опанке, кућу цркву, мост, гусле, гадље, седло и т. д. 2) (у Сријему и у Бачкој) i. q. јебати, futuo: градио му матер.
Гра̀дитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich zu etwas machen, es spielen: гради се да је учен. 2) није лијепа, него се гради, sie schminkt sich.
Гра̀дић, m. dim. v. гра̑д.
Гра̀дишка, f. (нова и стара) in der slavonischen Grenze.
Гра̀диште, n. heißt ein Städtchen an der Donau, zwischen Ram und Golubaz, mit Ruinen.
Гра̀дскӣ, ка, ко, н. п. врата, Festungs=, arcis.
Гра̑ђа, f. (coll.) das Bau=Material, materia.
Гра̑ђанин, m. einer aus der Festung, incola arcis.
Гра̑ђанка, f. Einwohnerin der Festung, femina ex arce.
Гра̑ђанскӣ, ка, ко, 1) Festungs=, arcis. 2) adv. wie грађанин, more hominum ex arce.

Грађанче, чета, n. ein junger Festungsbewohner, juvenis ex arce.
Грађење, das Machen, confectio.
Граја, f. (у крајини Неготинској и у Црној ријеци) vide говор.
Грајање, n. vide говорење.
Грајати, јим, vide говорити,
Гракнути, нем, v. pf. повикати на кога, losschreyen, conclamo. Гракнуше као на бијелу врану.
Гракта̂ње, n. das Krächzen, crocitatio.
Гра̀ктати, гракħем, v. impf. krächzen, crocito:
„Не биј вуче, не гракħи гавране:
„Не плаши ми по гори јунака —
Грана, f. der Zweig, frons.
Грана̂т, m. der Granat (Stein), lapis granatus.
Гра̀нат, та, то, ästig, ramosus.
Гра̀ница, f. 1) eine Art Eiche, quercus genus. 2) Gränze, finis, limes. cf. крајина.
Гра̀нича̄р, m. (у Сријему и у Банату) der Gränzer, miles limitaneus.
Гра̀ничев, ва, во, н. п. жир, von der граница Eiche, certae quercus.
Гра̀ничевина, f. das Holz von der граница = Eiche, lignum certae quercus.
Гра̀ничење, n. vide међење.
Гра̀ничити, им, v. impf. gränzen, finitimus sum. cf. међити.
Гра̀нути, не v. pf. hervorstrahlen (von der Sonne), effulgeo:
„Грани сунце да огријем руке —
„Ни свануло ни сунце грануло —
Гра̀нчица, f. dim. v. грана.
Гра̂ње, n. (coll.) die Zweige, frondes.
Граов, ва, во, н. п. лист, чорба, Fasolen, faseolinus (?).
Гра̀овиште, n. Acker, auf dem Fasolen gebaut gewesen, ager, olim faseolo consitus.
Гра̀ораст, та, то, шарен као да је граом посут (н. п. кокош, очи), buntscheckig, varius.
Граоровина, f. das Fasolenstroh, stramen faseoli.
Грасуљ, m. in der Anekdote vom Zigeuner, der auf die Frage, ob er граа oder пасуља essen wolle, antwortete: грасуља (d. i. beydes, гра und пасуљ).
Гра̀чаница, f. варош у Босни:
„И касабу равну Грачаницу —
Гра̀чаница црква, f.
„Збор зборила господа ришħанска
„Код бијеле цркве Грачанице —
Граша, f. hyp. v. гра: да пи да мајка граше (жене говоре ђеци).
Грашак, шка, m. die Erbse, pisum.
Грашара, f. (komisch) die Bohnenflinte d. i. der Hintere, telum fabis plenum i. e. podex crepitum edens.
Гра̀шина, f. augm. v. гра.
Грашка, f. ein Fasolenkorn, granum faseoli.
Гра̀шчица, f. dim. v. грашка.
Гр̀ба, f. der Höcker, gibbus.
Гр̀бав, ва, во, höckerig, gibbosus.
Гр̀бина, f. vide леђа.
Гр̀геч, m. eine Art Flußfisch, pisciculi genus.
Гргу̑р, m. Gregor, Gregorius.
Гргу́тање, n. das Girren, gemitus.
Гргу́тати, гуħем, v. impf. } girren,
Гргу́тнути, нем, v. pf. } gemo.
Гр̀дан, m. Mannsname, nomen viri.
Гр̀дан (гр̀дан), дна, но, häßlich, foedus:
„Ако није у меани вино,
„На грдне му ране излазило —
Гр̀дити, им, v. impf. häßlich machen, foedo.
Гр̀дитисе, имсе, v. r. impf. einander schimpfen, conviciari invicem.
Грдо̀ба, f. die Häßlichkeit, turpitudo.
Гр̀ђење, n. das Häßlich machen, das Schimpfen, foedatio.
Греба̂ње, n. das Krallen, vulneratio ope unguium.
Грѐбати, бем, vide грепсти.
Грѐбатисе, бемсе, vide грепстисе,
Гребе̑н, m. 1) die Krämpel, carmen. 2) die Schultern des Pferdes humeri equini. 3) der hervorragende Theil eines steilen Felsen, promontorium, wie bei Пореч.
Гребѐна̄ља, f. die Krämplerin, carminatrix.
Гребѐна̄ње, n. das Krämpeln, carminatio.
Гребѐнати, ам, v. impf. krämpeln, carmino.
Гребѐшта̄к мач, m. (ст.)
„Сијевају мачи Гребештаци —
Гре́да, f. der Balke, trabs.
Гре́дељ, m. 1) der Pflugbalken (der Grendel), 2) планина у Ерцеговини.
Грѐдица, f. dim. v. греда.
Греду̀рина, f. augm. v. греда.
Греј, m. (Срем.) vide грије.
Греја̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide гријање.
Грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide гријати.
Грѐота, f. (Рес. и Срем.) vide гријота.
Грѐпсти, ебем, v. impf. kratzen, krallen, scabo.
Грѐпстисе, ебемсе, v. r. impf. krallen, scabo: гребесе мачка, die Katze krallt.
Гре̑х, m.
Грѐшан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide гријешан.
Грѐшење, n. (Рес. и Срем.) vide гријешење.
Грѐшити, им, (Рес. и Срем.) vide гријешити.

Грешитисе, имсе, (Рес и Срем.) vide гријешитисе.
Грешка, f. (Рес. и Срем.) vide гријешка.
Грешљика, f. das Gröschel (der Dreyer), numuli genus.
Грешни̑к, m. (Рес. и Срем.) vide грјешник.
Грешница, f. (Рес. и Срем.) vide грјешница.
Грива, f. die Mähne, juba.
Гривасти, та, то, н. п. пас, weiß um den Hals, collo albus.
Гривна. f. 1) гвоздена карика, што држи косу за косиште, der Sensenring. 2) наруквица (сребрна, златна или од пиринча), das Armband, armilla.
Гривња̑ш, m. т. j. голуб, die größere Art der Holztauben, palumbes.
Гриво, m. ein Hund mit einem weißen Kranze am Hals, canis collo albo.
Грижа, f. das Bauchgrimmen, tormina.
Гри̑з, m. das halbverdaute Futter im Magen, z. B. des Ochsen, pabulum indigestum.
Гризење, n. das Beißen, Essen, morsus.
Гризина, f. augm. v. гриз.
Грија̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Грија̑ње, n. (Ерц.) das Wärmen, calefactio.
Гријати, jeм, v. impf. (Ерц.) 1) wärmen, calefacio. 2) сунце грије, scheint, lucet sol.
Гриjе, грија, m. (Ерц.) die Sünde, peccatum.
Гријешан, шна, но, (Ерц.) vide грјешан.
Гријешење, n. (Ерц.) das Sündigen, peccare.
Гријешити, им, v. impf. (Ерц.) sündigen, pecco: не гријеши душе.
Гријешитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sündigen, pecco.
Гријешка, f. (Ерц.) кад се уводећи у брдо прескочи један зубац.
Гријота, f. (Ерц.) vide грије.
Гристи, гризем, v. impf. beißen, mordeo.
Грјешан, шна, но, (Ерц.) 1) sündig, peccatorius (?), improbus. 2) грјешно дијете, unschuldig, innocens.
Грјешни̑к, m. (Ерц.) der Sünder, peccator.
Грјешница, f. (Ерц.) die Sünderin, peccatrix.
Гр̑к, m. der Grieche, Graecus.
Гр̑к (comp. грчи̑), ка, ко, bitter, amarus.
Гркиња, f. die Griechin, graeca.
Гркљан, m. die Speiseröhre, oesophagus.
Гркнути, не, v. impf. etwas bitter seyn, subamarus sum.

Грлати, та, то, der Schreyhals, clamosus.
Грлашце (грла̑шце), n. vide грлоце.
Грлити, им, v. impf. umarmen, amplexor.
Грлитисе, имсе, v. r. impf. sich umarmen, invicem, se amplecti.
Грли̑ћ, f. н. п. у пушке, или у олбе, 1) der Hals der Flasche, collum lagenae. 2) das Ende des Flintenlaufs, extremum canalis ignivomi.
Грлица, f. die Turteltaube, turtur.
Грличић, m. das Junge der Turteltaube, pullus turturis.
Грличица, f. dim. v. грлица.
Грличји̑, чја, чје, der Turteltauben, turturum.
Грло, n. 1) die Gurgel, guttur. 2) die Stimme, vox, guttur: има лијепо грло. 3) das Stück, caput: има десет грла говеда на рани. 4) die Röhre vom Strumpf, fistula, canalis tibialis.
Грља, f. hyp. v. грлица.
Грљење, n. das Umarmen, amplexatio.
Грм, m. eine Art Eiche, quercus genus.
Грмȃк, m. der Eichenwald, quercetum.
Грмина, f. augm. v. грм.
Грмити, ми, (Срем.) vide грмљети.
Грмић, m. dim. von грм.
Грмљава, f. } das Donnern, tonitru.
Грмљавина, f. }
Грмљети, ми, v. impf. (Ерц.) donnern, tono.
Грмов, ва, во, der Eiche, Eichen-, quercinus.
Грмовина, f. das Eichenholz, lignum quercinum.
Грнало, n. даска насађена на дрво, као грабље, те се жито грће на гувну (у Бачкој), eine Art Rechen, rastri genus.
Грнац, нца, m. } (доле преко Мораве) der Topf, olla.
Грне, нета, n. dim. }
vide лонац.
Грнути, нем, v. pf. zusammenscharren, corrado.
Грнчара, f. (доња и горња) Два села у Јадру. Више тије села на једном брду (које се зове Гњила — Срео сам га код Гњиле —) копа се лончарска земља, а лонци се сад граде у другом селу (у Корениши) више Грнчаре. У тој околини сад не зна нико што је грнац, него сви говоре лонац.
Гроб, m. das Grab, sepulcrum.
Гробак, пка, m. dim. v. гроб.
Гробље, n. der Gottesacker, coemeterium.
Гробница, f. рака, die Grabhöhle, sepulcrum.
Грожђе, n. (coll.) die Trauben, uvae.

Опремио га у суво грожђе (hat ihn zu Grund gerichtet).
Грожење, n das Schaudern, horror.
Грозан, зна, но, (ст.) 1) traubenreich, uvifer:
„Па он ломи грозна винограда —
2) грозне сузе:
„Грозниjем се сузам' упрљало —
— — грозне сузе ваља —
Грозд, m. die Traube, uva.
Гроздa, f. hyp. v. Гроздана.
Гроздана, f. Frauenname, nomen feminae.
Грозддан, зна, но, cf грозан 1.
Гроздић, m. dim. v. грозд.
Грозитисе, имсе, v. r. impf. schaudern, horreo.
Грозница, f. das Fieber, febris.
Грозничав, ва, во, fieberhaft, febriculosus. 2) Fieber verursachend, febrifer, z. B. вода.
Гроктање, n. das Rasseln ausgeschütteter Nüsse, strepitus nucum projectarum.
Гроктати, ићем, v. impf. н. п. гроћу ораси, rasseln, concrepito.
Гроктање, n. vide грактање.
Гроктати, грокћем, vide грактати.
Гром, m. der Donner, tonitru.
Громила, f. vide гомила.
Громилање, n. vide гомилање.
Громилати, ам, vide гомилати.
Громилатисе, ласе, vide гомилатисе.
Громовни (громовни), на, но, н. п. стрјела, der Donnerkeil, fulmen.
Громовник Илија, m. der Donnerer Elias, Elias tonans (cui tonitrua obtigere in coelis):
„Њу ми пита Громовник Илија —
Грoница, f. (von грло) die Bräune (bey Schweinen), angina.
Гроничав, ва, во, kehlsüchtig, angina laborans.
Гронтуља, f. vide гротуља.
Гронути, нем, v. pf. herabstürzen (vom Regen, Thränen, herabgeschütteltem Obst), defluo.
Гроња, f. ein Fruchtzweig der Kirsche, ramulus cerasi plenus fructu.
Гроњица, f. dim. v. гроња.
Гроот, m. lautes Lachen, cachinnus: насмијасе гроотом;
„Ђевојчица воду гази
ноге јој се б'јеле
„За њом момче коња јаше
гроотом се смије —
Гротска, f. vide Гроцка.
Гротуља, f. као бројенице од ораа, или од лешника, ein Kranz Nüsse, corona nucum.
Гроцка, f. 1) Städtchen an der Donau, zwischen Belgrad und Smederewo, 2) Fluß, der sie durchfließt.
Грочански, ка, ко, von Гроцка.
Грош, m der Piaster (von 40 Para), monetae Turcicae genus.
Грошић, m. der (deutsche) Groschen, grossus (monetae germanicae genus).
Грптање, n. das Zusammenscharren, corrasio.
Грптати, грћем, v. impf. zusammenscharren, corrado.
Груб, ба, бо, grob, crassus.
Грубан, m. Mannsname, nomen viri.
Грубац, пца, m. Mannsname, nomen viri.
Грубач, m. Mannsname, nomen viri.
Грубета, m. Mannsname, nomen viri.
Грубеша, m. Mannsname, nomen viri.
Грубијан, m. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) der Grobian, homo moribus rusticis.
Грубијанство, n. die Grobheit, rusticitas.
Грубиша, m. Mannsname, nomen viri.
Грубоћа, f. die Grobheit, crassitudo.
Грување, n. 1) das Krachen, z. B. der Kanone, sonus tormenti. 2) das Schlagen mit Krachen, verberatio.
Грувати, ам, v. impf. 1) krachen wie die Kanone, tono. 2) schlagen mit Krachen, percutio cum sonitu.
Груда, f. der Klumpen, gleba: груда сира, снијега.
Грудање, n. das Werfen mit Schneeballen, lusus pilis niveis.
Грудатисе, амсе, v. r. impf. sich mit Schneeballen werfen, ludo pilis niveis.
Грудва, f. vide груда.
Груди, груди, f. pl. vide прси.
Грудица, f. dim. v. груда.
Гружа, f. Gegend in der Шумадија.
Груја. m. (Рес. и Срем.) vide Грујо.
Грујица, m. Mannsname, nomen viri.
Грујо, m. (Ерц.) hyp. v. Грујица.
Грумен, m. н. п. соли, земље, der Klumpe, gleba.
Груменчић, m. dim. v. грумен.
Грумење, n. (coll.) Klumpen, glebae.
Грумичак, чка, m. vide груменчић.
Грунути, нем, v. impf. 1) erkrachen, concrepo. 2) mit Krachen schlagen, cum strepitu percutio.
Грушање, n. das Käsen der Milch, coagulatio lactis.
Грушатисе, шасе, v. r. impf. m. j. млијеко, gerinnen, cogi.
Грушевина, f. geronnene Milch, lac coagulatum.
Грцање, n. das Waten (z. B. in hohem Schnee), incessus ut per altas nives.
Грцати, ам, v. impf. waten (in hohem Schnee), incedo ut per altas nives.
Грч, m. der Krampf, spasmus: уватио ми грч ногу.

Грча̑д, f. (coll.) junge Griechen, graeca juventus.
Грча̀дија, f. (coll.) die Griechen, das Griechenvolk, Graeci.
Гр̀че, ета, n. das Griechlein, graeculus.
Грчење, n. 1) das Zusammenrunzen, contractio, 2) das Vergriechen, mutatio in graecum.
Гр̀чина, f. augm. v. Грк.
Грчина, f. die Bitterkeit, amaritudo.
Гр̀чити, им, v. impf. 1) einziehen, contraho, corrugo. 2) gräcisiren, facio graecum.
Гр̀читисе, имсе, v. r. impf. 1) zusammenschrumpfen, corrugor. 2) sich zum Griechen machen, simulo graecum.
Гр̀чкӣ, ка, ко, 1) griechisch, graecus. 2) adv. griechisch, graece.
Грштитисе, имсе, v. r. impf. anekeln, nauseam moveo.
Гр̀ъоце, n. dim. v. грло.
Гу̀са, f. шуга, der Aussatz, die Raude, lepra.
Гу̀бав, ва, во, aussätzig, leprosus.
Гу̀бавац, вца, m. ein Raudiger, Aussätziger, leprosus.
Губа̑љ, m. die Grindmähre, equus porriginosus.
Губа̑ње, n. 1) das Aussätzig werden, lepra, contagium leprae. 2) das Kratzen, frictio.
Гу̀батисе, амсе, v. r. impf. 1) aussätzig werden, lepra corripi. 2) sich kratzen, (als wenn man aussätzig wäre), шта се губаш, fricari.
Гу̀бер, m. покривач од вуне, као ћебе, eine große Bettdecke, stragulum. Губере жене саме чу код куће.
Гу̀бити, им, v. impf. 1) verlieren, perdo. 2) hinrichten lassen, interficio.
Гу̀битисе, имсе, v. r. impf. sich verlieren, 2) mager werden, macresco.
Гу̀бица, f. der Theil des Thiergesichtes, an dem die Nase und der Mund befindlich, os animalium, nempe bovis, equi, ovis, caprae, canis.
Губље̑ње, n. 1) das Verlieren, perditio, 2) das Hinrichten, trucidatio.
Гу̀бо, m. vide губавац.
Гу̀вно, n. die Dreschtenne, area.
Гу̀дало, n. der Fidelbogen, plectrum (?).
Гу̀дење, n. (Рес.) vide гуђење.
Гу̀дети, дим, (Рес.) vide гуђети.
Гу̀дило, n. (у Сријему) vide гудало.
Гу̀дити, им, (Срем.) vide гуђети.
Гу̀дњава, f. 1) der Ton der (serbischen) roßhärenen Geige, sonus fidium. 2) ein dumpfer Schall z. B. entfernter Kanonen: стоји гудњава топова.
Гу̀дура, f. ein enges und tiefes Thal, vallis angusta.

Гу̀ђење, n. das Geigen, cantus fidium.
Гу̀ђети, гудим, v. impf. (Ерц.) 1) Geigen, fidibus cano. 2) dumpf schallen, resono, murmuro.
Гу̀жва, f. 1) Flechte aus schwanken Reisern, vimen. 2) гужва орачица, cf. орачица.
Гужва̑ње, n. das Zerknicken (des Kleides) complicatio.
Гу̀жвати, ам, v. impf. Falten bringen in ein Kleid, es zerknicken plicas inferre vesti.
Гу̀жвача, f. m j. пита, der Strudel (eine Speise von gewickeltem Teig), cibi genus.
Гу̀жвица, f. dim. v. гужва.
Гу̀жење, n. das Kriechen z. B. der Kinder, so daß der H*** oben erscheint, reptatio, ut podex appareat.
Гу̑з, m. der Hinterbacken, clunis: премећесе с гуза на гуз.
Гу̀за, f. hyp. v. гузица. cf. jеза.
Гу̀зат, та, то, mit großen Hinterbacken, clunibus magnis praeditus.
Гу̀зитисе, имсе, v. r. impf die Hinterbacken zeigen, monstrare clunes.
Гу̀зица, f. задњица, стражњица, дупе, шупак, пркно, der After, podex.
Гузичѐтина, f. } augm. v. гузица.
Гу̀зичина, f. } augm. v. гузица.
Гу̀зичица, f. dim. v. гузица.
Гу̀знӣ, на, но, н. п. цријево, кост, was zu den Hinterbacken gehört, clunium.
Гу̀зоња, m. Großarsch, ampli podicis.
Гу̀ја, f. die Schlange, serpens. cf. змија.
Гу̀јињӣ, ња, ње, Schlangen-, serpentum.
Гу̀јић, m eine kleine Schlange, parvus serpens.
Гу̀ка, f. 1) das Girren der Tauben, gemitus columbae. 2) ein Auswuchs am Leibe, gibbus. 3) гука труда, злата, der Klumpen, massa.
Гу̀кање, n. 1) das Girren, gemitus. 2) das Raunen, murmuratio.
Гу̀кати, гучем, v. impf. 1) girren, gemo. 2) raunen (einander in die Ohren), in aurem dico, murmuro: нешто људи гучу.
Гу̀кнути, нем, v. pf. 1) girren, ingemo. 2) ins Ohr raunen, murmuro in aurem.
Гу̀лидба, f. die Ausschälung (des Kukuruz), excorticatio (?).
Гу̀лити, им, v. impf. 1) schinden, excortico. 2) ausschälen (den Kukuruz), 3) schälen (den Baum. 4) saufen, poto: шта гулиш толику водурину?
Гу̀литисе, имсе, v. r. impf. plärren; шта се гулиш? (каже мати ђетету кад много плаче).

Гу̀љење, n. das Schinden, Schälen, Plärren, excorticatio, ploratus.
Гунгу̀ла, f. der Tumult, das Getöse, vociferatio.
Гу̀ндорење, n. das undeutliche Dahersummen, cantillatio.
Гу̀ндорити, рим, v. impf. unverständlich dahersummen, cantillo.
Гу̀њ, m. eine Art Mantel, pallii genus.
Гу̀ња, f. дуња, туња, die Quitte, malum cydonium.
Гу̀њац, њца, n. vide гуњ.
Гу̀њина, f. augm. v. гуњ,
Гу̀њић, m. dim. v. гуњ.
Гу̀њскӣ, ка, ко, н. п. крпа, ein Stück гуњ auf einen Mantel, panneus, e panno гуњ.
Гу̀рав, ва, во, gekrümmt, incurvus.
Гу̀рање, n. das Stoßen, trusio.
Гу̀рати, ам, v. impf. stoßen, trudo.
Гу̀ратисе, амсе, v. r. impf. stoßen, trudo.
Гу̀рбет *, m. | Гурбѐтāш, m. | Гу̀рбетин, m. } der nomadische Zigeuner, Zingarus nomadicus.
Гу̀рбетка, f. nomadische Zigeunerin, Zingara nomadica.
Гу̀рбетскӣ, ка, ко, 1) nomadisch, wie die Zigeuner, vagus more Zingarorum. 2) adv. nach Art der herumwandernden Zigeuner, more Zingarorum vagorum.
Гу̀рбечāд, f. (coll.) junge nomadische Zigeuner, juventus Zingarica nomas.
Гу̀рбече, чета, n. ein junger Nomade, Zingarus vagus juvenis.
Гурѐње, n. das Zusammenziehen vor Kälte, contractio prae frigore.
Гурѝт, m. глас прасећи, das Grunzen, grunnitus.
Гурйтāње, n. das Grunzen, grunnitus.
Гурйтати, ричем, v. impf. grunzen, grunnio.
Гу̀ритисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen (vor Kälte), contrahi.
Гурйтнути, нем, v. pf. grunzen, grunnio.
Гуркāње, n. dim. v. гурање.
Гу̀ркати, ам, dim. v. гурати.
Гу̀ркатисе, амсе, dim. v. гуратисе.
Гу̀рнути, нем, v. pf. anstoßen, offendo,
Гу̀ро, m. (verächtlich) т. ј. који је гурав.
Гу̀са, f. hyp. v. гуска (особито кад вабе гуске: гуса, гуса, гуса!).
Гу̀сак, ска, m. der Gänser, anser mas.
Гу̀сеница, f. (Рес. и Срем.) vide гусјеница.
Гу̀сјеница, f. (Ерц.) die Raupe, eruca.
Гу̀ска, f. 1) die Gans, anser femina. 2) eine große länglichte Semmel, panis genus.
Гуслāње, n. das Geigen, cantus fidium.
Гу̀слати, ам, v. impf. geigen, fidibus cano.
Гу̀сле, f. pl. die (serbische) Geige, fides.
Гу̀ст (comp. гушћӣ), ma, mo, dicht, densus; кад дође до густа, aufs äußerste, ubi res agitur.
Густѝна, f. die Dichtheit, densitas, soliditas.
Густѝш, m. ein dichtes Ding, res (cibus) densa, solida.
Гу̀та, f. vide гука 2. 3.
Гу̀тав, ва, во, mit Auswüchsen behaftet, excrescentiis affectus.
Гу̀тāње, n. das Schlucken, devoratio
Гу̀тати, ам, v. impf. schlingen, devoro.
Гу̀то, m. т. ј. који је гутав.
Гу̀тољење, n. das Verbergen unter dem Kleide, absconsio.
Гу̀тољити, им, v. impf. савијати што у гуку, или под скут, an seinem Leibe etwas verbergen, so daß dadurch eine гука entsteht, in sinum condo.
Гуцāње, n. das Hinunterschlingen, devoratio, deglutitio.
Гу̀цати, ам, v. impf. hinunterschlingen, devoro: да се овђе гуцало, не би се овђе пуцало sagte die Zigeunerin, als man ihr verwies, daß sie die Butter, die man ihr, um die gesprungenen Lippen zu heilen gegeben, hinunter geschlungen.
Гу̀цнути, нем, v. pf. hinunterschlingen, devoro.
Гу̀чево, n. ein Gebirge in der нахија von Zvornik, am rechten Ufer der Drina.
Гучење, n. vide гутољење.
Гу̀чити, им, vide гутољити,
Гу̀ша, f. 1) der Kropf der Vögel, guttur. 2) i. e. грло, die Gurgel, guttur, 3) der Kropf der Menschen, struma.
Гу̀ша, m. (Рес. и Срем.) vide гушо.
Гу̀ша, f. die Kropfige, strumosa.
Гу̀шав, ва, во, kropfig, strumosus.
Гу̀шавац, вца, m. извор код Лознице (на лијевом бријегу ријеке Шпипре).
Гу̀шење, n. das Ersticken, suffocatio.
Гу̀шити, им, v. impf. ersticken, suffoco.
Гу̀шитисе, имсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.
Гу̀шица, f. dim. v. гуша.
Гу̀шо, m. (Ерц.) der Kropfige, strumosus.
Гуштѐр, m. die Eidexe, lacerta.
Гу̀шче, чета, n. das Gänslein, anserculus.
Гушчѐтина, f. augm. v. гуска.
Гу̀шчићи, m. pl. junge Gänse, anserculi.
Гу̀шчица, f. dim. v. гуска.
Гу̀шчӣй, чја, чје, Gänse-, anserinus.

Д.

Да̏, 1) daß, ut. 2) ja, ita. 3) да како, allerdings, omnino. 4) да ако, ja, wenn —, ita si —, да ако не, vielleicht auch nicht (man wünscht, daß nicht —), да ако удари киша, wenn es regnet, да ако не удари киша, aber vielleicht regnet es nicht. 5) als Ausruf der Verwunderung: да чудно ти га превари! да лијепа ти је јади је убили!
Да́бар, бра, m. der Biber, castor.
Да̀бижив, m. Mannsname, nomen viri.
Да́бо, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) роми дабо, der hinkende Teufel, diabolus claudus
Да́ва*, f. vide тужба. *acusativ.*
Да́вало, m. der gibt, dator. Кад које дијете да што другоме, па опет узме натраг, онда му ђеца говоре, или пјевају:
„Давало узимало,
„С кокошима спавало,
„Кокоши га липтале —
Да́вање, n. das Geben, datio.
Да́вати, дајем, v. impf. geben, do.
Да̀вид, m. David, David.
Да́вити, им, v. impf. würgen, jugulo.
Да́витисе, имсе, v. r. impf. ersaufen, suffocor.
Да́вљење, n. das Würgen, jugulatio.
Да̀внашњӣ, ња, ње, von lange her, vetus.
Да́вно, lange her, diu.
Даво̀ри! interj. 1) ej! н. п. давори старости давори! давори пуста црна горице! доста ти сам по теби војевао. 2) почекај! н. п. давори Божо давори! уватиһу ја тебе (мати говори ђетету, кад што скриви па утече).
Даво̀рије, f. pl. allerley Musik zusammen, concentus.
Даву̀џија*, m. der Kläger, accusator.
Дада, f. Mama! mater.
Да̀дија, f. } das Kindsmädchen, die
Дадиља, f. } Kindsfrau, ancilla curans. parvulos.
Да̀жда, f. (cт.) vide киша: *pluvia.*
„Да не падне дажда из облака,
„Плаа дажда, нити роса тија —
Да̀ија*, m. der Prätendent, Vertriebene, Emigrant, exul (redux et ultor):
„То гледају Турци Бијограци
„И из града сви седам даија —
Даӣјнскӣ, ка, ко, } 1) Dai-, exulum.
Даӣјскӣ, ка, ко, } 2) wie ein Dai, daji more.
Даи̏лук*, m. das Deithum, Dominatus (jus) dahiarum:
„Он се нада добру даилуку —
Даи̏ре*, f. pl. } Art Tamburins, Ca-
Даирета, n. pl. } stagnette, tympani genus.
Даклê, } also, daher, ergo.
Даклêм, }
Да́ко, m. hyp. von Давид.
Дакта̂ње, n. das Schnaufen, anhelatio.
Да̀ктати, кħем, v. impf. schnaufen, anhelo.
Да̀лак*, лка, m. die Milzverhärtung, splenis induratio.
Дале̏ко (comp. даљê), weit, longe.
Далма̂ција, f. Dalmatien, Dalmatia.
Далмати́нац, нца, m. Dalmatiner, Dalmata.
Далма̀тӣнскӣ, ка, ко, dalmatinisch, dalmaticus.
Даљи̏на, f. die Weite, Entfernung, longitudo.
Да̂љнӣ, на, но, entfernt, remotus.
Да̀мјан, m. Damian, Damianus.
Дамја̂нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Да̀мљан, m. vide Дамјан.
Дамља̂нка, f. vide Дамјанка.
Да̂н, m. der Tag, dies.
Да̀нак, нка, m. dim. hyp. v. дан.
Да́нак, нка, m. die Abgabe, tributum.
Да̀нас (говоре и данаске), heute, hodie.
Да̀кашњӣ, ња, ње, heutig, hodiernus.
Да̀нгуба, f. der Zeitverlust, jactura temporis.
Да̀нгубан, бна, но, н. п. посао, was viel Zeit verlieren macht, temporis jacturam adferens.
Да̀нгубити, им, v. impf. Zeit verlieren, facio jacturam temporis.
Да̀нгубица, f. (dim.?) vide дангуба:
„Тамбурице моја дангубице —
Да̀нгубљêње, n. das Zeitverlieren, jactura temporis.
Данӣк, m. vide даниште.
Да́нити, им, v. pf. den Tag über wo bleiben, transigere diem.
Да̀ница, f. 1) der Morgenstern, lucifer. 2) Frauenname, nomen feminae.
Да̀ницка, f. die (Flinten-) Röhre vom Danziger Meister, tubus teli dantiscanus.
Да̀ницкиња, f. die Danziger-Pistole, telum Dantisci factum:
„И за појас двије даницкиње —
Данӣште, n. Ort, wo man den Tag über bleibt, locus morae per diem:
„Црнобарац арамбаша Станко
„На даниште бјеше крај Салаша —
Да̀нути, нем, v. pf. athmen, spiro.

Да́нце, n. dim. v. дно:
„Не испијај свакој чаши данце —
Да̑нчул, m. Mannsname, nomen viri.
Даньи́вање, n. das Rasttag halten, mora per diem.
Дањи́вати, дањујем, v. impf. Rasttag halten, morari per diem.
Дању̑м, } bey Tage, diu.
Да̀њу, }
Да̑р, m. die Gabe, donum.
Да̀р ма̀р, durcheinander, sus deque: учинио (н. п. по кући, по земљи) дар мар.
Да̀ра, f. die Tara (beym Wägen), das Gewicht des Gefäßes, pondus vasis; одбити коме што на дару, fig. durch die Finger sehen, nachsehen, do, indulgeo.
Да́рак, рка, m. hyp. v. дар.
Дари́вање, n. das Schenken, datio, donatio.
Дари́вати, рујем, v. impf. 1) darbringen, offero. 2) кога, beschenken, dono.
Дари́ватисе, рујемосе, v. r. impf. sich beschenken, donare se invicem:
„Оди брате да се пољубимо —
„Стани сестро док се дарујемо —
Да̀рнути, нем, v. pf. у кога, у што, etwas berühren, tango.
Даро̀вати, рујем, v. pf. 1) коме што, darbringen, dono. 2) кога, beschenken, dono.
Да̀ска, f. das Bret, assis. Не ма четврте даске у глави.
Да̀ти, дам (говорисе и дадем), v. pf. 1) geben, do: дај нај. 2) дај да му не дамо, lasset uns —, fac —.
Да̀тисе, амсе, v. r. pf. 1) на што, sich auf etwas verlegen, incumbo in aliquid; дала се рана на зло, Wendung nehmen, verto. 2) не да ми се, es gibt sich nicht, es geht nicht von statten, geräth nicht, non succedit.
Да̑ћа, f. das Todtenmal, convivium funebre.

Даће се обично дају три (и то у суботу вече и у недељу у јутру): четрдесница (послије 40 дана), полугодишњица и годишњица. На даћу зову све сељаке редом од куће до куће, и обично овако почињу: „Дођите довече да споменемо мртве." Ту треба да дође и поп да очати кољиво. На даћи напијају: „За испокој душе брата (како му буде име; аколи је женско, а оно сестре) Бог да му душу прости" А остали сви у глас повичу: „Бог да му душу прости."

Да̀ћа, f. (im Scherze als Gegentheil von недаћа) gegeben, datum:
„Да је срећа и од Бога даћа,
„Не би жене ни носиле гаћа,
„Већ кошуљу докле гаће вежу.
Да́фина, f. 1) der wilde Oelbaum, elaeagrus angustifolia Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Да́ција, f vide да́нак.
Да́ша, f. Frauenname, nomen feminae.
Да́што ми ти дашто, vide што ми ти је за што.
Да́шчан, на, но, bretern, assinus (?).
Да́шчара, f. eine Breterhütte, casula asisna.
Да́шчица, f. dim. v. даска.
Два̑, двије (Ерц., а Рес. и Срем. две), два, zwey, duo.
Два́десет (двадест, дваест), zwanzig, viginti.
Два́десети̑, та, то, der zwanzigste, vigesimus.
Два́дест, vide двадесет.
Два́десторо, vide двадесторо.
Два́дести̑, та, то, vide двадесети.
Два́десторо, ein Zwanzig, viginti.
Два̀ест, vide двадесет.
Два̀естеро, vide дваесторо.
Два̀ести̑, та, то, vide двадесети.
Два̀есторо, vide двадесторо.
Два́наест, zwölf, duodecim
Два́наестеро, vide дванаесторо.
Два́наести̑, та, то, der zwölfte, duodecimus.
Два́наесторо, ein Zwölf (ein Dutzend), duodecim.
Две̑ри, f. pl. врата на олтару (у цркви), die Altarthüre, porta adyti.
Двѐста, (Рес. и Срем.) vide двјеста.
Двиза̑к, m. ein zweyjähriger Widder, aries bimus.
Двѝска, f. ein zweijähriges Schaf, ovis bima.
Двјѐста, (Ерц.) zweyhundert, ducenti.
Дв̀гоче, ета, n. н. п. ждријебе, или теле, zwey Jahr alt (vom Füllen oder Kalb).
Дво̀губ, ба, бо, zweifach, duplex.
Двоја̑к, ка, ко, zweyerley, duplex.
Дво̀је, zwey (Paar), duo.
Двоје̑ње, n. das Trennen in Zwey, separatio.
Двојити, им, v. impf. trennen, entzweyen, divido.
Двојица, f. zwey (Paar), duo.
Дво̀јка, f. ein zweyeimeriges Faß, dolium continens duas amphoras.
Дво̀јнице, f. pl. die Doppelpfeife der serbischen Hirten, fistula duplex.
Двојино̑м, z. B. више, zwei Mal höher, bis.
Дво̀колице, f. pl. ein zweiräderiger Wagen, rheda birota.
Дво̀личан, чна, но, zweizüngig, duplex.
Дво̀личење, n. das Doppelreden, duplicitas.

Дво̀личити, им, v. impf. doppelzüngig seyn, duplicem esse.

Дво̑р, m. 1) der Hof, der Hofpallast, aula, palatium: у двору, код двора. 2) der Haushof, aula: на двору: у двору као и на двору (кисне); шта чиниш на двору те не идеш у кућу?

Дво̀рани, m. pl. (ст.) die Hofleute, aulici:

„Викну Стојан слуге и дворане —

Дворе̑ње, n. das Aufwarten (Dienen) bei Hofe, ministerium.

Дво̀рити, им, v. impf. служити кога, а особито стајати пред њим (кад руча или пије) метнувши руке на појас, aufwarten, ministro, adpareo:

„Ево има девет годиница

„Како дворим Цара у Стамболу —

Дво̀риште, n. Ort, wo einst ein Hof gewesen (die Ruinen), ruinae palatii. У Поцерини, у Шабачкој нахији, има село Дво̀риште и код њега близу зидине, које се зову Милошева коњушница. Срблји онуда приповиједају да су ту били двори Милоша Обилића. Они доводе и друге свједоџбе да је Милош из Поцерине, н. п. У Дворишту има један стари гроб с великим каменом чело главе; онуда Срблји говоре да је то гроб Милошеве сестре, и приповиједају да је онђе плијевила шеницу, па је убио Милош с Тројанова града (то је готово као с Герзелеза у Шорокшар, или с Бакстола у намастир Кобиље) буздованом, зашто је мислио да је кошута. — У Поцерини има једна ријека, која се зове Нечаја, и близу ње поље, које се зове Пу̀стопоље. Сад они доказују да је послије Косовске битке дошао гласоноша с Косова и нашао Милошеву мајку на тој ријеци код оваца, па јој рекао:

„Што не чајеш Милошева мајко?

„Одби овце у то пусто поље:

„Милош ти је јуче погинуо —

И од тада је остало Пустопоље и ријека Нечаја.

Дво̀ркиња, f. die Aufwärterin, ministra:

„А белој дворкињи

„Бурму позлаћену —

Дво̀рскӣ, ка, ко, Hof-, aulicus.

Дво̀струк, ка, ко, zweifach, doppel-, duplex.

Дво̀умити, им, v. impf. zweifeln, Anstand haben, dubito.

Дво̀умље̑ње, n. das Zweifeln, dubitatio.

Дѐ! interj. 1) der Laut, um das Saumpferd anzutreiben, vox excitantis jumentum ad progrediendum. 2) дела, wohlan, age. 3) де, или дер, als Aufmunterung, wohlan, age, sodes: зовниде га, нађиде то, подајде му и т. д.

„Смиљанићу, домадер се нађи,

„Нека Турци с миром барјамују —

4) (Рес.) vide ђе (mit allen Ableitungen).

Дѐбе, бета n. ein cylindrisches hölzernes Geschirr aus einem Stücke, mit Deckel, zum Honig u. dgl. vas ligneum:

„Из дебета пекмез поједоше —

Дѐбела̑, f. т. ј. болест, die Wassersucht, hydrops.

Дѐбео (comp. дѐбљӣ), бела, ло, 1) dick, crassus. 2) fett, pinguis.

Дѐбло, n. der Stamm (des Baumes) stirps.

Дебља̑ње, n. das Dickwerden, pinguescentia (?).

Дѐбљати, ам, v. impf. Dick werden, pinguesco.

Дебљѝна, 1) die Dicke crassitudo. 2) die Fette, pinguedo.

Дѐва*, f. vide камила.

Дѐва, f. 1) (ст. Рес. и Срем.) vide девојка:

„Ој дево девојко!

„Млого девовала —

2) Frauenname, nomen feminae.

Дѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide дијевање.

Дѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide дијевати.

Деведѐсе̑т, neunzig, nonaginta.

Деведѐсе̑теро, vide деведесеторо.

Деведѐсе̑тӣ, та, то, der 90ste, nonagesimus.

Деведѐсе̑торо, Anzahl von 90, nonaginta.

Деве̑р, m. (Рес. и Срем.) vide ђевер.

Деверѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide ђеверивање.

Деверѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ђеверивати.

Девѐрика, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.

Дѐверов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ђеверов.

Девѐрскӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide ђеверски.

Девѐруша, f. (Рес. и Срем) vide ђеверуша.

Девѐрушин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђеверушин.

Дѐве̑т, neun, novem.

Девѐта̑к, m. ein Thier (Pferd, Ochs), von neun Jahren, novennis.

Деве́так, тка, m. das Neuntel, nonae.
Деве́тање, n. das Abprügeln, dolatio(?)
Деве́тати, ам, v. impf. abdreschen (abprügeln), fuste dolo.
Дѐветеро, vide деветоро.
Деве́ти, та, то, der neunte, nonus. Девети у плугу (der neunte am Pfluge d. i.) das fünfte Rad am Wagen, plane superfluus.
Деве́тина, f. der neunte Theil, nona pars.
Деве́тица, f. die Neun (ein Kartenspiel), novem puncta.
Деве́тнаест, neunzehn, novemdecim.
Деве́тнаестеро, vide деветнаесторо.
Деве́тнаести, та, то, der neunzehnte, undevicesimus. non us.
Деве́тнаесторо, ein Neunzehn, novemdecim.
Деве́то, тога, n. das Neuntel, nonae.
Деветòрица, f. Anzahl von neun, novem.
Дѐветоро, neun, novem.
Деве́чани, на, но, н. п. брдо, auf neun eingerichtet, novenarius.
Деве́чар, m. der das Neuntel nimmt, cui nona pars frugum debetur, nonarius.
Девова́ње, n. (Рес. и Срем.) vide ђевовање.
Девòвати, девујем, (Рес. и Срем.) vide ђевовати.
Дѐвојачки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide ђевојачки.
Девòјка, f. (Рес. и Срем.) vide ђевојка.
Девòјчење, n. (Рес. и Срем.) vide ђевојчење.
Девојчин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђевојчин.
Девòјчина, f. augm. v. девојка.
Девòјчити, им, (Рес. и Срм.) vide ђевојчити.
Девòјчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ђевојчитисе.
Девòјчица, f. dim. v. девојка.
Девојчу̀рина, f. vide девојчина.
Деге́нек*, m. der Prügel, verber: ударили му педесет дегенека.
Дѐд, m. (Рес. и Срем.) vide ђед.
Дѐда, m. (Рес. и Срем.), vide ђед.
Деда̂к, m. (у Сријему и у Бачк. по варошима) ein dummer Kerl, Dummkopf, stolidus.
Деде (mach, mach), age: деде га зови, деде пи то узми.
Дѐдов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide ђедов.
Дѐдовина, f. (Рес. и Срем.) vide ђедовина.
Де́жева, f. Berg und Ruinen bey Нови пазар:
„Код Дежеве старије дворова —
Дѐжмекаст, та, то, untersetzt, quadratus.

Дѐја̂н, m. Mannsname, nomen viri.
Де́кање, n. das де = sagen, decatio (?)
Де́кати, чем, v. impf. de = sagen, (deßen?), dico de: шта га дечеш, удри га батином.
Де́кнути, нем, v. pf. einmal де sagen, inclamo de.
Дѐла, vide де.
Де́лење, n. vide дељење.
Дѐли*,
„Онда рече дели Радивоје—
Дѐлибаша*, m. Oberster der Leibwache, praefectus praetorianorum.
Делибашин, на, но, des делибаша, delibassae.
Дѐлигра̂д, m. (Narrenstadt) seit 1806. eine Schanze der Serben (близу Ниша) gegen die Türken.
Дѐлија*, m. 1. der Leibsoldat, miles praetorianus, delia. 2) Krieger überhaupt, miles, cf. јунак:
„Ој Бога ти незнана делијо —
Дѐлијин, на, но, des Delia, deliae.
Делѝјнски, ка, ко, 1) н. п. калпак, Deli=Mütze, deliarum pilei. 2) adv. nach Art eines Delia, more deliae.
Делѝјски, ка, ко, vide делијнски.
Дѐликанлија*, m. vide момак.
Де́лити, им, (Рес. и Срем.) vide дијелити.
Де́литисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide дијелитисе.
Дѐло, n. (Рес. и Срем.) vide ђело.
Деља̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide ђељање.
Дѐљаоница, f. (Рес. и Срем.) vide ђељаоница.
Дѐљати, (Рес. и Срем.) vide ђељати.
Де́љење, n. (Рес. и Срем.) vide дијељење.
Дељка̂ње, n. dim. v. дељање.
Дѐљкати, ам, dim. v. дељати.
Дѐмбел*, m. љенивац, који од лијености ништа не може радити.
Кажу да Турски цар дембеле рани и одијева, али најприје свакога огледају јели управо за дембеле: да не би могао што радити. Тако су под двојицом, што су били дошли да и узму у дембле, запалили рогожину (да виде шта ће радити), онда један од њи рече ономе другом: „устани да сиђемо с ове рогожине, изгорећемо" А онај му одговори: „ћути Бога ти! како те не мрзи говорити?" Онда овога узму у дембеле, а онога, што је рекао да устану, oћерају, и кажу му да он није за дембеле.
Дѐме, ета, n. vide нарамак.
Дѐмир-капија*, f. das eiserne Thor (in der Donau), porta ferrea (in Istro):

„Донеси ми вина из Видина
„И ракије од Демир-капије —
Дѐније, n. (бденије) die Vigilien, vigiliae (ein Kirchenwort).
Дѐнути, нем, (Рес. и Срем.) vide десити.
Дѐњак, њка, m. ein Bündel, fascis; auch ein Sack Baumwolle.
Дѐо, дѐла, n. (Рес. и Срем.) vide дијел.
Деòба, f. (Рес. и Срем.) vide дијоба.
Дѐр, vide де.
Дерâње, n. 1) das Reißen, laceratio 2) das Schinden, excoriatio 3) das Plärren, ploratus. 4) das Losschlagen, verberatio.
Дѐрати, рем, v. impf. 1) reißen, lacero 2) schinden, excorio 3) losschlagen, verbero.
Дѐратисе, ремсе, v. r. impf. plärren, ploro.
Дерâч, m. der Aufreißer (von einem Ochsen der den Zaun einreißt), destructor.
Дервѐнта, f. град у Босни. Дервѐнтскӣ, ка, ко, von Дервента:
„Погибе ти Дервентски капетан —
Дервӣш*, m. der Derwisch, dervissus(?)
Дервӣшев, ва, во, des Derwisch, monachi turcici.
Дервӣшина, f. augm. v. дервиш:
Дервӣшкӣ, ка, ко, 1) derwischisch, dervissicus. 2) adv. auf Derwische Art, more dervissico.
Дѐреж, m. (у Сријему) die Prügelbank, scamnum cui illigatur verberandus.
Дѐригуша, f. (in der Anekdote) Halskratzer, gulam radens: оскоруша деригуша: да не би пиш у шаку, оде га моја душа (рекао циганин кад је приповиједао, како је ћео да изједе тврду оскорушу).
Дѐриште, ета, n. (schimpflich) Kind, puer.
Дѐрнӣ, на, но, unselig, infelix, miser.
Дѐрнути, нем, v. pf. auf etwas schlagen, percutio; дернуо, er hat ins Gras gebissen, ist (verreckt), vom Türken.
Дѐрт*, m. vide брига. cura
Десêт, zehn, decem.
Десѐтак, тка, m. 1) десето што се даје спаији, der Zehend, decimae. 2) dim. v. десет: дај ми десетак пара.
Десѐтâк, m. 1) der Zehner, numus. 2) zehnjährig, decennis.
Десѐтâчка, f. ein Faß von 10 Eimern, dolium decem amphorarum.
Дѐсетеро, vide десеторо.
Десѐти, та, то, der zehnte, decimus.
Десѐтина, f. 1) der zehnte Theil, pars decina 2) ein Zehen, decem, franz. une dixaine: десетина људи.
Десѐтица, f. н. п. банка, или карта, ein Zehner (Papiergelds oder im Kartenspiel), denarius, valens decem.
Дѐсетковâње, n. das Zehent-einsammeln, collectio decimarum.
Дѐсетковати, кујем, v. impf. den Zehent einsammeln, colligo decimas.
Десêтô, ога, n. der Zehent, decimae.
Десетòрица, f. Anzahl von zehn, decem; decuria.
Дѐсеторо, zehn, decem.
Десѐчанӣ, на, но, н. п. брдо, auf zehn eingerichtet, denarius.
Десѐчâр, m. der Zehentsammler, decimarius.
Дѐсити, им, v. pf. treffen, offendo
Дѐситисе, имсе, v. r. pf. 1) sich wobey befinden, adsum. 2) zu Theil werden, contingo: удијели ако ти се десило, sagen die Bettler.
Дѐснӣ. на, но, recht, dexter.
Дѐсни, f. pl. das Fleisch um die Stockzähne gingivae pars quae est circa dentes molares.
Дѐсница, f. die Rechte, dextera.
Дѐсно, rechts, dextra.
Дѐспа, f. hyp, v. Деспина.
Дѐспина, f. } Frauenname, nomen feminae. Δέσποινα
Дѐспиња, f. }
Дѐспот, m. 1) der Despot despota (Titel einiger serbischer Regenten). 2) Mannsname, nomen viri.
Дѐспотов, ва, во, des Despoten, despotae.
Дѐспотовина, f. 1) das Despotat, despotatus. 2) Despotenstift, monasterium a despota fundatum ut Крушедол.
Дѐспотовица, f. Fluß aus dem Рудник-Gebirge.
Дѐспотскӣ, ка, ко, 1) despoten-, despotarum 2) adv. wie ein Despot, more despotae.
Дѐсти (говорисе и денути), дедем (и денем), (Рес. и Срем.) vide ђести.
Дѐтао, тла, m. (Рес. и Срем.) vide ђетао.
Дѐте, детета, n. (Рес. и Срем.) vide дијете.
Дѐтелина, f. (Рес. и Срем.) vide ђетелина.
Детѐнце (детѐнце), n. hyp. v. дете.
Дѐтешце, n. vide детенце.
Дѐтињење, n. (Рес. и Срем.) vide ђетињење.
Дѐтињӣ, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide ђетињи.
Дѐтињити, им, (Рес. и Срем.) vide ђетињити.
Детѝњство, n. (Рес. и Срем.) vide ђетињство.

Де́титисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide дијетитисе.
Де́тић, m. (Рес и Срем.) vide ђетић.
Де́тлић, m. (Рес. и Срем.) vide ђетлић.
Де́ца, f. (Рес. и Срем.) vide ђеца.
Деча́к, m. (у Сријему и у Бачкој) der Knabe, puer.
Деча́нац, нца, m. калуђер из Дечана.
Деча̑ни, m. pl. намастир у Метоији (код Призрена). Срби приповиједају да је Дечански краљ (пошто му је отац извадио очи и објесио на концу више градски врата) изишао слијеп у шетњу иза града (Призрена), па га опазио свети Аранђел и сажалило му се, па се створио у орла и одлећео те украо његове (краљеве) очи изнад врата и даровао и краљу, и рекао му: „одечи очи". Онда краљ прогледао, и на оном мјесту начинио Дечане.
„...а видите високе Дечане —
Де̏чанскӣ, ка, ко, von Дечани.
Де̏чин, на, но, (Рес. и Срем.) vide ђечин.
Де̏чина, f. vide дечурлија.
Де̏чица, f. dim. v. деца.
Де̏чко, m. vide дечак.
Дечу́рлија, f. augm. v. деца.
Дешља̑к, m. марјаш, или петак, на којему Богородица држи Риста на десној руци, ein Siebenzehnerstück, worauf unser Liebefrau mit dem Christuskinde im rechten Arme vorkommt. Solche werden den Kindern um den Hals gebunden, wie die bullae bei den Römern, nunus B. M. V.
Дѝ, (Срем.) vide гди (mit allen Ableitungen).
Ди̏ван, вна, но, 1) wunderbar, mirabilis. 2) wunder schön, perpulcer.
Дива̑н*, m. разговор, сабор. 1) der Rath, die Rathsversammlung, senatus (?) 2) die Versammlung, Unterredung, concilium, colloquium:
„Под оружјем на диван изиђе —
Дивана̀на*, f. die Altane, der Altan, moenianum.
Дива́нија*, f. ein halber Narr, semicaptus mente.
Дива́нити, им, v. impf. vide разговаратисе.
Дива̑н - кабаница, f. (ст.) der Rathsmantel pallium:
„Ком је кућа диван - кабаница,
„Мач и пушка и отац и мајка —
„Огрнуо диван - кабаницу —
Дива́њење, n. vide разговарање.
Ди̏визма, f. die Königskerze, verbascum.
Ди̏вит*, m. das Schreibzeug, supellex scriptoria.
Ди̏витисе, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
Ди̏влија, f. eine Art langer, enger Flinte, flintae genus.
Дивља̑к, m. н. п. човек, или вепар, 1) der Wilde, homo ferus. 2) das Wildschwein, aper.
Ди̏вљака, f. m. j. јабука, крушка, der Holzapfel, die Holzbirn, pomum silvestre, pomus silvestris (Baum und Frucht).
Дивља̑ње, n. das Wildseyn, ferocitas.
Ди̏вљати, ам, v. impf. wild seyn, ferus sum, ferocio.
Дивља̑ч, f. 1) die Wildheit, feritas, 2) das Wildpret, ferae, caro ferina.
Дивља̑чан, чна, но, н. п. земља, wild, wüst, terra inculta, barbara.
Дивља́чење, n. vide дивљање.
Дивља̀чина, f. augm. v. дивљач.
Дивља́читисе, имсе, v. r. impf. vide дивљати.
Ди̏вљӣ, ља, ље, wild, ferus, silvestris.
Ди̏вна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ди̏вокоза, f. der Steinbock, ibex Linn.
Диво̀та, f. die Wunderschönheit, mira pulcritudo.
Ди́гнути, нем, vide дићи.
Ди́гнутисе, немсе, vide дићисе.
Диза̑ње, n. das Heben, levatio.
Ди̏зати, дижем, v. impf. heben, levo.
Ди̏затисе, дижемсе, v. r. impf. sich erheben, consurgo, existo.
Ди̏зга*, f. vide крајац.
Ди̏зген*, m. од узде они кајши, што се држе, у рукама кад се јаше, die Zügel (des Reitpferdes), frena, i. e. die Riemen am Zügel.
Диздар̑*, m. der Thorwart einer Festung, janitor arcis.
Диздá́рев, ва, во, vide диздаров.
Диздá́ревица, f. vide диздаровица.
Диздá́ров, ва, во, des диздар, janitoris.
Диздá́ровица, f. die Pförtnerin, janitrix, janitoris uxor.
Диздар̑скӣ, ка, ко, 1) pförtner-, janitorum. 2) adv. Pförtnerisch, more janitorum.
Ди̏злуке, f. pl. } vide тозлуке.
Ди̏злуци, m. pl. }
Ди́јање, n. das Athmen, spiritus.
Ди́јати, дишем (ђекоји реку и дијам), v. impf. athmen, spiro.
Дије̏вање, n. (Ерц.) das Thun, Hinthun, Hinlegen, positio.
Дије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) thun, pono colloco: куда дијеваш ти те новце?
Ди́јел, m. (Ерц.) 1) der Theil, portio. 2) уз дијел, bergan, на Дугом дијелу

(у Церу зове се једно брдо Дуги дијел).
Дије̏лење, n. vide дијељење.
Дије̏лити, им, v. impf. (Ерц.) theilen, divido.
Дије̏литисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich theilen (in etwas), dividor.
Дије̏љење, n. (Ерц.) das Theilen, divisio.
Дије̏те, ђе̏тета, n. (Ерц.) das Kind, filius aut filia.
Дије̏титисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.
Ди̏јо, дијела, m. (Ерц.) vide дијел.
Дијо̀ба, f. (Ерц.) die Theilung, distributio.
Дијо̀ница, f. der Antheil, portio: дијоница земље.
Ди́ка, f. der Stolz, gloria.
Ди́чица, f. dim. v. дика. Слабо се чује у говору, него се припијева у пјесмама по Земуну и по Новом саду, н. п.
„Купићу ти дикице, сукњу од паргала,
„И кецељу дикице, дебелога веза —
Ди̏кла (Ди́кла), f. Frauenname, nomen feminae; Што Дикла навикла.
Ди̏косава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ди̏лбер*, m. der Schöne, pulcher.
Ди̏лбе̑рче, n. (ст.) dim. v. дилбер:
„Ја јој реко: добар вече дилберче —
Ди̏лберчић, m. (ст.) dim. v. дилбер:
„Ој ђевојко дилберчићу!
„У бијелу белнучићу —
Ди̏лчик*, m. die Stange (bey der Kunkel und der Schnellwage), pertica:
„Мобарице моје другарице!
„Удрите га колом и дилчиком —
Ди̑м, m. der Rauch, fumus.
Ди́мање, n. 1) das Schnauben, spiritus; anhelitus. 2) das Blasen des Windes, spiritus venti.
Ди́мати, ам, v. impf. 1) schnauben, anhelo. 2) blasen, spiro.
Ди̏мије, f. pl. lange und weite Hosen von gefärbtem Zeug, braccae.
Ди̏митисе, мисе, v. r. impf. rauchen, fumo.
Дими̏трија, m.
Дими̏трије, m. } Demeter, Demetrius.
Дими̏шкија, f. т. ј. сабља, Damascenersäbel, acinaces Damascenus:
„Трже Турчин сабљу димишкију —
Ди̏мније, f. pl. vide димије.
Ди̏мљив, ва, во, н. п. ракија, räucherig, fumosus.
Ди̏мница, f. Rauchfangsteuer (an den Bischof), vectigal pro fumario.
Димња̑к, m. комин, der Rauchfang, Schornstein, fumarium.

Ди̑н*, m.
„А тако ми дина и имана —
Дина̑р, m. eine Münze, kleiner als ein Para, die aber jetzt eben soviel gilt, numi genus.
Ди́нути, нем, v. pf. einen Athemzug thun, spiritum duco.
Ди̏ња, f. die Melone, pepo.
Ди̏њица, f. dim. v. диња.
Ди̏њка, f. eine röthliche Traube, uva rubella.
Ди̏пле, f. pl. налик на гадље, али нема прдаљке, eine Art Dudelsack, utriculi musici genus.
Ди̏плити, им, v. impf. die дипле spielen, cano utriculo.
Ди̏пљење, n. das Spiel der дипле, utriculi cantus.
Ди́рање, n. das Berühren, tactio.
Ди́рати, ам, v. impf. у кога, у што, etwas berühren, tango.
Ди́рек*, m. Balken, Pflock, trabis genus.
Дирѐклија*, m. der spanische Thaler, numus hispanus.
Ди́речић, m. dim. v. дирек.
Ди̏ркање, n. dim. v. дирање.
Ди̏ркати, ам, dim. v. дирати.
Ди́рнути, нем, v. pf. einen Griff wornach thun, peto. cf. дарнути.
Ди̏ћи (го̀ворисе и дигнути), дигнем, v. pf. heben, levo.
Ди̏ћисе (говорисе и дигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, aufstehen, consurgo.
Ди̏ча̑н, чна, но, rühmlich, schön, gloriosus.
Ди́чење, n. das Stolzseyn; das Stolzmachen, superbia; gloria.
Ди́чити, им, v. impf. кога, stolz machen, Ehre machen, gloria (nostra) est.
Ди́читисе, имсе, v. r. impf. ким, чим, sich rühmen (mit Recht), stolz seyn, superbio (jure).
Ди́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Дишо.
Ди̏шер*, на поље! hinaus, foras.
Дише̏рисати, ришем, v. pf. кога, einen hinausschaffen (zu ihm sagen дишер), expello foras.
Ди̏шо, m. (Ерц.) hyp. v. Димитрије.
Дјеја̑н, m. (Ерц.) vide Дејан.
Дла́ка, f. 1) ein Stück Haar, pilus. 2) das Haar der Kuh, des Pferdes, pili.
Дла̀кав, ва, во, haarig, pilosus.
Дла̀кавити, им, v. impf. voll Haare machen, pilis conspergo.
Дла̀кавитисе, имсе, v. r. impf. voll Haare werden, pilis conspergor.
Дла̀кављење, n. das Beschmutzen mit Haare, adspergio pilorum.
Дла̑н, m, die flache Hand, vola.
Дла̀нић, m. dim. v. длан.

Длачица, f. dim. v. длака.
Длијето, n. (Ерц.) глијето, das Stemmeisen, der Meißel, coelum.
Дмитар, m. vide Димитрије.
Дмитра, f. Frauenname, nomen feminae. cf. Митра.
Дневи (ст.) vide дању:
„Дневи леже, а ноћу путују —
Дно, n. der Boden, Grund, z. B. eines Gefäßes, fundus.
До, дола, m. vide долина.
До, 1) bis, ad, usque ad. 2) vide осим:
„Бојиш ли се још кога до Бога? —
Доба (Genit. von доб?), die Zeit, tempus: глуво доба; послено доба; вечерње доба; у ово доба године; жена на том доба (т. ј. готова се породити);
„Које ли је доба ноћи?
„Рекла ми је драга доћи —
„Роди мајка два нејака сина,
„Узло доба у гладну годину —
Добавити, им, v. pf. што verschaffen, procuro.
Добавитисе, имсе, v. r. pf. чега, etwas erlangen, consequor:
„Пења коња крај зелена луга
„Не би ли се добавио друга —
Добављање, n. das Verschaffen, comparatio; das Bekommen, consecutio.
Добављати, ам, v. impf. verschaffen, procuro.
Добављатисе, ам, v. r. impf. erlangen, consequi.
Добаврљати, ам, v. pf. geschlendert kommen, advenio lente et negligenter:
„Када врља једва добаврља —
Добар (comp. бољи), бра, ро, gut, bonus.
Добацивање, n. 1) das Herbeiwerfen, adjectio. 2) das Treffen (Erreichen) im Steinwurf, adsecutio in lapidum jactu.
Добацивати, цујем, v. impf. 1) herbeiwerfen, adjicio. 2) genug weit werfen (im Steinwurfe), assequi metam lapide.
Добацити, им, v. pf. 1) herbeiwerfen, adjicio. 2) genug weit werfen, assequor lapide.
Добеглица, f. (Рес. и Срем.) vide добјеглица.
Добежати, жим, (Рес. и Срем.) vide добјежати.
Добећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide добјећи.
Добивање, n. 1) das Gewinnen, Siegen, victoria. 2) das Gewinnen im Handel, lucrum. 3) das Bekommen, acceptio.
Добивати, ам, v. impf. 1) gewinnen, vinco. 2) gewinnen, lucror. 3) bekommen, accipio.
Добит, f. } der Gewinn, lucrum.
Добитак, тка, m. } der Gewinn, lucrum.
Добити, бијем, v. pf. 1) gewinnen, vinco. 2) gewinnen, lucror. 3) bekommen, accipio.
Добјеглица, f. (Ерц.) ђевојка, која добјегне (т. ј. сама дође) за момка; то се догоди кад родитељи не даду ђевојци поћи за кога она оће, а она не ће за кога је они дају. То су понајвише рђаве ђевојке: зашто поштена ђевојка, и од поштена рода, не ће своје родитеље и браћу осрамотити. У Србији добјеглица дође управо момку у кућу, па је онда одведу у какву кућу момачком роду, те тамо стоји док се не вјенчају; а у Сријему и у Бачкој дође поповој кући и онђе стоји док се не вјенчају.
Добјежати, жим, v. pf. (Ерц.) zufliehen, confugio.
Добјећи, бјегнем, (Ерц.) vide добјежати.
Добовање, n. das Trommeln, tympani cantus.
Добовати, бујем, v. impf. trommeln, tympano cano.
Добош, m. die Trommel, tympanum militare.
Добошар, m. der Tambour (Trommelschläger), tympanista.
Добошарев, ва, во, vide добошаров.
Добошаревица, f. vide добошаровица.
Добошаров, ва, во, des Trommelschlägers, tympanistae.
Добошаровица, f. die Tambourssfrau, uxor tympanistae.
Добошарски, ка, ко, 1) Tambour=, tympanistarum. 2) adv. wie ein Tambour, more tympanistae.
Добра, m. (Рес. и Срем.) vide Доброе.
Добрава, f. Fluß in der Шабачка нахија:
„Купи војску до воде Добраве —
Добрашин, m. Mannsname, nomen viri.
Добрија, f. Frauenname, nomen feminae.
Добрило, m. Mannsname, nomen viri.
Добриловина, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Добрина, f. Güte, bonitas (wird nur als Euphemismus gebraucht, z. B. не знам која му је добрина — was ihm fehlt, dem Kranken).
Добрићево, n. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).
Добрица, m. Mannsname, nomen viri.
Добричина, m. (augm. v. добар?) ein lieber Mann, lepidum caput.

До̀бро, n. das Gut, bonum.
До̀бро, m. (Ерц.) hyp. v. Добросав.
До̀бро, gut, bene.
До̀брово̄је, m. Mannsname, nomen viri.
До̀брово̄љан, љна, но, guter Laune, hilaris.
До̀бровӯк, m. Mannsname, nomen viri.
Добро̀дошница, f. чаша вина, или ракије, што се даје ономе, који дође, за добро дошао: „добро си ми дошао" (тако се рече кад му се пружи чаша), der Willkomm, poculum salutatorium.
До̀бросав, m. Mannsname, nomen viri.
Добро̀сретњӣк, m. Glückskind! (als Euphemismus, wenn die Mutter ein Kind ausschilt), albae gallinae filius.
Добро̀сретњица, f. das Weibliche von добросретњик was man sehe.
Добро̀срећнӣк, m. vide добросретњик.
Добро̀срећница, f. vide добросретњица.
Добро̀та, f. die Güte, bonitas.
До̀бротвор, m. der Gutthäter, benefactor.
Доброчи́нац, нца, m. der Gutthäter, benefactor.
Доброчи́нство, n. das Wohlthun, beneficentia.
Добро̀ћуд, да, до, von gutem Naturell, bonae indolis.
До̀ва*, f. Art Gebet der Türken, certa Turcarum prex.
Дова́бити, им, v. pf. erlocken, allicio, pellicio.
Дова́љати, ам, v. pf. heranwälzen, advolvo.
Дова̑т, m. der Erreich, ut assequi potui etc.
„Према себи ударио Меу
„На довату по бијелу врату —
До̀ватање, n. 1) das Herlangen, porrectio. 2) das Erreichen, assecutio.
До̀ватати, ам, v. impf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, assequor, attingo.
До̀ватити, им, v. pf. 1) herlangen, porrigo. 2) erreichen, attingo.
Довде̑ (т. ј. до овде), adv. loci, bis hieher, hactenus.
Дове̏сти, ведем, v. pf. herführen, adduco.
Дове́сти, зем, v. pf. fertig sticken, absolvo acu.
Дове̏сти, зем, v. pf. herführen, adveho.
Дове̏стисе, земсе, v. r. pf. gefahren kommen, advehor.
До̀вече̑, auf den Abend, in vesperum.
Дови́јање, n. das Ersinnen, excogitatio.
Дови́јатисе, јамсе, v. r. impf. sinnen, meditor.
Дови́кати, вичем, v. pf. errufen, adsequor vocando.
Довики́вање, n. das Errufen, appellatio, vocitatio.
Довики́вати, кујем, v. impf. errufen, adclamo.
До̀витисе, вијемсе, v. r. pf. домислитисе чему, ersinnen, excogito.
Дови̏тлати, ам, v. pf. herantreiben, cogo (oves).
Довла́чење, n. 1) das Herbeischleppen, attractio. 2) das Herbeiführen, advectio.
Довла́чити, им, v. imp. 1) herbeischleppen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
Довла́читисе, имсе, v. r. impf. sich herbeischleppen, ventito lente.
Дово̀дити, им, v. impf. herführen, adduco.
Дово̀ђење, n. das Herbeiführen, adductio.
Дово̀жење, n. 1) das Herbeiführen, advectio. 2) das Herbeifahren, advectio.
Дово̀зити, им, v. impf. herbeiführen, adveho.
Дово̀зитисе, имсе, v. r. impf. herbeifahren, advehor.
До̀воља, f. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?):
„И Довољу близу горе Црне —
Дово̄љан, љна, но, zufrieden, contentus.
Дово̄љно, genug, satis.
До̀вратнӣк, m. дирек до врата, die Pfoste, postis.
До̀вргнути, нем, vide доврћи.
Довре́бати, ам, v. pf. erlauern, aucupando deprehendo.
До̀врћи (говорисе и довргнути), вргнем, vide добацити.
Доврше́так, тка, m. die Vollendung, absolutio.
Доврши́вање, n. das Vollenden, perfectio.
Доврши́вати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Доврши́ти, им, v. pf. vollenden, absolvo.
Дову́ћи, вучем, v. pf. 1) herbeiziehen, adtraho. 2) herbeiführen, adveho.
Дову́ћисе, учемсе, v. r. pf. sich herbeischleppen, se trahere, trahi.
До̀гађај, m. die Begebenheit, eventus.
Дога́ђање, n. das Ereignen, casus.
Дога́ђати, ам, v. impf. treffen, incido in casum.
Дога́ђатисе, асе, v. r. impf. sich ereignen, accido.
До̀газити, им, v. pf. herbeiwaten, advento per flumen, nives etc.
Дога̀мбати, ам, v. pf. daherqematschelt kommen, advenio vacillanti gradu.

До́гања, f. (cm.) der Kaufmannsladen, taberna:
„Од догање једне те до друге —
„На догању терзибаше Мује —
До́главник, m. die zweyte Person (nach dem Oberhaupte), secundus a principe.
До̀гнати, ам, v. pf. herbeitreiben, adigo.
Догова́рање, n. die Berathung, deliberatio.
Догова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich berathen, delibero.
До́говор, m. der Rathschluß, consilium. Договор куће не обара.
Догово̀ритисе, имсе, v. r. pf. sich verabreden, consilium capio.
До̀говорно, einstimmig, unanimi consilio.
До̀годити, им, v. pf. treffen, errathen, offendo.
Дого̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich ereignen, accido.
Дого̀нити, им, vide доћеривати.
Дого̀њење, n. vide доћеривање.
Догорети, ри, (Рес. и Срем.) vide догорјети.
Дого̀рјети, ри, v. pf. (Ерц.) brennen bis —, ardeo usque —.
Догр̀дети, дим, v. pf. (Рес.) } anekeln, zu verdrießen anfangen, taedere me coepit.
Догр̀дити, дим, v. pf. (Срем.) }
Догр̀ђети, дим, v. pf (Ерц.) }
Догу́стити, сти, v. pf. коме, in Verlegenheit, in die Klemme bringen, urgeo, ad angustias deduco, circumvenio.
До̀да, f. hyp. v. додола.
Дода́вање, n. das Herbei-, Hinzugeben, porrectio, additio.
Дода́вати, додајем, v. impf. herbei-, hinzugeben, addo.
Дода́так, тка, m. die Zugabe, additamentum.
До̀дати, ам, v. pf. hinzugeben, addo.
Додво̀ритисе, римсе, vide удворитисе:
„И тешко се кнеже додворио,
„За свашто се умолит' могаше —
До̀дијати, ам, v. pf. verdrießen, taedet: додијало ми је.
Додиркѝвање, n. das Berühren, contactio.
Додиркѝвати, кујем, v. impf. berühren, contingo.
Додѝрнути, нем, v. pf. berühren, attingo.
Додѝрнутисе, немсе, v. r. pf. кога, или чега, berühren, attingo.
До̀дола, f. cf. додоле.
До̀доле, f. pl. неколико ђевојака, које љети, кад је суша, иду по селу од куће до куће, те пјевају и слуте да удари киша. Једна се ђевојка свуче са свим, па се онако гола увеже и обложи различном травом и цвијећем тако, да јој се кожа не види нигђе ни мало, и то се зове додола (начинила се као додола — реку ђевојци, или жени, која се млого накитила по глави): па онда зађу од куће до куће. Кад дођу пред кућу, онда додола игра сама, а оне друге ђевојке стану у ред и пјевају различне пјесме; потом домаћица, или друго какво чељаде, узме пун котао, или кабао, воде, те излије на додолу, а она једнако игра и окрећесе. У додолским се пјесмама припијева на крају уза сваку врсту: ој додо! ој додоле! н. п.
„Наша дода Бога моли, ој додо! ој додоле!
„Да удари росна киша, ој додо! ој додоле! —
Додоле играју у данашње вријеме готово по свој Србији, а особито од Ваљева доље к Тимоку. По Сријему, по Бачкој и по Банату играле су до скора, па су нови свештеници забранили и искоријенили.
До̀долски̑, ка, ко, н. п. пјесма, cf. додоле.
До̀жети, жањем, vide дожњети.
Дожѝвети, вим, v. pf. (Рес.) } erleben, video.
Дожѝвити, вим, v. pf. (Срем.) }
Дожѝвљети, вим, v. pf. (Ерц.) }
Дожњѐвање, n. das zu Ende Ernten, messis finitio.
Дожњѐвати, ам, v. impf. zu Ende ernten, meto (absolvo messem).
До̀жњети, њем, v. pf. die Ernte vollenden, finire messem.
До̀звати, дозовем, v. pf. 1) errufen, advoco. 2) herbeirufen, advoco.
До̀зватисе, зовемсе, v. r. pf. in sich gehen, besser werden, ad frugem redeo.
Дози̏вање, n. das Errufen, das Berufen, advocatio.
Дози̏вати, ам (и дозивљем), v. impf. herbeirufen, berufen, voco.
Дозна́вање, n. das Erfahren, exploratio.
Дозна́вати, најем, v. impf. erfahren, rescio.
До̀знати, ам, v. pf. erfahren, rescio,
До̀зрети, рим, v. pf. reifen, maturor.
Доигра́вање, n. das Gesprungen-Kommen, adsaltatio (?).
Доигра́вати, ам, v. impf. gesprungen kommen, advento saltans.
Доѝграти, ам, v. pf. gesprungen kommen, advenio saltans.
До̀иста, заиста, wirklich, certe.
До̀ћи, дођем, vide доћи.
До̀итање, n. vide довитање.

Дòпитати, ам, vide доватати.
Дòпитити, им, vide довапитити.
Дòјаати, дојашем, vide дојати.
Дојáвити, им, v. pf· н. п. овце, т. j. довести овце (идући пред њима) кући, herbeibringen, adduco; (vom Hirten, der vor den Schafen hergeht, die ihm folgen).
Дојаи́вање, n. das Herbeireiten, adequitatio, adventus in equo.
Дојаи́вати, јаујем, v. impf. geritten kommen, adequito.
Дојáкошњи, ња, ње, vide досадашњи.
Дојâти, дојашем, v. pf. hergeritten kommen, adequito, advenio equo vectus.
Дојèње, das Säugen nutritio (lactatio)?
Дојиља, f. vide дојкиња.
Дòјити, им, v. impf. säugen, lacto, mammam praebeo.
Дòјка, f. (ст.) vide сиса:
„Узрастоше дојке у њедрима. —
„Дојке распу, прслуци пуцају —
Дòјкиња, f. die Amme, nutrix.
Дòјчин, m. Mannsname, nomen viri.
Дòк, bis, usque dum, dum.
Докáзати, кажем, v. pf. 1) begreiflich machen, facere perspicuum. 2) heimlich sagen, hinterbringen, defero, denuncio.
Доказѝвање, n. das Ersagen (Begreiflich machen), curatio ut quis rem norit.
Доказѝвати, зујем, v. impf. 1) begreiflich machen, facio perspicuum. 2) hinterbringen, denuncio.
Дòкасати, ам, v. pf. getrabt kommen, tolutim advenio.
Докасѝвање, das Herantrappen, adventatio (equitantis).
Докасѝвати, сујем, v. impf. herantrappen, advento equo.
Докаскѝвање, n. dim. v. докасивање.
Докаскѝвати, кујем, dim. v. докасивати.
Доклê, 1) so weit als, quousque. 2) so lange als, quousque. 3) wie weit, wie lange? quousque.
Дòкна, f. Frauenname, nomen feminae.
Дòко, m. Mannsname, nomen viri.
Докòлан, лна (и докона), но, Zeit wozu habend, cui tempus est: нијесам доколан.
Дòколенице, f. pl. (Рес. и Срем.) vide докољенице.
Дòкољенице, f. pl. (Ерц.) Art tüchener Strümpfe, tibialium genus.
Докòпати, ам, v. pf. 1) zu Ende graben, perfodio. 2) ergreifen, apprehendo.
Докòпатисе, амсе, v. r. pf. чега, etwas erwischen, apprehendo. Докопаосе као ћелав капе.
Дòксат, m. die Altane, der Altan, solarium, subdiale, moenianum.

Докусурѝвање, n. das Saldiren, solutio residui.
Докусурѝвати, рујем, v. impf. saldiren, solvere residui.
Докусýрити, им, v. pf. saldiren, vollends bezahlen, solvere residuum.
Докучѝвање, n. vide доватање.
Докучѝвати, чујем, vide доватати.
Докýчити, им, vide довапитити.
Дòла, f. dim. v. долина.
Долáгати, лажем, v. pf. 1) sich auslügen, satis esse mentitum. 2) lügenhafte Nachricht hinterbringen, defero mendacium.
Долагѝвање, n. das lügenhafte Hinterbringen, delatio mendax.
Долагѝвати, гујем, v. impf. lügenhaft hinterbringen, defero mendacium.
Дòлажење, n. das Kommen, ventitatio.
Дòлазак, ска, m. die Ankunft, adventus.
Дòлазити, им, v. impf. 1) kommen, venio. 2) долази вода, schwillt, crescit flumen.
Дòлајати, јем, v. pf. herbeibellen, advenio latrans.
Долàкташ, m. einen Ellenbogen lang —, cubitalis (i. e. penis) in der mit der gehörigen Geberde begleiteten Redensart: оћеш долакташ, um spottend abzuschlagen, vin' tibi dem —
Дòлама*, f. das serbische lange Unterkleid, worüber der Gürtel kommt, tunica (?).
Доламèтина, f. augm. v. долама.
Дòламица, f. dim. v. долама.
Долâп (долаф), m. (у Србији и у Босни по варошима) ein Kasten mit Thüren, cistae genus.
Дòле, (Рес. и Срем.) vide доље.
Долéтање, n. (Рес. и Срем.) vide долијетање.
Долéтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide долијетати.
Долèтети, лтим (Рес.) } angeflogen
Долèтити, им (Срем.) } kommen,
Долèћети, летим (Ерц.) } advolo.
Дòлибаша*, m. онај који сједи у горњему челу, der den ersten Sitz an der Tafel einnimmt, qui primum locum occupat in triclinio.
Дòлибашин на, но, des долибаша, illius qui primum locum occupat.
Долѝвање, n. (Срем.) vide дољевање.
Долѝвати, ам, (Срем.) vide дољевати.
Долѝјати, јам, v. pf. ausfuchsen (von лија) d. i. zu Ende seyn mit seinen Fuchskünsten, deprehendor: Е лијо! сад си долијала —
Долијèтâње, n. (Ерц.) das Zufliegen, advolatio.
Долијèтати, јећем, v. impf. (Ерц.) herbeifliegen, advolito.

Доликовати, кује. v. impf. коме шта, anstehen, decet.
Долина, f. das Thal, vallis.
Долиница, f. dim. v. долина.
Долити, долијем, v. pf. voll gießen, impleo.
Долица, f. dim. v. дола.
Дољани, m. pl. вароши у Маћедонији (или у Бугарској?). Приповиједају да су отприје бивали велики панаћури на Дољанима:
„Плави Зумбул оде на Дољане —
„Радоване, кад ћеш на Дољане? —
Доље, (Ерц.) 1) unten, infra. 2) hinunter, infra.
Дољевање, n. (Ерц.) das Vollgießen, impletio.
Дољевати, ам, v. impf. (Ерц.) vollgießen, impleo.
Дом, m. das Haus, domus: како сте на дому?
Дома, 1) zu Hause, domi. 2) nach Hause, domum:
„Смиљанићу домадер се наћи —
„Ајде мома да идемо дома —
Домадар, m. vide домаћин. cf. напијање.
Домазлук, m. was bei Hause bleibt, nicht feil ist, quod domi servatur (de grege).
Домамити, им, v. pf. herbei bereden, pellicio.
Домаћи, ћа, ће, Haus-, domesticus; домаћи, die Hausgenossen; домаћи љеб, Hausbrot.
Домаћин, m. der Hausherr, paterfamilias.
Домаћинов, ва, во, des Hausherrn, heri, patris familias.
Домаћица, f. die Hausfrau, materfamilias.
Домаћичин, на, но, der Hausfrau, matris familias.
Домашање, n. das Erreichen, contactio.
Домашати, ам, v. impf. erreichen, attingo.
Домашити, им, v. pf. erreichen, attingo.
Домашњи, ња, ње, vide домаћи.
Домет, m. Wurfweite, teli jactus: убити (из пушке) на домет.
Дометак, тка, m. der Zusatz, additamentum.
Дометање, n. 1) das Zusetzen, additio. 2) das Eben-so-weit-werfen, aequalis jactus.
Дометати, мећем, v. impf. 1) hinzusetzen, addo 2) eben so weit werfen (im Steinwurf), aequali distantia jacio.
Дометнути, нем, v. pf. 1) hinzusetzen addo. 2) eben so weit werfen, aeque longe jacio.
Домислитисе, имсе, v. r. pf. чему, Rath schaffen, expedio
Домишљавање, n. das Nachdenken, Ueberlegen, cogitatio.
Домишљаватисе, амсе, v. r. impf. nachsinnen, cogito.
Домишљан, m. (scherzhaft) der Schafferath, plenus consilii.
Домишљанов, ва, во, des Schafferaths, consilii pleni.
Домишљање, n. vide домишљавање.
Домишљатисе, амсе, vide домишљаватисе.
Домовина, f. Haus und Hof, das Besitzthum, armenta et praedia.
Домолитисе, имсе, vide умолитисе.
Донде (до онде), bis dorthin, usque illuc.
Донекле (у Сријему и у Бачк. говоре и доникле), bis auf eine gewisse Strecke, usque aliquo.
Донети (донети, донести), несем, (Рес. и Срем.) vide донијети.
Донијети, несем, донијо (донијела, ло), v. pf. (Ерц.) bringen, adfero.
Доникле, cf. донекле.
Доносити, им, v. impf. 1) bringen, adfero. 2) ertragen, erlauben, fero, permitto: доноси ми вјера, mein Glaube erlaubt mirs.
Доношење, n. das Bringen, adlatio.
Доњак, m. н. п. камен воденични, der untere (z. B. Mühlstein), inferior.
Доњи, ња, ње, der untere, inferior.
Доњоземац, мца, m. der Unterländer, homo terrae inferioris.
Доњоземски, ка, ко, 1) unterländisch, terrae inferioris. 2) adv. more terrae inferioris.
Допадање, n. 1) das Herbeieilen, adcursus. 2) das Fallen ins Unglück, u. s. w. acceptio mali, vulnerum. 3) das Gefallen, probatio.
Допадати, ам, v. impf. 1) herbeilaufen, adcurro. 2) fallen ins Unglück, adfligor: допадати рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo, in manus venio.
Допадатисе, амсе, v. r. impf. gefallen, placeo, probor.
Допаркивање. n. das Herlaufen.
Данаркивати, кујем, v. impf. herlaufen, adcurso (?)
Допасти, паднем, v. pf. 1) herbeilaufen z. B. zu Hilfe, accurro. 2) fallen (ins Unglück), допасти рана, муке. 3) zu Theil werden, obtingo: ово ми је допало. 4) глас допаде, schnell kommen, advolat.
Допаститисе, паднемсе, v. r. pf. gefallen, placeo, probor.
Допевати, ам, (Рес. и Срем.) vide доцјевати.

Допе́ћи, печем, v. pf. ausbacken, pinso.
Допи́сати, пишем, v. pf. ausschreiben, perscribo.
Дописи́вање, n. das Ausschreiben (zu Ende Schreiben), perscriptio.
Дописи́вати, сујем, v. impf. zu Ende schreiben, perscriptito.
До̀пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) singend herbeikommen, advento cantans.
До̀плакати, лачем, v. pf. weinend herankommen, advenio flens.
Допла́тити, им, v. pf. vollends zahlen, solvo.
Доплаћи́вање, n. die Bezahlung, solutio.
Доплаћи́вати, ћујем, v. impf. bezahlen, solvo.
Допле̏сти, етем, v. pf. zu Ende flechten, pertexo.
До̀плета̂ње, n. das=zu=Ende=flechten, pertextio (?).
До̀плетати, ећем, v. impf. zu Ende flechten, pertexo.
До̀пливати, ам., v. pf. schwimmen bis=, herzuschwimmen, adnato.
Допло̀вити, им, vide допливати;
„Плови, плови мој зелени венче!
„Те доплови до Ђурђева двора —
Допљѐскати, ам, v. pf. daher geplatscht kommen, advenio per viam luto et aquis inviam.
Допре́жати, ам, vide довребати.
До̀пунити, им, v. pf. anfüllen, expleo.
Допуња́вање, n. das Anfüllen, expletio.
Допуња́вати, ам, v. impf. anfüllen, expleo.
Допу́њање, n. vide допуњавање.
Допу́њати, ам, vide допуњавати.
Допу̏стити, им, v. pf. erlauben, permitto.
Допу́штање, n. das Erlauben, permissio.
Допу́штати, ам, v. impf. erlauben, permitto.
Допуште́ње, n. die Erlaubniß, permissio.
Дупу́шћање, n. vide допуштање.
Допу́шћати, ам, vide допуштати.
Допушће́ње, n. vide допуштење.
До̀ранити, им, v. pf. früh kommen, mane venio.
Дора́нити, им, v. pf. aufbehalten, servo.
До̀рат*, m. der Braune, equus fuscus, spadix. *bladius.*
До̀ратаст, та, то, н. п. коњ, ждријебе, кобила, bräunlich, fussus.
До̀ратов, ва, во, des Braunen (Pferdes), equi fusci.

Дора̀чић, m. dim. v. дорат.
Дора̂н, m. vide дорат.
До̀ро, m. hyp. v. дорат.
Доро̂ц, m. (у Сријему и у Бачк.):
„У девојке сукња од паргала,
„А у оца не ма ни дороца —
До̀руша, f. доратаста кобила, die Braunstutte, equa fusca.
До̀сада, f. der Ueberdruß, taedium.
Доса̂дан, дна, но, lästig, molestus.
Доса̀дашњи̂, ња, ње, der bisherige, qui adhuc fuit.
Доса̀дити, им, v. pf. 1) vollends setzen, z. B. виноград, купусну лију, insero. 2) коме, verdrießen, досадило ми је то, dieß verdrießt mich schon, ich bin es überdrießig, taedet me: досадио ми је, er ist mir lästig.
Доса̀дитисе, дисе, v. r. pf. lästig werden, taedet: досадило ми се —
Досађи́вање, n. 1) das Vollends=setzen, insitio. 2) das Lästig=werden, molestia.
Досађи́вати, ђујем, v. impf. 1) vollends setzen, insero. 2) lästig werden, molestus sum.
Досађи́ватисе, ђујесе, v. r. impf. lästig werden, taedet.
Досе́гнути, нем, vide досећи.
Досѐлити, им, v. pf. ansiedeln, facio ut quis huc migret et hic consideat.
Досѐлитисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, commigro huc.
Досељáвање, n. das Heransiedeln, admigratio.
Досеља́вати, ам, v. impf. heransiedeln, colloco.
До̀сетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide досјетитисе.
Досѐтљив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide досјетљив.
До̀сећа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide досјећање.
До̀сећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide досјећатисе.
Досе́ћи (говорисе и досегнути), сегнем, v. pf. erreichen, attingo.
До̀сјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) чему, merken, gewahr werden, animadverto (ital. accorgersi).
Досјѐтљив, ва, во, (Ерц.), der sich ausfindet, consilii plenus.
До̀сјећа̂ње, n. (Ерц.) das Gewahr=werden, animadversio.
До̀сјећатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) gewahr werden, animadvertere coepi.
Доска́кање, n. das Erspringen, assecutio per saltum.
Доска́кати, качем, v. pf. 1) herbeispringen, adsilio 2) (v. impf.) коме, so weit springen, als ein anderer; erspringen, saltu assequor.

Доскòра (до скора), bis vor kurzem (ist er da gewesen), haud ita pridem.
Доскòчити, им, v. pf. коме, erreichen, einholen, fig. nicht der Betrogene seyn, assequor.
Дòсле, (Рес. и Срем.) vide дослије.
Дòслије, (Ерц.) bisher, adhuc.
Дослужѝвање, n. das zu Ende dienen, finis servitutis.
Дослужѝвати, жујем, v. impf. zu Ende dienen, ausdienen, absolvo servitutem.
Доcлу́жити, им, v. pf. bis zu Ende dienen, servisse usque ad finem.
Дòслук*, m. vide пријатељство:
„С поповима у дослуку будте —
Доcлу́тити, им, v. pf. erahnden, omne assequi.
Доспѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide доспијевање,
Доспѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide доспијевати.
Дòспети, ем, (Рес. и Срем.) vide доспјети.
Доспијѐвање, n. (Ерц.) 1) das Reifen, maturitas. 2) die Muße, otium.
Доспијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) reifen, maturare. 2) Muße haben, otium est mibi.
Дòспјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) reifen, pervenio ad maturitatem. 2) Muße haben, otium est.
Дòст*, m. vide пријатељ.
Дòста, genug, satis.
Дòста, f. hyp. v. Достана.
Дòстана, f. Frauenname, nomen feminae.
Дòстанути, не, v. pf. } hinreichen,
Дòстати, ане, v. pf. } sufficio.
Дòстигнути, нем, vide достићи.
Дòстизање, n. das Einholen, consequutio.
Дòстизати, ижем, v. impf. einholen, consequor.
Дòстићи (говорисе и достигнути), стигнем, v. pf. einholen, consequor.
Дотàкање, n. das Vollschenken, impletio.
Дотàкати, тачем, v. impf. vollschenken, impleo.
Дотàкнутисе, немсе, vide дотаћисе.
Дотàћисе (говорисе и дотакнутисе), такнемсе, v. r. pf. чега, или до шта, etwas anrühren, tango.
Дòтерати, ам, (Рес. и Срем.) vide дотерати.
Дотерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide доћеривање.
Дотерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide доћеривати.

Дотѐћи, тече, v. pf. hinreichen, sufficit.
Дотѝцање, n. das Berühren, tactio.
Дòтицање, n. das Hinreichen, in hinlänglicher Menge daseyn, sufficientia.
Дòтицати, тиче, vide дотјецати.
Дотѝцатисе, тичемсе, v. r. impf. чега, до шта, berühren, contingo.
Дòтјецати, тјече, v. impf. (Ерц.) klecken, sufficit.
Дотле, bis dahin, usque eo.
Дотòчити, им, v. pf. vollschenken, impleo.
Дотр̀кати, трчем, v. pf. herbeilaufen, adcurro.
Дотркѝвање, n. das Herzulaufen, accursus.
Дотркѝвати, кујем, v. impf. herzulaufen, adcurso.
Дотр̀чати, чим, vide дотркати.
Доту́жати, жим, v. pf. } коме шта,
Доту́жити, им, v. pf. } lange Weile machen, zuwider werden, taedet: већ ми је дотужало —
Доту́рање, n. vide добацивање;
Доту́рати, ам, 1) v. impf. vide добацивати. 2) (v. pf.) herbeiwälzen, advolvo.
Дòтурити, им, vide добацити.
Дòтуркати, ам, v. pf. (dim. v. дотурати.) herbeiwälzen, advolvo.
Доту́ћи, учем, v. pf. vollends schlagen, percutio satis:
„Ал' га добро Милош не дотуче —
Дòћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adigo. 2) treiben bis —, ago usque ad —.
Доћерѝвање, n. (Ерц.) das Herbeitreiben, adactio.
Доћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herbeitreiben, adagito (?). 2) treiben bis —, ago usque ad —,
Дòћи, дођем, v. pf. 1) kommen, venio. 2) доћи коме главе, einem um den Kopf bringen, aus dem Wege räumen, emedio tollo. 3) дошло ми је да бјежим од куће, es ist mir dahin gekommen, eo deveni, ut — 4) дошла вода, d. i. angeschwollen, crevit.
Дòцкан, } spät, sero.
Дòцне, }
Дòцнити, им, v. impf. säumen, sero venio, moror!
Доцњѐње, n. das Versäumen, serior adventus, mora.
Дòчек, m. der Empfang, exceptio (hospitis): вала брате на дочеку.
Дочѐкати, ам, v. pf. 1) erwarten, exspecto. 2) empfangen, excipio.
Дочекѝвање, n. das Empfangen, exceptio.

Дочекивати, кујем, v. impf. empfangen, excipio.
Дошетати, ам (и дошећем), v. pf. herbeispatzieren, advento ambulans.
Дра́ва, f die Drave, Dravus.
Дра̏г, дра́га, го, theuer (lieb), carus; дра̏го ми је, mir beliebt es.
Дра̑га̑, f. (cm.) Geliebt, amata:
„Драга моја! јеси л'се удала? —
„Драг' се драгој на водици вали —
Дра́га, m. (Рес. и Срем.) vide Дра́го.
Дра̏ган, m. (cm.) vide драги:
„Чуј драгане одо за другога —
Дра̏гана, f. 1) (cm.) vide драга:
„Цуп цуп, цуп цуп драгана,
„Што ми ни си казала —
2) Frauennamen, nomen feminae.
Драга̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Дра̑ги̑, гога (и драга), m. (cm.) der Geliebte, amatus:
„Ој ђевојко имаш ли драгога?
„Имала сам брата и драгога —
Дра̑ги̑ камен, m. Edelstein, gemma.
Дра̏гија, f Frauenname, nomen feminae.
Дра̏гиња, f. Frauenname, nomen feminae.
Дра̏гић, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (cm.) као dim. v. драги:
„Драг драгићу Јово Кујунџићу!
„Јал' ме проси, јал' ћу сама доћи —
Дра̏гиша, m. Mannsname, nomen viri.
Дра̑го, n. (cm.) das Lieb, amatus aut amata:
„Јарко сунце на високо ти си!
„Драго моје на далеко ти си —
Дра́го, m. (Ерц.) hyp. v. Драгић und Драгутин.
Драгобрат, m. Mannsname, nomen viri.
Драго̀вић, m. намастир у Далмацији.
Дра́говић, m. in der Redensart: брате драговићу! (als ein liebes Surrogat jedes andern Namens, den man weiß, oder auch nicht weiß).
Дра̏гоје, Mannsname, nomen viri.
Драго̑јла, f. Frauenname, nomen feminae.
Драго̑јло, m. Mannsname, nomen viri.
Дра̏гоку̑п, m. (cm.) der theuer Erkaufte, caro emtus:
„Була води роба драгокупа —
Дра̏гољу̑б, m. 1) der Kapuziner Kreß, tropaeolum minus. 2) Mannsname, nomen viri.
Дра̏гоми̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Драго̀мира, f. Frauenname, nomen feminae.
Драгоми̑рна, f. намастир у Буковини.
Дра̏госав, m. Mannsname, nomen viri.
Дра̏гош, m. Mannsname, nomen viri.
Драгу̀тин, m. Mannsname, nomen viri.
Дра́жа, m. Mannsname, nomen viri.
Дра́жење, n. das Necken, Reizen, irritatio.
Дра́жета, m. Mannsname, nomen viri.
Дра́живашка, m. ein Spitzname der Dorfschulzen (gleichsam Störenhund), turbans canes. У Сријему, у Бачкој и у Банату, зову дrepresentativeживашке по милицији врајтове, а по паорији бирове и пандуре, који иду по селу од куће до куће, те зову људе на робију и на заповијести (и драже вашке).
Дра́жити, им, v. impf. reizen, irrito.
Дра́ило, m. Mannsname, nomen viri.
Дра̀кша, m. Mannsname, nomen viri.
Дра̀м, m. 1/400 од оке; или онолико, колико један дукат тежи, ein Gewicht (von Dukaten Schwere), Drachme, drachma.
Драмо̀сер, m. који (од тврђе) на драм и једе и сере; овако сељаци зову трговце варошане (у Србији), Drachmenschweißer, drachmocacus (?), ein Spitzname für Kaufleute.
Дра̀млија, f. ein Schrott von der Schwere eines драм, globulus plumbeus drachmae pondere.
Дра̀пање, n. das Kratzen, frictio.
Дра́пати, ам, v. impf. kratzen, frico.
Дра̑ча, f. намастир у Србији.
Дра̑шко, m. Mannsname, nomen viri.
Дрва̏р, n. који дрва носи, или продаје, der Holzer, lignarius.
Дрва̀рење, n. das Holzen, lignatio.
Дрва̀рина, f. Holzabgabe, portorium lignarium.
Дрва̀рити, им, v. impf. mit Holz versehen, providere lignis: како се дрвариш? он ме дрвари.
Дрвен, на, но, hölzern, ligneus.
Дрвенаст, та, то, hölzern (unempfindlich), ligneus.
Дрвѐница, f. на самару оно што је од дрвета, осим спеље, das hölzerne Gerüste des Saumsattels, clitellae.
Дрвенитисе, имсе, v. r. impf. hölzern werden, lignesco (?).
Дрвећача, f. н. п. чаша hölzernes Trinkgeschirr, poculum ligneum.
Дрвењење, n. das Verhölzern, lignefactio.
Дрвеће, n. (coll.) die Bäume, arbores.
Дрвља̑д, f. (coll.) Scheiter Holz, segmenta ligni (?)
Дрвља̀ни̑к, m. гомила дрва пред кућом, der Holzhaufen, strues.
Дрвље, Holz, lignum.

Дрво, вета, n. 1) der Baum, arbor. 2) das Holz, lignum.

Дрводеља, m. (Рес. и Срем.) vide дрвођеља.

Дрвођеља, m. (Ерц.) der Zimmermann, faber lignarius.

Дрвце, цета, n. dim. v. дрво.

Древо, n. m. j. часно, das Kreuzes-Holz, lignum crucis. i. e. crux qua Christus supplicium obiit:
„И крстове од часнога древа —

Дреждање, n. das Stehen und Warten, exspectatio.

Дреждати, дим, v. impf. stehen und warten, exspecto.

Дрека, f. das Geschrey, clamor.

Дрекавац, вца, m. der Schreyer ein (vermeintliches) Thier, das in der Nacht schreyt, wie eine Ziege die vom Wolfe fortgetragen wird, animal nocturnum, quadrupes, clamosum.

Дрекнути, нем, v. pf. einen Schrey thun, exclamo.

Дрем, m. (Рес. и Срем.) vide дријем.

Дремало, m. (Рес. и Срем.) vide дријемало.

Дремање, n. (Рес. и Срем,) vide дријемање.

Дремати, ам (и дремљем), (Рес. и Срем.) vide дријемати.

Дремеж, m. (Рес. и Срем.) vide дријемеж.

Дремљив, ва, во, schläfrig, somnolentus.

Дремован, вна, но, schläfrig (schlafbegierig), somniculosus.

Дрен, m. vide дријен.

Дрен, m. (Рес. и Срем.) vide дријен.

Дренак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide дријенак.

Дреник, m. Wald von Kornelkirschen, cornetum.

Дреник, m. eine junge Kornelkirsche, cornus parva.

Дренка, f. Frauenname, nomen feminae.

Дренов, ва, во, der Kornelkirsche, corneus.

Дреновац, вца, m. 1) ein Stab von Kornelholz, baculus corneus. 2) село у Мачви.

Дреновача, f. ein Stock von Kornelholz, fustis corneus.

Дреновина, f. Kornelholz, lignum corni masculae Linn.

Дрењак, m. vide дреник.

Дрењина, f. die Kornelkirsche, cornum.

Дретва, f. der Bindfaden (Spagat), funiculus; cf. канап.

Дретвица, f. dim. v. дретва.

Дрчка, f. das Dickicht, densi frutices, cf. честа, шиб.

Дрчање, n. das Plärren, ploratio.

Дрчати, чим, v. impf. plärren, ploro.

Држак, шка, m. die Handhabe, ansa.

Држалица, f.
Држало, n. } der Stiel, manubrium.
Држаље, n.

Држање, n. das Halten, tentio (?).

Држати, жим, v. impf. 1) halten, teneo. 2) halten, z. B. für wahr, habeo (pro vero): ја то држим за истину. 3) држатисе коња, sich auf dem Pferde halten, sustinere se in equo:
„Па се коња држат' не могаше —
4) државе на високо, er trägt sich hoch, elate se gerit.

Дријем, m. (Ерц.) der Schlummer (Schlaflust), dormitatio.

Дријемало, m. (Ерц.) der Schläfrige, die Schlafmütze, dormitator.

Дријемање, n. (Ерц.) das Schlummern, dormitatio.

Дријемати, ам (и дријемљем), v. impf. (Ерц.) Schlaflust haben, somno capior.

Дријемеж, m. (Ерц.) vide дријем.

Дријен, m. (Ерц.) die Kornelkirsche, cornus mascula Linn.

Дријенак, нка, m. (Ерц.) 1) eine kleine Kornelkirsche, cornus parva. 2) eine Art Traube, uvae genus.

Дрина, f. 1) Drina, der Grenzfluß zwischen Bosnien und Serbien. 2) die serbische Gegend an der Drina, Zwornik gegenüber: отишао у Дрину.

Дриница, f. ein Seitenarm der Drina, unter Лозница.

Дринка, f. m. j. воденица, Wassermühle auf der Drina, mola ad Drinam.

Дрински, ка, ко, Driner-,
„Дрински вуче, што си обрђао? —
„Невоља је мене обрђати:
„Око Дрине не има оваца:
„Једна овца а три чобанина:
„Један спава, други овцу чува,
„Трећи иде кући по ужину.

Дрињанин, m. einer von der Drina: браћа Дрињани.

Дркање, n. das Spannen, tentio.

Дркат, ктa, m. das Zittern, der Schauder, horror.

Дркати, ам, v. impf. spannen, tendo (sensu praecipue obscoeno de tentione penis).

Дрктаљице, f. pl. die Gallerte, die Sulze, coagulum. cf. пача, пихтије.

Дрктање, n. das Zittern, tremor.

Дрктати, кћем, v. impf. zittern, schaudern, horreo, tremo.

Дрљав, ва, во, vide врљав.

Дрљанчење, das beharrliche Betteln, mendicatio indefessa.

Дрљанчити, им, v. impf. beharrlich betteln, non desino mendicare.

Дрљање, n. 1) das Eggen, occatio. 2) der geeggte Acker, ager occatus:

пале вране по дрљању. 3) das Kritzeln, conscribillatio.
Дрљати, ам, v. impf. 1) eggen, occo. Когођ с њиме оре, он гузицом дрља. 3) kritzeln, conscribillo.
Дрљача, f. die Egge, occa.
Дрљење, n. das Entblößen, nudatio.
Дрљити, им, v. impf. m. j. прси, entblößen, nudo.
Дрмановина, f. планина (или брдо?) у Србији:
„Завијала три зелена вука:
„Један вије навр Маковишта,
„Други вије на Повлен' планини,
„Трећи вије на Дрмановини —
Дрмање, n. das Schütteln, Erschüttern, quassatio.
Дрмати, ам, v. impf. schütteln, quasso.
Дрмнути, нем, v. pf. erschüttern, concutio.
Дрндање, n. das Schlagen der Wolle.
Дрндар, m. човек што разбија вуну.
Дрндарев, ва, во, } des дрндар.
Дрндаров, ва, во, }
Дрндати, ам, v. impf. 1) разбијати јарину. 2) говорити којешта.
Дрнов, m. der tolle Schreyer, clamosus, furiosus.
Дрнован, вна, но, } wütend, furiosus.
Дрновит, та, то, }
Дрнути, нем, v. pf. einen Bissen essen (um dann sogleich z. B. an die Arbeit zu gehen), paullulum comedo: дрнуло га псето, т. j. ујело га мало.
Дрнутисе, немсе, v. r. pf. помахнитисе, toll werden, insanio.
Дрњивање, n. das Toll werden, insania.
Дрњиватисе, њујемсе, v. r. impf. toll werden, insanio.
Дрњкање, n. das Anschlagen gegen etwas, offensio.
Дрњкати, ам, v. impf. anschlagen gegen etwas, offendo: дрњка у бамину.
Дроб, m. das Eingeweide, intestina.
Дробан, бна, но, dicht und klein an einander gereiht, minutus:
„Једно грло, три дробна ђердана —
Дробац, пца, m. dim. v. дроб.
Дробина, f. augm. v. дроб.
Дробити, им, v. impf. bröckeln, intero.
Дробљен, m. der Brocken, mica, frustum.
Дробљење, n. 1) das Bröckeln, intritio. 2) coll. die Brocken, micae, frusta intrita.
Дробњак, m. } Gegend in der Herzegowina, in der Nähe
Дробњаци, m. pl. } von Пива. Дробњачки, ка, ко, von Дробњаци.
Дрозак, зга, m. die Drossel, turdus.
Дрозговић, m. die junge Drossel, pullus turdi.
Дрозговљи, ља, ље, н. п. гнијездо, Drossel-, turdi.
Дрозд, m. vide дрозак.
Дромбуљање, n. das Maultrommeln, cantus crembali.
Дромбуљати, ам, v. impf. maultrommeln, cano crembalo.
Дромбуље, f. pl. die Maultrommel, crembalum.
Дроњав, ва, во, lumpig, pannosus.
Дроњак, њка, m. der Lumpen, Lappe, lacinia.
Дроњо, m. der Lumpenkerl, homo pannosus.
Дропити, им, v. pf. sich niederlassen, (ohne zu sehen, ob der Ort sauber etc.) humi consido.
Дропља, f. die Trappe, der Trappe, avis tarda, otis tarda Linn.
Дрпање, n. das Reißen, laceratio.
Дрпати, ам, v. impf. reißen, lacero.
Дрпити, им, v. pf. } reißen, lacero.
Дрпнути, нем, v. pf. }
Друг, m. 1) der Gefährte, socius. 2) der Gemahl, der Gatte (für beide Geschlechter), conjux.
Друга, f. die Gefährtin, socia.
Друга, f. дрво, као велико вретено, што жене конце препредају на њега и плетиво преду, die Zwirnspindel, fusus duplicandis filis.
Другар, m. vide друг 1.
Другарица, f. vide друга.
Другда, } dann und wann, quandoque.
Другдаш, }
Други, га, го, 1) der andere, alius, alter. 2) der zweite, secundus.
Друговање, n. der Umgang mit Jemand, als seinem друг, consuetudo, necessitudo.
Друговати, гујем, v. impf. mit Einem häufig umgehen, sein друг seyn, sodalis sum, utor aliquo familiariter.
Другојачији, чија, чије, anders, verschieden, alius.
Другом, zum zweiten Mal, altera vice:
„Љубну је једном и другом —
Дружење, n. das Gesellen, sociatio.
Дружина, f. (coll.) die Gefährten, socii.
Дружиница, f. dim. v. дружина.
Дружитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich gesellen, sociare se.
Дружица, f. dim. v. друга.
Дружичало, n. (у Сријему говоре ружичало, а у Банату побушени понедељник) der zweite Montag nach Ostern, dies lunae secundus a paschate. На дружичало иду људи (а особито жене) прије подне на гробље те побушавају гробове

од оне године, дијеле за душу, и попови чате молитве и спомињу мртве. На неким мјестима (као н. п. у Неготину и у Ршави) скупесе момчад и ђевојке послије подне на једно мјесто, па играју и дружичајусе (понајвише мушко с мушким, а женско са женским), т. ј. оплету вијенце од врбовије младица, па се кроз те вијенце љубе и мијењају јаја (шарена и црвена), па најпослије промијене и вијенце (метне једно другом на главу) и закунусе да ће бити мушкарци побратими, а женскиње друге (Власи кажу кумача), до оно доба године. Такови се побратими и друге потом пазе ту сву годину као браћа и сестре, и у различним играма, и збиљским свађама, помаже једно другоме. Кад опет дође дружичало, онда се ђекоји понове, а ђекоји оставе.

Дружи̏ча̑ње, n. das Küßen und Befreunden der Mädchen am zweiten Montage nach Ostern, amicitiae initio die lunae a paschate secundo, cf. дружичало.

Дружи̏чатисе, амсе, v. r. impf, cf. дружичало.

Дру̏кчији, чија, чије, vide другојачији.

Дру̏м*, m. (δρόμος) велики пут, die Heerstraße, via regia.

Дру̏штво, n. die Gesellschaft, societas.

Дрче, f. pl. vide дрктаљице.

Дрш̏ка̑ње, n. das Hetzen (des Hundes), instigatio.

Дршкати, ам, v. impf. н. п. псето на свиње, hetzen, instigo.

Дршчић, m. dim. v. држак.

Ду̏, дуа, m. der Geist, spiritus, cf. дук.

Ду̏бак, пка, m. 1) der Gängelwagen, machina qua stare et incedere discunt parvuli. 2) eineArt Kirschen, cerasi genus.

Дуба̑ч, m. der Hohlmeißel, das Hohleisen, scalprum excavatorium.

Дубина, f. die Tiefe, profunditas.

Ду̏бити, им, v. impf. стајати управо, aufrechtstehen, sto erectus.

Ду̏бица, f. 1) Stadt in österr. Kroatien. 2) Stadt in türkisch Kroatien.

Ду̏бљење, n. das Aufrechtstehen, statio erecta.

Дубљина, f. vide дубина.

Ду̏бок (comp. ду̏бљи), ка, ко, tief, profundus.

Ду̏боко̑ (мало и велико), кога, n. Schluchten zwischen Schabaz und Belgrad:

„Друга туче украј Дубокога,
„Даде гласе уза воду Саву —

Ду̏бравац, вца, m. Mannsname, nomen viri.

Ду̏бровачки, ка, ко, ragusanisch, ragusanus.

Дубро̑вник, m. Ragusa, Ragusium.

Дубро̑вничанин, m. човек из Дубровника.

Дубро̑внички, ка, ко, vide Дубровачки.

Ду̏вак*, m. der Brautschleyer, velum nuptiale.

Дува̑н, m. 1) der Tabak, die Tabakpflanze, herba nicotiana. 2) der Rauchtabak, nicotiana fumaria; daher дуванитисе, sich mit Tabak versehen; und дувањење.

Дува̑нски, ка, ко, н. п. кеса, Tabaks-, nicotianae.

Дува́нџија, m. der Tabakraucher, ducens ore nicotianum.

Ду̏вање, n. das Wehen, spiratio, flatus.

Ду̏ва̑р, m. vide зид.

Ду̏вати, ам, v. impf. 1) blasen, flo. 2) на кога, böse seyn, succenseo.

Ду̏вна, f. die Geistliche (Nonne), monialis.

Ду̏вно, m. Stadt in Dalmatien.

Дуво̑ва̑ње, n. das Beichtvater seyn, status confessarii.

Дуво̀вати, дувујем, v. impf. u. pf. коме, Beichte hören, ausculto confitentem.

Ду̏г, m. die Geld-Schuld, debitum.

Ду̏г (comp. ду̏жи и ду̏љи), га, го, lang, longus; дуга пушка, die Flinte.

Ду̏га, f. der Regenbogen, iris. Срби кажу, да мушко прође испод дуге, постало би женско, а женско да прође, постало би мушко.

Ду̏га, f. die Daube, tabula.

Ду̏га̀чак (ду̏гачак), чка, ко, vide дуг.

Ду̏гме, мета, n. der Knopf, globulus fibulatorius.

Дугме́нце, n. } dim. v. дугме.
Ду̏гмешце, n. }

Ду̏гобра̑ђић, m. ein Zuname, cognomen (Langbart).

Дугова̑ње, n. das Schulden, debitum.

Дуго̀вати, гујем, v. impf. schulden, debeo.

Дуго̀вечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide дуговјечан.

Дуго̀вјечан, чна, но, (Ерц.) dauernd, diuturnus.

Дуго̀нокт, та, то, langnägelig, unguium longorum:

„Доведи ми дугонокту другу
„Да прокопа на вратилу трубу. —

Ду̏гоња, f. ein großer, langer Mann, longus homo, Longinus.

Дуго̀реп, па, по, langgeschwänzt, caudatus, caudae longae: за виторогије волова и дугорепије крава (кад напијају).

Дугу̏љаст, та, то, } länglich, oblongus.
Дугу̏љаш, ша, шо, }

Ду̏д, m. der Maulbeerbaum, morus.
Ду̏да, f. } eine hohle Röhre, für die
Дуда̂љка, f. } Kinder als Pfeife, fistula.
Ду̏диња, f. die Maulbeere, morum.
Ду̏дов, ва, во, vom Maulbeerbaum, mori, morinus.
Ду̏довина, f. Maulbeerholz, lignum morinum (?).
Ду̏ж, f. die Länge, longitudo: и уз дуж и попријеко.
Ду̏жан, жна, но, schuldig, qui debet.
Ду̏жд, m. (ст.) der Doge, dux Venetiarum;
„У онога дужда Млетачкога —
Ду̏ждев, ва, во, des Dogen, ducis Veneti:
„Сад ће изић' те луждеве слуге —
Ду̏ждевић, m. der junge Doge, filius ducis Venetiarum:
„Ајде селе оседлај ми коња,
„Дуждевић ме у сватове зове —
Ду̏ждевња̂к, m. бурњак, Salamander, Salamandra. Кад је (или кад оће да удари) киша, онда дуждевњак бјежи од воде уз брдо: а кад је суша, онда иде низ брдо к води.
Ду̏жење, n. die Behauptung, daß jemand einem etwas schulde, assertio debiti.
Ду̏жи, f. pl. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст ?).
Дужѝна, f. die Länge, longitudo.
Ду̏жити, им, v. impf. кога, behaupten, daß einer schulde, dico mihi deberi.
Дужнѝк, m. 1) der Schuldner, debitor, 2) der Gläubiger, creditor: не смије од дужнѝка да дође кући.
Ду̏жност, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) die Pflicht, officium.
Ду̏ја, m. (Рес. и Срем.) vide дујо.
Дуја̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Ду̏јо, m. (Ерц.) hyp. v. дуовник.
Ду̏к, m. vide ду.
Ду̏ка, m. Mannsname, nomen viri.
Дука̀дин, m. Mannsname, nomen viri.
Ду̏кат, m. der Dukaten, numus ducatus, aureus.
Ду̏катић, m. dim. v. дукат.
Ду̏катнӣ, на, но, н. п. злато, Dukaten-, ducatinus (?).
Ду̏лац, лца, m. цијев, што се дува на њу у гадљарску мјешину, die Dudelsackröhre, calamus utriculi musici.
Дулве̏ду̑, (acc.) in der Redensart: ја говорим, а он ни у дулведу, er achtet gar nicht darauf, non audit.
Дуља̂ње, n. das Länger-werden, (z. B. des Tages im Sommer), prolongatio.

Ду̏љати, ам, v. impf. н. п. дан, länger werden (vom Tage) longior fio.
Дуљѝна, f. vide дужина.
Ду̏мен* m. vide корман.
Думѐнисање, n. das Steuern, guberno navim.
Думѐнисати, ишем, vide кормани̇ти.
Думѐнџија*, m. der Steuermann, gubernator (navis). cf. корманош.
Ду̏млек, m. Art Zuckermelone, cucurbitae (Linn.) genus.
Ду̏нав, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Дунаво.
Ду̏наво, n. die Donau, Danubius.
Дуна̂вскӣ (Дуна̀вскӣ), ка, ко, н. п. вода, Donau-, Danubii.
Ду̏ндар*, m. гомила људи, ein Haufen Leute, multitudo.
Ду̏нђер*, m. } der Zimmermann, fa-
Ду̏нђерин*, m. } ber tignarius, cf. дрвођеља.
Дунђѐрисање, n. das Zimmern, fabricatio.
Дунђѐрисати, ишем, v. impf. Zimmern, fabricor.
Дунђѐрлук*, m. das Zimmermannshandwerk, Zimmerhandwerk, ars tignaria.
Ду̏нђеров, ва, во, des Zimmermannes, fabri tignarii.
Ду̏нђерскӣ, ка, ко 1) Zimmermanns-, tignarius. 2) adv. wie ein Zimmermann, more tignarii.
Ду̏нути, нем, v. pf. blasen, flo, spiro.
Ду̏ња, f. vide гуња.
Дуо̀ва̂ње, m. vide дувовање.
Дуо̀вати, дувујем, vide дувовати.
Ду̏ови, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide Тројице.
Ду̏овнӣ, на, но, geistlich, spiritualis: оче дуовни! — cf. варење.
Ду̏овнӣк, m. der Beichtvater, confessarius.
Ду̏пе, пета, n. vide гузица.
Дупѐнце, n. dim. v. дупе.
Дупке̑, aufrecht, erecte.
Ду̏пља, f. рупа у дрвету, ђе се могу лећи тице или челе, eine Baumhöhle, cava arbor. Каква је дупља, онаке и челе излијећу (или: каква је дупља, добре челе излијећу).
Дупља̂ш, m. т. ј. голуб, die Holztaube, Lochtaube, columba lignorum Linn. Србљи кажу да голуб дупљаш говори, кад гуче: „Сиј лук, сиј лук" (т. ј. да је већ вријеме сијати лук, кад он у прољеће долети и стане гукати); а гривњаш: „Шта ти ту чиниш проклети попе, код туђе жене, код туђе ђеце."
Ду̏псти, дубем, v. impf. aushöhlen, cavo.
Ду̏р*, } стани! halt! siste gradum.
Ду̏ра, }

Дура̑ње, n. das Ausdauern, patientia, duratio. cf. трпљење.

Ду̏рати, ам, v. impf., ausdauern, duro, cf. трпљети.

Ду̏рбак*, m. ein Foppwort (wörtlich steh und steh), wenn man auf die Frage, was ist das? nicht das Rechte antworten will; nomen fictum rei, quam non vis dicere:
А. Шта је то?
Б. Дурбак.
Auch sagt die Mutter zum Kinde: оћеш дурбака?

Дурби̑н*, m. das Fernrohr, telescopium.

Ду̏рма*, adv. unaufhörlich, continuo, cf. једнако.

Дурми̑тор, m. Gebirge in der Herzegowina.

Ду̏рновит, та, то, vide дрновит.

Ду̏рнутисе, немсе, vide друнутисе.

Ду̏ртка, f. vide мотка, батина.

Ду̏тлити, им, v. impf. recht wacker saugen, sugo fortiter (besonders von Ferkeln).

Дутље̑ње (дутле̑ње), n. das starke Saugen, mammillarum attractio, suctio fortior.

Дућа̑н*, m. der Laden, taberna.

Дућа́нац, нца, m. } dim. v. дућан.
Дућа̀ник, m. }

Дућа̑нски̑, ка, ко, Laden=, tabernae.

Дућа́нџија*, m. ein Kaufmann, der einen Laden hält, tabernarius.

Ду̏ша, f. die Seele, anima. Два без душе, трећи без главе.

Ду̏шак, шка. m. ein Zug (im Trinken), tractus: попити на један душак.

Ду̏шан, m. Mannsname, nomen viri.

Душѐван, вна, но, н. п. човек, gottesfürchtig, religiös, pius, religiosus.

Ду̏шек*, m. eine Matratze, stragulum.

Душѐклук*, m. der Bettkasten, armarium stragulorum.

Ду̏шица, f. das Seelchen, animula.

Ду̏шица, m. Mannsname, nomen viri.

Ду̏шко, m. (от.) hyp. von душа, animula, animulus;
„Болан душко поквасн ми уста —

Душни̑к, m. die Luftröhre, asteria trachea.

Душма̑н*, m. } vide непријатељ.
Ду̏шманин, m. }

Душма́нлук*, m. vide непријатељство.

Душма́нски̑, ка, ко, vide непријатељски.

Ђ.

Ђа̀, ђа! Lockungslaut für's Pferd, sonus alliciendi equum.

Ђаво̑, вола, m. vide враг.

Ђаво̀лак, лка, m. hyp. v. ђаво. Узео калуђер Светогорац мало дијете мушко (док још није знало за се) па га однијо у Свету гору, и тамо га одранио и научио књизи. Кад му је било већ око 18 година, онда га поведе уза се, као ђака, и пође амо у свијет да пише. Кад дођу у прво село, ато ђевојке уватиле коло па играју (ваља да је била нећеља, или какво весеље). Кад угледа ђак ђевојке, зачудисе каква су то створења, па онако мало као весео и зачуђен упита калуђера: „Шта је оно дуовниче! шта је оно?“ А калуђер као намргођен одговори му: „Не гледај онамо синко, нити питај шта је: оно је ђаво.“ Онда ђак најумиљатијим гласом рече: „Дела дуовниче, Бога ти! да купимо онога једног ђаволка, па да га поведемо намастиру.“

Ђаво̀ла̑н, m. vide враголан.

Ђаво̀ласт, та, то, vide враголаст.

Ђаво̀лити, им, vide враголити.

Ђаво̀лиса̑ње, n. vide враговање.

Ђаво̀лисати, лишем, vide враговати.

Ђаво̀лица, f. враголица, жена, или ђевојка, која ђаволи, die Teufelin, (muthwilliges Frauenzimmer), femina petulantior.

Ђаво̀лски̑, ка, ко, vide врашки.

Ђаво̀лство, n. vide враголство.

Ђаво̀лче, чета, n. das Teufelein, parvus diabolus.

Ђаво̀лчић, m. dim. v. ђаво:
„Са прапорчићи, са ђаволчићи —

Ђаво̀љи̑, ља, ље, vide вражји.

Ђа̏ђа, zuweilen, interdum.

Ђађа̑ш, vide ђађа.

Ђа̏к, m. der Student, literarum studiosus (von diaconus, wie im Ungrischen).

Ђа̏кела, f. augm. v. ђак.

Ђа̏ков, ва, во, des Studenten, studiosi.

Ђа̏ковица, f. варош у Метохији: Ђа̏ковичанин, човек из Ђаковице. Ђа̏ковички̑, ка, ко, von Ђаковица.

Ђа̏кон, m. der Diakon, diaconus.

Ђако̀нија, f. die Bewirthung, lautitia;
„Донесоше вино и ракију,
„И лијепу сваку ђаконију —

Ђако̀ниса̑ње, n. das Wohlleben, vita luxuriosa.

Ђако̀нисати, нишем, v. impf. јести, частитисе, wohlleben, vitam jucundam duco: или ћемо ђаконисати, или ћемо враголисати (у припови-јетки)?
Ђа̀конити, им, v. impf. zum Diakon weihen, consecro diaconum.
Ђа̀конитисе, имсе, v. r. impf. zum Diakon geweiht werden, consecror diaconus.
Ђа̀конов, ва, во, des Diakons, Diaconi.
Ђа̀коновица, f. des Diakons Frau, uxor diaconi.
Ђа̀конскӣ, ка, ко, 1) diakonisch, diaconicus. 2) adv. wie ein Diakon, ut diaconus.
Ђа̀коњёње, n. das Weihen zum Diakon, consecratio diaconi.
Ђаку̑штӣ, cf. варење.
Ђа̀ур*, m. } der Ungläubige, infidelis
Ђа́урин, m. } (non Turca):
„Нек' се диже тући ђаурина:
„Ђаури нам тешко додијаше —
Ђа́че, чета, n. ein Studentchen, parvulus literarum studiosus.
Ђа́чење, n. das Student-werden, frequentatio scholarum.
Ђа́чина, f. vide ђакела.
Ђа́читисе, имсе, v. r. impf. Student werden, studere literis.
Ђа́чић, m. dim. v. ђак.
Ђа́чкӣ, ка, ко, 1) studentisch, studiosorum. 2) adv. auf Studenten Art, studentisch, studiosorum more.
Ђѐ, (Ерц.) 1) wo, ubi: ђе си био? 2) daß, quod: еј ће не знадо —:
„Тад' се Дмитар бјеше осјетио
„Ђе ће љуба брата отровати —
3) wie, der, qui (aut per participium praesentis):
„Ал' ето ти Асан-паше с војском
„Ђе он води, дван'ест иљад' војске —
Ђѐбра*, f. ein Beutel (von Ziegenhaar), um Pferde, oder auch Badende zu reiben, strigilis genus.
Ђевђѝр*, m. 1) der durchlöcherte metallene Deckel des Waschbeckens, operculum pelvis perforatum, 2) ein ähnliches Werkzeug in der Küche, cribri genus.
Ђевѐр, m. (Ерц.) 1) der Schwager, (des Ehemanns Bruder), levir. 2) ручни ђевер, der Brautführer, paranymphus. 3) der Secundant (im Duell), amicus, adjutor:
„Па ђевери од њи одступише,
„А они се ударат' стадоше —
Ђеверѝвање, n. (Ерц.) das Brautführer seyn, officium paranymphi.
Ђевеѝвати, рујем, v. impf. u. pf. (Ерц.) Brautführer seyn, sum paranymphus.
Ђѐверов, ва, во, (Ерц.) 1) des Schwagers, leviri. 2) des Brautführers, paranymphi. 3) des Secundanten, amici.
Ђевѐрскӣ, ка, ко, 1) des ђевер. 2) adv. nach seiner Art, leviri, paranymphi, amici.
Ђевѐрство, n. (Ерц.) die Brautführerschaft, paranymphatus: зове ме у ђеверство.
Ђевѐруша, f. (Ерц.) des Brautführers-Frau, uxor paranymphi.
Ђевѐрушин, на, но, (Ерц.) der Frau des Brautführers, uxoris paranymphi.
Ђѐвица, f. (Ерц.) vide ђевојка:
„Пјевала тица пјевица:
„Што ће старцу ђевица,
„А младићу бабица.
Ђево̀ва̂ње(ђѐвовање), n. (Ерц.) das Mädchenthum, der Mädchenstand, virginitas:
„Ђевовање моје царовање —
Ђево̀вати, ђевујем, v. impf. (Ерц.) Jungfrau seyn, virgo sum.
Ђѐвојачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) mädchenhaft, puellaris. 2) adv. mädchenhaft, more puellae.
Ђево̑јка, f. (Ерц.) das Mädchen, puella.
Ђево̑јчење, n. (Ерц.) das Anstellen, als ob man ein Mädchen wäre, simulatio aetatis aut status puellaris.
Ђево̑јчин, на, но, (Ерц.) des Mädchens, puellae.
Ђево̑јчина, f. augm. v. ђевојка.
Ђево̑јчити, им, v. impf. (Ерц.) als Mädchen begrüßen, saluto pro puella.
Ђево̑јчитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich als Mädchen anstellen, puellam se ostentare.
Ђево̀јчица, f. dim. v. ђевојка, das Mädlein, puellula.
Ђевојчу̀рина, f. vide ђевојчина.
Ђѐгођ, (Ерц.) 1) wo immer, ubicumque. 2) irgend wann, aliquando, quandoque: доћи ћу ти ђегођ, кад узимам кад.
Ђѐд, m. (Ерц.) der Großvater, avus.
Ђѐдов, ва, во, (Ерц.) des Großvaters, avi.
Ђѐдовина, f. (Ерц.) das Erbe vom Großvater, hereditas avita, patrimonium avitum.
Ђеисија*, f. (ст.) vide одијело:
„На њему је ђузел ђеисија —
Ђѐко, m. (Ерц.) hyp. v. ђед.
Ђѐкоји, која, које, (Ерц.) mancher, aliquis.
Ђѐло, n. (Ерц.) die That, facinus. Изнићиће ђело на вијело.
Ђељање, n. (Ерц.) das Schnitzeln, sectio minuta.

Ђѐљаоница, f. (Ерц.) die Schnitzbank, sella sectoria.
Ђѐљати, ам, v. impf. schnitzeln, seco minutatim.
Ђељка̑ње, n. dim. v. ђељање.
Ђѐљкати, ам, dim. v. ђељати.
Ђѐм*, m. оно гвожђе на узди, што стоји коњу у зубима и око усла, das Gebiß am Zaum, frenum.
Ђѐмија*, f. vide лађа.
Ђѐмудра̑го, (Ерц.) wo immer, ubivis.
Ђѐне*, ziemlich, fere, sic satis.
Ђѐнути, нем. vide ћести.
Ђѐрам*, рма, m. der Krahn bey den Landbrunnen, machina putealis.
Ђерда̑н*, m. das Halsband, monile.
Ђерда̀ник, m. dim. v. ђердан.
Ђерда̑п*, m. eine Gegend in der Donau, (Klippe), scopulus (in Danubio). Срб-љи познају два ђердапа у Дунаву, т. ј. доњи и горњи. Доњи је између Кладова и Ршаве, а горњи код Пореча.
Ђѐрђеф*, m. der Stickrahmen, jugum.
Ђѐрчек*, eben recht, (a propos), quoniam de hac re loquimur. cf. збиља.
Ђѐсти, (говорисе и ђенути), ђедем (и ђенем), v. impf. (Ерц.) т. ј. сијено, aufschobern, in acervum colligo.
Ђѐсти, ђедем, v. impf. (Ерц.) thun, stellen, legen, pono: куда си ђео новце?
Ђѐтао, тла, m. (Ерц.) der Specht, picus.
Ђѐтелина, f. (Ерц.) der Klee, trifolium.
Ђете́нце (ђете̑нце), n. dim. hyp. v. дијете.
Ђѐтешце, n. vide ђетенце.
Ђѐтињѐње, n. (Ерц.) das Kindischseyn, puerilitas.
Ђѐтињи̑, ња, ње, (Ерц.) Kinder=, puerilis.
Ђѐтињити, им, v. impf. (Ерц.) kindisch seyn, pueriliter facio.
Ђети̑њство, n. (Ерц.) die Kindheit, infantia, pueritia.
Ђѐтић, m. (Ерц.) 1) das Mannsbild, (verheirateter) Mann, vir: н. п. нема ђетића код куће (кажу жене кад нема људи код куће). 2) der Mann, Held, vir, vir fortis:
„Намјерисе ђетић на ђетића —
Ђѐтлић, m. (Ерц.) der junge Specht, pullus pici.
Ђѐца, f. (coll. Ерц.) die Kinder, pueri, liberi, proles (sing.).
Ђечѐрма, f. eine Art Weste (ohne Aermel), tunicae genus. cf. јечерма.
Ђѐчин, на, но, (Ерц.) Kinder=, puerorum, liberum.
Ђѐчина, f. augm. v. ђеца.
Ђѐчица, f. dim. v. ђеца.
Ђечу́рлија, f. vide ђечина.
Ђѐшто, (Ерц.) hier und da, irgendwo, passim, alicubi.
Ђѝвша, f. намастир у Фрушкој гори.
Ђѝда, f. hyp. v. ђидија:
„Море̑ ђидо Раде каурине! —
Ђѝди*, in der Redensart: а, ђиди! schön, trefflich! pulcer: ај ђиди коњ! ај ђиди момак! ај ђиди ђевојка! ај ђиди купус! ај ђиди месо! и т. д.
Ђѝдија*, f. састаласе курва и ђидија;
„Нуто ђидије ђе намигује —
„Нека ђидија зубима чупа —
Ђѝнђер, m. само у овој пошочици:
„Калуђере ђинђере!
„Не ђинђери браде;
„Не дамо ти Маре,
„Ни у колу Саре.
Ђѝнђерити, им, v. impf. cf. ђинђер.
Ђѝнђеров, ва, во, (ст.)
„Ови двори паунови
„А пенџери ђинђерови —
Ђѝнђува*, f. die Glasperle überhaupt, margarita vitrea.
Ђѝнђувица, f. } dim. v. ђинђува.
Ђѝнђушица, f. }
Ђѝпан, m. amaranthus blitum Linn.
Ђѝпање, n. das Springen, saltatio.
Ђѝпати, ам, v. impf. скакати, springen, salto.
Ђѝпити, им, v. pf. springen, salio.
Ђо́га, (Рес. и Срем.) vide ђого.
Ђо́гат*, m. der Schimmel, equus albus. cf. бијелац.
Ђо́гаст, та, то, н. п. коњ, Schimmel=, equus albus.
Ђо́гатов, ва, во, des Schimmels, equi albi.
Ђоги̑н, m. vide ђогат:
„Па посједе својега ђогина —
Ђо́гин, на, но, des ђога, equi albi.
Ђо́го, (Ерц.) hyp. v. ђогат.
Ђо̀гуша, f. ђогаста кобила, die Schimmelstutte, equa alba.
Ђо̀гушин, на, но, der Schimmelstute, equae albae.
Ђо̀ја, als adv. mein' ich, etwa, opinor: и он се ђоја опрема; он ђоја мисли да ми то не знамо (cf. бојаги).
Ђо́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Ђоко.
Ђо́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Ђорђије.
Ђо̀н, m. der Sohle, corium soleis efficiendis.
Ђо̀нлија, m. (ст.) Eugen, Eugenius (z. B. in dem Liede von Patriarchen Чарнојевић):
„Поред мога Ђонлије принципа —
Ђо̀рда, f. (ст.) vide сабља:
„Обедри му она оштра ђорда —

Ђорђе, m. vide Ђорђије.
Ђорђија, m. } Georg, Georgius.
Ђорђије, m. }
Ђорнутисе, немсе, v. r. pf. ђорнуосе мало, т. ј. опиосе.
Ђубре*, рета, n. der Dünger, stercus. vide гној.
Ђубревит, та, то, gut gedüngt, bene stercoratus.
Ђубрење, n. das Düngen, stercoratio.
Ђубрити, им, v. impf. düngen, stercoro.
Ђувегија*, m. vide младожења.
Ђувегијин, на, но, des Bräutigams, sponsi.
Ђувез*, adj. indecl. rosenfarben, roseus. cf. ружичаст.
Ђувезлија*, f. т. ј. свила, Art rosenfarbne Seide, serici rosei genus:
„Увезла сам три дуката злата
„И четири свиле ђувезлије —
Ђувендија*, f. die Sklavinn eines Kerdschali-, latronis turcici serva.
Ђувендијнски, ка, ко, } 1) einer ђувендија. 2) adv. wie eine ђувендија.
Ђувендијски, ка, ко, }
Ђувече*, ета, n. 1) земљан суд (као здјела), што се у њему пече месо у пећи; 2) оно месо.
Ђугум*, m. ein großer kupferner Wasserkrug, vas aquarium aeneum:
„Ко донесе воде у ђугуму
„Да се њему по жут дукат даде —
Ђузел*, indecl. (ст.) schön, pulcer:
„На њему је ђузел ђенсија —
Ђука, m. (Рес. и Срем.) vide Ђуко.
Ђука, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђукан, m. Mannsname, nomen viri.
Ђуканчић, m. dim. v. Ђукан.
Ђукна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђуко, m. (Ерц.) Mannsname (hyp. v. Ђукан?), nomen viri.
Ђул*, m. 1) vide ружа. 2) artemisia annua Linn.
Ђулабија*, f. eine Art rother, süsser Aepfel, mali genus.
Ђулвезлија*, f. т. ј. свила, vide ђувезлија.
Ђуле*, лета, n. Kanonenkugel, globulus tormentarius.
Ђулс*, } das Rosenwasser, aqua rosarum:
Ђулса, }
„Златом везен, у ђулсу уб'јељен —
Ђнле, лета, n. vide ђуле.
Ђур, m. die Stadt Rab, Jaurinum.
Ђура, m. (Рес. и Срем.) vide Ђуро.
Ђурађ, рђа, m. Georg, Georgius.
Ђурашин, m. Mannsname, nomen viri.
Ђурђев дан, m. der Georgs-Tag, festus dies S. Georgii. На Ђурђев дан у јутру, прије сунца, почињусе први пут купати. Мушкарци се понајвише купају у потоку, а жене и ђевојке донесу у вече кући омаје (да се од њи свако зло и неваљалштина отресе и отпадне, као омаја од кола), и метну у њу свакојака биља, а особито селена, те преноћи, па се у јутру њом купају у градини код селена и код осталог цвијећа. Прије Ђурђева дне не ваља селен брати нити мирисати, а на Ђурђев дан свако узме по један стручак те омирише и зађене за појас, или (ђевојке и младе) за ђердан. Прије Ђурђева дне кажу да не ваља јести јагњећега меса, а на Ђурђев дан сваки (особито по варошима, као у Бијограду, Смедереву, Пожаревцу и т. д.) треба да закоље по једно јагње код своје куће. На Ђурђев дан не ваља спавати (да не боли глава); ако ли који спава; а он треба на Марков дан (25. април) да одспава на ономе истом мјесту.
„Ђурђев данак ајдучки састанак.
Ђурђеви ступови (ступови), m. pl. намастир (у Ерцеговини? или у Старом Влау?)
Ђурђевски, ка, ко, н. п. мјесец, киша, Georgi-, S. Georgii.
Ђургђевштак, m. der den heil. Georg feiert, cliens S. Georgii.
Ђурђија, f. Frauenname, nomen feminae.
Ђурђиц, m. Klein-Georgy (den 3ten Nov.).
Ђурђица, f. die Mayblume, convallaria majalis Linn.
Ђурин петак, на петка, m. о Ђурину петку, den 30. Feb. ad calendas graecas.
Ђурисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ђурисава, Frauenname, nomen feminae.
Ђурица, m. Mannsname, nomen viri.
Ђурко, m. Mannsname, nomen viri.
Ђуро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Ђутуре, in Bausch und Bogen, per aversionem.
Ђутурица, f, die Bauscharbeit, opera per aversionem.
Ђутурице, vide ђутуре.
Ђутуричар, m. der Bauschpächter, redemtor per aversionem.
Ђутуричарев, ва, во, vide ђутуричаров.
Ђутуричарка, f. die Bauschpächterin, redemtoris uxor; redemtrix.
Ђутуричаров, ва, во, des Bauschpächters, redemtoris per avertionem.

Е.

Е, he he,
Евâнђелије, n. } das Evangelium, evan-
Евâнђеље, n. } gelium.
Евô (у Ресави и у Лијевчу), vide ево.
Евêњка, f. ein Strauß von Weinreisern, mit Trauben, fasciculus sarmentorum.
Ѐво, sieh, da, en. cf. ено.
Ѐгав, ва, во, krumm, fehlerhaft, pravus:
„Нат'че калпак на ћелаву главу,
„Мор доламу на грбава леђа,
„Жуте чизме на егаве ноге —
Ѐгбета*, n. vide бисаге.
Ѐгеде, f. pl. die deutsche Geige, fides germanicae.
Ѐда, 1) fragende Partikel: еда га нађе? hast du ihn gefunden? invenisti eum? еда што? 2) wünschend: еда Бог да те не дође; еда Бога и среће; еда Бог да вода га однијела.
Едрѐне, нета, n. Adrianopel, Adrianopolis:
„Пуче пушка, пуче друга, у Едренету
Ѐј! ey, hei, heus.
Ѐјвалâ, gehorsamer Diener! salve servo tuo! Свакој шуши ејвала, оста глава ћелава; Ѐјвала ти мени.
Ѐкање, n. das Ey! sagen, responsio voce Е!
Ѐкати, ечем, v. impf. } eh! sagen,
Ѐкнути, нем, v. pf. } dico he?
Ѐксер*, m. гвозден клин, der Nagel clavus.
Ѐксик*, мање, weniger, minus: двије оке педесет драма ексик (т. ј. мање); овај је дукат ексик (nicht vollwichtig).
Ексѝклук,* m. 1) der Abgang, z. B. an Gewichte: да одбијемо ексиклук. 2) Schlechte Wendung unsrer Sachen (als Strafe des Himmels wegen einer Sünde): убио га ексиклук. cf. назадак.
Ѐксичан, чна, но, н. п. дукат, мјера, nicht voll, deminutus.
Ѐлбетенâ*, vide да ако [redacted]
Ѐле, 1) halt, etiam, quid multa? а не знам куд је опшнао, еле га између нас нестаде;
„Еле Турци Мачву прегазише —
2) ey, ey? schau, schau? interjectio incréduli: en hominem! н. п.
А. Јеси ли био данас код њега?
Б. Нијесам.
А. Еле, еле?
Ѐлћен*, m. das Segel, velum.
Ѐлчија*, m. der Gesandte, legatus, orator.

Ѐља, f. hyp. v. ељда. н. п. у приповијетки:
Еро: Што велиш ељо?
Ељда: Плети кош Еро —
Ѐљда, f. der Buchweizen, polygonum fagopyrum Linn.
Ѐм, sowohl — als auch, 2c. et — et: ем је скупо, ем неваљало. cf. буд, туд.
Ема̂н*, m. vide ама̂н.
Ѐмшерија*, m. vide земљак.
Ѐмшеријин, на, но, landsmännisch, popularis.
Ѐмшо, m. hyp. v. емшерија.
Енглѐз, m. der Engländer, Anglus.
Енглѐска̂, f. vide Англија 1.
Енглѐски̂, ка, ко, vide Англијски.
Ене̂ (у Ресави и у Лијевчу), vide ено.
Ендѐзе*, зета, n. vide аршин:
„У дубину тристa ендезета —
Ѐндек, m. der Graben, fossa.
Ѐно, sieh da! en! ево мени, ето теби, а ено њему.
Епа̀рхиа, f. die Eparchie, Diöcese, dioecesis.
Ѐра, m. (Рес. и Срем.) vide Еро.
Ѐра̂к, m. Mannsname, nomen viri; Ни куди Ерака, ни хвали Петака: оба су брата једнака.
Ергѐла, f. eine Heerde Pferde, grex equorum.
Ѐрдељ, m. Siebenbürgen, Transilvania.
Ѐрдељски̂ (Ѐрдељски̂), ка, ко, 1) siebenbürgisch, transilvanus. 2) adv. siebenbürgisch, more Transilvano.
Ерѐза*, f. der Haken, über den ein Hängeschloß angebracht wird, obex serae?
Ерѐнде*, дета, n. vide треница 1. То ти ротква, а еренде зуби, sagt man zu einem der gefarzt hat, accinunt ei qui pepedit.
Ѐрин, на, но, des Ера, hercegovinensis.
Ѐркиња, f. vide Ерцеговка.
Ѐро, m. vide Ерцеговац.
Ѐрски̂, ка, ко, vide Ерцеговачки.
Ѐрцег Стјепан (Ерцеговци говоре и Шћепан), m. (cm.) Herzog Stephan, Dux Stephanus:
„Маче војску Ерцеже Стјепане —
Ѐрцеговац, вца, m. ein Hercegower, hercegovinensis.
Ѐрцеговачки̂, ка, ко, 1) herzegowisch, hercegovinensis 2) adv. more hercegovinensi.
Ѐрцеговина, f. die Herzegowina, hercegovina, ducatus s. Sabbae.
Ѐрцеговка, f. die Herzegowinerin, mulier e ducatu s. Sabbae.
Ѐрцеговче, чета, n. der junge Herzegowiner, puer e ducatu s. sabbae.
Еса̂п*, m. vide рачун 1.
Еса̂пити, пим, v. impf. 1) vide рачу-

нити. 2) glauben, auf etwas rechnen, puto, cf. мислити.
Еса́питисе, нмсе, vide рачунитисе.
Еса́пљење, n. vide рачуњење.
Еспа̂п, m. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) vide роба.
Ете̑, (у Ресави и у Лиjеву) vide ето.
Ѐто, sieh da, en! cf. ено.
Ѐтоти (ето ти), sieh da, en tibi.
Ефѐндија*, m. Titel eines türkischen Gelehrten (Kadi oder Chodscha), Dominus.
Ефѐндијин, на, но, des ефендија, Domini.
Ефендѝјница, f. die Frau des ефендија, uxor Domini.
Ефендѝјнски, ка, ко, } 1) der ефендије, Doctorum. 2) adv. wie ein ефендија, more Doctoris.
Ефендѝјски, ка, ко, }
Ефенди-кадија, m. Herr Richter, Doctor Richter, judex:
„Суди право ефенди-кадија,
„Суди право, тако био здраво —
Ѐшак*, шка, m. das Außersichseyn, sey es vor Entzückung, oder Schmerz, ecstasis:
„Кад то чуо Чупићу Стојане,
„Од ешка му задрктала рука —
Ѐшкут, m. (у Сриjему и у Бачкој) der Dorfschulz, judex pagi.
Ѐшкутов, ва, во, des ешкут, judicis pagani.
Ешку̀ција, f. (у Сриjему и у Бачкој) die Execution, executio violenta.

Ж.

Жа̀ба, f. der Frosch, rana.
Жабѐтина, f. augm. v. жаба.
Жа̀бић, m. der junge Frosch (Froschwurm), ranula.
Жа̀бица, f. 1) dim. Fröschlein, ranula. 2) eine Verzierung am obern Theile des Pistolenschaftes, pars ornatus pistolae.
Жа̀бљи, lља, lље, Frosch=, ranae et ranarum.
Жабња̂к, m. жабља jaja, што се у пролеће налазе по води око камења, das Froschleich (die Froscheyer), ova ranarum.
Жабу̀рина, f. vide жабетина.
Жа̀лац, лца, m. der Stachel, aculeus.
Жа̀лити, им, v. impf. 1) кога, betrauern, lugeo 2) bedauern, miseror. 3) што, bedauern, doleo. 4) на кога, wem gram seyn, succenseo. 5) на кога, Verdacht haben, suspicor.
Жа̀литисе, имсе, v. r. impf. на кога, sich beklagen über jemand, accuso aliquem.
Жа̀косан, сна, но, vide жалостан.
Жа̀ло̄ст, f. die Traurigkeit, Schmerz, dolor, luctus.
Жа̀лостан, сна, но, betrübt, tristis.
Жа̀лостив, ва, во, mitleidig, misereus.
Жа̀о, leid: жао ми je, doleo, es ist mir leid, es thut mir leid; жао ми je на њега, ich habe Verdacht auf ihn, suspicor de illo. 2) ich bin ihm gram, succenseo illi:
„Равно поље жао ми je на те:
„Jер мој драги отиде низа те —
Жа̀ока, f. vide жалац.
Жа̑р, m. glühende Kohlen (die Glut), pruna.
Жа́ра, f. vide коприва.
Жара̂ч, m. die Ofenstange, pertica fornacalis.
Жа́рење, n. 1) das Glühend machen, candefactio. 2) das Brennen der Brennnesseln, ustio urticae.
Жа́рило, n. vide жарач.
Жа́рити, им, v. impf. 1) н, п. пећ, glühend machen, candefacio. 2) коприве жаре, brennen, uro.
Жа́рко, m. Mannsname, nomen viri.
Жа̀цнути, нем, v. pf. stechen, pungo. wie die Biene.
Жба̑н, m. eine hölzerne Kanne, vas aquarium ligneum, cf. цбан.
Жва̀ле, f. pl. das Gebiß am Zaume, frenum.
Жва́тање, n. das Käuen, manducatio.
Жва́тати, ваћем, v. impf. käuen, mando.
Жбр̑к, m. 1) das Rädchen an den Spornen, rotula calcarium. 2) cf. радиш.
Жбр́кно, n. (im gemeinen Scherze) das Arschloch), podicis fissura.
Жга́нци, наца, m. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
Ждера̂ње, n. 1) des Schlucken, glutitio (?) 2) das Fressen, voratio.
Ждѐрати, рем, v. impf. 1) schlingen, glutio. 2) fressen, voro.
Ждлѐб, m. (Рес. и Срем.) vide жлеб.
Ждли̏јеб, m. (Ерц.) vide жлијеб.
Ждра̂л, m. } der Kranich, grus.
Ждра̀о, рала, m. }
Ждреба̂д, f. (coll.) die Füllen, pulli equini.
Ждребац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide ждријебац.
Ждребе, бета, n. (Рес. и Срем.) vide ждријебе.
Ждребе́нце (ждребѐнце), ета, n. dim. v. ждребе und ждријебе.
Ждребѐћек, m. т. j. зуб, der Füllenzahn, dens pulli equulei.

Ждребе́ћи, ћа, ће, Füllen-, pullorum equinorum.

Ждре́бешце, ета, n. vide ждребенце.

Ждре́бити, им, (Рес. и Срем.) vide ждријебити.

Ждре́битисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ждријебитисе.

Ждребица, f. ein weibliches Füllen, ein Stutenfüllen, equula (?).

Ждре́бичица, f. dim. v. ждребица.

Ждре́бљење, n. (Рес. и Срем.) vide ждријебљење.

Ждрепча̑ник, m. cf. јармак.

Ждре́пчић, m. dim. v. ждријебац und ждребац.

Ждрије́бац, ица, m. (Ерц.) ein junger Hengst, admissarius juvenis.

Ждријебе, ждребета, n. (Ерц.) das Füllen, pullus equi.

Ждрије́бити, им, v. impf. (Ерц.) ein Füllen werfen (gebären), pario: ова кобила ждријеби све мушку ждребад.

Ждрије́битисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) ein Füllen werfen (gebären), pario: ова се кобила ждријеби сваке године.

Ждрије́бље̄ње, n. (Ерц.) das Füllenwerfen, partus equae.

Ждрије́ло, n. (у Ерц.) der Engpaß, fauces: ко је витез, потеци на ждријело. cf. богаз, кланац.

Жђе́ла, f. (Ерц.) eine hölzerne Schüssel, scutella. cf. здјела.

Жевка̄ње, n. } das Befzen, latratus
Жевка́рење, n. } lenis.

Жевка́рити, им, v. impf. } befzen, latro
Же́вкати, ам, v. impf. } leniter.

Же́дан, дна, но, durstig, sitibundus.

Же́днети, ним, (Рес.) vide жедњети.

Же́днити, им, (Срем.) vide жедњети.

Же́дњети, ним, v. impf. (Ерц.) durstig werden, sitio.

Же́ђ, f. } der Durst, sitis.
Же́ђа, f. }

Же́ђца (же́ца), f. dim. v. жеђ.

Же́жељ, m. ein Anbindstock für die Schafhunde, baculus alligando molosso. Жежељ је као по дугачак и по дебео штап; један се крај од њега свеже псетету за огрљак, а други за колац (да не би псето прегризло узицу — кад не ма ланца). — Љупиш као пас у жежељу.

Жеже́ње, n. das Brennen, ustio.

Же́лити, им, (Срем.) vide жељети.

Же́лудац, желуца, m. der Magen, stomachus.

Же́ља, f. der Wunsch, desiderium.

Же́љан, љна, но, begierig, cupidus.

Же́љезник, m. село близу Бјограда. Туда сад слабо ко зна што је жељезо, него сви говоре гвожђе.

Же́љезо, n. (око Тимока) vide гвожђе.

Же́љети, лим, v. impf. (Ерц.) wünschen, cupio.

Же́на, f. 1) das Weib, femina. 2) die Frau, uxor. Не стоји кућа на земљи, него на жени.

Жена̑р, m. човек који жене врло милује и с њима радо говори, der Frauenfreund, amicus feminis.

Жене́тина, f. vide жентурина.

Же́нидба, f. die Heurat, matrimonium: има сина на женидбу. — У Србији и данас доста пута испросе и доведу ђевојку, а нити је момак виђео њу, ни она момка, него се родитељи гледају и договарају. Кад отац жени сина, он не гледа толико на ђевојку, колико на људе од какови је; нити ђевојка смије казати оцу, или брату, да не ће поћи за онога, за кога је он даје. Тамо се још не траже новци уз ђевојку, него се за њу дају, н. п. брату чизме, или ђечерму, матери какву аљину, тако сестри, и свима осталим по нешто, а особито новаца у кућу. У Србији су прије неколико година тако млого искали за ђевојке, да се сиромах човек није могао оженити: зато је Црни Ђорђије био издао заповијест, да није слободно искати (ни узети) за ђевојку више од једнога дуката.

На два, или на три, дана прије, него ће поћи по ђевојку, зађе по селу чауш, или ђевер, с чутуром накићеном цвијећем и новцима Сребрним (по варошима и златним), те зове у сватове; кад дође коме у кућу, а он пружи чутуру и каже: „Поздравио је (како му буде име), да му дођеш сјутра (или преко сјутра) у сватове." Онај му каже да ће доћи, или да не може, па узме чутуру те се напије, и привеже на њу пару или грошић, или други какав новац. Ако ономе понестане ракије у чутури, а он запише, ђе зна да има лијепе ракије, те доточи.

У сватовима мора бити кум, ђевер, стари сват, прикумак, војвода, чауш, и гадљар; а остали сви се зову пустосватице, или (као у шали) набигузице. Кума треба да зове жеников отац или брат, или сам женик. Који се гођ зове на кумство, он треба да пође: ако је стари (крштени) кум, он век зна

да му ваља ићи; ако ли кога наново куме, он треба да прими Бога и светога Јована, и да пође; али крштенога кума није слободно мијењати, или га морају питати и опроштење искати: зашто он може уклети у таковом догађају. Ђевер (ручни) понајвише бива когођ од рода (брат или братучед) женикова; ако ли није од рода, а оно је какав познаник његов, с којим се он пази. Ђевер може бити и дијете од 10 година, но обично бивају велики момци, а кашто и људи ожењени. Ђевер иде кашто и на просидбу. Он прими ђевојку од брата (обично је да брат, или братучед, ако нема брата, изведе ђевојку и да преда ђеверу) и доведе је те пољуби у руку кума и старог свата, и остале сватове и све људе који се онђе нађу; он путем држи под њом коња, и чува је да не би пала; код женикове куће, докле год траје свадба, двори с њом кума и старог свата, срета и испраћа људе, који долазе на свадбу, и спава с њоме и прије вјенчања (у Србији воде невјенчану ђевојку, па је вјенчају код женикове куће), и послије доклегођ не сведу момка и ђевојку. Стари је сват као старјешина у сватовима. Прикумак дође с кумом, и он носи барјак (у Србији и данас иду сватови с барјаком и под оружјем, као војници). Чауш виче да се сватови опремају, збија шалу (говори све што му на уста дође), приказује част и дијели дарове; он треба да је врло шаљив и смијешан: у рукама има нацак, или буздован, те лупа које у што, за капом има по неколика лисичја, или вучја, репа прибодена, а кашто и по неколике кашике зађевене. Гадљар свира у гадље. По неким мјестима (као у Србији и у Босни по варошима, а у Сријему и у Бачкој и по селима) иду и јенђибуле (т. ј. жене, да није ђевојка сама) са сватовима. Женик има за капом прибодену бијелу мараму (кад иду по ђевојку једну, а кад иду с ђевојком има и и више: прибоде му пуница и којекакве нове пријатељице), те му виси низ леђа; а ђевер има за капом ружу (праву, или начињену).

Кад дођу ђевојачкој кући, женик сједе ниже кума (кум сједи у горњем челу), но тај од стида нити смије што проговорити, нити може јести, него све гледа предасе, а пунице и пријатељице прибадају му мараме за капу; међутим ђевојку облаче у вајату, и она једнако плаче и опраштасе с другарицама; прије него је изведу, завјесе је великом бијелом марамом (авлијом, авлимарамом тако, да је нико не може виђети каква је у лицу, и тако завјешена стоји докле је гођ не сведу с момком.

Когагођ сватови срету на путу (ишли с ђевојком или по ђевојку), они га части вином и ракијом; а ђешто изиђу и сељаци пред њи, кад иду кроз село с ђевојком, и изнесу част (љеба, печена меса, уштипака, пите, ракије и вина) те и понуде и часте. Кад доведу ђевојку пред женикову кућу, онда изиђе јетрва носећи у десном наручју мушко дијете (накониче), а под лијевим пазуом трубу платна: дијете дода ђевојци, те га она опаше црвеним концем, или пантљиком, а платно простре за собом из куће до ђевојке; потом јој додаду решето са свакојаким житом, те заграби неколика пута руком и баци преко себе; кад је скину с коња, а она оним платном уђе у кућу. На неким мјестима унесе ђевојка и накониче у кућу; а у Бачкој узме прикумак ђевојку с кола и унесе у кућу; у кући јој даду преслицу с кућељом и с вретеном, те њом удари у свачетири зида кућна; по том јој метну под свако пазуо по један љеб, а у уста мало шећера, па јој даду у једну руку стакло вина а у другу воде, те унесе у собу и метне на сто.

Ђевојка се једнако (још од како је изведу) поклања до земље, кад оће кога да пољуби у руку, и пошто га пољуби; кад сватови пију и кад напијају; путем кад иду кроз село; и послије свадбе годину дана (или док не затрудни) морасе тако поклањати и љубити у руку свакога, који дође кући.

Прије сватова дођу муштулугџије (двојица, и то понајвише зетови) на муштулук, и избаце по неколике пушке (у Србији пуцају пушке у сватовима и дан и ноћ, а особито кад сведу момка и ђевојку), и кажу, да иду сватови и воде ђевојку. Муштулугџијама тре-

ба дати муштулук: по лијепу мараму, или по кошуљу.

Сјутрадан пошто доведу ђевојку, зађу на коњма сви сватови (осим кума, ђевера и старог свата) по селу од куће до куће, те зову на свадбу, и обично овако почињу: „Поздравио је кум и стари сват, да дођете на весеље, али да понесете шта ћете јести и на што ћете сјести.“ Код сваке куће дају им по повјесмо, или по какву мараму, и то привезују за узду коњма око главе (то је ђевојачко). Потом дођу сви сељаци на свадбу и сваки донесе част (н. п. јагње живо или печено, прасе печено или опаљено и испорено, ћурку, кокош, питу, или шта буде; али колач и чутуру вина, или ракије, треба сваки да донесе). Кад већ буде око пола ручка, онда чауш приказује част, т. ј. оно што је који донијо; но он то чини врло смијешно и шаљиво, н. п. ако је који донијо прасе, а он каже: „Ево овај (како му буде име) живи близу воде, па уватио воденога миша.“ Ако ли је кокош, а он каже да је врана, или друга каква тица; ако ли је жив ован с роговима, а он, као плашећисе од њега, пита, шта је то, или је јелен или во, или друго што, и т. д. а уза сваку на посљетку мора казати: „Себи на глас, а свој браћи на част (т. ј. донијо).“ Послије тога изнесу дарове, и то обично два момка међу собом на копљачи, или на другој каквој моци, па нарамују као да од теже не могу да иду. Свака ђевојка треба да донесе по кошуљу куму, ђеверу и старом свату, а осталим сватовима што коме допадне (ком мараму, ком пешкир, ком чарапе и т. д.). Дарове чауш дијели тако смијешно, као и част што приказује, н. п. „Ево наша снаша донијела куму кошуљу, каква је тица кроз претен би прошла, да је претен гужва орачица, па да два туку а четири вуку.“ Ђевојка међу њим стоји једнако па се поклања. Чауш свој дар свеже на нацак или на буздован, а гађар свој на прдаљку.

Други дан у јутру узме млада воде и пешкир, те пољева сватовима редом, те се умивају над леђеном, или над каквом карлицом, а они (пошто се који умије) бацају новце у ону воду (ти се новци зову пољевачина). Сваки, који дође на свадбу, треба да дарује младу кад га срете и пољуби у руку; осим тога и сватови измишљавају свакојаке игре те купе новце млади, н. п. једни оће да закољу псето ако га не откупе; једни увате прасе па га метну под пазуо, мјесто гаділи, те га стоји цика; једни оседлају вола па га уведу у кућу те га дарују; једни се начине као калуђери па ишту милостињу; једни као ђевојке па љубе редом у образ да се дарују и т. д.

Сватови су тако немирни и безобразни, да већ има ријеч: „Као Србски сватови.“ Побију кокоши и прасце, покољу ћурке, гуске, патке; полупају судове; покраду (код ђевојачке куће) кашике и друго што се гођ може понијети; пећ собну (ако им повлади кум) оборе па изнесу на поље; ђешто (као у Бачкој) извуку кола навр куће; сами точе, сами пију; вичу, лупају (шта вичеш — шта лупаш — ти овђе? нијеси ти ђевојку довео) и т. д. Србска свадба траје готово нећељу дана: на два дана прије, него што ће поћи по ђевојку, почне се пити, па једнако док не оде кум. cf. отмица.

Жѐник, m. der Bräutigam, sponsus.

Жѐнӣков, ва, во, des Bräutigams, sponsi.

Жѐнин, на, но, des Weibes, feminae, der Frau, uxoris. Зар ми је он женин брат (да му дам то)?

Жѐнити, им, v. impf. verheuraten, colloco: жени сина.

Жѐнитисе, имсе, v. r. impf. heuraten, duco uxorem.

Жѐница, f. dim. das Weibchen, muliercula.

Жѐнка, f. das Weibchen, femina.

Женскȃ, f. (у Сријему и у Бачкој) das Frauenzimmer, femina.

Женскȃ црква, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide препрата.

Жѐнскара, f. vide женка.

Женскӣ, ка, ко, 1) weiblich, muliebris. 2) adv. weibisch, more muliebri.

Женскѝње, n. (coll.) Weibspersonen, feminae.

Женскȏ вријеме, n. die Zeit der Frauen, menstrua.

Жентӯрина, f. augm. v. жена.

Жѐњење, n. das Heuraten, cum quaeritur uxor.

Жѐра̑в. m. 1) vide ждрао. 2) ein großer grauer Ochs; auch ein Schimmelpferd, bos aut equus canus.

Жера́вија, f. } Fluß in der Зворничка

Жера́вња, f. } нахија (у Јадру). Жеравија тече кроз село Тршић (и ту се једна мала зове Жеравија, или Жеравињска мала), па онда између Руњана и Клубаца, и утјече у Дрину између Лознице и Липнице (а кад је љети велика суша, онда испод Клубаца и Руњана стане у вирове и пресуши).

Жера́вињскӣ, ка, ко, н. п. врело, von Жеравија.

Жѐравица, f. } vide жар.

Жера́так, тка, m. } vide жар.

Жѐста, f. } acer tataricum Linn.

Жѐстика, f. } acer tataricum Linn.

Жѐстиков, ва, во, aceris tatarici.

Жѐстиковина, f. lignum aceris tatarici.

Жестѝна, f. das Feuer (Lebhaftigkeit), Heftigkeit, ardor, ignis.

Жѐсток (comp. жѐшћӣ), ка, ко, feurig, ardens, н. п. коњ, човек, ракија.

Жѐтва, f. die Ernte, messis.

Жѐтелац, теоца, m. der Schnitter messor.

Жѐтелачкӣ, ка, ко, 1) Schnitter-, messorum. 2) adv. nach Art der Schnitter, messorum more.

Жѐти, жањем, v. impf. ernten, meto.

Жѐћи, жежем, v. impf. brennen, uro.

Жѐца, f. vide жеђца.

Жѝв (comp. жѝвљӣ), ва, во, 1) lebend, vivus. 2) свашта жѝва, allerlei; omnimodi. 3) жѝва̑ жељо! lieber, erwünschter, exoptate: ће си (камо се) жива жељо? Жива жељо кукурузна проjo (или подгријана чорбо)!

Жѝва, f. das Quecksilber, hydrargyrum.

Жива̀дин, m. Mannsname, nomen viri.

Жива̂н, m. Mannsname, nomen viri.

Жѝвана, f. Frauenname, nomen feminae.

Жѝваница, f. dim. v. Живана.

Жива̀нчић, m. dim. v. Живан.

Жива́рење, n. das Pfuscherleben, vita misera.

Жива́рити, им, v. impf. nicht so recht leben, vivo misere.

Жѝвац, вца, m. das lebendige Fleisch, vivum: осјекао нокте до живца; дарнуо му је у живац.

Жѝвети, вим, (Рес.) vide живљети.

Жѝветисе, вимсе, (Рес.) vide живљетисе.

Живѝна, f. 1) der Krebs (Krankheit), cancer, carcinoma: живина га растопила! 2) мноштво људи, Menge Volks, multitudo. 3) (у Сријему и у Бачкој) кокоши, патке, гуске и ћурке, das Geflügel, Federvieh, alites domesticae.

Живѝнче, чета, n. ein Hausthier, pecus.

Жѝвити, им, (Срем.) vide живљети.

Жѝвитисе, имсе, (Срем.) vide живљетисе.

Жѝвка, f. Frauenname, nomen feminae.

Жѝвко, m. Mannsname, nomen viri.

Жѝвљење, n. das Leben, vita.

Жѝвљети, вим, v. impf. (Ерц.) leben, vivo.

Жѝвљетисе, вимсе, v. r. impf. (Ерц.) leben, vivo: како се живи он? они се између себе зло живе; добро се они живе.

Жѝвнути, нем, v. pf. aufleben, zu Kräften kommen, revivisco: сад је мало живнуо.

Жѝво, adv. schnell, velociter.

Живо̀дерац, рца, m. der lebendig geschunden wird, qui excoriator vivus: „ја сам јарац живодерац, жив дрт не одрт, жив печен не испечен" и т. д. (у једној игри).

Жѝвоин, m. Mannsname, nomen viri.

Живона̀ча̄лнӣ, на, но, н. п. Богородица (у име Бога и свете Тројице, живоначалне Богородице).

Жѝвот, m. das Leben, vita.

Жѝвота, m. Mannsname, nomen viri.

Жѝвотан, тна, но, wohlbeleibt, obesus, н. п. животно јагње, може се испећи.

Жѝг, m. 1) das Brandmal, stigma. 2) ein glühendes Stänglein (um z. B. das hölzerne Mundstück der gemeinen Tabakpfeife zu bohren), virgula ferrea candefacta.

Жѝгање, n. das Stechen, dolor acutus.

Жѝгати, га (ме), v. impf. stechen, (in der Seite, auf der Brust), pungo.

Жѝгнути, не, v. pf. einen Stich geben, pungo.

Жѝгоса̂ње, n. das Brandmarken, inustio notae.

Жѝгосати, гошем, v. impf. u. pf. н. п. вола, brandmarken, notam inuro.

Жѝд, m. der Jude, Judaeus.

Жѝдак (comp. жѝђӣ), тка, ко, dünn (von Flüssigkeiten), rarus, dilutus.

Жидѝна, f. die Dünne (z. B. der Suppe, Milch), raritas.

Жидо̑в, m. vide Жид.

Жѝдов, ва, во, des Juden, Judaei.

Жидо̀вскӣ, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.

Жѝжа, f. das Brennende, urens: жижа! жижа! (кажу дјетету кад оће да привати руком за ватру, или за свијећу).

Жѝжак, шка, m. die einfachste Art Lampen, lampadis genus simplicissimum.

Жѝка, f. hyp. v. Живана.

Жѝка, m. (Рес. и Срем.) vide Жико.

Жико, m. (Ерц.) hyp. v. Живан.

Жила, f. 1) die Ader, vena. 2) die Wurzel, radix. 3) волујска, или овнујска, der (Ochsen-) Ziemer, nervus.

Жилав ва, во, aderig, venosus.

Жилити, им, v. impf. н. п. крме, т. ј. везати му стражњу ногу изнад кољена, да не може бјежати, das Kniegelenk unterbinden (z. B. dem Schweine am hintern Fuße, daß es nicht davon laufen könne), interligo pedem (sui fugitivae).

Жилица, f. dim. 1) das Aederchen, venula. 2) die kleine Wurzel, radicula.

Жило, m. ein Magerer (dem man die Adern sieht), macer.

Жиљење, n. das Unterbinden, interligatio cf. жилити.

Жиока, f. као мала гредица, што се њи више прибија по роговима у кућа и у други зграда, die Latte, asser.

Жиочење, n. das Latten (des Dachs), asserum affixio.

Жиочити, им, v. impf. прибијати жиоке за рогове, latten, affigo asseres.

Жир, m. die Eicheln, glandes: крупно брашно као жир (а ситно као пјена).

Жирење, n. das Mästen mit Eicheln, sagina glandaria.

Жирити, им, v. impf. н. п. свиње, mit Eicheln mästen, glandibus sagino.

Жирка, f. die Eichel, glans.

Жирован, вна, но, 1) mit Eicheln gemästet, glandibus saginatus. 2) година, ein Eicheljahr (fruchtbar an Eicheln), annus glandibus felix.

Жировница, f. плата за свиње што једу жир, das Eichelgeld, pecunia glandaria.

Жирчица, f. dim. v. жирка.

Житак (comp. житкій), тка, ко, vide жидак.

Житан, тна, но, reich an Getreide, z. B. das Jahr, annus frumento felix.

Житар, m. der Getreidehändler, frumentarius.

Житарица, f. н. п. лађа, ein Getreideschiff, navis frumentaria.

Житни, на, но, Getreide-, frumentarius.

Жито, n. 1) Getreide, frumentum. 2) Weizen, triticum. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, жито се зове сваки усјев, од кога се обично брашно меље и љеб мијеси (н. п. шеница, јечам, кукуруз, овас, раж, седа, проја, крупник и т. д.); а у Сријему, у Бачкој и у Банату (особито по варошима) само шеницу зову житом. 3) испод жита (т. ј. отишао), heimlich, auf einem Schleichwege, clam.

Житомиљић (Житомишљић?), m. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).

Жица, f. 1) der Faden, filum. 2) der Drat, filum metallicum (ferreum, aureum).

Жицнути, нем, v. pf. einen Streich versetzen (mit einem ruthenartigen Körper), virga percutio.

Жича, f. 1) Bach am linken Ufer des Jadar, unweit Љешница. 2) Kloster an der Morawa:

„Да видите Жичу на Морави
„И на Ибру више Карановца —

Житина, f. vide жидина.

Жичица, f. dim. v. жица.

Жичко поље, n. Ebene von Жича (код Љешнице).

Жишка, f. eine glühende Kohle, pruna.

Жишчица, f. dim. v. жишка.

Жлеб, m. (Рес. и Срем.) vide жлијеб.

Жлебити, им, (Рес. и Срем.) vide жлијебити.

Жлебљење, n. (Рес. и Срем.) vide жлијебљење.

Жлезда, f. (Рес. и Срем.) vide жлијезда.

Жлијеб (говорисе и ждлијеб), m. (Ерц.) дрво ископано, као корито, те вода иде њим, die Rinne, canalis.

Жлијебити, им, v. impf. (Ерц.) zu einer Rinne aushöhlen, excavo.

Жлијебљење, n. (Ерц.) das Aushöhlen, excavatio.

Жлијезда, f. (Ерц.), die Drüse, glandula.

Жлица, f. (у Ерц.), der Löffel, cochlear.

Жличица, f. dim. v. жлица.

Жље (Ерц.), arg, übel, male:

„Жље га сјели три Српске војводе!
„Жље га сјели, и вино попили! —

Жмирав, ва, во, blinzelnd, nictans.

Жмирање, n. das Blinzeln, nictatio.

Жмирати, ам, v. impf. blinzeln, nictor, conniveo.

Жмире, f. pl. 1) чварци, vide чварак. 2) од масти и од брашна као житка цицвара, eine Art Mehlspeise, cibi farinacei genus.

Жмура, f. das Blindekuhspiel, das Blinzelmäuschen, myinda, cf. слијепи миш.

Жмурење, n. das Zuhalten der Augen, conclusio oculorum.

Жмурећке, mit verbundenen Augen, oculis clausis.

Жмурити, им, v. impf. die Augen zuhalten, clausos teneo oculos.

Жњели, ем, vide жети.

Жрвањ, вња, m. die Handmühle, mola manuaria.

Жрвњање, n. das Mahlen an der Handmühle, molitio mola manuali.

Жрвањати, ам, v. impf. an der Handmühle mahlen, molo mola manuali.
Жубор, f. das Gelispel, susurrus.
Жуборење, n. das Lispeln, susurrus.
Жуборика, f. (cm.)
„Жубори му брада
„Као жуборика. —
Жуборити, им, v. impf. zwitschern, lispeln, säuseln, rieseln, susurro: жубори поток, тице, и т. д.
Жуванце, цета, n. жуманце, жујце, der Dotter (im Ey), vitellus (ovi).
Жудан, дна, но, durstig, sitiens: жудан и гладан.
Жуја, f. eine gelbe Schwein (Sau), porca flava.
Жујан, m. ein falber Ochs, bos flavus.
Жујо, m. hyp. v. жујан.
Жујце, n, vide жуванце.
Жуљ, m. die Schwiele, callus.
Жуљање, n. das Drücken des Schuhes, pressio calcei.
Жуљати, ам, v. impf. Schwielen machen, callum facio.
Жуљење, n. vide жуљање.
Жуљити, им, vide жуљати.
Жуманце, цета, n. vide жуванце.
Жуња, f. (црна и зелена) der Schwarzspecht, picus martius.
Жуњин, на, но, dem Schwarzspecht gehörig, pici martii.
Жуњић, m. ein junger Schwarzspecht, pullus pici martii.
Жупа, f. 1) ein sonniges Land, wo entweder kein Schnee fällt, oder der gefallne gleich wieder schmilzt, z. B. die Küste des adriatischen Meers, terra aprica: отишао к мору у жупу; у питомој жупи. 2) nom. propr. einer Gegend in Dalmatien.
Жупан, пна, но, н. п. земља, sonnig, apricus.
Жура, f. ein kleiner und dürrer Mensch, homo parvus et macer: приповиједасе да је краљ Вукашин таковк био:
„Књигу пише жура Вукашине
„Те је шаље на Ерцеговину. —
Журав, ва, во, klein und dürr, parvus et macer.
Журба, f. das Gedränge, das Richten (der Soldaten, wenn der General kommt), turba, concursus.
Журење, n. das Spuden, festinatio.
Журитисе, имсе, v. r. impf. sich spuden, eilen, accelero.
Жустар, тра, ро, vide срчан, окретан.
Жут (comp. жући), та, то, gelb, flavus, gilvus.
Жутење, n. (Рес.) vide жућење.
Жутети, утим, (Рес.) vide жућети.
Жутетисе, жутимсе, (Рес.) vide жућетисе.

Жутило, n. die gelbe Farbe, pigmentum flavum (luteum).
Жутилова трава, f. vide зановијет.
Жутина, f. die Gelbe, flavedo.
Жутити, жутим, (Срем.) vide жућети.
Жутити, жутим, v. impf. gelben, flavum reddo.
Жутитисе, жутимсе, (Срем.) vide жућетисе.
Жутица, f. 1) die Gelbsucht, icterus; 2) der Ducaten, numus aureus.
Жутовољка, f. das Rothkelchen, rubecula (motacilla rubecula Linn).
Жућак, m. 1) Dantes, lamina lusoria. 2) Ducaten, aureus.
Жућење, n. (Ерц. и Срем.) das Gelben, flavefactio.
Жућети, жутим, v. impf. (Ерц.) gelb werden, fio flavus.
Жућетисе, жутимсе, v. r. impf. (Ерц.) gelb aussehen, flavum esse aspectu.
Жућкаст, та, то, gelblich, subflavus.
Жуч, f. die Galle, fel.

З.

За, 1) für, um, pro: не брини се ти за њега; ко ће бити јемац за те? за новце свашта доста;
„Ће ја нађем за мене ђевојку,
„Онђе не ма за те пријатеља —
„Да за цара на мејдан изиђе —
2) hinter, nach, post: иде за мном; сједи за кућом; за мном не ће стати (an mir soll's nicht liegen); за новцима све стоји (auf Geld kommt's an); ја сам за путом (ich muß abreisen); удаласе за старца (sie hat einen Alten geheurathet);
„Сунце зађе за гору —
„Оћеш брате не зван за ујаком
„У сватове поћи назорице? —
„Јасно пјева за гором ђевојка —
„Пођи ћери за козара, добро ће ти бити —
3) während, tempore: за Лазара, за Лазарева владања; за живота мога; за два дана; за годину дана; дошао за вида (noch bei Tage);
„Зашʼ се синко не шће оженити
„За љепоте и младости твоје? —
„За ранʼ куме! за ранʼ стари свате!
„За рана нам снау доведите —
4) за триста, an dreihundert, ad tercentos. 5) уватити за руку, bei der Hand fassen, adprehendit manum illius.
Забава, f. die Unterhaltung, der Zeitvertreib, oblectamentum.
Забавити, им, v. pf. 1) кога, unter=

halten, oblecto, н. п. дијете да не плаче. 2) aufhalten, distineo. 3) чему, ausstellen, Tadel finden, ausschlagen, reprehendo, recuso.
За̀бавитисе, имсе, v. r. pf. sich verweilen, detineor.
За̀бављање, n. 1) das Unterhalten, oblectatio. 2) der Aufenthalt, mora. 3) das Tadeln, reprehensio.
За̀бављати, ам, v. impf. 1) unterhalten, oblecto. 2) aufhalten, detento. 3) auszustellen finden, reprehenso.
За̀бављатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich unterhalten, oblector, occupor. 2) sich aufhalten, moror.
Забаѓлати, ам, v. pf. н. п. прст у уста, den (ganzen) Finger in den Mund stecken, insero digitum ori.
Забадава̑ (за бадава), 1) umsonst, unentgeltlich, gratis. 2) umsonst, vergebens, frustra. cf. залуду.
Заба́дање, n. das Hineinstecken, insertio.
Заба́дати, ам, v. impf. hineinstecken, insero, immitto. Забада трн у здраву ногу, prov. Verdruß und Schaden suchen.
За̀балити, им, v. pf. rotzen (Rotz und Wasser weinen), mucum emittere per nasum et ore.
Заба́нати, ам, v. pf. m. j. штап (у Бачкој), so werfen den Stock, daß er aufprallt, jacio ita ut repercutiatur: забанао штап па ме ударио.
Забата́лити, им, v. pf. verwahrlosen, negligo.
Забатаљи́вање, n. das Verwahrlosen, neglectio.
Забатаљи́вати, љујем, v. impf. verwahrlosen, negligo.
Забаци́вање, n. das Hinein-, das Hinter etwas werfen, conjectio.
Забаци́вати, цујем, v. impf. hinter etwas werfen, conjicio post —
Забаци́ватисе, цујемсе, v. r. impf. 1) sich in etwas werfen, immitto me in aliquid. 2) забацило се неће, es ist verlegt (verworfen).
Заба́цити, им, v. pf. hinter etwas werfen, jacio post —
Заба́цитисе, имсе, v. r. pf. sich in etwas werfen, conjicere se aliquo.
Забашури́вање, n. das Vertuschen, occultatio, dissimulatio.
Забашури́вати, рујем, v. impf. vertuschen, occulto.
Забашу́рити, им, v. pf. vertuschen, dissimulo.
Забе̏закнутисе, немсе, v. pf. in Gedanken vertieft stehen, immersus sto cogitationibus.
Забѐлежити, им, (Рес. и Срем.) vide забиљежити.
Забѐлети, ли, (Рес.) vide забијелети.
Забе́летисе, лисе, (Рес.) vide забијелетисе.
Забе́лити, ли, (Срем.) vide забијељети.
Забе́литисе, имсе, (Срем.) vide забијелетисе.
Заби̏берити, им, v. pf. pfeffern, pipero, pipere condio.
За̀бидлака, m. ein kerngesunder Bursche, homo valentissimus.
Заби́јање, n. das Hineinschlagen, immissio.
Забијати, ам, v. impf. hineinschlagen, immitto.
Забијѐлети, ли, v. pf. (Ерц.) н. п. зора, erglänzen, affulgeo.
Забијѐлетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.), erglänzen, affulgeo: забијелеласе зора.
Забијо̀градитисе, имсе, v. r. pf. (cm.) Belgrad werden, fio Belgradum:
„Бијограде мој велики јаде!
„У з'о час се забијоградио. —
Забѝљежити, им, v. pf. (Ерц.), bezeichnen, merken, noto.
За̀бити, бијем, v. pf. hineinschlagen, immitto.
За̀битисе, бијемсе, v. r. pf. sich verschlagen, se immittere.
Забле́јатисе, јимсе, vide забленутисе.
За̀бленут, та, то, vergafft, oculis intentis.
За̀бленутисе, немсе, v. pf. sich vergaffen, stupide aspicio.
Забо̀лети, ле, v. pf. (Рес.)
Забо̀лити, ли, v. pf. (Срем.)
Забо̀љети, ље, v. pf. (Ерц.) } erschmerzen, indolesco.
За̀бора̑в, m. die Vergessenheit, oblivio.
Забо̀равак, вка, m. das Vergessene, res neglecta per oblivionem.
За̀бора̑ван, вна, но, vergeßlich, obliviosus.
Забо̀равити, им, v. pf. vergessen, obliviscor.
Забораваљање, n. das Vergessen, oblivio crebra.
Забора́вљати, ам, v. impf. vergessen, obliviscor.
Забо̀сти, бодем, v. pf. hineinstechen, immitto.
Забра̀вати, ам, v pf. sich verirren (wie ein Schaf), aberro.
За̀бравити, им, v. pf. verschließen, sera claudo.
Забраждѓи́вање, n. das (zu weite) Eingreifen in etwas, aratio quasi agri alieni.
Забраждѓи́вати, ђујем, v. impf. (zu weit) um sich greifen, aro agrum alienum.
Забра́здити, им, v. pf. (zu weit) um sich greifen, agrum alienum aro: далеко си забраздио.
Забра́јање, n. das Verzählen, lapsus in numerando.
Забра́јати, јам, v. impf. verzählen, labor in numerando.

Забрајатисе, јамсе, v. r. impf. sich verzählen, fallor in numerando.

За̀бран, m. } ein gehegter oder auch offener
За̀брана, f. } Wald, in dem der Holzschlag verboten ist, silva septa.

Забра́нити, им, v. pf. verbieten, prohibeo.

Забрањи́вање, n. das Verbieten, prohibitio.

Забрањивати, њујем, v. impf. verbieten, prohibeo.

Забр̏блати (забр̏бљати), ам, v. pf. daherplappern, obblatero.

За̀брдњача (за́брдњача), f. на разбоју као мала гредица, што стоји од озго преко стативица, те о њој висе шипила и брдила.

Забр̏ђе, n. Gegend hinter dem Berge, transmontana regio.

За̀брежје, n. Dorf und Schanze an der Save, unweit Палеж:

„Вино пију Српски капетани
„На Забрежју украј воде Саве —

Забре́кнути, нем, v. pf. anziehen (vom ausgetrockneten Gefäße, das man ins Wasser stellt), irrigari: кад се кабао расане на сунцу, па не може да држи воде, онда се метне у воду да забрекне.

За̀бринути, нем, v. pf. кога, in Sorge versetzen, curam injicio.

За̏бринутисе, немсе, v. r. pf. die Besorgniß bekommen, in curam incido.

Забр̏кати, ам, v. pf. 1) vermengen, misceo. 2) verwirren, misceo.

Забро̀јити, им, v. pf. verzählen, fallo (aut fallor), in numerando.

Забро̀јитисе, имсе, v. r. pf. sich verzählen, fallor in numerando.

За̀бун човек, забун жена, verblüfft, perturbatus.

Забу́нити, им, v. pf. verwirren, verblüffen, perturbo.

Забу̀њивање, n. das Verblüffen, perturbatio.

Забуњи́вати, њујем, v. impf. verblüffen, perturbo.

За̏ва, f. (у Сријему и у Бачкој) vide заова.

За́вада, f. der Zank, Groll, discordia: ми смо у завади; он је са мном у завади.

За̏вадити, им, v. pf. zertragen, in Zwietracht bringen, amicitiam turbo.

За̀вадитисе, имсе, v. r. pf. sich zertragen, rumpo amicitiam cum aliquo.

За̀ваћање, n. das Zertragen, Verfeinden, inimicitiarum motio aut susceptio.

За̀ваћати, ам, v. impf. н. п. људе, verfeinden, inimicitias moveo.

За̏ваћатисе, амсе, v. r. impf. sich verfeinden, inimicitias suscipio.

Зава́лити, им, v. pf. 1) zu Boden wälzen, humi volvo. 2) durch etwas Hingewälztes verzäunen: завали градину. 3) cf. захвалити.

Зава́литисе, имсе, v. r. pf. 1) sich darniederwälzen, convolvere se. 2) sich rühmen, gloriari:

„Завалисе жути лимун на мору:
„Данас не ма ништа љепше од мене.

Заваљи́вање, n. 1) das Wälzen, volutatio. 2) das Verwälzen, conseptio. 3) cf. захвалити и захваљивање.

Заваљи́вати, љујем, v. impf. 1) niederwälzen, voluto. 2) verzäunen, consepio. 3) cf. захвалити и захваљивати.

Заваљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. sich umherwälzen, volutor.

За̀варати, ам, v. pf. н. п. коме очи, eines Augen täuschen, fallo oculos alicujus.

Зава̑рчити, им, v. pf. den Fortgang (z. B. einer Wunde) verwehren, cohibeo progressum, н. п. заварчити (травама или бајањем) какву бољетицу да не иде у напредак, него да удари на траг. Крадљивца у почетку заварче батином, или из пушке, да не краде више.

За̀вата̑ње, n. das Schöpfen, haustus.

За̀ва̑тати, ам, v. impf. schöpfen, haurio.

За̀ватити, им, v. pf. schöpfen, haurio, воде, кашиком јела, чанком жита.

За̀вежљај, m. } 1) etwas Eingebundenes, z. B. Geld im Tüchel. 2) der Merkknoten im Tüchel selbst, nota, cf. узао.
За̀везак, ска, m. }

Заве́зати, вежем, v. pf. verbinden, colligare.

Завези́вање, n. das Verbinden, colligatio.

Завези́вати, зујем, v. impf. verbinden, colligo.

За̀верак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide завјерак.

За̀веритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide завјеритисе.

За̀вес, m. (Рес. и Срем.) vide завјес.

За̀весити, им, (Рес. и Срем.) vide завјесити.

Заве́сти, ведем, v. pf. 1) hinter etwas führen, duco post — 2) verführen, irreführen, seduco.

Заве́сти, везем, v. pf. лађу, das Schiff bei der Ueberfahrt stromaufwärts lenken, adverso flumine dirigo navem.

Завѐстисе, веземсе, v. r. pf. in die See stechen, solvo.

За̀вет, m. (Рес. и Срем.) vide завјет.

За̀ветан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide завјетан.

Заветина, f. (Рес. и Срем.) vide завјетина.
Заветоватисе, ветујемсе, (Рес. и Срем.) vide завјетоватисе.
Заветрина, f. (Рес. и Срем.) vide завјетрина.
За̀видети, дим, (Рес.) vide завиђети.
За̀видити, им, (Срем.) vide завиђети.
За̀видљив, ва, во, neidisch, invidus.
За̀виђети, дим, v. impf. (Ерц.) коме, einen beneiden, invideo.
Зави̑јање, n. das Verbinden, obligatio.
Зави̑јати, ам, v. impf. verbinden, obligo.
За̀вијати, јем, v. pf. heulen, exululo:
„Завијала три зелена вука —
Зави̑ја̑ч, m. i. q. завој.
За̀виличити, им, v. pf. н. п. коња, halftern, capistro, den Halfterstrick statt des Gebisses anlegen.
За̀вин, на, но, (у Сријему и у Бачкој) vide заовин.
За̀вира̑ње, n. das Umherschweifen, vagatio.
За̀виратисе, ремсе, v. r. impf. sich umhertreiben, vagor, erro.
Завири̑вање, n. das Hineinsehen, introspectio.
Завири̑вати, рујем, v. impf. hineinsehen, introspecto.
Зави̑рити, им, v. pf. hineinblicken, introspicio.
За̀вист, f. der Neid, invidia.
Зави̑так, ка, m. etwas eingewickeltes, res involuta.
За̀вити, вијем, v. pf. verbinden, obligo, einwickeln, obvolvo.
Зави̑тлати, ам, v. pf. schwingen (um zu schleudern), vibro.
За̀вица, f. dim. v. зава.
За̀вича̑ј, m. мјесто, ђе се ко родио и навикао, Ort, wo man geboren worden, und woran man sich gewöhnt hat, solum natale: и клусе и говече тежи на свој завичај;
„С Богом земљо, с Богом завичају —
За̀виша, m. Mannsname, nomen viri.
За̀вјерак, рка, m. (Ерц.) in dem Flusse: тиска му завјерака!
За̀вјеритисе, имсе, v. pf. (Ерц.) коме, geloben, spondeo.
За̀вјес, m. (Ерц.), der Vorhang, velum.
За̀вјесити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. ђевојку (кад се удаје), umhängen, velo.
За̀вјет, m. (Ерц.), das Gelübde, votum: завјет учинити, или завјетоватисе.
За̀вјетан, тна, но, (Ерц.) durch ein Gelübde gebunden, voto obstrictus.
За̀вјетина, f. (Ерц.) das Gelübdemal, convivium voto soluto. cf. завјетоватисе.
Завјетоватисе, тујемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verloben, voto se obstringere. Неки се завјетују (у болести, или у другој каквој невољи), да не једу рибе никад у петак и у сриједу, неки да посте понеђељник, или читаву неђељу дана каквом свецу (као н. п. св. Сави, св. Арханђелу, св. Петки Параскевији, Богородичину покрову), или да светкују какав дан. У Србији свако село има по један дан, кога слави и светкује (и то обично бива љети: од васкрсенија до Петрови поста): скупесе сви сељаци (женско и мушко) на какво брдо, или на друго лијепо мјесто у селу: ту изведу своје пријатеље, који им дођу из другије села, и дозову попове и калуђере те чате молитву, свјештају масла и свете водицу, па се онда дигну сви, с крстовима и с иконама, по пољу (по житима и по ливадама), а ђешто и од куће до куће; потом дођу опет на оно мјесто, па онђе ручају и читав се дан часте, играју и пјевају. Таково се весеље по Браничеву зове заветина (ајдемо на заветину; сутра је заветина у том селу), а у Јадру говоре: носити крста (крсте?), или крстоноше (они што иду с крстовима и с иконама по пољу и по селу). У Тршићу, ђе сам се ја родио, носе крста други дан тројичина дне:
„Колико се ја заклиња и завјетова,
„Да не пијем рујна вина прије ракије,
„Да не љубим удовице прије ђевојке,
„Да не јашем врана коња прије не јана —
За̀вјетрина, f. (Ерц.) ein Ort, der gegen den Wind gesichert ist, locus a vento tutus.
Завла̀дати, ам, v. pf. erobern, in suam potestatem redigere.
Завла̀дичити, им, v. pf. zum Bischof weihen, consecro episcopum.
Завла̀дичитисе, имсе, v. r. pf. zum Bischof geweiht werden, consecror episcopus.
Завла̀чење, n. das Hineinziehen, Hineinstecken, immissio.
Завла̀чити, им, v. impf. hineinstecken, immitto.
Завла̀читисе, имсе, v. r. impf. sich hineinziehen, immitto me.
Заво̀дити, им, v. impf. 1) hinter etwas führen, duco post — 2) verführen, seduco.
Заво̀ђење, n. das Hinterführen, das Verführen, seductio.
Заво̀жење, n. das Lenken (des Schiffs)

ſtromaufwärts, rectio navis flumine adverso.
Заво́зити, им, v. impf. das Schiff etwas ſtromaufwärts lenken, rego navem adverso flumine.
За̀вој, m. der Verband, adligatura, fascia.
Заво̀јштити, им, v. pf. Krieg beginnen, bellum infero.
Заво́рањ, рња, m. der Bolzen an der Pflugdeichſel (an der 6—8 Ochſen vorgeſpannt ſind), repagulum aratri.
Завра́тити, им, v. pf. zurückziehen, retraho, abſtumpfen, retundo.
За̀враћа̑ње, n. das Zurückziehen, Abſtumpfen, retractio, retusio.
За̀враћати, ам, v. impf. zurückziehen, retracto.
За̀вргнути, нем, vide заврћи.
За̀вргнутисе, немсе, vide заврћисе.
Заврѐтисе, емсе, заврѣсе, (Рес. и Срем.) vide завријетисе.
За̀вријетисе, ремсе, заврѣсе, v. r. pf. (Ерц.) ſich wohin einziehen, abdere se aliquo.
Завр́нути, нем, v. pf. zudrehen, torquendo claudo, славину.
Завр́сти, врзем, v. pf. binden (mit der Halfter den Ochſen), obligo.
Завр́стисе, врземсе, v. r. pf. ſich verwickeln, impedio me: заврзао се коњ, wenn es an dem Seile weidet, und ſich darin nach und nach verwickelt.
За̀врта̑ње, n. das Zudrehen, obtorsio.
За̀вртати, вр̑ћем, v. impf. zudrehen, torquendo claudo.
Завр́тети, вртим, v. pf. (Рес.) } hin-
Завр́тити, вртим, v. pf. (Срем.) } ein-
Завр́ћети, вртим, v. pf. (Ерц.) } bohren, terebram adigo.
За̀врћи (говорисе и завргнути), вргнем, v. pf. 1) aufladen (auf die Schulter), tollo. 2) nach und nach erzielen, sensim accipio: завргао коза, оваца, марве. 3) anſtiften, moveo, н. п. бој, кавгу.
За̀врћисе (говорисе и завргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. 1) entſtehen, existo, exorior. 2) aufladen, sibi imponere: Туре иде гредицом, завргло се седлицом (т. ј. пуж.)
Заврћи̏вање, n. das Hineinbohren, terebrae adactio.
Заврћи̏вати, ћујем, v. impf. hineinbohren, terebram adigo.
Заврћкола, f. die Perſon, die das Kolo ſchließt, im Gegentheil der коловођа, die es anführt, postremus aut postrema chori serbici.
Заврше́так, тка, m. die Vollendung, der Schluß, finis: дошао на завршетак.
Заврши̏вање, n. das Vollenden, perfectio.
Заврши̏вати, шујем, v. impf. 1) vollenden, perficio. 2) сијено, das Heu aufſchobern, accumulo foenum.
Завр́шити, им, v. pf. сијено, aufſchobern, accumulo foenum.
Заву́ћи, вучем, v. pf. hineinziehen, hineinſtecken, immitto.
За̀гажња, f. ein Fiſchernetz, das zwei watende Fiſcher geſpannt halten, retis genus.
За̀газити, им, v. pf. hineinwaten, vadum ingredior.
За̀галити, им, v. pf. entblößen, nudo, z. B. гузицу.
За̀галитисе, имсе, v. r. impf. ſich entblößen, nudor.
За̀галица, f. cf. цицибан (само у оној загонетки).
Зага́сити, им, v. pf. н. п. креч, den Kalk löſchen, exstinguo, macero calcem.
Зага́тити, им, vide зајазити.
Загаши̏вање, n. das Löſchen, exstinctio, maceratio.
Загаши̏вати, шујем, v. impf. н. п. креч, löſchen, exstinguo.
За̀главак, вка, m. der Zwickel (womit die Axt verkeilt wird), cuneus (?).
Загла́вити, им, v. pf. 1) н. п. сјекиру, мотику, verkeilen, cuneis firmo. 2) verkommen, pereo: загдавно неће.
Заглављи̏вање, n. 1) das Verkeilen, cuneatio. 2) das Verkommen, interitus.
Заглављи̏вати, љујем, v. impf. 1) verkeilen, cuneo. 2) verkommen, periturus sum, non me expediam.
За̀гладити, им, v. impf. verglätten, laevitatem reddo (eig. und fig.).
Загледање, n. das Sehen auf etwas, intuitus.
Загле́дати, ам, v. impf. што und у што, ſehen auf etwas, intueor.
За̀гледати, ам, v. pf. 1) einen Blick thun, introspicio. 2) ђевојку, erblicken und ſich in ſie verlieben, adamo:
„Ја усади вишњу на игришту,
„И загледа у селу ђевојку. —
За̀гледатисе, амсе, v. pf. 1) ſich verſchauen in etwas, attente intueor. Загледао се као теле у шарена врата. 2) ſich verlieben, adamo.
За̀глибитисе, имсе, v. pf. verſinken (in Koth), immergor.
Заглу́шање, n. das Betäuben (durch Geräuſch machen), strepitus.
Заглу́шати, ам, v. impf. betäuben, obtundo.
Заглу́шити, им, v. pf. betäuben, obtundo.
За̀гнати, ам, v. pf. 1) hineintreiben (den Keil), adigo. 2) hinter etwas treiben, ago post —, н. п. говеда за брдо.

За̀гнатисе, амсе, v. r. pf. losstürzen auf etwas, ruo in aliquem.
Заговáрање, n. das Aufhalten durch Reden, detentio per allocutionem.
Заговáрати, ам, v. impf. einen durch Gespräche aufhalten, alloquio detineo.
Загóвнити, им, v. pf. versäuen, male rem gero.
Заговòрити, им, v. pf. aufhalten durch Gespräche, alloquio detineo.
Заговòритисе, имсе, v. r. pf. sich durch Gespräche verweilen, alloquio distineor.
Загонéнути, ненем, v. pf. ein Räthsel aufgeben, aenigma propono.
Загонéтање, n. das Räthsel-aufgeben, aenigmatum propositio.
Загонéтати, нећем, v. impf. Räthsel aufgeben, aenigmata propono.
Загонéтатисе, нећемсе, v. r. impf. einander Räthsel aufgeben, aenigmata invicem proponere.
Загòнетка, f. das Räthsel, aenigma.
Загòнити, им, v. impf. 1) hinter etwas treiben, ago post — 2) hineintreiben (den Keil, adigo.
Загòнитисе, имсе, v. r. impf. sich stürzen (z. B. auf die Beute, in die Feinde), ruo, impetum facio.
Загòњење, n. 1) das Hineintreiben, adactio. 2) der Anfall, Anlauf, impetus.
За̀горац, рца, m. der Mann von jenseits den Bergen, transmontanus.
За̀горел, f. (Рес. и Срем.) vide загоријел.
Загòрелица, f. н. п. ракија, angebrannter Branntwein, adustus: дајде оне загорелице.
Загòрети, рим, v. pf. anbrennen, aduror.
За̀горијел, f. (Ерц.) das Anbrennen, adustio: удара на загоријел (н. п. ракија, млијеко).
Загòрје, n. das Land hinter den Bergen, z. B. als nom. propr. des Landes jenseits des Timok; auch in der Herzegowina, terra transmontana.
За̀горка, f. 1) das Weib (Mädchen) von jenseits der Berge, transmontana. 2) Frauenname, nomen feminae.
За̀горкиња вила, f. die von jenseits des Berges, transmontana.
За̀грабити, им, v. pf. eine Hand voll nehmen, manibus haurio, capio.
За̀града, f. der Zaun, sepes.
Заградити, им, v. pf. verzäunen, sepio.
Заграђѝвање, n. das Einzäunen, septio.
Заграђѝвати, ђујем, v. impf. verzäunen, sepio.
Загрàктати, кћем, v. pf. erkrächzen, crocito.
Загрг̀утати, гућем, v. pf. anfangen zu girren, ingemo.
Загр̀дити, им, v. pf. verderben, Schaden machen, corrumpo.
За̀греб, m. Agram, Zagrabia.
За̀грепсти, гребем. v. pf. 1) einen Griff thun (mit dem Löffel) capio. 2) Reißaus nehmen, fugio.
За̀гризак, ска, m. vide угризак.
Загрѝзање, n. 1) das Anbeißen, admorsus. 2) das Quälen, Reizen, irritatio.
Загрѝзати, ам, v. impf. 1) anbeißen, admordeo. 2) reizen, irrito (у диjeме).
За̀гристи, зем, v. pf. 1) anbeißen, admordeo. 2) reizen, irrito.
За̀грлити, им, v. pf. umarmen (eig. umhalsen), amplector.
Загр̀мети, ми, v. pf. (Рес.) } erdonnern, intono.
Загр̀мити, ми, v. pf. (Срем.) }
Загр̀мљети, ми, v. pf. (Ерц.) }
Загр̀нути, нем, v. pf. 1) н. п. виноград, бротњак, bedecken, zudecken, consterno. 2) н. п. кошуљу, гузицу, entblößen, nudo.
Загр̀нутисе, немсе, v. r. pf. sich entblößen, nudo me.
Загрòктати, кћем, vide заграктати.
За̀гртање, 1) das Zudecken, constratio. 2) das Entblößen, nudatio.
За̀гртати, грћем, v. impf. 1) zudecken, consterno. 2) entblößen, nudo.
За̀гртатисе, грћемсе, v. r. impf. sich entblößen, nudo me.
За̀грцнутисе, немсе, v. r. pf. verschießen (vom Getränke), ingurgitari.
Загу̀бити, им, v. pf. verlieren, perdo.
Загу̀битисе, бисе, v. r. pf. verkommen, perdor.
Загу̀дети, дим, v. pf. (Рес.) } 1) einen Strich auf der Geige machen, incipio fidibus canere. 2) ertönen, intono.
Загу̀дити, им, v. pf. (Срем.) }
Загу̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) }
Загу̀лити, им, v. pf. ein wenig schälen, excortico leviter, н. п дрво, нокат.
Загуљѝвање, n. das Abschälen, excorticatio.
Загуљѝвати, љујем, v. impf. schälen, excortico.
Загушѝвање, n. das Ersticken, suffocatio.
Загушѝвати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.
Загушѝватисе, шујемсе, v. r. impf. ersticken, suffocor.
Загу̀шити, им, v. pf. ersticken, suffoco.
Загу̀шитисе, имсе, v. r. pf. ersticken, suffocor.
За̀гушљив, ва, во, engbrüstig, keichend, asthmaticus.
Задáвање, n. das Verursachen, Beibringen, effectio, illatio.

Задава́ти, дајем. v. impf. beibringen, verursachen, infero:
„Па се ђешто из пушака туку,
„Један другом ране не задаје —
„Како дође помама га нађе:
„Вјерној љуби јаде задаваше —
Задави́ти, им, v. pf. erwürgen, strangulo.
Задајање, n. das Säugen, nutritio, lactatio.
Задаја́ти, ам, v. impf. säugen, lacto.
Зада́нити, им, v. pf. vom Tage überfallen werden, und denselben über wo bleiben, luce superveniente commorari alicubi, н. п. ајдуци заданили у селу.
Задану̏ти, нем, v. pf. кога, anhauchen, adspiro.
За̏дар, дра, m. Zara, Jadera.
За̏дарскӣ, ка, ко, 1) Zara, Jadertinus. 2) nach Art der Zaraer, more Jadertino.
За̏дати, ам, v. pf. beibringen, infero, do.
Заде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide задијевање.
Заде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide задијевати.
Заде́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide задијеватисе.
Задевојчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide зађевојчитисе.
За̏денути, нем, vide задести.
За̏денутисе, немсе, vide задестисе.
Заде̏рати, рем, vide задријети.
Заде̏сити, им, v. pf. treffen (Unglück), attingo, ferio: јади га̏ задесили!
За̏дести (говорисе и задену̏ти), денем, (Рес. и Срем.) vide зађести.
За̏дестисе (говорисе и заденутисе), денемсе, (Рес. и Срем.) vide зађестисе. adhaeresco.
Задије̏ва̂ње, n. (Ерц.) das Hineinstecken, immissio.
Задије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) hineinstecken, immitto, н. п. нож за појас, цвијеће за капу.
Задије̏ватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, stecken bleiben, adhaeresco.
За̏димити, им, v. pf. Rauch machen, fumum facere, infumo.
За̏димитисе, мисе, v. r. pf. rauchen, fumo.
За̏дира̂ње, n. das Streifen, strictio.
За̏дирати, рем, v. impf. streifen, stringo.
За̏диркн́вање, n. das Berühren, contactio.
Задиркн́вати, кујем, v. impf. berühren, anstoßen, offendo.
За̏диса̂ње, n. das Anhauchen, adspiratio.
За̏дисати, дишем, v. impf. anhauchen, adspiro.

Задни́вање, n. das Bödmen, fundi adjectio.
Задни́вати, ам, v. impf. bödmen, fundo instruo.
За̏днити, им, v. pf. bödmen, fundo instruo.
За́дно, n. der Boden (z. B. am Faße) fundus dolii.
Задњӣ, ња, ње, der hintere, posterior.
За̏дњица, f. vide гузица
Задобија́ње (задобивање?) n. das Erbeuten, captura.
Задобија́ти (задобивати?), ам, v. impf. erbeuten, capto.
Задо̏бити, бијем, v. pf. gewinnen (Beute), erbeuten, capio:
„Вољео б' се с њиме удесити,
„Нег' царево благо задобити —
„А Чупића стоји без динара:
„Јера га је Чупић задобио
„Од Турчина Пејзе Мемед-аге. —
За̏довољан, љна, но, zufrieden, contentus.
Задовољити, им, v. pf. befriedigen, satis facio.
Задовољитисе, имсе, v. r. pf. genug haben, habeo satis, sum contentus.
Задово́љност, f. vide задољство.
Задово́љство, n. die Zufriedenheit, animi tranquillitas.
Задојити, им, v. pf. zu saugen geben, adlacto.
Задоцнити, им, v. pf. verspäten, retardo, moror, zu spät kommen.
Задоцнитисе, имсе, v. r. pf. sich verspäten, tardius venio.
За́дранин, m. einer von Zara, Jadertinus:
„У тавници бана Задранина —
Задре́мати, ам (и задремљем), (Рес. и Срем.) vide задријемати.
Задре̂ти, ем, задрьо, (Рес. и Срем.) vide задријети
Задржа́вање, n. das Aufhalten, retentio.
Здржа́вати, ам, v. impf. aufhalten, retardo.
Задржа́ватисе, амсе, v. r. impf. sich aufhalten, moror.
Задр̏жати, жим, v. pf. aufhalten, moror.
Задр̏жатисе, жимсе, v. r. pf. sich aufhalten, moror.
Задрије̏мати, ам (и задријемљем), v. pf. (Ерц.) einschlummern, obdormisco.
За̏дријети, рем, задрьо, v. pf. (Ерц.) streifen, stringo.
Задр̏ктати, кћем, v. pf. schauern, cohorresco.
За̏друмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

За̀дрматисе, амсе, v. pf. erbeben, contremisco.

Задро̀бити, им, v. pf. einbröckeln, intero.

Задромбу̀љати, ам, v. pf. das Brumeisen, (die Maultrommel) ertönen lassen, impello crembalum.

Задруга, f. Hausgenossenschaft (im Gegensatze der einzelnen Familie), plures familiae in eadem domo (more Serbico).

За̀дружан, жна, но, nicht einzeln im Hause, magna suorum societate pollens.

Заду̀битисе, имсе, v. r. pf. sich eingraben, vertiefen, defodior. cf. задупстисе.

Заду̀ватисе, амсе, v. r. pf. keuchen, anhelo.

За̀дужбина, f. die fromme Stiftung, monimentum(?). Највећа је задужбина начинити намастир, или цркву, као што су Српски цареви и краљеви градили; потом је задужбина начинити ћуприју на каквој води, или преко баре; калдрму по рђаву путу; воду довести и начинити близу пута (и то се каже градити, и начинити — себи — задужбину); усадити или накаламити воћку близу пута, гладног наранити, жедног напојити, голог оћести (но ово се каже чинити, и учинити задужбину) и т. д. Турци и данашњи дан граде и чине све те задужбине Млоги бегови Босански надгледају и оправљају чесме и ћуприје по Србији, које су њиови стари прије стотине година градили, као н. п. Русmамбеговић из Зворника Дугу чесму у Тршићком пољу, и други некакав (Босански бег) Јадранску ћуприју између Лешнице и Липнице. Такове задужбине други не смије ни пошто оправљати, него онај чије су од старине.

„Да ви знате наше намастире
„Славни наши цара задужбине —
„Да видите дивну Студеницу,
„Не далеко од Новог пазара,
„Задужбину цара Симеуна —
„Прву бабо саградио цркву,
„Красну славну себи задужбину. —

Задужи̏вање, n. das Verschulden, obaeratio.

Задужи̏вати, жујем, v. impf. verschulden, obaero.

Задужи̏ватисе, жујемсе, v. r. impf. sich verschulden, obaeror.

Заду̀жити, им, v. pf verschulden, obaero.

Задужитисе, имсе, v. r. pf. sich verschulden, obaeror.

Задупстисе, дубемсе vide задубитисе

За̀душни, на, но, н. п. неђеља, понеђељник, die armen Seelen angehend, defunctorum cf. задушнице.

За̀душнице, f. pl. der Armen-Seelen Tag, commemoratio defunctorum. Праве су задушнице у суботу уочи месни поклада (и она се сва неђеља, између бијеле и себичне, зове задушна неђеља). Онда обично сваки човек свима мртвима својим, које он памти, или има записане у читули, начини по свијећу воштану; па све те свијеће састави у једну руковет и запали те изгоре мртвима за душу (али најприје мора свакоме намијенити: ова оцу, ова матери, ова ђеду, ова баби и т. д.). Ако ли је близу намастир или црква, онда се те свијеће однесу тамо, и сваки своју читулу да свештенику те све мртве спомене на служби; и ту онда сваки своје свијеће запали кад свештеник стане спомињати. Потом, кад свештеник све мртве спомене, зађу ђаци, с леђеном воде и с котарицама, те свијеће погасе и покупе (послије калуђери, или попови, граде од њи друге свијеће и пале у цркви). На неким мјестима иду на задушнице и на гробље с попом, те и онђе спомињу мртве, чате им молитве, пале свијеће и дијеле за душу.

Зађевоjчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) zum Mädchen heranwachsen, in puellam adolesco.

За̀ђести (говорисе и зађенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) stecken, pono.

За̀ђестисе (говорисе и зађѐнутисе), ђенемсе, v. r. pf. (Ерц.) kleben, hangen bleiben, adhaeresco:

„Зађе јој се купина
„За свилену кошуљу —

Заерѐзити, им, v. pf. наметнути ерезу, zuhäkeln, den Thürhaken zuwerfen, obdo. serae repagulum.

За̀ечар, m. Ruinen einer Stadt am Zusammenfluß der beiden Timok.

За̀жагрити, им, v. pf. т. ј. очима, Feuer sprühen aus den Augen, ignem jaculor ex oculis.

За̀жалити, им, v. pf. Leid empfinden, aegre fero:

„Пјевала би ал' не могу сама,
„Драгог ми је забољела глава,
„Пак ће чути па ће зажалити —

За̀жвалити, им, v. pf. dem Pferde das Unterkinn mit der Halfter verbinden, capistro mentum obligo equi.

За̀ждити, им, v. pf. anzünden, accendo: заждио из пушке, Feuer geben.
Зажѐћи, жем, v. pf. anzünden, incendo.
Зажму́рити, им, v. pf. blinzeln, conniveo.
Зажу́тети, утим, (Рес.) vide зажућети.
Зажу́тетисе, утимсе, (Рес.) vide зажућетисе.
Зажу́тити, им, (Срем.) vide зажућети.
Зажу́титисе, имсе, (Срем.) vide зажућетисе.
За̀жутнути, нем, v. pf. gelblich werden, flavesco.
Зажу́ћетисе, утимсе, v. r. pf. (Ерц.) gelb erglänzen, adgilvesco (z. B. von hingeschütteten Dukaten).
За̀звати, зовем, v pf. rufen, laden, auffordern, voco, provoco.
Зазвекѐтати, ећем, v. pf. } erklingen,
Зазвѐчати, чим, v. pf. } resono.
Зазвѝждати, дим, v. pf. einen Pfiff thun, sibilo.
Зазво̀нити, им, v. pf. läuten, resono.
Зази́вање, n. das Auffordern, provocatio.
Зази́вати, ам (и зазивљем), v. impf. auffordern, provoco; на част, zum Gastmal einladen, voco ad coenam:
„Љубовић ме на мејдан зазива —
Зазѝдати, ам, v. pf. vermauern, muro claudo.
Зазиђи́вање, n. das Vermauern, inclusio opere lateritio.
Зазиђи́вати, ђујем, v. impf. vermauern, claudo muro.
Зази́мити, им, v. pf. vom Winter wo überfallen werden, und deswegen dort bleiben, hieme impedior.
За̀зира̂ње, n. das Scheusehen (des Pferdes), aspectus pavidus, pavor, consternatio.
За̀зирати, рем, v. impf. scheu sehen, pavide aspicio.
За̀знати, а̀м, v. pf. bewußt werden, erkennen, conscius sum, agnosco, novi: од како сам зазнао за се.
За̀зор, m. das Übelansehen einer Handlung, reprehensio.
За̀зоран, рна, но, übel angesehen, infamis.
За̀зрети, рем, v. pf. scheu blicken, pavide aspicio.
За̀зубица, f. Geschwür im Zahnfleische epulis; расту ми зазубице, der Mund wässert mir.
Зазу́јати, јим, v. pf. anfangen zu summen, insusurro, immurmuro.
Заигра́вање, n. das Anlaufen, das Ertanzen, exsultatio.

Заигравати, ам, v. impf. anfangen zu tanzen, exsulto.
Заигра́ватисе, амсе, v. r. impf. auf und davon rennen, avolo z. B. коњ; као јелен.
Заи̂грати, ам, v. pf. anfangen zu tanzen, exsulto.
Заи̂гратисе, амсе, v. r. pf. auf und davon tanzen, avolo.
За̀има̂ње, n. das Borgen, Borgnehmen, mutuatio.
За̀имати, ам (и заимљем), v. impf. borgen, mutuor.
Заина́титисе, имсе, v. r. pf. sich in den Kopf setzen, trotzen, renitor: заинатиосе па не ће —
Заи̂нтачити, им, v. pf. etwas immer widerholen, semper idem vociferor: заинтачио те, иште; шта си ми заинтачио!
Заи̂ра*, vide ра̂на.
Заи̂скати, иштем (у Босни, особито по варошима, заишћем), v. pf. verlangen, begehren, peto.
Заи̂скатисе, иштемсе (у Босни, особито по варошима, заишћемсе), v. r. pf. die Erlaubniß verlangen, peto.
Заиспо̀кој душе, auf die Ruhe der Seele, ut requiescat in pace (ein Trinkspruch bei der даћа). cf. да̂ћа.
За̀иста, } wahrhaft, vere; gewiß,
За̀исто, } certe.
За̀ита̂ње, n. vide заватање.
За̀итати, а̀м, vide заватати.
За̀итити, им, vide заватити.
Зајази́ти, им, v. pf. verwehren, verdämmen, mole cohibeo.
За̀јам, зајма, m. Borg, mutuum: у зајам дати, — узети; вратити зајам.
За̀јапритисе, имсе, v. r. pf. roth werden vom Feuer, ab igne rubeo.
За̀јац, m. (у крајини Неготинској) vide зец.
За̀једница, f. das Gemeingut, was Zweyen oder mehrern zugleich gehört, bonum commume.
За̀једнички, ка, ко, gemeinschaftlich, communis.
За̀једно, zugleich, zusammen, una.
Зајѐдрати, ам, v. pf. voll, dicht werden, denseri.
За̀јмити, им, v, pf. 1) окупити, поћерати кога, или што, vor sich hertreiben, cogo. 2) vide узајмити.
Зајула́рити, им, vide заударити.
Закади́јатисе, амсе, v. pf. (etwas komisch) sich einkadijen, Kadia werden, fio judex:
А. Ђе ти је син?
Б. Отишао у Зворник да се закадија.
А. Па шта ради сад тамо?
Б. Тимари коње код Али-бега.

Зака́дити, им, v. pf. н. п. буре, кошницу, anrauchen, infumo.

Закађи́вање, n. das Anrauchen, infumatio.

Закађи́вати, ђујем, v. impf. anrauchen, infumo.

Зака́зати, кажем, v. pf. sagen, dico, jubeo.

Закази́вање, n. das Sagen, edictum?

Закази́вати, зујем, v. impf. sagen, dico.

Зака́нитисе, имсе, v. r. pf. sich entschließen, statuo.

Зака̀нути, нем, v. pf. betropfen, guttatim perfundo.

За̀каснити, им, (у Сријему и у Бачкој) vide задоцнити.

За̀качити, им, v. pf. anhaken, unco prehendo.

За̀качка, f. der Schneiderhaken, uncus sartorius.

Закѐсерити, им, v. pf. т. ј. браду, (komisch) in die Höhe heben, levo barbam.

Заки́вање, n. das Anschmieden, adcusio.

Заки́вати, ам, v. impf. anschmieden, adcudo.

Заки́дање, n. das Bevortheilen, fraudatio.

Заки́дати, ам, v. impf. bevortheilen, fraudo.

За̀кинути, нем, v. pf. bevortheilen, defraudo.

За̀кисе́лити, им, v. pf. säuern, acidum reddo.

Закиси́вање, n. das Naßwerden, humectatio a pluvia.

Закиси́вати, сује, v. impf. н. п. пушка, naß werden (vom Regen), humector pluvia (киша).

За̀киснути, не, v. pf. н. п. пушка, vom Regen naß werden, madefio a pluvia.

Закла́ње, n. das Schlachten, mactatio: „Је ли веће јање за заклање? —

Закла́пање, n. 1) das Zudecken, operitio(?). 2) das Verschließen, occlusio.

Закла́пати, ам, v. impf. 1) zudecken, operio. 2) verschließen, claudo.

За̀клапити, им, v. pf. Schaum bekommen, spumesco.

За̀клати, кољем, v. pf. schlachten, macto.

За̀клетва (закле̑тва), f. der Schwur, jusjurandum.

Закле̑ти, кунем, v. pf. 1) einen beschwören, obtestor. 2) den Fluch anheben, coepi maledicere, execrari: „Кад закуну, сва се земља тресе —

Закле̑тисе, кунемсе, v. r. pf. sich durch einen Schwur verbinden, jurejurando me obstringo.

Закли̏ктати, ктем, v. pf. den Laut des Spechts hören lassen, sonum pici edo: закликта жуња, вила.

За̀клињање, n. das Beschwören, obtestatio.

За̀клињати, њем, v. impf. beschwören, obtestor.

За̀клињатисе, њемсе, v. r. impf. sich verschwören, jure jurando me obstringo.

За̀клон, m. Zufluchtsort, vor Wind und Regen (franz. abris), perfugium?

Закло̀нити, им, v. pf. schirmen vor Wind, Regen, Sonne, defendo.

Закло̀нитисе, имсе, v. r. pf. sich schützen, retten, defendo me.

За̀клоња̂ње, n. das Schirmen, defensio.

За̀клоњати, ам, v. impf. schirmen defenso.

За̀клоњатисе, амсе, v. r. impf. sich schirmen, defenso me.

За̏клоп, n. Schloß und Riegel, sera.

За̀клопац, пца, m. der Deckel, operculum.

Закло̀пити, им, v. pf. 1) bedecken, contego. 2) verschließen, claudo.

Закључа́вање, n. das Verschließen, occlusio.

Закључа́вати, ам, v. impf. verschließen, occludo.

Закљу̀чати, ам, v. pf. verschließen, occludo.

За́ко, m. hyp. v. Зарија.

Зако̀вати, кујем, v. pf. verschmieden, concudo.

Заковр́нути, нем, v. pf. у један пут занемоћи, plötzlich erkranken, repentino morbo corripior.

Зако̀врчити, им, v. pf. н. п. реп, (vom Löwen, Hunde, Schweine) den Schwanz in einen Kranz schlagen, retorqueo caudam.

Заковча́вање, n. das Zuhäkeln, fibulatio.

Заковча́вати, ам, v. impf. zuhäkeln, fibulo.

Зако̀вчати, ам, v. pf. zuhäkeln, fibulo.

За́кон, m. 1) die Religion, der Glaube, religio: кога си ти закона? по нашем закону то не може бити; не доноси закон. 2) das heilige Abendmal, eucharistia: ајдемо на закон; данас сам узео закон.

За́коп, m. das Begräbniß, sepultura. cf. погреб.

Закопа́вање n. das Begraben, sepultura.

Закопа́вати, ам, v. impf. begraben, sepelio.

Зако̀пати, ам, v. pf. 1) begraben, sepelio. 2) inchoat. scharren (mit dem Fuße), rado.

За̀копина, f. н. п. то је моја закопина, der Anbruch, Neubruch, ubi ego primus coepi laborare.

Закопчати, им, v. pf. erwerben, acquiro.
Закопчавање, n. vide заковчавање.
Закопчавати, ам, vide заковчавати.
Закопчати, ам, vide заковчати.
Закорачити, им, v. pf. einen falschen Tritt thun, (sich verwickeln wie das Pferd das sich in die Stränge ꝛc. verwickelt) impedire se.
Закошак, шка, m. der Auftritt hinten an der Kutsche, wo der Packkoffer ꝛc. zu stehen kommt.
Закрајинити, им, v. pf. Krieg beginnen, bellum infero.
Закрајинитисе, нисе, v. r. pf. закрајинилосе, es ist Krieg entstanden, exortum est bellum.
Закратити, им, v. pf. коме штогођ, einem etwas verwehren, prohibeo aliqua re.
Закраћивање, n. das Verwehren, prohibitio.
Закраћивати, ћујем, v. impf. verwehren, prohibeo.
Закрвавити, им, v. pf. m. j. очима, mit blutdürstigen Augen ansehen, oculum quasi cruentum defigo in aliquem.
Закрилити, им, v. pf. unter seine Flügel nehmen, beschützen, alis tego et defendo: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом твојим;
„Кад је Ђорђе Србијом завлад'о,
„И Србију крстом прекрстио,
„И својијем крилом закрилио,
„Од Видина па до воде Дрине —
Закрстити, им, v. pf. н. п. челе, bekreuzen, signare cruce. Код Срба је и сад обичај у Србији, кад који нађе челе у шуми, а он изреже сјекиром крст на кори онога дрвета у коме су челе, па други послије, ако и нађе оне челе, неће и исјећи.
Закруживање, n. das Umkreisen, comprehensio.
Закруживати, жујем, v. impf. in die Runde sich zueignen, circumdo (?).
Закружити, им, v. pf. in die Runde umfassen, complector circumcirca.
Закршљавити, им, v. pf. } verkümmern, an Atrophie leiden, inedia consumor.
Закршљати, ам, v. pf. }
Закршћавање (закршћање?), n. das Bekreuzen, crucis incisio,
Закршћавати (закршћати?), ам, v. impf. bekreuzen (z. B. einen Baum mit Bienen) crucem incido.
Закрџати, ам, vide забити.
Закрџатисе, амсе, vide забитисе.
Закувавање, n. 1) das Gießen des Wassers ins Brotmehl, aquae in farinam infusio. 2) die Gährung zu einem Kriege, Aufruhr u. s. w. fermentatio (?)
Закувавати, ам, v. impf. gähren machen, fermento.
Закувавати се, васе, v. r. impf. gähren, ferveo, paror.
Закувати, ам, v. pf. 1) н. п. љеб, Wasser ins Brotmehl gießen, aquam infundo farinae. 2) н. п. кавгу entstehen machen, existo.
Закуватисе, васе, v. r. pf. entstehen, existo: закувала се кавга.
Закукати, ам, v. pf, den Kuckucklaut von sich geben, edo sonum cuculi:
„Закукала сиња кукавица —
Закупити, им, v. pf. pachten, conduco.
Закупљивање, n. das Pachten, conductio.
Закупљивати, љујем, v. impf. pachten, conduco.
Закусивање, n. das Verkosten lassen, cum quid praebeas ad gustandum.
Закусивати, сујем, v. impf. zu kosten geben, praebeo gustandum. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади.
Закусити, им, v. pf. кога, einem zu kosten geben, praebeo gustandum.
Закуцавање, n. das hineinschlagen, immissio.
Закуцавати, ам, v. impf. hineinschlagen, immitto.
Закуцати, ам, v. pf. 1) hineinschlagen, н. п. клин, immitto. 2) klopfen (an die Thüre), pulso fores:
„Па закуца алком на вратима —
Закучити, v. pf. bevortheilen, fraudo.
Закушљавити, им, v. pf. } vid. закршљавити.
Закушљати, ам, v pf. }
Залагање, n. 1) das Verpfänden, oppigneratio. 2) das Füttern, (eines, der nicht selbst mit der Hand zum Munde kann), pabulatio (?)
Залагати, лажем, v. impf. 1) verpfänden, oppignero. 2) füttern, pasco.
Залагивање, n. das Vorlügen (und Schmeicheln), mendacia adul toris.
Залагивати, гујем. v. impf. око кога, vorlügen und vorschmeicheln, mendaciis et adulatione uti.
Заладити, ди, v. pf. Schatten werden, umbra fit: пред ноћ кад заладн, und кад заладн сунце.
Заладнети, ни, v. pf. (Рес.) } kalt werden, frigesco.
Заладнити, ни, v. pf. Срем.) }
Заладњети, 'ни, v, pf. (Ерц.) }
Залађе, n. (ст.) schattiger Ort, umbrae:
„Ђурађ коси по побрђу, ладоле миле!
„Коња пење по залађу, ој ладо! ој —
Залађивање, n. das Nachlassen der Sonnenhitze, remissio aestus solaris.
Залађивати, ђује, v. impf. kühler werden (wenn die Sonnenhitze nachläßt), remittit aestus.

За̀лажѐње, n. 1) der Niedergang der Sonne, occasus solis. 2) das Vergehen, Verirren, aberratio.

За̀лазити, им, v. impf. 1) hinter die Berge gehen (vor der Sonne) occido. 2) hinter etwas gehen, ire post —. 3) verirren, aberrare.

За̀лајати, јем, v. pf. anbellen, allatro.

Зала́мање, n. 1) das Abbrechen der zu hohen Reben, anfractio vitium. 2) das Anbrechen, anfractio.

Зала́мати, ам, v. impf. 1) н. п. виноград, die Reben oben abbrechen, aufringo vites. 2) н. п. чеп, anbrechen, anfringo.

За̀лапити, им, v. pf. umzingeln und vor sich hertreiben, cogo.

Залѐдити, им, v. pf. zu Eis machen, congelo: овај ће вјетар заледити Дунаво.

Залѐдитисе, дисе, v. r. pf. zufrieren, congelari.

Залѐжатисе, жимсе, v. r. pf. sich verliegen (versitzen), verderben, situ corrumpi.

Залѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide залијепити.

Залѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide залијетање.

Залетати, лећем, (Рес. и Срем.) vide залијетати.

Залѐтатисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide залијетатисе.

Залѐтети, летим, (Рес.) vide залећети.

Залѐтетисе, летимсе, (Рес.) vide залећетисе.

Залѐтити, им, (Срем.) vide залећети.

За̀летити, им, (Рес. и Срем.) vide залетити.

Залѐтитисе, имсе, (Срем.) vide залећетисе.

Залѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) irrefliegen, sevolo.

Залѐћетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.) anlaufen, aggredior.

Залѐћи, лежем, v. pf. einnisten, nidulor.

Залѐћи, леже (говорисе и залегне), v. pf. hinreichen, decken (die Schuld), sufficio.

Залѐћисе, лежемсе, v. r. pf. sich einnisten, nidulor.

Залѐчити, им, (Рес. и Срем.) vide залијечити.

За̀ли*, müßig, ohne Arbeit, unbeschäftigt, otiose: воденица стоји зали (sonst овако).

За̀лив, m. die Bay (im Fluße, oder im Meere), sinus.

За̀ливање, n. (Срем.) vide залевање.

За̀ливати, ам, (Срем.) vide залевати.

Залигѝвање, n. das Herumschmeicheln, blanditio.

Залигѝвати, гујем, v. impf. око кога, herumschmeicheln, blandior.

За̀лизак, ска, m. ein angelecktes Stück, res adlambita (?).

Зализати, лижем, v. pf. anlecken, adlambo.

Зализѝвање, n. das Anlecken, adlambitio (?).

Зализѝвати, зујем, v. impf. anlecken, adlambo.

Залијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) verkleiben, oblino.

Залијѐтање, n. (Ерц.) 1) das Anfliegen, advolatio. 2) der Anlauf, impetus.

Залијѐтати, ећем, v. impf. (Ерц.) anfliegen, irrefliegen, sevolo.

Залијѐтатисе, ећемсе, v. r. impf. (Ерц.) anlaufen, impetum facio.

Залијѐчити, им, v. pf. (Ерц.) zuheilen, claudo vulnus sanando.

За̀лити, лијем, v. pf. 1) begießen, irrigo. 2) sich ergießen, redundo.

За̀лог, m. das Pfand, pignus.

За̀лога, f. 1) die Verpfändung, oppigneratio: дао у залогу. 2) ein Merkblatt im Buche.

За̀логај, m. der Bissen Brot, bolus (βῶλος): не ма љеба ни залогаја.

Залòжити, им, v. pf. 1) füttern (einen Krüppel), pasco; оди да заложимо мало; заложи мало љеба:

„Ког јунака у животу нађе,
„Умије га студеном водицом,
„Залије га вином црвенијем,
„И заложи љебом бијелијем —

2) verpfänden, oppignero.

Заломити, им, v. pf. 1) виноград, behauen, reseco. 2) н. п. чеп, anbrechen, anfringo.

За̀лудан, дна, но, müssig, unnütz, otiosus.

Залу̀дети, дим (Рес.) } vide залућети.
Залу̀дити, им (Срем.) }

Залу̀ду, vergebens, frustra.

Залу̀ћети, дим, v. pf. (Ерц.) bethören, decipio.

Залу̀пати, ам, vide забити.

Залу̀тати, ам, v. pf. заћи с пута, den Weg verlieren, sich verirren, aberro:

„Ил' је ђерођ с пута залутала —
„Ако буде с пута залутала,
„Да Бог даде да ме скоро нађе —

Залучѝвање, n. das Absondern, das Entwohnen (Absetzen) der Lämmer, Kälber, Ferkel, ablactatio. Von Kindern sagt man одбити.

Залучѝвати, чујем, v. impf. и п. јагањце од оваца, absetzen, ablacto.

Залу̀чити, им, v. pf. entwöhnen, absetzen, ablacto.

За̀лучити, им, v. pf. утући бијелога

лука, па залучити каково јело (помијешати га с јелом), као н. п. комбост, папулу, блитву, питије, кокошиње месо, и т. д.
Зàљевâње, n. (Ерц.) das Begießen, irrigatio.
Зàљевати, ам, v. impf. (Ерц.) begießen, irrigo.
Зàљетити, им, v. pf. (Ерц.) vom Sommer überfallen, irgendwo bleiben, übersommern, aestatem ago (transigo), aestivo.
Замàглити, им, v. pf. Rauch machen, einen Rauchnebel um sich her verbreiten, fumum facio ex fistula. Замаглио као пас испод репа.
Зàмазати, мажем, v. pf. zuschmieren, verschmieren, oblino.
Замазѝвање, n. das Verschmieren, oblitio.
Замазѝвати, зујем, v. impf. verschmieren, oblino.
Замаѝвање, n. das Ausholen, adductio brachii.
Замаѝвати, мајуjем, v. impf. ausholen, adduco brachium.
Замáкање, n. das Einweichen, Eintunken, immersio.
Замáкати, мачем, v. impf. eintunken, immergo.
Замàкнути, нем, vide замаћи.
Зàмама, f. die Lockspeise, esca (um Schweine, Hunde an sich zu locken).
Замáмити, им, v. pf. anlocken, allicio: замами псето да не иде у планину за чобанима.
Замамљѝвање, n. das Locken, allectio, adescatio.
Замамљѝвати, љујем, v. impf. locken, allecto.
Замàндалити, им, v. pf. превући мандал преко врата, das Thor mit einem Balken verriegeln, obice claudo:
„Ал' капија пуста затворена,
„Затворена и замандаљена —
Заманѝтати, ам, v. pf. auf dumme Art sich verirren, aberro stultus.
Замáнути, нем, v. pf. ausholen um zu schlagen, brachium adduco.
Замáћи (говорисе и замакнути), макнем, v. pf. sich dem Blicke entziehen (entrücken), subduco me oculis: замаче (или замче) за брдо:
„Кад замакне у Нови с ђевојком —
Зàмашâј, m. ein Hieb, ictus.
Замâшан, шна, но, schwingbar (so schwer, daß man es, um es zu heben, schwingen muß), ponderosus, н. п. мач, нож, дрво, сабља.
Замѐдити, им, v. pf. } mit Honig würzen, melle condio.
Замѐдљати, ам, v. pf. }
Зàмена, f. (Рес. и Срем.), vide замјена.

Im Gesetz. Vorbereitung

Замѐнîк, m. (Рес. и Срем.) vide замјеник.
Замéнити, им, (Рес. и Срем.) vide замијенити.
Замéнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide замијенитисе.
Зáмера, f. vide замјера.
Замерáвање, n. vide замјеравање.
Замерáвати, ам, vide замјеравати.
Замерáватисе, ам, vide замјераватисе.
Замéрање, n. vide замеравање.
Замéрати, ам, vide замеравати.
Замéратисе, амсе, vide замераватисе.
Зàмерити, им, vide замјерити.
Зàмеритисе, имсе, vide замјеритисе.
Замéсити, им, (Рес. и Срем.) vide замијесити.
Замѐсти, метем, v. pf. 1) kehren (das Auskehricht in den Winkel), converro. 2) verwehen (mit Schnee): замео вјетар пут.
Замéсти, метем, v. pf. umrühren (mischen) mit dem Kochlöffel, misceo, н. п. замео као свињама.
Зàместити, им, v. pf. (Рес. и Срем.) т. ј. штап, cf. банатисе.
Зáмет *, m. die Ungelegenheit, Zeitverlust, molestia: увратисе к мени ако ти није замет; замет ти је, довати ми то.
Зàметак, тка, m. der erste Anfang einer Frucht, foetus, embryo.
Замѐтâње, n. 1) das Anzetteln, excitatio. 2) das Erwerben, acquisitio. 3) das Heben in die Höhe, das Nehmen auf die Schultern, sublatio.
Замѐтати, мећем, v. impf. 1) anzetteln, excito, н. п. крајину, кавгу. 2) erwerben, acquiro, н. п. коза, оваца. 3) на раме, auf die Schultern laden, tollo in humeros.
Замѐтатисе, мећемсе, v. r. fr. entstehen, exorior.
Зàметнути, нем, v. pf, 1) anzetteln, excito. 2) erwerben, acquiro. 3) auf die Schultern laden, tollo.
Зàметнутисе, немсе, v. r. pf. entstehen, exorior, н. п. заметнула се кавга, дијете.
Замешѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide замјешивање.
Замешѝвати, шујем, (Рес. и Срем.) vide замјешивати.
Зàмешта̂ње, n. (Рес. и Срем.) cf. банатисе.
Зàмештати, ам, v. impf. (Рес. и Срем.) cf. банатисе.
Замијéнити, им, v. pf. (Ерц.) ersetzen, compenso: замијенити своју главу,

т. ј. кад човек убије непријатеља прије него погине. Срблљи кажу да је штета и срамота (једни веле и грјота) погинути не замијенивши своје главе.
Замијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sein Leben theuer verkaufen (seinen Feind umbringen, ehe man selbst auch stirbt), hostem occido, ante quam ipse moriari. 2) abgelöset werden, a statione recedo, recreor.
Замијѐсити, им, v. pf. (Ерц.) das Brot anmachen, misceo aquam farinae.
Замѝнути, нем, v. pf. sich dem Blicke entrücken, submoveor, subducor oculis.
За̀мислитисе, имсе, v. r. pf. sich in Gedanken vertiefen, immergi meditatione.
За̀мицâње, n. die Entrückung, subductio.
За̀мицати, ичем, v. impf. entrücken, submoveo.
За̀мјена, f. (Ерц.) der Ersatz, die Vertretung, vicarius: мајка је себи родила замјену.
За̀мјенйк, m. (Ерц.) der Kampfheld (franz. le champion), der Kämpfer für einen andern, pugnator:
„Јали за се нађи замјеника —
За́мјера, f. (Ерц.) мени се чини да се ова ријеч не говори у Србији ни у Ерцеговини, него само по Сријему по Бачкој и по Банату, и то понајвише по варошима) das Uebelnehmen, die Beleidigung, offensio.
Замјера́вање, n. (Ерц. cf. замјера) das Uebelnehmen, acceptio in malam partem.
Замјера́вати, ам, v. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, übel nehmen, succenseo.
Замјера́ватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц. cf. замјера) коме, или код кога, übel ankommen bei einem.
Замје́рање, n. vide замјеравање.
Замје́рати, ам, vide замјеравати.
Замје́ратисе, амсе, vide замјеравати се.
За̀мјерити, им, v. pf. (Ерц. cf. замјера), übel nehmen, accipio in malam partem.
За̀мјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц. cf. замјера) aus der Gunst kommen, displiceo.
За̀мјестити, им, v. pf. (Ерц.) т. ј. штап, cf. банатисе.
Замјешѝвање, n. (Ерц.) das anmachen des Brotes, panis mixtio.
Замјешˊвати, шујем, v. impf. (Ерц.) das Brot anmachen, farinam misceo aqua.
Замјештâње, n. (Ерц.) cf. банатисе.
За̀мјештати, ам, v. impf. (Ерц.) т. ј. штап, cf. банатисе.
Замла́дитисе, дисе, v. pf. н. п. рана, sich schließen, vernarben, clauditur vulnus ibique caro quasi juvenescit (млад).
Замлађѝвање, n. das Vernarben der Wunde, clausio vulneris.
Замлађѝватисе, ђујесе, v. r. impf. zuheilen, clauditur vulnus.
Замла́жење, n. das Anmelken, admulsio.
Замла́зити, им, v. impf. anmelken, admulgeo: замлазити јагње нејако, — млијека коме у око.
Замла́тити, им, v. pf. (das Beil) abstumpfen, um es dann zu schärfen, (повратити) retundo, daher von einem Dummen: Замлатио га Бог, па не повратио.
За̀мна, f. ријека у крајини Неготинској (утјече у Дунаво ниже Брзе паланке).
Замо̀лити, им, v. pf. кога, eine Bitte thun an wen, rogo quem.
Замо̀литисе, имсе, v. r. pf. коме, eine Bitte thun an wen, rogo quem.
Замота́вање, n. das Einwickeln, involutio.
Замота́вати, ам, v. impf. einwickeln, involvo.
Замо̀тати, ам, v. pf. einwickeln, involvo.
Замо̀трити, им, v. pf. ersehen, erblicken, aspicio.
Замо̀чити, им, v. pf. eintunken, mergo.
Замра́чити, им, v. pf. verdunkeln, obscuro.
Замра́читисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.
Замре̑ти, ем, замрьо, (Рес. и Срем.) vide замријети.
Замр́зити, им, v. pf. на кога, beginnen zu hassen, feind werden, coepi odisse.
За̀мрзнути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.
За̀мрзнутисе, немсе, v. r. pf. zufrieren, congelor.
За̀мријети, рем, замрьо, v. pf. (Ерц.) aussterben, exstinguor, intereo: замрла кућа, село.
За̀мркнути, нем, vide замрћи.
Замр́љати, ам, v. pf. übertünchen, überstreichen, obduco.
Замр̀млати (замрмљати), ам, vide забрблати.
За̀мрсак, ска, m. etwas verwickeltes (z. B. Zwirn), impeditum quid, tricae (?).
Замр́сити, им, v. pf. verwickeln, intrico.
За̀мрћи (говорисе и замркнути), мра

кнем, v. pf. vom Dunkel überfallen werden, und nicht weiter reisen, crepusculo retineor; daher Замркао а не свануо von einem Verschwundenen.
За̀мрцање, n. das Zurückbleiben, wegen der Dunkelheit.
За̀мрцати, мрчем, v. impf. der Dämmerung wegen zurückbleiben, retineri crepusculo.
За̀мрчити, им, v. pf. (scherzweise) aufschreiben, adnoto, in chartam conjicio.
Замршѝвање, n. das Verwirren, perturbatio, perplexio.
Замршѝвати, шујем, v. impf. verwirren, turbo.
За̀мукнути (и за̀мући), нем, v. pf. verstummen, obmutesco.
За̀мукнутисе (и за̀мућисе), немсе, v. r, pf. verstummen, obmutesco:
„Мучи вило, муком се замукла —
„Мучи мајко, замукласе —
За̀мусти, музем, v. pf. н. п. теле, кад не може да се, Milch anmelken für ein junges Thier, das nicht selbst saugen kann.
Заму̀тити, им, v. pf. trüb machen, turbo.
За̀мући, мукнем, vide замукнути.
За̀мућисе, мукнемсе, vide замукнутисе.
За̀надити, им, v. pf. н. п. сјекиру, мотику, verstählen, chalybe denuo induco.
Зана̑т *, m. das Handwerk, ars.
Зана̀так, тка, dim. v. занат.
Зана̀тлија *, m. der Handwerker, opifex.
Занемо̀ћи, могнем, v. pf. разбољетисе, erkranken, morbo corripi.
Зане̑ти, несем, (Рес. и Срем.) vide занијети.
Зане́ћати, ам, v. pf. кога, einen zum Ausschlagen bestimmen, indem man, auf den Antrag eines Dritten, wie ein Bevollmächtigter statt seiner sagt, daß er etwas nicht wolle (да не ће).
За̀нијети, несем, занијо (занијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) занијети што за кућу, hinter etwas tragen, fero post. 2) vertragen, aufero: занијела га вода, кољ, младост. 3) irre führen, überhalten, in rationibus fallo, н. п. занијо ме 10 гроша.
За̀нове̑т, f. (Рес. и Срем.) vide зановијет.
Занове́тање, n. (Рес. и Срем.) vide зановијетање.
Занове́тати, ам, (Рес. и Срем.) vide зановијетати.
За̀новијет, f. (Ерц.) Geißklee, cytisus.
Зановијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Plapern, blateratio.
Зановијѐтати, ам, v. impf. (Ерц.) plapern, blatero.
За̀ноктице, f. pl. die Nagelwurzel, paronychia.
Зано̀сити, им, v. fr. 1) vertragen, defero, aufero. 2) mit einem verschiedenen Accente sprechen, diverso accentu loquor:
„Латински му говори,
„Арбанаски заноси. —
Зано̀ћити, им, v. pf. von der Nacht überfallen irgendwo bleiben, pernocto.
Зано̀шење, n. 1) das Vertragen, delatio. 2) der verschiedene Accent, accentus proprius.
За̑њ (m. j. за њега), für ihn, hinter ihn, post illum, pro illo.
За̀о (comp. го̀рӣ), зла, ло, böse, schlimm, malus.
За̀ова, f. (у Срнјему и у Бачкој за̑ва) мужевља сестра, die Schwägerin (des Manns Schwester), glos.
За̀овин, на, но, der Schwägerin, gloris.
За̀овица, f. dim. v. заова.
За̀од, m. 1) der Niedergang, occasus;
„Када буде мјесец на заоду,
„А даница зв'језда на истоку —
2) der Abtritt, secessus (latrina). 3) то ми је на заод, das ist außer meinem Wege, extra viam, de via.
Зао̀дити, им, v. impf. 1) niedergehen, occido. 2) umhergehen, aberro. cf. залазити.
За̀одно ми је, aus dem Wege, devium est.
Зао̀ђење, n. das Gehen hinter-, recessus post-, cf. залажење.
Зао̀купити, им, v. pf. zusammentreiben, vor sich hertreiben, cogo, ago.
Зао̀стајање, n. das Zurückbleiben, remoratio, remansio.
Зао̀стајати, јем, v. impf. zurückbleiben, remoror.
Зао̀стати, анем, v. pf. zurückbleiben, remoror.
Заоштра́вање, n. das Zuspitzen, cacuminatio.
Заоштра́вати, ам, v. impf. zuspitzen, cacumino.
Зао̀штрити, им, v. pf. zuspitzen, acuo.
Заоштрљат, та, то, zugespitzt, acuminatus.
Запа̑д, m. der Westen, occidens.
За̀пада̑ње, n. das Fallen hinter oder in etwas, casus post vel in aliquid.
За̀падати, ам, v. impf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado post aut in quid. 2) gerathen (z. B. in Gefangenschaft), cado.
За̀паднути, нем, vide запасти.
За̀падњӣ, ња, ње, westlich, occidentalis.
За̀пазити, им, v. pf. 1) liebgewinnen,

adamo. 2) bemerken, observo, conspicio.

Запаи̏вање, n. das Andampfen, advaporatio.

Запаи̏вати, пау̑јем, v. impf. andampfen, advaporo.

Запа̀лити, им, v. pf. 1) anzünden, incendo. 2) запалио пјешице (чак) у —, petere coepit celeri gradu.

Запаљи̏вање, n. das Anzünden, Sengen, incensio.

Запаљи̏вати, љу̑јем, v. impf. anzünden, incendo.

Запа̂мтити, им, v. pf. gedenken, im Gedächtniß haben, memini.

Запа̀нути, нем, v. pf. anblasen, adflo.

За̀паприти, им, v. pf. pfeffern (mit Indianischem Pfeffer), condio capsico annuo Linn.

За̀пара, f. die Schwüle, tempestas fervida.

Запара́вање, n. das Reinigen mittels heißen Wassers, purgatio ope aquae fervidae.

Запара́вати, ам, v. impf. н. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.

За̀парити, им, v. pf. н. п. буре, mit heißem Wasser reinigen, purgo aqua fervida.

За̀пасати, пашем, v. pf. in Haufen ziehen, agmine incedo: запасале козе преко стране; запасала војска око села, umzingeln, circumdo.

За̀пасти, аднем, v. pf. 1) fallen hinter oder in etwas, cado. 2) gerathen (in Gefangenschaft, cado. 3) запао снијег до кољена, ist in Menge gefallen, 4) anfallen, zu Theil werden, obtingo. Запало циганину царство, па објесио свога оца;

,,Што ће мени момче Бијограче,
,,Кад ми може запасти' Сарајевче —

За̀патак, тка, m. das Erworbene (z. B. an Vieh), acquisitio.

За̀патити, им, v. pf. што, kommen zu etwas, acquiro. cf. заметнути 2.

За̀паћање, n. das Erwerben, acquisitio. cf. заметање 2.

За̀паћати, ам, v. impf. erwerben, acquiro. cf. заметати 2.

Запѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide запијевање.

Запѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide запијевати.

За̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide запјевати.

За́певка (за̀пѐвка), f. (Рес. и Срем.) vide запјевка.

За̀пенити, им, (Рес. и Срем.) vide запјенити.

Запену̏шити, им, (Рес. и Срем.) vide запјенушити.

Запѐти, пнем, v. pf. 1) anspannen, intendo, н. п. пушку, стријелу. 2) stecken bleiben, impedior, offendo. 3) hoffärtig werden, elatus fio.

Запетља́вање, n. das Zuflechten, Zuknöpfen, conclusio per nexum.

Запетља́вати, ам, v. impf. zuknüpfen, claudo.

Запѐтљати, ам, v. pf. zuknüpfen, claudo per nexum.

Запе̏ћи се, печемсе, v. r. pf. sich verbacken, durius coquor.

Запѐчатити, им, v. pf. versiegeln, obsigno.

Запечаћа́вање, n. das Versiegeln, obsignatio.

Запечаћа́вати, ам, v. impf. versiegeln, obsigno.

Запи̏здити, им, v. pf. den Mund zum Weinen verziehen, deduco os ad fletum.

Запијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Anheben des Klaggesangs, inchoatio naeniae.

Запијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) den Klaggesang anheben, naeniam inchoo.

За̀пиња̂ње, n. 1) das Anspannen, intensio. 2) das Steckenbleiben an einem Hinderniß, impeditio. 3) das Hochfahren, superbia.

За̀пињати, њем, v. impf. 1) spannen, intendo. 2) stecken bleiben, impedior. 3) hoffärtig werden, efferri.

Запи̏њача, f. дрво (као штапић), што жене запињу вратило (код разбоја), ein Sperrstab, Hemmstab, Hemmholz (z. B. beim Weberstuhl), retinaculum.

За̀пира̂ње, n. das Zusperren, occlusio.

Запи̏рање, n. das Auswaschen, Abwaschen, ablutio.

За̀пирати, рем, v. impf. versperren, occludo.

Запирати, ам, v. impf. н. п. дјеце, abwaschen, abluo.

Запис, m. ein Talisman, carmen (signum) magicum. cf. амајлија.

Запи̏сати, пишем, v. pf. 1) aufschreiben, consigno. 2) н. п. од грознице, од главе, од бјесноће и т. д., einen Talisman schreiben, exaro carmen magicum.

Запи̏сати се, пишемсе, v. r. pf. sich aufschreiben lassen, z. B. zum Militär, do nomen.

Записивање, n. 1) das Aufschreiben, consignatio. 2) das Aufschreiben von Talismanen, conscriptio schedulae magicae.

Записивати, сујем, v. impf. 1) aufschreiben, consigno. 2) н. п. од грознице, од главе, (einen Talisman) schreiben, scribo schedam magicam.

Записи̏вати се, сујемсе, v. r. impf. sich einschreiben lassen, do nomen.

За̀пишисе, пијемсе, v. r. pf. ſich verlieren zum Trinken, abeo bibitum.
Запиша́вање, n. das Hineinpiſſen, immictio.
Запиша́вати, ам, v. impf. hineinpiſſen, immingo.
Запи̏шати, ам, v. pf. hineinpiſſen, immingo.
За̀пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfangen zu ſingen, coepi canere.
За́пјевка (запје̑вка), f. (Ерц.) die Todtenklage, naenia.
За̀пјенити, им, v. pf. (Ерц.) } ſchäumen,
Запјену́шити, им, v. pf. (Ерц.) } spumo.
Запла́вети, вим, (Рес.) } vide запла-
Запла́вити, им, (Срем.) } вљети.
За̀плавити, им, v. pf. austreten, überſchwemmen, inundo.
Запла́вљети, вим, v. pf. (Ерц.) blau werden, livesco.
Заплављи́вање, n. das Blauwerden, livor incipiens.
Заплављи́вати, љујем, v. impf. blau werden, livesco (z. B. Trauben, Pflaumen).
За̀плакати, лачем, v. pf. aufweinen, coepi plorare.
Запла̀мтетисе, амтимсе, v. r. pf. (Рес.) } aufflammen, exardesco.
Запла̀мтитисе, амтимсе, v. r. pf. (Срем.) }
Запла̀мћетисе, амтимсе, v. r. pf. (Ерц.) }
За̀плашити, им, v. pf. erſchrecken, deterreo, conterreo.
Запле́ати, ам, (Рес. и Срем.) vide запљеати.
Запле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide заплијенити.
Запле̏сти, летем, v. pf. zuflechten, replecto.
Запле̏стисе, летемсе, v. r. pf. ſich verwickeln, impedior.
За̀плетање, n. das Zuflechten, plexio.
За̀плетати, лећем, v. impf. zuflechten, plecto.
За̀плетатисе, ећемсе, v. r. impf. ſich verwickeln, impedior.
За̀пливати, ам, v. pf. hineinſchwimmen, insilio in aquam.
Заплијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) zuſammenplündern, populando congero.
За̀пљачкати, ам, vide заплијенити.
Запље́ати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinſchlagen, immitto.
Запљу́вање, n. das Hineinſpeien, insputio.
Запљу̀вати, љујем, v. pf. hineinſpucken, inspuo.
Запљу́вати, ам, v. impf. hineinſpucken, insputo.
Запове́дање, n. (Рес. и Срем.) vide заповиједање.
Запове́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide заповиједати.
Запо̀ведити, им, (Срем.) vide заповиђети.
Заповѐдник, m. (Рес. и Срем.) vide заповједник.
Заповѐдница, f. (Рес. и Срем.) vide заповједница.
За̀повест, f. (Рес. и Срем.) vide заповијест.
Запо̀виђети, дим, v. pf. (Ерц.) коме што, befehlen, jubeo.
Заповијѐда̄ње, n. (Ерц.) das Befehlen, jussus.
Заповијѐдати, ам, v. impf. (Ерц.) befehlen, jubeo.
За̀повијест, f. (Ерц.) der Befehl, jussus.
Заповјѐдни̂к, m. (Ерц.) der zu befehlen hat, cujus est imperium.
Заповјѐдница, f. (Ерц.) die zu befehlen hat, domina.
Запову̀нути, нем, v. pf. immer wieder zurückkommen auf etwas, repeto.
Запожарити, им, v. pf. abbrennen (z. B. den Wald), ignem immitto (silvae).
Запо̀знатисе, асе, v. r. pf. (ст.) erkannt werden, appareo, agnoscor: „Док се бијел данак запознаде —
Запома́гати, мажем, v. pf. повикати: помаганте! zu Hülfe! rufen, auxilium imploro.
Запонци, наца, m. pl. Art Hemdärmelverzierung.
Запо̀пасти, паднем, v. pf. nicht loslaſſen mit Geſchwätz, non dimitto (non missura) cutem nisi plena cruoris hirudo.
Запо̀пити, им, v. pf. 1) zum Prieſter weihen (einpopen), consecro sacerdotem. 2) daher (komiſch): einen bei den Haaren kriegen (wie der Biſchof den Candidaten): запопићу ја тебе! чувајсе да те не запопи.
Запо̀питисе, имсе, v. r. pf. ſich zum Prieſter weihen laſſen, geweiht werden, consecror sacerdos.
Започе́так, тка, m. der Anfang, initium.
Запо̀че̑ти (започе́ти), чнем, v. pf. beginnen, coepi, incipio.
Запо̀че̑тисе (започе́тисе), чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi, incipior.
Запо̀чиња̂ње, n. das Beginnen, initium.
Запо̀чињати, њем, v. impf. beginnen, molior.
Запо̀чињатисе, њемсе, v. r. impf. beginnen, agor.
За̀пратити, им, v. pf. verſchicken, amando.
За̀прађа̂ње, n. das Verſchicken, amandatio.

За̀прађати, ам, v. impf. verschicken, amando.
Запра́шити, им, v. pf. Staub erregen, pulverem excito.
Запр̀дјети, дим, (Рес.) vide запрђети.
Запрдивање, n. das lästige Dreinfragen, interpellatio molesta.
Запрдива̀ти, дујем, v. impf. (scherzhaft) lästige Fragen thun, moleste quaero.
Запр̀дити, им, (Срем.) vide запрђети.
Запр̀ђети, за̀прдим, v. pf. (Ерц.) (scherzhaft) hinter= stecken, hineinstecken, insero post —
Запре́гнути, нем, vide запрећи.
Запре́гнутисе, немсе, vide запрећисе.
Запре́зање, n. das Gürten, Schürzen, Aufschürzen, cinctio, accinctio.
Запре́зати, жем, v. impf. gürten, vorschürzen, praecingo.
За̀прет, m. mit Asche bedecktes Feuer, ignis cinere contectus.
Запрѐтати, рећем, v. pf. н. п. ватру, mit Asche zudecken, contego cinere: запрећи јаје у ватру, нека се испече.
Запрѐти, ем, запрьо, (Рес. и Срем.) vide запријети.
Запре́тити, им, (Рес. и Срем.) vide запријетити.
Запре́ћи (говорисе и запрегнути), регнем, v. pf. н. п. скупие, рукаве, schürzen, aufschürzen, succingo.
Запре́ћисе (говорисе и запрегнутисе), прегнемсе, v. r. pf. sich aufschürzen, succingi.
Запре́чати, ам, (Рес. и Срем.) vide запријечати.
Запре́чити, им, (Рес. и Срем.) vide запријечити.
За̀пржити, им, v. pf. einbrennen, incoquo farinam.
За̀пријети, рем, запрьо, v. pf. (Ерц.) zusperren, claudo.
Запријѐтити, им, v. pf. (Ерц.) mit Drohung verbieten, interdico.
Запријѐчати, ам, v. pf. (Ерц.) н. п. опанак, verflechten, transverso plecto.
Запријѐчити, им, v. pf. (Ерц.) verriegeln, pessulum obdo.
Запро́сити, им, v. pf. m. j. ђевојку, freien, werben um ein Mädchen, peto, ambio, procor puellam.
Запро́тити, им, v. pf. zum прота machen, consecro protopresbyterum.
Запро̀топопити, им, v. pf. zum протопопа machen, consecro protopresbyterum.
За̀пруђе, n. село код Дрине (под Лозницом), gleichsam Dünkirchen.
За̀пршка, f. die Einbrenne (?), quod incoquitur cibo (farina et butyrum).

Запсивање, n. das schimpfliche Reden, praefatio obscoena.
Запсивати, ам, v. impf. schimpflich reden, obscoena praefari.
Запсо̀вати, сујем, v. pf. schimpflich reden, obscoena praefari, ut est јебем му.
За̀пт *, m. die Zucht, disciplina.
За̀птити, им, v. pf. in Zucht halten, coerceo.
Запће́ње, n. die Zucht, disciplina.
Запу̀стити, им, v. pf. verlassen, desero.
Запу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo me.
Запуша́вање, n. das Verstopfen, obturatio.
Запуша́вати, ам, v. impf. verstopfen, obturo.
Запу̀шач, m. der Stöpsel, obturaculum.
За̀пушити, им, v. pf. 1) зачепити, verstopfen, obturo. 2) запрашити, Staub erregen, excito pulverem.
Запу̀штање, n. das Verwahrlosen, desertio.
Запу̀штати, ам, v. impf. verwahrlosen, desero, negligo.
Запу̀штити, им, vide запустити.
За̂р, 1) eine Partikel, um zu fragen: etwa, nonne? an? num? ne? Зар ти не знаш? Зар ће и он доћи? Зар има? 2) etwa, vielleicht, ni fallor, ut puto: доћи ће зар и он; има зар.
Зара̂ди (за ради), um — Willen, ob, propter, per: заради Бога.
Зара́дити, им, v. pf. verdienen (durch Arbeit), promereo.
Зарађивање, n. der Verdienst, quaestus.
Зарађивати, ђујем, v. impf. verdienen, quaestu lucror.
Зара́нити, им, v. pf. ernähren, vorm Verhungern schützen, a fame prohibeo.
Зара́нитисе, имсе, v. r. pf. sich des Hungertodes erwehren, famem depello.
Зара̂нци, нака, m. pl. die Zeit vor der Dämmerung, tempus ante crepusculum: дошао око заранака.
Зарањивање, n. das Ernähren, sustentatio.
Зарањивати, њујем, v. impf. ernähren, sustento.
Зарањиватисе, њујемсе, v. r. impf. sich ernähren, sustentor.
Зара̂р *, m. vide штета: продао сам на зарар.
Зарарив̀ање, n. vide губљење 1.
Зарарива̀ти, рујем, vide губити 1.
Зара́рити, им, v. pf. штетовати на каквој трговини, verlieren, Schaden haben (im Handel), damnum facio.
Зара́стање, n. das Verwachsen, excolitio.

Зара́стати, ам, v. impf. verwachsen, exolesco.

Зара́сти, стем, v. pf. verwachsen, exolesco.

Зар̓ђати (за-рђати, заърђати?), ам, v. pf. verrosten, rubigine inducor.

Заре́дити, им, v. pf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior: заредила болест по селу; заредно од куће до куће.

Заређи́вање, n. das Gehen nach der Reihe, progressio ex ordine.

Заређи́вати, ђујем, v. impf. nach der Reihe gehen, ex ordine progredior, grassor.

Заре́жати, жим, v. pf. die Zähne fletschend murren (vom Hunde), murmuro, ringor.

За̀резати, режем, v. pf. einen Einschnitt machen, incido.

Зарези́вање, n. das Einschneiden, incisio.

Зарези́вати, зујем, v. impf. einschneiden, incido; не зарезује га ни у к***ц (т. ј. не боји га се ни мало).

Заре̏зотина, f. der Einschnitt, incisura.

Заре̏ћисе, речемсе, v. r. pf. 1) etwas verreden, serio nego: зарекао се да не пије вина; зарекласе свиња да не изједе говна, па деветоме само вр одгризла (осам изјела са свим?). 2) sich verreden, erro, labor in loquendo.

За̀рзати (за-рзати, заързати?), ржем, v. pf. aufwiehern, hinnitum edo.

Зарија, m. Zacharias, Zacharias.

Зари́кати, ричем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.

За̀рити, ријем, v. pf. zerwühlen, ruendo corrumpo.

Зари́цање, n. das Verreden, lapsus in loquendo.

Зари́цатисе, ричемсе, v. r. impf. 1) verreden, serio nego. 2) sich verreden, labor in loquendo.

За̀ркати (за-ркати, заъркати?), рчем, v. pf. anfangen zu schnarchen, incipio stertere.

За̀ро, m. hyp. v. Зарија.

Заро̀бити, им, v. pf. zum kriegsgefangenen Sclaven machen, capio.

Заро̀битисе, имсе, v. r. pf. kriegsgefangen werden, capior.

Заро̀вити, им, v. pf. zerwühlen, ruendo corrumpo.

Заро̀ктати, кћем, v. pf. zu grunzen beginnen, grunnitum edo.

Заро̀нити, им, v. pf. 1) untertauchen, mergo. 2) bedecken, begraben, contego.

Зару́бити, им, v. pf. zuflächen (z. B. das obere Ende eines Stabes), aequo.

Зарубљи́вање, n. das Zuflächen, aequatio.

Зарубљи́вати, љујем, v. impf. zuflächen, aequo.

За̀рудак, тка, m. der Anfang der Reife (z. B. der Kirschen), rubescentia (?).

Зару́детн, дим, v. pf. (Рес.) } der Zeitigung nahe kommen, ad maturitatem accedo, maturesco (roth werden?).
Зару́дити, им, v. pf. (Срем.)
Заруђети, дим, v. pf. (Ерц.)

Заруђи́вање, n. das Reifwerden, rubedo accedens ad maturitatem.

Заруђи́вати, ђујем, v. impf. der Reife nahen, maturesco.

За̀рука̂вље, n. die Stickerey am Aermel, manicae ornatus:
„Сеја брату зарукавље веже —

Зару́кати, ручем, v. pf. erbrüllen, mugitum edo.

Заруме̏нитисе, имсе, v. r. pf. roth werden, erubesco.

Зару́рет*, unentbehrlich, summe necessarius.

За̀ручан, чна, но, voll, angefüllt, plenus.

Заручи́вање, n. das Verwenden (Anfüllen), applicatio.

Заручи́вати, чујем, v. impf. verwenden (anfüllen), applico.

Зару́чити, им, v. pf. verwenden (anfüllen), applico, impleo (z. B. буре, врећу, торбу, лонац).

За̀ручник, m. der Verlobte, sponsus, desponsus.

За̀ручница, f. die Verlobte, sponsa, desponsata.

За̀савица, f. ein Arm der Save auf der serbischen Seite, der nach langem Umwege, Mitrowitz gegenüber, wieder in die Save zurückkommt.

Засведо̀чити, им, (Рес. и Срем.) vide засвједочити.

Засви́рати, ам, v. pf. } anfangen zu pfeifen (auf der Pfeife, Dudelsack), incipio canere (fistula, utriculo).
Засви́ретн, рим, v. pf. (Рес.)
Засвирити, рим, v. pf. (Срем.)
Засвирјети, рим, v. pf (Ерц.)

Засвједо̀чити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, testor.

За̀седа, f. (Рес. и Срем.) vide засједа.

За̀седа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide засједање.

За̀седати, ам, (Рес. и Срем.) vide засједати.

За̀седнути, нем, vide засјести.

За̀сека, f. (Рес. и Срем.) vide засјека.

За̀сена, f. (Рес. и Срем.) vide засјена.

За̀сенак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide засјенак.

За̀сенити, им, (Рес. и Срем.) vide засјенити.

Засести, седем (говорисе и заседнем), (Рес. и Срем.) vide засјести.

Засећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide засјећи.

Засећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide засјећисе.

Засијатисе, амсе, v. r. pf. erglänzen, effulgeo.

Засипање, n. 1) das Ueberschütten, Verschütten, obrutio. 2) das Hineinschütten, infusio.

Засипати, ам (и засипљем), v. impf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo.

Засирити, им, v. pf. н. п. млијеко, anlaben, das Lab in die Milch schütten, coagulum injicio.

Заситити, им, v. pf. 1) sättigen, satio. 2) satt bekommen, satior.

Засјајатисе, сјајимсе, } vide засијатисе.
Засјатисе, јамсе,

Засједа, f. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.

Засједање, n. (Ерц.) 1) das Lauern, insidiatio. 2) das Versitzen, mora.

Засједати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) lauern, insidior. 2) sich versitzen, sedendo morari.

Засједнути, нем, vide засјести.

Засјека, f. (Ерц.) der Verhau, arbores stratae pro munimento.

Засјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.

Засјенак, нка, m. (Ерц.) у засјенку, in dem Mondesschatten, in umbra lunari.

Засјенити, им, v. pf. m. j. очи, blenden, praestigior.

Засјести, сједем (говорисе и засједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich in Hinterhalt legen, insidior. 2) sich versitzen, sedendo moror.

Засјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, ancido. 2) пут, verhauen, arboribus stratis impedio.

Засјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich verhauen, muniri arboribus stratis.

Заскакатисе, качемсе, v. r. pf. aufspringen, exsilio.

Заслада, f. der Nachtisch, das Dessert, mensa secunda; bellaria.

Засладити, им, v. pf. 1) versüssen, reddo dulce, dulcoro. 2) Nachtisch halten, mensam secundam habeo.

Заслађивање, n. das Versüssen, dulcoratio.

Заслађивати, ђујем, v. impf. versüssen, dulcoro.

Заслањање, n. vide заслоњање.

Заслањати, ам, vide заслоњати.

Заслепити, им, (Рес. и Срем.) vide заслијепити.

Заслијепити, им, v. pf. (Ерц.) erblinden, oculis capi (fig.).

Заслинити, им, v. pf. rotzen, muco obducor: шта си заслинио (кажу ђетету кад плаче).

Заслон, m. vide заклон.

Заслонити, им, vide заклонити.

Заслоњање, n. vide заклоњање.

Заслоњати, ам, vide заклоњати.

Заслуга, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) das Verdienst, meritum.

Заслуживање, n. das Verdienen, promeritio (?).

Заслуживати, жујем, v. impf. verdienen, promereor.

Заслужити, им, v. pf. verdienen, promereor.

Засмакање, n. das Würzen, conditio.

Засмакати, мачем, v. impf. würzen (österr. vermachen), condio.

Засмејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide засмијатисе.

Засмијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) auflachen, rideo.

Засмолити, им, v. pf. verpichen, pico.

Засмочак, чка, m. vide зачина.

Засмочити, им, vide зачинити.

Засмрадити, им, v. pf. anstänkern, foetore impleo.

Засмрдети, дим, v. pf. (Рес.) } Gestank
Засмрдити, дим, v. pf. (Срем.) } von sich
Засмрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } geben, foeteo.

Засопце, nach einander, continuo: пири пут засопце.

Заспати, пим, v. pf. einschlafen, obdormio.

Засрамити, им, v pf. beschämen, pudefacio, pudorem injicio.

Засрати, серем, v. pf. bescheißen, concaco.

Застава, f. мјесто на дно стола, према горњем челу, der Platz unten am Tische, dem Hausherrn gegenuber, triclinii pars:

„У заставу војводу Милоша —

Код Срба је по Ерцеговини и сад обичај, да у заставу (кад је каква част) посаде равнога ономе, који сједи у горњем челу.

Застарапитисе, амсе, vide забрињутисе.

Застати, анем, v. pf. treffen, finden, offendo.

Застатисе, анемсе, v. r. pf. sich befinden, seyn, sum, existo.

Застидети, дим, v. pf. (Рес.) } beschä-
Застидити, им, v. pf. (Срем.) } men, pu-
Застиђети, дим, v. pf. (Ерц.) } dore afficio.

Застирање, n. das Bebreiten (des Zimmerbodens mit Teppichen), constratio.

За̀стирати, рем, v. impf. bebreiten, consternere.

Застѝра̑ч, m. das, womit z. B. das Zimmer bebreitet wird, stragulum.

За̀сторак, рка, m. das, womit ein voller Sack oben bebreitet wird, um ihn zumachen zu können, stragulum sacci (?). Нашла врећа засторак.

Застра́нити, им, v. pf. 1) im Ansteigen nicht gerade aus, sondern nach der Seite gehen, oblique ascendo, aut descendo. 2) fig. abweichen, deflecto.

Застрањѝвање, n. das Abweichen, deflexio, ascensus aut descensus obliquus.

Застрањивати, њујем, v. impf. 1) schief bergan oder bergab steigen, descendo vel ascendo oblique. 2) vom rechten Pfade abweichen, aberro, deflecto.

Застре̑ти, ем, застръо, (Рес. и Срем.) vide застријети.

За̀стријети, рем, застръо, v. pf. (Ерц.), bebreiten, consterno.

За̀струга, f. eine hölzerne Schüssel mit Deckel (auf Reisen, für Käse, Kaviar u. dgl.), vas ligneum cum operculo.

Застру́гати, ружем, v. pf. schaben, rado.

Застудети, ди, v. pf. (Рес.) } kühl, kalt
Застудити, ди, v. pf. (Срем.) } werden,
Засту̏ђети, уди, v. pf. (Ерц.) } frigesco.

Засту́пање, n. das im Wege seyn, impeditio.

Заступати, ам, v. impf. im Wege seyn, obsto.

Заступити, им, v. pf. in den Weg treten, obsisto.

Засу́кати, учем, v. pf. 1) zurückschlagen, zurückschürzen, recingo. 2) н. п. бркове, zurückstreichen, zurückdrehen, retorqueo.

Засукѝвање, n. das Zurückschlagen, recinctio.

Засукѝвати, кујем, v. impf. 1) Zurückschlagen, recingo. 2) н. п. бркове.

Засукијати, ам, v. pf. н. п. пушку.

Засу̏ти, спем, v. pf. 1) verschütten, überschütten, obruo. 2) hineinschütten, infundo: засуо да меље.

За̀сучак, чка, m. der Wickel, glomus (z. B. von Teig).

Засушѝвање, n. das Vertrocknen, exsiccatio.

Засушѝвати, шујем, r. impf. vertrocknen, exsiccor.

Засушити, им, v. pf. vertrocknen, exareo; auch засушила крава, коза, овца и т. д.

За̀таванак, нка, m. kleiner ebner Platz im Gebirge, locus planus in monte.

Зата́јати, јим, v. pf. ableugnen, abnego; verheimlichen, reticeo.

Зата̀кнути, нем, vide затаћи.

Затама́нити им v. pf. gerade aufgehen, gänzlich zu Grunde gehen, penitus intereos.

За̀тама́нитисе, имсе, v. r. pf. völlig zu Grunde gehen, internecione deleor.

Затапање, n. das Zuschmelzen, obductio, inductio.

Зата́пати, ам (и затапљем), v. impf. von oben zuschmelzen, obduco cera cet.

За̀тапкати, ам, v. pf. zutreten, zustampfen, conculco.

Зата̀ћи (говорисе и затакнути), такнем, v. pf. hinter —, auf etwas stecken, impono, praefigo.

За̀твор, m. die gefängliche Haft, der Arrest, custodia: он је у затвору, er ist (im Gefängniß) eingesperrt.

За̀твора̑ње, n. 1) das Einsperren, custodia. 2) das Zusperren, occlusio.

За̀творати, ам, v. impf. 1) einsperren, gefangen setzen, includo, in custodiam conjicio. 2) verschliessen, occludo.

Затво̀рити, им, v. pf. 1) einsperren, includo. 2) verschliessen, occludo.

Зате́гнути, нем, v. pf. anziehen, spannen, tendo.

Зате́зање, n. 1) das Spannen, tensio. 2) das Sträuben, reluctatio.

Затезати, тежем, v. impf. spannen, tendo.

Зате́затисе, тежемсе, v. r. impf. sich sträuben, obluctor.

За̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide заћерати.

За̀тератисе, амсе, v. r. pf. (Рес. и Срем.) vide заћератисе.

Затеривање, n. (Рес. и Срем.) vide заћеривање.

Затери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide заћеривати.

Затери́ватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide заћериватисе.

Затѐсати, тешем, v. pf. anhauen (wie der Zimmermann macht), accido.

Зате̏ћи, течем, v. pf. 1) treffen, offendo. 2) den Weg abschneiden, intercludo.

Зате̏ћисе, течемсе, v. r. pf. 1) sich befinden, seyn, sum. 2) коме, geloben, sich anheischig machen, sich verpflichten, obligo me:

„Јер сам се ја кнезу затекао
„Да закољем Турског цар' Мурата —

Затѐшчати, ам, v. pf. schwanger werden, ingravidari.

За̀тира̑ње, n. das Ausrotten, exstirpatio.

За̀тирати, рем, v. impf. ausrotten, extirpo.

За̀тисак, ска, m. vide запушач.

Затискивање, n. das Verstopfen, obturatio.
Затискивати, кујем, v. impf. verstopfen, obturo.
За̀тиснути, нем, vide запушити 1.
За̀тицање, n. (Срем.) vide затјецање.
За̀тицати, тичем, (Срем.) vide затјецати.
За̀тицатисе, тичемсе, (Срем.) vide затјецатисе.
За̀тјецање, n. (Ерц.) das Betreten (auf einer That), deprehensio; das Vertreten des Weges, obstitio (?).
За̀тјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) betreten, deprehendo. 2) den Weg vertreten, obsisto.
За̀тјецатисе, тјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) sich befinden, sum. 2) verreden, serio negare aut pertendere.
Зато̑ (за то), darum, ideo.
Зато̀мити, им, v. pf. (ст.)
„— царево благо затомише
„И у црну земљу закопаше —
Зато̀пити, им, v. pf. zuschmelzen, liquando claudo (das Sahnfaß mit Schmalz).
За̀точник, m. (ст.) der Verpflichtete, der sich zu etwas anheischig gemacht), obligatus, (besonders der Kampfheld, pugnator):
„Изиш'о је краљев заточниче —
„Веселисе краљев заточниче —
Затрепѐтати, пећем, v. pf. erzittern, intremo:
„Нешто затрепета,
„Нешто зазвекета —
Затрѐптати, пћем, v. pf. erzittern, (z. B. mit den Augen), mico oculis und sonst, inhorresco.
Затр̀штети, шти́м, v. pf. (Рес.) } erzittern (vom Laube); aufrauschen, aufflattern, inhorresco; evolo cum strepitu.
Затрѐштати, штим, v. pf. (Срем.)
Затрѐшћети, штим, v. pf. (Ерц.)
За̑трка, f. der Anlauf (zum Hinüberspringen) incursus: скочити (или прескочити штогођ) из затрке.
Затр́катисе, рчемсе, vide затрчатисе 1.
Затркивање, n. vide затрчавање.
Затркиватисе, кујемсе, vide затрчаватисе 1.
Затр́нити, им, v. pf. н. п. трешњу, verdornen (z. B. die Kirsche, damit die Kinder nicht dazu können), spinis circumdo.
Затрњивање, n. das Verdornen, sepimentum spinosum.
Затрњивати, њујем, v. impf. verdornen, spinis defendo.
Затро̀вати, рујем, v. pf. т. ј. рибу у води, betaumelnden Köder streuen, escas venenatas projicio.
Затро̀ношити, им, v. pf. т. ј. цркву, die Kirche einweihen, consecro ecclesiam (von Θρόνος?). У Јадру имају два намастира: Троноша и Вотњак. Онуда приповиједају да су и градиле двије сестре (Лазареве кћери), па једна другу запитала (кад су се састале), колико је која начинила; онда она што је градила Троношу рекла: „Ја сам тек затроношила." И од тога се назове Троноша. А друга рекла: „Ја сам нешто начинила као мали вотњачић (т. ј. као за воће)." И од тога остане Вотњак. Троноша служи и сад, а Вотњак је пуст Бог зна од кад.
Затрпа́вање, n. das Uebereinanderwerfen, superinjectio.
Затрпа́вати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, everto.
Затр̀пати, ам, v. pf. übereinanderwerfen, obruo.
За̀трти, рем, затрьо, v. pf. ausrotten, exstirpo.
За̀тртисе, ремсе, затрьосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, pereo.
Затру́бити, им, v. pf. blasen, ins Horn, in die Trompete), buccinor.
Затру́дити, им, v. pf. bemühen, ermüden, fatigo.
Затру̏дити, ним, v. pf. } schwanger werden, ingravidor.
Затру̏дњети, ним, v. pf. (Ерц.)
Затруђивање, n. das Bemühen, defatigatio.
Затруђивати, ђујем, v. impf. bemühen, fatigo.
Затрча́вање, n. das Anlaufen (zum Sprunge), incursio.
Затрча́ватисе, амсе, v. r. impf. anlaufen, Anlauf nehmen, incurro. 2) затрчавасе, es entfährt ihm (was er sonst eben nicht gesagt hätte), elabitur ei quandoque, quod mallet non dixisse.
Затр̀чатисе, чимсе, v. r. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) затрчао се, es ist ihm (die Rede) entfahren, excidit ei inter loquendum.
За̀тупаст, па, по, abgestumpft, obtusus.
Зату́љити, им, v. pf. н. п. рупу какву, т. ј. метнути на њу тулац да се ували лисица или јазавац, eine eigene Art Falle (тулац) vor das Fuchsloch stellen, laqueos (?) pono. cf. тулац.
Зату́пити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, retundo.
Зату́рање, n. das Werfen hinter etwas, jactus post —.
Зату́рати, ам, v. impf. hinter etwas werfen, jacio post —,

Затурати̂се, амсе, v. impf. sich (in die Welt) hinein werfen, abiisse peregre.
За̀турити, им, v. pf. hinter etwas werfen, rejicio.
За̀туритисе, имсе, v. r. pf. у свијет, sich in die Welt hineinwerfen, abiisse peregre.
Затурчати, ам, v. pf. anfangen türkisch zu reden, zu singen, turcice proloquor, accino.
Зату́ћи, тучем, vide забити.
Зату́ћисе, учемсе, vide забитисе.
За̀ћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hineinschlagen, immitto. 2) hinter — treiben, ago post —.
За̀ћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) losstürzen, impetum facio.
Заћери́вање, n. (Ерц.) 1) das Hineinschlagen, immissio. 2) das Treiben hinter —, actio post — 3) das Losstürzen, impetus.
Заћери́вати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) hineintreiben, immitto. 2) hinter — treiben, ago post —.
Заћери́ватисе, рујемсе, v. r. impf. (Ерц.) losstürzen, impetum facio.
За́ћи, зађем, v. pf. 1) hinter — gehen, eo post — 2) sich verirren, aberro. 3) nach der Reihe gehen (z. B. von Haus zu Haus), ex ordine eo.
Заћо́пати, им, v. pf. } mit Koth verschmieren, luto oblino.
Заћо́пити, им, v. pf. }
Заувâр је (за увар је) vide увар је.
Зау̀дарâње, n. das Riechen nach etwas, odor.
Зау̀дарати, ам, v. impf. riechen nach etwas, oleo: заудара месо, — вино на буре и т. д.
Зау̀дарити, им, v. pf. einen Geruch bekommen, adoleo.
Заузда́вање, n. das Zäumen, infrenatio.
Заузда́вати, ам, v. impf. zäumen, infreno.
Зау̀здати, ам, v. pf. zäumen, infreno.
Зау̀зêтисе, змемсе, v. r. pf. с ким, sich zusammenthun mit einem, socior.
Зау̀јати, јим, v. pf. hu! machen (vom Winde, Meere), strideo.
Зау̀јатисе, јимсе, v. r. pf. losfahren (vom Schiffe), cum stridore procurro, feror.
Зау̀кати, учем, v. pf. hu! schreyen, inclamo io ut audiat, ubi sim, absens sodalis. 2) hu! machen in die Finger vor Frost, foveo digitos anhelitu.
Заула́рити, им, v. pf. коња, halftern, capistro.
Зау̀рлати, ам, v. pf. aufheulen, exululo.
Зау̀ставити, им, v. pf. hemmen, inhibeo.
Зау̀ставитисе, имсе, v. r. pf. still stehen, subsisto.
Зау̀стављâње, n. das Hemmen, inhibitio.
Зау̀стављати, ам, v. impf. hemmen, inhibeo.
Зау̀стављатисе, амсе, v. r. impf. still stehen, subsisto.
Зау̀стити, им, v. pf. den Mund öffnen zum sprechen, aperio os ad proloquendum: заусти да рече, па опет не ће.
Зау̀чати, чим, v. pf. zu heulen anfangen (vom Winde, den Wogen des Meeres), strideo.
Зау̂ш, m. das Umschwemmen (Umdrehen) des Schiffs, das Strom aufwärts fährt, retorsio navis: опишла лађа на зауш; уватио зауш лађу.
За̀ушак, шка, m. vide приушак.
За̀уштисе, шисе, v. pf. н. п. лађа, sich umdrehen; umgedreht werden, retorqueor, (vom Schiffe, das stromaufwärts fährt).
За̀ушнице, m. pl. die Ohrdrüsen, glandulae parotides.
Захва́лити (или зафа́лити), им, v. pf. (у Сријему, у Бачкој и у Банату по варошима; а сељаци (кад оће да говоре као и варошани) кажу: заквалити, или завалити) коме, danken, gratias ago.
Захваљи́вање (зафаљи́вање), n. das Danken, gratiarum actio.
Захваљи́вати (зафаљи́вати) љујем, v. impf. danken, gratias ago.
Заце́нити, им, (Рес. и Срем.) vide зацијенити.
Заце́нутисе, немсе, v. r. pf. den Athem verlieren vor heftigem Weinen; schluchzen, spiritum intercludo plorando, singultio.
Зацијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) schätzen, einen Preis setzen auf die Waare, pretium constituo.
Заца̀цукати, ам, v. pf. hineinschaukeln, intrudo oscillando.
Зачеви́љити, им, v. pf. 1) (die Flinte) spannen, intendo telum (flintam). 2) vide завиличити.
За́чеље, n. горње чело, т. ј. мјесто навр стола, ђе обично старјешина сједи кад се руча, или вечера, der oberste Platz am Tische, triclinii pars.
Зачељу̀стити, им, vide завиличити.
Зачѐпити, им, v. pf. verstopfen, zuspunden, epistomio obturo.
Зачепр̀кати, ам, v. pf. 1) anfangen zu scharren (wie die Henne), rado ut gallina. 2) verscharren, radendo obruo.
Заче́так, тка, m. der Anfang, initium, cf. почетак.
Зачêти, чнем, v. pf. 1) vide започети. 2) empfangen, concipio (von der Kuh,

Stute, dem Schafe). 3) зачела се кавга, entstanden, exorta est rixa.

За̀чина, f. die Würze, condimentum. Тешко лонцу из села зачине чекајући.

Зачѝнити, им, v. pf. 1) würzen, condio. 2) fig.
„Све је коло главом надмашила,
„А господским лицем зачинила —

За̀чиња̑ње, n. 1) vide започињање. 2) die Empfängniß, conceptio.

Зачи́њање, n. das Würzen (österr. Vermachen), conditio.

За̀чињати, њем, v. impf. 1) vide започињати. 2) empfangen, concipio.

Зачи́њати, ам, v. impf. würzen, (vermachen), condio.

За̀чкати, ам, v. pf. (eine Ritze) verstopfen, obturo, obstruo.

За̀чкољина, f. die verstopften Ritzen, rimae oppilatae.

За̀чудитисе, имсе, v. pf. sich verwundern, miror. Зачудиосе пребијеној голијени (кажу, особито жене, ономе, који се чему зачуди: да не би оно урекао, чему се чуди; а ћетему, и другоме млађем кажу: ето ти говна на носу, утрисе).

За̀чути, чујем, v. pf. hören, exaudio.

За̀уакати, v. pf. lärmen, tumultum cieo.

Зашѐћерити, им, v. pf. zuckern, saccharo condio.

Заши́вање, n. das Vernähen, obsutio.

Заши́вати, ам, v. impf. vernähen, obsuo.

Зашиљивање, n. das Zuspitzen, acuminatio

Зашиљ'вати, љујем, v. impf. } zuspitzen,
Заши́љити, им, v. pf. } acumino.

За̀шити, шијем, v. pf. zunähen, obsuo.

Зашпѐдети, дим, v. pf. (Рес.) } er=
Зашпѐдити, дим, v. pf. (Срем.) } spa=
Зашпеђети, шпедим, v. pf. (Ерц.) } ren, parsimonia acquiro.

Заштитити, им, v. pf. beschirmen, protego.

Заштититисе, имсе, v. r. pf. sich schirmen, defendo me:
„Од сунца се штитом заштитио,
„А од вјетра свиленом марамом —

За̀што, 1) warum? quare? 2) weil, quoniam.

За̀шушкати, ам, v. pf. 1) rauschen wie die fliehende Eidex), constrepo, inhorreo. 2) leicht bedecken (z. B. etwas mit Laub), contego leviter.

Зба̀батисе, амсе, v. r. pf. sich runzeln wie bey einem alten Weibe, consenesco (als Replik auf die Begrüßung mit баба):
А. Баба!
Б. Иди ноге ти се збабале, нијесам ја баба.

Збац́'вање, n. das Herunterwerfen, dejectio.

Збаци́вати, цујем, v. impf. herabwerfen, dejecto.

Зба̀цити, им, v. pf. herabwerfen, dejicio.

Збѐг, m. (Рес. и Срем.) vide збјег.

Збѐћисе (говорисе и збегнутисе), збегнемосе, (Рес и Срем.) vide збјећисе.

Зби́вање, n. das Geschehen, die Erfüllung, effectus.

Зби́ватисе, васе, v. r. impf. in Erfüllung gehen, abeo in effectum.

Збѝјање, n. vide сабијање.

Збѝјати, ам, vide сабијати.

Збѝјатисе, амосе, vide сабијатисе.

Збѝља, f. 1) die Wirklichkeit, der Ernst, veritas: serium: говориш ли ти то од збиље? 2) збиља! a propos! noch eins! audi, heus, quid ais.

Збиљскӣ, adv. im Ernste, serio.

Зби̏ти, збијем, vide сабити.

Зби̏тисе, збијемосе, vide сабитисе.

Збѝтисе, будесе, v. r. pf. in Erfüllung gehen, exeo, fio.

Збјѐг, m. (Ерц.) der Zusammenlauf der Flüchtlinge, confugium.

Збјѐћисе (говорисе и збјегнутисе), збјегнемосе, v. r. pf. (Ерц.) 1) zusammenlaufen, concurro. 2) zusammenlaufen (vom Tuch), contrahor.

Збо̏г (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) wegen, ob. cf. с.

Збо̑ј, m. am Pfluge, pars aratri.

Збо̑р, m. die Versammlung, Gesellschaft, Unterhaltung, Gespräch, concio:
„Збор зборила господа Ришћанска —
„Збор збориле младе Земункиње,
„Збор збориле, па су говориле —

Зборе̑ње, n. das Sprechen, confabulatio.

Збо̀рити, им, v. impf. sprechen, loqui, confabulari.

Збо̀риште, n. Platz, wo man sich versammelt, locus conventus.

Зва̀ница, f. највише се говори у множ. броју званице, т. ј. они који се зову у крсно име. У пјесмама се налази и узванице, н. п.
„У Марка је много узваница:
„Двјеста попа, тришта калуђера —
geladene Gäste (zum крсно име, welches s.) conviva vocati.

Зва́ње, n. das Rufen, vocatio.

Зва̀ти, зовем, v. impf. rufen, voco.

Зва̀тисе, зовемсе, v. r. impf. heißen, vocor: како се зове?

Зве́зда, f. (Рес. и Срем.) vide звијезда.

Зве̏здица, f. dim. v. звезда.

Зве̏ка, f. der Klang, sonus.

Зве̏кан, m. der Dummbart, stultus.

Звеке̏ли, m. vide звека:

„Ја ћу бити на чардаку,
дукате бројити,
„Дукати ће звекетати,
по звекету доћи —

Звекѐтâње, n. vide звечање.

Звекѐтати, кеħем, vide звечати.

Звѐкнути, нем, v. pf. erklingen, resono.

Звѐкнути, нем, pf. v. auf den Kopf schlagen (daß es erklingt), ferio caput alicui ut resonet: звекнуо га по глави.

Звѐр, f. (Рес. и Срем.) vide звијер.

Зверâње, n. (Рес. и Срем.) vide звјерање.

Звѐрати, ам, (Рес. и Срем.) vide звјерати.

Звѐре, ета, n. (Рес. и Срем.) vide звијер.

Зверûње, n. (Рес. и Срем.) vide звјериње.

Звѐрка, f. (Рес. и Срем.) vide звјерка.

Звецкâње, n. dim. v. звечање.

Звѐцкати, ам, dim. v. звечати.

Звѐцнути, нем, dim. v. звекнути.

Звечак, чка, m. der Glockenschwengel, pistillum campanae.

Звѐчан, m. град у Косову. Звѐчанскû, ка, ко, von Звечан.

Звѐчање, n. das Klingen, sonus.

Звѐчати, чим, v. impf. klingen, sono.

Звѐчка, eine eiserne Platte, die in den Klöstern, besonders in der Türkey, statt der Glocke dient, campanae ferreae genus simplicissimum (tabula ferrea).

Звûжд, m. eine Gegend der нахија Пожаревачка.

Звûждање, n. das Pfeifen, sibilatio.

Звиждати, дим, v. impf. pfeifen, sibilo.

Звûзнути, нем, v. pf. einen Pfiff thun, sibilum edo.

Звијѐзда, f. (Ерц.) der Stern, stella. Ковати, или подизати, кога у звијезде. 2) (ст.) град некакав:
„О Иване од Звијезде града —

Звûјер, f. (Ерц.) das wilde Thier, fera.

Звијѐре, звјѐрета, n. vide звијер.

Звјѐздица, f. dim. v. звијезда.

Звјерâње, n. (Ерц.) das scheue Umherblicken, circumspectio formidolosa.

Звјѐрати, ам, v. impf. (Ерц.) scheu umher blicken, pavide circumspicio.

Звјерûње, n. (Ерц. coll.) die Thiere des Waldes, ferae.

Звјѐрка, f. (Ерц.) ein Waldthier, ein Stück Wild, fera.

Звонâр, m. 1) der Glockengießer, fusor campanarum. 2) der Glöckner, Glockenläuter, Küster, pulsator campanarum.

Звòнара, f. der Glockenthurm, turris campanaria.

Звонâрев, ва, во, } des звонар, fusoris
Звонаров, ва, во, } aut pulsatoris campanae.

Звонâрскû, ка, ко, der звонари, fusorum aut pulsatorum campanarum.

Звòнити, им, v. impf. läuten, pulso campanam.

Звòнце, цета, n. dim. v. звоно, das Glöckchen, campanula.

Звоњѐње, n. das Läuten, sonus et pulsatio campanae.

Зворнûк, m. Stadt und Festung am linken Ufer der Drina, eine Tagreise von der Save. Срби (око Зворника) приповиједају, да је Зворник зидао некакав Звонимир незнабожац прије Риста на 800 година.

Зворнûчанин, m. човек из Зворника.

Зворнûчкû, ка, ко, v. Зворник.

Звоцâње, n. das Schnappen mit den Zähnen, captatio, frendor.

Звòцати, ам, v. impf. mit den Zähnen schnappen, capto dentibus.

Звòцнути, нем, v. pf. schnappen, klappen (wie der Hund, Storch), capto dentibus, strepo.

Зврцâње, n. das Schnippchen schlagen, talitratio.

Зврцати, ам, v. impf. einem ein Schnippchen schlagen, geben, talitro percutio.

Зврцнути, нем, v. pf. кога, einem ein Schnippchen geben, talitro percutio.

Зврчка, f. der Nasenstüber, Schneller, talitrum: нијесам га ни зврчком ударио.

Згàдитисе, имсе (ди мисе), v. r. pf. ekelhaft werden, anekeln, attaedet: згадио сам се на —; згадило ми се.

Згàђање, n. das Treffen, collineatio.

Згàђати, ам, v. impf. treffen, collineo.

Згàзити, им, v. pf. zertreten, conculco.

Зглàвак (зглабак?), вка, m. das Gelenk, articulus.

Зглѐдање, n. das Anblicken, aspectio.

Зглѐдати, ам, v. pf. erblicken, conspicor.

Зглѐдатисе, амосе, v. r. pf. } sich gegen-
Зглѐдатисе, амосе, v. r. impf. } seitig anblicken, invicem se aspicere.

Зглòбити, им, v. pf. н. п. лијес (das Zerstreute, Zerlegte) zusammenlegen, das Geschirr zusammenbringen, compono, colligo.

Зглобљáвање, n. das Zusammenfügen, consertio.

Зглобљáвати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.

Згњѐчити, им, v. pf. zusammenkneten, subigo, depso.

Згòда, f. die Gelegenheit, Bequemlichkeit, opportunitas: жива згода, брате!

Згòдан, дна, но, ganz recht, bequem, opportunus: згодна пушка, пут.

Зго̀дити, им, v. pf. treffen, ferio, collineo.
Зго̀ретисе, рисе, v. r. pf. н. п. ватра, zu Glut zusammenbrennen, ardore confici.
Зго̀товити, им, v. pf. н. п. ручак, јело, bereiten, adparo.
Згра̀бити, им, v. pf. ergreifen, corripio.
Згра̏да, f. das Gebäude, aedificium.
Згра̏дица, f. dim. v. зграда.
Згре̏јати, јем, (Рес. и Срем.) vide згријати.
Згре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide згријешити.
Згри̏зање, n. Abfressen, Abweiden, depastio.
Згри́зати, ам, v. impf. abfressen, depascor.
Згри̏јати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Згриjѐшити, им, vide сагријешити.
Згри̏сти, ризем, v. pf. abfressen, depascor.
Згр̀нути, нем, v. pf. 1) zusammenscharren, corrado. 2) wegscharren, derado.
Згро̀зитисе, имсе, v. r. pf. zusammenschaudern, cohorreo.
Згрта̑ње, n. 1) das Zusammenfassen, collectio. 2) das Auseinanderbreiten, dispersio.
Згр̀тати, грћем, v. impf. 1) zusammenfassen, colligo. 2) auseinanderscharren, dispergo.
Згру̀вати, ам, v. pf. zerstoßen, contundo.
Згр̀штитисе, шти ми се, v. r. pf. Art Ekels, wenn man z. B. Fettes ißt, oder ein Stein im Brot ist, horret palatum.
Згу̀бити, им, (ст.) vide сагубити:
„Милош згуби Турског цар' Мурата,
„И Турака дванаест иљада —
Згу̀лити, им, v. pf. abreißen, schinden, deripio, excorio: аљину, кожу.
Згуљи́вање, n. das Entblößen, denudatio.
Згуљи́вати, љујем, v. impf. entblößen, denudo.
Згу̀снутисе, несе, v. r. pf. dick, dicht werden, condensor.
Зде̏ла, f. (Рес. и Срем.) vide жђела.
Зде̏рати, рем, vide згулити.
Зђе̏ла, f. (Ерц.) vide жђела.
Здра̏в, ва, во, 1) gesund, sanus, validus. 2) н. п. лонац, чаша, ganz unverletzt, integer, incolumis; daher ђевојка. 3) здрав здравцит (здравцат?), здрава здравцита, здраво здравцито, kerngesund, sanissimus.
Здра̀вац, вца, m. eine Art Gebirgspflanze, die die Mönche, wenn sie in's Dorf kommen, dem Hausherrn und den Frauen darbieten (у крајини Неготинској и у Кључу), herbae genus.
Здра̑вити, им, v. impf. 1) gesund werden, genesen, convalesco. 2) Gesundheit zutrinken, propino:
„Чашом здрави Ришњанин Иване,
„А Мијајло књигом из њедара —
Здра̀вица, f. чаша, што се пије у здравље, der Gesundheitstrunk, propinatio.
Здра́вко, m. Mannsnamme, nomen viri.
Здра̑вље, n. die Gesundheit, valetudo.
Здрављење, n. 1) das Genesen, recuperatio valetudinis. 2) vide наздрављање.
Здра̑вљице, n. hyp. v. здравље.
Здра̀во, 1) gesund, integra valetudine. 2) tüchtig, stark, valide: здраво га је ударио; немој здраво стезати.
Здравци̑т, та, то, cf. здрав.
Здро̀бити, им, v. pf. zerbrockeln, perfrio.
Здро́згати, ам, v. pf. zerschmettern, comminuo.
Здр̀питисе, имсе, v. r. pf. sich entzweyen, bis zu Thätlichkeiten, rixor.
Зе̏ба, der Fink, fringilla.
Зе́в, m. (Рес. и Срем.) vide зијев.
Зе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide зијевање.
Зе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide зијевати.
Зе́внути, нем, (Рес. и Срем.) vide зијевнути.
Зеза̑ње, n. eine Art schwingender Bewegung, agitatio futuentis.
Зѐзати, ам, v. impf. sich schwingend bewegen, agitari futuendo.
Зѐзнути, нем, v. pf. eine schwingende Bewegung machen, agitari futuendo.
Зеи̏тин*, m. das Oel (Baumöl), oleum. cf. уље.
Зеи̏тинити, им, v. impf. mit Oel würzen, oleo condio.
Зеи̏тиница, f. суд, што се у њему држи зеитин, das Oelfläschchen, ampulla olearia.
Зеи̏тињење, n. das Oelen (Würzen mit Oel), oleatio.
Зеи̏тин-та́не*, vide маслинка.
Зеиту́ни*, adj. olivengrün oleaginus.
Зе́јо, m. hyp. v. зец: мени зејо! мени зејо! (вичу ђеца кад се играју зеца).
Зеле̏мбаћ (зеленбаћ), m. die grüne Eidechse, lacerta viridis.
Зеле̑н, f. die Grüne, das Grüne, viriditas. 2) (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide поврће
Зѐлен, на, но, 1) grün, viridis. 2)

grün, d. i. unreif, immaturus: млад и зелен (као гушчје говно), der Gelbschnabel, imberbis.

Зѐлена̑ ка́да, f. narcissus pseudonarcissus Linn:
„Плави зумбул и зелена када —

Зеле̏нети, ним, (Рес.) vide зелењети.

Зеле̏нетисе, нимсе, (Рес.) vide зелењетисе.

Зеле̏ника, f. т, ј. јабука:
„О јабуко зеленико!
„Шшо с' толики род родила —

Зеле̏нило, n. die grüne Farbe, grünes Färbemittel, pigmentum viride.

Зеле̏нити, им, v. impf. 1) grün färben, colorem viridem induco, colore viridi inficio. 2) (Срем.) vide зелењети.

Зеле̏нитисе, имсе, (Срем.) vide зелењетисе.

Зѐленкаст, та, то, grünlich, subviridis.

Зеле̏нко, m. зелен коњ, der Apfelschimmel, equi albi genus.

Зеле́њак, њка, m. зелен кукуруз, grüner (unzeitiger) Kukuruz (Mais).

Зеле̏њети, ним, v. impf. (Ерц.) grünen, viresco.

Зеле̏њетисе, нимсе, v. r. impf. (Ерц.) grünen, vireo.

Зе́ља, m. (Рес и Срем.) vide зељо.

Зѐља, m. vide зељо.

Зеља̀н, на, но, н. п. пита, von wilden Gemüse, ex olere silvestri.

Зе̑ље, n. wildes Gemüse, olus silvestre.

Зе́љин (зѐљин), на, но, des зеља, bovis cani.

Зе́љо, m. (Ерц.) ein Schimmelochse, bos canus.

Зељо̂в, m. зелен пас, graulicher Hund, canis canus.

Зељ`вљев, ва, во, des зељов, canis cani.

Зѐљош, m. ein Name für große Kanonen (cf. баљемез), nomen tormentis indi solitum:
„А све зељош зељоша дозива —

Зељу̑г, m. зелен вепар, graues Schwein, porcus canus.

Зѐљуга, f. зелена крмача, graue Sau, porca cana.

Зељу̑гов, ва, во, des зељуг, porci cani.

Зема̀љскӣ, ка, ко, irdisch, terrester (im Gegensatz des Himmlischen):
„Или волиш царству небескоме,
„Или волиш царству земаљскоме?

Зема̑н*, m. die Zeit, tempus. cf. вријеме.

Зембӣл, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан) der Zecker (Art Korb), fisci genus.

Зѐмља, f. 1) die Erde, terra. 2) das Land, terra, regio.

Земља̀к, m. der Landsmann, popularis.

Земља̀киња, f. die Landsmännin, popularis femina.

Зѐмљан, на, но, irden, terreus, fictilis.

Земља̀ница, f. чинија, или чаша, од земље, ein irdenes Geschirr, vas fictile.

Зѐмљица, f. dim. v. земља, das Ländchen, das Erdlein, regiuncula.

Зѐмљичка, f. die Semmel, simila.

Земљу̀рина, f. augm. v. земља.

Зему̑н, m. Semlin, Zemlinum.

Зему̑нац, нца, m. Semliner, Zemlinensis.

Зему̀ница, f. die Erdhütte, antrum.

Зему̑нкиња (Зему̀нкиња), f. die Semlinerin, Zemlinensis femina:
„Збор збориле младе Земункиње —

Зему̑нскӣ, ка, ко, Semliner-, Zemlinensis.

Зѐнђил*, ла, ла, vide богат.

Зенђилук*, m. vide богаство.

Зѐница, f. (Рес. и Срем.) vide зјеница.

Зѐпсти, зебем, v. impf. frieren, frigeo.

Зерда̑в, m. 1) der Zobel, Zibellina 2) das Zobelfell, pellis zibellinica.

Зѐрде*, ета, n. eine Art kalter Mehlspeise, mit Honig, cibi genus:
„Жуто зерде у сребрну сану —

Зет, m. der Schwiegersohn, gener.

Зѐта, f. ријека у Ерцеговини.

Зѐтов, ва, во, des Schwiegersohns, generi.

Зѐтовскӣ, ка, ко, 1) der Schwiegersöhne, generorum. 2) adv. wie ein зет, more generi.

Зе̑ц, m. der Hase, lepus. Плашив као зец.

Зѐчина, f. 1) augm. v. зец. 2) das Hasenfell, pellis leporina.

Зѐчић, m. dim. v. зец. das Häschen, lepusculus.

Зѐчица, f. das Weibchen vom Hasen, lepus femina.

Зе́чјӣ, чја, чје, Hasen-, leporinus.

Зе́чјӣ трн, m. die Hauhechel, ononis spinosa Linn.

Зиєка̑ње, n. dim. v. звање.

Зѝвкати, ам, dim. v. звати.

Зӣд, m. die Mauer, murus.

Зѝдање, n. das Mauern, operis latericii molitio.

Зида̑р, m. der Maurer, faber murarius.

Зида́рев, ва, во, } des Maurers, murarii.
Зида́ров, ва, во, }

Зида̑рскӣ, ка, ко, 1) Maurer-, murariorum. 2) adv. wie ein Maurer, more murarii.

Зѝдати, ам, v. impf. mauern, opus latericium molior.

Зӣдина, f. augm. v. зид.

Зи́дине, f. pl. das Gemäuer, Mauerwerk, die Trümmer, ruinae, rudera.
Зија́мет*, m.
„Осјећи ћу бегом зијамете —
Зија̑н*, m. vide штета.
Зија́нити, им, vide штетовати.
Зија̑ње, n. das Maulaffen-feil-haben, Gähnen, hiatio.
Зи́јати, ам, v. impf. gähnen, hio.
Зија́фет*, m. (у Србији и у Босни по варошима) vide част 1.
Зи́јев, m. (Ерц.) 1) die Oeffnung des Mundes, hiatus. 2) das Gähnen, hiatus. Зашао као зијев по чељадма (у приповијетки). 3) bei den Webern, die Oeffnung der Kette, hiatus staminis: оволики ти зијев (кажесе жени, дигнувши ногу, кад је нађе ко ђе снује пређу).
Зије̏ва̑ње, n. (Ерц.) das Gähnen, oscitatio.
Зије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) gähnen, oscitor.
Зије̏внути. нем, v. pf. (Ерц.) einmahl gähnen, hio.
Зи̏ле*, f. pl. (ст.) die Teller, bei der türkischen Musik, die Cymbeln, cymbala:
„Уставите зиле и борије —
„Стаде јека зила и борија —
Зи́ма, f. 1) der Winter, hiems. 2) die Kälte, frigus.
Зи̑ми, im Winter, hieme.
Зими̏на, f. Schwein oder Rind, das für den Winterhaushalt geschlachtet wird, carnes pecudis mactatae pro hieme.
Зи́мити, им, vide зимовати.
Зи̑мњи̑, ња, ње, Winter-, hibernus.
Зимо̀ва̑ње, n. das überwintern, hibernatio.
Зимо̀вати, мујем, v. impf. u. pf. überwintern, hiberno.
Зимо̀вни̑к, m. der Winteraufenthalt Winterquartier (der Räuber), hiberna praedonum:
„Снијег паде, друми западоше,
„Планине се снијегом завише;
„По гори се одити не може:
„'а тражимо себи зимовника,
„Ђе ће који зиму презимити —
Зимозеле̑н, f. das Immergrün, Wintergrün, vinca minor Linn.
Зимо̏с, } diesen Winter, hac hieme.
Зимо̏ске, }
Зимо̏шњи̑, ња, ње, von diesem Winter, hujus hiemis.
Зи̏нути, нем, v. pf. gähnen, oscito.
Зинsocial̑ње, n. das grundlose Reden und Schreien, vociferatio.
Зинарати, ам, v. impf. ohne Grund schreien, vociferor.
Зи̏фт*, m. der Ruß in der Tabakröhre, fungo nicotianae: црно као зифт.

Зја̏ње, vide зијање.
Зја̏ти, зјам, vide зијати.
Зје̏ница, f. (Ерц.) der Augapfel, pupilla.
Зламе̏ње, n. das Weihwasser für eine Wöchnerin, aqua lustralis: отишао по змамење. cf. водица.
Зла̀менова̑ње, n. das Besprengen mit Weihwasser, lustratio puerperae.
Зла̀менова̑ти, нујем, v. impf. u. pf. mit Weihwasser besprengen, lustro puerperam.
Зла́та, Frauenname, nomen feminae.
Зла̀тан, тна, но, golden, aureus.
Зла̀тана, Frauenname, nomen feminae.
Злата̑р, m. der Goldschmid, aurifex:
„Златари ће доћи,
„Прстен саковати,
„Бурму позлатити.
Злата́рев, ва, во, } des Goldschmids,
Злата́ров, ва, во, } aurificis.
Злата̑рски̑, ка, ко, 1) Goldschmid-, aurificum. 2) adv. nach Goldschmid-Art, more aurificis.
Зла̀тити, им, v. impf. vergolden, inauro.
Зла̀тка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зла̀тко, m. Mannsname, nomen viri.
Зла̀тница, f. т. ј. муа, die Fleischfliege, musca cadaverina Linn.
Зла̀то, n. 1) das Gold, aurum. 2) (ст.) злато матерно, т. ј. ђевојка:
„Ој ђевојко злато матерно —
„Пјевни, пјевни злато матерно —
„Остаде му злато испрошено —
Зла̀тоје, m. Нова млада не смије (од стида) никога у кући звати по имену: зато је обичај да она, по што се доведе, свим укућанима (мушкоме и женском) нађене нова имена (само за себе); тако н. п. некога зове (старије ђетиће) т а т о м, неког б а б о м, неког г о с п о д и н о м (јели отишао господин да доћера сениће?), неког ђ е в е р о м; а млађе б р а т о м, з л а т о ј е м, с о к о л о м, м и л о ш т о м, м и л о ј и ц о м, и т. д. жене г о с п о м, м а м о м, н а к о м, с н а ш о м, н е в о м; а ђевојке у б а в и ц о м, љ е п о т и ц о м, с е к о м, г о с п о ђ и ц о м, г о л у б и ц о м, и т. д.
Злато̀кос, са, со, goldhaarig, aureo crine:
„Уловио Сосу златокосу —
Злато̀крила̑, ла, ло, (ст.): Goldgeflügelt, aureis alis:
„У језеру утива златокрила —
Зла̏ћен, на, но, golden, aureus, auratus, cf. златан.
Зла̏ћење, n. das Vergolden, inauratio.
Зли̏ковац, вца, m. der Bösewicht, homo nequam, improbus.
Зло̏, n. das Uebel, malum.

Зло̀, übel, male.
Зло̀ба, f. die Bosheit, malitia.
Зло̀бан, бна, но, übelwollend, malivolus.
Зло̀бити, им, v. impf. einer Beleidigung gedenken, einem übel wollen, omnia mala alicui cupere.
Зло̀бљење, n. das Uebelwollen, malevolentia.
Зловољан, љна, но, unmuthig, tristis:
„Јер је Марко иза сна зловољан —
Злогу̑к, m. злослут, m. j. онај, који све зло слути и говори, der Unglücksprophet, vates mali. Некакав Босански спаија, који је имао у своме селу таковог злогука, спремисе на ћабу, но прије него пође, дозове злогука к себи, па му рече: „Злогуче! ја полазим у име Бога на аџилук; но ти да не говориш за мном ништа зло, док не дођем кући, па ћу ти онда поклонити шиник проса" — „Добро господару (одговори злогук); али ако ти не дођеш, ко ће мени дати просо?"
Злопа̑мтило, m. der eine Beleidigung nicht vergißt, der nachträgt, rachsüchtig ist, memor mali, injuriae.
Зло̀пата, f. das Elend, miseria.
Зло̀патити, им, v. impf. darben, Elend leiden, egeo, patior.
Зло̀паћење, das Leiden, miseria.
Злопо̀глеђа, m. (cm.) der erboßt Blickende, iratum tuens:
„Оно јесте Срђа Злопоглеђа —
Зло̀рад, m. der Schadenfroh, laetus damno aliorum.
Зло̀ран, на, но, schlecht verdauend, digestionis malae: дијете злорано.
Злослу̑т, m. vide злогук.
Зло̀сретан, тна, но, vide злосрећан.
Зло̀сретњик, m. Unglücklicher, infelix.
Зло̀сретњица, f. die Unglückliche, infelix.
Зло̀срећа, f. Unglückskind, infelix.
Зло̀срећан, ћна, но, unselig, infelix.
Зло̀срећник, vide злосретњик.
Зло̀срећница, f. vide злосретњица.
Злоста̀вити, им, v. impf. und pf. unglücklich machen (eine Jungfrau), ihr Gewalt anthun, vim inferre virgini.
Злоста̀вљење, n. das Unglücklich machen, violatio virginis.
Зло̀твор, m. der Feind, Verfolger, inimicus: он је мој злотвор.
Зло̀ћа, f. die Bosheit, malitia.
Зло̀ћа, m. (Рес. и Срем.) vide злоћо.
Зло̀ћо, m. (Ерц.) ein schlimmes Kind, puer malitiosus.
Зло̀ћуд, да, до, } bösartig, pravae indolis.
Зло̀ћудан, дна, но, } bösartig, pravae indolis.
Зло̀честь, та, то, schlecht, malus.
Злочи́нац, нца, m. der Uebelthäter, sons, malefactor.
Злочи́нство, n. die Uebelthat, maleficium.
Зма̑ј, m. der Drache, Lindwurm, draco.
Зма̀јев, ва, во, des Drachen, draconis.
Змајевит, та, то, gewaltig wie ein Drache (Lindwurm) draconis vim habens.
Змајогњени, на, но, (cm.) н. п. Вук, Feuerdrache, draco igneus, ein Beiname des Despoten Vuk aus Königs Mathias Zeit (пјевасе како је Ђурђева Јерина казивала Турцима кад се родио Змајогњени Вук:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У њега се мушко чедо нађе;
„Није чедо чеда каквано су:
„Вучја шапа и орлово крило,
„И змајево коло под пазуом;
„Из уста му модар пламен бије,
„Матери се не да задојити —):
„Моме брату Змајогњеном Вуку —.
Зми̑ја, f. die Schlange, serpens, cf. гуја.
Змијо̀глав, ва, во, н. п. кокош.
Зна̑к, m. das Zeichen, signum.
Зна̀менит, та, то, ausgezeichnet, insignis.
Зна̀н, на, но, bekannt, notus. Од знана зеља глава не боли, sagt man, wenn einer unter Bekannten heuratet.
Зна̀нац, нца, m. der Bekannte, familiaris, cognitus.
Зна̀ница, f. die Bekannte, femina familiaris.
Зна̀ње, n. das Wissen, scientia.
Зна̀тан, тна, но, bekannt, notus.
Зна̀ти, ам (говорисе и знадем), v. impf. wissen, scio.
Зна̀чење, n. die Bedeutung, notio.
Зна̀чити, им, v. impf. bedeuten, significo.
Зно̑ј, m. der Schweiß, sudor.
Зно̀јав, ва, во, im Schweiße, sudans.
Зно̀јан, на, но, vide знојав.
Знојење, n. das Schwitzen, sudatio.
Знојатисе, имсе, v. r. impf. schwitzen, sudo.
Зо̑б, f. der Haber (und was man statt dessen dem Pferde gibt), avena et omne frumentum quod equo datur.
Зоба̑ње, n. das Essen von Körnern, manducatio granorum.
Зо̀бати, бљем, v. impf. (Körner) fressen, manduco fruges: зобље коњ, кокош; људи зобљу трешње, грожђе.
Зо̀бити, им, v. impf. m. j. коња, füttern mit Körnern, sagino frugibus.
Зобљење, n. das füttern mit Körnern, pabulatio.
Зо̀бница, f. der Habersack, aus dem das Pferd frißt, saccus avenae, saccus pabularis.

Зобовина, f. vide зовина.
Зова, f. die Holunderstaude, sambucus nigra. Linn.
Зовина, f. Holunderholz, lignum sambuci.
Зовнути, нем, v. pf. rufen, inclamo.
Зоља, f. Art fliegenden Insekts, bestiolae genus: лети у очи као зоља.
Зопца, f. dim. v. зоб:
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо —
Зор*, m. die Heftigkeit, vehementia, impetus. cf. сила.
Зора, f. die Morgenröthe, aurora.
Зора, f. Frauenname, nomen feminae.
Зорана, f. Frauenname, nomen feminae.
Зорац, рца, m. „Устани снао, зора је"(звао свекар снау). — „Зора ли је, зорац ли је: нешто напело реп, па трчи око куће" (одговорила снаа; а оно се обадала говеда око куће).
Зорати, ри, v. impf. (ст.) roth seyn (von der Morgenröthe), rubeo.
„Зора зори, петли поју —
Зорица, f. dim. v. зора:
„Још зорица не забијељела,
„Ни Даница лица помолила —
Зорка, f. Frauenname, nomen feminae.
Зорли*, јако, силно, здраво, heftig, vehementer.
Зорњак, m. зора ли је, зорњак ли је: нешто напело реп, па трчи око куће. cf. зорац.
Зорњача, f. vide Даница.
Зрак, m. } der Sonnenstrahl, radius
Зрака, f. } solis.
Зрачица, f. dim. v. зрака.
Зрелина, f. die Reife, maturitas.
Зрео, зрела, ло, reif, maturus.
Зрети, ем (и зрим), v. impf. reifen, maturor: зру јабуке; зри грожђе.
Зрна, f. Frauenname, nomen feminae.
Зрневље, n. (coll.) die Körner, grana.
Зрнка, f. Frauenname, nomen, feminae.
Зрно, n. 1) das Korn, granum. 2) (пушчано) die Flintenkugel, glans plumbea.
Зрнце, n. dim. v. зрно, ein Körnchen, granulum.
Зрњка, f. vide зрнка.
Зрњкање, n. das Auffressen (z. B. der Kukuruz)-Körner die dem Schweinen vorgeschüttet werden, manducatio granorum.
Зрњкати, ам, v. impf. купити зрна (н. п. крме кад једе окомљене кукурузе), die Körner nach einander auffressen, grana depascor.
Зуб, m. 1) der Zahn, dens; он има зуб на њега, er hat einen Zahn Pik, auf ihn, malum meditatur in illum. 2) у пушке (доњи и горњи).
Зубак, пка, m. hyp. v. зуб.
Зубат, та, то, 1) gezähnt, mit Zähnen versehen, dentatus. 2) der Haare auf den Zähnen hat, acer, cui non impune illudas.
Зубац, пца, m. der Zahn (des Kamms), dens pectinis.
Зубача, f. panicum dactylon Linn.
Зубити, им, v. impf. н. п. тестере, die Zähne (der Säge) schärfen, acuo dentes serae, limae.
Зубић, m. dim. das Zähnchen, dentulus.
Зубља, f. н. п. зубља луча, т. ј. цјепчица луча, ein Spann, assula, ramentum.
Зубљење, n. das Schärfen der Sägezähne, acutio serae.
Зубљица, f. dim. v. зубља.
Зубњи, на, но, Zahn-, dentium.
Зубун, m. eine Art Jacke (jupon), tunicae genus. Зубуне у Србији носе и жене и људи, а у Сријему, у Бачкој и у Банату, само жене. Зубуни што се носе у Србији, они су бијели (од домаћега сукна) и без рукава; женски су дугачки, готово до земље, а мушки су кратки, мало дужи од појаса; а што носе жене по Сријему, по Бачкој и по Банату, они су од картуна, па су поставлени платном и наложени памуком; имају рукаве, и мало су дужи него у Србији мушки.
Зубунић, m. dim. v. зубун.
Зубунчина, f. augm. v. зубун.
Зујање, n. das Sumsen, susurrus (apis) cf. зучање
Зујати, јим, v. impf. summen, sumsen, susurro. cf. зучати.
Зука, f. das Summen, susurrus apium.
Зуква, f. eine Art Aepfel, mali genus.
Зукнути, нем, v. pf. 1) summen, insusurro. 2) ein Wort fallen lassen, ins Ohr sagen, in aurem insusurro.
Зулови*, m. pl. die Locken, cincinni. cf. витице.
Зулум*, m. die Gewaltthätigkeit, violentia.
Зулумћар*, m. der Tyrann, Unterdrücker, tyrannus.
Зумба*, f. ein Durchschlageisen, um runde Löcher damit ins Leder zu stechen, z. B. zu einem Siebe, ferrum efficiendis foraminibus in corio.
Зумбул*, f. eine Art Blume, floris genus.
Зурна, f. die Pfeife bei der türkischen Musik, fistula turcica.
Зуцнути, нем vide зукнути.
Зучање, n. vide зујање.
Зучати, чим, vide зујати.

И.

И, und, et: и ја, и ти, sowohl ich als du, et ego, et tu; и тамо и амо.
Й, sie, eos; ihrer, eorum: ја сам и виђео; зовни и; ја и се не бојим.
И, cf. ии!
Ибар, бра, m. Fluß in Serbien. Ибар утјече у Мораву више Карановца.
Ибрик*, m. eine kupferne Waschkanne, vas cupreum, aeneum.
Ибричић, m. dim. v. ибрик.
Ибришим*, m. свилени конци, Seidenzwirn, ein Faden Seide, filum sericum.
Ибришим-тканица, f. (cm.) m. j. тканица од ибришима:
„Притеже му четири колана,
„А и пету ибришим-тканицу —
Ива, m. (Рес. и Срем.) vide Иво.
Ива, f. eine Art Weide, salicis genus (quod quaere).
Иван, m. Mannsname, (Johann der Täufer) nomen viri (Joannes Baptista).
Ивана, f. Johanna (Frauenname), nomen feminae.
Иваница, f. dim. v. Ивана.
Иваниш, m. Mannsname, nomen viri.
Иванчић, m. dim. v. Иван.
Ивањ дан, ња дне, m. Fest des h. Johann des Täufers, den 24. Juny, dies festus S. Joanni Baptistae. Србљи приповиједају, да је Ивањ дан тако велики светац, да на њега сунце на небу трипут од страа стане. Уочи Ивања дне је обично на неким мјестима (као н. п. у Јадру) палити лилу око тора: нагуле чобани лиле (брезове или трешњове) и метну у процјепове, те начине као велике ките, па у очи Ивања дне, пошто се смркне, запале те процјепове и обнесу око торова, потом неке заћену у тор те изгоре, а неке узму чобани и изнесу на какво брдо, ђе дође и више чобана, те се играју. Тако се пали лила и у очи Петрова дне. А на неким мјестима (као по Сријему) беру ђевојке (уочи Ивања дне) Ивањско цвијеће те вију вијенце и мећу испред куће по стреи или по плоту. Берући ђевојке цвијеће пјевају различне пјесме, а особито ову:
„Ивањско цвеће Петровско,
„Иван га бере те бере:
„Мајци га баца у крило,
„А мајка с крила на земљу —
Ивања, f. зидине од намастира, у Шабачкој нанији, накрај Цера под Видојевицом.
Ивањско цвијеће, n. (жуто и бијело) das Labkraut (Waldstroh, Unser Frauen Bettstroh), galium verum Linn.
Ивер, m. der Holzspann beim Zimmermann, sarmentum. Куд ће ивер од кладе?
Иверак, рка, m. hyp. v. ивер,
Иверак, рка, m. Gebirge zwischen dem Fluße Јадар und dem Berge Цер.
Иверје, (coll.) die Spänne, Holzabfälle, sarmenta.
Иверчић, m. dim. v. ивер.
Ивик, m. ein Weidenwald, salicetum.
Ивица, f. 1) dim v. ива. 2) das Ende (am Tuch, an der Leinwand), latus panni.
Ивка, f. Frauenname (cf. Ивана), nomen muliebre.
Ивко, m. Mannsname, nomen viri.
Ивница, f. планина у Ерцеговини (у Дробњацима):
„Сан уснила љуба војводина,
„Анђелија Стоја Караџића,
„Ђе вас Дробњак магла притиснула,
„А из магле вила покликнула
„Са Ивнице високе планине —
Иво, m. (Ерц.) hyp. v. Иван.
Ивов, ва, во, von Weiden, salignus.
Ивовина, f. das Weidenholz, lignum salignum.
Игда (d. i. и гда), je, aliqando, cf. икад.
Игла, f. die Nadel, acus.
Иглар, m. der Nadler, opifex acuarius.
Иглени, на, но, н. п. уши, das Nadel-Oehr, foramen acus.
Игленица, f. die Nadelbüchse, pyxis acuaria.
Иглица, f. das Nädelchen, acula, acicula.
Игња, m. (Рес. и Срем.) vide Игњо.
Игњат, m. } Ignatius, ein Mannsname, Ignatius.
Игњатија, m. } Ignatius, ein Mannsname, Ignatius.
Игњатије, m. } Ignatius, ein Mannsname, Ignatius.
Игњо, (Ерц.) hyp. v. Игњат.
Игра, f. 1) das Spiel, lusus, ludus. 2) der Tanz, chorea.
Игралиште, n. der Spiel-, der Tanzplatz, locus saltatorius.
Играње, n. 1) das Spielen, lusus. 2) das Tanzen, saltatio.
Играти, ам, v. impf. 1) spielen, ludo 2) tanzen, salto.
Игратисе, амсе, v. r. impf. spielen, ludo.
Играција, f. (angeeignet und serbisirt statt рекреација, Recreation, von играти, spielen) das Ey, was am Donnerstag dem Schullehrer dargebracht wird, damit er die Knaben, statt des Lernens, spielen läßt, munusculum ovi datum ludimagistro die Jovis, quo pueri lusum dimittuntur. Који не донесе играције, онога (кашто) зат-

вори учитељ у школу, те учи сам читав дан.
Игра̑ч, m. 1) der Spieler, lusor. 2) der Tänzer, saltator.
Игра̀чица, f. 1) die Spielerinn, femina ludens. 2) die Tänzerinn, saltatrix.
Игра̑чка, f (у Срijему у Бачк. и у Бан.), die Spielerey, (für Kinder), crepundia.
Игрӣште, n (ст.) vide игралиште:
„Ја усади вишњу на игришту —
„Дол' по игришту, по девојачком—
Игуман (gen. игумна и игумана), m. (ἡγούμενος) der Igumen eines Klosters, hegumenos coenobii.
Игума̀нија, f. (ἡγουμένη) die Oberin in einem Kloster, hegumena monasterii.
Игума̀нов, ва, во, des Guardians, hegumeni.
Игума̀нскӣ, ка, ко, 1) hegumenisch, hegumenicus. 2) adv. nach Guardians Art, more hegumeini.
Игума̀нство, n. die Hegumenschaft, munus et dignitas hegumeni.
Игумнов, ва, во, vide игуманов.
Идидӣ! als interj. auf und davon, avolat.
Ижде́бити (изждребити), им, (Рес. и Срем.) vide ждријебити.
Ижде́битисе (изждребитисе), бесе, (Рес. и Срем.) vide ждријебитисе.
Ижд̀ријебити (изждријебити), им, v. pf. (Ерц.) werfen (von Stuten), enitor: ова је кобила ждријебила те све коње.
Ижд̀ријебитисе (изждријебитисе), бесе, v. r. pf. (Ерц.) т. ј. кобиле, insgesammt werfen, enititur alia ex alia: све су се кобиле ждријебиле.
Ижђенути, нем, v. pf. (Ерц.) } т. ј. име
Ижђести, ђенем. v. pf. } seinen Spitznamen geben, aufbringen, impono nomen irrisorium.
Ижѐнити (изженити), им, v. pf. verheuraten, colloco filios.
Ижѐнитисе (изженитисе), нимосе, v. r. pf. sich nach einander verheuraten, uxores duxere alius ex alio.
Ижи́мање (изжимање), n. das Ausdrücken (des Wassers), expressio.
Ижи́мати (изжимати), ам, v. impf. ausdrucken, exprimo.
Ижина, f. vide клијешт.
Ижљевање, n. (Ерц.) vide излијевање.
Ижљевати, ам, (Ерц.) vide излијевати.
Ижљу́бити, им, vide изљубити.
Ижљу́битисе, имосе, vide изљубитисе.
Из, aus, ex.
Иза (из за), von der hintern Seite, von jenseits, a parte postica: дође иза брда; иза зиме топло, иза кише сунце; ласно је иза града стријељати.
Иза̀брати, берем, v. pf. erwählen, eligo.
Иза̀врети, ври, v. pf. hervorsprudeln, scaturio.
Иза̀гнати, ам, v. pf. austreiben, ejicio, exturbo.
Иза̀дирање, n. das Ausreißen, evulsio; fuga.
Иза̀дирати, рем, v. impf. 1) ausreißen, evello. 2) Reißaus nehmen, fugio.
Изадре̑ти, ем (и задерем), изадръо, (Рес. и Срем.) vide изадријети.
Иза̀дријети, рем (и изадерем) изадръо, v. pf. (Ерц.) 1) herausreißen, evello. 2) Reißaus nehmen, aufugio: једва је изадръо.
Иза̀звати, зовем, v. pf. herausrufen, evoco.
Иза̀зивање, n. das Herausrufen, evocatio.
Иза̀зивати, ам (и изазивљем), v. impf. herausrufen, evoco.
Иза̀њђати, ђа, v. pf. sich verliegen, jacendo corrumpor (de panno).
Иза̀прати, перем, vide испрати.
Иза̀сипање, n. 1) das Ausschütten, effusio. 2) das Ausschlagen, eruptio.
Иза̀сипати, ам (и изасипљем), v. impf. ausschütten, effundo.
Иза̀сипатисе, пасе (и изасипљесе), v. r. impf. ausschlagen, erumpo.
Иза̀срати, серем, v. pf. herausscheißen, procaco. Који његову иглу изједе, онај треба чувалдуз да изасере, wer seine (des bösen Mächtigen) Nahnadel frißt, muß dafür wenigstens eine Packnadel sch**.
Иза̀сратисе, серемсе, v. r. pf. laxieren, evacuari.
Иза̀сути, спем, v. pf. ausschütten, effundo.
Иза̀сутисе, спесе, v. r. pf. ausschlagen (aus der Haut), erumpo, prodeo.
Иза̀ткати, изачем, v. pf. fertig weben, pertexo.
Иза̀тога, d. i. иза тога, darauf, exin cf. иза.
Иза̀ћи, зађем, vide изићи.
Иѕба, f. (по Ерцеговини и по Србији око Новог пазара) vide соба.
Иѕбавити, им, v. pf. befreyen, libero.
Иѕбављање, n. das Befreyen, liberatio.
Иѕбављати, ам, v. impf. befreyen, libero.
Иѕба́дање, n. das Ausstechen, effossio excisio.
Иѕба́дати, ам, v. impf. ausstechen, effodio, excido.
Иѕбалити, им, v. pf. rotzig machen, muco maculo.
Иѕбацивање, n. 1) das Herauswerfen, ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio. 3) das Abfeuern der Flinte, ejaculatio.

Избаци́вати, цујем, v. impf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) losschießen, abfeuern, ejaculor.
Изба́цити, им, v. pf. 1) herauswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) пушку, топ, abfeuern (die Flinte), ejaculor (glandes).
Ѝзбегнути, нем, vide избећи.
Избе́жати, жим, (Рес. и Срем.) vide избјежати.
Избе́лети, лим, (Рес.) } vide изби-
Избелити, лим, (Срем.)} јељети.
Ѝзбећи (говорисе и избегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide избјећи.
Избе́чити, им, v. pf. т. ј. очи, stiere Augen machen, oculis rigidis tueor.
Избивати, ам, v. impf. не избива, као куга из Сарајева, er ist nie abwesend, ist immer daheim, wie die Pest in Sarajewo.
Изби́јање, n. das Herausschlagen, extusio.
Изби́јати, ам, v. impf. herausschlagen, extundo.
Избијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) } weiß
Избијѐљети, лим, v. pf.(Ерц.) } werden, albesco: избијељела чоа.
Ѝзбирак, рка, m. das Ueberbleibsel, der Rest, residuum, reliquiae.
Изби́рање, n. das Ausklauben, Wählen, electio.
Изби́рати, ам, v. impf. auslesen, wählen, eligo.
Избѝра̑ч, m. der Wähler, der viel Ausklaubt, difficilis. Избирач нађе отирач (кад се који жени).
Избистритисе, рисе, v. pf. klar, hell werden, sich klären, claror, limpidus fio.
Ѝзбити, бијем, v. pf. 1) herausschlagen, elido, extundo. 2) zerschlagen, zerbläuen, contundo.
Ѝзбјегнути, нем, vide. избјећи.
Избје́жати, жим, (Ерц.) vide избјећи.
Ѝзбјећи (говорисе и избјегнути), бјегнем, v. pf. (Ерц.) hinausfliehen, zerfliehen, diffugio.
Избли̑за (изблиза, т. ј. из близа), von nahe, cominus.
Ѝзбљувак, вка, m. оно што се у један пут избљује, der Auswurf, sputum, ejectamentum.
Избљу́вати, љујем, v. pf. ausspeien, exspuo.
Избљу́ватисе љујемсе, v. r. pf. sich ausspeien, satis spuisse.
Изболети, лим, v. r. pf. (Рес.) } abma-
Изболѐвати, лујем, v. pf. } gern
Избо̀љети, лим, v. pf. (Ерц.) } (durch Krankheit) morbo macresco.
Ѝзбор, m. das Gewählte, die Blüte, delectus:
„По избору бољи од бољега —
Избо́сти, бодем, v. pf. 1) ausstechen, expungo 2) zerstechen, compungo.
Избрати, берем, vide изабрати.
Ѝзбрисати, ришем, v. pf. auslöschen, deleo.
Избро̀јити, им, v. pf. auszählen, enumero.
Ѝзброћине, f. pl. der Nachkrapp, rubia tinctorum secunda, (der Satz der Färberröthe, nachdem sie einmal gebraucht worden). Man braucht ihn z. B. zum Färben der Ostereyer, wie das варзило.
Избу́бати, ам, v. pf. (onomatop.) zerbläuen, contundo.
Избу́дити, им, v. pf. nach der Reihe wecken, excito alium ex alio.
Избу́шити, им, v. pf. zerlöchern, perforo, pertundo.
Ѝзвадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, hervorholen, promo. 2) (cm.) кавгу, т. ј. заметнути:
„Шћаше Милош извадити кавгу —
Изва́лити, им, v. pf. umwerfen, everto, prosterno.
Изва́литисе, имсе, v. r. pf. sich hinwerfen, procumbo.
Изва́љати, ам, v. pf. herauswälzen, evolvor.
Изва́љатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich herauswälzen, provolvor. 2) sich satt wälzen, satior volutando.
Изваљи́вање, n. das Umwerfen, Hinwerfen, prostratio.
Изваљи́вати, љујем, v. impf. umwerfen, prosterno.
Изваљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwerfen, prosternor.
Ѝзван, (по Ерц.) außer, extra: он је изван себе.
Ѝзварати, ам, v. pf. betriegen, decipio.
Ѝзвесно, (Рес. и Срем.) vide извјесно.
Изве̏сти, ве́дем, v. pf. hinausführen, educo.
Изве́сти, извезем, v. pf. sticken, acu perscribere.
Изве̏сти, извезем, v. pf. herausführen, eveho.
Изве̏стисе, извеземсе, v. r. pf. herausfahren, evehor.
Изве́стити, (Рес. и Срем.) vide извијестити.
Изве́ститисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide зивијеститисе.
Ѝзветрити, им, (Рес. и Срем.) vide извјетрити.
Ѝзвешати, ам, (Рес. и Срем.) vide извјешати.
Изви́дати, ам, v. pf. heilen, auscuriren, medeor. cf. излијечити.

Извидети, дим, v. pf. (Рес.) } in Augenschein nehmen, beaugenscheinigen, coram inspicio.
Извидити, дим, v. pf. (Срем.) }
Извиђети, дим, v. pf. (Ерц.) }
Извијање, n. das Ersinnen, Ausspintisiren, excogitatio.
Извијати, ам, v. impf. ersinnen, ausspintisiren, excogito: извија којекаква јела.
Извијатисе, јамсе, v. r. pf. sich winden, evehor, sublimis feror: извијао се орао под облаке.
Извијестити, им, v. pf. (Ерц.) berichten, certiorem facio.
Извијеститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) Auskunft bekommen, certior fio.
Извир, m. (cm.) vide извор:
„Извир вода извирала,
„Б'јелу пјену изметала —
Извирање, n. das Hervorsprudeln, scaturitio.
Извирати, ре, impf. m. j. вода, entspringen, scaturio.
Извиривање, n. das Spähen, speculatio.
Извиривати, рујем, v. impf. herausspähen, speculor ex —,
Извирити, им, v. pf. hinausspähen, prospicio.
Извиркивање, n. dim. v. извиривање,
Извиркивати, кујем dim. v. извиривати.
Извити, вијем, v. pf. winden, necto.
Извитисе, вијемсе, v. pf. sich entwinden, sich emporwinden, evehor: извио се орао небу под облаке.
Извјесно, (Ерц.) gewiß, certe.
Извјетрити, им, v. pf. ((Ерц.) ausrauchen, evaporor.
Извјешати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe henken, suspendo alium ex alio.
Извлачење, n. das Herausziehen, extractio.
Извлачити, им, v. impf. herausziehen, extraho.
Извода, f. главица купуса, или другога каквог поврћа, што се остави за сјеме.
Изводати, ам, v. pf. н. п. коња, überführen (das Pferd), circumduco equum sudantem.
Изводити, им, v. impf. 1) herausführen, educo. 2) ausführen (ein Lied), concino.
Извођење, n. 1) das Herausführen, eductio. 2) das Ausführen, Exequiren eines Gesanges.
Извожење, n. das Herausführen, evectura, evectio.
Извоз, m. 1) das Führen, vectura. 2) die Ausfuhr, exportatio.
Извозити, им, v. impf. herausführen, führen, veho.
Изволевање, n. (Рес. и Срем.) vide изволијевање.
Изволевати, ам, (Рес. и Срем.) vide изволијевати.
Изволети, лим, (Рес.) vide изводети.
Изволијевање, n. (Ерц.) das Ausklauben, Wählen, delectio.
Изволијевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausklauben, deligo: немој ти мени ту изволијевати којешта, него једи што ти се донесе.
Изволити, им, (Срем.) vide изводети.
Изводети, лим, v. pf. (Ерц.) belieben, sich würdigen (in den Klöstern, und in den Städten), placeat, dignetur (in Ungern).
Извор, m. der Ursprung eines Flusses, die Quelle, scaturigo.
Изврх, von oben herab, desub: тече вода изврх брда.
Извратити, им, v. pf. wenden (umwenden), verto.
Извраћање, n. das Wenden, versio.
Извраћати, ам, v. impf. wenden, verto.
Врачати, ам, v. pf. erwahrsagen, aequiro vaticinando.
Извргнути, нем, vide изврћи.
Извргнутисе, немсе, vide изврћисе.
Изврнути, нем, v. pf. umwerfen, everto.
Извртање, n. das Umwerfen, eversio.
Извртати, рћем, v. impf. umwerfen, everto.
Изврпети, тим, v. pf. (Рес.) } 1) zerbohren, perforo. 2) herausziehen (den Schuß aus der Flinte), evacuo telum.
Изврттити, им, v. pf. (Срем.) }
Изврћети, ртим, v. pf (Ерц.) }
Изврћи (говорисе и извргнути), вргнем, v. pf. н. п. пушку, entladen, losschießen.
Изврћисе (говорисе и извргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. 1) sich werfen (vom Holze), rejicior, resilio. 2) ausarten, degenero.
Извршивање, n. das Vollenden, absolutio.
Извршивати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Извршиватисе, шујесе, v. r. impf. vollendet werden, in Erfüllung gehen, fit satis e. g. voluntati divinae.
Извршити, им, v. pf. vollbringen, perficio.
Извршитисе, шисе, v. r. pf. н. п. воља чија, vollbracht werden, exeo, perficior.
Извући, вучем, v. pf. herausziehen, extraho.
Изгазити, им, v. pf. zertreten, conculco.
Изгамизати, мижем, v. pf. herauskriechen, prorepo, рак, црв.
Изгатати, ам, vide изврачати.
Изгинути, немо, v. pf. zu Grunde gehen (von mehrern), pereo, intereo.

Изгла́вити, им, v. pf. ausdrehen (z. B. eine Messerklinge), extorqueo.
Изглављи́вање, n. das Ausdrehen, extorsio.
Изглављи́вати, љујем, v. impf. ausdrehen, extorqueo.
И̏згладити, им, v. pf. ausglätten, laevigo.
Изгла̀днети, ним, v. pf. (Рес.) } hungrig
Изгла̀днити, им, v. pf. (Срем.) } werden,
Изгла̀дњети, ним, v. pf. (Ерц.) } fame corripior.
Изгле́дање, n. das Hinaussehen, prospectio.
Изгле́дати, ам, v. impf. hinausschauen, prospicio.
И̏згледати, ам, v. pf. erschauen, spetando acquiro.
Изгло́дати, оћем, v. pf. zernagen, corrodo.
И̏згмизати, мижем, vide изгамизати.
И̏згнати, ам, v. pf. austreiben, exturbo.
Изгње́чити, им, v. pf. zerquetschen, contero, elido.
Изгова́рање, n. 1) das Aussprechen, pronunciatio. 2) das Entschuldigen, excusatio.
Изгова́рати, ам, v. impf. 1) aussprechen, pronuncio. 2) entschuldigen, excuso.
Изгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, excuso me.
И̏зговор, m. die Entschuldigung, Ausrede, excusatio.
Изгово̀рити, им, v. pf. 1) entschuldigen, excuso. 2) ausreden, sermonem ad finem perduco.
Изгово̀ритисе, имсе, v. r. pf. 1) sich entschuldigen, excuso me. 2) sich ausreden, satis locutum esse.
Изго̀нити, им, v. impf. 1) austreiben, expello. 2) erpressen, exigo.
Изго̀њење, n. das Austreiben, expulsio.
Изго̀релина, f. ein Fluchwort für etwas Vermißtes, dem man Verbrennung wünscht: камо ма изгорелина? convicii genus.
Изго̀релица, f. vide погорелица.
Изго̀рео, рела, ло, verbrennt, adustus, combustus.
Изго̀рети, рим, v. pf. } abbrennen,
Изго̀рјети, рим, (Ерц.) } exuror.
Изгре̏сти, бем, v. pf. 1) herausschaben, herauskratzen, erado. 2) zerkratzen, lacero unguibus.
И̏згристи, ризем, v. pf. zerbeißen, corrodo, zernagen.
Изгр̀нути, нем, v. pf. herausscharren, erado, eruo.
И̏згртање, n. das Herausscharren, erasio.
И̏згртати, грћем, v. impf. herausscharren, eruo (z. B. das Feuer aus dem Ofen).
Изгру́вати, ам, v. pf. zerschlagen, concutio, cf. избубати.
Изгу̏бити, им, v. pf. verlieren, amitto.
Изгу̏битисе, имсе, v. r. pf. 1) verloren gehen, perdor. 2) einfallen (im Gesichte abmagern), macesco.
Изгу̏лити, им, v. pf. durch Nagen entblößen, erodo.
Изгу́рати, ам, v. pf. zerstoßen, zu Grunde richten, elido.
Изда́вање, n. 1) das Verrathen, proditio. 2) das Geben vom Hause weg, Veruntreuen, interversio.
Изда́вати, дајем, v. impf. 1) weggeben, interverto. 2) verrathen, prodo.
Изда̂вна (из давна), von längst her, pridem.
И̏здаја, f. der Verrath, proditio.
Изда̂јник, m. der Verräther, proditor.
Издале́ка (из далека), von weitem, eminus, e longinquo.
И̏зданак, нка, m. ein Knüttel von einer Staude, die am Boden abgehauen ist, fustis genus: ударио га изданком.
Изда̀нгубити, им, v. pf. an Zeit verlieren, pessumdo tempus, (z. B. издангубио три дана).
Изда̀нути, нем, v. pf. ausathmen, exspiro.
И̏здати, ам (говорисе и издадем), v. pf. 1) weggeben, foras do. 2) verrathen, prodo.
Изда̂шан, шна, но, freigebig, liberalis.
Изде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide издијевање.
Изде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide издијевати.
Издеве̏ртати, ам, v. pf. излупати кога, zerbläuen, contundo.
Изде́лити, им, (Рес. и Срем.) vide издијелити.
Изде́литисе, имосе, (Рес. и Срем.) vide издијелитисе.
И̏зденути, нем, vide издести.
И̏здер, m. н. п. добро платно, сукно за издер, Leinwand, Tuch, so Strapatze aushält, pannus aut linteum laboris patiens.
Издѐрати, рем, v. pf. zerreißen, lacero.
Издѐрилијеска, f. ein kerngesunder Kerl, dem die Haselstaude (des Corporals) nichts anhaben kann, non timens vitem miles (vitifragus ?).
И̏здести (говорисе и изденути), денем, (Рес. и Срем.) vide ижђести.
И̏здигнути, нем, vide издићи.
И̏здигнутисе, немсе, vide издићисе.
И̏здизање, n. das Aufrichten, erectio,

Издизати, дижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, erigo.
Издизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufrichten, erigor.
Издијевање, n. (Ерц.) das Aufbringen eines Spitznamens, inditio nominis scommatici.
Издијевати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. име коме, aufbringen (einen Spitznamen), indere scomma.
Издијелити, им, v. pf. (Ерц.) austheilen, vertheilen, distribuo.
Издијелитисе, имосе, v. r. pf. (Ерц.) sich zertheilen, auseinander kommen.
Издирала, als interj. auf und davon! кад он то чу, а он онда издирала, aufugit.
Издисање, n. das Ausathmen (Sterben), exspiratio.
Издисати, дишем, v. impf. ausathmen, exspiro.
Издићи (говорисе и издигнути), дигнем, v. pf. aufrichten, aufheben, erheben, erigo.
Издићисе (говорисе и издигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.
Издравити, им, vide оздравити.
Издрети, дерем, издрьо, (Рес. и Срем.) vide издријети.
Издријети, дерем, издрьо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacero. 2) Reißaus nehmen, aufugio.
Издрљанчити, им, v. pf. erschwätzen, abschwätzen, eblandior, emendico.
Издрљати, ам, v. pf. bekritzeln, conscribillo.
Издрмати, ам, v. pf. herausrütteln, excutio.
„Та ево га, мила нено,
гди дрма на врати,
„Издрмао, мила нено,
пола кључанице —
Издробити, им, v. pf. zerbröckeln, comminuo.
Издрпати, ам, v. pf. zerfetzen, lacero, lanio.
Издупсти, убем, v. pf. aushöhlen, excavo.
Изелица, f. (Рес. и Срем.) vide изјелица.
Изести, едем и изем, (Рес. и Срем.) vide изјести.
Изестисе, едемсе и платисе, (Рес. и Срем.) vide изјестисе.
Изждребити, им, vide иждребити.
Изждребитисе, бесе, vide иждребитисе.
Изждријебити, им, vide иждријебити.
Изждријебитисе, бесе, vide иждребитисе.
Изженити, им, vide иженити.
Изженитисе, имосе, vide иженитисе.
Изжимање, n. vide ижимање.
Изжимати, ам, vide ижимати.
Изигравање, n. 1) das Gewinnen durch Spiel, lucrum ex lusu. 2) das Ausspielen, Vollenden des Spiels, absolutio ludi.
Изигравати, ам, v. impf. 1) erspielen, ludendo acquiro. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
Изиграти, ам, v. pf. 1) erspielen, ludendo lucror. 2) zu Ende spielen, absolvo ludum.
Изигратисе, амсе, v. r. pf. 1) sich ausspielen, satis lusisse. 2) sich austanzen, satis saltasse.
Изискати, иштем, v. pf. erlangen, acquiro.
Изискатисе, иштемсе, v. r. pf. einer Bitte Gewährung erlangen, voti fio compos.
Изићи, изиђем (и изидем), v. pf. 1) ausgehen, exeo, egredior. 2) ausbrechen (von einem Exantheme), erumpo.
Изјаати, јашем, vide изјати.
Изјавити, им, v. pf. н. п. овце, hinausleiten (die Heerde), educo:
„И изјави на планину стадо —
Изјагњити, им, v. pf. werfen, pario (von Schafen) enitor: ова је овца изјагњила те све овце; је си ли ти твоје овце изјагњио (aufziehen)?
Изјагњитисе, њесе, v. r. pf. т. ј. овце, werfen (von mehrern Schafen), pario.
Изјадитисе, имсе, v. r. pf. sich ausklagen, ausjammern, querelis levor, recreor.
Изјаловити, им, v. pf. gelt machen (durch Verletzung), sterilem reddo.
Изјаловитисе, имсе, v. r. pf. gelt werden, sterilis fio.
Изјањити, им, vide изјагњити.
Изјањитисе, њесе, vide изјагњитисе.
Изјати, јашем, v. pf. 1) hinan reiten, den Berg hinanreiten, ascendo equo montem. 2) vide projaтиi 2. 3) zu Schanden reiten ein Pferd, equitando pessumdo.
Изјаукати, учем, v. pf. erklagen erheulen, exululo, ululatu acquiro.
Изјаукатисе, учемсе, v. r. pf. sich ausheulen, ululando defessus sum.
Изјебати, бем, v. pf. diffutuo.
Изједипогача, m. (im Scherz) der Pogatscha-Verzehrer, fruges consumere natus (?): ти зи један изједипогача! један испичутура!
Изјелица, f. (Ерц.) 1) der Vielfraß, gulo. 2) der Abfresser, devorator:
„Нит' су ради Турци изјелице —
Изјести, јебем, vide изјебати.

Ѝзјести, једем (и изијем), v. pf. (Ерц.) aufessen, auffressen, devoro.
Ѝзјестисе, једемсе (и изијемсе), v. r. pf. (Ерц.) sich abfressen (vor Aerger, Kummer), devoror ira.
Изју́рити, им, v. pf. herausjagen, expello.
Изла́гање, n. das Ausladen, Herauslegen, expositio.
Изла́гати, лажем, v. pf. ablügen, ementior.
Излагати, лажем, v. impf. herauslegen, expono.
Изла̀гатисе, лажемсе, v. r. pf. sich auslügen, satis mentitum esse.
Ѝзлажѐње, n. das Ausgehen, exitus.
Ѝзлазити, им, v. impf. 1) ausgehen, exeo 2) ausbrechen, erumpo.
Ѝзлајати, јем, v. pf. abbellen, elatro.
Ѝзлајатисе, јемсе, v. r. pf. sich ausbellen, sat latrasse (auch fig.)
Изла̀нутисе, немсе, v. r. pf. sich entfahren lassen (ein Wort), sino mihi elabi.
Излѐжатисе, жимсе, v. r. pf. sich sattliegen, sat cubuisse.
Изле́мати, ам, (Рес. и Срем.) vide излијемати.
Изле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide излијетање.
Изле́тати, лећем, (Рес. и Срем.) vide излијетати.
Излѐтети, тим, v. pf. (Рес.) ausfliegen, evolo.
Излѐтити, им, v. pf. (Срем.) ausfliegen, evolo.
Излѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) ausfliegen, evolo.
Изле́ћи, лежем, v. pf. ausbrüten, pullos excludo.
Изле́ћисе, лежемсе, v. r. pf. ausgebrütet werden, excludor.
Изле́чити, им, (Рес. и Срем.) vide излијечити.
Изле́читисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide излијечитисе.
Изли́вање, n. (Срем.) vide излијевање.
Изли́вати, ам, (Срем.) vide излијевати.
Изли́затисе, лижемсе, v. r. pf. sich abreiben (vom Tuche), deteror.
Излијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Ausgießen, effusio.
Излијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Излијѐмати, ам, v. pf. (Ерц.) zerschlagen, contundo.
Излијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Ausfliegen, evolatio.
Излијѐтати, јећем, v. impf. (Ерц.) ausfliegen, evolo, evolito.
Излијѐчити, им, v. pf. (Ерц.) heilen, sano, medeor.
Излијѐчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) geheilt werden, sanor.

Изли̏стати, ам, v. pf. sich belauben, effrondeo.
Ѝзлити, лијем, v. pf. ausgießen, effundo.
Изло́жити, им, v. pf. 1) durch Legen verbrauchen, consumo imponendo (ligna super foco). 2) herauslegen (die Waare), expono.
Изло̀кати, лочем, v. pf. н. п. вода пут, ausfressen, auslecken, exedo.
Изло̀мити, им, v. pf. zerbrechen, frango.
Изло̀митисе, имсе, v. r. pf. zerbrechen, frangor.
Излу́дити, им, v. pf. преварити кога, übertölpeln, circumvenio.
Излу́дитисе, имсе, v. r. pf. sich übertölpeln lassen, circumvenior.
Излу́пати, ам, v. pf. 1) vide издеветати. 2) zerschlagen (Geschirr, Nüsse), frango, effringo.
Изљу́бити (ижљубити?), им, v. pf. der Reihe nach abküssen, exosculor aliam ex alia.
Изљу́битисе (ижљубитисе?), имсе, v. r. pf. sich der Reihe nach abküssen, exosculari se invicem.
Ѝзмак, m. in der Redensart: на измаку, beim Abzug (z. B. des Winters), decedente.
Изма̀кнути, нем, vide измаћи.
Изма̀кнутисе, немсе, vide измаћисе.
Изма́лање, n. das Hervorkommen (hinter dem Berge), apparitio.
Изма́лати, ам, v. impf. hervorzeigen, promo.
Изма́латисе, амсе, v. r. impf. hervorkommen, sich zeigen, appareo, promineo.
Ѝзмалена (из малена), von Kindheit an, a puero.
Изма́мити, им, v. pf. herauslocken, ablocken, elicio.
Изма̀ћи (говорисе и измакнути), макнем, v. pf. 1) wegrücken, removeo. 2) ablocken, elicio, extorqueo. 3) измаче, er läuft davon, aufugit.
Изма̀ћисе (говорисе и измакнутисе), макнемсе, v. r. pf. wegrücken, removeor; измаче се коњ из руке, entwindet sich, extorquetur.
Изма́цити, ци, v. pf. werfen (von der Katze), pario.
Изма́цитисе, цесе, v. r. pf. т. ј. мачке, werfen (von mehrern Katzen), pario.
Ѝзмеђу, zwischen, von einem zum andern, inter: између нас (mit dem gen.)
Ѝзмена, f. (Рес и Срем.) vide измјена.
Изме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide измијенити.

Измѐнитисе, имсе̑, (Рес. и Срем.) vide измијенитисе.

Измењи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide измјењивање.

Измењи́вати, њујем, (Рес. и Срем.) vide измјењивати.

Ѝзмерити, им, (Рес. и Срем.) vide измјерити.

Измѐсти, метем, v. pf. hinauskehren, everro.

Ѝзмет, m. 1) der Ausschuß (das Schlechteste), rejiculum. 2)* die Frohne, Bedienung, servitus: отишао на измет; чини му измет.

Ѝзметак, тка, m. der Ausschuß, rejiculum.

Измѐта̑ње, n. 1) das Auswerfen, ejectio. 2) das Ausschießen, rejectio. 3) das Einweben bunter Farben, intexio.

Измѐтати, мећем, v. impf. 1) auswerfen, ejicio. 2) ausschießen, rejicio. 3) einweben, intexo.

Измѐтатисе, ећесе, v. r. impf. 1) sich werfen (vom Holze), rejici. 2) ausarten, degenero, cf. изврћисе.

Ѝзметнути, нем, v. pf. 1) abfeuern, emitto (jaculum) e tormento. 2) ausschießen, rejicio.

Ѝзметнутисе, немсе, v. r. pf. vide изврћисе.

Измѐћа̑р *, vide слуга.

Ѝзмече, чета, n. jaгње, што се извади из овце кад је вук закоље (по жене остављају лијека ради), der Ausschnittling (ein Lamm, das aus einem vom Wolfe tödtlich verwundeten Schafe geschnitten worden), fetus oviculae exsectus. cf. вукојединa.

Измѐшати, ам, (Рес. и Срем.) vide измијешати.

Изми́вање, n. das Waschen (des Kopfes), ablutio capitis.

Изми́вати, ам, v. impf. den Kopf auswaschen, lavare caput.

Изми́ватисе, амсе, v. r. impf. sich den Kopf auswaschen, lavor caput.

Измијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) wechseln, muto.

Измијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ändern, mutor.

Измијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) vermischen, commisceo. 2) umrühren (den Topf), permisceo.

Изми́лање, n. 1) das Hervorzeigen, adparitio. 2) das zu Ende Mahlen, permolitio.

Изми́лати, ам, v. impf. 1) hervorzeigen, promo. 2) zu Ende mahlen, permolo.

Изми́латисе, амсе, v. r. impf. 1) sich hervorzeigen, promineo, appareo. 2) zu Ende gemahlen werden, permolor.

Изми́лети, лим, v. pf. (Рес.) ⎫
Изми́лити, им, v. pf. (Срем.) ⎬ herauskriechen, prorepo
Изми́љети, лим, v. pf. (Ерц.) ⎭
(z. B. раци из торбе).

Ѝзмислити, им, v. pf. што, erdenken, excogito.

Ѝзмити, мијем, v. pf. den Kopf waschen, lavo caput.

Ѝзмитисе, мијемсе, v. r. pf sich den Kopf waschen, lavor caput.

Ѝзмица̑ње, n. das Wegrücken, remotio.

Ѝзмицати, мичем, v. impf. wegrücken, removeo.

Ѝзмицатисе, мичемсе, v. r. impf. wegrücken, removeor.

Измицàуз! interj. (scherzhaft) auf und davon! fugam!

Измишља́вање, n. das Erdenken, excogitatio.

Измишља́вати, ам, v. impf. aussinnen, excogito.

Изми́шљало, m. ein Spintisirer, excogitator.

Изми́шљање, n. vide измишљавање.

Изми́шљати, ам, vide измишљавати.

Измјена, f. (Ерц.) die Ablösung der Wache, succedentes excubiae.

Измјењи́вање, n. (Ерц.) die Abänderung, mutatio.

Измјењи́вати, њујем, v. impf. (Ерц.) ändern, muto.

Ѝзмјерити, им, v. pf. (Ерц.) ausmessen, abwägen, metior, pendo.

Ѝзмлавити, им, vide излијемати.

Измла́тити, им, v. pf. zerdreschen, contundo.

Измо̀лити, им, v. pf. 1) erbitten, impetro. 2) hervorzeigen, promo.

Измо̀литисе, имсе, v. r. pf. 1) sich etwas erbitten, impetro. 2) sich hervorzeigen, hervorkommen, prodeo, promineo.

Ѝзмоловати, лујем, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) mahlen, depingo, н. п. човека, собу, цркву.

Ѝзмрвити, им, v. pf. zerbröseln, perfriare.

Измр̀љати, ам, v. pf. besudeln, conspurco.

Ѝзмусти, музем, v. pf. ausmelken, emulgeo.

Ѝзмучити, им, v. pf. abquälen, discrucio.

Ѝзнад, von oben herab, de: проће изнад куће; оде изнад града; пролеће изнад мене.

Изна̏јприје (из најприје), anfänglich, a principio, primitus.

Изна̏лазити, им, v. pf. auftreiben, invenio.

Изнаме̏тати, мећем, v. pf. aufdringen, obtrudo.

Изнаðити, им, vide изналазити.
Изна́ћи, ађем, v. pf. ausfindig machen, invenio (omnia quae commisisti).
Изнѐверити, им, (Рес. и Срем.) vide изневјерити.
Изнѐвјерити, им, v. pf. (Ерц.) кога, verrathen, treulos an einem handeln, prodo.
Изнемоћи, могнем, v. pf. schwach werden, debilitor.
Изненáда, unverhofft, ex insperato.
Изнѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide изнијети.
Изнѐтисе, несемсе, (Рес. и Срем.) vide изнијетисе.
Изнијети, несем, изнијо (изнијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) heraustragen, effero. 2) austragen, unter die Leute bringen, effero in vulgus.
Изнијетисе, несемсе, изнијосе (изнијеласе, лосе), v. r. pf. н. п. кокош, sich auslegen, alle Eyer gelegt haben, edidisse ova omnia.
Изникао, кли, f. das Aufgesprossene, germen.
Изнићи (говорисе и изникнути), никнем, v. pf. aufsprießen, germino.
Изницање, n. das Aufsprießen, germinatio.
Изницати, ничем, v. impf. aufsprießen, germino.
Изнова (из нова), von neuem (z. B. aufbauen), denuo, ab integro.
Износ, m. das Abtragen, detritio: добро сукно за износ, für die Strapaze.
Износак, ска, m. мало jaje, што кокош снесе на послѣетку, кад већ оће да престане носити, das letzte Ey, ehe die Henne zu legen aufhört, ovum postremum gallinae.
Изнòсити, им, v. impf. heraustragen, exporto, effero.
Изношѐње, n. das Heraustragen, elatio, exportatio.
Изну́тра, inwendig, intus.
Изнутрица, f. die innerliche Krankheit, morbus internus.
Изоби́ла, überflüßig, im Ueberflusse, affatim.
Изобилан, лна, но, überschwenglich, reichlich, abundans.
Изод, m. vide заод 2.
Изо́датисе, амсе, v. r. pf. sich ausgehen, obambulo.
Изокола, rund herum; von der Seite, ex omni parte; ex parte.
Изопа́читисе, имсе, v. pf. verkehrt werden, pervertor.
Изор, m. das Ackergetreid, frumentum aratorium: дао волове под изор, или на изор.
Изо̀рати, рем, v. pf. ausackern, exaro.
Изо̀ставити, им, v. pf. auslassen, weglassen, omitto, н. п. дебело jер.
Изо̀стављâње, n. das Auslassen, omissio.
Изо̀стављати, ам, v. impf. weglassen, omitto.
Изо̀стаjâње, n. das Ausbleiben, absentia.
Изостаjати, jем, v. impf. ausbleiben, absum.
Изо̀стати (говорисе и изостанути), танем, v. pf. ausbleiben, absum.
Изо̀штрити, им, v. pf. ausschleifen, ausschärfen, exacuo.
Изо̀штритисе, имсе, v. r. pf. sich abschleifen, expolior, witziger werden, exacuor.
Изра̀внати, ам, v. pf. } ausgleichen, ebnen, complano, exaequo.
Изра́внити, им, v. pf. }
Изра́дити, им, v. pf. erarbeiten, labore acquiro.
Израђи́вање, n. das Erarbeiten, acquisitio per laborem.
Израђи́вати, ђуjем, v. impf. erarbeiten, laborando acquiro.
Изра́кнутисе, немсе, v. r. pf. sich ausräuspern, exscreo.
Изранити, им, v. pf. durch und durch verwunden, vulneribus conficio.
Изра́нити, им, v. pf. ernähren, alo.
Израњи́вање, n. das Ernähren, sustentatio.
Израњи́вати, њуjем, v. impf. ernähren, sustento.
Изра̂стао, сли, f. das Hervorgewachsene, quod excrevit.
Изра́сти, стем, v. pf. herauswachsen, excresco.
Изрѐбар, } von der Seite, a latere.
Изрѐбра, }
Изрѐђати, ам, v. pf. ordnen, reihen, dispono.
Изрезак, ка, m. der Ausschnitt, segmentum.
Изрезати, режем, v. pf. 1) herausschneiden, exseco. 2) verschneiden, concido.
Изрези́вање, n. das Ausschneiden, exsectio.
Изрези́вати, зуjем, v. impf. ausschneiden, exseco.
Изрѐком, (Рес. и Срем.) vide изриjеком.
Изрескати, ам, v. pf. zerschnitzeln, discindo.
Изрѐћи, речем (говорисе и изрекнем), v. pf. aussprechen, eloquor.
Изрѐћисе, речемсе (говорисе и изрекнемсе), v. r. pf. sich verreden, dico quod nolim dixisse.
Изрешѐтати, ам, v. pf. zerlöchern, per-

foro: сав барјак изрешетала тане-
та.

Изри̏гати, ам, v. pf. } ausrülpsen, eructo.
Изригнути, нем, v. pf. }

Изријеком, (Ерц.) bei seinem eigentlichen Namen, z. B. von obscönen Gegenständen, vocabulo proprio v. g. si penem dicas.

Изрити, ријем, v. pf. 1) auswühlen, eruo. 2) zerwühlen, ruendo corrumpo.

Изрод, m. der Auswurf, das Ausgeartete, degener.

Изро̀дити, им, v. pf. (in Menge) erzeugen, zur Welt bringen, gigno.

Изро̀дитисе, имсе, v. r. pf. ausarten, degenero.

Изро̀нити, им, v. pf. herabrollen (wie die Erde des steilen Ufers), defluo.

Изро̀сити, им, v. pf. bethauen, rore madefacio.

Изро̀ситисе, имсе, v. r. pf. sich bethauen, rore humector.

Изру̀жити, им, v. pf. ausschimpfen, conviтiis obruo.

Изручи́вање, n. das Ausleeren, vacuefactio.

Изручи́вати, чујем, v. impf. ausleeren, vacuefacio.

Изру̀чити, им, v. pf. ausleeren, vacuefacio.

Изу̀вање, n. das Ausziehen, Ausschuhen, excalceatio.

Изу̀вати, ам, v. impf. ausschuhen, excalceo.

Изу̀ватисе, амсе, v. r. impf. sich ausschuhen, excalceor.

Изун *, m. vide допуштење.

Изу̀стити, им, v. pf. aussprechen, eloquor:
„То изусти, а душу испусти —

Изути, зујем, v. pf. ausschuhen, excalceo.

Изутисе, зујемсе, v. r. pf. sich ausschuhen, excalceor.

Изу̀чити, им, v. pf. 1) auslernen, edisco. 2) auslehren, edoceo.

Изша́рати, ам, vide ишарати.

Изшетати, ам, vide ишетати.

Изшибати, ам, vide ишибати.

Изшо̀кчити, им, vide ишокчити.

Изшо̀кчитисе, имсе, vide ишокчитисе.

Изштѐнитисе, vide иштенитисе.

Изштепити, им, v. vide иштепити.

Изшти́пати, ам, vide иштипати.

Иа̀! ey, ey! interj. mirantis.

Ију̀! Juchhe! io!

Ика, m. (Рес. и Срем.) vide Ико.

Ика, f. hyp. v. Ивана.

Икад (и кад), irgendwann, je, aliquando, cf. игда.

Ика̑ко, auf irgend eine Art, aliquo modo.

Ико, m. (Ерц.) dim. v. Илија.

Ико (и ко), икога, irgend wer, quisquam: ако и ко дође (доћи ћу и ја), si quis.

Икоји (и који), којега, irgend welcher, quisquam.

Иколико (и колико), irgend eine Menge, nur etwas, aliquantum.

Икона, f. ein Heiligenbild, icon (εἰκών).

Ико̀нија, f Frauenname, nomen feminae (Iconia).

Иконица, f. dim. v. икона.

Ико̀нос, m. die Leiste an der Wand, die dem Heiligenbilde zum Fußgestelle dient, iconophorus (?).

Икра, f. der Fischrogen, ova piscium, cf. мријест.

Ила̑л *, m. der Ohrlöffel, auriscalpium.

Или, oder, aut: или ја, или ти, entweder ich, oder du, aut ego, aut tu. cf. али, ја̀, јали.

Илија, m. (ΗΛΙΑΣ) Elias, Elias.

Или̑јнскӣ, ка, ко, н. п. мјесец (der July), Elias=, Eliae.

Или̑јца, m. dim. v. Илија.

Или̏нка, f. Frauenname, nomen muliebre (von Elias ins femininum movirt).

Илинча, f. (cт.)
„Барјак од илинче —

Илити, (или ти), vide или.

Илица *, f. das warme Bad, thermae. cf. топлица.

Илиџа̑р, m. der Bader, balneator.

Илиџа̑рев, ва, во, } Baders=, balneatoris.
Илиџа̑ров, ва, во, }

Илка, f. der Frauenname, von Elias, nomen feminae.

Иловача, f. der Letten, argilla.

Илок, m. Dorf und Schloß an der Donau in Slavonien, arx Slavoniae. Илочанин, човек из Илока. Илочкӣ, ка, ко, von Илок.

Иљада, f. ein Tausend, mille.

Иљада̑р, m. einer, der Tausende besitzt, homo mille numorum (dives).

Иљадитисе, десе, v. r. impf. н. п. овце, vertausendfachen, auf tausend anwachsen, augeri millies:
„Трипут му се иљадиле овце —

Иљадица, f. dim. v. иљада.

Иљађе̏ње, n. das Vermehren zu tausenden, incrementum milliarium.

Иман *, m.
„А тако ми дина и имана —

Има̑ње, n. das Haben, habere.

Има́ње, n. 1) die Habe, habentia, facultates. 2) (по Бачкој) овце, die Schafe, oves.

Имати, ам, v. impf. haben, habeo.

Иматисе, амсе, v. r. impf. sich stehen, reditus habeo (uberes aut tenues).

Имбреме, f. pl. die Heftel (am Hemde), fibulae.

Име, мена, n. der Name, nomen.
Именовање, n. das Nennen, nominatio.
Именовати, нујем, v. impf. u. pf. nennen, nomino.
Именце, in der Redensart: по именце, namentlich, nominatim, nomine tenus.
Имењак, m. der Namensbruder, ejusdem nominis homo.
Имењака, f. die Namensschwester, ejusdem nominis femina.
Имењаков, ва, во, des Namensbruders.
Имућ, ћа, ће, } vermöglich, dives.
Имућан, ћна, но, }
Инако (cm.), anders, aliter:
„Је ли тако, да ни је инако? —
Инат *, m. 1) der (Wort-) Streit, contentio. Од ината не ма горега захамта. 2) der Trotz, contemtus: за инат, zum Trotze.
Инатитисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, zanken, contendo, litigo.
Инаћење, n. das Zanken, contentio.
Иначе, sonst, alias, sin minus. cf. онако.
Инаџија *, m. der Zänker, litigiosus.
Индат *, m. die Hülfe (Hülfstruppen), auxilia: отишао му у индат; дошао му Индат;
„Сад ће нама лијеп индат доћи,
„Вићећете јада од Турака —
„Ваља дават' индат у Лозницу —
Инди*, also, demnach, igitur, itaque, ergo. cf. дакле.
Инђа, f. hyp. v. Инђија 2.
Инђија, f. 1) Indien, India:
„Из Инђије, из земље проклете —
2) Frauenname, nomen feminae.
Ино, (cm.) anders, aliud (cf. друкчије):
„На ино се њему не могаше —
auf eine andere Art, alio modo.
Инокосан, сна, но, einzeln, einsam, d. i. ohne andere verwandte Familienhäupter, bloß mit seinem Weib und Kind im Hause, sine cognatis, cum sola uxore et liberis degens.
Иноча, f. } (cm.) друга жена, die Nebenfrau, zweite Frau
Иночица, dim. } (neben der ersten), uxor altera:
„Нека буде сестри иночица —
Интерес, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) 1) das Interesse, d. i. die Zinsen, fenus. 2) Interesse, d. i. Nutzen, fructus. cf. добит.
Интов, m. die Kutsche, pilentum.
Интригант, m. der Intrigant, artifex (malis artibus utens). Ова је ријеч (с интригама заједно) дошла у Србију прошавшије година.
Интриге, f. pl. die Intrigen, Ränke, artes (malae). cf. плетке.
Инћар *, m. die Abschwörung (einer Schuld), abjuratio debiti: ударио у инћар.
Инћарење, n. das Abschwören, abjuratio
Инћарити, им, v. impf. abschwören, abjuro.
Инџијел *, m. } das Evangelium, evangelium (ist der Koran gemeint):
Инџил, m. }
„К нама брже оџе и ваизи!
„Понесите књиге инџијеле —
„Ја сам глед'о у нашем инџилу —
Иње, n. eine Gattung Reif (Rauhreif), pruinae genus.
Иоле (и оле), nur etwas, nur ein wenig, aliquantillum: да зна иоле; да има иоле памети; да је иоле вруће.
Ира, f. gegerbte Schafshaut, pellis ovilla depilis.
Ис! } interj. Laut, um die Schafe vor sich
Иса! } zu treiben, sonus agentis oves.
Исаило, m. Isaias, Isaias.
Исак, m. Isaak, Isaacus.
Исе, сета, n. der Theil, der Antheil, portio.
Исевање, n. (Рес. и Срем.) vide исијевање.
Исевати, ам, (Рес. и Срем.) vide исијевати.
Исевци, вака, m. pl. (Рес. и Срем.) vide исјевци.
Исејати, јем, (Рес. и Срем.) vide исијати.
Исек, m. vide исечак.
Иселити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
Иселитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, emigro, sedem muto.
Исељавање, n. das Uebersiedeln, emigratio.
Исељавати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
Исељаватисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, muto sedem.
Исећи, исечем, (Рес. и Срем.) vide исјећи.
Исецање, n. (Рес. и Срем.) vide исјецање.
Исецати, ам, (Рес. и Срем.) vide исјецати.
Исецати, ам, (Рес. и Срем.) vide исјецати.
Исечак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide исјечак.
Исијати, јем, v. pf. (Ерц.) aussieben, percribro.
Исијевање, n. (Ерц.) das Durchsieben, percribratio.
Исијевати, ам, v. impf. (Ерц.) aussieben, percribro.
Исјецање, n. (Ерц.) das Aushauen, excisio.
Исјецати, ам, v. impf. (Ерц.) aushauen, excido.

Исисати, ам (и иситем), v. pf. aussaugen, exsugo.
Иситнити, им, v. pf. zerkleinen, comminuo.
Исјевци, вака, m. pl. (Ерц.) оно брашно, што се по други пут исијева (на рјеђе сито) из мекиња, das Nachgesiebte, farina secunda (?).
Исјек, m. vide исјечак.
Исјећи, исијечем, v. pf. (Ерц.) 1) aushauen, excido, н. п. челе, тиће. 2) zerhauen, disseco.
Исјецати, ам, v. pf. (Ерц.) zerhauen, disseco.
Исјечак, чка, m. (Ерц.) од печена брава, или од козе, оно између бутова и ребара, das ausgehauene Stück eines gebratenen Lamms von der Hüfte bis zu den Rippen, pars exsecta agni assati: тај се рани исјечцима.
Исказати, кажем, v. pf. ausreden, zu Ende sprechen, omnia dixisse.
Искајатисе, јемсе, v. r. pf. genug bereuen, satis doleo: кајемсе, не могу се искајати.
Искакање, n. das Ausspringen, exsultatio (?).
Искакати, качем, v. impf. ausspringen, exsilio.
Искалити, им, v. pf. m. j. срце на коме, abkühlen, den Muth kühlen, expleo animum.
Искаљати, ам, v. pf. mit Koth beschmutzen, luto foedo.
Искамкати (искамкати), ам, v. pf. abjammern, elamentor.
Искање, n. das Begehren, Verlangen, petitio.
Искап, cf. на искап.
Искапати, пље, v. pf. austropfen, austräufeln, exstillo: очи ми искапале!
Искапити, им, v. pf. ausschlürfen (bis zum letzten Tropfen), exsorbeo.
Искапљивање, n. das Ausschlürfen, exsorptio.
Искапљивати, љујем, v. impf. bis auf den letzten Tropfen austrinken, exsorbeo.
Искарати, ам, v. pf. ausschelten (österr. ausgreinen), objurgo.
Искати, иштем (у Босни по варошима ишћем), v. impf. verlangen, peto.
Искатисе, иштемсе (у Бос. по вар. ишћемсе), v. r. impf. um Erlaubniß bitten, sich erbitten, peto.
Искварити, им, v. pf. verderben, corrumpo.
Искесити, им, v. pf. m. j. зубе, die Zähne weisen, ringor. Искесио зубе, као лисица на шипак.
Искидати, ам, v. pf. 1) entzwey reißen, rumpo. 2) ђубре, auseinander werfen, disjicio.
Искидатисе, амсе, v. r. pf. bersten, disrumpor, н. п. од смија.
Искилавити, им, v. pf. einen Bruch (im Unterleibe) verursachen, herniam adfero.
Искилавитисе, имсе, v. r. pf. einen Bruch bekommen, herniam accipio.
Искипети, пи, v. pf. (Рес.) } überlaufen (im Sieden), redundo, effluo.
Искипити, пи, v. pf. (Срем.) }
Искипљети, пи, v. pf. (Ерц.) }
Искитити, им, v. pf. aufputzen, exorno.
Исклати, кољем, v. pf. zerbeissen, commordeo: исклали је пси.
Исклијати, ам, v. pf. hervorkeimen, progermino.
Искобељатисе, амсе, v. r. pf. sich herwälzen, expediri.
Искобити, им, v. pf. erahnden, omine consequor, cf. кобити.
Искозити, зи, v. pf. werfen (von Ziegen), pario.
Искозитисе, зесе, v. r. pf. m. j. козе, werfen (von mehrern Ziegen), pario.
Искомадати, ам, v. pf. zerstückeln, in Stücke schneiden, disseco.
Искончати, ам, v. pf. н. п. чарапе, mit Zwirn aussticken, filo pingo.
Ископавање, n. das Ausgraben, effossio.
Ископавати, ам, v. impf. ausgraben, effodio.
Ископати, ам, v. pf. ausgraben, effodio.
Ископнети, ним, v. pf. (Рес.) } н. п. лубеница, zergehen, zerschmelzen, inwendig vertrocknen, exsiccor, dissolvor.
Ископнити, ним, v. pf. (Срем.) }
Ископњети, ним, v. pf. (Ерц.) }
Искоренити, им, (Рес. и Срем.) vide искоријенити.
Искоријенити, им, v. pf. (Ерц.) auswurzeln, eradico.
Искорити, им, v. pf. aushefte (das Federmesser aus dem Hefte drehen).
Искосити, им, v. pf. abreiben, attero.
Искоситисе, имсе, v. r. pf. sich ausreiben (vom Kleide), deteror.
Искочити, им, v. pf. ausspringen, exsilio.
Искрвавити, им, v. pf. bebluten, cruento.
Искрвитисе, имсе, v. r. pf. streiten, so daß Blut fließt, rixas cieo cruentas.
Искренути, нем, vide изврнути.
Искресати, решем, v. pf. н. п. ватру, anschlagen (Feuer), excito ignem.
Искретање, n. vide извртање.
Искретати, рећем, vide извртати.
Искривити, им, v. pf. krümmen, incurvo.

Искривљи́вање, n. das Krümmen, incurvatio.
Искривљи́вати, љујем, v. impf. krümmen, incurvo.
Искри́жати, ам, v. pf. in Scheiben schneiden, disseco, н. п. јабуку, лубеницу, дињу.
Искро̀јити, им, v. pf. н. п. кожу на опуту, die Haut zerschneiden auf Schuhe u. dgl., discindo.
Ѝскрпити, им, v. pf. ausflicken, consarcio:
„Каква му је зелена долама:
„Да искрпи, нова би му била,
„Да измјери, претегли би конци.
Ѝскрснути, нем, v. pf. plötzlich da stehen, repente existo, adsto.
Искр̀стити, им, v. pf. nach einander taufen, baptizo alium ex alio.
Искр̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich insgesammt taufen lassen, baptizari alius ex alio.
Иску́пити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
Ѝскупити, им, v. pf. sammeln, colligo.
Иску́пљање, n. das Sammeln, congregatio.
Иску́пљати, ам, v. impf. sammeln, congrego.
Искупљи́вање, n. das Loskaufen, redemtio.
Искупљи́вати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
Искусу́рити, им, v. pf. alle Rückstände berichtigen, debita residua exsolvo.
Искуца́вање, n. das Losklopfen, Aufklopfen, emotio, quae fit pulsando.
Искуца́вати, ам, v. impf. aufklopfen, pulsando removeo.
Ѝскуцати, ам, v. pf. н. п. чеп, или врањ на бурету, ausklopfen, pulsando removeo.
Ѝскуцкати, ам, dim. v. искуцати.
Искуша́вање, n. vide кушање.
Искуша́вати, ам, vide кушати.
Ѝскушати, ам, v. pf. versuchen, tento.
Искушѐник, m. der Novize, novitius, discipulus.
Ислѐисати*, леише, v. impf. н. п. рана, fließen (von der Wunde, manat (virus e vulnere), cf. тећи.
Испа́вати, ам, v. pf. erschlafen, dormiendo acquiro.
Испа́ватисе, амсе, v. r. pf. sich ausschlafen, satis dormivisse.
Ѝспадање, n. das Herausfallen, elapsus (?).
Ѝспадати, ам, v. impf. herausfallen, excido.
Испа́рати, ам, v. pf. auseinander schneiden, discindo.
Ѝспарити, им, v. pf. abbrühen, aqua fervida eluo.
Ѝспаритисе, имсе, v. r. pf. sich im Bade, oder beim Feuer erwärmen, calefio.
Ѝспасти, испаднем, v. pf. herausfallen, excido, elabor.
Ѝспевати, ам, (Рес. и Срем.) vide испјевати.
Ѝспеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide испјеватисе.
Испердашити, им, v. pf. 1) bei den Kirschnern: ein Fell ausziehen, dehnen, extendo. 2) sensu obscoeno: effutuo.
Ѝспек, m. Kesselzins (?), portio sicerae pro commodato lebete ad cremandam siceram.
Испѐти, пењем (и испнем), v. pf. in die Höhe heben, elevo.
Ѝспетисе, пењемсе (и испнемсе), v. r. pf. hinaufgehen, klettern, ascendo.
Испѐћи, печем, v. pf. 1) backen, pinso, н. п. љеб. 2) braten, asso, н. п. јагње, ћурку. 3) ракију, brennen, cremo.
Испи́јање, n. das Austrinken, ebibitio.
Испи́јати, ам, v. impf. austrinken, epoto.
Испи́рање, n. das Auswaschen, Ausspülen, ablutio.
Испи́рати, ам, v. impf. auswaschen, lavo.
Испи́рача, f. крпа, што се њом испира што (н. п. пушка), der Wischfetzen, Wischhader, Wischlappen, lacinia ad abstergendum.
Испѝрлати, ам, vide ишћерати.
Испирли́тати, ам, v. pf. erhaben weben, texendo pingo. cf. изметати.
Испи́сати, пишем, v. pf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, wegstreichen, deleo. 3) verschreiben, verbrauchen, consumo scribendo.
Испи́сатисе, пишемсе, v. r. pf. 1) machen, daß man abgeschrieben wird, deleor. 2) sich satt schreiben, sat scripsisse.
Исписи́вање, n. 1) das Herausschreiben, exscriptio. 2) das Abschreiben, deletio.
Исписи́вати, сујем, v. impf. 1) herausschreiben, exscribo. 2) abschreiben, deleo.
Исписи́ватисе, сујемсе, v. r. impf. sich abschreiben lassen, deleri.
Ѝсписна̑, f. die Abschreibgebühr, pecunia deletoria, quae datur scribae, ut soluto tributo nomen tributarii deleat — in codice debentium. Погодио некакав човек с арачлијом да отпрди арач, т. ј. да прдне засопце 112 пута (за сваку пару по један пут). Кад наврши 112 пута, а он онда одадре још једном по добро; а арачлија га запита: „Зашто то?“ а он одговори: „Ово ћати исписна.“

Испи́тати, ам, v. pf. erfragen, exquiro.

Ѝспити, пијем, v. pf. austrinken, ebibo.

Испити́вање, n. das Erforschen, exquisitio.

Испити́вати, тујем, v. impf. erforschen, exquiro.

Ѝспичутура, m. (im Scherz) der Tschutura = Austrinker, potor. cf. изједипогача.

Испиша́вање, n. das Auspissen, emínctio.

Испиша́вати, ам, v. impf. auspissen, emingo.

Испи̏шати, ам, v. pf. auspissen, emingo.

Ѝспјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) aussingen, absolvo cantum. 2) ersingen, cantu adquiro.

Ѝспјеватисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich aussingen, sat cecinisse.

Ѝсплазити, им, v. pf. т. ј. језик, hervorrecken, zum Munde hinausstecken (die Zunge), exsero, protendo linguam.

Испла́кати, лачем, v. pf. н. п. уста, ausspülen, eluo.

Ѝсплакати, лачем, v. pf. erweinen, flendo acquiro.

Ѝсплакатисе, чемсе, v. r. pf. sich ausweinen, flendi finem facio, sat flevi.

Исплаки́вање, n. 1) das Erweinen, acquisitio per fletum. 2) das Ausweinen, finis flendi.

Исплаки́вати, кујем, v. impf. 1) erweinen, fletu acquiro. 2) ausweinen, desino flere.

Испла́тити, им, v. pf. кога, коме, auszahlen, exsolvo.

Исплаћи́вање, n. das Auszahlen, solutio.

Исплаћи́вати, ћујем, v. impf. auszahlen, solvo.

Исплѐсти, летем, v. pf. flechten, plecto.

Ѝспливати, ам, v. pf. herausschwimmen, enato.

Испло̀вити, им, vide испливати.

Испљу́вање, n. das Ausspeyen, exspuitio.

Испљу́вати, ам, v. impf. } ausspeyen, exspuo.
Испљу̀вати, љујем, v. pf. }
Ѝспљунути, нем, v. pf. }

Ѝсповѣд, f. (Рес. и Срем.) vide исповјед.

Исповѣ́дање, n. (Рес. и Срем.) vide исповиједање.

Исповѣ́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide исповиједати.

Исповѣ́датисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исповиједатисе.

Испо̀вѣдити, им, (Рес. и Срем.) vide исповједити.

Ѝсповѣст, f. vide исповед.

Испо̀видити, им, (Срем.) vide исповиђети.

Испо̀виђети, видим, (Ерц.) vide исповједити.

Испо̀виђетисе, видимсе, (Ерц.) vide исповједитисе.

Испови́јатисе, јасе, v. r. pf. sich winden, volvi:
„Ситна се трава исповијала
„Дол' по игришту, по девојачком —

Ѝсповијед, f. (Ерц.) die Beichte, confessio.

Исповијѐда̂ње, n. (Ерц.) 1) das Beichten, confessio. 2) das Beichte hören.

Исповијѐдати, ам, v. impf. (Ерц.) Beichte hören, auscultor confessionem.

Исповијѐдатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) beichten, confiteor.

Ѝсповијест, f. (Ерц.) vide исповијед.

Испо̀вједити, им, v. pf. (Ерц.) einmal Beichte hören, audio confessionem.

Испо̀вједитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) einmal beichten, confiteor.

Испо̀ганити, им, v. pf. verunreinigen, polluo.

Испо̀ганитисе, имсе, v. r. pf. sich besudeln (vom Kinde das sich bekackt), concacare se.

Ѝспод, von unten weg, ab imo, desub.

Испола̀каније, n. (komisch = satyrisch im Geiste der Mönchssprache von исплакати), das Ausschwemmen, Ausspülen des Mundes, mit einem Glase Wein, bei großen Tafeln, nachdem man bereits aufgestanden, und sich die Hände gewaschen hat, elutio: не ма вина ни за исполаканије; дајде још једну (чашу) за исполаканије.

Испо̀редити, им, v. pf. an die Seite stellen, comparo.

Испо̀редитисе, имсе, v. r. pf. с ким, sich in eine Reihe stellen mit einem, comparo me.

Испо̀рити, им, v. pf. ausweiden, exentero.

Испо̀ститисе, имсе, v. r. pf. ausfasten, sich zerfasten, jejunio absumi.

Ѝсправа, f. das Recht zu etwas, die Bewilligung der Regierung, jus scriptum rei faciendae: донијо исправу из Цариграда да понови (или да начини изнова) намастир.

Ѝсправити, им, v. pf. gerade richten, corrigo.

Ѝсправља̂ње, n. das Geraderichten, correctio.

Ѝсправљати, ам, v. impf. gerade richten, corrigo.

Ѝспра̂вно, recht, recte.

Испражњи́вање, n. das Ausleeren, evacuatio.

Испражњивати, њујем, v. impf. ausleeren, evacuo.
Испразнити, ним, v. pf. ausleeren, evacuo.
Испрасити, си, v. pf. werfen (von der Sau), pario.
Испраситисе, сесе, v. r. pf. m. j. крмаче, werfen (von mehrern Säuen), pario.
Испрати, исперем, v. pf. auswaschen, eluo.
Испратити, им, v. pf. hinaus begleiten, comitor.
Испратња, f. der Abschied, das Geleite auf den Weg, salutatio (osculum, verbera) viatica.
Испраћање, n. das Hinausbegleiten, comitatio discedentis.
Испраћати, ам, v. impf. hinausbegleiten, comitor discedentem.
Испрашити, им, v. pf. bestäuben, pulvere adspergo.
Испрва, anfänglich, primitus.
Испрдак, тка, m. Erzeugniß des Furzes, crepitus (?): колишно је дијете, као испрдак (österr. der Furzknedel).
Испрдетисе, имсе, (Рес.) } vide испрђетисе.
Испрдитисе, имсе, (Срем.) } vide испрђетисе.
Испрднути, нем, v. pf. ausfarzen, expedo.
Испрђетисе, димсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ausfarzen, expedo.
Испребијати, ам, v. pf. vielfach zerschlagen, contundo.
Испрегнути, нем, vide испрећи.
Испрегризати, ам, v. pf. vielfach zerbeißen, dimordeo.
Испред, vor — hinweg, e conspectu: иди испред мене; прође испред куће; испред Божића.
Испредавати, дајем: v. pf. nach einander ergeben, dedo unum ex alio.
Испредање, n. das Erspinnen, acquisitio nendo.
Испредати, ам, v. impf. erspinnen, nendo acquiro.
Испрезање, n. das Ausspannen, solutio.
Испрезати, режем, v. impf. ausspannen, solvo jugo.
Испрека, (Рес. и Срем.) vide испријека.
Испрекивати, ам, v. pf. insgesammt überschmieden, recudo.
Испрекрштати, ам, v. pf. } nach einander ins Kreuz legen, decusso.
Испрекршћати, ам, v. pf. } nach einander ins Kreuz legen, decusso.
Испреламати, ам, v. pf. nach einander zerbrechen, confringo.
Испресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испресијецати.
Испресијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einandrr zerhauen, disseco unum ex alio.
Испрескакати, скачем, v. pf. кога, einen (im Gespräche) besiegen, zu Schanden reden, überreden, superare sermone.
Испрести, едем, v. pf. erspinnen, nendo acquiro.
Испрећи (говорисе и испрегнути), регнем, v. pf. ausspannen, solvo equos.
Испречати, ам, (Рес. и Срем.) vide испријечати.
Испречитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide испријечитисе.
Испрешивати, ам, v. pf. nach einander zusammen nähen, consuo aliud ex alio.
Испржити, им, v. pf. brennen, rösten, frigo (каву, дијете).
Испржитисе, имсе, v. r. pf. sich verbrennen, aduror.
Исприбадати, ам, v. pf. nach einander anstecken, adfigo unum ex alio.
Исприбијати, ам, v. pf. nach einander anschlagen, adfigo unum ex alio.
Испријека (Ерц), von der Seite, a latere.
Испријечати, ам, v. pf. (Ерц.) н. п. опанке, kreuzweise mit Riemen befestigen, decusso lora.
Испријечити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. пушку на вратима, schief anlehnen (das Gewehr z. B.), adclino.
Испријечитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anstemmen gegen jemand, adnitor in aliquem.
Исприкивати, ам, v. pf. insgesammt anschmieden, accudo.
Испричати, ам, v. r. pf. 1) vorerzählen, enarro. 2) auserzählen, enarro.
Испричатисе, амсе; v. r. pf. sich auserzählen, sat narrasse.
Испришивати, ам, v. pf. insgesammt annähen, adsuo.
Испробадати, ам, v. pf. zerstechen, compungo.
Испровлачити, им, v. pf. nach einander durchziehen (die Fäden, Riemen, Heftel), trajicio.
Испродавати, дајем, v. pf. ganz verkaufen, divendo.
Испрорезивати, зујем, v. pf. insgesammt durchschneiden, discindo.
Испросецати, ам, (Рес. и Срем.) vide испросијецати.
Испросијецати, ам, v. pf. (Ерц.) nacheinander durchschneiden, unum ex alio disseco.
Испросити, им, v. pf. 1) ђевојку, erbitten, erfreien, impetro. 2) erbetteln emendico.
Испросни, на, но, erbeten, precibus

impetratus. Срби приповиједају да само четири патријара треба да буду на земљи, и да се Србски патријар звао пети испросни: зашто су га Срби испросили од оне четворице.
Испу̀зати, испужем, v. pf. 1) hinauskriechen (wie die Kinder), erepo. 2) hinaufklettern, enitor, erepo.
Испу̀нити, ним, v. pf. 1) ausfüllen (z. B. die Stickerey nach innen zu) expleo. 2) erfüllen (den Befehl), impleo, facio satis.
Испу̀нитисе, нимсе, v. r. pf. voll werden, impleor (мјесец, човек у образу).
Испуња́вање, n. das Erfüllen, impletio.
Испуња́вати, ам, v. impf. erfüllen, impleo.
Испу̀пчитисе, имсе, v. r. pf. sich so setzen oder legen, daß der Nabel zu oberst kommt, umbilicum protendo.
Испу̀ст, m. марва нема испуста, hat keinen Platz, um dahin ausgelassen zu werden; дао му испуст, Gelegenheit verschaffen zur Flucht, fugae copiam fecit.
Испу̏стити, им, v. pf. auslassen, dimitto.
Испу̏ститисе, имсе, v. r. pf. sich verwahrlosen, negligo rem meam.
Испу̀цати, ам, v. pf. bersten, rumpor.
Испу̀цатисе, цајусе, v. r. pf. н. п. пушке, топови, sich satt schießen, satis sonuisse (de tormentis):
„Јуче су се пушке испуцале —
Испу́штање, n. das Auslassen, emissio.
Испу́штати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.
Испу́штатисе, амсе, v. r. impf. sich verwahrlosen, negligo me.
Испу̏штити, им, vide испустити.
Испу̏штитисе, имсе, vide испуститисе.
Испу́шћање, n. vide испуштање.
Испу́шћати, ам, vide испуштати.
Испу́шћатисе, амсе, vide испуштатисе.
Иста̑, (ст.) durch poetische Licenz verkürzt, statt од истока, vom Aufgang, ab oriente sole:
„Сјало сунце иста до запада,
„А не сјало ће је моја мајка — —
Иставити, им, v. pf. н. п. лонац, врата, 1) wegstellen, removeo. 2) ausheben (die Thür), evello.
Истављање, n. 1) das Wegstellen, remotio. 2) des Ausheben, avulsio.
Истављати, ам, v. impf. 1) wegsetzen, removeo. 2) Ausheben, avello.
Иста́кање, n. das Ausschenken, effusio.
Иста́кати, тачем, v. impf. ausschenken, effundo.
Иста́кнутисе, немсе, vide истаћисе.
Ѝста̀нчати, ам, v. pf. dünn werden, extenuor (d. i. weniger werden).
Иста̀ћисе (говорисе и истакнутисе) истакнемсе, v. r. pf. sich hervorthun, erbieten zu einer Unternehmung, exsisto.
Истегли́ти, им, v. pf. } ausziehen, dehnen, extendo.
Исте́гнути, нем, v. pf. }
Исте́зање, n. das Ausdehnen, extensio.
Исте́зати, тежем, v. impf. ausdehnen, extenso.
Истека̑р, aufs neue, von vorne, denuo. cf. наново.
Истѐлити, ли, v. pf. kalben, pario.
Истѐлитисе, лесе, v. r. pf. kalben (von mehrern Kühen), pario.
Истерати, ам, (Рес.) и Срем.) vide ишћерати.
Истери́вање, n. (Рес.) и Срем.) vide ишћеривање.
Истери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ишћеривати.
Исте̏ћи, тече, v. pf. auslaufen, effluo.
Ист̏и, идем, vide ићи.
Исти̑, ма, мо, selbst, ipse.
Исти̏ва (исти́ва), f. meerschaumene Pfeife, fistula fumatoria e spuma marina.
Истија (из тија), langsam, leise, lente.
Истина, f. die Wahrheit, veritas.
Истини̑, на, но, } wahrhaft, verax.
Истинити̑, та, то, }
Исти̑нски̑, ка, ко, н. п. истина, wahr, wahrhaft, verissimus, ipsissimus: то је истинска лаж.
Истискивање, n. das Hinausdrücken, extrusio.
Истискивати, кујем, v. impf. hinausdrücken, extrudo, urgeo foras.
Истиснути, нем, v. pf. hinausdrücken, extrudo.
Истицање, n. vide истјецање.
Истицатисе, тичемсе, vide истјецатисе.
Истјеца̂ње, n. (Ерц.) das Hervorthun zu einer That, adparitio, oblatio.
Истјецатисе, тјечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich hervorthun zu etwas, exsisto.
Исто̑ (тако), gerade so, eodem plane modo.
Истовара́вање (истоваривање?), n. das Abladen, deoneratio, exoneratio.
Истовара́вати (истоваривати?), ам, v. impf. abladen, deonero, exonero.
Исто̀варити, им, v. pf. 1) abladen (die Waare), deonero. 2) abladen (den Wagen), exonero.
Исток, m. der Sonnenaufgang, sol oriens, ortus solis.
Истолковати, кујем, v. pf. (по намастирима и у Њемачкој по варошима) verdolmetschen, interpretor.

Йстом, 1) nur, nichts als, nonnisi. 2) erst, primum, demum. cf. тек.
Истопити, им, v. pf. schmelzen, liquefacio.
Источити, им, v. pf. zu Ende schenken, effundo.
Йсточнӣ, на, но, östlich, ab oriente sole.
Истраживање, n. das Zusammensuchen, conquisitio.
Истраживати, жујем, v. impf. zusammensuchen, conquiro.
Йстргати, ам, v. pf. entzwey reißen, rumpo.
Йстргнути, нем, v. pf. entreißen, eripio.
Истребити, им, (Рес. и Срем.) vide истријебити.
Истресање, n. das Ausbeuteln, Ausschütteln, excussio.
Истресати, ам, v. impf. ausbeuteln, excutio.
Истрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Истријебити, им, v. pf. (Ерц.) ausrotten, extermino.
Йстринити, им, v. pf. zerbröckeln, confrio.
Йстрнути, нем, vide утрнути.
Истрошити, им, 1) vide истринити. 2) nach einander verzehren, expendo unum ex alio.
Йстрти, рем, истръо, v. pf. zerreiben, contero.
Истругати, ружем, v. pf. ausschaben, erado.
Йструлити, им, v. pf. verfaulen, putrefio.
Иструнити, им, v. pf. н. п. уш из главе, herausstöbern (mit dem Kamm), expurgo.
Иструнитисе, нисе, v. pf. verloren gehen, perdor (von kleinen Dingen, cf. трун).
Йструнути, нем, vide иструлити.
Истрчавање, n. das Hinauslaufen, excursatio.
Истрчавати. ам, v. impf. hinauslaufen, excurso.
Истрчати, чим, v. pf. hinauslaufen, excurro.
Иступити, им, v. pf. stumpf machen, obtundo.
Истурчити, им, v. pf. nacheinander türkisch machen, facio esse Turcam alium ex alio.
Йстурчитисе, имосе, v. r. pf. insgesammt Türke werden, fidem turcicam amplector unus ex alio.
Истући, тучем, v. pf. 1) zerschlagen, contundo. 2) zerstossen, contundo.
Исукати, исучем, v. pf. herauswinden, evolvo, extraho, н. п. цријева.
Йсус, m. Jesus, Jesus.
Йсусов, ва, во, Jesu, Jesu.
Исцедити, им, (Рес. и Срем.) vide исциједити.
Исцеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide исцјеђивање.
Исцеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide исцјеђивати.
Исцепати, ам, (Рес. и Срем.) vide исцијепати.
Исцепатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide исцијепатисе.
Исциједити, им, v. pf. (Ерц.) ausseihen, excolare.
Исцијепати, ам, v. pf. (Ерц.) zerspalten, discindo, diffindo.
Исцијепатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerrissen haben, lacerata veste sum.
Исцјеђивање, n. (Ерц.) das Ausseihen, excolatio.
Исцјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) ausseihen, excolare.
Итање, n. 1) vide бацање. 2) das Eilen, festinatio.
Йтар, тра, ро, schnell, velox.
Йтати, ам, v. impf. 1) vide бацати. 2) eilen, festino.
Йтац, ица, m. 1) на један итац, auf Einmal, im Nu, repente. 2) један итац барута, т. j. онолико, колико се пушка може напунити само један пут, ein Schuß Pulver, portio singula pulveris pyrii.
Итење, n. (Рес.) vide ићење.
Итети, итим, (Рес.) vide ићети.
Йтити, им, vide бацити.
Йтити, им, (Срем.) vide ићети.
Йтко (и тко), vide ико.
Йтлен, на, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) aufgeweckt, ingenii vividi.
Йтња, f. die Eile, festinatio. Итња је ђаволски посао.
Йтост, f. } die Eile, festinatio: у итошти.
Йтошт f. }
Итрина, die Schnelligkeit, velocitas.
Итрôст, f. vide итрина.
Иħење, n. (Ерц. и Срем.) das Eilen, festinatio.
Иħети, итим, v. impf. (Ерц.) eilen, festino.
Иħи, идем, v. impf. 1) gehen, eo. 2) иде киша, снијег; вино из бурета, крв из носа; новци (н. п. у Турској не иду банке (не иду ни у Њемачкој, него и носе људи); како иду сад ови дукати?) и т. д.
Иħиндија*, f. das dritte Gebet der Mohammedaner, nach Mittag, oratio tertia Mohammedanorum.
Йчага*, m. Art türkischen Adels, nobilium Turcarum genus:

„Али Турци цареве ичаге —
„Млого Турак' цареви ичага —

Иш, interj. der Laut um die Hühner zu vertreiben, sonus pellendis gallinis.

Ишарати (изшарати), ам, v. pf. bunt malen, variego.

Ишарет *, m. Wink, nutus: казао му ишаретом, т. ј. намигнуо на њега.

Ишетати (изшетати), ам (и ишећем), v. pf. herausspazieren, prodeo.

Ишибати (изшибати), ам, v. pf. mit Ruthen zerpeitschen, virgis caedo.

Ишкање, n. das Иш rufen, vox иш, иш.

Ишкати, ам, v. impf. иш! rufen, ingemino иш.

Ишнути, нем, v. pf. einmal иш rufen, dico иш.

Ишокчити (изшокчити), им, v. pf. nach einander zum Шокац machen, facio esse шокцим unum ex alio.

Ишокчитисе (изшокчитисе), имосе, v. r. pf. insgesammt Шокац werden, fio шокац unus ex alio.

Ишпан, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Aufseher der Arbeiter, (der Span, жупан in Krain, ζουπάνος im Constantin), praefectus agrum colentium, aut aliorum servorum.

Ишпанов, ва, во, des ишпан, τοῦ ишпан.

Ишпановица, f. des ишпан Frau, uxor τοῦ ишпан.

Иштал *, m. der Appetit, cibi appetentia: ово отвора иштал.

Иштали *, adj. indecl. bei Appetit, appetens cibi.

Иштенити (изштенити), им, v. pf. werfen, pario catulos.

Иштенитисе (изштенитисе), несе, v. pf. sämmtlich Junge werfen (von Hündinnen) pario: иштениле се све кучке.

Иштетити (изштетити), им, v. pf. beschädigen, verderben, corrumpo, laedo.

Иштипати (изштипати), ам, v. pf. zerkneipen, zerzwicken, convello.

Ишћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinausjagen, expello.

Ишћеривање, n. (Ерц.) das Hinausjagen, expulsio.

Ишћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) hinausjagen, expulso.

Ишћесмати, ам, v. pf. durchlöchern (Art Stickerey), opus perforatum facio.

Ишћил *, m. cf. прстен.

Ишчашити, им, v. pf. н. п. ногу, руку, ausrenken, luxo.

Ишчекатисе, амосе, v. r. pf. einander erwarten, exspectare se loco dicto.

Ишчекивање, n. das Sammeln an einem verabredeten Orte, exspectatio in loco certo.

Ишчекивати, кујем, v. impf. sammeln, erwarten bis alle beisammen sind, exspecto dum conveniant.

Ишчекиватисе, кујемосе, v. r. impf. sich sammeln, exspectare se invicem loco certo.

Ишчепркати, ам, v. pf. 1) ausscharren (wie die Henne) erado. 2) zerscharren, radendo corrumpo.

Ишчерупати, ам, v. pf. zerrupfen, convello.

Ишчешати, шем, v. pf. н. п. уш из главе, herauskratzen, effrico.

Ишчешљати, ам, v. pf. 1) auskämmen, pectino. 2) (fig.) durchkämmen, striegeln, pecto. 3) durchziehen, durchhecheln, perstringo.

Ишчилети, лим, v. pf. (Рес.) } ausgehen,
Ишчилити, им, v. pf. (Срем.) } sein Ende
Ишчиљети, лим, v. prf. (Ерц.) } erreichen
(vom Wein u. dgl.) deficio.

Ишчистити, им, v. pf. reinigen, expurgo.

Ишчупати, ам, v. pf. 1) ausraufen, evello. 2) zerraufen, divello, vellendo solvo.

J.

Ја̑, pron. ich, ego.

Ја̀, 1) Ja, ita:
А. Је ли тако?
Б. јест, ја. cf. да.
2) ја ја, ја ти, entweder ich, oder du, aut ego, aut tu. 3) у пјесмама на неким мјестима готово не значи ништа, него се додаје само да изиђе пуна врста, н. п.
„Ја када се понапише вина —
„Када виђе Чупићу Стојане
„Ја у боју Црнобарца Станка —
„Ја два врана два по Богу брата —

Јаање, n. vide јахање.

Јаати, јашем, vide јахати.

Јааћи, ћа, ће, н. п. коњ, Reit-, equitatorius. cf. јахаћи.

Јабана *, f. 1) die Fremde, terra extera: није ми јабана, er ist mir nicht fremd, er ist mir etwas verwandt, est propinquus mihi. 2) не говори на јабану, nicht ungereimt, nicht befremdend, non insolite.

Јабанац, нца, m. der Fremde, alienus cf. туђин.

Јабанлија *, m. vide јабанац.

Јабански, ка, ко, fremd, alienus. cf. туђ.

Јаблан, m. der Pappelbaum, populus.

Јабланов, ва, во, Pappel-, populeus.

Јабланскӣ, ка, ко, von Pappel, populeus;

„Ја ћу теби понуде донети:
„С јаблан' дрва јаблански јабука —
„Суви шљива са сирови грана —
Ја́бука, f. 1) der Apfelbaum, malus. 2) der Apfel, malum; отишли на јабуку, cf. колачи.
Ја́буков, ва, во, Apfel=, mali.
Ја́буковац, вца, m. ein Stab vom Apfelbaum, baculus e malo.
Ја́буковача, f. der Cider, cidrus.
Ја́буковик, m. vide јабуковача.
Ја́буковина, f. Apfelholz, lignum mali.
Ја́бучар, m. 1) der Apfelkrämer, pomarius, poma vendens. 2) der Liebhaber von Aepfeln, qui amat mala.
Ја́бучарев, ва, во, vide јабучаров.
Ја́бучаров, ва, во, des јабучар.
Ја́бучић, m. ein junger Apfelbaum, malus parva.
Ја́бучица, f. dim. v. јабука. 2) der Adamsapfel, pomum Adami.
Ја́вити, им, v. pf. 1) bekannt machen, publico, manifesto. 2) овце, vor den Schafen hergehen und sie leiten, duco oviculas.
Ја́витисе, имсе, v. r. pf. коме, sich melden, einsprechen; sich offenbaren, erscheinen, adpareo.
Ја̀вкање, n. dim. v. јављање.
Ја̀вкатисе, амсе, dim. v. јављатисе.
Ја́вљање, n. das Melden, significatio.
Ја́вљати, ам, v. impf. melden, significo.
Ја́вљатисе, амсе, v. r. impf. sich melden, saluto, ingredior.
Ја̂ван, на, но, offenbar, manifestus.
Ја̀внутисе, немсе, v. r. pf. dim. von јавитисе.
Јавор, m. der Ahorn, acer platanoeides Linn.
Ја̀ворина, f. vide Јаорина.
Ја̀воров, ва, во, von Ahorn, acernus.
Ја̀воровина, f. Ahornholz, lignum acernum.
Јаво́рје, n. (coll.) Ahornbäume, acera:
„Седлом бије о јаворје —
Јага̂њци, њаца, m. pl. die Lämmer, agni.
Јага̀њчићи, m. pl. dim. v јагањци.
Ја́гла, f. ein durch Braten geborstenes Korn Kukuruz, granum zeae tostione diruptum. cf. кокица.
Ја́глика, f. Frauenname, nomen feminae.
Ја̀глук*, m. ein gesticktes Schweißtuch, sudarium (acu pictum).
Ја̀глучић, m. dim. v. јаглук.
Ја̀гма*, f. на јагму, reißend (geht die Waare ab), raptim (vendidi).
Ја̀гмити, им, v. impf. sich um etwas reißen, rapio.
Ја̀гмитисе, имсе, v. r. impf. око шта, sich drängen, reißen um etwas, rapio diripio, emo, distraho certatim.
Јагња̂д, f. (coll.) junge Lämmer, vide јагањци.
Ја̀гње, њета, n. das Lamm, agnus.
Јагње̂д, m. der Pappelbaum, die Pappel, populus.
Јагње̂ње, n. das Lammen, partus.
Ја̀гњетина, f. 1) das Lammfleisch, caro agnina. 2) das Lammfell, pellis agnina.
Ја̀гњећи (јагње̏ћи), ћа, ће, Lamm=, agni.
Ја̀гњешце, n. dim. v. јагње.
Јагњи̂во. m. (cm.) das Lammen, agnorum partus: „Да грдне цркве! а бијесни светаца! чудна мјеста за јагњиво! уставидете коње, да се пусти Бога намолимо" (приповиједају да је рекао некакав Ерцеговац, кад је ударио поред некаква великог намастира).
Ја̀гњити, им, v. impf. lammen, edo agnum, enitor.
Ја̀гњитисе, имсе, v. r. impf. lammen, pario (de ove).
Ја̀года, 1) die Erdbeere, fragum. 2) Frauenzimmername, nomen virginis.
Ја̀година, f. 1) варош (и зидине) у Србији близу Мораве. Јагодинац (нца), човек из Јагодине. Јагодинка, жена из Јагодине. Јаго̀динскй, ка, ко, von Јагодина. 2) брдо у Рађевини,
Јагодица, f. 1) dim. v. јагода. 2) јагодице, die Wangen, genae.
Ја̀годњача, f. m, ј. крушка, eine Art Frühbirnen, piri maturi genus.
Јаго́рчевина, f. (у Срцјему) vide јаго́чевина.
Јаго́чевина, f. Art Krauts, herbae genus.
Ја̀грз*, m. der Fuchsschimmel, equus variegatus (ut sunt ova coturnicis).
Ја̀грзаст, ша, шо, klein gescheckt, equus variegatus.
Ја̀грзов, ва, во, des Fuchsschimmels, equi variegati.
Ја̀д, m. der Kummer, das Weh, aegritudo; иди јаде и чемере! јаде несити! јебем му јаде; јади га убили!
„Ој ђевојко, мој те јад убио —
„Нек' су њему двоји, троји јади:
„Једни јади ђе се не виђесмо,
„Други јади ђе се не састасмо,
„Трећи јади ђе се не љубисмо —
Ја́дан, дна, но, arm, unselig, unglücklich, miser.
Ја́дар, дра, m. 1) вода у Србији (тече између Цера и Гучева, и утјече у Дрину ниже Љешнице). 2) кнежина Зворничке нахије (око воде Јадра). 3) (Црни Јадар) вода у Босни (извире у Краљевој гори под Кушлатом).
Ја́дикова̂ње, n. das Wehklagen, lamentatio, ejulatio.
Ја́диковати, кујем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Ја́диковина, f. (cm.) Trauerbaum (?);

„ — — гусле јаворове
„И гудало од јадиковине —
Ја̀дити, им, v. impf. klagen, queror.
Ја̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich beklagen, conqueri.
Јадни̑к, m. der Arme, miser!
Ја̀дница, f. die Arme, misera.
Ја̑до! interj. припијевасе ђешто у пјесмама, н. п.
„Да ли ми је јадо! једна литра злата
„Да позлатим јадо! Богданова врата —
Ја̀дова̑ње, n. das kummervolle Leben, der Gram, aegritudo.
Ја̀довати, дујем, v. impf. sich grämen, ingemo:
„Јад јадујем, ником не казујем —
Ја̀дранин, m. Einer aus dem Јадар.
Ја̀дранка, f. Eine aus dem Јадар.
Ја̀дранскӣ, ка, ко, 1) Jadrer. 2) jadrisch.
Ја̀е, јаета, n. vide јаје.
Ја̑з, m. (bei der Mühle) der Ableitkanal neben dem Wehr, canalis praeter molem, aqua mole reducta.
Ја̀завац, вца, m. der Dachs, meles (ursus meles Linn.)
Ја̀завчјӣ, чја, чје, н. п. праг, Dachs=, melis.
Ја̑зак, ска, m. 1) намастир у фрушкој гори. 2) село код тог намастира.
Ја̀зачкӣ, ка, ко, v. Јазак.
Ја̀збина, f. рупа у земљи, das Dachsloch, caverna melis.
Ја̀зија*, f. vide писмо 1:
„И артије књиге без јазије —
Ја̀зук*! Schade! dolendum! cf. штета.
Ја̀њѝ, ња, ње, н. п. љуска, Ey=, ovi.
Ја̀јара, f. т. ј. шљива, Art grosser, weißer Pflaumen, pruni genus.
Ја̀јац, ајца, m. град у Босни.
Ја̀је, јајета, n. das Ey, ovum.
Ја̀јце, n. dim. v. јаје.
Ја̀јчанин, m. човек из Јајца.
„Кулу гради беже Јајчанине —
Ја̑к (comp. ја̀чӣ), ка, ко, stark, robustus, fortis, firmus.
Ја̀ка*, f. vide колијер.
Ја̀кија*, f. das Pflaster (von Seife, Branntwein und Eyern) auf die Stelle des Pferdrückens, die vom Sattel wund gerieben ist) emplastrum in dorsum equi attritum a sella.
Ја̀ко, vide са̀д.
Јако̑в, m. Jacob, Jacobus.
Ја̀косан, сна, но, vide јакостан.
Ја̀костан (и јакосан), сна, но, mächtig, stark, potens (meist von Gott): Бог је јакостан.
Ја̀кошњӣ, ња, ње, itzig, qui nunc est.
Ја̀креп*, m. der Skorpion, scorpio, scorpius:
„Ђе пливају гује и јакрепи —
Ја̀кша, m. Mannsname, (von Jakob?) nomen viri.
Јала̀*! (cm.) ha! (beim Allah!), heus, hercle:
„Јала кардаш! јуриш на душмана —
Ја̀лак, m. der Graben, Canal, fossa cf. јарак.
Јала̀ка̑ње, n. das јала rufen, exclamatio јала!
Јала̀кати, ам (и јала̑чем), v. impf. јала rufen, exclamo јала.
Јала̀кнути, нем, v. pf. јала=rufen, exclamo јала!
„Кад ли болан Турци јалакнуше —
Ја̀ли, oder, aut, cf. или, али.
Ја̀лија*, f. das Ufer, ripa, litus:
„Мртва Марка на свог коња вриже,
„Па га снесе мору на јалију —
„Не носи је сужњу на галију,
„Веħ је носи мору на јалију —
Ја̑лица, f. 1) das Nebenpferd des Saumfuhrmanns, das sein Gepäck trägt, und das er zuweilen selbst reitet, equus jumentarii equitatorius. 2) der Triumphwurf im клис-Spiel, jactus victor in ludo клис, quem vide.
Ја̀лман*, m. der Flintenschaft bis zum Schloß, scapus teli:
„Којано је златом обљевена
„Од јалмана до горњег нишана —
Ја̑лов, ва, во, 1) unfruchtbar, sterilis. 2) gelt, non praegnans.
Јало̀вац, вца, m. н. п.ован, unfruchtbar, verschnitten, sterilis, castratus.
Ја̀лова̑ чорба, f. eine Art Suppe, jusculi genus.
Јало̀вӣње, n. das gelte Vieh, pecus sterile.
Ја̀ловити, им, v. impf. 1) овна, verschneiden, castro, unfruchtbar machen, reddo sterilem. 2) краву, кобилу, овцу, durch Mißhandlung um die Frucht bringen, facio abortire.
Ја̀ловитисе, исе, v. r. impf. н. п. крава, кобила, kommt um die Frucht, abortit.
Ја̀ловица, f. т. ј. крава, или овца, gelt, non praegnans, sterilis.
Јало̑вка, f. vide јаловица.
Ја̀ловљѐње, n. 1) das Verschneiden, castratio. 2) das Mißwerfen, abortus.
Ја̀ма, f. die Grube, fovea. cf. рупа.
Ја̀мац, мца, m vide јемац.
Ја̀мачно, verläßlich, gewiß, certo, certe.
Јамѐтина, f. augm. v. јама.
Ја̀мити, им, impf. 1) копати јамиħе, Rebgruben machen im Weinberg, fodio vineam. 2) wegräumen, tollo, aufero: јами то с пута; јами говна, јами шалу.
Ја̀миħ, m im Weinberge die Rebgrube, fovea viti serendae.

Ја̀мица, f. dim. v. јама.
Јамље̂ње, n. das Graben der Rebgruben im Weinberg, fossio vineae.
Јаму̀рина, f. vide јаметина.
Јана, f. vide Јања.
Јанкић, m. dim. v. Јанко.
Ја̂нко, m. Mannsname (von Јован?), nomen viri.
Ја̀нцик, m. vide тарчуг.
Ја́ња, Frauenname, nomen feminae.
Ја̀ња, f. 1) Städtchen in der Zwornikerнахија (на лијевом бријегу Дрине). 2) Fluß der sie durchfließt.
Јања̂д, f. (coll.) vide јагњад.
Ја́њац, њца, m. das Lamm, agnus (ријетко се говори).
Ја̂ње, n. das Reiten, equitatio.
Ја̀ње, њета, n. vide јагње.
Јање̂ње, n. vide јагњење.
Ја̀њетина, f. vide јагњетина.
Ја̀њећи, ћа, ће, vide јагњећи.
Ја̀њешце, n. dim. v. јање.
Јањи̂во, n. vide јагњиво.
Ја́њина планина (гора) f.
„Кроз некакву Јањину планину —
Ја̀њити, им, vide јагњити.
Ја̀њитисе, имсе, vide јагњитисе.
Ја̀њича̂ри, m. pl. vide јењичари.
Ја̀њок, m. Ankona (?), Ancona:
„Вино пије од Јањока краљу
„У Јањоку граду бијеломе —
Ја̂њци, њаца, m. pl. vide јагањци.
Ја̀њчићи, m. pl. dim. v. јањци.
Ја̀о! / Ја̀ог! (Ерц.) / Ја̀ој! } ach, weh! heu!
Ја̀орина (Јаворина), f. планина у Босни:
„Колика је Јаорина планина, злато!—
Ја̀па, m. (у Сријему и у Бачкој по варошима), Papa, tata.
Ја̀пија *, f. vide грађа.
Ја̀пица, m. dim. v. јапа.
Јапу̀нџе, џета, n. der Mantel, pallium. Послије кише јапунџе (не треба).
Ја̂р, in der Redensart: посијао жито на јар, im Gegensatze der Wintersaat; sementem fecit vernam.
Ја̀ра, f. die Hitze (vom Ofen), calor (fornacis).
Јара̂д, f. (coll.) junge Ziegen, capri et caprae juvenes.
Ја̂рак, рка, m. 1) vide јалак. 2) село у Сријему.
Ја́рам, рма, n. das Joch, jugum.
Јара̂н*, m. der Freund, Vertraute, familiaris (cf. друг, пријатељ).
„Ој ђевојко мој стари јаране! —
Јара̀ница, f. die Vertraute, Freundin, amica, socia.
Јара́нство, n. die Gesellschaft, Vertrautschaft, societas, necessitudo.
Ја̂рац, рца, m. der Bock, caper.
Ја̀раче̂ње, n. das Vorüben des Rosses zum Wettrennen, equi exercitium ad cursum.
Ја̀рачити *, им, v. impf. т. ј. коња за трку, das Roß zum Wettrennen vorüben, exerceo equum ad cursum.
Ја̀ре, рета, n. ein junges Stück Ziegenvieh, capella aut caper juvenis.
Ја̀ре̂бица, f. vide јеребица.
Јаре̂бичји̂, чја, чје, vide јеребичји.
Јаре́нце, цета, n. vide јарешце.
Ја̀ретина, f. 1) Fleisch von jungen Zieglein, caro haedi. 2) das Ziegenfell, pellis haedi.
Ја̀рећи, ћа, ће, Bocks-, haedi.
Ја̀решце, цета, n. dim. v. јаре.
Ја̀рида, f. Frauenname, nomen feminae.
Јари̂к, m. н. п. јечам, лан, Sommer-, aestivus.
Ја̀рина, f. вуна од јагањаца, Wolle von Lämmern, lana agnina.
Јари̂на, f. die Sommerfrucht, fruges aestivae, vernae.
Ја̀рићи, m. pl. vide јарад.
Ја̀рица, f. т. ј. шеница, Sommerweizen, triticum aestivum.
Ја̀рица, f. eine junge Ziege, capella.
Ја̀ричица, f. dim. v. ја̀рица.
Ја̂рко̂ сунце, n. (cm.) lichte (und warme) Sonne, lucidus sol et calidus:
„О јуначе! моје јарко сунце —
„Јарко сунце на високо ти си —
Ја̀рмак, m. die Wage (am Wagen), jugum, woran die ждрепчаници (Ortscheid, Schwänkel, österr. Drittel).
Јарме̂нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ја̀рмењак, m. т. је свердао, der Jochbohrer, terebra jugo perforando. Уста су јој динаром прорезана, а гузица свердлом јармењаком пробушена (кад која стискује уста кад говори, а једе за двојицу).
Ја̀руга, f. die Bergriese, alveus de monte decurrens.
Ја̀ружица, f. dim. v. јаруга.
Ја̂рчев, ва, во, des Bocks, capri.
Ја̀рчевина, f. Bockfleisch, caro caprina.
Ја̀рчина, f. augm. v. јарац.
Ја̂рчић, m. dim. v. јарац.
Ја̀сак *, m. das Verbot, interdictum:
„Цар Сулеман јасак учинио
„Да с' не пије уз Рамазан вино —
Јаса̀кчија̀ *, m. der türkische Geleitsmann, comes et defensor. Јасакчију воде у Турској владике, и велики трговци.
Јаса̀кчијин, на, но, des Geleitsmanns, comitis.
Ја̀сан, сна, но, hell, liquidus (de voce).
Јасе̂н, m. die Esche, fraxinus.
Јасѐник, m. der Eschenwald, fraxinetum;

Јасѐница, f. nom. propr. eines Flußes, der aus dem Rudnikergebirge kommt.
Јасѐнов, ва, во, Escher:, fraxineus.
Ја̀сеновац, вца, m. ein Eschenstab, baculus fraxineus.
Јасѐновац, вца, m. варош у Славонији.
Јасѐновача, f. der Eschenprügel, fustis fraxineus.
Јасѐновина, f. Eschenholz, lignum fraxineum.
Јасе̑ње, n. (coll.) Eschenbäume, fraxini.
Јаса̑к, m. der Aespenwald, populetum.
Ја̀сика, f. 1) die Aespe, populus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ја̀сиков, ва, во, Aespen:, populeus.
Ја̀сиковац, вца, m. 1) der Aespenstab, baculus populeus. 2) Name einer Quelle in Лозница.
Ја̀сиковача, f. der Aespenstock, fustis populeus.
Ја̀сиковина, f. das Aespenholz, lignum populeum.
Ја̀сичић, m. eine junge Aespe, populus parva.
Ја̀сичица, f. dim. v. јасика.
Ја̀сле, jасала, f. pl. } die Krippe, praesepe.
Ја̀сли, jасала, f. pl. }
Ја̀сна (Ја́сна), f. ein Mädchenname, nomen virginis (q. d. lucida).
Ја̀спра, f. der Asper, numi genus.
Ја̀спре, при, f. pl. Aspern, Geld, numi.
Јаспре̑ни, на, но, н. п. кеса, Geld:, numarius.
Ја̀сприца, f. dim. v. јаспра.
Јастре̑б, m. (Рес. и Срем.) vide јастријеб.
Јастре̑баст, та, то, н. п. кокош, geyerfarb, coloris vulturini.
Јастре́бац, пца, m. планина у Србији иза Крушевца.
Јастре̑буша, f. јастребаста кокош, eine geyerfarbene Henne, gallina coloris vulturini.
Ја̀стријеб (pl. ја̀стребови), m. (Ерц.) der (Hühner:) Geyer, vultur.
Ја̀стук *, m. 1) das Kissen, der Polster, pulvinum. 2) дрво, што стоји по осовини (код кола). 3) das Kissen (eine Art Kolo = Tanz, meist in Städten), choreae genus.
Ја̀стучић, m. dim. v. јастук.
Ја̀таган, m. велики нож, eine Art Hirschfängers, culter major.
Ја̀так, m. der (Diebs:) Hehler, receptator latronum aut furum.
Јахати, јашем, v. impf. reiten, equito, vehor equo.
Ја̀тка! interj. der Arme! misellus, остао сиротан, јатка!
Ја̀то, n. ein Trupp Vögel, agmen avium. У јато голубе, да ше кобац не однесе.

Ја̀ук, m. die Wehklage, lamentatio.
Ја̀укање (ја̀укање), n. das Wehklagen, lamentatio.
Ја̀укати (ја̀укати), јаучем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Ја̀укнути, нем, v. pf. weh rufen, ejulo.
Ја̀ција *, f. die fünfte Bethzeit der Türken, hora quinta orandi Turcarum.
Јача̑ње, m. das Erstarken, virium firmatio.
Ја̀чати, ам, v. impf. stärker werden, vires assumo.
Јачи̑на, f. die Stärke, fortitudo.
Ја̀чмен, m. } (österr. die Gerste, ein Augenübel).
Јачми́чак, чка, m. }
Ја̀ша, m. (Рес. и Срем.) vide Јашо.
Ја̀шаћи, ћа, ће, Reit:, equitatorius, cf. јахаћи.
Јаше̑ње, n. (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), das Reiten, equitatio, cf. јахање.
Ја̀шити, им, v. impf (по Сријему, по Бачк. и по Бан.), reiten, equito, cf. јахати.
Ја̀шо, m. (Ерц.) hyp. v. Јаков.
Ја̀штерица, f. eine Hitzpustel an der Zunge, im Munde, pustula in lingua, in ore. Кад јаштерица изиђе коме на језику, онда кажу да је неко налагао нешто на њега. Ако је јаштерица, с десне стране, онда је мушко налагало; ако ли је с лијеве, онда је женско.
Јѐ, 1) ist, est. Wann je und wann јест zu stehen hat, siehe die Grammatik. 2) sie, eam: ја сам је виђео.
Је̑б, m. 1) der Saame, semen; seminium (σπέρμα). 2) fututio (ganz eigentlich der Beischlaf).
Јеба̀нија, f. } der Beischlaf, fututio.
Јеба̑ње, n. }
Јѐбаоница, f. das Bordell, lupanar.
Јѐбати, бем, v. impf. beschlafen, futuo. Јебао би гују у око.
Јѐбац, јепца, m. der Hurer, fututor validus.
Јеба̑ч, m. der Beischläfer, futuens.
Јеба̀чина, f. der Beischlaf, fututio.
Јѐбитисе, имсе, dim. v. јебатисе. Ко се јеби, лијепо се гледи.
Јѐбица, f. fututrix.
Јѐбичина, f. augm. v. јебица.
Јебу̀цање, n. dim. v. јебање.
Јебу̀цати, ам, dim. v. јебати.
Јебу̀цатисе, амсе, dim. v. јебатисе, in der dithyrambisch = sprachkühnen поскочица:
„Ој ти секо секуцала!
„Је си ли се јебуцала? —
„Како би се јебуцала,
„Кад још ни сам ни бруцала.

Jѐва, f. ein Frauenname, Euphemia, Euphemia.
Jѐва, f. Eva, Eva (Adams Frau).
Jѐверица, f. vide вјеверица.
Jѐверичић, m. ein junges Eichhorn, sciuri pullus, sciuri catulus.
Jѐверичица, f. dim. v. јеверица.
Jѐверичjи, чја, чје, Eichhorn=, sciurorum.
Jѐвра, f. Frauenname, nomen feminae, (hyp. v. Јевросима?).
Jѐврем, m. Ephrem, Ephrem.
Jѐвросима, f. vide Јеросима.
Jѐвта, m. (Рес. и Срем.) vide Јевто.
Jѐвтан, m. ein Mannsname, nomen viri (von Euthymius).
Jѐвтин, на, но, wohlfeil, vilis. Од јевтина меса чорба за плот.
Јевтиноћа, f. (εὐθυνότης) die Wohlfeilheit, vilitas annonae.
Jѐвтица, m. dim. v. Јевта.
Jѐвто (једни говоре и Ј е п т о), m. (Ерц.) Euthymius, Euthymius, cf. Јефто.
Jѐге, гета *, n. die Feile, lima.
Јегленисâње, n. das Sprechen, Schwätzen, confabulatio, cf. разговарање.
Јегленисати, нишем, v. impf. schwätzen, confabulor.
Јегленце *, цета, n. der Discurs, confabulatio, cf. разговор.
Јегленџија *, der Schwätzer, confabulator.
Jѐгуља, der Aal, anguilla.
Jȇд, m. 1) Galle, fel. 2) Gift, venenum.
Jѐдан, дна, но, n. einer, unus. 2) ein, aliquis. 3) једни кажу, einige (die einen) sagen, aliqui dicunt.
Jȇдан, дна, но, zornig (giftig), iratus.
Једâнаест, elf, eilf, undecim.
Једâнаестеро, vide једанаесторо.
Једâнаести, та, то, der Elfte, undecimus.
Једâнаесторо, eine Zahl von elf, undecim.
Једâнпут (т. ј. један пут), 1) einmal, semel. 2) einmal, aliquando. cf. једном.
Jѐдар, дра, ро, dicht und fest, solidus.
Jѐдва, kaum, vix; једва једвице, kaum und kaum.
Jѐдек *, m. 1) vide уже. 2) das Paradepferd, equus ad pompam:
„И он води цареве једеке —
Једȇње, n. 1) das Essen, esus. 2) die Speise, cibus (у крајини Неготинској). cf. јело.
Једи̑н, на, но, н. п. човек, die einzige Mannsperson in einer Haushaltung, solus in familia.
Једи̑нац, нца, m. 1) der einzige Sohn, filius unicus. 2) der Einzige in einer Haushaltung, unus paterfamilias: кад буде невоља, онда и јединце поћерају на војску.
Једи̑ни, на, но, einzig, unicus.
Једи̑ница, f. 1) die einzige Tochter, filia unica. 2) ријетко сукно, што се тка у ј е д н у жицу; неки га зову к л а ш њ е, као што стоји и у Д у ш а н о в о ј диплоии (даној м. Хилендару љ. 1348, која је сад у Карловцима у митрополитској архиви), eine Art Tuch, das die serbischen Frauen zu Hause erzeugen, panni genus.
Јединоду̏шно, einhellig, unanimi consensu.
Једи̑нче, чета, n. das einzige Kind, filius (filia) unicus (unica).
Jѐдити, им, v. impf. erzürnen (österr. giften), irrito.
Jѐдитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, irascor, stomachor.
Једнâк, ка, ко, gleich, aequalis.
Једнâко, 1) gleich, aequaliter. 2) beständig, in einem fort, continuo.
Једна́чење, n. das Ausgleichen, aequatio.
Једна́чити, им, v. impf. gleich machen, aequo.
Једнȍјајац, јца, m. der Einhoder, qui uno tantum testiculo est praeditus.
Једнȍлик, ка, ко, gleichen Gesichtes, faciei aequalis:
„Три ђевојке, све три једнолике —
Једнȏм, einmal, semel; aliquando.
Једномѐсечићи, m. pl. (Рес. и Срем.) vide једномјесечићи.
Једномјѐсечићи, m. pl. (Ерц.) Geschwister, deren Geburtstag in den nämlichen Monat fällt. Кад се једно, од једномјесечића жени, или удаје, онда друго не смије бити код куће (него га пошљу куд у друго село), нити смије јести од они јела што се готове за свадбу. Кад једно умре, онда метну у путо једну ногу мртвога а другу живога, па онда оно живо дозове каквога момка (с којим се пази) и рече му: „Да си ми по Богу брат, пусти ме (или одријеши ме).“ Онда онај отвори путо и пусти га; и то су послије п о б р а т и м и (но ово не чине свуда, и то понајвише жене, које млого гатају и гатању вјерују.
Једнȍничење, n. vide једноуђење.
Једнȍничити, им, vide једноудити.
Jѐднoћ, vide једном.
Једнȍудити, им, v. impf. nur einmal des Tags essen (an gewissen Fasttagen, oder sonst aus Andacht), nonnisi semel de die manduco.
Једнȍуђење, n. das nur einmal des Tags Essen, manducatio unica de die.
Једнȏш, vide једном.

Једо̀вит, та, то, giftig, venenatus.
Једра̂ње, n. das Festwerden, consolidatio.
Јѐдрати, ам, v. impf. fest werden, consolidor, н. п. грожђе једра.
Једри̏на, f. die Festigkeit, Dichtheit, soliditas.
Је́ђење, n. das Zürnen, ira et irritatio.
Је̑ж, m. der Igel, erinaceus.
Је́жење, n. das Dastehen (erfroren und) sich zusammenziehend wie ein Igel, contractio more erinacei.
Је́житисе, имсе, v. r. impf. dastehen und sich zusammenziehen wie ein Igel, contraho cutem ut erinaceus: јежи ми се кожа; шта се ти јежиш?
Јежо̀ва̂н, m. (ст.) der Jesuite, Jesuita (z. B. in dem Liede vom Patriarchen Чарнојевић):
„Поред мога Ђовлије принципа,
„Ђено леже моји јежовани —
Је́за, f. hyp. v. језик. Језа парала гуза плакала (кад кога бију за рђаве ријечи).
Јѐзава, f. вода што утјече у Дунаво под Смедеревом.
Језа̂н *, m. das Gebet, welches der türkische Chodscha vom Minaret herunterruft, oratio quam docet sacerdos turcicus de turri:
„А мунаре попаст' паучина:
„Не ће имат' ко језан учити —
Језга̀рица, f. } 1) der Kern, nucleus,
Је́згра, f. } granum. 2) i. e. das Beste, flos, robur.
Је́зда, m. (Рес. и Срем.) vide Јездо.
Јѐздими̑р, m. Mannsname, nomen viri.
Јѐздити, им, v. impf. (ст) reiten, equito:
„Гором језди Краљевићу Марко —
Је́здо, m. (Ерц.) hyp. v. Јездимир.
Језѐра, n. pl. поље у Ерцеговини (близу Дурмитора):
„Рано рани у лов на Језера —
Јѐзеро, n. der See, lacus.
Језѐрски̑, ка, ко, dem See gehörig, lacustris.
Јѐзик, m. 1) die Zunge, lingua. Језик за зубе! 2) die Sprache, lingua.
Јѐзичан, чна, но, geschwätzig (viel redend), loquax (linguax):
„Ој ти зрно шенично!
„Ти не буди језично,
„Па ћеш бити чеситито;
„Ако л' будеш језично,
„Не ћеш бити честито.
(пјевају ђевојци кад је убрађују).
Јѐзичац, чца, m. 1) пера у катанца, die Feder des Schlosses, momentum serae. 2) die Hirschzunge, asplenium scolopendrium Linn.
Јѐзичић, m. dim. v. језик.
Је́нна, f. vide сова.
Је̑к, m. 1) der Hall, sonitus, vide јека. 2) die wahreste Zeit zu etwas, tempestivitas, н. п.
А. Има ли и сад грожђа?
Б. Има, сад у највећи јек.
Јѐка, f. der Hall, sonitus:
„Стаде јека ко̑ња око двора —
Је́ка, f. Frauenname, nomen feminae (von Јела, Јелена).
Јекме̑кчија *, m. vide јекмеџија (mit allen Ableitungen).
Јекмѐџија *, m. der Brotbäcker, pistor. cf. пекар, und љебар.
Јекмѐџији, на, но, des Bäckers, pistoris.
Јекмѐџи̑јница, f. der Bäckerladen, taberna pistoria.
Јекмѐџи̑јски̑ (јекмеџијски), ка, ко, 1) Bäcker-, pistorius. 2) adv. nach Art der Bäcker, more pistorum.
Јекмеџи̏лук *, m. die Bäckerey, Art pistoria.
Је́кнути, нем, v. pf. 1) aufächzen, ingemisco. 2) erschallen, intono.
Је́ко, m. Mannsname, nomen viri (von Јефто?).
Јекта̂ње, n. das Hallen, sonitus.
Јѐктати, кћем, v. impf. hallen, sono.
Јѐктика, f. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.), die Hektik, hectica.
Јѐктичав, ва, во, hektisch, tabe laborans.
Је́ла, f. 1) die Tanne, abies. 2) Frauenname, nomen muliebre.
Јѐлача, f. Frauenname, nomen feminae.
Јела̂ш, m. Ochsenname, nomen bovis.
Јела̂шин, m. Mannsname, nomen viri.
Јела̂шје, n. (coll.) das Tannengebüsch, frutices abietum.
Јѐлек *, m. vide ђечерма.
Јѐлен, m. 1) der Hirsch, cervus. 2) der Hirschkäfer, cervus volans Linn.
Јѐлена, f. Frauenname, nomen feminae.
Јеле́нак, нка, m. hyp. v. јелен:
„Јеленак ми гору ломи
путак да му је —
Јеле̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јеле̑нче, чета, n. das Hirschkalb, pullus cervinus.
Јѐлењи̑, ња, ње, Hirsch-, cervinus.
Је́ли (је ли)? gelt ist's so? Nicht wahr? an? nonne?
Јѐлика, f. vide јела 1:
„Расла танка јелика
„На два брда велика;
„То не била јелика,
„Већ девојка велика —
Јелиса́вета, f. Elisabeth, Elisabeth.
Јели̏са̑вка, f. Elisabeth, Elisabeth:
„Књигу пише Московска царица
„По имену госпа Јелисавка —

Jѐлица, f. Frauenname, nomen feminae.
Jѐлка, f. Frauenname, nomen feminae.
Jѐло, n. die Speise, cibus.
Jѐлов, ва, во, Tannen-, abiegnus.
Jѐловина, f. Tannenholz, lignum abiegnum.
Jѐљен, m. (у Ерц.) vide јелен.
Jѐмац, мца. m. der Bürge, sponsor.
Jемѐнија*, f. марама, шамија, eine Art Kopftuch, vittae genus.
Jѐменије*, f. pl. die Pantoffeln, sandalia, soleae.
Jѐменлије, f. pl. vide јеменије.
Jемӣн*, m. vide заклетва:
„Јер сам Богу јемин учинио,
„Да т' у оца више просит' не ћу —
Jѐмин*, m. der Emin, magistratus turcici genus.
Jемѝнлук*, m. das Eminathum, dignitas et munus emini.
Jѐминов, ва, во, des Emins, emini.
Jѐминовац, вца, m. einer von des Emins Leuten, homo emini.
Jѐминскӣ, ка, ко, Emin-, eminorum.
Jѐмужа, f. vide јомужа.
Jѐмужан, жна, но, vide јомужан.
Jемчѐње, n. das Verbürgen, fidejussio, sponsio.
Jѐмчити, им, v. impf. zur Bürgschaft auffordern, vador.
Jѐмчитисе, имсе, v. r. impf. sich verbürgen, spondere.
Jѐнђа*, f. } die Frau, die mit den
Jѐнђибула*, f. } Swaten um die Braut geht, damit diese auf dem Wege nicht allein unter den Männern sey, comes nuptae:
„Свате једнаке, јенђе девојке —
Jењѝчари*, m. pl. die Janitscharen, praetoriani (Turcarum).
„Исјекоше Турке јењичаре,
„Јењичаре цареве синове —
Jѐњичарскӣ, ка, ко, 1) Janitscharen-, praetorianorum, 2) adv. wie Janitscharen, more praetorianorum.
Jѐпто, m. vide Јефто.
Jѐр, } 1) warum, cur? 2) denn, weil,
Jѐра, } enim.
Jергȍван, m. spanischer Holunder, syringa vulgaris Linn.
Jерѐбица, f. das Repphuhn, perdix.
Jерѐбичјӣ, чја, чје, Repphuhn-, perdicis et perdicum.
Jерѐмија, m. } Jeremias, Jeremias.
Jерѐмије, m. }
Jѐрина, f. Frauenname, nomen feminae (Ειρηνη).
Jерӣште, n. Art Mehlmuß, pultis genus. cf. саприца.
Jѐрко, m. Mannsname, nomen viri.
Jѐрменин, m. der Armenier, Armenius.
Jерме̑нка, f. die Armenierin, Armenia.
Jѐрменскӣ, ка, ко, 1) armenisch, armenius. 2) adv. armenisch, armenice.
Jѐросим, m. Mannsname, nomen viri.
Jѐросима, f. Frauenname, nomen feminae.
Jѐрусалим, m. Jerusalem, Jerusalem.
Jерусалѝмац, мца, m. vide Божегробац.
Jѐрусалимскӣ (Јерусалѝмскӣ), ка, ко, von Jerusalem, Jerusalemiticus.
Jесе̑н, f. der Herbst, auctumnus.
Jесѐнас, } diesen Herbst, hoc auc-
Jесѐнаске, } tumno, dem Sprichworte: што ће бити јесенас, нек буде вечерас, liegt folgende Anekdote zum Grunde:
А. Калуђере, да те оженимо.
Б. Кад, ва истину?
А. Јесенас.
Б. Ва истину, што ће бити јесенас, нек буде вечерас.
Jесѐнашњӣ, ња, ње, von diesem Herbste, hujus auctumni.
Jесѐнитисе, нисе, v. r. impf. zum Herbste gehen, herbsten, auctumnus appropinquat.
Jесе̑нскӣ, ка, ко, } herbstlich, auctum-
Jесе̑њӣ, ња, ње, } nalis.
Jѐсти, једем (говорисе и јем), v. impf. essen, edo.
Jестѝва, n. pl. die Speisen, cibi.
Jѐстисе, једемсе, v. r. impf. 1) eßbar seyn, comedi. Не једесе месо од сваке тице. 2) sich abgrämen, maceror.
Jѐтрва, f. ђеверова жена, die Schwägerin, leviri uxor.
Jѐтрвин, на, но, der Schwägerin, uxoris leviri.
Jѐтрвица, f. dim. v. јетрва.
Jефѝмија, f. Frauenname, nomen feminae (Euphemia):
„Кад то зачу л'јепа Јефимија —
Jѐфто, m. vide Јевто (mit allen Ableitungen).
Jѐца, f. (по Сријему, по Бачкој и по Бан.) ein Frauenname, nomen feminae.
Jеца̑н, m. eine Art Schweine (das Gegentheil von мангулица), die langsam fett zu machen sind, aber auch Mangel ertragen können, porci genus.
Jеца̑ње, n. das Schluchzen, singultus.
Jѐцати, ам, v. impf. schluchzen, singultio.
Jѐчам, чма, m. die Gerste, hordeum.
Jѐчање, n. das Hallen, sonitus. 2) das Aechzen, gemitus.
Jѐчати, чим, v. impf. 1) hallen, sono. 2) ächzen, ingemo.
Jечѐрма, f. vide ђечерма.
Jечѐрмица, f. dim. v. јечерма.

Јечмача, f. т. ј. крушка, eine Art Birn, pyri genus.
Јечмен, на, но, н. п. хљеб, слама, Gersten-, hordeaceus.
Јечменица, f. das Gerstenbrot, panis hordeaceus.
Јечмењача, f. vide јечмача
Јечмичак, чка, m. vide јачмен.
Јечмиште, n. Ort, auf dem einmal Gerste gebaut worden, locus, ubi hordeum fuit insitum.
Јепек*, m. vide јело.
Јеша, f. Frauenname, nomen feminae.
Јеша, m. (Рес. и Срем.) vide Јешо.
Јешо, m. (Ерц.) hyp. v. Јеврем und v. Јевто.
Јова, f. die Erle, alnus.
Јова, m. (Рес. и Срем.) vide Јово.
Јова, f. у Србији значи јова што у Сриједму битанга, т. ј. кљусе које се нађе у селу (или у пољу) без газде, vide битанга 2.
Јован, m. Johann, Johannes.
Јована, f. Johanna, Johanna.
Јованка, f. vide Јована.
Јованчић, m. dim. v. Јован.
Јовањ дан,ња дне, m. ein Fest St. Johannis des Täufers, den 7. Jäner, dies festus S. Joannis Baptistae.
Јовањскӣ, ка, ко, н. п. мраз, Johannis-Kälte, frigus quod solet incidere circa diem festum S. Joannis.
Јовањштак, m. човек, који слави Јовањ дан, einer, der den heil. Johann als Hauspatron feyert, cliens sancti Joannis.
Јовица, m. dim. v. Јово.
Јовка, f. Frauenname, nomen feminae.
Јовљак, m. der Erlenwald, alnetum.
Јово, m. (Ерц.) hyp. v. Јован.
Јовов, ва, во, erlen, alneus.
Јововина, f. das Erlenholz, lignum alneum.
Јогунаст, та, то, eigensinnig, hartnäckig, pervicax. cf. тврдоглав.
Јогуница, f. der Starrkopf, pertinax.
Јогунлук*, m. der Eigensinn, pertinacia.
Јој! 1) vide јаој. 2) ihr, illi (feminae): кажи јој.
Јок*, vide није.
Јока, f. hyp. v. Јована.
Јокица, m. dim. v. Јоко.
Јокица, f. dim. v. Јока.
Јоко, m. hyp. v. Јован.
Јоксим, m. Mannsname, nomen viri.
Јоктур*, ударио јоктур у кесу, nichts da! nihil est! vide нема.
Јолдаш*, m. vide друг
Јолтава*, f. Art Reisekanne, vasis genus.
Јомужа, f. млијеко не варено, frisch gemelkte Milch, lac recens.
Јомужан, жна, но, von frisch gemelkter Milch, de lacte recenti.
Јорган*, m. eine Art Bettdecke, die gewöhnliche deutsche Bettdecke, straguli genus.
Јорганлук*, m. лице од јоргана, das obere Blatt der Bettdecke, straguli pars media et princeps.
Јорганчић, m. dim. v. јорган.
Јорговāн, m. vide јергован.
Јордāм*, m. stolzes Gepränge, fastus: „Од њнова великог јордама —
Јордāмити, им, v. impf. stolzieren, superbio.
Јордāмљење, n. das Stolzieren, superbia fastus.
Јордамџија*, m. der Stolze, Stolzierende, superbiens.
Јордāн, m. der Fluß Jordan, flumen Jordan.
Јоца, m. (у Сриједму, у Бачк. и у Бан.) vide Јоцо.
Јоцо, m. (Ерц.) hyp. v. Јован.
Још (јошт, јоште), noch, etiam, adhuc.
Јошаница, f. 1) намастир у Србији (близу Јагодине). 2) ријека.
Јошик, m. ein Erlenwald, Erlenbusch, alnetum. Не ће ли и у нашем јошику дренова батина нарасти.
Јошје, n. (coll.) ein Erlenbusch, alni.
Јошљāк, m. ein Ort, wo junge Erlen stehen, alnetum.
Јошт, Јоште, Јоштер, } vide још.
Јува, f. (у Славонији и у Рватској), die Suppe, jus. cf. чорба.
Југ, m. der Südwind, auster, notus.
Југов, ва, во, н. п. снијег, des Südwinds, austri.
Југовина, f. das Sirocco-Wetter, Thauwetter, tempestas solvens nivem et glaciem.
Јужан, жна, но, (н. п. вријеме) vide југов.
Јужење, n. das Einfallen des Thauwetters, solutio nivium, glaciei.
Јужити се, жисе, v. r. impf. н. п. вријеме, es thaut auf, solvitur nix et glacies.
Јужнӣ, на, но, Thau-, venti australis.
Јуј! vide јаој.
Јула, f. (по Сриједму, по Бачк. и по Бан.), Julchen, Juliola.
Јулāр, m. vide улар.
Јулијана, f. (по Сриједму, по Бачк. и по Бан.), Juliana, Juliana.
Јулка, f. (по Сриједму, по Бачк. и по Бан.) Julchen, Juliola.
Јунāд, f. (coll.) junge Ochsen oder Kühe, juvenci aut juvencae.
Јунāк, m. der Held, heros.

Јуна́ков, ва, во, des Helden, hērois: Јунакова мајка најприје заплаче.
Ју̑нац, ӣца, m. der junge Ochs, Stier, juvencus.
Јуна́чење, n. das Tapferthun, virtutis ostentatio.
Јуна̏чина, f. augm. v. јунак.
Јуна́читисе, имсе, v. r. impf. sich als Held stellen, virtutem ostento.
Јуна̑чкӣ, ка, ко, 1) heldenmäßig, heroicus. 2) adv. heroisch, heroice.
Јуна̑штво, n. das Heldenthum, der Heroismus, virtus.
Ју́не, нета, n. ein junger Ochs oder Kuh, junges Rind, juvencus, aut juvenca.
Ју̑нећӣ, ћа, ће, vom јуне, juvenci aut juvencae.
Ју̑ница, f. die junge Kuh, juvenca.
Ју̑ничица, f. dim. v. јуница.
Ју̑нчић, m. dim. v. јунац.
Ју̑рве, allerdings, omnino, cf. јамачно: заиста.
Ју́рење, n. vide ћерање.
Ју́рити, им, vide ћерати.
Јури̑ш *, m. der Sturm, impetus.
Ју̏риша, m. Mannsname, nomen viri.
Јури̑шање, n. das Stürmen, oppugnatio.
Јури̑шати, ам, v. impf. stürmen, impugno.
Јури́шити, им, v. pf. stürmen, impetum facio.
Ју́рош, m. vide Урош.
Јута̑рце, n. dim. v. јутро.
Ју̏трења, f. die Mette, sacra matutina (antelucana).
Ју̑тро, n. 1) der Morgen, mane. 2) der Morgen, das Juchart, jugerum.
Ју̏троклек, m. (in einem muthwilligen Scherz, als Arzney angerathen), der Menschenkoth, stercus. q. d. der Morgenbock.

А. Боли ме зуб.
Б. Метни мало јутроклека.
А. Шта је то јутроклек?
Б. Зар не знаш шта је јутроклек?

Јутро̑с, } Јутро̑ске, } heute früh, hodie mane.
Ју̏трошњӣ, ња, ње, von diesem Morgen, hujus mane.
Ју̏трошњица, f. Wasser von heute früh, aqua hausta hoc mane:
„А мoја би мајка јутрошњицу пила—
Ју̏фка *, f. 1) der ausgewalkte Teig, massa farinacea distenta. 2) eine nudelartige Paste, die auch über den Winter aufbewahrt werden kann, maccheroni (?) pastillorum genus.
Јуче̑, gestern, heri.
Јуче̑р, } Јуче̑ра, } vide јуче.
Јуче̏рањда̑н, den Tag vorher, pridie ejus diei.
Јуче̏рањӣ, ња, ње, } Јуче̏рашњӣ, ња, ње, } gestrig, hesternus.

К.

К, } Ка̀, } zu, ad: к мени, к вама (auch bloß мени, вама):
„Како паде ситну књигу пише,
„Те је шаље ка Крушевцу граду —
„Ти отиди ка Врграцу граду —
Ка̏бале *, f. pl. (у Сријему и у Бачк. по варошима) die Cabalen, Ränke, doli.
Ка̀ба̀ница (и ка̀банница) *, f. der Mantel, pallium.
Ка̏бао, бла, m. der Wassereimer (Kübel?), aqualis, urna.
Ка̏баст, та, то, von großem Umfang, late patens: није тешко, али је кабасто.
Кабла̑р, m. 1) der Küfner, opifex urnarius. 2) планина у Србији.
Кабла́рев, ва, во, } Кабла́ров, ва, во, } des Küfners, urnarii.
Кабла̑рскӣ, ка, ко, 1) der Küfner, urnariorum. 2) adv. wie ein каблар, more urnarii.
Ка̏блина, f. 1) augm. v. кабао. 2) im Mühlbau eine Einsatzröhre, tubus immissus canali.
Ка̏блић, m. dim. v. кабао, das Eimerchen, urnula.
Ка̏блица, f. eine Art кабао für Milch, Käse, vasis genus lacti aut caseo adservando.
Ка̏бличица, f. dim. v. каблица.
Ка̏ва *, 1) der Kaffee, coffea. 2) das Kaffehaus, taberna coffearia:
„Одшеташе у каву велику,
„Па сједоше по кави великој —
Кава̑д, m. eine Art weiblichen Oberkleids, tunicae muliebris genus.
Ка̏вал *, m. eine Art kurzer (stutzenartiger) Flinte, flintae genus.
Кава̀на *, f. vide кава 2.
Ка̑вга *, f. der Zank, rixa. cf. свађа.
Ка̑вгаџија *, m. der Stänker, rixator:
„У пићу су тешке пијанице,
„А у кавзи љуте кавгаџије —
Ка̏вез *, m. der Käfig, cavea.
Каве̏нӣ, на, но, Kaffee-, coffeae inserviens (z. B. Löffel, Schale).
Каве̏џија *, m. der Kaffeesieder, caupo coffearius.
Каве̏џијин, на, но, des Kaffeesieders, thermopolae.
Ка̀ве̏џијница, f. die Kaffeesiederin, thermopolae uxor.
Ка̑вжење, n. das Zanken, rixatio.
Ка̑вжитисе, имсе, v. r. impf. sich zanken, rixari.

Ка̏д, m. das Räucherwerk, suffimentum.
Ка̏д } 1) wann, quando? 2) da, quando.
Ка̏да } 3) Zeit, Musse, da man etwas thun kann: не мам кад.
Ка́да, f. 1) hyp. v. кадуна. 2) die Wanne, labrum, lacus, vannus.
Ка̏даго̏д, (Рес. и Срем) } vide кадгођ.
Ка̏даго̏ђ, (Ерц.) }
Ка́дар *, дра, ро, fähig, im Stande, potis.
Ка̏дашњӣ, ња, ње, von wann, von welcher Zeit her, ex quo.
Ка̏дгод, (Рес. и Срем.) } 1) wann immer,
Ка̏дгођ, (Ерц.) } quandocumque. 2) irgendwann, dann und wann, aliquando.
Ка̏де, vide ка̏д.
Кади́ва *, f. 1) der Sammet, Sammt, panni bombycini genus. 2) (кадивица) die Sammetblume, tagetes Linn. cf. кадипа.
Кади̏вица, f. dim. cf. кадива 2.
Ка̏дија *, m. der Kadi (Richter), judex.
Ка̏дијин, на, но, des Kadi, judicis.
Кади̏јница, f. кадијна жена, des Kadi Frau.
Кади̏јскӣ, ка, ко, 1) der Kadi, judicum. 2) adv. richterlich, judicum more.
Кади̏лук *, m. der Gerichtsbezirk, Gerichtssprengel, dioecesis judicialis.
Кади́нац, нца, m. der Gerichtsdiener, lictor, viator.
Ка̏дионица, f. die Räucherpfanne, das Rauchfaß, turibulum.
Кади́па, f. vide кадива.
Ка̏дити, им, v. impf. räuchern, fumigo.
Кади́фа, f. (по варошима) vide кадива.
Кади̏флија, f. m. j. капа, Art Sammtmütze, mitrae genus, cf. кићенка:
„На глави им капе кадифлије —
Ка̏дно, vide ка̏д.
Ка̏днока̏д, } vide каткад.
Ка̏днока̏да, }
Ка̏дуна *, f. die Dame, matrona.
Ка̏дӯнин, на, но, der Dame, matronae.
Ка̏дӯница, f. dim. v. кадуна.
Каду̏ница *, f vide кадуница.
Ка̏жипӯт, m. der Zeigefinger, digitus index.
Каза̑з *, m. der Posamentirer, Bortenwirker, limbolarius.
Ка̏зан *, der Kessel zum Branntweinbrennen, ahenum: наградио казан; пече казан; ајдемо на казан.
Каза̏нија, f. vide испек.
Ка̏занскӣ, ка, ко, н. п. капак, zum Branntweinkessel gehörig, ahenarius.
Каза̏нџија *, m. der Kesselschmied, Keßler, ahenarius.
Ка̏занчић, m. dim. v. казан.
Ка̏зати, кажем, v. pf. sagen, dico.
Ка̏зивање, n. das Sagen, dictio.
Кази́вати, зујем, v. impf. sagen, dico.
Ка̏зимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Ка̏зимира, f. Frauenname, nomen feminae.
Ка̏зук *, m. vide колац.
Каи̏гџија *, m. der Fährmann, Schiffer, portitor.
Ка̏ик *, m. ein Kahn, etwa 10 Leute fassend, scapha, vide чун.
Каи̏кчија *, m. vide каигџија.
Каил * (говоре и као), ла, ло, zufrieden, bereit, paratus, contentus, cf. ра̏д:
„Томе Раде врло каил био —
Ка̏ица, f. ein Kopfschmuck von Münzen, ornatus capitis numarius. cf. тарпош.
Ка̏иш *, m. 1) der Riemen, lorum. 2) ein Bret zum Schiffbau, tabula.
Каиша̂ње, n. das Riemenschneiden, Breterschneiden, dissectio in lora, tabulas.
Каи̏шати, ам, v. impf. резати на каише, н. п. сланину, in Riemen, Breter schneiden, disseco in lora, tabulas.
Ка̏ишић, m. dim. v. каиш.
Каи̏шлије *, m. pl. m. j. опанци, Art Opanken, hypodematis genus.
Ка̏ја̂ње, n. 1) das Rächen, ultio. 2) das Bereuen, poenitentia.
Каја́са *, 1) der Gurtriemen, lorum cinguli equarii. 2) der Säbelriemen, lorum acinacis:
„Трипута је опасао пасом,
„А четвртом од сабље кајасом —
Ка̏јати, јем, v. impf. кога, rächen, ulciscor.
Ка̏јатисе, јемсе, v. r. impf. bereuen, poenitet.
Ка̏јгана *, f. eine Art Eyerspeise, ferculum ovorum (?).
Ка̏јда *, f. die Musiknote, modus musicus. Од те кајде не ма вајде.
Ка̏јмак *, m. vide скоруп.
Ка̏јсер (кајсар) *, m. Karmesinleder, corium coccineum.
Ка̏јсерли (кајсарли) *, adj. indecl. von Karmesinleder, coccineus.
Ка̏јсија *, f. 1) die Aprikose, prunus armeniaca Linn. 2) die Früchte davon, prunum armeniacum, praecoquum.
Ка́ка, f. Kak (in der Kindersprache), stercus.
Ка̏кав, ква, во, was für ein, qualis; какав такав, so wie er ist, prout est, talis qualis.
Ка̏кавго̏д, кваго̏д, вого̏д, } was immer
(Рес. и Срем.) } für einer,
Ка̏кавго̏ђ, кваго̏ђ, вого̏ђ, } qualiscumque.
(Ерц.) }
Ка́кити, им, v. impf. kaken, caco.
Ка́кнути, нем, v. pf. kaken, caco:
А. Како је?

Казнити, ... castigo, punio ...

Б.-Какни па лазни (па ћеш виђети како је).
Ка̏ко, 1) wie, ut? како му драго, wie immer, utcumque; како тако, so wie es ist, prout. 2) wie, sobald, ut primum. 3) seit, seitdem, ex quo.
Ка̏ков, ва, во, vide какав.
Ка̏кого̏д, (Рес. и Срем.) } wie immer,
Ка̏когођ, (Ерц.) } utcumque.
Ка̏коно, т. ј. како.
Ка̏котање, n. das Gacksen, clangor.
Ка̏котати, коћем, v. impf. gacksen, clango.
Калаба̏лук *, m. vide мложина.
Калава̏ћење, n. das Kalfatern, refectio, densatio navis.
Кала̏ватити, им, v. impf. т. ј. лађу, kalfatern, reficio, denso.
Ка̏лавре, f. pl. eine Art kurzer Hosen, cf. пеленгаће.
Кала̑ј *, m. vide коситер.
Кала̏јисање, n. das Verzinnen, inductio stanni.
Кала̏јисати, ишем, v. impf. u. pf. verzinnen, stanno induco.
Кала̏јлија *, f. ein zinnerner Teller, orbis stanneus.
Кала̏јни, на, но, zinnern, stanneus.
Калајџија *, m. 1) der Verzinner, qui obducit stanno. 2) der Hausirer, institor.
Ка̏лам *, m. das Propfreis, surculus. cf. калем.
Ка̏ламити, им, v. impf. propfen, insero.
Ка̏ламљење, n. das Propfen, insitio.
Кала̏ужење, n. das Wegweisen, monstratio viae.
Кала̏уз *, m. 1) der Wegweiser, dux viae. 2) der Unterhändler des Schweinhändlers, procurator suum.
Кала̏узити, им, v. impf. den Weg weisen, monstro viam.
Ка̏лаузшина, f. das Geld, die Belohnung für den калауз, pecuniae debitae τῷ калауз.
Ка̏лац, лца, m. das junge Gras, herba recens: пустио коња на калац; und im Scherze von den Türken, wenn sie im Negligé sind, пустио гузицу на калац.
Кала̑ш, m. der Taugenichts, Lump, homo nihili.
Кала̏штура, f. ein Schimpfwort vom Hunde, convicium in canem.
Ка̏лдрма *, f. die Heerstrasse, gepflasterte Strasse, via strata.
Ка̏лдрмити, им, v. impf. pflastern, munio, sterno.
Ка̏лдрмљење, n. das Pflastern, munitio viae.
Ка̏ле, m. (zutraulich, von калуђер) lieber Mönch, monachulus: оће кале Бога ми!
„Не шће кале зеља брати —
Ка̏лем *, m. 1) die Rohrfeder, calamus. 2) vide мосур. 3) vide калам.
Кале̏ница, f. (особито доље преко Мораве) eine irdene Schüssel, lanx fictilis.
Ка̏лина, f. 1) die Rheinweide, ligustrum vulgare Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ка̏лити, им, v. impf. н. п. гвожђе, kühlen, refrigero (ferrum).
Ка̏ло̀пер, m. die Kostwurz, balsamita vulgaris Linn.
Ка̏лп *, falsch, unecht, falsus. cf. неваљао.
Калпа̏гџија *, m. vide калпакчија.
Ка̏лпак *, m. die Mütze, galerus (wie die Pelzmütze der Ungern).
Калпа̏кчија *, m. der Mützenmacher, galerarius.
Ка̏лпачић, m. dim. v. калпак.
Ка̏луђер, m. der Mönch, monachus.
Ка̏луђерак, рка, m. hyp. v. калуђер.
Ка̏луђере̏ње, n. das Einmönchen, immonachatio, consecratio monachi.
Ка̏луђерити, им, v. impf. einmönchen, consecro monachum.
Ка̏луђеритисе, имсе, v. r. impf. Mönch werden, consecror monachus.
Ка̏луђерица, f. die Nonne, monialis.
Ка̏луђеричин, на, но, der Nonne, monialis.
Ка̏луђеров, ва, во, des Kalugjers, monachi.
Ка̏луђерски, ка, ко, 1) mönchisch, monasticus. 2) adv. mönchisch, monastice.
Ка̏луђерство (ка̏луђерство), n. das Mönchthum, res monastica.
Калуђе́рче, чета, n. das Mönchlein, monachiscus.
Калуђе́рштина, f. augm. v. калуђер.
Ка̏луп *, m. 1) das Modell, die Form, forma. 2) калуп дувана, ein Pack Rauchtabak, fasciculus nicotianae.
Ка̏лупити, им, v. impf. н. п. дуван, den Rauchtabak pressen.
Ка̏лупљење, n. das Pressen des Rauchtabaks.
Ка̏лчине *, f. pl. од сукна као велике чарапе, што се носе у чизмама (у Србији и у Босни), eine Art tuchener Strümpfe (italianisch?), tibialium genus.
Ка̏ља, f. eine Art Speise, cibi genus.
Ка̏љав, ва, во, mit Koth beschmutzt, coeno inquinatus.
Ка̏љање, n. das Besudeln mit Koth, inquinatio coeni.
Ка̏љати, ам, v. impf. mit Koth besudeln, coeno inquino.
Ка̏љење, n. das Kühlen, refrigeratio.

Ка̏љужа, f. die Lache, Pfütze, palus.
Каљу̏жа̑ње, n. das Wälzen der Schweine in der Lache, volutatio suum in palude.
Каљу̏жатисе, амсе, v. r. impf. sich in der Pfütze wälzen, volutor in palude.
Каљу̑н, m. die Galione, navis genus:
„Уватише два каљуна златна —
Ка̀мара, f. vide гомила.
Ка̀мата *, die Zinse, Interesse, fenus: дао новце на камату.
Ками̑н, m. der Stein, lapis.
Ка̀мен, на, но, steinern, lapideus.
Каме̏на̑р, m. der Steinmetz, lapicida.
Каме̏нит, та, то, steinig, petrosus.
Ка̀менитисе, имсе, v. r. impf. versteinern, stupesco, saxeus fio.
Каме̏ница, f. један камен, ein einzelner Stein, lapis, saxum.
Ка̀меница, f. тако се зову млога села, као н. п. Каменица у Сријему, у Јадру, у Кључу (код Кладова, ђе данас не ма ниједнога Србљина, него Власи).
Каме̏нчић, m. dim. das Steinchen, lapillus.
Каме̏ња̑к, m. ein Ort, wo viel Felsen liegen, locus saxosus.
Каме̑ње, n. (coll.) das Gestein, saxa.
Ка̀мење̑ње, n. das Versteinern, stupor.
Ка̀мзе *, f. pl. у ножа оно ђе се држи руком, das Messerheft, manubrium cultri.
Ками, (понајвише у Ерц.) vide каме̑н: ками ти у срце.
Ка̀мила, f. das Kamel, camelus (κάμηλος).
Камила̑вка, f. die Mönchskappe, cucullus monachi.
Ками̏чак, чка, m. vide каменчић.
Ка̀миш *, m. das Pfeifenrohr, tubulus fistulae. cf. чибук.
Ка̀мишовина, f. der Schlingbaum, viburnum.
Камка̑ње, n. das Vorjammern, lamentatio.
Ка̀мкати, ам, v. impf. vorjammern, lamentor.
Камо? wo — hin? quorsum? камо се пии? камо он? камо новци?
Ка̀мџија *, f. die Karbatsche, die Knute, der Kandschu, scutica, flagellum.
Камџи̏ја̑ње, n. das Peitschen, flagellatio.
Камџи̏јати, ам, v. impf. peitschen, flagello.
Кана̀бе *, бета, n. vide канапе.
Кана̀ве *, вета, n. der Flaschenkeller, Flaschenkorb, sporta ampullaria.
Кана̑п, m. der (Hanf-) faden, Spagat, funiculus cannabinus. cf. дретва, врвца.
Кана̀пе (канабе) *, пета, n. der Sofa, das Kanapee, lectus.
Ка̀нат, m.
„— Ђе падне горњи канат цркве —

Канди̑л, m. (cm.) vide кандило:
„Златан кандил од дванаест ока —
Ка̀ндило, n. die Hängelampe (vor der Mutter Gottes), lucerna (lampas) pensilis.
Ка̀нитисе, имсе, v. r. impf. sich anschicken, paro me: канио сам се да ти дођем.
Канко̑в, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Tripper, gonorrhoea.
Ка̑но (каоно?), wie, ut, quemadmodum.
Ка̀новци, m. pl. (може се једноме рећи и кановац). По неким селима у Бијоградској нахији имају људи обичај те говоре готово уза сваку ријеч каном, каном бато. На Врачару 1804 године прозвали су и (Бијограђани и други бећари којекакви) зато кановцима и подсмијевали су им се којешта, и толико пута мало се нијесу из пушака тукли зато.
Ка̑ном, cf. кановци.
Ка̑нон, m. (cm.) Kanon (Kirchensitte), canon:
„Ђе Србиње јунак причешћује
„Без канона и без испов'једи —
Ка̑нта, f. Art Wassergefässes mit Handhabe, hydriae genus (e Germania adlatum).
Канта̑р *, m. die Wage, libra. Кантар кадија (мјера вјера), die Wage soll es entscheiden.
Канта̀рина, f. 1) das Wagegeld, pecunia pro pendendo. 2) augm. v. кантар.
Канта̑рски, ка, ко, н. п. кука, јаје, Wage-, librae.
Канта̀рџија *, m. der Wagemeister, zygostates.
Канта̀рџијин, на, но, des Wagemeisters, zygostatae.
Ка̀нура, f. ein Stren (Bund) Baumwollengarn, fasciculus filorum gossypinorum.
Ка̀нути, нем, v. pf. tropfen, decidit stilla.
Канче̏ло, n. ein Stren (Bund) Zwirn, filorum tortorum.
Ка̀нџа *, f. 1) die Kralle (des Adlers), unguis. 2) der Haken, harpago (auf Schiffen), cf. чакља.
Ка̀нџија *, f. vide камџија.
Канџи̏ја̑ње, n. vide камџијање.
Канџи̏јати, ам, vide камџијати.
Кање̏рисање, n. das Vorsingen, praecentus.
Кање̏рисати, ришем, v. impf. (по намастирима, особито у Србији) vorsingen, praecino (vom Novizen, der in Bücherarmen Kirchen den Octoich u. a. von einer Seite der Sänger auf die andere überträgt, und zugleich den Sängern vorsingt).

Ка̀о, wie, quemadmodum.
Ка̀о, кала, m. vide блато, глиб.
Ка̀он, на, но, vide кањав.
Ка̀оно, wie, sicut.
Ка̂п, f. der Tropfen, stilla.
Ка̀па, f. die Kappe, Mütze, cappa (?), cucullus.
Ка̀пак *, пка, m. vide заклопац.
Ка̀памаџија *, m. der Deckenmacher, opifex stragulorum.
Капа̂ње, n. das Tröpfeln, stillatio.
Ка̀пара, f. (ital. caparra), das Angeld, arrha.
Капа̀рисати, ришем, v. pf. verangelden, arrha firmo.
Ка̀пати, пљем, v. impf. tröpfeln, stillo.
Капѐта̂н, m. der Hauptmann, Feldhauptmann, tribunus, dux.
Капета̀нија, f. das Kommando, imperium und manus: изгубио капетанију; дошао с капетанијом.
Капета̀ница, f. die Frau des Feldhauptmanns, uxor ducis.
Капета̀ничин, на, но, der капетаница, uxoris belli ducis.
Капета́нов, ва, во, des Feldhauptmanns; ducis.
Капета́новац, вца, m. einer von des Hauptmanns Leuten, homo ducis.
Капѐта̂нски̂, ка, ко, 1) н. п. плата, Feldhauptmanns-Sold, ducis und ducum. 2) adv. wie ein Feldhauptmann, more ducis aut ducum.
Капета́нство, n. die Feldhauptmannschaft, imperium.
Капѐтина, f. augm. v. капа.
Ка̀пија *, f. das Thor, porta. cf. врата.
Ка̀пић, m. der Theil des Kopfs, den die (türkische Feß-) Mütze bedeckt, pars capitis, cui insidet mitra.
Ка̀пица, f. dim. v. капа.
Капѝџија *, m. der Thorwächter, janitor.
Ка̀пицик *, m. dim. v. капија.
Капла̂р, m. der Korporal, decurio.
Капла̀рија, f. die Korporalschaft, imperium und manus decurionis.
Капла̂ров, ва, во, des Korporals, decurionis.
Капла̂ровица, f. die Korporalin, uxor decurionis.
Капла̀рчић, m. dim. v. каплар.
Ка̀пља, f. vide кап.
Ка̀пљица, f. dim. das Tröpfchen, stillula.
Капу̀рина, f. vide капетина.
Капу̂т, m. der Kaput (österr.), Kapot, genus togae.
Ка́пца, f. dim. v. кап.
Ка̂р, m. 1) das Ausschelten, increpatio: кар је Божји дар, али је мука кад бију па не даду плакати. 2) * vide брига, Sorge, cura.

Ка̀рабе, f. pl. vide карабље.
Ка̀рабице, f. pl. dim. v. карабе.
Ка̀рабље, f. pl. 1) eine Art Hirtenflöte, fistulae genus. 2) на гадљима, das Flötenstück am Dudelsack, fistula utriculi.
Ка̀рабљице, f. pl. dim. v. карабље.
Ка̀рабогда̂нска̂, f. die Moldau, Moldavia:
„Дмитар узе земљу Каравлашку,
„Каравлашку и Карабогданску —
Кара̀вида, f. Frauenname, nomen feminae.
Кара̀виље, n. die Nelke, dianthus carophyllus Linn.
Ка̀равла *, влаа, m. der Walache aus der Walachey, Valachus proprie e terra Valachiae.
Ка̀равлаиња, f. die Walachin, mulier valacha.
Ка̀равлашка̂, f. die Walachey, Valachia.
Ка̀равлашки̂, ка, ко, 1) walachisch, valachus. 2) adv. walachisch, valachice.
Ка̀ракоса, f. die Schwarzhaarige, puella nigris capillis, cf. црнокоса.
Кара̀ма̂нка, f. eine Art Birn, piri genus.
Ка̀ран, m. Mannsname, nomen viri.
Ка̀рановац, вца, (или Карановци pl.), m. Stadt in Serbien (на десном бријегу Мораве, према утоку Ибра у Мораву).
Ка̀рановачки̂, ка, ко, von Карановац. Ка̀рановчанин (Каранѐвчанин), човек из Карановца.
Кара̀нфил *, m. vide каравиље.
Ка̀рање, n. das Ausschelten, objurgatio.
Ка́рати, ам, v. impf. ausschelten, objurgo.
Ка́ратисе, амсе, v. r. impf. einander schelten, objurgare se invicem.
Кара̀ула *, f. der Wachthurm, specula, turris excubitoria.
Кара̂ш, m. eine Art Fisch, piscis genus.
Кара̂шчић, m. dim. v. караш.
Карва̂н *, m. die Karawane, commeatus, comitatus.
Ка́рет *, m. die Strafe beim прстен-Spiel, mulcta (poena) in ludo annuli.
Ка́ретити, им, v. impf. im прстен-Spiel strafen, mulcto in ludo annuli.
Ка́рећење, n. das Strafen im прстен-Spiel, multatio in ludo annuli.
Ка̀рика, f. der Reif, Ring, der das Rohr der Flinte an den Schaft befestigt, orbis. cf. павта,
Карѝкача, f. vide кариклија.
Карѝклија, f. eine Art runde Mütze der Herzegowiner, galerus hercegovinensium.
Ка́рли *, adj. indecl. bekümmert, sollicitus, vide брижан.
Ка̂рлица, f. eine Art Trogschüssel, alveus,

Карли̏чица, dim. v. карлица.
Ка̑рловац, вца, m. Karlstadt, Carlostadium. cf. Карловци.
Ка̑рловачкӣ, ка, ко, 1) Karlowitzer, Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.
Ка̑рловкиња, f. 1) Karlowitzerin, Carloviceusis mulier:
„А што су ми Карловкиње
беле румене —
2) die Karlstädterin, Carlostadiensis mulier.
Ка̑рловци, ваца, m. pl. 1) Karlowitz (in Syrmien), Carlovicium. 2) (горњи) vide Карловац.
Ка̑рловчанин, m. 1) Karlowitzer, homo Carlovicensis. 2) Karlstädter, Carlostadiensis.
Ка̑рта, f. die Spielkarte, charta lusoria.
Ка̑рта̄ње, n. das Kartenspiel, lusus chartarum.
Карта̑р, m. der Kartenspieler, lusor chartarius.
Ка̀ртара, f. die Kartenaufschlägerin, vetula e chartis lusoriis vaticinans.
Ка̑ртатисе, амсе, v. r. impf. Karten spielen, ludo chartis.
Карта̑ш, m. vide картар.
Карту̑н, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) der Baumwollenzeug, (Cattun, österr. gemein: Katton) textum xylinum.
Ка̀руце, f. pl. (v. Ital. carozza) der Wagen, die Kutsche, rheda.
Ка̑ручице, f. pl. dim. v. каруце.
Ка̑ручнӣ, на, но, н. п. коњи, Kutsch- rhedarius.
Ка̑с, m. der Trab, gradus tolutilis.
Каса̀ба*, f. мала варошица, ein Flecken, Marktflecken, oppidulum, vicus.
Ка̀сало, m. Traber, gradiens tolutim.
Ка̀салов, ва, во, des касало, z. B. код касалове куће, schickt man jemand (in April), wenn man ihn durch vergebliche Gänge foppen will.
Каса̄ње, n. das Traben, gradus tolutilis.
Ка̀сапин*, m. vide месар. Нови касапин под реп коље.
Ка̀сапити, им, v. impf. сјећи месо, Fleisch aushauen, lanius sum.
Ка̀сапљење, n. das Fleischhauen, ars lanii.
Ка̀сапница, f. vide месарница.
Ка̀сапскӣ, ка, ко, vide месарски.
Ка̀сати, ам, v. impf. traben, tolutim incedo.
Каска̄ње, n. dim. v. касање.
Ка̀скати, ам, v. dim. v. касати.
Ка̀снити, им, (у Сријему, Бачк. и у Бан.) vide доцнити.
Ка̀сно, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide доцкан.
Кастро̀ла, f. die Casserole (Kastrole) sartago manubriata.
Ка̑т*, m. 1) das Stockwerk, contignatio: кућа на два ката. cf. бој, таван. 2) eine Reihe Schnüre am Kleide: удри три ката гајтана,
Ка̀тана*, m. der Husar, miles eques.
Ка̀танац, нца, m. 1) das Anhängeschloß, (franz. le cadenas) reseda sera apposita. 2) das Gelb-kraut, luteola Linn.
Ка̀танскӣ, ка, ко, 1) husarisch, equestris 2) adv. husarisch, more equitis.
Ката̑рка*, f. der Mastbaum, malus.
Ка̀тил*, m. vide крвник.
Ка̀ткад, dann und wann, subinde.
Ка̀тран*, m. der Kienruß, fuligo pinea.
Ка̀траница, f. das Gefäß für die Wagenschmiere, vas in quo axungia asservatur.
Каћу̑нак, нка, m. das Knabenkraut, orchis satyrium.
Ка̑ук, m. 1) der Laut des Truthahns, galli indici sonus. 2)* vide чалма.
Кау̀ка̄ње, n. das Schreyen der Truthenne, vox gallinae indicae.
Кау̀кати, учем, v. impf. } den Laut des Truthahns von sich geben, edo sonum galli indici.
Кау̀кнути, нем, v. pf. }
Кау̀рин*, m. der Ungläubige, incredulus.
Кау̀рма*, f. vide дроб.
Каурска̑, f. das Land der Ungläubigen, terra incredulorum (Ungern und Deutschland).
Ка̑урскӣ, ка, ко, 1) ungläubisch, incredulorum. 2) adv. nach Art der Ungläubigen, more incredulorum.
Ка̀фа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide кава.
Кафа̀на, f. vide кавана.
Ка̀фтан*, m. der Kaftan, tunicae seu togae genus, caftanus?
Ка̀ца, f. die Kufe, Wanne, labrum.
Кацка̄ње, n. das Tröpfeln, (abfallen des Gewinns) beim Kleinhandel, lucelli adventus.
Ка̀цкати, ка, v. impf. tröpfeln, lucellum venit: кацка пара.
Кача̀мак, m. (у Банату говоре и куља) der Kukuruzbrey, Polenta von Mais, polenta e zea mais Linn.
Ка̀чаник, m.
„У Клисури испод Качаника —
„Оспа Муса увр Качаника —
Ка̀ча̑р, m. der Faßbinder, vietor.
Ка̀чара, f. зграда ђе стоје каце, die Hütte, wo die Fässer mit Pflaumen stehen, tugurium ad labra.
Кача̑рев, ва, во, } des Faßbinders, vietoris.
Кача̑ров, ва, во, }
Ка̀чица, dim. v. каца.

Ка̀чни̑, на, но, н. п. обруч, Faß=, Wanne=, labrorum.
Качка̂ње, n. das Flüssigtreten des Kothes, conculcatio luti.
Ка̀чкати, ам, v. impf. den Koth zertreten, conculco lutum.
Ка́ша, f. 1) der Brey (österr. Prein), die Grütze, alica. 2) hyp. v. кашика.
Ка̀ша, f. кад се штогођ врло раскува, или се измијеша тако, да се не зна шта je, der Brey, puls: начинило се као каша.
Ка̀ша̀гија *, f. der Striegel, strigilis.
Ка̀шаљ, шља, m. der Husten, tussis.
Ка̀шика *, f. der Löffel, cochlear, ligula. cf. жлица.
Ка̀шлук *, m. der Stahl (an der Flinte) chalybs sclopi.
Ка̀шича̂р, m. ein Löffelmacher, cochlearius. у Србији највише цигани Влашки граде кашике (вретена, корита и карлице), и носе по селима, од куће до куће, те продају и дају за брашно.
Кашѝчара, f. m. j, воденица (поточара), што јој коло стоји успраео; а пера су у таковог кола као кашике, eine Bachmühle mit aufrechten Rädern, molae parvae genus.
Ка̀шича̂рев, ва, во, vide кашичаров.
Ка̀шича̂рка, f. (Влашка циганка) eine Löffelmacherin, cohlearia.
Ка̀шича̂ров, ва, во, des Löfflers, cochlearii.
Ка̀шичица, f. dim. das Löffelchen, ligula.
Кашке̑т, m. das Casquet, galeae genus:
„Код ћесара обрштери бише
„И носише од злата кашкете —
Кашља̂ње, n. das Husten, tussitio.
Ка̀шљати, љем, v. impf. husten, tussio.
Ка̀шљив, ва, во, den Husten habend, tussi laborans.
Ка̀штар, тра, ро, н. п. вино, herb, sauer, acerbus.
Ка̀што, zuweilen, subinde.
Ква̀ка, f. vide кука.
Ква̑р, m. die Beschädigung, damnum.
Ква́ран, рна, но, verdorben, corruptus.
Ква́рење, n. das Beschädigen, Verderben, corruptio.
Ква́рити, v. impf. verderben, corrumpo.
Ква̑с, m. } 1) der Sauerteig, fermentum. 2) saure Milch womit man die frische säuert, fermentum. 3) пиварски квасац, die Bierhefen, fermentum.
Ква́сац, сца, m. }
Ква̀сити, им, v. impf. netzen, humecto.
Ква̀шеница, f. Brotschnitten in Eyern und Schmalz, cibi genus.
Кваше̂ње, n. das Netzen, humectatio.
Квѐка, f. das Wehgeschrey (des jungen Hasen), gemitus (lepusculi).
Кве́кнути, нем, v. pf. квек-schreyen (wie ein junger Hase) ingemisco ut lepusculus.
Кве́чање, n. das Wehschreyen (des jungen Hasen), gemitus lepusculi.
Кве́чати, чим, v. impf. квек=schreyen, gemo ut lepusculus.
Квоца̂ње, n. das Gluckſen der (Gluck=) Henne, glocitio.
Квѐцати, вочем, v. impf. glucken, gluckſen, glocio.
Кво̀чка, f. 1) die Gluckhenne, gallina glociens. 2) bei dem Doppel=Rabosch die Hälfte, die der Gläubiger behält, (die andre heißt пиле: also Henne und Hühnlein) pars major bacilli numeris notati (рабош dicti).
Квочѐтина, f. augm. v. квочка.
Кв́рга, f. der Auswuchs, excrescens gibber.
Кв́рка, f. das Knurren, stridor (der Katze).
Кв́ркнути, нем, v. pf. knurren, immurmuro (sicut felis).
Кврчање, n. das Knurren der Katze, murmuratio.
Кв́рчати, чим, v. impf. knurren, murmuro.
Ке́ба, f. (понајвише у Бачкој) ein kleines Taschenmesser; cultellus plicatilis. Потрже као кебу иза појаса.
Ке́бица, f. dim. v. кеба.
Кевта̂ње, das Befzen der Jagdhunde, allatratio canis venatici.
Кѐвтати, ећем, v. impf. befzen wie ein Spürhund, latro ut canis sagax.
Ке́кавац, вца, m. der Kroate (Windische), der кај (statt шта) spricht, slavus Croata, qui кај dicit (pro шта).
Кѐњача, f. маст што се увати на главчини, или на осовини, die Wagenschmiere, die zwischen der Achse und der Nabe sichtbar wird, axungia apparens ex parte utraque rotae.
Кепе̂ц, m. der Zwerg, nanus, cf. мањо, маљеница, спармали.
Ке̑р, m. der Spürhund, canis sagax.
Ке́ра, f. hyp. v. кер.
Ке́рица, f. dim. v. кера.
Кѐрка (Крка?) f. намастир у Далмацији.
Кѐров, ва, во, des Spürhunds, sagacis canis.
Керо̀вљи̑, ља, ље, н. п. траг, der Spürhunde, canum sagacium.
Кѐруша, f. die Spürhündinn, canis sagax femina.
Кѐрушин, на, но, der Spürhündinn, canis sagacis.

Ке́рче, чета, n. das Spürhündchen, catulus sagax.
Ке̏са*, f. 1) der Beutel, crumena. 1) sacculus. 2) der Beutel als bestimmte Zahl, (500 Piaster), crumena, sacculus continens 500 piastros.
Ке̏сега, f. eine Art Fisch, piscis genus.
Ке̏сежица, f. dim. v. кесега.
Ке̏сер*, m. eine Art Zimmeraxt, asciae genus, dolabra. 2) (scherzweise) der Bart, barba.
Кесѐтина, augm. v. кеса.
Ке̏сеџија*, m. ein türkischer Straßenräuber zu Pferde, latro turcicus equo vectus.
Ке̏сим*, m. 1) eine Bauschsumme, aversio: Влашка плаћа Турскоме цару кесим, т. ј. плаћа осјеком. 2) Miethe für den Fruchtgenuß, aversio pro usufructu, die meist in einem Theile der Frucht selbst besteht: дао краве под кесим.
Ке̏сити, им, v. impf. т. ј. зубе, die Zähne weisen, ostendo dentes, ringor.
Ке̏ситисе, имсе, v. r. impf. lachen und die Zähne weisen, ringor.
Ке̏сица, f. dim. das Beutelchen, marsupiolum.
Кестѐн, m. die Kastanie (österr. die Kesten), Baum und Frucht, castanea.
Кестѐњак, m. der Kastanienwald (Kestenwald), castanetum.
Кестѐње, n. (coll.) die Kastanien, castaneae.
Кесу̏рина, f. vide кесетина.
Ке́теуш, eine Art serbischen Tanzes, choreae serbicae genus.
Ке̏ц, m. das Aß in den Karten, monas (chartarum lusoriarum).
Ке̏ц! } interj. Laut, um die Ziegen zu
Ке̏ца! } treiben, sonus agentis capras.
Кеца̏ње, n. das Ketzrufen, vox ketz.
Ке̏цати, ам, v. impf. ketz rufen, dico ketz.
Ке̏цеља, f. die Schürze (das Vortuch) der Frauen, praecingulum.
Ке̏цељица, f. dim. v. кецеља.
Кецка̏ње, n. dim. v. кецање.
Ке̏цкати, ам, v. dim. v. кецати.
Ке̏цнути, нем, v. pf. (die Ziege) mit dem Ausdrucke кец vertreiben, fortketzen, abigo capellam.
Кечѐње, n. das Aufpassen, (z. B. im Ballspiel), captatio.
Ке̏чика (кечига), f. vide ностмвица.
Ке̏чити, им, v. impf. aufpassen (im Ballspiel), capto (pilam).
Ке̏шке*, кешта, n. eine Speise von Weizen und Fleisch, cibi genus (solemnioris).
Ки̏бдац, бна, но, на кога, der etwas wider einen auf dem Herzen hat, iratus alicui.
Кида̏ње, n. 1) das Entzweyreißen, ruptio. 2) das Ausmisten, purgatio stabuli.
Ки̏дати, ам, v. impf. 1) reißen, rumpo. 2) ausmisten, purgo stabulum.
Ки̏дисати, ишем, v. pf. gewaltsame Hand anlegen, vim infero: оће сам себи да кидише.
Ки̏дљив, ва, во, н. п. пређа, was gern reißt, quod facile rumpitur.
Ки̏ја Осјеклија, m. (cm.)
„Ђенерао Кија Осјеклија
„Он отиде шеер' Бајној луци —
Ки̏јавица, f. das Nießen, sternutatio.
Кија̑к, m. der Knüttel, fustis.
Кија́мет*, m. der Sturm (eig. u. fig.), der Welt Ende, mundi interitus: куда ћеш ти на том кијамету? као у очи кијамета.
Ки̏јање, n. das Nießen, sternutatio.
Ки̏јати, ам, v. impf. nießen, sternuto.
Ки̏јача, f. vide кијак.
Кија̏чић, m. dim. v. кијак.
Ки̏јачица, f. dim. v. кијача.
Кија̏чки, adv. wie mit einem Knittel, seu fuste: ударио га пушком кијачки (mit dem Kolben).
Ки̏ка*, f. der Zopf, cauda (capillorum); ријетко се чује у простом говору, него у приповијеткама и у пјесмама, н. п. Спопаде га за кику — Чича се обрће, кика се омиче —
„Ајдук чешља кику у букву,
„Са својом се киком разговара:
„Кико моја! ђе ћеш опаднути? —
Кика̏ње, n. das Ziehen beim Zopfe.
Ки̏катисе, амсе, v. r. impf. вућисе с ким за кику, sich bei dem Zopfe nehmen.
Кики̏нда, f. Stadt im Banat.
Кико̏ш, f. vide кокош. Приповиједају да се некаква Српкиња попурчила у суботу, а у недељу виђела свога оца ђе носи кокош да прода, па му рекла: „пошто Влаше кикош?" (auch als Sprüchwort).
Ки̏ла, f. 1) der Auswuchs an einem Baume, tuber. Намећесе као кила на грбаво дрво. 2) der Bruch im Unterleibe, hernia. 3) ein Getreidemaß, mensurae genus.
Ки̏лав, ва, во, der einen Bruch hat, herniosus. Сви су болесни, осим килавога браје.
Кила́вити, им, v. impf. кога, einem (durch Anstrengung) einen Bruch verursachen, concilio herniam.
Кила́вљење, n. das Verursachen eines Bruchs, conciliatio herniae.
Киђу́рење, n. das Aufputzen, exornatio.

Кинђурити се, имсе, v. impf. sich putzen, comor, cf. кититисе.
Кинути, нем, v. pf. niesen, sternuto.
Кинутисе, немсе, v. r. pf. sich fortpacken amoliri sese: кини ми се с очију.
Кињење, n. das Placken, excruciatio.
Кињити, им, v. impf. мучити кога, placken, excrucio.
Кип, m. die Bildsäule, signum, statua.
Кипење, n. (Рес.) vide кипљење.
Кипети, пи (Рес.) } vide кипљети.
Кипити, пи (Срем.) }
Кипљење, n. das Ueberlaufen des siedenden Wassers, redundatio.
Кипљети, пи, v. impf. (Ерц.) überlaufen, redundo.
Кираџија (кирајџија) *, f. der Miethwohner, Miethmann, inquilinus.
Кирија, f. 1) die Miethe, merces conducti. 2) die Fracht, vectura, merces vecturae; тражи кирије, er sucht was (Schläge), quaerit malum; аратос ти кирије, сиђи ми с кола.
Кириџија *, der Saumer, vector clitellarius:
„Кириџија! камо ти кирија? —
„У анџије и у меанџије.
Кириџајнски, ка, ко, } 1) Fracht-, vecturarius. 2) adv. nach Art des Saumfrachters, more vecturarii.
Кириџијски, ка, ко, }
Кисање, n. das Anschicken zum Weinen murmur ad fletum vergens.
Кисати, ам, v. impf. (österr. raunzen) sich zum Weinen anschicken, os ad fletum diduco.
Киселина, f. die Säure, acor, aciditas.
Киселити, им, v. impf. 1) säuern, acidum reddo. 2) опанке, einweichen, macero.
Киселица, f. 1) der Sauerampfer, rumex acetosa Linn. 2) saure Suppe, jus acidum: киселица од расола или од оцта; или трична киселица, што обично у Сријему граде:
„Терај куме логова
„Преко тога корова
„Далеко је Митровица
„Оладисе киселица.
Кисељак, m. vide киселица 1.
Кисељење, n. 1) das Säuern, fermentatio. 2) das Einweichen, maceratio.
Кисео, села, ло, sauer, acidus.
Киситы, киси, v. impf. säuerlich schmecken, subacidulus sum.
Киснути, нем, v. impf. 1) sauer werden, acesco. Кисни не мисли, стигло ме до врата (закиселила жена у соби (или у мљечару) лонац млијека, па га покрила и повезала торбом да се (у топлини) прије укисели. Кад то све сврши, онда рече: „Кисни не мисли, стигло ме до врата" (т. ј. да се млијеко укисели, док она буде до врата), па се обрне к вратима, а лонац и млијеко (по земљи) за њом; зашто је неотице била запела ногом за упрту од торбе). 2) vom Regen benetzt werden, pluvia madesco.
Кит, кит! } interj. ruft man den Lämmern zu, indem man sie von den Müttern abtreibt, vox separantis ad tempus agnos a matribus.
Кит луч! }
Кита, f. 1) der Strauß, Buschen, sertum; (ст.) кита и сватови, т. ј. кићени сватови, wie im Virgil arma virumque — 2) die Quaste, cirrus, fimbria. 3) кита und кита, das männliche Glied der Kinder. 4) Frauenname, nomen feminae.
Китаст, та, то, vide китнаст.
Китина, f. die Schneebuschen auf den Bäumen nach frischgefallenem Schnee, nives in arboribus: китина у планини, не може се ништа сјећи.
Китити, им, v. impf. zieren, schmücken, exorno.
Китица, f. dim. v. кита.
Киткање, n. das Кит- rufen, abactio voce кит.
Киткати, ам, v. impf. kit, kit sagen, dico кит!
Китнаст, та, то, buschig, densus, н. п. босиљак.
Китог, m. ein großer Wald in der Matschwa, zwischen der Drina und der Festung Шабац:
„Погуби га попе Смиљанићу
„У Китогу лугу зеленоме —
„Китог прођи и у Шабац дођи —
Кићени сватови, m. pl. (ст.) das stehende Epitheton der Hochzeitgäste. cf. китити:
„Дигошесе кићени сватови —
„Повикаше кићени чауши —
Кићенка, f. т. ј. капа, eine Art Mütze mit langen Quasten (ките), tiarae genus, dergleichen besonders die ајдуци tragen.
Кићење, n. das Schmücken, ornatio.
Кичица, f. die Krone am Pferdefuß, corona.
Кичма, f. vide леђа.
Кичменица, f. } der Rückgrat, spina dorsi.
Кичмењача, f. }
Киша, f. der Regen, pluvia.
Киша, f. њуша, сурла, der Rüssel, rostrum suis.
Кишан, шна, но, vide кишовит.
Кишица, f. dim. v. киша.
Кишни, на, но, н. п. вода, Regenwasser, pluvius.
Кишовит, та, то, н. п. година, regnerisch, pluviosus.

Кла̀да, f. der Kloß, Block, trabs, truncus.
Кла̀де, f. pl. der Block, codex, carcer: метнули га у кладе.
Кла́де, fließt langsam und dick (wie Honig, Roß), fluit lente: кладе гној из ране, мозак из главе.
Кла̀денац, нца, m. (ст.) vide студенац:
„Моје чарне очи
два бистра кладенца —
„Кад дођоше на воду кладенац —
Кладѐтина, f. augm. v. клада.
Кла̀дитисе, имсе, v. r. impf. wetten, pignore certo.
Кла̀дић, m. } dim. v. клада.
Кла̀дица, f. } dim. v. клада.
Кла̀дња, f. ein Garbenschober, meta mergitum.
Кла̀дово (Турск. Фетислам), n. Stadt und Festung an der Donau, östlich von Orschowa. Einen Kanonenschuß östlicher sind die Ruinen der Brücke Trajans. cf. кључ.
Кла̀довскӣ, ка, ко, Kladower.
Кладу̀рина, f. vide кладетина.
Кладу̀ша, f. варош у Далмацији (?):
„Сад сам пош'о у кршну Кладушу,
„Да ја просим Мујину Ајкуну —
Клађѐње, n. das Wetten, contentio (pignore).
Кламѝпање, n. das Wackeln, nutatio; agitatio.
Кламѝпати, мићем, v. impf. 1) wackeln, nuto. 2) wackeln, agito.
Кла́нац, нца, m. 1) der Engpaß, angusta via:
„Од куда су кланци по најтјешњи —
„Да уводи кланце и богазе —
2) Koth, lutum: кланац до кољена.
Клања̑ње, n. 1) das Verneigen, inclinatio. 2) das Beten (von Türken), oratio.
Кла̀њати, ам, v. impf. н. п. подне, акшам, икиндију, beten (von den türkischen Serben), oro:
„Турски клањам, Српски Бога молим—
Кла̀њатисе, амсе, v. r. impf. sich verneigen, inclinor.
Кла́ње, n. das Schlachten, mactatio.
Кла̀пити, им, v. impf. traben, eo aegre: цијели дан клапио пјешице.
Кла̀питисе, имсе, v. r. impf. пјенушитисе, schäumen, spumo. Клапилосе, не клапило, јешићу те, плапио сам те (сануј мјесто сира).
Кла̑с, m. die Aehre, spica.
Кла̀сак, ска, m. hyp. v. клас.
Класа̑ње, n. das Aufschießen der Aehren, spicarum emissio.
Кла̀сати, са, v. impf. in Aehren schießen, spicas emitto, spicor.
Кла̀сић, m. dim. v. клас
Кла̑сје, n. (coll.) die Aehren, spicae.
Класо̀бер, m. der Aehrenleser, Nachstoppeler, spicilegus (?):
„Једна кита класоберу,
„Друга кита постатнику —
„У нашега класобера
„Свилен' кита над очима —
Кла̀ти, кољем, v. impf. 1) stechen, pungo. 2) abstechen, schlachten, macto. У Србији и данас само мушкарци кољу марву и живину, а жене ни пошто: зашто кажу да је оно мрцино, што жена закоље; или ако се догоди да оће какоео живинче да се омрцини, а не ма никакова мушкарца да га приколье, онда жена (не ће свака, него ђекоја мушкобана) узме сони тучак те метне себи међу ноге, па онако с тучком коље.
Кла̀тисе, кољемсе, v. r. impf. 1) beißen, bissig seyn, mordeo. 2) raufen, rixor.
Кла̀шње, n. vide јединица 2.
Клѐкнути, нем, vide клећи.
Клѐмпав, ва, во, mit hängenden Ohren, auribus pendentibus.
Клѐмпе, пета, n. das hängende Ohr, auris pendens; daher das Sprichwort: Одбија к*рпу клемпета, von unnützen Reden, Drohungen.
Клѐмпо, m. der hängende Ohren hat, qui habet aures pendentes.
Клѐн, m. 1) der Feldahorn, acer campestre Linn. 2) eine Art Flußfisch, piscis genus.
Кленӣк, m. der Ahornwald, aceretum.
Клѐнић, m. dim. v. клен.
Клѐнов, ва, во, von Feldahorn, ex acere campestri.
Клѐновац, вца, m. кленов штап.
Клѐновача, f. кленова̑ батина.
Клѐновина, f. Holz von Feldahorn, lignum aceris campestris.
Клѐнчић, m. dim. v. клен 2.
Клѐње, n. (Рес. и Срем.) vide клијење.
Клѐње, n. (Рес. и Срем.) vide Клијење.
Клѐпало, n. das Läutebret, die Bretglocke (in den serbischen Klöstern), tabula campanae loco.
Клепа̑ње, n. 1) das Schlagen an das Läutebret, pulsatio tabulae. 2) das Dengeln, acutio (pulsando).
Клѐпати, пљем, v. impf. 1) ударати у клепало, an das клепало schlagen, pulsare tabulam. 2) мотику, dengeln, pulsando exacuo.
Клепе̑т, n. 1) das Getön der Kuhglocken, crepitaculorum sonus. 2) das Getös (der Pantoffel), sonitus:
„Стаде клепет мести и папуча —

Клепѐта̑ње, n. das Schallen der Kuhglocke, sonitus crepitaculi.

Клепѐтати, пеће̑м, v. impf. schallen, sono.

Клепѐтуша, f. } die Kuhglocke, tintinnabulum.
Кле̏пка, f, }

Кле̏пнути, нем, v. pf. klirrend schlagen, sonitum edo pulsando: клепнули се сабљама два, трипут.

Кле̏пчица, f. dim. v. клепка.

Кле̏т, та, то, der Schelm (scherzweise); (österr. verflixt), albae gallinae filius: не ће, клет, ни зашто да се привати; каква је, клета, не може је се човек нагледати;
„На ногама гаће шаровите,
„Какве су јој клете искићене —

Кле̏тва, f. der Fluch, exsecratio.

Кле̏твени̑, на, но, н. п. књига, Fluch enthaltend, exsecratorius; daher ein Fluchbrief des Patriarchen, u. dgl. gegen suspendirte Priester, und Interdikt an eine Gemeinde.

Кле́ти, кунем, v. impf. fluchen, exsecror.

Кле́тисе, кунемсе, v. r. impf. schwören, juro.

Кле̏ћи (говорисе и клекнути), клекнем, v. pf. niederknien, in genua procido.

Клеца̑ње, n. das Wanken der Füße (vor Schwäche), vacillatio pedum.

Кле̏цати, ам, v. impf. wanken (von den Füßen), vacillo: клецају ми ноге.

Кле̏чан, на, но, (у Срijему) н. п. кецеља, Art Weberey, intextus, intertextus:
„За свилене мараме,
„За клечане кецеље —

Кле́чање, n. das Knien, flexio genuum.

Клечати, чим, v. impf. knien, nitor genibus.

Кле̏чка, f. рачвасто и пробушено дрво, што се клином затвори говечету (у Срijему и кљусету) око предње ноге, да не може далеко отићи, eine Art Fußklotz für weidendes Vieh, compedis genus pro armento.

Клешта, n. pl. } (Рес. и Срем.) vide
Кле́штe, f. pl. } клијешта.

Кле́штевица, f. (Рес. и Срем.) vide Клијештевица.

Кли̏зав, ва, во, н. п. пут, schlüpfrig, lubricus.

Кли̏завица, f. schlüpfrig zu gehen, lubrica via.

Кли̏зак, ска, ко, vide клизав.

Клиза̑ње, n. das Gleiten, lubricus incessus.

Кли̏затисе, амсе, v. r. impf. gleiten, labor: клизају се ноге.

Кли̏знути, зи, v. impf. gleiten, labor.

Клија̑ње, n. das Keimen, germinatio.

Кли̏јати, ја, v. impf. keimen, germino.

Кли̏јење, n. (coll. Ерц.) der Ahornwald, aceretum.

Клијење, n. (Ерц.) село у Мачви:
„У Клијење село долећеше —

Клијет, f. (у Ерц.) eine Kammer, cella. Клијет у Србији на неким мјестима (као н. п. по Јадру и по Поцерини) зову ајат или вајат, а на неким мјестима (као н. п. по Морави) стасина и ижина. У Србији коликогођ има у кући ожењени људи, толико има око куће вајата, те сваки човек у свом вајату спава (без ватре и љети и зими: зашто се у вајатима не ложи ватра) са својом женом, и држи своје аљине и остало којешта. У ђекојим се вајатима држи вино, ракија, сир, масло, скоруп, мед, и остале домаће ствари.

Кли̏јешта, n. pl. } (Ерц.) die Zange,
Кли̏јештe, f. pl. } forceps.

Кли̏јештевица, f. (Ерц.) Berg in Serbien (in der Шумадија).

Кли̏кнути, нем, vide клићи.

Кликта̑ње, n. das Hacken des Spechts, das Rufen der Vile, sonus pici, vilae (dryadis).

Кли̏ктати, кћем, v. impf. викати као жуња: кли, кли, кли; den Ton des Baumhackers, oder den Vilen von sich geben, edo sonum pici, vel dryadis vocantis.

Кли̏ло, n. ein (tragbares) Mistbet, zu Gurken, Melonen, areae stercorariae genus. Метнесе у какво корито, или у што друго, ђубрета и земље; у оно ђубре метнесе сјеме (лубеничино, или од краставаца) те проклија и никне, па се послије (кад се већ не боје слане) расађује.

Клима̑ње, n. das Wackeln (z. B. mit dem Kopfe), nutatio capitis.

Кли̏мати, ам, v. impf. wackeln (mit dem Kopfe), nuto.

Климе̑нта, m. der Elementiner (albanische Ansiedler in Slavonien), Clementinus. cf. Цимирота.

Климента̏шица, f. die Elementinerin Clementina.

Кли̏н, m. 1) der Nagel, clavus. 2) der Keil, cuneus. 3) клин у кошуље, der Einsatz bei den Näterinnen, cuneus (?) indusii. 4) клини, der Hodenbruch (bei den Kindern), oscheocele. Многа ђеца имају клине, па у ђекоји прођу, а у ђекоји остану и послије буду килави.

Кли̏нац, нца, m. der Nagel, clavus.

Клинчић, m. dim. v. клин.

Клинчо́рба, f. die Nagelsuppe der Anekdote, jusculum claveum (?). Приповиједају да је дошао солдат баби у кућу, и искао да му да штогођ да једе, а она му казала да не ма ништа у кући за јело; онда солдат рече: „А ти дај ми барем тигањ и мало воде, да начиним клинчорбу." Баба му то да, а он узме тигањ и метне у њега гвозден клин, па налије воде и метне над ватру; кад се вода угрије, а он заиште од бабе мало соли (и баба му да) те је посоли; кад вода узаври, а он заиште мало брашна (баба му да и то: само да види од чуда каква ће то бити клинчорба) те саспе у ону воду и замете; потом заиште једно јаје, те и њега разбије у онај скроб; онда заиште још мало масти те оно замасти, па онда скине с ватре и клин извади напоље, а клинчорбу изједе.

Кли̑п, m. die Maisähre, spica zeae: дај ми једну врећу кли̑пова; продао кукурузе у клиповима.

Кли̑пак, пка, m. ein Holzprügel, fustis (minor); теглитисе клипка (с ким), ein Spiel.

Кли̑с, m. 1) das Hölzchen, das in dem nach ihm benannten Spiel in die Ferne geschlagen wird. 2) das Spiel selbst. У игри клису има коњ (дрво као штап), палица (као пола штапа), клис (дрво мало краће од чеперка, зађељано са свечетири стране) и трлица (шумната грана). Играчи се подијеле на двије стране, па се ватају у штап која ће страна играти; онда ударе коња у земљу, па један, од стране они што играју, баца клис од коња и одбија палицом, а они други сви (од оне друге стране) чувају по далеко с трлицама и трле (т. ј. сметају клис да не иде далеко, и гледају не би ли га како уватили прије него падне на земљу), па одонуд погађају клисом (с онога мјеста ђе падне клис) у коња; а онај, што баца клис, чува палицом да не погоде у коња; кад који погоди у коња, или кад клис дођера ближе коња, него што је палица дугачка, или кад га утрле (т. ј. вате док није пао на земљу), онда они, што су трлили, дођу те играју, а ови иду те трле; кад се не погоди у коња, него клис падне даље од коња него што је палица дугачка, онда онај мјери палицом од клиса до коња, и колико буде пали̑ца, онолико броји ко̑ња. Кад већ изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју, онда им̑ (онима што трле) баци клис трипут с коња, па прислони палицу уз коња те је они обарају клисом; ако и у та три пута не утрле клис, или не погоде њим у коња и не оборе палицу, онда им баци последњи пут, опет из руке, јалицу: па онда ће падне клис, онђе узјашу ови оне што су надиграни, и јашу и до коња. 3) eine Art Dachschindel (für Kirchen), scitulae genus.

Кли́сање, n. das Клис-spielen, ludi genus.

Кли́сатисе, амсе, v. r. impf. игратисе клиса, Kliß-spielen, ludo клис.

Кли́снти, им, v. pf. daher springen (wie ein Kliß), exsilio: клиси лисица испод кладе.

Кли́сница, f. das Schmeißen (z. B. des Wolfs, Fuchses) vor Schrecken, cacatio prae metu.

Кли́сура, f. 1) der Bergpaß, die Klissura, 2) nom. propr. (у Бугарској?):

„Уз Клисуру испод Качаника —

Кли́ћи (говорисе и кликнути), кликнем, v. pf. rufen wie die Vile, clamo ut dryas:

„Кличе вила из горе зелене —

Кли́ца, f. der Keim, cyma.

Кли́чав, ва, во, човек, der anfängt, graue Haare zu bekommen, incanescens.

Кли́чевац, вца, m. 1) ein Berg bei Ваљево. 2) ein Berg an der Drina:

„Са Кличевца од града Костура —

3) Кличе́вац, село у Браничеву.

Кли̏чица, f. dim. v. клица.

Кли́чо, m. човек који је кличав, der grau wird, incanescens.

Кло́бу̑к, m. die Blase des siedenden Wassers, bulla aquae bullientis.

Кло́бу̑к, m. 1) die Mütze (Hut ohne Krempe). 2) град близу Црне горе:

„Љута гуја Шеовић Османе

„Из Клобука града бијелога —

Клобу̏чина, f. 1) augm. v. клобук. 2) der Filz, coactile.

Клобу̏чић, m. dim. v. клобук.

Клоко́т, m. das Geräusch des hervorsprudelnden Wassers, sonus aquae scaturientis.

Клоко́тање, n. das Hervorgurgeln des Wassers, scaturitio cum strepitu.

Клоко́тати, ко́ћем, v. impf. hervorsprudeln, hervorrauschen.

Клоко́чика, f. die Pimpernuß, staphylea pinnata Linn.

Клокочиков, ва, во, von Pimpernuß, e staphylea pinnata.

Клокочиковина, f. das Holz der Pimpernuß, lignum staphyleae pinnatae Linn.

Кломпав, ва, во, vide клемпав.

Клонитисе, имсе, v. r. impf. кога, или чега, einen (etwas) meiden, vito.

Клонути, нем, v. pf. sinken, labor, inclinor.

Клоња, f. eine Art Falle für die kleinen Vögel (z. B. Meisen) meist aus einem Kürbis gemacht, decipula avicularum.

Клоцање, n. das Knirschen, Knirren, frendor.

Клоцати, ам, v. impf. } knirren, frendo.
Клоцнути, нем, v. pf. }

Клупа, f. die Bank, scamnum.

Клупица, dim. v. клупа.

Клупко (gen. pl. клубака), n. der Knaul (Knäul), glomus.

Клупче, чета, n. vide клупко.

Клупчић, m. dim. v. клупко.

Кљакав, ва, во, an der Hand verstümmelt, manu mutilus.

Кљако, m. ein an der Hand verstümmelter, manu mutilus.

Кљаст, ma, mo, vide кљакав.

Кљување, n. das Picken der Henne, morsus gallinae.

Кљувати, љујем, v. impf. picken, hacken, rostro tundo, mordeo.

Кљуверина, f. рђаво кљусе, der Gaul, caballus. cf. курада.

Кљук, m. die zerdrückten Trauben, uvae compressae.

Кљукање, n. das Stopfen, fartura, saginatio.

Кљукати, ам, v. impf. н. п. гуску, die Gans stopfen, farcio, sagino.

Кљун, m. der Schnabel, rostrum.

Кљуна, f. (österr. der Krampen), harpaginis genus.

Кљунат, ma, mo, geschnäbelt, rostratus.

Кљунић, m. dim. das Schnäbelchen, rostellum.

Кљунути, нем, v. pf. picken, rostro peto, tundo.

Кљусад, f. (coll.) die Pferde (als Gattung), equi, jumenta.

Кљусе, сета, m. das Pferd (die Gattung), equus.

Кљусина, f. augm. v. кљусе.

Кљуцало, m. der Hacker, Picker, qui cultro, securi tundit: стани ти кљуцало, sagt die Mutter zum Kinde, das mit dem Messer auf den Tisch hackt.

Кљуцање, n. dim. v. кљување.

Кљуцати, ам, v. dim. v. кљувати.

Кљуцкање, n. vide кљуцање.

Кљуцкати, ам, vide кљуцати.

Кљуцнути, нем, dim. v. кљунути.

Кључ, m. 1) der Schlüssel, clavis. 2) der Haken, zum Heuraufen, uncus foeno extrahendo. 3) das Hervorwallende des siedenden oder überhaupt sprudelnden Wassers: избија кључ. 4) die Krümmung des Flußes, curvatura fluminis (као н. п. код Кладова). cf. крајина Неготинска. 5) град у Ерцеговини.

Кључаница, f. der Riegel, pessulus.

Кључање, n. das Sieden, Aufwallen, aestus.

Кључао, чала, ло, siedend, bulliens: полио га кључалом водом.

Кључар, m. der Beschliesser, claviger, (in den Klöstern).

Кључарев, ва, во, } des Beschliessers,
Кључаров, ва, во, } clavigeri.

Кључарскӣ, ка, ко, 1) Beschliessern eigen, clavigerorum. 2) adv. wie ein Beschliesser, more clavigeri.

Кључати, чā, v. impf. н. п. вода, wallen, aestuo.

Кључић, m. dim. v. кључ.

Кмет, m. der Aldermann (?), honestus agricola. У сваком селу имају по два, по три (у великим селима и више) кмета: кнез се мора с њима, као са старјешинама сеоским, договарати за свашто.

Кметица, f. die Frau des кмет, uxor kmeti.

Кметов, ва, во, des кмет, kmeti.

Кметовање, das Kmetseyn, honor kmeti.

Кметовати, тујем. v. impf. 1) потрвене кукурузе, или другу какву потру, entscheiden, abschätzen, aestimo litem. 2) befehlen, den Herrn spielen: немој ти мени ту кметовати.

Кметовскӣ, ка, ко, den Kmeten eigen, kmetorum.

Кметскӣ, ка, ко, 1) vide кметовски. 2) adv. nach Kmeten Art, more kmeti.

Кна*, Art Färbepulver für die Haare, fuci genus.

Кнегиња (говоре и књегиња), f. 1) die Frau des Knes, uxor knezi. 2) Frauenname, nomen feminae.

Кнегињин, на, но, der кнегиња, knezi uxoris.

Кнежев, ва, во, des Knesen, knezi.

Кнежење, n. das Knes-rufen, appellatio knezi vocabulo.

Кнежина, f. das Gebiet eines Knesen, provincia knezi: у Србији је свака нахија раздијељена на неколике кнежине, н. п. Мачва је једна кнежина Шабачке нахије, Поцерина друга а Тавнава трећа; тако су кнежине Зворничке нахије Јадар, Рађевина и т. д. За владања Црнога Ђор-

ђија био је по један војвода у свакој кнежини, тако је, н. п. Стојан Чупић био војвода у Мачви, Милош Стоићевић у Поцерини и т. д. Кнежине се опет раздијељују на срезове (cf. срез).

„Он Турчину не да у кнежину,
„Кад Турчина у кнежини нађе —

Кнежити, им, v. impf. als Knes tituliren, appello knezum.

Кнежитисе, имсе, v. r. impf. sich zum Knes machen, sich diesen Namen anmaßen, arrogare sibi knezi dignitatem.

Кнез, m. 1) Fürst, princeps, н. п. Кнез Лазар. 2) кнез вилајетски, оборкнез, башкнез, велики кнез (у Ерцеговини и војвода), т. ј. поглавар над једном кнежином (или над читавом нахијом), der Knes, knezus. Такови кнезови понајвише (особито по Ерцеговини, куд се нијесу претресали због ратова) имају царске берате, и зову се бератлије, као што су н. п. сад Караџићи у Дробњацима, Зимоњићи у Гацку, и као што су били Рашковићи у Старом Влау, и Карапанџићи у крајини Неготинској. Таково кнештво остаје од оца сину:

„Кнеже Јањо од Сријема главо!
„Колико пи имаде година? —

(питао некакав паша Бијоградски Кузиновића, или Пузиновића, Јању, кнеза Сремачкога). 3) кнез сеоски (као што су сад сви у Сријему, у Бачк. у Бан.) ein Dorfknes, Dorfrichter, Dorfschulze, magister vici.

Кнезовање, н. das Knesseyn, imperium knezi habeo.

Кнезовати, зујем, v. impf. Knes seyn, impero ut knezus.

Кнезовски, ка, ко, 1) knesisch, knezorum, 2) adv. wie ein knez, more knezi.

Кнештво, n. das Knesthum, knezi dignitas.

Кнезичић, m. dim. v. кнез.

Књегиња, f. vide кнегиња.

Књежење, n. das Miene machen zum Weinen (österr. das Raunzen).

Књезитисе, имсе, v. r. impf. Miene machen zum Weinen (österr. raunzen).

Књига, f. 1) der Brief, literae, epistola. 2) das Buch, liber: дали дијете на књигу, zum Studieren; изучио књигу, hat ganz ausstudiert.

Књигоноша, m. der Briefträger, tabellarius.

Књижар, m. der Buchhändler und Buchbinder, librarius.

Књижарев, ва, во, vide књижаров.

Књижарница, f. die Buchhandlung und die Buchbinderey, officina libraria.

Књижаров, ва, во, des књижар, librarii.

Књижеван, вна, но, literarisch, gelehrt, eruditus.

Књижевник, m. der Literator, der Gelehrte, eruditus, literatus.

Књижетина, f. augm. v. књига.

Књижица, f. das Büchlein, libellus.

Књижурина, f. vide књижетина.

Ко, кога, 1) wer? quis? 2) wer, qui; ко што ла, nach Belieben, ut lubet, utrum praeplacet (sprüchwörtlich, seit der Anekdote). Срби приповиједају како је некакав Турчин код Нијемаца у ропству ранио зими свиње, па усуо врућу мећу у корито; кад се свињче опржи, а оно потрчи бржебоље са сурлом у снијег, онда Турчин помисли да оно воли снијега, него меће, па рече, „Ко што ла."

Коб, f. сусрет, die Begegnung, occursus: добра коб (говоре по крајини Неготинској кад се срету двојица).

Коба, f. hyp. v. кобила.

Кобасица, f. die Wurst, farcimen, botulus.

Кобасичар, m. 1) der Wurstmacher, fartor. 2) der Liebhaber von Würsten, amans farciminum.

Кобасичарев, ва, во, } des кобасичар,
Кобасичаров, ва, во, } fartoris, botularii.

Кобац, пца, m. der Sperber, nisus.

Кобацање, n. das Scharren mit den Füßen, strepitus pedum.

Кобацатисе, амсе, v. r. impf. mit den Füßen scharren, strepo pedibus.

Кобељање, n. das Wälzen, Rollen, volutio.

Кобељати, ам, v. impf. rollen, volvo.

Кобила, f. 1) die Stute, equa. 2) у кашичаре воденице она греднца, што на њој стоји коло. 3) vide кобилица 2.

Кобилетина, f. augm. v. кобила.

Кобилин, на, но, der Stute, equae.

Кобилица, f. 1) dim. v. кобила. 2) das Brustbein der Vögel, os sterni avium.

Кобиља глава, f. ein Berg in der Herzegowina.

Кобиљи, ља, ље, der Stute, equae.

Кобити, им. v. impf. кога, т. ј. слутити коме да га нестане, den Untergang ahnden, praesagio interitum:

„Сви су коњи зобцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо:

„Ногам бије, а ушима стриже,
„Често гледа на Коштац планину:
„Или коби мене, или себе —
Кобљење, n. das Ahnen, praesagitio.
Ков, m. 1) коњски, das Geräth zum Pferdebeschlagen. 2) косни, das Geräth zum Dengeln der Sense. 3) женски, vide уковица.
Кова, f. der Schöpfeimer, urceus.
Кована, f. Frauenname, nomen feminae.
Кованлук* (кованлук) m. vide уљаник.
Кованџија*, m. der Bienenwärter, apiarius.
Кованџијин, на, но des Bienenwärters, apiarii.
Кованџијнка, f. die Frau des Bienenwärters, uxor apiarii:
„Да субаше љубе кованџијнке,
„А аџије младе станарице —
Ковање, n. das Schmieden, cusio.
Ковати, кујем, v. impf. schmieden, cudo. 2) коња, das Pferd beschlagen, munio pedes equi soleis ferreis:
„Ђе јунаци коње кују —
Ковач, m. der Schmied, faber.
Ковачев, ва, во, des Schmiedes, fabri.
Ковачина, f. 1) die Eisenspäne, stricturae ferri. 2) augm. v. ковач.
Ковачица, f. die Schmiedin, uxor fabri:
„Ковач кује, ковачица преде —
Ковачкӣ, ка, ко, 1) der Schmiede, fabrorum. 2) adv. nach Art eines Schmiedes, more fabri.
Ковачница, f. die Schmiede, fabrica ferraria.
Ковиљ, m. (млоги говоре Ковиље), 1) намастир на лијевом бријегу Дунава (близу Карловаца). 2) село близу тог намастира.
Ковиље, n. stipa pennata Linn.
„Лепа Пава у ковиљу спава,
„Њој се Раде кроз ковиље краде —
Ковница, f. die Münze (das Münzhaus), moneta.
Коврчаст, та, то, kraus, crispus.
Коврџак, m. die cylindrische Mütze der Männer in Bosnien, mitra cylindrica virorum.
Ковча, f. das Heftel, fibula.
Ковче, f. pl. die Heftel, fibulae.
Ковчег, m. (у Ерц.) die Kiste, Truhe, arca, cista.
Ковчежић, m. dim. v. ковчег.
Ковчица, f. dim. v ковча.
Когод, когагод, (Рес. и Срем.) vide когођ.
Когођ, когагођ, (Ерц.) wer immer, quisquis.
Код, 1) bei, apud: сједи код мене; остао код куће; код воде. 2) код новаца гладује; код коња иде пјешице; код жене иде неопран и т. д.
Кодо те (н. п. куће), statt код те, bei, ad.
Кожа, f. 1) die Haut, cutis. 2) das Fell, pellis. 3) das Leder, corium.
Кожан, жна, но, von кожа, coriaceus.
Кожење, n. das Werfen der Ziege, partus caprae.
Кожетина, f. augm. v. кожа.
Кожина, f. (у крајини Неготинској) vide кожа.
Кожица, f. dim. v. кожа.
Кожу, жуа, m. der Pelz, vestis pellicea, pellis villosa.
Кожуар, m. der Kürschner (Pelzer), pellio.
Кожуарев, ва, во, } des Pelzers, pellionis.
Кожуаров, ва, во, }
Кожурина, f. vide кожетина.
Кожурица, f. die hautförmige Schale oder Rinde (z. B. des Specks, des Apfels) cortex.
Кожушина, f. augm. v. кожу.
Кожушчић, m. dim. v. кожу.
Коза, f. die Ziege, capra.
Козар, m. der Ziegenhirte, caprarius.
Козара, f. der Platz, wo die Ziegen geschlachtet werden, macellum caprarium.
Козарев, ва, во, vide козаров.
Козарина, f. das Ziegengeld (für den Hirten), pecunia pro capra pascenda.
Козирица, f. 1) der Ziegenstall, stabulum, 2) die Ziegenhirtin, capraria.
Козаров, ва, во, des Ziegenhirten, caprarii.
Козарскӣ, ка, ко, 1) der Ziegenhirten, caprariorum. 2) adv. wie ein Ziegenhirt, more caprarii; говори козарски, eine Art Rothwelsch: крдокрђи крмекрни, т. ј. дођи мени; крдокрнекрси крвокрде, т. ј. донеси воде и т. д.
Козити, им, v. impf. werfen, pario (von der Ziege).
Козитисе, зисе, v. impf. werfen (von der Ziege) pario,
Козица, f. dim. v. коза.
Козја брада, f. der Bocksbart, tragopogon pratensis Linn.
Козја пица (и пичица), f. delphinium consolido Linn.
Козјевина, f. das Ziegenfleisch, caro caprina.
Козјӣ, зја, зје, Ziegen-, caprinus.
Која, m. (Рес. и Срем.) vide Којо.
Којадико! припијевасе ђешто у пјесмама, н. п.
„Ој! колико је уз море градова,
Ој! којадико уз море градова,
„Ој! У свакӣ сам јунак долазио,
Ој! којадико јунак долазио —

Којаснутисе, немсе, v. r. pf. sich sehen lassen, grüßen, praeteriens saluto.
Којешта, којечега (и којешта), allerley, was immer, varia, quidquid in buccam venerit.
Који, која, које, welcher, qui.
Којигод, којагод, којегод, (Рес. и Срем.) vide којигођ.
Којигођ, којагођ, којегођ, (Ерц.) wer immer, quicunque, quisquis.
Којиму драго, којега му драго, wer immer, quisquis.
Којо, m. (Ерц.) hyp. v. Коста.
Којчин, m. Mannsname, nomen viri.
Кока, f. hyp. v. кокош. Види моја ока, ђе се пече кока. Нека је кока шарена, па макар и не снијела јајета (т. ј. нека је лијепа (жена или ђевојка), па макар ништа не знала).
Кокало, m. der ко sagt, qui protulit ко:
А. Ко је то рекао?
Б. Кокало (du selbst).
Кокан, m. 1) in dem Sprichworte: не ма кола без кокана, das ist dabei unentbehrlich, hoc carere non possis. 2) cf. чалабрцнути.
Кокање, n. das Braten (Rösten) des Kukuruz in Asche, tostio fructus zeae mais Linn.
Кокати, ам, v. impf. н. п. кукурузе, braten (den Kukuruz), torreo.
Кокица, f. 1) dim. v. кока. 2) geröstete Kukuruzkörner, grana zeae mais tosta.
Кокот, m. 1) das Gackern der Henne, garritus gallinae. 2) (ст.) vide пијемао:
„Куд с' не чује вашке ни кокота —
Кокотање, n. das Gackern, garritio.
Кокотати, кокећем, v. impf. gackern, garrio.
Кокотитисе, имсе, v. r. impf. stolzieren, wie ein Hahn, superbio ut gallus.
Кокош, f. die Henne, gallina.
Кокошар, m. 1) der Hühnerstall, gallinarium. 2) der Hühnermann, gallinarius.
Кокошињак, m. 1) der Hühnerstall, gallinarium. 2) der Hühnermist, stercus gallinaceum.
Кокошињи, ња, ње, Hühner-, gallinaceus.
Кокошица, f. dim. v. кокош.
Кокошји, шја, шје, vide кокошињи.
Кокошка, f. 1) i. q. кокош. 2) ein Knäuel rohes Garn, glomus filorum crudorum: мота пређу на кокошку; намотала велику кокошку. Ова кокошка није округла, као друго клупко, него је дугуљаста као лубенића, а у сриједи мало шупља; па кад се стане мотати на мотовило, онда се почне изнутра. 3) читава језгра из ораа, der ganze Nußkern, nucleus integer.
Кокошке, adv. кад се двојица рву, па падну обадва на ребра тако, да се не зна који је кога оборио, онда се каже: пали су кокошке. gleich fallen (im Ringen), ohne Entscheidung; daher der Kampf von neuem angeht, aequaliter.
Кокошчина, f. augm. v. кокош.
Кола, n. pl. der Wagen, plaustrum.
Кола, f. hyp. v. колач: да ти мајка умијеси колу (жене говоре ђеци).
Колајна, f. das Medaillon, grosse Denkmünze, numus memorialis major.
Колалом лалом! припијевасе на бабинама, ein Refrain der Wochenbett-Lieder, vox accini solita in carminibus ad puerperas.
Колан*, m. der Sattelgurt, cingulum sellae equariae.
Колар, m. der Wagner, plaustrarius.
Коларев, ва, во, vide коларов.
Коларница, f. die Wagnerey, Werkstätte des Wagners, officina plaustraria.
Коларов, ва во, des Wagners, plaustrarii.
Коласт, та, то, шарен на кола, rundgefleckt, maculosus:
„У скут свилен коласте аздије —
Колац, коца, m. der Pflock, Pfahl, palus.
Колач, m. 1) eine Art radförmiges Brot panis genus. 2) ein kleiner Laib Brot, den die Mutter für das Kind, bei Gelegenheit des Backens, mitbäckt. 3) ein Laib Brot bei feyerlichen Gelegenheiten, н. п. крсни колач; Зла колача!
Колачара, f. игла, што има на глави као колачић (по Србији и по Босни носе жене за капама), eine Art Schmucknadel, Haarnadel, acus.
Колачи, m. pl. кад оцизду просцида престенују ђевојку (већ испрошену) и да уговоре кад ће је водити, онда се каже (на неким мјестима, као н. п. у Јадру): отишли на колаче (иђи ћемо на колаче; били смо на колачима и т. д.); на неким мјестима говоре: отишли на прстен, на неким на уговор, а на неким на јабуку (на неким мјестима, као н. п. у Бачкој, иду најприје на прстен, па на јабуку, па на уговор).
Колачина, f. augm. v. колач.
Колачић, m. dim. v. колач.
Колачићи, m. pl. cf. уштипци

Ко̀лачки̑, adv. wie einen Pfahl (in die Höhe heben, und niederpflanzen, im Ringen), ut palum defigo.
Кола̀шин, m. град у Ерцеговини.
Колѐба̑ње, n. das Schwanken, fluctuatio.
Колѐбатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, fluctuo.
Колѐвка, f. (Рес. и Срем.) vide колијевка.
Ко̀леда, f. Приповиједају да су отприје ишла момчад у очи Божића од куће до куће, те играла и пјевала некакве пјесме од коледе, т. ј. готово уза сваку ријеч говорили су коледо! Ја се мало опомињем из такове једне пјесме, како пјевају да им краве буду млијечне, да намузу пун кабао млијека, да окупају малога Бога:
„Да окупам, коледо!
„Малог Бога, коледо!
„И Божића, коледо! —
Момчад она, што играју и пјевају, зовусе колећани. Читава коледа (реку и сад кашто кад виде млого људи заједно ће иде).
Ко̀лећа̑ни, m. pl. cf. коледа.
Ко̀лено, n. (Рес. и Срем.) vide кољено.
Колѐнце, n. dim. v. колено.
Колѐр, m. (Рес. и Срем). vide колијер.
Колѐчке, f. pl. die Räder am Pfluge, rotulae aratri.
Ко̀либа, f. die Hütte, casa.
Коли̏ба̑ш, m. der Quarantänediener, (eigentlich der einer колиба vorsteht, н. п. у Земуну), servus publicus qui pestis caussa separatos observat.
Ко̀либица, f. das Hüttchen, casula.
Ко̀лијевка, f. (Ерц.) die Wiege, cunae.
Ко̀лијер, m. (Ерц.) der Kragen, limbus collaris (?) franz. le collier.
Ко̀лик, ка, ко, 1) wie groß, quantus. 2) als groß, quantus.
Ко̀лико, 1) wie viel, quantum. 2) soviel, quantum.
Колнкого̀ђ, (Рес. и Срем.) vide коликогођ.
Коликого̀ђ, (Ерц.) 1) soviel immer, quantumcumque demum. 2) soviel immer, quamtumvis.
Колица, n. pl. dim. v. кола.
Ко̀личак, (количак), чка, ко, augm. v. колик.
Ко̀лишан (колѝшан), шна, но, dim. v. колик.
Ко̀ло, n. 1) das Rad, rota. 2) der Kreis, orbis. 3) der Kolotanz, choreae genus. Ко се у коло вата, у ноге се узда. 4) die Reifungszeit. z. B. der Kürbisse, Melonen, н. п. прво коло, друго коло, и т. д.
Ко̀ловођа, 1) der Anführer im Kolotanz, choragus, 2) fig. der Anführer überhaupt, dux, choragus.
Ко̀лово̂з, m. пут куда иду кола, das Geleise, orbita.
Ко̀ловра̑т, m. der Wasserwirbel, vortex.
Коло̀врта, f. чија реда по говеда, коловрта наврта и т. д. sprechen die Hirten, indem sie, einander zählend, durch diese Art Los entscheiden, wer von ihnen z. B. das Vieh von da oder dort wegtreiben soll, formula pastorum, quis rejiciat pecus.
Коло̀туре, f. pl. на разбоју оно, о чему висе нити.
Колу̀бара, f. Fluß in der Ваљевска нахија.
Колу̑т, m. 1) die Scheibe, Wurfscheibe, discus (wird auch so gespielt, wie der δίσκος). 2) der Reif, Ring, orbis, circulus.
Колу̀та̑ње, n. das Spielen mit de Wurfscheibe, disci lusus.
Колу̀татисе. амсе. v. r. impf. die Scheibe werfen, discum mitto.
Колу̀тић, m. dim. v. колут.
Ко̀лчак*, m. 1) angenähter Fleck, pannus assutus. 2) der Muff, manicae genus.
Ко̀ље, n. (coll.) die Pfähle, das Pfahlwerk, pali.
Ко̀љено, n. (Ерц.) 1) das Knie, genu. 2) die Generation (das Geschlecht), der Stamm, gens: све до девет кољена; девето кољено може се узети;
„Проклето му племе и кољено —
Ко̀љеновић, m. (у Ерц.) ein Mensch von gutem altem Hause, von Familie (кољено), illustri loco natus. cf. племић, оџаковић.
Кољѐнце, n. dim. v. кољено 1.
Ко̀љиво, n. gekochter Weizen, der bei dem Todtenmale (на дачи) und am Patronstage (на слави) vom Priester gesegnet, und von den Gästen verkostet wird (triticum) silicernium.
Кома̑д, m. (τὸ κομμάτιον) das Stück, frustum. О свом комаду туђе говеда чувати. Дан и комад (н. п. има) i. e. das tägliche Brot (auskommen).
Кома̀да̑ње, n. 1) das Zerstücken, dissectio. 2) das Erzürnen, iracundia.
Кома̀дара, f. ракија од кукуруза, или од другог какве жита, der Kornbrantwein, vinum ustum e frumentis. Срѣљи такову ракију овако пеку: намијесе доста љеба и испеку. па искомадају у кацу и налију водом;

кад то ускисне и преври, онда пеку ракију,
Комадати, ам, v. impf. zerstücken, disseco in frusta.
Комадатисе, амсе, v. r. impf. sich erzürnen, irascor.
Комадина, f. augm. v. комад.
Комадић, m. dim. das Stückchen, frustulum.
Комâр, m.(cm.) vide комарац:
„Игра коња комар момче младо
„Покрај ћошка козје цигерице —
Комарац, рца, m. } die Mücke, culex,
Комарица, f. } empis Linn.
Комâрник, m. das Netz, oder der Vorhang gegen die Zudringlichkeit der Mücken, plaga ad arcendos culices.
Комарчев, ва, во, der Mücke, culicis.
Комбост, m. eine Speise von gekochten Sauerkraut, cibi genus, e brassica acida: исијечесе кисео купус на проколе па се скува; потом се извади из чорбе те се оладн, па се онда залучи бијелим луком (или поспе слачицам), и тако се једе (уз пост).
Комендâт, m. der Commendant, dux. Ова ријеч није била позната у Србији до године 1804, него су је потом пренијели одовуд (из Сријема и из Бачке) писари којекакви; cf. поглавар, управитељ:
„Та Јакова Српског комендата —
Комендатов, ва, во, des Commendanten, imperantis.
Комендâтскӣ, ка, ко, 1) Commendanten=, imperantum. 2) adv. wie ein комдендат, more imperantis.
Комендија, f. (mit dem Rhinesmus) die Komödie, comoedia.
Комендијâш, m. der Komödiant, comoedus.
Комендијашев, ва, во, des Komödianten, comoedi.
Комендијашица, f. die Komödiantin, comoeda, (mima, mulier scenica).
Комендијâшкӣ, ка, ко, 1) komödiantisch, scenicus. 2) adv. komödiantisch, scenice.
Комендирање, n. das Commandiren, Commando, imperium.
Комендирати, ам, v. impf. kommandiren, (gebieten), impero. cf. управљати:
„Прво јесте Лазаревић Луко,
„Који Шапцем комендира градом —
Комидба, das Abblatten der Kukuruzkolben, wobei ein Nachbar dem andern hilft, demtio foliorum a fructu zeae. У Србији понајвише беру кукурузе с комушином, па послије (код куће, или у пољу на риш) ноћу иду на комидбу, као на мобу, један другоме, те коме и пјевају и приповиједају.
Комилац, миоца, m. der (Kukuruz=) Schäler, excorticator.
Комӣн, m. der Rauchfang, Schornstein, fumarium, cf. димњак. it. il cammino.
Комина, f. 1) die Treber, recrementum. 2) од ораа, die grüne Schale der Nuß, cortex nucis.
Комити, им, v. impf. 1) abblatten, demo folia. 2) auslösen (den Kukuruz) solvo cortice.
Комљење, n. 1) das Abblatten, demtio foliorum, 2) das Auslösen, excorticatio.
Комнен, m. Mannsname, nomen viri (vom griechischen κομνηνός?)
Комненија, f. Frauenname, nomen feminae (Anna Comnena).
Комов, ва, во, von Trebern, e recrementis.
Комовача, f. vide комовица.
Комовица, f. der Treberbranntwein, lora usta.
Комоника, f. der Beifuß, artemisia vulgaris Linn. (wird in der Batschka als Feuerschwamm gebraucht).
Комора, f. 1) (у Сријему, у Бачкој и у Банату) die Kammer, camera. 2) (у Србији, Босни и Ерцеговини) das Feldfuhrwesen, die Lebensmittel, commeatus: отишли да носе коморе; још нам нијесу коморе дошле.
Коморица, f. dim. v. комора 1.
Коморџија*, m. der Führer eines Packpferdes, der Packknecht, commeatuum ductor, agaso:
„И погуби девет коморџија —
Компа, f. (у Новом саду) die Fähre, ponto.
Комушање, n. das Schälen (der Nüsse), excorticatio.
Комушати, ам, v. impf. н. п. орае, schälen, excortico.
Комушина, f. die Blätter des Kukuruzkolbens nach der комидба, folia zeae rejecta. cf. ољвина.
Комшија*, m. der Nachbar, vicinus.
Комшијин, на, но, des Nachbars, vicini.
Комшӣјница, f. die Nachbarin, vicina.
Комшӣнскӣ, ка, ко, } 1) nachbarlich,
Комшӣјскӣ, ка, ко, } vicinorum, 2) adv. nachbarlich, more vicini.
Комшилук*, m. die Nachbarschaft, vicinia.
Кона, f. die Nachbarin, vicina (hyp. v. комшијница):
„Кона кону преко плота звала —
Кона, m. (Рес. и Срем.) vide коно

Конаѓџија*, m. der Quartiermacher, designator hospitiorum.
Ко̏нак*, m. das Quartier, die Wohnung, habitatio, hospitium: примио нас на конак; отишао да готови конак: у владичину конаку.
Ко̏наковање, n. das Absteigen, Uebernachten, pernoctatio.
Ко̏наковати, кујем, v. impf. übernachten, pernocto.
Кона̑кчија, m. vide конаџија.
Ко̏нац, нца, m. 1) ein Zwirnfaden, der Zwirn, filum. 2) das Ende, finis (али се ријетко говори, н. п. томе не ма ни краја ни конца;
„Све му каза од краја до конца).
Ко̏нда (Ко́нда), f. Frauenname, nomen feminae.
Ко̏ндија, f. Frauenname, nomen feminae.
Конди̑р, m. (ст.) der Becher, poculum:
„Кондир вина од дванаест ока —
„Донеси ми кондир вина
од три године —
Ко̏нђа, f. убрадач женски (особито по Шумадији), eine Art weibliche Kopfbedeckung, vittae genus.
Ко̏но, m. (Ерц.) hyp. v. коншија.
Ко̏нопац, пца, m. ein Strick von Hanf, funis cannabinus.
Ко̏нопља, f. Frauenname, nomen feminae.
Ко̏нопљан, на, но, Hanf-, cannabinus.
Ко̏нопље, паља, f. pl. der Hanf, cannabis.
Коно̏пљика, f. die Hanfstaude, der Hanfstängel, cannabis: танка као конопљика.
Ко̏нопљиште, n. Ort, wo Hanf gestanden, ager, in quo cannabis fuit sata.
Ко̏нопчић, m. dim. v. конопац.
Ко̏нци, наца, m. pl. der Zwirn, fila.
Конча̑ње, n. das Sticken mit Zwirn, pictura acus et fili.
Ко̏нчати, ам, v. impf. н. п. чарапе, mit Zwirn sticken, pingo acu filo munita.
Ко̏нчић, m. dim. v. конац.
Ко̏ншија*, m. vide комшија.
Ко̏ншијин, на, но, vide комшијин.
Конши̏јница, f. vide комшијница.
Конши̏јски, ка, ко, } vide комшијски.
Конши̏јски, ка, ко, }
Коншилук*, m. vide комшилук.
Ко̑њ, m. 1) das Pferd, equus. 2) der stehende Stab im клис-spiel. 3) der Maßstab im клис- und im прстен-spiel: два коња, три коња. 4) (auch коњиц) der Steg über der Violine, ponticulus, cf. коњиц. (So auch krainisch кобилица).
Ко̏њаник, m. vide коњик.
Коњи̏к, m. der Reiter, eques.
Ко̏њина, f. augm. v. коњ.
Коњи̏ц, m. (voc. коњицу!) 1) dim. v. коњ (ст.):
„Ја не гледам тавној ноћи доба,
„Нит' мој коњиц мутној води брода
„Или му коњиц орону? —
„Коњ јунака оставио
„На злу мјесту у Косову;
„Јунак коњу говорио:
„Ој коњицу добро моје! —
2) Name eines Insects, insecti genus. 3) на гуслама, vide коњ 4. 4) град у Ерцеговини:
„Већ Турчина Богом побратима
„У Коњицу бега Али-бега —
Коњи̏чић, m. dim. v. коњиц.
Коњи̏чки, ка, ко, 1) Reiter-, equitum: дванаест коњички сата од Бијограда. 2) adv. wie ein Reiter, equitum more.
Коњо̀крадица, f. der Pferdedieb, fur equorum.
Ко̏њски, ка, ко, 1) Pferde-, equinus. 2) adv. wie ein Pferd, ut equus.
Ко̏њски камен, m. das Blauvitriol.
Ко̏њувача, f. eine Art Aepfel, pomi genus.
Коњу̏ша̑р, m. der Pferdehüter, custos equorum.
Коњу̏шница, f. зидине у Поцерини, cf. дворишме.
Ко̏њче, чета, n. ein Rößlein, equuleus.
Ко̀пан, пна, но, schneelos, ubi solutae jam sunt nives.
Ко̀пања, f. eine hölzerne Schüssel, scutula, scutra.
Копа̑ње, n. das Graben, fossio.
Ко̏пар, пра, m. Dill, anethum graveolens Linn.
Ко̀пати, ам, v. impf. graben, fodio: копати кукурузе, виноград, купус и т. д.
Копа̑ч, m. der Graber, fossor.
Копа́чев, во, ва, des Grabers, fossoris.
Ко̀пила̑д, f. (coll.) die Bastarde, spurii.
Копи̏лан, m. ein Sohn außer der Ehe, filius spurius.
Копи̏ле, лета, n. ein Kind außer der Ehe, spurius, spuria.
Копи̏литисе, имсе, v. r. impf. trächtig werden in einem Alter von einem Jahre (vom Schafe, von der Ziege), ingravidari ante justam aetatem.
Копи̏лица, f. ein vor der Zeit trächtiges Schaf, Ziege, ovicula gravida ante justam aetatem.
Копи̏љан, m. vide копилан.
Копи̏љење, n. das frühe Tragen, ingravidatio ante aetatem.
Копи̏ра̑ње, n. das Wimmeln der Würmer, circumreptatio (scaturitio) vermium.

Копи̏рати, ам, v. impf. wimmeln, scaturio. Auch ein einziger Wurm копира у рани.
Копитња̑к, m. asarum europaeum Linn.
Ко́пито, n. der Huf, ungula.
Копка̑ње, n. dim. v. копање.
Ко̀пкати, ам, dim. v. копати.
Ко̀пљани̑к, m. der Lanzenträger (Lancier), hastatus.
Ко̀пљача, f. die Fahnenlanze, lancea signifera (?).
Ко̀пље, n. die Lanze, lancea, hasta. Послије боја копљем у трње. Одскочило (или искочило) сунце с копља.
Ко̀пнети, им, (Рес.) vide копњети.
Копни̏на, f. schneeloser Platz, locus nivibus vacuus.
Ко̀пнити, им, (Срем.) vide копњети.
Ко̀пња, f. das Umgraben, Umhauen des Weinbergs, des Kukuruzackers, fossio.
Ко̀пњети, ним, v impf. (Ерц.) schmelzen, liquesco (vom Schnee, aber auch vom Abliegen der reifen Wassermelone).
Копо̀ран *, m. eine Art Kleides mit Aermeln, vestis manicatae genus.
Ко̀прена, f. (ст.) Art Ringes, annuli genus, (die Sängerin wußte es nicht zu erklären):
„На руци му копрена од злата —
„С руке скиде копрену од злата,
„С руке скиде па је мени даде:
„На ђевојко копрену од злата
„По чему ћеш мене споменути,
„По копрени по имену моме —
Ко̀прива, f. die Nessel, urtica.
Ко̀приви̇ца, f. das Nesselchen, urticella.
Ко̀привња̑к, m. извор у Јадру (између села Тршића и Пасковца); мислим да би се тако звало мјесто, ђе расту коприве; али ја нијесам чуо:
„Коњ до коња, јунак до јунака,
„Од Медња̑ка те до Копривњака —
Копр̀ца̑ње, n. das Zappeln, palpitatio.
Копр̀цатисе, амсе, v. r. impf. zappeln, palpito.
Копу̑н, m. der Kapaun, capo.
Копу́нитисе, имсе, v. r. impf. stolziren, superbio, efferor.
Копу́њење, n. das Stolziren, superbitio.
Ко̀пца, f. dim. v. коб:
„Добра га је копца сукобила —
Ко̀пча, f. vide ковча.
Ко̀пче, f. pl. vide ковче.
Ко̀пчица, f. dim. v. копча.
Ко̀ра, f. 1) die Rinde, cortex. 2) die Rinde, crusta.
Кора́к, m. }
Коракља̑ј, m. } der Schritt, passus.
Кора̀ча̑ње, n. das Schreiten, gressus.
Кора̀чати, ам, v. impf. schreiten, gradior.
Кора́чити, им, v. pf. schreiten, gradior.
Корба̑ч, m. (по Рватској и по Славонији) vide камџија.
Ко̀рдова̑н, m. das Corduan-Leder, aluta Cordubensis.
Кордова́нџија *, m. der Corduan-Fabrikant, alutarius.
Ко̀ре, f. pl. н. п. од ножа, или од књиге, 1) die Scheide, vagina. 2) das Heft des Taschenmessers. 3) der Einband, tegumentum.
Корѐн, m. (Рес. и Срем.) vide коријен.
Коре́нак, нка, m. hyp. v. корен:
„Заспала девојка дренку на коренку -
Корѐнита, f. Fluß und Dorf im Jadar, (cf. Грнчара):
„Коренита село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чести воденица,
„Не б' се звала село, већ селиште.
Корѐње, n. 1) (Рес. и Срем.) vide коријење. 2) die Vorwürfe, exprobratio.
Ко̀ријен, m. (Ерц.) die Wurzel, radix.
Коријѐнак, нка, m. hyp. v. коријен.
Ко̀ријење, n. (Ерц. — coll.) die Wurzeln, radices.
Ко̀рисан, сна, но, vide користан.
Кори̑ст, f. der Nutzen, das Gedeihen, utilitas.
Ко̀ристан, сна, но, gedeihlich, salvus: користан ти во, крава.
Ко̀рита, n. pl. Wald in der Herzegowina, saltus in Hercegovina:
„Ударисмо кроз Корита равна,
„Сва Корита притиснула тама —
Ко̀ритаст, та, то, ausgehölt, trogartig, alveatus.
Ко̀ритȃшце, n. das Tröglein, alveolus.
Ко̀рито, n. der Trog, alveus.
Ко̀рити, им, v. impf. кога, einem Vorwürfe machen, exprobro.
Ко̀ритисе, имсе, v. r. impf. einander Vorwürfe machen, exprobrare sibi invicem.
Ко̀рица, f. dim. v. кора.
Ко̀рице, f. pl. dim. v. коре.
Корјѐнчић, m. dim. v. коријен.,
Корма̑н, m. das Steuerruder, gubernaculum. cf. крма.
Корма́нити, им, v. impf. steuern, guberno.
Корма̑нош, m. der Steuermann, gubernator.
Корма̑ношев, ва, во, des Steuermanns, gubernatoris.
Корма́њење, n. das Steuern, gubernatio.
Ко́рњача, f. die Schildkröte, testudo. Срби приповиједају, да је човек (прије него је корњача на свијету била) умијесио погачу и испекао ковош, па сјео да једе, а у тај час

рупи кум његов на врата, а он онда брже боље метне кокош на погачу па поклопи чанком, и тако сакрије од кума. Кад кум отиде, и он устане опет да довати кокош и погачу да једе, али се оно све (кокош, погача и чанак) претворило у корњачу (што је сакрио од свога кума). И тако постане корњача.

Ко̏рњачин, на, но, der Schildkröte, testudinis.

Ко̏рњачица, f. dim. v. корњача.

Ко̏ров, m. das Unkraut, herba inutilis; не ма га ни од корова.

Ко̏рпа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide котарица.

Ко̀руна, f. die Korana, Coruna flumen:
„Да почува чардак на Коруни
„Да не прође од Карловца бане —

Коршо̂в, m. vide крчаг.

Ко̂с, m. die Amsel, merula.

Ко̏са, f. 1) die Sense, falx foenaria. 2) die Haare, capilli. 3) eine Art Berge, montis genus: отишао уз косу; Танка̂ коса, Дуга̂ коса, Мићева коса (у Јадру у Тршићкој планини).

Ко̀сана, f. Frauenname, nomen feminae.

Коса̀њица, f. dim. v. коса 3.

Ко̀сат, та, то, langhaarig, comatus.

Ко̀сац, сца, m. 1) der Mäher, Mäder, foenisex. 2) eine Art Insect, insecti genus.

Коса̂ч, m. vide косац 1.

Ко̀сидба, f. die Mahd, foenisectio.

Ко̀сијер, m. (Ерц.) das Rebenmesser, falx vinitoria.

Коси̂р, m. (Срем.) vide косијер.

Ко̀ситер, m. (κασσίτερος) das Zinn, stannum.

Ко̀сити, им, v. impf. mähen, meto, foenum seco.

Ко̀ситисе, косисе, v. r. impf. н. п. сукно, sich abreiben, deteri.

Ко̀сица, f. dim. v. коса.

Коси̂ште, n. der Sensenstiel, manubrium falcis.

Косјѐрево, n. намастир у Ерцеговини (може бити да је сад и пуст?).

Косма̂ј m. Berg in der Belgrader нахија:
„Пала магла по голом Космају,
„Са Космаја на Јанкове дворе —
„Од Космаја гн'језда соколова —

Ко̀сни̂, на, но, н. п. ков, гладилица, Sensen-, falcis messoriae.

Ко̀со, schief, oblique.

Косо̀вић, f. das Junge der Amsel, pullus merulae.

Косо̀вљи̂, ља, ље, Amsel, merulae.

Ко̀сово, n. (mit und ohne поље) das Amselfeld (berühmt durch die Schlacht, die A. 1389, на Видов дан (15. Juny) Serbiens Schicksal entschied), Campus merularum.

Ко̀совски̂, ка, ко, 1) von Косово, Cossovinus. 2) alt, noch von den Zeiten der Kossovo-Schlacht, Cossovinus (marathonius).

Ко̂ст, f. das Bein, os.

Ко̀ста, m. (contr.) Konstantin, Constantinus.

Ко́ста, m. hyp. v. Коста.

Коста̀дин, m. Konstantin, Constantinus.

Коста̂јница, f. варош у Рватској (код воде Уне). Коста̂јничанин, човек из Костајнице. Коста̂јнички̂, ка, ко, von Костајница.

Коста̀нтин, m. Konstantin, Constantinus.

Коста́тин, m. vide Костантин.

Костобо̀ља, f. die Gicht, arthritis.

Костре̂т, f. (Рес. и Срем.) vide костријет.

Кострѐшење, n. (Рес. и Срем.) vide кострије̂шење.

Костре́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide кострије̂шитисе.

Ко̀стријет, f. (Ерц.) Ziegenwolle, lana caprina.

Костријѐше̂ње, n. (Ерц.) das struppige Aussehen, hirsutus aspectus.

Костријѐшитисе, имсе, v. r. impf. das Haar sträuben, arrigo comam.

Косту̑р, m. nom. propr. einer Stadt:
„У завади с Нином од Костура —
„Са Кличевца од града Костура —

Кота̀лац, лца (или котаоца), m. (једни говоре коплац) die Höhlung des Schlüsselbeins, jugulum.

Ко̀тао, тла, m. der Kessel, ahenum.

Кота̂р, m. 1) der Zaun um den Heuschober (um das Vieh abzuhalten), sepimentum circum metam foeni. 2) vide Котари:
„Бјежи млада бијелу Котару —

Кота́ранин, m. } човек из Кота̂ра:
Кота́рац, рца, m. }
„Доке твоји Котарани дођу —
„Ал' не гледа Котарац Јоване —

Кота́ри, m. pl.
„Је си л' чуо Латинско приморје,
„Код приморја ришћанске Котаре —
„Стојан оде у равне Котаре —

Ко̀тарица, f. der Korb, corbis.

Ко̀таричица, f. das Körbchen, corbula.

Ко̏тац, ко̏ца, m. ein kleiner Stall für Lämmer, Zicklein u. dgl., stabulum parvum. Плети котац, као ти и отац.

Ко̀тити, им, v. impf. werfen (von der Hündin, Katze), pario.

Ко̀титисе, имсе, v. r. impf. werfen, pario.

Котлар, m. der Kesselschmied, ahenarius.
Котларев, ва, во,} des Keßlers, ahenarii.
Котларов, ва, во,}
Котлац, m. vide котаалац.
Котлача, f. vide гвоздењак (котао).
Котлина, f. augm. v. котао.
Котлић, m. dim. v. котао.
Котлокрп, m. der Kesselflicker, ahenorum refector.
Котлокрпов, ва, во, Kesselflickers=, refectoris ahenorum. Назимац кус копа бус под котлокрповом кућом (обо је некаква загонетка, али не знам шта значи).
Котобање, f. 1) (у Србији) der Hühnerkorb, gallinarium (ad ova ponenda). Такове се котобање оплету од бијеле лозе, па се објесе испод стрее. 2) (у Сријему) кукурузни кош, налик на чардак, eine Art чардак zum Kukuruz, horrei genus.
Котрљан, m. eryngium campestre Linn.
Котрљање, n. das Rollen, Kollern (ein Spiel) volutio.
Котрљати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Котрљатисе, амсе, v. r. impf. rollen (spielen), volvo.
Котршкање, n. dim. v. котрљање.
Котршкатисе, амсе, dim. v. котрљатисе. Ђеца се котршкају о васкрсенију полупаним јајима (у Сријему).
Котур, m. 1) vide колут. 2) der Wachsstock, glomus.
Котурање, n. das Rollen, volutio.
Котурати, ам, v. impf. rollen, volvo.
Котуратисе, амсе, vide колутатисе.
Коцка, f. der Würfel, tessera, talus.
Коцкање, n. das Würfeln, lusus tesserarum.
Коцкар, m. der Würfelspieler, lusor talorum.
Коцкатисе, амсе, v. r. impf. würfeln, talis ludo.
Кочак, m. vide кочина 2.
Кочење, n. 1) das Hemmen des Rades, inhibitio. 2) das Steifwerden, rigor.
Кочет, f. vide кострјет.
Кочијаш, m. der Kutscher, auriga.
Кочијашев, ва, во, des Kutschers, aurigae.
Кочијашење, n. das Kutschieren, aurigatio.
Кочијашити, им, v. impf. kutschieren, aurigor.
Кочијашки, ка, ко, 1) Kutscher=, aurigarius. 2) adv. nach Kutscher Art, more aurigae.
Кочије, f. pl. der Bauernwagen mit zwei Pferden, currus.
Кочина, f. 1) vide кочет. 2) Verschlag (für Hühner, Hunde, Schweine), zotheca.
Кочити, им, v. impf. hemmen, inhibeo.
Кочитисе, имсе, v. r. impf. steif thun, fastum exerceo.
Кочић, m. dim. v. колац.
Кочоперан, рна, но, lebhaft, hurtig, strenuus.
Коџамити човек (нијеси ти дијете, него —), du bist kein Kind, sondern erwachsen, alt, gescheut (матор човек), homo adultus.
Кош, m. der Korb (z. B. zum Kukuruz, zu Fischen, Fasolen), corbis.
Коша, f. hyp. v. кошуља.
Кошар, m. ein кош zum Fischfange, nassae majoris genus.
Кошара, f. Stall von Flechtwerk, stabulum vimineum.
Кошевина, f. eine eben abgemähete Wiese, pratum recens desectum.
Кошење, n. das Mähen, messio.
Кошља *, f. vide трка.
Кошина, f. augm. v. кош.
Кошић, m. dim. v. кош.
Кошкање, n. der Wortwechsel, altercatio.
Кошкатисе, амсе, v. r. impf. sich zanken, wortwechseln, altercor.
Кошница, f. der Bienenkorb, alveare.
Кошница, f. vide кошчица 2.
Коштан, m. eine Pflanze, herbae genus.
Коштан, на, но, beinern, osseus.
Коштац, 1) in der Redensart: ухватилисе у коштац, т. ј. у кости (кад се рву). 2) планина близу Црне горе:
„Често гледа на Коштац планину —
Коштуница копље, n. (сп.)
„Заиска му копље коштуницу —
Коштуњ (ора), m. (сп.) vide коштуњавац:
„Виш' куће ми коштуњ ора,
„Те сам зубе поломила —
Коштуњав, ва, во, hart (z. B. die Nuß, aber auch der Mensch), durus.
Коштуњавац, вца, m. т. ј. ора, harte Nuß, nux dura.
Коштурница, f. das Beinhaus, ossarium.
Кошуља, f. das Hemd, indusium.
Кошуљетина, f. augm. v. кошуља.
Кошуљица, f. dim. 1) das Hemdchen, indusiolum. 2) das Schafhäutchen (beim foetus), amnion.
Кошута, f. 1) die Hirschkuh, Hündin, cerva. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) ein Kuhname, nomen vaccae.
Кошутица, f. 1) dim. v. кошута. 2) eine Pflanzenart, genus plantae.
Кошчица, f. 1) dim. das Beinchen, ossiculum. 2) der Kern (im Pflaum u. dgl.), nucleus.

Кра́ва, f. die Kuh, vacca.
Кра́ва, f. hyp. v. крава.
Краве́тина, f. augm. v. крава.
Кра́вин, на, но, der Kuh, vaccae.
Кра́вица, f. dim. v. крава.
Кра́вљача, f. die Gelte, der Melkkübel, mulctra.
Кра́вљи, ља, ље, Kuh=, vaccarum.
Краву́рина, f. vide кравешина.
Крагу̏ј, m. Mannsname, nomen viri.
Кра́гујевац, вца, m. варош у Србији. Кра́гујевачки, ка, ко, von Крагујевац. Крагује́вчанин, човек из Крагујевца.
Кра̏дљив, ва, во, diebisch, furax.
Кра̏дљивац, вца, m. diebischer Mensch, furax.
Кра̏дљивица, f. die Stehlerin, diebisches Weib, fur, femina furax.
Кра́ђа, f. der Diebstahl, furtum.
Кра́псав, m. Mannsname, nomen viri.
Кра́псава, f. Frauenname, nomen feminae.
Кра̑ј, m. der Rand, das Ende, der Saum; die Gegend: крај од мараме; опишао на крај свијета; у нашем крају тога не ма; од краја до конца.
Кра̑ј, am Ufer, bei —:
„Ђевојка сједи крај мора —
„Ђевојка је крај горе стајала —
Кра́ја, f. Frauenname, nomen feminae.
Кра́јац, ајца, m. das Ende (von Tuch).
Кра́јина, f. 1) die Grenze, fines. 2) der Krieg, bellum:
„Ој крајино! крвава аљино,
„Крвав био, ко те завргао.
3) Крајина Неготинска: један комад земље између Тимока, Дунава, Кључа и Поречкије планина. У Крајини (онуда људи не кажу Крајина Неготинска, него само Крајина: зашто они и не чују да има Крајина и у Босни, као ни Бошњаци што не чују за ову Крајину) има око педесет села, но нијесу сва Српска, него има и Влашкије. Срби у Крајини говоре: зајац, оцат, жељезо, грнац, дрее (аљине), грајати (мјесто говорити), кожина (мјесто кожа), ни мјесто нам, н. п. да ни си ти жив господару (мјесто да си нам ти жив) и т. д. У Крајини је варош (и мали градић, што је зидао Пасманџија) Неготин (два сата од Дунава и од Тимока), старе зидине Праово (на Дунаву), извор Царичина (од прилике сат и по од Дунава, и мало мање од Неготина), ријека Замна, мала варошица (са старим зидинама) Брза паланка (на Дунаву, на међи Крајине и Кључа), и два намастира: Вратна и Букова (Букова је мали намастирић баш код Неготина). Од Царичине до Праова налазесе прокопи испод земље, куда је некад вођена вода на Праово; људи онуда приповиједају, да су до скора налазили и чункове од олова и растапали на танета пушчана. Ниже Царичине имају зидине од некакве старе цркве: онуда људи приповиједају, да је ондје погинуо Краљевић Марко (кад су се Турци били с Власима), и да му је она црква била начињена на гробу.
Од југо-западње стране међи Крајина с Кључем (Кладовском нахијом). У Кључу има око тридесет села, но данас не ма ни једнога Српског, него су све Влашка, а имена села сва су Српска, н. п. Грабовица, Каменица, Врбица, Острово гол и т. д. У Кључу је варош и мали градић Кладово на Дунаву; с горњу страну Кладова знаду се до воде некакве старе зидине, а ниже Кладова (око по сата далеко) знаду се на суву (особито из Влашке стране) зидине од Трајанова моста, о којему људи онуда још приповиједају којешта.
Обадвије су ове кнежине султанијине, и зато су некако од старине остале те у њима нијесу судили Турци, него Српски кнезови (приповиједају да су такови ферман од цара имали, да не смије Турчин с потковани коњем наступити на ту земљу). Крајински је кнез сједио у Неготину, а од Кључа у Кладову (нигђе у Србији, ни у Босни, ни у Ерцеговини, не кнезују варошани сељацима, до ту). Крајински је кнез бивао од кољена Карапанџића, а од Кључа се мијењао често. Ти су кнезови купили порезе и остале данке, па су новце (колико је било одређено да се даје султанији) давали бегу, који је долазио из Цариграда и сједио у Кладову, а бег је слао у Цариград; а сад, како су Карапанџићи оставили Крајину и већ готово сви изумрли, почео се и Крајински кнез мијењати (и остало се готово све промијенило).
Кра́јњи, на, но, vide крајњи.
Крајни́ци, ника, m. pl. die Geschwulst der Ohrdrüsen, tumor parotidum.
Кра̏јњи, ња, ње, äußerst, extremus.
Кра̏јишник, m. der Angrenzer, confinis.
Кра̏јишнички, ка, ко, 1) den (türki=

schen) Grenzern gehörig, confinis. 2) adv. wie die Grenznachbarn, more confinium.
Крајобер, m. der Schnitter am Rande, messor ab extremo latere.
Крајобера, f. die Schnitterin am Rande, femina metens ab extremo latere.
Крајчин, m. Mannsname, nomen viri
Крак, m. ein langes Bein (österr. die Haxen), crus longum.
Кракат, та, то, langbeinig, longis cruribus.
Краљ, m. der König, rex.
Краљев, ва, во, des Königs, regis.
Краљева гора, f. планина у Босни.
Краљевина, f. des Königs Land, das Königreich, regnum.
Краљевић, m. der Königssohn, filius regis.
Краљево, n. варош у Влашкој (Krajowa).
Краљевскӣ, ка, ко, 1) königlich, regius, regalis. 2) adv. königlich, regie.
Краљевство, n. 1) das Königthum (Würde des Königs), regnum. 2) das Königreich, regnum.
Краљић, m. das Königlein, regulus.
Краљић (Марко), m. (ст.) vide Краљевић:
„— — дели Краљић Марко —
Краљица, f. die Königin, regina.
Краљице, f. pl. Десет, до петнаест, лијепо обучени и накићени ђевојака, које иду о тројичину дне од куће до куће те играју и пјевају. Једна се ђевојка (која мора бити лијепа и средњега раста) међу њима зове краљица, друга краљ, трећа барјактар, а четврта дворкиња. Краљица се покрије бијелим пешкиром по глави и по лицу; краљ има на глави клобук искићен цвијећем и у руци мач, а барјактар носи на копљу барјачић бијел и црвен. Кад дођу пред чију кућу, онда краљица сједе на малу столичицу (какове су обично по Србији и по Славонији) а дворкиња стане више ње, а остале ђевојке увате око ње коло као срп, па се окрећу на лијево стунајући по двије стопе у напредак и пјевајући. Краљ стоји на лијевом крају кола, а барјактар на десном, но они се не ватају за коло, него краљ сам за себе, с лицем окренутим коловођи, једнако игра узмаујући мачем и измичућисе натрашке, а барјактар (с лицем окренутим заврћколи) с барјаком у руци игра пред колом. Поигравши тако мало, окрену се краљ и барјактар по једном сваки на своме мјесту, па онда оптрче око свега кола, и дођу опет сваки на своје мјесто и почну наново играти. Најприје започну од краљеве куће; и прва пјесма, што пред сваком кућом пјевају, заповиједа домаћину, или домаћици, да изнесу краљици столицу, па онда започну пјевати редом свима (мушкоме и женском, маломе и великом), који се налазе у кући (ако ће и колико бити, оне ће свакоме особито и према њему припјевати). Краљичке су пјесме све од 6 слогова, и у пјевању се свака врста (осим прве и последње) по трипут говори, и други се пут додаје на крају лељо! н. п.

(ђевојци)

Овде нама кажу,
Овде нама кажу лељо!
Мому не удату,

Мому не удату,
Мому не удату лељо!
Јал' је ви удајте,

Јал' је ви удајте,
Јал' је ви удајте лељо!
Јал' је нама дајте,

Јал' је нама дајте,
Јал' је нама дајте лељо!
Да је ми удамо и т. д.

Будући да у свакоме селу не ма толико одабраније ђевојака, да би могле краљице начинити, зато оне иду и из једнога села у друго; и да би им слободније било, прате и два, или три, оружана момка.

Краљице играју у данашње вријеме по Србији од Цера и од Међедника до Тимока, и по Славонији код Срба Римскога закона; по Сријему, по Бачкој и по Банату, играле су до скора, па су нови свештеници забранили и искоријенили (приповиједају жене, које су ђевојкама биле у Краљицама, да су и и с батинама ћерали и разгонили по селу).
Краљичин, на, но, der Königin, reginae.
Краљичкӣ, ка, ко, н. п. пјесме, der Königinen, reginarum.
Крамар, m. der Hauptfrachter, der die Fracht für sich und seine Gesellschafter bedingt, vecturarius primarius.
Крањац, њца, m. der Krainer, Carniolanus.
Крањица, f. die Krainerin, Carniolana.
Крањска, f. Krain, Krainland, Carniola, Carnia.
Крањскӣ, ка, ко, krainisch, carniolanus,

Краса, f. Срблви приповиједају, да се змија звала краса док није била Јеву преварила.
Красан (кра̑сан), сна, но, schön, pulcer.
Кра́сити, им, v. impf. schmücken, orno.
Кра̏соје, m. Mannsname, nomen viri.
Красо̀та, f. die Schönheit, pulcritudo.
Кра̏ста, f. 1) die Blatter, pustula. 2) der Grind, crusta, vide красте.
Кра̏став, ва, во, grindig, crustis plenus.
Кра̏ставац, вца, m. die Gurke, cucumis.
Кра̏ставица, f. vide краставац.
Краста̑ње, n. das Grindbekommen, infectic crustarum.
Кра̏стати, ам, v. impf. mit Grind anstecken, scabie inficio.
Кра̏статисе, амсе, v. r. impf. den Kopfgrind bekommen, porrigine corripi.
Красте, f. pl. Pocken, Blattern, variolae.
Кра̏сти, адем, v. impf. stehlen, furor.
Кра̏стица, f. dim. v. краста.
Кра́стоња, m. der Grindige, porriginosus.
Кра́так (comp. кра̑ћи), тка, ко, kurz, brevis.
Кра̏тељ, m. некаква болест, eine (fabelhafte) Krankheit, ärger als die Pest, die in einer Nacht tödtet. Der Todte hat einen Fuß kürzer als den andern (daher der Name, von кратак kurz).
Кра́тити, им, v. impf. 1) kürzen, brevio. 2) ја не кратим, ich habe nichts dawider, per me licet.
Кра́ткост, f. } die Kürze, brevitas.
Краткоћа, f. } die Kürze, brevitas.
Краћа̑ње, n. das Kürzerwerden, breviatio.
Кра̀ћати, ам, v. impf. н. п. дан, kürzer werden, breviari.
Кра́ћење, n. das Kürzen, breviatio.
Кра́шење, n. das Schmücken, ornatio.
Кр̀бава, f. die Korbawa, Corbavia.
Крба̑њ, m. vide врг.
Крба̀њина, f. augm. v. крбањ.
Крба̀њић, m. dim. v. крбањ.
Кр̀буља, f. као котарица од сирове коре с млада дрвета (н. п. јовова, липова). Крбуље понајвише граде ђеца за јагоде.
Крв, f. 1) das Blut, sanguis, cruor. 2) Mord, caedes: учинио крв; крв платио на свом дому! (Fluch in der Herzegowina).
Крва̑в, ва, во, blutig, cruentus.
Крва́вити, им, v. impf. blutig machen, cruore maculo.
Крва̀вица, f. 1) bei den Pferden eine Blutbeule, tuber cruentum equorum. 2) die Blutwurst, botulus cruore farctus.
Крва́вљење, n. das Blutigmachen, adspersio cruoris, cruentatio.
Кр̀витисе, имсе, v. r. impf. blutig zanken, cruentor.
Крвље̑ње, n. das Blutigzanken, rixa cruenta.
Кр́вни̑, на, но, blutig (blutvergießend), cruentus: учинио крвно ђело.
Кр̀вни̑к, m. der Mordschuldige, occisor.
Крвни́на, f. das Blutgeld, pretium sanguinis. У Турској је крв Турска 1000 гроша а Србска (и свакога другог ришћанина) 1001 грош (тако приповиједају). Крвнину не плаћа само онај, који је учинио крв, него све оно село (а кашто и више оближњи села заједно) ђе је крв учињена (кад се крв учини у вароши, онда и Турци морају плаћати крвнину). Крвнина се не плаћа само кад човек убије човека, него и кад човек умре на путу од зиме, кад се утопи у воду, кад падне с дрвета, или с коња те слоѫи врат; или ода шта му драго он умръо, само кад га нађу на путу или у пољу мртва (такови се човек не смије прије сахранити, док не дођу Турци да га чине кеш). Турци слабо траже крвника, него ишту крвнину: зато крвник доста пута утече у другу нахију док људи плате крвнину и мало позаборављ, па послије опет дође натраг, и нико му се не чини ни вјешт осим рода онога, кога је он убио (а с родом мора да се мири: зашто ће убити и они њега).
Кр̀вница, f. die Mörderin, interfectrix.
Крво̀лок, m. vide крвопилац.
Крвопи́лац, лца, m. der Blutsauger, sanguisuga.
Крво̀точина, f. das Blutharnen, minctio cruenta.
Кр̀вца, f. dim. v. крв:
„Јер је крвца из земље проврела —
Креве́љење, n. das Weinen mit verzogenem Munde, fletus genus.
Креве́љитисе, имсе, v. r. impf. mit verzogenem Munde weinen, fleo ore obliquo.
Кре̏вет, m. (grabatus, κράβατος), das Bett, lectulus, grabatus.
Кре̏ветић, m. dim. v. кревет.
Кре́да, f. die Kreide, creta.
Кре̏зуб, ба, бо, zahnlückig, edentulus.
Кре̏зубица, f. die Zahnlückige, edentula.
Креја, f. vide крештелица.
Кре́јин, на, но, des Hähers, graculi.

Крека, f. das Geschrey (кре, кре) der Hühner, Frösche, clamor gallinae, ranae.
Крекѐтање, n. das Quacken, coaxatio.
Крекѐтати, кећем, v. impf. quacken, coaxo.
Крекѐтуша, f. die Quackerin, coaxatrix (i. e. der Frosch).
Крѐкнути, нем, v. pf. kre, kre schreyen, clamo cre, cre (ut gallina, graculus).
Кремѐн, m. der Feuerstein, pyrites.
Кремѐнчић, m. dim. v. кремен.
Кремѐње, n. (coll.) die Feuersteine, pyritae.
Кремѝчак, чка, m. vide кременчић.
Крѐнути, нем, v. pf. fortbewegen, rücken, moveo.
Кресáње, n. 1) das Feuerschlagen, excussio ignis. 2) die Abästung, abscissio ramorum arboris.
Крѐсати, решем, v. impf. 1) Feuer schlagen, excutio ignem. 2) die Aeste abhauen, abscindo ramos.
Кресиво, n. das Feuerzeug, vas igniarium.
Крескâње, n. dim. v. кресање.
Крѐскати, ам, dim. v. кресати.
Крѐснути, нем, v. pf. einen Schlag führen, um Feuer aufzuschlagen, silicem tundo chalybe.
Крѐспа, f. vide обер
Крѐтање, n. das von der Stelle bringen, motio.
Крѐтати, ећем, v. impf. von der Stelle bringen, moveo.
Крѐч *, m. der Kalk, calx.
Кречàна *, f. der Kalkofen, die Kalkhütte, calcaria.
Крѐчање, n. das Kre-Schreyen der Henne, clangoris genus.
Крѐчати, чим, v. impf. kre-schreyen, clango.
Кречѐње, n. das Weißen mit Kalk, illitus calcis, dealbatio.
Крѐчити, им, v. impf. mit Kalk weißen, illino calcem, dealbo.
Крѐчнӣ, на, но, н. п. камен, der Kalkstein, calcarius.
Крѐшево, n. das Gemetzel, magna caedes: читаво крешево. cf. ограшје.
Крештелица, f. der Häher, graculus.
Крѐштеличјӣ, чја, чје, Heher-, graculorum.
Крзлáрага *, m. Frauenhüter, Oberverschnittene, eunuchorum praefectus:
„И својега агу крзлару —
Крзница, f. das Taufhemde, das Taufuch, vestis baptismalis, linteum baptismale.
Крӣв (comp. крѝвљӣ), ва, во, 1) krumm, curvus. 2) schuldig (eines Verbrechens), reus. 3) (може се чути и нешто) schuldig (Geld), qui debet, debitor: ја сам теби нешто крив.
Кривáдак, тка, m. das gekrümmte Zeug (z. B. eine schlechte Flinte, Pistole).
Крѝваја, f. 1) село у Поцерини. 2) ријека у том селу. 3) намастир на тој ријеци. 4) (ст.) ријека у Босни. cf. Вазућа.
Кривâк, m. 1) ein Siebzehnerstück, numus septendecim cruciferorum. 2) fig. mentula (curvata, von крив).
Крѝвање, n. das Neigen auf eine Seite, incurvatio, inclinatio.
Крѝвати, ва, v. impf. sich neigen auf eine Seite, inclinor:
„Објеси га Шарцу с десне стране,
„А с лијеве тешку топузину,
„Да не крива ни тамо ни амо —
Крѝвац, вца, m. der Schuldige, Verbrecher, nocens.
Крѝвача, f. das Krummholz (als ein Spottname für den Säbel), curvus acinaces.
Крӣвда, f. das Unrecht, injuria. Ако правда не поможе, кривда не ће помоћи.
Кривѝна, f. die Krümme, curvitas.
Крѝвити, им, v. impf. 1) што, krümmen, curvo. 2) кога, beschuldigen, accuso, incuso.
Кривитисе, имсе, v. r. impf. brüllen (wie der Ochs), auch vom Kinde, clamo.
Крѝвњава, f. das Brüllen (des Rindviehes), mugitus: стоји га кривњава.
Кривòврат, та, то, krummhalsig, incurvicervicus.
Кривòглав, ва, во, krummkopf, incurviceps.
Кривòгуз, за, зо, Krummarsch, curvi podicis.
Кривòкур, ра, ро, penis incurvi. Има и као и кривокури Татара.
Кривòног, га, го, krummbeinig, curvipes.
Кривòпизда, f. femina q. d. curvicunna in der Anekdote.
Кривýдâње, n. das Schlängeln, sinuatio.
Кривýдати, ам, v. impf. sich schlängeln, sinuor.
Крѝжање, n. das Schneiden, scissio.
Крѝжати, ам, v. impf. schneiden, disseco, н. п. лубеницу, јабуку, дуван.
Кријѐње, n. das Verbergen, occultatio.
Крѝлан, m. Mannsname, nomen viri.
Крѝласт, та, то, н. п. свињче, говече, einen weißen Fleck (wie Flügel) habend, notam (quasi alarum) habens.
Крѝлат, та, то, geflügelt, alatus.

Крѝлатица, m. der Geflügelte, alatus, ales, der Held Реља Крилатица.

Крила̂ш, m. der Adlerthaler, thalerus cum aquila (loco crucis).

Крѝло, n. 1) der Flügel, ala, 2) der Schoß, sinus.

Крѝло, m. ein криласт назимац, porcellus alarum notam gerens.

Крѝлоња, m. ein Ochs, der am Bauche weiß ist (als hätte er ein Vortuch), bovis nomen.

Крѝлоша, f. ein am Bauche weißes Schwein, sus alba circa alvum.

Криόце, n. dim. v. крило.

Крѝс, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Gries, glarea frumenti.

Крѝти, риjем, v. impf. verbergen, occulto.

Крѝчање, n. das Vorpredigen, admonitio molesta.

Крѝчати, чим, v. impf. vorpredigen, admoneo ut caveat.

Крѝшка, f. eine Schnitte, segmentum.

Крѝшкара, f. eine Art Mütze, mitrae clavis distinctae genus.

Крѝшчица, f. ein Schnittchen, parvum segmentum.

Крка (Кр̀ка?), f. cf. Керка.

Кр̀кача, f. н. п. носити диjете на krкаче, das Kind auf dem Rücken (huckepack) tragen, so daß es seine Hände um den Hals des Tragenden schlingt, gesto in dorso.

Кркља̂ње, n. das Brausen des siedenden Wassers,

Кр̀кљати, ља, v. impf. н. п. лонац, купус у лонцу, brausen (im siedenden Topfe), fremo.

Кр̀кмета, n. pl. vide зулови.

Кр̀куша, f. eine Art Flußfisch, piscis genus.

Кр̀кушица, f. dim. v. кркуша.

Кр̀ља, f. vide крпељ.

Кр̀ља, f. } ein Block Holz, caudex.
Крља̂д, m. }

Крља̀дић, dim. v. крљад.

Кр̀ма, f. (cm.) das Steuerruder, gubernaculum:

„На галиjи стотина Турака
„Од стотина Турскиjе градова,
„А на крми Кичић Усеине —

Крма̂д, f. (coll.) die Schweine, sues, porci.

Кр̀мак, мка, m. das (männliche) Schwein, porcus.

Кр̀мача, f. 1) die Sau, porca. 2) ein Hirtenspiel, (krainisch, auch свињка).

Крмачѐтина, f. augm. v. крмача.

Кр̀мачин, на, но, der Sau, porcae.

Кр̀мачина (крма̀чина), f. augm. v. крмача.

Кр̀мачица, f. dim. v. крмача.

Кр̀ме, мета, n. das Schwein, sus.

Крмѐљ, f. der Eiter in den Augen, gramia.

Крмѐља̂ње, n. das Triefen, lippitudo oculorum.

Крмѐљати, ам, v. impf. triefen, lippio.

Крмѐљив, ва, во, triefäugig, lippus.

Крмѐнциjа (крмѐнциjа), f. vide мацариjа.

Крметина, f. das Schweinfleisch, caro suilla.

Крмећа́ци, ћака, m. pl. (scherzhaft) опанци од крмеће коже.

Кр̀мећи̂, ћа, ће, Schweins=, suillus.

Кр̀мешце, цета, n. das Schweinchen, sucula, suculus.

Кр̀мити, им, v. impf. чим, lenken, regieren, rego. cf. управљати.

Кр́мљење, n. das Lenken, Regieren, Leiten, rectio.

Кр́мци, мака, m. pl. die Schweine, sues, porci.

Кр̀мчић, m. dim. v. крмак.

Кр̀нути, нем, v. pf. schlagen, percutio.

Кр̀ња, m. (Рес. и Срем.) vide крњо.

Кр̀њав, ва, во, splitterig, fissilis.

Кр̀њење, n. das Splittern, diffissio.

Кр̀њити, им, v. impf. zersplittern, diffindo.

Кр̀њо, m. (Ерц.) splitterig, diffissus, nicht ganz, mutilus, z. B. ein Mensch mit abgeschnittenem Ohr, u. dgl.

Кр̀њорог, га, го, horngestümmelt, mutilus cornu.

Кро̂в, m. das Dach, tectum.

Кро̀вина, f. schlechtes, ungenießbares Heu (was zum Dachdecken nur zu gebrauchen wäre).

Кро̂внат, та, то, н. п. кућа, mit Stroh, Heu bedeckt, tectus stramine.

Кро̀вњача, f. Strohhütte, casa.

Крову̀љина, f. augm. v. кровина.

Кро̀з, } durch, per: кроз воду; кроза
Кро̀за, } ме; кроза те.

Кроза̂ћ, } т. j. кроз њега.
Кроза̂њга, }

Кро̂j, m. der Schnitt, sectum.

Кроjа̂ч, m. der Schneider, sartor, vestificus.

Кроjа̀чев, ва, во, des Schneiders, sartoris.

Кроjе̂ње, n. das Zuschneiden des Kleids, sectio ad formulam.

Кро̀jити, им, v. impf. zuschneiden, seco ad formulam.

Кро̀пити, им, v. impf. sprützen, aspergo.

Кропље̂ње, n. das Sprützen, aspersio.

Кро̀так, тка, ко, zahm, mansuetus, cicur. Кротак као jагње.

Кро̀тост, f. die Zahmheit, cicuritas, mansuetudo.

Кро̀чити, им, v. pf. не може крочити, er (der Kranke) kann nicht gehen,

nicht auf die Füße, non potest incedere.

Крошње, f. pl. (у Сријему и у Бачк.), на два савијена дрвета испреплетано узицама, те се у њему носи слама (једни говоре траље), eine Art Heutrage, feretrum.

Кр̀па, f. 1) ein Fleck (Tuch, Leinwand), lacinia. 2) крпа платна, ein Stück Leinwand, von 20 Ellen, massa lintea.

Кр́пеж, m. das Flickwerk, die Flickerey, consarcinatio.

Кр̀пеле, f. pl. die Verbindungsstange der Jochpaare Ochsen am Pfluge, jugi pars.

Кр̀пељ, m. 1) eine Schaflaus, ricinus. 2) vide крпигуз.

Крпѐтина, f. augm. v. крпа.

Кр̀пигу̑з, m. quirlförmiger Fennich, panicum verticillatum.

Кр̀пити, им, v. impf. flicken, pannum adsuo.

Кр̀пица, f. dim. v. крпа.

Крпље́ње, n. das Flicken, reparatio.

Крпу̀рина, f. vide крпетина.

Кр̀сман, m. Mannsname, nomen viri.

Кр̀сни̑, на, но, н. п. колач, свијећа, zum Hauspatron gehörig, pertinens ad diem patrono coeliti sacrum, laralis (?).

Крсно̑ име, n. Сваки Србљин има по један дан у години, кога он слави, и то се зове крсно име, свети̑, свето̑, и благ дан. Домаћин се стара и преправља за цијелу годину како ће и с чим ће прославити крсно име. Кад буде у очи крснога имена пред ноћ, онда зађе један из куће (обично млађи) по селу те зовне (на крсно име) све сељаке, који то крсно име не славе; тај пред сваком кућом скине капу и обично овако почне: „Божја кућа и ваша! поздравио је отац (или брат) да дођете довече на чашу ракије: да се разговоримо и да мало ноћи поткратимо; што буде свети Никола (или који буде) донијо, не ћемо сакрити: дођите, немојте да не дођете.“ Кад буде у вече, онда неком отиде домаћин, неком пошље сина, неком најамника (жене у вече слабо иду) или другога кога из куће. Кад званице долазе свечарима у кућу, обично овако говоре: „Добар вече и честито ти свето! славио га много љета и година у здрављу и у весељу! „Ђекоји понесу и јабуку, или (по варошима) лимун, те даду домаћину кад му назову добар вече. А пријатељи из другије села дођу и незвани, па ту сви вечерају, пију, разговарајусе и пјевају до неко доба ноћи; потом сељаци отиду сваки својој кући (домаћин каже свакоме на пооду: „Дођите и сјутра на чашу ракије.“ И тако и сваки дан позива од вечере на доручак, а од доручка на ручак), а пријатељи већ ондје и остану. Сјутрадан дођу рано на доручак, па мало доцније на ручак. Прије ручка, или на ручак, треба да дође и поп да прекади и да очати кољиво. Кад већ буде око пола ручка, онда запале воштану свијећу, донесу тамјана и вина, те устану у славу: помолесе Богу, једу кољиво, обреде се вином (напијајући: „За славе небеске, која може да нам поможе“) и ломе (домаћин с попом, или с ким другим кад не ма попа) крсни колач (који мора бити од шенична брашна у кисело умијешен и нашаран поскурњаком; једну четвртину од тога колача даду попу, једну домаћици, а двије они једу; а како се ломи крсни колач, ја то не умијем описати, него би требало измоловати) и пјевају (два и два) у славу:

„Ко пије вино за славе Божје,
„Помоз' му Боже и славо Божја.
„А шта је љепше од славе Божје
„И од вечере с правдом стечене?

Потом сједу опет, и пијући и једући разговарајусе и пјевају до мрака (домаћин не сједа за сто, него стоји гологлав и служи гостима вино и ракију). Тако славе три дана (само што не устају више у славу; други се дан крсног имена зове појутарје, а трећи уставци), а пријатељи одлазе чак четврти дан. И најгори сиромах треба да прослави своје крсно име, макар продао какво живинче, или друго што из куће, те купио ракије (ако своје не ма) и остало што му вала. Понајвише славе Никољ дан, Јовањ дан; Ђурђев дан, Аранђелов дан и т. д. и то се не мијења, него остаје од кољена на кољено: зато се сматрају као рођаци сви, који славе једнога свеца.

Кр̀ст, m. 1) das Kreuz, crux. 2) не ма га у крсту, seines Gleichen gibts nicht in der Christenheit, non invenies parem in christianis. 3) крст на небу, ein Gestirn, astrum. 4) десет крста насадио на гувну, vide крстина 2.

Кр̀ста, n. pl. das Kreuz, als ein Theil des Körpers, regio sacra, lumbus.

Кр̏ста, m. Mannsname, nomen viri.

Кр̏сташ, ша, шо, н. п. барјак, die Kreuz-Fahne, signatum cruce, vexillum cruciatum.

Крста̑ш, m. 1) крсташ талијер, der Kronthaler, thalerus. 2) крсташ орао, der Kreuzadler (?), aquilae genus. 3) крсташ барјак, die Kreuzfahne, vexillum cruciatum.

Крста̀шица, f. der halbe Kronthaler; auch der vierte Theil desselben, thaleri cruciati dimidia, et vel quarta pars.

Кр̏сти куме дете (у Сријему), trifolium reptans Linn.

Кр̏стина, f. 1) augm. v. крст. 2) etliche Garben, die auf dem Felde beisammen liegen, mergitum cumulus.

Кр̏стити, им, v. pf. taufen, baptizo. Ја га крстим, а он прди.

Кр̏ститисе, имсе, v. r. impf. 1) getauft werden, baptizor. 2) sich taufen lassen. 3) кога, чега; од кога, или од чега, sich bekreuzen, cruce signo.

Кр̏стић, m. dim. v. крст.

Кр̏сто, m. hyp. v. Крста.

Кр̏стов дан, ва дне, m. das Fest des Kreuzes, deren es zwey gibt, den 5. Jan. u. den 14. Sept. festum S. crucis.

Крсто̀ноше, f. pl. cf. завјетина.

Кр̏т, ша, шо, 1) fest, firmus, durus: крто месо, d. i. кртина. 2) spröde, unbiegsam, durus, н. п. дрво, стакло.

Крти̏на (и кр̏тина), 1) f. das Fleisch, mit Ausschluß des Fetts, carnes, excepto adipe. 2) vide кртица.

Кр̏тица, f. der Maulwurf, talpa.

Кр̏тичња̑к, m. der Maulwurfshügel, Maulwurfshaufen, cumulus terrae a talpa aggeratus.

Кр̏тог, m. der Unrath; die Unordnung im Zimmer, confusio supellectilis in cubili.

Кр̏тожење, n. das Unordnung-machen im Zimmer.

Кр̏тожити, им, v. impf. Unordnung machen im Zimmer, sordes spargere per cubiculum.

Кру̑г, m. eine Scheibe, discus.

Кру̏на, f. die Krone, corona.

Кру̏на, f. hyp. v. Круниіа.

Кру̏наст, ша, шо, н. п. кокош, gekrönt, coronatus.

Кру̏нија, f. Frauenname, nomen feminae.

Круни̑јца, f. dim. v. Крунија.

Кру̏нити, им, v. impf. bröckeln, pflücken, carpo, н. п. кукурузе, суво цвијеће (н. п. да се из њега сјеме извади);

„Ђул се круни те ђевојку буди —

Кру̏ница, f. dim. v. круна.

Кру̏њење, n. das Pflücken, carptio.

Кру̏па, f. 1) der Hagel, die Graupen, grando. 2) намастир у Далмацији.

Кру̏пан, пна, но, grob, crassus: крупна со, брашно; човек, риба; новци (у ситно се не десило, а у крупно не мам).

Кру̏пањ, пња, m. Stadt in der Рађевина.

Крупа̀њски̑, ка, ко, vom Крупањ.

Кру̏пица, f. m. j. соли, die Graupe, das Stück, frustum, fragmentum.

Крупни̑к, m. eine Art Getreidepflanze, die in der Herzegowina gebaut wird.

Кру̑т (comp. крући̑), ша, шо, dick, crassus.

Круту̀љав, ва, во, dicklich, subcrassus.

Крући̑на, f. die Dicke, crassities.

Кру̏шац, шца m. m. j. соли, ein Brocken Salz, frustum salis.

Кру̏шевац, вца, m. Stadt (und Ruinen) an der Morawa.

Кру̏шевачки̑, ка, ко, von Крушевац.

Круше̏дол, m. 1) намастир у фрушкој гори. 2) село код тог намастира. Крушедо́лац (лца), човек из Крушедола. Круше̏долски̑, ка, ко, von Крушедол.

Кру̏шење, n. das Bröckeln, carptio.

Кру̏шити, им, v. impf. bröckeln, carpo, н. п. со.

Кру̏шка, f. 1) der Birnbaum, die Birn, pirus. 2) die Birn (Frucht), pirum.

Кру̏шков, ва, во, Birn-, piracius, e piro.

Кру̏шковац, вца, m. Birkenstab, baculus piracius.

Кру̏шковача, f. der Birkenstock, fustis piracius.

Кру̏шковина, f. das Birnholz, lignum piri.

Кру̏шковица, f. Birnbranntwein, vinum ustum e piris.

Кру̏шчић, m. dim. v. крушац.

Кру̏шчић, m. dim. ein kleiner Birnbaum, pirus parva.

Кру̏шчица, f. dim. v. крушка.

Крца̑ње, n. das Knacken (Aufknacken), fractio, elisio.

Кр̏цати, ам, v. impf. knacken (z. B. Nüsse), dentibus frango.

Крча̑г, m. der Krug, urceus.

Кр̏чало, n. am Pfluge ein hölzerner Verbindungsnagel, clavus ligneus aratri:

„Узе Марко рало за крчало —

Кр́чање, n das Geräusch einer sprechenden Menge, strepitus, susurrus loquentium.

Кр́чати, чим, v. impf. summen (von vielen Redenden), susurro.

Кр̀чевина, f. das Rodeland, terra silvis liberata, novale. Не ма очевине без крчевине.
Кр̀чење, n. das Roden, sylvae caesio.
Кр̀чидба, f. das Roden, erutio sylvae. ајдемо на крчидбу.
Кр̀чити, им, v. impf. roden, eruo, caedo silvam.
Кр̀чма, f. 1) die Schenke, caupona. 2) на њему је остала крчма, er hat das letzte Glas ausgetrunken, und muß daher frischen Wein nachholen lassen. 3) продаје на крчму, klein weise, en détail.
Крчма̑р, m. der Wirth, caupo.
Крчма́рев, ва, во, vide крчмаров.
Крчма̀рица, f. die Wirthinn, uxor cauponis.
Крчма̀ричин, на, но, der Wirthin, copae.
Крчма́ров, ва, во, des Wirths, cauponis.
Крчма̑рскӣ, ка, ко, der Wirthe, cauponum. 2) adv. wie ein Wirth, more cauponis.
Кр̀чмити, им, v. impf. 1) ausschenken, singulatim vendo vinum. 2) н. п. јабуке, Aepfel kleinweise verkaufen, minutim vendo poma.
Крчмље̑ње, n. 1) das Ausschenken, venditio vini. 2) das kleinweise Verkaufen, venditio minuta.
Кр̑ш, m. das durch ausgetretenes Wasser Angeschwemmte, adluvio (?). Снијела вода шушањ па начинила крш (кад ко каже да је с њим род, а не знасе по чему).
Кр̀шан, шна, но, wacker, trefflich, bonus, praeclarus.
Крше̑ње, n. das Brechen, fractio, ruptio.
Кр̀шити, им, v. impf. brechen, frango.
Кршка̑ње, n. dim. v. кршење.
Кр̀шкати, ам, dim. v. кршити.
Кр̀шљав, ва, во, im Wachsthum zurückgeblieben, qui non juste excrevit.
Кр̀штенӣ, на, но, н. п. кум, Taufpathe, baptismalis.
Крште́ње, n. die Taufe, baptismus.
Кршћа́вање, n. das Taufen, baptizatio.
Кршћа́вати, ам, v. impf. taufen, baptizo.
Кршће́ње, n. vide крштење.
Крља̑ње, n. 1) das Zerbrechen, fractio. 2) das Husten des Pferdes, tussitio equi.
Крљаш*, m. Art arabischen Pferdes, equi arabis genus:
„Кудгођ иде он крљаша јаше —
„И крља̀ша коња у конушо —
Кр̀љати, ам, v. impf. 1) brechen, frango s. B. храш. 2) husten (vom Pferde), tussio.

Ктѐти (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide тети. *wollen volo*
Ћѐрана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ћѐрин, на, но, der Tochter, filiae.
Ћӣ, ћери, f. die Tochter, filia. cf. ћер und шћи.
Ку̀бе, ета, n. (у Србији) vide труло.
Ку̀бура, f. der kümmerliche Zustand, angustiae.
Кубу̑раш, m. највише се говори у множ. броју кубураши, т. ј. пиштољи, што се носе у кубурама, die Sattelpistolen.
Ку̀буре*, f. pl. die Scheide im Sattel für die Pistolen.
Ку̀буре̑ње, n. das kümmerliche Leben, vita angusta.
Ку̀бурити, им, v. impf. kümmerlich leben (sein Geschäft treiben) anguste vivo, ago.
Кубу́рлија*, f. vide кубураш:
„Он потеже пушку кубурлију —
Кува̑ње, n. das Kochen, coctio.
Кува̑р, m. der Koch, coquus.
Ку̀ва̑рев, ва, во, vide куваров.
Ку̀варица, f. die Köchin, coqua:
Ку̀варичин, на, но, der Köchin, coquae.
Кува̑рка, vide куварица.
Кува̑ркин, на, но, vide куваричин.
Кува̑ров, ва, во, des Kochs, coqui.
Ку̀вати, ам, v. impf. 1) kochen, coquo. 2) љеб (у Србији), Brot anmachen, pinso, coquo panem (i. q. мијесити).
Ку̀ватисе, амсе, v. r. impf. kochen, sieden, coqui.
Кувѐждӣн, m. намастир у фрушкој гори. Кувежди́нац (нца), калуђер из Кувеждина. Кувежда̑нскӣ, ка, ко, von Кувеждин.
Ку̀га, f. die Pest, pestis. Срби кажу да је куга жива као жена (по особито доказују они, који су лежали од ње). Многи кажу да су је виђели ђе иде завјешена бијелом марамом; а ђекоји приповиједају да су је и носили, т. ј. она нађе човека у пољу, или срете ђе на путу (а ђеком дође и у кућу), па му каже: ја сам куга, већ ајде да ме носиш тамо (куд она оће)." Онај је упрти на крkaче драговољно (зашто већ њему и његовој кући не ће шишта учинити) и однесе је без сваке муке (зашто није тешка ни мало) куд му каже. Куге имају преко мора своју земљу (ђе само оне живе), па и Бог пошље амо (кад људи зло раде и много гријеше) и каже им колико ће људи поморити; но и њи много пропадне

од паса: зашто се врло боје зли-је паса.

Кад куга мори, онда јој слабо говоре куга, него кума (као да би је с тим умилостивили); нити смију увече оставити неопране судове: зашто она дође ноћу у кућу те гледа јесу ли судови опрани, па ако не буду опрани, а она све кашике и чанке изгребе и отрује (ћеком однесе куга и сланину с тавана). — Купи као куга ђецу. — Не избива као куга из Сарајева. — И до сад је куга морила, ал' није у гузицу зграђала.

Ку́гла, f. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) die Kugel, globus.

Кугла̀на, f. der Kegelplatz, die Kegelbahn, der Kegelplan, area conorum lusui destinata.

Ку́глање, n. der Kegelschub, lusus conorum.

Ку́глатисе, амсе, v. r. impf. Kegel schieben, ludo conis.

Ку̏д, **Куда̂**, } wohin? wo vorbei, quo? qua?

Кудаго̀д, (Рес. и Срем.) vide кудагођ.

Кудаго̀ђ, (Ерц.) vide кудгођ.

Куда̂ му драго, wohin immer, quocunque, quo libuerit.

Ку̏дгод, (Рес. и Срем.) vide кудгођ.

Ку̏дгођ, (Ерц.) wohin immer, quocunque demum.

Ку́деља, f. (Рес. и Срем.) vide кућеља.

Ку́дељица, f. dim. v. кудеља.

Ку́дељиште, n. (Рес. и Срем.) vide кућељиште.

Ку́дељни̑, на, но, (Рес. и Срем.) vide кућељни.

Ку́дити, им, v. impf. übel reden von einem, calumnior.

Ку̏д му драго, vide куда му драго.

Ку̏драв, ва, во, kraus, crispus.

Ку́ћеља, f. (Ерц) 1) vide конопље. 2) die Portion Flachs, Hanf, oder Baumwolle, die auf einmal auf dem Rocken ist, pensum (?): дај ми једну кућељу вуне.

Ку́ћељица, f. dim. v. кућеља.

Ку́ћељи̑ште, n. (Ерц.) vide конопљиште.

Ку́ћељни, на, но, (Ерц.) vide конопљан.

Кућѐни̑к, m. der Tadler, vituperator, in dem Sprüchworte: кад дође суђеник, нек изједе говно кућеник.

Ку́ћење, n. das Verläumden, calumniatio.

Ку́жан, жна, но, von der Pest angesteckt, verpestet, pestilentus, pestifer.

Кужни̑к, n. der Pestkranke, pestilentia correptus.

Ку́ина, f. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) die Küche, culina. cf. кућа.

Ку́инскӣ, ка, ко, Küchen-, culinarius.

Ку́ја, f. vide кучка.

Кују̀нџија*, m. vide златар,

Кују̀нџијин, на, но, des Gold- und Silberarbeiters, aurificis, argentarii.

Кују̀нџи̑јница, f. die Goldschmiedin, uxor argentarii.

Кују̀нџи̑јнскӣ, ка, ко, } 1) goldschmied-
Кују̀нџи̑јскӣ, ка, ко, } argentarii. 2) nach Art des Goldschmieds, more argentarii.

Кујунџѝлук*, m. die Goldschmiedekunst, aurificis ars.

Ку̏к, m. das Hüftbein, os coxae.

Ку̏ка, f. der Haken, uncus.

Ку̏кавац, вца, m. der Guckguck, cuculus: што ћу кукавац сињи!

Ку̏кавица, f. der Guckguck, cuculus: подмеће као кукавица јаје. Срби приповиједају да је кукавица била жена и имала брата, па јој брат умръо и она за њим тако млого тужила и кукала, док се није претворила у тицу (једни кажу да се брату досадило њено кукање и јаукање, па је он проклео те се претворила у тицу, а једни опет кажу, да се Бог на њу расрдио, што је тако млого тужила за братом, кога је он био узео, па је претворио у тицу); зато готово свака Српкиња, којој је брат умръо, и данас оплаче, кад чује кукавицу ђе кука. — Кад кукавица изиђе рано те кука по црној шуми, онда кажу да ће бити зло (оне године) за ајдуке; али кад кукавица кука по зеленој шуми, онда су ајдуци весели:

„Листај горо кукај кукавицо:
Нек' се чини ора за ајдуке —

Ку̏кавичић, m. der junge Guckguck, cuculi pullus.

Ку̏кавичица, f. dim. v. кукавица.

Ку̏кавичјӣ, чја, чје, des Guckgucks, cuculi.

Ку̏кавичјӣ коњиц, m. eine Art Vogel, avis genus.

Кука̂вни̑, на, но, traurig, moestus.

Кука̂ње, n. das Guckgu-sagen sowohl vom Guckguck, als auch von Wehklagenden: куку мене и до Бога! ululatus cuculi et moerentium.

Ку̏каст, та, то, hakenförmig, uncinatus.

Ку̏кати, ам, v. impf. guck, guck schreyen, clamo cu, cu.

Ку̏кица, f. dim. v. кука. cf. кучица.

Ку̏књава, f. das Jammergeschrey (das куку-мене klagen), ejulatio.

Ку̏коль, m. die Wicken, agrostemma githago Linn.

Ку̏коносаст, та, то, hakennasig, naso adunco.

Ку̏ку мене (мени)! weh mir, hei mihi, me miserum.

Куку̏љица, f. eine Art Kappe, cucullus.

Куку̏рек, m. (Рес. и Срем.) vide кукуријек.

Кукуре́кање, n. (Рес. и Срем.) vide кукуријекање.

Кукуре́кати, речем, (Рес. и Срем.) vide кукуријекати.

Кукуре́кнути, нем, (Рес. и Срем.) vide кукуријекнути.

Куку̏ријек, m. (Ерц.) die Nießwurz, helleborus.

Кукурије̏ка̂ње, n. (Ерц.) das Kikerikischreyen, galli cantus.

Кукурије̏кати, јечем, v. impf. (Ерц.) kikeriki krähen, cano kikeriki.

Кукурије̏кнути, нем, v. pf. (Ерц.) einmal kikeriki schreyen, dico kikeriki (e. g. in aurem).

Куку̏руз, der Kukuruz, türkisches Korn, zea mais Linn.

Куку̏рузан, зна, но, н. п. љеб, брашно, Kukuruz=, e zea mais.

Куку̏рузи̂ште, n. der Acker, wo ehe Kukuruz gebaut war, ager in quo zea mais fuit sata.

Куку̏рузница, f. das Kukuruzbrot, panis e zea.

Кукурузо̏вина (куку̏рузовина), f. das Kukuruzstroh, stramen zeae mais.

Куку̏рушчић, m. dim. v. кукуруз.

Куку̏та (ку̏кута), f. 1) велика, conium maculatum Linn. 2) мала, aethusa cynapium Linn.

Куку̏та̂ње, n. dim. v. кукање.

Куку̏тати учем, dim. v. кукати:
„Кукавица кукуће
„Радосаву виш' куће;
„Радосав се обрће
„Тражи жени обуће —

Ку́ла *, f. der Thurm, turris.

Ку̏латаст, та, то, н. п. коњ, mausfarb, mausefarbig, colore murino.

Ку̏лача, f. т. ј. колиба, eine zeltartige Hütte, tentorii genus.

Кула̂ш *, m. ein mausfahles Pferd, equus coloris murini.

Ку̏лин бан, m. in der Redensart: почео приповиједати којешта од Кулина бана, orditur ab ovo, er holt weit aus.

Ку̏лич, m. Ruinen einer Festung an der Mündung der Morawa.

Кулу̏џија *, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide кујунџија, mit allen Ableitungen.

Ку́ља, f. vide качамак.

Куља̂ње, n. das Hervorwallen (z. B. des Rauchs), provolutio.

Ку̏љати, ља, v. impf. hervorwallen, provolvi, н. п. дим из пећи, челе из кошнице.

Ку́м, m. 1) крштени, der Taufpathe, sponsor baptismalis. Кум се зове и онај, који први пут стриже косу ђетету; такови кумови бивају и Турци нашим људма, и наши људи Турцима (по Босни):
„Ој Турчине за невољу куме!
„Не кумим те што ја кума не мам —
2) вјенчани, der Beistand bei der Trauung, testis conjugii. Образ ваља, кум ће доћи. Пред кума (т. ј. штогођ тако добро, да би се могло пред кума изнијети)! Зацрвенио се као да је пред кумом прднуо. Ни ти мени кум, ни ја теби стари сват. Акониђе кума не нађем, ти ћеш ми бити кум.

Ку́ма, f. 1) die Pathin, Gevatterin, commater (?). 2) die Pathin, puella cui sum commater. 3) Euphemismus für куга. cf. куга.

Ку́мак, мка, m. hyp. v. кум.

Кума̂н, m. vide кумашин.

Ку́мање, n. das gegenseitige Begrüßen als кум, salutatio kumi vocabulo.

Ку́матисе, амсе, v. r. impf. с ким, sich als Gevatter begrüßen, salutare se invicem cumi vocabulo.

Ку́мача, f. cf. дружичало.

Кума̏шин, m. augm. v. кум.

Кумба̏ра *, f. vide лубарда.

Кумбара̏џија *, m. der Bombardier, pyrobolarius.

Ку́мин, на, но, der кума, commatris et pestis.

Ку́мити, им, v. impf. кога, zu Gevatter bitten, advocare pro teste baptismi aut conjugii. Кумићеш ти кугу да те умори.

Ку́митисе, имсе, v. r. fr. с ким, mit jemand Gevatter werden, cumatus necessitudinem ineo.

Ку̏мић, Gevatterchen, dim. v. кум.

Ку̏мица, f. dim. v. кума.

Ку́мљење, n. das Gevatterwerden, initio necessitudinis cumatus.

Ку̑мов, ва, во, des Gevatters, ad testem baptismi pertinens.

Куно̏ва̂ње, n. das Gevatter stehen, cumatus (?).

Кумо̏вати, мујем, v. impf. коме, zu Gevatter stehen, sum testis baptismi aut conjugii.

Кумо̏вски, ка, ко, 1) dem Gevatter zustehend, quod decet testem baptismi aut conjugii. 2) adv. wie ein кум, more testis baptismi.

Кумпанија, f. die Compagnie, certa militum turba, centuria.
Кумпанијски, ка, ко, Compagnie=, quod est centuriae.
Кумрија *, f. 1) eine Art Turteltaube, turturis genus. 2) ein Frauenname, nomen feminae. Meistens gibt man ihn den Gefangenen, Кумрија робиња:
„Код колевке Кумрија робиња,
„Она њија два банова сина —
Кумсал *, m. vide пијесак.
Кумство, n. die Gevatterschaft, munus testis baptismi aut conjugii.
Кумче, чета, n. der Pathe (das Kind), filius baptismalis. Умре кумче, покварисе кумство (das Kind ist gestorben, die Gevatterschaft hört (also) auf).
Куна, f. der Marder, mustela martes Linn.
Кунадра, f. 1) оно од пређе, што се ухвати у нитима као памук, die Flocke, floccus. 2) палацка од рогоза кад се ишчупа као перје, die Kätzchen vom Rietgras.
Кундак, m. der Schaft (der Flinte), lignum tormenti bellici.
Кундачење, n. das Schäften, munitio tormenti bellici.
Кундачити, им, v. impf. н. п. пушку, (die Flinte) schäften, munio ligno.
Кундачић, m. dim. v. кундак.
Куница, f. dim. v. куна.
Кунор (планина), m.
„Оде беже у Кунор планину —
Купа, f. 1) vide чаша. 2) вода у Рватској.
Купа, f. гомила од четири ораа. Такове гомиле намјесте ђеца (свако по једну) у ред према себи, па бију редом ојнаком с једнога мјеста те и обарају (играју се купе). Кад који коју купу обори, он је и узме; ако један обори све у један пут, он и све узме; ако одовуд не обо-ре све купе, а они бију од онуд с онога мјеста, ђе се кога ојнак уставио; ако и тада остане још која купа необорена, а они онда дометну опет сваки још по једну, па на ново бију. Ein Kinderspiel mit Nüssen, lusus nucum.
Купање, n. das Baden, lavatio.
Купати, âм, v. impf. baden, lavo.
Купатисе, âмсе, v. r. impf. baden, sich baden, lavor.
Купац, пца, m. der Käufer, emtor:
А. По што је то?
Б. Ко је купац?
А. Ја сам.
Купилац, пиоца, m. der Leser (Aufleser, Klauber), lector, collector (v. g. foeni, prunorum, pomorum).
Купина, f. 1) der Brombeerstrauch, rubus fruticosus Linn. 2) die Stachelbeere, bacca grossulariae. 3) Frauenname, nomen feminae.
Купити, им, v. pf. kaufen, emo.
Купити, им, v. impf. auflesen, colligo.
Купитисе, имсе, v. r. impf. sich zusammenziehen, contrahor, (von der Armee, congregor).
Купица, f. 1) dim. v. купа. 2) der Schröpfkopf, cucurbitula, cucurbita.
Купљење, n. das Lesen (Auflesen), lectio, collectio.
Куповање, n. das Kaufen, emtio.
Куповати, пујем, v. impf. kaufen, emo
Куповни, на, но, н. п. гуњ, љеб, gekauft, emtus (Gegensatz vom zu Hause Erzeugten).
Купус, m. der Kohl, brassica oleracea capitata Linn. Доста је купуса изјео (er ist ein alter Mann).
Купусара, f. н. п. каца, das Sauerkraut=Geschirr (der Krautbottich), vas in quo olus acidum adservatur.
Купусина, f. augm. v. купус.
Купусиште, n. Acker, wo einst Kohl gebaut worden ist, ager olim olerarius.
Купусни, на, но, н. п. лист, каца, Kraut=, Kohl=, olerarius, olitorius.
Кура, f. hyp. v. курац.
Кураж, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Courage, der Muth, animus, animus fortis. cf. слобода.
Куражан, жна, но, muthig, animosus. cf. слободан.
Куражење, n. das Anfeuern, Muth machen, animi additio.
Куражити, им, v. impf. anfeuern, animum addo, facio.
Куражитисе, имсе, v. r. impf. sich Muth machen, seipsum incendere.
Курат, та, то, 1) mentulatus, penitus. 2) bene mentulatus.
Курац, рца, m. das männliche Glied, penis, mentula.
Курбан *, m. das Schlachtopfer, victima (bei den Türken).
Курва, f. 1) die Hure, impudica, meretrix. 2) auch als Schimpfwort gegen Männer, mendax, perfidum scortum.
Курвање, n. 1) das Huren, scortatio. 2) (курвање) das hurenartige Benehmen auch von Männern, mores meretricii.
Курвар, m. der Hurer, scortator.
Курварев, ва, во, vide курваров.
Курварица, f. komische und zweideutige Verhunzung der куварица, comice pro куварица.
Курваров, ва, во, des Hurers, scortatoris.

Курварскиі, ка, ко, 1) Huren-, meretricius. 2) adv. wie ein Hurer, more scortatoris.
Курварство, n. die Hurerey, scortatio.
Курвати, ам, v. impf. wie eine Hure sich betragen, lügen, meretricio more se gerere.
Курватисе, амсе, v. r. impf. huren, scortor.
Курветина, f. augm. v. курва.
Курвиħ, m. der Hurensohn, spurius, nothus.
Куревица (у Сријему курвица), f. dim. v. курва.
Курдель, m. код плуга онај клин, што је за њега запета гужва орачица.
Куре, рета, n. dim. v. курац: свако Туре своје куре вали.
Курнице, цета, n. dim. v. куре.
Куриков, ва, во, von куриковина, e certa arbore куриковина dicta.
Куриковина, f. Art Holzes, ligni genus.
Курја! interjectio vituperii: кад повичу људи на кога курја!
Курјак *, m. vide вук.
Курјачина, f. vide вучина.
Курјачиħ, m. dim. v. курјак.
Курјачица, f. vide вучица.
Курјачкиі, ка, ко, 1) vide вучји. 2) adv. wie ein Wolf, more lupi.
Курјук *, m. 1) der Schwanz, cauda; vide рeп. 2) der Zopf, cauda capillorum. cf. кика, плетеница. 3) der Boden des Flintenlaufs, fundus teli glandarii (sclopeti).
Курјучење, n. das Anschrauben des Flintenbodens.
Курјучити, им, v. impf. m. j. пушку, или цијев пушчану, den Boden des Flintenlaufs anschrauben.
Курјучиħ, m. dim. v. курјук.
Куроња, m. bene mentulatus.
Куропеħање, n. ein obscön-komisches Spiel, oder vielmehr Anekdote davon: куропец па и опет —
Куропеħатисе, амсе, v. r. impf. vide куропецање.
Курцање, n. das Gebrauchen des (obscönen) Worts курац, penis creber usus in loquendo.
Курцатисе, амсе, v. r. impf. das Wort курац im Gespräche oft gebrauchen: немој се курцати, penis vocabulo abuti.
Курцовати, цујем, v. impf. ein Slowakismus für јебати:
„Ајде баħа у катане;
„Доста пити, доста јести,
„За крајцару курцовати.
Курцокреħи, m. ein komisches Wort für нагр (q. d. excitans penem).
Курчев, ва, во, mentulae.
Курчевит, та, то, wie der курац, ut mentula.
Курчекања, n. augm. v. курац.
Курчење, n. das Thun, wie der курац, imitatio penis.
Курчина, f. vide курчекања.
Курчитисе, имсе, v. r. impf. thun, wie ein курац, penem imitor.
Курчиħ, m. dim. v. курац.
Кус, са, со, gestutzt, cauda truncata. Кус пијетао пиле до вијека.
Куса, f. куса кокош, gestutzt, sine cauda.
Кусало, n. у кашике оно што се меħе у уста, der vordere Theil des Löffels, pars cochlearis quae ori admovetur. Кусалом га закусује, а дршком му очи вади.
Кусаљ, m. gestutztes Pferd, equus cauda curtata.
Кусање, n. das Essen mit vollem Löffel, cochlear plenum ori admoveo.
Кусатак, тка, m. der Stümmel, truncus.
Кусати, ам, v. impf. mit vollem Löffel essen, cochlear plenum ori admoveo.
Кусида, f. Fluß an der Grenze gegen Montenegro. Кусидскиі, ка, ко, von Кусида:
„Код Кусиде студене водице,
„У лијеним Кусидским лукама —
Куснути, нем, v. pf. einen vollen Löffel zum Munde tragen, cochlear plenum in os ingero.
Кусов, m. кус пас, der Stutzhund, canis cauda truncata.
Кусовљев, ва, во, des Stutzhundes, canis curti.
Кусоња, m. кус во, der Stutzochs, bos cauda truncata. Да пусте кусоњу под пласт (нарастао би му реп?).
Кусоњин, на, но, des Stutzochsen, bovis cauda truncata.
Кусуља, f. куса крава, die Stutzkuh, vacca cauda truncata.
Кусуљин, на, но, der Stutzkuh, vaccae cauda truncata.
Кусур *, m. der Rückstand, residuum debiti. cf. остатак.
Кут, m. der Winkel, die Ecke, angulus.
Кутао, тла, m. ein großer Schöpflöffel (um Wasser zu schöpfen), haustrum, cochlear haustorium.
Кутија *, f. die Schachtel, capsa.
Кутијица, f. dim. v. кутија.
Кутлача, f. vide кутао.
Кутлачица, f. dim. v. кутлача.
Кутлиħ, m. dim. v. кутао.
Кутњак (кутњак), m. der Stockzahn, dens molaris.
Кутњиі, ња, ње, н. п. зуб, der Stockzahn, dens molaris.

Ку̏тњӣ (кућни), ња, ње (њо?), н. п. врата, Haus=, domus.

Ку̏ћа, f. 1) das Haus, domus. 2) die Küche, culina:

А. Ђе ти је кућа?

Б. Код собе.

Кућа̑ни, m. pl. die Hausgenossen, qui in eadem domo habitant, familia (?).

Ку̏ћанӣк, m. der gute Haushälter, bonus pater familias.

Ку̏ћаница, f. die häusliche Frau, bona mater familias.

Куће̑внӣ, на, но, dem Hause, der ganzen Familie gehörig, universae familiae.

Куће̑ње, n. das Haushalten, curatio rei familiaris.

Куће̏рина, f. (augm. v. кућа) unförmliches, verfallenes Haus, caduca domus:

„Кућа му се кућерином звала,

„Ђеца му се на огњиште срала —

Куће̏тина, f. augm. v. кућа.

Ку̏ћити, им, v. impf. m. j. кућу, haushalten, rem familiarem curare, augere.

Ку̏ћица, f. 1) das Häuschen, casa. 2) ein Häufchen gesetzter Fasolen, casula phaseolorum.

Ку̏ћиче̑ње, n. das Bereiten der кућице für die Fasolen, tumulorum phaseolis inserendis praeparatio.

Ку̏ћичити, им, v. impf. die кућице bereiten für die Fasolen, paro tumulos phaseolis inserendis.

Ку̏ћӣште, n. Ort, wo einst ein Haus gestanden, locus ubi domus fuit.

Ку̏ћнӣ, на, но, vide ку̏тњи.

Кућу̑рина, f. vide кућетина.

Ку̑ц (von куцати, klopfen), што куц то муц (wie gearbeitet, so gegessen). Von einem kleinen Erwerbe, der kaum seinen Mann nährt.

Ку̑ца, f. hyp. v. кучка.

Куца̑ње, n. das Klopfen, pulsatio.

Ку̏цање, n. das Läufigseyn der Hündin, catulitio.

Ку̏цати, ам, v. impf. klopfen, pulso.

Ку̏цатисе, амсе, v. r. impf. läufig seyn, catulio.

Ку̏цкало, m. der Klopfer, pulsator (vom Kinde): стани ти куцкало.

Куцка̑ње, n. dim. v. куцање.

Ку̏цкати, ам, dim. v. куцати.

Ку̏цнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.

Куча̑д, f. (coll.) vide штенад.

Ку̏чаја (планина), f. nom. propr. eines Berges in Serbien.

Ку̏че, чета, n. das Hündchen, catulus. cf. штене.

Куче̏тина, f. augm. v. кучка.

Ку̏чине, f. pl. das Werg, stupa. Говна и кучине.

Ку̏чићи, m. pl. vide штенци 1.

Ку̏чица, f. 1) dim. v кука. vide кукица. 2) dim. v. кучка.

Ку̏чка, f. die Hündin, canis femina.

Ку̏чкодер, m. der Hundeschinder, excoriator canum:

„Кад се жени кучкодере Арсо —

Ку̏чница, f. der Haufe Hunde, die einer läufigen Hündin folgen, turba canum persequentium catulientem.

Ку̑ш! (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) kusch! (österr. fur halt's Maul), tace, canis.

Куша̑к*, m. das Querholz (z. B. bei dem Tische), lignum transversum.

Куша̑ма*, f. (у Сарајеву и у осталим варошима по Босни) die Zunftgalla, bei Empfang des Vesirs, pompa collegiorum.

Куша̑ње, n. das Versuchen, periculum, experientia, tentatio.

Ку̏шати, ам, v. impf. versuchen, tento.

Ку̏шлат, m. Burg zwischen Зворник und Сарајево:

„Ој ђевојко у Кушлату граду!

„Бог зна јеси у голему јаду. —

„Кирџија! ти си у горему,

„Преносећи рану на самару

„Преко Босне на Ерцеговину.

Ку̏шља, f. и п. жена која је кушљава.

Ку̏шља, m. (Рес. и Срем.) vide кушљо.

Ку̏шљав, ва, во, verworren, zerrüttet, perturbatus.

Кушља̑ње, n. das Verwirren, perturbatio.

Ку̏шљати, ам, v. impf. (den Flachs) verwirren, perturbo.

Ку̏шљо, m. (Ерц.) der das Haar verworren hat, capillis turbatis. Кушљо је био коњ у војводе Вељка Петровића.

Л.

Ла̑, cf. ко што ла.

Ла̑б, m. Fluß in Serbien:

„Увати о и Лаб и Ситницу —

Лабу̑д, m. der Schwan, olor, cycnus.

Лабу̑дић, m. dim. junger Schwan, pullus olorinus.

Лабу̑дица. f. das Weibchen vom Schwan, olor famina.

Лабу̑дов, ва, во, des Schwans, cycni.

Ла̏в, m. der Löwe, leo.

Ла̏веж, m. das Gebelle, latratus: стоји лавеж паса.

Ла̏вић, m. ein junger Löwe, catulus leoninus.

Лавица, f. die Löwinn, leaena.
Лавов, ва, во, des Löwen, leonis.
Лавски: ка, ко, 1) Löwen=, leoninus. 2) adv. wie ein Löwe, leonis more.
Лагаан, лагана, но, vide лаган.
Лагала, n. pl. das Lügenwerkzeug, die Lügenmittel, instrumenta mendacii: Остала су ми лагала у селу, него дај ми кола и волове да и донесем, па ћу ти онда лагати колико ти драго (приповиједају да је некакав лажа одговорио цару, кад му је цар рекао: кад се тако људи туже да млого лажеш, деде да видим можеш ли мени што слагати.)
Лаган, на, но, leicht, levis.
Лагано, leise, leniter.
Лагање, n. das Lügen, mentiri, mendacia.
Лагати лажем, v. impf. lügen, mentior. 2) на кога, einen verleumden, mentior in quem.
Лагачак, чка, ко, dim. v. лаган.
Лагити, им, dim. v. лагати.
Лагум*, m. die Mine, cuniculus: поткопати, или подметнути лагум, cuniculum ago.
Лагун, на, но, (у Ерц.) vide лаган.
Лагушан, шна, но, dim. v. лагун.
Лад, m. der (kühle) Schatten, umbra.
Ладак, тка, m. dim. v. лад.
Ладан, дна, но, 1) kühl, refrigeratus. 2) kalt, frigidus.
Ладити, им, v. impf. kühlen, refrigero.
Ладнети, ним, (Рес.) vide ладњети.
Ладнити, им, (Срем.) vide ладњети.
Ладноћа, f. die Kälte, frigus.
Ладњача, f. vide луковача.
Ладњети, ним, v. impf. (Ерц.) kalt werden, frigesco.
Ладо, само се у пјесмама припијева, н. п.

„Гледа мому од малена
Ладо! Ладо!
„Од малена до голема
Ладо! Ладо! —
„Ђурађ коси по побрђу
Ладо ле миле!
„Ђурђу жеђца додијала
Ој Ладо! ој! —

Ладовина, f. die Kühle, frigus (umbrae, silvae).
Лађа, f. das Schiff, navis.
Лађан, на, но, dim. v. ладан.
Лађар, m. der Schiffer, nauta.
Лађарев, ва, во, } des Schiffers, nau-
Лађаров, ва, во, } tae.
Лађарски, ка, ко, 1) der Schiffer, nautarum. 2) nach Schiffer Art, more nautarum.
Лађење, n. das Kühlen, refrigeratio.
Лађица (лађица), f. das Schifflein, navicula. сутва
Лађурина, f. augm. v. лађа.
Лаж, f. die Lüge, mendacium; ућерати кога у лаж, einen Lügen strafen, arguo mendacii.
Лажа, f. der Lügner, mendax.
Лажичица, f. vide ложичица.
Лажљив, ва, во, lügenhaft, mendax.
Лажљивац, вца, m. der Lügner, mendax.
Лажљивица, f. die Lügnerinn, mendax femina.
Лаза, m. (Рес. и Срем.) vide Лазо.
Лазар, m. Lazar, Lazarus.
Лазарев дан, m. } Lazarstag (der Sam-
Лазарева субота, f. } stag vorm Palmsonntag), dies festus S. Lazaro. cf. лазарице.
Лазарин, m. Art Flintenrohr, fistula jaculatoria (qum Lazzarini Veneti).
Лазарица, f. тако зову слијепци ону велику пјесму од Кнеза Лазара и од Косовског боја. Лазарица се почиње:

„Цар Мурате у Косово пада,
„Како паде ситну књигу пише
„Те је шаље ка Крушевцу граду —

А све су остале Косовске пјесме комади од Лазарице.
Лазарице, f. pl. До скора је био обичај у Србији (а може бити да је ђешто и сад), да иду Лазарице (неколико ђевојака) у очи Лазареве суботе од куће до куће, те играју и пјевају пјесме од Лазара (оном што га је Христос васкрсао). По Сријему и данас скупесе ђевојке у очи Лазареве суботе и стану у коло а пруже руке од себе, па дигну мало дијете мушко те иде преко руку, а оне пјевају:

„Лази, лази Лазаре!
„Те долази до мене,
„Привашајсе за мене:
„За свилене рукаве,
„За свилене мараме,
„За клечане кецеље.

Лазити, им, v. impf. (сп.) gehen, eo, gradior:

„Лази, лази Лазаре,
„Те долази до мене —

Лазнути, нем, v. pf. einmal lecken, lambo.
Лазо, m. (Ерц.) hyp. v. Лазар.
Лајање, n. das Bellen, latratus.
Лајати, јем, v. impf. bellen, latro.
Лак (comp. лакши), ка, ко, 1) leicht (zu tragen) levis. 2) leicht (zu thun), facilis.
Лака, m. (Рес. и Срем.) vide Лако.
Лакат, кта, m. 1) der Ellbogen, cu-

bitus. 2) die Elle, ulna: триста лаката (н. п. пропао у земљу)..
Лакета, m. hyp. v. Лазар.
Лако, m. (Ерц.) hyp. v. Лазар.
Лаком, ма, мо, habsüchtig, avarus:
„Лаком ајдук бјеше на дукате —
Лакомитисе, имсе, v. r. impf. на што, habsüchtig seyn, avaritia ducor.
Лакомица, f. ждлијеб, што њим тече вода у бадањ (у Јадру), die Rinne, canalis.
Лакомљење, n. das Habsüchtigseyn, die Habsucht, avaritia.
Лакомство, n. die Habsucht, avaritia.
Лакрдија*, f. die Fopperey, nugae.
Лакрдијаш, m. der Spaßvogel, jocosus.
Лале*, n. Tulpe, tulipa.
Лале*, f. pl. понајвише у пјесмама: лале и везири:
„Турци браћо лале и везири! —
„Лале шћаху бити Бугарина —
„Буде њега лале и војводе —
Лале, m. Mannsname, nomen viri.
Ламенка, f. Frauenname, nomen feminae.
Лан, m. der Lein, linum.
Ланац, нца, m. die Kette, catena.
Ландање, n. das Schlendern, obambulatio otiosa.
Ландати, ам, v. impf. umherschlendern, obambulo.
Лане, нета, n. das Rehkalb, pullus capreae, hinnulus.
Лане, (Рес. и Срем) vide лани.
Ланен, на, но, Flachs=, lineus.
Лани (лани), (Ерц.) voriges Jahr, anno elapso; како онда и лани.
Ланиште, n. Acker auf dem einst Flachs gebaut war, ager olim lino consitus.
Ланути, нем, v. pf. einmal bellen, adlatro.
Ланути, не, v. pf. leichter werden, lenius est: сад ми је лануло мало.
Ланчић, m. dim. v. ланац.
Лањски, ка, ко, vorjährig; anni superioris. Прошао као лањски снијег.
Лапавица, f. Regen und Schnee durcheinander, pluviae nivibus mixtae.
Лапити, им, v. pf. schnappen, capto.
Лаптање, n. das Schlampampen des Hundes, der etwas Flüssiges ißt, manducatio canina.
Лаптати, пћем, v. impf. schlampampen, manduco more canis.
Ларма, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Lärm, tumultus. cf. буна.
Лармање, n. das Lärmen, tumultuatio.
Лармати, ам, v. impf. lärmen, tumultuor.
Ласа, f. 1) hyp. v. ласица. Ласо ласичице! поздравили те наши миши, да ти одгризу уши (тако треба казати ласици, кад је човек види, па ће онда све мише поклати и рашћерати). 2) ласаста коза, wieselfarbige Ziege, capra mustelini coloris infra pectus. 3) (scherzhaft) der Säbel, acinaces.
Ласан, сна, но, leicht (zu thun), facilis.
Ласаст, та, то, н. п. коза, wieselfarbig, mustelini coloris.
Ласица, f. das (die) Wiesel, mustela.
Ласичић, m. das junge Wiesel, catulus mustelinus.
Ласичица, f. dim. v. ласица.
Ласичји, чја, чје, Wiesel=, mustelinus.
Ласкање, n. das Schmeicheln, adulatio.
Ласкати, ам, v. impf. schmeicheln, adulor.
Ласт, f. die Leichtigkeit, facilitas: прва ласт потоња мука.
Ласта, f. } die Schwalbe, hirundo.
Ластавица, f. } die Schwalbe, hirundo.
Ластавичић, m. die junge Schwalbe, pullus hirundinis.
Ластавичица, f. dim. v. ластавица.
Ластавичји, чја, чје, Schwalben=, hirundininus.
Ластар, m. das junge Reblaub, pampinus.
Ластин, на, но, Schwalben=, hirundinis.
Ластисање, n. vide ласкање.
Ластисати, тишем, vide ласкати.
Латинија, f. (coll.) die Lateiner, Latini:
„Нек' се чуди мудра Латинија —
Латинин, m. 1) der Lateiner, Latinus. 2) der Italiäner, Italus.
Латинка, f. 1) die Lateinerinn, Latina. 2) die Italiänerinn, Itala. 3) Frauenname, nomen feminae.
Латински, ка, ко, 1) lateinisch, latinus. 2) adv. lateinisch, latine.
Латинчад, (coll.) die jungen Lateiner, juventus Latina.
Латинче, чета, n. das Lateinerchen, Latinellus (?)
Латити, им, v. pf. schnell ergreifen, arripio.
Латитисе, имсе, v. r. pf. н. п. посла, коња, ergreifen, adgredior.
Латица, f. клинчић у кошуље под пазуом, der Armzwickel, cuneus tunicae.
Латов, m. der Ueberreiter (Aufseher), (bei der Maut, und bei der Ueberfuhr) portitoris genus.
Латовљев, ва, во, des Ueberreiters, portitoris.
Латовљевица, f. die Ueberreitersfrau, uxor portitoris.
Латовски, ка, ко, 1) Ueberreiter, portitorum. 2) adv. wie ein Ueberreiter, more portitoris.
Лаћман, der Lieutenant, subcenturio.

Лаћманов, ва, во, des Lieutenants, subcenturionis.
Лаћмановица, f. die Lieutenantsfrau, uxor subcenturionis.
Лаћманскӣ. ка, ко, 1) Lieutenants, subcenturionis. 2) adv. wie ein Lieutenant, more subcenturionis.
Лауд, m. (сп. а кад што приповиједају о њему, онда кажу Лаудан) der General Loudon (lies Laudon):
„Међу њима Лауд ђенерале —
Лаудан, m. cf. Лауд.
Лауданов, ва, во, н. п. шанац (на Врачару), des General Laudon.
Лачан, чна, но, vide гладан (највише се каже псетету).
Ле, додајесе у пјесмама код ђекоји ријечи на крају, н. п.
„Паун шета војноле на венчање,
„С' собом води војноле пауницу —
„Поранилe девојке,
Јело ле Јело добра девојко —
„Поранилe на воду,
Јело ле Јело добра девојко —
„Ој! и два свата и два упросника,
Ле леља ле!
„Куд ви одите? што ви тражите?
Ле леља ле! —
„Наша дода Бога моли
ој додо, ој додоле! —
„Ђурађ коси по побрђу
ладоле миле —
„Невен вене ле, за горицом ле,
Леља ле —
Леб, m. (Рес. и Срем.) vide љеб.
Лебар, m. (Рес. и Срем.) vide љебар.
Лебарев, ва, во, } (Рес. и Срем.) vide
Лебаров, ва, во, } љебаров.
Лебац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide љебац.
Лебдити, им, v. impf. zärtlich pflegen, foveo, cum amore curo: лебди око њега, као мати око ђетета.
Лебнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide љебни.
Левак, вка, m. (Рес. и Срем.) vide лијевак.
Левак, m. (Рес. и Срем.) vide љевак.
Левака, f. (Рес. и Срем.) vide љевака.
Левач, вча, m. (Рес. и Срем.) ein Theil der Јагодинска нахија.
Левента, m. (сп.)
„Под њим сједи Левента,
„На крилу му Латинка —
Левӣ, ва, во, (Рес. и Срем.) vide лијеви.
Левкē, (Рес. и Срем.) vide љевке.
Лево, (Рес. и Срем.) vide лијево.
Левча, f. (Рес. и Срем.) vide лијевча.
Левчанин, m. (Рес. и Срем.) der Lewtscher.
Левчанка, f. (Рес. и Срем.) die von Lewatsch.
Левчић, m. dim. v. левак.
Легање, n. (Рес. и Срем.) vide лијегање.
Легати, лежем, (Рес. и Срем.) vide лијегати.
Легло, n. die Brut, fetus, progenies: пасје легло!
Лед, m. das Eis, glacies.
Леден, на, но, eiskalt, gelidus: ледено медено! ruft der Scherbetverkäufer.
Леденица, f. 1) der Eiszapfen, stria. 2) die Eisgrube, fovea glaciaria.
Ледина (ледина), f. ungeackert Land, solum incultum.
Ледити, им, v. impf. zu Eise machen, glacio.
Ледитисе, имсе, v. r. impf. zu Eis werden, gefrieren, glacior.
Ледојка, f. (bedauernd, mit Anspielung auf лед für) ђевојка.
Леђа, n. pl. der Rücken, dorsum.
Леђан, m. (сп.)
„У Леђану граду Латинскоме —
Леђанскӣ, ка, ко, (сп.) von Леђан:
„Па он оде низ поље Леђанско —.
Леђашца, n. dim v. леђа.
Леђен*, m. das Waschbecken, pelvis.
Лежак, m. 1) der Faulenzer, segnitiosus. 2) vide чучавац.
Лежање, n. das Liegen, cubatio; das Darniederliegen, Kranksеyn, aegrotatio.
Лежати, жим, v. impf. liegen, cubo, jaceo; darniederliegen, aegroto.
Лежачина, f. augm. v. лежак 1.
Лежење, n. das Brüten, incubatio.
Лежећив, ва, во, (сп.) liegend, cubans.
„На Штитарца Турци долећеше,
„Лежећива да га посијеку —
Лежећкē, adv. liegend, cubans.
Леја, f. (Рес. и Срем.) vide лија 1.
Лек, m. (Рес. и Срем.) vide лијек.
Лекар, m. (Рес. и Срем.) vide љекар.
Лекарев, ва, во, vide љекаров.
Лекарина, f. (Рес. и Срем.) vide љекарина.
Лекарица, f. (Рес. и Срем.) vide љекарица.
Лекаров, ва, во, (Рес. и Срем.) vide љекаров.
Лекарскӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide љекарски.
Лекови, m. pl. vide мице.
Леле мене (мени)! weh mir, vae mihi! леле мени и до Бога! куку леле.
Лелек, m. das Wehgeheul, ululatus (леле мене!)
Лелек*, m. der Storch, vide штрк.
Лелекање, n. das Wehklagen, ululatio.
Лелекати, лечем, v. impf. викати: леле мене! wehklagen, ululo.

Лѐља, } само се у пјесмама припи-
Лѐљо, } јева, cf. краљице;
„Невен вене ле, за горицом ле,
Леља ле —
„Ој! и два свата и два упросника
Ле леља ле —

Лѐм, m. der Kitt, maltha, ferrumen.

Лѐмање, n. (Рес. и Срем.) vide лијемање.

Лѐмати, ам, (Рес. и Срем.) vide лијемати.

Лѐмеш, m. vide раоник.

Лѐмити, им, v. impf. kitten, ferrumino.

Лемљѐње, n. das Kitten, ferruminatio.

Лѐн, на, но, (Рес. и Срем.) vide лијен. cf. лењ.

Лѐнгер*, m. der Anker, ancora.

Лѐнив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide лењив.

Лѐниваи, вца, m. (Рес. и Срем.) vide лењивац.

Лѐнивица, f. (Рес. и Срем.) vide лењивица.

Лѐнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide лијенитисе.

Лѐнка, f. (Рес. и Срем.) vide лијенка.

Лѐност, f. (Рес. и Срем.) vide лијеност.

Лѐнштина, f. (Рес. и Срем.) vide лијенштина.

Лѐњ, ња, њо, (у Сријему и у Бачк.) vide лен (mit allen Ableitungen).

Лењѝр, m. das Lineal (österr. Linier), regula.

Лењѝрсање, n. das Linieren, ductus regulae.

Лењѝрсати, ршем, v. impf. linieren, regulam duco.

Лѐп, m. (Рес. и Срем.) vide лијеп.

Лѐп, па, по, (Рес. и Срем.) vide лијеп.

Лѐпа̂ вѝна, f. намастир, у Рваткој.

Лѐпа̂ ката, f. aster chinensis Linn.

Лѐпак, пка, m. die Mistel, viscum album Linn.

Лепѐзе*, зета, n. der Fächer, flabellum.

Лепѐта̂ње, n. das Flattern (des gefangenen Fisches, Vogels) agitatio alarum (corporis) avis aut piscis capti.

Лепѐтатисе, пеħемсе, v. r. impf. flattern, agitor.

Лѐпи̂ чо̀век, m. das Balsamkraut, impatiens balsamina Linn.

Лѐпина, f. } eine Art Brots, schmal und
Лѐпиња, f. } lang, panis genus: daher das Räthsel (што ми ти је за што): Док се отац роди, син по куħи оди? т. ј. лепиња.

Лепѝр, m. der Schmetterling, papilio.

Лепѝриħ, m. dim. v. лепир.

Лепѝрица, f. das Weibchen vom Schmetterlinge, papilio femina.

Лѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide лијепити.

Лѐпљење, n. (Рес. и Срем.) vide лијепљење.

Лепо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide љепота.

Лепо̀тица, f. (Рес. и Срем.) vide љепотица.

Лѐпошета, f. (Рес. и Срем.) vide љепошета.

Лепр̀ша̂ње, n. das Wälzen der Hühner im Sande, volutatio gallinarum in pulvere.

Лепр̀шатисе, амсе, v. r. impf. sich im Sande wälzen, volutari in arena (pulvere).

Лептѝр, m. (у Сријему и у Бачкој) vide лепир.

Лептѝриħ, m. dim. v. лептир.

Лептѝрица, f. vide лепирица.

Лѐпчиħ, m. dim. v. лебац.

Лепша̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide љепшање.

Лѐпшати, ам, (Рес. и Срем.) vide љепшати.

Лѐс, m. (Рес. и Срем.) vide лијес.

Лѐса, f. (Рес. и Срем.) vide љеса.

Лесѐтина, f. augm. v. леса.

Лѐсица, f. dim. v. леса.

Лѐска, f. (Рес. и Срем.) vide лијеска.

Лѐсков, ва, во, (Рес. и Срем.) vide љесков.

Лѐскова маст, f. (Рес. и Срем.) vide љескова маст.

Лѐсковац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide љесковац.

Лѐсковача, f. (Рес. и Срем.) vide љесковача.

Лѐсковина, f. (Рес. и Срем.) vide љесковина.

Лестѐдај (лез' те дај), m. die Schlüsselblume, primula veris (vocabulum serbicum est significationis obscoenae: decumbe et da).

Лѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide лијетање.

Лѐтати, леħем, (Рес. и Срем.) vide лијетати.

Лѐтва, f. die Planke, planca, tabula.

Летѐње, n. (Рес.) vide леħење.

Лѐтети, тим, (Рес.) vide леħети.

Лѐти, (Рес. и Срем.) vide љети.

Лѐтина, f. (Рес. и Срем.) vide љетина.

Лѐтипас, пса, m. der Windbeutel, homo ventosus.

Лѐтити, им, (Срем.) vide леħети.

Лѐтка, f. на чекрку гвоздена шипка, што се на њу натакне цијев кад се суче.

Лѐтни̂ (једни говоре летњи), на, но, (Рес. и Срем.) vide љетни.

Лѐто, n. die Oeffnung vorne am Bienenstocke, ostium alvearis.
Лѐто, n. (Рес. и Срем.) vide љето.
Лѐтова̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide љетовање.
Лѐтовати, тујем, (Рес. и Срем.) vide љетовати.
Летош, } (Рес. и Срем.) vide љетош.
Летошке, }
Лѐтошњи, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide љетошњи.
Летургија, f. } 1) die Liturgie (Messe), liturgia. 2) vide поскурица:
Летурђија, f. }
„Да не роди вино ни шеница,
„Ни за цркву часна летурђија —
Лѐће, n. (у Ерц.) vide сочиво.
Лећење, n. (Ерц.) das Fliegen, volatus.
Лѐћети, летим, v. impf. (Ерц.) fliegen, volo.
Лѐћи, лежем (и легнем), v. pf. sich legen, decumbo.
Лѐћи, лежем, v. impf. brüten, incubo.
Лѐцање, n. das Unpaßseyn, die Unpäßlichkeit, invalitudo.
Лѐцатисе, амсе, v. impf. unpaß seyn, minus bene valeo.
Лѐчење, n. (Рес. и Срем.) vide лијечење.
Лѐчити, им, (Рес. и Срем.) vide лијечити.
Леш*, m. vide стрвина.
Лешење, n. vide чкрњање.
Лѐшина, f. augm. v. леш.
Лѐшина̂р, m. т. ј. орао, der Aasgeyer, vulturis genus.
Лѐшити, им, vide чкрњати.
Лѐшица, f. dim. v. леја.
Лешка̂ње, n. dim. v. лежање.
Лешкарење, n. vide лешкање.
Лешкарити, им, vide лешкати.
Лѐшкати, ам, dim. v. лежати.
Лешни̂к, m. (Рес. и Срем.) vide љешник.
Лешта̂к, m. (Рес. и Срем.) vide љештак.
Лешта̂рка, f. (Рес. и Срем.) vide љештарка.
Лѐшће, n. (coll. Рес. и Срем.) vide лијешће.
Ли, 1) Fragepartikel, ob? an? има ли? hat er? habetne? оће ли доћи; знаш ли. 2) кад ли те уватим! да ли ми је знати; кад ли ће доћи.
Лива̂ње, n. (Срем.) vide љевање.
Ли̂вати, ам, (Срем.) vide љевати.
Ли́вно, n.
„Сеју смо ти у Ливну продали
„Те дружина у вину попила —
Ли́зање, n. das Lecken, linctus, lambitus.
Ли́зати, лижем, v. impf. lecken, lambo; лиже платен.
Ли̂ј, m. vide лисац.
Ли́ја, f. 1) тур. v. лисица. 2) (Ерц.) die Schottel (der Bifang), die Furche, lira, н. п. лија лукова, купусна.
Ли́јање, n. das Schleichen wie ein Fuchs, circumreptatio vulpina.
Ли́јати, ам, v. impf. umherschleichen wie ein Fuchs, vulpino more circumrepto.
Лијевак, вка (pl. љевкови), m. (Ерц.) der Trichter, infundibulum.
Лијѐвач, вча, m. (Ерц.) vide Левач, mit allen Ableitungen.
Лѝјеви̂, ва, во, (Ерц.) link, laevus.
Лијѐвно, n. vide Ливно (?):
„Турско море по Лијевну ода
„А за собом добра дору вода —
Лијево, (Ерц.) links, laeva (parte).
Лијѐга̂ње, n. (Ерц.) das Liegen, decubatio.
Лијѐгати, јежем, v. impf. liegen, cubo.
Лијек, m. (Ерц.) die Arzney, das Arzneymittel, medicamentum, remedium. Прије био лијек него ти запитао (одговоре жене, кад носе (или траже) какову траву, или друго што лијека ради, па ко запита: шта је то? или што ће ти то?).
Лијѐма̂ње, n. (Ерц.) das Schlagen, verberatio, pertusio.
Лијѐмати, ам, v. impf. (Ерц.) schlagen, pertundo.
Ли́јен, на, но, (Ерц.) träge, piger. Кад се лијен накани, сав свијет попали.
Лијѐнитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) faulenzen, cesso.
Ли́јенка, f. (Ерц.) die Aufhängestange für die Wäsche, und dgl. suspensorium. cf. срг.
Лијѐност, f. (Ерц.) die Trägheit, pigritia.
Лијѐнштина, f. (Ерц.) der Bärenhäuter, desidiosus.
Лијеп, m. (Ерц.) der Anwurf (z. B. des Lehms auf das Flechtwerk), illitus.
Лијеп (comp. љепши), па, по, (Ерц.) schön, pulcer.
Лијѐпити, им, v. impf. (Ерц.) anwerfen, illino.
Лијѐпитисе, писе, v. r. impf. (Ерц.) kleben, adlinor, haereo.
Лијѐпље́ње, m. (Ерц.) das Anwerfen, illitus.
Ли́јес, m. (Ерц.) das ganze Ackergeräthe (sammt dem Joche), aratrum et jugum.
Лијѐска, f. (Ерц.) die Haselstaude, corylus.
Лијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Fliegen, volitatio.

Лиjѐтати, jeћем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.
Лиjечѐње, n. (Ерц.) das Heilen, medela, sanatio.
Лиjѐчити, им, v. impf. (Ерц.) heilen, medeor.
Лѝјешће, n. (coll. Ерц.) der Haselbusch, coryletum.
Лѝјо, adv. ungerade, impariter: тако или лијо, gerade oder ungerade, par impar.
Лѝк, m. das Angesicht, vultus.
Лѝк, m. der Bast, liber.
Лѝка, f. die Lika in Kroatien, Lica regio.
Лѝко, n. vide лик. Веже лико на узицу.
Лѝла (брезова или трешнова), f. оно што се огули с брезове или с трешњове коре као артија. Лила има у себи смоле и може горети као луч.
Лѝле мѝле, Schmeicheln und Streicheln, blanditiae: све око њега лиле миле.
Лѝљан, m. hemerocallis Linn.
Лѝљана, f. ein Frauenname, nomen feminae.
Лѝљанов, ва, во, von hemerocallis Linn.
Лѝм, m. das Blech, lamina.
Лѝм, m. ријека, која тече из Ерцеговине и утјече у Дрину (с десне стране) код Вишеграда.
Лимѹн, m. die Citrone, limone, it. il limo.
Лимѹнада, f. die Limonade, aqua limonata.
Лѝнути, нем, v. pf. (dim. v. лити) ein wenig gießen, einen Guß thun, infundo.
Лѝнцура, f. некаква трава, што се једе од трбуа,
Лињâк, m. die Schleihe, cyprinus tinca Linn.
Лињâње, n. das Haaren, amissio pili.
Лѝњатисе, амсе, v. r. impf. sich hären, pilos amitto.
Лињâчић, m. dim. v. лињак.
Лѝпа, f. die Linde, tilia.
Линâр, m. брдо између Јагодине и Баградана.
Липâћŷр, m. die Fetzen (Lumpen), die vom Kleide herunter hangen, laciniae.
Липûк, m. der Lindenwald, silva tiliarum, tilietum?
Лѝписка, f. 1) die Stadt Leipzig, Lipsia. 2) eine Art Tuch, panni genus.
Лѝпица, f. dim. das Lindchen, tiliola.
Лѝпница, f. 1) (Турска) мала варошица између Лознице и Љешнице. 2) (Влашка) Српско село (близу Турске Липнице).
Лѝпничанин, m. човек из Липнице.
Лѝпничкû, ка, ко, von Липница.
Лѝпов, ва, во, linden=, tiliagineus.
Лѝповац, вца, m. 1) der Lindenhonig, mel tiliaceum. 2) der Lindenstab, baculus tiliagineus.
Лѝповача, f. 1) der Lindenstock, baculus e ligno tiliacco. 2) у Јадру једно брдо и извор на том брду.
Лѝповина, f. das Lindenholz, lignum tiliae.
Лѝпса, f. н. п. крава, која је готово липсала.
Лѝпса, m. (Рес. и Срем.) vide липсо.
Липсáвање, n. vide липсивање.
Липсáвати, ам, vide липсивати.
Лѝпсати, пшем, v. pf. verrecken, morior.
Липсѝвање, n. das Verrecken, casus pecoris.
Липсѝвати, сујем, v. impf. verrecken, morior.
Лѝпсо, m. (Ерц.) н. п. во, који је готово липсао.
Лûс, m. der Fuchs (das Männchen), vulpes mas. cf. лиј, лисац.
Лѝсаст, та, то, z. B. Pferd, das eine Bläße hat, macula alba insignis.
Лѝсац, сца, m. vide лис.
Лѝсац, сца, m. лисаст коњ, der Blaßhengst, equus nota alba insignis.
Лѝсица, f. der Fuchs, vulpes.
Лѝсице, f. pl. die Handfesseln, Handschellen, Handeisen, manicae.
Лисичѐње, n. das Fuchsschwänzen, vulpini doli et mendacia.
Лѝсичина, f. der Fuchsbalg, pellis vulpina.
Лѝсичити, им, v. pf. fuchsschwänzen, vulpino more ago.
Лѝсичић, m. der junge Fuchs, catulus vulpinus.
Лѝсичица, f. dim. v. лисица.
Лѝсичјû, чја, чје, Fuchs=, vulpinus.
Лѝска, f. ein Blatt (Laub), folium.
Лѝснат, та, то, belaubt, frondosus.
Лиснûк, m. (von лист) ein Laubschober, acervus ramorum quercinorum cum foliis siccatis, depascendus hieme a capellis.
Лисôв, m. лисаст пас, ein Hund mit einer Bläße, canis maculosus.
Лûст, m. 1) das Blatt, folium arboris et libri. 2) одоше (сви) листом, alle insgesammt:
„Ај'те листом у Љешницу б'јелу —
3) die Wade, sura.
Лѝстак, тка, m. hyp. das Blättchen, folium.
Листâње, n. das Blätterbekommen, renovatio foliorum arboris.
Лѝстати, ам, v. impf. Blätter bekommen, sich belauben, redeunt arboribus comae, frondesco.
Лѝстина, f. augm. v. лист.
Лѝстић, m. dim. v. лист.
Лѝтање, n. vide блијање.

Литѐр, m. vide личина.
Лѝтати, ам, vide блијати.
Лѝти, лијем, v. impf. gießen, fundo.
Лѝтија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Prozession, der Bittgang, Umgang, pompa: данас носе литију; иду с литијом.
Лѝтнути, нем, v, pf. einen weichen Schiß thun, caco molle.
Лѝтоња, m. das Rind, oder auch der Mensch, der einen Durchfall hat, dysentericus.
Лѝтра, f. једна четвртина од оке, Gewicht und Maß, ponderis et mensurae genus.
Лѝтрењача (литрѐњача), f. ein Gefäß das eine litra hält.
Лѝтрица, f. dim. v. литра.
Лѝце, n. 1) das Gesicht, facies. 2) die rechte Seite des Tuches, u. s. w. facies adversa panni.
Лѝчанин, m. човек из Лике.
Лѝчење, n. das Toilette-machen, comtio.
Лѝчина, f. ein Baststrick, funis e libro.
Лѝчиница, f. dim. v. личина.
Лѝчити, им, v. impf. 1) кога, eines Toilette machen, como. 2) коме што, vide доликовати.
Лѝчитисе, имсе, v. r. impf. seine Toilette machen, comor.
Лѝчкӣ, ка, ко, von Лика.
Лишȃј, m. die Zitterflechte (Hautkrankheit), lichen (österr. der Zitterich).
Лѝшајева трава, f. die Krebsblume, heliotropium europaeum Linn.
Лишàјив, ва, во, mit der Flechte behaftet, lichene laborans.
Лишàјивитисе, имсе, v. r. impf. Flechten bekommen, lichene laboro.
Лишàјић, m. dim. v. лишај.
Лѝшће, n. (coll.) das Laub, folia.
Лобо̀да, f. die Melde, atriplex hortensis Linn.
Лȏв, m. 1) die Jagd, venatio. 2) das Wild, venatio.
Лȏвак, вка, m. dim. v. лов.
Лȍвац, вца, m. der Jäger, venator.
Лȍвачкӣ, ка, ко, 1) jägerisch, Jäger-, venatorius. 2) adv. jägerisch, venatorie.
Лȍвити, им, v. impf. jagen, venor.
Лȍвица, f. н. п. мачка, пушка, die Jägerin, venatrix (als Apposition von der Flinte, der Katze).
Ловљѐње, n. das Jagen, venatio.
Лȍвница, f. намастир у Бирчу (може бити да је сад и пуст?).
Лȍгов, m. der Beispanner, equus additus solito uni, aut duobus.
Лȍгор, m. das Lager, castra.
Логорѐње, n. das Lagern, castrametatio.
Лȍгорити, им, v. impf. н. п. војску, lagern, castra pono.
Лȍгоритисе, имсе, v. r. impf. sich lagern, castra pono.
Лȍжа, f. das Lager (z. B. des Hasen), cubile.
Ложѐње, n. das Legen, positio.
Лȍжити, им, v. impf. legen (z. B. Holz aufs Feuer), pono ватру; или дрва на ватру.
Лȍжица, f. vide жлица.
Лȍжичица, f. (једни говоре лажичица), die Brusthöhle, cavum pectoris.
Лȍжница, f. (ст.) die Lagerstätte, cubile:
„Ако лежи с љубом у ложници,
„Еда Бог да не дигао главе —
„Кад ја пођем у ложницу спавати,
„Чини ми се та ложница тавница —
Лȍза, f. 1) винова, die Weinrebe, vitis vinifera Linn. 2) бијела, die Waldrebe, clamatis vitalba Linn. 3) der Stamm, das Geschlecht, stirps: од лозе Немањића. Пасја лозо! cf. кољено.
Лȍзан, m. Mannsname, nomen viri.
Лȍзинка, f. die Losung (im Kriege), signum, tessera.
Лȍзица, f. dim. das Rebchen, viticula.
Лȍзје, n. (coll.) 1) das Gerebe, vites. 2) (у крајини Неготинској) der Weinberg, vinea.
Лȍзница, f. Städtchen im Јадар, am Fuße des Гучево.
Лȍзничанин, m. einer von der Losnitza.
Лȍзничкӣ, ка, ко, 1) Losnitzer. 2) losnitzisch.
Лозовина, f. (ст.) vide вино:
„Па сједоше пити лозовину —
Лȏј, m. der Talg, das Inselt, (Unschlitt), sebum.
Лȍјан, на, но, von Talg, sebaceus.
Лојѐње, n. das Ueberziehen mit Talg, sebatio.
Лȍјити, им, v. impf. mit Talg überziehen, in Talg tauchen, sebo.
Локȃње, n. das Schlürfen (wie der Hund trinkt), sorbitio.
Лȍкати, лочем, v. impf. schlürfen (wie der Hund), sorbeo.
Лȍква, f. 1) eine kleine Lache, lacus, palus. 2) (ст.) дај ашчија једну локву меса —
Локвȃњ, m. 1) die Seeblume, nymphäea und zwar a) бијели, alba, b) жути, lutea. 2) два локвања око пања, т. ј. уши око главе.
Лȍквица, f. dim. v. локва 1.
Лȍкнути, нем, v. pf. einen Schlurf thun (vom Hunde), sorbeo semel.
Лȍкот, m. vide катанац 1.
Лȍкума*, f. eine Art harter Krapfen, cibi genus.
Локу̏мић, m. dim. v. локума.

Лола, m. Schimpfname für einen langen, hagern Menschen, longinus.
Ло̀ман, мна, но, gebrochen, müde, fractus, lassus: нешто сам ломан.
Ло̀мити, им, v. impf. brechen, frango, н. п. дрво, љеб; ломи ме грозница.
Ломка̂ње, n. dim. v. ломљење.
Ло̀мкати, ам, dim. v. ломити.
Ломље̂ње, n. das Brechen, fractio.
Ло̀на, f. hyp. v. лонац.
Ло̀нац, нца, m. der Topf, olla. Чувај лонца к'о и оца (кад је пун).
Лонча̑р, m. der Töpfer, figulus.
Лонча̀рев, ва, во, vide лончаров.
Лонча̀рица, f. н. п. лађа, das Topfschiff, navis onusta ollis.
Лонча̀ров, ва, во, des Töpfers, figuli.
Лонча̑рскӣ, ка, ко, 1) Töpfer-, figlinus z. B. земља Töpfererde, creta figlina. 2) adv. nach Töpfer Art, more figuli.
Ло̀нчина, f. augm. v. лонац.
Ло̀нчић, m. 1) dim. v. лонац. 2) die Ofenkachel, testa fornacalis.
Ло̀нца*, f. die Terasse (auf dem Dache).
„На лонци је седамнаест ага,
„Међу њима од Удбиње Зуко —
Лопа̑р, m. die Ofenschaufel, batillum fornacule.
Лопа̀рић, m. dim. v. лопар.
Ло̀пата, f. die Schaufel, pala.
Лопа̀тара, f. m. j. воденица, што има коло попријеко и на њему пера као лопате.
Ло̀патица, f. 1) dim. v. лопата. 2) кост више гузице.
Ло̀пта, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Ball, pila.
Ло̀птица, dim. v. лопта.
Ло̀т, m. das Loth, semuncia.
Ло̀тиња, f. der Schmak, die Liederlichkeit, ignavia, negligentia.
Ло̀тра, f. die Leiter am Wagen, scala vehiculi.
Ло̀ћа, f. } eine liederliche Weibsperson,
Ло̀ћка, f. } mulier ignava et immunda.
Ло̀ш, ша, ше, unglücklich, schlecht, miser. Два лоша избише Милоша (ne Herculus quidem adversus duos). cf. рђав.
Лу̀б, m. der Bast, liber.
Луба̑рда, f. die Bombe, globus ferreus, bomba.
Лубѐница, f. die Wassermelone, anguria, oder cucurbita citrullus Linn.
Лубѐнича̑р, m. 1) der Wassermelonengärtner und -Händler, qui angurias serit aut vendit. 2) der dergleichen gern ißt, amans anguriarum.
Лубѐничица, f. dim. v. лубеница.
Лубѐничиште, n. ein ehmaliger Garten zu Wassermelonen, hortus olim anguriis consitus.
Лубѐничнӣ, на, но, н. п. кора, der Wassermelone, anguriae.
Лу̀бина, f. augm. v. луб; ударио га батином уз лубину.
Лу̀бњача, f. кућа, или колиба, покривена лубом.
Лу̀бура, f. ein unförmliches Gefäß von Bast, vas e libro.
Лу̑г, луга, m. vide пепео.
Лу̑г, лу̑га, m. der Hain, lucus.
Лу̑д (com. лу̂ђӣ) да, до, 1) närrisch, demens. 2) thöricht, stultus.
Лу̀да, f. die Thörinn, stupida, stulta.
Лу̀даја, f. (у Сријему) vide бундева.
Луда̑к, m. der Thor, stultus.
Луда̀чина, f. augm. v. лудак.
Лу̀дило, n. die Narrheit (objectiv), dementia: уватило га лудило, die Narrheit hat ihn ergriffen (z. B. nach einem intervallo lucido).
Лу̀дити се, имсе v. r. impf. sich närrisch stellen, stultitiam simulare.
Лудо̑в, m. vide лудак.
Лудо̀ва̑ње, n. die Narrentheidigung, nugae, ineptiae.
Лудо̀вати, дујем, v. impf. Narretey treiben, desipio.
Лудо̀јеба, f. convicium in puellam, q. d. stultus te futuerit.
Лудо̑ст, f. die Thorheit, stultitia. 2) die Narrheit, dementia.
Лу̀жење, n. das Laugen, lixivii infusio.
Лу̀жити, им, v. impf. н. п. кошуље, пређу, laugen, auslaugen, lixivio imbuo.
Лу̀жница Пепелу̀жница, f. Aschenbrödel, puella favilla plena.
Лу̀жњака, f. eine Art Baum, arboris genus, налик на расти.
Лу̑к, der Lauch, allium. 1) бијели, sativum, der Knoblauch. 2) црни, cepa, die Zwiebel.
Лу̑к, m. bei der Pistole und Flinte.
Лу̀ка, die Aue, pratum pone flumen.
Лу̀ка, m. Lukas, Lucas.
Лу̀кав, ва, во, listig, schlau, callidus.
Лу̀ка̂ство, n. } die Listigkeit, Schlau-
Лу̀ка̂вштина, f. } heit, dolositas, calliditas.
Лу̀ко, m. vide Лука.
Лу̀ков, ва, во, н. п. цвијет, перо, Lauch-, allii.
Лу̀ковача, f. кукурузница умијешена ладном водом с перима од црнога лука (cf. ладњача), eine Art Kukuruzbrot mit Zwiebel, panis genus e zea.
Лу̀ковӣ, ва, во, н. п. лија, градина, Lauch-, allii.
Лу̀ковица, f. ein (hölzernes) Gefäß um Lauch zu stossen, mortarium ligneum comminuendo allio.

Лу̀ла*, f. 1) die Pfeife zum Rauchen, fistula fumatoria. 2) казанска, die Röhre beim Branntweinbrennen, fistula vini ustorum.
Луле̏тина, f. augm. v. лула.
Луле̏џија *, der Verfertiger der луле, fistularius.
Лулѝћ, m. (у Сријему) vide лула 2.
Лу̀лица, f. dim. v. лула.
Лу̀ња, f. eine Art Vogel, avis genus.
Лу̀њав, ва, во, mit vorhängendem Kopfe, demisso capite.
Лу̀њање, n. das Gehen mit vorhängendem Kopfe.
Лу̀њати, ам, v. impf. } mit vorhängendem Kopfe gehen, eo capite demisso.
Лу̀њатисе, амсе, v. r. impf. } mit vorhängendem Kopfe gehen, eo capite demisso.
Лу̀па, f. das Schlagen, Klopfen, pulsatio.
Лу̀пање, n. das Klopfen, pulsatio.
Лупа̀ра̑ње, n. vide лупање.
Лупа̀рати, ам, vide лупати.
Лу̀патак, тка, m. ein Bret, ascia.
Лу̀пати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
Лу̀пеж, m. (у Сријему, и у Бачкој) der Räuber, latro. cf. лопов, ајдук.
Лу̀пешкӣ, ка, ко, 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv. räuberisch, latronis more.
Лу̀пити, им, v. pf. auf etwas losschlagen, percutio.
Лупка̑ње, n. dim. v. лупање.
Лу̀пкати, ам, dim. v. лупати.
Лу̀пнути, нем, vide лупити.
Лу̀пљање, n. vide врљање.
Лу̀пљати, ам, vide врљати.
Лу̀тка, f. die Puppe, pupa, pupula.
Лу̀тор, m. } der Lutheraner, Lutheranus.
Лутора̑н, m. } der Lutheraner, Lutheranus.
Луторȃнка, f. die Lutheranerin, Lutherana.
Луторȃнскӣ, ка, ко, 1) lutherisch, lutheranus. 2) adv. lutherisch, lutherice.
Лу̀ћум *, m. ein Bindemittel (Kitt) von Baumwolle, ungelöschtem Kalk und Oel bei Wasserleitungen u. dgl., maltha.
Лу̀цкаст, ша, шо, vide сулудаст.
Лу̑ч, m. der Kienspann, taeda.
Лу̀ча, f. vide зрак.
Лу̀чан, на, но, mit Knoblauch gewürzt, conditus allio.
Лу̀чев, ва, во, Kien-, Fören-, pini silvestris.
Лу̀чење, n. das Absondern, separatio.
Лу̀че̑ње, n. das Würzen mit Knoblauch, alliatio.
Лу̀чити, им, v. impf. н. п. јагањце од оваца, absondern, separo.
Лу̀чити, им, v. impf. mit Knoblauch würzen, alliare.
Лу̀чић, m. dim. v. лу̑к.

Лу̀чњак, m. der Knoblauchgarten, hortus allio consitus.
Лу̀шија, f. die Lauge, lixivium.

Љ.

Ља̏га, f. (у Сријему) der Schandfleck, labes, macula.
Љѐб, m. (Ерц.) 1) das Brot, panis. 2) der Laib Brots, panis.
Љеба̑р, m. (Ерц.) der Brotbäcker, pistor.
Љеба̑рев, ва, во, } (Ерц.) des Bäckers, pistoris. Далеко је љебарова кућа (кажу ђеци кад често ишту љеба).
Љеба̑ров, ва, во, } (Ерц.) des Bäckers, pistoris.
Љѐбац, пца, m. (Ерц.) 1) у Србији, у Босни и у Ерцеговини, dim. v. Brot, н. п. да ти да мајка љепца (говоре жене ђеци). 2) (лебац) у Сријему, у Бачкој и у Банату, der Laib Brots, (н. п. пошто је овај лебац? велики лебац и т. д.) и слабо се говори у коме другом падежу осим именителнога и винителног.
Љѐбнӣ, на, но, (Ерц.) Brot-, panis.
Љѐвака, f. (Ерц.) 1) die Linklerin, laeva manu utens. 2) die linke Hand, die Linke, laeva, laeva manus.
Љева̑к, m. (Ерц.) der Linkler, homo laeva utens pro dextera.
Љева̑ње, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.
Љѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.
Љѐвке̑, adv. (Ерц.) links, laeva, ad laevam: варај дупе љевке! (подвикују момчад кад играју).
Љѐвчић, dim. v. лијевак.
Љека̑р, m. (Ерц.) der Arzt, medicus.
Љека̀рев, ва, во, vide љекаров.
Љека̀рина, f. (Ерц.) das Heilgeld, die Gebühr des Arztes, pecuniae medico debitae, merces medici.
Љека̀рица, f. (Ерц.) die Heilerin, medica (mulier).
Љека̀ров, ва, во, (Ерц.) des Arztes, medici.
Љека̑рскӣ, ка, ко, (Ерц.) ärztlich, medicus. 2) adv. ärztlich, more medici.
Љѐлен, m. (у Ерц.) vide јелен.
Љѐлена, f. (у Ерц.) vide Јелена.
Љѐнив, ва, во, (Ерц.) vide лијен.
Љѐниваħ, вца, m. (Ерц.) der Faulenzer, desidiosus, piger.
Љѐнивица, f. (Ерц.) die Faulenzerin, pigra.
Љѐпава, f. Frauenname, nomen feminae.
Љепо̀та, f. (Ерц.) die Schönheit, pulcritudo.

Лепо̀тица, f. (Ерц.) (die Schöne) ein Mädchenname, den z. B. die Schwiegertochter ihrer ledigen Schwägerin gibt, cf. златоје (pulcra):
„Штогођ сунце обасја земљице
„Не виђесмо таке лепотице —
Лѐпошета, f. (Ерц.) ein Ziegenname, nomen caprae.
Лѐпчић, m. dim. v. леб 2.
Лепшâње, n. (Ерц.) das Verschönern, excornatio.
Лѐпшати, ам, v. impf. (Ерц.) verschönern, reddo pulcrius.
Лѐса, f. (Ерц.) die Pritsche, Flechte, crates.
Лесѐтина, f. augm. v. леса.
Лѐсица, f. dim. v. леса.
Лѐсков, ва, во, (Ерц.) von Haselholz, colurnus.
Лѐскова маст, f. die Haselsalbe (Prügel, Schläge), unguentum viteum (i. e. verbera): Лескова је маст чудотворна.
Лѐсковац, вца, m. (Ерц.) der Haselstab, baculus colurnus.
Лѐсковача, f. (Ерц.) der Haselstock, baculus colurnus.
Лѐсковина, f. (Ерц.) das Haselholz, lignum colurnum.
Лѐти, adv. (Ерц.) am Sommer, aestate.
Лѐтина, f. (Ерц.) das Jahr (in Rücksicht auf Fruchtbarkeit), annona.
Лѐтнӣ, на, но, (Ерц.) Sommer-, aestivus.
Лѐто, n. (Ерц.) 1) der Sommer, aestas. 2) (ст.) das Jahr, annus:
„Старац Фочо од стотине лета —
„Једно лето нико и не знаде,
„Друго лето сватко и сазнаде —
Лѐтовâње, n. (Ерц.) das Ueberwintern, aestivatio.
Лѐтовати, тујем, v. pf. u. impf. (Ерц.) übersommern, aestivo.
Летôс, Летôске, } (Ерц.) heuer, hoc anno.
Лѐтошњӣ, ња, ње, (Ерц.) heurig, hornus.
Лѐшица, f. dim. v. лија 2.
Лешнӣк, m. (Ерц.) die Haselnuß, nux juglans. Два лешника орау су војска.
Лѐшница, f. 1) (Турска) Städtchen zwischen der Zworniker- u. Schabzer-нахија, am Fuß der Видојевица. 2) (бегова) село у Јадру.
Лѐшничанин, m. einer von Лешница.
Лѐшничкӣ, ка, ко, Ljeschnitzer.
Лештâк, m. (Ерц.) ein Haselbusch, coryletum.
Лештâрка, f. (Ерц.) das Haselhuhn, tetrao Bonasia Linn.
Лӣг, m. ријека у Србији.
Лȍк! sagt man zum Kalbe, indem man es abtreibt, vox separantis vitulum a vacca.
Локâње, n. das лок sagen (indem man das Kalb abtreibt).
Лȍкати, ам, v. impf. das Kalb abtreiben, separo vitulum a matre.
Локâч, m. дрво, што се теле лока, кад се крава музе, das (hölzerne) Werkzeug, um das Kalb abzutreiben, instrumentum abigendi vitulum:
„Млада мома плаву краву музе,
„Младо момче к** теле лока;
„Млада мома момку говорила:
„Море момче! не преби локача;
„Не дамо ти огрепсти бакрача,
„Нит' ћемо ти укуват' колача.
Лȍке! vide лок.
Лȍкнути, нем, v. pf. einmal лок sagen u. s. w.
Лȍснути, нем, v. pf. krachen, fragorem edo.
Лу, cf. лу лу.
Лу̀ба, f. 1) (ст.) die Gattin, conjux:
„Чија с' луба, чија ли си сеја?
„Ја сам луба Јове Поповића —
„Остаје му луба нелубљена —
„Младога ме мајка оженила,
„Вјерне сам се лубе налубио —
2) hyp. v. Лубица.
Лу̀бав, f. die Liebe, amor: учини ми лубав (sey so gut; thu mir den Gefallen, кад који што моли кога); дела лубави ти, fac quaeso, fac sis.
Лубâван, вна, но, liebevoll, amans.
Лу̀бавнӣк, m. еј лубавниче! ruft man einem Unbekannten zu, dem man etwas sagen will.
Лу̀бак, пка, ко, lieblich, amabilis.
Лу̀безан, зна, но, geliebt, lieb, carus.
Лу̀безнӣк, m. der geliebte Freund, amatus, dilectus.
Лу̀безница, f. die Geliebte, amasia.
Лу̀бен, m. Mannsname, nomen viri.
Лу̀бенко, m. Mannsname, nomen viri.
Лу̀бивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Лу̀бинко, m. Mannsname, nomen viri.
Лу̀бити, им, v. impf. 1) küssen, osculor. 2) küssen, vocabulo puro, sensu obscoeno.
Лу̀бица, f. Frauenname, nomen feminae.
Лу̀бичаст, та, то, veilchenblau, violaceus.
Лу̀бичица (у Сријему и у Бачкој лубичица), f. das Veilchen, viola (viola odorata Linn.
Лу̀биша, m. Mannsname, nomen viri.
Лу̀блење, n. das Küssen, osculatio.
Лу̀бнути, нем, v. pf. dim. v. полубити:
„Лубну је једном и другом —
Лу̀бобрат, m. Mannsname, nomen viri.

Љубо̑вник, m. (по крајини Неготинској; а Власи онуда кажу јубовник) der Geliebte, amasius.

Љубо̑вница, f. (по крајини Неготинској; а Власи кажу јубовника) die Geliebte, amasia.

Љубо̑вца, f. (cm.) dim. љуба:
„Не ће Пуљо гроша ни дуката,
„Веће иште љепоту ђевојку
„Тавну ноћцу за вјерну љубовцу —

Љубоје, m. Mannsname, nomen viri.

Љубомир, m. Mannsname, nomen viri.

Љубосав, m. Mannsname, nomen viri.

Љубосава, f. Frauenname, nomen feminae.

Људе̏скара, f. augm. v. човек.

Љу̏ди (gen. љу̑ди), m. pl. 1) die Menschen, homines. 2) die Leute, homines.

Љу̏дина, f. vide људескара.

Љу̏дство, n. die Menge Leute, multitudo.

Љу̏љање, n. das Wiegen (auch das Hutschen), agitatio in cunis, aut in machina suspensa.

Љу̏љати, ам, v. impf. 1) wiegen, agito cunas. 2) (österr.) hutschen, agito in machina suspensa.

Љуља̑шка, f. (österr.) die Hutsche, machina suspensa.

Љу̏љнути, нем, v. pf. der Wiege einen Schwung geben, commoveo cunas.

Љу̑ љу̑! singt man beim Wiegen der Kinder, ita accinunt infanti in cunis.

Љуљушка̑ње, n. dim. v. љуљање.

Љу̏љушкати, ам, dim. v. љуљати.

Љума̑ње, n. das Vorwärtstreiben, Daherschlendern, incessus modo defessi.

Љу̏мати, ам, v, impf. daherschlendern, incedo more defessi.

Љупко̑ст, f. die Lieblichkeit, amoenitas.

Љу̏ска, f. die Schale, testa, putamen.

Љу̏снути, нем, vide лоснути.

Љу̑т (comp. љу̏ћи), та, то, 1) erboßt, iratus, exacerbatus. 2) herb, acerbus. 3) љути сирома, äußerst arm, miserrimus;
„Топал Паша љута страшивица —

Љу̏тац, љуца, m. т. j. камен, harter Stein, saxum durum.

Љути̏на, f. 1) die Erboßtheit, irritatio. 2) die Herbe, acerbitas: мори ме љутина.

Љу̏тит, та, то, zornig, iratus.

Љу̏тити, им, v. impf. böse machen, erboßen, irrito, ad iram excito.

Љу̏титисе, имсе, v. r. impf. erboßen, excandesco.

Љу̏тица, m. z. B. Богдан, der böse (schlimme) Bogdan.

Љу̏тња, f. die Erboßung, excandescentia.

Љу̏то, bitter, arg, acerbe: љуто ти га превари!

Љу̏ћење, n. das Erboßen, exacerbatio.

Љу̏цки̑, ка, ко, 1) menschlich, Menschen-, humanus. 2) (љуцки) adv. männlich, menschlich, humano more, ut vir: не зна љуцки (него паски, или Циганск̑и).

Љу̏штење, n. das Schälen, decorticatio.

Љу̏штити, им, v. impf. 1) schälen, decortico. 2) vide гулити 4.

Љу̏штица, f. dim. v. љуска.

M.

Ма̑ (ма̑), маа, m. 1) der Hieb, ictus. на ма, одма, маом. 2) (cm.) vide маовина:
„На коњма нам седла потрунуше,
„Чадори нам маом попадоше —
3) ма како било, statt макар.

Ма̑! vide ма̑ ма̀.

Ма̀ала *, f. das Viertel, das Quartier (in einer Stadt), regio urbis.

Ма̏ање, n. das Schwingen, agitatio.

Ма̏ати, шем, v. impf. eine Bewegung machen (mit der Hand, dem Hute), agito. Маћеш ти ватру у капи (du wirst zu thun haben).

Ма̏ати, маам, v. impf. т. j. кућељу, или лан.

Ма̏вен, на, но, vide плав.

Ма̏ви *, adj. indecl. vide мавен.

Ма̑виш, m. eine Art Mehlspeise, cibi farinacci genus (österr. Schneeballen, Krapfenteig in Schmalz gebacken).

Мавлу̏та *, f. Art türkischen Mantels, pallii turcici genus.

Ма̏врен, m. Mannsname, nomen viri.

Мага̀за *, f. das Magazin, horreum. У Бијограду држе у магазама со, жито и брашно; а у Јадру (око Лознице) оплету магазу од прућа, па насилу у јесен јабука бранпца те стоје преко зиме.

Магаза̀џија *, m. der ein (wenn auch kleines) Magazin hält, und daraus verkauft, tabernarius.

Мага̀зица, f. dim. v. магаза.

Ма̀гањење, n. das Verunreinigen, pollutio.

Ма̀гањити, им, v. impf. verunreinigen, polluo: немој се поганити ни магањити.

Ма̏гарац, рца, m. der Esel, asinus. Не зна (ни) колико магарац у кантару. Магарца одведи и на Јерусалим, он ће опет бити магарац.

Мàгаре, ета, n. der Esel, das Eselein, asellus.

Магарèћӣ, ћа, ће, Esels-, asininus.

Магâрече (zum Scherze als gereimte Antwort auf eine ungereimte Anrede):
А. Добар вече.
Б. Узјао на магарече.

Мàгарица, f. die Eselin, asina.

Мàгаричин, на, но, der Eselin, asinae.

Магâрчев, ва, во, des Esels, asini, н. п. Магарчево брдо у Карловцима (близу Магарчева брда има онђе један извор, који се зове Ешиковац, а ешек у Турском језику значи магарац: даклем је Ешиковац род с Магарчевим брдом!).

Магâрчење, n. das Handeln oder Reden wie ein Esel.

Магâрчина (мàгâрчина), f. augm. v. магарац.

Магâрчити, им, v. impf. кога, zum Esel machen, reddo asinum.

Магâрчитисе, имсе, v. r. impf. sich wie ein Esel betragen, dicere aut facere ut asinus.

Магàцӣн, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Magazin, horreum. cf. амбар.

Магӣстрâт, m. vide маћистрат.

Магӣстрâтскӣ, ка, ко, vide маћистратски.

Мàгла, f. der Nebel, nebula.

Мàглити, им, v. impf. einen Nebel um sich verbreiten (z. B. durch Tabakrauchen), nebulam offundo.

Мàглица, f. dim. v. магла.

Маглòвит, та, то, neblicht, nebulosus.

Маглỳштина, f. augm. v. магла.

Магљèње, n. das Umnebeln, obnubilatio.

Мàдеж, m. vide младеж.

Мàћистор, m. vide учитељ.

Мàћисторов, ва, во, vide учитељев.

Мàћисторовица, f. vide учитељевица.

Мàћисторскӣ, ка, ко, vide учитељски.

Маћӣстрâт, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Magistrat, senatus.

Маћӣстрâтскӣ, ка, ко, magistratisch, senatorius.

Маћупница, f. die Klosterküche, culina monasterii.

Мàевица (Мајевица?), f. Berg in Bosnien dem Цер und Гучево gegenüber.

Маèцак, цка, ко, } dim. v. мали.
Маèчак, чка, ко, }

Мàжа, f. der Zentner (100 Pf.), pondus centenarium.

Мàжење, n. das Verhätscheln, corruptio per nimiam indulgentiam.

Мàза, f. das Muttersöhnchen, ein verhätscheltes Kind, deliciae matris, puer (puella) corrupta nimia indulgentia: маза материна.

Мàзалица, f. die Oelbüchse, vas olei.

Мазâње, n. das Salben, Schmieren, unctio.

Мàзати, мажем, v. impf. 1) schmieren, salben, ungo. 2) око кога, streicheln, schmeicheln, demulceo verbis. 3) коња (љесковом масти), stark schlagen, fuste dolo.

Мàзга, f. die Maulefelin, das Maulthier, mulus, mula.

Мàзгал, m. } vide пупкарица.
Мàзгала, f. }

Мазгàлија, f. dummes Zeug, nugae, ineptiae: прави којекакве мазгалије.

Мазгôв, m. der Maulesel, mulus.

Мàзија, f. 1) vide челик. 2) die Probe des glühenden Eisens, und heißen Wassers, experimentum per ignem. У Србији и сад кашто ваде мазију, т. ј. кад на каквога човека реку да је што украо, а он се одговара да није, онда узваре пун казан (или велики котао) воде, па у ону врелу воду метну комад врућа усјала гвожђа (или камен), а онај, на кога веле да је украо, засуче рукаве, па објема рукама извади оно гвожђе из воде. Ако он не буде украо оно што на њега говоре, не ће се ожећи ни мало, ако ли буде украо, изгореће му руке (ја не знам ни једнога, који је вадио мазију да се није ожегао, а знам двојицу што су им руке изгореле: Панту Стаменићу из Јадра из села Тршића, и Митру Туфекчији из Рађевине из села Мојковића).

Мàзити, им, v. impf. н. п. дијете, hätscheln, corrumpo nimia indulgentia.

Мàзнути, нем, v. pf. 1) einmal schmieren, ungo. 2) einen Hieb versetzen mit dem Säbel, Stock, percutio.

Мàина, f. die Windstille (auf dem Fluße), silentium venti, malacia.

Мàја *, f. vide квасац.

Мàја, f. hyp. v. мајка.

Мàјда, f. Frauenname, nomen feminae.

Мàјдан*, m. 1) die Erzgrube, fodina. 2) der Fundort, domicilium: му је мајдан од ђевојака; од добри коња и т. д.

Мàјданскӣ, ка, ко, Gruben-, fodinae.

Мајдòнос *, m. die Petersilie, petroselinum.

Мàјин, на, но, vide мамин.

Мâјка (и мàјка), f. die Mutter, mater.

Мâјкин (и мàјкин), на, но, der Mutter, matris.

Мâјкина душица, f. der Quendel, thymus serpillum Linn.

Мâјмун*, m. der Affe, simius.

Ма̀јмунаст, та, то, äffisch, simiae similis.
Ма̀јмунов, ва, во, des Affen-, simii.
Ма̀јмунскӣ, ка, ко, 1) Affen-, äffisch, simiacum. 2) adv. äffisch, ut simia.
Ма̀јмунча̄д, f. (coll.) die jungen Affen, simiolae.
Ма̀јмунче, чета, n. der junge Affe, simiola.
Ма̂јстор, m. 1) der Meister, magister. 2) Meister, peritus.
Мајсто̀рија, f. die Kunst, artificium: ниђе није никаква мајсторија начинити.
Мајсто̀рисање, n. das Verfertigen einer Sache als Meister,
Мајсто̀рисати, ришем, v. impf. meistern, als Meister an etwas arbeiten, artificium exerceo in aliqua re.
Ма̂јсторица (и мајсто̀рица), f. die Meisterin, uxor magistri.
Ма̂јсторичин (и мајсто̀ричин), на, но, der Meisterin, magistrae.
Ма̂јсторов, ва, во, des Meisters, magistri.
Мајсто̀рскӣ, ка, ко, 1) meisterlich, egregius. 2) adv. meisterlich, egregie.
Мају̏р, m. der Meierhof, villa.
Мају̏рица, f. die Meierin, villici uxor, villica.
Мају̏ричин, на, но, der Meierin, villicae.
Мају̏рџија, m. der Meier, villicus.
Мају̏рџијин, на, но, des Meiers, villici.
Мају̏шан, шна, но, dim. v. мален.
Мајче̏тина, f. augm. v. мајка.
Ма̂јчин, на, но, vide мајкин.
Ма̂јчина, f. vide мајчетина.
Ма̂јчица, f. dim. das Mütterchen, matercula.
Мајчу̏рина, f. vide мајчетина.
Ма̂к, f. der Mohn, papaver.
Ма̀казе*, f. pl. vide ножице.
Ма̀казице, f. pl. dim. v. маказе.
Ма̀кар, und sollte auch, wenn auch, etiamsi: макар како било; макар ни један не дошао.
Ма̀каре, f. vide скеле.
Макӣш, m. поље код Бијограда на лијевом бријегу Топчидера.
Ма̀кља, f. das Schabmesser, Schabeisen (?), culter doliarii.
Макља̂ње, n. das Schaben, rasio.
Ма̀кљати, ам, v. impf. 1) schaben, scabo. 2) fig. für: schlagen, dedolo.
Ма̀кљица, f. dim. v. макља.
Макна̀ирала̄, auf und davon, abiit, excessit — cf. изирала.
Ма̀кнути, нем, vide маћи.
Ма̀кнутисе, немсе, vide маћисе.
ма̀ко! (ein charakteristisches Intercalare, wenn ein Zigeuner redend eingeführt wird).
Ма̀ков, ва, во, Mohn-, papavereus.
Ма̀ковиште, n. 1) Ort, wo ehemals Mohn gestanden, locus ubi papaver fuit. 2) планина (или брдо?) у Србији. cf. Дрмановина.
Мако̀вскӣ, ка, ко, н. п. кец, das Treffle-As.
Ма̀кса, m. (Рес. и Срем.) vide Максо.
Ма̀ксим, m. Maximus, Maximus.
Макси̏мац, мца, m. dim v. Максим.
Макси̏мчић, m. dim. v. Максимац.
Ма̀ксо, m. (Ерц.) hyp. v. Максим.
Ма̂л*, 1) das Vermögen, facultas:
„Млада мома мал до века —
2) мал му је, es geschieht ihm recht, habeat sibi.
Ма̂ла, f. vide маала.
Малаксати, кшем, v. pf. schwach werden, debilitor.
Ма̂ла пушка, f. die Pistole, pistola (telum manuarium ignivomum.
Ма̂ле! Mutter! mater! (wie брале, селе, q. d. мати гле):
„Пођо по путу мале! по камениту,
„Срето девојку мале! из бање иде —
Ма̀лен, на, но, vide мали.
Ма̀лета, m. Mannsname, nomen viri.
Ма̀леш, m. Mannsname, nomen viri.
Ма̂лӣ (comp. мањӣ), ла, ло, klein, parvus.
Малӣ Божић, m. das Neue Jahr, calendae Januariae (ново љето ist in Serbien unbekannt).
Мали̏на, f. die kleine Anzahl, parva manus, paucitas: нас је малина (unser sind wenig).
Ма̂лина, f. 1) Wegedorn, Christdorn, paliurus ? 2) Frauenname, nomen feminae.
Малӣнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ма̀лити, им, v. impf. verringern, weniger machen, entziehen, minuo.
Малӣш, m. Kleiner, parvulus: иди малишу донеси ми — (реку ђетету, кад му не знаду имена).
Ма̀лко, dim. v. мало.
Ма̀ло, wenig, parum; мало кад, selten, raro; мало по мало, allmälig, sensim.
Ма̂лта, f. } Malta(?), Meleda(?), Melita:
Ма̂лтија, f. }
„Кад дођоше под проклету Малту
„Господине од Малтије краљу —
Ма̀лчицӣ, vide малко.
Ма̂љ, m. die Ramme, fistuca.
Маље̏ница, f. m. der Kleine, kleiner Statur, homo parvus.
Ма̀љење, n. das Verringern, deminutio.
Ма̂љић, m. dim. v. маљ.

Ма̏љица, f. der (Binder=) Schlägel, tudicula.
Ма̏љка, f. das Bret, auf dem der Hanf abgeklopft wird, frangibulum pro cannabi.
Ма̏љо, m. vide мањо.
Ма̑ ма̏! Laut, um die Kuh herbeizulocken, sonus alliciendi vaccam.
Ма́ма, f. hyp. v. мати.
Мама̏љуга, f. vide качамак.
Ма́мац, мца, m. der Köder, esca.
Ма̏мигу̑з, m. ein erdichteter Vogelname zum foppen, q. d. quae alliciat anum:
А. Шта је то (шта то дречи у мраку, у шуми)?
Б. Мамигуз; бјежи, бјежи.
Ма́мин, на, но, der Mama, matris.
Ма́мити, им, v. impf. locken, allicio.
Ма̏мица, f. dim. v. мама.
Ма̏мичин, на, но, der мамица, matris.
Ма́мљење, n. das Locken, allectio.
Маму̏за̑ње, n. das Spornen, incitatio.
Маму̏зати, ам, v. impf. spornen, addo calcar.
Ма̏музе*, f. pl. die Sporen, calcaria.
Ма́муран, рна, но, vom Rausche noch benebelt, qui crapulam nondum exhalavit.
Маму̏рлук*, m. die Nachwehen des Rausches, dolor capitis cet. a crapula: разбити ма̏мурлук, die Nachwehen des Rausches (wieder durch Trinken) vertreiben, crapulam discutio bibendo.
Ма́на, f. Fehler, Tadel, vitium: нема мане на њему никакве, er ist ohne Fehl.
Ма̀настӣр, m. vide намастир (mit allen Ableitungen).
Мангу́лац, гулца, m eine Art leicht mästbarer Schweine, genus suis altilis.
Мангу̏лица, f. eine Art leicht mästbarer Säue, genus porcae altilis.
Ма̀нгура*, f. eine Art Münze, numi genus; нема ни мангуре.
Ма́нда, f. Frauenname, nomen feminae.
Ма̀ндал*, m. велика кључаница преко цијели врата, der Thorriegel, vectis portae.
Ма̀ндара, f. ein Gericht von Schmalz, Mehl und Wasser, cibi genus.
Ма̀ндра, f. vide стан
Ма̀ндуша, f. Frauenname, nomen feminae.
Ма́нн* (коме бити), indecl. neidig, invidiosus: нијесам му мани. Ко ти је мани, био ти у најму.
Ма́нисати, нишем, v. impf. чему, или коме, auszusetzen finden, reperio quod reprehendam.
Ма̀нит, та, то, dumm, stupidus; будало манита!
Ма́нић, m. eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus.
Ма̀нтија, f. der Mönchsmantel, pallium monachi.
Манто̀рос, m. ein Mönchsmantel, pallium monachi.
Ма́нути, нем, v. pf. eine Bewegung machen, schwingen, stringo.
Ма́нутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich einer Sache begeben, desero rem. 2) sich aufmachen, itineri se dare:
„Па се ману преко поља,
„Као зв'језда преко неба —
Ма̀њ, außer, ausgenommen, nisi, excepto quod —:
„Ту ми седи младо момче
„Накићено, нарећено,
„Мањ што није ожењено —
Мањка́вање, n. das Umstehen (des Viehes), mors bestiae.
Мањка́вати, ам, v. impf. umstehen (vom Viehe), mori (de bestia).
Ма̀њкати, ам, v. pf. umstehen, verrecken, mori.
Ма̀ња, weniger, minus.
Ма́њо, m. vide маљеница.
Ма̀ови, m. pl. z. B. боли ме глава на маове, auf Augenblicke, stoßweise, punctim, identidem.
Ма̀овина, f. das Mos, muscus.
Ма́ра, f. 1) hyp. v. Марија. 2) шарена бубица (österr. Frauenkäfer und Marienkäfer, krain. божји волек).
Ма̀раз*, m. z. B. мараз на срцу, er ist innerlich krank (man sieht äußerlich keine Ursache seines Uebelbefindens), malo intestino laborat.
Ма̀рама*, f. das Tüchel, Tuch, sudarium.
Ма̀рамица, f. dim. 1) das Tüchelchen, sudariolum. 2) bei den Lämmern das Talg der Ingeweide, sebum intestinum bestiarum.
Мара̀мчина, f. augm. v. марама.
Ма̑рва, f. (coll.) das Vieh, pecudes, pecus.
Марве̑нӣ, на, но, н. п. вашар, Vieh=, pecuarius.
Марви́нче, чета, n. das Vieh, pecus (pecudis), bestia.
Ма̀ргета, m. (cm.) eigner Name einer Kanone, nomen proprium tormenti:
„Док ми гледа Крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље —
Маргѐта̄н, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Marketender, lixa, nundinator castrensis.
Маргета̀ница, f. die Marketenderin, nundinatrix castrensis.
Маргѐта̄нскӣ, ка, ко, 1) Marketender=, lixae. 2) adv. wie ein Marketender, more lixae.
Ма́рење, n. das Kümmern um etwas, sollicitudo.
Ма̑рија, f. Marie, Maria.

Марӣјца, f. dim. v. Марија.
Марӣнка, f. Frauenname, nomen feminae.
Марӣнко, m. Mannsname, nomen viri.
Марити, им, v. impf. за кога, за што, sich kümmern um etwas: не мари за то, curo.
Марица, f. 1) dim. v. Марија. 2) вода (у Косову?):
„На Марицу бијелити платно —
„Окреће се низ воду Марицу —
Марјан̑, m. Mannsname, nomen viri.
Марјаш̑, m. 1) (у Србији кажу Каурски) der Siebzehner, numus 17 cruciferorum (Mariae imagine insignis.) 2) eine Münze von 10 Para's, numi Turcici genus.
Маркић̑, m. dim. v. Марко.
Марко, m. Marx, Marcus.
Марта, f. Frauenname, nomen feminae.
Мартин, m. Martin, der gewöhnliche Name des Tanzbären, Martinus (ita vocant ursum saltare edoctum): дед' поиграј мој мартине!
Масан, сна, но, vide мастан.
Масла (gen. масала), n. pl. das geweihte Oel, die letzte Oelung: светили (свјештали) му масла.
Маслен, на, но, schmalzig, fett, pinguis, pinguedine imbutus, н. п. руке.
Маслен̑, на, но, н. п. лонац, Schmalz-, butyri.
Маслењак̑, m. m. j. лонац, или ћуп, der Schmalztopf, olla, in qua butyrum liquatum.
Маслина, f. der Oelbaum, olea.
Маслӣнка, f. die Olive, olea, oliva.
Масло, n. 1) das Schmalz, butyrum liquatum. 2) vide цицвара. 3) све је то његово масло, Veranlassung, ille autor est: и ту има његова масла; ни то није без његова масла.
Масница, f. eine Strieme, blauer Flecken, vibex.
Масногуз, m. der Gourmand, liguritor, homo delicatus.
Масногуз, за, зо, leckerhaft, delicatus.
Маст̑, f. 1) das Schmalz, geschmolzenes Fett, pinguedo liquata. 2) Salbe, unguentum, adeps. 3) човек црне масти, (Farbe), atri coloris.
Мастан, сна, но, fett, pinguis.
Мастило, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Tinte, atramentum.
Мастити, им, v. impf. mit Fett beschmutzen, pinguedine imbuo.
Мата, m. (Рес. и Срем.) vide Мато.
Матара, f. Art Feldflasche (Weingefäß), vasis vinarii genus:
„Додаје му чашу и матеру —
Матерење, n. die Begrüßung als Mutter, salutatio pro matre.
Матерешина, f. augm. v. мати.
Материн, на, но, der Mutter, matris.
Материти, им, v. impf. zu einer sagen: Mutter! saluto matrem.
Материца, f. die Mutter, Bärmutter, der Mutterleib, matrix.
Материце, f. pl. Празник, који свагда пада у другу неђељу пред Божић (а у прву пред оце). Материце су као женско крсно име: зато је обичај у очи материца (или на материце у јутру) везати све жене, које су се мајке назвале: неке вежу за ногу без шале, а пред неке само донесу уже, или (по варошима) пантљику, или гајтан, па већ оне знаду шта је то; и морају се откупљивати: орасима, сувим шљивама, јабукама, ракијом, лијепом вечером и сјутрадан ручком.
Мати, тере, f. vide мајка; жива ти је мати (i. e. du bist glücklich) begrüßt man den, der eben noch recht kommt um allenfalls, wenn er will, mitzuspeisen.
Матија, m. Mathias, und Matthäus.
Матијаш̑, m. Mannsname (von Матија), nomen viri.
Матӣјца, m. dim. v. Матија.
Матица, f. 1) die Bienenkönigin, apum dux, regina. 2) der Thalweg, medius alveus fluminis:
„Узела га вода на матицу —
Матичњак̑, m. 1) die Zelle der Bienenkönigin, cellula reginae. 2) melissa officinalis Linn. (sonst auch маца genannt).
Мато, m. (Ерц.) hyp. v. Матија.
Матор, ра, ро, alt, senex (besonders von den Thieren).
Матораџ, рца, m. der Alte (vom Thieren), senex; auch vom Weinberge würde man es gebrauchen.
Маторење, n. das Altern, senescentia (?)
Маторӣна, f. (österr. die Aelte) das Alter, senectus.
Маторити, им, v. impf. alt werden, altern, senesco.
Маторка, f. die Alte, z. B. beim Geflügel, senex cf. маторац.
Маћа̑, f.} (у Сријему и у Бачкој говоре маћија) die Stiefmutter, noverca.
Маћаа, f.}
Маћедонац, нца, m. der Macedonier Macedo.
Маћедонија, f. Macedonien, Macedonia.
Маћедонка, f. die Macedoniern, Macedonia mulier.

Маћѐдо̂нскӣ, ка, ко, macedonisch, macedonicus.
Ма̀ћи (говорисе и макнути), макнем, v. pf. rücken, moveo.
Ма̀ћија, f. cf. маћаа.
Ма̀ћисе (говоре и макнутисе), макнемсе, v. r. pf. rücken, moveor.
Ма̂ук, m. das Miau! vox felis.
Ма̀ука̂ње, n. das Miauen, mutitio felis.
Ма̀укати, учем, v. impf. miauen, mutio.
Ма̀укнути, нем, v. pf. ein Miau machen, mutio.
Ма̀уна, f. die Schote, siliqua, folliculus.
Ма̀уна̂ње, das Bekommen der Schoten, das Hülsen, folliculorum apparitio.
Ма̀унатисе, насе, v. impf. н. п. гра, hülsen, Hülsen bekommen, folliculos accipio.
Ма̀уница, f. dim. v. мауна.
Ма̂ц! Laut, um die Katze zu rufen, sonus vocandi felem: мац мацо мац!
Ма́ца, f. 1) hyp. v. мачка, das Kätzchen. 2) трава, што се њом мажу кошнице кад се рој стреса, vide матичњак 2. 3) кад се рој вата, или саћерује у кошницу, онда се виче: сјед' мацо! сјед' мацо! сјед' мацо, сједо и ја. 4) (die Flocke der Weidenblüte) das Kätzchen, (floccus) iulus.
Ма́цаст, та, то, н. п. крава, katzenfarbig, coloris felini.
Ма́цење, n. das Werfen (von der Katze), partus felis.
Ма́цити, им, v. impf. т. ј. мачка, Junge werfen (von der Katze), pario.
Ма́цитисе, цисе, v. impf. т. ј. мачка, werfen (von der Katze), pario.
Ма̀цоња, m. во мацаст.
Ма̀цуља, f. крава мацаста.
Ма̂ч, m. das Schwert, ensis.
Мача̂д, f. (coll.) vide мачићи.
Ма́чак, чка, m. der Kater, catus, felis mas.
Ма̂чва, f. једна кнежина Шабачке наије (између планине Цера и вода Саве и Дрине). Мачва је сва равна као и Бачка, само што је зарасла у шуму. У Мачви могу бити добре свиње, говеда, коњи, а особито шеница (није се у Србији не једе шеничан љеб тако у себицу, као у Мачви); али нема текућије вода, него људи све пију бунарску воду (осим оније села, која су поред Саве и поред Дрине). Приповједају, да је Кнез Лазар питао Милоша Обилића (кад је дошао да иду на Косово): „Камо ти Милошу Мачвани?" А он му одговорио: „Остали, честити кнеже, да крче и да сију шеницу" Онда Лазар рекао: „Еда Бог да, све крчили, а све Мачва у трњу лежала; а шпиогођ стекли, све Турцима у биједу дали" Мачва је била (до 1804 год.) најбогатија кнежина у Србији, него је ови године погажена и оплијењена.
„Равна Мачва бијела погача —
„У богатој и поносној Мачви —
Ма́чванин, m. einer aus der Matschwa.
Ма́чванка, f. eine aus der Matschwa.
Ма́чванскӣ (и Ма̀чванскӣ), ка, ко, von der Мачва.
Ма̂че, чета, n. der junge Kater, catulus felinus.
Маче̏тина, f. augm. v. мачка.
Ма̂чина, f. augm. v. мач.
Ма̂чићи, m. pf. (coll.) die Jungen der Katze, catuli felini.
Ма̂чица, f. dim. das Kätzchen, felicula, felis parva.
Мачја̂к, m. der Katzendreck, Koth, stercus felinum.
Ма̂чјӣ, чја, чје, Katzen-, felinus.
Ма̂чка, f. 1) die Katze, felis. 2) дрво криво, што стоји преко рудиџе (код плуга).
Ма̂чкодер, m. der Katzenschinder, excoriator felium.
Мачу̀рина, f. vide мачетина.
Мађа̂р*, m. der Madjar (Unger), Ungarus.
Мађа̀рење, n. des Ungrisiren, mutatio in Ungarum.
Ма̀ђарија, f. der Kaiserdukaten, aureus ungaricus.
Мађа̀рија f. (coll.) (das Gemoger?) die Madjaren, Ungari.
Мађа̂рина, f. augm. v. Мађар.
Мађа́рити, им, v. impf. zum Madschar machen, facio esse Ungarum.
Мађа́ритисе, имсе, v. r. impf. sich verungern, abire in Ungarum.
Мађа̀рица, f. die Madjarin (Ungerinn) Ungara.
Ма̀ђаркиња, f. н. п. сабља, der Unger-Säbel, acinaces ungaricus:
„И док ми је сабље мађаркиње —
Ма̀ђарска̂, f. das Madscharenland, Ungern, Ungaria.
Ма̀ђарскӣ, ка, ко, 1) ungarisch, ungaricus. 2) adv. ungarisch, ungarice.
Мађа̀руша, f. т. ј. шљива, die gemeine blaue Zwetschke, prunum (ungaricum), cf. пожешкиња.
Мађа́рче, чета, n. der junge Unger, adolescens ungarus.
Ма̀ђун*, m. 1) die Latwerge, electuarium. 2) ein dergleichen Gericht, cibus (electuarius).
Ма̂ша*, vide ватраљ.
Ма̂ша, f. das Fehlen im бањање-Spiel, error in ludo бањање.

Ма́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Машо.
Машàла*, f. die Fackel, fax.
Маша̂ње, n. das Greifen in etwas, immissio manus.
Ма̀шатисе, амсе, v. r. impf. greifen, immitto manum.
Ма̀ше*, f. pl. die Feuerzange, forceps.
Ма̀шитисе, имсе, v. r. pf. hineingreifen, manum immitto.
Ма̀шице, f. pl. dim. v. маше.
Ма̀шко, m. Mannsname, nomen viri.
Ма́шлија, f. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) die Masche, macula, nodus.
Ма̀шљиков, ва, во, von evonymus europaeus Linn.
Ма̀шљиковина, f. evonymus europaeus Linn.
Ма́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Марко und Машко.
Ма̀шпрафа, f. ein Glas mit Handhabe, poculum ansatum.
Ма́шћење, n. das Beschmieren mit Fett, unctio.
Ма̀шчина, f. } augm. v. маст.
Машчу̀рина, f. }
Ме̂ (меј?), меа, m. (Рес. и Срем.) vide мије.
Ме̏, mich, me (acc. v. ja).
Меа̀на*, f. vide крчма.
Меа̀нисање, n. vide крчмљење 1.
Меа̀нисати, нишем, vide крчмити 1.
Меа̀нција*, m. vide крчмар.
Меа̀нџијин, на, но, vide крчмаров.
Меа̀нџи̂нскӣ, ка, ко, } vide крчмарскӣ.
Меа̀нџи̂јскӣ, ка, ко, }
Мегда̂н, m. vide мејдан.
Мегда̀нџија, m. vide мејданџија.
Ме̂д, m. 1) der Honig, mel. 2) мед (нама), vide међу.
Меда̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Меда̂р, m. der Honighändler, mellarius.
Меда̂рница, f. die Honigstube, officina mellaria.
Мѐдвед, m. (Рес. и Срем.) vide међед.
Медвѐдак, тка, m. (доље преко Мораве) vide ронац 2.
Мѐдведина, f. (Рес. и Срем.) vide међедина.
Мѐдведица, f. (Рес. и Срем.) vide међедица.
Мѐдведнӣк, m. (Рес. и Срем.) vide Међедник.
Мѐдведов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide међедов.
Мѐдвеђӣ, ђа, ђе, (Рес. и Срем.) vide међеђи.
Медѐкање, n. das Medet-Rufen, exclamatio medet.
Медѐкати, дечем, v. impf. medet rufen, exclamo medet.
Медѐкнути, нем, v. pf. medet rufen, exclamo medet.
Мѐден, на, но, Honig-, mellitus.
Медѐња̂к, m. 1) m. j. прстен, ein gelber Ring von Bronze, anulus aeneus. 2) медењаци, Honigkuchen, placentae mellitae.
Меде̂т*! Ausruf eines sterbenden Türken, exclamatio turcae morientis.
Меди́ја, f. Medina (?), Medina:
„Кад устане кука и мотика,
„Биће Турком по Медији мука —
Мѐдити, им, v. impf. mit Honig versüssen, condio melle, mellio.
Мѐдни̂, на, но, honigsüß, mellitus:
„Капетане моја медна уста —
Медља̂ње, n. das Versüssen mit Honig, mellitio.
Мѐдљати, ам, vide медити.
Медња́ци, њака, m. pl. поток и брдо у Јадру, између села Тршића и Клубаца:
„Од Медњака те до Копривњака —
Ме́до, m. hyd. von међед:
„Сити бисмо и још бисмо,
„Прде медо побјегосмо;
„Да бијау стари
„У гаће би срали.
Медо̀вина, f. der Meth, mulsum: слатко као медовина;
„С вечера ме вином умивале,
„У по ноћи слатком медовином —
Ме́доња, m. Name für einen Ochsen, nomen bovis (an den међед denkend?).
Мѐдуља, f. Kuhname, nomen vaccae.
Мѐђа, f. 1) die Grenze, terminus, limes. 2) das Gebüsch, fruticetum:
„Ето мајко из међе међеда —
Мѐђед, m. (Ерц.) der Bär, ursus.
Мѐђедина, f. (Ерц.) 1) die Bärenhaut, pellis ursina. 2) augm. v. међед.
Мѐђедица, f. (Ерц.) vide мечка.
Мѐђеднӣк, m. Berg in Serbien (између Ваљевске и Ужичке нахије).
Мѐђедов, ва, во, (Ерц.) Bären-, ursi.
Мѐђеђӣ, ђа, ђе, (Ерц.) Bären-, ursinus.
Међе̂ње, n. 1) das Angränzen, confinium. 2) das Begränzen, limitatio.
Мѐђер, adv. folglich, also, igitur, ergo: међер обила мајка родила обила јунака (cf. обил).
Мѐђити, им, v. impf. 1) angränzen, conterminus sum. 2) begränzen, limitem pono.
Мѐђица, f. dim. v. међа.
Мѐђу, zwischen, inter.
Мѐђудневица (међу̀дневица), f. оне три неђеље дана, између госпође мале и велике (од 15. Августа до 8. Септембрија), die Zeit zwischen den

beiden Frauentagen, temporis inter utrumque festum B. M. V. intervallum.
Мѐђудневичкӣ (међу̏дневичкӣ), ка, ко, н. п. јаја, јагоде (што жене остављају лијека ради).
Ме́згра, f. der Baumsaft, succus arboris.
Мѐзе*, зета, n. der Zubiß, das Zubeißen, quod comeditur, posteaquam biberis:
„А лијевом мезе му додаје —
Мѐзево, n.
„Па не иди бијелу Будиму,
„Већ ти ајде на Мезево равно
„На Трушину на воду студену —
„Када дођеш у поље Мезево,
„Живо пређи у Голеш планину —
Мѐзетити, им, v. impf. zubeißen, simul comedo.
Ме́зил*, m. die reitende Post, tabellarius publicus equester.
Мезила̀на*, f. das Posthaus, domus cursus publici.
Ме́зилскӣ, ка, ко, 1) Post-, cursus publici. 2) als Courier, more tabellarii publici equo vecti.
Мезилџија*, m. vide мезулџија.
Мѐзимац, мца, m. (у Сријему, у Бачкој и у Бан.) vide мљезинац.
Мѐзимица, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide мљезиница.
Ме́зул, m. vide мезил.
Мезула̀на, f. vide мезилана.
Ме́зу̀лскӣ, ка, ко, vide мезилски.
Мезу̀лџија*, m. der Posthalter, cursus publici curator.
Мѐј, m. cf. ме̑.
Мејда̑н*, m. мјесто, der Platz, forum; мејдан дијелити, duelliren, pugnam ineo.
Мејда́нџија*, m. der Kämpfer, pugnator.
Ме́к (comp. мѐкшӣ), ка, ко, vide мекан.
Мѐка, f. das Blöcken der Lämmer, balatus agnorum:
„Стоји мека јањац' за овцама —
Мѐкан, на, но, weich, mollis.
Ме́кање, n. das Blöcken der Lämmer, balatio agnorum.
Ме́кати, мечим, v. impf. blöcken, balo.
Мѐкиње, f. pl. die Kleyen, furfur. Купио би га за мекиње.
Мѐкнути, нем, v. impf. weich werden, mollesco.
Ме́кнути, нем, v. pf. einmal blöcken, edo balatum.
Меко̀пут, та, то, т. ј. коњ, који је тако слаб, да му узда на глави, или колан на трбуу, одма начини рану, ein zärtliches weichliches Pferd, das keine Strapaze aushält, equus mollis, delicatus.
Меко̀та, f. die Weichheit, mollities.
Мѐктербаша*, m. der Kapellmeister, magister concentus.
Мѐктерин*, m. der Musikant, symphoniacus.
Меко̀уст, та, то, т. ј. коњ, који се боји узде, weichmäulig, equus oris mollis.
Мѐкуша, f. јабука промрзла, или гњила крушка, weicher Apfel oder Birne, malum aut pirum mite (molle).
Меку̀шац, шца, m. рак кад се свуче у прољеће, der Krebs, der sich gehäutet hat, cancer qui cutem posuit (ideoque tenerior est).
Мекша̑ње, n. das Erweichen, mollitio.
Мѐкшати, ам, v. impf. erweichen, mollio.
Мекши̏на, f. vide мекота.
Мѐла, f. die Mistel, viscum. На којој се лијесци нађе мела, под оном лијеском има гуја с драгим каменом на глави, или још Бог зна каково друго благо поред ње (тако приповиједају: зашто се мела ријетко налази на лијесци?).
Мѐлез*, m. der Zwitter (Mulatte), hibrida von Menschen und Thieren.
Мѐлем*, m. das Pflaster, emplastrum.
Мѐлица, f. dim. v. мела.
Мѐљ, m. der Hopfen, humulus lupulus Linn.
Мељ̏ава, n. was gemahlen wird, quod molitur: нема мељаве (говоре у Сријему, кад нема воденица шта да меље).
Мељ̏авити, им, v. impf. (ст.) cf. помељавити.
Мѐљевина, f. die Hopfenstaude, frutex humuli lupuli Linn.
Мељи̏во, n. vide мељава.
Мѐмла*, f. (ст.):
„Убила га мемла од камена —
Ме́на, f. (Рес. и Срем.) vide мијена.
Мѐнђеле*, f. pl. die Presse, prelum.
Ме́њање, n. (Рес. и Срем.) vide мијењање.
Ме́њати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијењати.
Мѐови, m. pl. (Рес. и Срем.) der Blasebalg, follis. cf. мије.
Мѐра, f. (Рес. и Срем.) vide мјера.
Ме́ра, f. hyp. v. мерица.
Мера̑ње, n. das Wachs ziehen, ductus cerae.
Мѐрати, ам, v. impf. т. ј. восак, Wachs ziehen, duco ceram.
Мѐрдивене*, f. pl. die Leiter, scala.
Мере̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide мјерење.
Мѐрити, им, (Рес. и Срем.) vide мјерити.

Мѐрица, f. (Рес. и Срем.) vide мјерица.
Мѐричица, f. dim. v. мерица.
Мѐркање, n das Aufmerken, attentio.
Мѐркати, им, v. impf. aufmerken, attendo.
Мѐрмер*, m. der Marmor, marmor, cf. мрамор.
Мѐртик, m. (по намастирима фрушкогорским) das Weindeputat in den Klöstern, vinum demensum monacho.
Мерџа̑н*, m. die Korallen, coralla.
Ме́са, f. hyp. v. месо. Оће гуза месе, sagt man zum ertappten Fleischdiebe.
Ме́сан, на, но, von Fleisch, fleischern, carneus: Месан ражањ, гвоздено печиво (т. j. прстен на прсту).
Меса̑р, m. 1) der Fleischer, fleischern, carnarius, lanius, lanio. 2) der gerne Fleisch ißt, carnium amans.
Меса́рев, ва, во, vide месаров.
Меса̑рница, f. die Fleischbank, macellum.
Меса́ров, ва, во, des Fleischers, Fleischer=, lanionis.
Меса̑рскӣ, ка, ко, 1) Fleischer=, laniorum. 2) aev. fleischermäßig, lanionis more modoque.
Месе̑ц, m. (Рес. и Срм.) vide мјесец.
Мѐсечина, f. (Рес. и Срем.) vide мјесечина.
Мѐсечнӣ, на, но, (Рес. и Срем.) vide мјесечни.
Мѐсина, f. augm. v. месо: наждераоце месине.
Ме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide мијесити.
Мѐсић, m. намастир у Банату.
Мѐсићкӣ, ка, ко, von Месић.
Ме́снӣ, на, но, н. п. покладе, der letzte Fleischtag vor der großen Faste, dies praecedens jejunium magnum. cf. покладе.
Ме̏со, n. das Fleisch, caro.
Ме́сојеђе, f. pl. der Fasching, die Carnevalszeit, bacchanalia (?), tempus ante jejunium quadragesimale quo carnibus vesci licet christianis.
Мѐства, f. eine Art ledernen Strumpfes, tibialium coriacae.
Мѐствица, f. dim. v. мества.
Мѐсти, метем, v. impf. 1) kehren, verro 2) мете снијег, мећава.
Ме́сти, метем, v. impf. einrühren, immisceo: мете свињама.
Мѐстимицē, (Рес. и Срем.) vide мјестимице.
Мѐсто, n. (Рес. и Срем.) vide мјесто.
Месу̑веђе (ме́сувеђе), f. pl. vide месојеђе.
Мѐсце, n. dim. v. месо: оћеш мало месца?
Мѐтало, n. der Vorwurf (des Futtertheils vor das Vieh), portio pabuli.
Мета̑љка, f. мјесто, ђе се момци мећу камена, die Wurfstätte, jactus (?).
Мѐтанија, f. (μετάνοια) die tiefe Verneigung und Bekreuzigung, prostratio, adoratio: ударити десет, или сто метанија. Метаније су мале и велике: мале кад се човек прегне и довати рукама до земље, а велике кад клекне на кољена и на руке па довати главом до земље.
Метанѝса̑ње, das Niederfallen und Bekreuzigen in der Kirche, adorationis genus christianorum ecclesiae graecae.
Метанѝсати, ишем, v. impf. sich tief neigen (oder auch niederfallen aufs Angesicht) und bekreuzen, adoro prostratus.
Мета̑ње, n. 1) das Hinlegen, Vorlegen, positio. 2) das Schießen, ejaculatio, 3) das Werfen (z. B. mit Steinen), jaculatio.
Мѐтати, мећем, v. impf. 1) legen, setzen, vorlegen, pono. 2) пушке, или топове, schießen, jaculor.
Мѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. 1) камена, Steine werfen (ein Spiel), jacio saxum. Камена се мећу момци двојако: с рамена и омашке. 2) ногама, ausschlagen, herumschlagen mit den Füßen, jacto pedes:
„Не мећисе ногама;
„Није јорган поњава,
„Веће моја долама. —
3) на кога, nacharten, exprimo aliquem, similis sum.
Мѐтвица, f. die Münze (Pflanze), mentha.
Метѐрижњача, f. т. j. пушка, die Schanzflinte, teli majoris genus.
Метѐриз*, m. die Erdschanze, aggeris genus.
Метиљ, n. eine Krankheit der Schafe, morbus ovium. Срби кажу да од метиља нема лијека, и зато приповиједају, да су Нијемци увашили ђавола, па га питали шта је лијек од метиља; а он им казао: „Кад полипшу све овце до једне, онда ону последњу треба обнијети око тора, па више ни једна не ће липсати осим ње." Тада им је казао и од куге да је лијек кука и мотика.
Метиљав, ва, во, den метиљ habend, ovis morbo метиљ correpta.
Метиљање, n. das Erkranken der Schafe am метиљ, метиљ morbi irruptio.
Метиљатисе, љајусе, v. r. impf н. п. овце, den метиљ bekommen, метиљ morbo corripi.
Метиљење, n. vide метиљање.

Метиљитисе, љесе, vide метиљатисе.
Мѐтла, f. der Besen, scopae.
Мѐтлица, f. dim. v. метла.
Мѐтловина, f. das Besenkraut, scoparia Linn.
Мѐтнути, нем, v. pf. hinlegen, setzen, pono: метнути што у кесу, у торбу, на земљу; — меса ручку (т. ј. метнути у лонац, па приставити да се кува); — говедима сијена и т. д.
Мѐтнутисе, немсе, v. r. pf. nacharten, similem alicui fieri. Дете се метне и на ујца преко Дунава, а камо ли не ће на слугу у кући.
Метòија, f. der südöstliche Theil Serbiens, Metochia.
Мѐћа, f. das flüßige Futter des Viehes, pabulum liquidum quod praebetur pecori.
Мѐћава, f. der Schneesturm, imber nivium procellosus. Једе као мећава (сијено и сламу?).
Меўр, m. (Рес. и Срем.) vide мијур.
Мéцање, n. das Weichschlagen, emollitio.
Мéцати, ам, v. impf. н. п. јабуку, weichschlagen (klopfen), emollio.
Мѐчет, m. die Moschee, templum turcicum:
„Оборио мечет' и мунаре —
Мѐчка, f. die Bärin, ursa.
Мешâј, m. (Рес. и Срем.) vide мјешај.
Мешàја, m. (Рес. и Срем.) vide мјешаја.
Мéшање, n. (Рес. и Срем.) vide мијешање.
Мѐшаоница, f. (Рес. и Срем.) vide мјешаоница.
Мéшати, ам, (Рес. и Срем.) vide мијешати.
Мéшење, n. (Рес. и Срем.) vide мијешење.
Мешѐтина, f. augm. v. мешина.
Мѐшина, f. (Рес. и Срем.) vide мјешина.
Мѐшиница, f. dim. v. мешина.
Мéшња, f. (Рес. и Срем.) vide мијешња.
Мешòвит, та, то, (Рес. и Срем.) vide мјешовит.
Мешћѐма*, f. der Richterstuhl, tribunal.
Мѐшчић, m. dim. v. мѐ.
Мӣ, wir, nos.
Мù, 1) mir, mihi (mi). 2) syntaktisch statt мој: јеси ли ми виђео брата? украо ми коња.
Мùва*, f. Obst (in der weitesten Bedeutung; auch Erdbeeren, Nüsse), poma (sensu latissimo): већ је доспјела свака миба. cf. воће.

Мигâње, n. das Oeffnen und Schließen, Auf- und Zugehen, micatio?
Мùгати, ам, v. impf. auf- und zugehen, mico?
Мùгољење, n. dim. v. мицање.
Мùгољитисе, љимсе, v. r. impf. dim. v. мицатисе.
Мùздрак*, m. vide копље.
Мùздраклија*, m. vide копљаник.
Мùздрачић, m. dim. v. миздрак.
Мùја, m. (Рес. и Срем.) vide Мијо.
Мијàило, m. Michael.
Мијâјло, m. (ст.) vide Мијаило:
„А Мијајло књигом из њедара —
Мијâк, m. Mannsname, nomen viri.
Мијâн, m. Mannsname, nomen viri.
Мùјана, f. Frauenname, nomen feminae.
Мùјат, m. Mannsname, nomen viri.
Мùје, ја, m. (Ерц.) 1) der Schlauch, uter. 2) der Blasebalg, follis.
Мијѐна, f. (Ерц.) (der Mondwechsel, und zwar) der Neumond, novilunium. О мијени жене не ће да перу кошуља: зашто кажу, да ће се онда свако пртиште у води (кад се поквасн) омијенити, т. ј. постати као труло и одма се распасти и подерати.
Мијѐњање, n. (Ерц.) das Wechseln, das Tauschen, mutatio, permutatio.
Мијѐњати, ам, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto. Мијења као циганин коње.
Мијѐњатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) untereinander tauschen, permuto.
Мијêње, n. das Kopfwaschen, lavatio capitis.
Мијѐсити, им, v. impf. (Ерц.) т. ј. љеб, das Brot bereiten, paro panem.
Мијѐшâње, n. (Ерц.) das Mischen, Umrühren, mixtio.
Мијѐшати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mischen, misceo. 2) umrühren, verso.
Мијѐшатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich abgeben mit einem, miscere se.
Мијѐшêње, n. (Ерц.) das Säuern, fermentatio.
Мијѐшња, f. (Ерц.) die Portion Mehl, um einmal Brot daraus zu backen, portio farinae.
Мùјо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијат.
Мùјобрат, m. Mannsname, nomen viri.
Мùјодрâг, m. Mannsname, nomen viri.
Мùјољ дан, m. vide Миољ дан.
Мùјољштâк, m. vide миољштак.
Мијŷр, m. cf. миур.
Мùла, m. (Рес. и Срем.) vide Мило.
Мùла, f. Frauenname, nomen feminae (cara).
Милàдин, m. Mannsname, nomen viri.
Милâк, m. Mannsname, nomen viri.
Мùлан, m. Mannsname, nomen viri.

Мѝлана, f. vide Милена.
Мила́нко, m. Mannsname, nomen viri.
Милање, n. die Ceremonie von милатисе.
Мѝлат, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлатисе, амсе, v. r. impf. Приповиједају, да се Ерцеговци милају на Божић с чесницом, т. ј. узму двојица чесницу, па је окрећу међу собом и пита један другога: „Милам ли се" (т. ј. помила ли се иза чеснице)?" Онај му одговори: „Милаш мало." А онај први онда рече: „Сад мало, а до године ни мало" (т. ј. да роди жито добро, и да тако велика буде чесница, да се ни мало не помила иза ње).
Мила̂ш, m. Mannsname, nomen viri.
Мила̀шин, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝле! додајесе ђешто у пјесмама накрај врсте, н. п.
„Ђурађ коси по побрђу,
Ладо ле миле! —
„Попјевајте ми тичице,
миле мој миле!
Мѝлева, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝлен, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлена, f. Frauenname, nomen feminae.
Миле̂нко (Миле́нко), m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлета, m. Mannsname, nomen viri.
Милети, лим, (Рес.) vide миљети.
Мѝлеш, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлешева (Миле̂шева), f. vide Милошева.
Мѝливоје, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлија, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлија, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝлија̂ш, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлин, m. Mannsname, nomen viri.
Милѝна, f. das Liebsein, gratia: не може од милине (н. п. да се нагледа кога).
Милѝнко (Милѝнко), m. vide Миленко.
Мѝлисав, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлисава, f. Frauenname, nomen feminae.
Милѝта̂р, m. } (у Сријему, у
Милита̀рац, рца, m. } Бачк. и у Бан.) der aus der Militär-Grenze ist, homo e regione militari.
Милита̀рија, f. vide милиција.
Милѝта̂рскӣ, ка, ко, 1) Militär-, militaris. 2) militärisch, militari modo.
Мѝлити, им, (Срем.) vide миљети.
Мѝлитисе, лисе, v. r. impf. н. п. ништа ми се не мили, nichts freuet mich, arrideo.
Мѝлић, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлица, f. Frauenname, nomen feminae.
Милѝција (милѝција), f. die Miliz (Gegend), terra militum.
Мѝличица, f. dim. v. Милица.
Мѝло, n. die Lauge zum Kopfwaschen, lixivium ad lavandum caput.
Мѝло, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Мѝлова̂н, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлова̂ње, n. 1) das Liebkosen, blanditiae. 2) das Lieben, amatio.
Мѝловати, лујем, v. impf. 1) liebkosen, blandior. 2) lieben, amo.
Мѝлоје, m. Mannsname, nomen viri.
Мило̀јица, m. cf. Златоје.
Мило̀јка, f. 1) das Majolica-Geschirr, vasis fictilis genus. Тако у нашој часној Церовој (Церова, село у Рађевини) све оке и милојке (у приповијетки). cf. бокар.
Мило́јко, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлокр̂ван, вна, но, liebenswürdig, dem man gut seyn muß, amabilis: није лијепа, али је милокрвна.
Мѝлорад, m. Mannsname, nomen viri.
Мило̀сав, m. Mannsname, nomen viri.
Мило̀снӣк, m. der Liebhaber, amasius.
Мило̀сница, f. die Geliebte, amasia.
Мило̂ст, f. 1) die Gnade, gratia, favor:
„На милости Царе господине —
2) die Liebe, amor; Liebesgabe, munus:
„Нема лица без црвена винца,
„Ни радости без зелена венца,
„Ни милости без туђа јунака —
„Браћа сеју врло миловала,
„Сваку су јој милост доносила,
„Најпосље ноже оковане —
Мѝлостив, ва, во, } gnädig, barm-
Мѝлостиван, вна, но, } herzig, clemens. Боже милостиви ти помози (говоре ђекоји Срблљи кадгођ уздахну и зијевну).
Мѝлостиња, f. das Almosen, eleemosyna.
Мѝлош, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝлошева (Милешева и Миљешевка), f. намастир у Ерцеговини (чини ми се да је сад пуст). Колика је Милошева, да је пуна поскурица;
„Док начини цркву код Требиња
„Миљешевку на Ерцеговини —
Мѝлошта, m. cf. златоје.
Милу̂ка, f. Frauenname, nomen feminae.
Милу̂н, m. Mannsname, nomen viri.
Милу̂нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Милу̂тин, m. Mannsname, nomen viri.
Милу̂ш, m. Mannsname, nomen viri.
Миљ, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝља, f. 1) hyp. v. Миљана u. Милица.
Мѝљана, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝљацка, f. вода, што тече кроз Сарајево:
„Сарајево што си потавњело?
„Или те је куга поморила,
„Ил' Миљацка вода поплавила —

Мѝље, n. (cm.) das Lieb (was einem lieb ist), amor, deliciae:
„Oj ђевојко миље моје! —
Миљен, m. Mannsname, nomen viri.
Миљѐшêвка, f. (cm.) vide Милошева.
Мѝљка, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝљко, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝмо, vorbei, praeter.
Мѝмогрêд, im Vorbeigehen, obiter, in transitu.
Мѝмоићи (мимоићи), идем (и мимоиђем), v. pf. vorbeigehen, praetere.
Мимоићисе (мимоићисе), идемсе (и мимоиђемсе), v. r. pf. с ким, bei einander vorbeigehen ohne sich zu sehen, praetereo praeter amicum quin eum videam, aut ille me.
Мимо̀ћи, ођем, vide мимоићи.
Мѝндрос, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) узети кога на миндрос, durchbeuteln, excutio.
Мѝнле*, лета, n. Volk, gens: пасје минле! Седамдесет и седам минлета.
Мѝнђуше*, f. pl. die Ohrgehänge, inauris. cf. обоци.
Мѝнђушице, f. pl. dim. v. минђуше.
Мѝнеј, m. das Minäon (Μηναῖον) ein Kirchenbuch, menaeum.
Мѝнејскӣ, ка, ко, 1) н. п. слова, cyrillische Drucklettern, zum Unterschied von der Handschrift. 2) adv. wie gedruckt, ut in libris est impressum, z. B. пише.
Минŷт, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Minute, minutum. cf. час.
Мѝнути, нем, v. pf. 1) vorbeigehen, nicht treffen, praetervolo. Опремаосе човек (који се био скоро оженио) на војску, а жена увразила конац у иглу, да нешто зашије; но будући да није добро виђела, зато није могла одма да уврзе, него промашала мимо ушице иглене говорећи: „Мини га сабља, мини га пушка" као да муж рече да она њему врача; али он опази шта је, па рече: „Минуло је мене свако добро, кад сам ја тебе узео."
Мѝо, мила, ло, lieb, carus.
Мѝољ (Мијољ?) дан, ља дне, m. (Michaelis, festum Arch. Michaelis?) dies 29. Sept.
Мѝољштâк (Мијољштак), m. der den Erzengel Michael als Hauspatron verehrt, cliens Arch. Michaelis.
Мѝр, m. 1) der Friede, pax. 2) Friede, Ruhe, pax: сједи с миром (док ни је било с миром).
Мѝра, f. Frauenname, nomen feminae.
Мирâз*, m. die Erbschaft, hereditas: остало му од мираза.
Мѝран, рна, но. friedfertig, ruhig, quietus, mansuetus.
Мирâшчија*, m. der Erbe, heres.
Мѝрбожâње, n. das gegenseitige Küssen zu Weihnachten, exosculatio die Christi natalitio.
Мѝрбожатисе, амсе, v. r. impf. sich küssen (und den Frieden Gottes wünschen) zu Weihnachten, invicem se exosculari die natali Domini. cf. Божић.
Мѝрбожитисе, имсе, v. r. pf. sich küssen auf Weihnachten, exosculari se die natali Domini.
Мѝрен, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝрење, v. 1) das Beruhigen, Friedemachen, pacificatio. 2) das (angenehme) Riechen, odor.
Мѝрија*, f. die Abgabe, vectigal. cf. пореза, дација, данак.
Мирѝс, m. der Wohlgeruch, odor.
Мирѝсâвка, f. die Muskateller-Traube, Muskat-Traube, uva muscata. cf. тамјаника.
Мирѝсање, n. das Riechen, odor et odoratio.
Мирѝсати, ишем, v. impf. riechen, oleo et odoror.
Мѝрити, им, v. impf. 1) (мӣрим) beruhigen, paco. 2) (мѝрим) riechen, oleo: мири.
Мѝритисе, имсе, v. r. impf. Friede machen, de pace ago.
Мѝрјана, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝрко, m. Mannsname, nomen viri.
Мирно̀ћа, f. die Friedfertigkeit, mansuetudo.
Миро̀вâње, n. das Ruhigseyn, quies.
Миро̀вати, рујем, v. impf. ruhig seyn, sum quietus.
Мѝродâр, m. Mannsname, nomen viri.
Миро̀ђија, f. vide копар.
Миро̀сав, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝросава, f. Frauenname, nomen feminae.
Мѝроч, m. Berg (an der Donau), zwischen Пореч und Брза паланка.
Мѝрчета, m. Mannsname, nomen viri.
Мѝса, f. in dem Munde der griechischen Serbier (und Bosnier) eine lateinische Kirche, templum Latinorum. У Зворнику има једна зидина, која се зове Маџарска миса.
Мѝсао, сли, f. der Gedanke, cogitatio.
Мисѝр*, m. Aegypten, Aegyptus, terra Mizraim.
Мисѝрача, f. eine Art von Kürbis, cucurbitae genus.
Мисѝрка, f. vide будија.
Мисѝркиња, f. die Aegypterin, Aegyptia.

Мисирлија*, m. der Aegypter, Aegyptius.
Мисирскӣ, ка, ко, н. п. повјесмо, ägyptisch, aegyptiacus:
„Уз преслицу Мисирско повјесмо —
Мискал*, m. ein Goldgewicht, pondus:
„За брата би дала мискал злата —
Мислити, им, v. impf. denken, cogito.
Мистрија, f. die Kelle, Maurer-Kelle, trulla.
Мит, m. die Bestechung (das Geld), largitio: суди по миту; узима мит.
Мита, m. (Рес. и Срем.) vide Мито.
Митар, тра, m. vide Димитрије.
Мити, мијем, v. impf. den Kopf waschen, lavare caput.
Митисе, мијемсе, v. r. impf. seinen Kopf waschen (d. i. den ganzen), lavor caput.
Митити, им, v. impf. bestechen, pecunia corrumpo.
Мито, m. (Ерц.) hyp. v. Митар.
Митра, f. die Bischofsmütze, mitra episcopi.
Митра, f. Frauenname, nomen feminae.
Митрић, m. dim. v. Митар.
Митров дан, ва дне, m. das Fest des heil. Demetrius, festum S. Demetrii, die 26. Oct.:
„Митров данак ајдучки растанак.
Митровачкӣ, ка, ко, von Mitrowitz.
Митровица, f. 1) варош у Сријему. 2) варош у Косову.
Митровкиња, f. die Mitrowitzerin:
„Митровица крај Саве столица,
„На њој седи млада Митровкиња —
Митровчанин, m. ein Mitrowitzer.
Митровштак, m. der den heil. Demeter zum Hauspatron hat, Demetricola (?) cliens S. Demetrii.
Митрополија, f. die Metropolie (Residenz des Metropoliten), sedes metropolitani.
Митрополит, m. der Metropolit, metropolitanus.
Митрополитов, ва, во, des Metropoliten, metropolitani.
Митрополитскӣ, ка, ко, 1) Metropoliten, metropolitanorum. 2) adv. wie ein Metropolit, metropolitani more.
Мића, m. (Рес. и Срем.) vide Мићо.
Мића, m. Mannsname, nomen viri.
Мићан, m. Mannsname, nomen viri.
Мићење, n. das Bestechen, corruptio, largitio.
Мићиволдос, cf. толдос (само у оној загонетки).
Мићо, m. (Ерц.) hyp. v. Митар.
Мијур (мијур?), m. (Ерц.) die Blase, vesica.
Мицање, n. das Bewegen, motio.
Мицати, мичем, v. impf. bewegen, moveo.
Мицатисе, мичемсе, v. r. impf. sich bewegen, moveor.
Миће, f. pl. (österr. das Spannspiel)
Мицина, f. die Beule, tuber.
Миш, m. die Maus, mus.
Миша, m. (Рес. и Срем.) vide Мишо.
Мишар, m. 1) Dorf an der Save, eine Stunde weit von Шабац. 2) на Мишару (пољу), auf der Ebene von Mischar:
„Да разбијем табор на Мишару —
„Са Мишара пољa широкога —
„У Мишару пољу широкоме —
Мишарскӣ, ка, ко, н. п. поље; cf. Мишар.
Мишић, m. das Mäuschen, die junge Maus, musculus.
Мишица, f. 1) der Arm, brachium. 2) die Maus (das Weibchen), mus femina.
Мишјак, m. der Mäusekoth, muscerda, stercus murinum.
Мишјакиња, der Hühnerdarm, alsine media Linn.
Мишјӣ, шја, шје, Maus-, murinus.
Мишка, f. (у крајини Неготинској) der Arm, lacertus. cf. мишица.
Мишка, m. (Рес. и Срем.) vide Мишко.
Мишкаки, adj. indecl. mäusedreckfarben, coloris stercoris murini.
Мишко, m. (Ерц.) vide Мишо.
Мишљен, m. 1) Mannsname, nomen viri. 2) (ст.):
„Кроз Мишљен гору на воду —
Мишљење, n. das Denken, cogitatio.
Мишо, m. (Ерц.) hyp. v. Мијаило.
Мишоловка, f. 1) die Mausfalle, decipula. 2) der Mäusefalk (österr. Windwachel, krain. постовка), buteo.
Мишомор, m. das Mäusegift, Mäusepulver, venenum adversus mures, arsenicum.
Мјера, f. (Ерц.) 1) das Maß, mensura. 2) das Gewicht, pondus. Мјера вјера.
Мјера, f. hyp. v. мјерица.
Мјерење, n. (Ерц.) 1) das Messen, mensio. 2) das Wägen, pensio.
Мјерити, им, v. impf. (Ерц.) 1) messen, metior. 2) wägen, pendo.
Мјерица, (Ерц.) ein Gefäß (Korb) von Bast, corbis genus.
Мјеричица, f. dim. v. мјерица.
Мјесец, m. (Ерц.) 1) der Mond, luna. 2) der Monat, mensis.
Мјесечина, f. (Ерц.) 1) der Mondschein, fulgor lunae. 2) женско вријеме, das Monatliche, menstruum.
Мјесечнӣ, на, но, (Ерц.), monatlich, menstruus.
Мјестимице, (Ерц.) an Ort und Stelle, in loco ipso, in locum ipsum: знам

мјестимице (н. п. ђе је то); показао му мјестимице; одвео га мјестимице.

Мје̏сто, n. (Ерц.) 1) der Ort, Platz, 2) (у Ерц.) vide варош. 3) мјесто мене, Statt, Stelle, locus.

Мјеша̑ј, m. (Ерц.) vide мијешња.

Мјеша́ја, m. (Ерц.) der Mundbäcker, pistor domesticus.

Мје̏шаоница, f. (Ерц.) das Zimmer (der Ort), wo Brot bereitet wird, pistrina (?).

Мјеше̏тина, f. augm. v. мјешина.

Мјѐшина, f. (Ерц.) 1) der Balg, pellis. 2) der Schlauch, uter.

Мје̏шиница, f. dim. v. мјешина.

Мјешо̀вит (мје̏шовито), та, то, (Ерц.) gemischt, mixtus.

Мје̏шчић, m. dim. v. мије.

Мла̀ва, f. 1) nom. propr. eines Flußes in Serbien. 2) nom. propr. der Gegend an der Mlava.

Мла̀вити, им, v. impf. schlagen, verbero: млави га киша; млавити кога батином.

Млављење, n. das Schlagen, verberatio.

Мла̑д (comp. мла̀ђӣ), да, до, jung, juvenis.

Мла̑да, f. die Braut, sponsa (ein volles Jahr nach der Hochzeit noch).

Мла̑да̑ неђеља, f. die Neumondwoche, hebdomas interlunis.

Мла̀дачна крава, f. die Sommerkuh, vacca aestiva.

Мла̀деж, f. die Jugend, juventus, juvenes.

Мла̀деж, m. (једни говоре, као н. п. по Бачкој, ма̀деж), das Muttermal, naevus.

Мла̀ден, m. Mannsname, nomen viri.

Младе̑нци, наца, m. pl. 1) die Brautleute, junge Eheleute, sponsus et sponsa, juvenis maritus et marita. 2) das Fest der unschuldigen Kinder, dies festus occisorum ab Herode innocentium.

Мла̀дин, на, но, der Braut, sponsae.

Млади̏на, f. der Neumond, novilunium (ist mehr als die мијена, etwa das erste Viertel).

Мла̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich jung machen, juventutem affecto.

Млади̑ћ, m. der Jüngling, juvenis.

Мла̀дица, f. dim. v. млада.

Мла̀дица, f. 1) die Sprosse, der Sprößling, surculus. 2) eine Art Flußfisch, piscis genus.

Младова̑ње, n. der Brautstand, status sponsae.

Младо̀вати, дујем, impf. Braut seyn, sum sponsa.

Младо̀жења, m. der Bräutigam, sponsus.

Младо̀жењин, на, но, des Bräutigams, sponsi.

Младо̀жењскӣ, ка, ко, 1) Bräutigams-, sponsorum, nuptialis. 2) adv. wie ein Bräutigam, more sponsi.

Младо̀лик, ка, ко, jungen Gesichtes, faciei juvenescentis.

Младо̑ст, f. die Jugend, das Jugendalter, juventus, aetas juvenilis.

Мла̑ђ, m. junger Weinberg, vinea recens, cf. са̑д.

Мла̀ђан, на, но, dim. v. млад:

„Не ударите млађано Бугарче —

Мла̀ђен, m. (Ерц.) vide Младен.

Мла̀ђење, die Affectation, jung seyn zu wollen, affectatio juventutis.

Мла̑з, m. (soviel auf einmahl hervorschießt, wenn man melkt, daher) три млаза крви ударише из њега, mulctus (?).

Мла̀к (comp. мла̀чӣ), ка, ко, lau, tepidus.

Млата̑ње, n. das Umherschlagen, jactatio e. g. caudae.

Мла̀тати, ам, v. impf. herumschlagen, jacto: млата руком, као кобила репом, von einem der ungeschickt Kreuz schlägt.

Мла̀тити, им, v. impf. 1) dreschen, trituro. 2) н. п. јабуке, крушке, орае, herabbeuteln (батином), decutio poma ex arbore. 3) dreschen, i. e. schlagen, contundo.

Мла̀тишума, m. пјевају и приповиједају, да је, прије 100 година, некакав Њемачки ђенерао Станиша Млатишума (или у пјесмама Обор-Млатишума, и Млатишума обор-ђенерао) узео од Турака Нови пазар, и у њему сједио читаву зиму; и да су с њим (кад се вратио натраг) дошле Цимироте у Сријем (са својим кнезом — или кнежевим сином, а кнез је умръо у путу — Илијом Радоњићем. Тај се Илија Радоњић вратио опет натраг, и онамо се тукао с Турцима):

„А Станиша Обор-Млатишума,
„Он отиде шер' Новом пазару
„Те растави Босну од Стамбола—
„Млатишума обор-ђенерале!
„Шта ти радиш усред земље Турске?
„Бабури нам на Беч ударише —
(кад га је звао ћесар натраг).

Мла̀тнути, нем, v. pf. einen Schlag versetzen, percutio.

Мла̀ћеница, f. сир, што се гради од тропа, што остане од скорупа кад се препира. Од таковога сира начине жене као колачиће, па спремају чобанима за ужину.

Мла́ћење, n. 1) das Dreschen, trituratio. 2) das Herabschlagen, decussio. 3) das Dreschen, (Schlagen), contusio.
Мла́чење, n. das Laumachen, calefactio modica.
Млачи́на, f. die Lauheit, tepiditas.
Мла́чити, им, v. impf. lau machen, tepidum reddo.
Млека̑р, m. (Рес. и Срем.) vide мљекар.
Мле́ко, n. (Рес. и Срем.) vide млијеко.
Мле̏так, тка, m. (ст.) vide Млеци.
„У нашему Млетку бијеломе —
„У бијелу Млетку Латинскоме —
Мле̏тачкӣ, ка, ко, 1) venetianisch, venetus. 2) adv. venetianisch, more Veneto.
Мле̏тачкиња, f. die Venetianerin, Veneta.
Мле̏ћак, ћка, ко, н. п. чоа, schwach anzufühlen, debilis (de panno)
Мле̏ци, Млетака, m. pl. Venedig, Venetiae.
Мле̏чан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide млијечан.
Мле̏чанин, m. der Venetianer, Venetus.
Млеча̑р, m. (Рес. и Срем.) vide мљечар.
Мле́чац, чца, m. (Рес. и Срем.) vide млијечац.
Мле̏чика, f. (Рес. и Срем.) vide мљечика.
Мле̏чница, f. (Рес. и Срем.) vide млијечница.
Мли̏во, n. (у Ерц.) vide брашно: сатрЪо га у мливо.
Млије̏ко, n. (Ерц.) die Milch, lac.
Млӣјечан, чна, но, н. п. крава, milchreich, dives lacte.
Млије̏чац, чца, m. Fischmilch, lac piscis.
Млије̏чница, f. (Ерц.) eine Art eßbaren Schwamms (Milchschwamm, Pfefferschwamm).
Мли̏н, m. vide воденица.
Млина̑р, m. vide воденичар:
За млинара не би ни динара —
Мли̏м, ниш; млидија, (Ерц.) meinen, opinor (cf. мислити):
„Млидијаше у њему је благо —
„Јер Босанци Турци млидијау —
Мли̏тав, ва, во, човек, lau, ohne Kraft und Munterkeit, segnis.
Мли̏тоња, m. ein млитав човек.
Мно̀гӣ, га, го, mancher, complures.
Мно̀го (comp. вӣше̑), viel, multo.
Многознали́ца, f. der Vielwisser, multiscius.
Многознао, нала, ло, vielwisserisch, multiscius: ти многознали!
Мно̀жење, n. das Vermehren, Häufen, incrementum.
Множи́на, f. die Menge, multitudo (als Gegensatz von малина)
Мно̀жити, им, v. impf. vermehren, augeo.
Мно̀житисе, имсе, v. r. impf. sich vermehren, augeri, succresco.
Мнози́на, f. vide множина.
Мно̀штво, n. die Menge, multitudo.
Мље̏зинац, нца, m. der Letztgeborne, filius postremus.
Мље̏зиница, f. die Letztgeborne, filia postrema.
Мљека̑р (мљечар?) m. (Ерц.) зграда, ђе се ражљева млијеко, die Milchkammer.
Мљескѐње, das Schnalzen mit den Lippen (wie die Schweine beim Fressen), sonitus manducantis porci.
Мље̏скати, мљештем, v. impf. mit den Lippen schnalzen, beim Essen, mando cum sonitu.
Мље̏ти, мељем, v. impf. mahlen, molo.
Мљеча̑р, m. (Ерц.) 1) der Milchhändler, lactarius. 2) das Milchmaul, amans lactis. cf. мљекар.
Мље̏чика, f. (Ерц.) die Wolfsmilch, euphorbia Linn.
Мо́ба, f. код Срба је обичај, да иду љети, у неке свеце, кад не смију себи радити, газдама на мобу, т. ј. без плате, само за јело и за пиће. Највише иду на мобу те жању (ријетко косе, копају кукурузе, купе сијено или шљиве — кашто се и преде на мобу —): зато се жетелачке пјесме зову и мобарске пјесме. На мобу највише иду млади момци, ђевојке и младе, и свако се обуче и накити, као на васкрсеније, или на цвијети, кад иде цркви или намастиру, па цијели дан жањући пјевају, чепајусе, шалесе и веселесе, а послије вечере играју и пјевају до неко доба ноћи. На неким мјестима (као у Сријему) кад дожању њиву па пођу кући на вечеру, онда ђевојке начине од марама барјаке, па онако с барјацима иду пјевајући, као какви сватови или војници; кад дођу пред кућу, онда пободу барјаке у земљу. Моба се обично купи на мрску, и домаћин треба да је частити као кад слави крсно име (зато свагда и зову газде на мобу: зашто сиромаси не мају чим да часте). На мобу дођу и пријатељи из други села, и сваки доведе са собом по неколико момчади, ђевојака и мла̂ди. На мобу се отимају које ће ноћи.

„Жетву жела моба Тодорова —
„На крај, на крај моја силна мобо—
„Ђула кадуна мобу сакупила —

Мобар, m. der auf der моба arbeitet, operis adjutor gratuitus.

Мобарица, f. die Arbeiterinn auf der моба, adjutrix gratuita:
„Мобарице моје другарице!
„Удрите га колом и дилчеком —

Мобарскӣ, ка, ко, 1) н. п. пјесме, cf. моба. 2) adv. wie ein мобар, ut мобар.

Мо̏гу, (можеш и мореш, може и море, можемо и моремо, можете и морете, могу̑) ich kann, possum.

Могу̑ћ, ћа, ће, } möglich, possibilis.
Могу̑ћан, ћна, но, }

Модар, дра, ро, blau, lividus.

Модрина, f. die Bläue, das Blau livor.

Мо̀дритисе, имсе, v. impf. blau seyn, liveo.

Мо̀дрица, f. der blaue Fleck, livor.

Можда̑нак, m. онај клин, што држи наплатке један за други.

Мождина, f. (augm. v. мозак) мозак из костију, das Knochenmark, medulla ossis.

Мо̏зак (и мо̀зак), мо̀зга, m. das Hirn, cerebrum.

Мо̏ј, мо̀ја, мо̀је, 1) mein, meus. 2) scherzhaft als Gegentheil von немој:
А. Немој
Б. Мој, Бога ми.

Мо̏ја, m. (Рес. и Срем.) vide Мојо.

Моја̀сил, m. Art Aussatzes, leprae genus.

Моје̑ње, n. das Behaupten daß etwas mein ist, arrogatio.

Мо̀јити, им, v. impf. sagen daß einer (etwas) mein ist, meum dico esse; daher das Zweideutige: ја га и својим и мојим, (а он се одриче).

Мо̏јо, m. (Ерц.) hyp. v. Мојсило.

Мо̏јсило, m. Moses, Moses.

Мо̏јсил, m. Moses (in den Volkserzählungen vom Цар Мојсил), Moyses.

Мо̀кар, кра, ро, naß, udus, madidus.

Мо̀краћа, f. (in anständiger Rede) der Urin, urina.

Мокре̑ње, n. 1) das Netzen, madefactio.

Мокри̏на, f. die Näße, mador, udor.

Мо̀крити, им, v. impf. 1) netzen, madefacio. 2) harnen, mejo.

Мо̀критисе, имсе, v. r. impf. harnen, lotium reddo.

Мо̀леније, n. (ст.) das Beten, Flehen, preces ad Deum: прими Господе Боже моје мало моленије за велико име твоје (кад се моле Богу).

Мо̀лер, m. der Maler, pictor.

Мо̀леров, ва, во, des Malers, pictoris.

Мо̀леровица, f. die Malerin, Malersfrau, uxor pictoris.

Мо̀лерскӣ, ка, ко, 1) Maler=, pictorum. 2) adv. wie ein Maler=, more pictoris.

Мо̀либо̑г, m. (komisch, in der Anekdote von der Türkin, die den serbischen Mönch so bezeichnet statt богомољац).

Молитва, f. 1) das Gebet, preces. Код Срба кад се које разболи, слабо траже љекара, него попа или калуђера да му чати молитву малу или велику: мала се молитва чати од главе, од грознице и од други којекакви мали болести; а велика кад човек није при себи, него го бунца и плашисе. Мала је молитва до скора била у Србији за марјаш, а велика за грош, а сад ваља да су и оне поскупиле. 2) ићи на молитву, sich vorsegnen lassen (von den Wöchnerinnen nach 40 Tagen), purificor.

Мо̀литвена̑ чаша, f. Кад сватови дођу ђевојачкој кући и сједу за сто, онда (по обичају) отац ђевојачки донесе нову чашу, те из ње пију у здравље. Потом ту чашу спреме уз ђевојку и на вјенчању запоје из ње вином момка и ђевојку, и то се зове молитвена чаша. Послије вјенчања млада остави молитвену чашу, и чува је (спомена ради) до смрти:
„Те узима чашу молитвену, —

Мо̀лити, им, v. impf. кога bitten, rogo.

Мо̀литисе, имсе, v. r. impf. коме, bitten, rogo; Богу, beten, precor. Срби се обично моле Богу трипут на дан: у јутру кад устану, у вече кад оће да вечерају, и послије вечере кад оће да спавају. У јутру се моле Богу кад које устане, послије вечере кад које доспије да спава, а пред вечеру сви се моле заједно: мушкарци (пошто се умију: зашто се обично свагда пред јело умивају по рукама, а по варошима и послије јела, као и Турци) стану напријед, а жене и ђеца за њима; и ниједно не смије престати ни сјести, док старјешина не сврши. Они се не моле Богу једнако, него што које зна оно и говори (шапћући; само старјешина може говорити мало по боље, да се чује), и што жели оно и иште (н п. ја сам слушао ђе се моја мати моли Богу за мене и за мог брата, да јој будемо живи и здрави и срећни. Тако сестра, ако

је опремила брата на војску, моли се Богу да јој здраво дође и т. д.); млоги овако почињу: „Да се са страом помолимо и поклонимо Господу Богу и Богородици, благоме Ристу и часноме крсту" Уочи неђеље, и у очи велики празника, запале воштану свијећу и прилијепе за зид, па узме старјешина ватре и тамљана, те окади најприје свијећу (и икону ако имају), потом се окаде сви редом, и молесе Богу према свијећи.

Осим тога Србљин има обичај рећи: Боже помози и прекрститисе: кад сједе за трпезу да једе; кад оће да устане иза трпезе (но тадај каже: Бог да поможе и да наспори); кад оће да се напије ракије или вина; кад оће да леже спавати; кад оће да узјаше на коња и кад кине; кад што почиње радити, онда само рече: Боже помози, а не крстисе; тако и кад оће да се напије воде; кад зијевне и кад уздане онда рече: Боже милостиви ти помози, или жива Богородице ти помози; а кад уговара што да ради, или да иде куда, онда рече: ако Бог да, или ако Бог да здравље. и т. д.

Моловâње, n. das Malen, pictio.

Моловати, лујем, v. impf. malen, pingo.

Мољац, љца, die Motte, Schabe, tinea.

Мољѐње, n. 1) das Bitten, rogatus. 2) das Beten, precatio.

Мòма, f. (ст.) vide ђевојка. Удаласе мома да је није дома;

„Ајде мома да идемо дома —

Im Bulgarischen überhaupt statt ђевојка. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мòмак, мка, m. 1) der Jüngling-, Bursche, juvenis. 2) der Knappe, Knecht, puer, miles: кумовски момак; Кара Ђорђијни момци.

Мòмачкӣ, ка, ко, 1) Jünglings-, juvenilis. 2) Burschen-, Knappen-, puerorum. 3) adv. wie ein момак, more juvenis, pueri.

Момàштво, n. der Burschenstand, famulatus, militia.

Момӣр, m. Mannsname, nomen viri.

Мòмков, ва, во, des момак, juvenis.

Момковâње, n. der Jünglingsstand, adolescentia, status juvenilis.

Момковати, кујем, v. impf. ein момак seyn, sum juvenis, puer, miles.

Момчӣд, f. (coll.) ⎱ die Burschen pu-
Момчàдија, f. (coll.) ⎰ eri, juvenes.

Мòмче, ета, n. das Bürschlein, adolescentulus.

Момчѐкања, f. augm. v. момак.

Мòмчило, Mannsname, nomen viri.

Мòмчина, f. vide момчекања.

Мòмчић, m. dim. v. момак.

Мòр *, adj. indecl., dunkelblau, fusco-coeruleus:

„Који носи мор доламу —

„Мор доламу на грбава леђа —

Мòра, f. авет, што притискује људе ноћу у спавању, der Alp, ephialtes, incubus.

Мòрава, f. 1) вода, што тече кроз Србију, и утјече у Дунаво код Кулича ниже Смедерева. 2) die Ungegend der Morawa. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мòравица, f. dim. v. Морава 3.

Морáвци, ваца, m. pl. намастир у Србији:

„Моравцима цркви допадоше

„И ту аци Ђеру погубише —

Мòрање, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Muß, necessitas: ако не ће сам (од своје воље), а он ће под морање (у Србији би казали: оће ако му се и не ће).

Мòраст, та, то. vide мор.

Мòрати, ам, v. impf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. а у Србији, у Босни и у Ерц. говорисе (мјесто мора) ваља, треба, и. п. ваља ми ићи (треба ићи); треба да буде и т. д.) müssen, oportet me —, cogor.

Морâч, m. eine petersilähnliche Pflanze, herbae genus. Schierling, Cicuta.

Мòрача, f. 1) ријека у Ерцеговини. 2) намастир (у Ерцеговини).

Мòре, n. das Meer, mare.

Мòре! interj. С овом се ријечи показује као неко старјешинство (као мало мање него с а б р е!). Кад рече раван равноме м о р е! онда ђекоји (особито ђеца и момчад) одговори: „Море ти до кољена, а говна до ушију." А кад рече млађи старијему м о р е! онда онај пита: „Ко је твој море?" па оће онога шаком за врат.

„Море Марко! не ори друмова.

„Море Турци! не газ'те орања —

Морѐкâње, n. das море-sagen, usurpatio vocabuli море.

Морѐкатисе, амсе, v. r. impf. море-sagen.

Морѐње, n. 1) das Tödten, trucidatio. 2) das Ermüden, defatigatio.

Мòрим, море, cf. могу.

Мòрија, f. (ст.) vide куга:

„Кад морија Мостар поморила —

Mòрити, им, v. impf. 1) tödten, interimo. 2) ermüden, fatigo.
Мориш, m. die Marosch, Marisus.
Mòрскӣ, ка, ко, Meer=, See=, marinus.
Mòруна, f. der Hausen, acipenser huso Linn.
Mòруница, f. dim. v. моруна.
Mòрућӣ, ња, ње, Hausen=, husonis.
Москôв, m. der Russe (Moskowiter), Russus.
Москòвија, f. vide Московска:
„Полећела два врана гаврана
„Од Озије преко Московије —
Москòвити, им, v. impf russisiren, facio esse Russum.
Москòвитисе, имсе, v. r. impf. russisiren, russizo.
Москòвљев, ва, во, des Москов, russi.
Москòвљêње, n. das Russisiren.
Mòсковскâ, f. Rußland, Russia.
Mòсковскӣ, ка, ко, 1) russisch, russicus. 2) adv. russisch, more russico.
Мôст, m. die Brücke, pons.
Мостâр, m. Stadt in der Herzegowina.
Мостáранин, m. } човек из Мостара.
Мостáрац, рца, m. }
„Мостаране до мора јунаке —
„На Мостарце до мора јунаке —
Мостáрлија*, m. vide мостарац.
Мостâрскӣ, ки, ка, Mostarer.
Мосу̑р, m. велика цијев древена, што жене на њу мотају пређу (кад оће да снују)
Мосу̑рић, m. dim. v. мосур.
Мотâње, n. das Haspeln, ductio filorum in rhombum.
Mòтати, ам, v. impf. haspeln, duco fila in rhombum.
Mòтика, f. die Hacke, Haue, ligo.
Mòтиква, f. die Auflösung des Räthsels, мотика und тиква auf einmal zu sagen ·
А. Реци ми у један пут тиква и мотика.
Б. Мотиква.
Mòтичица, f. dim. v. мотика.
Mòтичнӣ, на, но, н. п. уши, држалица, der Haue, ligonis.
Mòтка, f. die Stange, pertica.
Мотòвило, n. 1) der Haspel, die Weife, rhombus. 2) мотовило пређе.
Мотòвилоца, n. dim. v. мотовило.
Мотрêње, n. die Aufsicht, das Sehen auf etwas, inspectio.
Mòтрити, им, v. impf. zusehen, intueor.
Мôћ, f. die Kraft, vires.
Mòћан, ћна, но, kräftig, stark, fortis.
Mòћи, могу, vermögen, können, possum. cf. могу.

Мочâр, f. die Nässe vom Regen, udor.
Мочâран, рна, но, н. п. вријеме, naß, udus a pluviis.
Mòчило, n. вир, ђе се кисели кућеља и лан, die tiefere Stelle eines Baches, um Flachs darin zu rösten, locus fluminis ad macerandum linum.
Mòчионица, f. неколико ручица кућеље, или лана, што се свеже заједно (као сноп) кад се меће у мочило, ein Bund Flachs zum Rösten, fasciculus lini macerandi: мокар као мочионица.
Mòчица, f. dim. v. мошка.
Mòшње, f. pl. der Hodensack, scrotum.
Mòшњице, f. pl. dim. v. мошње.
Моштàница, f. 1) vide брвина. 2) намастир негђе у Босни (може бити да је сад и пуст):
„Моштаницу у Крајини љутој —
Mòшти, f. pl. die Reliquien (Gebeine) der Heiligen, sanctorum reliquiae (ossa).
Мрâв, m. die Ameise, formica.
Мрàвак, вка, m. hyp. v. мрав.
Мрàвињак, m. der Ameisenhaufe, acervus formicinus.
Мрàвињӣ, ња, ње, Ameisen=, formicae.
Мрàвић, m. dim. v. мрав.
Мражêње, n. das Verfeinden, inimicitiarum susceptio, aut excitatio.
Мрàжња, f. die Verfeindung, inimicitiae susceptae, aut excitatae.
Мрàз, m. der Frost, gelu. (Како му то каза, или како га виђе) паде му мраз на образ.
Мрàзити, им, v. impf. verfeinden, inimicum reddo.
Мрàзитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich mit jemand verfeinden, cum aliquo inimicitias suscipio.
Мразòвит, та, то, н. п. зима, kalt, frigidus, z. B. Winter
Мрâк, m. die Finsterniß, tenebrae.
Мрàка, f. die kleinste Menge, drachma (?): нема ни мраке.
Мрамôр, m. der Marmor, marmor.
Мрамôрје, n· (coll.) Marmorwerk, marmora:
„Седлом биле о јаворје,
„А копитом о мраморје —
Мрàсав, ва, во, masig im Gesichte.
Мрàсе, f. pl. Masen, maculae, verrucae.
Мрàчак, чка, m. hyp. v. мрак.
Мрâчан, чна, но, finster, obscurus.
Мрàчење, n. das Finsterwerden, obscuratio.
Мрàчитисе, чисе, v. impf. finster werden, obscuror, tenebrae ingruunt.
Мрва, f. 1) ein Brosamen, micula. 2) нема ни мрве, ne mica quidem, kein Brosamen! (auch keinen Tropfen).
Мрвити, им, v. impf. bröseln, frio.

Мрвица, f. dim. v. мрва. Ко не кути мрвице, не ће стећи пунице.

Мрвичку, vide мрвке.

Мр̀вке̑, ein kleinwenig, pauxillum.

Мрвљѐње, n. das Bröseln, friatio.

Мр̀вчице̑, dim. v. мрвке.

Мр̀годитисе, димсе, v. r. impf. fr. ein finsteres Gesicht machen, obscuro vultum.

Мр̀гођѐње, n. das Finstersehen, vultus obscurus.

Мрда̑ње, n. vide врдање.

Мр̀дати, ам, vide врдати.

Мр̀днути, нем, vide врднути.

Мр̀ђен, m. Mannsname, nomen viri.

Мрѐжа, f. das Netz, rete.

Мрѐжица, f. dim. das Netzchen, reticulum.

Мрѐна, f. 1) eine Art kleinen Fisches, pisciculi genus. 2) Frauenname, nomen feminae.

Мрѐница, f. dim. v. мрена.

Мре̑ст, f. (Рес. и Срем.) vide мријест.

Мрѐститисе, стисе, (Рес. и Срем.) vide мријеститисе.

Мрѐти, ем, мръо, (Рес. и Срем.) vide мријети.

Мрѐшћење, n. (Рес. и Срем.) vide мријешћење.

Мр̀жење, n. das Hassen, odium.

Мр̀жња, f. der Haß, odium.

Мр̀зак (comp. мр̀жи̑), ска, ко, zuwider, molestus.

Мр̀зити, зим, v. impf. 1) на кога, einen hassen, odi. 2) што ме мрзи, das ist mir zuwider. Мрзи га као слијепца пара.

Мри̏јест, f. (Ерц.) der Rogen von kleinen Fischen, ova pisciculorum. cf. икра.

Мријѐститисе, стисе, v. r. impf. (Ерц.) sich begatten, coeo (von Hühnern, Enten).

Мријѐти, рем, мръо, v. impf. (Ерц.) sterben, morior.

Мријѐшћење, n. (Ерц.) das Begatten (der Hühner), coitus.

Мр̑к, m. das Begatten der Schafe, coitus ovium. Нема мрка без дебела брка.

Мр̑к (comp. мр̀чи̑), ка, ко, schwarz, ater. cf. црн.

Мр̀кање, n. das Begatten der Schafe, coitus ovium.

Мр̀катисе, мрчесе, v. r. impf. m. j. овца, sich begatten, coeo.

Мр̀ква, f. die gelbe Rübe, Möhrrübe, daucus Linn.

Мр̀кли̑, ла, ло, schwarz, ater: мркли мрак.

Мрко̑в, m. der Rappe, equus ater. vide вранац.

Мркѐвљев, ва, во, des Rappen, equi atri.

Мр̀коласт, та, то, schwärzlich, nigellus, subniger.

Мр̀коња, m. der schwarze Ochs, bos ater.

Мр̀коњин, на, но, des schwarzen Ochsen, bovis atri.

Мр̀куља, f. eine schwarze Kuh, vacca nigra.

Мр̀куљин, на, но, der schwarzen Kuh, vaccae atrae.

Мр̀куша, schwarze Stute, equa nigra.

Мр̀кушин, на, но, der schwarzen Stute, equae atrae.

Мр̀кша, m. Mannsname, nomen viri.

Мр̀љање, n. das Durchstreichen, deletio, scripti inductio.

Мр̀љати, ам, v. impf. durchstreichen, deleo scriptum.

Мрмла̑ње (мрмљање), n. das Murmeln, murmuratio, mussitatio.

Мр̀млати (мрмљати), ам, v. impf. murmeln, mussito.

Мрнца̑ње, n. das unverständliche Plappern (z. B. des stammelnden Kindes, des Sprachfremden), blateratio.

Мр̀нцати, ам, v. impf. unverständlich daherplappern, blatero.

Мр̑с, m. Fleischspeise (im Gegensatz der Fastenspeise), cibus carnarius (?).

Мр̀сак, ска, m. ein Fleischtag, dies carnarius (?).

Мр̀сан, сна, но, н. п. лонац, јело, zu Fleischspeisen gehörig, carnarius.

Мр̀сипѐтка, f. und m. der am Freitage Fleisch ißt, qui die veneris non abstinet a carnibus.

Мр̀сити, сим, v. impf. 1) Fleischspeisen essen, vescor carnibus. 2) козе, овце, ihm Salz zu lecken geben, dare sal lambendum. 3) конце, Zwirn verwickeln, verwirren, perturbo.

Мр̀ситисе, симсе, v. r. impf. Fleisch essen, vesci carnibus.

Мр̀сни̑, на, но, н. п. дан, Fleischtag (im Gegensatz von Fasttag), dies crassa (?).

Мр̑т, cf. трт мрт.

Мр̀тав, тва, во, todt, mortuus.

Мр̀тац, мрца, m. der Todte, die Leiche, funus.

Мр̀тачки̑, ка, ко, vide мртвачки.

Мртва̑ кост, f. eine Verhärtung unter der Haut.

Мр̀твац, m. vide мртац.

Мр̀твачки̑, ка, ко, 1) Leichen-, Todten-, funebris. 2) adv. wie eine Leiche, ut funus.

Мр̀твило, n. die Schlaffsucht, lethargus.

Мр̀твоњу̀ало, m. ein schlaffer Mensch, ohne Kraft und Leben, socors.

Мрцин, на, но, von verrecktem Vieh, morticinus.
Мрцина, f. das Aas, cadaver.
Мрцинити, им, v. impf. zum Aase machen, reddo cadaver.
Мрцинитисе, имсе, v. r. impf. zum Aase werden, fieri cadaver.
Мрчање, n. 1) ein kleines Kopfweh, dolor capitis. 2) das Uebel-zu-sprechen-seyn auf wen, der Groll, simultas.
Мрчати, чим, v. impf. 1) мрчи ми глава, mein Kopf ist nicht ganz wohl. 2) мрчи на њега, er ist übel auf ihn zu sprechen, succenset illi.
Мрчење, n. das Schwärzen, denigratio.
Мрчити, им, v. impf. schwärzen, nigrum reddo. Или куј, ил' не мрчи гаћа.
Мрша, f. die Magerkeit, macies.
Мрша, f. die Magere, macra.
Мрша, m. (Рес. и Срем.) vide мршо.
Мршав, ва, во, mager, macer.
Мршавити, им, vide мршати.
Мршављење, n. vide мршање.
Мршање, n. das Abmagern, macies.
Мршати, ам, v. impf. mager werden, macesco.
Мршење, n. 1) das Fleischessen, esus carnium. 2) das Verwirren (von Garn), intricatio.
Мршо, m. (Ерц.) ein magerer Mensch, macer.
Мршталица, f. der Knorpel, cartilago.
Мрштење, n. das Runzeln der Stirne.
Мрштитисе, имсе, v r. impf. die Stirne runzeln, frontem corrigo.
Муа, f. die Fliege, musca.
Муамед, m. Mohammed, Mohammedus.
Муамедлија, f. das Buch von Mohammed, liber de Muhammedo. Муамедлија је написана Русијским језиком, и налазисе по намастирима у Србији и у Сријему.
Муамедов, ва, во, Muhammeds, Mohammedis.
Муамедовац, вца, m. der Mohammedaner, Mohammedanus.
Муанат, та, то, н. п. од зиме, од врућине, zu empfindlich (gegen Kälte, Hitze), impatiens frigoris, caloris.
Муање, n. das Stutzig seyn, obstinatio.
Муар, f. panicum viride.
Муариште, n. Acker, wo einst муар gebaut war, ager olim panico viridi consitus.
Муасера *, f. die Blokade, Belagerung, obsessio.
Муатисе, амсе, v. r. impf. stutzen, stutzig seyn, contumax sum.
Мува, f. vide муа.
Мудар, дра, ро, weise, sapiens.
Мударац, рца, m. der Weise, Philosoph, sapiens.
Мудат, та, то, 1) mit Hoden versehen, testiculatus. 2) wohlbehodet, bene testiculatus.
Мудача, f. vide јајара.
Мудашце, цета, m. dim. v. мудо.
Мудо, n. die Hode, testiculus.
Мудрање, n. das Weiserwerden, incrementum sapientiae.
Мудрати, ам, v. impf. weiser werden, incipio sapere: мудра дијете.
Мудрина, f. die Weisheit, sapientia.
Мудрица, f. ein gescheiter Kopf, callidus.
Мудровање, n. die Affectation der Weisheit, affectatio sapientiae.
Мудровати, рујем, v. impf. den Weisen spielen, sapio, affecto sapientiam: шта ти мудрујеш, sagen die Gesellen zu dem, der nicht mitmachen will.
Мудрост, f. vide мудрина.
Мудрота, f. (cm.) vide мудрина:
„О твојој лепој лепоти,
„О твојој мудрој мудроти —
Муж, m. der Ehemann, maritus.
Мужевљи, ља, ље, des Ehemanns, mariti.
Мужјак, m. das Männchen (bei den Vögeln), mas avium.
Музара, f. m. j. крава, овца, коза, Melk-, mulctraria.
Музење, n. das Melken, mulctus, mulsura.
Музлица, f. die Melkgelte, mulctra.
Музовна крава, f. cf. музара.
Мујезин *, m. der Rufer zum Gebet (bei den Türken)
Мук, m. (cm.) das Verstummen, silentium:
„Мучи вило, муком се замукла —
Мука, f. 1) die Pein, cruciatus. 2) муке, die Folter, quaestio, equuleus: ударили (или метнули) га на муке.
Мукадем * појас, m. Art vornehmen Gürtels, cinguli (zonae) genus:
„Па припаса мукадем појаса —
Мукает *, adj. indecl. aufmerksam, attentus: буди мукает, не ћеш ли га ђе виђети, gib acht, ob —; чему си ти мукает? was suchst du, begehrst du? cf. назор.
Муктаџија *, m. vide бадаваџија.
Мукте *, vide бадава.
Мула *, m. 1) der Mollah, doctus Turcarum, judex. 2) Сарајевски, die oberste Regierungsperson judex.
Мулалук *, m das Gebiet des Mollah von Sarajewo, provincia mollae:
„По Зворнику и по Мулалуку —
Мулин, на, но, des Mollah, mollae.
Мулиница, f. die Frau des Mollah, mollae uxor.
Мулије, f. pl. у аљине око џепова.

Му̏љало, n. die Stange, um die Trauben im Bottich zu zerstampfen, pertica uvis contundendis.

Му̏љање, n. das Stampfen der Trauben, tunsio uvarum.

Му̏љати, ам, v. impf. н. п. грожђе, Trauben stampfen, contundo, contero uvas.

Му̏маказе*, f. pl. die Lichtscheere, Lichtputze, Lichtschnäuze, emunctorium.

Мумла̑ње (мумљање), n. vide мрмлање.

Му̏млати (мумљати), ам, vide мрмљати.

Муна́ра*, f. das Minaret, turricula templi turcici:

„А мунаре попаст' паучина —

Му̏нути, нем, v. pf. hineinschießen (ins Haus), irruo, feror.

Му̏ња, f. der Blitz, fulgor.

Му̏р*, m. vide печат.

Мура́села*, f. der Vorladebrief, evocatoriae judicis.

Му̏рваст, та, то, } olivenfarbig, co-
Му̏рговаст, та, то, } loris amurcarii?

Му̏рдар*, liederlich, unreinlich, dissolutus, negligens.

Муре̏ћеп*, m. Tinte (in fester Gestalt, wie Tischlerleim), atramentum. 2) Frucht einer Pflanze, womit die Frauen die Stickerey zeichnen, atramenti genus aliud.

Мурле̏нсати, леншем, v. pf. u. impf. vide запечатити, печатити:

„Кудуз пише Путник мурленше —

Му̏ру, cf. шуру муру.

Мусеве̏да*, f. vide бједа.

Мусеве̏дити, им, vide бједити.

Мусеве̏џија*, m. der Verläumder, calumniator.

Мусе̏лим*, m. der Musselim (Art türkischen Oberprofosen), praetoris turcici genus.

Мусе̏лимов, ва, во, des Musselim, musselimi.

Мусе̏лимовац, вца, m. einer von des Musselims Leuten, homo musselimi.

Мусе̏лимскӣ, ка, ко, Musselim-, musselimicus.

Мусло̏ман*, m. der Muselmann, muselmanus (orthodoxus).

„На Бошњаке Турке мусломане —

Му̏ст, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Most, mustum, cf. шира.

Муста̑ћ, m. vide брк.

Му̏сти, музем, v. impf. melken, mulgeo.

Му̏тав, ва, во, vide муцав.

Мута́вџија*, m. der Verarbeiter von Ziegenwolle, qui e lana caprina ephippia, saccos cet. conficit.

Му̏тан, тна, тно, trüb, turbidus.

Му̏теж, m. das Trübe, aqua turbida.

Му̏тити, им, v. impf. 1) trüben, turbo. 2) verwirren, turbo.

Му̏титисе, имсе, v. r. impf. sich umhertreiben, circumcurso.

Му̏тлак*, vide јамачно, заиста.

Мутља̑г, m. vide мутеж.

Мутља̑ње, n. vide мућење.

Му̏тљати, ам, v. impf. vide мутити.

Му̏тљатисе, амсе, v. r. impf. vide мутитисе.

Му̏тница, f. рijека у Параћинској нахији.

Му̏тња, f. das Umhertreiben, vagatio.

Му̏ћак, ћка, m. ein unbefruchtetes Ey, ovum sterile.

Му̏ћење, n. das Trüben, turbatio.

Мућка̑ње, n. das Schütteln (einer dunkeln Flasche), um zu sehen ob sie leer ist, periculum vasis, an sit plenum nence.

Му̏ћкати, ам, v. impf. schütteln, agito.

Му̏ћнути, нем, v. pf. einmal schütteln, quatio.

Мућу̑рла, m. (noch mehr als будала) Tölpel, stolidus.

Му̏фтија*, m. der Mufti, summus doctor:

„И муфтије наше књижевнике —

Му̏ц, 1) што куц то муц, was einkommt, wird auch gleich verzehrt. 2) cf. туц муц.

Му̏ца, f. die Stotterin, femina balba.

Му̏ца, m. (Рес. и Срем.) vide муцо.

Му̏цав, ва, во, stotternd, balbus.

Муца̑ње, n. das Stottern, balbutitio.

Му̏цати, ам, v. impf. stottern, balbutio.

Му̏цо, m. (Ерц.) der Stotterer, balbus.

Му̏чан, чна, но, peinlich, schwer, gravis.

Му̏чање, n. das Schweigen, silentium.

Му̏чати, чим, v. impf. schweigen, sileo.

Му̏ченӣк, m. der Märtyrer, martyr.

Му̏ченица, f. die Märtyrin, martyr; тако ми ове мученице (говоре кад се закуну ракијом).

Му̏ченици, m. pl. das Fest der 40 Märtyrer, den 9. März, festum 40 martyrum. На мученике треба попити 40 чаша.

Муче̑ње, n. das Martern, cruciatus.

Му̏чити, им, v. impf. peinigen, crucio.

Му̏читисе, имсе, v. r. impf. sich quälen, crucior.

Му̏ке̑, schweigend, tacite. Чувајсе псетета, које мучке коље.

Му̏чњак, m. у воденици онај сандук, што у њега пада брашно испод камена, der Mehlkasten in der Mühle, arca farinaria.

Муша̀ма*, f. die Wachsleinwand, linteum ceratum.

Му̀шица, f. dim. v. муа.
Му̀шкарац, рца, m. 1) das Mannsbild, mas. 2) das Männchen bei Thieren, mas.
Мушкӣ, ка, ко, 1) männlich, masculus. 2) adv. männlich, viriliter.
Мушкӣње, n. (coll.) die Mannsbilder, mares.
Мушко̀бана, f. ein Frauenzimmer, das sich wie ein Mann benimmt, flucht u. dgl., femina morum masculorum.
Му̀шмула*, f. die Mispel, mespilus germanica Linn.
Муштѐрија*, f. die Kundschaft, der Kunde, der Käufer, emtor.
Муштулу̀гџија*, m. der den Bothenlohn anspricht, qui petit mercedem nuncii. cf. женидба.
Муштулук*, m. der Bothenlohn, merces nuncii.
Муштулу̀кчија*, m. vide муштулугџија.

H.

На̀, 1) на глави, на коњу, на брду, на Косову, auf, in. 2) на небу, am Himmel. 3) на главу, auf, in (cum acc.). 4) на војску, in den Krieg, in bellum. 5) прије божића на недељу дана, auf eine Woche, ad. 6) на моју срећу, zu meinem Glück, bona mea fortuna.
На̂, interj. da! en tibi; нате, da habt ihrs, en vobis. cf. нај.
На̀бавити, им, v. pf. verschaffen, comparo.
На̀бављање, n. das Verschaffen, comparatio.
На̀бављати, ам, v. r. impf. verschaffen, comparo.
Наба́дање, n. 1) das Anstecken, Aufstecken, fixio. 2) das Anstechen, compunctio.
Наба́дати, ам, v. impf. 1) aufstecken, figo. 2) н. п. опанке, anstechen, compungo.
Наба̂сати, ам, v. pf. на што, unversehens worauf stoßen, offendo in aliquid. cf. нагазити.
На̀бацати, ам, v. pf. anwerfen, conjicio abunde, porrigo.
Набаци́вање, n. das Anwerfen (z. B. des Zaums), injectio.
Набаци́вати, цујем, v. impf. hinauf werfen, injicio.
Наба́цити, им, v. pf. darauf werfen, injicio.
На̀бигузица, f. u. m. der Schmarotzer, die Schmarotzerin, parasitus, parasita (proprie b. d. culi farctor). cf. женидба.
Наби́јање, n. 1) das Schlagen an etwas, fixio. 2) das Stopfen, farctio; Stampfen, tunsio, tusio. 3) das Schlagen (des Flachses, Hanfs), tunsio.
Наби́јати, ам, v. impf. 1) hinaufschlagen, anschlagen, figo. 2) stopfen, farcio z. B. брашно; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
Наби́јатисе, амсе, v. r. impf. sich voll anessen, ventrem impleo.
Наби́рање, n. 1) die Ernte (Fechsung), messis. 2) das Falten (z. B. des Hemdes), plicatio.
Наби́рати, ам, v. impf. 1) gewinnen, erfechsen, ernten, meto. 2) falten, plico. 3) (v. pf.) voll lesen, klauben, impleo legendo.
Наби́ратисе, амсе, v. r. pf. sich satt klauben, satis legisse.
На̀бити, бијем, v. pf. 1) hinaufschlagen, figo. 2) stopfen, farcio: набити гузицу; stampfen, tundo. 3) кућељу, schlagen, tundo.
На̀битисе, бијемсе, v. r. pf. sich voll anessen, satis comedisse.
Наблѝзу (на близу), nahe, prope.
Наблъу̀вати, љујем, v. pf. voll brechen, vomitu impleo.
Набој, m. 1) Wunde an der Sohle, vom Barfußgehen, solea vulnerata eundo. 2) Wand von Erde (die zwischen Bretern eingeschlossen werden, bis die Erde fest trocknet), paries terreus.
На́бор, m. die Falte (im Hemde), plica, sinus.
Набо̀сти, бодем, v. pf. 1) anspießen, figo. 2) н. п. опанке, anstechen, compungo.
На̀боцати, ам, v. pf. н. п. љеб, anstechen, compungo.
Набра́јање, n. das Aufzählen, adnumeratio.
Набра́јати, ам, v. impf. aufzählen, numero.
На̀брати, берем, v. pf. 1) ernten, meto. 2) anklauben, lego, colligo: крушака, Birnen. 3) falten (das Hemd, Kleid), plico.
Набреки́вање, n. das Anfahren gegen einen, invectio.
Набреки́вати, кујем, v. impf. на кога, jemanden mit бре! anfahren, invehor in aliquem, exclamans бре!
На̀брекнути, нем, v. pf. einen mit бре! anfahren, excipere aliquem voce бре!
На̀брнагати, ам, v. pf. nachgewinnen, ersetzen, sufficio: кад се крава у јутру помузе, па у вече нема млијека, онда кажу: није набрнагала.

На̀бро̑јити, им, v. pf. daraufzählen, adnumero.

На̀бр̑чати, чим, v. pf. anstoßen auf etwas, offendo.

На̀бубрити, им, v. pf. aufschwellen, intumesco.

Набу̑ћитисе, имсе, v. r. pf. anbauschen, intumesco.

На̀вада, f. die Angewöhnung, Gewohnheit, consuetudo, assuetudo.

На̀вадан, дна, но, н. п. во у кукурузе, angewöhnt, assuetus.

На̀вадити, им, v. pf. 1) angewöhnen, assuefacio. 2) genug herausnehmen, satis promisse.

На̀вадитисе, имсе, v. r. pf. sich angewöhnen, assuesco.

На̀ваћа̑ње, n. das Angewöhnen, assuefactio.

На̀ваћати, ам, v. impf. angewöhnen, assuefacio.

Нава́лити, им, v. pf. 1) voll machen, hurtig machen, festino. 2) stürmen, impetu capio. 3) навалио на њега вино и ракију, hat ihn voll gemacht. 4) навалило ми да серем. 5) навалио ватру, großes Feuer machen.

Нава́литисе, имсе, v. r. pf. sich anlehnen, innitor.

На̀валице, mit Fleiß, de industria.

Нава́љати, ам, v. pf. hinanwälzen, advolvo.

Наваљи́вање, n. das Hinaufwälzen auf etwas, advolutio.

Наваљи́вати, љујем, v. impf. hinanwälzen, advolvo.

Наваљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.

На̀везак, ска, m. der Faden, der an einen andern angebunden wird, filum adnexum.

Наве́зати, вежем, v. pf. daran binden, adligo.

Наве́затисе, вежемсе, vide обавезатисе.

Навезѝвање, n. das Daranbinden, adligatio.

Навезѝвати, зујем, v. impf. daranbinden, adligo.

Наве̏к, (Рес. и Срем) vide навијек.

Наве̏сти, ведем, v. pf. verleiten, induco.

Наве̏сти, везем, v. pf. sticken, acu pinxisse.

Наве̏сти, везем, v. pf. abfahren (mit dem Schiffe), impello navim.

Наве̏стисе, веземсе, v. r. pf. abfahren, avehor.

Наве̏стисе, ведемсе, v. r. pf. wanken (vor dem Falle), labasco.

Наве̏черати се, амсе, v. r. pf. sich satt essen zu Abend, satiari a coena.

Навѝјалка, f. сое, возаљка и оно мјесто, ђе се навија пређа (пређа се метне на возаљку, а врашило на сое, па се врашило окреће, те се возаљка примиче и навијасе пређа).

Навѝјање, n. 1) das Aufwickeln, Aufwinden, glomeratio. 2) das Schwanken, inflexio.

Навѝјати, ам, v. impf. aufwinden, glomero.

Навѝјатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo, inflector.

На̀вијек (на вијек), (Ерц.) ewig, auf immer, in perpetuum).

Навѝкатисе, вичемсе, v. r. pf. sich satt schreyen, clamando satiari.

На̀викнути (говорисе и навићи), нем, v. pf. gewöhnen, assuefacio.

На̀викнутисе (говорисе и навићисе), немсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.

На̀вира̑ње, n. 1) das Aufschwellen durch Sieden, bullitus. 2) das Durchwollen mit Gewalt, impetus.

На̀вирати, рем, v. impf. 1) durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo. 2) mit Gewalt durchwollen, impetu velle perrumpere aliquo.

Навѝтак, тка, m. пређа навијена на врашило, der Aufzug (bei den Webern), stamen.

На̀вити, вијем, v. pf. aufziehen (aufwinden), subduco.

На̀витисе, вијемсе, v. r. pf. sich beugen, schwanken, inflecti.

На̀вићи, викнем, vide навикнути.

На̀вићисе, викнемсе, vide навикнутисе.

На̀влака, f. 1) der Ueberzug (eines Kissens), superindumentum. 2) das Fell auf dem Auge, cataracta.

На̀влачак, чка, m. vide назувица.

Навла́чење, n. 1) das Anziehen, inductio. 2) обрва, das Schminken der Augenbraunen, fucatio palpebrarum. 3) das Verleiten, inductio.

Навла́чити, им, v. impf. 1) аљине, чакшире, anziehen, induco. 2) обрве, die Augenbraunen schminken, fuco. 3) verleiten, induco.

Навла́читисе, чисе, v. r. impf. sich darüberziehen, inducor z. B. облак, бијело на око.

На̀влаш, vide навалице.

На̀во, vide навалице.

Наво̀дити, им, v. impf. verleiten, induco.

Наво̀дитисе, имсе, v. r. impf. schwanken, vacillo.

Наво̀ђење, n. 1) das Verleiten, inductio. 2) das Wanken, vacillatio.

Наво̀же̑ње, n. das Abfahren (vom Ufer), avectio, discessus.
Наво̀зити, им, v. impf. abfahren (vom Ufer), solvo navem a littore.
Наво̀зитисе, имсе, v. r. pf. abfahren, discedo, avehor a littore.
На̀вора, f. die Anaphora der griechischen Kirche, anaphora, antidorum.
На̀ворња̑к, m. (komisch von навора). cf. причешало.
Навр̀, zu oberst, oben, in summo cacumine: навр брда, навр куће, навр села и т. д.
Навра́нити, им, v. pf. schwarz machen, reddo atrum:
„Што си косу навранила,
„То си мене намамила —
Навра́тити, им, v. pf. 1) bereden, verleiten, induco. 2) das Wasser leiten, duco aquam.
Навра́титисе, имсе, vide увратитисе.
На̀враћа̑ње, n. 1) die Leitung, ductus. 2) die Verleitung, inductio.
На̀враћати, ам, v. impf. 1) leiten, duco, ducto. 2) verleiten, induco.
На̀вргнути, нем, vide наврћи.
На̀вргнутисе, немсе, vide наврћисе.
Навре̑ти, ем, наврьо, (Рес. и Срем.) vide навријети.
На̀врети, врн, v. pf. durch Sieden aufschwellen, intumesco coquendo.
На̀врijети, рем, наврьо, v. pf. (Ерц.) mit Gewalt durchwollen, vi perrumpere velle.
Навр̀ндати, ам, v. pf. (von den Spinnenden) in Menge fertig machen, conficio.
Навр̀нути, нем, v. pf. anschrauben, befestigen, insero, figo.
Навр̀нутисе, немсе, vide увратитисе.
Навр̀нчати, ам, v. pf. т. ј. опанак, anriemen (die Riemen anmachen), lora, adnecto.
Навр́стисе, наврземсе, v. r. pf. око кога, или на што, sich an jemand, an etwas machen, und nicht nachlassen, intendo.
На́врта, f. cf. коловрта.
На́вртак, тка, m. das Angeschraubte, insitura?
На̀врта̑ње, n. das Anschrauben, insitio.
На̀вртати, врћем, v. impf. anschrauben, insero adigo cochlea.
На̀врћи (говорисе и навргнути), навргнем, vide наметнути.
На̀врћисе (говорисе и навргнутисе), навргнесе, vide наметнутисе.
Наврши́вање, n. das Vollmachen, Vollwerden, expletio.
Наврши́вати, шујем, v. impf. vollmachen; erfüllen, expleo.
Навр̀шити, им, v. pf. vollmachen, erfüllen, expleo: навршила му се година.
Наву́ћи, вучем, v. pf. 1) anziehen, induo. 2) обрве, schminken, fuco. 3) verleiten, induco.
Наву́ћисе, вучесе, v. r. pf. sich dazwischen ziehen, inducor, н. п. облак, бијело на око.
На̑г, га, го, vide го: го на̑г, као од мајке рођен (mutternackt).
Нага́ђање, n. das Rathen, Umherrathen, divinatio.
Нага́ђати, ам, v. impf. umherrathen, divino.
На̀газити, им, v. vf. 1) на што, worauf stoßen, offendo. 2) eintreten (z. B. Kraut ins Faß), inculco.
Нага̀мбати, ам, vide нагазити 1.
На̀гарити, ам, v. pf. mit Ruß beschmieren, fuligine induco.
Нагва́ждање (нагважђање?), n. die Ziereren (beim Essen, Reden), ineptiae.
Нагва́ждати (нагважђати?), ам, v. impf. sich zieren, delicias facio, ineptio.
Нагиба̑ње, n. das Lenken, directio.
Наги́бати, ам (и нагибљем), v. impf. lenken, dirigo.
Нагиздати, ам, v. pf. schmücken, orno, corno.
Наги́здатисе, амсе, v. r. pf. sich schmücken, comi.
На̀гиња̑ње, n. das Neigen, inclinatio.
На̀гињати, њем, v. impf. neigen, inclino.
На̀гињатисе, њемсе, v. r. impf. sich neigen, inclinor.
На́главак, вка, m. die Vorschuhung, calceamentum? (österr. der Stiefelvorschuh).
Нагла́вити, им, v. pf. н. п. чизме, vorschuhen, calceo.
Наглавља́вање, n. das Vorschuhen, calceatio.
Наглавља́вати, љујем, v. impf. vorschuhen, calceo.
На̀гледатисе, амсе, v. r. pf. sich satt sehen, sat vidisse.
На́глити, им, v. impf. eilen, festino.
На̑гло, eilig, schnell, velociter.
На́глув, ва, во, etwas taub, subsurdus.
На̑гљење, n. das Eilen, festinatio.
На̀гнати, ам, v. pf. antreiben, nöthigen, adigo.
На̀гнатисе, амсе, v. r. pf. sich auf jemand werfen, irruo in aliquem.
Нагне́здити, им, (Рес.) vide нагнијездити.
Нагне́здитисе, имсе, (Рес.) vide нагнијездитисе.

Нагнѝздити (нагњиздити?), им, (Срем.) vide нагнијездити.
Нагнѝздитисе (нагњиздитисе), имсе, (Срем.) vide нагнијездитисе.
Нагнијѐздити, им, v. pf. (Ерц.), кокош, der Henne ein Nest machen, nidum paro gallinae.
Нагнијѐздитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich ein Nest machen, nidum paro mihi.
Нагно̀јити, им, v. pf. düngen, stercoro.
На̀гнути, нем, v. pf. neigen, inclino.
На̀гнутисе, немсе, v. r. pf. sich neigen, inclinor.
Нагње́чити, им, v. pf. anquetschen, contundo, н. п. пасуља; ногу.
Нагњѝздити, им, cf. нагниздити.
Нагњѝздитисе, имсе, cf. нагниздитисе.
Нагова́рање, n. das Bereden zu etwas, suasio.
Нагова́рати, ам, v. impf. bereden, suadeo, impello.
Нагове́стити, им, (Рес. и Срем.) vide наговијестити.
Наговешћи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide наговјешћивање.
Наговешћи́вати, ћујем, (Рес. и Срем.) vide наговјешћивати.
Наговијѐстити, им, v. pf. (Ерц.) erinnern, revoco in mentem, moneo.
На̏говјешћи́вање, n. (Ерц.) das Erinnern, Mahnen, monitio.
Наговјешћи́вати, ћујем, v. impf. (Ерц.) erinnern, moneo.
Наго̀внати, ам, v. pf. anmisten, stercore impleo (z. B. лулу, im Scherze für: füllen).
Нагово̀рити, им, v. pf. bereden, induco, impello.
Наго̀дити, им, v. pf. treffen, ferio, attingo.
Нагомѝлати, ам, v. pf. anhäufen, accumulo.
На̏гон, m. der Antrieb (der Schweine der Save zu, um sie nach Teutschland zu übersetzen), compulsio suum ad trajectum.
Наго̀нити, им, v. impf. antreiben; nöthigen, adigo, impello.
Наго̀нитисе, имсе, v. r. impf. losstürzen auf einen, irruo in aliquem.
Наго̀ње̄ње, n. das Antreiben, impulsus.
На̀грабити, им, v. pf. zusammenraffen, rapio.
На̀грабитисе, имсе, v. r. pf. sich reich raffen, satis rapuisse.
Награбу́сити, им, vide наразити 1.
Награ́дити, им, v. pf. н. п. разбој, казан, vorrichten, instruo, adparo.
Награђи́вање, n. das Vorrichten, praeparatio.
Награђи́вати, ђујем, v. impf. vorrichten, praeparo, paro.
На́грда, f. ein häßliches Ding, turpitudo: нагрдо једна!
Нагр́дити, им, v. pf. beschimpfen, contumelior.
Нагр́дитисе, имсе, v. r. pf. sich häßlich zurichten, turpor.
На̀грејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide нагријатисе.
Нагрѐпсти, бем, v. pf. anschaben, corrado.
Нагри́зање, n. das Anbeißen, admorsio.
Нагри́зати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
На̀гријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich satt wärmen, sat calefieri. Док се човек дима не надими, не може се ватре нагријати.
На̀гристи, зем, v. pf. anbeißen, admordeo.
Нагр́нути, нем, v. pf. 1) anscharren, corrado, congero. 2) scharenweise andringen, irruo: нагрнуше људи на врата.
Нагр̀татисе, амсе, v. r. pf. sich anhäufen, accumulari.
Нагу́зитисе, имсе, v. r. pf. sich so neigen, daß der Hintere in die Höhe sieht, inclinari podice erecto.
Нагу́здьез, m. (у Ерц.) der Rückgänger (ein komischer Name des Krebses), cancri nomen comicum, retrogradus.
Нагу́лити, им, v. pf. anschröpfen (Saft von den Bäumen), satis scarifico.
Нагу́ске̑, rücklings, retrorsum.
На̏д, } über, super: над водом, на-
На̏да, } да мном, нада се.
Надалѐко (на далеко), } ferne, longe.
Надалѐку (на далеку), }
На̀дамном (нада мном), über mir, supra me.
На́дање, n. das Hoffen, spes.
На̀дарити, им, v. pf. verleiten, induco in animum: који те ђаво надари (на пио)?
На́датисе, амсе, v. r. impf. hoffen, spero.
На̀датисе, надало ми се, v. r. pf. es folgt nacheinander, succedit (bene aut male); надало се продало се (sagt der Kaufmann, wenn ihm im Laden etwas herabfällt).
Надба́дање, n. das Besiegen im Hörnerstoß (zwischen Ochsen, Kühen), victoria tauri.
Надба́дати, ам, v. impf. im Stoße besiegen, cornibus vincere: наш је по надбадао вашега.

Надбијање, n. der Sieg im Gefechte, victoria.
Надбијати, ам, v. impf. in der Schlacht besiegen, proelio vinco.
Надбити, бијем, v. pf. in der Schlacht besiegen, praelio vinco.
Надбости, бодем, v. pf. im Stoß besiegen (von Stieren), cornibus vinco.
Надвисити, им, v. pf. an Höhe übertreffen, altitudine supero:
„Сву су гору връом надвисиле —
Надвладати, ам, v. pf. überwinden, vinco.
Надводитисе, имсе, v. r. impf. sich darüber hin beugen, inclinor desuper:
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Надгледање, n. die Aufsicht, cura.
Надгледати, ам, v. impf. } besehen, in-
Надгледати, ам, v. pf. } spicio; inviso; curo.
Надговарање, n. das Uebersprechen, victoria linguae.
Надговарати, ам, v. impf. übersprechen, zu Schanden reden, vinco lingua.
Надговаратисе, амсе, v. r. impf. im Reden wetteifern, certo lingua.
Надговорити, им, v. pf. zu Schanden reden, lingua vinco.
Надевање, n. (Рес. и Срем.) vide надијевање.
Надевати, ам, (Рес. и Срем.) vide надијевати.
Надекатисе, амсе, v. pf. sich anschlampen, ventrem impleo.
Наденути, нем, vide надести.
Надесно (на десно), rechts, dextra.
Надести (говорисе и наденути), наденем, (Рес. и Срем.) vide нађести.
Наджети, жањем, v. pf. zu Schanden schneiden (als Schnitterin), messe vinco.
Надживетн, вим, v. pf. (Рес.) } überle-
Наджливити, вим v. pf. (Срем.) } ben, su-
Наджнвљети, вим, v. pf. (Ерц.) } pervivo.
Наджњевање, n. der Wetteifer im Getreideschnitt, certamen messorium.
Наджњевати, ам, v. impf. zu Schanden schneiden, messe vinco.
Наджњеватисе, амсе, v. r. impf. eine Schnittwette eingehen, certamen messorium ineo:
„Наджњевасе момак и девојка —
Наджњети, нем, vide наджети.
Надигнути, нем, vide надићи.
Надигравање. n. der Sieg im Spielen, victoria lusus.
Надигравати, ам, v. impf. überspielen, vinco lusu.
Надиграти, ам, v. pf. überspielen, vinco lusu.
Надизање, n. das Aufrichten (in die Höhe richten), arrectio.
Надизати, ижем, v. impf. in die Höhe richten, arrigo, tollo.
Надијевање, n. (Ерц.) 1) das Anmachen, Befestigen an etwas, adfixio. 2) das Geben (eines Namens oder Spottnamens), inditio nominis. 3) das Füllen (eines Bratens), farctio.
Надијевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) anmachen, befestigen, figo. 2) geben (einen Namen), indo nomen. 3) füllen, farcio (indo).
Надимање, n. das Anblasen, inflatio.
Надиматисе, амсе, v. r. impf. sich anblasen, inflor.
Надимитисе, имсе, v. r. pf. sich anräuchern, Rauch schlucken, devoro fumum. Док се човек дима не надими, не може се ватре нагријати.
Надинадити, им, v. pf. überzanken, jurgio vinco.
Надирање, n. das Anreißen, delibatio?, scissio.
Надирати, рем, v. impf. anreißen, delibo; scindo primam partem.
Надити, им, v. impf. stählen, chalybe induco.
Надићи, иђем, v. pf. von oben umgeben, ambio desuper.
Надићи (говорисе и надигнути), дигнем, v. pf. heben, elevo.
Надјачавање, n. das Ueberwinden, victoria.
Надјачавати, ам, v. impf. übermeistern, vinco.
Надјачати, ам, v. pf. überwinden, fortitudine supero.
Надјуначити, им, v. pf. an Heldenthum übertreffen (überhelden?), virtute supero:
„Надмудрисмо и надјуначисмо —
Надлајати, јем, v. pf. überbellen, latrando vinco: не би га надлајало деветоро паса.
Надмашити, им, v. pf. übergreifen, altius extendo manum.
Надметање, n. 1) das Drüberschießen, trajectus justo altior. 2) das Drübersetzen, superimpositio (z. B. des Puncts aufs i).
Надметати, мећем, v. impf. 1) Drüberschießen, altius jaculor. 2) над иже, den Punct aufs i setzen, impono apicem i literae.
Надметнути, нем, v. pf. 1) drüber schießen, altius jacio. 2) darüber setzen, super pono.
Надмудривање, n. das Ueberweisen, victoria sapientiae.
Надмудривати, рујем, v. impf. einen mit Weisheit schlagen, supero sapientia.

Надмудри̏ватисе, рујемсе, v. r. impf. mit einander wetteifern, wer gescheuter ist, de sapientia certo.

Надму̏дрити, им, v. pf. an Witz und Weisheit übertreffen, sapientia vinco.

Наднѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide надниjети.

На̏днијети, несем, надниjо (надниjела, ло), v. pf. (Ерц.) drüber tragen, super fero.

На̏дница, f. das Tagelohn, merces diurna.

На̏дничар, m. der Tagelöhner, mercenarius.

На̏дничарев, ва, во, } des Tagelöhners,
На̏дничаров, ва, во, } mercenarii.

На̏дничарски, ка, ко, 1) Taglöhner-, mercenarius. 2) adv. nach Taglöhner Art, more mercenarii.

На̏дничење, n. das Taglöhnern, labor mercenarius, opera.

На̏дничити, им, v. impf. taglöhnern, operam diurnam praesto.

Наднòсити, им, v. impf. drüber tragen, porto desuper.

Надношење, n. das Drübertragen, superlatio.

На̏до, n. рупа, ђе пољски миши сносе жито, das Mäuseloch, caverna murium.

Надомак Бечу, Биjограду, nahe, ad, prope.

Надрѐти, ем (и надерем), надрьо, (Рес. и Срем.) vide надриjети.

На̏дриjети, рем (и надерем), надрьо, v. pf. (Ерц.) anreißen, scindo ex parte, perrumpo.

На̏дрикњига, m. der Halbgelehrte, semidoctus (eig. Buchanreißer).

Надрòбити, им, v. pf. ein- oder anbröckeln, intero.

На̏дрикати, ам, v. pf. н. п. псето на свиње, anhetzen, incito.

Надскаки̏вање, n. das Uebertreffen im Springen, victoria saltus.

Надскаки̏вати, кујем, v. impf. im Springen übertreffen, vinco saltu.

Надскаки̏ватисе, кујемсе, v. r. impf. eine Springwette eingehen, contendo saltu.

Наду̏вати, ам, v. pf. anblasen, inflo.

Наду̏ватисе, амсе, v. r. pf. sich stolz aufblasen, inflari.

На̏дутисе, дмемсе, v. r. pf. 1) надуо се вјетар, ist ins Blasen hineingekommen, coepit vehementer flare. 2) aufschwellen, inflor, н. п. мртав човек. 3) vide надуватисе.

Наду́шитисе, нимсе, v. r. pf. auflachen, eine Lache aufschlagen, in risum solvi: надушио се смијати.

На̏ђенути, нем, vide нађести.

На̏ђење, n. das Stählen, inductio chalybis.

На̏ђести (говорисе и нађенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) 1) anstecken, ligo. 2) име, geben, indo. 3) füllen (den Braten), farcio, indo farcturam.

Нае́ритисе, имсе, v. r. pf. накривитисе на једну страну, sich schief beugen, obliquor.

Нае̏ро, schief, oblique:
„Што носи перо наеро —

Нажде̏ратисе, v. r. pf. sich voll fressen, satis vorasse.

На̏жети, жањем, v. pf. erärnten, einärnten, meto, metendo nanciscor.

Нажи́еетисе, вимсе, v. r. pf. (Рес.) } sich satt leben, satis vixisse.
Нажи́витисе, вимсе, v. r. pf. (Срем.) }
Нажи́вљетисе, вимсе, v. r. pf. (Ерц.) }

Нажи́рити, им, v. pf. satt füttern, sagino.

На̏жњети, ем, vide нажети.

Наза̏д, zurück, retro.

На̏задак, тка, m. der Rückgang (schlechter Erfolg), successus adversus.

На̏задан, дна, но, krebsgängig, male succedens.

Назаде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide назадиjевати.

Назадије̏вати, ам, v. pf. (Ерц.) nach einander anstecken, impono aliud ex alio.

На̏залу̑д (на залуд), umsonst, vergeblich, frustra:
„Коме пушка назалуд не пуца —

На̏звати, зовем, v. pf. nennen, zurufen, voco; назвати коме Бога, т. j. назвати добро јутро, помоз' Бог., или добар вечер.
„Када сједе, онда Бога назва:
„Добро јутро беже Љубовићу! —

На̏зватисе, зовемсе, v. r. pf. heißen, sich nennen, appellor.

На̏здравити, им, v. pf. коме, zutrinken, propino. Кад који оће да пије, онда наздрави ономе, што ће да пије послије њега (зашто у Србији, у Босни и у Ерцеговини, пију једном чашом), т. j. рече му спасујсе, или спас' Бог (а онај одговори: „На спасеније Рисmово"), или здрав буди. — Здрав Османе, ако ти остане.

На̏здрављање, n. das Zutrinken, propinatio.

На̏здрављати, ам, v. impf. zutrinken, propino.

На̏зеба, f. die Erkühlung, Erkältung, refrigeratio, pituita.

Назе̏бао, бли, f. vide назеба.

Назепсти, бем, v. pf. sich erkälten, refrigeror.
Називање, n. 1) das Nennen, Heißen, appellatio. 2) das Grüßgott! salutatio.
Називати, ам (и називљем) v. impf. 1) nennen, appello. 2) Бога, (сп.) sagen помоз' Бог! Deum praefari:
„Војводама када оно дође,
„Оно њима Бога не назива,
„Већ овако њима проговара —
Називатисе, амсе (и називљемсе), v. r. impf. heißen, vocor.
Назидати, ам, v. pf. draufmauern, addere murum.
Назиђивање, n. das Hinzu-, Draufmauern, impositio muri
Назиђивати, ђујем, impf. daraufmauern, impono murum.
Назима, f. vide назеба.
Назимад, f. (coll.) einjährige Schweine, sues anniculae.
Назимац, мца, m. vide вепар.
Назиме, мета, n. einjähriges Schwein, porcus anniculus.
Назимица, f. einjährige Sau, porca annicula.
Назимчић, m. dim. v. назимац.
Назирање, n. das undeutliche Sehen, visio indistincta.
Назирати, рем, v. impf. undeutlich sehen, video obscure.
Назобатисе, бљемсе, v. pf. sich anessen, satis comedisse von Haber, Kirschen, Trauben).
Назобити, им, v. pf. anfüttern (mit Haber), satis avenae praebeo.
Назовипрод, sogenannt-, vorgeblich, simulatus, sic dictus: назовибрат, назовисестра и т. д.
Назор (д. i. на зор), буди назор, нећеш ли га ђе виђети, gib Acht u. s. w. attende.
Назорице, von weitem doch so, daß man den, dem man folgt, sieht, e longinquo, ita ut videas: оншшао за њим назорице.
Назрети, рем, v. pf. undeutlich anblicken, obscure conspicor.
Назубан, бна, но, на кога, aufsäßig, infensus.
Назубити, им, v. pf. н. п. женско брдо, mit Zähnen versehen, instruo dentibus (die Säge).
Назувак, вка, m. назувача, назувица, навлачак, der wollene Ueberzug über den Strumpf, bis an den Rüst herauf, calceamenti genus.
Назување, n. das Anziehen der Schuhe, calceatio.
Назувати, ам, v. impf. die Schuhe anziehen, induco calceum.
Назувача, f. vide назувак.
Назувица, f. vide назувак.
Назути, зујем, v. pf. anziehen (Schuhe), induco.
Наиграшисе, амсе, v. r. pf. 1) sich satt spielen, satis lusisse. 2) sich satt tanzen, satis saltasse.
Наизмаку, cf. измак.
Наизусш, auswendig, memoriter.
Наија*, f. Gebiet, territorium, ager, ditio.
Наијски, ка, ко, der наија, agri.
Наиљивање, n. das Schauen mit einem halbblinden Auge, visus oculi semicoeci.
Наиљивати, љујем, v. impf. halbblind seyn, semicoecus sum:
„На лијеву ногу нарамује,
„А на десно око наиљује —
Наимање, n. das Miethen, conductio.
Наимати, ам (и наимљем), v. impf. aufnehmen, miethen, conduco.
Наиматисе, амсе (и наимљемсе), v. r. impf. sich aufdingen lassen, conducor.
Наиме (д. i. на име), namentlich, nominatim.
Наискап (пити), bis auf die Hefen, ad ultimam usque guttam.
Наићи, наиђем (и наидем), v. pf. 1) worauf stoßen, offendo. 2) наишла пуна копања вина, angelaufen (aus dem rinnenden Faße), confluxit.
Нај, 1) vide на: дај нај. 2) am (um den Superlativ zu bilden): нај бољи, am besten, der Beste, maxime, super omnes.
Најаатисе, јашемсе, v. r. pf. sich satt reiten, satior equitando.
Најави (на јави), in wachendem Zustande, vigilans.
Најам, јма, m. die Aufdingung, das Liedlohn, conductio, merces.
Најамити, им, v. pf. aufbringen (in hinreichender Menge), herbeischaffen, comparo, cogo.
Најамник, der Miethknecht, servus conductus.
Најамница, f. das Miethweib, femina mercede conducta.
Најашисе, јашемсе, vide најаатисе.
Најаукатисе, учемсе, v. r. pf. sich satt klagen, lamentis fatigari.
Најеђање, n. das Anbeißen, admorsio.
Најеђати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.
Најеђити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Наједно (на једно), auf einmal, simul, eodem tempore.
Наједрати, ам, v. pf. voll werden, impleri: наједрало грожђе, кукурузи.
Најежитисе, имсе, v. pf das Haar

sträuben, erigo crines (wie der Igel, јеж), schaudern, horreo.
На̏јести, једем, v. pf. anbeißen, admordeo: најело га псето.
На̏јестисе, једемсе, v. r. pf. sich satt essen, satior. Пси ти се меса најели!
На́јмити, имм, v. pf. aufdingen, conduco.
На́јмитисе, имсе, v. r. pf. sich aufdingen lassen, conducor:
„Најмиосе зао у горега;
„Жље га рани, а горе му ради.
На́ка, f. cf. златоје.
Нака́дити, им, v. pf. anräuchern, infumo.
Накађи́вање, n. das Anräuchern, fumigatio.
Накађи́вати, ђујем, v. impf. anräuchern, fumigo.
На́каза, f. Mißgeburt (als Schimpfwort), monstrum: иди наказо једна!
На́казан, зна, но, von Gott gezeichnet, gestraft, a deo signatus.
Нака́зити, им, v. pf. наказио га Бог, gezeichnet (zur Strafe), signavit eum Deus.
Нака́зитисе, имсе, v. r. pf.
А. Казаћу —
Б. Наказићеш се, für das Sagen von Gott gestraft werden.
На̀каламак, мка, m. vide наставак.
На̀каламити, им, v. r. pf. pfropfen, insero (surculum).
На́кан, на, но, entschloßen, schlüßig, био сам накан да ти дођем, statueram.
Нака́нитисе, имсе, v. r. pf. sich entschließen, constituo, decerno. Кад се лијен накани, сав свијет попали.
Накањи́вање, n. das Vornehmen, consilii captio.
Накањи́ватисе, њујемсе, v. impf. sich anschicken, capto consilium.
На̀капати, пље, v. pf. antropfen, stillando impleor: накапала пуна копања вина und накапало вина пуна копања.
На̀карде, f. pf. das Rüsten, die Vorrichtung, instrumentorum dispositio.
Нака́рати, ам, v. pf. ein wenig auszanken, modice objurgo.
Накинђу́ритисе, имсе, v. pf. sich ausstaffiren, exornari inepte.
Наки́њити, им, v. pf. quälen, strapaziren, fatigo. cf. намучити.
Наки́њитисе, имсе, v. r. pf. sich strapaziren, fatigor.
На́кисео, села, ло, säuerlich, acidulus.
На̀киснути, не, v. pf. 1) hineinregnen, impluo. 2) anregnen, pluvia impleo.
Наки́т, n. der Kopfputz, ornatus capitis.
На̀китити, им, v. pf. 1) schmücken, como; daher auch 2) (cm.) накититисе вина:
„А када се вина накитише —
Накла́пало, m. der Plauderer, loquax; fabulator.
Накла́пање, n. das Daherplaudern, confabulatio.
Накла́пати, ам, v. impf. daherplaudern, fabulor.
Накло́питисе, имсе, v. r. pf. за ким, verfolgen, persequor.
Накљу̀вати, љујем, v. pf. anbicken, admordeo (ut gallina).
На̀кнада, f. der Ersatz, compensatio.
На̀кнадити, им, v. pf. ersetzen, compenso.
Накнађа́вање, n. das Ersetzen, compensatio.
Накнађа́вати, ам, v. impf. ersetzen, compenso.
На̑ковањ, вња, m. der Ambos, incus.
Нако̀вати, кујем, v. pf. 1) voll anschmieden, satis cudisse; новаца, prägen, 2) Lügen schmieden, fabricor mendacia.
Накоко́тититсе, имсе, v. r. pf. sich in die Brüst (wie ein Hahn) werfen, superbio ut gallus.
На̀ком (себе), hinter, post:
„Наком себе спомен оставити —
Нако̀мити, им, v. pf. anhülsen, genug anschälen, satis paro.
Нако̑нче (накоњче.), чета, n. мушко дијете, што се по обичају да ђевојци на коња, кад је сватови доведу пред младожењину кућу, cf. женидба. По оним мјестима, ђе сватови сад не иду по ђевојку на коњма, већ на колима (као по Сријему, по Бачкој и по Банату), тако во се дијете дода ђевојци на кола (али не вјерујем да се зове наколче, него опет наконче?).
Нако̀пати, ам, v. pf. genug ausgraben, effodiendo paro.
Нако̀сити, им, v. pf. anmähen, foenum paro
Накостре́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide накострјешитисе.
Накострјѐшитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) das Haar sträuben, arrigo pilos.
На̀крај, am Ende, in extremo: накрај села, накрај свијета и т. д.
На̀красти, крадем, v. pf. zusammenstehlen, furto congero.
Накре́нути, нем, v. pf. beugen, neigen, inclino.
Накрѐсати, решем, v. pf. anpflücken, carpendo paro, decerpo.
Накрѐсатисе, решемсе, v. r. pf. sich voll füttern, impleo ventrem.

На̏кретање, n. das Neigen auf eine Seite, inclinatio.
На̏кретати, рећем, v. impf. neigen, inclino.
На̏крив, ва, во, etwas schief, subobliquus.
Накри́вити, им, v. pf. ankrümmen, schief anstecken, schief halten, obliquo.
Накривљи́вање, n. das Krümmen, incurvatio.
Накривљи́вати, љујем, v. impf. krümmen, (schief ins Gesicht drücken, z. B. die Mütze), incurvo.
Накри̑во (на криво), schief, oblique.
Накри́жати, ам, v. pf. kreuzweise zerhauen, zerschneiden, decussare.
Накричи́вање, n. das Vollanschreyen der Ohren (bei einer Bestellung) moleste repetita mandatio, preces.
Накричи́вати, чујем, v. impf. einem die Ohren vollschreyen mit einer Bitte, precibus obtundo.
Накри́чити, им, v. pf. die Ohren vollschreyen, aures obtundo.
Накро̀јити, им, v. pf. voll anschneiden, scindendo paro.
Накру́нити, им, v. pf. anpflücken, carpendo paro.
На̏кувати, ам, v. pf. 1) genug ankochen, coquendo paro. 2) genug bereiten (Brot), panem paro, compinso?
Наку̑ле на ви̑ле, Ausflüchte, Vorwände bei einer abschlägigen Antwort: ра̏зби на куле на виле (кад који што одрече, или поквари с ријечима).
Наку́патисе, амсе, v. pf. sich satt baden, satis lotum esse.
На̏купити, им, v. pf. zusammenbringen, couflo; накупили се људи, — gesammelt.
Накупо̀вати, пујем, v. pf. voll ankaufen, coemo.
Наку̑рнина, f. (scherzhaft) merces mentulae.
На̏курња̑к, m. der Hosenlatz, proprie tegumentum penis, theca.
Наку́сатисе, амсе, v. pf. sich voll fressen (mit vollem Löffel) sat vorasse.
Нала́гање, n. das Unterlegen, Füttern, munitio subsutio.
Нала́гати, лажем, v. impf. füttern, munio z. B. самар, аљину памуком.
Нала̏гати, лажем, v. pf. на кога, verläumden, calumnior.
Нала̏гатисе, лежемсе, v. pf. sich voll lügen, mendaciis satior.
На̏лаже̑ње, n. das Finden, inventio.
На̏лазити, им, v. impf. finden, invenio.
На̏леђа̀шке̑, auf dem Rücken, supinus.
Нале́пити, им, (Рес. и Срем.) vide налијепити.
На́лет, m. ein Pumpfan! offendiculum (?). homo qui semper impingit: иди налете један!
Нале́тање, n. (Рес. и Срем.) vide налијетање.
Нале́тати, лећем } (Рес. и Срем.)
Нале́татисе, лећемсе } vide налијетати.
Налѐтети, тим, v. pf. (Рес.)
Налѐтетисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Налѐтити, им, v. pf. (Срем.)
Налѐтитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Налѐћети, летим, v. pf. (Ерц.)
Налѐћетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.)
} на кога, anlaufen, anfallen, aggredior.
Налѐћи, лежем, v. pf. н. п. кокош, ansetzen (die Henne, d. i. ihr Eyer unterlegen, damit sie brüte) nidum facio gallinae incubiturae.
Налѐћи, лежем (говорисе и налегнем), v. pf. sich sammeln, anhäufen, concurro, congregor: налегоше људи; належе свијет.
Налѐђке̑, vide налеђашке.
На̀ливак, вка, m. (Срем.) vide наљевак.
На̀лива̑ње, n. (Срем.) vide наљевање.
На̀ливати, ам, (Срем.) vide наљевати.
Нали́затисе, лажемсе, v. pf. sich satt lecken, lambendo satior. Ако се не накусасмо, не нализасмосе.
Налијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) erwischen (d. i. erwischt werden), capior, offendo: налијепио је нећe, der hat's erwischt.
Налијѐта̑ње, n. (Ерц.) das anfallen, aggressio.
Налијѐтати, јећем, v. impf. (Ерц.)
Налијѐтатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.)
} на кога, anfallen, invado.
На́лик (d. i. на лик), ähnlich, similis: сестра налик на брата.
На́ликовати, кујем, v. impf. ähneln, similis videor.
На̀лити, лујем, v. pf. angießen, impleo.
На́личје, n. die äbichte (?) Seite, pars aversa.
На́лога, f. das Gedränge (z. B. bei der Fleischbank), concursus, turba.
Нало̀жити, им, v. pf. 1) дрво на ватру; или ватру, drauf legen, superpono, impono. 2) самар, аљину, füttern, munio, subsuo.
Нало̀кати, лочем, v. pf. anschlürfen, sorbendo delibo: налокала мачка млијеко.

Нало̀катисе, лочемсе, v. r. pf. sich satt schlürfen, sorbendo satior.

Нало̀мити, им, v. pf. 1) voll anbrechen, frangendo paro. 2) anbrechen, infringo, modice frango.

Налуд̀еватисе, дујемсе, v. r. pf. austoben, gescheut werden, consipisco, nugas pono.

На̀луне, f. pl. (у Србији и у Босни по варошима) Art Stelzschuhe, calcei grallati.

Налу̀пати, ам, v. pf. voll anschlagen (z. B. Eyer), tundendo paro.

Налу̀патисе, амсе, v. r. pf. 1) sich satt schlagen, caedendo satior. 2) sich anschlamven, vino et cibis impleri.

На̀љевак, вка, m. (Ерц.) etwas voll Angegossenes, expletum quid infuso liquido: дебело прасе као наљевак.

На̀љева̂ње, n. (Ерц.) das Angießen, fusio.

На̀љевати, ам, v. impf. (Ерц.) Angießen, infundo.

На̀љести, љезем, v. pf. (у Ерц.) vorbeikommen, passiren, venio, praetereo.

Нању̀битисе, имсе, v. r. pf. sich satt küssen, sat osculatum esse, sat amasse:
„Вјерне сам се љубе наљубио —

Нама̀гнути, нем, v. pf. на кога, einem winken, innuo. cf. намигнути.

На̀мазати, мажем, v. pf. anschmieren, beschmieren, illino.

Нама̂јсторити, им, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) кога, meisterhaft erwiedern, reddo egregie (e. g. convicium, acute dictum.)

Нама̀кнути, нем, vide намаћи.

На́мама, f. die Lockspeise, esca.

Нама́мити, им, v. pf. herbeilocken, inesco:
„Што си косу навранила,
„То си мене намамила —

Нама́митисе, имсе, v. r. pf. sich anlocken lassen, aufsitzen, inescor.

Намамљи́вање, n. das Locken, inescatio.

Намамљи́вати, љујем, v. pf. locken, inesco.

На̀мастӣр, m. das Kloster, monasterium. Будући да у Србији ни у десетом селу нема цркве, зато људи иду уз часне посте (сваке неђеље, а особито о Мученицима, о Благовијести, о Цвијетима и о Ваксрсенију) и о осталим великим годовима (н. п. о Тројичину дне, о Петрову дне, о Преображењу, о Госпођи великој и о малој, о Введенију, о Богојављенију и о Задушницама) намастирима, те се исповиједају и причешћују. Уз часне се посте обично причешћују, а о другим годовима иду као на панађур. Код ђекоји намастира скуписе (кад је лијепо вријеме) о Благовијести, о Цвијетима, о Преображењу и о Госпођама, по неколике иљаде сабора. Ту продају трговци различну робу; крчмари крчме вино, ракију и јабуковачу; месари пеку јагањце, овце, козе и свиње, те продају месо; ту гледају момци ђевојака (обично иду ђевојке највише о Цвијетима, а младе о Васкрсенију); ту се састају кумови, пријатељи и познаници, и договарајусе о свачему. — Тако иду Бачвани о Тројичину дне по Сријемским намастирима, али се они слабо баве код кога намастира, него само путују из намастира у намастир те ђелују, и гледају трпезарије (као н. п. у Раваници, ђе е измолована Косовска битка, и у Јаску смрт цара Уроша), али у Србији дођу црквари из дањи села на конак (у очи празника), а из оближњи села дођу у јутру, па ту буду до послије подне. Кад људи иду намастиру, онда сви (и женско и мушко) обуку стајаће аљине (штогођ које љепше има). Ђекојим намастирима иду људи, који су побогати, по десет дана ода далеко (као н. п. у Студеницу иду — чини ми се о Тројичину дне? — из цијеле Србије, из Босне и из Ерцеговине, и носе прилог. Тако би исто долазили и у Сријемске намастире да нема лазарета).

Намасти̑рина, f. augm. v. намастир.

Намасти̑рић, m. dim. v. намастир.

Намасти̑рӣште, n. Ort wo einst ein Kloster gewesen, locus ubi olim fuit monasterium.

Нама̀стирскӣ, ка, ко, 1) klösterlich, monasticus. 2) adv. wie im Kloster, more monastico.

Нама̀ћи, (говорисе и намакнути), намакнем, v. pf. 1) anwerfen (dem Pferde den Zaum), injicio. 2) kleinweise zusammen bringen, minutim comparo.

Наме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide намијенити.

Намењи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide намјењивање.

Намењи́вати, њујем, (Рес. и Срем.) vide намјењивати.

На́мера, f. (Рес. и Срем.) vide намјера.

Намера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide намјеравање.

Намера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide намјеравати.
На̀мерити, им, (Рес. и Срем.) vide намјерити.
На̀меритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide намјеритисе.
Наме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide намијесити.
На́месник, m. (Рес. и Срем.) vide намјесник.
На́месников, ва, во, (Рес. и Срем.) vide намјесников.
На̀местити, им, (Рес. и Срем.) vide намјестити.
На́мет, m. die Auflage, vectigal:
„Наметнуо наме́т на вилает —
На̀метак, тка, m. die Aufgabe, Draufgabe, das Aufgeld, collybus.
Наме̏та̄ње, n. 1) das Aufdringen, obtrusio. 2) Dingen, subornatio. 3) die Anleitung, doctio. 4) vom Stapel lassen, projectio (navis, molae) in aquam.
Наме̏тати, мећем, v. impf. 1) aufdringen, obtrudo. 2) (v. pf.) vollauflegen, satis imposnissae. 3) anleiten (unterrichten), addoceo — 4) dingen, suborno. 5) vom Stapel lassen, projicio e terra in mare:
„Сију ли већ Турци лубенице,
„Намећу ли Шокци воденице —
Наме̏ти (на мети?), bei der Hand, ad manum: дај ми ону књигу (што си ми обрекао), ако ти је намети.
На̀метница, f. ђевојка, или удовица, која се намеће коме да је узме, die Aufgedrungene, obtrusa:
„Коју оћу, ону ми не даду,
„Коју не ћу, ону ми намећу;
„А ја јунак наметнице не ћу,
„Да се не би никад оженио —
На̀метнути, нем, v. pf. 1) werfen an —, injicio. 2) aufdingen, obtrudo. 3) anleiten, addoceo: наметнуо га на књигу. 4) dingen, suborno. 5) воденицу, vom Lande ins Wasser, propello, projicio.
На̀метнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich aufmachen, accingor. 2) sich ansetzen (z. B. ein Uebel am Fuße), adhaeresco. 3) sich verlegen, auf etwas begeben, incumbo in aliquid.
Наме́цати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weich klopfen, contundo, tundendo emollio.
На̀мешта̄ње, n. (Рес. и Срем.) vide намјештање.
На̀мештати, ам, (Рес. и Срем.) vide намјештати.
На̀мешћа̄ње, n. vide намештање.
На̀мешћати, ам, vide намештати.
Намигѝвање, n. das Zuwinken, innutio.
Намигѝвати, гујем, v. impf. zuwinken, innuo.
На̀мигнути, нем, v. pf. zuwinken, innuo.
Намѝгуша, f. жена, која радо намигује на кога, die gerne zuwinkt, innutrix?
Намијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) anmeinen, zudenken, destino:
„Свако слово у крв' окаљено,
„На јуначко тело нам'јењено —
Намијѐсити, им, v. pf. (Ерц.) genug (Brot) anmachen, fermentando paro.
Намирѝвање, n. 1) das Befriedigen, satisfactio. 2) Erfüllen, Vollmachen, expletio.
Намирѝвати, рујем, v. impf. befriedigen, facio satis.
Намирѝватисе, рујесе, v. r. impf. voll werden, expleri: намирује му се година.
Нами́рити, им, v. pf. befriedigen, facio satis.
Нами́ритисе, исе, v. r. pf. voll werden, expleri: намирила му се година.
На̀мислити, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo.
Намѝца̄љка, f. (obscene de femina ad venerem apta).
На̀мица̄ње, n. das kleinweise Zusammenbringen, comparatio lenta et minuta.
На̀мицати, ичем, v. impf. kleinweise zusammenbringen, lente et minutim comparo.
Намјењѝвање, n. (Ерц.) das Zudenken, destinatio.
Намјењѝвати, њујем, v. impf. (Ерц.) zudenken, destino.
На́мјера, f. (Ерц.) 1) die Begegnung, obviatio. 2) der Zufall, casus:
„Намјера га намјерила била
„На зелено у гори језеро —
Намјера́вање, n. (Ерц.) das Vorhaben, propositum.
Намјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) vorhaben, molior, cogito.
На̀мјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) beschließen, vorhaben, decerno. 2) кога на што, einen wohin bringen, (z. B. ins Unglück), induco.
На̀мјеритисе, имсе, v. r. pf. fallen, kommen, incido.
На́мјесник, m. (Ерц.) (in den Klöstern) der Vikar, Unterguardian, Oekonom, vicarius archimandritae, oeconomus monasterii.
На́мјесников, ва, во, (Ерц.) des намјесник, oeconomi.
На̀мјестити, им, v. pf. (Ерц.) bringen, colloco.
На̀мјешта̄ње, n (Ерц.) das Unterbringen, collocatio.

На̀мјештати, ам, v. impf. (Ерц.) unterbringen, colloco.
На̀мјешћање, n. vide намјештање.
На̀мјешћати, ам, vide намјештати.
Намла́тити, им, v. pf. 1) andreschen, triturando paro. 2) genug herunterschlagen, (Birnen, Aepfel) decutio.
На̀мљети, мељем, v. pf. anmahlen, molendo paro.
Намо̀лити, им, v. pf. кога, einen erbitten, bewegen, rogando flecto.
Намо̀литисе, имсе, v. r. pf. sich satt beten, satis superque precatus sum: да се пуста Бога намолимо (у приповијетки, cf. пуст und јарњиво).
На̀моловати, лујем, v. pf. malen, pingo.
Намота́вање, n. das Anhaspeln, inductio in rhombum.
Намота́вати, ам, v. impf. anhaspeln, paro ducendo in rhombum.
Намо̀тати, ам, v. pf. 1) anhaspeln, duco in rhombum. 2) voll anhaspeln, paro ducendo in rhombum.
На̀мргодитисе, имсе, v. r. pf. die Stirne umwölken, frontem obnubilo. Намргодиосе, као да ће му киша из чела ударити.
На̀мрштитисе, имсе, v. r. pf. 1) die Stirne runzeln, rugo frontem. 2) sich umwölken, obnubilor.
На̀мусти, зем, v. pf. anmelken, mulgendo paro.
На̀мучити, им, v. pf. quälen, strapazieren, fatigo.
На́на, f. 1) Mama, mater. 2) eine Art Kraut, um die Suppe zu würzen, condimenti genus.
Нане̑ти, несем, (Рес. и Срем.) vide нанијети.
Нани́зати, нжем, v. pf. (z. B. Perlen) auf Fäden ziehen, infilo (?).
На̀низ (на низ) брдо, bergab, deorsum.
На̀нијети, несем, нанијо (нанијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) voll antragen, satis adportasse. 2) (im Zielen, Schießen) um soviel seitwärts zielen, als die Flinte etwa abträgt; антраgen! corrigo telum. 3) није ни нанијело, es kommt nicht von weitem gleich, nec appropinquat.
На̀нитити, им, v. pf. т. ј. нити, (im Weben) den Faden anbinden, religo filum.
Нанишанити, им, v. pf. zielen, collineo, dirigo telum.
На̀ново (на ново), neuerdings, aufs neue, denuo.
Нано̀сити, им, v. impf. 1) antragen (auf den Haufen), comporto. 2) ähneln, simile est: наноси мало.
Нано̀ситисе, имсе, v. r. pf. sich satt tragen, gestando satior; наноситисе главе.
Нано̀шење, n. das Antragen, comportatio.
На̑њ, т. ј. на њ — на њега.
На̀њушити, им, v. pf. aufspüren, aufstöbern, investigo.
На́од, m. (ст.) (der Fund) Пјевају како је некакав игуман поранио на Дунав на воду да се умије, па нашао под обалом мало дијете у сандуку, те га донијо у намастир и нађео му име Н а о д С и м е у н.
Нао̀датисе, амсе, v. r. pf. sich satt gehen, ambulando fatigor.
Наода́ће (d. i. на одаће), feil, venalis: ово није на одаће.
Нао̀дити, им, v. impf. finden, invenio.
Нао̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich befinden, sum, reperior.
На́одни̑к, m. (ст.) der Findling, infans expositus et ab alio sublatus: „Симеуне један наодниче! —
Нао̀ђење, n. vide налажење.
На̀около, rund herum, circumcirca.
На̀опа̑к (comp. наопачнији), ка, ко, verkehrt, perversus.
На̀опа̑ко, nach hinten gekehrt, verkehrt, retrorsum, perverse: свезали му руке наопако; зло и наопако! наопако и узао час!
Наопа̀чке̑, rückwärts, retrorsum.
Нао̀рати, рем, v. pf. durch Ackern vollenden, perarp, arando perficio.
На̀оча̑ри, f. pl. die Brillen, vitra ocularia.
На̀очиглѐд, } augenscheinlich, sichtbar,
Наочиглѐце̑, } evidenter, manifesto.
На̀очит, та, то, schön zu sehen, aspectu pulcer, bonus.
Нао̀штрити, им, v. pf. schärfen, acuo.
На̀пада̑ње, n. das Anfallen, Anfahren, invectio.
На̀падати, ам, v. pf. 1) darauf fallen, desuper incido. 2) (v. impf.) anfallen, anfahren, invehi in quem.
Напа́лити, им, v. pf. н. п. расадник, anzünden, incendo.
Напаљи́вање, n. das Ansengen, incensio.
Напаљи́вати, љујем, v. impf. ansengen, incendo.
На̀пам̑ет (на памет), auswendig, memoriter.
На̀паљкати, ам, vide нала́гати.
На̀парити, им, v. pf. 1) mit warmem Dunst einrauchen, infumo vapore calido. 2) напарити очи, die Augen weiden, pasco oculos.

Напаст, f. Unglück, Unfall, malum, casus adversus.

Нȁпаствовање, n. das Anfallen und Anfahren, invectio.

Нȁпаствовати, ствујем, v. impf. u. pf. einen anfahren, invehi.

Нȁпасти, паднем, v. pf. anfallen und anfahren, invehor.

Нȁпастисе, пасемсе, v. r. pf. sich satt weiden, pascendo satior.

Нȁпатити, им, v. pf. кога, quälen, vexo. cf. намучити.

Напе̏рити, им, v. pf. richten (das Gewehr gegen jemand), obverto.

Ђапе̑ти, пнем, v. pf. in die Höhe richten, aufrichten, erigo.

Напе̏ћи, пе̑чем, v. pf. 1) voll anbacken, satis pinsuisse. 2) genug braten, assare multa.

Нȁпецати, ам, v. pf. т. ј. рибе, in hinlänglicher Menge angeln, hamo capio.

Напи́јање, n. das Zutrinken, propinatio.

Напи́јати, ам, v. impf. zutrinken, propino. Срблви напијају кадгођ пију ракију или вино; а особито кад су у друштву, као н. п. на крсном имену, на свадби, на крштењу и т. д. У ђорње чело не смије (од срамоте) сјести, који не зна напијати. Они напију различно (како који зна); неки овако почињу: „Прва за помози Боже: Боже помози, Боже дај добар час и добру срећу. Ко о чем, ми о добру, о лијепу разговору; дао нам се Бог радовати и веселити: пити а добро бити, зла никад не имати," и т. д. Ако ли је у јутру рано: „Срећан уранак, миран данак, од Бога живот и здравље." Кад је на каквом раду: „За сретна рада: који рад радили, радом се валили, као сретна и честита браћа." Кад се састану пријатељи или познаници:" Сретно виђеније, срећан састанак, дугу љубав, од Бога живот и здравље." Уз другу чашу: „Чашом другом, љубави дугом: да Бог подужи живот и здравље, срећу и напредак и свако добро" и т. д. Уз трећу: „Чашом трећом добром срећом (или трећом а сретном) у име Бога и свете Тројице (овђе се треба прекрстити) живоначалне Богородице, која може да нам поможе: свакомъ брату на свом занату, а и нас грешне да не заборави; ђе ми њу заборавили, она нама најбоља помоћница била." и т. д. Уз вино: „Винце кисело, срце весело; весело Бог и овај дом, и у дому домадара кућњег господара." и т. д. Кад пију коме у здравље, н. п. домаћину: „Домаћине! за твоје добро здравље: прво твоје главе, твоје домаћице, твоји стари родитеља (ако и има), синова, кћери, браће, братучеда, кумова и пријатеља, и свега рода и порода: што ти Бог дао, Бог ти удржао (ђе који јоште наставе: „За кућњега шљемена и коноплана сјемена, виторогије волова и дугорепије крава, трмака и крмака, тора и обора.)" и т. д. Кад онај, што напија, нагне чашу да пије, онда (кашто) који други метне прст у уво, па запјева из гласа:

„Учије се здравље вино пије,
„Све му здраво и весело било.
„Домаћине! све у твоје здравље,
„Бог ти дао и срећу и здравље.

Кад полазе на пут: „Ко ће на пут, срећан му пут, ко остаје у дому, остао у велику добру ако Бог да (често се додаје: ако Бог да)." Кад оће да устају: „Часно сјели, поштено устали." Кад у вече оће већ да спавају, или да се растају: „За лаке ноћи, од Бога помоћи." и т. д.

Кад онај, што држи чашу у руци, напија, остали кашто реку полако: „Амин да Бог да (или: амин Бог те чуо)." Кад већ оће да пије, онда рече ономе, коме наздрави (који ће да пије после њега): „Здрав буди, или спасујсе, или спаси Бог." А онај му одговори: „На спасеније Ристово." Кад већ нагне чашу и пије, онда остали подигну капе (ако не сједе гологлави), па полако говоре: „Ристе Боже наш! помилуј нас амин." Кад већ престане пити и одујми чашу од уста, онда остали повичу: „На здравље." А он одговори: „Бог вам здравље дао (или: од Бога вам здравље)."

Напи́јатисе, амсе, v. r. impf. sich voll trinken, inebrior saepe.

Нȁпињање, n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Anstrengen, intentio.

Нȁпињати, њем, v. impf. 1) aufrichten, erigo. 2) anspannen, intendo.

Нȁпипати, ам, v. pf. durch Tappen finden, invenio circumferendo manus.

Напи́сати, ишем, v. pf. zusammenschreiben, conscribo.

Напи́так, тка, m. der Trunk, potus: нема напитка, es ist nichts zu trinken da.

На̀питати, ам, v. pf. das Kind satt füttern, saturare infantem.

Напи̏тати, ам, v. pf. erfragen, exquiro, exploro.

На̀пити, пијем, v. pf. коме, zutrinken, propino.

На̀питисе, пијемсе, v. r. pf. sich voll trinken, inebrior.

Напиша̀вање, n. das Anharnen,

Напиша̀вати, ам, v. impf. } anharnen, mejendo impleo.

Напи̏шати, ам, v. pf. }

На̀платак, тка, m. die Bogensegmente am Rade, rotae partes.

Напла̀тити, им, v. pf. voll auszahlen, exsolvo.

Напла̀титисе, имсе, v. r. pf. sich berechnen, invicem solvere debita.

Наплаћи̏вање, n. das Vollends-zahlen, exsolutio.

Наплаћи̏вати, ћујем, v. impf. bezahlen, exsolvo.

Наплаћи̏ватисе, ћујемсе, v. r. impf. sich berechnen, exsolvere mutua debita.

Напле̏сти, етем, v. pf. 1) anflechten, adplecto, attexo. 2) voll anflechten, contexo.

На̀плет, m. das Angeflechte, supertextum.

На̀плета̂ње, n. das Anflechten, adnexio. contextura.

На̀плетати, лећем, v. impf. anflechten, attexo.

На̀пливати, ам, v. pf. } anschwimmen, natare coepi.

Напле̏вити, им, v. pf. }

Напљу̏вати, љујем, v. pf. anspeyen, conspuo.

На̀пнигуша, f. die Kehlaufblaserin, intentrix gutturis (batrachomyomachisches Wort): напнигушо крекетушо! курвина магарицо (говорио рак жаби, кад су се псовали. cf. седмокрак).

Напо̑ (d. i. на по̑), auf halbem (Wege u. dgl.), dimidia (via).

На̀под ногу, abwärts, deorsum.

Напо̀јити, им, v. pf. tränken, do bibere, potionem.

На̀појница, f. der Trunk; das Trinkgeld, congiarium, munusculum.

На̀пола, zur Hälfte, dimidia parte.

На̀полица, f. ein Geschäft (Vertrag) zur Hälfte, opus dimidiatum.

На̀полича̑р, m. ein Contrahent auf die Hälfte, qui dimidiam partem pactus est.

На̀поличе̑ње, n. das Miethen auf die Hälfte Ertrags, pactum dimidii.

На̀поличити, им, v. impf. zur Hälfte miethen, pacisci dimidium lucri.

Напоме̏нути, нем, v. pf. erinnern, moneo.

Напо̀миња̂ње, n. das Erinnern, admonitio.

Напо̀мињати, њем, v. impf. erinnern, moneo.

На̀помо̑л (на помол), im Angesichte, in conspectu: кад бисмо на помол Бечу.

На̀пон, m. die Blüte des Alters, flos aetatis: сад је у највећем напону (н. п. момак).

Напо̀пасти, паднем, v. pf. кога, anfallen, nicht auslassen, aggredior, teneo.

Напо̀се, für sich, abgesondert, separatim.

Напра̀вац, in gerader Linie, ohne Umweg, recta.

На̀правити, им, (у Сријему, у Бачк. Бан.) vide начинити.

На̀правитисе, имсе, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide начинитисе.

На̀прасан, сна, но, } gäh, praeceps,

На̀прасит, та, то, } човек, смрт.

Напр̏дети, дим, (Рес.) vide напрђети.

Напрди̏вање, n. das Schwätzen, nugae (narratae).

Напрди̏вати, дујем. v. impf. daherschwatzen, fabulor.

Напр̏дити, им, (Срем.) vide напрђети.

Напр̏ђети, напрдим, v. pf. (Ерц.) anfarzen, vollfarzen, crepitu impleo.

Напре́гнутисе, немсе, vide напрећисе.

Напре̏д (Рес. и Срем.) vide напријед.

На̀предак, тка, m. 1) у напредак, in Zukunft: inposterum. 2) der Fortgang, progressus: срећу и напредак!

Напредан, дна, но, gute Fortschritte machend, bene succedens (labor).

Напре́дање, n. das Anspinnen, netio.

Напре́дати, ам, v. impf. anspinnen, nendo paro.

На̀предова̂ње, n. das Fortschreiten, progressus.

На̀предовати, дујем, v. impf. fortschreiten, progredior.

Напре́зање, n. das anhaltende Auflachen, risus solutus.

Напре́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich außer Athem lachen, risu solvi.

Напрела̀мати, ам, v. pf. anbrechen in Menge brechen, frangendo paro.

На̀према̂се, gegenüber vor sich hin, e regione prae se: погледај де напремасе, не видиш ли ми ће оваца.

Напрерези̏вати, зујем, v. pf. in Menge zerschneiden, dissecando paro.

На̀прести, едем, v. pf. in Menge anspinnen, nendo paro.

Напре́ћисе, (говорисе и напрегнутисе) прегнемсе, v. r. pf. напрегао

ce од смиja, sich außer Athem lachen, risu solvi.
Напречац, 1) auf der Stelle, confestim: умръо напречац. 2) in gerader Linie, recta: овуда je напречац.
Напржити, им, v. pf. in Menge rösten (in Schmalz), frigendo paro.
Напријед, (Ерц.) voraus, voran, prae.
Напросити, им, v. pf. anbetteln, zusammenbetteln, emendico.
Напротив, wider, gegen, contra.
Напрстак, тка, m. der Fingerhut, munimentum digiti.
Напртити, им, v. pf. aufladen, impono humeris.
Напртитисе, имсе, v. r. pf. sich womit beladen, onero humeros.
Напрћити, им, v. pf. m. j. усне, die Lippen aufwerfen, protendos.
Напрћитисе, имсе, v. r. pf. die Lippen aufwerfen, labiis protentis flere aut irasci.
Напуати, ам (и напушем), v. pf. (anfeisten) anfarzen, ohne Geräusch, ventis impleo.
Напукао, кла, ло, angeborsten, leck, rimosus.
Напукнути, нем, vide напући.
Напунити, им, v. pf. 1) anfüllen, impleo. 2) laden (die Flinte, Kanone), impleo.
Напунитисе, имсе, v. r. pf. voll werden, impleor.
Напупити, пи, v. pf. z. B. шума, Knospen bekommen, ausschlagen, gemmas protrudo.
Напустити, им, v. pf. 1) gehen lassen, permitto: напустио говеда, те разбукала сијено. 2) loslassen, worauf hetzen, immitto (псе).
Напутити, им, v. pf. кога, anweisen, viam monstro.
Напући (говорисе и напукнути), пукнем, v. pf. leck werden, rimas duco.
Напућивање, n. das Anweisen, Anleiten, inductio.
Напућивати, ћујем, v. impf. anleiten, induco, monstro viam.
Напућитисе, имсе, v. r. pf. schmollen, grollen, succenseo, iratus sileo.
Напуштање, n. das Loslassen, immissio.
Напуштати, ам, v. impf. loslassen, immitto.
Напушћање, n. vide напуштање.
Напушћати, ам, vide напуштати.
Нарав, f. (у Сријему, у Бачк. и Бан.) die Gemüthsart; das Naturell, indoles. cf. ћуд.
Нарадити, им, v. pf. fertig machen, absolvo.
Нарађати, ам, v. pf. voll angebären, gigno unum ex alio: нарађала доста синова. — цару војника.
Нарамак, мка, m. ein Bürdel, fasciculus, н. п. прућа, ein Bund Pflöcke (soviel man auf einmal на раме aufladet).
Нарамивање, n. das (ein wenig) Hinken, claudicatio.
Нарамивати, мујем, v. impf. ein wenig hinken, claudico.
Наранити, им, v. pf. füttern, pasco, nutrio.
Нарасти, f. die Begattung des Hahns, coitus galli.
Нарасти, стем, v. pf. erwachsen, succresco.
Нарастити, им, v. pf. begatten (vom Geflügel), coeo (de avibus).
Нараштај, m. die Generation; садашњи, das lebende Zeitalter, qui nunc vivunt, aetas nostra.
Наредба, f. die Anordnung, mandatum.
Наредити, им, v. pf. anordnen, mando.
Нарећати, ам, v. pf. in Reihe stellen, reihen, ex ordine pono.
Нарећивање, n. das Anordnen, mandatio.
Нарећивати, ђујем, v. impf. anordnen, mando.
Нарезати, ежем, v. pf. 1) anschneiden, scissuram facio. 2) anschneiden, scindendo paro.
Нарезивање, n. das Anschneiden, ascissio.
Нарезивати, зујем, v. impf. anschneiden, ascindo.
Нарескати, ам, dim. v. нарезати.
Нарећи, ечем, v. pf. zudenken, anmeinen, destino.
Нарицање, n. 1) das Zudenken, destinatio. 2) das Beklagen eines Todten, naenia. cf. нарицати.
Нарицати, ичем, v. impf. 1) zudenken, bestimmen, destino. 2) einen Todten beklagen, queror de mortuo. cf. тужити.
Нарнути, (на-рнути, [наърнути), нем, v. pf. н. п. нарнули пси, heftig bellen (wenn der Feind ganz nahe ist), latro vehementer.
Народ, m. das Volk, gens, populus, natio.
Народитисе, имсе, v. r. pf. in Menge geboren werden, anwachsen, nachwachsen, succresco.
Народнӣ, на, но, (једни, особито сељаци, говоре н а р о д њ и, њ а, њ е) Volks-, populi, nationis.
Нарочито, | ausdrücklich, plane, de industria
Нарочно,
Наругатисе, амсе, v. pf. коме spotten, illudo.

Нару̏жити, им, v. pf. beschimpfen, ignominia adficio.

На̏рук[в]ице, f. pl. 1) die Armbänder, armillae. 2) die Armbänder des Priesters, armillae sericeae sacerdotis λειτουργοῦντος.

Наруме̏нити, им, v. pf. roth schminken, fuco.

На́руч, f. das Leihen (zum Gebrauch, gegen Rückstellung des nämlichen Gegenstandes), commodatio: узео у наруч; не може човек ни наручи наћи (н. п. у рђаву комшилуку).

Нару̏чатисе, амсе, v. r. pf. sich satt mittagmalen, coena saturari.

На̏ручбина, f. vide наруџбина.

Нару̏чи́вање, n. das Bestellen, constitutio.

Наручи́вати, чујем, v. impf. bestellen, committo.

Нару̏чити, им, v. pf. bestellen, committo.

На́ручје, n. der Schoß, sinus, z. B. у на̏ ручју, auf den Armen, in brachiis.

Нару̏чније (comp. v. на руку), mehr an der Hand, bequemer, commodius.

На̏руџбина, f. Bestellung, bestellte Arbeit, res constituta de industria, non facta dubiae venditioni.

На̏рушити, им, v. pf. verletzen, verunreinigen, polluo:

„Црепом покривену,
„Праом нарушену;
„А која би мајка
„Јутрошњицу пила,
„Јутрос донешену,
„Штитом покривену,
„Цвеќем нарушену —

На́сад, m. 1) die Bruteyer, die man der Henne unterlegt, ova supposita gallinae:

„За вуруном два насада јаа —

2) cf. вршај.

Наса́дити, им, v. pf. 1) кокош, der Henne Eyer unterlegen, impono gallinam ovis. 2) Garben zum Ausdreschen, praeparo frumentum triturationi. 3) auf den Stiel anstecken, insero manubrio. 4) вока, шљива, in Menge pflanzen, sero. 5) лађу, scheitern, impingo.

Наса́дитисе, дисе, v. r. pf. н. п. лађа, scheitern, in arenam impingo navim.

Насађи́вање, n. 1) das Ansetzen, der Henne, impositio. 2) der Garbenschicht, paratio. 3) das Anstecken der Hacke, insertio. 4) das Scheitern, naufragium.

Насађи́вати, ђујем, v. impf. 1) die Henne, impono. 2) die Garbenschicht, praeparo. 3) anstecken, insero. 4) scheitern, frango, impingo navim.

Насађи́ватисе, ђујесе, v. r. impf. н. п. лађа, scheitern.

Насâмо (на само), seitwärts, ohne Zeugen, sine arbitris.

На̏сап, спа, m. der Anschutt, das Gerölle am Ufer.

Насапу̏нити, им, v. pf. anseifen, einseifen, saponem illino.

На̏сатисе, семсе, vide насисатисе.

На̏седâње, n. (Рес. и Срем.) vide насједање.

На̏седати, ам, (Рес. и Срем.) vide насједати.

Насе̏лити, им, v. pf. ansiedeln, colloco.

Насе̏литисе, имсе, v. r. pf. sich ansiedeln, commigro.

На́сеље, n. част, што даје домаћин (по обичају), кад се пресели у нову кућу.

На̏сести, седем, (Рес. и Срем.) vide насјести.

На̏сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide насјећи.

Насе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide насијецање.

Насе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide насијецати.

На̏сецати, ам, (Рес. и Срем.) vide насјецати.

Насије̏цâње, n. (Ерц.) das Anhauen, anscissio.

Насије̏цати, ам, v. impf. (Ерц.) anhauen, anscindo.

Насип, m. vide насап.

На̏сипâње, n. das Anschütten, affusio.

На̏сипати, ам (и насипљем), v. impf. anschütten, affundo.

Насрање, n. das Vollscheißen, concacatio.

Насирати, ам, v. impf. vollscheißen, concaco: Ејвала ти мени: ову ти скидам, ту ти насирам, sagt der Gespiele, der sich hönisch unterwirft (indem er die Kappe abnimmt).

На̏сисатисе, самсе, v. r. pf. sich voll saugen, sugendo satior.

На̏ситити, им, v. pf. sättigen, saturo.

На̏сједâње, n. (Ерц.) 1) das Sitzenbleiben (des Schiffs) auf einer Sandbank adhaesio navis in syrte. 2) das Anlaufen, Anschwellen (eines gepreßten Muskels), circumpletio (?), inflatio.

На̏сједати, да, v. impf. 1) н. п. лађа, sitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) rund herum anlaufen, inflor circumcirca.

На̏сјести (говорисе и насједнути), сједе (и насједне), v. pf. (Ерц.) sitzen bleiben (vom Schiffe), insidere arenae. 2) anlaufen, inflor.

На̏сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) anhauen, anscido. 2) anhauen in Menge, caedendo paro.

На̀сјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich satt hauen, sich anhauen, satiatus sum caedendo:
„Турски сам се глава насјекао —
На̀сјецати, ам, v. pf. (Ерц.) anhauen (voll), secando paro.
Насла́гати, лажем, v. pf. anschichten, sterno.
Насла́гатисе, лажемсе, v. r. pf. sich voll anschichten (anessen), cf. оклизотине.
Насла́дити, им, v. pf. ergötzen, oblecto: насладио сам руку на њему.
Насла́дитисе, имсе, v. r. pf. sich ergötzen, oblector.
На̀слањање, n. vide наслоњање.
На̀слањати, ам, vide наслоњати.
На̀слати, нашљем (и нашаљем), v. pf. 1) кога (на што), zuschicken, mitto ad-: нашљи ми каква муштерију да продам свиње. 2) genug schicken, mitto satis.
На̀слон, m. bedeckter Gang, Schoppen, tectum suffultum.
Насло́нити, им, v. pf. anlehnen, inclino.
На̀слоњање, n. das Anlehnen, acclinatio.
На̀слоњати, ам, v. impf. anlehnen, acclino.
Наслу́жити, им, v. pf. н. п. чашу вина, darreichen, credenzen, ministro.
Наслу́тити, им, v. pf. erprophezeien, erahnen, ominando assequor.
На̀слушатисе, амсе, v. pf. sich satt hören, auscultando satior.
Насмѐјатисе, јемсе, (Рес. и Срем) vide насмијатисе.
На̀сменутисе, немсе, (Рес. и Срем.) vide насмјенутисе.
Насми̏јатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) anlachen, adrideo.
На̀смјенутисе, немсе, v. r. pf. (Ерц.) lächeln, subrideo.
Насо́лити, им, v. pf. 1) einsalzen, salio (sallio.), saliendo paro, н. п. досma рибе. 2) salzen, salio, sale conspergo, н. п. сланину.
Насо́чити, им, v. pf. einrathen (einem eine Braut), suadeo ducendam.
Наспа́ватисе, амсе, v. pf. } sich satt
На̀спатисе, спимсе, v. r. pf. } schlafen, satis dormisse.
На̀спети, пе, (Рес. и Срем.) vide наспјети.
На̀спјети, пје, v. pf. (Ерц.) коме што, plötzlich zustoßen, praeter spem accidit: нешто му наспје.
Наспо́рити, им, v. pf. gedeihen machen, ergiebig machen, prospero, diuturnum reddo: да Бог наспори.
Насра́дин (оџа)*, m der Eulenspiegel, nom. propr. hominis lepide ineptientis.
На̀срати, серем, v. pf. vollscheißen, concaco.
Насрѐд, mitten in — in medio —: на сред куће, насред села и т. д.
Насркатисе, срчемсе, v. r. pf. sich anschlürfen, sorbendo satior.
Насрнути, нем, v. pf. drüber herfallen, cum impetu impingo.
На̀ртање, n. das Herfallen über etwas, impetus.
На̀сртати, срћем, v. impf. über etwas herfallen, cum impetu aggredior.
На́ставак, вка, m. der Ansatz, adjunctum.
Наста́вање, n. das Absteigen, Wohnen, deversorium habitatio.
Наста́вати, ам, v. impf. absteigen, wohnen, deverto, habito.
На̀ставити, им, v. pf. 1) ansetzen, hinzusetzen, adjungo. 2) н. п. казан, den Kessel, über das Feuer setzen, impono, superpono.
На̀стављање, n. 1) das Ansetzen, adjunctio. 2) das Drübersetzen, superpositio.
На̀стављати, ам, v. impf. 1) ansetzen, anstücken, adjungo. 2) казан, übers Feuer setzen, superpono.
Настаја́вање, n. die Aufsicht, inspectio, attentio.
Настаја́вати, ам, v. impf. die Aufsicht führen, attendo.
На̀стајање, n. das Herankommen, adventus.
На̀стајати, јем, v. impf. anfangen, coepi esse.
Наста̀јати, тојим, v. pf. die Aufsicht führen, attendo, adsto.
На̀стати (говорисе и настанути), танем, v. pf. beginnen, herbeikommen, advenio: настала година, зима, љето, мјесец, дан; владање чије и т. д.
На́стојник, m. der Aufseher (z. B. bei den Schweinen), qui attendit.
На́ступ, m. der Anfall (der Krankheit), impetus, tentatio.
Насту́пање, n. das Darauftreten, calcatio.
Насту́пати, ам, v. impf. drauf treten, calco.
Насту́пити, им, v. pf. drauf treten, calco.
Насу́кати, учем, v. pf. н. п. цијев (и много цијеви), anwinden, agglomero.
Насу́мце, auf Gerathewohl, temere: погодно насумце.
Насу̏прот, entgegen, contra.
Насу́срет (на сусрет), 1) in entgegen

gesetzter Richtung, ex opposito. 2) entgegen obviam. cf. сусрет.

Насу̑ти, спем, v. pf. anschütten, affundo.

Насу̑шити, им, v. pf. in Menge dörren, torreo.

Ната́кање, n. das Eingiessen, infusio.

Ната́кати, тачем, v. impf. einschenken, infundo.

Ната̀ћи (говорисе и натакнути), акнем, v. pf. anspießen, figo.

На̀тега, f. с натегом, knapp, mit Mühe, kaum, vix, anguste.

На̀тега, f. } der Heber, sipho.
Натѐгача, f. }

Натѐгачица, dim. v. натегача.

На̀тегљај, m. ein Schluck, Trunk, potio semel hausta.

Нате́гнути, v. pf. anziehen, attraho, adstringo.

На̀тежица, f. dim. v. натега.

Нате́зање, n. 1) das Anziehen, astrictio. 2) das Anstrengen, astrictio. 3) das knappe Leben, vita indiga, misera.

Нате́зати, ежем, v. impf. 1) anziehen, adstringo. 2) knapp auskommen, parvo (anguste) vivo.

Нате́затисе, тежемсе, v. impf. sich anstrengen, contendo.

Натѐнтати, ам, v. pf. verleiten, tento, induco: који га ђаво натента на то? cf. навратити, навести.

На̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide наћерати.

На̀тератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide наћератисе.

Натери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide наћеривање.

Натери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide наћеривати.

Натери́ватисе, рујемсе, (Рес. и Срем.) vide наћериватисе.

На̀тискати, ам, v. pf. anstopfen, infarcio.

Натиски́вање, n. das Hinandrücken, protrusio.

Натиски́вати, кујем, v. impf. hinandrücken, protrudo.

Натиски́ватисе, кујемсе, v. r. impf. за ким, sich aufmachen, und einem nachsetzen, insequor.

На̀тиснути, нем, v. pf. н. п. лађу на воду, hinandrücken, protrudo.

На̀тиснутисе, немсе, v. r. pf. за ким, einem nachsetzen, insequi aliquem.

На̀тица̑ње, n. das Anspießen, fixio.

На̀тицати, ичем, v. impf. anspießen, figo.

Наткри́вање, n. das Zudecken, contectio.

Наткри́вати, ам, v. impf. oben zudecken, desuper contego.

На̀ткрити, ријем, v. pf. von oben zudecken, contego desuper.

Нато̀варити, им, v. pf. beladen, onero.

Нато̀пити, им, v. pf. 1) in Menge schmelzen, liquo. 2) anschmelzen (durch Schmelzen besudeln), liquando maculo.

Натопр́читисе, имсе, v. r. pf. anlaufen, incurro: који трчи, он се натопрчи.

Нато̀рити, им, v. pf. anmisten, stercus facio (vom Vieh). cf. тор.

Нато̀чити, им, v. pf. einschenken, infundo.

Натпе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide натпијевање.

Натпе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide натпијевати.

На̀тпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide натпјевати.

Натпе́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide натпијеватисе.

На̀тпиздак, стка, m. ein Theil des Unterleibs (Venusberg?), mons Veneris.

Натпи́јање, n. die Trinkwette, sponsio bibendi.

Натпи́јати, ам, v. impf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.

Натпи́јатисе, амсе, v. r. impf. eine Trinkwette eingehen, contendo bibendo.

Натпијѐва̑ње, n. (Ерц.) die Singwette, und der Sieg im Singen, sponsio aut victoria cantus.

Натпијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) im Singen übertreffen, vinco cantu.

Натпијѐватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) eine Singwette eingehen, contendo cantu.

На̀тпис, m. die Aufschrift, inscriptio.

Натпи́сати, ишем, v. pf. 1) drauf schreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, scribendo vinco.

Натписи́вање, n. 1) das Drüberschreiben, inscriptio. 2) das Uebertreffen im Schreiben, victoria scripturae.

Натписи́вати, сујем, v. impf. 1) überschreiben, inscribo. 2) im Schreiben übertreffen, vinco scriptura.

Натписи́ватисе, сујемсе, v. r. impf. eine Schreibewette eingehen, certo scriptura.

На̀тпити, пијем, v. pf. zu Schanden trinken, vinco bibendo.

Натпиша́вање, n. die Pißwette, sponsio mejendi.

Натпиша́вати, ам, v. impf. überpissen, vinco mejendo.

Натпиша́ватисе, амсе, v. r. impf. eine Pißwette eingehen, sponsionem facio mejendi.

Натпи́шати, ам, v. pf. überpissen, vinco mejendo.

На̀тпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) übersingen, cantu vinco.

Натприпове́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide натприповиједати.

Натприповије̏дати, ам, v. pf. (Ерц.) im Erzählen übertreffen, vincere narratione.

Натпри́чати, ам, vide натприповиједати.

На̀тра, f. 1) vide разбој 1. 2) оно, што жене у један пут п о в р а т е с горњега вратила (откала сам једну натру, или двије).

Натра̑г (d. i. на траг), zurück, retrorsum.

Натра̀гођа, m. der rückwärts gehet, retromeator (de cancro):
„Курвин натрагођа —

Натра̀шке̑, rücklings, retrorsum; rückwärts, retrorsum.

На̀тргати, ам, v. pf. in Menge pflücken, decerpo.

На̀тренак, m. добро н а т р в е н и чврст сомун (у Србији и у Босни по варошима), eine Art dichtes Brot, panis genus.

На̀трица, f. dim. v. натра.

Натркѝвање, n. das Anlaufen, incursio.

Натркѝвати, кујем, v. impf. anlaufen, incurro.

Натр̏љати, ам, v. pf. reiben, anreiben, affrico.

Натро̏љати, ам, v. pf. н. п. пун тур, onomatop. (scherzhaft) cum strepitu concaco.

Натр̏пати, ам, v. pf. anhäufen, accumulo.

На̀трти, рем, натрао. v. pf. in Menge anreiben, scindo ротквe.

Натр̏нитисе, имсе, v. pf. vide навузитисе.

Натру́нити, им, v. pf. Splitter hineinwerfen (ins Wasser), assulis turbo.

На́труо, рула, ло, angefault, subputridus.

На̀трч на прч (одговорио циганин, или циганка, кад су га питали, како ће му нађести име ђетету).

Натрча̏вање, n. vide натркивање.

Натрча̏вати, ам, vide натркивати.

Натр̏чати, чим, v. pf. 1) anlaufen, incurro. 2) anlaufen, offendo.

Нату́жити, жи, v. pf. коме, drängen, urgeo (zur Nothdurft).

На̑тура, f. das Naturell, indoles, cf. ћуд.

Нату́рање, n. vide набадивање.

Нату́рати, ам, 1) v. impf. vide набацивати. 2) v. pf. vide набацати.

Нату̏рити, им, v. pf. vide набацити.

На̀турити се, имсе, v. r. pf. sich dran machen, accingi.

На̀туткати, ам, vide надршкати.

Нату̏ћи, учем, v. pf. 1) in Menge stoßen, schlagen, macto, contundo. 2) н. п. капу на главу, fest anmachen, figo. 3) mit Mühe herausbringen, (etwas schlecht geschriebenes), extundo.

Нату̏ћисе, учемсе, v. r. pf. sich voll anfressen, impleo ventrem.

Нату́цање, n. das Herausbringen, extricatio.

Нату́цати, ам, v. impf. mit Mühe herausbringen, vix eruo.

На́ћање, n. vide нођивање.

На́ћати, ам, vide нођивати:
„Зна Кадрија ђе наћа галија —

На́ћве (наћви), f pl. der Brottrog, Backtrog, alveus panarius.

На̀ћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) hinantreiben, adigo. 2) nöthigen, impello.

На̀ћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) на кога, anfahren, invehi.

Наћери́вање, n. (Ерц.) 1) das Hinantreiben, adactio. 2) das Nöthigen, adactio. 3) das Anfahren, invectio (in aliquem).

Наћери́вати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) antreiben, adigo. 2) nöthigen, adigo.

Наћери́ватисе, рујемсе, v. r. fr. (Ерц.) anfahren, invehi.

На́ћи, нађем, v. pf. finden, invenio.

На́ћисе, нађемсе, v. r. pf. 1) sich befinden, sum: нашаосе у чуду;
„Смиљанићу! домадер се нађи —
2) нашло се дијете, zur Welt kommen, nasci:
„У мог сина слијепца Гргура,
„У њега се мушко чедо нађе —

Наћу́лити, им, v. pf. т. ј. уши, spitzen, arrigo.

На̀удити, им, v. pf. Böses zufügen, malo afficio.

На̀узна̑ко, } rücklings, auf dem Rü-
На̀узначице̑, } cken, supinus.

На̀ук, m. } 1) die Lehre, der Unterricht,
На̀ука, f. } disciplina. 2) то је наука, das ist (nicht natürliches Bedürfniß, sondern) Angewohnheit, consuetudo, assuetudo.

На̀умити, им, v. pf. sich vornehmen, decerno.

На̀усница, f. der keimende Schnurbart, lanugo in labio superiori: тек му се тргла науснца.

Нау̏чити, им, v. pf. 1) lehren, doceo: научио га писати. 2) lernen, disco: научио књигу; научио писати.

Нау̏читисе, имсе, v. r. pf. 1) lernen, addisco: 2) sich gewöhnen, assuesco.

На́фа *, f. потрбушина од лисичје коже (код ћурчија), die Bauchseite

eines Fuchsbalgs, pellis vulpinae pars quae ventrem tegebat.

Начѐти, чнѐм, v. pf. anschneiden (Brot), incido; anzapfen (Wein), aperio; (beides österr. angänzen), delibo.

На̀четитисе, нмосе, v. r. impf. sich drängen zu etwas, concurro (ad videndum quid):

„Сви се Турци онђе начетили,
„Те гледају светитеља Саву —

Начѐчитисе, имсе, v. r. pf. sich herbeidrängen, concurro.

Начѐшљати, ам, v. pf. in Menge anzupfen, vellicando paro.

На̀чин, m. die Art und Weise, ratio.

Начи̏нити, им, v. pf. machen, facio.

Начи̏нитисе, имсе, v. r. pf. sich zu etwas machen, sich stellen, simulo.

На̀чињање, n. das Angänzen, delibatio.

На̀чињати, њем, v. impf. angänzen, delibo.

На̀чичкати, ам, v. pf. } anstopfen, andämmen, aggero.
На̀чкати, ам, v. pf. }

На̀чудитисе, имсе, v. r. pf. sich genug wundern, satis miror.

Начу̏пати, ам, v. pf. anpflücken, satis decerpo.

Начу̏ти, чујем, v. pf. etwas hören, Wind bekommen, inaudio.

На̀џагба̀ба, f. eine böse Frau die gerne zankt, uxor rixosa.

На̀џак*, m. Art Keule, clavae genus.

На̀ш, ша, ше, unser, noster.

На̀шалитисе, имсе, v. r. pf. 1) ein wenig scherzen, subjocor. 2) sich satt scherzen, satis jocatum esse.

Нашѐтатисе, амсе, v. r. pf. sich anspaziren, satis ambulasse.

Нашибати, ам, v. pf. ein wenig mit Ruthen streichen, virgis tento.

Наши̏вање, n. das Annähen, adsutio.

Наши̏вати, ам, v. impf. annähen, adsuo.

На̀шинац, нца, m. der Unsrige, nostras.

На̀шинскӣ, vide нашки.

На̀шити, шијем, v. pf. 1) annähen, adsuo. 2) annähen (in Menge), suendo paro.

На̀шки, in unserer Sprache (q. d. unsrisch), nostra lingua.

Наштампати, ам, v. pf. drucken, excudo (prelo).

На̀ште срца, auf den nüchternen Magen, jejunus.

На̀штина, f. der Zustand, da man noch nichts gegessen noch getrunken hat, jejunitas.

Нѐ, 1) nicht, non; nicht, ne: не дирај у то; не на дијете; не дође и т. д. 2) in der Zusammensetzung un-, in-, z. B. неопран, некуван, неслан, и т. д.

Нѐбескӣ, ка, ко, } himmlisch, coelestis.
Нѐбеснӣ, на, но, }

Не било те! не било те мајци! daß dich der Guckguck! abi in malam rem.

Нѐблагода̂ран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) undankbar, ingratus, immemor beneficii.

Нѐбо, ца, 1) der Himmel, coelum: на небу, im Himmel; на небо, in den Himmel. 2) der Himmel (Baldachin, Thronhimmel), coelum. 3) der Gaumen, palatum.

Нѐбоја̂зан, зна, но, z. B. дијете, ein Kind, das sich nicht vor Drohungen fürchtet, infans nil curans minas parentum.

Небо̏јша, m. 1) einer, der vorgibt, nicht zu fürchten, der furchtlose, qui nil timere se simulat. Небојшу најприје пси уједу. 2) Небојша кула у Бијограду.

Нѐбрат, m. Unbruder, nonfrater.

Нѐбрига, m. Hans ohne Sorge, homo nihil curans.

Нѐбројенӣ, на, но, н. п. небројено благо, unzählbar, innumerabilis.

Нѐва, f. hyp. v. невјеста (?):

„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —

Невањалство, n. } die Nichtsnutzigkeit,
Невањалштина, f. } Unbrauchbarkeit, inutilitas.

Нева̏љао, љала, ло, nichtsnütze, schlecht, inutilis.

Нѐвен, m. die Ringelblume, calendula officinalis Linn.

Нѐвенов, ва, во, н. п. лист, von der calendula officinalis Linn.

Нѐвера, f. (Рес. и Срем.) vide невјера.

Нѐверан (невѐран), рна, но, (Рес. и Срем.) vide невјеран.

Нѐверник, m. (Рес. и Срем.) vide невјерник.

Нѐверница, f. (Рес. и Срем.) vide невјерница.

Нѐвесео, села, ло, unfroh, traurig, moestus.

Невѐсиње, n. 1) поље у Ерцеговини. 2) село у том пољу. Невѐсињскӣ, ка, ко, von Невесиње.

„Књигу пише беже Љубовићу
„У лијепу селу Невесињу —

Нѐвеста, f. (Рес. и Срем.) vide невјеста.

Нѐвестин, на, но, (Рес. и Срем.) vide невјестин.

Нѐвестинскӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide невјестински.

Нѐвестица, f. dim. v. невеста.

Нѐвешт, та, то, (Рес. и Срем.) vide невјешт.

Нѐвидовнӣ, на, но, н. п. биједа, wovon man nicht einmal etwas gesehen,

unvorgesehen, invisus, non visus, improvisus: сачувај ме Боже биједе невидовне.
Невиђенй, на, но, noch nie gesehen, non visus.
Невјера, f. (Ерц.) 1) der (die) Treulose, perfidus, perfida. 2) die Treulosigkeit, perfidia.
Невјеран (невјеран), рна, но, treulos, perfidus.
Невјерник, m. (Ерц.) der Treulose, perfidus.
Невјерница, f. (Ерц.) die Treulose, perfida.
Невјеста, f. (Ерц.) vide млада.
Невјестин, на, но, (Ерц.) der невјеста, sponsae.
Невјестинскй, ка, ко, (Ерц.) 1) Braut-, bräutlich, nuptialis:
„Па с ње скида руо ђевојачко,
„На њу меће руо невјестинско —
2) adv. bräutlich, more sponsae.
Невјестица, f. dim. v. невјеста.
Невјешт, та, то, (Ерц.) der es nicht versteht, unwissend, imperitus. Од невјешта и п*** ка плаче.
Невовање, n. das Brautseyn, status sponsae.
Невовати, невујем, v. impf. Braut seyn, nubo, sponsa sum:
„Много девовала, мало невовала —
Невоља, f. die Noth, angustia:
„За невољу бабу воде
„Кад ђевојке не наоде.
Невољан, љна, но, bedrängt, sollicitus, anxius.
Неврат, m. eine Art viereckigen Schiffs, das nur stromabwärts gleitet, navigium quadratum secundo flumine labens.
Невреме, n. (Рес. и Срем.) vide невријеме.
Невријеме, n. (Ерц.) Unzeit, parum in tempore —: дошао у невријеме.
Нега, f. die zärtliche Erziehung, educatio liberum delicata.
Негда, einst, olim.
Негдашњй, ња, ње, einstmalig, ehemalig, pristinus.
Него, sondern, verum.
Негован, m. Mannsname, nomen viri.
Неговање, n. das zärtliche Erziehen, delicata educatio.
Неговати, гујем, v. impf. zärtlich erziehen, educo delicate.
Негода, m. Mannsname, nomen viri.
Негода, f. Frauenname, nomen feminae.
Неготин, m. Stadt und Festung an 2 Stunden von der Donau, und eben so weit vom Timok. Неготинац (нца), човек из Неготина. Неготинка, жена из Неготина. Неготинскй (Неготинскй), ка, ко, von Неготин. cf. крајина.

Негош, m. } Mannsname, nomen viri.
Негуш, m. } Mannsname, nomen viri.
Неда, f. Frauenname, nomen feminae.
Недарца, n. pl. dim. v. недра.
Недаћа, f. (als Scheltwort) Ungerathener! malus eventus: иди недаћо једна!
Недеља, f. (Рес. и Срем.) vide неђеља.
Недељица, f. dim. v. недеља.
Недељка, f. (Рес. и Срем.) vide Неђељка.
Недељко, m. (Рес. и Срем.) vide Неђељко.
Недељнй, на, но, (Рес. и Срем.) vide неђељни.
Недођија, f. (komisch) das Land Nimmerkomm, terra unde negant rediri: отишао у Недођију; нек иде у Недођију!
Недођин, m. (komisch) Stadt Nimmerkomm.
Недозрео, рела, ло, unreif, immaturus.
Недоношче, чета, n. н. п. дијете, теле, nicht zu Ende getragen, vor der Zeit geboren, fetus praecox. Искривио ноге, као теле недоношче.
Недра, n. pl. (Рес. и Срем.) vide њедра.
Недрага, f. eine ungeliebte Frau (oder auch Geliebte), amasia non cara.
Недрагй, гога, m. der Ungeliebte, Unliebe, non amatus:
„Не дај мене мајко за недрага:
„Волим с драгим по гори одити,
„Глог зобати, с листа воду пити,
„Студен камен под главу метати;
„Нег' с недрагим по двору шетати—
„Драга моја! јесил' се удала?
„Јесам драги, али за недрага;
„Са недрагим и чедо родила —
Неђеља, f. (Ерц.) 1) der Sonntag, dies dominicus, dies solis. 2) die Zeit von einem Sonntag zum andern, die Woche, hebdomas, septimana.
Неђељица, f. dim. v. неђеља.
Неђељка, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
Неђељко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Неђељнй, на, но, (Ерц.) 1) sonntäglich, diei dominici. 2) der Woche, hebdomadis.
Нежели, als, quam: волим то, нежели ово (понајвише у Срijему, Бачк. и у Бан.) cf. него.
Нежењен, на, но, unverheiratet, ledig, liber, caelebs.
Незаборављенй, на, но, unvergeßlich, unvergessen, immortalis.
Незван, на, но, ungerufen, non vocatus. Незвану госту мјесто за вратима.
Незгода, die Unthunlichkeit, impossibilitas, difficultas.

Нѐзгодан, дна, но, unthunlich, impossibilis; beschwerlich, difficilis z. B. пут.
Незгра̂пан, пна, но, ungezogen, ungehobelt, impolitus, rudis.
Нѐздрав, ва, во, ungesund, insaluber.
Нѐзет, m. der Unschwiegersohn, non gener.
Незна̀божац, шца, m. der (den wahren Christen:) Gott nicht kennt, der Abgötter, ignarus Dei. Дође Звонимир незнабожац, и начини град Зворник на води Дрини, прије Рисша на 800 година (приповиједају по Зворничкој нахији).
Нѐзнан, на, но, unbekannt, ignotus.
Незна́ње, n. die Unwissenheit, ignorantia.
Неѝзбројенй, на, но, unzählbar, innumerabilis.
Нейма̂р, m. der Baumeister, der den Bau (die Maurung) leitet, architectus.
Неима́ров, ва, во, des Baumeisters, architecti.
Неима̂рскй, ка, ко, 1) Baumeisters, architectorum. 2) nach Baumeisters Art, more architecti.
Неѝска̂занй, на, но, unsäglich, unaussprechlich, inenarrabilis, ineffabilis, incredibilis.
Нејâк, ка, ко, schwach, debilis.
Нејâчак, чка, ко, dim. v. нејак.
Нѐјебица, f. (vox obscoena) Mangel an Beischlaf, defectus fututionis.
Нѐједна̂к, ка, ко, ungleich, inaequalis.
Нѐка, 1) daß, auf daß, ut: подај му, нека једе; пошљи га, нека иде. 2) nur zu! immerzu, pergis pulcre!
А. Одоше говеда у ливаду.
Б. Нека и, woraus erhellt, daß нека soviel als das böhmische nechey (laß!) ist.
Нѐкад, } vide негда.
Нѐкада, }
Нѐкадашњй, ња, ње, vide негдашњи.
Нѐкй, ка, ко, irgend einer, aliquis.
Нѐкмоли, vide акамоли.
Нѐкакав, ква, во, irgend einer, quidam.
Нека̂ко, irgend wie, quodammodo.
Нѐкаков, ва, во, vide некакав.
Нѐко, некога, jemand, aliquis.
Нѐколико, einiges, aliquantum.
Нѐкуд, } irgendwohin, aliquo.
Нѐкуда̂, }
Нѐкум, m. der Unpathe, non-кум.
Нѐлагодан, дна, но, matt, unpaß, languidus.
Нѐм, ма, мо, (Рес. и Срем.) vide нијем.
Нема̂дија, f. vide Немчадија.
Нема̂р, m. die Sorglosigkeit, Nichtachtung, Vernachlässigung, negligentia.
Нѐмарій, m. Hanns ohne Sorge, negligens. cf. небрига.

Нема̂рљив, ва, во, fahrläßig, negligens.
Нема̂рљивост, f. vide немар.
Не́мати, ам, v. impf. 1) nicht haben, non habeo. 2) нема вина, es ist kein Wein da, deest: нема га код куће; нема ништа.
Не́мац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Нијемац.
Нѐмачка̂, f. (Рес. и Срем.) vide Њемачка.
Нѐмачкй, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Њемачки.
Не́мети, мим, (Рес.) vide нијемљети.
Нѐмилице̂, ohne Schonung, unbarmherzig, misere: ударио га —, трошио новце —.
Не́милост, f. die Ungnade, offensa.
Нѐмилостив, ва, во, unbarmherzig, immisericors.
Нема̂р, m. die Unruhe, inquies.
Нема̂ран, рна, но, unruhig, inquietus.
Нема̂рко, m. der Un-мирко, cui nomen Мирко male convenit.
Не́мити, им, (Срем.) vide нијемљети.
Не́мица, f. (Рес. и Срем.) vide Њемица.
Нѐмачина, f. augm. v. Немица.
Нѐмичица, f. dim. v. Немица.
Не́мљење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемљење.
Немо̂ј, немојте, nicht doch! noli, nolite. cf. мој.
Немо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide њемота.
Немо̀тњйк, m. vide болесник.
Немо̀тињица, f. vide болесница.
Немо̂ћ, f. die Krankheit, morbus.
Нѐмоћан, ћна, но, krank, aegrotus.
Немо̀ћи, немогу, v. impf. krank seyn, aegrotus.
Немо̀ћнйк, m. vide немотњик.
Немо̀ћница, f. vide немотњица.
Немча̀дија, f. (Рес. и Срем.) vide Њемчадија.
Немча̀ње, n. (Рес. и Срем.) vide њемчање.
Нѐмчати, ам, (Рес. и Срем.) vide њемчати.
Не́мче, чета, n. (Рес. и Срем.) vide Нијемче.
Не́мчење, n. (Рес. и Срем.) vide нијемчење.
Нѐмчина, f. augm. v. Немац.
Не́мчити, им, (Рес. и Срем.) vide нијемчити.
Не́мчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide нијемчитисе.
Не́на, f. vide мајка: (по Босни, особито код Срба Турског закона):
„Ој старице Османова нено!
„Узми мене за Османа твога —
Нена̂д, m. Mannsname, nomen viri.

Ненáсит, m. der Nimmersatt, insatiabilis.
Нéнин, на, но, vide нанин.
Необ̏чан, чна, но, ungewohnt, insuetus:
„Тавница је кућа необична —
Нéопрâн, на, но, ungewaschen, illotus:
„Седам кућа, девет бунарева,
„И још су им жене неопране —
Неопра́нштина, f. der Schmutz, die Unreinlichkeit, immunditia.
Нéотицê, ohne zu wollen, ingratiis.
Нéпик! 1) cf. пик. 2) не пик не! wird nichts daraus! non me decipies.
Нéпов̏љан, љна, но, unwillkommen, ingratus.
Нéпок̏ран, рна, но, ungehorsam, widerspenstig, non dicto audiens.
Непокóрност, f. der Ungehorsam, inobedientia.
Непомѐнӣк, m. m. j. пришт, Euphemismus für eine gefährliche Beule, tuberis genus (εὐφημιστικῶς).
Нéпослушан, шна, но, ungehorsam, dicto non audiens.
Непрâвда, f. das Unrecht, injuria.
Нéправедан, дна, но, ungerecht, injustus.
Нéправо, unrecht, ungerecht, iniquum.
Нéпријатељ, m. der Feind, inimicus.
Непријатѐљскӣ (нéпријатељскӣ), ка, ко, 1) feindlich, inimicus. 2) adv. feindlich, ut inimicus.
Непријатéљство, n. die Feindschaft, inimicitia.
Неприлика, f. das Ungleiche (z. B. alt und jung), inaequalis:
„Јасам ти се јунак оженио
„Удовицом мојом неприликом —
Непромјѐњит, та, то, unveränderlich, constans, non mutabilis: дуговјечно непромјенито (кад се што честита).
Нéпце, n. vide небо 2.
Нéра, f. hyp. v. Неранџа 3.
Нерâдин, m. der Faulenzer, Arbeitsscheue, piger.
Нéраз̏ўман, мна, но, unverständig, imperitus.
Нерâнча*, f. } 1) die Pomeranze (der Baum), citrus aurantia Linn. 2) (die Frucht) malum aurantium. 3) Frauenname, nomen feminae.
Нерâнџа, f. }
Нерѐтва, f. Fluß in der Herzegowina.
Нéроткиња, f. н. п. жена, јабука, крушка, unfruchtbar, sterilis.
Несвêст, f. (Рес. и Срем.) vide несвијест. die Ohnmacht.
Нéсвестица, f. (Рес. и Срем.) vide несвјестица. die Ohnmacht
Нéсвијест, f. (Ерц.) die Ohnmacht, deliquium, syncope.
Нéсвјестица, f. (Ерц.) die Ohnmacht, deliquium animi.

Нéсит, та, то, unersättlich, insatiabilis.
Нéситōст, f. die Unersättlichkeit, insatiabilitas.
Нéскладан, дна, но, unverträglich, insociabilis.
Неслâн, на, но, ungesalzen, insulsus.
Нéслога, f. die Zwietracht, discordia.
Нéсносан, сна, но, unerträglich, intolerabilis.
Неспа́вање, n. die Schlaflosigkeit, insomnia, vigilia: боли ме глава, од неспавања.
Нéсретан, тна, но, vide несрећан.
Нéсретњӣк, m. der Unglückliche, infelix.
Нéсретњић, m. (ст.) der Unglückssohn, adversae fortunae filius.
„Југовићи Божји несретњићи!
„— царево благо затомише
„И у црну земљу закопаше —
Нéсретњица, f. die Unglückliche, infelix.
Нéсрећа, f. das Unglück, infortunium.
Нéсрећан, ћна, но, unglücklich, infelix.
Нéсрећнӣк, m. vide несретњик.
Несрѐћница, f. vide несретњица.
Нéстајâње, n. das Ausgehen (z. B. des Weins, der Waare), defectus.
Нéстајати, таје, v. impf. ausgehen, deficio.
Нéстати, ане, v. pf. ausgehen, zu mangeln anfangen, deficio: нестало ми коња;
„Неста вина, неста разговора;
„Неста блага, неста пријатêља.
Нéсташан, шна, но, muthwillig, petulans; unruhig, irrequietus.
Несу̏ђенӣ, на, но, nicht bestimmt, non destinatus (connubio).
Несуђѐнӣк, m. der Nichtbestimmte, non destinatus (sponsus).
Несуђѐница, f. die Nichtbestimmte, non destinata (sponsa).
Несу̏ђење, n. (ст.) das Nichtbestimmtseyn, quod non erat destinatum:
„Ој ђевојко моје несуђење —
Нети, несем (ст.), vide носити:
„Млада нева воду нела,
„Над воду се надводила —
Нéтко, vide неко. jemand. aliquis
Неħâк, m. der Schwestersohn, Neffe, ex sorore nepos.
Нéħака, f. die Tochter der Schwester, Nichte, ex sorore neptis.
Нéħакин, на, но, der Nichte, neptis.
Неħâков, ва, во, des Neffen, nepotis.
Нéħање, n. das Ausschlagen (für sich oder statt eines andern), repudiatio, rejectio (suo vel alius nomine).
Нéħати, ам, v. impf. ausschlagen in ei-

нес andern Namen, repudio pro altero: што га неќаш?
Нећатисе, амсе, v. r. impf. ausschlagen für sich, repudio, recuso.
Неўгодан, дна, но, nicht so, wie es seyn sollte; nicht recht, minus recte constitutus.
Неук, ка, ко, н. п. коњ, nicht abgerichtet, equus nondum condocefactus.
Неўредан, дна, но, nicht ordentlich, male constitutus.
Нечаја, f. Fluß in der Поцерина. cf. дворииште.
Нечастиви, вога, m. der Böse (Teufel), cacodaemon: нечастиви, анате га мате било (тако реку кад га гођ спомену).
Нечиј, чија, чије, irgend jemands, alicujus.
Нечист, f. der Unflat, stercus.
Нечист, та, то, unrein, immundus.
Нечистота, f. die Unreinlichkeit, immunditia, sordes.
Неша, m. (Рес. и Срем.) vide Нешо.
Нешко, m. Mannsname, nomen viri.
Нешо, m. (Ерц.) hyp. v. Неђељко und Нешко.
Нешто (каншто се може казати и нешта мјесто нешто), нешта (и нечега), 1) etwas, aliquid. Нешто нешта изјело, па од нешта кости остале (приповиједају да је казао Ерцеговац кад је виђео у пољу плуг и јармове). Нешта (или нешто) он мени рече. 2) etwa, forte: да нешто сад он дође.
Ни, 1) weder — noch, nec. Ни куд мајци, ни куд у ђевере. Ни лук јео, ни њим мирисао. 2) auch nicht, nicht einmal, nec.
Нигда, nie, nunquam.
Нигде, (Рес.) } nirgends, nusquam.
Нигди, (Срем.) }
Нигђе, (Ерц.) }
Нидоклице, f. pl. (komisch, statt доколеннице, q. d. die gestümmelten Beinkleider).
Нићe, (Ерц.) vide нигђе.
Ниже, 1) unter, unterhalb, infra: ниже мене, ниже града. 2) (ниже) das untere, inferius, cf. низак.
Низ, m. eine Schnur (Perlen, Dukaten, Korallen), linea (margaritarum).
Низ, } hinab, deorsum: низ брдо; низа, } за страну, den Berg hinab, de monte.
Низак (comp. нижи), ска, ко, nieder, humilis.
Низање, n. das Ziehen auf die Schnur, das Auffädeln der Perlen, insertio margaritarum.
Низати, нижем, v. impf. (Perlen) auf die Schnur ziehen, insero filum margaritae.
Низбрдица, f. der Weg bergab, descensus: колико је низбрдица, толико и узбрдица.
Низија, f. (cm.) vide низ:
„На врату јој три низије дуката —"
Низић, m. dim. v. низ.
Није (ни је), ist nicht, non est.
Ниједни, на, но, keiner, nullus: нијedна вјеро! Treuloser! perfide! perfida!
Нијек, m. das није oder нема sagen, negatio: нијек ђаволу!
Нијекање, n. das није=sagen, negatio.
Нијекати, јечем, v. impf. sagen није oder нема, nego.
Нијели (d. i. није ли)? etwa? vielleicht? nonne? није ли дошао? није ли нашао? није ли и он ту?
Нијем, ма, мо, (Ерц.) stumm, mutus.
Нијемац, мца, m. (Ерц.) 1) der Stumme, mutus. 2) der Deutsche, Germanus.
Нијемљење, n. (Ерц.) das Verstummen, amissio vocis.
Нијемљети, им, v. impf. (Ерц.) stumm werden, mutus fio.
Нијемче, чета, n. (Ерц.) ein junger, kleiner Deutscher, juvenis germanus.
Нијемчење, n. (Ерц.) das Deutschen, (Deutschwerden, Deutschmachen), germanizatio.
Нијемчити, им, v. impf. (Ерц.) deutsch machen, facio esse germanum.
Нијемчитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) sich zum Deutschen machen, facio me esse germanum.
Нијет *, m. der Plan, das Vorhaben, propositum:
„А нијет сам био учинио,
„Да се спустим до под твоју кулу —"
Ник, m. (cm.) die gesenkte Stellung, inclinatio:
„Сви јунаци ником поникоше,
„И у црну земљу погледаше —
Ника, f. (Рес. и Срем.) vide Нико.
Никад, } vide нигда.
Никада, }
Никакав, ква, во, keinerley, nullius generis, nullus.
Никаки, ка, ко, vide никакав.
Никако, auf keine Art, nullo modo.
Никаков, ва, во, vide никакав.
Никашин, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).
Никнути, нем, vide нићи.
Нико, м. (Ерц.) hyp. v. Никола.
Нико, никога, niemand, nemo.
Никола, m. Niklas, Nicolaus.
Николија, f. Frauenname, nomen feminae.
Николико, gar nicht, nicht im mindesten, plane non: није му мило николико.
Николица, m. dim. v. Никола.

Ни̏ко̄љ дан, ља дне, m. St. Niklastag (den 6. December), festum St Nicolai.
Ни̏коља, f. намастир у Србији (?).
Ни̏ко̄љски̑, ка, ко, н. п. мразови, Niklas-, sancti Nicolai.
Ни̏кољшта̄к, m. човек који слави Никољ дан.
Ни̏куд, } nirgends, nusquam.
Ни̏куда̑,
Ни̏кша, m. Mannsname, nomen viri (von Никола).
Ни̏кшићи, m. pl. Gegend an der Grenze gegen Montenegro.
Ни̏ мало, gar nichts, plane nihil.
Ни̏на, m. m. Mannsname, nomen viri.
Ни̏нко, m. Mannsname, nomen viri.
Ни̏но, m. Mannsname, nomen viri.
Ни̏ти, f. pl. das Webertrumm, licia:
„Навади се вино пити
„Па продадо жени нити.
„Стаде мене жена бити.
„Немој мене жено бити;
„Купићу ти нове нити,
„И помоћи уводити.
Ни̏ти, weder — noch, nec.
Ни̏тити, им, v. impf. m. j. нити, das Webertrumm zurecht machen, praeparo licia.
Ни̏тко, никога, vide нико.
Нитко̑в, m. (als Scheltwort) der Niemand, homo nihili.
Ни̏тковић, m. нитко и нитковић, Niemand Niemandssohn, nemo et neminis filius. Приповиједају да је некакав Јевто Витковић (који је сједио у Ваљеву; и сад му зидине од куле онђе стоје) погодио за двјеста дуката, да викне преко чаршије: „Чујте људи! ја сам до сад био Јевто Витковић, а од сад сам нитко и нитковић." И тако је викнуо, само што је додао на крају: „Али опет људи ме знаду."
Ни̏ће, n. (ст.)
„За Ивана нпће учинише —
Ни̏ћење, n. das Antrummen, praeparatio liciorum.
Ни̏ћи (говори се и никнути), никнем, v. pf. hervorkeimen, progermino.
Ница̑ње, n. das Hervorkeimen, progerminatio.
Ни̏цати, ичем, v. impf. hervorkeimen, progemino.
Ни̏ш, m. die Stadt Nissa in Serbien, Naissus. Што ближе к Нишу, све горе пишу.
Ни̏шава, f. 1) Fluß bei Ниш, nom. propr. fluminis. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ниша̑дор*, m. Salmiak, sal Ammoniacus.
Ни̏шан*, m. 1) das Ziel, scopus: бити нишан, и у нишан. 2) доњи и горњи, die Ziel, an der Flinte.

Ни̏шанити, им, v. impf zielen, collineo.
Ни̏шањење, n. das Zielen, collineatio.
Нише̏сте*, ета, n. das Stärkmehl, amylum.
Ни̏шки̑, ка, ко, von Ниш.
Ни̏шлија*, m. човек из Ниша.
Ни̏шта, ничега (и ништа), nichts, nihil.
Но̏, 1) aber, at. vide али. 2) (als Parodie der germanisirenden Serben), nun, nu! age: но мој драги!
Но̑в, ва, во, neu, novus; нов новцат (новцит?), ganz und gar neu, funkelnagelneu, plane novus.
Нова̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Но̑вац, вца, m. 1) eine Münze, moneta. 2) der fünfte Theil eines Groschen, grossi pars quinta. 3) новци, pl. das Geld, pecuniae.
Нова̏ци, вака, m. pl. намастир у Србији (доље преко Мораве).
Нова̏чић, m. dim. v. Новак.
Но̑ви̑, вога, m. варош и град у Босни:
„Синоћ аго из Новога дође —
„У Новоме граду бијеломе —
„Кад замакне у Нови с ђевојком —
Нови̏на, f. die Erstlinge der neuen Ernte jeder Art, primitiae pomorum aut annonae. Боже помози! нове новине од нове године (обичај је рећи, кад који први пут оће да окуси од какове миве).
Но̑ви̑ пазар, m. Stadt und Festung in Serbien.
Но̑ви̑ са̑д, m. Neusatz, Neoplanta.
Но̑вка, f. Frauenname, nomen feminae.
Но̑вко, m. Mannsname, nomen viri.
Но̑вљанин, m. човек из Новога:
„Књигу пише Новљанин Алија
„У Новоме граду бијеломе —
Но̑вљански̑, ка, ко, v. Нови;
„Ак' утече коњма Новљанскијем
„Заиста га продавати не ћу —
Но̏во, m. hyp. v. Новак:
„Јеси л' Ново сабљу саковао —
Новопаза̏рац, рца, m. einer von Нови пазар.
Новопаза̏рлија*, m. vide Новопазарац:
„И Илија Новопазарлија —
Новопа̑зарски̑, ка, ко, v. Нови пазар.
Ново̏садски̑, ка, ко, Neusatzer., Neoplantanus.
Ново̏сађанин, m. der Neusatzer, Neoplantanus, Neoplantensis.
Ново̏сађкиња, f. die Neusatzerin, Neoplantana.
Новца̑т, ша, що, cf. нов.
Но̑вци, новаца, m. pl. vide новац 3.
Новци̑т, та, то, vide новцат.
Но̑вчан, на, но, н. п. човек, geldreich, pecuniosus.

Новча̀нӣ, на, но, н. п. кеса, der Geldbeutel, crumena.
Но̀вчић, m. 1) dim. v. новац 2. 2) ranunculus repens Linn.
Но̏га, f. 1) der Fuß, das Bein, pes. 2) (у Јадру) eine gewisse Anzahl, certus numerus, н. п. кад разрезују порезу, онда кажу: ово село има двије ноге, ово ногу и по и т. д.
Но̀гавица, f. eine Hose (die Hälfte des Beinkleides), caliga.
Но̏ж, m. das Messer, culter.
Но̀жак, шка, m. eine Art Spiels, wobei ein Messer bald so, bald anders in die Erde zu stecken, ludi genus.
Но̏жина, f. augm. v. нож.
Но̀жић, m. dim. v. нож, das Messerchen, cultellus.
Но̀жица, f. dim. v. нога.
Но̏жице, f. pl. die Schere, forfex.
Но̀жнице, f. pl. die Scheide, vagina: „Од мачева нашије ножница —
Нож̑рда, f. } augm. v. нога.
Ножу̀рина, f. } augm. v. нога.
Но̀здрва, f. das Nasenloch, die Nüster, naseris.
Но̑ј, m. der (Vogel) Strauß, struthio.
Но̀јев, ва, во, н. п. jaje, des Straußes, struthionis.
Но̀кат, кта, m. der Nagel (am Finger), unguis.
Нокта̑ш, m. der nicht leicht ein galantes Abenteuer ausläßt (besonders von Verheirateten), maritus alienarum uxorum appetens.
Но̀ктић, m. dim. v. нокат, das Nägelchen, unguiculus.
Нокши̑р, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) der Nachttopf (österr. das Nachtgeschirr), matula.
Но̏на, f. hyp. v. нога.
Но̑с, m. die Nase, nasus.
Но̀сање, n. das Umhertragen, circumgestatio.
Но̀сат, та, то, langnäsig, nasutus.
Но̀сати, ам, v. impf. umhertragen, gesto, z. B. дијете, барјак.
Но̀сац, сца, m. die Mündung, z. B. an der Kanne, orificium.
Но̀сила, n. pl. die Bahre, feretrum.
Но̀сина, f. augm. v. нос.
Но̀сити, им, v. impf. 1) tragen, gesto, porto. 2) носи кокош (или друга каква тица), legen, pono ova.
Но̀ситисе, имсе, v. r. impf. 1) с ким, ringen, luctor. 2) sich tragen, Kleidertracht haben: како се носе код вас?
Но̀сић, m. dim. v. нос.
Носо̀њићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Но̀спвица, f. eine Art Fisch, piscis genus.
Нотњӣ, ња, ње (њо?), vide ноћни.
Нотњи̏к, m. m. j. вјетар, der Nachtwind, ventus nocturnus.
Но̑ћ, f. die Nacht, nox.
Но̀ћас (говорисе и ноћаске), diese Nacht, hac nocte: ноћас сам слабо спавао.
Но̀ћашњӣ, ња, ње, dieser Nacht, hujus noctis.
Ноћи̏вање, n. das Uebernachten, pernoctatio.
Ноћи̏вати, ћујем, v. impf. übernachten, pernocto.
Но̀ћити, им, v. pf. übernachten, pernocto.
Но̀ћнӣ, на, но, nächtlich, nocturnus.
Ноћни̏к, m. vide нотњик.
Но̀ћу, bei Nacht, noctu.
Но̀ћца, f. dim. v. ноћ.
Ноше̑ње, n. das Tragen, portatio, gestatio.
Ноши̑во, n. die Tracht (der Kleider), vestitus.
Но̀шња, f. vide ношиво.
Ну̏! додају Ерцеговци у говору код њекоји ријечи, н. п. Ну̏ јадан човече! Ну тако ти Бога!
Ну̀дити, им, v. impf. nöthigen (zum Essen), rogando cogo.
Нуђе̑ње, n. das Nöthigen, coactio amica.
Ну̏з, (у Бачк. и у Сријему) vide уз.
Нутка̑ње, n. dim. v. нуђење.
Ну̀ткати, ам, dim. v. нудити.
Ну̏то, seh! en.

Њ.

Њеда̑рца, n. pl. dim. v. њедра.
Њедра, n. pl. (Ерц.) der Busen, sinus.
Њема̀дија, f. (Ерц.) vide Њемчадија.
Њѐмачка̄, f. (Ерц.) Teutschland, Germania.
Њѐмачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) teutsch, germanicus. 2) adv. teutsch, germanice.
Њѐмица, f. (Ерц.) die Teutsche, Germana.
Њѐмичина, f. augm. v. Њемица.
Њѐмичица, f. dim. v. Њемица.
Њемо̀та, f. (Ерц.) die Stummheit, infantia, inopia facultatis loquendi.
Њемча̀дија, f. (Ерц. coll.) die gesammte teutsche Jugend, omnis juventus germanica.
Њемча̑ње, n. (Ерц.) das Teutschreden, sermo germanicus.
Њѐмчати, ам, v. impf. teutsch reden, loquor germanice.
Њѐмчина, f. augm. v. Нијемац.
Њи̏ва, f. der Acker, ager.
Њи̏вица, f. dim. v. њива.
Њѝјање, n. das Wiegen (des Baums vom Winde), agitatio.

Њи́јати, ам, v. impf. wiegen, schwenken, agito.
Њи́јатисе, амсе, v. r. impf. schwanken, vacillo.
Њи̏сак, ска, m. } das Wiehern, hinnitus.
Њи̏ска, f. }
Њи̏снути, нем, v. pf. anfwiehern, hinnio.
Њи́штање, n. das Wiehern, hinnitus.
Њи́штати, штим, v. impf. wiehern, hinnio.
Њушење, n. das Schnuffeln (des Hundes), odoratio canis.
Њу̏шити, им, v. impf. schnuffeln, spüren, olfacio.
Њу̏шка, f. der Schmecker (des Hundes), nasus canis.

O.

O, 1) von, über, de: говоре о њему, о томе не треба мислити. 2) an, in; ударио о камен, отрти се о што. 3) an, in, ad: виси о клину. 4) zu, um, tempore; о Ђурђеву дне, о Божићу.
О̑ (о́)! interj. о Ранко! hörst du, heus!
Оа̀шлучити, им, v. pf. verköſten, sumtus suppedito.
О̏ба, обје, обоје, beide, uterque, utraque, utrumque. Die Syntax dieses Zahlworts s. in der Grammatik; es ist die von два, три, четири.
Обаве́затисе, вежемсе, v. r. pf. sich anhängen an einen (mit Bitten), adhaeresco alicui precibus.
Обаве́стити, им, (Рес. и Срем) vide обавијестити.
Обави́јање, n. das Umwickeln, circumligatio.
Обави́јати, ам, v. impf. umwickeln, circumligo.
Обавије́стити, им, v. pf. (Ерц.) кога, einem begreiflich machen, doceo, rem facio perspicuam.
Оба̀вити, вијем, v. pf. umwickeln, circumligo.
Оба̀врети, рим, v. pf. ansieden, paululum decoquo.
Оба̑д, n. die Bremse, tabanus (Linn.) oestrus.
Оба̀дање, n. die Flucht (der Kuh) vor Bremsen, fuga vaccae furiatae ab oestro.
Оба̀датисе, амсе, v. r. impf. vor Bremsen fliehen, fugere ab oestris.
Обадва̑, обадвије, обадвоје, vide оба.
Обадве̏ручке̑, (Рес. и Срем) vide обадјеручке.
Обадвје̏ручке̑, (Ерц.) vide објеручке.
Обадвојица, f. beide, uterque.
Оба̀зира̑ње, n. vide обзирање.
Оба̀зиратисе, ремсе, vide обзиратисе.
Оба̀зретисе, ремсе, v. r. pf. umblicken, sich umsehen, respicio.
О̀бајати, јем, v. pf. behexen (z. B. die Wunde), medeor vulneri incantamentis.
О̀бал (обао?), обла, ло, walzenförmig, rund, cylindricus.
О̀бала, f. 1) das Ufer, ripa. 2) eine Art Zauns, sepis genus. Ударисе коље (све два и два један према другом), па се између коља натрпа грања којекаква и трња.
О̀балити, им, v. pf. rotzig machen, muco maculo.
Оба̀лити, им, v. pf. niederwerfen, prosterno.
Обаљи́вање, n. das Niederwerfen, prostratio.
Обаљивати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.
О̀бао, обла, ло, vide обал.
Оба́рање, n. das Niederwerfen, prostratio.
Оба́рати, ам, v. impf. niederwerfen, prosterno.
Оба̀рача, f. das Züngelchen (am Gewehr), lingula teli.
Оба̀сипа̑ње, n. das Beschütten, circumfusio.
Оба̀сипати, ам (и обасипљем), v. impf. beschütten, circumfundo.
Обасја́вање, n. das Bescheinen, collustratio.
Обасја́вати, ва, v. impf. bescheinen, collustro.
Оба̀сјати, сја, v. pf. bescheinen, collustro.
Оба̀су̑ти, спем, v. pf. beschütten, perfundo.
О̀башка *, vide башка.
Обве̏сти, ведем, v. pf. rund herum führen, circumduco.
Обви́јање, n. vide обавијање.
Обви̏јати, ам, vide обавијати.
О̀бвити, вијем, vide обавити.
Обво̀дити, им, v. impf. rund herum führen, circumducto.
Обво̀ђење, n. das Herumführen, circumductio.
О̀бгнати, ам, v. pf. rundherumtreiben, circumago.
Обго̀нити, им, v. impf. umtreiben, circumagito.
Обго̀њење, n. das Umtreiben, circumactio.
Обгра́дити, им, v. pf. rund umzäunen, circumsepio.
Обграђи́вање, n. das Umzäunen, circumseptio.

Ограђивати, ђујем, v. impf. rund umzäunen, circumsepio.
Обда̂н, vide дању.
Обданица, f. innerhalb eines Tages, per diem: кувати пређу на обданицу, т. ј. у јутру почети, па тај дан свршити; или куда на обданицу (а не на конак).
Обда́рити, им, v. pf. beschenken, dono.
Обе, (Рес. и Срем.) vide обје.
Обе́дити, им, (Рес. и Срем.) vide обиједити.
Обезна́нитисе, имсе, v. r. pf. in Ohnmacht fallen, deficio.
Обе̏зумити, им, v. pf. bethören, decipio, induco.
Обе̏зумитисе, имсе, v. r. pf. sich bethören lassen, decipior.
Обе́лити, им, (Срем.) vide обијељети.
Обелода́нити, им, (Рес. и Срем.) vide објелоданити.
Обе̑р, m. der Kamm (des Hahns), crista.
Обе̏ручке̑, (Рес. и Срем.) vide објеручке.
Обесити, им, (Рес. и Срем.) vide објесити.
Обећавање, n. vide обрицање.
Обећа́вати, ам, vide обрицати.
Обећа́ње, n. das Versprechen, promissum. Обећање је лудоме радост.
Обе̏ћати, ам, vide обрећи.
Обе̏ушити, им, v. pf. н. п. иглу, das Oehr an der Nadel beschädigen, obstruo aut destruo foramen acus.
О̏бзинути, нем, v. pf. begähnen (?), obhio (?), d. i. in den Mund nehmen (und wieder heraus). Кад кога заболи грло, кажу му жене, да обзине трипут комад љеба (говорећи: пса грло боли, а не мене), па да га да псетету: па ће га онда проћи грло. Кад у кога почне расти мртва кост, онда треба наћи дијете посмрче, да је обзине: па ће престати расти.
Обзи̑р, m. das Umblicken, respectus: оде без обзира.
Обзира̂ње, n. das Umhersehen, respectatio.
Обзиратисе, ремсе, v. impf. sich umsehen, respecto.
Обигра́вање, n. das Umtanzen, circumsaltatio.
Обигра́вати, ам, v. impf. rund umtanzen, circumsalto.
Обиграти, ам, v. pf. rund umtanzen, circumsalto.
Обијање, n. 1) das Einbrechen der Thüre, effractio forium. 2) das Abschlagen, decussio. 3) das Suchen der Henne nach einem Orte zum Legen, posituritio (?) parturitio gallinae.
Обијати, ам, v. impf. 1) врата, einbrechen, effringo fores. 2) rund umher abschlagen, decutio. 3) обија кокош да пронесе, sucht einen Ort zum Eyerlegen, positurit? parturit gallina.
Обије̏дити, им, v. pf. (Ерц.) mit Unrecht beschuldigen, accuso injuria.
Обиј̏елити, им, } v. pf. (Ерц.) weiß werden,
Обије̏љети, им, } albesco: обијељео снијег по брдима; обијељео човек као овца (graue Haare bekommen).
Обикнутисе, немсе, vide обићисе.
Оби̏л, ла, ло, reichlich, über. Срби приповиједају, да је Силни Стеван, ловећи по Церу, угледао на једном мјесту ђе се гране од дрвећа и доље савијају и горе узвијају. Кад дођу на оно мјесто, а то дијете код неколико оваца ударило своју сјекиру у кладу, па легло на леђа те спава: кад дине из себе, онда се гране узвијају у висину, а кад повуче пару у се, онда се савијају к земљи. Кад то види цар, зачудисе, па пружи руку с коња да му узме сјекиру, али оћеш! Не може да је извади из кладе. Брже боље сјашу слуге и војводе с ко̑ња, огледају сви редом објема рукама да изваде сјекиру из кладе, но нијадан је не може ни помаћи. Онда пробуде дијете и запита га цар: „Како ти је име?" А оно одговори: „Милош." — „Имаш ли оца и мајку?" — „Имам мајку, а отац ми је умръо." — „А ђе ти је мајка? — „Ето је тамо доље у селу код куће." — „Ајде да нас водиш твојој кући." — „Не могу од оваца." — „Ајде ми ћемо поћерати и овце." — И тако га којекако намоле да поћера овце и да пође пред њима кући. Сад су они ради знати и вићети, шта ће он радити са сјекиром: како ће је извадити из кладе; или ће је онако оставити. Кад Милош крене овце, а он узме сјекиру једном руком и замесне на рамо. — Како дођу кући, Милош одма остави овце и непознате госте, па заманне међу зграде да тражи мајку. Пошто цар сјаше с коња, пође и он за Милошем, да гледа, да му се ђе не сакрије; кад погледа кроз брвна у једну зграду, а то Милошева мајка мијеси љеб, а пребацила десну сису преко лијевога рамена, а лијеву преко деснога, те Милош оспрат се. Онда цар рече: „Мећер обила мајка, родима обила јунака." Цар узме Милоша од мајке и одведе га своме

двору, и од нога се назове Обилић.

Обилажење, n. 1) das Umgehen, circuitio 2) das Umgehen, circuitus. 3) das Besuchen, invisio.

Обилазити, им, v. impf. 1) umgehen, ambio. 2) umgehen (durch einen Umweg), circumeo. 3) besuchen, inviso.

Обилат, та, то, vide обил.

Обиљежје, n. оно, што се да први пут ђевојци (прстен, или новац какав): да се зна, као да је већ испрошена, das Heiratspfand, pignus datum puellae in signum futuri conjugii.

Обирак, рка, m. der Ausschuß (nachdem das Beste bereits ausgekauft worden), merces (res) rejiculae.

Обиритисе, имсе, v. r. pf. den бир bekommen, potiri collecta presbyterali: не ћеш се обирити ове године.

Обити, обијем, v. pf. 1) врата, einschlagen, effringo. 2) rund herum abschlagen (н. п. лед с кола воденичнога), decutio.

Обићи, обиђем (и обидем), v. pf. umgehn, circumeo.

Обићисе (говорисе и обикнутисе), обикнемсе, v. r. pf. sich gewöhnen, adsuesco.

Обичај, m. der Brauch, mos, consuetudo.

Обичан, чна, но, woran man sich gewöhnen kann, cui facile assuescas.

Обичнӣ, на, но, gewöhnlich, gebräuchlich, usitatus, consuetus; adv. обично.

Обје, обију, (Ерц.) f. pl. die beiden, ambae.

Објелоданити, им, v. pf. (Ерц.) anfangen es bei hellem Tage zu treiben (z. B. Diebstahl), palam incipio facere (furtum).

Објеручке, (Ерц.) mit beiden Händen, ambabus manibus.

Објесити, им, v. pf. (Ерц.) aufhenken, suspendo.

Објеситисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erhenken, suspendere se.

Објестисе, једемсе, v. r. pf. sich überessen, nimio cibo obrui.

Облагање, n. 1) das Umschlagen, Einschlagen, circumdatio. 2) das Wetten, sponsio.

Облагати, лажем, v. impf. einschlagen (etwas in Papier), circumdo.

Облагати, лажем, v. pf. durch Lügen verläumden, mendacio calumnior.

Облагатисе, лажемсе, v. r. impf. 1) sich einschlagen (in den Mantel), circumdo (pallium). 2) wetten, sponsionem facio.

Облагивање, n. das Verläumden, calumniatio.

Облагивати, гујем, v. impf. кога код кога, durch Lügen verläumden, mentiendo calumnior.

Облађати, ам, v. pf. erobern, sub potestatem redigo.

Облажење, n. vide обилажење.

Облазити, им, vide обилазити.

Облазнути, нем, v. pf. lecken, oblambo: облазни па опет, sagt man einem dem die Flinte versagt hat.

Облајати, јем, v. pf. umbellen, oblatro, circumlatro.

Облак, m. die Wolke, nubes.

Облакшавање, n. das Erleichtern, levatio.

Облакшавати, ам, v. impf. erleichtern, levo.

Облакшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.

Обламање, n. das Abbrechen (rund herum), decerptio.

Обламати, ам, v. impf. rund herum abbrechen, decerpo.

Облапоран, рна, но, der gern schmauset (Gourmand), Schmausbruder, amans epularum.

Област, f. die Macht, potestas: не попусти, Господе Боже! области нечастивоме и некрштеноме (кад се моле Богу).

Облачак, чка, m. hyp. v. облак, das Wölkchen, nubecula.

Облачан, чна, но, wolkig, trüb, nubilus.

Облачење, n. das Anziehen (der Kleider), indutio.

Облачина, f. augm. v. облак.

Облачити, им, v. impf. 1) anziehen, induo. 2) види онај, који ведри и облачи, der heitert und Regen macht.

Облачитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich anziehen, induor. 2) sich überziehen, umwölken, obnubilor.

Облежати, жим, v. pf. beschlafen, concumbo cum aliqua.

Облепити, им, (Рес. и Срем.) vide облијепити.

Облепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide облепљивање.

Облепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide облепљивати.

Облетање, n. (Рес. и Срем.) vide облијетање.

Облетети, тим, v. pf. (Рес.) } umfliegen, circumvolo.
Облетити, им, v. pf. (Срем.) }
Облећети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Обливање, n. (Срем.) vide обљевање.

Обливати, ам, (Срем.) vide обљевати.

Оближњӣ, ња, ње, nahe gelegen, adjacens, vicinus.

Облизати, лижем, v. pf. ablecken, lambo, lingo.

Облизивање, n. das Ablecken, lambitus.

Облизивати, зујем, v. impf. ablecken, lambo.

Облизи́ватисе, зујемсе, v. r. impf. sich lecken (Eßlust zeigen), шта се ти му облизујеш, esurio (circumlingo).

Обли́знитисе, нмсе, v. r. pf. Zwillinge gebähren (auch von Thieren), geminos pario, geminum partum edo.

Облијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) umkleben, bekleiben, induco aliqua re.

Облијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Umfliegen, circumvolitatio.

Облијѐтати, јеһем, v. impf. (Ерц.) umfliegen, circumvolito.

Обли́к, m. das Antlitz, das Angesicht, facies: познајем га по облику.

Обли̏на, f. die walzenförmige Ründe, rotunditas cylindrica.

О̏блити, лијем, v. pf. н. п. свиралу коситером, rund herum vergießen, circumfundo.

О̏блица, f. ein cylindrischer Stab, baculus cylindricus.

Обли̏чје, n. vide облик.

Облог, m. vide оклада.

Обло̀гуз, m. (der Rundarsch, podicis obesi), der alles aufißt, was er eßbares findet.

Обло̀гуз, за, зо, schlemmerhaft, edax.

Обло̀жити, им, v. pf. einschlagen (den Fuß in —), obvolvo.

Обло̀житисе, v. r. pf. 1) sich einschlagen, einhüllen, involvo. 2) vide опкладитисе.

Обло̀мити, им, v. pf. rund herum abbrechen, decerpo.

Облу̀так, тка, m. der Kiesel, silex.

Облучац, чца, m. дрво (као прут) савјено на колијевци више ђетиње главе: да не пада покривач ђетету на главу.

О̏бљева̑ње, n. (Ерц.) das Vergießen, plumbatio.

О̏бљевати, ам, v. impf. (Ерц.) vergießen (mit Bley), plumbo.

Обљепљи́вање, n. (Ерц.) das Bekleiben, inductio, obductio.

Обљепљи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) bekleiben, induco.

Обљу̀бити, им, v. pf. (ст.) abküßen, deosculor:

„Ја ћу твоје лице обљубити —
„Вјерну ћу му љубу обљубити —
„Ваља теби ноћити с краљицом
„И обљубит' Будимску краљицу —
„Руо скиде, леже са краљицом,
„Те краљици обљубио лице —

Обмота́вање, n. das Umwickeln, circumligatio.

Обмота́вати, ам, v. impf. umwinden, circumvolvo.

Обмо̀тати, ам, v. pf. umwinden, circumdo.

Обна́вљање, n. das Erneuern, renovatio.

Обна́вљати, ам, v. impf. erneuern, renovo.

Обнѐвидети, дим, v. pf. (Рес.) } erblinden, obcoecor.
Обнѐвидити, им, v. pf. (Срем.)
Обнѐвиђети, видим, v. pf. (Ерц.)

Обнезна́нитисе, нмсе, vide обезнанитисе.

Обнѐти (обнѐти), несем, (Рес. и Срем.) vide обнијети.

Обни́зати, нижем, v. pf. н. п. капу, или главу, бисером, mit einer Reihe (Perlen) umgeben, circumdo lineam (margaritarum).

Обнизи́вање, n. das Behängen mit Perlenreihen, circumdatio lineae margaritarum.

Обнизи́вати, зујем, v. impf. mit einer Perlenreihe umgeben, circumdare lineam margaritarum.

Обнијети, несем, обнијо (обнијела, ло), v. pf. (Ерц.) umtragen, circumfero.

Обно̀вити, им, v. pf. erneuern, renovo (намастир, цркву).

Обно̀сити, им, v. impf. umtragen, circumporto.

Обно̀ћ, vide ноћу.

Обно̀ше̑ње, n. das Umtragen, circumlatio.

Обњу̀шити, им, v. pf. umschnuffeln, circumodoro.

Обо̀гатити, им, v. pf. bereichern, dito.

О̏бојак, ојка, m. das Fußtuch, pannus ad pedes involvendos. По Босни, по Ерцеговини и по Србији (куда носе чарапе), подложе обојке у опанке; по Сријему, по Бачкој, по Банату и по Мачви, завијају шареним обојцима (мјесто чарапа) ноге и на њи обувају опанке; а по варошима носе обојке (од платна или, зими, од фланера) у чизмама.

О̏боје, обога (и обојега), n. beide, uterque: обоје ђеце, обога ђеце и т. д.

Обо̀јити, им, v. pf. färben, coloro.

Обо̀јица, f. beide, uterque.

Обо̀јчина, f. augm. v. обојак.

Обо̀јчић, m. dim. v. обојак.

Обо̀лети, лим, v. pf. (Рес.) } durch Krankheit geschwächt (entkräftet) werden, morbo infirmor.
Обо̀лити, им, v. pf. (Срем.)
Обо̀љети, олим, v. pf. (Ерц.)

Обор, m. 1) die Einzäunung für die Schweine, sepimentum pro suibus. 2) in оборкнез, оборценерао, ist es das deutsch Ober=, supremus.

Оборкне̑з, m. cf. кнез.

Оборлаһман, der Oberlieutenant, subcenturio.

Оборлаћманов, ва, во, des Oberlieutenants, subcenturionis.
Оборлаћмановица, f. Oberlieutenantsfrau, uxor subcenturionis.
Оборлаћманскӣ, ка, ко, 1) Oberlieutenants-, subcenturionum. 2) adv. wie Oberlieutenant, more subcenturionis.
Обо̀рити, им, v. pf. niederwerfen, sterno. vide обалити.
Обо̀сти, бодем, v. pf. spornen, calcari pungo, subdo calcar.
Обоци (ободци), m. pl. (доље преко Мораве) die Ohrgehänge, inaures:
„Венце и обоце —
Обра̀вница, f. } das Querholz der Wasserträgerinnen, jugum.
Обра̀вњача, f. }
Обрад, m. Mannsname, nomen viri.
Обра̀датити, им, v. pf. Bart bekommen, barbam nancisci.
Обрадовати, дујем, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.
Ображђивање, n. das Anfurchen, sulcatio.
Ображђивати, ђујем, v. impf. furchen, sulco.
Образ, m. 1) die Wangen, genae. 2) Scham, und Ehre, pudor: нема образа. Образ ваља, кум ће доћи. Црн ти образ! У циганке црн образ, али пуна торба. Образа више нема, него два прста (а гузице има два аршина).
Обра̀здити, им, v. pf. anfurchen, sulco.
Обра̀мница, f. } vide обравница.
Обра̀мњача, f. }
Обрана, f. der Schutz und Schirm, munimentum: рана и обрана.
Обранити, им, v. pf. verwunden, vulnero.
Обрањавање, n. das Verwunden, vulneratio.
Обрањавати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
Обра̀стање, n. das Umwachsen, circumdatio, obductio.
Обра̀стати, ам, v. impf. umherwachsen, circumnascor.
Обра̀сти, стем, v. pf. umherwachsen, circumnascor: обрасло цвијеће у траву.
Обрати, берем, v. pf. 1) pflücken, decerpo, lesen, lego: обрати виноград, јабуке, кукурузе; обраћеш зелен бостан (du wirst nicht gut fahren, male succedet tibi). 2) wählen, eligo, seligo, cf. изабрати:
„Ти обери кога теби драго —
Обра̀тити, им, v. pf. zu etwas verleiten, induco.
Обраћање, n. das Verleiten, inductio.
Обраћати, ам, v. impf. kehren, verto.
Обрашчић, m. dim. v. образ.
Обрва, f. die Augenbraune, supercilium.
Обрвица, f. dim. v. обрва.
Обрђати, ам, v. pf. schlechtes Aussehen bekommen, tristem speciem accipio.
Обрѐдити, им, v. pf. der Reihe nach geben, thun, ex ordine facio.
Обређивање, n. das Thun der Reihe nach, das Umreihen.
Обређивати, ђујем, v. impf. umreihen, ex ordine facio.
Обрезати, ежем, v. pf. beschneiden, circumcido.
Обрезивање, n. das Beschneiden, circumcisio.
Обрезивати, зујем, v. impf. beschneiden, circumcido.
Обрен, m. Mannsname, nomen viri.
Обрѐнија, Frauenname, nomen feminae (nach dem masc. Обрен).
Обретен, Mannsname, nomen viri.
Обретеније, n. das Fest der Findung des Haupts Johannis (24. Febr.), inventio capitis S. Johannis.
Обретисе, римсе, v. r. pf. sich wo befinden, adesse.
Обрѐћи, речем (говорисе и обрекнем), v. pf. versprechen, promitto.
Обрѐћисе, речемсе (говорисе и обрекнемсе), v. r. pf. versprechen, polliceor.
Обријати, јем, v. pf. balbiren, (barbam) detondeo.
Обријатисе, јемсе, v. pf. sich barbiren (lassen), tondeor.
Обрисати, ишем, v. pf. abwischen, abstergo.
Обрити, ријем, v. pf. umwühlen, subruo.
Обрицање, n. das Versprechen, pollicitatio.
Обрицати, ичем, v. impf. versprechen, pollicitor.
Обрицатисе, ичемсе, v. r. impf. versprechen, promitto.
Обричити, им, vide обријети.
Обркатити, им, v. pf. einen Schnauzbart bekommen, mystacem (pilos in labio superiori) nancisci (protrudere).
Обрлатити, им, v. pf. umringen, nicht auslassen, circumsto, non dimitto. Обрлатио као ајгир ћору.
Обрнути, нем, v. pf. umkehren, verto.
Обрнутисе, немсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
Обро, m. hyp. v. Обрад.
Оброк, m. eine festgesetzte Zeit, tempus constitutum: једе на оброк oder обороком; ђеца једу без оброка.
Обронак, нка, m. der Abhang, devexitas:
„Заспала девојка брегу ка обронку —

Обро̀нитисе, имсе, v. pf. hinabrollen (von der Erde steilem Abhang), devolvor.

Обр̀стити, им, v. pf. die jungen Zweige abfressen (wie die Ziegen), depasco frondes.

О̏бр̏та̑љка, f. der Querbalken, der in seiner Mitte um einen Pflock beweglich ist (in einem Knabenspiele), trabs transversa, in medio perpendiculari insidens et mobilis (von обртати).

О̏бр̏тањ, тња, m. eine Art drehbaren Doppelrings, um die Pferde anzubinden, annuli genus.

Обрта̑ње, n. das Umdrehen, circumactio, conversio.

Обртати, рћем, v. impf. umdrehen, circumago.

Обру̑ч, m. der Reif (am Faße), orbis, circulus.

Обру̀ча̑н, m. m. j. лонац, eine Art Topf mit einem (thönernen) Reif um die Mitte, olla orbiculata.

Обру̀ча̑ње, n. das Bereifen, circumdo orbem.

Обру̀чати, ам, v. impf. bereifen, circumdo orbem (dolio).

Обру̀чић, m. dim. v. обруч.

Обру̀чје, n. (coll.) die Reife, orbes, circuli.

Обр̀шити, v. pf. übel ankommen, male excipior: обршио као нико његов.

О̏брштер, der Obrist, Oberste, tribunus (militum); praefectus (equitum).

Обрштеров, ва, во, des Obersten, tribuni.

Обрштеровица, f. die Oberstenfrau, des Obersten Frau, uxor tribuni.

О̏брштерски̑, ка, ко, 1) Obersten-, tribunorum. 2) adv. wie ein Oberster, more tribuni.

Обу̀вање, n. das Anschuhen, calceatio.

Обу̀вата̑ње, n. das Umfassen, amplexatio.

Обу̀ватати, ам, v. impf. umfassen, amplexor.

Обу̀вати, ам, v. impf. 1) кога, anschuhen, calceos induo alicui. 2) Schuhe anziehen, calceos induo.

Обу̀ватисе, амсе, v. r. impf. die Schuhe anziehen, induor calceos.

Обу̀ватити, им, v. pf. umfassen, amplector.

Обу̀вача, f. das Schuhband, ligula (calcearia).

Обудо̀вити, им, vide обудовљети.

Обудо̀вљети, вим, v. pf. (Ерц.) Witwer (Witwe) werden, conjuge orbari.

Обу̀зети, змем, v. pf. rund herum ergreifen, corripio.

Обу̀зима̑ње, n. das Umschlingen, Ergreifen, correptio.

Обу̀зимати, ам (и обузимљем), v. impf. ergreifen, corripio.

Обу̀ставити, им, v. pf. aufhalten, detineo.

Обу̀стављање, n. das Aufhalten, detentio.

Обу̀стављати, ам, v. impf. aufhalten, detineo, moror.

Обути, бујем (particip. обувен), v. pf. 1) Schuhe anziehen, induo calceos. 2) коло (точак), die Felgen am Rade anbringen, absidem circumdo rotae.

Обућа, f. die Beschuhung, calceamentum.

Обу̀ћи, учем, v. pf. anziehen, induo.

Обу̀ћина, f. augm. v. обућа.

Обу̀ћисе, учемсе, v. r. pf. sich anziehen, induor.

Обу̀ћица, f. dim. v. обућа.

Обуча̀вање, n. das Abrichten, condocefactio.

Обуча̀вати, ам, v. impf. abrichten, condocefacio.

Обу̀чити, им, v. pf. abrichten, condocefacio.

Обушити, им, v. pf. das Oehr sprengen, foramen corrumpo, rumpo.

Ова̑ј, ова, ово, dieser, hic.

Ова̀кӣ, ка, ка, dieser Art, hujus modi, hoc genus.

Ова̀ко̄, auf diese Art, hoc modo.

Ова̀ковӣ, ва, во, vide овакӣ.

Ова̀мо, vide амо.

Ова̑н (ован), вна, m. der Widder, aries.

Ова̑с, вса, m. der Hafer (Haber), avena sativa Linn.

Овда̑, z. B. овда, онда, bald dieß, bald das! bald izt, bald wieder dann, multis et variis intervenientibus.

Овдашњӣ, ња, ње, der Hiesige, hujas, hujus loci (urbis).

Овде, (Рес.) / Овди, (Срем.) / Овђе, (Ерц.) } (ђекоји говоре и овдека, овдика, овђека) hier, hic.

Овејати, јем, (Рес. и Срем.) vide овијати.

Овељача, f. vide вељача.

Овида, f. Frauenname, nomen feminae.

Овијати, јем, v. pf. (Ерц.) würfeln, worfeln, ventilare.

Овиција, f. Officierstelle, munus ducis (militum).

Ови̏цир, m. der Officier, dux militum.

Овициров, ва, во, des Officier, ducis militum.

Ови̏цирски̑, ка, ко, 1) Officier-, ducum. 2) adv. nach Officier-Art, more ducum.

Овла̀дати, ам, vide обладати.

Овнина, f. augm. v. ован.

Овнић, m. dim. v. ован.

Овнов, ва, во, Widder-, arietis.

Обновина, f. das Schöpsenfleisch, vervecina.

Овнȳскӣ, ка, ко, Widder, arietinus. Пристао за њим, као лисица за овнујским мудима.

Овогодашњӣ (овогодишњӣ), ња, ње, heurig, dießjährig, hornus.

Оволѝкачкӣ, ка, ко, augm. v. оволики.

Оволѝкӣ, ка, ко, so groß, tantus.

Оволѝкō (оволико), so viel, tantum.

Оволѝчкӣ, ка, ко, vide оволикачки.

Оволѝшнӣ, на, но, dim. v. оволики.

Оволѝшнō, dim. v. оволико.

Овра́нити, ним, v. pf. schwarz machen, reddo nigrum.

Ȍвранцати, ам, v. pf. mit Franzosen anstecken, inficere malo venereo.

Овранцатисе, амсе, v. r. pf. Franzosen bekommen, malo gallico infici.

Овре́ћи, овршем, овръао, (Рес.) vide овријећи.

Овријѐћи, овршем, овръао, v. pf. (Ерц. и Срем.) austreten (das Getreide), trituro.

Овр́ћи, овршем, овръао, vide овријећи.

Ȍвршине, f. pl. die Abfälle (beim Beschneiden der Bäume), sarmenta.

Овӯдā (ȍвудā), hier durch, hac.

Ȍвца, f. das Schaf, ovis.

Овчâр, m. 1) der Schäfer, opilio. 2) планина у Србији.

Овча́рев, ва, во, vide овчаров.

Ȍвча̀рица, f. 1) die Schäferinn, femina (puella) pascens oves. 2) овчја кошара, der Schafstall, ovile.

Овча́ров, ва, во, des Schafhirten, opilionis.

Овчâрскӣ, ка, ко, 1) Schäfer-, opilionum. 2) adv. wie ein Schäferhirt, more opilionis.

Ȍвчевина, f. (овчјвина?) das Schaffleisch, caro ovilla.

Ȍвчица, f. das Schäfchen, ovicula.

Овчјӣ, чја, чје, Schafs-, ovillus, ovium.

Огадити, им, v. pf. коме шта, verleiden, molestum reddo.

Огадитисе, огадило ми се, v. r. pf. zuwider werden, molestus fio.

Огȁјтанити, им, v. pf. eine Schnur herumnähen, adsuo funiculum (clavum?).

Ȍгањ, гња, m. das Feuer, ignis, vide ватра.

Ȍгар, m. (cm.) eine Art Jagdhund, canis venatici genus:

„Да нараним рте и огаре —
„Ударише рти и огари —

Огаравити, им, vide огарити.

Ȍгарити, им, v. pf. mit Kohlen oder Ruß beschmieren, illino fuligine aut carbone.

Огла̂в, m. } der Theil der Pferdrüstung,
Огла̀ва̄р, m. } der am Kopf desselben befindlich, lora capitis equi.

Оглавина (огла̀вина), f. die Kopfhaut der Thiere, pellis capitis bestiarum.

Огла́сити, им, v. pf. verkünden, kund machen, nuncio.

Огла́ситисе, имсе, v. r. pf. kund werden, verlauten, nuncior.

Огла̀снӣк, m. (cm.) der Bote, nuncius:

„Пусти' Турчина једног огласника,
„Нека каже Босанском везиру —

Огла̂ти, ам, vide огледати.

Огла̂тисе, амсе, vide огледатисе.

Оглашѝвање, n. das Verkünden; Lautwerden, nunciatio.

Оглашѝвати, шујем, v. impf. kund machen, nuncio.

Оглѐдало, n. der Spiegel, speculum.

Оглѐдање, n. 1) das Besehen, inspectio. 2) das Nachsehen, inspectio. 3) das Versuchen, experimentum, periculum.

Огле́дати, ам, v. impf. } sehen, nachsehen,
Ȍгледати, ам, v. pf. } sehen, besehen, video, experior.

Огле́датисе, амсе, v. r. impf. } 1) sich
Огледатисе, амсе, v. r. pf. } (im Spiegel) besehen, inspicio me. 2) sich versuchen, sich messen, experior.

Оглòбити, им, v. pf. durch Erpressungen schinden, exhaurio vexationibus et mulctis.

Оглòдати, лођем, v. pf. abnagen, corrodo.

Оглу̏нути, нем, v. pf. taub werden, obsurdesco.

Оглу̏шитисе, имсе, v. r. pf. кога, taube Ohren haben gegen jemands Bitten, surdus sum ad preces.

Огнојитисе, имсе, v. r. pf. eitern, suppuro.

Огњан, m. Mannsname, nomen viri.

Огњана, f. Frauenname, nomen feminae.

Огњѐвит, та, то, } feurig, igneus.
Огњен, на, но, }

Огњен, vide Огњан.

Огњило, n. der Feuerstahl, chalybs igniarius.

Огњиште, n. der Feuerherd, focus.

Огова́рање, n. das Entschuldigen, Vertheidigen, excusatio, defensatio.

Огова́рати, ам, v. impf. } zu eines Gun-
Оговòрити, им, v. pf. } sten sprechen, ihn entschuldigen, vertheidigen, excuso, defenso:

„Свекрва је кара,
„Девер оговара —

Огòлети, лим, (Рес.) } vide ого-
Огòлити, им, (Срем.) } лети.

Оголу́знити, им, v. pf. кога, nackt ausplündern, spolio omnibus rebus.

Оголѣ́ти, олим, v. pf. (Ерц.) nackt werden, seine Kleider zerrissen haben, nudor.

Огоѓрјелица, f. Berg in Dalmatien:
„Примишесе у Огорјелицу —

Ограбити, им, v. pf. н. п. сијено, von allen Seiten abrechen (den Heuschober), rastro abstergere foeni metam.

Ограда, f. der Zaun, sepes: ограда око мјесеца.

Огра́дити, им, v. pf. 1) umzäunen, obsepio. 2) vide начинити (н. п. весеље).

Оградица, f. dim. v. ограда.

Ограђи́вање, n. das Umzäunen, circumseptio.

Ограђи́вати, ђујем, v. impf. umzäunen, obsepio.

Ограисати*, ишем, v. pf. vide наразити.

Огранак, нка, m. das Reis, frons (frondis).

Огра̀нути, не, v. pf. m. j. сунце, sich am Horizonte zeigen, exorior (de sole).

Огра̑шје, n. der Strauß (Kampf) certamen:
„Божја помоћ Косовко ђевојко!
„Ђе си сестро на ограшју била?
„Да ђе ли си клобук задобила? —
„Д'о Бог добро кнежева војводо!
„Ни' сам нигђе на ограшју била,
„Нит' сам клобук на боју добила —

Огрбавити, ам, v. pf. bucklig werden, einen Höcker bekommen, gibbosus fio.

Огреб, m. оно што остаје на огребљу кад се огребље кућеља или лан.

Огреба̑ње, n. das Abziehen des Flachses, purgatio lini.

Огребати, бљем, v. impf. abziehen (den Flachs), purgo (linum).

Огребине, f. pl. vide острушине.

Огребло, n. die Flachsraufe, pecten linarius.

Огрев, m. (Рес. и Срем.) vide огрјев.

Огрезнути, нем, v. pf. untergehen (im Wasser), mergi:
„Вас му коњиц у крв огрезнуо —

Огрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide огријати.

Огрејатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide огријатисе.

Огре̑сти, огребем, v. pf. 1) kratzen, scabo. 2) лан, кућељу, abziehen, purgo trahendo per ferrum.

Огре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide огријешити.

Огре́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide огријешитисе.

Огризине, f. pl. die Ueberbleibsel von Heu in der Krippe, residuum foeni.

Огријало сунце, } (cm.) erwärmend,
Огрија̑но сунце, } calefaciens:
„Султан царе огријало сунце! —

Огријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) erwärmen, calefacio (hominem), 2) hervorkommen (von der Sonne), apparuit sol.

Огријатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich wärmen, calefio.

Огрије́шити, им, v. pf. (Ерц.) душу, die Seele mit Sünden belasten, peccatis onero animam.

Огрије́шитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich versündigen, nefas admitto.

Огрјев, m. (Ерц.) die Heizung, calefactio: нема дрва за огрјев.

Огркнути, нем, v. pf. bitter werden, amarus fio.

Огрлица, f. der Halsschmuck, monile.

Огр̀ља̑к, m. das Halsband (des Hundes, Kalbes), vinculum collare.

Огрнути, нем, v. pf. 1) н. п. јапунџе, den Mantel umhängen, circumdo. 2) кукурузе, umgraben, und mit Erde umhäufeln, circumdo humum.

Огрта̑ње, n. 1) das Umhängen, circumdatio. 2) das Umgraben des Kukuruz, circumdatio humi.

Огртати, грћем, v. pf. 1) umhängen, circumdo. 2) dem Kukuruz Erde umschaufeln, circumdo humum.

Огру́бити, им, v. pf. н. п. од красима, durch Blatternarben ein grobes Aussehen bekommen, asperam faciem nancisci.

Огру́вати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, abschlagen, decutio.

Огуглати, ам, v. pf. што, sich an etwas gewöhnen, assuefio. Огуглао, као цигански коњ бубањ.

Огу́лити, им, v. pf. schinden, excorio.

Од, m. der Gang, incessus: познајем га по оду.

Од, 1) von, a. Од попа до ковача; од злата, од сребра, од земље; књига дошла од цара, од брата; грми од запада. 2) бољи од мене, besser als ich u. s. w. melior me. 3) умрьо од срдобоље (од грозннце, од врућице), a n der Ruhr gestorben, periit dysenteria.

Ода, vide о̀д: ода шта је то?

Ода̀брати, берем, v. pf. vide одбрати.

Ода́вање, n. das Angeben, delatio.

Ода́вати, дајем, v. impf. angeben, defero.

Ода̀вде̑ (ода́вде̑, о̀давде̑), von hier, hinc.

Ода̀вле̑ (ода́вле̑, о̀давле̑), vide одавде.

Ода̀вно (од давно), lange, längst, diu.

Ода̀гнати, ам, v. pf. wegtreiben, abigo.
Ода̀дира̂ње, n. 1) das Abreißen, 2) das Entreißen, Erpressen, expressio. 3) das Schlagen, percussio. 4) das starke Farzen, crepitus ventris.
Ода̀дирати, рем, v. impf. 1) abreißen, vi detraho. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementer pedo.
Ода̀днити, им, v. pf. den Boden ausschlagen, fundum excutio dolii.
Ода̀дре̂ти, ем (и одадерем), одадръо, (Рес. и Срем.) vide одадријети.
Ода̀дријети, рем (и одадерем), одадръо, v. pf. (Ерц.) 1) abreißen, detraho. 2) erpressen, extorqueo. 3) stark schlagen, percutio. 4) stark farzen, vehementer pedo.
Ода̀звати, зовем (и одзовем), abrufen, avoco.
Ода̀зватисе, зовемсе (и одзовемсе), v. r. pf. sich melden, auf den Ruf antworten, respondeo vocanti.
Ода̀ја*, f. vide соба.
Ода̀јање, n. das Säugen zur Genüge (Absäugen), nutritio sufficiens.
Ода̀јати, ам, v. impf. absäugen, adlacto.
Ода̀јица, f. dim. v. одаја.
Ода̀кле̂ (ода̂кле̂, ода́кле̂), woher, unde.
Ода̂нде̂ (о̀данде̂, ода́нде̂) } von dort,
Ода̂нле̂ (о̀данле̂, ода́нле̂), } illinc.
Ода̀нути, нем, v. pf. ausschnaufen, respiro.
О̀дање, n. das Spazieren, ambulatio.
Ода̀пира̂ње, n. 1) das Stützen, fulturae inmisio. 2) das Oeffnen der Thüre, apertio januae.
Ода̀пирати, рем, v. impf. 1) die Thür öffnen, aperio. 2) stützen, fulcio, innitor.
Ода̀пиратисе, ремсе, v. r. impf. sich setzen (auf der Flucht), resisto, consisto.
Ода̀пре̂ти, ем, одапръо, (Рес. и Срем.) vide одапријети.
Ода̀пре̂тисе, емсе, одапръосе, (Рес. и Срем.) vide одапријетисе.
Ода̀пријети, рем, одапръо, v. pf. (Ерц.) 1) врата, die Thür öffnen, aperio portam. 2) stützen, fulcio.
Ода̀пријетисе, ремсе, одапръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich setzen, consisto.
Ода̀сипа̂ње, n. das Wegschütten, defusio.
Ода̀сипати, ам (и одасипљем), v. impf. wegschütten, defundo.
Ода̀сути, спем, v. pf. wegschütten, defundo.
О̀дати, ам, v. impf. spazieren, ambulare.
Ода̀ти, ам, v. pf. кога, angeben, defero.
О̀датле̂ (ода̂тле̂, ода́тле̂), von da, istinc.
Ода́ће, н. п. није на одаће, ist nicht feil, non venumit, non est venale.
Одац, оца, m. н. п. коњ, или човек, der gut gehen kann, pedibus celer.
ОдацИја*, m. der Zimmerkellner, a cubiculis cauponi.
Одбаци́вање, n. das Wegwerfen, abjectio.
Одбаци́вати, цујем, v. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) коме, einen im Werfen übertreffen, vinco jaculando.
Одба́цити, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) es einem zuvorthun im Wurf, jaculando vinco.
О̀дбећи (говорисе и одбегнути), одбегнем, (Рес. и Срем.) vide одбјећи.
Одби́јање, n. 1) das Wegschlagen, decussio. 2) das Abspänen des Kindes, ablactatio. 3) Hinwegtreiben, abactio. 4) Abziehen (von der Summe), detractio.
Одби́јати, ам, ist das v. impf. von одбити in allen 4 Bedeutungen.
Одбирак, рка, m. das Weggeklaubte, rejiculum.
Одби́рање, n. das Wegklauben, selectio.
Одби́рати, ам, v. impf. auseinanderklauben, seligo.
О̀дбити, бијем, v. pf. 1) wegschlagen, herabschlagen, decutio. 2) дијете од сисе, abspänen, ablacto. 3) говеда, овце, козе, wegtreiben, abigo. 4) abziehen (von der Summe), detraho.
О̀дбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich davon machen, abeo.
О̀дбјећи (говорисе и одбјегнути), одбјегнем, v. pf. (Ерц.) davon fliehen, aufugio.
Одболо̀вати, лујем, v. pf. durch Krankheit abbüßen, morbo luo.
Одбра́јање, n. das Hinwegzählen, denumeratio.
Одбра́јати, ам, v. impf. abzählen, denumero.
О̀дбрати, берем, vide одабрати.
Одбро̀јити, им, v. pf. abzählen, denumero.
Одва́бити, им, v. pf. hinweglocken, ablicio.
Одвадити, им, v. pf. herausnehmen, demo.
Одва́лити, им, v. pf. 1) hinwegwälzen, removeo, amolior. 2) sein Glück machen, feliciter cessit illi: он одвали; Одвалио као Благоје серући.
Одва́љати, ам, v. pf. wegwälzen, removeo, z. B. буре.
Одваљи́вање, n. das Wegwälzen, remotio, avolutio.

Одваљивати, љујем, v. impf. wegwälzen, amolior, avolvo.
Одваривање, n. das Abkochen, Absieden, decoctio.
Одваривати, рујем, v. impf. abkochen, decoquo.
Одварити, им, v. pf. abkochen, decoquo.
Одвезати, вежем, v. pf. losbinden, solvo.
Одвезивање, n. das Losbinden, solutio.
Одвезивати, зујем, v. impf. losbinden, solvo.
Одвејати, јем, (Рес. и Срем.) vide одвијати.
Одвести, ведем, v. pf. davonführen, abduco.
Одвести, везем, v. pf. davonführen, aveho.
Одвестисе, веземсе, v. r. pf. wegfahren, avehi.
Одвећ, gar zu viel, nimis.
Одвијање, n. das Loswickeln, Losschrauben, expeditio, retorsio.
Одвијати, ам, v. impf. loswickeln, loswinden, expedio, retorqueo.
Одвијати, вијем, v. pf. (Ерц) abworfeln, ventilo aliquid de acervo.
Одвити, вијем, v. pf. loswinden, losschrauben, retorqueo.
Одвише, zu, allzu (zusehr, zuviel), nimis:
„Што си мени одвише лијепа,
„Да је Бог д'о да си ми слијепа —
Одвлачење, n. das Wegschleppen, abstractio.
Одвлачити, им, v. impf. davonschleppen, abstraho.
Одвода, f. der Ast, ramus.
Одводити, им, v. impf. wegführen, abduco.
Одвођење, n. das Wegführen, abductio.
Одвракати, ам, v. pf. н. п. главу, (gemein) den Kopf abhauen, amputo, decollo.
Одвратити, им, v. pf. 1) воду, ableiten (Wasser), deduco, derivo. 2) abwenden, abreden, averto.
Одвраћање, n. 1) die Ableitung, derivatio. 2) das Abbringen, aversio, avocatio.
Одвраћати, ам, v. impf. 1) ableiten, derivo. 2) abziehen, abstraho.
Одврвети, вимо, v. pf. (Рес.) wegströmen (von einer Menge Menschen), auferri.
Одврвити, вимо, v. pf. (Срем.) wegströmen (von einer Menge Menschen), auferri.
Одврвљети, вимо, v. pf. (Ерц.) wegströmen (von einer Menge Menschen), auferri.
Одвргнути, нем, vide одврћи.
Одвргнутисе, немсе, vide одврћисе.
Одврљати, ам, v. pf. davonschlendern, abeo otiose.

Одврнути, нем, v. pf. 1) wegbrechen (н. п. ногу од печена прасета), avello. 2) wegschrauben, retorqueo. 3) одврну! crepitum edidit egregium.
Одврсти, врзем, v. pf. loswickeln (das Pferd), expedio.
Одвртање, n. das Losbrechen, defractio. 2) das Losschrauben, detorsio.
Одвртати, врћем, v. impf. 1) losbrechen, defringo. 2) losschrauben, detorqueo.
Одврћи (говорисе и одврнути), вргнем, vide одметнути.
Одврћисе (говорисе и одвргнутисе), вргнемсе, v. r. pf. н. п. у ајдуке, abfallen, deficio.
Одвући, учем, v. pf. wegschleppen, abstraho.
Одгађање, n. das Aufschieben, dilatio.
Одгађати, ам, v. impf. aufschieben, differo: одгађа од данас до сјутра.
Одгајити, им, v. pf. aufziehen, groß ziehen, educo (educere und educare).
Одговарање, n. 1) das Antworten, responsio. 2) vide оговарање.
Одговарати, ам, v. impf. 1) antworten, responso. 2) soviel als оговарати. 3) свирала му јасно одговара, entsprechen, gehorchen, respondeo.
Одговаратисе, амсе, v. r. impf. sich entschuldigen, excuso me.
Одговор, m. die Antwort, responsum.
Одговорити, им, v. pf. 1) antworten, respondeo. 2) кога, einen entschuldigen, excuso.
Одговоритисе, имсе, v. r. pf. sich entschuldigen, excuso me.
Одгодити, им, v. pf. aufschieben, differo.
Одгонену͡ти, нем, v. pf. enträthseln, solvo aenigma.
Одгонетање, n. das Enträthseln, solutio aenigmatis.
Одгонетати, ећем, v. impf. enträthseln, explico, solvo aenigma.
Одгонетљај, m. die Auflösung des Räthsels, solutio aenigmatis.
Одгонити, им, v. impf. wegtreiben, abigo.
Одгоњење, n. das Wegtreiben, abactio.
Одгризање, n. das Wegbeißen, Abbeißen, demorsio.
Одгризати, ам, v. impf. abbeißen, demordeo.
Одгристи, ризем, v. pf. abbeißen, demordeo.
Одгрнути, нем, v. pf. 1) aufdecken, retego, z. B. виноград. 2) wegrücken, wegschieben, removeo.
Одгртање, n. 1) das Aufdecken, retectio. 2) das Wegrücken, remotio.
Одгртати, грћем, v. impf. 1) aufdecken, retego. 2) wegrücken, removeo.

Одѐбљати, ам, v. pf. dick werden, crassesco.

Одѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide одијевање.

Одѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide одијевати.

Одежда, f. das Meßgewand, vestimenta sacerdotis.

Одѐлити, им, (Рес. и Срем.) vide одијелити.

Одѐло, n. (Рес. и Срем.) vide одијело.

Одељати, ам, (Рес. и Срем.) vide оћељати.

Оденути, нем, vide одести.

Одѐрати, рем, v. pf. schinden, excorio.

Одѐратисе, ремсе, v. r. pf. sich heiser schreien, trinken, ad ravim usque clamo, poto cet.

Одервѐљитисе, имсе, v. r. pf. } sich seitwärts neigen, inclinor, extra seriem existo.
Одервѐчитисе, имсе, v. r. pf. }

Одести (говорисе и оденути), одеием, (Рес. и Срем.) vide оћести.

Одѐћа, f. (Рес. и Срем.) vide оћећа.

Одѐчи очи, cf. Дечани.

Одзвати, зовем, vide одазвати.

Одзватисе, зовемсе, vide одазватисе.

Одзѝвање, n. das Antworten auf das Rufen, responsatio vocanti.

Одзѝватисе, амсе (и одзивљемсе), v. r. impf. auf den Ruf antworten, responso vocanti.

Оди, одите, komm her, kommt her, veni, venite, adeste.

Одѝва, f. Verwandtschaft, affinitas.

Одигнути, нем, vide одићи.

Одигра̀вање, n. 1) das Abtanzen, compensatio saltando. 2) das Davontanzen, abitus saltantis.

Одигра̀вати, ам, v. impf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.

Одѝграти, ам, v. pf. 1) davon tanzen, saltans abeo. 2) abtanzen, saltando compenso.

Одиза̂ње, n. das Aufheben, elevatio.

Одизати, одижем, v. impf. aufheben, elevo.

Одиjѐва̂ње, n. (Ерц.) das Bekleiden, vestitus.

Одиjѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) bekleiden, vestio.

Одиjѐлити, им, v. pf. (Ерц.) trennen, separo.

Одиjѐло, n. (Ерц.) die Bekleidung, vestitus, vestimenta.

Одѝлажѐње, n. vide одлажење.

Одѝлазити, им, vide одлазити.

Одимити, им, vom Rauch Augenweh bekommen, oculi dolent a fumo.

Одиса̂ње, n. das Aushauchen, spiratio, emissio aeris.

Одисати, одишем, v. impf. aushauchen, aerem emitto.

Одити, им, v. impf. gehen, incedo.

Одићи (говорисе и одигнути), одигнем, v. pf. aufheben, elevo.

Одѝћи, одиде (и одиђе), v. r. pf. abfließen (z. B. vom Wein, Blut), defluo.

Одјаати, одјашем, vide одјати.

Одјавити, им, v. pf. н. п. овце, hinwegleiten, abduco (ipse praeiens).

Одја̀зити, им, v. pf. н. п. врата, weit öffnen, aperio.

Одја̂ти, јашем, v. pf. 1) davon reiten, equo avehor. 2) absteigen, descendo ex equo.

Одја̀чати, ам, v. pf. erstarken, firmor.

Одјѐбати, бем, v. pf. defutuo (futuendo luo, solvo).

Одјѐздити, им, v. pf. (ст.) davon reiten, equo avehi.

Одјѐкнути, нем, v. pf. 1) ächzen, ingemo. 2) zurückhallen, resono:
Пуче пушка, запјева Милошу,
„Оругџићу на жалост одјекну —

Одјѐсти, јебем, vide одјебати.

Одјести, једем, v. pf. 1) abessen (durch Essen ausgleichen, z. B. eine Schuldforderung), edendo compenso. 2) wegessen, edendo demo.

Одла̀гање, n. 1) das Aufschieben, dilatio. 2) das Entheben (ausruhen), levatio.

Одла̀гати, лажем, v. impf. 1) aufschieben, differo. 2) entheben, die Last abnehmen, levo: одлаже ногама (н. п. коњ).

Одла̀дити, им, v. pf. sich aus dem Staube machen, aufugio. cf. оладити.

Одлажа̂ње, n. 1) das Hingehen, itatio. 2) das Weggehen, der Abzug, abitus.

Одлазак, ска, m. das Weggehen, die Abreise, discessus.

Одлазити, им, v. impf. 1) hingehen zu jemand, frequento aliquem. 2) davon gehen, abeo, discedo.

Одлајати, јем, v. pf. 1) abbellen, latrando extorqueo. 2) davon bellen, abeo latrans.

Одла̀мање, n. das Abbrechen, decerptio.

Одла̀мати, ам, v. impf. abbrechen, decerpo.

Одла̀нути, не, v. pf. leichter werden, levius fit.

Одлѐгање, n. (Рес. и Срем.) vide одлијегање.

Одлѐгатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide одлијегатисе.

Одлежа̀вање, n. durch Liegen büssen, jacendo luo.

Одлежа̀вати, ам, v. impf. abliegen, d. i. durch Liegen büssen, jacendo luo.

Одлѐжати, жим, v. pf. vide одболовати.

Одлѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide одлијепити.

Одлепљѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide одљепљивање.

Одлепљѝвати, љујем, (Рес. и Срем.) vide одљепљивати.

Одлѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide одлијетање.

Одлѐтати, лећем, (Рес. и Срем.) vide одлијетати.

Одлѐтети, тим, v. pf. (Рес.) } davon

Одлѐтити, им, v. pf. (Срем.) } fliegen,

Одлѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) } avolo.

Одлѐћисе, одлежесе (и одлегнесе), v. r. pf. wiederhallen, resono. cf. разлећисе.

Одлива̑ње, n. (Срем.) vide одљевање.

Одливати, ам, (Срем.) vide одљевати.

Одлијѐга̑ње, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.

Одлијѐгатисе, лијежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono: одлијѐжесе по брдима.

Одлијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) öffnen (was verkleibt war), aperio.

Одлијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Davonfliegen, avolatio.

Одлијѐтати, јећем, v. impf. davon fliegen, avolo, avolito.

Одликовати, кује, v. impf. steht gut an, schickt sich, decet.

Одлити, лијем, v. pf. davon, weggießen, delibo, effundo.

Одложити, им, v. pf. aufschieben, differo.

Одломак, мка, m. ein abgerissenes Stück, decerptum quid.

Одло̀мити, им, v. pf. wegbrechen, decerpo.

Одлу̏њати, ам, v. pf. mit hängendem Kopfe davon gehen, capite demisso abeo.

Одлу́пати, ам, v. pf. abschlagen, detundo.

Одлучѝвање, n. das Absondern, separatio.

Одлучѝвати, чујем, v. impf. } absondern,

Одлу́чити, им, v. pf. } separo.

Одљепљѝвање, n. (Ерц.) das Abkleiben, delitio.

Одљепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) abkleiben, delino.

Одма̑, sogleich, continuo, confestim.

Одма́гање, n. das Gegentheil von Hülfe, das Ärgermachen, deterioratio.

Одма́гати, ажем, v. fr. statt zu helfen, eines Verlegenheit noch vermehren, deteriro: ако ми не можеш помоћи, немој ми одмагати.

Одма̀кнути, нем, vide одмаћи.

Одма̀мити, им, v. pf. hinweglocken, hinwegbereden, ablicio.

Одма́рање, n. das Laben, Erholen, refocillatio, refectio.

Одма́рати, ам, v. impf. н. п. коње, die Pferde laben, erholen lassen, reficio.

Одма́ратисе, амсе, v. r. impf. sich erholen, reficio.

Одма̀ћи (говорисе и одмакнути), макнем, v. pf. wegrücken, removeo.

Одмѐкнути, нем, v. pf. erweichen, weicher werden, mollesco.

Одмена, f. (Рес. и Срем.) vide одмјена.

Одмѐнити, им, (Рес. и Срем.) vide одмијенити.

Одмењѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide одмјењивање.

Одмењѝвати, њујем, (Рес. и Срем.) vide одмјењивати.

Одме́рање, n. (Рес. и Срем.) vide одмјерање.

Одме́рати, ам, (Рес. и Срем.) vide одмјерати.

Одмерити, им, (Рес. и Срем.) vide одмјерити.

Одмет, m. н. п. није то на одмет, zum Wegwerfen, non est res quam abjicias.

Одмѐта̑ње, n. 1) das Weglegen, sepositio, rejectio. 2) das Abtrünnigmachen, defectionis molitio; das Abtrünnig werden, defectio.

Одмѐтати, ећем, v. impf. 1) weglegen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad defectionem sollicito.

Одмѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. abtrünnig werden, abfallen, deficio.

Одметнути, нем, v. pf. 1) weglegen, sepono. 2) abtrünnig machen, ad defectionem perduco.

Одметнутисе, немсе, v. r. pf. abfallen, deficio.

Одмица̑ње, n. das Wegrücken, remotio.

Одмицати, ичем, v. impf. davon rücken, amoveo.

Одмијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) einen ablösen, succedo in locum alicujus, sufficior:

„Заш' се синко не шће оженити
„За љепоте и младости твоје?
„Да се стара одмијени мајка —

Одми́нути, не (н. п. мука), vide уминути:

„Није л' Бог д'о мука одминула.

Одмјена, f. (Ерц.) vide замјена.

Одмјењѝвање, n. (Ерц.) das Ablösen, successio (in locum alicujus).

Одмјењѝвати, њујем, v. impf. (Ерц.) ablösen, succedo in locum alius.

Одмје́рање, n. (Ерц.) eine Geberde, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, es nicht fürchte, gestus minas contemnentis.

Одмје́рати, ам, v. impf. (Ерц.) eine Geberde (mit dem zurückgebogenen Arme) machen, um zu zeigen, daß man sich aus etwas nichts mache, gestum facio contemnentis minas.

Одмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen, abwägen, demetior, dependo. 2) mit dem Ellbogen eine Geberde machen, daß man eines Drohung nicht fürchte, cubito ostendo, me alicujus minas contemnere: одмјерио му до лакта.

Одмо̀лити, им, v. pf. losbitten, precibus libero.

Одмо̀ран, рна, но, ausgerastet, erholt, frisch, refectus.

Одмо̀рити, им, v. pf. erquicken, reficio, ausrasten lassen.

Одмота́вање, n. das Abhaspeln, resolutio filorum de rhombo, das Abwickeln, expeditio.

Одмота́вати, ам, v. impf. abhaspeln, abwinden, abwickeln, revolvo, expedio.

Одмо̀тати, ам, v. pf. abhaspeln, revolvo, abwickeln, expedio.

Одмо̀ћи, огнем, v. pf. statt zu helfen, einen noch tiefer in Verlegenheit bringen, auxilii loco magis etiam impedio.

Одмрзнутисе, немсе, v. r. pf. aufthauen, glacie solvi, liberari.

Однѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide однијети.

Однијети, несем, одњо (однијела, ло), v. pf. (Ерц.) davon tragen, aufero.

Одно̀сити, им, v. impf. wegtragen, asporto.

Одно̀шење, n. das Wegtragen, asportatio.

Одовуд, | Одовудâ, } von hier, hinc, ex hac parte.

Одо̀зго (од озго), von oben, desuper.

Одо̀јити, им, v. pf. 1) säugen, lacto. 2) ansaugen, tento uber: крава се не да помусти, док не одоји теле.

Одо̀јче, чета, n. das Säugeschwein, Ferkel, porcellus.

Одо̀лети, лим, v. pf. (Рес.) | Одо̀лити, им, v. pf. Срем.) | Одо̀љети, лим, v. pf. (Ерц.) } Widerstand leisten, wehren, resisto.

Одондâ (од онда), seitdem, ex eo tempore.

Одонуд, | Одонудâ, } (од онуд) von dort, ex illa parte, illinc.

Одора́вање, n. das Abackern, peraratio; solutio per arationem.

Одора́вати, ам, v. impf. | Одо̀рати, рем, v. pf. } abackern, peraro; arando solvo.

Одра́дити, им, v. pf. abarbeiten, laborando (opera praestita) penso.

Одра́ђање, n. das Läugnen der Verwandtschaft, abnegatio generis (gentis).

Одра́ђатисе, амсе, v. r. impf. die Verwandtschaft abläugnen, abnego gentem.

Одрађи́вање, n. das Abarbeiten, pensatio per laborem.

Одрађи́вати, ђујем, v. impf. abarbeiten, opera penso debitum.

Одра́мати, мљем, v. pf. hinweghinken, claudicans abeo.

Одра́нити, им, v. pf. auferziehen, educo.

Одранитисе, имсе, v. pf. sich früh aufmachen, mane discedo.

Одрањи́вање, n. das Großziehen, eductio, educatio.

Одрањи́вати, њујем, v. impf. groß ziehen, educo.

Одра̀сти, стем, v. pf. groß wachsen, excresco, heranwachsen, adolesco.

Одре́дити, им, v. pf. bestimmen, destino.

Одређи́вање, n. das Bestimmen, destinatio.

Одређи́вати, ђујем, v. impf. bestimmen, destino.

Одрезати, ежем, v. pf. 1) wegschneiden, abscindo. 2) crepitum fortem edo.

Одрези́вање, n. das Hinwegschneiden, abscissio.

Одрези́вати, зујем, v. impf. abschneiden, abscindo.

Одрѐти, ем (и одерем), одръо, (Рес. и Срем.) vide одријети.

Одрѐтисе, емсе (и одеремсе), одръосе, (Рес. и Срем.) vide одријетисе.

Одрѐћи, ечем, v. pf. absagen, renuncio. Која уста рекла, она и одрекла.

Одрѐћисе, ечемсе, v. r. pf. sich lossagen, renuncio alicui.

Одрешити, им, (Рес. и Срем.) vide одријешити.

Одр̀жати, жим, v. pf. 1) ein Kind auf den Armen getragen haben, bis es selbst gehen kann, manibus sustineo: ја сам га одржала. 2) behaupten (z. B. den Wahlplatz), obtineo. 3) erhalten, conservo. 4) halten, contineo.

Одријети, рем (и одерем), одръо, v. pf. (Ерц.) schinden, excorio. vide одерати.

Одријетисе, ремсе (и одеремсе), одръосе, v. r. pf. (Ерц.) sich heiser schreien, trinken, u. s. w. ad ravim usque clamo, poto cet.:

„Опиласе и одрла стрина,
„Да ода шта не би ни жално,
„Већ од поке воде јабукове.

Одријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) losbinden, solvo.

Одри́цање, n. das Absagen, das Lossagen, renuntiatio.

Одри́цати, ичем, v. impf. absagen, widerrufen, renuntio, revoco.

Одрицатисе, ичемсе, v. r. impf. sich lossagen, renuntio.

Одродитисе, имсе, v. r. pf. sich lossagen von der Verwandtschaft, renuntio genti.

Одрпати, ам, v. pf. abkratzen, scabo.

Одрпина, f. die Schindmähre, equus strigosus, macilentus.

Одсвакле, | Одсвакуд, | Одсвакуда, | von allen Seiten, allenthalben, undiquaque.

Одседнути, нем, vide одсести.

Одселе, vide оселе.

Одселити, им, vide оселити.

Одселитисе, имсе, vide оселитисе.

Одсести (говорисе и одседнути), одседем, и одседнем, (Рес. и Срем.) vide одсјести.

Одсијецање, n. vide осијецање.

Одсијецати, ам, vide осијецати.

Одсијецатисе, амсе, vide осијецатисе.

Одсипање, n. vide одасипање.

Одсипати, ам (и одсипљем), vide одасипати.

Одсјек, m. vide осјек.

Одсјести (говорисе и одсједнути), сједем (и одсједнем),(Ерц.) v.pf. 1) од коња, absteigen, descendo. 2) одсјед' мене гр'јешној, присјед' баби б'јесној, sagen die Mädchen, wenn ihnen etwas in der Kehle stecken geblieben (also: hebe dich, abscede).

Одсјећи, сијечем, vide осјећи.

Одсјећисе, сијечемсе, vide осјећисе.

Одсјечак, чка, m. vide осјечак.

Одскакање, n. vide оскакање.

Одскакати, ачем, vide оскакати.

Одскакивање, n. vide оскакивање.

Одскакивати, кујем, vide оскакивати.

Одскора (од скора), unlängst, nuper, non ita pridem.

Одскочити, им, vide оскочити.

Одслуживање, n. das Abdienen, compensatio per servitia..

Одслуживати, жујем, v. impf. abdienen, serviendo compenso.

Одслужити, им, v. pf. abdienen, ministrando (serviendo) penso..

Одспавати, ам, v. pf. abschlafen, dedormio, dormiendo solvo; refringo: ко на Ђурђев дан спава, на Марков дан треба да одспава.

Одступање, n. vide оступање.

Одступати, ам, vide оступати.

Одступити, им, vide оступити.

Одсудити, им, cf. осудити.

Одсуђивање, n. cf. осуђивање.

Одсуђивати, ђујем, cf. осуђивати.

Одсукати, учем, vide осукати.

Одсукивање, n. vide осукивање.

Одсукивати, кујем, vide осукивати.

Одсути, спем, vide одасути.

Одуживање, n. das Abtragen der Schuld, debiti solutio.

Одуживати, жујем, v. impf. die Schuld abtragen, debitum solvo.

Одуживатисе, жујемсе, v. r. impf. seine Schuld abtragen, debito se liberare..

Одужити, им, v. pf. die Schuld abtragen, debitum solvo.

Одужитисе, имсе, v. r. pf. die Schuld abtragen, debito me libero.

Одујмити, им, v. pf. н. п. чашу од уста, den Becher von den Lippen entfernen, removeo.

Одуљати, ам, v. pf. н. п. дан, ноћ, länger werden, cresco.

Одумити, им, v. pf. den Vorsatz ändern, muto propositum.

Одуставити, им, v. pf. verlassen, desero.

Одустављање, n. das Verlassen, desertio, derelictio.

Одустављати, ам, v. impf. verlassen, desero.

Одустајање, n. vide одустављање.

Одустајати, јем, vide одустављати.

Одустати, анем, vide одуставити.

Одучавање, n. das Abgewöhnen, desuefactio, dedoctio.

Одучавати, ам, v. impf. abgewöhnen, dedoceo.

Одучити, им, v. pf. abgewöhnen, dedoceo.

Одушка, f. das Luftloch, spiraculum.

Одшетати, ам, v. pf. davon spazieren, ambulans discedo.

Ођа, f. das Gehen, itio.

Ођапити, им, vide одјазити.

Ођељати, ам, v. pf. (Ерц.) zuschnitzen, obscindo.

Ођенути, нем, vide ођести.

Ођење, n. das Gehen, incessus.

Ођести (говорисе и ођенути), ођенем (particip. ођевен), v. pf. (Ерц.) bekleiden, vestio.

Ођећа, f. (Ерц.) vide одијело.

Ођунлија, f. т. ј. земља (ст.)
„Двије њему земље освојише
„Ођунлију и Маћедонију —

Ожагрити, им, v. pf. н. п. пурењак, ansengen, amburo.

Ожалити, им, v. pf. betrauern, lugeo.

Ождребити, им, (Рес. и Срем.) vide ождријебити.

Ождребитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide ождријебитисе.

Ождреље, n. (Рес. и Срем.) vide ождријеље.

Ождријебити, им, v. pf. (Ерц.) werfen (von der Stute), pario (de equa).

Ождријебитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Füllen werfen, pario.

Ождријеље, n. (Ерц.) постава на оплећку, das Unterfutter am Brusttheil des Frauenhemdes, munimen interius indusii muliebris.

Ожђелдија *, f. vide добродошница:
„Дадоше му тридест ожђелдија,
„Ожђелдија и добродошница —

Оженити, им, v. pf. (einen Jüngling) verheiraten, verehlichen, marito, do uxorem. У Видину (а може бити и по свој Бугарској) кажу оженити ђевојку, т. ј. удати је: оженила сам ћерку.

Оженитисе, имсе, v. r. pf. heiraten, eine Frau nehmen, duco uxorem.

Ожећи, ежем, v. pf. anbrennen, aduro.

Оживети, вим, v. pf. (Рес.) } wieder
Оживити, им, v. pf (Срем.) } aufleben,
Оживљет, вим, v. pf. (Ерц.) } revivisco.

Ожутети, утим, v. pf. (Рес.) } gelb fär-
Ожутити, им, v. pf. (Срем.) } ben, co-
Ожућети, утим, v. pf. (Ерц.) } lore gilvo (luteo) imbuo.

Озад (једни говоре и озади), hinter, post.

Озго (једни говоре и озгор), oben, superne, supra.

Оздо, unten, infra.

Оздравити, им, v. pf. genesen, convaleo.

Озеленети, ним, v. pf. (Рес.) } 1) grün
Озеленити, им, v. pf. (Срем.) } werden,
Озелењети, им, v. pf. (Ерц.) } viresco.
2) grün färben, viridi colore inficio.

Озепсти, озебем, v. pf. erfrieren, frigore rigesco.

Озија, f.
„Полећела два врана гаврана
„Од Озије преко Московије —

Озим, f. z. B. посијао жито на озим, Wintersaat, sementis hiberna.

Озимац, мца, m. н. п. лук, лан, јечам (или други какав усјев, што се сије пред зиму), die Wintersaat, Winterfrucht, sementis hiberna.

Озимачна крава, f. die Winterkuh, vacca hiberna.

Озимица, f. н. п. шеница, die Winterfrucht, fruges hibernae.

Озимкуља, f. vide озимачна крава.

Озимче, чета, n. das Winterkalb, vitulus hibernus.

Озин, m. (cm.)
„Књигу гледа од Озина краљу —

Ознојити, им, v. pf. in Schweiß bringen, sudorem elicio.

Озобати, бљем, v. pf. rundum abbicken, depasco (de avibus).

Озрен, m. намастир у Босни (чини ми се да је сад пуст?):
„Озрен цркву насред Босне славне —

Oj! 1) was? als Antwort auf einen Ruf, z. B. О Божо! Antwort: Oj. 2) O! in Liedern, als Eingang, O! (initium solitum odarum).

Ојагњити, им, v. pf. werfen (vom Schafe), pario agnum.

Ојагњитисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Schafe), pario.

Ојадити, им, v. pf. betrüben, in Kummer versetzen, affligo:
„Млогу ти си мајку ојадио,
„Милу сеју у црно завио,
„Вјерну љубу у род опремио —

Оањити, им, vide ојагњити.

Оањитисе, имсе, vide ојагњитисе.

Ојдана, f. Frauenname, nomen feminae.

Оје, n. die Deichsel (am Wagen, den Ochsen ziehen), temo.

Ојестисе, оједемсе, v. r. pf. sich wund reiben (z. B. im Sommer durch Gehen), atteri.

Ојнак *, m. die Nuß, mit der man (im Spiele) wirft, nux quae mittitur (missilis). cf. купа.

Ока *, f. ein Maß, mensura (cantharus).

Ока, f. (pl. оке) hyp. v. око: види моја ока ће се пече кока.

Окадити, им, v. pf. umräuchern, perfumo.

Окалити, им, v. pf. н. п. сјекиру, kühlen, refrigero (ferrum candens).

Окаљати, ам, v. pf. mit Koth besudeln, luto maculo.

Окаменитисе, имсе, v. r. pf. versteinern, lapis fio.

Оканитисе, имсе, v. r. pf. кога, чега, vermeiden, vito; sich entschlagen, mitto.

Окапати, пљем, v. pf. 1) abtropfen, destillo. 2) окапао иштући, молећи, sich müde bitten, rogando fatigor.

Окапина, f. 1) навр сијена оно, што од кише поцрни (у Бачкој), die oberste Lage des Heuschobers, die vom Regen verfault, acervi foeni superficies pluvia corrupta. 2) die untergrabene Uferstelle, ripa suffossa ab aqua.

Окат, та, то, beaugt, oculatus.

Окаш, m. 1) кантар, die Wage, die auf ока eingerichtet ist, statera. 2) лан, eine Art Flachs, der okaweise verkauft wird, lini genus.

Окивање, n. das Beschlagen (mit Silber), inductio argenti, ornatio.

Окивати, ам, v. impf. beschlagen, orno, induco argentum.

Окидање, n. das Losspannen (der Flinte), emissio.

Окидати, ам, v. impf. losspannen, emitto.

Окидати, ам, v. pf. 1) блато испред куће, wegräumen, wegmisten, amoveo stercus. 2) abpflücken, decerpo.

Окинути, нем, v. pf. losspannen (z. B. die Flinte), emitto.

Окиснути, нем, v. pf. vom Regen nass werden, madefio pluvia.

Окла́гија*, f. das Nudelholz (österr. der Nudelwalger), lignum cylindratum turundarium.

Окланити, им, v. pf. (durch Speculation) gewinnen, lucror.

Оклати, кољем, v. pf. zerbeizen, corrodo.

Оклатисе, кољемсе, v. r. pf. sich herumbeissen (mit jemand), rixari cum aliquo.

Оклевање, n. (Рес. и Срем.) vide оклијевање.

Окле́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide оклијевати.

Окле́патисе, амсе, v. r. pf. sich vollsaufen, inebrior.

Оклѝзатисе, амсе, v. r. pf. ausglitschen, labi.

Оклѝзотине, f. pl. die Leckerbissen, (die glatt heruntergleiten), scitamenta: чудно ти се наслагасмо овије оклизотина (рекао Ера, кад су се њи двојица најели јела, што је готовљено за пашу)!

Оклије̏вање, n. (Ерц.) das Zaudern, Unschlüssigseyn, cunctatio.

Оклије̏вати, ам, v. impf. (Ерц.) zaudern, cunctor.

Оклицнути, нем, v. pf. ein wenig Unflat machen, paullum caco: узе кадија гвоздењак, те удари нашега Мују над прдењак, и Мујо мало о к л и ц н у: једва нена и Алија у трипути на тезгерама изнијеше на поље (у приповијетки).

Оклоп, m. der Küraß, lorica, cataphracta, thorax.

Оклопнѝк, m. der Kürassier, eques gravis armaturae, loricatus, cataphractus.

Окнити, нијем, v. pf. mit кна färben, fuco:
„До коања гриве окнивене —

Око, n. 1) das Auge, oculus. Пуно као око. 2) слијепо око, der Schlaf, tempus. 3) амбарско око, die Abtheilung, das Fach (im Magazin), loculus.

Око, praep. um, herum, circum: око мене, око куће, око воде и т. д.

Оков, m. das Beschläge, der Beschlag, integumentum, ornatus argenteus.

Око̀вати, кујем, v. pf. 1) schlagen (in Eisen und Bande), vincio. 2) beschlagen, orno argento.

Оковица, f. (м. п. на пушци) vide оков.

Око̏зити, им, v. pf. werfen (von der Ziege), pario.

Око̏зитисе, имсе, v. r. pf. werfen (von der Ziege), pario.

Околина, f. die Umgegend, vicinia.

Околѝш, m. оно брашно, што остане око камена воденичнога кад се устави воденица. Покупио и околиш; изјели миши околиш.

Околи́шење, n. das Herumgehen, circuitio.

Околи́шити, им, v. impf. herumgehen, ambagibus utor.

Околи́шнице, f. pl. она дрвета, што стоје око камена воденичнога, да се брашно не проспипа кад се меље.

Около, 1) praep. mit dem genit. um, circum. cf. око. 2) adv. umher, circumcirca: около, море!

Околома́тити, им, v. pf. rund umher besetzen (z. B. ein Kleid mit Schnüren), distinguo, orno.

Околоче̑п, m. (ст.) ein (erdichtetes) Kraut, als Ingrediens eines Liebestranks, nomen herbae fictae (ad philtrum).
„Самдокаса и околочепа —

Окомак, мка, m. der ausgedroschene Kukuruzkolben, arista zeae semine privata.

Око̀мити, им, v. pf. 1) ausschälen, decortico, н. п. кукуруз. 2) окомити око на што, seine Augen werfen auf etwas, oculos conjicio.

Окомице̑, stoßweise, mit einem Stoße, pulsando: ударио га пушком окомице.

Око̀њитисе, имсе, v. r. pf. ein Pferd bekommen, equum nancisci:
„На [illegible] тридесет дуката:
„Не би ли се и он окоњио. —

Окопа́вање, n. das Umgraben, oblaqueatio.

Окопа́вати, ам, v. impf. umgraben, oblaqueo, circumfodio.

Око̀пати, ам, v. pf. н. п. кукурузе, виноград, umgraben, oblaqueo.

Око̑ран, рна, но, vorwerfend, tadelnd, reprehendens: не смије му човек о-корне ријечи рећи.

Око̀рео, рела, ло, steif, hart, durus, rigidus.

Око̀ретисе, римсе, v. r. pf. steif werden, rigidus fio.

Око̀тити, им, v. pf. werfen (vom Hunde, der Katze), pario.

Око̀титисе, имсе, v. r. pf. werfen (vom Hunde, der Katze), pario.

Окошт, та, то, stark von Knochen, ossosus, musculosus.

Окрајак, ајка, m. ein Stück (Wiese), segmentum.

Окра̀јање, n. (das Gehen um etwas herum, statt daran zu gehen), das Zaudern, Zögern, tergiversatio.

Окра́јати, ам, v. impf. zaudern, tergiversari.

Окра̀јика, f. der Rand (des Brotlaibs), margo panis.

Окра̀јчење, n. vide окрајање.

Окра̑јчити, им, vide окраја̑ти.
Окрастати, ам, v. pf. mit einem Ausschlag (красте) anstecken, pustulas communico.
Окрастатисе, амсе, v. r. pf. einen Ausschlag bekommen, pustulis obduci.
Окрва́вити, им, v. r. pf. mit Blut bespritzen, cruento.
Окрезатисе, амсе, v. r. pf. sich ausbosen, filatim solvi.
Окре̑зубити, им, v. pf. zahnlückig werden, edentulus fio.
Окре̑к, m. cf. окријек.
Окре́нути, нем, v. pf. wenden, verto.
Окре́нутисе, немсе, v. r. pf. sich wenden, verti.
Окре̑сати, ешем, v. pf. 1) behauen, abästen, deseco frondes. 2) пушку, losdrücken, emitto telum.
Окресине, f. pl. die Abfälle beim Abästen, frondes desectae.
Окре̑тан, тна, но, hurtig, promtus.
Окрета̑ње, n. das Umwenden, conversio.
Окретати, ећем, v. impf. wenden, converto.
Окречити, им, v. pf. mit Kalk anwerfen, weißen, calce dealbo.
Окри́вити, им, v. pf. beschuldigen, accuso, do crimini.
Окријек, m. (може бити да је ово Ерц. а Рес. и Срем. окре̑к?) das Wassermoos, conferva.
Окри̑ље, n. Schirm, praesidium:
„Под окриље, под фрушку планину —
Окрљати, ам, v. pf. sich behelfen, besser werden (nach einer Krankheit), convalesco.
Окрњак, њка, m. der Stümmel, truncus.
Окрњи́вање, n. das Verstümmeln, mutilatio.
Окрњи́вати, њујем, v. impf. verstümmeln (besonders ein Gefäß), mutilo.
Окр́њити, им, v. pf. verstümmeln, mutilo, z. B. лонац, чашу; стомину, иљаду.
Окро̀јити, им, v. pf. beschneiden, circumcido.
Окр̑п, m. eine Art Geschenks (um sich die Kleider flicken zu lassen), corollarium. Кад дијете још није дорасло за цијел арач, онда арачлија иште о к р п, т. ј. пола арача, или штогођ.
Окрпити, им, v. pf. 1) flicken, resarcio. 2) окрпио га један пут, einen kleinen Schlag versetzen, ferio leniter.
Округа, f. (ст.) Art weiblichen Kopfputzes, vittae genus:
„А свекрви чембер и округу —
Окру̏гао, гла, ло, rund, rotundus.

Округли́на, f. } die Ründe, rotunditas.
Окру̏глост, f. }
Окружи́вање, n. das Abründen, rotundatio.
Окружи́вати, жујем, v. impf. abründen, rotundo.
Окру́жити, им, v. pf. 1) ründen, rotundo. 2) umringen, circumdo.
Окру́нити, им, v. pf. abpflücken, decerpo.
Окруњи́вање, n. das Pflücken, decerptio.
Окруњи́вати, њујем, v. impf. pflücken, carpo.
Окр́чити, им, v. pf. urbar machen, colo, н. п. њиву.
Окр̑ш, m. } das Gemetzel, caedes, mactatio, trucidatio.
Окрша̑ј, m. }
Окужити, им, v. pf. verpesten, pestem infero.
Окука, f. die Windung (eines Flusses), ambages fluminis, maeandri.
Оку́мити, им, v. pf. кога, einen zum кум machen (bitten), rogo ad puerum baptizandum, aut ad nuptias celebrandas, ut praesit.
Окумитисе, имсе, v. r. pf. с ким, mit jemand Kumschaft machen, cumatum (?) inire cum quo.
Оку́пати, ам, v. pf. abbaden, lavo.
Оку́патисе, амсе, v. r. pf. sich baden, lavor.
Окупити, им, v. pf. 1) vide заокупити. 2) abklauben, colligendo absumo.
Окусити, им, v. pf. kosten, gusto.
Окућитисе, имсе, v. r. pf. sich etabliren (heiraten, ein Haus machen), uxorem duco.
Окушати, ам, v. pf. versuchen, experior:
„Да окушам срећу у дорату —
Ола́дити, им, v. pf. 1) abkühlen, refrigero. 2) sich heimlich davon machen, clam abeo. cf. одладити.
Ола̑днети, ним, v. pf. (Рес.) } erkalten,
Ола̑днити, им, v. pf. (Срем.) } refrige-
Ола̑дњети, дним, v. pf. (Ерц.) } ror.
Ола̑ј, m. das Leinöl, oleum lineum.
Ола́кшати, ам, v. pf. erleichtern, levo.
Оле́нитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide олијенитисе.
Оле́њитисе, имсе (у Срјему), vide олијенитисе.
Оле́пити, им, (Рес. и Срем.) vide олијепити.
Оливер, m. Mannsname, nomen viri (Oliverius?).
Оли̏вера, f. Frauenname, nomen feminae.
Оли̏зати, ижем, v. pf. ablecken, circumlambo.
Олије̑нитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) faul werden, pigresco.
Олије̑пити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben, induco (luto, argilla).

Олово, n. das Bley, plumbum.
Оловскӣ, ка, ко, н. п. мајдан, Bley=, plumbi.
Олтар, m. der Altar (in der Kirche), altare.
Олук*, m. die Wasserrinne, colliciae.
Олупак, пка, m. etwas zerschlagenes, Schlechtes (z. B. Flinte, Sattel), res corrupta.
Олупати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Олупина, f. vide олупак.
Ољвина, f. die Stengelblätter am Kukuruz, folia zeae, cf. комушина.
Ољуштине, f. pl. die abgelöseten Schalen der Aepfel, Birnen, cortices desecti pomorum.
Ољуштити, им, v. pf. abschälen, decortico: крушку, јабуку, јаје, репу.
Омагањити, им, vide опоганити.
Омад, f. (coll.) junge Pferde, die doch über ein Jahr alt sind, equini pulli anniculi.
Омаечак, чка, ко, nicht groß, staturae mediocris.
Омаивање, n. das Wankenmachen, labefactatio.
Омаивати, омајујем, v. impf. wanken machen, labefacto.
Омаја, f. вода, што прска с кола воденичнога (особито код кашичаре воденице) кад се коло окреће. Ту воду ватају жене у очи Ђурђева дне, те се купају у њој. cf. Ђурђев дан.
Омак, m. ein junges, einjähriges Pferd, equus anniculus.
Омакња, f. eine junge einjährige Stute, equa annicula.
Омакљати, ам, v. pf. beschnitzen, scalpo.
Омакнутисе, немсе, vide омаћисе.
Омален, на, но, nicht groß, haud ita magnus.
Омалити, им, v. pf. abbrechen, mindern, minuo.
Омаљивање, n. das Mindern, minutio.
Омаљивати, љујем, v. impf. vermindern, minuo.
Омамити, им, v. pf. verlocken, illecebris induco, н. п. псето, човека.
Омамљивање, n. das Verlocken, illecebrae.
Омамљивати, љујем, v. impf. verlocken, allecto.
Оман, m. die Alantwurzel, der Alant, inula helenium Linn.
Оманути, нем, v. pf. 1) im Ringen seinen Gegner schwenken, torqueo luctans, labefacio. 2) fig. anführen, decipio.
Омара, f. die Schwüle, tempestas fervida: омара је, бућке киша.

Омастити, им, v. pf. mit Fett besudeln, pinguedine maculo.
Омаћисе (говорисе и омакнутисе), омакнемсе, v. r. pf. ausgleiten, aberro.
Омашке, н. п. бацити камен, mit Ausholung, vibrando.
Оме, ета, n. ein Füllen (über ein Jahr alt), equuleus.
Омерити, им, (Рес. и Срем.) vide омјерити.
Омести, етем, v. pf. abkehren, abbürsten, verro, purgo.
Омести, етем, v. pf. anführen, decipio, induco in errorem.
Омилање, n. das stille Suchen (einer Gunst) durch Geberden, Achselzucken, gestus quaerentis aliquid tacite.
Омилатисе, амсе, v. r. impf. durch stummes Achselzucken etwas suchen, quaero motitans: шта се ти омилаш му?
Омилети, лим, (Рес.) } vide омиљети.
Омилити, им, (Срем.) }
Омиловати, лујем, v. pf. liebkosen, blanditiis afficio.
Омиљети, лим, v. pf. (Ерц.) коме ко, или шта, lieb werden, carus, gratus fio. Што омиље, не омрзну (alte Liebe rostet nicht).
Омирисати (омирисати), ишем, v. pf. што, an etwas riechen, odoror.
Омицање, n. das Ausgleiten, aberratio, lapsus.
Омицати, ичем, v. impf. hinabgleiten lassen, sino labi: омиче низ ноге.
Омицатисе, ичемсе, v. r. impf. ausgleiten, aberro, elabor.
Омицкивање, n. dim. v. омицање.
Омицкивати, кујем, dim. v. омицати.
Омјерити, им, v. pf. (Ерц.) anmessen (z. B. ein Kleid), metior, designo: омјери о се.
Омладина, f. etwas Junges (Kinder, Nachwuchs) im Hause, suboles.
Омладитисе, дисе, v. r. pf. Wurzel fassen, subolesco, heranwachsen.
Омлађивање, n. das Heranwachsen, das Wurzelfassen, radicum actio.
Омлађиватисе, ђујесе, v. r. impf. Wurzel fassen, radices ago.
Омлатити, им, v. pf. 1) abdreschen, trituro, z. B. проју, гра, конопље (кућељу). 2) herabschlagen (vom Baume), decutio.
Омоље, n. Theil der Пожаревачка нахија, wo die Млава entspringt. Омољскӣ (Омољскӣ) ка, ко, von Омоље.
Оморика, f. die Fichte, pinus. cf. смрека (?).
Омотавање, n. vide обмотавање.
Омотавати, ам, vide обмотавати.
Омотати, ам, vide обмотати.

Омофор, m. ein Stück der Bischofskleidung, vestimenti episcopalis pars.
Омраза, f. die Entzweyung, Haß, odium.
Омразити, им, v. pf. кога, или што, entzweyen, discordem reddo.
Омразитисе, имсе, v. r. pf. с ким, sich mit jemand entzweyen, odium concipio in aliquem.
Омрестити, им, (Рес. и Срем.) vide омрпјестити.
Омрзнути, нем, v. pf. einen Haß auf einen bekommen, coepi odisse; es ist mir zuwider, odi: омрзао сам на њега; он ми је омрзао.
Омријестити, им, v. pf. (Ерц.) begatten (von den Vögeln), coeo.
Омркнути, нем, vide омрћи.
Омрсити, им, v. pf. 1) н. п. човека, Fleischspeisen zu essen geben. 2) говеда, овце, свиње, Salz zu lecken geben.
Омрситисе, имсе, v. r. pf. 1) Fleischspeisen essen. 2) кад се игра крмаче.
Омрћи (говорисе и омркнути), омркнем, vom Dunkel (der Nacht) überfallen werden, nocte intercipior. Омркао, а не освануо (cf. замрћи).
Омрцинити, им, v. pf. verrecken machen, facio ut moriatur bestia (inepte mactata).
Омрцинитисе, имсе, v. r. pf. verrecken, pereo, morior.
Омршај, m. ein Stück Fleischspeise, frustum carnis: нема никаква омршаја.
Омћи, омкнем, vide омаћи.
Омћисе, омкнемсе, vide омаћисе.
Омудрити (омудрати?), им, v. pf. gescheut werden, fio prudens.
Омућине, f. pl. gerütteltes Ueberbleibsel von Wein, Arrak, reliquiae vini usti.
Омче, омчи, f. pl. die Schlinge (z. B. vom Roßhaar zum Vogelfang), laqueus.
Он (он) она, оно, er, sie, es, ille, illa, illud; is, ea, id.
Онаиз, m. der Anis (österr. Aneis), pimpinella anisum Linn.
Онај, она, оно, jener, jene, jenes, ille, illa, illud.
Онајзовица, f. der Anisbranntwein, vinum ustum ex aniso.
Онаки, ка, ко, jener Art, ejus modi.
Онако, 1) auf jene Art, illo modo. 2) so (unentgeldlich), gratis.
Онакови, ва, во, vide онаки.
Онамо, 1) dorthin, illuc. 2) dort, illic.
Онда, damals, tum, eo tempore.
Ондашњи, ња, ње, der damalige, illius temporis.
Онде, (Рес.)
Онди, (Срем.) } dort, illic.
Онђе, (Ерц.)

Онемети, мим, (Рес.) } vide онијемљети.
Онемити, им, (Срем.) }
Онередитисе, имсе, v. r. pf. seine Nothdurft verrichten, alvum exonero.
Онесвеснути, нем, (Рес. и Срем.) vide онесвјеснути.
Онесвјеснути, нем, v. pf. (Ерц.) in Ohnmacht fallen, linqui animo.
Онй, она, оно, vide онај.
Онијемити, им, v. pf. } (Ерц.)
Онијемљети, мим, v. pf. } 1) stumm werden, mutus fio, obmutesco. 2) verstummen, obmutesco.
Оновечери, vorgestern Abends, nudius tertius vesperi.
Онолики̑чки, ка, ко, augm. v. онолики.
Онолики, ка, ко, 1) so groß als — tantus. 2) so viel als — tantum.
Онолишни, на, но, dim. v. онолики.
Ономадашњи (ономаднашњи), ња, ње, dieser Tage, nuperus.
Ономадне, dieser Tage, nuper, superioribus diebus.
Ономлани, vor zwei Jahren, annis abhinc duobus.
Ономлањски, ка, ко, was vor zwei Jahren war, quod ante duos annos erat.
Оностранац, нца, m. der jenseitige Einwohner, ex ulteriori parte.
Онострака, f. die jenseitige Einwohnerin, femina ex ulteriori parte.
Онострански, ка, ко, jenseitig, ex ulteriori parte fluminis.
Онуд,
Онуда (онуда), } dort vorbei, illac.
Оо! (verwundernd), oho! Деде комшија учини и мени један пут оо! (рекао Нијемац Србљину, кад су пили заједно, па Србљин све препијао своју чашу и говори оо!).
Оп! } говорисе кад се игра: опа цу-
Опа! } па! оп цуп! hopp!
Опадање, n. 1) das Abfallen (des Wassers, des Laubes) casus. 2) das Verleumden, calumniatio.
Опадати, ам, v. impf. 1) abfallen, cado. 2) verleumden, calumnior.
Опаднути, нем, vide опасти.
Опажање, n. das Bemerken, Wahrnehmen, observatio, animadversio.
Опажати, ам, v. impf. wahrnehmen, gewahr werden, animadverto.
Опаз, m. die Hut, Acht, attentio: буди на опазу, nimm dich in Acht; sey auf der Hut.
Опазити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto.
Опајгора, f. ein unverschämtes freches Weib, femina impudens.
Опак, ка, ко, 1) verkehrt, perversus

2) tüchtig, firmus validus: опако ти га удари! да опаке ђевојке!

Опаклија: m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Schafpelz, rheno ovillus: Нема с њим ништа, као ветар с опаклијом.

Опала, f. (als Scheltwort auf etwas, was entweder verbrannt ist oder den Brand verdient): камо та опала?

Опалити, им, v. pf. 1) крме, ein Schwein sengen, aduro suem. 2) schießen, Feuer geben. 3) кога, einen heißen Streif versetzen, uro verberando (verberibus).

Опаметити, им, v. pf. gescheut machen, reddo prudenten: опаметиһу ја њега! ich werde ihm's schon lehren, docebo illum.

Опанак, нка, m. eine Art Socke, socci genus.

Опанути, нем, v. pf. mit der Hand vorbeifahren (z. B. bei den Augen), ventum cieo: опануо ме по оку.

Опанчар, m. der Opankenmacher, sutor soccarius.

Опанчарев, ва, во, } des Opanken machers, sutoris.
Опанчаров, ва, во, }

Опанчина, f. augm. v. опанак.

Опанчиһ, m. dim v. опанак.

Опарити, им, v. pf. verbrennen anbrennen, mit heißen Wasser beschütten, aduro.

Опрница, f. Art Kukurzbrot, panis genus.

Опаруша, f. (у Сријему) Art Kukuruzbrot, panis genus.

Опасати, ашем, v. pf. umgürten, cingo.

Опасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich umgürten, cingi; опасаосе снагом, sagt man von einem Jüngling, der die Blüte seiner Mannskraft erreicht hat.

Опасти (говорисе и опаднути), опаднем, v. pf. 1) abfallen, cado, decido. 2) verleumden, calumnior:
„Неко нас је њему опаднуо,
„С њега жива месо отпадало —

Опасти, опасем, v. pf. 1) abweiden, depasco. 2) bespringen (von Pferden), coeo (de equo).

Опасивање, n. das Umgürten, cinctio.

Опасивати, сујем, v. impf. umgürten, accingo.

Опаучити, им, v. pf. eins versetzen, percello: опаучио га један пут.

Опачење, n. das Verkehrtwerden, perversio.

Опачитисе, имсе, v. r. impf. verkehrt werden, verderben, perverti.

Опело, n. (Рес. и Срем.) vide опијело.

Опенити, им, (Рес. и Срем.) vide опјенити.

Опепелити, им, v. pf. не даде му (н. п. мачка мишу) ни опепелити, ohne Gnade, ohne Umstände, sine induciis.

Опепељавит, им, v. pf. äschern, cinere conspergo.

Опет, wieder, iterum.

Опеһисе, ечемсе, v. r. pf. н. п. на сунцу, von der Sonne verbrannt werden, aduror sole.

Опеченчело, само у овој загонетки: полеһеле гуске тиритингуске, сусреле и опеченчело? (т.ј. варнице и вериге).

Опијање, n. 1) das Betrinken, inebriatio. 2) das Kleinmachen des Mundes, contractio oris.

Опијати, ам, v. impf. 1) betrinken, inebrio. 2) уснама, den Mund spitzen, fastigo.

Опијатисе, амсе, v. r. impf. sich betrinken, inebrior.

Опијело, n. (Ерц.) die Absingung (Ablesung) der Gebete bei einer Grablegung, quae canit sacerdos sepeliens mortuum.

Опипати, ам, v. pf. befühlen, contrecto.

Опипати, ам, v. pf. abklauben, carpo: опипале кокоши грожђе; опипати месо с кости.

Опирање, n. das Stützen, innisio.

Опирати, рем, v. impf. 1) stützen, fulcio: опре се на штап. 2) cf. опријети.

Опирњача, f. der Waschlappen, lacinia servieus eluendo.

Описати, ишем, v. pf. beschreiben, describo.

Описивања, n. das Beschreiben, descriptio.

Описивати, сујем, v. impf. beschreiben, describo.

Опитисе, пијемсе, v. r. pf. sich betrinken, inebrior.

Опичитисе, имсе, v. r. pf. obscoene dictum g. d. cunnum nancisci.

Опишатисе, амсе, vide попишатисе.

Опјенити, им, v. pf. (Ерц.) abschäumen, despumo.

Оклада, f. die Wette, sponsio.

Окладитисе, имсе, v. r. pf. wetten, sponsionem facio.

Оклађање, n. das Wetten, sponsio.

Оклађатисе, амсе, v. r. impf. wetten (mit einem), sponsionem facio.

Окколити, им, v. pf. umringen, circumvenio.

Окољавање, n. das Umringen, circumventio.

Окољавати, ам, v. impf. umringen, circumvenio.

Öпкоп, m. die Schanze, vallum.
Опкопа́вање, n. das Verschanzen, obvallatio.
Опкопа́вати, ам, v. impf. verschanzen, obvallo.
Öпкопа́ватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.
Опко̀пати, ам, v. pf. verschanzen, circumvallo.
Опко̀патисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.
Öплавити, им, v. pf. vide поплавити.
Опла́вити, им, v. pf. blau färben, caeruleo colore imbuo.
Öплаза, f. оно, што плуг прескочи, кад се оре, па остане цијела земља.
Öплакати, ачем, v. pf. 1) beweinen, defleo. 2) anfangen zu weinen, in fletum dor: оплакало дијете од њега.
Опла́кати, ачем, vide попла́кати.
Оплакйвање, n. 1) das Beweinen, defletio. 2) das Aufweinen, effusio in fletum.
Оплакйвати, кујем, v. impf. 1) beweinen, defleo. 2) aufweinen (z. B. von einem Kinde), in fletum prorumpo.
Опле́вити, им, (Рес. и Срем.) vide оплијевити.
Опле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide оплијенити.
Оплѐсти, етем, v. pf. 1) flechten, plecto, texo. 2) н. п. чарапе, рукавице, stricken, texo acubus.
Оплѐстисе, етемсе, v. r. pf. das Haar flechten, necto comam.
Öплећак, ћка, m. der (gestickte) Vordertheil des weiblichen Hemdes, indusii muliebris pars anterior acu picta.
Оплијѐвити, им, v. pf. (Ерц.) jäten, runco.
Оплијѐнити, v. pf. (Ерц.) ausplündern, spolio, diripio.
Öпљачкати, ам, vide оплијенити.
Опљети, оплијевем, (Ерц.) vide оплијевити.
Опљунути, нем, v. pf. in die Hände speyen, spuo in manus.
Öпна, f. die Membrane, das Häutchen, membrana (ovi, cerebri).
Öпница, f. dim. v. опна.
Опѐвидети, дим, v. pf. (Рес.) } (das
Оп̀евидити, им, v. pf. (Срем.) } Ge-
Опо̀вићети, дим, v. pf. (Ерц.) } richt) aufmerksam machen auf etwas nicht Beachtetes, admoneo (de crimine, male facto).
Öпово, n. намастир у фрушкој гори. Öповскӣ, ка, ко, von Опово.
Опо̀ганити, им, v. pf. verunreinigen, entweihen, polluo.
Опо̀ганитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verunreinigen, contaminor. 2) sich besudeln (vom Kinde, das die Wäsche etc. verunreinigt), concacare se.
Опо̀дојчити, им, v. pf. н. п. краву, овцу, козу, des Säuglings berauben, lactente privo (vom Vieh).
Опо̀дојчитисе, имсе, v. r. pf. des Säuglings beraubt werden, privor lactente (vom Vieh).
Опоја́вање, n. das Ablesen der Begräbnißgebete, decantatio precum funebrium.
Опоја́вати, ам. v. impf. } einen
Опо̀јати, ам (и опојем), v. pf. } besingen (i. e. die Grabgebete über ihn ablesen) preces funebres decantare.
Опо̀јити, им, v. pf. berauschen, inebrio.
Опоме́нути, нем, v. pf. erinnern, mahnen, admoneo.
Опоме́нутисе, немсе, v. r. pf. sich erinnern, gedenken, memini, recordor.
Опо̀мињање, n. das Erinnern, commonefactio; memoria.
Опо̀мињати, њем, v. impf. erinnern, commonefacio.
Öпона, f. vide опна.
Öпоница, f. dim. v. опона.
Опо̀равитисе, имсе, v. r. pf. sich erholen, refici, recreari.
Опо̄ран, рна, но, herb, acerbus, austerus.
Опо̀рити, им, v. pf. abtrennen, hinwegtrennen, (z. B. eine Schnur), demo, separo.
Öпорња̄к, m. ein Theil der Eingeweide, intestinorum pars.
Опо̀стити, им, v. pf. fastenmäßig richten (z. B. einen Topf, worin Fleischspeisen gewesen), purgo ollam, in qua carnes fuere.
Опошто̀нитисе, имсе, v. r. pf. sich als Ehrenmann zeigen, fidem probare, ostendere se honestum.
Öправа, f. 1) die Zurechtrichtung, correctio. 2) Bereitung, Fertigrichtung, paratio. 3) die schriftliche Erlaubniß der Obrigkeit, jus scriptum faciendi aliquid. cf. исправа.
Опра̂ван, вна, но, richtig, in Ordnung, bene constitutus, z. B. пушка, гадље.
Опра̂вдати, v. pf. rechtfertigen, purgo, satisfacio.
Öправити, им, v. pf. 1) zu recht richten, corrigo (пушку, воденицу). 2) кога, abfertigen, expedio.
Öправитисе, им, v. r. pf. sich bessern, (nach einer Krankheit), melius esse.
Öправљање, n. das Zurechtmachen, correctio, reparatio.
Öправљати, ам, v. impf. zurichten, reparo.
Öправљатисе, амсе, v. r. impf. sich bessern (mit der Gesundheit) convalesco.
Öпрати, оперем, v. pf. waschen, lavo.

Опра́штање, n. 1) das Abschiednehmen beim Auseinandergehen, salutatio discedentium. 2) das Verzeihen, condonatio.

Опра́штати, ам, v. impf. verzeihen, condono.

Опра́штатисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen (und sagen: Nichts für ungut!), ante discessum salutare se invicem.

Опрдине, f. pl. (scherzhaft) schlechter Reis, reliquiae flocci.

Опрѐгача, f. } die Schürze (das Vortuch)
Опре̏жина, f. } der Frauen, praecingulum cf. прегача.

Опре̑з, m. die Umsicht, circumspectio: на опрезу као зец.

Опре́мање, n. das Fertigmachen zur Abreise, paratio ad iter.

Опре́мати, ам, v. impf. reisefertig machen, expedio.

Опре́мити, им, v. pf. reisefertig machen, expedio.

Опрести, едем, v. pf. spinnen, neudo paro.

Опре̏ти, ем, опрьо, (Рес. и Срем.) vide опријети.

Опржити, им, vide ожећи.

Опрзнити, им, v. pf. beim Ausweiden ein Eingeweide verletzen (einen Darm durchschneiden, daß die Excremente herausfallen) laedo intestina ut excrementa appareant.

Опријети, рем, опрьо, v. pf. (Ерц.) 1) sich an etwas anstellen, adsisto, adclinor. 2) очи, seinen Blick auf etwas richten, oculos figo.

Опријетисе, ремсе, опрьосе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich stemmen, stützen, anlehnen, innitor. 2) sich setzen (von der Armee), resisto, obsisto, obnitor.

Опра́штитисе, имсе, v. r. pf. Brandblasen bekommen, pustulas ab igne ducere.

Опрьити, им, vide опарити.

Опросити, им, v. pf. durchbetteln, abbetteln, permendico, mendicans emetior. Какав је (издрпан), опросио би њим бијели свијет.

Опростити, им, v. pf. 1) verzeihen, ignosco. 2) frey machen, libero, solvo:
„Те Шишмарца с коњем опростише —
„Симеун се гријa опростио —

Опроститисе, имсе, v. r. pf. 1) sich gegenseitig verzeihen, sibi condonare invicem. 2) Abschied nehmen, saluto discedens.

Опроштај, m. Urlaub (beim Scheiden), venia:
„Ђевојка ти се удаје,
„Од тебе ишпе опроштај —

Опроштење, n. die Erlaubniß, venia: с опроштењем (моја жена).

Опру́жање, n. das Ausstrecken, protensio.

Опру́жати, ам, v. impf. } ausstrecken,
Опру́жити, им, v. pf. } extendo.

Опрцати, ам, v. pf. н. п. читаво јагње, sich mit einem ganzen Lamm begrasen, sich's wohl schmecken lassen, cum deliciis comedo.

Опрцати, ца, v. pf. m. j. јарац козу, bespringen, coeo (de capro). cf. тећи.

Опсена, f. (Рес. и Срем.) vide опсјена.

Опсенити, им, (Рес. и Срем.) vide опсјенити.

Опсетитисе, имсе, v. r. pf. (scherzhaft, mit Anspielung auf псето) statt осјетитисе (gewahr werden).

Опсјена, f. (Ерц.) das Blendwerk, praestigiae.

Опсјенити, им, v. pf. (Ерц.) verblenden, glaucoma cui ob oculos objicio.

Опсо́вати, сујем, v. pf. кога, или коме што, beschimpfen, contumelia adficio.

Опстрзање, n. das Zaudern im Davongehen, cunctatio et circumspectatio discedentis.

Опстрзатисе, амсе, v. r. impf. н. п. око куће, zaudern, im Weggehen, tergiversari in discessu.

Оптерати, ам, (Рес. и Срем.) vide опћерати.

Оптеривање, n. (Рес. и Срем.) vide опћеривање.

Оптеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide опћеривати.

Оптећи, ечем, v. pf. überflügeln, circumvenio.

Оптињивање, n. das Füttern der Stallwände mit Stroh, Farrenkraut, u. dgl. im Winter, munitio stabuli ab hieme.

Оптињивати, њујем, v. impf. (den Stall) mit Farrenkraut u. dgl. ausfüttern, munio stabulum ab hieme.

Оптињити, им, v. pf. umfüttern, rund herum füttern, munio stabulum foeno, н. п. кошару, свињац.

Оптицање, n. (Срем.) vide оптјецање.

Оптицати, тичем, (Срем.) vide оптјецати.

Оптјецање, n. (Ерц.) das Umzingeln, circumventio.

Оптјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) umringen, circumdo.

Оптра́жити, им, v. pf. rund umher besuchen, pervisito:
„И оптражи Турске кованлуке,
„Не би лиђе десио Турака —

Оптркати, трчем, vide оптрчати.

Оптрча́вање, n. das Umlaufen, circumcursio.

Оптрчавати, ам, v. impf. umlaufen, circumcurso.
Оптр̀чати, чим, v. pf. umlaufen circumcurro.
Оптужѝвање, n. das Anklagen vor Gericht, accusatio.
Оптужѝвати, жујем, v. impf. anklagen, accuso.
Оптýжити, им, v. pf. anklagen, accuso.
Опћерати, ам, v. pf. (Ерц.) rund herumjagen, circumago.
Опћерѝвање, n. (Ерц.) das Umjagen, circumactio.
Опћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) umherjagen, circumago.
Опћешити, им, v. pf. beaugenscheinen, video, perlustro:
„Кад је Ћорда иљаду дуката,
„Додај ми је да је опћешимо —
Опузао, зла, ло, schlüpfrig, lubricus.
Опýстети, стим, (Рес.) } vide опушћети.
Опýстити, им, (Срем.) }
Опустòшити, им, v. pf. verwüsten, depopulor.
Опута, f. der Riemen für die Opanken, lorum ad hypodemata.
Опýшћети, опустим, v. pf. (Ерц.) wüste werden, deseror.
Опчѝнити, им, v. pf. кога, einen behexen, es einem anthun, incanto.
Опшѝвање, n. das Umnähen, obsutio.
Опшѝвати, ам, v. impf. rund umnähen, obsuo.
Опшити, шијем (particip. опшивен), v. pf. umnähen, circumsuo.
Општи̑, та, те, (у Сриjему) allgemein, communis.
Општина, f. die Gemeinde, commune.
Општински̑, ка, ко, Gemeinde=, publicus.
Ора, ораа, m. die Nuß, nux.
Ора, f. (ὥρα) die rechte Zeit, tempus opportunum:
„Листај горо, кукај кукавицо:
„Нек' се чини ора за ајдуке. —
Оран, рна, но, bereit, aufgelegt, zu etwas, paratus, promtus.
Òранија, f. ein grosser unbedeckter Kessel, lebes magnus.
Òраница, f. der Kahn, Nachen, cymba. cf. чун.
Òрање, n. 1) das Ackern, aratio. 2) geackertes Land, terra: мутна вода као орање; пале вране по орању;
„Море Марко! не ори друмова. —
„Море Турци! не газ'те орања —
Орао, òрла, m. der Adler, aquila.
Ораов, ва, во, Nuß=, nuceus.
Ораовина, f. das Nußholz, lignum nuceum.

Ора̑р, m. Art geistliche Schärpe der Diakonen, horarium.
Орати, рем, v. impf. ackern, aro.
Ораћи̑, ћа, ће, n. п. земља, Acker(land), terra arabilis, arvum.
Òра̑ч, m. der Ackersmann, arator.
Òрачев, ва, во, des Ackerers, aratoris.
Òрачица гужва, f. vide гужва орачица.
Òра̑чки̑, ка, ко, 1) Ackerers=, aratorum. 2) adv. wie ein Ackersmann, more aratoris.
Ораша̑р, m. 1) миш, eine Mausart, die Nüße frißt (Billich?), mus. 2) einer der gern Nüße ißt, homo amans nucum. 3) einer der Nüße verkauft, vendens nuces.
Ораше̑ње, n. das Würzen mit Nüßen, nucum intritio in cibum.
Орашити, им, v. impf. mit Nüßen würzen, condio nucibus.
Ора̑шје, n. (coll.) der Nußwald, nucetum.
Орашчић, m. dim. v. ора.
Ордија*, f. die Armee, exercitus turcicus:
„И он уби у Турској ордији
„Из Зворника Асан-барјактара —
Ордуља, f. (у Сриjему и у Бачк.) alte Hexe (als Schimpfwort für ein altes, böses Weib), venefica.
Орезати, ежем, v. pf. н. п. виноград, beschneiden, amputo, praeseco.
Орепак, пка, m. das leichte (und schlechte) Getreide, welches beim Worfeln neben das schwere vertragen wird, grana leviora: осjеци тај орепак.
Орид, m. Ochrida, Achrida:
„Цинцар Јанко од Орида града —
Оритак, тка, m. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) vide орићак.
Оритисе, рисе, v. r. impf. н. п. планина, шума, wiederhallen, wiederschallen, resono.
Орићак, ћка, m. die Pflugreute, rallum.
Орјатин*, m. (χωριάτης, Bauer) Halunke, Holunke, Spitzbube, nebulo.
Орјатка, f. } (Schimpfwort) das
Орјаткина, f. } weibliche von орјатин.
Орјатски̑, ка, ко, 2) Spitzbuben=, nebulonum. 2) adv. spitzbübisch, more nebulonum.
Орла̑ш, m. н. п. талијер, der (Adler=) Thaler, thalerus duorum florenorum.
Орлина, f. augm. v. орао.
Орлић, m. 1) der junge Adler, pullus aquilinus. 2) der Hahn an der Flinte, retinaculum pyritae.
Орлов, ва, во, Adlers=, aquilae, aquilinus.
Орлови нокти, m. pl. das Geißblatt, lonicera caprifolium Linn.

Орлу̀шина, f. vide орлина.
Ормâн, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Kasten, armarium.
О̀рница, f. Ackerland, Ackerfeld, arvum.
Ортак*, m. der Gesellschafter (Compagnon) in einer Handelsunternehmung, socius negotii.
Орта̀клук*, m. die Handlungsgesellschaft, societas.
О̀ртаков, ва, во, des Compagnons, socii.
О̀ртаковâње, n. das Handeln in Gesellschaft, societas.
О̀ртаковати, кујем, v. impf. Compagnon seyn, sum socius.
О̀ртаковица, f. die Frau des Compagnons, uxor socii.
О̀ртачêње, n. der Abschluß einer Handlungsgesellschaft, initio societatis, creatio socii.
О̀ртачина, f. augm. v. ортак: ортачино моја!
О̀ртачити, им, v. impf. zum ортак machen, facio socium.
О̀ртачитисе, имсе, v. r. impf. ортак werden, socius fio,
О̀ртачкӣ, ка, ко, 1) н. п. новци, Compagnie-, societatis. 2) adv. wie Compagnons, more sociorum.
Ору̀жâње, n. das Bewaffnen, armatio.
Ору̀жати, ам, v. impf. bewaffnen, armo.
Ору̀жје, n. die Waffen, arma.
О̂с, m. die Wespe, vespa.
Оса̀катити, им, v. pf. 1) zum Krüppel machen, debilem reddo. 2) zum Krüppel werden, debilis fio.
Оса̀катитисе, имсе, v. r. pf. zum Krüppel werden, debilitor.
О̀сам, acht, octo.
Осамдѐсêт, achtzig, octoginta.
Осамдѐсêтеро, vide осамдесеторо.
Осамдѐсêтӣ, та, то, der achtzigste, octogesimus.
Осамдѐсêторо, Anzahl von 80, octoginta.
Оса̀мљитисе, имсе, v. r. pf. allein bleiben, relinquor solus.
Оса̀мнаест, achtzehn, octodecim.
Оса̀мнаестеро, vide осамнаесторо.
Оса̀мнаестӣ, та, то, der achtzehnte, duodevigesimus.
Оса̀мнаесторо, eine Anzahl von achtzehn, octodecim (wie franz. une dixhuitaine).
О̀сат, m. Gegend um Srebernitza in Bosnien.
Оса̀ћанин, m. човек из Осата. Осаћани су готово сви дрвођеље, па иду љепи по свој Турској, те граде куће и остале зграде; врло су добри људи, и знаду, готово сви, сла̑ву напзусти.

Осва́јање, n. das Erobern, captio.
Осва́јати, ам, v. impf. erobern, redigo sub potestatem.
Осва̀нути, нем, v. pf. vom anbrechenden Tage erreicht werden, invenior a die illucescente. Кад се Срби у јутру састану (у Србији) и назове један другом добро јутро, онда га упита: Је си ли мирно освануо? А онај одговори: Мирно, вала Богу; како ти!
„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором —
Осве́стити, им, (Рес. и Срем.) vide освијестити.
Осве́ститисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide освијеститисе.
О̀света, f. die Rache, vindicta. Нема освете без луда брата.
Осве́тити, им, v. pf. weihen (Wasser), consecro.
Осве́титисе, имсе, v. r. pf. коме, sich rächen an jemand, vindictam sumo de aliquo.
Освѐтлати, ам, (Рес. и Срм.) vide освјетлати.
Освијѐстити, им, v. pf. (Ерц.) zur Besinnung bringen, revoco ad mentem.
Освијѐститисе, имсе. v. r. pf. (Ерц.) zur Besinnung kommen, redeo ad mentem.
Осви́так, тка, m. der Anbruch (des Tages), diluculum:
„На освитак нећељи дођоше
„Прије зоре и бијела дана —
Освитâње, n. das Sichtbarwerden bey anbrechendem Tage, apparitio primo diluculo.
О̀свитати, ићем, v. impf. sichtbar werden bey anbrechendem Tage, appareo diluculo.
Освјѐтлати, ам, v. pf. (Ерц.) т. ј. образ, Ehre machen, illustro existimationem.
Осво̀јити, им, v. pf. erobern, capio, occupo.
Освра̀бати, ам, v. pf. кога, mit Krätze anstecken, scabie inficio.
Освра̀батисе, амсе, v. r. pf. die Krätze bekommen, scabie inficior.
Осврнутисе, немсе, vide обазретисе.
Освртâње, n. vide обзирање.
Осврта̀тисе, ћемсе, vide обзиратисе.
Осе́дети, дим, (Рес.) } vide осиједи-
Осе́дити, им, (Срем.) } ти.
Осе́длати, ам, v. pf. satteln, impono sellam equo.
Осек, m. (Рес. и Срем.) vide осјек.
Осе̂к, m. (Рес. и Срем.) vide Осијек.
Оселе, von nun an, abhinc, ex hoc tempore.

Осѐлити (одселити), им, v. pf. 1) кога, einen übersiedeln, transporto. 2) оселио, er ist weggezogen, emigravit.

Осѐлитисе (одселитисе), имсе, v. r. pf. sich wegsiedeln, emigro.

Осетити, им, (Рес. и Срем.) vide осјетити.

Осетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide осјетитисе.

Осеħâње, n. (Рес. и Срем.) vide осјеħање.

Осеħати, ам, (Рес. и Срем.) vide осјеħати.

Осеħатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осјеħатисе.

Осеħи, осечем, (Рес. и Срем.) vide осјеħи.

Осеħисе, осечемсе, (Рес. и Срем.) vide осјеħисе.

Осѐцање, n. (Рес. и Срем.) vide осијецање.

Осѐцати, ам, (Рес. и Срем.) vide осијецати.

Осѐцатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осијецатисе.

Осечак, чка, m. (Рес. и Срем.) vide осјечак.

Осечанин, m. (Рес. и Срем.) vide Осјечанин.

Осечки, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Осјечки.

Осечкиња, f. (Рес. и Срем.) vide Осјечкиња.

Осигу̀рати, ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher stellen, tutum reddo, prospicio.

Осѝдрати, ам, v. pf. (ст.) mit dem ausgeworfenen Anker befestigen, ancora teneo navem:

„Осидраше танану галију
„Под бијелу кулу Кујунџијћа —

Осијѐдити, им, v. pf. } (Ерц.) grau
Осијѐђети, једим, v. pf. } werden, canesco.

Осијек, m. (Ерц.) Essegg, Essekinum.

Осијѐцâње (одсијецање), n. (Ерц.) 1) das Abhauen, decisio. 2) das Anfahren (im Reden), invectio. 3) das Abnehmen (des überschwemmenden Wassers), remissio. 4) (vom Kukuruz) das Aehrenmachen, spicarum protrusio. 5) das Abschätzen, aestimatio.

Осијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abhauen, decido. 2) н. п. потрицу, schätzen, aestimo. 3) осијеца вода, abnehmen, demo. 4) осијецају кукурузи, Aehren machen, spicam emitto.

Осијѐцатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen anfahren, invehi in quem.

Осѝлити, им, v. pf. gewaltig werden, vim nanciscor et potentiam.

Осим, außer, praeter, praeterquam.

Осѝон, на, но, gewaltthätig, violentus.

Осипâње, n. das Auseinander=fallen=lassen, Zerstreuen, dissipatio.

Осипати, ам (и осипљем), v. impf. auseinander fallen lassen, dissipo, н. п. чарапу.

Осипатисе, амсе (и осипљемсе), v. r. impf. 1) auseinander rollen, dissipor. 2) besäet werden, conseri.

Осѝрадити, им, v. pf. mit срада verbrämen, praetexo, limbo.

Осиро̀машити, им, v. pf. verarmen, depauperor.

Осиро̀тети, етим, v. pf. (Рес.) } ver=
Осиро̀тити, им, v. pf. (Срем.) } waiset
Осиро̀ђети, отим, v. pf. (Ерц.) } werden, verwaisen, orbus fio.

Осје, n. (coll.) die Aehrenspitzen, aristae.

Осјек (одсјек), m. (Ерц.) 1) der Abschnitt, segmentum. 2) осјеком, in Bausch und Bogen, per aversionem.

Осјетити, им, v. pf. (Ерц.) empfinden, spüren, sentio.

Осјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) merken, sentio.

Осјеħâње, n. (Ерц.) 1) das Empfinden, sensus. 2) das Merken, animadversio.

Осјеħати, ам, v. impf. (Ерц.) empfinden, sentio.

Осјеħатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) merken, sentio.

Осјеħи (одсјеħи), осијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, deseco. 2) bestimmen, determino. 3) abnehmen, imminui. 4) (von Kukuruz) den Fruchtstengel ansetzen, facio spicam.

Осјеħисе (одсјеħисе), осијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) на кога, einen anfahren, invehor in aliquem.

Осјечак (одсјечак), чка, m. (Ерц.) der Abschnitt, segmentum.

Осјечанин, m. (Ерц.) der Essegger, Essekinensis.

Осјечки, ка, ко, (Ерц.) Essegger=, essekinensis.

Осјечкиња, f. (Ерц.) die Esseggerin, femina Essekinensis.

Оскакање (одскакање), n. 1) das Ueberspringen (Bezwingen im Sprunge), victoria saltus. 2) das Abspringen, desultura.

Оска̀кати (одскакати), ачем, v. impf. 1) abspringen, desilio, resilio. 2) überspringen (besiegen im Sprunge), vinco saltu. 3) (v. pf.) davon springen, abeo saltans.

Оскакѝвање (одскакивање), n. vide оскакање 1.

Оскакѝвати (одскакивати), кујем, vide оскакати 2.

Оскоруша, f. 1) der Sperberbaum, sor-

bus domestica Linn. 2) die Frucht davon, die Arlesbeere, sorbum.

Оскорушов, ва, во, Speyerlings-, sorbi.

Оскорушовац, вца, m. оскорушов штап.

Оскорушовача, f. 1) ein Stock von Sperberbaum, baculus sorbeus. 2) Branntwein von Arlesbeere, vinum ustum e sorbo.

Оскорушовина, f. Speyerlingholz, lignum sorbeum.

Оскорушовица, f. ракија од оскоруша.

Оскочити (одскочити), им, v. pf. 1) abspringen, desilio. 2) überspringen (weiter springen als ein anderer), saltu vinco. 3) hinwegspringen, resilio.

Ослабити, им, v. pf. schwach werden, debilitor.

Ослàдитисе, дисе, v. r. pf. коме шта, süß (angenehm, lieb, theuer) werden, dulcis fio.

Ослањање, n. das Vertrauen auf jemand, confisio, fiducia.

Ослањатисе, амсе, v. r. impf. vertrauen auf einen, confido in aliquo.

Ослепети, пим, v. pf. (Рес.)
Ослепити, им, v. pf. (Срем.)
Ослијепити, им, v. pf. (Ерц.)
Ослијепљети, пим, v. pf. (Ерц.) } erblinden, coecus fio, oculis capior.

Ослободити, им, v. pf. кога, einem Muth machen, animum addo.

Ослободитисе, имсе, v. r. pf. Muth bekommen, animum capio.

Ослонитисе, имсе, v. r. pf. на кога, auf einen vertrauen, confido in aliquo.

Ослоњање, n. vide ослањање.

Ослоњатисе, амсе, vide ослањатисе.

Осмак, m. 1) Art Maß, mensurae genus. 2) ein Thier (Pferd) von 8 Jahren, octennis equus.

Осмевање, n. (Рес. и Срем.) vide осмијевање.

Осмеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide осмијеватисе.

Осменутисе, немсе, (Рес. и Срем.) vide осмјенутисе.

Осмерица, f. vide осморица.

Осмеро, vide осморо.

Осми, ма, мо, der achte, octavus.

Осмијевање, n. (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.

Осмијеватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) zulächeln, adrideo.

Осмина, f. 1) das Achtel, pars octava. 2) eine Zahl von 8, octo.

Осмица, f. die Achte (im Kartenspiel), numerus octonarius, ogdoas.

Осмјенутисе, немсе, v. r. pf. (Ерц.) (einmal) zulächeln, adrideo.

Осморица, f. eine Anzahl von acht, ogdoas, octo (fr. une huitaine).

Осморо, eine Anzahl von acht, (fr. une huitaine).

Осмочитисе, имсе, v. r. pf. zum Brot essen (z. B. Fisolen); nach deutscher Art etwa: Gekochtes essen, obsonia edo.

Осмудити, им, v. pf. absengen, amburo, z. B. ein Schwein, die Haare versengen.

Осмудитисе, имсе, v. r. pf. sich ansengen, aduror.

Оснежити, жи, (Рес. и Срем.) vide оснијежити.

Оснивање, n. das Gründen, jactio fundamentorum.

Оснивати, ам, v. impf. gründen, Grund legen, jacio fundamenta.

Оснијежити, жи, v. pf. (Ерц.) schneyen, es ist Schnee gefallen, cecidere nives.

Основа, f. der Zettel (beim Weber), der Aufzug, die Werfte, stamen.

Основати, нујем, v. pf. 1) anzetteln (das Garn), ordino telam. 2) den Grund (zum Gebäude) legen, fundamenta jacio.

Оснутак, тка, m. der Aufzug (bei den Webern) bevor er an den Weberstuhl kommt, stamen.

Особина, f. besonderes Eigenthum (was nicht unter der gemeinschaftlichen Hausverwaltung steht), res propria, non communis familiae, peculium. Ђекоја жена има краву или овцу, што јој је поклонио отац, или други ко; а мушкарци држе кошнице, бротњаке; сију дуван и т. д.

Особити, та, то, besonders, singularis, proprius.

Особито, 1) besonders, praesertim. 2) besonders, seorsum.

Осовина, f. die Achse (am Rade), axis.

Осовљи, ља, ље, Wespen-, vesparum.

Осоје, n. das Dickicht, der dicke Wald, in den keine Sonne kommt, saltus densus.

Осока, f. eine Art Flüssigkeit, liquidi genus.

Осолити, им, v. pf. einsalzen, sallio.

Осолитисе, имсе, v. r. pf. etwas Gesalzenes essen, manduco sallitum.

Осорљив, ва, во, reizbar, gähzornig, iracundus.

Осочан, чна, но, cf. осока.

Оспа, f. vide аспа.

Оспице, f. pl. vide красте.

Оспичав, ва, во, blatternarbig, variolarum notis maculatus. cf. богињав.

Осрамотити, им, v. pf. in Schande bringen, dedecore afficio.

Осрати, осерем, v. pf. daherscheißen, procaco.

Осратисе, осеремсе, vide посратисе.

Осредњи̑, ња, ње, mittelmäßig, mediocris:
„Кнезовима ате поклањајте,
„Кметовима осредње парипе —
Остава, f. die Hinterlage (das Depot), depositum: дао на оставу; оставе ајдучке.
Оставити; им, v. vf. 1) aufheben, verwahren, custodio, repono. 2) lassen, mitto. 3) daher браду —, den Bart wachsen lassen, promittere barbam.
Оставитисе, имсе, vide останутисе.
Остављање, n. 1) das Aufheben, custoditio. 2) das Lassen, relictio. 3) браде, der lange Bart, promissio barbae.
Остављати, ам, v. impf. 1) verwahren, repono. 2) lassen, mitto, relinquo. 3) (das Haar, den Bart, den Schnurbart) wachsen lassen, promitto barbam.
Остаја̂ње, n. das Bleiben, permansio.
Остајати, јем, v. impf. 1) verbleiben, maneo. 2) zurückbleiben, remaneo.
Оста̀јати, тојим, v. pf. н. п. лазаре, на зими̑, aushalten, verbleiben, permaneo.
Оста̑ли̑, ла, ло, übrig, reliquus.
Останак, нка, m. das Verbleiben, mansio: срећан ти пут, а мени добар останак.
Остануmи, нем, vide остати.
Остануmисе, немсе, v. r. pf. чега etwas bleiben lassen, mitto, non curo:
„Останисе Мујо четовања,
„Четовања и ашиковања —
Остарети, рим, v. pf. (Рес.) alt werden, consenesco.
Остарити, им, v. pf. (Срем.) alt werden, consenesco.
Остарјети, рим, v. pf. (Ерц.) alt werden, consenesco.
Оста́так, тка, m. 1) das Ueberbleibsel, reliquia. 2) die Uebriggebliebenen, relicti (post mortem): да Бог да остатку живот и здравље.
Остати (говорисе и остануmи), анем, v. pf. 1) bleiben, maneo, permaneo. 2) од болести, genesen, servari e morbo. 3) од кога, zurückbleiben hinter wem: није остао од ђавола, relinqui, deterior sum.
Остве, f. pl. der Dreyzack (der Fischer), tridens.
Оствишmе, n. der Stiel des Dreyzacks, manubrium tridentis.
Остипсати, ам (остипшем?), v. pf. in Alaun sieden, coquo in alumine, imbuo alumine.
Осто, m. hyp. v. Остоја.
Остоја, m. Mannsname, nomen viri.
Остре́вmисе, имсе, v. r. pf. ein Aas zu fressen bekommen (von Hunden), cadaver nancisci.
Острвица, f. Stadt in Dalmatien, Ostrovitia:
„А ђевојка Англијска краљица,
„С Дуком зетом од земље Горанце,
„Она оде шеру Острвици —
Острвљанин, m. der Insulaner, insulanus.
Острвља̂нка, f. die Inselbewohnerin, insulana.
Острво, n. die Insel, das Eyland, der Wörd (Werder), insula. Једно село украј Дрине (под Лозницом) зовесе Острво.
Острвски̑, ка, ко, Insel-, insularis.
Остр̂вце, n. dim. v. острво.
Остри́ћи, ижем, остригао, v. pf. scheren, tondeo.
Острогон, m. Gran, Strigonium.
Острута, f. vide купина.
Остру́гати, ужем, v. pf. abschaben, derado.
Остружине, f. pl. die Abschäbsel, quod abradi debet.
Осту́пање (одступање), n. das Hinwegtreten, recessio.
Осту́пати (одступати), ам, v. impf. abtreten, recedo.
Оступати, ам, v. pf. stampfen, contundo, pinso.
Осту́пити (одступити), им, v. pf. abtreten, recedo.
Осу́дити (одсудити), им, v. pf. aburtheilen, das Urtheil fällen, judicium fero.
Осу́дити, им, v. pf. verurtheilen, condemno.
Осуђи́вање, n. das Verurtheilen, condemnatio.
Осуђи́вање (одсуђивање), n. das Aburtheilen, judicii latio.
Осуђи́вати, ђујем, v. fr. verurtheilen, condemno.
Осуђи́вати (одсуђивати), ђујем, v. impf. aburtheilen, judicium fero.
Осужњитисе, имсе, v. r. pf. ein Gefangener werden, ins Gefängniß kommen, in vincula conjici.
Осу́кати (одсукати), учем, v. pf. abdrehen, abwinden, retorqueo, devolvo.
Осуки́вање (одсукивање), n. das Abdrehen, retorsio, devolutio.
Осуки́вати (одсукивати), кујем, v. impf. abdrehen, retorqueo.
Осу́рити, им, v. pf. blaß färben, colore pallido imbuo.
Осу́ти, оспем, v. pf. auseinander fallen lassen (z. B. den Strumpf), dissipo.
Осу́тисе, оспемсе, v. r. pf. 1) aus einander rollen, dissipor. 2) besäet werden, conseri:
„Осусе небо звездама,
„А равно поље овцама —

Осу́шити, им, v. pf. trocknen, sicco.
Осу́шитисе, имсе, v. r. pf. verdorren, austrocknen, siccor.
Отава, f. das Grummet, foenum chordum.
Ота́кање, n. das Abziehen (das Weins), deductio, derivatio.
Ота́кати, ачем, v. impf. abziehen (den Wein), derivo.
Отâле, vide одатле.
Отâљати, ам, v. pf. gut ausführen, bene perficio, vinco.
Ота́нчати, ам, v. pf. dünn werden, extenuor.
Ота́њити, им, v. pf. dünn machen, extenuo.
Отац, оца, m. der Vater, pater.
Отворâње, n. 1) das Oeffnen, apertio. 2) das Polieren, politio.
Отворати, ам, v. impf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio.
Отво̀рити, им, v. pf. 1) aufmachen, aperio. 2) polieren, polio, z. B. пушку, сребрно што и т. д.
Отврднути, нем, v. pf. hart werden, induresco.
Отвр́стисе, зесе, v. r. pf. sich lösen, solvi: отврзла му се крв на нос (или из носа).
Отѐ! Zuruf ans Pferd, um es zu entfernen, vox abigentis equum.
Оте́гнути, нем, v. pf. strecken, ausziehen, extendo.
Оте́гнутисе, немсе, v. r. pf. sich hinstrecken, extendor.
Отѐжати, ам, v. pf. 1) schwer werden, gravis fio. 2) schwerfällig werden, gravis fio.
Оте́зање, n. das Ausziehen, Ausstrecken, extensio.
Оте́зати, ежем, v. impf. ausstrecken, extenso.
Оте́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich dahinstrecken, extensor.
Отѐлити, им, v. pf. kalben, ein Kalb werfen, pario (vitulum).
Отѐлитисе, имсе, v. r. pf. kalben, pario.
Отерати, ам, (Рес. и Срем.) vide оћерати.
Отѐсати, ешем, v. pf. behauen, dolo, dedolo, exascio.
Оте́снити, им, (Рес. и Срем.) vide отијеснити.
Оте́ти, отмем, v. pf. nehmen, wegnehmen, capio, rapio.
Оте́тисе, отмемсе, v. r. pf. sich befreyen, liberor.
Отѐћи, ечем, v. pf. anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, decurro, minuor.
Отѐшчати, ам, vide отежати.

Отијѐснити, им, v. pf. (Ерц.) knapp machen, facio angustum.
Отимâње, n. das Wegnehmen, Entreißen, ademtio.
Отима́рити, им, v. pf. striegeln, strigili rado.
Отимати, ам (и отимљем), v. impf. wegnehmen, adimo.
Отиматисе, амсе (и отимљемсе), v. r. impf. 1) sich frey machen, eximor, liberor. 2) око шта, sich reißen (um etwas), raptim emo, diripio.
Оти́псати, ам (отипшем), vide остипсати.
Отирâње, n. daß Abwischen, abstersio.
Отирати, рем, v. impf. abwischen, abstergo.
Отиратисе, ремсе, v. r. impf. sich abwischen, abstergor.
Оти́рâч, m. das Handtuch, mantile, mantella, mappa. Избирач нађе отирач (кад се који жени).
Отискѝвање, n. 1) das Wegdrücken, remotio (per pressionem). 2) das Losstopfen, apertura per remotionem.
Отискѝвати, кујем, v. impf. 1) hinwegdrücken, removeo (urgendo), z. B. лађу. 2) losstopfen, aperio per remotionem.
Отискѝватисе, кујемсе, v. r. impf. n. п. у свијет, in die weite Welt hinaus sich werfen.
Отиснути, нем, v. pf. 1) hinwegdrücken, removeo. 2) aufstopfen, aperio.
Отиснутисе, немсе, v. r. pf. у свијет, sich in die weite Welt hinein werfen, abeo inter homines ignotos.
Оти́ћи (отûћи), отидем, отишао (говорисе у брзом изговору о ш а о и о ч а о), v. pf. fortgehen, abeo.
Отицâње, n. vide отјецање.
Отицати, ичем, vide отјецати.
Отјецâње, n. (Ерц.) 1) das Aufschwellen, intumescentia. 2) das Ablaufen, defluxus.
Отјецати, отјечем, v. impf. (Ерц.) 1) anlaufen, aufschwellen, intumesco. 2) ablaufen, defluo.
Отка́зати, ажем, v. pf. antworten, entgegnen, respondeo.
Отказѝвање, n. das Antworten, responsatio.
Отказѝвати, зујем, v. impf. antworten, responso.
Откâле, vide одакле.
Откати, очем, v. pf. fertig weben, pertexo.
Откѝвање, n. 1) das Losschmieden, defractio, solutio. 2) das Dängeln (der Sense), cum quis tundendo acuit (falcem foenariam).
Откѝвати, ам, v. impf. 1) losschmie-

ден, recudo i. e. cudendo defringo, solvo. 2) косу, dängeln, tundendo acuo.
Откидак, тка, m. ein abgerissenes Stück, particula defracta, decerpta.
Откидање, n. das Abreißen, dereptio.
Откидати, ам, v. impf. abreißen, deripio.
Откинути, нем, v. pf. abreißen, deripio: откинула се лађа.
Оклапање, n. 1) das Abdecken, detectio. 2) das Aufsperren, reclusio.
Оклапати, ам, v. impf. 1) abdecken, den Deckel abnehmen, detego. 2) aufsperren, aufschließen, recludo, pando.
Отклати, кољем, v. pf. abbrechen (am Preise), detraho: једва сам пасјим зубима отклао.
Отклѐ, vide одакле.
Отклопити, им, v. pf. 1) abdecken, detego. 2) aufmachen, recludo.
Откључавање, n. das Aufschließen, reclusio.
Откључавати, ам, v. impf. } aufschließen, recludo.
Откључати, ам, v. pf. }
Одковати, кујем, v. pf. 1) losschmieden, recudo, demo. 2) косу, abdängeln, tundendo exacuo.
Откопавање, n. das Abgraben, sublatio (fodiendo).
Откопавати, ам, v. impf. } abgraben, tollo fodiendo.
Откопати, ам, v. pf. }
Откос, m. das Gras, welches mit einem Sensenstreiche abgemäht wird, quod uno falcis foenariae ictu demetitur: покисли откоси; покисло сијено у откосима.
Откосити, им, v. pf. abmähen, demeto, deseco.
Откривање, n. 1) das Abdecken (des Hauses), detectio. 2) das Enthüllen, nudatio, detectio.
Откривати, ам, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
Открити, ријем, v. pf. abdecken, entdecken, enthüllen, detego, retego.
Откуд, } woher? unde?
Откудѐ, }
Откуп, m. der Loskauf, die Auslösung, redemtio:
„Оћеш ли ме пустит' на откупе? —
Откупити, им, v. pf. loskaufen, redimo.
Откупљивање, n. das Loskaufen, Auslösen, redemtio.
Откупљивати, љујем, v. impf. loskaufen, redimo.
Отлѐ, vide отале.
Отмица, f. der Mädchenraub, raptus puellae. У Србији и данашњи дан отимају ђевојке. Млада момчад врло радо иду у отмицу, и често нуде један другога: „Ајде море да ти отмемо ту, или ону, ђевојку.” У отмицу се иде с оружјем какогођ на војску. Кашто отмичари довребају ђевојку код стоке, или кад пође на воду, па је увате и одведу; а кашто ударе на кућу нећу (као ајдуци), па обију кућу и свежу ђевојачкога оца и браћу, док нађу ђевојку и одведу. Кашто се побију ђевојачка браћа и рођаци с отмичарима и буде меса доста: као што је у Јадру (у селу Клупцима) 1805те године погинуо ђевојчин брат и један отмичар; и ђевојку опет нијесу могли отети. Зато отмичари не смију ласно да ударе на кућу, ђе знаду да има млого рода у ђевојке, а особито ђе је село сложно: зашто и сељаци, како стану пушке пуцати и учини се буна, спопадне сваки своју пушку па трчи у помоћ. Свему је селу срамота, кад се из села отме ђевојка, а отмичарима још већа, кад се врате јалови. Кад отмичари докопају ђевојку у руке, онда је већ не ће оставити, макар сви изгинули; ако ли се ђевојка стане затезати и не ће да иде, онда је вуку за косе, и деру штапом као вола у купусу. Отмичари не смију ићи с ђевојком момачкој кући: зашто пођу кашто сељаци, с родом ђевојачким, за њима у поћеру; него је одведу у шуму, и тамо је вјенчају у каквој колиби (пударској или пастирској), или ђе око буквића. Поп мора вјенчати, ако му се и не ће: зашто оће да га бију. Кад дође поћера у село, онда ови, откуд су отмичари, изиђу преда њи лијепим начином и граде мир. Ако се тако помире, добро; ако ли род ђевојачки оде кадији на тужбу, онда морају доћи и отмичари с ђевојком. Кад угледа мати ђевојку на мешћеми, а она се стане бусати рукама у прси, и јаукати: „Куку мене! ево роба мога.” Кад се почну судити, кадија најприје пита ђевојку: Или је сила, или драга воља? Ако рече ђевојка, да је сила, и да она не ће с оним момком живљети ни данас ни сјутра, макар је сву исјекли на комаде, онда зло по отмичаре: морају лежати у апсу и плаћати глобу. Ако ли ђевојка рече (као што понајвише бива): „Није сила, веће драга воља: ја ћу за њим и у гору и у воду,” онда отмичари даду што-

гођ кадији, па се помире с ђевојачким родом, и одведу ђевојку кући те чине свадбу.

Највише се догоди те отимају ђевојке, кад момак запроси ђевојку па му је не даду; а кашто је и не просе (кад знаду да је не ће дати), него управо отиду и отму, а момак је није ни виђео. Ђевојке отимају понајвише момчад, која немају родитеља, или ако и имају, а они и не слушају, него се скићу којекуда; а за поштена момка и од поштена рода слабо ће кад отети ђевојку, нити ће такови момак отићи у отмицу.

Црни је Ђорђије био забранио отимати ђевојке: издао је заповијест, да ће свакога момка, за ког отму ђевојку, погубити; попа, који вјенча отету ђевојку, обријати (распопити); кума, ђевера и старог свата шибати; а осталим отмичарима свакоме по 50 батина ударити.

Отмича̑р, m. der Mädchenräuber, raptor puellae. cf. отмица.

Отобо̀литисе, лисе, v. r. pf. an etwas herabhangen, dependeo.

Ото̀варити, им, v. pf. abladen, demo.

Ото̀нич (о̀тонич), } so eben, kurz vorher, paulo ante.
Ото̀нички (о̀тоничке), }

Ото̑к, m. die Geschwulst, tumor.

Отока, f. ein Seitenarm eines Stromes, der sich wieder mit demselben vereinigt, und dadurch eine Insel bildet, cornu fluminis circumfluum.

О̀толе̑, vide отале.

Ото̀питисе, писе, v. r. pf. u. п. снијег, schmelzen, liquefio.

Ото̀плитисе, лисе, v. r. pf. lau werden, tepesco.

Ото̀чити, им, v. pf. 1) abziehen (den Wein), derivo (vinum). 2) u. п. сјекиру, mit dem Wetzsteine abschleifen, cote acuo.

О̀тпада̑ње, n. 1) das Abfallen, delapsus. 2) das Abfallen, defectio.

О̀тпадати, ам, v. impf. 1) abfallen, decido. 2) fig. abfallen, deficio.

Отпа́дити, им, v. pf. abfällig machen, facio ut quis deficiat, ut non sit dicto audiens.

Отпа́дитисе, имсе, v. r. pf. abtrünnig werden, deficio.

О̀тпадни̑к, m. der Abfällige, Abtrünnige, defector, apostata.

Отпадница, f. die Abtrünnige, defectrix: „Врати се натраг, Божја отпаднице —

Отпађи́вање, n. das Abtrünnigmachen, die Verführung, seductio. 2) der Abfall, defectio.

Отпађи́вати, ђујем, v. impf. abfällig machen, defectorem reddo, seduco.

Отпађи́ватисе, ђујемсе, v. r. impf. abfällig werden, abfallen, deficio, seducor.

Отпа́рати, ам, v. pf. abtrennen, wegtrennen, solvo, separo.

О̀тпасати, ашем, v. pf. losgürten, discingo.

Отпаси́вање, n. das Losgürten, discinctio, solutio.

Отпаси́вати, сујем, v. impf. losgürten, solvo.

О̀тпасти, аднем, v. pf. wegfallen, decido.

Отпа́штање, n. das Abfasten, Abbüßen durch Fasten, cum quis jejunio luit, jejunio redimit.

Отпа́штати, ам, v. impf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio redimo.

Отпе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide отпијевање.

Отпе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide отпијевати.

О̀тпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide отпјевати.

Отпѐчатити, им, v. pf. entsiegeln, demo signum, resigno.

Отпечаћа́вање, n. das Entsiegeln, sigilli demtio.

Отпечаћа́вати, ам, v. impf. entsiegeln, resigno, demo sigillum.

Отпи́јање, n. 1) das Abtrinken, delibatio. 2) das Abtrinken, pensatio per potum.

Отпи́јати, ам, v. impf. 1) abtrinken, delibo bibendo. 2) abtrinken, penso bibendo.

Отпијѐва̑ње, n. (Ерц.) 1) das Entgegensingen, wenn einer früher gesungen, responsatio cantanti. 2) das Absingen, die Auslösung durch Gesang, liberatio per cantum.

Отпијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) коме, einem, der angesungen, entgegensingen, respondeo cantanti, excipio cantantem. 2) што, absingen, cantu lucror (wie Orpheus seine Eurydice).

О̀тпиња̑ње, n. das Losschnallen, solutio.

Отпињати, њем, v. impf. losschnallen, solvo.

Отпира̑ње, n. das Aufthun (der Thüre, durch Hinwegräumung des davor Gestellten), apertio. 2) das Entschuldigen auf einen andern, excusatio in alium.

Отпирати, рем, v. impf. врата, die Thür aufthun, aperio.

Отпиратисе, ремсе, v. r. impf. на кога, sich auf einen entschuldigen, crimen rejicio in alium.

Отпи́рити, им, v. pf. sich davon machen, abscedo (clam vel pulsus).

Отпи́сати, пишем, v. pf. 1) коме, zurückschreiben, antworten, rescribo. 2) кога, einen schriftlich anklagen, accuso quem per literas.
Отписи́вање, n. das Zurückschreiben, responsio, rescriptio.
Отписи́вати, сујем, v. impf. antworten, responso.
Отпи́ти, пијем, v. pf. 1) abtrinken, debibo, delibo. 2) abtrinken, durch Trinken berichtigen (z. B. eine Schuldforderung), bibendo penso.
Отпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) што, absingen, durch Singen abverdienen, tilgen, cantu penso. 2) коме, singend abgehen, abeo cantans:
„Пјевај друже, да ти отпјевамо —
Отплакати, лачем, v. pf. 1) durch Weinen abbüßen, abweinen, lacrimis luo. 2) weinend davongehen, abeo lacrimans.
Отпливати, ам, v. pf. } davon schwimmen, abeo natans.
Отпло̀вити, им, v. pf. }
Отпљу́вање, n. das Ausspeyen vor etwas, exsputatio.
Отпљу́вати, ам, v. impf. ausspeyen, respuo.
Отпљуцки́вање, n. dim. v. отпљување.
Отпљуцки́вати, кујем, dim. v. отпљувати.
Отпо̀јати, јем, v. pf. absingen (in der Kirche), decanto.
Отпо̀рити, им, vide отпарати.
Отпоручи́вање, n. das Zurückentbieten, responsio ad nuncium.
Отпоручи́вати, чујем, v. impf. zurückentbieten, respondeo nuntio:
„А братац сестри отпоручује —
Отпору́чити, им, v. pf. zurückentbieten, nuntium remitto.
Отпо̀стити, им, v. pf. abfasten, durch Fasten abbüßen, jejunio luo.
Отпочи́вање, n. das Ausruhen, Ausrasten, requies.
Отпочи́вати, ам, v. impf. ausrasten, ausruhen, requiesco.
Отпо̀чинути, нем, v. pf. ausrasten, requiesco.
Отпр̀во, unlängst, nuper, non ita pridem.
Отпр́дети, дим, (Рес.) vide отпрђети.
Отпрди́вање, n. das Herabfarzen, recrepitus (?).
Отпрди́вати, дујем, v. impf. herab-, hinwegfarzen, depedo: отпрдују му кесе низ гузицу.
Отпр́дити, им, v. pf. (Срем.) } abfarzen,
Отпрђети, дим, v. pf. (Ерц.) } pedendo penso. cf. испиона.

Отпре̑, (Рес. и Срем.) vide отприје.
Отпреће, (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide отприје.
Отприје (од прије), (Ерц.) vordem, ehemals, antea.
Отпр̀пљати, ам, v. pf. fortgehen mit Sack und Pack, discedo cum impedimentis.
Отпузати, ужем, v. pf. } davonkriechen (von Kindern), abrepo.
Отпу́зити, им, v. pf. }
Отпуст, m. die Entlassung, der Abschied, dimissio.
Отпу́стити, им, v. pf. 1) entlassen, dimitto. 2) ablassen, remitto:
„Од арача раји отпустите —
Отпуча́вање, n. das Losknöpfen, discinctio.
Отпуча́вати, ам, v. impf. losknöpfen, discingo.
Отпу́чање, n. vide отпучавање.
Отпу́чати, ом, vide отпучавати.
Отпучити, им, v. pf. losknöpfen, discingo.
Отпу́штање, n. 1) das Entlassen, dimissio, exauctoratio. 2) das Erlassen, Nachlassen, remissio.
Отпу́штати, ам, v. impf. 1) entlassen, dimitto. 2) nachlassen, erlassen, remitto.
Отпу́шкање, n. vide отпуштање.
Отпу́шкати, ам, vide отпуштати.
Отре́бити, им, (Рес. и Срем.) vide отријебити.
Отре́битисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide отријебитисе.
Отре́знити, им, (Рес. и Срем.) vide отријезнити.
Отре́сање, n. das Abschütteln, excussio.
Отресати, ам, v. impf. abschütteln, ausbeuteln: ноге од снијега und снијег с ногу, excutio.
Отре́сатисе, амсе, v. r. impf. sich ausschütteln, excuti.
Отре́сине, f. pl. z. B. змајеве, der Glimmer (den die Zigeunerin für etwas ausgibt, das der Lindwurm abgeschüttelt habe), exuviae draconis.
Отре́скатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide отријескатисе.
Отре́сти, сем, v. pf. abschütteln, excutio.
Отре́стисе, семсе, v. r. pf. sich ausschütteln, excuti.
Отријѐбити, им, v. pf. (Ерц.) abklauben, expurgo.
Отријѐбитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) sich abklauben, expurgor (e. g. pediculis). 2) von dem Obst, wann es die Blüte abgeworfen, und die Frucht angesetzt, florem abjecisse, fructum edo.
Отријѐзнити, им, v. pf. (Ерц.) den Rausch austreiben, crapulam expello.

Отриjѐскатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich voll saufen, potu impleri.

Отрикӯр, m. ein erdichtetes Wort obscöner Art, vox ficta obscoena, q. d. tergipenium.

Отримӯд, m. vox ficta obscena, q. d. terge testiculos.

Отров, m. das Gift, venenum.

Отрован, вна, но, giftig, venenosus

Отровати, рујем, v. pf. кога, vergiften, venenum do.

Отровница, f. 1) гуја, giftig, veneficus:
„Те премеће дрвље и камење
„Доке нађе гују отровницу —
2) die Giftmischerin, venefica:
„Ид' одатле једна отровнице,
„Кад си свога брата отровала,
„Отроваћеш и мене јунака —

Отрпети, пим, v. pf. (Рес.) } erleiden, zu Ende leiden, perpetior.
Отрпити, им, v. pf. (Срем) }
Отрпљети, пим, v. pf. (Ерц.) }

Отрулити, им, v. pf. } verfaulen, putresco: отрулио у гвожђу (у тавници.).
Отрунути, нем, v. pf }

Отурање, n. das Wegwerfen, abjectio.

Отурати, ам, v. impf. } wegwerfen, abjicio:
Отурити, им, v. df. }
„Испред себе ђерђеф отурила

Отући, учем, vide обити.

Оћелавити, им, v. pf. kahl werden, calvus fio.

Оћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hinwegtreiben, abigo.

Оћешити, им, v. pf. besichtigen, beschauen, inspicio (einen Getödteten), cf. отћешити.

Оћоравити, им, v. pf. einäugig werden, altero oculo capi.

Оћу, ich will, volo cf. ћети, тети.

Оћутети, тим, v. pf. (Рес.) } 1) verstummen obmutesco. 2) vide опазити.
Оћутити, им, v. pf. (Срем.) }
Оћућети, утим, v. pf. (Ерц.) }

Ох! (у Ерц. ог!), interj ach, oh! ah! vah!

Оцат, оцта, n. (у крајини Неготинској) der Essig, acetum. cf. сирће.

Оцеви, отаца, m. pl. vide оци.

Оцѐдити, им, (Рес. и Срем.) vide оциједити.

Оцѐпити, им, (Рес. и Срем.) vide оциjепити.

Оцепљѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide оцјепљивање.

Оцепљѝвати, љујем, (Рес. и Срем.) vide оцјепљивати.

Оци, отаца, m. pl. празник у недељу између Материца и Божића. Какогођ што жене вежу о Материцама, тако буде (који су децу имали) о Оцима. cf. материце.

Оциjѐдити, им, v. pf. ((Ерц.) 1) ausdrücken, aquam exprimo. 2) abseihen, aquam emitto.

Оциjѐпити, им, v. pf. (Ерц.) wegspalten, diffindo.

Оцило, vide огњило.

Оцин, на, но, н. п. гра, Oza's, des Oza, reverendi patris (monachi). Пребран гра у Србији зову сељаци (као у шали) оцин гра (зашто га највише калуђери готове и једу онако са зејтином и с бибером и т. д.)

Оцјепљѝвање, n. (Ерц.) das Abspalten, diffissio.

Оцјепљѝвати, љујем, v. impf. (Ерц.) abspalten, diffindo.

Оцо, m. (hyp. von отац) von einem klösterlichen Vater, der Pater, pater (de monacho).

Оцрнити, им, v. pf. anschwärzen, denigro.

Оцрнитисе, имсе, v. r. pf. sich einen schlechten Namen machen, denigrare seipsum.

Оцрњѝвање, n. das Schwärzen, denigratio.

Оцрњѝвати, њујем, v. impf. anschwärzen, denigro.

Очамати, ам, v. pf. Langeweile bekommen, indem man wartet, moleste exspecto.

Очао, cf. отићи.

Очврснути, нем, v. pf. fest werden, solidari.

Очевина, f. das väterliche Vermögen, patrimonium.

Очекивање, n. das Erwarten, exspectatio.

Очекѝвати, кујем, impf. erwarten, exspecto.

Очемѐритисе, имсе, v. r. pf. sich vergällen (durch vieles Essen), cibo nimio se corrumpere.

Очѐнути, нем, v. pf. einen Ast am Stamme abreißen, ramum avello.

Очѐпити, им, v. pf. кога, einem auf den Fuß treten, pono pedem meum in alterius pedem.

Очѐпити, им, v. pf. што, aufstopfen, demto embolo aperio.

Очепља́вање, n. das Aufstopfen, demtio emboli.

Очепља́вати, ам, v. impf. aufstopfen, embolum demo.

Очерупати, ам, v. pf. rupfen, vello.

Очѐшати, шем, v. pf. krauen, refrico.

Очѐшљати, ам, v. pf. auskämmen, pecto.

Очи, очију, f. pl. die Augen, oculi.

Очимкати, ам, v. pf. in kleine Stücke theilen (z. B. Fleisch für die Kinder), in particulas minutas partiri.

Очин, на, но, des Vaters, patris.

Ѐчињи, ња, ње, н. п. вид, Augen=, oculorum: тако ми вида очињега.
Очиститти, им, v. pf. 1) reinigen, purgo. 2) sich mit Sack und Pack davon machen, clam abeo.
Очице, f. pl. dim. v. очи.
Очу̑, очуа, m. der Stiefvater, vitricus.
Очуов, ва, во, des Stiefvaters, vitrici.
Очу̑пати, ам, v. pf. abrupfen, vello.
Оџа*, m. Chodscha (türkischer Geistlicher) sacerdos turcicus.
Оџа̑к*, m. vide димњак.
Оџак*, m. vide двор 1.
Оџа̀клија*, f. Zimmer mit Kamin, cubiculum in quo caminus.
Оџаковић, m. (у Босни) von gutem Hause, illustri loco natus. cf. кољеновић.
Оџача̑р, m. der Rauchfangkehrer, purgator caminorum.
Оџача̑рев, ва, во, } des Rauchfangkehrers
Оџача̑ров, ва, во, } purgatoris caminorum.
Оџин, на, но, des Chodscha, sacerdotis turcici
Оџиница, f. die Frau des Chodscha, sacerdotis turcici uxor.
Оџински, ка, ко, 1) Chodscha=, sacerdotis turcici. 2) adv. nach Art eines Chodscha, more chodjae.
Ош! interj. } Ruf um den Hund wegzutreiben, vox abigentis canem.
Оша! interj. }
Ошакнути, нем, v. pf. m. j. псето, ош sagen, dico ош.
Ошао, cf. отићи.
Ошап, m. } суво воће, као н. п. шљиве, јабуке, крушке и т. д. gedörrtes Obst, poma tosta:
Ошаф, m. }
„Ђевојка се весели:
„Удаћу се к јесени.
„А мајка је кара:
„Немаш кујо дара. —
„Имам врећу ошапа,
„Сваком свату по шака —
Ошва̀њитисе, имсе, v. r. pf. vide осрамотитисе.
Ошве, f. pl. ein Theil am weiblichen Hemde, indusii pars.
Ошеста̀рити, им, v. pf. abzirkeln, demetior circino.
Ошијати, ам, v. pf. (чим, кога, што) etwas, was man auf den Schultern trägt, seitwärts werfen, de humeris detorqueo.
Ошинути, нем, v. pf. einen Hieb (z. B. mit der Peitsche) geben, ico.
Оши̏шати, ам, v. pf. vide острићи.
Ошка̑ње, n. das ош sagen, abactio voce ош!
Ошкати, ам, v. impf. ош sagen, dico ош.
Ошкри̏нути, нем, v. pf. н. п. врата, die Thür ein wenig öffnen, paululum removere januam.
Ошнути, нем, v. pf. ош sagen, dico ош.
Ошта̑р, тра, ро, 1) scharf, acutus. 2) scharf, acer.
Оште̏нити, им, v. pf. werfen (von der Hündin), pario.
Оште̏нитисе, имсе, v. r. pf. werfen, pario.
Оштре̑ње, n. das Schärfen, acutio.
Оштрика, f. eine Pflanze, herbae genus.
Оштри̏на, f. die Schärfe, acies.
Оштрити, им, v. impf. schärfen, acuo.
Оштри̑це, n. н. п. у ножа, die Schneide, acies.
Оштр̀љат, та, то, spitzig, acutus.

П.

Па̑, aber, vero; und, et; hernach, dann, tum, post haec.
Па̀ање, n. das Abblasen, Abstäuben, excussio, deflatio.
Па̀ати, пашем, v. impf. z. B. љеб, wegblasen, abstäuben, deflo, excutio pulverem.
Па̀бирак, рка, m. die Nachlese (des Weins), racemus post vindemiam residuus, die Nachlese (des Kukuruz) spicae a messoribus relictae.
Паби̑рчење, n. die Nachlese, das Nachlesen, racematio; spicilegium.
Паби̑рчити, им, v. impf. nachlesen, racemo; spicas lego.
Па̀ва, f. Frauenname, nomen feminae.
Па̀вао, вла, m. Paul, Paulus.
Пави̏тина, f. бијела лоза, die Waldrebe, clematis vitalba Linn.
Пави̏тња̑к, m. Gebüsch von Waldreben, vitalbetum?
Па̀вица, f. dim. v. Пава.
Па̀вко, m. Mannsname (Paul), nomen viri.
Па̑вле, m. vide Павао.
Па̀влија, f. Frauenname, nomen feminae.
Павли̑ћ, m. dim. v. Павао.
Па̀вта, f. vide пафта.
Павта̀лија, f, vide пафталија.
Па̀вте, f. pl. vide пафте.
Па̀втица, f. dim. v. павта.
Пада̑ње, n. das Fallen, casus.
Па̀дати, ам, v. impf. 1) fallen, cado. 2) пада киша, снијег es regnet, schneyt, pluit, ningit (cadunt pluviae, nives). пада ми рођак, ist (kommt heraus):

А. Милан ми пада рођак.
Б. По чему (како)?
А. Његова мати и моја мати од двије сестре ђеца.
Пађѐнија, f. die Frohne eines Klosterbauers, angaria monastica (ad monasterium praestanda).
Пађенѝјаш, m. Klosterroboter, operarius monasticus.
Па̀жња, f. die zärtliche Liebe der Eltern gegen Kinder, und zwischen Eheleuten, amor parentum in liberos, aut conjugum mutuus.
Паза̑р*, n. 1) der Markt, forum. 2) наћерати пазар, einen Handel befördern, betreiben (durch Zureden), mercatus.
Пазарѝвање, n. das Handeln, mercatura.
Пазарѝвати, рујем, v. impf. handeln, mercari (emere et vendere).
Па̀зарија*, f. die Fabrikwaare (die nicht auf Bestellung gemacht ist) res facta ad vendendum, merx nundinalis. cf. пазарлија.
Пазàрити, им, v. pf. handeln, kaufen und verkaufen, emo aut vendo.
Па̀зарлија*, f. vide пазарија.
Паза̑рнӣ, на, но, } н. п. дан, Markt-,
Паза̑рскӣ, ка, ко, } nundinalis.
Па̀зити, им, v. impf. 1) кога, liebhaben, amo. 2) на кога, или на што, Acht haben, attendo.
Па̀зитисе, имсе, v. r. impf. пази се с њим und пазе се, sich haben einander lieb, amant se in vicem.
Па̀зуо, n. die Achsel, ala, axilla.
Па̏ја, f. ein Streif, virga, linea. cf. пруга.
Па̀ја, m. (Рес. и Срем.) vide Пајо.
Па̀јван*, m. der Strick (für weidende Pferde), funis.
Па̀јити, им, dim. v. спавати (zu Kindern) schlafen: паји бујн злато моје! (жене говоре, као пјевајући, кад успављују ђецу), dormio.
Па̏јо, m. (Ерц.) hyp. v. Павао.
Па̑к, 1) vide па. 2) aber, vero: онда пак —
Па̀као, кла, m. die Hölle, infernus christianorum.
Па̀кленӣ, на, но, höllisch, infernalis.
Па̀косан, сна, но, vide пакостан.
Пако̑ст, f. die Bosheit, malitia.
Па̀костан, сна, но, boßhaft, malus, malitiosus.
Па̀кра, f. nom. propr. eines Flußes und Klosters in Slavonien.
Па̀крац (понајвише се говори Па̀крц), m. варош у Славонији. Па̀крачкӣ, ка, ко, von Пакрац.
Па̀лама̑р*, m. das Schifftau, rudens.
Па̀ланачкӣ, ка, ко, 1) von der паланка, palancae, oppidi. 2) adv. palankisch, more oppidano.
Пала̑нка*, f. eine Palanke (Mittelding zwischen Dorf und Stadt), oppidum.
Пала́нчанин, m. Einwohner einer паланка, oppidanus.
Па̏лац, лца, m. der Daumen, pollex.
Па̀лацка, f. 1) оно што израсте на рогозу као кукурушчић. 2) Art Beutels?
Па̀леж, m. Städtchen an Einfluß der Колубара in die Сава.
Па̀лежанин, m. der Palescher.
Палѐксија, f. vide Полексија.
Па̀лешкӣ, ка, ко, von Палеж
Па̀лити, им, v. impf. 1) anzünden, incendo. 2) sengen, amburo.
Па̀лица, f. 1) der Stock, Spazierstock, baculus. 2) der Stock (im Joche), baculus jugi.
Па̀личица, f. dim. v. палица.
Па̀лича̑к, m. m. j. свр̑дао, што се на јармовима врте рупе за палице, der Bohrer zu dem Stockloch im Joche, terebra major pro foramine jugi ad inserendum baculum.
Па̀лош (па̑лош), m. der Pallasch, gladius militaris.
Пало̀шина (па̑лошина), f. augm. v. палош.
Па̀лучак, чка, m. eine kleine unregelmäßige Au, campus herbidus prope aquam.
Па̀љевина, f. was verbrennt oder angesengt wird; quod aduritur: удара на паљевину, es riecht nach Brand.
Па̀љење, n. 1) das Anzünden, incensio. 2) das Sengen, adustio.
Па̀љетак, тка, m. vide пабирак.
Па̀љеткова̑ње, vide пабирчење.
Па̀љетковати, кујем, vide пабирчити.
Паме̑т, 1) der Verstand mens, intelligentia, prudentia. 2) das Gedächtniß, nur in den Phrasen: није му било на памети, mens, memoria: узми се у памет (vide, attende, quid agas).
Па̀метан, тна, но, verständig, prudens, intelligens.
Па̀метова̑ње, n. die Erinnerung, memoria.
Па̀метовати, тујем, v. impf. (ст.) gedenken, meminisse; cf. памтити: „Мо'ш ли знати и паметовати —
Па̑мтити, им, v. impf. gedenken, sich erinnern, meminisse.
Па̑мћење, n. die Erinnerung, memoria, das Gedenken.
Па̀мук*, die Baumwolle, erioxylon. Меко као памук.
Па̀мучан, чна, но, Baumwollen, bombaceus, xylinus.
Па̀муча̑р, n. der Baumwollhändler, mercator bombycarius.

Панагија, f. } d. i. παναγία (die allerhei-
Панаћија, f. } ligste), eine Bilder-Diptycha, diptycha.

Панаћур, m. (πανήγυρις) der Markt, die Messe, nundinae.

Панаћуриште, n. der Marktplatz, forum.

Пандур, m. 1) (у Србији) der Wächter der öffentlichen Sicherheit, zur Aufsuchung der Räuber u. s. w. viator publicus. Свака кнежина има по неколико пандура, који са буљубашом иду по кнежини те ћерају ајдуке и друге рђаве људе вашају. По неким мјестима (као по Босни) чувају кашто пандури и путове и прате трговце, cf. пандурница. 2) (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Gerichtsdiener, apparitor. Е секо! Бог је пандур (одговорила некаква жена у Срijему, кад јој је друга рекла: Ласно је тебе секо; твој је муж пандур).

Пандурија, f. die Stelle, das Amt des пандур, munus apparitoris, apparitio: отишао у пандурију.

Пандурница, f. die Pandurenhütte, tugurium pandurorum. По Босни су ћешто начињене пандурнице око пута (раздалеко једна од друге како се може чути кад пукне пушка), те у њима сједе пандури и чувају путове од ајдука; а кашто прате трговце од једне пандурнице до друге.

Пандуров, ва, во, des Panduren, panduri.

Пандуровање, n. der Pandurendienst, adparitio.

Пандуровати, рујем, v. impf. Pandurendienste thun, adparere.

Пандурски, ка, ко, 1) pandurisch, panduricus. 2) adv. pandurisch, pandurice.

Панта, m. (Рес. и Срем.) vide Панто.

Пантелија, m. Panteleimon, Pantelеemon.

Пантица, m. dim. v. Панто.

Пантљика, f. das Band (österr. das Pantel), fascia.

Панто, m. (Ерц.) vide Пантелија.

Панути, нем, vide пасти (паднем).

Панцијер, m. (Ерц.) der Panzer, lorica.

Панцир, m. vide панцијер.

Пањ, m. der Baumstamm, truncus.

Пањина, f. augm. v. пањ.

Пањић, m. dim. v. пањ.

Пањкање, n. das Verleumden, calumniatio.

Пањкати, ам, v. impf. на кога, gegen jemand Lügen vorbringen, mentior de aliquo.

Паор, m. (у Срijем у Бачк. и у Бан.) der Bauer, Landbauer, rusticus.

Паорија, f. das Provinziale (im Gegensatz der Militärgrenze) provincia rusticorum.

Паоркиња, f. die Bäuerinn, rustica.

Паорски, ка, ко, 1) bäuerisch, rusticus. 2) adv. bäuerisch, rustice.

Папа, f. 1) der Papst, papa. 2) in der Kindersprache, das Brot, sic panem vocant puelli: онда си ми звао љеб папом.

Папак, пка, m. die Klaue (der vierfüßigen Thiere), ungula.

Папар, пра, m. vide бибер:

„А што су ми Карловкиње
беле румене?
„Вино пију, папар зобљу,
те су румене —

Папин, на, но, des Papstes, papae.

Папоњак, њка, m. vide папак.

Папош, m. eine Art grösserer Flußkrebse, cancri genus.

Папрат, f. das Farnkraut, filix.

Папратка, f. } ein Farnstengel, filix
Папратљика, f. } una.

Папратљичица, f. dim. v. папратљика.

Папратња, f. зидине од намастира (у Босни више Зворника).

Папратњача, f. т. ј. земља, Farnboden, locus filicosus.

Папраћа, f. vide Папратња.

Папрен, на, но, 1) mit capsicum annuum Linn. gewürzt. 2) gepfeffert d. i. theuer, carus.

Папрење, n. das Würzen mit паприка.

Папрењача, f. т. ј. гљива (у Срijему) vide млијечница.

Паприка, f. capsicum annuum Linn.

Паприти, им, v. impf. mit паприка würzen, condio pipere indico.

Паприца, f. у воденици оно гвожђе, што стоји поприjеко на сену и држи на себи камен и окреће.

Папричица, f. dim. v. паприка.

Папула, f. н. п. од граа, т. ј. кад се куван гра угњечи без чорбе; тако и од сочива, ein Fisolenmus, puls e faseolis.

Папуча*, pl. die Pantoffeln, crepidae.

Папучица. f. pl. dim. v. папуча.

Папуџија*, m. der Pantoffelmacher, crepidarius.

Пара*, die Münze Para, numi genus.

Пара, f. 1) der Athem, halitus. 2) der Dunst, vapor.

Парада, f. die Parade, pompa militaris.

Парадити, им, v. impf. in Parade stellen, instruo aciem.

Парађење, n. das Stellen in Parade, instructio aciei.

Паразла̀ма*, f. bei der Flinte der äußerste Ring an der Röhre, circulus flintae ultimus:
„Паразлама од тридест дуката —
Па̀ракамила̑вка, f. der schwarze Flor den die Mönche über die Kamilauka tragen, paracamilauchium?
Па̀раклӣс, m. (παράκλησις) (in scherzhaftem Sinne, als hätte dieß Wort mit dem клис etwas gemein) das Gebet, welches über einen gelesen wird, paraclesis.
Па̀раклӣсара, m. der Kirchendiener, Küster, Glöckner in den Klöstern, aedituus.
Па̀ракува̑р, m. der Nebenkoch, coqui vicarius (in den Klöstern).
Па̀ракува̑ров, ва, во, des Nebenkoches, coqui vicarii.
Па̀ралажа, f. u. m. der Zulügner, Lügengehülfe, Lügenbruder, mendacis adjutor, vicarius: састала се лажа и паралажа: један лаже, а други полагује.
Па́рање, n. das Lostrennen, Ausweiden, divisio, disjunctio.
Параскева, f. } die heil. Paraskewe,
Параске́вија, f. } S. Parasceve:
„Убила га света Петка Параскевија—
Па̀расни̑к, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Bauersmann, rusticus.
Па̀расни̑чкӣ, ка, ко, 1) bäurisch, rusticus. 2) adv. wie ein Bauer, rustice.
Пара̀стос, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Art Gottesdienstes für Verstorbene, inferiarum genus.
Па́рати, ам, v. impf. lostrennen, divido:
А. Дај пара (Geld).
Б. Не парај у сад, већ на мије гуле.
Па̀раћи̑н, m. Stadt unweit Ћуприја.
Параћѝнац, нца, m. einer von Параћин.
Параћи̑нскӣ, ка, ко, 1) von Параћин. 2) (adv.) запалити лулу параћински, т. ј. напунити лулу, па загатити њом ватре и пепела.
Пара̑шница, f. Ort östlich am Einflusse der Drina in die Sawe. Парашница је отприје била пуста, и није за њу нико ни знао, док је нијесу прошавших година населили прекодринци и голи синови, и начинили од ње као малу варошицу: зато се у новим пјесмама пјева шер Парашница:
„Трећу пиши шеру Парашници,
„Голом сину Зеки буљубаши —
Парга̑л, m (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Perkal (Bergan), pannus Barracanus:
„Купићу ти дикице! сукњу од паргала —
Паре̑ње, n. das Wärmen, calefactio.

Па̀рионица, f. das Gefäß, um die Wäsche zu laugen, vas lixiviarium.
Па̀рип, m. ein gewöhnliches Pferd im Gegensatze des ат, equus vulgaris (πάριππος?):
„Кнезовима ате поклањајте,
„Кметовима осредње парипе —
Па̀рипче, чета, n. ein junger парип.
Па̀рити, им, v. impf. 1) wärmen, calefacio. 2) mit heißem Wasser begießen, calida perfundo, н. п. кошуље, пређу. 3) очи, weiden, pasco oculos (aspectu grato).
Па̀рица, f. dim. v. пара.
Па̀рлог, m. ein verwahrloster Weinberg, vinea neglecta.
Па́рложе́ње, n. das Verwahrlosen des Weinbergs, neglectio vineae.
Па́рложити, им, v. impf. den Weinberg vernachlässigen, negligo vineam.
Па́рница, f. 1) ein Zug des aufschneidenden Messers, cultri dividentis linea. 2) der Prozeß, lis.
Па́рничар, m. der Prozessirer, litium amans.
Па́рнути, нем, v. pf. einen Zug thun mit dem Aufschneidemesser, duco cultrum dividentem.
Па̀рог, m. ein Stock mit einem Haken (um z. B. Farnkraut damit nach Hause zu tragen), baculus uncinatus.
Па̀рожак, рошка, m. vide парошчић.
Паро̀јчење, n. das Schwärmen des првенац, examen horni examinis.
Паро̀јчитисе, чисе, v. r. impf. schwärmen (wenn es der првенац thut), emitto fetum (dicitur de examine h o r n o).
Па̀рошчић, m. dim. das Ende (Zaken, Ast) am Hirschgeweihe, ramus:
„Дај ми Боже златне роге
„И сребрне парошчиће —
Пару̀сија (пару́сија), f. die höchste Gattung der писанија (Gabe, von 50 Piaster an ein Kloster, damit es für uns bete), stipendii genus, monachis datum, ut pro me orent.
Парусија̑ш, m. der Geber einer парусија, qui dat παρουσίαν.
Па̀рцов, m. (у Сријему) vide пацов.
Па̀рче*, чета, n. vide комад.
Парче́нце, цета, n. dim. v. парче.
Па̏с, пса, m. der Hund, canis.
Па̑с, m. 1) vide појас. 2) иду говеда пасом, weidend, depascendo.
Паса̑ње, n. das Umgürten, cinctio.
Па̀сати, пашем, v. impf. umgürten, cingo.
Па̀сатисе, амсе, v. r. impf. беза шта, etwas entbehren können (fr. se passer).
Па̀сење, n. das Weiden, pastio.
Па̀сидреновина, f. vide пасјаковина.
Па̀сина, f. augm. v. па̏с 1.
Па̀сић, m. dim. v. па̏с 1.

Пасја̑к, m. der Hundedreck, stercus caninum.
Па̀сјаковина, f. die Kreuzbeere, rhamnus catharticus Linn.
Па̀сјача, f. der Schedel, Hundskopf (als Schimpfwort, caput (odiose dictum).
Па̀сјӣ, сја, сје, hündisch, caninus.
Па̀скӣ, wie ein Hund, more canis.
Па̀с́мо, n. eine bestimmte Anzahl Garnfäden, filorum certus numerus. Мало пасмо има 20 чисаоница (једна чисаоница има 3 жице) а велико 40.
Паспа̑љ, m. der Mühlstaub, pulvis molaris.
Па̀сти, паднем, v. pf. fallen, cado.
Па̀сти, па́сем, v. impf. weiden, pasco.
Пасти̑р, m. der Hirt, pastor.
Пасти̑рка, f. die Hirtin, pastrix? femina pascens (oves, vaccas, capras).
Па̀сти̑рскӣ, ка, ко, 1) hirten-, pastorum. 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
Па̀стирча̑д, f. (coll.) die jungen Hirten, pastores juvenes.
Пасти́рче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
Па̀стисе, па́сесе, v. r. impf. т. ј. кобила, in der Brunst seyn, coitum appeto (de equa).
Па̀сторак, рка, m. der Stiefsohn, privignus.
Пасто̑рка, f. die Stieftochter, privigna.
Па̀сторча̑д, f. (coll.) Stiefkinder, privigni.
Пасто̑рче, чета, n. das Stiefkind, privignus, privigna.
Па̀стрма, f. 1) die Forelle, fario, trutta. 2) н. п. козја, овчја, geräucherte Ziege oder Schaf, capra fumo durata.
Па̀стрмица, f. dim. v. пастрма 1.
Пастр̑мка, f. vide пастрма 1.
Па̀струга, f. ein Donaufisch, genus piscis.
Па̀стуља, f. die Mausfalle, Rattenfalle, decipula.
Пасу̑љ, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide гра. Прођи га се браше, видиш да му ни име није као у осталије смокова: пас и уља! Окани га се брате, тај је сву Босну истурчио (т. ј. истурчилисе да не посте и да не једу пасул-а). — Тако реку кашто у шали ономе, који једе пасуљ, а има још каква јела).
Пасу̑љина, f. augm. v. пасуљ.
Пасу̑љица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
Па̀та, f. hyp. v. патка.
Па̀так, тка, m. der Enterich, anas mas.
Па̀тарица, f. вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als komische Parodie von вјечнаја му памјат, и блажени покој.
Па̀тисти, m. (у Сријему у Бачк. и у Бан.) Batistleinwand, panni lintei genus.
Па̀тити, им, v. impf. 1) leiden, patior. Ко много зна, много и пати. 2) ziehen (österr. zügeln), educo, alo.
Па̀титисе, имсе, v. r. impf. 1) sich quälen, crucior. 2) sich vermehren, anwachsen, augeor.
Па̀тка, f. die Ente, anas.
Па̀ткин, на, но, der Ente, anatis.
Па́тков, ва, во, des Enterichs, anatis maris.
Патлиџа̂н*, m. 1) бијели, solanum melonge Linn. 2) црвени, solanum lycopersicum Linn.
Па̀тња, f. die Qual, cruciatus. cf. мука.
Па̀тока, f. der Lauer beim Branntwein, lorea (lora) vini usti.
Па̀тос, m. (πάτος) der Fußboden, pavimentum.
Па̀тосање, n. das Bödmen des Zimmers, tabularum per cubiculum dispositio.
Па̀тосати, ашем, v. impf. u. pf. das Zimmer bödmen, tabulas dispono per solum cubiculi.
Патри̑ја̑р (говорисе и патри̑јара), m. der Patriarch, patriarcha.
Патријарев, ва, во, } des Patriarchen,
Патријаров, ва, во, } patriarchae.
Патри̑ја̑рскӣ, ка, ко, 1) Patriarchen-, patriarchalis. 2) adv. patriarchisch, more patriarchae.
Патрија̀ршија, f. das Patriarchat, die Patriarchie, sedes patriarchae.
Патр̑љ, m. der Baumstrunk, stipes.
Патро́ла, f. die Patrouille, circitores militares.
Патро́лити, им, v. impf. patrouilliren, circueo.
Патро̀лица, f. т. ј. шајка, или ораница, das Patrouille-Schiff, navis circitores portans.
Патро́љење, n. das Patrouilliren, circuitio.
Па̂ћ*, adj. indecl. rein, sauber, purus. cf. чист.
Па̂ћел, m.
„Одреш'те ми свилене паћеле —„
Па̑ук, m. die Spinne, aranea.
Па̑уков, ва, во, Spinnen-, araneae.
Па̀ун, m. 1) der Pfau, pavo. 2) Mannsname, nomen viri.
Па̀уна, f. Frauenname, nomen feminae.
Па̀уница, f. 1) das Weibchen vom Pfau, pavo femella. 2) Frauenname, nomen feminae.
Па̑унка, f. Frauenname, nomen feminae.
Па̀унов, ва, во, des Pfauen, pavonis.
Па̀унперо, n. т. ј. пауново перо (ст.):
„Паунперо прекривила —

Па̏унча̄д, f. (coll.) die jungen Pfauen, pulli pavonum.
Па̀унче, чета, n. ein junger Pfau, pullus pavonis.
Па̀учина, f. das Spinnengewebe, tela araneae.
Па̏фта*, f. 1) vide карика. 2) пафта женска, или што свештеници опасују кад служе, cf. пафте und тканице.
Пафта̀лија*, f. die Flinte mit vielen Ringen, telum annulatum:
„У крилу му лежи пафталија.—
Па̏фте, f. pl. vide тканице.
Па̏фтица, f. dim. v. пафта.
Па̏цити, им, v. pf. küssen, osculor (Kinderwort): паци Богу (ђаволе).
Па̏цов, m. die Ratte, rattus Linn.
Пача̄ње, n. das Einmischen in etwas, das Abgeben mit etwas, immixtio.
Па̏чатисе, амсе, v. r. impf. у што, sich in etwas mischen (mengen), immiscere se.
Па̏чаура*, f. der Waschlappen, lacinia serviens eluendo.
Па̏че, чета, n. die junge Ente, pullus anatis.
Па̏че, f. pl. die Sulze, gelatum, coagulum. cf. пихтије.
Па̏чисти̑ неђеља, f. der Nach= чиста= Sonntag (Woche), hebdomas altera quadragesimae. cf. безимена неђеља.
Па̏чићи, m. pl. (coll.) die jungen Enten, pulli anatis.
Па̏чица, f. dim. v. патка.
Па̏чји̑, чја, чје, Enten=, anatinus.
Па̏ша*, m. 1) од два туга (коњска репа), т. ј. заповједник и господар од једнога града и његове нахије, н. п. Зворнички паша, Шабачки и т. д. 2) од три туга, т. ј. везир и господар од читавога једног пашалука, ђе има више градова и нахија, н. п. Босански (или Травнички) паша, Бијоградски и т. д.
Па̏ша, f. die Weide, pastio, pabulum.
Паша̀јлија*, m. vide пашинац.
Паша̀лук*, m. der Paschalik, das Paschathum? satrapia?
Паша̀нац, нца, m. vide пашеног.
Паше̏ног, m. женине сестре муж, der Mann der Schwägerin, maritus sororis uxoris meae.
Па̏шин, на, но, des Pascha, satrapae.
Па̏шинац, нца, m. einer von den Leuten des Pascha, homo satrapae.
Па̏шиница, f. die Frau des Pascha, uxor satrapae.
Паши̏нски̑, ка, ко, 1) Pascha=, passarum. 2) adv. paschilich, more passae.
Па̏шмаге*, f. pl. eine Art Schuhe, vide папуче.
Пашо̀ва̄ње, n. das Paschasein, Herrschen als Pascha, imperium satrapae.
Пашо̀вати, шујем, v. impf. ich herrsche als Pascha, impero, sum satrapa.
Пашта̄ње, n. das Bemühen, attentio.
Па̏штитисе, нмсе, v. r. impf. sich Mühe geben, attendo.
Пашча̄д, f. (coll.) die Hunde, canes.
Пашча̀дија, f. (coll.) das Hudegezüchte.
Па̏шче, чета, n. vide псето.
Пѐвали̑ште, n. (Рес. и Срем.) vide пјевалиште.
Пѐвало, n. (Рес. и Срем.) vide пјевало.
Пева̄ње, n. (Рес. и Срем.) vide пјевање.
Пѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide пјевати.
Пева̄ч, m. (Рес. и Срем.) vide пјевач.
Пева̀чев, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјевачев.
Пева̀чица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.
Пѐвачица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевачица.
Пѐвидру̑г, m. (Рес. и Срем.) vide пјевидруг.
Пѐвица, f. (Рес. и Срем.) vide пјевица.
Пѐвнути, нем, (Рес. и Срем.) vide пјевнути.
Певу̀шење, n. dim. v. певање.
Певу̀шити, им, dim. v. певати.
Пѐвчић, m. dim. v. певац.
Пѐга, f. (Рес. и Срем.) vide пјега.
Пѐгав, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пјегав.
Пѐд, f. } die Spanne, spithama.
Пѐдаљ, дли, f. }
Педѐсе̄т, fünfzig, quinquaginta.
Педѐсетеро, vide педесеторо,
Педѐсети̑, та, то, der fünfzigste, quinquagesimus.
Педѐсеторо, Anzahl von 50, quinquaginta.
Пеја̄к, m. Mannsname, nomen viri.
Пѐјо, m. Mannsname, nomen viri (von Петар verkürzt).
Пѐк, m. 1) Fluß in der Пожаревачка нахија. 2) die Gegend dieses Flußes.
Пѐка, f. од гвожђа као цријепуља, eine Schale von Eisen, die erhitzt über den Laib Kukuruzbrods gelegt wird, um ihn schneller zu verbacken, vas pistorium.
Пѐка, f. распечено дијете, vide маза.
Пека̄р, m. der Bäcker, pistor.
Пека̄рница, f. das Backhaus (der Bäckerladen), officina pistoria.
Пека̄ров, ва, во, des Bäckers, pistoris.
Пѐкарски̑, ка, ко, 1) Bäcker=, pistorius. 2) adv. wie ein Bäcker, pistoris more.
Пѐкмез*, m. der Syrup (von Birnen, Aepfeln u. a.), syrupus.
Пѐксимет*, m. der Zwieback, panis biscoctus, panis nauticus.

Пѐла, f. hyp. } Frauenname, nomen feminae.
Пелàгија, f. }
Пелàдија, f. }
Пѐлен, m. der Wermuth, artemisia absinthium Linn.
Пелѐна, f. (највише се говори у множ. броју пѐлене) die Windeln, fasciae.
Пелѐнак, нка, m. hyp. v. пелен:
„Ој пелен пеленче! моје горко цвеће —
Пелѐнаш, m. der Wermuthwein, vinum absinthiatum.
Пелѝван*, m. der Seiltänzer, funambulus.
Пѐна, f. (Рес. и Срем.) vide пјена.
Пендѐљење, n. das Einherschwanken, incessus vacillans.
Пендѐљити, им, v. impf. einherwackeln, incedo gressu vacillante.
Пенѐње, n. (Рес. и Срем.) vide пјењење.
Пѐнити, им, (Рес. и Срем.) vide пјенити.
Пѐнитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide пјенитисе.
Пену̀шење, n. dim. v. пенење.
Пену̀шитисе, шисе, dim. v. пенитисе.
Пѐнце, цета, n. der Einsatz der halben Sohle am Schuhe, calcei reparatio quaedam: подај (чизме) чизмару, нека удари пенцета.
Пѐнџер*, m. das Fenster, fenestra, cf. прозор.
Пенџѐрић, m. dim. v. пенџер.
Пѐњање, n. das Steigen, ascensatio.
Пѐњати, њем, v. impf. 1) кола, in die Höhe heben, elevo. 2) коња, das Roß lang binden auf der Wiese. 3) чадор, aufspannen, tendo.
Пѐњатисе, њемсе, v. r. impf. steigen, ascendo. cf. пентисе.
Пепѐљав, ва, во, mit Asche bestreut, cineribus conspersus.
Пепѐљавити, им, v. impf. äschern, in cineribus voluto.
Пепѐљаст, та, то, aschenfärbig, cinericius.
Пѐпео, ела, m. die Asche, cinis.
Пѐра, f. 1) (Рес. и Срем.) vide Перо. 2) hyp. v. перчин.
Пераѐвина, f. оно што остаје на перајици кад се перјају повјесма.
Перàица (перајица?), f. Flachsraufe, pecten linarius. 1) велика од гвожђа. 2) мала од свињске пераје.
Перàја, f. die Rückgratborsten des Schweines, setae dorsi.
Перàјица, f. vide пераица.
Пѐраст, m. nom. propr. einer Stadt in Dalmatien:
„Те је шаље Рисну и Перасту —
Первâз*, m. vide крај (од аљине).
Пердàшење, n. das Ausziehen (des Fells), erugatio pellis.
Пердàшити, им, v. impf. m. j. кожу, ausziehen, erugo.

Пѐрде*, дета, n. (am Resonanzboden).
Пѐрило, n. мјесто, ђе се перу кошуље (на води), die Waschstätte, locus ubi lavant.
Пѐриља, f. vide праља.
Пери̑љац, љца, m. праљин муж (по намастирима и по пријаворима фрушкогорским), der Waschmann, Wäscher, Mann der Wäscherin, maritus lotricis.
Пѐрина, f. das Federbett, culcita plumea.
Пѐрица, m. dim. v. Перо.
Пѐриша, m. Mannsnamen, nomen viri.
Перишàни, m. pl. Art weiblichen Kopfputzes, ornatus quidam capitis:
„Једна глава, девет перишана —
Пѐрјаник, m. (cm.) der einen Federbusch trägt, juvenis cristatus:
„Момче перјаниче!
„Не стој, не погледај —
Пѐрјаница, f. der Federbusch, crista.
Перјâње, n. 1) das Raufen des Flachses, pectinatio lini. 2) die Flucht barhaupt, fuga nudo capite.
Пѐрјати, ам, v. impf. 1) den Flachs raufen, pectino linum. 2) barhaupt fliehen, fugio nudo capite.
Пѐрје, n. (coll.) die Federn, pinnae, plumae.
Пѐрни, на, но, н. п. буздован, mit pera versehen, umbonibus (?) praeditus.
Пѐро, n. 1) die Feder, penna. Лако као перо. 2) перо лука, Stengel, caulis. 3) пера на буздовану, die hervorragenden Bogen an der Keule, umbones clavae.
Пѐро, m. (Ерц.) hyp. v. Петар.
Перу̀ника, f. 1) iris germanica Linn. 2) ein Frauenname, nomen feminae.
Перу̑т, f. (coll.) 1) das Gefieder, zerstreute Federn, pennae, plumae sparsae. 2) у глави, sordes in capillis.
Перу̀тање, n. das Ausraufen der Federn, evulsio pennarum.
Перу̀тати, ам, v. impf. abraufen, pennas. evello.
Перу̀шање, n. vide перутање.
Перу̀шати, ам, vide перутати.
Перу̀шина, f. vide перут 1.
Пѐрушка, f. der Federwisch, Federlappen, ala abstersoria.
Пѐрушчица, f. dim. v. перушка.
Пѐрце, n. dim. v. перо.
Перчи̑н, m. vide коса 2. кика.
Перчѝнић, dim. v. перчин.
Пѐршун, m. apium petroselinum Linn.
Пѐсак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide пијесак.
Песку̀вница, f. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) die Sandbüchse, theca arenaria.
Пѐсма, f. (Рес. и Срем.) vide пјесма.
Пѐсмица, f. dim. v. песма.

Пе́сница, f. die Faust, pugnus.
Пе̑т, fünf, quinque.
Пе́та, f. die Ferse, calx.
Пета̑к, m. der Fünfer, d, i. 1) ein Stück von fünf Para's (der österr. Siebner) numus quinarius. 2) ein Pferd von fünf Jahren, equus quimus, quinquennis.
Пѐта̑к, m. Mannsname, nomen viri. cf. Ерак.
Пе́так, тка, m. 1) der Freitag, dies veneris. 2) der Fasttag, im Gegensatz von мрсак, dies jejunii.
Пе́тао, тла, m. (Рес. и Срем.) vide пијетао.
Пе́тар, тра, m. Peter, Petrus.
Пете̑љка, f. der Obst-Stengel, stilus pomi.
Пе́теро, vide петоро.
Петеро̏губ, ба, бо, vide петорогуб.
Петеро̏струк, ка, ко, vide петорострук.
Пе̑ти̑, та, то, der fünfte, quintus.
Пе́ти, пењем, vide пењати.
Пѐтина, f. 1) das Fünftel, pars quinta. 2) eine Anzahl von fünf, quinque (fr. une cinquaine): колико вас има? петина.
Пе́тисе, пењемсе, vide пењатисе.
Пѐтица, f. 1) dim. v. пета. 2) Art unterer Thürangel, cardinis inferioris genus. 3) die Fünf (im Kartenspiel), quinio, pentas. 4) der Fünfer (Banknote von fünf Gulden), quinque florenorum tessera.
Пе̏тка, f. 1) i. q. петак: наудила му млада петка (der Freitag nach dem Neumond). 2) die heil. Petka, cf. Параскевија.
Пѐтко, m. Mannsname, nomen viri.
Пе́тковача, f. vide петковица 1.
Пе́тковица, f. 1) die Faste zu Ehren der heil. Petka, jejunium S. Parascevae, (dauert eine Woche). 2) намастир у Србији (под Цером). 3) мали намастирић у фру[illegible] ко[illegible] гори (код Шишатовца). Пе́тковичанин, калуђер из Петковице. Пе́тковички̑, ка, ко, von Петковица.
Пе́тлић, m. dim. v. петао.
Пе́тлов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide пијетлов.
Пе́тлова креста, f. der Hahnenkamm, rhinanthus crista galli Linn.
Пѐтља, f. der Heftelring, fibulae orbis, in quem unculus inseritur; не држи му петља, er wagt es nicht, non audet.
Петља̑ње, n. 1) das Hefteln, fibulatio. 2) das Flicken und Pfuschen (im Leben), vita misera.
Петља̀рија, f. ein Pfuscherleben, vita misera, inepta.
Пѐтљати, ам, v. impf. 1) hefteln, fibulo. 2) pfuschen, misere vivo,

Пѐтљица, f. dim. v. петља.
Пе̏тнаест, fünfzehn, quindecim.
Пе̏тнаестеро, vide петнаесторо.
Пе̏тнаести̑, та, то, der fünfzehnte, quindecimus, decimus quintus.
Пе̏тнаесторо, eine Anzahl von 15, quindecim.
Пе́тни̑, на, но, н. п. жиле, Fersen-, calcaneus.
Пѐтоје, m. Mannsname, nomen viri.
Пето̏рица, f. Anzahl von fünf, quinque (fr. la cinquaine; ital. la cinquina).
Пѐторо, Anzahl von fünf, quinque.
Петоро̏губ, ба, бо, fünffach, quintuplex.
Петоро̏струк, ка, ко, fünffältig, quintuplex.
Петоро̀шчићи, m. pl. (cm.) fünfhörnig, quinquecornis, cf. бабини укови.
Пѐтош, m. Mannsname, nomen viri.
Пе́тра, f. Frauenname, nomen feminae
Петра̑ђ, m. (πετραχήλιον) die Stole, stola.
Петра̑ш, m. има у Зворнику један топ, који се зове Петраш. Онуда Срби приповиједају, да је, прије 100 година (Петрашке године), некакав Петраш капетан (Њемачки) био узео Зворник од Турака, па кад је послије стигла Турска војска, а он побјегао из Зворника и тај топ оставио у путу те га Турци нашли и однијели у Зворник. Приповиједају да је тај капетан имао још један топ, који се звао Зеленко, но будући да је био врло голем, зато га је одма под Зворником бацио у Дрину (и кажу да онђе и сад кашто буче у води, лаово), а овај је био повукао са собом, но кад је виђео да ће га отети Турци, а он натрпао на њега дрва па запалио да изгори и да се растопи: но дрва изгорела, а топу није било ништа.
Петра̀шин, m. Mannsname, nomen viri (von Петар).
Петра̑шке године, cf. Петраш.
Пѐтрија, f. Frauenname, nomen feminae.
Пѐтриња, f. Stadt in Kroatien. Петрињац (њца), човек из Петриње. Пѐтрињски̑, ка, ко, von Петриња.
Петрић, m. dim. v. Петар.
Пѐтровдан, ва дне, m. St. Peterstag (der 29. Juny), festum S. Petri.
Пѐтронија, m. Mannsname, nomen viri.
Пѐтроније, m. viri.
Пѐтруша, f. vide Петра.
Пе̑ћ, f. 1) der Ofen, fornax. 2) die Stadt Ipek in Albanien, Pekia?, Ipekia?
Пе́ћи, печем, v. impf. н. п. јагње, љеб, месо, каву (т. ј. кувати, а не пржити), ракију, јаје (у лугу или

на ватраљу), backen, braten, pinso; asso.
Пећина, die Höhle, spelunca.
Пећиница, f. dim. v. пећина.
Пећка, f. vide пећ. 1.
Пећкӣ, ка, ко, von Пећ (2).
Пецање, n. 1) das Stechen, punctio. 2) das Angeln, piscatio ope hami.
Пецати, ам, v. impf. 1) stechen, pungo. 2) рибу, angeln, hamo capto.
Пециво, n. der Braten, quod assatur. Месан ражањ, гвоздено пециво? т. ј. прстен на прсту.
Пецирен, m. приповиједају да је био у Босни некакав арамбаша Лазар Пецирен.
Пецнути, нем, v. pf. stechen, pungo.
Пецо, m. dim. v. Петар.
Печат, m. das Petschaft, signum, sigillum.
Печатити, им, v. impf. petschiren, siegeln, obsigno.
Печаћење, n. das Petschiren, obsignatio.
Печеница, f. 1) der Weihnachtsbraten, sus assata die festo nativitatis Christi. Печеница обично бива читаво крме (прасе или назиме, а код газда, ђе млого чељади има у кући, и назимац од двије године), а може бити и овца, код сиромаа и ћурка; ђекоји испеку и крме и овцу. Печеницу јоште с јесени почну помало прирањивати (не тражисе печеница у очи Божића), а пред Божић на неколике нећеље дана запиворе је у обор па ране кукурузима и мећом. Печеница се обично убије на Тучин дан, а испече на Бадњи дан, а ђекоји је и убију и испеку на Бадњи дан; па се послије онако ладна једе до малог Божића. 2) Art Rossbrat mit Souce, bubula assata.
Печенка, f. der Braten, caro assa.
Печење (у Срijему, у Бачк. и у Бан.), vide пециво.
Печење, n. das Verbale von пећи.
Печење, n. vide мажење.
Печити, им, vide мазити.
Печити, им, vide пецнути.
Печитисе, имсе, vide мазитисе.
Печкӣ, ка, ко, von Пећ.
Печурка, f. eine Art essbaren Schwams, fungi comestibilis genus.
Печурчица, f. dim. v. печурка.
Пеш*, m. 1) vide скут. 2) Art grossmäuligen Fisch, piscis genus. Зинуо као пеш.
Пеша, m. (Рес. и Срем.) vide Пешо.
Пешадија, f. (Рес. и Срем.) vide пјешадије.
Пешак, m. (Рес. и Срем.) vide пјешак.
Пешац, шца, m. (Рес. и Срем.) vide пјешац.

Пешачкӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пјешачки.
Пеше, (Рес. и Срем.) vide пјеше.
Пешкеш*, m. vide дар, поклон.
Пешкир*, m. das Handtuch, mantele.
Пешкирина, f. augm. v. пешкир.
Пешкирић, m. dim. v. пешкир.
Пешо, m. (Ерц.) hyp. v. Петко.
Пешта, f. die Stadt Pest, Pestinum (die Serben haben dieses ursprünglich slavische Wort nach der ungrischen Verhunzung wieder aufgenommen, gerade wie астал, парасник u. a. von стол, прост u. s. w.
Пештанац, нца, m. човек из Пеште.
Пештанка, f. } жена из Пеште.
Пештанкиња, f. }
Пештанскӣ, ка, ко, 1) Pester, Pestinensis. 2) adv. auf Pester Art, more Pestinensium.
Пештемаљ*, m. ein blaues baumwollenes Badtuch, mantile majus balneare.
Пи! pfui! phui (französisch fi!): пи кака! sagt man zu den Kindern.
Пива, f. Fluss, Kloster, und Gegend in der Herzegowina.
Пивар, m. der Bierbrauer, Bierwirth, cerevisiarius.
Пивара, f. das Bierhaus, caupona cerevisiaria.
Пиварев, ва, во, } des Bierwirths, cerevisiarii.
Пиваров, ва, во, }
Пиварскӣ, ка, ко, 1) Bier-, cerevisiarius. 2) adv. wie ein пивар, cerevisiarii more.
Пивљанин, m. von Piwa.
Пивљанскӣ, ка, ко, von Пива:
„Ао Бајо Пивљанско копиле —
Пивница, f. der Keller (im Weinberge selbst), cella vinaria in ipsa vinea.
Пиво, n. 1) vide пиће (у Србији). 2) das Bier, cerevisia.
Пиговна, f. ein erdichtetes Wort für einen Vogel, vocabulum fictum avis q. d. bibe stercora.];
Пизда, f. die weibliche Scham, cunnus.
Пиздина, f. augm. v. пизда.
Пиздити, им, v. impf. plären, ploro.
Пиздурина, f. augm. v. пизда.
Пизма*, f. die Rachefeindschaft, inimicitia: учинио из пизме; има пизму на њега.
Пизмен, на, но, на кога, einem aufsässig, infensus.
Пијавица, f. der Blutegel, sanguisuga.
Пијан, на, но, betrunken, ebrius.
Пијаница, f. der Säufer, potator, ebriosus.
Пијанка, f. das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пијанку; отишао Јанку на пијанку.

Пија̀нство, n. die Trunkenheit, ebriositas.

Пија̀нчење, n. das Zechen, perpotatio.

Пија̀нчина, f. vide пјан чина.

Пија̀нчити, им, v. impf. umherzechen, perpoto.

Пија̀ца, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der (Markt-) Platz, forum (ital. piazza). cf. чаршија.

Пијѐвац, вца, m. (Ерц.) vide пијетао.

Пијѐње, n. das Trinken, bibitio, potatio.

Пијѐсак, ска, m. (Ерц.) der Sand, arena.

Пијѐтао, тла, m. (Ерц.) der Hahn, gallus gallinaceus; први, други пијетли, nächtliche Zeitbestimmung.

Пијѐтлов, ва, во, (Ерц.) des Hahns galli (gallinacei).

Пију̂к, m. 1) das Pipen der Hühner, pipitus, pipatus. 2) vide кљуна.

Пију̀кање, n. das Pipen, pipatio.

Пију̀кати, јучем, v. impf. } pipen, pipio, pipilo.

Пију̀кнути, нем, v. pf. }

Пију̀цање, n. dim. v. пијење.

Пију̀цати, ам, dim. v. пити.

Пи̂к, interj. 1) кад ђеца иду на какав извор да пију воде, онда једно рече: „Пик моја жеђа," па већ друго не смије ни једно пити прије њега. 2) кад се играју клиса, па кад онај, који баца клис, удари га рђаво палцом пе падне близу, онда брже боље рече: „Пик!" па већ то значи да опет може узети клис и на ново бацати; ако ли онај, који тјера, прије рече непик, онда већ не помаже ништа.

Пи̏ка, f. hyp. v. пичка.

Пи̏кнути, нем, v. pf. пик sagen, dico пик.

Пи̏ла, f. 1) hyp. v. пиле. 2) die Feile lima.

Пила̂в*, m. 1) vide свадба. 2) gekochter, dichter Reis, oryza cocta spissa.

Пила̂д, f. (coll.) das Geflügel, pulli.

Пи̏ле, лета, n. 2) das junge Huhn, pullus gallinae. 2) das Ergänzungsstück des Rabosch, complementum ligni computatorii кеочка и пиле.

Пи̏леж, m. Menge kleiner Kinder, soboles frequens.

Пиле́нце, цета, n. dim. v. пиле.

Пи̏лећи̑ (пилѐћи̑), ћа, ће, Hühner-, pullorum.

Пи̏лити, им, v. impf. feilen, limo.

Пи̏лићи, m. pl. (coll.) vide пилад.

Пи̏лица, f. ein Hühnchen, gallinula.

Пи̏личица, f. dim. v. пилица.

Пи̏личи̑, на, но, нема ни пиличнога, т. ј. ниједнога.

Пи̏љак, љка, m. ein Stück gröbern Sandes, ein Steinchen, lapillus.

Пиља̀рење, n. das Höken, venditio minuta.

Пиља̀рина, f. die Hökerey, ars institoria.

Пиља̀рити, им, v. impf. höken, vendo minutatim.

Пиља̀рица, f. die Hökerin, institrix.

Пи̏љење, n. 2) das Feilen, limatio. 2) das Anstarren, intuitus fixus.

Пи̏љити, им, v. impf. unverwandt anblicken, oculis attentis intueor. Пиљи као штрк у јаје.

Пи̏љцика, f. 1) ein Stück Holz zu einem Kinderspiel, lignum lusus pastoralis. 2) dasselbe Spiel selbst, lusus ipse.

Пи̏нокот*, m. das Bretbret (der Türken).

Пи̏нути, нем, v. pf. einen Trunk thun, semel bibo.

Пи̏па, f. vide славина.

Пи̏пање, n. das Betasten, contrectatio.

Пи̏пање, n. das Abklauben, degluptio.

Пи̏пати, ам, v. impf. betasten, contrecto.

Пи̏пати, ам, v. impf. abklauben, deglubo, decerpo.

Пи̏пнути, нем, v. pf. betasten, anrühren, contrecto.

Пи̏р, m. der jährliche Festtag der Zunft, dies festus collegii cujuscunque artificum. Ратарски је пир Велики четвртак, ћурчијски свети Илија, златарски цар Костантин и т. д.

Пи̏рење, n. das Blasen, flatio.

Пи̏ривапра, m. Пођера један старац (у Тршићу ђе сам се ја родио) послије подне лисичји траг по снијегу. Кад одмакне далеко у планину и види да не може наћи лисице, а прикучисе ноћ, онда се врати натраг и пође кући; но међу тим спегне мраз а смркнесе (а старац је и онако слабо виђео), и старац позна да не може кући доћи, него се сврати у винограде у једну пударску колибу; и онако без ватре (ваља да није имао кресива, или већ није могао од зиме да искреше ватру и да наложи)пooда мало по колиби па легне и обумре од зиме. Сјутрадан учинисе по селу буна, да је старац отишао у лов и да је негђе у планини умръо од зиме; скупесе сељаци и пођу (трагом) да га траже. Кад дођу у колибу и нађу га ђе лежи као мртав; онда брже боље наложе ватру, изују га и почну га испија одгријевати. Кад се старац мало поодгрије и дође к себи, онда повиче: „Који оно јунака најприје дође, да однесе ми лисицу?" (ваља да је ону ноћ снио да је уватио лисицу). Кад га добро одгрију и напоје ракијом, онда га мешну на носила (кажу да је пови-

као, кад је виђео ће граде носила: шта ће по људи за Бога! још сам ја жив) и донесу у село; и од тада су га прозвали пириватра.
Пиринач*, нча, m. 1) der Reis, oryza. 2) das Messing, orichalcum.
Пирити, им, v. impf. blasen, flo.
Пирлитање, n. (у Србији и у Босни по варошима) vide измитање 3.
Пирлитати, ам, vide изметати 3.
Пирлитор, m. град у Ерцеговини (може бити да су сад зидине). Срби приповиједају и пјевају, да је у Пирлитору сједио војвода Момчило, ујак Марка Краљевића:
„Те је шаље на Ерцеговину
„Бијеломе граду Пирлитору —
„Кад Момчило под Пирлитор дође—
Пирнути, нем, v. pf. einmal blasen, flo.
Пис! Laut um die Katze zu verscheuchen, vocabulum quo felis abigitur.
Писак, ска, m. (beim Dudelsack) das Luftrohr, spiraculum.
Писаљица, f. } ein blechernes Werkzeug,
Писаљка, f. } um auf die Ostereyer zu schreiben (писати), instrumenti scriptorii genus.
Писамце, n. dim. v. писмо.
Писанија, f. die Collectur (der Kalugjer; weil sie die Gebenden aufschreiben, um ihrer dann namentlich im Gebete zu gedenken), quae dantur monachis, pro commemoratione: отишао у писанију; отишао да купи писанију.
Писање, n. das Schreiben, scriptio.
Писар, m. der Schreiber, scriba.
Писарев, ва, во, vide писаров.
Писарина, f. 1) augm. v. писар. 2) die Schreiberey, ars scribae.
Писаров, ва, во, des Schreibers, scribae.
Писарски, ка, ко, 1) der Schreiber, scribarum. 2) adv. schreiberisch, more scribae.
Писати, пишем, v. impf. 1) schreiben, scribo. 2) dem Mönche verehren, damit er für einen bete, do monacho, ut oret pro me:
„Бог да прости старца из Буковца,
„Који писа сирац и опанке,
„Синоћ писа, а јутрос украде. —
„Село Рибарица, писала ришћаница трубу сира и чабар сукна" (приповиједају да се нашло у тефтеру некаквог калуђера).
Писатисе, ишемсе, v. r. pf. sich enroliren lassen, do nomen.
Писка, f. das Pfeifen, Zischen, sibilus.
Пискање, n. das Piß-sagen, usus vocis pis.
Пискарање, n. dim. v. писање.
Пискарати, ам, dim. v. писати.
Пискати, ам, v. impf. piß sagen, dico pis.
Писмо, n. 1) die Schrift, scriptura. 2) der Brief, epistola. cf. књига.
Писнути, нем, v. pf. einmal zischen, sibilum edo.
Писнути, ем, v. pf. пис sagen (um die Katze wegzujagen), dico pis, abigens felem.
Пита, f. ein Kuchen, placenta.
Питак, тка, ко, н. п. вино, trinkbar, sat bonus (de vino).
Питање, n. das Füttern (des Kindes), nutritio infantis.
Питање, n. das Fragen, interrogatio.
Питати, ам, v. impf. дијете, dem Kinde zu essen geben, nutrio infantem, ingero in os cibum.
Питати, ам, v. impf. fragen, interrogo, rogo.
Пити, пијем, v. impf. trinken, bibo. 2) пити дуван, rauchen (süddeutsch Tabak trinken), fumum nicotianae duco:
„Лулу пије, у тамбуру бије —
Питије, f. pl. vide пиче (f. pl.)
Питица, f. dim. v. пита.
Питом, ма, мо, 1) zahm, cicur, domesticus. 2) durch Cultur veredelt, im Gegensatze des wilden, von Obst, Rosen, Boden, u. s. w. cultus.
Питомити, им, v. impf. zähmen, cicuro.
Питомљење, n. das Zähmen, cicuratio.
Питуљица, f. (dim. v. пита) eine Art gefüllter Krapfen, placentarum farctarum genus.
Пиће, n. 1) das Trinkgelage, compotatio: ајдемо на пиће. cf. пијанка. 2) das Getränk, potio.
Пиц (von пица), оде пиц на размиц, es geht kleinweise zu Grunde, perit sensim.
Пиц! пиц у капу! пиц у мије! sagte jener, dem der Vogel entflohen war, um ihn wieder anzulocken, ex ἀνεκδότω obscoeno de illo, qui aviculam (cunnum) quae avolaverat, revocabat.
Пица, f. hyp. v. пичка.
Пицин, на, но, der пица, cunni; daher in der (obscönen) Anekdote: кад је ударио Кулин бан на Пицин град.—
Пичење, n. nactio cunni, fututionis.
Пичетина, f. augm. v. пичка.
Пичитисе, имсе, v. r. impf. cunnum nancisci.
Пичица, f. dim. v. пица.
Пичка, f. die Scham, cunnus.
Пичкар, m } fututor, amans cunni.
Пичкарош, m. }
Пичурина, f. vide пичетина.
Пишало, n. das Werkzeug zum Harnen, minctorium (penis aut vulva).
Пишањак, њка, m. vide пишаћа.

Пиша̂ње, n. das Pissen, miuctio.
Пи̏шати, ам, v. impf. pissen, mejo.
Пи̏шатисе, амсе, v. r. impf. pissen, mejo.
Пи̏шаћа, f. (eigentlich) der Urin, urina. cf. мокраћа.
Пи̏шење, n. dim. v. пишање.
Пи̏шити, им, dim. v. пишати.
Пишка̂ње, n. dim. v. пишање.
Пи̏шкати, ам, dim. v. пишати.
Пи̏шнути, нем, v. pf. pissen, mejo semel.
Пишма̂н*, indecl. на кога, или на што, erpicht, studiosus.
Пишма́нитисе, имсе, v. r. impf. bereuen (den Kauf), poenitet (emisse).
Пишма́нлук*, m. das Reugeld, der Reukauf, mulcta poenitentiae.
Пишма́њење, n. das Bereuen des Kaufs, poenitentia emtionis.
Пишо́ра, f. Schimpfwort für eine schlechte ракија, convicium in vinum male ustum: дајде те пишоре.
Пиштали́на, f. ein wässeriger Boden, Wasserboden, terra aquosa, (ubi aqua prosilit).
Пи̏штање, n. das Zischen (des Falken, der Schlange), sibilus.
Пи̏штати, штим, v. impf. 1) zischen, sibilo. 2) herauszischen (wie das Wasser aus naßem Holz auf dem Feuer), prosibilo: пишти вода из древета.
Пишто̏љ*, m. мала пушка, die Pistole, telum pistola dictum.
Пиштоља̀шина, f. augm. v. пиштољ.
Пиштољи̏ћ, m. dim. v. пиштољ.
Пиштољски̂, ка, ко, Pistolen-, pistolae (teli manuarii ignivomi).
Пја̂н, на, но, vide пијан.
Пја́нац, нца, m. vide пијаница.
Пја̀нство, n. vide пијанство.
Пја̀нчина, f. augm. v. пјанац.
Пјѐвали̑ште, n. (Ерц.) Ort, wo man gesungen hat, oder zu singen pflegt, locus ubi cantatum fuit, aut solet cantari:
„Ти не пељи бијела чадора
„На мојему дивну игралишту
„И на мојем дивну пјевалишту —
Пјѐвало, n. (Ерц.) (scherzhaft) das Werkzeug des Singens (die Kehle), guttur.
Пјева̂ње, n. (Ерц.) das Singen, cantatio.
Пјѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) singen, canto.
Пјева̂ч, n. (Ерц.) der Sänger, cantator.
Пјева́чев, ва, во, (Ерц.) des Sängers, cantatoris.
Пјева́чица, f. (Ерц.) die Sängerin, cantatrix.
Пјѐвачица, f. (Ерц.) vide кукавица.
Пјѐвдру̂г, m. (Ерц.) der Singefreund, Mitsänger, qui simul cantat. cf. пладидруг.
Пјѐвица, f. (Ерц.) die Sängerin, cantatrix:
„Пјевала тица пјевица:
„Што ће старцу ђевица
„А младићу бабица? —
Пјѐвнути, нем, v. pf. (Ерц.) ein wenig singen, ansingen, cantum incipio:
„Пјевни, пјевни злато материно —
Пјеву̂шење, n. dim. v. пјевање.
Пјеву́шити, им, dim. v. пјевати.
Пјѐвчић, m. dim. v. пијевац.
Пјѐга, f. (Ерц.) der Sommersprosse, lenticula.
Пјѐгав, ва, во, (Ерц.) sommerfleckig, lenticulosus.
Пјѐна, f. (Ерц.) der Schaum, spuma.
Пјѐнити, им, v. impf. (Ерц.) abschäumen, despumo.
Пјѐнитисе, нисе, v. r. impf. (Ерц.) schäumen, spumo.
Пјену́шење, n. (Ерц.) das Schäumen, spumatio.
Пјену́шитисе, шисе, dim. v. пјенитисе.
Пјењѐње, n. (Ерц.) das Schäumen, spumatio.
Пјеско̀вит, та, то, (Ерц.) н. п. земља, sandig, arenosus.
Пјѐсма, f. (Ерц.) das Lied, cantilena.
Пјѐсмица, f. dim. v. пјесма.
Пјѐтлић, m. dim. v. пијетао.
Пјеша̀дија, f. (coll. Ерц.) die Soldaten zu Fuß, pedites:
„Пјешадија у пушке загледа —
Пјеша̂к, m. (Ерц.) der Fußgänger, pedes.
Пјѐшац, шца, m. (Ерц.) vide пјешак.
Пјеша̂чки̑, ка, ко, (Ерц.) 1) fußgängerisch, pedestris. 2) adv. wie ein Fußgänger, peditis more.
Пјѐше, Пјѐшице̑, Пјѐшке̑, } (Ерц.) zu Fuß, pedes.
Пла̀, плаа, плао, vide плаовит.
Пла̂в, ва, во, 1) blau, flavus, coeruleus. 2) blond, flavus:
„За два плава не би гроша дала —
Пла̀вац (Пла́вац), вца, m. Mannsname, nomen viri.
Плавѐтан, тна, но, vide плав 1.
Плавѐткаст, та, то, bläulich, subcaeruleus.
Плавѐтило, n. vide плавило.
Плавѐтитисе, имсе, v. r. impf. blau sein, sum caeruleus.
Пла̀вило, n. blaues Färbemittel, caeruleum.
Пла̀вити, им, v. impf. blau werden, fio coeruleus.
Пла̀вити, им, v. impf. 1) überschwemmen, inundo. 2) (млијеко) abschöpfen, florem lactis carpo.
Пла̀витисе, имсе, v. r. impf. н. п. ла-

ђа, schwimmen, mit dem Fluß fortschwimmen, secundo flumine labi.
Пла́витисе, имсе, vide плаветнитисе.
Пла̂вка, f. (ст.) die Blonde, Blondine, flava:
„Не ћу плавке, не жељео мајке:
„Што ћу плавки боју куповати,
„То ћу црњки токе саковати —
Плављење, n. 1) das Schwimmen, natatio. 2) das Ueberschwemmen, inundatio. 3) das Abschöpfen, decerptio floris lactis.
Пла̀вљење, n. 1) das Blauwerden. 2) das Blau-aussehen, aspectus coeruleus.
Пла̀воок, ка, ко, blauäugig, caeruleis oculis.
Пла̂виша, m. Mannsname, nomen viri.
Пла̀дне, n. (у крајини Неготинској) vide подне.
Плаже̂ње, n. das Herausrecken der Zunge, exsertio linguae.
Пла́зање, n. das Fahren (auf dem Hintern), z. B. auf dem Eise, lapsus in podice.
Пла́затисе, амсе, v. r. impf. gleiten (auf dem Hintern), labi. Девет баба по леду се плаза (т. ј. уштипци).
Пла̀зити, им, v. impf. т. ј. језик, herausrecken, exsero.
Плајва̂з, m. (österr. das Bleiweiß) das Reißblei, der Bleistift, plumbago.
Плака̂ње, n. das Weinen, fletio, ploratio.
Пла́кање, n. das Ausschwemmen, elutio.
Пла̀кати, ачем, v. impf. weinen, ploro.
Пла́кати, ачем, v. impf. ausschwemmen, eluo.
Пла́катисе, ачемсе, v. r. impf. н. п. као патка, sich ausbaden, wie eine Ente, perlavari.
Пла́кнути, нем, v. pf. ausschwemmen, eluo.
Пламе̂н, m. die Flamme, flamma.
Пла́мен, на, но, Flammen-, flammeus (?), ardens et micans ut flamma:
„И на њима три пламена мача —
Пла̀менит, та, то, flammen-, flammeus:
„А покрај њи ножа пламенита —
Пламѐнчић, m. dim. v. пламен.
Пламѐњача, f. die zu starke Sonnenhitze, sol nimius: убила пламењача лубенице, грожђе и т. д.
Пламичак, чка, m. hyp. v. пламен.
Пла̂ндиште, n. Ort, wo das Vieh über Mittag vor der Sonne geborgen ist, locus ubi pecora a sole defensa requiescunt.
Пла̂ндовање, n. das Unterstehen des Viehes während der Mittagshitze, requies pecoris in umbra.
Пла̂ндовати, дујем, v. impf. (vom Viehe) während der Mittagshitze wo unterstehen, in umbra esse a sole meridiano.
Планина, f. der Bergwald, saltus, mons silvosus. cf. гора.
Планиница, f. dim. v. планина.
Планинка, f. vide станарица.
Планински, ка, ко, н. п. тица, Waldvogel, avis silvestris.
Пла̀нути, нем, v. pf. schnell auflodern, aufflackern, emico, exardesco.
Пла̏овит, та, то, stromweise herabfallend (z. B. Regen), Platz(regen), imber.
Пла̏ст, m. der Heuschober, meta foeni.
Пла̏стити, им, v. impf. т. ј. сијено, das Heu aufschobern, metam foeni construo.
Пла̏стић, m. dim. v. пласт.
Пла́та, f. der Lohn, Besoldung, merces.
Пла́тац, плаца, m. der Zahler, qui exsolvit, solutor.
Пла́тина, f. ein Scheit Holz, eine Daube. segmentum ligni, tabula.
Пла́тити, им, v. pf. bezahlen, solvo.
Пла̀тка, f. (im Kartenspiele) der gar keine Karte hat, und zahlen muß.
Платна̂р, m. der Leinwandhändler, lintearius, linteo.
Пла́тно, n. 1) Leinwand, linteum. 2) Mauer um eine Stadt, Festung, Kloster, murus, moenia:
„Три је платна кули оборио,
„На четвртом пенџер начинио —
Пла́ћа, f. vide плата.
Пла́ћање, n. das Zahlen, solutio.
Пла́ћати, ам, v. impf. zahlen, solvo.
Пла̀ч, m. das Weinen, fletus.
Пла̀чан, чна, но, weinend, flens.
Пла̀чидру̑г, m. der Mitweiner, amicus qui cum flente flet: Дај ти мени плачидруга, а пјевидруга је ласно наћи.
Пла̀чко, m. ein Kind das gern weint, ein Weiner, plorator:
„Плачко чува говеда
„И бабину јуницу.
„Закла баба јуницу,
„Даде плачку гузицу.
(пјевају ђеца ђетету које плаче).
Пла̀чљив, ва, во, der gern weint, plorator:
„Мушко ми чедо плачљиво —
Плаше̂ње, n. das Schrecken, terrefactio.
Пла̀шив, ва, во, vide плашљив.
Пла̀шити, им, v. impf. schrecken, terreo.
Пла̀шитисе, имсе, v. r. impf. erschrecken, exterreor.
Пла̀шљив, ва, во, furchtsam, pavidus.
Пла̀шња, f. der Schrecken, terror.
Пла́шћење, n. das Aufschobern des Heu's, constructio metae foeni.
Плѐва, f. (Рес. и Срем.) vide пљева.

Пле́вити, им, (Рес. и Срем.) vide плијевити.
Пле́вље, n. варош у Ерцеговини.
Пле́ме, мена, n. der Stamm, stirps, prosapia.
Пле́менит, та, то, von gutem Stamm, guter Herkunft, adelig, nobili loco natus.
Пле́мић, m. von guter Familie, nobili genere natus.
Пле́н, m. (Рес. и Срем.) vide плијен.
Пле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide плијенити.
Пле́њење, n. (Рес. и Срем.) vide плијењење.
Пле́сан, сни, f. (Рес. и Срем.) vide плијесан.
Пле́смо, n.
Пле́сти, етем, v. impf. 1) flechten, plecto. 2) stricken, plecto, texo.
Плете́ница, f. 1) ein geflochtener Zopf, nexi capilli. 2) eine Flechte von Brot, craticula panis.
Плете́ње, n. 1) das Flechten, nexio. 2) das Stricken, textio. 3) die Strickerei, das Strickzeug, res reticularia.
Пле́тер, m. das Flechtwerk, crates.
Плети̏вача, f. der Strickbeutel, theca reticularia.
Плети̏во, n. das Strickgarn, fila servientia texendo.
Пле́тикоса, m. пјевасе у пјесмама и приповиједа некакав арамбаша Плетикоса Павле.
Пле́тикотарица, m. der Korbflechter, Korbmacher, corbarius, sportarius: мајстор плетикотарица.
Плети̏ља, f. die Strickerin, textrix acuaria.
Пле́тићā игла, f. die Stricknadel, acus reticularia.
Пле̏тке, f. pl. Intriguen, artes.
Пле̏тњица, f. дрво, као уска дашчица, што стоји кроз крпеле (код плуга и код кола волујскије).
Пле́ћат, та, то, breitschulterig, humeris latis.
Пле́ће, n. das Schulterblatt, scapula.
Пле́ћи, f. pl. die Schultern, humeri cf. плеће.
Пле́ћка, f. der Schinken, perna.
Плива̏ње, n. das Schwimmen, natatio.
Пли̏вати, ам, v. impf. schwimmen, nato.
Плива̑ч, m. der Schwimmer, natator.
Плива̏чица, f. die Schwimmerin, natatrix.
Плије̏вити, им, v. impf. (Ерц.) jäten, runco.
Плије̏вљење, n. (Ерц.) das Jäten, runcatio.
Пли̏јен, m. (Ерц.) 1) die Beute, praeda. 2) има као плијена (н. п. рака у потоку, ушију у глави), es ist in Menge da, abundat. cf. пљева.
Плије̏нити, им, v. impf. (Ерц.) plündern, praedor.
Плије̏њење, n. (Ерц.) das Plündern, praedatio.
Пли̏јесан, сни, f. (Ерц.) der Schimmel, mucor, situs.
Пли̏ска, f. die Bachstelze, motacilla.
Пли́так (comp. плиħи), тка, ко, seicht, tenuis, non altus, non profundus.
Плићи̏на, f. die Seichtigkeit, vadositas, tenuitas.
Пло̏вити, им, v. impf. 1) schwimmen, nato:
„Плови, плови мој зелени венче —
2) schwimmen machen, facio ut natet, z. B. das Pferd über einen Fluß.
Пло̄вка, f. vide патка (у крајини Неготинској).
Пловље̏ње, n. das Schwimmen, natatio.
Пло̏вче, чета, n. vide паче (чета).
Пло̄вчји̑, чја, чје, vide пачји.
Пло̏сан, сна, но, platt, abgeplattet, compressus, planus.
Пло̏ска, f. eine platte Flasche (чутура), vas ligneum vinarium planum.
Пло̏снат, та, то, vide плосан.
Плосни̏на, f. die Abplattung, planities.
Пло̏сно̄глав, m. der Plattkopf, homo capitis plani.
Пло̄т', m. der Zaun, sepes.
Пло̏тић, f. dim. v. плот.
Пло̏ча, f. 1) eine Platte, lamina. 2) коњска, vide потковица.
Пло̏чаџија*, m. der Schmarotzer (besonders von Rauchtabak, Branntewein), parasitus contemtissimus.
Пло̏чица, f. dim. v. плоча.
Пло̏штица, f. dim. v. плоска.
Плу̏г, m. der Pflug, aratrum.
Плуже̏ње, n. das Halten des Pfluges, sustentio stivae.
Плу̏жити, им, v. impf. den Pflug halten, sustineo stivam.
Плу̏ндре, f. pl. (die Pluderhosen) die deutschen geknöpften Hosen, im Gegensatze der ungrischen, serbischen mit Riemen, braccae germanicae.
Плу̏та, f. der Kork, das Pantoffelholz, cortex subereus.
Пља̏чка, f. (у Србији и у Босни, особито од године 1804) vide плијен.
Пља̏чкање, n. vide плијењење.
Пља̏чкати, ам, vide плијенити.
Пља̏чкаџија*, m. der Beutemacher, Plünderer, praedator.
Пље̏ва, f. (Ерц.) die Spreu, gluma: има као пљеве (н. п. рака у води, ушију у глави).
Пље̏сак, m. das Platschen, sonitus, genus plausus.

Пљескâње, n. das Platschen, sonitus aquae, aut in aqua agitati.
Пљѐскати, ам (и пљештем), v. impf. plätschern, agitare aquam, complodo.
Пљѐснив, ва, во, schimmlig, mucidus.
Пљѐснивитисе, имсе, v. r. impf. schimmeln, mucesco.
Пљѐснути, нем, v. pf. platschen, complodo.
Пљоштимице, н. п. ударити, mit der Fläche des Degens, secundum latitudinem (gladii).
Пљувâнка, f. der Speichelauswurf, ejectamentum.
Пљувâње, n. das Speyen, sputatio.
Пљу̀вати, љујем, v. impf. 1) speyen, spuo. 2) кога, einen anspeyen, conspuo.
Пљу̀нути, нем, v. pf. ausspeyen, exspuo.
Пљу̀скање, n. 1) das Plätschern, aquae sonitus. 2) das Spritzen, aspersio.
Пљу̀скати, ам, v. impf. 1) plätschern, sonitum edo (de aqua). 2) spritzen, aspergo.
Пљу̀скача, f. m. j. крушка, Art wässeriger Birnen, piri genus.
Пљу̀снути, нем, v. pf. hinschütten, effundo, projicio (aquam e vase).
Пљу̀цавица, f. (cm.):
„Ситна риба пљуцавица —
q. d. Speyling, eine Benennung des Fisches, in sofern man, wenn man ihn ißt, der Gräten wegen immer ausspeyen muß, piscis, quasi dicas, sputatilis ob ossa, quae manducans ejicere debet.
Пљуцâње, n. dim. v. пљување.
Пљу̀цати, ам, dim. v. пљувати.
Пљуцкâње, n. vide пљуцање.
Пљу̀цкати, ам, vide пљуцати.
Пљу̀шт, m. (у Сријему, и у Бачкој) vide бршљан.
Пљу̀штање, n. das plätschernde Fallen (des Regens), casus pluviae cum sonitu.
Пљу̀штати, шти, v. impf. н. п. киша, вода на уста, plätschern (vom Regen), cum sonitu decido (de pluvia), affluo.
По̀, 1) um (holen), отишао по ђевојку, um das Mädchen, abiit ut adduceret puellam. 2) ударио га по глави, auf den Kopf, nach dem Kopfe, 3) познајем га по говору, nach der Sprache, 4) како је по Бечу? wie ist's in Wien? 5) послао по њему, durch ihn, 6) по томе може живити сто година, deswegen, per hoc, hoc non impedit: по мени можеш чинити што ти драго. 7) није ми то по ћуди, nach Wunsche, 8) по Божићу, nach Weihnachten, post. 9) по један, по два, zu einem. 10) подобро, побоље, понајбоље, понајвише, ziemlich, sic satis. 11) mit den Zeitwörtern: поспавати, попјевати, посиђети, ein wenig, paululum. 12) по што је брашно? wie theuer? quanti? по дванаест пара. 13) поскидати, побити, позатворати, eines nach dem andern, unum ex alio. 14) по Турски, по Бечки, auf —, nach Art, more.
По̑, (die Hälfte) halb, dimidium: по вола, der halbe Ochs; по љеба, по паре, по бурета вина, по човека и т. д.
Поајду̀чити, им, v. pf. zum Rauben verführen, facio esse latronem.
Поајду̀читисе, имсе, v. r. pf. ein Hajduk (Räuber) werden, fio latro.
По̀апсити, им, v. pf. nach einander verhaften, in carcerem conjicio unum ex alio.
По̀ара, f. die Verheerung, depopulatio.
По̀арати, ам, v. pf. verheeren, depopulor.
Поарна̀утити, им, v. pf. zum Arnauten machen, reddo Albanum.
Поарна̀утитисе, имсе, v. r. pf. ein Arnaut werden, fio Albanus.
По̀арчити, им, v. pf. aufzehren, absumo; daher поарчитисе, sich aufzehren, consumsisse omnem pecuniam.
Поба̀дање, n. das Einstecken in die Erde, fixio (signi).
Поба̀дати, ам, v. impf. in die Erde stecken, figo.
Поба̀цати, ам, v. pf. nach einander werfen, jacio unum ex alio.
Побацѝвање, n. 1) das Wegwerfen, abjectio. 2) das Verwerfen, das Mißgebären (von Menschen und Thieren), das Kommen um die Frucht, editio partus immaturi, abortio.
Побацѝвати, цујем, v. impf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) um die Frucht kommen, verwerfen, mißgebären, abortire.
Поба̀цити, им, v. pf. 1) wegwerfen, abjicio. 2) verwerfen, mißgebären, abortio.
Поба̀шити, им, v. pf. zum Bascha machen, facio bassam.
Поба̀шитисе, имсе, v. r. pf. Bascha werden, fio bassa.
По̀башка, abgesondert, separatim.
Побѐснети, ним, (Рес.) } vide побјешњети.
Побѐснити, им, (Срем.) }
По̀бећи, бегнем, (Рес. и Срем.) vide побјећи.
Побѝјање, n. 1) das Herabbringen des Preises, imminutio pretii. 2) das Wiederaufschärfen des Mühlsteines, acutio lapidis molaris. 3) das Hineinschlagen, infixio.
Побијати, ам, v. impf. 1) den Preis

herabsetzen, herabbringen, imminuo pretium. 2) камен воденични, den Mühlstein aufschlagen. 3) копље, hineinschlagen, infigo.
Побиједити, им, v. pf. (Ерц.) besiegen, vinco, cf. надвладати:
„Амо јесам Турке побједио
„На нашему шанцу Делиграду —
Побирати, ам, v. pf. nach einander klauben, colligo.
Побискати, иштем, v. pf. кога, einem das Ungeziefer am Kopfe absuchen, perquiro caput de pediculis.
Побискатисе, иштемсе, v. r. pf. sich unter einander die Läuse absuchen, purgare se invicem pediculis.
Побитанжитисе, имсе, v. r. pf. ein Lump werden, fio vagus, nebulo.
Побити, бијем, v. pf. 1) nach einander tödten, mactare. 2) цијену чему, den Preis einer Sache herabbringen, imminuo pretium. 3) (у бачкој) камен воденични, vide посјећи воденицу. 4) копље, einschlagen, figo.
Побитисе, бијемсе, v. r. pf. sich schlagen, confligo.
Побјегнути, нем, vide побјећи.
Побјеђивање, n. (Ерц.) das Besiegen, victio, devictio.
Побјеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) besiegen, vinco.
Побјеснити, им, vide побјеснети.
Побјећи, бјегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, fugio, aufugio.
Побјеснети, бјесним, v. pf. (Ерц.) toll, rasend werden, in Wuth gerathen, furore corripi.
Поблєдети, дим, v. pf. (Рес.) | bleich werden, erblassen, pallesco.
Побледити, им, v. pf. (Срем.) |
Поблиједити, им, v. pf. (Ерц.) |
Поблијеђети, дим, v. pf. (Ерц.) |
Побљувати, љујем, v. pf. anspeyen (durch Brechen), convomo.
Побљуватисе, љујемсе, v. r. pf. 1) sich durch Brechen bespeyen, se convomere. 2) sich erbrechen, vomo.
Побожан, жна, но, fromm, pius, sanctus.
Побожност, f. die Frömmigkeit, pietas, probitas, sanctitas.
Побојатисе, јимсе, v. r. pf. sich fürchten, scheuen, timeo.
Поболевање, n. (Рес. и Срем.) vide поболијевање.
Поболевати, ва, (Рес. и Срем.) vide поболијевати.
Поболетисе, лимсе, (Рес.) vide поболетисе.
Поболијевање, n. (Ерц.) das Schmerzen, Wehthun von Zeit zu Zeit, dolor subinde rediens.
Поболијевати, ва ме, v. r. impf. (Ерц.) н. п. поболијева ме нешто глава, thut mir von Zeit zu Zeit weh, dolet mihi caput subinde.
Поболитисе (и поболетисе), имсе, (Срем.) vide побољетисе.
Побољетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripi.
Поборавити, им, v. pf. vergessen, oblivíscor.
Побости, бодем, v. pf. 1) die Ochsen dazu bringen, daß sie streiten, boves incitare ad certamen. 2) zusammen stoßen, cornu peto: побола говеда овце. 3) in die Erde stoßen, pflanzen, figo humi (барјак, копље).
Побостисе, бодемсе, v. r. pf. 1) поболисе волови, haben sich gestoßen, cornibus se invicem petierunt. 2) einander todtstechen, trucidari invicem.
Побочке, nach der Seite, a latere: узео лонац побочке.
Побрати, берем, v. pf. abklauben, abpflücken, decerpo, lego.
Побратим, m. 1) који се побрати у сну, т. ј. кад ко у сну у каквој невољи рече коме: да си ми по Богу брат. 2) који се побрати на јави у каквој невољи. 3) који се побрати у цркви, и то највише чине жене и ђевојке: кад се разболи жена или ђевојка, онда избере каквога момка и оде с њим намастиру, или цркви каквој, те јој тамо метне крст (чини ми се на главу, па веже каквом марамом), и поп јој, или калуђер, очати молитву; потом ако она оздрави, онда тога момка зове братом и он њу сестром (мени се чини да је то Бугарски обичај: зашто сам ја то први пут виђео у Бијограду код Бугара). 4) cf. дружичало. 5) cf. једномјесечић. 6) многи се прозову побратими, а нијесу се побратили никако; тако Србљин кад не зна имена коме, а он га зовне: еј! побратиме!
Какогођ што се човек у сну или на јави побрати (осим цркве), тако се може и посинити и поочити, а жена посестримити и помаперити.
Побратимити, им, vide побратити.
Побратимитисе, имсе, vide побратитисе.
Побратимов, ва, во, des побратим, fratris adoptivi.
Побратимство, n. die Pobratimschaft, fraternitas adoptiva.
Побратити, им, v. pf. кога, einen zum Bruder wählen, fratem appello aliquem.
Побратитисе, имсе, v. r. pf. с ким,

Wahlbruder mit jemand werden, fraternitatem ineo cum aliquo.
Побрђе, n. (cm.) das Gebiet eines Gebirges, regio adjacens monti:
„Ђурађ коси по побрђу —
Побркати, ам, v. pf. verwirren, confundo.
Побркатисе, амсе, v. r. pf. sich irren, erro.
Побро, m. hyp. v. побратим.
Пobројити, им, v. pf. abzählen, pernumero.
Побугарити, им, v. pf. zum Bulgaren machen, facio aliquem esse Bulgarum.
Побугаритисе, имсе, v. r. pf. ein Bulgar werden, fio Bulgarus.
Побусати, ам, v. pf. mit Rasen bedecken, cespite corono; daher побушавати, und побушавање.
Побушени понедељник, m. cf. друживчало.
Повабити, им, v. pf. nachlocken, allicio ad sequendum.
Повадити, им, v. pf. 1) herausnehmen, protraho, eximo. 2) (cm.) н. п. сабљу, m. j. извадити:
„Ти повади моју бритку сабљу —
„Пак пашину сабљу повадио —
Повалити, им, v. pf. 1) niederwerfen, sterno. 2) beloben, collaudo.
Повалитисе, имсе, v. r. pf. großthun, sich rühmen, glorior.
Поваљивање, n. das Niederwerfen, stratio.
Поваљивати, љујем, v. impf. niederwerfen, sterno.
Повампиритисе, имсе, v. r. pf. ein Wampir werden, fio vampirus, (warum sollten wir Vampyr schreiben?) cf. вукодлак.
Поватати, ам, v. pf. ergreifen, corripio.
Повататисе, амосе, v. r. pf. sich anfassen (zum Kolotanz), se apprehendere invicem.
Повезати, ежем, v. pf. 1) nach einander binden, ligo alium ex alio. 2) главу, einbinden (den Kopf), illigo.
Повезатисе, ежемсе, v. r. pf. sich (den Kopf) einbinden, illigo caput.
Повезача, f. марама, или крпа, што се жене повезују, das Kopftuch, Hauptzuch, vitta.
Повезивање, n. das Einbinden des Kopfes, vittatio capitis.
Повезивати, зујем, v. impf. den Kopf einbinden, vitto.
Повезиватисе, зујемсе, v. r. impf. sich einbinden, vittor.
Повелик, ка, ко, so ziemlich groß, sic satis magnus.
Повесамце, n. dim. v. повесмо.
Повесмо, n. (Рес. и Срем.) vide повјесмо.
Повести, едем, v. pf. mitnehmen, mitführen, mitbringen, adduco.
Повести, езем, v. pf. fahren, führen, veho.
Повестисе, едемсе, v. r. pf. sich nach einem richten, sequi aliquem.
Повечерати, ам, v. pf. ein kleines Nachtmal einnehmen, coenam modicam sumo.
Повијање, n. 1) das Wickeln, fasciatio. 2) das Winden, Heraufziehen (der Wolke), advolutio nubium.
Повијати, ам, v. impf. wickeln, fascio.
Повијатисе, амсе, v. r. impf. sich schmiegen, se applicare.
Повикати, ичем, v. pf. schreyen, inclamo, exclamo.
Повилети, лим, v. pf. (Рес.)
Повилити, им, v. pf. (Срем.) in Wuth gerathen,
Повиљети, лим, v. pf. (Ерц.) in furorem agor (vim vilae nanciscor).
Повитак, тка, m. die Windeln zusammengewickelt, fasciae: дијете у повитку.
Повити, вијем, v. pf. дијете, einwickeln (österr. fa schen), fascio.
Повитисе, вијемсе, v. r. pf. sich winden, schlingen, emineo:
„Повиласе бела лоза винова —
„Повиосе по коњу дорату —
„Ја сам ноћас чудан сан уснио,
„Ђе се пови један прамен магле —
Повјесамце, n. dim. v. повјесмо.
Повјесмо, n. (Ерц.) der Bund Flachs, fasciculus lini.
Повладити, им, v. pf. коме шта, durch Beifall begünstigen, Vorschub geben, aufmuntern, laudo, hortor.
Повлађивање, n. das Aufmuntern, hortatio.
Повлађивати, ђујем, v. impf. aufmuntern, hortor.
Повлака, f. die Sahne, flos lactis.
Повлачити, им, v. pf. 1) umherziehen, herumschleppen, distraho. 2) очи, hinkehren, converto (oculos).
Повлашити, им, v. pf. zum Walachen machen, facio esse valachum.
Повлашитисе, имсе, v. r. pf. ein Walach werden, fio valachus.
Повлен, m. планина у Србији.
Повод, m. der Strick an dem man die Beipferde führt, funis capistri:
„Два повеци јоште у поводу —
Поводац, воца, m. vide повод.
Поводити, им, v. impf. im Begriffe seyn zu führen, ducturus sum.
Поводитисе, имсе, v. r. impf. sich aufmachen zu folgen, accingor ad sequendum.
Поводљив, ва, во, leicht zu bewegen, leicht nach andern zu richten, facilis ad sequendum.
Повођење, n. das Aufbrechen um zu führen, oder zu folgen.

Повôј, m. die Binde (um das Kind zu wickeln), fascia.
Повојница, f. часm и дар (ђетету чарапице, капу или кошуљу), што се шаље породиљи послије порођаја, das Kindbettgeschenk, donum puerperii.
Повољан, љна, но, willkommen, angenehm, gratus.
Повр (у Ерц. поврг), ober, super: повр главе, über den Kopf; повр брда, am Gipfel des Berges.
Поворка, f. 1) eine Reihe Fische an einer Schnur. 2) eine Reihe Menschen hinter einander: чинпаба поворка (људи).
Повражење, n. das Umstricken (z. B. des Topfes) um ihn aufzuhängen, circumdatio funiculi, cujus ope ollae, cibis plenae, suspenduntur in baculo portanturque in campum messoribus.
Повраз, m. das Henkeleisen an einem Kessel, bacillus ferreus ex quo, per ansas applicito, suspenditur ahenum.
Повразача, f. узица, што се поврази лонац, н. п. кад се у њему носи јело у поље, der Umbindestrick, funiculus circumligatus ollae suspendendae.
Повразити, им, v. impf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.
Повраmак, mка, m. das Kehrum, die Rückkehr, reversio, reditus.
Повраmиmи, им, v. pf. 1) umkehren machen, facio ut quis redeat. 2) zurückstellen, reddo, restituo.
Повраmиmисе, имсе, v. r. pf. umkehren, revertor.
Повраmич, m. der Rheinfarn, tanacetum crispum Linn.
Повраћање, n. 1) das Zurückstellen, restitutio. 2) das Umkehren, reversio.
Повраћаmи, ам, v. impf. 1) umkehren machen, dazu bereden, facio ut quis revertatur. 2) zurückstellen, reddo.
Повраћаmисе, амсе, v. r. impf. umkehren, revertor.
Поврбај, cf. бердо.
Поврвеmи, ви, v. pf. (Рес.) } dahinströmen (in Menge zusammenlaufen), confluo, concurro.
Поврвиmи, ви, v. pf. (Срем.)
Поврвљеmи, ви, v. pf. (Ерц.)
Повргнуmи, нем, vide повраи.
Поврéдиmи, им, (Рес. и Срем.) vide поврèдиmи
Поврeђивање, n. das Wiederaufreißen (einer Wunde), renovatio vulneris, revolutio.
Поврeђиваmи, ђујем, v. impf. (eine Wunde) aufreißen, denuo aperio vulnus, revello, rumpo.
Поврèдиmи, им, v. pf. (Ерц.) eine Wunde aufreißen, revello vulnus.
Поврсmи, поврзем, v. pf. (den Topf) umstricken, circumdo funiculum ollae.
Поврmе, f. pl. (у Бачкој) као дејије криве дашчице, што стоје одозго на јарму.
Поврће, n. das Gemüse, obsonium.
Поврћи, вргнем, vide помеmнуmи.
Површиmи, им, v. pf. кога, einen unter sich bringen, ihn von oben drücken, deprimo.
Повући, учем, v. pf. 1) fortziehen, moveo (trahendo). 2) очи, hinkehren, converto.
Повућисе, учемсе, v. r. pf. sich geben, gelindere Saiten aufziehen, remittere.
Погађање, n. 1) das Errathen, conjectatio, divinatio. 2) das Treffen (mit der Flinte, dem Pinsel), collineatio, expressio ad vivum. 3) das Ausmachen, Accordiren, Vergleichen, pactio.
Погађаmи, ам, v. impf. 1) errathen, conjectura assequor. 2) treffen, ferio, ad vivum exprimo. 3) vergleichen, paciscor.
Погађаmисе, амсе, v. r. impf. с ким, eins werden, es ausmachen, sich vergleichen, paciscor.
Погађач, m. der Errather, conjector. Ако није врач, а он је погађач.
Погазиmи, им, v. pf. mit Füßen treten, conculco.
Поган, f. der Unflat, stercus.
Поган, на, но, unrein, pollutus, impurus.
Поганац, нца, m. поганац га шинуо!
Поганиmи, им, v. impf. verunreinigen, polluo.
Поганиmисе, имсе, v. r. impf. vom Kinde, das sich besudelt, concacare se.
Погањење, n. das Verunreinigen, pollutio.
Погасиmи, им, v. pf. nach einander auslöschen, exstinguo aliud ex alio.
Погача, f. (ital. fogaccia?) ungesäuertes Weizenbrot, panis non fermentatus.
Погачица, f. dim. v. погача.
Погибао, бли, f. der Untergang, die Gefahr des Untergangs, discrimen: не знам која му је погибао?
Погинуmи, нем (погину и погибо), v. pf. untergehen, fallen, intereo.
Поглавар, m. } das Oberhaupt, caput, ductor.
Поглавица, f. }
Погладиmи, им, v. pf. streicheln, demulceo.
Поглâпи, ам, vide погледаmи.
Поглед, m. 1) der Anblick, conspectus; im Angesichte, in conspectu:
„На погледу селу Невесињу —
2) der Blick, aspectus: сmрашна погледа.
Поглèдање, n. das Sehen nach einem,

der kommen soll, expectatio adventantis aut venturi.

Погле́дати, ам, v. impf. nach einem sehen, der kommen soll, ihn erwarten, exspecto.

По̏гледати, ам, v. pf. einen Blick werfen, conjicio oculos aliquo.

Поглу́нути, немо, v. pf. nach der Reihe taub werden, obsurdesco.

По̏гнати, ам, vide поћерати.

По̏гнатисе, амсе, vide поћератисе.

По̏гнутисе, немсе, v. r. pf. sich vorwärts beugen (z. B. der Reiter), promineo.

Погова́рање, n. das Verlauten-lassen, ostensio (propositi alicujus).

Погова́рати, ам, v. impf. sich verlauten lassen, significare verbis propositum.

По̏говор, m. wiederholte Rede, sermo iteratus.

Погово̀рити, им, v. pf. 1) ein wenig reden, proloquor. 2) wiederholt sagen, iterum dico.

По̏годба, f. der Vertrag, pactio.

Пого̀дити, им, v. pf. 1) errathen, conjectura assequor, divino, 2) treffen (im Schuße), ferio. 3) treffen (im Gemälde), ad vivum exprimo. 4) accordiren, verabreden, bereden, paciscor.

Пого̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich vergleichen, accordiren, eins werden, paciscor.

Пого̀нити, им, v. impf. versuchen zu treiben, coepi agere.

Пого̀њење, n. das Antreiben, der Versuch zu treiben, excitatio.

Пого̀релица, f. изгорелица, пожегалица, m. j. она капа, или чарапа, у коју се прстен сакрије двапут засопце кад се игра прстена. cf. прстен.

Пого̀рети, рим, v. pf. gänzlich abbrennen, deflagro.

Погоспо̀дитисе, имсе, v. r. pf. ein Herr werden, fio dominus: погосподио се, па не ће да ради.

По̏грабити, им, v. pf. raffen, rapio.

Погра́дити, им, v. pf. 1) ausbessern, repariren, reparo, н. п. цркву, намастир. 2) nach einander machen (z. B. bauen), facio, aedifico aliud ex alio.

Пограђи́вање, n. das Repariren, reparatio.

Пограђи́вати, ђујем, v. impf. repariren, reficio, reparo.

По̏греб, m. das Begräbniß, das Leichenbegängniß, exequiae.

По̏гребнӣ, на, но, Leichen-, funebris.

Погре́вање, n. (Рес. и Срем.) vide погријевање.

Погре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide погријевати.

По̏грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide погријати.

Погрѐпсти, бем, v. pf. begraben, sepelio.

Погре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide погријешити.

По̏грешка, f. (Рес. и Срем.) vide погрјешка.

По̏григати, јем, v. pf. (Ерц.) aufwärmen, recoquo.

Погријѐвање, n. (Ерц.) das Aufwärmen, recoctio, recalfactio.

Погрије́вати, ам, v. impf. (Ерц.) aufwärmen, recoquo, recalfacio.

Погријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) fehlen, labi.

По̏грјешка, f. (Ерц.) der Fehler, lapsus, error.

Погу́бити, им, v. pf. 1) кога, umbringen, interficio. 2) н. п. све новце, nach einander verlieren, amitto aliud ex alio.

Погузија̑ш, m. der Schmarozer, parasitus.

Погузија̑шица, f. die Schmarozerin, parasita.

Погу́лити, им, v. pf. 1) abnagen, corrodo. 2) н. п. погулио сву воду, hineinsaufen, deglutiit.

По̏гуритисе, имсе, v. r. pf. sich krümmen (vor Alter), incurvor.

Погу́шити, им, v. pf. nach einander ersticken, suffocor.

По̏д, По̏да, 1) unter, sub: под небом, подамном. 2) gegen, um die Zeit: под старости, auf die alten Tage: под ноћ, gegen die Nacht hin, sub noctem.

Пода́вање, n. das Ergeben, deditio.

Пода́ватисе, дајемсе, v. r. impf. sich ergeben, dedo me.

Пода́вити, им, v. pf. nach der Reihe erwürgen, suffoco, strangulo.

Пода̀вити, по̀давијем, v. pf. unter etwas wickeln, subvolvo.

Пода́витисе, имсе, v. r. pf. nach der Reihe ersticken, suffocor alius ex alio.

Пода̑вно, ziemlich lange her, sic sat pridem.

Пода̑ј му, gib ihm's hin, porrige, da ei.

Пода̀пети, пнем, v. pf. aufspannen, intendo, tendo.

Пода̀пињање, n. das Aufspannen, intensio.

Пода̀пињати, њем, v. impf. aufspannen, intendo, tendo.

По̏датисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, dedo me.

По̏датљив, ва, во, freygebig, liberalis.

Подба́дање, n. das Aufmuntern, das Aufhetzen, stimulatio.

Подба́дати, ам, v. impf. aufmuntern hetzen, stimulo.

Подба̀дач, m. der Aufhetzer, stimulator.

Подбаци́вање, n. das Unterlegen, subjectio.

Подбацивати, цујем, v. impf. unterlegen, unterschieben, subjicio.
Подбацити, им, v. pf. unterlegen, subjicio.
Подбелити, им, (Рес. и Срем.) vide подбијелити.
Подбијање, n. das Schlagen von unten auf, subtercussio.
Подбијати, ам, v. impf. von unten wegschlagen, subtercutio.
Подбијатисе, амсе, v. impf. sich die Füße wund gehen, subtersaucio pedes.
Подбијелити, им, v. pf. (Ерц.) von unten weiß machen, dealbo a parte inferiori (z. B. in einem Walde einige Bäume abschälen zum Zeichen der Besitznahme, damit kein anderer davon Gebrauch mache, sey's zum Ausrotten oder sonst).
По̀дбити, бијем, v. pf. von unten wegschlagen, decutio in inferiori parte.
По̀дбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich wundgehen, pedes adtero eundo.
По̀дбјел, m. der Huflattich, tussilago farfara Linn.
Подбости, бодем, v. f. aufhetzen, stimulo.
Подбочитисе, имсе, v. r. pf. den Arm in die Seite (бок) spreizen, manum subdo lateri.
По̀дбрадњак, m. ein Band mit Münzen, das an der Kopfbedeckung angehäkelt wird, und beim Kinn vorbeigeht, monilis genus, ad continendum in capite ornatum.
Подбријавање, n. das Abscheren (unten weg), subterrasio, subtertonsio.
Подбријавати, ам, v. impf. unten wegscheren, subtertondeo.
По̀дбријати, ријем, v. pf. unten wegscheren, subtertondeo.
Подбунити, им, v. pf. 1) aufwiegeln, concito. 2) (im guten Sinne) aufmuntern, excito.
По̀дбунути, нем (у прошавшем времену говорисе и подбуо), v. pf. aufdunsen, subinflor: подбуле му очи.
Подбуњивање, n. das Aufreizen, concitatio, excitatio.
Подбуњивати, њујем, v. impf. aufreizen, concito, excito.
По̀двалак, лка, m. die Unterlage, subiculum, z. B. beim Faße.
Подвалити, им, v. pf. unterlegen, (z. B. einen Pfahl unter das Faß), subterjicio.
Подваљивање, n. das Unterlegen, subterjectio.
Подваљивати, љујем, v. impf. unterlegen, unterwälzen, subterjicio, subtervolvo.
По̀дваћатисе, имсе, v. r. pf. sich unterfangen, audeo.
По̀дваћање, n. das Unterfangen, ausus.
По̀дваћатисе, амсе, v. r. impf. sich unterfangen, audeo.
По̀двеза, f. das Strumpf= oder Hosenband, vinculum tibiale, periscelis.
Подвезати, ежем, v. pf. unterbinden (Strümpfe, Hosen), subligo.
Подвезивање, n. das Unterbinden, subligatio.
Подвезивати, зујем, v. impf. unterbinden, subligo.
По̀двезица, f. dim. v. подвеза.
Подвѐсти, едем, v. pf. unterführen (Pferd zum Reiten), subterduco.
Подвѐсти, везем, v. pf. unterführen (Wagen, Schiff), subterveho.
Подвести, везем, v. pf. untersticken, subterpingo acu.
Подвијање, n. das Unterwickeln, subterplicatio.
Подвијати, ам, v. impf. unterwinden, subterplico; подвија језиком.
Подвикивање, n. das Jauchzen, jubilatio.
Подвикивати, кујем, v. impf. aufjauchzen, jubilo.
Подвикнути, нем, v. pf. aufjauchzen, inclamo.
По̀двити, вијем, vide подавити.
По̀двлачак, чка, m. die Unterschindel (bei den Dachdeckern), scindula supposita duabus aliis.
Подвлачење, n. das Unterziehen, subtertractio.
Подвлачити, им, v. impf. unterziehen, subtertraho.
Подвлачитисе, имсе, v. r. impf. sich unter etwas ziehen, subtertrahor.
По̀дводан, дна, но, der Ueberschwemmung ausgesetzt, obnoxius inundationi.
Подводити, им, v. impf. 1) unterführen, subterduco. 2) kuppeln, lenocinor.
По̀дводница, f. die Kupplerin, lena.
Подвођење, n. das Unterführen, subterductio.
Подвожење, n. das Unterfahren, subtervectio.
Подвозити, им, v. impf. unterfahren (mit dem Wagen, Schiff), subterveho.
По̀двољак, љка, m. das untere Kinn, regio sub mento: ухватити за подвољак, beim Kinn nehmen, das Kinn streicheln.
По̀дворе, f. pl. она два коца, што се на њима носе навиљци (у Србији кажу сијенско коље).
По̀дргнути, нем, vide подврћи.
Подврнути, нем, v. pf. z. B. који самар, verrücken, perverto, e loco justo moveo.
По̀двртање, n. das Verrücken der Saumlast, perversio sarcinae.

Подвртати, врћем, v. impf. verrücken, perverto.
Подврћи (говорисе и подвргнути), вргнем, vide подметнути 1.
Подвући, учем, v. pf. unterziehen, subtertraho.
Подгајити, им, v. pf. pflegen, ziehen, auferziehen, educo. cf. одгајити.
Подговарање, n. das Anstiften, subornatio.
Подговарати, ам, v. impf. anstiften, suborno.
Подговорити, им, v. pf. anstiften, suborno.
Подгорица, f. варош у Ерцеговини.
Подгоричанин, човек из Подгорице.
Подгорички, ка, ко, von Подгорица.
Подгорје, n. Gegend unterm Berge, submontana regio, submontorium.
Подгревање, n. (Рес. и Срем.) vide подгријевање.
Подгревати, ам, (Рес. и Срем.) vide подгријевати.
Подгрејати, грејем, (Рес. и Срем.) vide подгријати.
Подгризање, n. das Unterbeißen, subtermorsio.
Подгризати, ам, v. impf. unten abbeißen, subtermordeo.
Подгријати, ријем, v. pf. (Ерц.) 1) vide погријати. 2) подгријало сунце, von unten anscheinen, ab imo illustro (sicut sol occidens juga montium).
Подгријевање, n. (Ерц.) 1) das Erwärmen, recalefactio. 2) das Anscheinen von unten her, illustratio e parte inferiori.
Подгријевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) wieder aufwärmen, recalfacio. 2) von unten anscheinen, ab imo illustro.
Подгристи, ризем, v. pf. unten abbeißen, subtermordeo.
Подгрљача, f. на јарму оно дрво, што стоји волу испод г р л а.
Подгрнути, нем, v. pf. unterschüren, (ignem) subjicio.
Подгртање, n. das Unterschüren, subjectio (ignis).
Подгртати, грћем, v. impf. unterschüren, subjicio (ignem).
Подгулити, им, vide подбијелити.
Подгуљивање, n. das Entblößen von unten an, subternudatio.
Подгуљивати, љујем, v. impf. von unten entblößen, subternudo (z. B. einen Baum durch Abschälen, oder Abnagen).
Поделити, им, (Рес. и Срем.) vide подијелити.
Поделитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијелитисе.
Подерати, рем, vide издерати.

Подетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide подијетитисе.
Подже́ћи, ежем, v. pf. unterzünden, subdo flammam, succendo.
Подживање, n. das Unterzünden, succensio.
Подживати, ижем, v. impf. unterzünden, succenso.
Подзидати, ам, v. pf. untermauern, substruo murum.
Подзиђивање, n. das Untermauern, substructio.
Подзиђивати, ђујем, v. impf. untermauern, substruo.
Подивљати, ам, v. pf. wild werden, efferor.
Подигнути, нем, vide подићи.
Подигнутисе, немсе, vide подићисе.
Подизање, n. das Aufheben (in die Höhe), levatio, sublatio.
Подизати, ижем, v. impf. in die Höhe heben, tollo, levo.
Подизатисе, ижемсе, v. r. impf. sich erheben, aufstehen, surgo.
Подијелити, им, v. pf. (Ерц.) 1) theilen und theilen (unter einander), divido. 2) vide удијелити.
Подијелитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich theilen, auseinander gehen, dividi.
Подијетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Kind werden, puer fio.
Подина, f. die Fläche des Heuschobers, dessen Spitze verfüttert worden, quasi tabulatum metae foeni.
Подирање, n. das Wiederhervorziehen einer abgemachten Sache, sollicitatio rei confectae, caussae peractae.
Подирати, рем, v. impf. etwas Ausgemachtes wieder hervorziehen, repeto rem confectam.
Подићи (говорисе и подигнути), дигнем, v. pf. heben, levo, tollo.
Подићисе (говорисе и подигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. sich erheben, consurgo.
Подјела, f. (сп.) оно што се удијели просјаку, das Almosen, eleemosyna:
„Те он проси шљепачку подјелу —
Подлагање, n. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Unterschüren, subjectio, suppositio lignorum igni augendo.
Подлагати, ажем, v. impf. 1) unterlegen, subjicio. 2) unterschüren, subjicio ligna ad augendum ignem.
Подланица, f. die flache Hand, palma: дебела сланина с подланице, lardum palmare, eine Hand breit.
Подлећи, лежем (и подлегнем), v. pf. wagen, auf sich nehmen, recipio in me: ја не могу под то подлећи.
Подливање, n. (Срем.) vide подљевање.
Подливати, ам, (Срем.) vide подљевати.

Подлизи́вање, n. das Ablaufen einer Flüssigkeit am Gefäße herunter, defluxus per latus vasis.

Подлизи́вати, зује, v. impf. am Gefäße herabfließen, defluo per latus vasis.

По̏длити, лијем, v. pf. untergießen, subterfundo.

По̀длога, f. die Unterlage, res subjecta, subiculum (z. B. unter der Sohle).

Подло̀жити, им, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) unterschüren, subjicio ligna igni augendo.

По̏дложица, f. dim. v. подлога.

Подло̀кати, лоче, v. pf. m. j. вода бријег, unterfressen, subterlambo.

По̏дљевање, n. (Ерц.) das Untergießen, subterfusio.

По̏дљевати, ам, v. impf. (Ерц.) untergießen, subterfundo.

По̏дмазати, ажем, v. pf. 1) unterschmieren, subterlino. 2) bestechen, corrumpo (pecunia, donis).

Подмази́вање, n. 1) das Unterschmieren, sublitio. 2) das Bestechen, corruptio.

Подмази́вати, зујем, v. impf. 1) unterschmieren, sublino. 2) bestechen, corrumpo.

Подма̀ћи (говорисе и подмакнути), макнем, v. pf. darunter rücken, subdo.

Подмера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подмјеравање.

Подмера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide подмјеравати.

По̏дмерити, им, (Рес. и Срем.) vide подмјерити.

Подме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide подмијесити.

Подме́сти, етем, v. pf. unterrühren, subtermisceo.

По̏дметак, тка, m. das Unterlegeholz, quod subjicitur.

Подмѐта̂ње, n. 1) das Unterlegen, subjectio. 2) das Verschneiden (des Pferdes), castratio.

Подме́тање, n. das Unterrühren, subtermixtio.

Подмѐтати, ећем, v. impf. 1) unterlegen, subjicio. 2) коња, das Pferd verschneiden, castro equum.

Подме́тати, ам, v. impf. unterrühren (die Suppe mit Mehl), subtermisceo.

По̏дметнути, нем, v. pf. 1) unterlegen, subjicio. 2) коња, verschneiden, castro equum.

Подмеши́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подмјешивање.

Подмеши́вати, шујем, (Рес. и Срем.) vide подмјешивати.

Подмије́сити, им, v. pf. (Ерц.) einsäuern (den Brotteig), fermento.

Подмири́вање, n. das Befriedigen, satisfactio.

Подмири́вати, рујем, v. impf. einen befriedigen, zufrieden stellen, satisfacio.

Подми́рити, им, v. pf. befriedigen, satisfacio.

Подми́тити, им, v. pf. bestechen, corrumpo pecunia.

Подмићи́вање, n. das Bestechen, corruptio.

Подмићи́вати, ћујем, v. impf. bestechen, corrumpo.

По̏дмица̂ње, n. das Unterlegen, subjectio.

По̏дмицати, ичем, v. impf. darunter rücken, submitto, subjicio.

Подмјера́вање, n. (Ерц.) 1) das Abmessen (wie viel ein Gefäß halte), emensio. 2) das Probieren, ob ein Gefäß das gehörige Maß halte, exploratio mensurae.

Подмјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) abmessen, emetior. 2) das Maß probieren, explorare mensuram.

По̏дмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) abmessen und abwägen, emetior und expendo. 2) das Maß oder die Wage probieren (prüfen), exploro mensuram aut libram.

Подмјеши́вање, n. (Ерц.) das Einsäuern des Brotteigs, fermentatio.

Подмјеши́вати, шујем, v. impf. (Ерц.) einsäuern, fermento.

Подму̏као, кла, ло, heimtückisch, malitiosus, subdolus.

Подна̀питисе, пијемсе (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide понапитисе.

По́дне, n. (indecl.) Mittag, meridies: од подне до мрака; у по подне; око подне.

Подне̏ти, несем, (Рес. и Срем.) vide поднијети.

Подни́зати, нижем, v. pf. unterschnüren, lineam subterduco.

Поднизи́вање, n. das Verbrämen mit einer Schnur (von Perlen, Dukaten), adjunctio lineae, limbi.

Поднизи́вати, зујем, v. impf. eine (Perlen-, Dukaten-) Schnur unten anbringen, subtexo limbum.

По̏днијети, несем, поднијо (поднијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) unter etwas bringen, praetendo, subtertendo. 2) ertragen, tolero. 3) ако ти може поднијети, wenn du es (um diesen Preis) geben kannst, si absque tuo detrimento potes; ако ти вјера може поднијети, wenn es dein Glaube erlaubt (duldet), si per fidem tuam licet.

Подни́митисе, имсе, v. r. pf. den Kopf auf den Arm stützen, suppono capiti brachium, innitor brachio.

По̏дница, f. vide даска:

„Удовице, у али подници! —

По̏дножњ̏ици, m. pl. под нитима оне двије дашчице, ће жене држе ноге те помичу њима нити кад чу (die Tritte).

Подно̀сити, им, v. impf. 1) unter etwas tragen, praetendo (sub nares). 2) ertragen, fero, tolero. 3) не подноси ми вјера, erlauben, dulden, non fert, non patitur.

Подно̀шење, n. 1) das Tragen unter —, praetensio. 2) das Ertragen, toleratio. 3) das Erlauben, Geschehen-lassen, permissio.

По̏добан, бна, но, (ст.) darnach aussehend, fähig, tauglich, qui apparet posse:
„Има' л' много војске у Турака?
„Је л' подобна да боја убије —

По̏добар, бра, ро, so ziemlich gut, sic satis bonus, (und so vor allen Beiwörtern, cf. по).

Под 'бритисе, имсе, v. r. pf. einem gut werden, benignus fio in aliquem:
„Већ се синко подобрите рају —

Подо̀јити, им, v. pf. die Brust reichen, praebeo mammam.

Подоштра́вање, n. das Zuspitzen von unten, acuminatio ab imo.

Подоштра́вати, ам, v. impf. н. п. коље, unten zuspitzen, cacumino ab imo.

Подо̀штрити, им, v. pf. н. п. колац, von unten zuspitzen, praeacuo ab imo.

Подража̀вање, n. 1) das Reizen, irritatio. 2) das Necken, lacessitio.

Подража̀вати, жујем, v. impf. reizen, necken, irrito, lacesso.

Подра́жити, им, v. pf. reizen, necken, irrito, lacesso.

Подра́нити, им, v. pf. durch Pflege aufziehen, educo, (den Baum, das Kind, das Thier).

По̏дранити, им, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide по̏ранити.

Подрањи̏вање, n. das Großziehen, educatio.

Подрањи̏вати, њујем, v. impf. aufziehen, educo.

По̏дрезати, режем, v. pf. н. п. кошницу, unterschneiden, subtercido.

Подрези̏вање, n. das Unterschneiden, subtercisio.

Подрези̏вати, зујем, v. impf. unterschneiden, subterscindo.

Подре̑ћи, ечем, vide урећи.

Подриги̏вање, n. das Aufstoßen, Rülpsen, ructatio.

Подриги̏ватисе, гује ми се, v. r. impf. aufstoßen, rülpsen, ructo.

По̏дригнутисе, не ми се, v. r. pf. es stößt mir auf, ich rülpse, ructo.

Подриједпло, n. (Ерц.) der Zuname, Familienname, cognomen.

Подри̑ње, n. das Land längs der Drina, regio circumdrinana, ambidrinana:
„Да би посл'о Чупића Стојана,
„Чупић чува Мачву и Подриње —

По̏дробац, пца, m. das Eingebrockte, intrita: оставио подробац у чанку.

Подро̀бити, им, v. pf. einbrocken, intero. cf. удробити.

По̏друг, m. anderthalb Mann groß, sesquihomo (tam magnus, ut sesquialterum aequet); so auch подруг ока, подруг стопина и т. д.

По̏друговић, m. der Sohn eines подруг, filius sesquiviri.

По̏друм, m. 1) das Erdgeschoß, tabulatum infimum, (q. d. по друму? franz. rez de chaussée). 2) der Keller, cella.

По̏друмски, ка, ко, Keller-, cellarius.

Подру̏чје, n. Land und Leute, worüber man zu befehlen hat, quod sub potestate est: у његову подручју; „За свега подручја твога" (кад напијају коме у здравље).

По̏дсад, m. die Brut, progenies, (meist als Scheltwort: пасји подсаде).

По̏дседлица, f. die Decke unter dem Sattel, die Schabracke, stragulum, stratum.

По̏дсећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide подсјећи.

Подсе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide подсијецање.

Подсе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide подсијецати.

Подсијѐцање, n. (Ерц.) das Unterhauen, succisio.

Подсијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) unterhauen, succido.

По̏дсирити, им, v. pf. т. ј. млијеко, laben, cogo (lac).

По̏дсјећи, сјечем, v. pf. (Ерц.) unten abhauen, succido.

По̏дсме̑, m. (Рес.) vide подсмије.

Подсме́вање, n. (Рес. и Срем.) vide подсмијевање.

Подсме́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide подсмијеватисе.

Подсме̑ј, m. (Срем.) } das Lachen über

По̏дсмије, m. (Ерц.) } etwas, risus, derisio.

Подсмијѐва̑ње, n. das Auslachen, derisio.

Подсмијѐватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) коме, чему, einen auslachen, worüber lachen, derideo, rideo.

Подува̀та̑ње, n. das Greifen von unten, apprehensio e parte inferiori.

Подува̀тати, ам, v. impf. von unten angreifen, prehendo a parte inferiori.

Поду̏вати, ам, v. pf. ein wenig blasen, sufflo.

Подува̀тити, им, v. pf. von unten anfassen, subterprehendo.

Подўвађање, n. das Anfassen von unten, subterprehensio. vide подуваћање.

Подўваћати, ам, v. impf. von unten anfassen, subterprehenso.

Подўвирање, n. das Heraufstoßen, sublevatio.

Подўвирати, рем, v. impf. von unten herauf stoßen, sublevo.

Подўврети, рем, подуврьо, (Рес. и Срем.) vide подуврijети.

Подўврijети, рем, подуврьо, v. pf. (Ерц.) von unten herauf stoßen, sublevo.

Подўдарање, n. das Uebereinstimmen, consensus.

Подўдаратисе, амсе, v. r. impf. } übereinkommen, convenit mihi cum aliquo de re: не може ћуд да нам се подудари.
Подўдаритисе, имсе, v. r. pf. }

По̏дужице, f. pl. kleine Schulden, peculiola debita.

Подуна́вац, вца, m. einer von подунавље, circumistranus.

Подўна̑вка, f. eine von подунавље, circumdanubiana.

Подуна́вљанин, m. vide подунавац.

Подўна̑вље, n. das Land längs der Donau, regio circumistrana.

Подўна̑вскӣ, ка, ко, 1) von подунавље, circumistranus. 2) adv. nach Art der подунавци, more circumdanubianorum.

Подўпира̑ње, n. das Unterstützen, fultura, suffultio.

Подўпирати, рем, v. impf. unterstützen, suffulcio.

Подўпира̑ч, m. 1) der unterstützt, suffultor. 2) vide подупорањ.

По̏дуплата, f. vide попилата.

Подупла́тити, им, vide поплатити.

По̏дупорањ, рња, m. die Stütze, fulcrum.

Подўпрети, рем, подупрьо, (Рес. и Срем.) vide подупрijети.

Подўпретисе, ремсе, подупрьосе (Рес. и Срем.) vide подупрijетисе.

Подўпрijети, рем, подупрьо, v. pf. (Ерц.) unterstützen, suffulcio.

Подўпрijетисе, ремсе, подупрьосе, v. r. pf. (Ерц.) sich stützen, innitor.

Подўшје, n. Gabe um der Seele willen, quod datur pro animae salute:

„Дадоше ми Шарца од подушја —

Пођа̀читисе, имсе, v. r. pf. ein Student werden, fio discipulus, scholasticus.

По̏жалити, им, v. pf. bedauern, sich leid seyn lassen, poenitet me.

Пожа̑р, m. der Waldbrand, flagrantia, ardor silvae sponte aut forte fortuna incensae.

По̏жаревац, вца, m. Stadt in Serbien, am rechten Ufer der Morawa (verhunzt: das berühmte Passarowitz).

По̏жаревачкӣ, ка, ко, Passarowitzer.

Пожаре́вчанин, m. човек из Пожаревца.

Пожа́рити, им, vide запожарити.

По̏жега, f. 1) Stadt in Serbien. 2) in Slavonien.

По̏жеглица, f. vide погорелица.

Поже̏лети, лим, v. pf. (Рес.) } begehren, sich sehnen nach etwas, concupisco.
Поже̏лити, им, v. pf. (Срем.) }
Поже̏љети, лим, v. pf. (Ерц.) }

По̏жети, жањем, v. pf. abschneiden (Getreide), demeto.

Поже̏ћи, ежем, v. pf. 1) verbrennen, in Brand stecken, incendo. 2) пожегла ме риба, hat mir Durst verursacht, sitim movit.

По̏жешкӣ, ка, ко, von Пожега.

По̏жешкиња, f. т. ј. шљива, die gewöhnliche Zwetschke, woraus der Zwetschken-Branntwein gebrannt wird, prunum vulgare.

Поживети, вим, v. pf. (Рес.) } (in Ruhe und Frieden) verleben, transigo (leniter) aevum.
Поживити, вим, v. pf. Срем.) }
Поживљети, вим, v.pf. (Ерц.) }

По̏жњети, ем, vide пожети.

Пожу̑н, m. Presburg, Posonium. Пожу̑нац (нца), човек из Пожуна. Пожу̑нкиња, жена из Пожуна. Пожу̑нскӣ, ка, ко, von Пожун.

Поза̀бити, бијем, v. pf.

А. По што је то? —

Б. Позабити и по (ein obscöner Spaß von einem, der den Preis einer gekauften Sache nicht sagen will).

Позабо̀равити, им, v pf ein wenig vergessen, paululum obliviscor.

Позабора́вљати, ам, v. pf. nach einanden vergessen, obliviscor aliud ex alio.

Поза̀нма̑ње, n. vide узимање.

Поза̀нмати, ам (и позанмљем), vide узанмати.

Позаја́рити, им, v. pf. „Оди снашо да позајаримо: тириписка, памук зеза, свака трга мога," läßt die Anekdote den zinzarischen Hausirer zweideutig rufen, statt etwa: оди снашо да пазаримо: тирилика, памука (зелена?) и свакога трга.

Поза̀јмити, им, vide узајмити.

По̏зан, зна, но, spät, tardus, serus: Позна ћеца, готове сироте.

Позба̀цати, ам, v. pf. nach der Reihe hinabwerfen, dejicio aliud ex alio.

По̏звати, зовем, v. pf. rufen, einladen, voco.

Позвекивање, n. das Erklingen, sonitus, tinnitus.

Позвекивати, кујем, v. impf. erklingen, persono:
„Позвекују токе на Биласу —
Поздер, m. die Flachssplittern, festuculae lini.
Поздерка, f. eine Flachssplitter, festucula lini.
Поздрав, m. der Gruß, salus, salutatio.
Поздравити, им, v. pf. grüssen, begrüssen, saluto.
Поздрављање. n. das Grüssen, salutatio.
Поздрављати, ам, v. impf. begrüssen, salutare.
Поздравље, n. vide поздрав.
Позеленети, ним, v. pf. (Рес.) } grün werden, viresco.
Позеленити, им, v. pf. (Срем.)
Позелењети, ним, v. pf. (Ерц.)
Позепсти, бу, v. pf. н. п. шљиве, ораси, nach der Reihe erfrieren, gelu perire.
Позивање, n. das Einladen, invitatio, vocatio ad coenam.
Позивати, ам (и позивљем), v. impf. einladen, voco ad coenam.
Позлата, f. die Vergoldung, inauratio.
Позлатити, им, v. pf. vergolden, inauro, deauro.
Позлаћивање, n. das Vergolden, inauratio.
Позлаћивати, ћујем, v. impf. vergolden, inauro.
Познавање, n. das Kennen, cognitio.
Познавати, најем, v. impf. kennen, novi.
Познан, m. Mannsname, nomen viri.
Познана, f. Frauenname, nomen feminae.
Познаник, m. der Bekannte, notus, familiaris.
Познаница, f. die Bekannte, nota, femina familiaris.
Познанство, n. die Bekanntschaft, familiaritas, usus.
Познати, ам, v. pf. kennen, nosse.
Познатисе, амсе, v. pf. einander kennen, familiares sumus.
Позно, spät, sero, tarde.
Позобати, бљем, v. pf. (Körner), aufessen, comedo: позобале тице грожђе, кокоши жито, коњи зоб;
„Сви су коњи зопцу позобали,
„А мој доро није ни такнуо —
Поигравање, n. das Auftanzen, Hüpfen vor Freude, exsultatio.
Поигравати, ам, v. impf. hüpfen, auftanzen, exulto, gestio.
Поиграти, ам, v. pf. ein wenig tanzen, exsulto paululum.
Поигратисе, амсе, v. r. pf. ein wenig spielen, ludo paululum.

Поискати, иштем, (у Сријему) vide побискати.
Поискатисе, иштемсе, (у Сријему) vide побискатисе.
Поитети, тим, v. pf. (Рес.) } eilen, sich in Eile setzen, propero.
Поитити, им, v. pf. (Срем.)
Поићети, итим, v. pf. (Ерц.)
Појаати, јашем, v. pf. коње, aufsitzen (aufs Pferd), conscendero equos:
„Кад појашу вране коње,
„А припашу бритке сабље —
Појавити, им, v. pf. nachlocken, anführen (die Herde), duco gregem, praeeo gregi:
„Мајка Мару иза горе звала:
„Аjде Маро, и појави стадо —
Појавитисе, имсе, v. r. pf. sich offenbaren, sich zeigen, appareo: појавила се куга.
Појамчити, им, v. pf. nach der Reihe zur Bürgschaft auffordern, facio esse sponsorem alium ex alio.
Појање, n. das Singen (in der Kirche), cantus (in ecclesia).
Појас, m. der Gürtel, cingulum, zona.
Појасаст, ма, мо, Gürtel=, gestreift, lineam albam habens.
Појасина, f. augm. } v. појас.
Појасић, m. dim.
Појасица, f. појасаста коза, eine gestreifte Ziege, capella zonata.
Појата, f. (по Ерц.) 1) der Stall, stabulum. 2) die Kammer, conclave:
„Да од њега бијел двор мирише,
„И појата ђе Омербег спава —
Појати, појем, v. impf 1) singen (in der Kirche), canto (in ecclesia). 2) vide пјевати, али се врло ријетко чује, и то само у пјесмама, н. п.
„Од погаче дупе плаче,
„А од проје дупе поје —
Појати, јашем, vide појаати.
Појац, појца, m. der treffliche Sänger (in der Kirche), cantor egregius.
Појебати, бем, v. pf. confutuere unam ex alia.
Појебљив, ва, во, (obscoena vox) quae amat futui.
Појевтинити, ни, v. pf. wohlfeil werden, viliori pretio vendi.
Појездити, им, v. pf. (ст.) aufsitzen, daherreiten, equos conscendisse:
„Појездише иљада сватова —
Појење, n. das Tränken, praebitio potus.
Појепсти, јебем, vide појебати.
Појести, једем, v. pf. 1) vide изјести. 2) ein wenig essen, paululum manduco.
Појефтинити, им, vide појевтинити.
Појити, им, v. impf. tränken, praebeo potum.

По̀ју́рити, рим, v. pf. in die Flucht treiben, fugo, in fugam ago.
По̏јутāрје, n. први дан по крсном имену (други дан крсног имена), der zweite Tag des крсно име, dies secundus festus sancto familiari.
Пока́зати, ажем, v. pf. zeigen, monstro, ostendo.
Пока́затисе, кажемсе, v. r. pf. sich blicken lassen, sich zeigen, ostendere se.
Показѝвање, n. das Zeigen, ostensio.
Показѝвати, зујем, v. impf. zeigen, ostenso.
По̀кајати, јем, v. pf. кога, или што, einen rächen, ulcisci aliquem aut aliquid.
По̀кајатисе, јемсе, v. r. pf. Buße thun, bereuen, poenitentiam ago.
По̀калдрмити, им, v. pf. pflastern, sterno (viam).
По̀капати, пљем, v. pf. 1) anträufeln, beträufeln, stillatim conspergo. 2) beträufelt werden, conspergi stillatim: покапала аљина крви.
Пока́рати, ам, v. pf. 1) ein wenig ausschelten, (ausgreinen), objurgare aliquantulum. 2) покарао га Бог, Gott hat ihn gestraft, reprehendit illum deus.
Пока́ратисе, амсе, v. r. pf. sich ausschelten, sich zertragen, jurgio invicem se excipere.
По̀касати, ам, v. pf. ein wenig traben, tolutim coepi incedere.
Покаскѝвање, n. das Antrappen, incessus equi.
Покаскѝвати, кујем, v. impf. anfangen zu trappen, incipio incedere (de equo).
Покварити, им, v. pf. verderben, beschädigen, corrumpo, depravo.
По̀квасити, им, v. pf. benetzen, humecto.
Покѝвање, n. das Beklopfen (z. B. Dengeln der Sense), pulsatio.
Покѝвати, ам, v. impf. н. п. косу, т. ј. откивати, beklopfen, pulso (compungo).
По̀кидати, ам, v. pf. 1) zerreißen, disrumpo. 2) herabreißen, detraho. 3) кошару, ausmisten, expurgo (ejecto stercore).
По̀кидатисе, дамосе, v. r. pf. од смија, vor Lachen bersten, rumpimur risu.
Покила́вити, им, v. pf. nach der Reihe einen Bruch (Leibschaden) verursachen, hernias concilio.
Покила́витисе, имосе, v. r. pf. nach der Reihe Brüche bekommen, hernias sibi conciliare.
Покѝпети, пи, v. pf. (Рес.)
Покѝпити, пи, v. pf. (Срем.)
Покѝпљети, пи, v. pf (Ерц.) } überlaufen, redundo (лонац und млијеко)
По̀киснути, нем, покисао (и покиснуо), v. pf. beregnet werden, pluvia humector.
По̀кладе, f. pl. н. п. Бијеле, Месне, Божитње, Петрове, Госпођине, Аранђелове и т. д. der Tag vor der Faste (die Fastnacht?), bacchanalia?
По̀кладовāње, n. das покладе-Halten, actio bacchanalium.
По̀кладовати, дујем, v. impf. und pf. Fastnacht halten, agere bacchanalia.
По̀клањāње, n. 1) das Verbeugen, inclinatio. 2) das Schenken, donatio.
По̀клањати, ам, v. impf. коме што, schenken, dono.
По̀клањатисе, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, verneigen, inclinari.
Покла́пање, n. das Zudecken, opertus, opertura.
Покла́пати, ам, v. impf. zudecken, operio.
По̀клати, кољем, v. pf. zusammenschlachten, macto unum ex alio.
По̀клатисе, кољемсе, v. r. pf. raufen, rixor.
По̀клекнути, нем, v. pf. niederknien, in genua procumbo.
Покле́пати, пљем, v. pf. н. п. сјекиру, мотику, glühend machen und schärfen, candefactum acuo.
Поклецѝвање, n. das Niederknien, prolapsio in genua.
Поклецѝвати, цујем, v. impf. niederknien, procumbo in genua.
По̀клизнути, нем, v. pf.
По̀клизнутисе, немсе, v. r. pf } ausgleiten, labi (loco lubrico).
По̀кликнути (говорисе и поклиħи), нем, v. pf. ausrufen, kreischen, exclamo.
Покло̏н, m. 1) das Geschenk, donum, Поклону се у очи не гледа (поклоњеној се кобили у зубе не гледа). 2) die Verbeugung, inclinatio: вала брате, поклон имамо; поздрав и поклон; поклон до црне земље;
„Обрнисе, поклонисе,
„Поклон домаħину —
Покло́нити, им, v. pf. schenken, dono.
Покло́нитисе, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, verneigen, inclinor.
По̀клоњāње, n. vide поклањање.
По̀клоњати, ам, vide поклањати.
По̀клоњатисе, амсе, vide поклањатисе.
По̀клопац, пца, m. vide заклопац.
Покло́пити, им, v. pf. zudecken, operio.
Покло́питисе, имсе, v. r. pf. sich still hinducken, conquinisco remitto membra,

По̏клопница, f. (спј.) der Deckel, operculum:
„Од копља ти градили носила,
„А од штита гробу поклопнице —
По̏књишкӣ, adv. wie es in Büchern ist (d. i. altslawisch), lingua librorum (ecclesiasticorum).
Поко̏вати, кујем, v. pf. 1) beklopfen, pulso, compungo. 2) nach einander schmieden, cudo aliud ex alio.
По̏кој, m. die Ruhe, requies. Бог да му души покој да!
По̏којнӣ, на, но, der verstorbene, selige, defunctus.
Покондúритисе, имсе, v. r. pf. Becher werden, fio poculum, in dem Sprüchworte: Кад се тиква покондири, wenn der Geringe ein Herr wird —
Поко̏пати, ам, v. pf. 1) nach der Reihe begraben, composui omnes. 2) nach der Reihe ausgraben, effodio unum ex alio: н. п. покопао сву репу, ротkву. 3) ein wenig graben, paululum fodio.
По̏копица, f. das zweite Graben des Weinbergs, fossio vineae secunda.
По̏кор, m. 1) der Tadel, gerechte Vorwürfe, opprobrium:
„Од Бога је велика гријота,
„А од људи покор и срамота —
2) ein Mensch, der zum Vorwurfe gereicht, opprobrium: мучи покоре један!
Покора́вање, n. das Unterwerfen, Unterthänig machen, subjectio.
Покора́вати, ам, v. impf. zu Paaren treiben, unterwerfen, sub potestatem redigo.
По̏коран, рна, но, gehorsam, obediens. Покорну главу сабља не сијече (so hört man es, mit dem Accus.).
Поко̏ризмић, m. (von quaresima?) оно вријеме између васкрсенија и Ђурђева дне: колико има ове године покоризмића? кад Ђурђев дан буде у очи васкрсенија, онда покоризмића нема ни мало.
Поко̏рити, им, v. pf. unterwerfen, sub potestatem redigo.
Поко́рност, f. die Unterwürfigkeit, der Gehorsam, obedientia.
Поко̏сити, им, v. pf. abmähen, demeto.
По̏крађа, f. der Diebstahl, furtum.
По̏крај, neben, längs, juxta: прође покрај мене; покрај воде и т. д.
По̏крајац, ајца, m. Mannsname, nomen viri.
По̏крајина, f. (спј.) vide крајна:
„Чадор пење Краљевићу Марко
„На Арапској љутој покрајини —
По̏красти, радем, v. pf. 1) nach der Reihe stehlen, furor aliud ex alio. 2) bestehlen, alicui furor.
Покра́так, тка, ко, ziemlich kurz, breviusculus.
Покра́тити, им, v. pf. kürzer machen, verkürzen, abkürzen, decurto.
Покраћúвање, n. das Abkürzen, decurtatio.
Покраћúвати, ћујем, v. impf. abkürzen, decurto, brevius reddo.
Покре́нути, нем, v. pf. rücken, moveo.
Покре́тање, n. das Bewegen, commotio.
Покре́тати, рећем, v. impf. bewegen, commoveo.
Покрúвање, n. das Bedecken, contectio.
Покрúвати, ам, v. impf. bedecken, contego.
Покрúватисе, амсе, v. r. impf. sich bedecken, contego caput.
Покрúва̂ч, m. die Decke, Bettdecke, stragulum.
Покрúвача, f. поњава, што се покрива њоме, eine Kotzendecke, stragulum rusticius.
По̏крижак, шка, m. (у Јадру) ein Fest um den Спасов дан, das aber, nur dem Volke bekannt, nicht im Kalender steht, dies festus circa ascensionem domini.
По̏крити, ријем, v. pf. bedecken, contego.
По̏критисе, ријемсе, v. r. pf. sich bedecken, contego caput.
По̏кров, m. die Leichendecke, das Leichentuch, pannus funebris.
Покро̏вац (по̏кровац), вца, m. eine (roßhärene) Pferdedecke, stragulum ad operiendum equum.
Покро̏вчина, augm. v. покровац.
По̏кро̏вчић, m. dim. v. покровац.
Покро̏јити, им, v. pf. (Kleider) zuschneiden und machen, conficio vestem.
Покро̏пити, им, v. pf. besprengen, conspergo, aspergo.
По̏крпити, им, v. pf. flicken, reparo, resarcio.
По̏крпитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenflicken, resarciri.
Покр̏стити, им, v. pf. zum Christen machen, Christianum reddo.
Покр̏ститисе, имсе, v. r. pf. ein Christ werden, fio christianus.
Покр̏шити, им, v. pf. zusammenbrechen, confringo.
Покрште̏нӣк, m. vide покрштењак.
Покрште̏ница, f. eine, die sich taufen lassen, proselyta Christiana.
Покрште̏ња̂к, m. der sich hat taufen lassen, proselytus Christianus.
По̏кудити, им, v. pf. tadeln, vitupero.
Поку̏њитисе, имсе, v. r. pf. den Kopf

hängen lassen, demitto caput, auriculas.
По̀купити, им, v. pf. aufsammeln, colligo, lego
По̀купитисе, имсе, v. r. pf. sich zusammenziehen, contrahi.
Покупо̀вати, пујем, v. pf. aufkaufen, coemo.
По̀курац, рца, m. „Оди снашо сједи на покурца мога" (мјесто на покровац), cf. позајарити.
Покурја́чити, им, v. pf. zum Wolfe machen, facio esse lupum.
Покурја́читисе, имсе, v. r. pf. zum Wolfe werden, fio lupus.
По̀куће, n. } das Hausgeräth, supellex.
По̀кућство, n }
Покуца́вање, n. das Anschlagen, Klopfen, pulsatio.
Покуца́вати, ам, v. impf. anschlagen, klopfen, pulsare.
По̀куцати, ам, v. pf. 1) обруче, die Reife ein wenig fester anschlagen, pulsando firmo. 2) ein wenig klopfen, pulso paululum.
Покуцкивање, n. dim. v. покуцавање.
Покуцки́вати, кујем, dim. v. покуцавати.
По̀ла, f. die Hälfte, dimidium: пола мени, пола теби, halb mir, halb dir.
По̀ла, f. hyp. v. Полексија.
Пола̀гано, sachte, leniter, paulatim.
Пола́гање, n. 1) das Vorlegen (des Futters), praebitio (pabuli). 2) das Legen, positio. 3) das Speisen mit einem einzigen Löffel, usus communis unius tantum cochlearis ad manducandum. 4) das Ablegen, Absenken, propagatio.
Пола́гати, лажем, v. impf. 1) niederlegen, ponere in terra. 2) dem Viehe Futter vorlegen, praebeo pabulum. 3) лозу у винограду, einen Zweig ablegen, absenken, propago.
Пола̀гати, ажем, v. pf. 1) ein wenig lügen, mentior paululum. 2) nachlügen, mentior post (secundum) aliquem.
Пола́гатисе, лажемсе, v. r. impf. mit einem Löffel essen, uno tantum cochleari manducant alius post alium.
Полаги́вање, n. das Nachlügen, mendacium post (secundum) alium.
Полаги́вати, гујем, v. impf. nachlügen, juvo mentientem: један лаже, други полагује.
Полажа, f. u. m. (im plur. nur f.) der Nachlügner, adjutor mendacis: састала се лажа и полажа.
По̀лажа̑ј, m. Weihnachtsbesuch, salutatatio die natali Christi.
По̀лажа̑јник, m. der erste Besucher zu Weihnachten, qui primus ad aliquem invisit die natali Christi. Полажајника обично избирају (зашто неки гатају да с њега могу бити срећни, или несрећни, оне цијеле године) и зовну (прије Божића на неколика дана), или држе једнога сваке године. Полажајник понесе у рукавици жита, па кад назове с врата Христос се роди, онда поспе из руке житом по кући (а из куће ко поспе њега, и одговори му: ваистину роди); па онда скреше бадњаке, т. ј. узме ватраљ, па удара њиме у бадњаке ће горе (да скачу варнице) говорећи: оволико говеда, оволико коња, оволико коза, оволико оваца, оволико крмака, оволико кошница, оволико среће и напретка и т. д. потом разгрне пепео накрај огњишта и метне онђе неколике паре, или у крупно какав новац (како који може); ће који донесе и повјесмо те превјеси преко врата. Кад га посаде те сједе, онда га жене огрну губером или поњавом: да им се вата дебео скоруп. Пошто му даду те заложи што и напјесе ракије, онда отиде својој кући, па дође опет послије ручка, те га части и поје до мрака; доста пута га опоје те се и побљује (и кажу да је то добро). Кад већ пође кући, онда га дарују, т. ј. даду му мараму, или чарапе, или назувице, и колач.
По̀лажа̑јников, ва, во, des полажајник, primi salutatoris.
По̀лаже̑ње, n. 1) das Besuchen, visitatio, salutatio domestica. 2) das Abreisen, profectio.
По̀лазак, ска, m. die Abreise, profectio.
По̀лазити, им, v. impf 1) abreisen, proficiscor. 2) кога, besuchen, inviso (понајвише на божић).
По̀лазитисе, имсе, v. r. impf. с ким, einander besuchen, salutari invicem.
По̀лазни̑к. m. vide полажајник.
По̀лазни̑ков, ва, во, des полазник, salutatoris.
По̀лако, vide полагано.
По̀лакомитисе, имсе, v. r. pf. на што, heftige Begierde nach etwas bekommen, habsüchtig werden, concupisco (besonders nach Geld).
Поле́гати, ежемо, (Рес. и Срем.) vide полијегати
По̀ледитисе, исе, v. r. pf glatteisen (eisig werden), glacior, fit glacies lubrica.
По̀ледица, f. das Glatteis, glacies lubrica.
По̀лећина, f. das Rückenstück (vom Klei-

de, Thierbalge, im Gegensatze des Bauchstücks), pars dorsalis.

Полѐжаћа, f. Kukuruzbrot, das zu lange im Backofen gelegen, panis e zea nimis diu coctus.

Полѐжати, жим, v. pf. ein wenig liegen, paululum cubo.

Полѐксија, f. Frauenname, nomen feminae.

Полѐтање, n. (Рес. и Срем.) vide полијетање.

Полѐтар, m. } flücker (flüger) Vogel, avis ad volandum matura, pennata.
Полета̏рац, рца, m. }

Полѐтати, ећем, (Рес. и Срем.) vide полијетати.

Полѐтети, тим, v. pf. (Рес.) }
Полѐтити, им, v. pf. (Срем.) } fliegen, volo.
Полѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Полѐћи, лежем (и полегнем), v. pf. sich legen, sterni, inclinari:
„Шеница му по долу полегла —

Полешкѝвање, n. das oftmalige Niederlegen, intercubatio.

Полешкѝвати, кујем, v. impf. sich oft niederlegen, intercumbo.

Полѝвање, n. (Срем.) vide пољевање.

Полѝвати, ам, (Срем.) vide пољевати.

Полѝзати, ижем, v. pf. 1) ein wenig lecken, aliquantum lambo. 2) ganz ablecken, delambo.

Полијѐгати, ежемо, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe sich legen, cubitum eo alius ex alio.

Полијѐлеј, m. (πολυέλαιον) der Kronleuchter, lychnuchus, polyelaeum.

Полијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Fliegen, volatio, volatus.

Полијѐтати, ећем, v. impf. (Ерц.) fliegen, volito.

По̏липсати, пшемо, v. pf. nach einander umkommen (von Thieren), intereo unus ex alio.

Полѝтати, ам, v. pf. dünnbescheißen, concaco tenui stercore.

По̏лити, лијем, v. pf. begießen, perfundo.

По̏лић, m. ein Maß (ein halbes Seidel haltend), hemina.

По̏лица, f. die Wandleiste, taenia (in pariete).

По̏лица, f. 1) dim. v. пола. 2) der Wechselbrief, der Wechsel, syngrapha.

По̏личица, f. 1) dim. v. полица. 2) das Haspelbretchen, Weifbretchen, asserculus rhombi.

Поло̑ван, вна, но, halb abgetragen, attritus:
„Ни издвори коња ни оружја,
„Ни доламе нове ни половне —

Полова̀че, ета, n. ein Faß von einem halben Eimer (половину акова), cadus dimidiae amphorae.

Поло̀вина, f. die Hälfte, dimidium. vide пола.

Поло̀вити, им, v. impf. 1) von пола, halbiren, in zwey theilen, dimidiare. 2) von ловим, zusammen fangen (auf der Jagd), ad unum omnes capio.

Поло̀вљење, n. das Halbiren, dimidiatio.

Поло̀вница, f. die Halbfrucht (Weizen mit Rogen gemengt, krainisch со̀ржица), triticum mixtum secali.

По̏лог, m. jaje, што се оставља на гнијезду, да би кокош опет снијела онђе, das unterlegte Ey, damit die Henne dort lege, ovum subjectum gallinae positurae.

Положа̑р, m. der Dieb der unterlegten Eyer, ovorum suppositorum fur.

Поло̀жара, f. die Diebinn (z. B. Hündin) unterlegter Eyer, (canis) quae furatur ova supposita.

Поло̀жити, им, v. pf. 1) niederlegen, pono humi. 2) Futter vorlegen, praebeo pabulum. 3) лозу, einen Zweig ablegen, propago.

Поло̀житисе, имсе, v. r. pf. sich legen, inclinari.

По̏ложница, f. der Ableger (von der Rebe), propago.

Поло̀кати, очем, v. pf. ausschlürfen, absorbere (wie der Hund, die Katze).

Поло̀мити, им, v. pf. zerbrechen, sterno, confringo: поломио вјетар шуму; поломили копља и т. д.

Поло̀шке, liegend, ut jaceat.

По̏луга, f. die Stange (von Holz oder Metall), palanga, vectis.

Полу̀грошница, f. Münze, von einem halben Piaster (грош), monetae genus.

Полу̀дети, дим, v. pf. (Рес.) }
Полу̀дити, им, v. pf. (Срем.) } närrisch, wahnsinnig werden, mente capi.
Полу̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) }

Полу̀жити, им, v. pf. н. п. кошуље, пређу, laugen, lixivio lavo.

Полу̀њитисе, имсе, v. r. pf. finster vor sich hinsehen, σκυθρωφ sum.

Полу̀ока, f. ein Maß (eine halbe ока haltend), mensura dimidiae okae.

Полу̀пати, ам, v. pf. 1) zerschlagen, contundo, confringo. 2) ein wenig schlagen, pulso paululum.

Полу̀патисе, амсе, v. r. pf. полупали се Срб̂љи с Турцима, haben sich geprügelt (im Gefechte), pulsarunt se invicem (in pugna).

Полу̀та̑н, m. der nur halb einem Volksstamm angehört (weil Vater oder Mutter nicht davon ist), ein Mulatte, patre aut matre barbara natus.

По̏љак, m. 1) Feldwächter, custos agrorum. 2) eine Art Krankheit, morbi genus. 3) der Pole, Polonus.

Пољàна, f. die Ebene, planities.
Пољàница, dim. v. пољана.
Пољàњице, f. pl. Ort in der Црна ријека.
Пољàчина, f. vide пољак 2.
По̏ље, n. 1) das Feld, campus. 2) на поље! hinaus, foras; на пољу, draußen, foris; с поља, von draußen, foris. 3) ћера ме на поље, hinaus (um die Nothdurft zu verrichten); so auch mitten im Walde oder Felde, отишао на поље.
По̏љевáње, n. (Ерц.) das Begießen, perfusio.
По̏љевати, ам, v. impf. (Ерц.) begießen, beschütten, perfundo.
Пољевàчина, f. они новци, што дају сватови млади, кад им пољева те се умивају. cf. женидба.
Пољи̑це, n. dim. v. поље.
По̏љкиња, f. die Polin, Polona.
По̏љскâ, f. Polen, Polonia.
По̏љскӣ, ка, ко, н. п. рад, миш, Feld-, campestris, rusticus.
По̏љскӣ, ка, ко, 1) polnisch, polonicus. 2) adv. polnisch, polonice.
По̏љубац, пца, m. der Kuß, osculum.
Пољу́бити, им, v. pf. einmal küssen, osculor.
Пољу́битисе, имсе, v. r. pf. sich küssen, exosculari se invicem.
Помâгајте (мјесто помажите!)! ruft man, wenn große Noth ist, z. B. Räuber, Feuer, Ueberschwemmung, vox implorantis auxilium.
Помàгања, f. das Rufen um Hülfe, auxilii imploratio: стоји га помагања.
Помáгање, n. 1) das Helfen, adjumentum. 2) das Rufen um Hülfe, das Hülfsgeschrei, auxilii imploratio.
Помáгати, мажем, v. impf. 1) helfen, auxilium fero. 2) um Hülfe rufen (помагајте rufen), auxilium imploro.
Помàгâч, m. der Gehülfe, Helfer, adjutor.
По̏мазати, мажем, v. pf. salben, ungo.
Помази́вање, n. das Salben, unctio.
Помази́вати, зујем, v. impf. salben, ungo.
Помàјка, f. die Wahlmutter, quae matris loco habetur. cf. побратим.
Помáкнути, нем, vide помаћи.
По̏мало, allmälig, einzeln, stückweise, paulatim.
По̏мама, f. die Wut, furia, furor:
„Синоћ аго из Новога дође,
„Како дође помама га нађе:
„Вјерној љуби јаде задаваше:
„Љубо моја, женићусе на те. —
„Жен'се аго и мени је драго,
„Послаћу ти сина у ђеверство.
По̏мâман, мна, но, toll, wütend, furiosus.

Помáмити, им, v. pf. 1) wütend, toll machen, in furorem ago, furiosum reddo. 2) nachlocken, allicio ad sequendum.
Помáмитисе, имсе, v. r. pf. toll, wütend werden, coepi furere.
Помамљи́вање, n. das Tollwerden, furiae.
Помамљи́вати, љујем, v. impf. toll machen, in furorem ago.
Помамљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. toll werden, in furorem agor.
Помàњкати, амо, v. pf. vide полипсати.
Помáћи (говорисе и помакнути), помакнем, v. pf. rücken, moveo.
Помаџáрити, им, v. pf. zum Unger machen, facio esse Ungarum.
Помаџáритисе, имсе, v. r. pf. ein Unger werden, fio Ungarus.
Помељàвити, им, v. pf. zerkäuen, mandere: кашто кад оће ђеца да забране једно другом говорити, онда једно рече: „Пун кош жаба, пун кош црви, пун кош гуја (и т. д.): ко се јави, све да помељави," па већ онда не смије ниједно проговорити.
Помéнути, нем, v. pf. коме што, vor einem etwas erwähnen, mentionem facio.
По̏мерити, им, (Рес. и Срем.) vide помјерити.
По̏меритисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide помјеритисе.
Помéсти, метем, v. pf. kehren, verro.
Помéсти, метем, v. pf. verwirren, confundo.
Помéстисе, метемсе, v. r. pf. sich verirren (z. B. im Zählen), erro.
Помѐтање, n. 1) das Wegwerfen, Fahren-lassen, abjectio. 2) das Mißgebären, abortio.
Помѐтати, ећем, v. impf. 1) weglegen, abjicio, dimitto. 2) mißgebären, abortio. 3) (v. pf.) nach der Reihe hinlegen, pono aliud ex alio.
По̏метина, f. die Nachgeburt, secundae partus.
По̏метнô гувно, n. ни о три, ни о грм, већ на пометно гувно. cf. вјештица.
По̏метнути, нем, v. pf. 1) hinlegen, pono, dimitto. 2) mißgebären, abortio.
Помèшати, ам, (Рес. и Срем.) vide помијешати.
По̏мије, f. pl. vide сплачине.
Помијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.
Поми́лање, n. das Hervorzeigen, protensio (ut quid promineat).
Поми́лâр, m. (у Сријему) der zur Mühle bringt, qui molendum adfert frumentum.

Помѝлати, ам, v. impf. hervorzeigen, protendo, facio ut quid emineat.
Помѝлатисе, амсе, v. r. impf. hervorragen, protendi, prominere.
Помѝлети, лим, (Рес.) } vide помиљети.
Помѝлити, им, (Срем.) }
Пòмиловати, лујем, v. pf. 1) liebkosen, blandior, demulceo. 2) господи помилуј! Herr, erbarme dich! (Kirchenslavisch, im Gebete).
Помѝљети, лим, v. pf. (Ерц.) kriechen, coepi repere.
Пòмињање, n. das Erwähnen, mentio.
Пòмињати, њем, v. impf. erwähnen, mentionem facio.
Помѝрити, им, v. pf. aussöhnen, reconcilio.
Помѝритисе, имсе, v. r. pf. sich versöhnen, reconciliari.
Помѝсао, сли, f. der Gedanke, cogitatio: знам његову помисао.
Пòмислити, им, v. pf. auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.
Пòмицање, n. das Rücken, promotio.
Пòмицати, ичем, v. impf. rücken, promoveo.
Пòмицатисе, ичемсе, v. r. impf. sich rücken, moveri.
Помѝшљање, n. das Bedenken, perpensio.
Помѝшљати, ам, v. impf. bedenken, anfangen zu denken, auf den Gedanken kommen, venit mihi in mentem.
Пòмјерити, им, v. pf. (Ерц.) 1) nach der Reihe abmessen (oder abwägen), emetior, expendo. 2) von der Stelle rücken, moveo.
Пòмјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich von der Stelle bewegen, moveri loco.
Помлáдити, им, v. pf. verjüngen, juvenem reddo, renovo.
Помлáдитисе, имсе, v. r. pf. sich verjüngen, juvenesco.
Помлађѝвање, n. das Verjüngen, renovatio, restitutio juventutis.
Помлађѝвати, ђујем, v. impf. verjüngen, renovo, reddo juvenem.
Помлађѝватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich verjüngen, juvenesco.
Помлáтити, им, v. pf. zerschlagen, concido, contundo: помлатила киша јагањце.
Помлáчити, им, v. pf. lau wärmen, tepidum reddo.
Помòдрити, им, v. pf. bläulich werden, livesco.
Пòмоз Бог, } каже Србљин Србљину
Помòзи Бог, } (и другом човеку, који није Србљин) кад се састану око подне (као у јутру добро јутро, а у вече добар вече); а онај му одговори: Бог ти помогао.
Помòл, m. cf. напомол.
Помòлити, им, v. pf. hervorstrecken, hervorzeigen, protendo, exsero.
Помòлитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich hervorzeigen, hervorragen, promineo. 2) ein wenig beten, paululum precari Deum.
Пòмор, m. die Seuche, lues, pestis.
Поморáвац, вца, m. der Anwohner der Morava, accola Moravae fluminis.
Помòрâвка, f. die Anwohnerin der Morava, circummoravana.
Помòрављанин (поморáвљанин), m. vide поморавац.
Помòрâвље, n. die Gegend an der Morava, regio circum Moravam flumen.
Помòрâвскӣ, ка, ко, an der Morava gelegen, circummoravanus.
Помòрити, им, v. pf. 1) umbringen (nach der Reihe), interficio. 2) dahinraffen, abripio. 3) ermüden, fatigo.
Помòритисе, имосе, v. r. pf. (in Menge) müde werden, fatigati sumus.
Поморѝшац, шца, m. einer vom Gebiete der Marosch, circummarisinus.
Помòрӣшка, f. } ein Frauenzimmer
Помòрӣшкиња, f. } vom Maroschgebiete, circummarisina.
Помоскòвити, им, v. pf. zum Russen (Moskauer) machen, reddo Mosquanum.
Помоскòвитисе, имсе, v. r. pf. Russe werden, fio Mosquanus.
Помòћнӣк, m. vide помоћник.
Помòћница, f. vide помоћница.
Помòћ, f die Hülfe, auxilium.
Помòћи, можем (и помогнем), помогао, v. pf. helfen, adjuvo, auxilior.
Помòћнӣк, m. (говорисе и помоћник), der Helfer, adjutor.
Помòћница (помоћница), f. die Helferin, adjutrix: света Тројица да буде помоћница (кад напијају).
Помрêти, ремо, помрли, (Рес. и Срем.) vide помријети.
Пòмрзнутисе, несе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
Пòмријети, ремо, помрли, v. pf. (Ерц.) dahin sterben, emorior.
Помрчати, чи, v. pf. н. п. мјесец, сунце. 1) verfinstert werden, deficio. 2) помрчао мјесец, scheint nicht (wird erst nach Mitternacht aufgehen).
Пòмрчина, f die Finsterniß, tenebrae.
Пòмусти, зем, v. pf. melken, mulgeo.
Помýтити, им, v. pf. очи, verdunkeln (das Gesicht), visum hebetare.
Помýтитисе, имсе, v. r pf. sich trüben (vom Wetter), obscuror.
Понáвљање, n. das Erneuern (eines Gebäudes), renovatio.

Пона́вљати, ам; v. impf. erneuern, renovo.
Пона̑јвише̑, meistentheils, größtentheils, maximam partem.
Пона̑јлак (пона̑јлак), adv. sachte, leniter, sensim.
Пона̑питисе, пијемсе, v. r. pf. sich einen kleinen Rausch antrinken, paululum inebriari.
Пона̑учити, им, v. pf. 1) ein wenig erlernen, paululum addisco. 2) ein wenig unterrichten, addoceo paululum.
Понеа́ри, (es ist) vorbei, zu spät, non (est) integrum.
Поне̏дељак, љка, m. vide понедељник.
Поне̏дељнӣк (поне̏дељнӣк), m. (Рес. и Срем.) vide понеђељник.
Поне̏деонӣк, m. vide понедељник.
Поне̏дионӣк, m. vide понеђељник.
Поне̏ђељак, љка, m. vide понеђељник.
Поне̏ђељнӣк, m. (Ерц.) der Montag, dies lunae.
Поне́мчити, им, (Рес. и Срем.) vide понијемчити.
Поне́мчитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide понијемчитисе.
Поне́стати, ане, v. r. pf. ein wenig zu mangeln anfangen, coepi paululum deesse:
„Ако л' теби понестане блага —
Поне́ти (поне̑ти), несем, (Рес. и Срем.) vide понијети.
Поне́тисе (поне̑тисе), несемсе, (Рес. и Срем.) vide понијетисе.
Пониза́вање, n. das Demüthigen, demissio.
Понизи́ватисе, зујемсе, v. r. impf. sich demüthigen, se demittere.
Пони́зитисе, имсе, v. r. pf. sich herablassen, demittere se.
Понијемчити, им, v. pf. (Ерц.) zum Deutschen machen, reddo germanum.
Понијемчитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) ein Deutscher werden, fio germanus.
По̏нијети, несе́м, понијо (понијела, ло), v. pf. (Ерц.) tragen, porto, fero.
По̏нијетисе, несемсе, понијосе (понијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) 1) sich hoch tragen, stolz werden, superbus fio. 2) понијели се (понијети се с ким), sich zertragen, Händel, Prozesse bekommen, discordia nata est inter illos.
Пони̑као, кли, f. das Hervorgesprossene, quod progerminavit.
По̏никве, f. pl. поље у Ужичкој нахији.
„Поникве су дуге и широке,
„Сараімлије силне и бијесне —
По̏нира̑ње, n. das Versinken (des Flusses) unter die Erde, fluminis sub terram delapsus.
По̏нирати, ре, v. impf. m. j. вода, sich unter die Erde verlieren, sub terram abeo (de flumine).
По̏нићи (говорисе и поникнути), никнем, v. pf. 1) aufsprossen, progermino. 2) (cm.) Сви јунаци ником поникоше, m. j. укочишесе као да су из земље изникли (?); или оборише главе к земљи (?).
Поно̏вити, им, v. pf. erneuern, renovo.
Поно̏витисе, имсе, v. r. pf. sich erneuern, (d. i. neue Kleider anziehen), renovor i. e. novas vestes induo.
По̏нор, m. (cm.) Ort, wo sich ein Fluß unter die Erde verliert, locus, ubi flumen sub terram absconditur:
„Од извора води до понора —
По̏нос, m. der (edle, erlaubte) Stolz, superbia quaesita meritis.
По̏носан, сна, но, vide поносит.
Поно́сати, ам, v. pf. (das Kind) ein wenig auf dem Arme tragen, ulnis gestare infantem.
По̏носит, та, то, stolz, superbus.
Поно́сити, им, v. pf. ein wenig tragen (ein Kleid), gesto paululum.
По̏носитисе, имсе, v. r. pf. ким, чим, с ким, с чим, stolz seyn auf einen, etwas, jure gloriari aliquo; поноси се од њега, gegen einen.
По̏ноћи, m. j. по ноћи, Mitternacht, media nox.
Поно̏шење, n. das Stolzieren, superbia.
По̏нуде, f. pl. was einen Kranken zum Essen angeboten wird, quod aegroto comedendum offertur.
По̏нудити, им, v. pf. кога, einen nöthigen, ihm etwas anbieten, offero cui quid.
Понуђа́вање, n. vide понуђање.
Понуђа́вати, ам, vide понуђати.
Пону̏ђање, n. das Anbieten von Speisen (gegen einen Kranken), oblatio cibi.
Пону̏ђати, ам, v. impf. einem Kranken Speisen anbieten, offero cibum aegroto.
По̏нуждитисе, имсе, v. r. pf. in Kummer, Elend und Noth gerathen, miser fio.
По̏њава, f. eine Kotze, gausapa, amphitapa.
Поњаве̏тина, f. vide поњавчина.
По̏њавица, f. dim. v. поњава.
По̏њавскӣ, ка, ко, н. п. брдо, Kotzen, gausapinus.
По̏њавчина, f. augm. v. поњава.
По̏од, m. die Abreise, profectio: дошао баш на пооду, eben als ich gehen wollte.
Поо́дати, ам, v. pf. ein wenig umhergehen, obambulo.
По̏оде, f. pl. кад отац или мати, или други ко од рода, опшде по оби-

чају да пооди ђевојку први пут по удадби, онда се каже: отишли (или дошли) у пооде, der Besuch einer Neuvermählten von Seite ihrer Verwandten, salutatio patris aut consanguineorum ad maritam.

Поодити, им, v. pf. 1) besuchen (die Neuvermählte), invisere ad maritam. 2) fortgehen, abeo.

Поодјутритисе, рисе, v. r. pf. der Morgen rückt vor, provehitur, procedit matutina hora: док се мало поодјутри.

Поодмаћи (говорисе и поодмакнути), макнем, v. pf. ein wenig wegrücken, removeo paululum. 2) sich ein wenig entfernen, removeri paululum.

Поођани, m. pl. они што иду у пооде, der Besuch (diejenigen, die die Neuvermählte besuchen), salutatores.

Поочим, m. der Wahlvater, quem patrem appello. cf. побратим.

Поочимити, им, v. pf. zum поочим wählen, appello patrem.

Поочимов, ва, во, des поочим, ejus quem patrem appello.

Поочити, им, vide поочимити.

Поп, m. der Weltgeistliche, sacerdos. У Србији попови немају једнакије аљина, него се носе како који оће и може (као и остали људи); браду понајвише имају, а ђекоји је и брију, особито док су још млади. Онамо један поп држи по неколико села, па кад су свечари у ком селу, онда иде тамо сам, и носи кашто водицу по селима, као н. п. око Богојављенија, Чисте неђеле и т. д. а у осталим догађајима (н. п. кад је ко болестан, кад се роди дијете и т. д.) кад коме затреба поп, треба да му иде кући да га зове; ако ли га не нађе код куће, а он треба да иде за њим по нури и да га тражи (тако може кашто човек ићи за њим три дана док га нађе). Кад су попови код своје куће, они раде сваке послове домаће, н. п. ору, копају, крче, косе, цијепају прошће и т. д. као и остали сељаци; као што има прича:

Дијете: Попо! зар и ти чуваш говеда?

Поп: Е мој синко! те још да су моја.

Онамо су калуђери још старији од попова: зашто су богатији и оћевенији, и боље разумију црквена правила: зашто чешће чате у цркви и служе летурђију; а попови ђекоји служе летурђију од године до године, cf. намастир и школа.

По́па, m. (Рес. и Срем.) vide попо.

По̀падати, амо, v. pf. nach der Reihe fallen, cadimus alius ex alio.

По̀падија, f. die Popenfrau, sacerdotis uxor.

По̀падињи, на, но, der Popin gehörig, sacerdotis feminae.

По́пак, пка, m. die Grille, gryllus.

Попа́лити, им, v. pf. sengen, uro, igne deleo.

По̀пара, f. eine Speise (altbacken Brot gesotten und dann abgeschmalzen), cibi genus. Питали некакво дијете: „Какосе зове код вас ладна попара?" А оно казало: „Ми јој се не дамо ни оладити."

По̀парити, им, v. pf. absieden, decoquo.

По̀пасак, ска, m. оћерао овце у попасак, oder кад дођу овце из попаска, das Austreiben des Viehs auf eine kleine Weide, von wo sie gegen 9 Uhr wieder nach Hause kommen (um gemolken zu werden) und dann erst wieder bis zum Abend auf die ordentliche Tagweide gehen, pastiuncula.

По̀пасковâње, n. das Ausgehen auf den попасак, exitus pecorum ad depastiunculam (?).

По̀пасковати, кујем, v. impf. auf den попасак getrieben werden, agi in pascua matutina.

По̀пасти, асем, v. pf. 1) ein wenig weiden, paululum pasco. 2) abweiden, depascor, abweiden lassen, depasco.

По̀пасти, паднем, v. pf. попао пра по столу, fallen (auf der Oberfläche), cado; рђа га попала! (Fluch) möchte ihn Elend befallen!

Попâшан, шна, но, на што, lüstern, appetens. cf. лаком.

Попе́вање, (Рес. и Срем.) vide попијевање.

Попе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide попијевати.

По̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide попјевати.

Попе̂вка, f. (Рес. и Срем.) vide попјевка.

Попе̂ти, ењем (и попнем), v. pf. 1) hinaufheben, tollo. 2) (ст.) zuknöpfen, claudo.

„Па отвора попете сепете —

3) чадоре, aufspannen, figo tentorium.

Попе̂тисе, ењемсе (и попнемсе) v. r. pf. klimmen, steigen, ascendo.

По̀пећи, ечем, v. pf. nach der Reihe braten, &c. assare unum ex alio.

По̀печак, чка, m. т. ј. меса, ein Stück Fleisch, um es zu braten, frustum assandum.

Попије́вâње, n. (Ерц.) das Singen und wieder Singen, percantatio.

Попијѐвати, ам, v impf. (Ерц.) immer singen. canto, percanto:
„Ви пијете и попијевате,
„А мој Гојко лежи у тавници —
Попа̑к, m. чуг, врабац, eine Art Spiels, dem Ballschlag ähnlich, ludi genus.
По́пин, на, но, des попа.
По̀пина, f. augm. v. поп.
По̀пипати, ам, v. pf. betasten, contrecto.
Попи́рање, n. das Bleichen, insolatio (eig. das Eintauchen ins Wasser).
Попи́рати, ам, v. impf. н. п. платно, eintauchen, aquae immergo, aquae imbuo insolandum.
Попи́сати, ишем, v. pf. beschreiben, describo.
По̀пити, пијем, v. pf. 1) austrinken, ebibo, epoto. 2) vertrinken, bibendo absumo.
По̀пити, им, v. impf. zum Popen weihen, consecro sacerdotem.
По̀питисе, имсе, v. r. impf. sich zum Popen (Priester) weihen lassen, geweiht werden, consecror sacerdos.
По́пица, m. dim. v. попа.
Попиша́ница, f. die Bettbrunzerin, minctrix.
Попи̑шати, ам, v. pf. bepissen, commejo.
Попи̑шатисе, амсе, v. r. pf. 1) pissen, mejo. 2) sich bepissen, se ipsum commejere.
Попи̑шуља, f. } vide попишаница.
Попи̑шуша, f. }
По̀пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig singen, paululum canto
Попјѐвка, f. (Ерц.) das Anheben des Gesangs, cantationis inchoatio.
Поплавѐтнети, ним, v. pf. (Рес.) } blau werden, livesco, caeruleus fio.
Поплавѐтнити, им, v. pf. (Срем.) }
Поплавѐтњети, им, v. pf. (Ерц.) }
Попла́вети, вим, (Рес.) } vide поплављети.
Попла́вити, им, (Срем.) }
По̀плавити, им, v. pf. überschwemmen, inundo.
Попла́вљети, вим, vide поплавет-њети.
По̀плакати, ачем, v. pf. ein wenig weinen, paululum fleo.
Попла́кати, ачем, v. pf. ausschwemmen, eluo.
Поплаки́вање, n. 1) das Weinen (der Anfang davon), solutio in fletum. 2) das Ausschwemmen, elutio.
Поплаки́вати, кујем, v. impf. 1) anfangen zu weinen, in fletum solvi. 2) ausschwenken, eluo.
По̀плашити, им, v. pf. 1) erschrecken, terrefacio. 2) abschrecken, deterreo.
По̀плашитисе, имсе, v. r. pf. 1) erschrecken, terrefio. 2) sich abschrecken lassen, deterreri.

Попле́нити, им, (Рес. и Срем.) vide поплијенити.
Попле̏сти, етем, v. pf. zuflechten, perplecto, absolvo plexionem.
По̀плет, m. 1) das Geflechte, Flechtwerk am Zaune, crates? 2) чарапе на поплет, geflochtene Strümpfe (die nicht gestickt werden), tibialia nexa, non pingenda acu.
По̀плета̑ње, n. das Ueberflechten, plexio.
По̀плетати, лећем, v. impf. überflechten, plecto.
Поплијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) vide оплијенити.
Попље̑ње, n. das Weihen zum Popen, ordinatio.
По̀пљескати, ам (и попљештем), v. pf. mit der flachen Hand schallend schlagen, cava vola percutio.
По̀пљесниви̇ти, им, v. pf. verschimmeln, situ corrumpi.
Попљу̀вати, љујем, v. pf. bespeien, conspuo.
По́по, m. (Ерц.) hyp. v. поп.
По̀пов, ва, во, des Popen, sacerdotis. Што je попово да je готово. cf. водица.
По̀пова муда, n. pl. der Spindelbaum, evonymus.
Попо̀вање, n. der Priesterdienst, sacerdotium.
Попо̀вати, пујем, v. impf. Pope seyn, sum sacerdos; што ти мени попујеш (willst mich belehren, moralisiren).
По̀повина, f. das Einkommen vom Priesterthum, reditus sacerdotalis.
По̀повски̑, ка, ко, 1) Popen-, priesterlich, sacerdotalis. 2) adv. wie ein Pope, sacerdotis more.
Попо̀вство, n. das Priesterthum (die Würde), sacerdotium, dignitas sacerdotis.
По̀правити, им, v. pf. 1) verbessern, repariren, reparo. 2) vide пограднти 2.
По̀правитисе, имсе, v. r. pf. sich bessern, emendari.
По̀правља̑ње, n. das Repariren, reparatio.
По̀прављати, ам, v. impf. repariren, reparo.
По̀прављатисе, амсе, v. r. impf. sich bessern, emendor.
По̀прати, перем, v. pf. in Wasser tauchen (bei der Bleiche), aqua imbuo.
Попр̀да̑н, m. vide прдовна f.
Попрди́вање, n. das abgebrochene Farzen, intercrepitatio.
Попрди́вати, дујем, v. impf. abgebrochen farzen, interpedo:
„Позвекују токе на Ђиласу,
„Попрдује алнађ у вуруни —
Попр̀дљив, ва, во, immer (oft) farzend, qui semper pedit.
По̀прднути, нем, v. pf. прде и по-

прде, noch einmal farzen, gleichsam zum Beschluße, repedo.
Попре́гнути (попреħи?), нем, v. pf. anziehen, anspannen, intendo, adduco.
Попре́зање, n. das Anziehen (z. B. des Sattelgurts), intensio, adductio.
Попре́зати, ежем, v. impf. н. п. коњу колан, anziehen, adduco.
Попре́ко, (Рес. и Срем.) vide попријеко.
По̀прет, m. mit Asche bedeckte glühende Kohlen, cineres igni impositi.
Попрѐтати, еħем, vide запретати.
Попре́тити, им, (Рес. и Срем.) vide попријетити.
Попреħи́вање, n. das halblaute Drohen, das Bedrohen, subminatio.
Попреħи́вати, ħујем, v. impf. bedrohen, minor leviter, subminor.
По̀пржити, им, v. pf. rösten (in Schmalz), frigo.
По̀пригати, ам, v. pf. rösten, frigo.
По̀пријеко, (Ерц.) quer, von der Seite, e transverso.
Попријѐтити, им, v. pf. (Ерц.) bedrohen, minor.
Попро́ħи, оħем, v. pf. ein wenig vorbeigehen, paululum praetereo.
Попр̀скати, ам, v. pf. bespritzen, aspergo.
Попузи́вање, n. das Weichen, recessio.
Попузи́вати, зујем, v. impf. von der Stelle weichen, cedo loco.
По̀пузнути, нем, v. pf. von der Stelle weichen, recedo, loco cedo.
По̀пурити, им, v. pf. н. п. кукуруз, am Feuer braten, rösten, torreo.
Попу̀стити, им, v. pf. 1) nachlassen, remitto: попустила зима. 2) lassen, concedo: не попусти, Господе Боже, области нечастивоме и некрштеноме, heißt es in einem Volksgebete.
Попу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich nicht mehr wehren, der Zudringlichkeit nachgeben, concedo.
Попу̑тнина, f. der Botenlohn, die Wegzehrung, viaticum.
По̀пуцати, амо, v. pf. nach der Reihe bersten, rumpor.
Попуци́вање, n. 1) das Springen, Zerspringen, diruptio. 2) das Hallen der Flinten, sonitus telorum emissorum.
Попуци́вати, цује, v. impf. 1) anfangen zu zerspringen, rumpi.
„Дојке расту, токе попуцују —
2) hallen, erschallen (von den Flinten), sono:
„Започеше пушке попуциват' —
„Нешто пушке попуцују често —
По̀пушити, им, v. pf. ein wenig rauchen (Tabak), paululum nicotianas duco. 2) н. п. лулу дувана, eine Pfeife ausrauchen, exhaurire fistulam.

Попу́штање, n. 1) das Nachlassen, remissio, 2) das Ueberlassen, concessio.
Попу́штати, ам, v. impf. nachlassen, remitto. 2) überlassen, lassen, relinquo, concedo.
По̀пуштати, ам, v. pf. alle nach der Reihe entlassen, dimitto omnes (e carceribus).
Попу́штатисе, амсе, v. r. impf. sich überlassen, nicht wehren, nicht sträuben, dedere se.
По̀пче, ета, n. der junge Pope, junger Priester, sacerdos juvenis.
Пора̏внати, ам, v. pf. vergleichen, concilio, compono.
Пора̏внатисе, амсе, v. r. pf. sich vergleichen, componor, concilior.
Пора̏внити, им, v. pf. ebnen, exaequo, complano.
Поравњи́вање, n. das Ebnen, complanatio.
Поравњи́вати, њујем, v. impf. ebnen, complano.
Пора̏ди, vide ради.
Пора̏ħање, n. das Kreißen (das Gebären), parturitio.
Пораħа́тисе, амсе, v. impf. kreißen (gebären), parturio.
Пора́зити, им, v. pf. човека, zu Grund richten, strafen, perdo: поразила га мати Божја.
По̀ранити, им, v. pf. (у Сријему по̀дранити) früh aufbrechen, mane moveri. У Србији ħешто кад назове Србљин Србљину добро јутро, а он га онда запита: Јеси л' поранио?
Пора́нити, им, v. pf. ein wenig füttern, paululum pabuli praebeo.
Пора́сти, сте́м, v. pf. wachsen, succresco, excresco.
По̀рвати (по-рвати, поървати?), вем, v. pf. zum Ringen aufhetzen, committo, instigo ad luctam.
По̀рватисе, (по-рватисе, поърватисе?), вемсе, v. r. pf. ringen, luctor.
Поребарац, Scherzwort in einem Spiel, vox joci caussa efficta: мој отац поребарац, моја мати поребруша, поребрксе поред ватре.
Поре́брксе, cf. поребарац.
Поре́бруша, Scherzwort in einem Spiel, vox jocosa, cf. поребарац.
Поревѐнитисе, имосе, v. r. pf. sich zusammenthun, eine Collecte machen, contribuimus singuli.
Порегѝвање, n. das Brummen des Hundes, immurmuratio.
Порегѝвати, гујем, v. impf. von Zeit zu Zeit brummen (vom Hunde), immurmuro, admurmuro.
По̏ред, neben, penes.

Поредо, (ст.) vide напоредо:
„Поредо нам ране ископајте —
Поредовник, m. der abwechselnd das Recht hat zu mahlen (in einer gemeinschaftlichen Mühle), qui ex ordine molae jus habet.
Поредовничкӣ, ка, ко, н. п. воденица, Reihe:, sociorum, societatis mola.
Поредом, nach der Reihe, reihum, (ex ordine. Поредом се и у воденици меље. Поредом се и говеда лижу.
Поређати, ам, v. pf. reihen, in Reihe aufstellen, dispono:
„По бедену поређа барјаке —
Пореза, f. (ђекоји говоре п о р е з, m.) die Steuer, Abgabe, vectigal. Порезу удари паша на нахију или на кнежине, а оборкнез са сеоским кнезовима и с кметовима разгоди је на села, а сељаци је потом порежу (или разрежу) између себе. Порезе обично дају се двије: Ђурђевска и Митровска (у прољеће и у јесен).
Порезати, ежем, v. pf. 1) schneiden, scindo. 2) порезу, die Steuer unter sich vertheilen, vectigal impositum inter se distribuere (quantum quisque det & proportione). 3) аљине, zuschneiden, scindo uni et alteri ex ordine.
Порезатисе, режемсе. v. r. pf. sich (in den Finger) schneiden, cultro vulnerare se.
Порезивање, n. das Schneiden, scissio, sectio.
Порезивати, зујем, v. impf. vide резати.
Порекло, n. (у Сријему и у Бачк.) vide подријетло.
Пореметити, им, v. pf. verrücken, in Unordnung bringen, perturbo.
Пореметитисе, имсе, v. r. pf. in Unordnung kommen, perturbor.
Порење, n. das Aufschneiden, discissio.
Поренити, им, v. pf. vom Glauben abfallen machen, abduco a fide (von реп да има, као пас).
Поренитисе, имсе, v. r. pf. vom Glauben abfallen, a fide descisco, fio canis.
Порећи, ечем, v. pf. widerrufen, revoco.
Пореч, m. Insel in der Donau, zu Serbien gehörig.
Поречанин, m. der Poretscher.
Поречанка, f vide Поречкиња.
Порече, n. vide Пореч.
Поречка ријека, f. nom. propr. eines Flusses und Gegend in Serbien.
Поречкӣ, ка, ко, von Пореч.
Поречкиња, f. жена из Пореча.
Порезџија, m. der Einsammler der пореза, vectigalium collector, exactor.

Порити, им, v. pf. aufschneiden, discindo.
Порицање, n. das Widerrufen, revocatio.
Порицати, ичем, v. impf. widerrufen, revoco. Царска се (ријеч) не пориче.
Поробити, им, v. pf. н. п. поробили Турци село, haben die Einwohner des Dorfs als Sklaven davongeführt, captivos abduco.
Поробитисе, имсе, v. r. pf. in Sklaverey gerathen, captivus abducor.
Пород, m. die Nachkommenschaft, proles, progenies:
„Од зла рода, нек' није порода —
„Не имао од срца порода —
„И лијепи пород изродили —
Породиља, f. die Wöchnerin, Kindbetterin, puerpera.
Породити, им, (ст.) vide родити:
„Нијел' мати породила сина —
Породитисе, имсе, v. r. pf. gebären, in das Kindbett kommen, pario.
Порођај, m. die Niederkunft, partus.
Пороћачитисе, имсе, v. r. pf. Geschlechtsverwandter, Vetter werden, fio consanguineus.
Поросити, им, v. pf. поросила киша, es hat ein wenig geregnet, als wenn Thau gefallen wäre, irroro.
Порта, f. der Kirchhof (besonders bei Klosterkirchen), area circa aedem.
Поруб, m. der Saum, limbus.
Порубити, им, v. pf. einsäumen, limbo circumdo.
Порубљивање, n. das Säumen, limbatio, circumdatio limbi.
Порубљивати, љујем, v. impf. säumen, circumdo limbum.
Порука, f. die Bestellung, das Entbieten, mandatum. По порукама вуци меса не једу.
Порумeнити, им, v. pf. (Срем.) } roth
Порумењети, ним, v. pf. (Ерц.) } werden, erubesco.
Порусити, им, vide помосковити.
Порусити се, имсе, vide помосковитисе.
Поручати, ам, v. pf. 1) ein wenig mittagmalen, paululum prandeo. 2) ganz aufessen, consumo, comedo.
Поручивање, n. das Entbieten, Sagenlassen, mandatio.
Поручивати, чујем, v. impf. sagen lassen, entbieten, mando.
Поручити, им, v. pf. sagen lassen, mando.
Порушити, им, v. pf. кога, in Trauer versetzen, in squalorem luctumque conjicio.
Порушитисе, имсе, v. r. pf. in Trauer versetzt werden, in squalorem et luctum conjici.

По̏рча (од Авале), m. (ст.) nom. propr. eines Ritters, cf. Авала.

По̑с, по̑с! sagt man zum Kalbe, oder Lamme, als Lockwort (v. посати), vox adliciendi vitulum: пос воко, пос!

По̀савац, вца, m. der Anwohner der Save, Savi accola, circumsavanus.

Поса̑вка, f. eine von посавље, circumsavana.

Поса̑вље, n. die Gegend längs der Save, circumsavana regio.

Поса̑вски, ка, ко, von посавље, circumsavanus:

„Зелене л' се лугови посавски —

Поса̀дити, им, v. pf 1) setzen, pflanzen, sero, planto. 2) setzen, einen Sitz anweisen, colloco, locum assigno.

Поса̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich setzen, assido, consideo.

Посађѝвање, n. das Setzen, collocatio.

Посађѝвати, ђујем, v. impf. setzen, colloco.

Посађѝватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich setzen, consideo.

По̀сан, сна, но, vide постан.

По̀сао, сла, m. das Geschäft, negotium.

По̀сати, сем, v. pf. 1) auffaugen, exsugo, lactor. 2) посале овце, краве, haben gesäugt, lactarunt,

По̀свађати, ам, v. pf. entzweyen, committo homines inter se, discordes reddo, discordiam inter illos concilio.

По̀свађатисе, амосе, v. r. pf sich entzweyen, discordes fimus.

Посва̀јање, n. das Zueignen, arrogatio.

Посва̀јати, ам, v. impf. sich anmaßen, zueignen, sibi vindicare, arrogare.

Посваљѝвати, љујем, v. pf. nach der Reihe herab (hinab) wälzen, devolvo aliud ex alio.

Посведо̀чити, им, (Рес. и Срем.) vide посвједочити.

Посвѐтитисе, имсе, v. r. pf. heilig werden, sacer fio, sacror. Посветиосе као купус у гузици;

„Десна пи се посветила рука —

Посвѐтлити, им, (Рес. и Срем.) vide посвијетлити.

Посвијѐтлити, им, v. pf. (Ерц.) ein wenig leuchten, paululum admoveo lumen, lumen praefero.

Посвињ̀итисе, имсе, r. pf. Schwein werden, fio sus. Какогођ што се код Срба човек повампири, тако Турци приповиједају да се код њи посвињи. Приповиједају да су некаква бега, који се посвињио, тражили по свињама, па га нијесу могли познати, док му нијесу опазили прстен на предњој нози.

Посвѝрати, ам, v. pf. ein wenig pfeifen, paululum inflo fistulam. Посвирај па и за пас зађени.

Посво̀јити им, v. pf. sich zueignen, arrogare sibi.

Посвједо̀чити, им, v. pf. (Ерц.) bezeugen, t...

По̀седање, (Рес. и Срем.) vide посједање.

По̀седати, ам, (Рес. и Срем.) vide посједати.

По̀седлица, f. vide подседлица.

По̀сејати, јем, (Рес. и Срем.) vide посијати.

По̀сек, m. (Рес. и Срем.) vide посјек.

Посѐрӣш, m. н. п. избили га до посериша, (im Scherze, usque dum cacaret).

Посѐрко, m. (ein mütterliches Scheltwort) du kleiner Scheißer! cacator parvulus.

По̀сести, седем (и поседнем), (Рес. и Срем.) vide посјести.

По̀сестрима, f. die Wahlschwester, quam sororem appello; daher посестримити oder посестрити.

По̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide посјећи.

По̀сећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide посјећисе.

По̀сијати, јем, v. pf. (Ерц.) säen, setzen, sero (шеницу, лан, диње).

По̀синак, нка, m. (voc. посинко! — у пјесмама —, н. п.

„Мој посинко Краљевићу Марко —

а у говору говорисе и посинче) 1) der Wahlsohn, quem filium appello. 2) der angenommene Sohn, filius adoptivus.

Поси̏нити, им, v. pf. 1) Sohn nennen, filium appello. 2) an Sohnes Statt annehmen, filium adopto.

По̀сипање, m. 1) das Bestreuen, conspersio. 2) das Begießen, Beschütten, perfusio.

По̀сипати, ам (и посипљем), v. impf. 1) bestreuen, conspergo. 2) beschütten, perfundo.

По̀сисати, ам (говорисе и посишем), vide посати.

По̀сједање, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensus equi.

По̀сједати, амо, v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen (einer nach dem andern), consideo. 2) (v. impf.) коња, aufs Pferd steigen, conscendo equum.

По̀сјек, m. (Ерц.) vide зимина.

По̀сјести, сједем (и посједнем), v. pf. (Ерц.) m. j. коња, besteigen, conscendo equum.

По̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, niederhauen, caedo. 2) воденицу, die Mühlsteine aufklopfen, exacuo.

По̀сјећисе, сијечемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich schneiden, hauen (in den Finger, Fuß), scindendo vulnero.

Поска̀кати, качемо, v. pf. nach der Reihe aufspringen, omnes prosiliunt.

Поскакѝвање, n. das Hüpfen, Springen, exsultatio.

Поскакѝвати, кујем, v. impf. hüpfen, exsulto.

Поска̂ње, n. das Herbeilocken des Kalbes, Lammes, das пос, пос sagen, cum allicio vitulum aut agnum, voce пос q. d. veni ad lactendum (посати).

По̀скати, ам, v. impf. das Kalb oder Lamm locken, dico пос, пос, alliciens vitulum aut agnum.

Поскѝдати, ам, v. pf. nach der Reihe herabthun, demitto, deroveo.

Поскикѝвање, n. das Aufschreyen, stridor.

Поскикѝвати, кујем, v. impf. aufschreyen, strido.

Поско̀чити, им, v. pf. aufspringen, prosilio.

По̀скочица, f. die Tanzweise, das Kololied, cantus saltatorius. Највише се говори у множ. броју поскочице, т. ј. као кратке пјесме, што момци говоре и подвикују у колу кад играју, н. п.

„Опа цупа
„Данас сутра.
„Никад ништа
„До издрти
„Опанака. —
„Ај уј не лудуј
„С туђом љубом не другуј:
„Туђа љуба пасја вјера,
„Наманиће, превариће. —
„Скочи коло доле голо.
„Како радиш и горе ће. —
„Опа цупа
„Под њом рупа. —
„Мучи враже,
„Ко ти каже?
„Није једна
„Веће двије.

Поскочице су готово све тако срамотне, да и осим кола не смије нико ни поменути; а у колу и нико за срамоту не прима. Младе и ђевојке, старци и бабе, учине се као да и не чују што момци говоре. Ја сам слушао и гледао (у Јадру у Беговој Лоешници) ђе Турци сједе, а Србљи око њи играју и подвикују:

„Опа цупа данас сјутра,
„Нате ноге, Турска земља;
„За то Турци и не маре;
„Силне баше говна једу,
„А субаше тасланину.

Поску̀пети, пим, v. pf (Рес.) } im Preise steigen, theurer werden, fio carior, consto majori pretio.
Поску̀пити, им, v pf. (Срем.) }
Поску̀пљети, пим, v. pf. (Ерц.) }

По̀скура, f. (angeeignet aus προσφορά) die Hostie, panis liturgicus.

Поску̀рица, f. dim. v. поскура.

Поску̀рњак, m. der Holzschnitt, um die поскурица zu zeichnen, annulus (ligneus) signandae hostiae (IC. XP. NIKA).

Посла̂ник, m. der Gesandte, ablegatus.

Посла̀ница, f. т. ј. књига, das Sendschreiben, epistola.

По̀сластице, f. pl. die Schleckerey, Leckerbissen, cupediae, scitamenta.

По̀слати, пошљем (и пошаљем), v. pf. senden, schicken, mitto.

По̀сле, (Рес. и Срем.) vide послије.

По̀следак, тка, m. (Рес. и Срем.) vide пошљедак.

По̀следњи, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide пошљедњи.

По̀слени, на, но, н. п. дан, доба, Arbeits=, Werk=, laborandi (tempus), (dies) profestus.

По̀слених, m. der Arbeiter, operarius.

После́пети, пимо, (Рес.) } vide послијепити.
После́пити, имо, (Срем.) }

После́тати, лећемо, (Рес. и Срем.) vide послијетати.

По̀слије, (Ерц.) 1) nach, post. 2) nachher, postea.

Послијѐпити, имо, v. pf. (Ерц.) } nach der Reihe blind werden, erblinden, oculis capi alius ex alio.
Послијѐпљети, пимо, v. pf. (Ерц.) }

Послијѐтати, лијећемо, v. pf. (Ерц.) nach einander herabfliegen, devolo alius ex alio.

Посло̀вање, n. das Arbeiten, labor, opera.

Посло̀вати, лујем, v. impf. arbeiten, laborare.

Посло̀вач, m. (ст.) vide посленик:

„Сви орачи и копачи,
„И по кући пословачи —

По̀словица, f. eine Art Syllabirsprache, deren die Bauern zweyerley, die große und kleine, haben (Rothwälsch?), linguae fictae genus, fictae ex lingua patria, interpolatis singulis syllabis, н. п. добродонашенесловиси ведоводобреде, т. ј. донеси воде; то се каже великом пословицом, а малом: дијодонијенесиси вијоводиједе и т. д.

По̀словички, rothwälsch, lingua ficta.

По̀слуга, f. die Bedienung, ministratio.

Послужѝвање, n. das Bedienen, ministratio.

Послужѝвати, жујем, v. impf. кога, bedienen, ministro alicui.

Послу̀жити, им, v. pf. 1) bedienen, ministro. 2) dienen, servisse.

Послу̂шан, шна, но, gehorsam, dicto audiens.

По̀слушати, ам, v. r. pf. 1) кога, einem

gehorchen, pareo cui, auscultor. 2) ein wenig horchen, auscultor.
По̏слушатисе, амсе, v. r. pf. 1) einander Gehör geben, audiri in vicem:
„О'ште браћо да се послушамо —
2) Gehör finden, si me audient: ако се ја послушам.
По̏сљедак, тка, m. (Ерц.) vide пошљедак.
По̏сљедњи, ња, ње, (Ерц.) vide пошљедњи.
По̏смрче, чета, n. дијете, које се роди послије очине смрти, der Nachgeborne, Spätling, postumus.
По̏сни̑, на, но, н. п. дан, Fasten=, jejunii.
Посни̏к, m. der Faster, jejunator.
По̏сница, f. die Fasterin, jejunatrix.
По̏снути, нем, v. pf. пос, пос sagen, dico пос пос, vitulum aut agnum alliciens.
По̏собице, f. pl. Töchter nach der Reihe, filiae ex ordine, nullo interposito filio.
Посо̏лити, им, v. pf. 1) einsalzen, sallio. 2) mit Salz bestreuen, salem adspergo.
Посо̏бци, обаца, m. pl. Söhne, die nach einander, ohne durch Töchter unterbrochen zu werden, zur Welt kommen, filii ex ordine, quin filia intervenerit:
„Роди мајка девет пособаца —
По̏спа, f. zerkleinte Eisenspänne, die auf nasse schwarz zu färbende Stoffe gestreut werden, stricturae ferri comminutae quae adsperguntur pannis nigro colore imbuendis.
Поспа́вати, ам, v. pf. ein wenig schlafen, paululum dormio.
По̏спати, спимо, v. pf. nach der Reihe einschlafen, obdormiit alius ex alio.
Посра́мити, им, v. pf. beschämen, pudorem injicio.
Посра̀ње, n. das Scheißen (perfective), cacatio. Не би с њим отишао ни на посрање.
По̏срати, серем, v. pf. bescheißen, concaco.
По̏сратисе, серемсе, v. r. pf. 1) scheißen, caco. 2) sich selbst verunreinigen, concacat seipsum infans.
По̏србити, им, v. pf. zum Serben machen, serbisiren, verserben, reddo serbum, serbicum.
По̏србитисе, имсе, v. r. pf. ein Serbe werden, fio serbus.
Посрбља̀вање, n. vide србљење.
Посрбља̀вати, ам, vide србити.
Посре̏брити, им, v. pf. versilbern, argento obduco.
Посре̏д, mitten, durch, per medium —: посред главе; посред сриједе.
Поср̏кати, срчем, v. pf. gänzlich aufschlürfen, absorbeo.
Посрнути, нем, v. pf. das Gleichgewicht verlieren, inclinor in alteram partem, excido aequilibritate, aequilibrio: посрнуо пијан.
По̏сро, m. vide посерко.
По̏ртање, n. das Umschwanken, Umfallen (eines Trunkenen), ruitio.
По̏ртати, рћем, v. impf. umschwanken, umfallen, ruo.
По̏ст. m. die Faste, jejunium.
По̏став, m. vide платно 1.
По̏става, f. das Futter (des Kleides), munimentum vestis, subsutura.
По̏ставити, им, v. pf. 1) аљину, das Kleid füttern, munio. 2) капу на главу, aufsetzen, impono. 3) (den Tisch) decken, sterno. 4) стражу, eine Wache wo aufstellen, excubias pono.
По̏стављање, n. 1) das Füttern, subsutio. 2) das Aufsetzen, impositio. 3) das Decken, stratio. 4) das Anstellen, Beordern einer Schildwache, positio excubiarum.
По̏стављати, ам, v. impf. 1) stellen, setzen, pono. 2) (den Tisch) decken, sterno mensam. 3) füttern, subsuo. 4) stellen, aufstellen (eine Schildwache), pono excubias.
По̏стаја̂ње, n. das Entstehen, ortus.
По̏стајати, јем, v. impf. entstehen, eben aufkommen, existo.
Постàјати, тојим, v. pf. ein wenig stehen bleiben, consisto paululum.
Постајки́вање, n. das Stehenbleiben, constitio.
Постајки́ва̂ти, кујем, v. impf. stehen bleiben, consisto.
По̏стан, сна, но, н. п. лонац, кашика, јело, Fasten=, jejunii.
По̏станак, нка, m. der Beginn, die Entstehung, origo: од постанка мога.
По̏стануши, нем, vide постати.
Поста́ње, n. vide постанак.
По̏старатисе, амсе, v. r. pf. Sorge tragen, curam habeo.
Поста̂т, f. оно, што у један пут узму преда се копачи, или жетеоци, кад раде, die Reihe (bei der Ernte), tractus agri demetendi: може се до мрака истјерати још једна постат; узели све у једну постат.
По̏стати (говорисе и постанути), анем, v. pf. beginnen, entstehen, orior.
По̏статни̑к, m. који је накрај постати, der Schnitter, der zunächst am noch zu schneidenden Getreide schneidet, ab ea parte, in qua nova restat messis.
По̏сте, f. pl. vide пост.
По̏стеља, f. das Bett, lectus.
По̏стељица, f. dim. v. постеља.

Постидан, дна, но, vide стидљив.
Постидети, дим, (Рес.) vide постиђети.
Постидетисе, димсе, (Рес.) vide постиђетисе.
Постидити, им, (Срем.) vide постиђети.
Постидитисе, имсе, (Срем.) vide постиђетисе.
Постиђети, дим, (Ерц.) vide застиђети.
Постиђетисе, димсе, (Ерц.) vide застиђетисе.
По̏стити, им, v. impf. 1) fasten, jejuno. Пости, као пас од кости. 2) fastenmäßig machen (z. B. den Topf, in dem Fleisch gewesen, sorgfältig reinigen), purgo, expurgo.
По̏ститисе, имсе, v. r. impf. (in der Einsamkeit) fasten, jejuno.
Посто̏јбина, f. der Geburtsort, locus natalis, solum natale.
Постра́витисе, имсе, v. r. pf. кад курјак закоље овцу, или краву, онда кажу постравиласе, von Wolfe gefressen werden, a lupo pereo.
Постра́дати, ам, v. pf. leiden, patior.
Постре́љати, ам, (Рес. и Срем.) vide постријељати.
Постријѐљати, ам, v. pf. (Ерц.) nach der Reihe niederschießen, trajicio unum ex alio:
„Јера ћу ти све постријељати
„Вране коње и добре јунаке —
По̏ступ, m. der Stillstand der Mühle bei zu hohem Wasser, constitio molae ob aquae altitudinem nimiam: ударио поступ; сад је поступ, не може воденица да меље.
Посту́пање, n. 1) das Gehen, Schreiten, gressio. 2) das Stillstehen der Mühle, constitio molae. 3) das Verfahren (gutes oder böses mit einem), ratio agendi cum aliquo (fr. procédé).
Посту̏паоница, f. der Gehkuchen, placenta primae itionis. Кад почне дијете ићи, онда умијесе погачу, па скупе сву ђецу (која могу трчати) и момчад из куће, те је изломе ђетету више главе, како које одломи комад, а оно бјежи оданде (да и оно дијете онако трчи).
Посту́пати, ам, v. impf. 1) auftreten gehen, gradior. 2) stillstehen (von der Mühle), consisto. 3) с ким, umgehen, verfahren, ago (bene aut male) cum aliquo.
Посту́пити, им, v. pf. 1) gehen, gradior. 2) umgehen, verfahren, handeln ago cum aliquo, me gero erga illum. 3) still stehen, consisto, impedior: поступила воденица.
Посу̏катисе, сучемосе, v. r. pf. sich herausdrängen (haufenweise), erumpere catervatim.
По̏сулити *, им, v. impf. vergleichen, compono (cf. намирити, поравнати):
„То рекоше, па се посулише —
Посу̏стати, анемо, v. pf. 1) insgesammt müde werden, defatigari. 2) müde werden, fatigor (cf. сустати):
„Он не тоне што је посустао —
Посу̏ти, спем, v. pf. 1) bestreuen, aspergo. 2) begießen, perfundo, aspergo.
Посу́шитисе, имсе, v. r. pf. verdorren, exareo.
Пота̏ванити, им, v. pf. böden, fundo aut lacunari instruo.
Пота̏внети, ним, v. pf. (Рес.) dunkel werden (von der Farbe), obfuscor.
Пота̏внити, им, v. pf. (Срем.) dunkel werden (von der Farbe), obfuscor.
Пота̏вњети, ним, v. pf. (Ерц.) dunkel werden (von der Farbe), obfuscor.
По̏таја, f. die Verborgenheit, occultum:
„Маче Марко ноже из потаје —
Пота́јатисе, јимосе, v. r. pf. sich verbergen, sich verstecken, abscondo.
Пота̑јни̑, на, но, heimlich, verborgen, tacitus, absconditus.
Пота̏кнути, нем, v. pf. darunter stecken, subdo.
Пота́пање, n. das Einsenken, Eintauchen, immersatio.
Пота́пати, ам, (и потапљем), v. impf. eintauchen, immerso.
По̏тапкати, ам, v. pf. überstampfen, conculco, subculco.
По̏тапсати *, ам (и потапшем), v. pf. н. п. аманет, das Anvertraute abläugnen, depositum abnego. cf. затајати.
По̏творање, n. vide бијеђење.
По̏творати, ам, vide бједити.
Потво̏рити, им, vide обиједити.
Потвр́дити, им, v. pf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
Потврђи́вање, n. das Befestigen, Bestätigen, firmatio, confirmatio.
Потврђи́вати, ђујем, v. impf. 1) befestigen, firmo. 2) bestätigen, confirmo.
По̏тега, f. (am Wagen) eine, meist eiserne Stange von den Vorderrädern bis zu der Wage, perticae genus in curru.
Поте́гнути, нем, v. pf. 1) anziehen, traho. 2) einen Hieb führen, caedo. 3) hervorziehen, protraho. 4) einen Zug thun (aus der Flasche), tractum duco.
Поте́зање, n. das Ziehen, Schleppen, tractus, volutatio.
Поте́зати, ежем, v. impf. ziehen, schleppen, traho.
Поте́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich schleppen, trahor, vagor.

Пòтера, f. (Рес. и Срем.) vide поћера.
Пòтерати, ам, (Рес. и Срем.) vide поћерати.
Пòтератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide поћератисе.
Потерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide поћеривање.
Потерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide поћеривати.
Потѐћи, ечем, v. pf. 1) laufen, curro, zur Wette laufen. 2) потекла кућа, es steht Wasser im Hause (vor Regen), aqua intravit domum.
Пòтиљак, љка, m. das Hinterhaupt, sinciput.
Пòтисје (Потѝсје), n. die Gegend um die Theiß, das Theißgebiet, circumtibiscana regio.
Потискѝвање, n. das Andrängen, Drücken, pressio.
Потискѝвати, кујем, v. impf. drücken gegen etwas, premo, urgeo.
Пòтиснути, нем, v. pf. drücken, andrücken, premo: Оптисни, потисни, воци ти корисни.
Пòтицâње, n. 1) das Unterstecken, subditio. 2) das Durchlaufen, Durchströmen.
Пòтицати, тичем, v. impf. 1) unter etwas schieben, subdo, н. п. под казан. 2) потиче кућа, es läuft Wasser hinein, inundatur domus.
Пòтјецање, n. (Ерц.) vide потицање 2.
Пòтјецати, тјече, (Ерц.) vide потицати 2.
Пòтка, f. поутка, поучица, der Eintrag, Einschlag, subtemen.
Поткáдити, им, v. pf. unterrauchen, subterfumigo.
Поткађѝвање, n. das Unterrauchen, subterfumatio.
Поткађѝвати, ђујем, v. impf. unterrauchen, subterfumo.
Поткáзати, кажем, v. pf. heimlich angeben, defero.
Потказѝвање, n. das Angeben, delatio.
Потказѝвати, зујем, v. impf. angeben, defero.
Пòткапак, пка, m. die kleinere Unterkappe, mitra interior.
Пòткапчић, m. dim. v. поткапак.
Пòткати, почем, v. pf. eintragen, subtexo.
Поткѝвање, n. 1) das Eintragen, subtextura. 2) das Beschlagen (des Pferdes, der Stiefeln), firmatio, inductio ferri.
Поткѝвати, ам, v. impf. 1) einschlagen, subtexo. 2) beschlagen, firmo, obduco ferro.
Поткѝдање, n. das Unterschlagen eines Beins, supplantatio.
Поткѝдати, ам, v. impf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplanto quem.
Пòткинути, нем, v. pf. кога, einem ein Bein unterschlagen, supplanto.
Пòтков, m. das Beschlagen, firmatio, inductio ferri, munitio.
Пòткова, f. das Hufeisen, solea ferrea. cf. плоча.
Потко̀вати, кујем, v. pf. beschlagen, munire.
Пòтковица, f. (dim. v. потково) ein kleineres Hufeisen, solea ferrea minor.
Потко̀њак, m. m. j. во, von den 6 bis 8 Pflugochsen die zwei hintersten (под колима), boves postremi ad aratrum.
Поткопáвање, n. das Untergraben, suffossio.
Поткопáвати, ам, v. impf. untergraben, suffodio, subruo.
Потко̀пати, ам, v. pf. untergraben, subruo.
Поткрáдање, n. das Veruntreuen, interversio.
Поткрáдати, ам, v. impf. veruntreuen, interverto, averto.
Пòткрасти, адем, v. pf. veruntreuen, interverto, averto.
Поткрáтити, им, v. pf. von unten kürzer machen (einnehmen), brevius reddo ab ima parte.
Поткраћѝвање, n. das Verkürzen von unten aus, subbreviatio.
Поткраћѝвати, ћујем, v. impf. von unten abkürzen, subbrevio.
Поткрѐсати, ешем, v. pf. von unten behauen, subtercido.
Поткресѝвање, n. das Behauen von unten, subtercisio.
Поткресѝвати, сујем, v. impf. von unten behauen, subtercido.
Поткрѝвање, n. das Unterstecken, subocultatio.
Поткрѝвати, ам, v. impf. unter etwas verstecken, occulto aliquid sub aliquid.
Пòткрити, ријем, v. pf. unter etwas verstecken, abscondo sub aliquid.
Пòткрпити, им, v. pf. кожу, einen Pelz an den nackten Stellen unkennbar mit wollenen Stücken unterflicken, subsuo pellis parti vellere carenti laciniam vellere pleniorem, ita ut sutura non appareat.
Поткр̀пљање, n. das Unternähen der wollelosen Pelztheile mit wolligern, subsutio laciniae vellereae magis.
Поткр̀пљати, ам, v. impf. unternähen, subsuo. cf. поткрпити.
Поткувáвање, n. vide подмјешивање.
Поткувáвати, ам, vide подмјешивати.

Поткувати, ам, vide подмијесити.
Поткупити, им, v. pf. bestechen, erkaufen, corrumpo.
Поткупити, им, v. pf. unten wegklauben, subterlego.
Поткупљање, n. das Auffammeln, subterlectio.
Поткупљати, ам, v. impf. unten wegklauben, colligo sub (arbore poma).
Поткупљивање, n. das Bestechen, corruptio.
Поткупљивати, љујем, v. impf. bestechen, corrumpo.
Потмоо, мола, ло, } verdunkelt, obscuratus.
Потмуо, мула, ло, } verdunkelt, obscuratus.
Поток, m. 1) der Bach, rivus. 2) кућа, село у потоку, im engen Thal zwischen zwei Bergen, convallis.
Потом (по том), hernach, posthaec.
Потонути, нем, v. pf. untergehen, mergi.
Потоњи, ња, ње, nachherig, darauffolgend, insequens:
„Прва вјеро, потоња невјеро —
Потоп, m. 1) die Ueberschwemmung, inundatio. 2) die Sündflut, diluvium.
Потопити, им, v. pf. 1) versenken, immergo. 2) eintauchen, mergo (пламно, чоу).
Потопитисе, имосе, v. r. pf. untergehen (im Wasser), mergi.
Поточањак, њка, m. hyp. v. поток.
Поточар, m. н. п. рак, aus dem Bach, e rivo.
Поточара, f. m. j. воденица, eine Mühle am Bache, mola in rivo.
Поточић, m. dim. v. поток.
Потпадање, n. das Fallen unter etwas, das Unterliegen, succubitio (?), subjectio.
Потпадати, ам, v. impf. unter etwas fallen, unterliegen, succumbo.
Потпазити, им, v. pf. heimlich beobachten, observare in occulto.
Потпала, f. Holz zum Unterheizen, Kienspan, lignum subjectitium igni excitando.
Потпалити, им, v. pf. unterheizen, von unten anzünden, succendo.
Потпаљивање, n. das Unterzünden, succensio.
Потпаљивати, љујем, v. impf. unterzünden, succendo.
Потпаритисе, рисе, v. pf. н. п. пријесна кожа, von unten in Gährung übergehen, subterputresco.
Потпасати, ашем, v. pf. untergürten, subtercingo, succingo.
Потпасатисе, ашемсе, v. r. pf. sich untergürten, subtercingi, succingi.
Потпасивање, n. das Untergürten, succinctio, subligatio.
Потпасивати, сујем, v. impf. untergürten, succingo.
Потпасти, аднем, v. pf. unter etwas fallen, subjaceo, subjicior, succumbo: потпала Србија под Турке.
Потпећисе, печесе, v. r. pf. von unten gebacken werden, subtercoquor (de pane).
Потпиривање, n. das Anblasen von unten, (ignis) sufflatio.
Потпиривати, рујем, v. impf. anblasen, sufflo.
Потпирити, им, v. pf. anblasen, sufflo.
Потпис, m. die Unterschrift, subscriptio.
Потписати, ишем, v. pf. unterschreiben, subscribo.
Потписатисе, ишемсе, v. r. pf. unterschreiben, sich unterschreiben, subscribo, subscribo nomen.
Потписивање, n. das Unterschreiben, subscriptio.
Потписивати, сујем, v. impf. unterschreiben, subscribo.
Потписиватисе, сујемсе, v. r. impf. sich unterschreiben, subscribo nomen.
Потплата, f. das Futter (z. B. am Hemde), munimentum indusii.
Потплатити, им, v. pf. 1) (говорисе и подуплатити) füttern, munio. 2) bezahlen, erkaufen (zu einer Schlechtigkeit), emo.
Потплаћивање, n. 1) das Füttern, munitio. 2) das Erkaufen, emtio.
Потплаћивати, ћујем, v. impf. 1) füttern, munio, subtermunio. 2) erkaufen, pecunia suborno.
Потплећавање, n. das Befestigen des Saumsattels um die Vorderfüsse des Pferdes, subligatio clitellarum.
Потплећавати, ам, v. impf. m. j. коња, den Saumsattel um die Vorderfüsse des Pferdes befestigen, subligo clitellas.
Потплећати, ам, v. pf. m. j. коња, den Saumsattel um die Vorderfüsse des Pferdes befestigen, adligo clitellas.
Потпомагање, n. das Unterstützen, sustentatio.
Потпомагати, ажем, v. impf. unter die Arme greifen, sustento.
Потпомоћи, можем (и потпомогнем), v. pf. unter die Arme greifen, sustento.
Потпомоћисе, можемсе (и потпомогнемсе), v. r. pf. sich behelfen, aufhelfen, erigo me, sublevo me.
Потпоучитисе, имсе, v. r. pf. ein kleines Voressen einnehmen, antecoenium sumo.
Потпрашивање, n. das Bestreuen der Zündpfanne mit Pulver, adspersio pulveris pyrii in trullam incendiariam.

Потпраши́вати, шујем, v. impf. пушку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, pulverem pyrium adspergo trullae incendiariae.

Потпра́шити, им, v. pf. m. j. пушку, Pulver auf die Zündpfanne streuen, trullae incendiariae adspergo pulverem pyrium.

По̏тпрашљај, m. m. j. барута, so viel Pulver, als auf ein Mal auf die Zündpfanne geht, quantum pulveris pyrii semel trullae adspergitur.

Потпр̀да̑ч, m. der Höhner, irrisor, delusor.

Потпрди́вање, n. das Naserümpfen, delusio.

Потпрди́ватисе, дујемсе, v. r. impf. коме, чему, die Nase rümpfen, suppedo.

По̏тпрдица, f. der Ausdruck der Schadenfreude, irrisio, suppeditio (?).

По̏тпрднутисе, немсе, v. r. pf. коме, чему, einen bespötteln, suppedere cui, illum irridere.

По̏тпунити, им, v. pf. ergänzen, suppleo.

По̏тпуно, gänzlich, plene.

Потпу́њање (потпуњáвање), n. das Ergänzen, completio.

Потпу́њати (потпуњáвати), v. impf. ergänzen, compleo.

По̏тра, f. потрица, der Getreideschaden, (den das Vieh macht), detrimentum (im eigentlichsten Verstande).

Потра́жити, им, v. pf. aufsuchen, quaero.

Потр̀бушина, f. der Bauchtheil (der Haut), pars pellis sub ventre.

Потр̀бушице̑, } auf dem Bauche, pronus.
Потр̀бушке̑, }

По̏тргати, ам, v. pf. 1) nach einander zerreißen, rumpo aliud ex alio. 2) nach der Reihe abbrechen, abpflücken, decerpo aliud ex alio.

По̏тргатисе, амосе, v. r. pf. bersten, rumpi (н. п. од смија).

По̏тргнути, нем, v. pf. hervorziehen, zücken, protraho.

По̏треба, f. das Bedürfniß, Gebrauch, usus.

По̏требан, бна, но, nothwendig, necessarius.

По̏требовати, бујем, v. pf. und impf. brauchen, nöthig haben, opus habeo.

Потрепти́ти, им, v. pf. erbeben, contremo:

„У ћивоту светац потрептио —

Потре́сање, n. 1) das Erschüttern, concussio. 2) das Trillern (Zittern mit der Stimme) im Gesange, vibratio, crispatio vocis.

Потре́сати, ам, v. impf. 1) erschüttern, concutio. 2) trillern, crispo vocem.

Потре́сти, сем, v. pf. 1) schütteln, quatio. 2) trillern, vibro vocem.

По̏трзање, n. 1) das Hervorziehen, protractio.

По̏трзати, тржем, v. impf. hervorreißen, protraho.

По̏трица, f. vide потра (dim.?).

По̏тричар, m. који учини потрицу, der einem ins Gehäge geht, venator in alieno.

Потр̀калиште, n. н. п. коњско, или човечје, die Länge eines Rittes, quantum homo aut equus percurrit.

Потр̀кушица, f. Kleinigkeit, negotium parvum.

Потр̀љати, ам, v. pf. über etwas hinfahren (mit der Hand), defrico.

Потро̀вати, рујем, v. pf. nach der Reihe vergiften, veneno interficio alium ex alio.

По̏трошак, шка, m. 1) der Verbrauch, das Verbrauchen, consumtio. 2) „Од тепсије нек потрошка нема —

Потро̀шити, им, v. pf. verbrauchen, absumo.

Потро̀шитисе, имсе, v. r. pf. sich (seinen Beutel) durch Ausgaben ganz ausleeren, exinaniri sumtibus.

Потр̀пати, ам, v. pf. nach der Reihe hinein (zusammen) werfen, conjicio aliud ex alio.

Потр̀пети, пим, (Рес.) vide потрпљети.

Потр̀петисе, пимсе, (Рес.) vide потрпљетисе.

Потр̀пити, им, (Срем.) vide потрпљети.

Потр̀питисе, имсе, (Срем.) vide потрпљетисе.

Потр̀пљети, пим, v. pf. (Ерц.) gedulden, expecto, quiesco.

Потр̀пљетисе, пимсе, v. r. pf. (Ерц.) sich gedulden, quiesco, expecto.

По̏трти, рем, потръо, v. pf. 1) mit Füßen treten, conculco. 2) zu Grunde richten, perdo: потрли смо волове.

По̏тртисе, ремсе, потръосе, v. r. pf. 1) zu Grunde gerichtet werden, conculcor. 2) sich reiben (mit der Hand), perfricor.

Потру́дити, им, v. pf. кога, bemühen, Mühe machen, laborem creo cui.

Потру́дитисе, имсе, v. r. pf. sich bemühen, operam do.

По̏трулити, имо, vide потрунути.

Потру́нити, им, v. pf. bestreuen, conspergo (sale, pulvere).

По̏трунути, немо, v. pf. zerfaulen, verfaulen, computresco.

Потру́сити, им, v. pf. verunreinigen, anstreuen, disjiciendo compleo:

„Да костима цркву потрусимо —

Потр̀чати, чим, v. pf. laufen, curro.

Потужитисе, имсе, v. r. pf. sich beklagen, conqueror.
Потук, m. дрво, као клин, што качар метне на обруч па удара у њега маљицом кад покуцује обруче.
Потурање, n. vide побацивање.
Потурати, ам, vide побацивати.
Потурити, им, vide побацити.
Потурица, f. (verächtlich) unechter Türke, Aftertürke, pseudoturca.
Потурчењак, m. ein Renegat, apostata. Нема (зла) Турчина без потурчењака.
Потурчити, им, v. pf. zum Türken machen, facio esse Turcam.
Потурчитисе, имсе, v. r. pf. ein Türke werden, fio Turca.
Потући, учем, v. pf. zusammenschlagen, contundo.
Потућисе, учемсе, v. r. pf. 1) sich schlagen, confligo. 2) mit den Spitzen der Ostereyer zusammenschlagen (ein Osterspiel), committere ova paschalia. 3) по свијету, sich in der Welt herumschlagen, vagor.
Потуцање, n. das Umherschweifen, circumvagatio.
Потуцати, ам, v. impf. herumschweifen, circumvagor.
Потуцатисе, амсе, v. r. impf. sich herumschlagen (in der Welt), circumvagor.
Потуцатисе, амсе, vide потућисе 2.
Потуцња, f. der umherschweift, Vagabunde, erro.
Поћера, f. (Ерц.) der Trieb, die Treibjagd, venatio, captio: отишли у поћеру; стигла за њим поћера (Räuberjagd).
Поћерати, ам, v. pf. (Ерц.) treiben, ago.
Поћератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) sich herumtreiben (im Felde, im Prozesse), agitor.
Поћеривање, n. (Ерц.) das Antreiben, actio.
Поћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) anfangen zu treiben, agito.
Поћи, пођем, v. pf. gehen, eo.
Поуздан, на, но, verläßlich, zuverläßig, haud dubius, certus.
Поуздање, n. das Vertrauen, fiducia:
„Ченарале моје поуздање —
Поуздатисе, амсе, v. r. pf. у кога или у што, vertrauen, sich verlassen auf jemand, confido.
Поулитисе, имсе, v. r. pf. schlecht werden, fio malus, nequam.
Поунијатити, им, v. pf. zum унијат (Unirten) machen, facio esse unitum (fidei ecclesiae latinae).
Поунијатитисе, имсе, v. r. pf. sich uniren (mit der lat. Kirche), uniri fidei latinae.

Поутицати, тичемо, v. pf. } nacheinander entlaufen, evadit alius ex alium.
Поутјецати, тјечемо, (Ерц.) }
Поутка, f. vide потка.
Поучавање, n. das Belehren, edoctio.
Поучавати, ам, v. impf. ein wenig belehren, doceo.
Поучаватисе, амсе, v. r. impf. lernen, disco.
Поученије, n. (die Belehrung) die Predigt, admonitio de rebus divinis, sermo.
Поучити, им, v. pf. belehren, addoceo.
Поучитисе, имсе, v. r. pf. disco, edoceor.
Поучица, f. vide потка.
Поцад, m. vide подсад.
Поцепати, ам, (Рес. и Срем.) vide поцијепати.
Поцепатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide поцијепатисе.
Поцерац, рца, m. човек из Поцерја:
„Веселисе Поцерац Милошу —
Поцерина, f. } die Gegend um den Berg Цер:
Поцерје, n. }
„Да осванем у Поцерју славном —
„У Поцерју осхануше Турци —
Поцерски, ка, ко, von Поцерје:
„Напишесе Поцерске рајије —
Поциганити, им, v. pf. zum Zigeuner machen, facio esse zingarum.
Поциганитисе, имсе, v. r. pf. ein Zigeuner werden, fio zingarus.
Поциганчити, им, v. pf. zu einer Zigeunerin machen, facio esse zingaram.
Поциганчитисе, имсе, v. r. pf. eine Zigeunerin werden, fio ut zingara.
Поцијепати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) zerspalten, diffindo. 2) hinabsaufen, epoto.
Поцијепатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) seine Kleider zerreißen, lacerare vestes.
Поцрвенети, ним, v. pf. (Рес.) } roth werden, erubesco.
Поцрвенити, им, v. pf. (Срем.) }
Поцрвењети, ним, v. pf. (Ерц.) }
Поцркати, амо, v. pf. nach der Reihe verrecken, interco alius ex alio.
Поцрнети, ним, v. pf. (Рес.) } schwarz werden, fio niger, ater.
Поцрнити, им, v. pf. (Срем.) }
Поцрњети, ним, v. pf. (Ерц.) }
Почастити, им, v. pf. bewirthen, tractiren, convivio excipio.
Почек, m. Borg, Leih, mutuum: дао ми на почек, auf Borg, zu Leih, mutuo.
Почекати, ам, v. pf. ein wenig warten, exspecto.
Почем, etwa, forte: ако почем дође.
Почетак, тка, m. 1) der Anfang, initium. 2) (im Sticken und Stricken) das Muster, exemplum.

Почѐти, чнем, v. pf. beginnen, anfangen, incipio.
Почѐтисе, чнемсе, v. r. pf. beginnen, coepi: почела се крајина.
Почѐшати (почесати?), шем, v. pf. kratzen (wo es juckt), frico.
Почѝвање, n. das Ruhen, quies.
Почѝвати, ам, v. impf. ruhen, quiesco.
Почѝнити, им, v. pf. nach der Reihe machen, facio aliud ex alio: починио тристма јада.
По̀чинути, нем, v. pf. ausrasten, conquiesco.
По̀чињање, n. das Beginnen, orsio.
По̀чињати, њем, v. impf. anfangen, beginnen, ordior, incipio.
По̀чињатисе, њемсе, v. r. impf. beginnen, incipior, coepi.
По̀чистити, им, vide помести.
Почѝтлучити, им, v. pf. unter eine zweite Abhängigkeit bringen (z. B. wenn ein Bauer nebst den Abgaben an seinen Zinsherrn, noch dem Pascha das Neuntel geben muß), alteri vectigali subjicere.
По̀ша, f. 1) вур. v. попадија. 2) као црна марама, што се носи на врату (у Србији), ein flornes Halstuch, collaris genus. 3) поша (или поше), што Турци носе око главе, ein schwarzer Turban, tiara nigra auro praetexta.
По̀шалитисе, имсе, v. r. pf. scherzen, im Spaß etwas sagen, jocor.
По̀шалица, f. Spaß, Scherz, jocus.
Пошаљѝвање, n. das Scherzen, jocatio.
Пошаљѝватисе, љујемсе, v. r. impf. scherzen, spassen, jocor.
По̀ше, ета, n. vide поша 3.
Пошѐтати, ам (и пошећем), v. pf. einherwandeln, inambulo.
Пошѝвање, n. das Uebernähen, supersutio.
Пошѝвати, ам, v. impf. übernähen, supersuo.
Пошија́чити, им, v. pf. einen zum шијак machen, facio esse шијакum.
Пошија́читисе, имсе, v. r. pf. ein шијак werden, fio шијак.
По̀шити, шијем, v. pf. übernähen, supersuo.
Пошкро̀пити, им, vide покропити.
По̀шљедак, тка, m. (Ерц.) das Ende, was am Ende heraus kommt, finis.
По̀шљедњӣ, ња, ње, der letzte, ultimus, postremus.
Пошо̀кчити, им, v. pf. zum шокац machen, facio esse шокцum.
Пошо̀кчитисе, имсе, v. r. pf. ein шокац werden, fio шокац.
По̀шта, f. die Post, cursus publicus.
По̀штанскӣ, ка, ко, н. п. коњи, Post=, cursus publici.
Пошта́пање, n. das Stützen auf den Stab im Gehen, innisio baculo.
Пошта́патисе, амсе (и поштапљемсе), v. r. impf. sich auf den Stab stützen, innitor baculo.
Пошта̑р, m. der Postmeister, cf. пошта.
Пошта̑рев, ва, во, } des Postmeisters.
Пошта̑ров, ва, во, }
Поштѐдети, дим, v. pf. (Рес.) } sparen, parco:
Поштѐдити, им, v. pf. (Срем.) }
Поштѐђети, дим, v. pf. (Ерц.) }
немој поштедити труда.
По̀штен, на, но, 1) redlich, probus. 2) (у Србији) auch, und zwar meistentheils enthaltsam im Genuß der Liebe, castus: добар човек, али није поштен. 3) да си поштен! sagt man, wenn einer seinen Namen gesagt hat.
А. Како ти је име!
Б. Обрен.
А. Да си поштен!
Б. И ти да си жив и здрав.
also wohl in der alten Bedeutung: geehrt, honoratus.
Поштѐње, n. die Redlichkeit, Ehrlichkeit, honestas, probitas.
По̀штин, на, но, Post=, currus publici.
Поштипѝвање, n. das Kneipen, Zwicken, vellicatio.
Поштипѝвати, пујем, v. impf. zwicken, kneipen, vellico.
По̀што, 1) wie theuer, quanti. 2) nachdem, posteaquam. 3) по што? cf. по.
По̀штова̑ње, n. das Achten, cultus, observantia, cum quis **magni fit** ab omnibus.
По̀штовати, тујем, v. impf. achten, magni facio, colo.
По̀штоватисе, тујемсе, v. r. impf. поштуј се, schäme dich (hab' Achtung vor dir selbst, und vor andern).
Пра̂, праа (или пра̂), m. 1) der Staub, pulvis. 2) das Pulver (zum Einnehmen, als Medicin), pulvis. 3) das Pulver (Schießpulver), pulvis pyrius:
„Нестаде им праа и олова
„Праа има, ал' олова нема —
Пра̀баба, f. die Urgroßmutter, abavia.
Пра̀бабин, на, но, der Urgroßmutter, abaviae.
Пра̀в, ва, во, 1) unschuldig, insons. 2) gerade, rectus. Право реци, па гледај те утеци; и криво сједи, а право реци.
Пра̀вац, вца, m. 1) der Gerechte, Unschuldige, justus. 2) на правац, gerade aus, recta.
Пра̀вда, f. das Recht, die Gerechtigkeit, justitia, justum.
Пра̀вдање, n. das Rechtfertigen, excusatio, purgatio.

Пра̏вдати, ам, v. impf. rechtfertigen, purgo.

Пра̀ведан, дна, но, gerecht, justus.

Пра̀ведни̑к, m. der Gerechte (biblisch), justus.

Пра̂ви̑, ва, во, recht, echt, verus: прави Србин, прави Турчин, прави Ришћанин и т. д.

Пра̀вило, n. ћ. п. црквено, die Kirchenregel, directorium: не зна правила.

Пра̀вити, им, (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) vide градити 1.

Пра̀витисе, имсе, vide градитисе.

Пра̀вица, f. i. q. правда.

Правље̂ње, n. (у Сриjему, у Бачк. и у Бан.) vide грађење.

Пра̀воjе, m. Mannsname, nomen viri.

Пра̀в правци̂т, права правцита, прово правцито, 1) ganz gerade, aequissimus. 2) ganz gerecht, justissimus, innocentissimus.

Пра̑г, m. die Schwelle, limen.

Пра̀дед, m. (Рес. и Срем.) vide прађед.

Пра̀дедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide прађедов.

Пра̀ђед, m. (Ерц.) der Urgroßvater, abavus.

Пра̀ђедов, ва, во, (Ерц.) urgroßväterlich, abavitus.

Пража̂ње, n. das Geräusch des verbrennenden Pulvers, sonus pulveris pyrii adusti.

Пра̀жити, им, v. impf. verpuffen, sonum edo pulveris pyrii adusti.

Пра̀зан, зна, но, leer, vacuus. Празна рука мртвоj друга.

Пра̏зни̑к, m. der Feiertag, dies festus.

Празни̏на, f. die Leere, Leerheit, vacuitas. Пуно празнине.

Пра̏зновање (пра̏знова̂ње), n. das Feiern, diei festi actio, celebratio.

Пра̏зновати (пра̏зноватн), нуjем, v. impf. feiern, diem festum ago.

Празно̀слов, m. коjи изоставља слова кад пише, ein Schreiber, der Buchstaben ausläßt, qui literam omittit.

Празно̀словити, им, v. impf. Buchstaben auslassen im Schreiben, omitto elementum in scribendo.

Празно̀словље̂ње, n. das Auslassen von Buchstaben im Schreiben, omissio literae in scriptura.

Пра̑ља, f. перил̂а, die Wäscherin, lotrix.

Пра̑љин, на, но, der Waschfrau, der Wäscherin, lotricis.

Пра̀м, m. ein Schiff, größer als ein Kahn (чун), navis genus.

Пра̀м, } vide према.
Пра̀ма, }

Прамѐн, m. das Büschel, der Schopf, cirrus, н. п. косе, вуне, und figürl. магле.

Прамѐње, n. (coll.) die Büschel, cirri.

Прамѝчак, чка, m. hyp. v. прамен.

Пра̀мче, чета, n. ein kleiner прам, lintris genus.

Прандȳс, m. vide прамен.

Пра̀ње, n. das Waschen, lotio.

Пра̀ово, n. Ruinen einer Stadt an der Donau, in der Negotiner Krajina. cf. Краjина Неготинска.

Пра̀порац, рца, m. die Schelle, tintinnabulum.

Прапо̀рчић, m. dim. v. прапорац.

Пра̀с, m. (eine Art Lauch) die Porre, allium porrum Linn. cf. prasius im Lat. und Griechischen.

Праса̂д, f. (coll.) die Ferkel, porcelli.

Пра̀сац, сца, m. ein schon erwachsenes Schwein, porcus:

„Поручуjе Варица Божићу,
„Да jоj пошље од прасца ножицу —

Пра̀се, сета, n. ein Ferkel, porcellus.

Пра̀сетина, f. Ferkelfleisch, porcellina.

Пра̀сећи, ћа, ће, Ferkel-, porcellinus.

Пра̀сити, им, v. impf. ferkeln, (porcos) pario.

Пра̀ситисе, имсе, v. r. impf. ferkeln, pario.

Пра̀сица, f. (риjетко се говори) vide назимица.

Пра̀ска, f. das Krachen, crepitus: стоjи праска.

Пра̀скати, ам, v. impf. krachen, crepo.

Пра̀сква, f. vide бресква.

Пра̀снути, нем, v. pf. entschlossen, hurtig aufbrechen, erumpo.

Пра̀сци, саца, m. pl. (coll.) die Ferkel, porculi.

Пра̀ти, перем, v. impf. waschen, lavo.

Пра̀тилац, тиоца, m. der Begleiter, comes.

Пра̀тити, им, v. impf. begleiten, comitor.

Пра̀тљача, f. дрво (као мала лопатица), што жене лупаjу њим кошуље кад перу.

Пра̀тња, f. die Begleitung, comitatio.

Пра̀ћа, f. ударка, die Schleuder, funda.

Праћа̀кање, n. das Herumschlagen mit den Füßen, agitatio pedum.

Праћа̀катисе, амсе, v. r. impf. sich herumwerfen (wie der Fisch im Trockenen), agitari.

Пра̀ће̂ње, n. das Begleiten, comitatio.

Пра̀ћица, f. 1) dim. v. праћа. 2) на самару она узица (мjесто узенђиjе), на коjоj се држи нога кад се јаше, der Steigbügel am Saumrosse, stapia jumenti clitellarii.

Пра̀унук, m. der Urenkel, pronepos.

Пра̀шак, шка, n. dim. v. пра.

Пра̀шан, шна, но, staubig, bestäubt, pulverulentus.

Пра̀шење, n. 1) das Stäuben, Erregen

des Staubes, pulveratio. 2) das Lockern (im Weinberge), pulveratio. 3) das Werfen (der Sau), das Ferkeln, partus porcae.

Пра́шидба, f. die Lockerung im Weinberge, pulveratio.

Пра́шина, f. augm. v. пра.

Пра́шити, им, v. impf. 1) stäuben, pulvero, pulverem excito. 2) виноград, lockern, pulvero.

Пра́шка, f. ein Stäublein, pulvisculus, atomus: нема брашна ни једне прашке.

Пра́штање, n. 1) das Verzeihen, Vergeben, veniae datio, venia. 2) das Abschiednehmen, salutatio discedentis aut vel decedentis.

Пра́штати, ам, v. impf. verzeihen, ignosco.

Пра́штатисе, амсе, v. r. impf. Abschied nehmen, sich beurlauben (sagen прости брате!), saluto discedens vel decedens.

Пра́штење, n. das Krachen (wenn z. B. ein Rind durch ein dichtes Gehölz durchdringt), fragor.

Пра́штити, шти, v. impf. krachen, fragorem edo.

Пра́шћење, n. vide праштење.

Пра́шчићи, m. pl. (coll.) dim. v. прасци.

Пр̀вашњи, ња, ње, neulich, nuperus.

Пр̀венац, нца, m. т. ј. рој, der Erstling (der erste Schwarm), apum examen primum.

Пр̀ви̑, ва, во̑, der erste, primus.

Пр̀вине, f. pl. die Erstlinge, erste That, primitiae: нијесу то њему првине.

Прво̑, neulich, nuper.

Прво̀женац, нца, m. der die erste Ehe eingeht, qui primas nuptias facit.

Пр̀га, f. ein Gericht, das geröstet ist, cibi tosti genus: миришу ти уста, као да си пргу јела (у приповијетки).

Пр̀да, f. der Furz, crepitus (ventris): прда прду сустиже.

Пр̀дало, n. das Werkzeug zum Farzen, culus ex quo peditur.

Прда̂љка, f. на гадљима она цијев, што стоји гадљару на рамену кад свира. Прдаљка је настављена на неколика мјеста, и сва је обљевена косипером.

Прда́чење, n. vide потпрдивање.

Прда́чина, f. vide потпрдица.

Прда́читисе, имсе, vide потпрдиватисе.

Пр̀деж, m. der Furz, crepitus (ventris). Смеосе као прдеж у гаћама.

Прде́кнути, нем, v. pf. mit einem furzähnlichen Getöse fallen, cadere cum crepitu.

Прде̏њак, m. vide прдало i. q. гузица: узе кадија гвозденак, те удари нашега Мују над прдењак — cf. оклицнути.

Пр̀дети, дим, (Рес.) vide прђети.

Пр̀дешко, m. ein scherzhaftes Scheltwort der Mütter gegen Kinder: du Farzer! peditor!

Пр̀дити, им, (Срем.) vide прђети.

Прдла̂ње, n. das Schwätzen, nugatio.

Пр̀длати, ам, v. impf. dummes Zeug schwätzen, nugor.

Пр̀днути, нем, v. pf. einen Furz lassen, crepitum (ventris) edo.

Пр̀дњава, f. das Farzen, crepitus: стоји га прдњава,

Пр̀доња, m. 1) попрдан, m. j. гра онај, што је крупан као боб, die größte Gattung Fisolen, phaseoli genus. 2) der Farzer, qui pedit.

Прдо́сија, f. Schimpfwort von altem schlechten Rauchtaback, Schießpulver, res parum valens.

Пр̀ђење, n. das Farzen, crepitus emissio.

Пр̀ђети, дим, v. impf. (Ерц.) 1) farzen, pedo. 2) за кога, или за што, sich um etwas scheren, curo rem: не ћу и не прдим (за то); прди Мара за пудара: ти синко и не прдиш за науку (Прдим, В. Е., прдим).

Пре̑, (Рес. и Срем.) vide прије.

Прѐ, 1) sehr, über-, per-, in прекрасан, прелијеп. 2) über-, allzu, zusehr, nimium: прекувано, преслано, преучен.

Прѐбајати, јем, vide обајати.

Пребаци́вање, n. 1) das Hinüberwerfen, Ueberwerfen, trajectio. 2) das Vorrücken, Vorwerfen, exprobratio.

Пребаци́вати, цујем, v. impf. 1) hinüberwerfen, trajicio. 2) überwerfen, trajicio. 3) vorwerfen, exprobro, objicio.

Преба́цити, им, v. pf. 1) преко куће, über das Haus hinüber werfen. 2) кућу, das Haus überwerfen (z. B. mit einem Stein), trajicio. 3) vorrücken, vorwerfen, exprobros objicio.

Прѐбег, m. (Рес. и Срем.) vide пребјег.

Прѐбећи (говорисе и пребегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide пребјећи.

Преби́јање, n. 1) das Brechen, fractio. 2) das Berechnen, compensatio.

Преби́јати, ам, v. impf. 1) brechen, frango. 2) berechnen, compenso.

Преби́рање, n. das Ueberklauben, Ueberlesen, perpurgatio.

Преби́рати, ам, v. impf. überlesen, überklauben, perpurgo.

Прѐбити, бијем, v. pf. 1) zerschlagen, zerbrechen, frango: нож, ногу, дрво и т. д. 2) једно за друго, gegen einander berechnen, compenso.

Прѐбјег, m. (Ерц. ст.) der Flüchtling, der Flüchtige, profugus;

„Два пребјега гору пребјегоше —
„Волим бити пребјег у кауре —

Прѐбјећи (говорисе и пребјегнути), бјегнем, v. pf. (Ерц.) fliehen, sich flüchten, fugio.

Пребле́дети, дим, v. pf. (Рес.) } blaß,
Пребле́дити, им, v. pf. (Срем.) } bleich
Преблијѐђети, дим, v. pf. (Ерц.) } werden, pallesco.

Прѐбо̀лети, лим, v. pf. (Рес.) } genesen,
Прѐбо̀лити, им, v. pf. (Срем.) } convalesco:
Прѐбо̀љети, лим, v. pf. (Ерц.) }

„Ако га глава заболе,
„Да Бог да да га преболи —
„Имаде ми ћетић Цинцар Јанко,
„Ал' још није ране преболео —

Пребо̀равити, им, v. pf. durchleben, durchbringen, exigo (aevum).

Пребра́нац, нца, m. m. j. пасуљ, eine Art Fisolengericht, cibi genus ex fabis. У Србији по селима кажу (као у шали) оцин гра (зашто га највише једу калуђери), а по варошима саганлија.

Прѐбрати, берем, v. pf. überklauben, überlesen, perpurgo. 2) пасуљ, mit Oel und Zwiebeln kochen, coquo fabas cum oleo et cepis et pipere.

Пребро̀дити, им, v. pf. durchwaten, vado transeo.

Пребро̀јити, им, v. pf. überzählen, pernumero, dinumero.

Прева́лити, им, v. pf. 1) umwerfen, everto. 2) очима, scheel ansehen, torvo oculo aspicio. 3) превалило подне, по зиме, vorüber seyn, elapsum est.

Превањи́вање, n. das Umwerfen, eversio.

Превањи́вати, љујем, v. impf. 1) umwerfen, everto. 2) очима, scheel ansehen, torvo vultu tueri.

Прѐвара, f. (Рес. и Срем.) vide пријевара.

Преваре̏ник, m. übersottener Cidre, cidrus coctus.

Преварѝвање, n. das Ueberkochen, coctio.

Преварѝвати, рујем, v. impf. überkochen, coquo, percoquo.

Прѐварити, им, v. pf. betriegen, decipio, fallo.

Прева́рити, им, v. pf. übersieden, percoquo.

Прѐваритисе, имсе, v. r. pf. sich täuschen, decipior, fallor.

Прѐвез, m. eine Art Frauenmütze, vittae genus.

Прѐвесити, им, (Рес. и Срем.) vide превјесити.

Прѐвести, ведем, v. pf. hinüber führen, traduco. Превео би га жедна преко воде (er ist ungemein klug).

Прѐвести, везем, v. pf. überführen, trajicio.

Прѐвеша̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide превјешање.

Прѐвешати, ам, (Рес. и Срем.) vide превјешати.

Превија́ње, n. 1) das Ueberwickeln, circumvolutio. 2) das Verändern der Stimme, vocis inflexio.

Превѝјати, ам, v. impf. 1) überwickeln, circumvolvo. 2) die Stimme verändern, inflecto vocem:

„Закукаћу као кукавица,
„Превијаћу као ластавица —

Превѝјатисе, амсе, v. r. impf. sich wenden und drehen, torqueri.

Превѝјача, f. m. j. колиба, eine Art leichter Hütte, tugurii genus.

Прѐвити, вијем, v. pf. überwickeln, circumvolvo.

Прѐвјесити, им, v. pf. (Ерц.) überhängen, appendo.

Прѐвјеша̑ње, n. (Ерц.) das Ueberhängen, appensio.

Прѐвјешати, ам, v. impf. (Ерц.) überhängen, appendo.

Превла́чење, n. 1) das Ueberschleppen, transportatio. 2) das langsame Fahren mit dem Fidelbogen über die гусле, ductatio arctus per fides.

Превла́чити, им, v. impf. 1) überschleppen, transporto trahendo. 2) mit dem Fidelbogen langsam über die гусле fahren, arcum ducto per fides.

Прево̀дити, им, v. impf. hinüberführen, traduco.

Прево̀ђење, n. das Hinüberführen, traductio.

Прево̀жење, n. das Uebersetzen über einen Fluß, trajectio.

Прѐвоз, m. die Ueberfuhr, das Fahrgeld, naulum.

Прево̀зити, им, v. impf. übersetzen, trajicio.

Прѐврата, f. превратуша, ein Gericht von Eiern, placentae genus ex ovis. Кукурузно брашно закувасе јајима (у каквом суду), па се онда онај скроб изаспе у тигањ на врућу маст; кад се од оздо потпече, онда се преврне, те се и с друге стране испече; потом се једе (највише вруће).

Превра́тити, им, v. pf. umkehren, inverto.

Превра́туша, f. vide прѐврата.

Прѐвраћа̑ње, n. das Umkehren, inversio.

Прѐврађати, ам, v. impf. umkehren, inverto.

Прѐврети, рим, v. pf. abgähren, defervesco.

Превр́нути, нем, v. pf. umwenden, converto.

Прѐвртање, n. vide превраћање.

Прѐвртати, врћем, vide превраћати.

Превући, вучем, v. pf. überziehen, traho alio, traho per aliquid.

Прѐгазити, им, v. pf. 1) überwaten, vado transeo, воду oder преко воде. 2) darüber treten, zertreten, conculco.

Прѐгача, f. eine Art wollener Schürze, praecinctorium laneum.

Прегибање, n. das Beugen, flexio.

Прегибао, бли, f. das Gelenke, articulus.

Прегибати, бљем (и прегибам), v. impf. beugen, flecto.

Прегле́далица, f. die Vorschrift, das Schreibmuster, exemplum scribendi.

Прегле́дање, n. 1) das Ueberschauen, Uebersehen, Durchsehen, perlustratio. 2) das Absehen nach einem Muster, imitatio.

Прегле́дати, ам, v. impf. 1) übersehen, perlustro. 2) nach dem Muster machen, facio ad exemplum.

Прѐгледати, ам, v. pf. übersehen, überblicken, pervideo.

Прегло́дати, ђем, v. pf. durchnagen, perrodo.

Прѐгнути, нем, v. pf. biegen, herbeugen, inflecto.

Прего́нити, им, v. impf. hinüber treiben, ago trans-.

Прего́нитисе, имсе, v. r. impf. mit Anekdoten gegen einander fechten, einander aufziehen, ludificari, ducere se invicem.

Прего̀њење, n. 1) das Hinübertreiben, transmissio, transjectio. 2) das Aufziehen, traductio, ludificatio.

Прего́рети, им, v. pf. 1) н. п. дрво, durchbrennen, peruror. 2) verschmerzen, tolero, obliviscor.

Прѐградак, тка, m. eine Abtheilung, Verschlag im Hause, zotheca, locus assibus separatus.

Прегра́дити, им, v. pf. überschlagen, verschlagen, assibus separo.

Прегра̀ђивање, n. das Verschlagen, separatio per asses.

Преграђи́вати, ђујем, v. impf. verschlagen, assibus separo.

Прегри́зање, n. das Durchbeißen, permorsio.

Прегри́зати, ам, v. impf. durchbeißen, permordeo, peredo.

Прѐгристи, ризем, v. pf. durchbeißen, permordeo.

Прегр̀мети, ми, v. pf. (Рес.)
Прегр̀мити, ми, v. pf. (Срем.)
Прегр̀мљети, им, v. pf. (Ерц.) } док ово прегрми, bis dieses Gewitter (fig.) vorbei ist, dum haec tempestas praeterierit.

Прегршти, f. pl. beide flache Hände, zum Fassen hingehalten, ambae volae ad accipiendum quid paratae: пуне прегршти; дај ми једне прегршти брашна; пије воду прегрштима.

Пре́д,
Пре́да, } vor, ante: пред кућом; пред Богом; преда мном; пред кућу (cum acc.); пред Бога; преда ме; из кесе, па преда се, nur Geld her, so hat man's

Преда́вање, n. die Uebergabe, deditio.

Преда́вати, дајем, v. impf. 1) übergeben, dedo. 2) zur Uebergabe nöthigen, adigo ad deditionem.

Прѐдаја, f. die Uebergabe, deditio: изишао (н. п. ајдук) на предају.

Прѐдати, ам, v. pf. 1) übergeben, dedo. 2) zur Uebergabe nöthigen, adigo ad deditionem.

Прѐдатисе, амсе, v. r. pf. sich ergeben, dedo me.

Предва́јање, n. das Abtheilen in zwei Theile, divisio in partes duas.

Предва́јати, ам, v. impf. in zwei Theile theilen, dimidiare.

Предво́јити, им, v. pf. halbiren, dimidio.

Предвостру́чање, n. das Verzweifachen, Verdoppeln, duplicatio.

Предвостру́чати, ам, v. impf. doppelt falten, duplico.

Предво̀стручити, им, v. pf. doppelt falten, duplico.

Преде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide предијевање.

Преде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide предијевати.

Прѐденути, нем, vide предести.

Пре́дење, n. das Spinnen, netio.

Предѐрати, рем, vide предријети.

Прѐдести (говорисе и преденути) денем, (Рес. и Срем.) vide прећести.

Предиво, n. der Flachs (österr. das Spinnhaar), pensum lini, lanae: „Кецељице танано предиво —

Предије̂вање, n. (Ерц.) der Namenwechsel, nominis mutatio.

Предијевати, ам, v. impf. (Ерц.) т. ј. име, einen andern Namen annehmen, nomen mutare.

Прѐдика, f. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) die Predigt, sermo. cf. поучење.

Преди̇̀каоница, f. die Kanzel, cathedra, suggestum.

Предика̂тор, m. der Prediger, praedicator.

Предика̂торов, ва, во, des Predigers, praedicatoris.

Предика̂торски, ка, ко, 1) Prediger, praedicatorius. 2) adv. wie ein Prediger, praedicatoris modo.

Прѐдиковање, n. das Predigen, praedicatio.

Предиковати, кујем, v. impf. predigen, praedico (sacra).
Предирање, n. das Durchreißen, dilaceratio.
Предирати, рем, v. impf. entzwei reißen, dilacero.
Предњак, m. н. п. во у плугу, der vordere (Ochs) am Pfluge. bos anterior.
Предњачење, n. das Vorangehen, anteitio.
Предњачити, им, v. impf. vorangehen, praeeo.
Предњи, ња, ње, der vordere, anterior.
Предраг, m. Mannsname, nomen viri.
Предрети, ем, предрьо, (Рес. и Срем.) vide предријети.
Предријети, рем, предрьо, v. pf. (Ерц.) 1) zerreißen, lacero, perrumpo. 2) предрьо преко потока, er ist durchgedrungen, durch das Thal, perrupit.
Пређа, f. 1) das Garn, fila. 2) das Garn, Netz, rete.
Пређенути, нем, v. pf. (Ерц.) } m. j.
Пређести, ђенем, v. pf. (Ерц.) } име, einen andern Namen annehmen, muto nomen. Ја нијесам чуо у Србији, да је ко своје име пређео (веħ ако жене ħеци — од милости, или кад што врачају — или какав рђав човек, кад учини какво зло па утече куда), док није покојни Теодор Филиповић дошао у Србију (1805) и назваосе Божа Грујовић; а Јован Савић, Иван Југовић (ваља да је изабрао име за пријестол Српски); потом је било ушло као у обичај, те су и други ħекоји своја презимена одбацили и друга изабрали. — Сиромаа мога (друга) Арсу Андреевића (или Андрија) ħадијау да објесе, да не утече у Влашку, што се назвао Каспирном. —
Пређетина, f. augm. v. пређа.
Пређица, f. 1) dim. v. пређа. 2) eine Schnalle, fibula.
Пређурина, f. vide пређетина.
Прежање, n. vide вребање.
Прежати, ам, vide вребати.
Преживање, n. das Wiederkäuen, ruminatio.
Преживати, ам, v. impf. wiederkäuen, rumino.
Прежвети, вим, v. pf. (Рес.) } fort
Преживити, им, v. pf. (Срем.) } leben,
Преживљети, вим, v. pf. (Ерц.) } vitam duco:
„Не би л' и ми уз њи преживљели —
Прежина, f. vide прегача.
Презање, n. das Auffahren aus dem Schlafe, excussio somni, circumspectatio anxia.
Презање, n. vide упрезање.
Презати, прежем, vide упрезати.
Презати, ам, v. impf. } aus dem
Презатисе, амсе, v. r. impf. } Schlafe auffahren, und umherblicken, circumspicio ex somno.
Презиме, мена, n. der Zuname, cognomen. cf. подријетло.
Презимењак, m. der den nämlichen Zunamen hat, ejusdem cognominis.
Презимити, им, v. pf. überwintern, hiberno, perhiemo.
Преисподњи, ња, ње, (у Сријему и у Бачкој) äußerst, ultimus: преисподња уља, лажа и т. д.
Прејаати, јашем, vide прејати.
Прејаивање, n. 1) das Hinüberreiten, transequitatio. 2) das Reiten eine Zeit (Strecke) hindurch, equitatio per tempus.
Прејаивати, јујем, v. impf. 1) hinüberreiten, transequito. 2) hindurchreiten, equito per tempus, locum.
Прејати, јашем, v. pf. коња (на коњу) преко воде, hinüber reiten, transvehor, transeo equo.
Прејездити, им, v. pf. (ст.) durchreiten, perequito:
„И честиту Босну прејездише —
Прејестисе, једемсе, v. r. pf. sich überessen, ingurgitare se, cibo obrui.
Прејурити, им, v. pf. heftig hinübertreiben, ago trans - cf. претерати.
Прекадити, им, v. pf. mit Weihrauch, und Gebet weihen (bei der Kirchmesse), suffio.
Прекађивање, n. das Weihen durch Weihrauch, suffitio.
Прекађивати, ђујем, v. impf. räuchern, suffio.
Прекі, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide пријеки.
Прековање, n. das Ueberschweißen, Ueberschmieden, recusio.
Прековати, ам, v. impf. überschmieden, recudo.
Прекидање, n. 1) das Entzweybrechen, diffractio. 2) das bestimmte Entscheiden (z. B. eines Kaufs), determinatio.
Прекидати, ам, v. impf. 1) entzweybrechen, diffringo. 2) bestimmt entscheiden (einen Kauf), determino.
Прекинути, нем, v. pf. 1) entzweyreißen, disrumpo. 2) bestimmt entscheiden.
Прекинутисе, немсе, v. r. pf. einen Bruch (Leibschaden) bekommen, herniam mihi conscisco.
Прекјуче (т. j. преко јуче), vorgestern, nudius tertius.

Прекјучерањи, ња, ње, } vorgestrig,
Прекјучерашњи, ња, ње, } quod fuit nudius tertius.
Преклад, m. (Рес. и Срем.) vide пријеклад.
Преклањање, vide преклоњање.
Преклањати, ам, vide преклоњати.
Преклањатисе, амсе, vide преклоњатисе.
Прекла̂ни (т. j. преко лани), vor zwey Jahren, ante duos annos, ante biennium.
Преклањски, ка, ко, vor zweyjährig, quod fuit ante duos annos.
Преклињање, n. das heilige Betheuern, Schwören, testatio deorum.
Преклињатисе, њемсе, v. r. impf. hoch und theuer schwören, testor deos hominesque: кунесе и преклињесе.
Преклонити, им, v. pf. н. п. главу, den Kopf vorwärts beugen, inclino caput.
Преклонитисе, имсе, v. r. pf. sich verbeugen, inclinor.
Преклоњање, n. das Beugen, inclinatio.
Преклоњати, ам, v. impf. beugen, inclino.
Преклоњатисе, амсе, v. r. impf. sich verbeugen, inclinor.
Преко, über, trans; преко дан, um den andern Tag, altero quoque die.
Прековати, кујем, v. pf. überschmieden, recudo.
Прекодринац, нца, m. ein Mensch von jenseit der Drina, transdrinanus.
Прекодринка, f. Frauenzimmer von jenseit der Drina, transdrinana.
Прекодрински, ка, ко, 1) jenseit der Drina, transdrinanus. 2) adv. wie jenseit der Drina, transdrinano more.
Прекодриње, n. die Gegend jenseit der Drina, regio transdrinana.
Прекоморац, рца, m. der über dem Meere her ist, transmarinus:
„Како дође Арап прекоморац —
Прекоморка, f. 1) ein Frauenzimmer von jenseit des Meeres, mulier transmarina. 2) пушка прекоморка, eine Flinte von jenseit des Meeres (aus Venedig?) telum ultramarinum:
„О рамену дуга прекоморка —
Прекоморски, ка, ко, übermeerisch, transmarinus.
Прекопавање, n. 1) das Uebergraben, perfossio. 2) das Graben mitten durch, perfossio.
Прекопавати, ам, v. impf. übergraben, perfodio.
Прекопати, ам, v. pf. durchgraben, übergraben, perfodio.
Прекоравање, n. vide корење.
Прекоравати, ам, vide корити.

Прекоран, рна, но, der Vorwürfe hören muß, qui saepe objurgatur: свагда је прекоран.
Прекорити, им, v. pf. кога, einem Vorwürfe machen, exprobro.
Прекрајање, n. das Zuschneiden auf eine andre Art, sectio ad aliam formulam.
Прекрајати, ам, v. impf. anders zuschneiden, seco ad aliam formulam.
Прекренути, нем, v. pf. überschwenken, desuper inclino.
Прекрет, m. der Umschwung, revolutio: стоји на прекрету.
Прекретање, n. das Ueberschwenken, inclinatio.
Прекретати, рећем, v. impf. überschwenken, desuper inclino.
Прекретатисе, рећемсе, v. r. impf. ein Spiel, in Oesterreich hutschen, in asse ex axe mobili sursum et deorsum moveri.
Прекретња, f. vide прекрет.
Прекривање, n. 1) das Verstecken an einen andern Ort, occultatio mutata. 2) das neue Decken (des Dachs), contectio nova.
Прекривати, ам, v. impf. 1) neu decken, denuo tego. 2) anders wo verbergen, occulto alio loco.
Прекривити, им, v. pf. seitwärts krümmen, incurvo:
„Пауњперо прекривила —
Прекрити, ријем, v. pf. 1) neu decken, denuo tego. 2) anders wo verbergen, alibi celo.
Прекројити, им, v. pf. anders zuschneiden, seco ad aliam formulam.
Прекрстити, им, v. pf. 1) durchkreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzen, cruce signo.
Прекрститисе, имсе, v. r. pf. sich bekreuzen, cruce se signare.
Прекршити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.
Прекрштање, n. vide прекршћање.
Прекрштати, ам, vide прекршћати.
Прекршћање, n. 1) das Bekreuzen, crucis formatio super re aliqua. 2) das Durchkreuzen, persectio obliqua.
Прекршћати, ам, v. impf. 1) durchkreuzen, oblique perseco. 2) bekreuzigen, cruce signo.
Прексиноћњи, ња, ње, vom vorgestrigen Abend, ante duos dies vesperi.
Прексиноћ (т. j. преко синоћ), vorgestern Abends, ante duos dies vesperi.
Прексиноћни, на, но, vide прексиноћњи.
Прекужити, им, v. pf. (von куга) überstehen, defungi malo.
Прекундачити, им, v. pf. 1) überschif-

ten, scapo novo munio. 2) прекундачно се, von einem der sich anders trägt, als sonst, vestem mutavit.

Прѐкупац, пца, m. der Vorkäufer, emens ante alios, propola:

„Њојзи ми долазе
прекупци трговци —

Прекỳпити, им, v. pf. vorkaufen, emo ante alios.

Прекупљѝвање, n. das Vorkaufen, emtio ante alios.

Прекупљѝвати, љујем, v. impf. vorkaufen, emo ante alios.

Прѐлажѐње, n. 1) das Hinübergehen, transitio. 2) das Ueberlaufen, exundatio.

Прѐлаз, m. (Рес. и Срем.) vide пријелаз, Ueberfurt, der Uebergang.

Прѐлазити, им, v. impf. 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.

Прела́мање, n. das Entzweybrechen, diffractio.

Прела́мати, ам, v. impf. entzweybrechen, diffringo.

Преле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide прелијетање.

Преле́тати, леħем, (Рес. и Срем.) vide прелијетати.

Прелѐтети, тим, (Рес.) vide прелеħети.

Прелѐтити, им, (Срем.) vide прелеħети.

Прѐлетити, им, (Рес. и Срем.) vide прељетити.

Прѐлетнӣ (једни говоре прелетњи), на, но, (Рес. и Срем.) vide прељетни.

Прелѐħети, летим, v. pf. (Ерц.) hinüberfliegen, pervolo, transvolo.

Прелѝвâње, n. (Рес. и Срем.) vide прељевање.

Прелѝвати, ам, (Срем.) vide прељевати.

Прелијѐвâње, n. (Ерц.) vide прељевање.

Прелијѐвати, ам, (Ерц.) vide прељевати.

Прелије́тâње, n. (Ерц.) das Ueberfliegen, pervolatio, transvolatio.

Прелије́тати, лијеħем, v. impf. (Ерц.) überfliegen, transvolo, pervolo.

Прѐлити, лијем, v. pf. 1) übergießen, transfundo. 2) begießen, perfundo.

Прѐло, n. die Spinnversammlung, Spinngesellschaft, coetus netricum. 2) als Spitzname für einen Mann, der gesponnen (wie Hercules, der Omphale zu Liebe), vir qui net feminae modo.

Прело́мити, им, v. pf. entzweibrechen, diffringo.

Прѐља, f. die Spinnerinn, netrix.

Прѐљевâње, n. (Ерц.) das Uebergießen, transfusio.

Прѐљевати, ам, v. impf. (Ерц.) übergießen, transfundo.

Прѐљетити, им, v. pf. (Ерц.) übersommern, aestivo.

Прѐљетни, на, но, (Ерц.) н. п. слáнина, was über einen Sommer lang geblieben, quod aestatem perduravit.

Прељу́бити, им, v. pf. (сm.) wider die Pflicht lieben, lieben den man nicht soll, amare, quem non oporteret (cf. прилюбити):

„Или ме је са свим оставила,
„И јелена другог прељубила —

Прѐма, gegenüber, ex adverso, e regione. 2) тражи ђевојку према себи, die zu dir paßt, deines Gleichen, parem. 3) према глави, (es geht) um den Kopf, agitur de capite. Према глави и оца по глави.

Прѐмазати, мажем, v. pf. überschmieren, perlino: премазали му зубе, sie haben ihn mit einer Kleinigkeit abgefertigt.

Премазѝвање, n. das (nothdürftigste) Abspeisen eines, der um mehr bittet.

Премазѝвати, зујем, v. impf. einen, der viel verlangt, nothdürftig abspeisen, cf. премазати.

Премàкнутисе, несе, vide премаħисе.

Према́мити, им, v. pf. verlocken, perlicio.

Премàљетнӣ, на, но, (у Ерц.), vide прољетни, Frühlings-, Vernus.

Премàљеħе (прѐмаљеħе), n. vide прољеħе, der Frühling, Ver.

Премàħисе (говорисе и премакнутисе), макнесе, v. r. pf. sich verrücken, forte discessit res e loco: премакло ми се (т. ј. нестало ми сад, а добиħу опет) новаца, жита и т. д.

Према́шити, им, v. pf. über etwas wegreichen, porrigor ultra (z. B. кошуља кољено).

Прѐместити, им, (Рес. и Срем.) vide премјестити, übertragen.

Преме́тâње, n. das Ueberwerfen, transjectio.

Премѐтати, меħем, v. impf. überwerfen, circumjicio, pervolvo.

Премѐтатисе, меħемсе, v. r. impf. sich überwerfen, überburzeln, provolvor.

Прѐметнути, нем, v. pf. überwerfen, pervolvo.

Прѐметнутисе, немсе, v. r. pf. überburzeln, provolvor.

Прѐмештâње, n. (Рес. и Срем.) vide премјештање.

Прѐмештати, ам, (Рес. и Срем.) vide премјештати.

Прѐмештатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide премјештатисе, sich übertragen, den Ort ändern.

Прѐмислитисе, имсе, v. r. pf. sich anders bedenken, muto sententiam.
Прѐмицање, n. das Verrücken (von Geld-, u. a. Verlegenheiten), perturbatio.
Прѐмицатисе, мичесе, v. r. impf. sich verrücken. perturbo, dimoveo.
Премишљање, n. das Ueberdenken, percogitatio.
Премишљати, ам, v. impf. überdenken, percogito, reputo.
Премишљатисе, ам, v. r. impf. sich bedenken, delibero.
Прѐмјестити, имсе, v. pf. (Ерц.) übertragen, transfero.
Прѐмјеститисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) den Ort ändern, locum muto.
Прѐмјештање, n. (Ерц.) das Uebersetzen, Uebertragen, translatio.
Прѐмјештати, ам, v. impf. (Ерц.) übersetzen, übertragen, transfero.
Прѐмјештатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich übersetzen, den Ort ändern, transfero me, transporto me.
Пренемагање, n. das Ohnmächtig-werden vor Schmerz, deliquium prae dolore.
Пренемагатисе, мажемсе, v. r. impf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, deficio prae dolore.
Пренемоћисе, могнемсе, v. r. pf. vor Schmerz in Ohnmacht fallen, deficio prae dolore.
Пренѐти, несем, (Рес. и Срем.) vide пренијети.
Прѐнијети, несем, пренијо (пренијела, ло), v. pf. (Ерц.) hinübertragen, transporto.
Прѐнитити, им, v. pf. т. ј. нити, das Trumm erneuern, licia renovo.
Прѐнос, m. (Рес. и Срем.) vide пријенос.
Преносити, им, v. impf. übertragen, transporto.
Преноћити, им, v. pf. übernachten, pernocto.
Преношење, n. das Uebertragen, transportatio.
Прѐнутисе, немсе, v. r. pf. aus dem Schlafe überrascht aufblicken, e somno excuti.
Преобладати, ам, v. pf. die Oberhand bekommen, supero, superior sum, vinco.
Преблачење, n. das Ueberziehen, mutatio vestis.
Преблачити, им, v. impf. umkleiden, überziehen, vestem aliam induo.
Преблачитисе, имсе, v. r. impf. sich umkleiden, induor aliam vestem.
Преображеније, n. } die Verklärung Christi (6. August).
Преображење, n. }
Преобразитисе, имсе, v. r. pf. 1) sich verklären (von Christus). 2) ein andres Gesicht bekommen, mutare faciem.
Преобување, n. das Wieder-zurechtmachen der Schuhe, calceamenti refictio.
Преобувати, ам, v. impf. die Schuhe wieder zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобуватисе, амсе, v. r. pf. sich die обућа wieder zurecht machen, refingo calceamentum.
Прѐобука, f. die Kleidung zum Umkleiden, vestimenta alia, recentia.
Преобути, бујем, v. pf. einem die Schuhe zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобутисе, бујемсе, v. r. pf. seine Schuhe zurecht machen, refingo calceamentum.
Преобући, бучем, v. pf. umkleiden, alias vestes induo.
Преобућисе, бучемсе, v. r. pf. sich umkleiden, vestes muto.
Преодести (говорисе и преоденути), денем, (Рес. и Срм.) vide преођести.
Преодити, им, v. impf. hinübergehen, von einem Ende bis zum andern hindurchgehen, pervado, percurro.
Прѐодница, f. т. ј. звијезда, der Stern der den Himmel durchwandelt, stella percurrens coelum:
„Од сестрице звезде преоднице,
„Што преоди преко ведра неба —
Пређенути, нем, vide преођести.
Преођење, n. das Durchgehen, percursio.
Преођести (говорисе и преођенути), ђенем, v. pf. (Ерц.) wieder bekleiden, umkleiden, aliter vestio:
„Док се гора преођене листом,
„А рудине травом ђетелином —
Прѐотѐти, отмем, v. pf. vorwegnehmen, praecipio, praeripio.
Преотимање, n. das Vorwegnehmen, praeceptio.
Преотимати, ам (и преотимљем), v. impf. vorwegnehmen, praecipio.
Прѐпасти (говорисе и препаднути), паднем, v. pf. erschrecken, exterreo.
Прѐпастисе (говорисе и препаднутисе), паднемсе, v. r. pf. erschrecken, expavesco.
Прѐпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide препјевати.
Прѐпелица, f. 1) die Wachtel, coturnix. 2) beim Heumachen ein Gona (der Reihe der Mäder bis ans Ende der Wiese, wo sie dann, wieder eine neue Reihe vornehmen), (постат bei den Schnittern, Kakuruzgräbern), vices (?)
Прѐпеличић, m. die junge Wachtel, pullus coturnicis.
Прѐпеличји, чја, чје, Wachtel-, coturnicis.
Препѐти, пнем, v. pf. н. п. коња, ein weidendes Pferd an eine andere Stelle binden, alio loco religo equum pascentem.

Препе́ћи, печем, v. pf. 1) überbraten (zu viel), nimis asso. 2) übersieden, recoquo, überbrennen (den Branntwein).

Препече́ница, f. m. j. ракија, abermal gebrannter Branntwein, vinum bis ustum.

Препи́јање, n. das zuviele Trinken, potatio nimia.

Препијати, ам, v. impf. zu viel trinken, perpoto, nimium bibo.

Прѐпињâње, n. das Ueberbinden des Pferdes, equi pascentis religatio a loco priori.

Прѐпињати, њем, v. impf. н. п. коња, überbinden, alio loco religo.

Препи́рање, n. das Ueberwaschen, perlotio.

Прѐпирâње, n. das Zanken, rixae.

Препи́рати, ам, v. impf. überwaschen, perluo.

Прѐпиратисе, ремсе. v. r. impf. zanken, rixari.

Пре́пис, m. (Рес. и Срем.) vide пријепис.

Преписати, пишем, v. pf. 1) überschreiben, transcribo. 2) beschreiben, conscribiren, conscribo.

Преписи́вање, n. 1) das Umschreiben, transcriptio. 2) das Beschreiben, Aufschreiben, Verzeichnen, Conscribiren, conscriptio.

Преписи́вати, сујем, v. impf. 1) umschreiben, transcribo. 2) beschreiben, verzeichnen, conscribo.

Прѐпити, пијем, v. pf. über das Maß trinken, nimium bibisse.

Препиша́вање, n. das Ueberpissen, transmictio.

Препиша́вати, ам, v. impf. überpissen, transmejo.

Препи̏шати, ам, v. pf. überpissen, transmejo. Препишала би жена (тако је близу).

Прѐпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) hindurch singen, canto per (totam noctem):

„Два славуја сву ноћ препјеваше —
„Сву ноћ ми соко препјева —

Прѐпјецâње, n. das abermalige Brennen, recoctio.

Прѐпјецати, пјечем, v. impf. ракију, übersieden, abermal sieden, recoquo.

Прѐплакати, лачем, v. pf. durchweinen (den ganzen Tag), in einem fort weinen, fleo per (totum diem).

Препла̀нути, не, v. pf. н. п. ватра љеб, überflackern d. i. wenn das Feuer das backende Brot zu schnell umflammt, und es dadurch von außen verbrennt, während es nach innen noch roh ist, panem coquendum praecox ignis adurit.

Прѐпливати, ам, v. pf. durchschwimmen, transnato.

Препл̀ивати, им, v. pf. vide препливати.

Прѐпона, f. die Leisten, ilia.

Прѐпорука, f. die Empfehlung, commendatio.

Препоручи́вање, n. das Empfehlen, commendatio.

Препору̀чи́вати, чујем, v. impf. empfehlen, commendo.

Препору́чити, им, v. pf. empfehlen, commendo.

Прѐправа, f. die Vorbereitung, adparatus.

Препра̑ван, вна, но, bereit, paratus.

Прѐправити, им, v. pf. vorbereiten, praeparo.

Прѐправљâње, n. das Vorbereiten, praeparatio.

Прѐправљати, ам, v. impf. vorbereiten, praeparo.

Препра́вност, f. die Bereitschaft, promtus.

Прѐпрата, f. (у Сријему кажу: женска црква) der Theil der Kirche, wo die Frauen stehen, locus feminarum in ecclesia.

Прѐпрати, перем, v. pf. überwaschen, lavo iteratis vicibus.

Препре́дање, n. das Ueberspinnen (des Zwirns), netum iterum neo.

Препре́дати, ам, v. impf. überspinnen, iterum neo.

Прѐпрести, редем, v. pf. überspinnen, iterum neo.

Препречи́вање, n. das Vorstecken, praetentio.

Препречи́вати, чујем, v. impf. vorstecken, vorstemmen, praetendo.

Препре́чити, им, (Рес. и Срем.) vide препријечити.

Препријѐчити, им, v. pf. (Ерц.) vorstecken, vorstemmen, praetendo.

Препрода́вање, n. das Wiederverkaufen, revenditio.

Препрода́вати, дајем, v. impf. wieder weiter verkaufen, revendo.

Препро̀дати, ам, v. pf. wieder weiter verkaufen, revendo:

„Продаше ме бегу Челебијћу,
„А Челебијћ мене препродаде
„Љубовнику из Новог пазара —

Препро̀сити, им, v. pf. m. j. ђевојку коме, einen überfreyen, überwerben, ausstechen, virginem ab alio expetitam procari.

Прѐпуцати, цаме, v. pf. н. п. пушке, in einem fort schießen (von Flinten), persono.

Прѐрад, m. Mannsname, nomen viri.

Прѐранак, нка, m. (Рес. и Срем.) vide пријеранак.

Прера́нити, им, v. pf. durch einige Zeit ernähren, alo, nutrio per tempus (famis, hiemis).

Прерањи́вање, n. das Ernähren durch einige Zeit, pernutritio.

Прерањи́вати, њујем, v. impf. hindurch ernähren, pernutrio.

Прѐрезати, режем, v. pf. entzwey schneiden, disseco.
Пререзѝвање, n. das Entzweyschneiden, dissectio.
Пререзѝвати, зујем, v. impf. entzwey schneiden, disseco.
Прѐрити, ријем, v. pf durchwühlen, perruo.
Прѐров, m. (Рес. и Срем.) vide пријеров.
Прерòвити, им, v. pf. durchgraben, perfodio.
Прѐсада, f. die Pflanzen, die übersetzt werden, plantae quae e seminario transferuntur.
Преса́дити, им, v. pf. überpflanzen, transplanto.
Пресађѝвање, n. das Ueberpflanzen, transplantatio.
Пресађѝвати, ђујем, v impf. übersetzen, transplanto.
Пресамарѝвање, n. das Uebersteigen (eines Berges) transcensus.
Пресамарѝвати, рујем, v. impf. übersteigen, transcendo.
Пресама́рити, им, v. pf. преко брда, (das Gebirge) übersteigen, transcendo.
Пресамѝтити, им, v. pf. doppelt übereinander legen, duplico, gemino.
Пресамићѝвање, n. das Doppeltfalten, duplicatio.
Пресамићѝвати, ћујем, v. impf. doppelt falten, duplico.
Прѐсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide пријесан.
Преса̀нути, нем, v. pf. austrocknen (vom Bache), exsiccor, exaresco.
Прѐсед, m. (Рес. и Срем.) vide пријесјед.
Прѐседа̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide пресједање.
Прѐседати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресједати.
Пресѐдити, им, (Рес. и Срем.) vide пресједити.
Прѐседнути, нем, vide пресести.
Пресѐлити, им, v. pf. übersiedeln, transfero.
Пресѐлитисе, имсе, v. r. pf. übersiedeln, transmigro.
Пресеља́вање, n. das Uebersiedeln, translatio, transmigratio.
Пресеља́вати, ам, v. impf. übersiedeln, transfero.
Пресеља́ватисе, амсе, v. r. impf. übersiedeln, transmigro.
Прѐсести (говорисе и преседнути), седем (и преседнем), (Рес. и Срем.) vide пресјести.
Прѐсећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide пресјећи.
Пресецање, n. (Рес. и Срем.) vide пресијецање.
Пресецати, ам, (Рес. и Срем.) vide пресијецати.
Пресићети, сједим, v. pf. (Ерц.) hindurch sitzen, persideo (?).
Прѐсијати, јем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
Пресијѐва̂ње, n. (Ерц.) das Uebersieben, percribratio.
Пресијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) durchsieben, percribro.
Пресијѐца̂ње, n. (Ерц.) das Entzweihauen, Durchschneiden, sectio.
Пресијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) durchschneiden, seco.
Прѐсилити, им, v. pf. übermüthig werden, superbio.
Пресиља́вање, n. das Uebermüthig-werden, insolentia, superbitio.
Пресиља́вати, ам, v. impf. übermüthig werden, superbio.
Прѐсипање, n. 1) das Umschütten (Ueberschütten), transfusio. 2) das Ueberfüllen, nimia impletio.
Прѐсипати, ам (и пресипљем), v. impf. 1) umschütten, transfundo. 2) überfüllen, nimis impleo.
Прѐсиса̂ње, n. das Vertrocknen, exsiccatio.
Прѐсисати, сишем, v. impf. vertrocknen, exaresco.
Пресја́вање, n. das Blinken, Blitzen (z. B. eines Säbels, gegen die Sonne), fulgor, coruscatio.
Пресја́ватисе, амсе, v. r. impf. blitzen, blinken, corusco.
Прѐсједа̂ње, n. (Ерц.) der Hinterhalt, insidiae.
Прѐсједати, ам, v. impf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
Пресјѐдити, им, vide пресићети.
Прѐсјести (говорисе и пресједнути), сједем (говорисе и пресједнем), v. pf. (Ерц.) sich in Hinterhalt legen, insidior.
Прѐсјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) entzwei schneiden, hauen, disseco.
Преска́кање, n. das Ueberspringen, transsultus, praeteritio.
Преска́кати, качем, v. impf. überspringen, transilio.
Прескòчити, им, v. pf. überspringen, transilio.
Прѐслављање, n. vide прислављање.
Прѐслављати, ам, vide прислављати.
Прѐслица, f der (Spinn-) Rocken, colus.
Пресличѐтина, f. augm. } v. преслица.
Прѐсличина, f. augm. } v. преслица.
Прѐсличица, f. dim. v. преслица.
Пресма́кање, n. vide присмакање.
Пресма́кати, мачем, vide присмакати.
Пресмòчити, им, vide присмочити.
Прѐставитисе, имсе, v. r. pf. hinscheiden, sterben, decedo, morior.

Прѐстаја̑ње, n. das Aufhören, intermissio, finis.

Прѐстајати, јем, v. impf. aufhören, desino.

Преста̀јати, тојим, v. pf. hindurch stehen, persto.

Прѐстанак, нка, m. der Unterlaß, das Aufhören, intermissio: без престанка.

Прѐстарити, им, v. pf. } altern, zu
Прѐстарјети, рим, (Ерц.) } alt werden, consenesco.

Прѐстати, танем, v. pf. aufhören, desino: престала киша; престао му давати.

Прѐсти, предем, v. impf. spinnen, neo.

Прѐстигнути, нем, vide престићи.

Прѐстиза̑ње, n. das Ueberholen, superatio, victoria cursus.

Прѐстизати, тижем, v. impf. überholen, cursu supero.

Прѐстићи (говорисе и престигнути), тигнем, v. pf. zuvorkommen, überholen, supero.

Пре́сто̑, тола, m. } (Рес. и Срем.) vide пријестол.
Пре́стол, m. }

Престра́вити, им, v. pf. erschrecken, und dadurch krank machen, terrore in morbum conjicio.

Престра́витисе, имсе, v. r. pf. vor Schrecken erkranken (von Kindern), terrore in morbum conjici.

Престрављи́вање, n. das Erschrecken, terror.

Престрављи́вати, љујем, v. impf. einen erschrecken, terrefacio.

Престрављи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. vor Schrecken krank werden, terrore conjici in morbum.

Прѐстрићи, рижем, v. pf. mit der Schere entzwei schneiden, forfice disseco.

Престру́гати, ружем, v. pf. entzwei-, durchschaben, perscabo, perrado.

Пре́ступ, m. (Рес. и Срем.) vide пријеступ.

Престу́пање, n. das Uebertreten, transgressio.

Престу́пати, ам, v. impf. übertreten, transgredior.

Престу́пити, им, v. pf. übertreten, transgredior.

Пресу́дити, им, v. pf. aburtheilen, erkennen, dijudico.

Пресуђи́вање, n. das Anders-Aburtheilen, dijudicatio alius, diversa a nostra.

Пресуђи́вати, ђујем, v. impf. anders aburtheilen, aliter dijudico: немој ти мени ту пресуђивати.

Пресу̑ти, спем, v. pf. 1) überschütten, transfundo. 2) zu voll angießen, überfüllen, nimis impleo.

Пресуши́вање, n. das Ueberdörren, nimia exsiccatio. 2) das Verlieren der Milch (bei der Kuh), intermissio lactis (de vacca).

Пресуши́вати, шујем, v. impf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушивати.

Пресу́шити, им, v. pf. 1) überdörren, nimis arefacio. 2) vide засушити.

Прета́кање, n. das Umgießen (des Weines), transfusio.

Прета́кати, тачем, v. impf. (Wein) umgießen, transfundo.

Прета́пање, n. das Umschmelzen, refusio.

Прета́пати, ам (и претапљем), v. impf. umschmelzen, refundo.

Претва́рање, n. 1) das Verwandeln, transfiguratio, immutatio. 2) das Verstellen, simulatio.

Претва́рати, ам, v. impf. verwandeln, immutare.

Претва́ратисе, амсе, v. r. imfp. sich verstellen, simulo.

Претво́рити, им, v. pf. verwandeln, immuto.

Претво́ритисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.

Прете́гнути, нем, v. pf. überwiegen, praepondero.

Прете̂жнији, нија, није, од кога, него, bedeutender, wichtiger, majoris momenti.

Претѐзање, n. das Ueberwiegen, praeponderatio.

Прете́зати, тежем, v. impf. überwiegen, praepondero. Теже претеже.

Пре̏терати, ам, (Рес. и Срем.) vide прећерати.

Претери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прећеривање.

Претери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide прећеривати.

Претѐћи, течем, v. pf. кога, zuvorkommen, praeverto.

Прѐти, ем, v. impf. anklagen, accuso.

Прѐтисе, емсе, v. r. impf. с ким, mit jemand im Streite seyn, prozessiren, litigo.

Претити, им, (Рес. и Срем.) vide пријетити.

Прѐтица̑ње, n. vide претјецање.

Прѐтицати, ичем, vide претјецати.

Прѐтјеца̑ње, n. (Ерц.) das Zuvorkommen, praeversio.

Прѐтјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) zuvorkommen, praeverto.

Пре́тња, f. (Рес. и Срем.) vide пријетња.

Претова́рање, n. das Umladen, oneratio alia, translatio

Претова́рати, ам, v. impf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.

Претоварити, им, v. pf. umladen, transonero (?), н. п. лађу.
Претоп, m. (Рес. и Срем.) vide пријетоп.
Претопити, им, v. pf. umschmelzen, refundo.
Преточити, им, v. pf. umgießen, transfundo.
Претргнути, нем, v. pf. entzwei reißen, disrumpo.
Претресање, n. das Durchbeuteln, Ausschütteln, excussio.
Претресати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
Претрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Претрестисе, семсе, v. r. pf. sich zerstreuen (von Flüchtlingen), dispergi.
Претркати, трчем, vide претрчати.
Претрчавање, n. das Drüberweglaufen, transcursatio.
Претрчавати, ам, v. impf. drüber weglaufen, transcurso.
Претрчати, чим, v. pf. hinüber-, darüberlaufen, transcurro.
Претурање, n. das Ueberwerfen, transjectio, perquisitio, perscrutatio.
Претурати, ам, v. impf. 1) überwerfen, jactu supero. 2) überwerfen (im Suchen), perquiro, disjicio.
Претурити, им, v. pf. 1) кућу, einen Stein über das Haus werfen, trajicio. 2) камен преко куће, den Stein über das Haus —, lapidem trajicio trans domum. 3) (im Suchen alles) überwerfen, disjicio quaerens.
Прећење, n. (Рес. и Срем.) vide пријећење.
Прећерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) über— treiben, ago super—. 2) übertreiben, excedo modum.
Прећеривање, n. (Ерц.) das Uebertreiben, modi excessio.
Прећеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) übertreiben, nimis ago, modum excedo.
Прећи, прећем, (Рес. и Срем.) vide пријећи.
Преузети, змем, v. pf. übernehmen, überwältigen, vinco.
Преузимање, n. das Ueberwältigen, correptio.
Преузимати, ам (и преузимљем), v. impf. übernehmen, corripio, vinco.
Прецедити, им, (Рес. и Срем.) vide прецједити.
Прецеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide прецјеђивање.
Прецеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide прецјеђивати.
Прецједити, им, v. pf. (Ерц.) übergießen, transfundo.
Прецјеђивање, n. (Ерц.) das Uebergießen, transfusio.
Прецјеђивати, ђујем, v. impf. übergießen, abgießen, transfundo.
Пречага, f. das Querbret (in der Mühle), assis transversus.
Пречажица, f. dim. v. пречага.
Пречање, n. (Рес. и Срем.) vide пријечање.
Пречати, ам, (Рес. и Срем.) vide пријечати.
Пречатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide пријечатисе.
Пречатити, им, vide пречитати.
Пречитавање, n. das Ueberlesen, relectio.
Пречитавати, ам, v. impf. überlesen, relego.
Пречитати, ам, v. pf. 1) überlesen, relego. 2) вас дан је пречитао, den ganzen hindurch —, per totam diem legit.
Пречњак, m. (Рес. и Срем.) vide пријечњак.
Преша, f. der Drang, die Eile, die Dringlichkeit, festinatio; ако ти није преша, (fr. si vous n'êtes point p r e s s é).
Прешивање, n. das Zusammennähen, consutio.
Прешивати, ам, v. impf. übereinandernähen, zusammennähen, consuo.
Прешити, шијем, v. pf. zusammennähen, consuo, adsuo.
Прженица, f. gebähtes Stück Brot, panis tostus.
Пржење, n. das Bähen, Backen, tostio.
Пржибаба, m. (in pl. f.) ein niederträchtiger Räuber, der alte W e i b e r mißhandelt (mit glühenden Ketten b r e n n t) um sie zur Entdeckung ihres Nothpfennigs zu zwingen; dieß ist das größte Schimpfwort für einen Heiducken, latro qui mulierculas igne excruciat:
„Ти Ћурчија један пржибабо!
„Ни стари ти четовали нису —
Пржити, им, v. impf. bähen, rösten, torreo. Пржио би господару (одговорио гладан и озебао циганин, кад су га запитали: или воли јести, или се гријати). cf. грасуљ.
Пржитисе, имсе, v. r. impf. sich verbrennen, aduri.
Пржња, f. die Störung, Verderbung der guten Gesellschaft, turbatio societatis.
Прзњење, n. } das Verunreinigen, pollutio.
Прзнење, n.
Прзнити, им, v. impf. 1) beim Ausweiden das Ingeweide verletzen, so, daß die Excremente erscheinen, exenterare ita, ut intestinis ruptis excrementa appareant. 2) die gute Gesellschaft verderben, bonam societatem turbare.

Пр̀зница, f. der Störenfried, Freudenstörer, Verderber guter Gesellschaft, turbator pacis, societatis, laetitiae.

Прѝ, bei, am, apud:
„При појасу сабља ожеђњела —

Приа́њање, n. 1) das Ankleben, adhaesio. 2) fig. das Angreifen (bei der Arbeit), aggressio.

Приа́њати, ам, v. impf. 1) ankleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), adgredior.

Приба́дање, n. das Anspießen, adfixio.

Прѝба̑дати, ам, v. impf. anspießen, adfigo.

Прибега́вање, n. (Рес. и Срем.) vide прибјегавање.

Прибега́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide прибјегавати.

Прѝбегнути, нем, (Рес. и Срем.) vide прибећи.

Прѝбедрица, f. ein Stück der Priesterkleidung, pars vestimenti archimandritae aut episcopi (periscelis?).

Прѝбећи (говорисе и прибегнути), бегнем, (Рес. и Срем.) vide прибјећи.

Прибија́ње, n. 1) das Anschlagen, adfixio, applicatio. 2) das Anschmiegen, applicatio.

Прибија́ти, ам, v. impf. anschlagen, adfigo, applico.

Прибија́тисе, амсе, v. r. impf. sich anschmiegen, applicor.

Прибира́ње, n. 1) das Abtragen (der Speisen vom Tische), ablatio, sublatio. 2) die achtungsvolle Aufnahme, cultus, exceptio honorifica.

Прибира́ти, ам, v. impf. 1) (vom Tische) abtragen, aufero. 2) mit Achtung empfangen, honorifice excipio, colo.

Прибира́тисе, амсе, v. r. impf. 1) nach und nach sich sammeln, congregari. 2) zu Ende gehen, incipio deficere.

Прѝбити, бијем, v. pf. an etwas anschlagen, adfigo, applico.

Прѝбитисе, бијемсе, v. r. pf. код кога, ђе, уза што, sich fest anschmiegen, arcte se adplicare: прибио се код њега; прибилесе овце у крај; шта си се ти прибио уза зид?

Прѝбић, m. Mannsname, nomen viri.

Прибјега́вање, n. (Ерц.) das Flüchten, Zuflucht-nehmen, profugium

Прибјега́вати, ам, v. impf. (Ерц.) Zuflucht nehmen, profugere soleo.

Прибјѐга̑р, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Прѝбјегнути, нем, vide прибјећи.

Прибјѐгор, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Прѝбјећи (говорисе и прибјегнути), бјегнем, v. pf. Zuflucht nehmen, perfugio, confugio ad quem.

Приближа́вање (приближивање), n. das Annähern, adpropinquatio.

Приближа́вати, ам (приближивати), v. impf. annähern, nahe bringen, admotio.

Приближа́ватисе, амсе (приближиватисе), v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Приближи́вање, n. vide приближавање.

Приближи́вати, жујем, vide приближавати.

Приближи́ватисе, жујемсе, vide приближаватисе.

Прибли́жити, им, v. pf. nahe rücken, nahe bringen, admoveo.

Прибли́житисе, имсе, v. r. pf. sich nähern, adpropinquo.

Прибо̀сти, бодем, v. pf. anspießen, adfigo.

Прѝбрати, берем, v. pf. 1) н. п. софру, abtragen, aufero, tollo. 2) mit Achtung empfangen, colo, honorifice excipio.

Прѝбратисе, беремосе, v. r. pf. 1) sich allmälig sammeln, paullatim convenio. 2) ausgehen, zu Ende gehen, deficio: прибрало се.

Прива́лити, им, v. pf. 1) herbeiwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico.

Прива́литисе, лисе, v. r. pf. zufallen, zu Theil werden, obtingo, (durch Erbschaft oder sonstiges Glück): њему се привалило.

Приваљи́вање, n. 1) das Herbeiwälzen, advolutio. 2) das Zufallen, advolutio, devolutio.

Приваљи́вати, љујем, v. impf. 1) herzuwälzen, advolvo. 2) daranmachen, applico, н. п. закрпу.

Приваљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. zufallen, devolvor.

Прива̂т, m. (у Сријем у Бачк. и у Бан.) учи дѐцу на приват, er ist Privatlehrer, gibt Privatstunden, privatim docet.

Прѝвата̂ње, n. 1) das Greifen, captio. 2) das Empfangen, exceptio.

Прѝватати, ам, v. impf. 1) greifen, capio. 2) empfangen, excipio.

Прѝватити, им, v. pf. 1) angreifen, capio, arripio. 2) empfangen, excipio.

Прѝваћа̂ње, n. vide приватање.

Прѝваћати, ам, vide приватати.

Приве́зати, вежем, v. pf. anbinden, adligo.

Привези́вање, n. das Anbinden, adligatio.

Привези́вати, зујем, v. impf. anbinden, adligo.

Прѝвенац, нца, m. (ст.) etwa der Beistand bei der Hochzeit, nuptialium hominum quidam. Ја ову ријеч нијесам

чуо никад прије, осим у пјесми како се жени Ђурађ Смедеревац: „А привенца Косанчић Ивана —

Привѐнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide привјенчати.

Привѐсти, ведем, v. pf. herbeiführen, adduco, н. п. коња.

Привѐсти, зем, v. pf. лађу, das Schiff herbeiführen, navim admoveo.

Привидети, дим, (Рес.) } vide привиђети.
Привидити, им, (Срем.) }

Привиђање, n. das Einbilden, imaginatio.

Привиђати, ам, v. impf. sich etwas einbilden, zu sehen glauben, in animum induco, imaginor.

Привиђети, дим, v. pf. (Ерц.) sich einbilden etwas zu sehen, videor mihi videre aliquid.

Привијање, n. das Daranwickeln, circumvolutio.

Привијати, ам, v. impf. daranwickeln, circumvolvo.

Привика́вање, n. das Angewöhnen, assuefactio.

Привика́ватисе, амсе, v. r. impf. sich angewöhnen, assuesco.

Привикнутисе, немсе, vide привићисе.

Привири́вање, n. das Herzublicken, aspectio.

Привири́вати, рујем, v. impf. } herzublicken,
Привирити, им, v. pf. }
aspicio.

Привити, вијем, v. pf. daranwickeln, circumvolvo.

Привићисе (и привикнутисе), викнемсе, v. r. pf. sich gewöhnen, assuesco.

Привјѐнчати, ам, v. pf. (Ерц.) antrauen, connubio jungo (sacro ritu adjungo).

Привòдити, им, v. impf. herbeiführen, adducto.

Привођење, n. das Herbeiführen, adductatio.

Привожење, n. das Herbeiführen (des Schiffes), appulsio navis.

Привозити, им, v. impf. herbeiführen, adpello navim.

Привòлети, лим, (Рес.) vide приво-љети.

Привòлетисе, лимсе, (Рес.) vide привољетисе.

Привòлити, им, (Срем.) vide привољети.

Привòлитисе, имсе, (Срем.) vide привољетисе.

Привòљети, лим, v. pf. (Ерц.) einen vermögen zu etwas, persuadeo cui ut faciat.

Привòљетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) sich herbeilassen, einwilligen, consentio.

Привре́бати, ам, v. pf. erlauern, erschleichen, deprehendo (aucupando).

Привре́батисе, амсе, v. r. pf. leise angeschlichen kommen, accedo tacite.

Привре́дити, им, (Рес. и Срем.) vide привриједити.

Привријѐдити, им, v. pf. (Ерц.) Nutzen bringen, prosum: не ће ништа кући да привриједи; није привриједио кући ни једне паре.

Привући, вучем, v. pf. herbeischleppen, adtraho.

Привућисе, вучемсе, v. r. pf. sich herbeischleichen, adrepo.

Пригазити, им, v. pf. eintreten, conculco.

Пригање, n. das Rösten (in Schmalz), frixio.

Пригати, ам, v. impf. rösten (in Schmalz, österr. bachen, lies: pachen), frigo.

При́главак, вка, m. der Fuß am Strumpfe, tibialis pars inferior.

Приглàвчина, f. augm. v. приглавак.

Приглàвчић, m. dim. v. приглавак.

Пригњѐчити, им, v. pf. einkneten, manu deprimo, apprimo.

Пригова́рање, n. das Schelten eines andern, das eigentlich einem dritten, den man aber schonen will, gilt, objurgatio minus nocentis, ut alter, cui parcere aut debemus aut volumus, audiat sibique adplicet ipse.

Пригова́рати, ам, v. impf. коме, jemanden mittelbar Vorwürfe machen, objurgo minus nocentem ut alter nocentior audiat et sibi applicet. Мајка ћерку кара, снаши приговара.

При́говор, m. der mittelbare Vorwurf, objurgatio alterius pro altero.

Приговòрити, им, v. pf. коме, jemand mittelbar Vorwürfe machen, ihn meinen, objurgo alterum pro altero.

Пригòдити, им, v. pf. treffen, von ungefähr kommen, forte venio.

Пригòдитисе, имсе, vide догодитисе.

Пригòтовити, им, v. pf. bereiten, paro.

Приготовља́вање, n. das Vorbereiten, praeparatio.

Приготовља́вати, ам, v. impf. fertig machen, vorbereiten, praeparo.

Пригревање, n. (Рес. и Срем.) vide пригријевање.

Пригре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide пригријевати.

При́грејати, јем, (Рес. и Срем.) vide пригријати.

При́гријати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) zum Feuer stellen, admoveo igni. 2) пригријало сунце, die Sonne setzte heiß zu, adurebat sol.

Пригријѐвање, n. (Ерц.) 1) das Naherücken ans Feuer, admotio ad ignem. 2) das Schwülbrennen der Sonne, aestus solis (nimius).

Пригријевати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zum Feuer rücken, admoveo igni. 2) пригријева сунце, ђуће киша, die Sonne brennt heiß, es ist so schwül, adurit.
Пригрлити, им, v. pf. an den Busen drücken, adprimo ad pectus, amplector.
Пригрљавање, n. das Umhalsen, Umarmen, amplexatio.
Пригрљавати, ам, v. impf. umhalsen, umarmen, amplexari.
Пригрнути, нем, v. pf. 1) herbeischarren, corrado. 2) umnehmen, umhängen, circumjicio, circumdo (pallium).
Пригрнутисе, немсе, v. r. pf. (den Mantel) umnehmen, circumdor (pallio).
Пригртање, n. 1) das Herbeischarren, corrasio. 2) das Umhängen, circumdatio.
Пригртати, грћем, v. impf. 1) herbeischarren, corrado. 2) umnehmen, circumdo.
Пригртатисе, грћемсе, v. r. impf. umnehmen, circumdor.
Прид, m. die Draufgabe bei einem Tausche, lucrum in commutatione.
Придигнути, нем, vide придићи.
Придигнутисе, немсе, vide придићисе.
Придизање, n. das Helfen beim Heben, adjutio in levando.
Придизати, дижем, v. impf. heben helfen, adjuvo levantem.
Придићи (говорисе и придигнути), v. pf. heben helfen, opem fero tollenti.
Придићисе (говорисе и придигнутисе), дигнемсе, v. r. pf. aufstehen (vom Krankenlager), convalesco.
Придобијање, n. das Gewinnen, lucratio.
Придобијати, ам, v. impf. gewinnen, lucror.
Придобити, бијем, v. pf. gewinnen, lucror.
Придолажење, n. das Hinzukommen, superventus.
Придолазити, зи, v. impf. } hinzukommen, supervenio:
Придоћи, ође, v. pf. }
„Ев' Турцима индата придолази —"
Придржавање, n. das Halten, sustentio.
Придржавати, ам, v. impf. ein wenig halten, sustineo, teneo paullulum.
Придржати, жим, v. pf. ein wenig halten, teneo paullulum.
Прижгати, ам, v. pf. dringend zusetzen, vehementer peto.
Признавање, n. 1) das Erkennen, agnitio. 2) das Gestehen, confessio.
Признавати, најем, v. impf. 1) als etwas erkennen, agnosco pro —. 2) gestehen, confiteor.
Признати, ам, v. pf. 1) anerkennen, agnosco. 2) eingestehen, confiteor.
Призрен, m. 1) Stadt in Serbien. 2) Art Pistolen.
Призренски, ка, ко, Prisrener.
Прија, f. hyp. v. пријатељица.
Пријак, m. vide пријатељ: пријаче! зовни тог пријака.
Пријаков, ва, во, das пријак, amici, familiaris.
Пријатељ, m. 1) der Freund, amicus. 2) der Befreundte, propinquus: отишао у пријатеље.
Пријатељање, n. das пријатељ=Nennen, appellatio nomine amici aut propinqui.
Пријатељатисе, амсе, v. r. impf. sich пријатељ nennen mit einem, amicum appello aliquem aut propinquum.
Пријатељев, ва, во, 1) des Freundes, amici. 2) des Befreundten, propinqui.
Пријатељење, n. das Befreunden, junctio affinitatis.
Пријатељитисе, имсе, v. r. impf. с ким, sich befreunden, propinquitate jungi.
Пријатељица, f. 1) die Freundin, amica. 2) die Verwandte, propinqua.
Пријатељичин, на, но, der пријатељица, amicae.
Пријатељов, ва, во, vide пријатељев.
Пријатељски, ка, ко, 1) freundschaftlich, amicus. 2) adv. freundschaftlich, amice.
Пријатељство, n. 1) die Freundschaft, amicitia. 2) die Verwandtschaft, necessitudo, affinitas.
Пријати, ја ми, v. impf. gedeihen, gut anschlagen, alo, prosum: не прија му што једе.
Прије, (Ерц.) 1) praep. vor, ante: прије мене, прије зоре и т. д. 2) ehevor, antea: како је било прије, тако је и сад; и прије и послије; од прије. 3) ehe, d. i. leichter, prius, potius: прије ће дати мени него теби.
Пријевара, f. (Ерц.) der Betrug, dolus.
Пријеворница, f. (Ерц.) der Querbalken (z. B. beim Thore), trabs transversa.
Пријеки, ка, ко, gerade, nächste, kürzeste, rectus, proximus; н. п. пут, лијек.
Пријеклад, m. (Ерц.) der Seitenstein am Herde, damit die Klötze nicht auseinander fallen, saxum continens ligna super foco (in den Bauerküchen).
Пријелаз, m. (Ерц.) 1) на води, die Furt, vadum. 2) на плоту, der Uebersteig (österr.) über eine Hecke, transcensus in sepe.

Пријèнос, m. (Ерц.) der Umgang, die Umtragung des Kelches und der Patene in der Kirche, circumlatio poculi sacri.
Пријèпис, m. (Ерц.) die Conscription, conscriptio.
Пријèпољац, љца, m. човек из Пријепоља.
Пријèпоље, n. град и варош у Ерцеговини (на ријеци Лиму):
„Па кад дођеш Пријепољу твоме —
Пријèпољче, чета, n. момче, или дијете из Пријепоља:
„Бјежи јадно момче Пријепољче —
Пријèранак, нка, m. (Ерц.) vide извода.
Прӣјеров, m. (Ерц.) der Graben, die Furche im Weinberge, fossa vineae.
Пријèсан, сна, но, (Ерц.) н. п. месо (које није сољено ни сушено), млијеко (које није кисело), љеб (који није кисео, н. п. погача), ра̑на (која није стара, него одма кад се човек рани), купус (који није кисео, него онако зелен), кожа (која није сува, него онако одма кад се скине са живинчета), frisch, recens.
Пријѐсјед, m. (Ерц.) die Nachzucht (von den Bienen) zur Fortpflanzung, fetus apum, relictus propaginis ergo.
Пријѐсто̑, тола, m. (Ерц.) der Thron, thronus.
Пријѐстол, m.
Пријѐступ, m. (Ерц.) ове је године пријеступ, heuer ist ein Schaltjahr, (weil dadurch die Feyertage um einen Tag weiter hinausrücken), est annus intercalaris.
Пријѐтити, тим, v. impf. (Ерц.) drohen, minor.
Пријѐтња, f. (Ерц.) die Drohung, minae.
Пријѐтоп, m. (Ерц.) das Fett, das von einem Schweine (z. B.) beim Braten herausträufelt, adeps qui defluit a carne quae assatur.
Пријѐтран, на, но, fett (zu essen), widrigfett, pinguis: јегуља је пријетрана.
Пријѐћење, n. (Ерц.) das Drohen, minae, minatio.
Пријѐћи, пријеђем, v. pf. (Ерц.) 1) hinübergehen, transeo. 2) überlaufen, exundo.
Пријѐча̑ње, n. (Ерц.) 1) das Binden (der Opanken) in die Quere (überzwerch), consartio transversa. 2) das Ansehen überzwerch, aspectus torvus.
Пријѐчати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. опанке, überzwerch binden, per transversum ligo.
Пријѐчатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) на кога, einen schel ansehen, oblique intueor.
Прӣјечња̑к, m. (Ерц.) der abgehauene Fuß eines bratenden Lamms, der als Haken den ausgeweideten Bauch zusammen hält, pes agni resectus, et fibulae loco ventrem continens.
Пријин, на, но, der пркја, amicae.
Прӣјо, m. Mannsname, nomen viri.
Прика́заније, n. das Vorzeichen, ostentum.
Прика́зати, кажем, v. pf. m. j. части, herzählen, recito, recenseo, cf. женидба.
Прика́затисе, кажесе, v. r. pf. коме што, es ahnt mir, praesagio.
Приказѝвање, n. 1) das Herzählen, recensio. 2) das Ahnen, Vorbedeuten, portentio (?).
Приказѝвати, зујем, v. impf. m. j. части, herzählen, recito.
Приказѝватисе, зујесе, v. r. impf. ahnen, praesagio.
Прикѝвање, n. das Anschmieden, adcusio.
Прикѝвати, ам, v. impf. anschmieden, adcudo.
Прӣкладан, дна, но, schön, musterhaft (dem Körper nach), pulcer, formosus.
Прикла́пало, m. der Plauderer, homo loquax, nugator.
Прикла́пање, n. das Plaudern, nugae.
Прикла́пати, ам, v. impf. plaudern, in einem fort scherzhafte Dinge erzählen, nugor.
Прӣклати, кољем, v. pf. anstechen (ein Thier, das sterben will), macto.
Прикло̀пити, им, v. pf. ein treffendes Wort worauf sagen, apte excipio dictum, convenienter respondeo.
Прӣко, (у Бачк.) vide преко.
Приковати, кујем, v. pf. anschmieden, adcudo.
Прӣкрајак, ајка, m. н. п. из прикрајка, von der Seite, ex parte.
Прӣкрастисе, радемсе, v. r. pf. sich herbeischleichen, adrepo:
„Прикрадесе овчар од оваца
„Те украде кошуљу девојци —
Прӣкумак, мка, m. кумов момак, који на крштењу додаје крзницу, а у сватовима (у Србији, у Босни и у Ерцеговини) носи барјак; у Срјему кажу: кумовски момак, der Vice-Kum, cumi vicarius, adjutor.
Прӣкупити, им, v. pf. einzeln zusammenbringen, colligo.
Прику́пљање, n. das einzelne Zusammenbringen, collectio successiva.
Прику́пљати, ам, v. impf. einzeln zusammenbringen, colligo sigillatim.
Прикучѝвање, n. das Nähern, admotio.
Прикучѝвати, чујем, v. impf. nahebringen, admoveo.

Прику́чити, им, v. pf. nahebringen, admoveo.

Прила́гање, n. das Darbringen, oblatio.

Прила́гати, лажем, v. impf. darbringen, offero.

Прила̀гати, лажем, v. pf. hinzulügen, admentior, addo per mendacium.

Приле́гање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијегање.

Приле́гати, лежем, (Рес. и Срем.) vide прилијегати.

Приле́пити, им, (Рес. и Срем.) vide прилијепити.

Приле́питисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide прилијепитисе.

Прилепљи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide приљепљивање.

Прилепљи́вати, љујем, (Рес. и Срем.) vide приљепљивати.

Приле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide прилијетање.

Приле́тати, лећем, (Рес. и Срем.) vide прилијетати.

Прилѐтети, летим, v. pf. (Рес.)
Прилѐтити, им, v. pf. (Срем.)
Прилѐћети, летим, v. pf. (Ерц.) } herbei fliegen, advolo.

Приле̂ћи, лежем, (и прилегнем), v. pf. anliegen, adjaceo.

Прили́вање, n. (Срем.) vide приљевање.

Прили́вати, ам, (Срем.) vide приљевати.

Прилијѐга̂ње, n. (Ерц.) das Niederliegen, prostratio.

Прилијѐгати, јежем, v. impf. (Ерц.) sich niederbücken, humi procido.

Прилијѐпити, им, v. pf. (Ерц.) ankleiben, adligo.

Прилијѐпитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) kleben bleiben, adhaeresco.

Прилијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Herbeifliegen, advolatatio.

Прилијѐтати, лијећем, v. impf. (Ерц.) herbei fliegen, advolito.

При́лика, f. Gleichen, ejusdem sortis: по својој прилици, allem Ansehen nach; није то његова прилика, nicht seines Gleichen (alt und jung), paßt nicht zu ihm; на прилику, zum Beispiel. Нашла слика прилику.

При́ликовати, кује, v. impf. passen, convenio.

При́лип, m. град у Косову.

При́личан, чна, но, passend, conveniens.

При́лог, m. das Opfer, die Opfergabe, quod offertur monasterio:

„Прилог носе Светој гори славној:
„Жута воска и о̓јела тамљана —

Прило̀жити, им, v. pf. darbringen, offero.

При̂ложни̂к, m. der Geber einer Opfergabe an ein Kloster, oblator.

При̂лупити, им, v. pf.
При̂лупнути, нем, v. pf. } m. j. врата, zuschlagen, cum impetu claudo.

При̂љ, m. (по Бачк.) verkürzt statt пријатељ, und unabänderlich, z. B. Freund Georg, familiaris.

При̂љева̂ње, n. (Ерц.) das Zugießen, adfusio.

При̂љевати, ам, v. impf. (Ерц.) zugießen, adfundo.

Приљепљи́вање, n. (Ерц.) 1) das Ankleben, adhaesio. 2) das Ankleiben, applicatio.

Приљепљи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) ankleiben, applico, adlino.

Приљепљи́ватисе, љујемсе, v. r. impf. (Ерц.) ankleben, adhaeresco.

Приљу́бити, им, v. pf. liebgewinnen, adamo (vom Schafe, dem, nach dem Tode seines Lammes, ein anderes zu säugen gegeben wird, das sie nur allmählig sich gefallen läßt).

Приљу́битисе, бисе, v. r. pf. passen, schön schließen, congruo.

Приљубљи́вање, n. 1) das Liebgewinnen, adamatio. 2) das Passen, congruentia.

Приљубљи́вати, бљујем, v. impf. liebgewinnen, adamo.

Приљубљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. schön worauf passen, congruo, convenio.

Прима̀кнути, нем, vide прима̀ћи.

Прима̀кнутисе, немсе, vide прима̀ћисе.

При́ма̂ње, n. das Nehmen, Empfangen, Bekommen, acceptio.

При́мати, ам, v. impf. nehmen, empfangen, bekommen, capio.

При́матисе, амсе, v. r. impf. 1) чега, sich annehmen, suscipio, curam gero. 2) уз брдо, sich begeben, auf den Weg machen, abiisse. 3) прима се купус, greifen, Wurzel fassen, radices ago.

Прима̀ћи (говорисе и примакнути), макнем, v. pf. herzurücken, admoveo.

Прима̀ћисе (говорисе и примакнутисе), макнемсе, v. r. pf. herzurucken, admoveor.

Приме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide примијенити.

Примѐта̂ње, n. das Hinzusetzen, additio.

Примѐтати, мећем, v. impf. hinzufügen, addo.

При̂метнути, нем, v. pf. hinzufügen, addo.

Примијѐнити, им, v. pf. anmeinen, verbedeuten, omino, ominor: не буди примијењено, absit omen.

Примúрити, им, v. pf. 1) einen zur Ruhe bringen, facere ut quis quiescat. 2) примири ђаволе! gib Ruhe (sagt die Mutter zum Kinde), quiesce.
Примúритисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe geben (vom vorigen unsteten Leben), conquiesco.
Прúмити, им, v. pf. nehmen, bekommen, empfangen, capio, н. п. болест, сијасет, коња.
Прúмитисе, имсе, v. r. pf. 1) чега, sich annehmen, curo. 2) уз брдо, sich aufmachen, dedit se in viam. 3) примилосе цвијеће, greifen, Wurzel fassen, radicem ago.
Примицáње, n. das Herbeirücken, Näherkommen, admotio.
Прúмицати, мичем, v. impf. herbeirücken, admoveo.
Прúмицатисе, мичемсе, v. r. impf. herbeirücken, admoveri.
Примóрје, n. die Küste, ora, ora maritima.
Примóрски (прúморски), ка, ко, See-, Küsten-, maritimus.
Принáвљање, n. das Zuneuen, Neuhinzu-machen, novi additio.
Принáвљати, ам, v. impf. neu hinzu machen, bekommen, novi quid adjungere.
Принéти, несем, (Рес. и Срем.) vide принијети.
Принијети, несем, принијо, принијела, ло), v. pf. (Ерц.) herzubringen, adfero.
Принóвити, им, v. pf. neu hinzu machen, novi quid adjungo.
Прúнос, m. die Gabe, donum oblatum:
„Он Кулину често одлажаше,
„Под чадоре принос доношаше. —
Принóсити, им, v. impf. herbeibringen, adfero, fero, porto.
Принóшење, n. das Bringen, adlatio.
Прúнцип, m. der Fürst, Prinz, princeps:
„Поред мога Ђонлије принципа —
Прúнципов, ва, во, des Prinzen, Fürsten, principis.
Прúнциповина, f. das Fürstenthum, principatus (terra principis).
Прињушити, им, v. pf. beschnoffeln, odoror.
Приóкупити, им, v. pf. im Haufen vor sich hertreiben, cogo gregem.
Приóнути, нем, v. pf. 1) kleben, adhaereo. 2) zugreifen (bei der Arbeit), labori incumbo. Прионуо као чичак за јаје.
Прúпадање, n. 1) das Fallen (zur Erde), inclinatio. 2) das Zufallen (zum Erbtheil), cum quid evenit, obtingit.
Прúпадати, ам, v. pf. 1) fallen (zur Erde), decido, inclinor. 2) zufallen, evenit.
Прúпадом, in Nebenstunden, tempore subsecivo: што је он начинио припадом.
Прúпазити, им, vide опазити.
Припáлити, им, v. pf. 1) свијећу, anzünden, accendo. 2) fig. припално пјешице чак у —, hat sich zu Fuß aufgemacht bis —, pedes venit usque ad —.
Припаљúвање, n. das Anzünden, accensio.
Припаљúвати, љујем, v. impf. anzünden, accendo.
Прúпанути, нем, vide припасти.
Прúпасати, пашем, v. pf. umgürten, circumdo, cingo.
Припасúвање, n. das Umgürten, circumdatio, cinctio.
Припасúвати, сујем, v. impf. umgürten, circumdo, accingo.
Прúпасти, паднем, v. pf. 1) fallen (zur Erde), accido. 2) zufallen, zu Theil werden, obvenit. 3) (ст.) на ум, beifallen, venit (in mentem):
„Доцкан Симу на ум пришануло —
Припéвање, n. (Рес. и Срем.) vide припијевање.
Припéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide припијевати.
Прúпевати, ам, (Рес. и Срем.) vide припјевати.
Прúпека, f. die Schwüle, die heiße Sonne, fervor solis.
Припéти, пнем (и припењем), v. pf. 1) ein weidendes Pferd anbinden, funi adligo equum pascentem. 2) in die Höhe heben, tollo.
Припéтисе, пнемсе (и припењемсе), v. r. pf. hinaufsteigen, ascendo.
Припéћи, ечем, v. pf. 1) јагње, прасе, anfangen zu braten, anbraten, igni admoveo assandum. 2) heiß brennen (von der Sonne), aduro.
Припијéвање, n. (Ерц.) das Hinzusingen, accentio.
Припијéвати, ам, v. impf. (Ерц.) mitbesingen, simul canto, celebro.
Прúпињање, n. das Anbinden des weidenden Pferdes, adligatio equi pascentis.
Прúпињати, њем, v. impf. das Pferd an einem langen Stricke anbinden, adligo equum pascentem.
Припитóмити, им, v. pf. zähmen, cicuro.
Припитóмитисе, имсе, v. r. pf. zahm werden, cicurari.
Припитомљáвање, n. das Zahmmachen, Zähmen, cicuratio.
Припитомљáвати, ам, v. impf. zahm machen, cicuro.
Припишáвање, n. das Anpissen, adminctio.
Припишáвати, ам, v. impf. anpissen, admejo.
Припúшати, ам, v. pf. anpissen, admejo.
Прúпјевати, ам, v. pf. (Ерц.) mitbesingen, simul cano.

Приповѐдало, m. (Рес. и Срем.) vide приповиједало.
Приповѐдање, n. (Рес. и Срем.) vide приповиједање.
Приповѐдати, ам, (Рес. и Срем.) vide приповиједати.
Припрѐедити, им, (Рес. и Срем.) vide приповједити.
Приповѐст, f. (Рес. и Срем.) vide приповијест.
Припо̀вѐтка, f. (Рес. и Срем.) vide приповијетка.
Припо̀виђети, дим, vide приповједити.
Приповиједало, m. (Ерц.) vide причало.
Приповиједање, n. (Ерц.) das Erzählen, narratio.
Приповиједати, ам, v. impf. (Ерц.) erzählen, narro.
Приповијест, f. (Ерц.) das Sprichwort, proverbium: Благовијест приповијест, die Maria Verkündigung (25. März) ist der Winter noch nicht vorbei.
Припо̀вијетка, f. (Ерц.) die Erzählung, narratio, fabula.
Припо̀вједити, им, v. pf. (Ерц.) erzählen, narro.
Припоја̀вање, n. das Anlöten, adglutinatio.
Припоја̀вати, ам, v. impf. anlöten, adglutino.
Припо̀јаснице, f. pl. т. ј. кесе, die Patronriemen, die Patrontasche (als Gürtel), zona embolorum igniariorum.
Припо̀јити, им, v. pf. anlöten, adglutino ferruminando.
При̏права, f. vide преправа.
При̏правити, им, vide препра́вити.
При̏прављање, n. vide преправљање.
При̏прављати, ам, vide преправљати.
Припрдѝвање, n. das Dreinschwätzen, interfabulatio.
Припрдѝвати, дујем, v. impf. dreinschwätzen, in den Kram sch**ßen, interfabulor.
При̏пузати, ужем, v. pf. herbeikriechen, adrepo.
При̏пушити, им, v. pf. anblasen, sensu obnoxio et subobsceno (futuo).
Прира́дити, им, v. pf. hinzuarbeiten, hinzuerwerben, adquiro.
Прирађѝвање, n. das Hinzuerwerben, adquisitio.
Прирађѝвати, ђујем, v. impf. hinzuerwerben, adquiro.
Прира́стање, n. das Heranwachsen, succrementum.
Прира́стати, ам, v. impf. heranwachsen, succresco.
Прира́сти, стем, v. pf. heranwachsen, succresco.
При̏сад, m. der Setzling, taleola.

Присва́јање, n. das Zueignen, arrogatio.
Присва́јати, ам, v. impf. zueignen, vindico, arrogo.
Присвѐтлити, им, (Рес. и Срем.) vide присвијетлити.
Присвијѐтлити, им, v. pf. (Ерц.) dazuleuchten, lumen admoveo.
Присвоја́вање, n. vide присвајање.
Присвоја́вати, ам, vide присвајати.
Присво̀јити, им, v. pf. zueignen, vindico, arrogo.
При̏седање, n. (Рес. и Срем.) vide присједање.
При̏седати, да, (Рес. и Срем.) vide присједати.
При̏сести, седе (и приседне), (Рес. и Срем.) vide присјести.
При̏сетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide присјетитисе.
При̏сећање, n. (Рес. и Срем.) vide присјећање.
При̏сећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide присјећатисе.
При̏сипање, n. das Hinzuschütten, adfusio.
При̏сипати, ам, (и присипљем), v. impf. hinzuschütten, affundo.
При̏сједање, n. (Ерц.) das Stecken, bleiben im Munde (Rachen), adhaesio in faucibus.
При̏сједати, да ми, v. impf (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus.
При̏сјести (говорисе и присједнути), сједе (говорисе и присједне), v. pf. (Ерц.) im Munde stecken bleiben, adhaereo in faucibus: присјело ти да Бог да! mögest du daran ersticken!
При̏сјетитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich anders bedenken, muto consilium.
При̏сјећање, n. (Ерц.) andre Entschließung, mutatio consilii.
При̏сјећатисе, амсе, v. r. impf. sich anders bedenken, muto sententiam.
Приско̀чити, им, v. pf. herbeispringen, adsilio.
При̏слављање (преслављање?), n. das Mitfeiern, celebratio simultanea.
При̏слављати (преслављати?), ам, v. impf. mitfeiern, concelebro. У Србији и у Ерцеговини и данас прислављају још који дан осим крснога имена, тако, н. п. многи Ђурђевшпаци прислављају Ђурђиц, а ђекоји Аранђелов дан; а Никољшпаци 9га маја, и т. д. Кад се приславља, онда се не части више, него само онај дан.
При̏слањање, n. das Anlehnen, adclinatio.
При̏слањати, ам, v. impf. anlehnen, adclino.

Присло́нити, им, v. pf. anlehnen, adclino.
При̏слоњање, n. vide прислањање.
При̏лоњати, ам, vide прислањати.
Прислужи́вање, n. das Anzünden (der Andachtslampe), accensio.
Прислужи́вати, жујем, v. impf. m. j. кандило, die Andachts halber gestiftete (gewöhnliche) Lampe anzünden, accendo lucernam deo aut sancto dicatam.
Прислу́жити, им, v. pf. m. j. кандило, die Andachtslampe anzünden, accendo lucernam sancto dicatam.
Прислушкивање, n. das Horchen, auscultatio clandestina.
Прислушки́вати, кујем, v. impf. horchen, ausculto clam.
Присма́кање, n. das Zubeißen zum Brot, conditio panis ope casei aut carnis, ne solus (siccus) comedatur.
Присма́кати, мачем, v. impf. zubeißen zum Brote, panem quasi h u m e c t a r e caseo.
Присмо̀чити, им, v. pf. zubeißen zum Brote, das t r o c k e n e Brot gleichsam anfeuchten, humecto panem.
Присмр̀дети, дим, v. pf. (Рес.) } не
Присмр̀дити, им, v. pf. (Срем.) } смије
Присмр̀ђети, дим, v. pf. (Ерц.) } он
тамо ни присмрђети, er darf sich dort gar nicht blicken lassen, compareo invisus (proprie: adfeteo).
При̏снитисе, нисе, v. r. pf. коме што, es hat ihm geträumt, somniavit.
При̏соје, n. eine sonnige Gegend, locus apricus.
Прсо̏јкиња гуја, f. die Schlange, die sich sönnt, serpens apricans.
Приспе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide приспјевање.
Приспе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide приспјевати.
При̏спети, ем, (Рес. и Срем.) vide приспјети.
Приспије̂вање, n. vide приспјевање.
Приспије̂вати, ам, vide приспјевати.
Приспје́вање, n. (Ерц.) 1) das Zurechtkommen, adventus. 2) das Zeitigwerden, maturatio.
Приспје́вати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) zu rechter Zeit kommen, venio. 2) zeitig werden, maturesco.
При̏спјети, пијем, v. pf. (Ерц.) 1) zurecht kommen, venio. 2) zeitig werden, maturesco.
Пристâв, m. слуга, што ради код куће (у крајини Неготинској и у Браничеву), der Knecht, Hausknecht, Wirthschaftsknecht, servus villicus.
При̏ставити, им, v. pf. н. п. лонац, zusetzen, admoveo.
При̏стављâње, n. das Zusetzen, admotio.
При̏стављати, ам, v. impf. н. п. лонац, zusetzen, admoveo ollam igni.
При̏стајâње, n. 1) das Nachlaufen, insecutio. 2) das Einwilligen, consensus. 3) das Kommen zu rechter Zeit.
При̏стајати, јем, v. impf. 1) за ким, hinter einem herlaufen, insequor. 2) на што, einwilligen, consentio. 3) пристаје ми у посао, kommt mir eben recht, accidit in tempore.
При̏стати, анем, v. pf. 1) за ким, nachlaufen, insequor. 2) на што, einwilligen in etwas, consentio. 3) пристало ми у посао, ist mir eben zu rechter Zeit gekommen, accidit in tempore, gratum.
При̏странак, нка, m. der Abhang des Berges, die Anhöhe, locus devexus.
При̏ступ, m. der Zutritt, aditus, accessus.
Присту́пање, n. das Hinzutreten, accessus.
Присту́пати, ам, v. impf. hinzutreten, accedo, adeo.
При̏ступачан, чна, но, der Zutritt hat, qui accessum habet.
Присту́пити, им, v. pf. hinzutreten, accedo.
Прису̏ти, спем, v. pf. hinzuschütten, affundo.
Присуши́вање, n. das Auftrocknen, resiccatio.
Присуши́ватисе, шујесе, v. r. impf. etwas trocken werden, resiccari.
Прису́шитисе, шисе, v. r. pf. etwas trocken werden, resiccari.
Прита̂јатисе, јимсе, v. r. pf. niederhucken, sich verstecken, humi se abscondere.
Прита̀кнути, нем, vide притаћи.
При̏тапкати, ам, v. pf. zustampfen, conculco.
Прита̀ћи (говорисе и притакнути), такнем, v. pf. н. п. гра, Pflöcke stecken, für die Fisolen pflöcken, figere paxillo.
При̏творâње, n. das Anlehnen, Zulehnen der Thüre, portae (januae) adclinatio.
При̏творати, ам, v. impf. zulehnen (die Thüre), accludo januam.
Притво̀рити, им, v. pf. н. п. врата, (die Thüre) zulehnen, accludo portam.
Прите́гнути, нем, v. pf. fester anziehen, attraho.
Прите́зање, n. das festere Anziehen (des Gurts), attractio.
Прите́зати, ежем, v. impf. fester anziehen, adduco.
При̏тисак, ска, m. die Dachstange, pertica defendendo a vento tecto stramineo. Притискови се мећу по кровнатим кућама (и осталим зградама) да вјетар не однесе кровину.

Притискивање, n. das Andrücken, adpressio.
Притискивати, кујем, v. impf. drücken, adprimo.
Притиснути, нем, v. pf. andrücken, adprimo.
Притицање, n. das Pflöcken der Fasolen (Fisolen), paxillorum infixio.
Притицати, ичем, v. impf. н. п. гра, pflöcken, paxillis figo.
Притка, f. мотка, што се удара у кућицу граа причаника, те гра уза њу пушта врijеже, der Pflock, paxillus.
Притоварити, им, v. pf. aufladen, impono (jumento).
Приушак, шка, m. die Ohrfeige, alapa, colaphus.
Приушити, им, v. pf. ohrfeigen, alapam impingo.
Прицврљити, им, v. pf. heiß aufdrücken (daß es saust), imprimo candens quid cum sonitu.
Прича, f. 1) Erzählung, narratio. 2) Sprüchwort, proverbium: за причу, брате!
Причало, m. der viel zu erzählen weiß, qui multa narrat.
Причаник, m. т. j. гра, die Pflockfisole, faseolus qui paxillis sustentatur.
Причање, n. das Erzählen, narratio.
Причати, ам, v. impf. erzählen, narro.
Причекати, ам, v. pf zuwarten, ein wenig warten, exspecto.
Причесник, m. der Communicant, hospes sacrae coenae.
Причестити, им, v. pf. einen communiciren, sacram coenam praebeo.
Причестимсе, имсе, v. r. pf. communiciren, sacram coenam sumo.
Причешало, n. in der Anekdote statt причешће. Ударилe Ере с коњма натовареним (зашто они обично иду с коњма и носе свакојаке товаре, као Бачвани на колима) поред некаква намастира; онда један од њи рече друштву: деде јадан ви ћерајте коње, а ја идем часом да узмем причешало и наворњак (т. j. причешће и навору). Кад уђе у цркву, а он почне викати: Камо ко даје овђе причешало и наворњак: зашто немам кад чекати, одоше ми коњи. Кад га виде калуђерски ђаци и чују шта говори, познаду одма да је човек прост, и да није може бити никад у свом вијеку ниђео цркве нити се причестио, па га заведу у крај и почну га питати, да није што јео, кад оће да узме причешало; а он им каже управо, да је ручао (изјео пун лонац овсена скроба и не знам шта јошт); онда ђаци кажу му да мало причека, а један од њи отрчи те донесе у једној чаши најљућега сирћета и паприке, па му реку те зине и саспу му оно у уста; онда Еро, кад га оно уједе, уватисе руком за уста па побјегне преко цркве, а један га (ђак) дочека у препрати с батином: спани Еро да ти дам и наворњак! те га испрати до на врата. Кад одмакне Еро од намастира, срете човека ђе води неколико ђеце, па га запита куда ће с ђецом; а човек му каже да и води намастиру да причести; онда Еро рече: „Бог и Божја вјера! може бити да ће то које веће и остати, али мање ље не ће ни једно; и које би остало од причешала, од наворњака не ће." cf. шијак.
Причешће, n. die Communion, coena sacra.
Причешћивање, n. das Communiciren, coenae sacrae praebitio et usus.
Причешћивати, ћујем, v. impf. communiciren, praebeo coenam sacram.
Причешћиватисе, ћујемсе, v. r. impf. communiciren, sumo coenam.
Причути, чујем, v. pf. sich einbilden zu hören, videor audire.
Пришабанити, им, v. pf. (einem eine Waare) anhängen, mercem obtrudo malam.
Пришаптати, пћем, v. pf. zulispeln, zuwispeln, adsusurro in aurem.
Пришивање, n. das Annähen, adsutio.
Пришивати, ам, v. impf. annähen, adsuo.
Пришити, шијем, v. pf. annähen, adsuo.
Пришић, m. dim. v. пришто.
Пришљунитисе, имсе, v. r. pf. sich dazugesellen (zum Essen, als ungebetener Gast), admoveor.
Пришо, m. als hyp. v. пријетељ.
Пришт, m. eine Beule, tumor, tuber.
Пришпић, m. dim. v. пришт.
Пришљунути, нем, v. pf. anquetschen, kneipen (an etwas), adprimo.
Прканце, цета, n. dim. v. пркно:
„Не испијај свакој чаши данце,
„Изврнућеш у небо прканце.
Пркно, n. vide гузица.
Пркос, m. der Trotz, contumacia: уз пркос, zum trotze!
Пркосити, им, v. impf. коме, trotzen, obsisto per contumaciam alicui.
Пркошење, n. das Trotzen, contumacia.
Прла, ла, ло, in der Redensart: у прлу земљу (н. п. побјегоше), in die weite

Welt, ohne daß man weiß wohin, in diversa (abiere), in patulum mundum.
Прљав, ва, во, beschmutzt, maculatus (usu longo).
Прљак, љка, m. Hölzchen, ligellum (?)
Прљање, n. das Schmutzen, maculatio.
Прљати, ам, v. impf. schmutzen, maculo
Прљење, n. das Absengen mit heißem Wasser, deustio ope aquae calidae.
Прљити, им, v. impf. mit heißem Wasser absengen, aqua fervida aduro.
Прљужа, f. ein abschüssiger Fleck Gebirgserde, locus devexus.
Прљужање, n. das Wälzen in der прљужа, volutatio per declive.
Прљужатисе, амсе, v. r. impf. sich wälzen in der прљужа, volutari per declive.
Прљужица, f. dim. v. прљужа.
Прљчић, m. dim v. прљак.
Прнути, нем, v. pf. aufflattern, evolo.
Прнути, нем, vide прднути.
Прњавор, m. das Klosterdorf, Weiler, pagus monesterii.
Прњаворац, рца, m. ein Kloster=, Unterthan, homo monasterii.
Прњаворка, f. ein Weib vom прњавор, mulier e pago monasterii.
Прњаворскӣ, ка, ко, vom прњавор, pagi monasterii.
Прњаворчад, f. (coll) die Jugend aus dem прњавор, juventus e pago monasterii.
Прњаворче, ета, n. ein Kind vom прњавор, verna e pago monasterii.
Прњад, f. faules Holz, lignum putre.
Прњадовит, та, то, н. п. пањ, faul, und daher phosphorisch leuchtend, truncus putris, in tenebris lucens.
Про'а, f. vide проја.
Проба, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Probe, das Muster, specimen.
Пробадало, n. ein Werkzeug zum Durchstechen, instrumentum transfigendo:
„Када види женски чунак:
„Какво j' ово пробадало? —
Пробадање, n. das Durchstechen, transfixio.
Пробадати, ам, v. impf. durchstechen, transfigo.
Пробајати, јем, v. pf. ein wenig hexen, incantamentis utor modice, experior incantamentis.
Пробати, ам, v. pf. (у Сријему у Бачкоји и у Бан.) vide огледати.
Пробеседити, им, (Рес. и Срем.) vide пробесједити.
Пробесједити, им, v. pf. (Ерц.) 1) beginnen zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig sprechen, paululum loquor.
Пробијање, n. das Durchschlagen, penetratio.
Пробијати, ам, v. impf. durchschlagen, pertundo.
Пробирање, n. das Wählen, Ausklauben, delectio.
Пробирати, ам, v. impf. wählen, deligo, muto sententiam de re lecta.
Пробирач, m. der Wähler, Ausklauber, difficilis delectus. Пробирач нађе отирач (кад се који жени).
Пробитачан, чна, но, vortheilhaft, proficuus. Пробитачно му као јарцу јуфка.
Пробити, бијем, v. pf. durchschlagen, pertundo, penetro.
Пробости, одем, v. pf. durchstechen, transfigo.
Пробрати, берем, v. pf. wählen, ausklauben, deligo, seligo.
Пробрнјати, јем, v. pf. einen Flecken abscheren, adtondeo.
Пробрцнутисе, несе, v. r. pf. н. п. млијеко, zusammengehen (von der Milch), coagulor.
Пробудити, им, v. pf. aufwecken, excito.
Пробудитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, excitor, expergiscor.
Пробуразити, им, v. pf. den Bauch durchstechen, confodio. cf. бураг.
Пробушити, им, v. pf. durchlöchern, perforo.
Провађање, n. das Umherführen (des Pferdes), circumductio.
Провађати, ам, v. impf. н. п. коња, herumführen, circumduco.
Провалија, f. die Kluft, caverna, hiatus.
Провалити, им, v. pf. aufreißen, divello, rumpo: провалили коњи пут (ausgetreten), говеда градину (durchbrochen), вода брану; провалили Турци.
Провалитисе, имсе, v. r. pf. sich aufreißen, rumpi: провалила се земља; провалио се чир, — облак.
Проваљивање, n. das Aufreißen, Durchbrechen, perruptio.
Проваљивати, љујем, v. impf. aufreißen, durchbrechen, perrumpo.
Проваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. aufgehen, aufgerißen werden, perrumpi.
Проваритисе, рисе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, cogor.
Провеселитисе, имсе, v. r. pf. sich erlustigen, exhilaror.
Провести, едем, v. pf. 1) durchführen, duco per-. 2) zubringen, ago, exigo: провео три године.
Провешати, ам, (Рес. и Срем.) vide провјешати.

Прòвидетисе, дисе, v. r. pf. (Рес.)
Прòвидитисе, дисе, v. r. pf. (Срем.)
Прòвиђетисе, дисе, v. r. pf. (Ерц.) } man sieht hindurch, transpicio, perspicio.

Прòвизӯр, m. der Provisor, provisor (villicus).

Прòвизӯров, ва, во, des Provisors, provisoris.

Прòвизӯровица, f. die Provisors = Frau, villici uxor.

Прови́кати, ичем, v. pf. ein wenig aufschreyen, inclamo.

Прòвјешати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig hängen, paullum suspendo: не ће му ништа учинити, само мало провјешати па пустити.

Провлâк, m. eine gezogene Wachskerze, cereus ductus.

Провла́чење, n. das Hindurchziehen, ductio per —

Провла́чити, им, v. impf. hindurchziehen, duco per —

Прово́дати, ам, v. pf. ein wenig umherführen, circumduco.

Проводàџија, m. der Zubringer, Freywerber, qui procurat uxorem aut maritum.

Провòдити, им, v. impf. 1) hindurchführen, duco per — 2) zubringen, ago, dego.

Провођење, n. 1) das Hindurchführen, ductio per — 2) das Zubringen, actio.

Провр̀вети, вимо, v. pf. (Рес.)
Провр̀вити, имо, v. pf. (Срем.)
Провр̀вљети, вимо, v. pf. (Ерц.) } haufenweise gerannt kommen, concurro catervatim.

Прòвргнути, нем, vide проврћи.

Прòвргнутисе, немсе, vide проврћисе.

Прòврети, ври, v. pf. 1) ein wenig sieden, bullio paululum. 2) anfangen zu sieden, coepi bullire. 3) hervorquellen, probullio:

„Јер је крвца из земље проврела —

Провр́тети, вртим, (Рес.) vide проврћети.

Провр́тетисе, вртимсе, (Рес.), vide проврћетисе.

Провр́тити, тим, (Срем.) vide проврћети.

Провр́титисе, тимсе, (Срем.) vide проврћетисе.

Проврћети, вртим, v. pf. (Ерц.) durchbohren, perforo.

Проврћетисе, вртимсе, v. r. pf. sich auf einem Beine umdrehen (statt genauerer Besorgung) und wieder fortgehen, obiter negotium curo.

Прòврћи (говорисе и провргнути), провргнем, vide променути.

Прòврћисе (говорисе и провргнутисе), провргнемсе, vide променутисе.

Провӯна, f. der Proviant, das Commißbrot, panis militaris.

Провӯћи, учем, v. pf. durchziehen, trajicio.

Прога́њање, n. das Brüsten, superbitio.

Прога́њатисе, амсе, v. r. impf. sich brüsten, den grossen Herrn machen, superbio.

Прога́тати, ам, v. pf. ein wenig weissagen, vaticinor paululum.

Прога́татисе, амсе, v. r. pf. Weissager, Wahrsager werden, vaticinari incipio.

Прогла́сити, им, v. pf. bekannt machen, promulgare.

Прогла̂ти, ам, vide прòгледати.

Прогле́дање, n. 1) das Durchschauen, perspectio. 2) der Anfang des Sehens, das Oeffnen der Augen, dispectio.

Прогле́дати, ам, v. impf. 1) durchsehen, specto per — 2) die Augen aufschlagen, dispicio.

Прòгледати, ам, v. pf. 1) durchsehen, perspicio. 2) die Augen aufschlagen, dispicio. 3) ein wenig ansehen, aspicio paululum.

Прòгнати, ам, vide проћерати.

Прогова́рање, n. das Reden, der Anfang des Redens, Sprechens, prolocutio.

Прогова́рати, ам, v. impf. sprechen, ausrufen, proloquor.

Проговòрити, им, v. pf. 1) anfangen zu sprechen, proloquor. 2) ein wenig sprechen, loquor paululum.

Прогòнити, им, vide проћеривати.

Прогòнитисе, имсе, vide прогањатисе.

Прогòњење, n. vide проћеривање.

Прогòрети, рим, v. pf. durchbrennen, exuror.

Прòгристи, ризем, v. pf. durchbeißen, permordeo, perrodo.

Прогрӯшатисе, шасе, v. r. pf. m. j. млијеко, gerinnen, coagulari.

Прогӯтати, ам, v. pf. verschlingen, deglutio.

Прода́вање, n. das Verkaufen, venditio.

Прода́вати, дајем, v. impf. verkaufen, vendo.

Прòдаја, f. der Verkauf, venditio: јели на продају, ist es feil? estne venale?

Прода̂н, m. ein Mannsname, nomen viri; daher das Wortspiel: продан али није oћеран.

Прòдана, f. Frauenname, nomen feminae.

Прòдати, ам, v. pf. verkaufen, vendo.

Прòдер, m. der Bruch (Leibschaden), hernia. cf. кила.

Продѐрати, рем, vide продријети.
Продѐратисе, ремсе, vide продријетисе.
Про̏дирање, n. 1) das Durchbrechen, perruptio. 2) das Schreyen und Lärmen, clamatio, vociferatio.
Продира̏ти, рем, v. impf. durchbrechen, einreißen, perrumpo.
Про̏диратисе, ремсе, v. r. impf. schreyen und lärmen, clamito, vociferor.
Продрѐмати, ам, (Рес. и Срем.) vide продријемати.
Продре́ти, ем, продрьо, (Рес. и Срем.) vide продријети.
Продре̏тисе, ремсе, продрьосе, (Рес. и Срем.) vide продријетисе.
Продријѐмати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig schlummern, somno leni nutare.
Про̏дријети, рем, продрьо, v. pf. (Ерц.) durchbrechen, perrumpo.
Про̏дријетисе, ремсе, продрьосе, v. r. pf. (Ерц.) aufschreyen und lärmen, exclamo, inclamo.
Про̏дрмати, ам, v. pf. einem den Schopf ausbeuteln, pervello comam.
Продужи̏вање, n. das Verlängern, prolatatio, productio.
Продужи̏вати, жујем, v. impf. verlängern, produco.
Проду́жити, им, v. pf. verlängern, produco.
Про̏ђа, f. der (gute) Abgang einer Waare: каква је прођа вину? нема прође ни чему.
Проеса́пити, им, vide прорачунити.
Проеса́питисе, имсе, vide прорачунитисе.
Прождѐрати, рем, vide прождријети.
Про̏ждирање, n. das Hineinschlingen, devoratio.
Про̏ждирати, рем, v. impf. hinunterschlingen, devoro.
Прождре̏ти, ем, прождрьо, (Рес. и Срем.) vide прождријети.
Про̏ждријети, рем, прождрьо, v. pf. (Ерц.) schlingen, schlucken, devoro.
Проже̏ћи, ежем, v. pf. durchbrennen, peruro.
Про̏звати, зовем, v. pf. einen Zunamen geben, zubenamsen, cognomino.
Прозе́псти, зебем, v. pf. sich erkühlen, refrigeror.
Прози̏вање, n. das Zubenamsen, cognominatio.
Прози̏вати, ам (и прозивљем), v. impf. zubenamsen, cognomino.
Про̏зор, m. das Fenster (Fensterloch), fenestra.
Прозо̏рје, n. die Morgendämmerung, diluculum.
Про̏зукнути, нем, v. pf. н. п. млијеко, säuerlich werden, acesco.

Проигра̏вање, n. 1) das Dahintanzen, incessus saltatorius, laetus. 2) das Verspielen, amissio per lusum.
Проигра́вати, ам, v. impf. 1) dahintanzen, exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
Прои̏грати, ам, v. pf. 1) dahintanzen, exulto. 2) verspielen, amitto per ludum.
Прои̏гратисе, амсе, v. r. pf. ein wenig spielen, paululum ludo.
Про̏игуман, мна, m. der Ex-Igumen qui fuit ἡγούμενος. Народ прости мисли, да је проигуман старији од игумна.
Про̏игумнов, ва, во, des проигуман, proegumeni.
Про́ин, на, но, vide пројин.
Проина́титисе, имсе, v. r. pf. sich ein wenig zanken, paululum rixari.
Про́ја, f. 1) vide просо. 2) mit und ohne den Beisatz: кукурузна (жива жељо кукурузна пројо!), vide кукурузница.
Про̀јаати, јашем, v. pf. 1) durch-, vorbeireiten, praeterequito. 2) das Pferd ein wenig (über-) reiten, equito paululum.
Пројаи̏вање, n. das Durch-, Vorbei-, Ueberreiten, equitatio.
Пројаи̏вати, јаујем, v. impf. 1) durch-, vorbeireiten, equito per-, praeter —, 2) das Pferd ein wenig überreiten, equum exercere.
Про̀ја̂ти, јашем, vide пројаати.
Пројѐздити, им, v. pf. (ст.) vorbeireiten, praeterequito:
„Туда свати проједише
„И девојку проведоше —
Про̀јин, на, но, vide просен.
Проју́рити, им, v. pf. vorbeijagen, agito per —,
Про́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Прко.
Прока̂п, m. (ст.) in der Anekdote ein Mannsname, mit Beziehung auf прокапати (durchträufeln): на ђевојци прокап —
Про̀капати, пље, v. pf. durchträufeln, stillo per —
Прокапљи̏вање, n. das Durchträufeln, stillatio per —
Прокапљи̏вати, љује, v. pf. н. п. киша, träufeln, stillo.
Прока́рати, ам, ein wenig ausschelten, increpo paululum.
Про̀касати, ам, v. pf. 1) vorbeitraben, equo praetervehi. 2) ein wenig traben, paululum equo vehi.
Прокаси̏вање, n. das Vorbeitraben, praetervectio.
Прокаси̏вати, сујем, v. impf. vorbeitraben, praetervehi equo.
Прокаски̏вање, n. dim. v. прокасивање.

Прокаскѝвати, кујем, dim. v. прокасивати.

Прòкашљатисе, љемсе, v. r. pf. ein wenig husten, tussio paululum.

Прокѝдање, n. durch Aufreißen, apertio, diruptio.

Прокѝдати, ам, v. impf. aufreißen, disrumpo.

Прòкинути, нем, v. pf. aufreißen (ein Geschwür), aperio.

Прòкисао, сла, ло, н. п. сир, млијéко, ein wenig sauer geworden, subacidus.

Прокисѝвање, n. 1) das Durchregnen, perplutio (?). 2) das Säuerlichwerden, subacidatio (?).

Прокисѝвати, сује, v. impf. 1) durchregnen, perpluit. 2) säuerlich werden, subacidus reddor.

Прòкиснути, не, v. pf. 1) vom Regen durchnetzt werden, perpluit. 2) säuerlich werden, subacesco.

Проклéство (проклетство), n. der Fluch, exsecratio: проклество на њему, es liegt ein Fluch auf ihm.

Проклéт, та, то, verflucht, diris devotus.

Проклéтав, f. vide проклество.

Проклéти, кунем, v. pf. verfluchen, diris devoveo.

Проклетиња, f. } vide проклество.
Преклетство, n. }

Проклѝјати, ам, v. pf. hervorkeimen, progermino.

Прòклињâње, n. das Verfluchen, exsecratio.

Прòклињати, њем, v. impf. verfluchen, exsecror.

Проклꙋ̀вање, n. das Durchpicken, perruptio ope rostri.

Проклꙋ̀вати, ам, v. impf. } durchpicken,
Проклꙋ̀вати, љујем, v. pf. } rostro pertundo.

Проклꙋ̀ватисе, амсе, v. r. impf. } sich
Проклꙋ̀ватисе, љујемсе, v. r. pf. } durchpicken, aperire sibi rostro exitum (ut faciunt pulli).

Прòко, m. (Ерц.) ein Mannsname (als hyp. von Продан), nomen viri.

Прòкола, f. ein größerer Theil eines zerspaltenen Ganzen, portio majuscula rei diffissae z. B. vom Kohlkopf (broccoli?), vom Baumklotze. Der Serbe denkt an проклати (?).

Прокòлâње, n. das Theilen in проколе, dissectio in segmenta majora.

Прокòлати, ам, v. impf. in проколе theilen, disseco in majora segmenta.

Прòкоп, m. der Canal, Graben, fossa.

Прокòпавање, n. das Durchgraben, perfossio.

Прокопáвати, ам, v. impf. durchgraben, perfodio.

Прокòпати, ам, v. pf. 1) durchgraben, perfodio. 2) erkundschaften, exploro.

Прòкопсати, пшем, v. pf. (у Сријему, у Бач. и Бан.) (προκοπή, Fortgang) gut fortkommen, reussiren, succedit mihi ex animo. Прокопсао као Турски цар на Сенти.

Прокòсити, им, v. pf. einen Fleck abmähen, demeto locum.

Прòктетисе, тисе, v. r. pf. коме шта (у Сријему), gelüsten, collibet.

Прòкувати, ам, v. pf. ein wenig kochen, paululum coquo.

Прокꙋ̀њати, ам, v. pf. ein wenig nicken (vor Schläfrigkeit), paululum nuto.

Прокꙋ̀рватисе, амсе, v. pf. zur Hure, zum Hurer werden, evado moechus aut moecha.

Прòкушати, ам, v. pf. ausholen, fondiren, experiri.

Пролажéње, n. 1) das Vorbeigehen, praeteritio. 2) das Vergehen, Aufhören, finis. 3) der (gute) Abgang der Waare, venditio facilis.

Прòлазак, ска, m. vide пројa.

Пролàзити, им, v. impf. 1) vorbeigehen, praetereo. 2) vergehen, desino, praetereo. 3) gehen, abgehen (von der Waare), divendi.

Пролéтање, n. (Рес. и Срем.) vide пролијетање.

Пролéтати, ећем, (Рес. и Срем.) vide пролијетати.

Пролѐтети, тим, (Рес.) vide пролећети.

Пролѐтити, им, (Срем.) vide пролећети.

Прòлетнӣ, на, но, (Рес.) } vide про-
Прòлетњӣ, ња, ње, (Срем.) } летни.

Прòлетôс, } (Рес. и Срем.) vide про-
Прòлетôске, } летос.

Прòлетошњӣ, ња, ње, (Рес. и Срем.) vide пролетошњи.

Пролеће, n. (Рес. и Срем.) vide пролеће.

Пролѐћети, лећим, v. pf. (Ерц.) vorbei-, durchfliegen, praetervolo, pervolo.

Пролѝвање, n. (Срем.) vide пролевање.

Пролѝвати, ам, (Срем.) vide пролевати.

Пролѝватисе, васе, (Срем.) vide пролеватисе.

Пролѝвен, на, но, н. п. човек, жена, geschwätzig, der nicht schweigen kann, qui loquitur tacenda.

Пролѝзати, лижем, v. pf. durchlecken, perlambo.

Пролѝзатисе, лижесе, v. r. pf. durchgerieben werden, detero.

Пролизѝвање, n. das Durchlecken, perlambitio.

Пролизѝвати, зујем, v. impf. durchlecken, perlambo.

Пролизи́ватисе, зујеце, v. r. impf. sich durchreiben, perlambi.
Пролијѐва̂ње, n. vide прољевање.
Пролијѐвати, ам, vide прољевати.
Пролијѐта̂ње, n. (Ерц.) das Durch=, Vorbeifliegen, praetervolatio, pervolatio.
Пролијѐтати, ећем, v. impf. (Ерц.) vorbei —, durchfliegen, praetervolo, pervolo.
Про̀лити, лијем, v. pf. hervorgießen, effundo.
Про̀литисе, лијеce, v. r. pf. ausfließen, effundo.
Проло̀кати, очем, v. pf. вода земљу, das Wasser hat durchgefressen, perrodo.
Про̀лом, m. Namen eines Gebirges in Dalmatien, montis nomen:
„У Пролому високој планини —
Проло̀мити, им, v. pf. durchbrechen, perrumpo.
Проло̀митисе, мисе, v. r. pf. н. п. небо, таван, bersten, rumpor.
Пролу̀пати, ам, v. pf. ein wenig klopfen, pertundo parumper.
Пролу̀патисе, амсе, v. r. pf. sich die Hörner abstoßen, consipisco.
Про̀љев, n. (ст.) das Vergießen, profundo,
„Без про̀љева крви од Србина —
Про̀љева̂ње, n (Ерц.) das Ausschütten, profusio, effusio.
Про̀љевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Про̀љеватисе, васе, v. r. impf. (Ерц.) ausfließen, effluo.
Про̀љетни̑, на, но, (Ерц.) Frühlings=, vernus.
Про̀љето̑с, Про̀љето̑ске, (Ерц.) im (verwichenen) Frühling, vere (hoc fuit).
Про̀љетошњи̑, ња, ње, (Ерц.) vom heurigen Frühling, vernus, vere elapso (natus).
Про̀љеће, n. (Ерц.) der Frühling, ver.
Про̀маша̂ње, n. das Fehlen (im Schuße, Wurfe), aberratio (in jactu).
Про̀машати, ам, v. impf. verfehlen (im Schießen, Werfen) nicht treffen, aberrare in jactu.
Про̀машити, им, v. pf. nicht treffen; verfehlen (im Schuße), aberro in jactu: промашио und промашио га.
Про̀мена, f. (Рес. и Срем.) vide про̀мјена.
Проме́нити, им, (Рес. и Срем.) vide промијенити.
Проме́нитисе, имсе, (Рес. и Сре́м.) vide промијенитисе.
Промењи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide промјењивање.
Промењи́вати, њујем, (Рес. и Срем.) vide промјењивати.
Промењи́ватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide промјењиватисе.
Промѐта̂ње, n. 1) das Uebersetzen, von einem Orte zum andern, translatio, transpositio. 2) das Setzen durch —, positio per — 3) das Rühren, Geschäftigseyn, agitatio.
Промѐтати, ећем, v. impf. durchwerfen, trajicio.
Промѐтатисе, мећемсе, v. r. impf. sich rühren, geschäftig seyn, agitari, moveri, agere. Промећесе као опа кроз поњаву, der, nach der Anekdote, das прометати wörtlich nahm, und sich durch die Kotze warf. (à la Eulenspiegel).
Про̀метнути, нем, v. pf. durchwerfen, trajicio.
Про̀метнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich versetzen, se transferre. 2) sich verwandeln, mutari.
Проме́шати, ам, (Рес. и Срем.) vide промијешати.
Промијѐнити, им, v. pf. (Ерц.) 1) vertauschen, permuto. 2) verwechseln, permuto.
Промијѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) 1) tauschen, permuto. 2) sich verändern, mutari.
Промијѐшати, ам, v. pf. (Ерц.) ein wenig umrühren, mischen, aliquantum misceo.
Про̀мислити, им, v. pf. bedenken, perpendo.
Про̀мислитисе, имсе, v. r. pf. sich bedenken, sich's überlegen, perpendo.
Проми́шљање, n. das Ueberlegen, percogitatio.
Проми́шљати, ам, v. impf. bedenken, perpenso.
Проми́шљатисе, амсе, v. r. impf. überlegen, perpenso.
Про̀мјена, f. (Ерц.) 1) der Tausch permutatio. 2) der Wechsel, die Veränderung, mutatio.
Промјењи́вање, n. (Ерц.) das Tauschen, commutatio.
Промјењи́вати, њујем, v. impf. (Ерц.) tauschen, commuto, permuto.
Промјењи́ватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen (untereinander), permuto.
Промла́тити, им, v. pf. ein wenig abdreschen, trituro, tundo parumper.
Про̀мљети, мељем, v. pf. 1) beginnen zu mahlen, incipio molere: промљела воденица. 2) ein wenig mahlen, molo parumper.
Промо̀трити, им, v. pf. ein wenig ansehen, besehen, inspicio.
Про̀мрзнути, нем, v. pf. erfrieren, gelu corrumpi.
Промр̀млати (промрмљати), ам, vide промумлати.
Прому̀кнути, не, vide промукти.
Прому̀млати (промумљати), ам, v. pf. 1) ein wenig in den Bart hineinreden

mussio. 2) vorbeimurmeln, praetereo mussitans.

Прому́тити, им, v. pf. ein wenig herumlaufen, aliquantum circumcurro, pervagor.

Прому́ћи, мукне, v. pf. m. j. грло, heiser werden, irraucesco.

Про̀мућкати, ам, v. pf. ausschwemmen, vas aqua infusa et agitata purgo.

Про̀мучити, им, v. pf. ein wenig quälen, aliquantum crucio.

Про̀мучитисе, имсе, v. r. pf. око шта, sich Mühe geben, operam do.

Прона́ћи, нађем, v. pf. ausfindig machen, erfahren, rescio, comperio.

Проне̏ти, несем, (Рес. и Срем.) vide пронијети.

Про̀нијети, несем, пронијо (пронијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) durch-, vorbeitragen, praeterfero. 2) пронијела кокош (или друга каква птица), anfangen zu legen, coepit ponere ova.

Про̀нићи (говорисе и проникнути), никне, v. pf. durchwachsen, exeresco per —

Про̀ницање, n. das Durchwachsen, progerminatio per —

Про̀ницати, ниче, v. impf. н. п. трава, durchwachsen, succresco per —:
„Кроз кости јој трава проницала.

Проно̀сати, ам, v. pf. н. п. дијете, ein wenig tragen, porto aliquantum.

Проно̀сити, им, v. impf. vorbei-, durchtragen, fero per —, praeterfero.

Проно̀шење, n. das Vorbeitragen, praeterlatio.

Прообдати, ам, v. pf. } spazieren,
Прообдатисе, амсе, v. r. pf. } umhergehen, circumeo.

Прооди́ти, им, v. pf. wo herum, durch, vorbeigehen, eo circum, per, praeter.

Про̀падање, n. 1) das Durchfallen, casus per — 2) das Verfallen, zu Grunde gehen, interitus.

Про̀падати, ам, v. impf. 1) durchfallen, cado per — 2) zu Grunde gehen, pereo.

Про̀палица, f. ein Bankerottier, decoctor: лажа и пропалица.

Про̀паст, f. der Abgrund, vorago, barathrum.

Про̀пасти, аднем, v. pf. 1) durchfallen, cado per —. 2) zu Grunde gehen, pereo.

Пропе́вање, n. (Рес. и Срем.) vide пропијевање.

Пропе́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide пропијевати.

Про̀певати, ам, (Рес. и Срем.) vide пропјевати.

Пропе̏тисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufrichten, erigor.

Пропије́вање, n. (Ерц.) der Anfang des Singens, cantus initium.

Пропије́вати, ам, v. impf. (Ерц.) anfangen zu singen, coepi canere, intono.

Про̀пињање, n. 1) das Aufrichten, erectio. 2) das Brüsten, Großthun, inflatio.

Про̀пињатисе, њемсе, v. r. impf. sich in die Höhe richten, erigor.

Пропи́рити, им, v. pf. m. j. ватру, anblasen, sufflo.

Пропиша́вање, n. 1) das Durchpissen, perminctio. 2) das Hervorpissen, prominctio.

Пропиша́вати, ам, v. impf. 1) durchpissen, permejo. 2) (anfangen zu) pissen, mejo.

Пропи̏шати, ам, v. pf. 1) durchpissen, mejo per —. 2) pissen, mejo.

Про̀пјевати, ам, v. pf. (Ерц.) anfangen zu singen, primum cantum edo: пропјевали пилићи (Срби не једу пилића док не пропјевају); пропјевала црква, намастир.

Про̀плакати, лачем, v. pf. 1) anfangen zu weinen, incipio flere:
„У Шаму ће каде проплакати —
2) ein wenig weinen, fleo parumper.

Проплу́вање, n. das Hervorspeyen, prosputio.

Проплу́вати, ам, v. impf. hervorspeyen, prospuo.

Проплу́вати, љујем, v. pf. 1) hervorspeyen, prospuo. 2) ein wenig speyen, spuo paululum.

Пропу́стити, им, v. pf. 1) durchlassen, mitto ut perrumpat quis: пропустио га мало кроз руке (d. i. ein wenig abprügeln). 2) auslassen, dimitto.

Про̀пућкати (профућкати), ам, v. pf. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) durchjagen, verschwenden, vergeuden (verfutschen), pessumdo.

Пропу́штање, n. das Durchlassen, permissio, dimissio, emissio.

Пропу́штати, ам, v. impf. durchlassen, permitto.

Прора́дитисе, имсе, v. r. pf. anfangen arbeitsam zu seyn, incipio esse sedulus.

Прора́стање, n. das Treiben (der Pflanzen), emissio.

Прора́стати, ам, v. impf. treiben (von Pflanzen), emitto.

Прора́сти, стем, v. pf. treiben (vom Kohl, Rüben), emitto (germen).

Прорачу́нити, им, v. pf. berechnen, duco rationes.

Прорачу́нитисе, имсе, v. r. pf. sich berechnen, rationes duco.

Про̀резати, ежем, v. pf. durchschneiden, perscindo.

Прорези́вање, n. das Durchschneiden, scissio.

Прорезивати, зујем, v. impf. durchschneiden, perscindo.
Проре́ћи, речем, v. pf. wahrsagen, vaticinor.
Прорицање, n. das Weissagen, vaticinatio.
Прорицати, ричем, v. impf. vorhersagen, vaticinor.
Про́рок, m. der Prophet, propheta.
Про́роков, ва, во, des Propheten, prophetae.
Про́роковање, n. vide прорицање.
Про́роковати, кујем, vide прорицати.
Проса̂њкатисе, амсе, v. r. pf. ein wenig Schlitten fahren, vehi trahis paululum.
Про̀сац, сца, m. der Werber, Freiwerber, petitor puellae, procus.
Про̀сед, да, до, (Рес. и Срем.) vide просијед.
Про̀сејати, јем, (Рес. и Срем.) vide просијати.
Просе̂к, m. (Рес. и Срем.) vide просијек.
Про̀сек, m. (Рес. и Срем.) vide просјек.
Про̀сен, на, но, н. п. хљеб, слама, Hirsen-, miliaceus.
Просе̏ница, f. das Hirsenbrot, panis miliaceus.
Просе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide просијецање.
Просе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide просијецати.
Про̀сидба, f. die Freiwerbung, petitio virginis.
Про̀сијати, сијем, v. pf. (Ерц.) durchsieben, cribro.
Про̀сијек, m. (Ерц.) ein zweischneidiges Instrument zum Durchhauen, securis anceps.
Просијѐца̂ње, n. (Ерц.) das Durchhauen, persectio.
Просијѐцати, ам, v. impf. (Ерц.) durchhauen, perseco.
Про̀силац, сиоца, m. vide просац.
Про̀сипа̂ње, n. 1) das Ausschütten, effusio, profusio. 2) das Verschwenden, profusio.
Про̀сипати, ам (и просипљем), v. impf. 1) ausschütten, profundo. 2) verschwenden, profundo.
Просирање, n. das Durchscheißen, Hervorscheißen, procacatio.
Просирати, ам, v. impf. durchscheißen, percaco.
Про̀сити, им, v. impf. 1) ђевојку, um ein Mädchen freyen, ambire virginem. 2) betteln, mendico.
Просја̂к, m. der Bettler, mendicus.
Просја̀киња (про̀сјакиња), f. die Bettlerin, mendica.
Просја̂ков, ва, во, des Bettlers, mendici.
Просја́чење, n. die Betteley, mendicatio.
Про̀сјачити, им, v. impf. nach Bettler Art begehren, mendico.
Просја̂чки̑ (про̀сјачки̑), ка, ко, 1) bettelhaft, mendicus. 2) adv. bettelhaft, mendice.
Про̀сјед, да, до, der grau zu werden beginnt, subcanus.
Про̀сјек, m. 1) vide просијек. 2) Durchhau, durchgehauener Weg, via arte aperta per saxa.
Про̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) durchhauen, perseco, transeco.
Про̀славити, им, v. pf. н. п. крсно име, zu Ende feyern, percelebro.
Про̀славитисе, имсе, v. r. pf. sich berühmt machen, berühmt werden, inclaresco.
Про̀слављање, n. 1) das Feyern, percelebratio. 2) das Berühmtwerden, illustratio.
Про̀слављати, ам, v. impf. zu Ende feyern, percelebro.
Про̀слављатисе, амсе, v. r. impf. berühmt werden, inclaresco.
Про̏со, n. die Hirse, milium.
Про̀срати, серем, v. pf. 1) daherscheißen, procaco. 2) просрао све, er hat alles verfressen, patrimonium devoravit.
Про̏ст, ста, сто, 1) einfältig, gemein, simplex. 2) да је просто, es ist vergeben (als Antwort auf Bitte um Vergebung); проста му душа! Gott hab' ihn selig, (vergebe ihm die Sünden).
Проста̂к, m. ein einfältiger gemeiner Mensch, ohne Bildung, homo de plebe.
Проста̀киња, f. ein gemeines Weib, mulier de plebe.
Проста̀ков, ва, во, des простак, hominis plebeji.
Проста̂чки̑, ка, ко, 1) wie es gemeine Leute haben, plebejus. 2) adv. wie ein простак, more hominis plebeji.
Про̏стира̂ње, n. das Ausbreiten, explicatio, extensio.
Про̏стирати, рем, v. impf. ausbreiten, explico.
Прости̏ра̂ч, m. ein Tuch, das ausgebreitet wird, stragulum.
Прости̏рача, f. т. ј. поњава, што се простире, die Kotze, die ausgebreitet wird, um darauf zu liegen, gausape.
Прости̏рка, f. vide простирач.
Про̏стити, им, v. pf. verzeihen, ignosco:

А. Прости брате!
Б. Да је просто.

Просто̀рија, f. der Raum, spatium.
Простота, f. die Einfalt, simplicitas.
Про̀стран, на, но, weit, breit, latus spatiosus.
Простре́лити, им, (Рес. и Срем.) vide простријелити.
Простре́ти, рем, простръо, (Рес. и Срем.) vide простријети.
Про̀стриж, f. am Rocke, Mantel, die Oeffnung um die Hand durch zu stecken, apertura pallii.
Простријѐлити, им, v. pf. (Ерц.) mit dem Pfeile durchschießen, sagitta trajicio: простријелила га вила.
Про̀стријети, рем, простръо, v. pf. (Ерц.) ausbreiten, explico.
Про̀стрићи, рижем, v. pf. durchscheren, aperio tondendo.
Простру́гати, ужем, v. pf. durchschaben, perscabo.
Просу́кати, учем, v. pf. 1) durch und durchschießen, durchbohren, trajicio, confodio. 2) in der zweideutigen Anekdote soviel als просити (ђевојку).
Просу̂ти, спем, v. pf. 1) ausschütten, profundo. 2) vergeuden, verthun, pessumdo: просуо кућу.
Просу̂тисе, спемсе, v. r. pf. 1) herausfließen, effluo. 2) auseinander rinnen, diffluo: просуласе каца.
Просу́шити, им, v. pf. ein wenig trocknen, exsicco paullulum.
Про́та, m. (Рес. и Срем.) vide прото.
Прота̂к, m. ријетко решето, што се жито протаче на њега, ein größerer Reiter (Sieb von Leder), cribri genus rarioris.
Прота́кање, n. das Reitern, cribratio.
Прота́кати, ачем, v. impf. durchreitern, cribro.
Прота́њити, им, v. pf. н. п. дрво, dünner machen, extenuo.
Про̀тегнути, им, v. pf. ein wenig ziehen, strecken, protento.
Проте́гнутисе, немсе, v. r. pf. 1) sich strecken, extendi. 2) sich strecken, größer werden, excresco.
Проте́зање, n. das Strecken, extensio.
Проте́затисе, ежемсе, v. r. impf. sich ausstrecken, extendi.
Протера́ница, f. (Рес. и Срем.) vide проћераница.
Про̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide проћерати.
Протериване, n. (Рес. и Срем.) vide проћеривање.
Протери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide проћеривати.
Проте́сати, ешем, v. pf. ein wenig behauen, dedolo.
Проте́ћи, че, v. pf. anfangen zu fließen, promano: протекао казан.
Проти̂в, gegen, contra.
Проти̂ван, вно, но, zuwider, contrarius.
Противитисе, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, streiten, obsisto.
Противљење, n. das Widersetzen, repugnatio.
Проти̂вник, m. der Gegner, adversarius.
Про̀тин, на, но, des прота, protopresbyteri.
Про̀тиница, f. die Frau des прота, uxor protopresbyteri.
Протискивање, n. 1) das Durchdrängen, pressio per —, 2) das Stechen in der Seite, dolor laterum, pleuritis.
Протискивати, кујем, v. impf. 1) hindurchdrängen, premo per —, 2) протискује ме, ich habe Seitenstechen, dolent mihi latera.
Проти̂сли, f. pl. das Seitenstechen, pleuritis.
Про̀тиснути, нем, v. pf. 1) durchdrängen, premo per —, 2) stechen (in der Seite), dolent latera.
Протица̂ње, n. vide промјецање.
Про̀тицати, тиче, vide промјецати.
Про̀тјеца̂ње, n. (Ерц.) das Anfangen zu fließen, initium fluxionis.
Про̀тјецати, тјече, v. impf. (Ерц.) anfangen zu fließen, coepi fluere.
Про́то, m. (Ерц.) der Protopresbyter, Erzpriester, protopresbyter.
Про̀топопа, m. vide прото.
Про̀топопин, на, но, des протопопа, protopresbyteri.
Протре́шити, им, v. pf. durchsieben, reitern, cribro.
Протре́сање, n. das Ausschütteln, excussio.
Протре́сати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio.
Протре́сти, сем, v. pf. ausschütteln, excutio.
Протр̀љати, ам, v. pf. ein wenig reiben, perfrico.
Протр̀љатисе, амсе, v. r. pf. einander ausbeuteln, perfricare se invicem.
Про̀трти, рем, протръо, v. pf. 1) durchreiben, reiben, tero. 2) ein wenig reiben, tero paululum.
Протр̀чати, чим, v. pf. zwischen durch, vorbeilaufen, praetercurro.
Про̀туа, f. } ein Schwärmer, Abenteuer, grassator.
Про̀тува, f. }
Протужи́ти, им, v. pf. beginnen zu klagen, coepi conqueri.
Протура́ње, n. 1) das Werfen durch —, jactatio per —, 2) das Losbringen, an den Mann bringen, divenditio.
Протура́ти, ам, v. impf. 1) durchwerfen, jacto per —, 2) losschlagen, vendo.

Протýратисе, амсе, vide прометатисе.
Протýрити, им, v. pf. 1) werfen durch—, jacto per. 2) los werden, anbringen, vendo, liberor.
Протýћи, учем, v. pf. ein wenig zerschlagen, verberibus adficio modice.
Проћерáница, f. (Ерц.) eine verjagte Person, ejectus, ejecta.
Прòћерати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) treiben durch —, vorbei, ago per —, praeter —, 2) verjagen, ejicio. Поштен као и проћеран.
Проћерúвање, n. (Ерц.) das Treiben durch —, das Vertreiben, actio per —, ejectio.
Проћерúвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) treiben durch —, vorbei —. 2) verjagen, ejicio.
Прòћи, прођем, v. pf. 1) durch —, vorbeigehen, eo per —, praetereo. 2) vergehen, vorbeiseyn, praetereo. 3) abgehen (von der Waare), divendi.
Прòћисе, прођемсе, v. r. pf. 1) sich ergehen, obambulo. 2) etwas gehen lassen, meiden, mitto.
Проýјати, јим, v. pf. } vorbeiheulen,
Проýчати, чим, v. pf. } (vom Winde), praeterstrido.
Проýчити, им, v. pf. durchlesen, perlego.
Прòфућкати, ам, vide пропућкати.
Прòход, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) vide изод.
Процàвтети, тим, } vide процвјетати.
Процàвтити, им, }
Процвàсти, атим, }
Процвàтити, им, }
Процвèтати, ам, (Рес. и Срем.) vide процвјетати.
Процвúлети, лим, v. pf. (Рес.) } einen Klageton von sich geben, strido, ejulo.
Процвúлити, им, v. pf. (Срем.) }
Процвúљети, лим, v. pf. (Ерц.) }
Процвјѐтати, ам, v. pf. (Ерц.) erblühen, effloresco.
Процéдити, им, (Рес. и Срем.) vide процијединти.
Процеђúвање, n. (Рес. и Срем.) vide процјеђивање.
Процеђúвати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide процјеђивати.
Процéнити, им, (Рес. и Срем.) vide процијенити.
Процêп, m. (Рес. и Срем.) vide процијеп.
Процијèдити, им, v. pf. (Ерц.) durchseihen, percolo.
Процијèнити, им, v. pf. (Ерц.) abschätzen, schätzen, aestimo.
Прòцијеп, m. (Ерц.) der Kloben, lignum ex parte fissum, forceps ligneus.

Процјеђúвање, n. (Ерц.) das Durchseihen, percolatio.
Процјеђúвати, ђујем, v. impf. (Ерц.) durchseihen, percolo.
Прочàтити, им, v. pf. durchlesen, perlego.
Прòчачкати, ам, v. pf. durchstöbern, durchstochern, perfodio.
Прочèшљати, ам, v. pf. кога, (fig.) einen durchkämmen, pectino.
Прòчистити, им, v. pf. ein wenig säubern, perpurgo.
Прочúтати, ам, vide прочатити.
Прòчка, f. Сад је прочка, а други ће пут бити квочка, dießmal mag es dir hingehen (проћи), hac vice fero, in posterum non sic abibis.
Прòчкати, ам, vide прочачкати.
Прòчупати, ам, v. pf. ein wenig raufen, vellico.
Прòчути, чујем, v. pf. hören, erfahren, inaudio.
Прòчутисе, чујесе, v. r. pf. laut werden, inaudior.
Прòшалитисе, имсе, v. r. pf. ein wenig scherzen, jocor aliquantum, subjocor.
Прошáрати, ам, v. pf. ein wenig buntscheckig färben, aliquantum variego.
Прошáратисе, амсе, v. r. pf. sich bunt färben, variegari: прошарало се грожђе, снијег по планини (wenn einzelne Stellen aufgethaut sind).
Прòшевина, f. das Erbettene, quod expetitum est.
Прòшена ђевојка, f. (cm.) die Verlobte, desponsata:
„Разбољесе прошена ђевојка —
Прошêње, n. 1) das Werben um eine Braut, procatio. 2) das Betteln, mendicatio.
Прошетатисе, амсе, v. r. pf. sich ein wenig ergehen, obambulasse.
Прòшибати, ам, v. pf. ein wenig mit der Ruthe peitschen, virga plecto.
Прошúвање, n. das Durchnähen, persutio, transsutio.
Прошúвати, ам, v. impf. durchnähen (wie die Matrazen), persuo.
Прòшити, v. pf. durchnähen, persuo.
Прòшња, f. das Betteln, mendicatio.
Прòштац, шца, m. 1) die Planke, tabula. 2) дизати се прошца, ein Spiel, da einer den andern, der auf dem Boden liegt und sich starr macht wie ein Bret, bei den Beinen aufhebt, ludi genus.
Прòшће, n. (coll.) die Planken, tabula.
Прпа, f. glühende Asche mit Wasser vermischt (als Umschlag), cineres aqua diluti.
Прсат, та, то, stark von Brust, pectorosus.

Пр̀си, (gen. прсй и пр̀сију), f. pl. die Brust, pectus.

Пр́скање, n. das Sprützen, conspersio.

Пр́скати, ам, v. impf. н. п. водом, sprützen, spargo, conspergo.

Пр̀слук, m. das Brusttuch, das Brustleibchen, subuculae genus.

Пр̀случић, m. dim. v. прслук.

Пр̀снути, нем, v. pf. bersten, springen, disrumpor.

Пр́снути, не, v. pf. sprützen, emico.

Пр̀ст, m. der Finger, digitus.

Прстȇн, m. 1) der Ring, Fingerring, annulus. 2) Јотишли на прстен, cf. колачи. 3) eine Art Spiels, ludi genus. Прстена се играју уз месојеђе ноћу; и то је најобичнија игра у Србији и у Босни. Играчи се подијеле на двије стране, па онда један узме прстен и натакне (кријући од они остали) на један рогаљ од мараме, па онда помоли из руке сва четири рогља те један од оне друге стране узме два рогља, а два остану њима: којима допадне прстен, они почну играти, т. ј. крити прстен. Метне се на земљу девет капа (или чарапа, ако нема толико капа) и десета марама, па онда један узме прстен у руку и потkрије под све капе редом (а под једном остави прстен) и најпослије у мараму (марама та зовесе алва или завитак). Кад онај тако све поткрије, онда они други питају један другога: ђе је твој ишћил (т. ј. ђе мисли да је прстен)? па један, који је као старјешина међу њима, почне дизати капе и тражити прстен. Кад прву капу дигне, онда рече амбар! ако буде прстен у амбару, онда га они узму и крију; ако ли не буде, а он диже остале капе ђе мисли да нема прстена, док не саћера на двије, па онда дигне ону ђе мисли да је прстен, и рече: ова наша (или нек' да ова): ако ту буде прстен, а он га узме и крије као да га је нашао у амбару; ако ли не буде, а онај му, што крије, одговори: а ова наша (или не да ова), па узме прстен и броји два коња (т. ј. амбар и ону капу ђе је био прстен), па крије опет на ново. Кад онај нађе прстен послије амбара, онда му онај што крије броји све оне капе што нијесу дигнуте (и амбар и ону под којом је био прстен), ако ли нађе у првој послије амбара, онда кажу да је убио патку, и броје му еви десет коња. Кад онај амбарне па не нађе прстена, одма му овај што крије метне завитак (а дотле га држи у руци) на оно мјесто ђе је био амбар; кад који одма однесе прстен у завитак, онда кажу посраосе (у завитак). Мјесто амбара може се казати бош (т. ј. празно), али кад се бошка, онда се дижу оне капе, ђе нема прстена; па кад онај, што тражи, саћера на двије капе бошкајући, онда су обје његове; ако ли нађе прстен бошкајући, онда се броје сви коњи, као и кад се убије патка. Под коју се капу један пут сакрије прстен, она се други пут зове погорелица, или пожеглица, и зато није слободно два пут засопце под једну капу сакрити: зашто погоре сви коњи, што су дотле били изиграни. Кад изиграју онолико коња, у колико су погодили да се играју (највише се играју у 100), онда се карете различно: једне (оне што су надиграни) гаре, једне брију (ивером или каквим црјепом); једни траже устима прстен по мекињама или по пепелу, једни лају око куће, или вичу што им се заповједи; од једније граде ћуприју, од једније крижају дуван и т. д.

По варошима ђешто крију прстен под филџане мјесто капа, и ту је много теже ушћилити (т. ј. погодити ђе је); а по неким мјестима, особито по Сријему, по Бачкој и по Банату, крију прстен у руке (и то кажу: да се играмо прстенка), но то се највише игра са женама, и ту нема карета никаквога, него само да мушкарци мијешају своје руке са женскима.

Прсте́нак, цка, m. 1) по варошима у Нѐмачкој, soviel als прстен 3. 2) die Kamille, chamaemelum vulgare.

Пр̀стеновȃње, n. das Anstecken des Ringes (beim Freyen), donum annuli, cum puella cui desponsatur.

Пр̀стеновати, нујем, v. pf. und impf. т. ј. ђевојку, der Verlobten den Ring anstecken, dare annulum desponsatae.

Прстȇње, n. (coll.) die Ringe, annuli.

Пр̀стић, m. dim. v. прст.

Пр̀тен, на, но, von Linnen oder Hanf, linteus, cannabinus.

Пртѐњача, f. т. ј. торба, eine торба von Leinwand, sacculus linteus.

Пртѝна (пр̀тина), f. die Schneebahn, via per nives.
Пртѝница, f. dim. v. пртина.
Пр̀тити, им, v. impf. Bahn machen durch den Schnee, viam aperio per nives.
Пр̀тити, им, v. impf. auf den Rücken heben, tollo. Штагођ носиш, прти, а што једеш, дроби (Ерц.).
Пртѝште, n. Linnenzeug, lintea.
Пртљâг, m.} das Gepäck, impedimenta.
Пр̀тљага, f.}
Пртља̀жина, f. augm. v. пртљаг.
Пр̀тља̂ње, n. 1) das Schwätzen eines Kindes, blateratio. 2) das Fortpacken, abitus, ablatio.
Пр̀тљати, ам, v. impf. 1) што пртљаш? was schwätzest du da? quid blateras. 2) пртљај, пртљај, mache das du damit fortkommst, bring's weg.
Пр̀ћење, n. das Nasenrümpfen, (eig. Verziehen der Lippen) das Maulrümpfen, contorsio oris.
Пр̀ћење, n. das Bahnbrechen durch den Schnee, viae per nives apertio.
Пр̀ћење, n. das Aufladen auf den Rücken, sublatio in dorsum.
Прћѐуснаст, та, то, mit aufgeworfenen Lippen, labiis crassis.
Пр̀ћити усне, v. impf. } die Lippen
Пр̀ћитисе, имсе, v. r. impf. } aufwerfen, das Maul rümpfen, labia contorqueo.
Пру̀га, f. ein Streif, linea, taenia.
Пру̀гиња, f. Frauenname, nomen muliebre.
Пру̀гло, n. Art Schlinge (der Vogelfänger), laqueus.
Пру̀д, m. die Sandbank, Düne, syrtis.
Прудо̀вит, та, то, reich an Sandbänken, syrtosus.
Пру̀жање, n. das Ausstrecken, porrectio.
Пру̀жати, ам, v. impf. 1) ausstrecken, extendo, н. п. руку, ногу. 2) чашу, reichen, porrigo.
Пру̀жатисе, амсе, v. impf. sich ausstrecken, extendo corpus.
Пру̀жити, им, v. pf. 1) чашу, reichen, porrigo. 2) ausstrecken, herreichen, extendo, porrigo.
Пру̀житисе, имсе, v. r. pf. sich ausstrecken, extendo corpus.
Пру̀т, m. die Ruthe, virga.
Пру̀так, тка, m. 1) hyp. v. прут. 2) ein Streif am Kleide, virgula, clavus.
Пру̀таст, та, то, gestreift, virgatus.
Пру̀тић, m. dim. v. прут.
Пру̀товача, f. eine Art rothgestreifter Aepfel, mali genus.
Пру̀туља, f. vide прутовача.
Пру̀ће, n. (coll.) die Ruthen, virgultum.
Пр̀ца̂ње, n. das Begatten der Ziegen, coitus caprarum.
Пр̀цатисе, асе, v. r. f. т. ј. коза, sich begatten (von Ziegen), coeo (de capris). Чије се гођ козе прцају, мога јарца муда боле, oder: буд се твоје (или туђе) козе прцају, зашто мога јарца муда боле.
Прцва̀рење, n. das Kochen, (Sieden, Braten) mit Geräusch, frixio.
Прцва̀рити, им, v. impf. rösten, torreo, frigo.
Прцва̂рница, f. der Laden, wo Würste u. dgl. gebraten verkauft werden, taberna coqui.
Пр̀цка̂ње, n. dim. v. прћење.
Пр̀цкати, ам, v. dim. v. прћети.
Прцу̀ка̂ње, n. vide прцкање.
Прцу̀кати, ам, vide прцкати.
Пр̀чевина, f. der Bocksgestank, hircus: удара на прчевину.
Прчѐвит, та, то, н. п. јарац, nach Begattung riechend, olens coitum.
Пр̀шута, f. Art Schinken (von Rindfleisch), pernae genus (italiänisch presciutto).
Псалтѝр, m. (сељаци говоре салтир) der Psalter, psalterium.
Псалтѝрац (салтирац), рца, m. der Psalterschüler, tiro discens psalterium, id est tiro tertii anni.
Псета̂шце, n. dim. v. псето.
Псѐто, шета (и псета), n. der Hund, canis.
Псѐћи, ћа, ће, Hunds=, caninus.
Псѝна, f. augm. v. пас.
Псова̂ње, n. das Schelten und Schimpfen, convicium.
Псо̀вати, псујем, v. impf. schimpfen, convicior.
Псова̂ч, m. der Schimpfer, conviciator.
Псова̀чев. ва, во, des псовач, conviciatoris.
Псова̀чица, f. die Schimpferin, conviciatrix.
Псо̀вка, f. der Schimpf, ignominia.
Псо̀глав, m. (in der Volksgeographie) ein Mensch mit einem Hundskopf, homo capite canino.
Пст! interj. pst, pst!
Пу̀, пуа, m. die Bilchmaus, Haselmaus, glis (krainisch: полх повх).
Пу̀ало, m. der still farzt, qui tacite pedit (?); мртвопуало, der Matzfotz, qui nec calidus est, nec frigidus.
Пуа̂љка, f. das Blaserohr, tubulus flatorius.
Пу̀ање, n. 1) das Blasen, flatio. 2) venti emissio sine crepitu.
Пу̀ара, f. гљива, eine Schwam=Art, genus fungi.
Пу̀аре, f. pl. (im Scherze: die Farzhosen) die weiten türkischen Hosen, caligae latae Turcarum.
Пу̀ати, ам (и пушем), v. impf. blasen, flo.

Пуаћ, m. vide пу.
Пудар, m. der Wächter des Weinbergs, custos vineae.
Пударење, n. das Bewachen des Weinberges, custodia vineae.
Пударина, f. der Lohn für die Hütung des Weinbergs, merces custodiae vineae: платио пударину; опишао у пударину.
Пударити, им, v. impf. ein пудар seyn, sum custos vineae.
Пударица, f. die Hüterin des Weingartens, femina custodiens vineam.
Пударка, f. vide праћа.
Пударскй, ка, ко, 1) der Hüter der Weinberge, custodum vineae. 2) adv. wie ein пудар, more custodis vineae.
Пуж, m. (млоги говоре и спуж) die Schnecke, cochlea.
Пужевљй, ља, ље, Schnecken=, cochleae.
Пузавац, вца, m. eine Art Specht, der Baumläufer, picus arborarius.
Пузање, n. das Klettern, Kriechen, nisus, reptatio.
Пузати, ужем, v. impf. 1) kriechen, repto. 2) klettern, enitor.
Пузити, им, v. impf. 1) klettern, kriechen, repto. 2) ausgleiten, labor:
„Киша музе,
„Ноге пузе,
„Чувај гузе.
Пузднра, f. (bei den vierfüßigen Thieren) die Ruthe, penis quadrupedum (vox honesta).
Пујка, f. vide будија.
Пукй, ка, ко, н. п. пуки сирома, bluťarm, pauperrimus.
Пукнути, нем, vide пући.
Пукотина, f. die Spalte, Ritze, der Riß, fissura.
Пуктање, n. das Puffen kochender Bohnen, sonitus pisi cocti.
Пуктати, пукћем, v. impf. puffen, sonare, subcrepito:
„Гуштер пукће навр куће,
„Гаће плеше на војску ће —
Пулија, f. ein Knopf, schnallenartiger Knopf.
Пун, на, но, voll, plenus; пун пунцат (пунцит), ganz und gar voll.
Пунац, нца, m. vide таст.
Пуначак, чка, ко, dim. v. пун.
Пунгуз, m. erdichtete Speise, nomen fictum cibi, q. d. qui replet culum.
Пунити, им, v. impf. 1) füllen, impleo. 2) пушку, laden, impleo.
Пунитисе, имсе, v. r. impf. voll werden, impleri: пуни се мјесец, човек у лицу.
Пуница, f. 1) женина мати, die Schwiegermutter (die Mutter der Frau), mater sponsae. 2) die Verwandte der Frau, affinis ex parte uxoris: опишао у пунице.
Пуничин, на, но, der пуница, socrus.
Пунишаке, f. pl. ein Kartenspiel, ludi chartarum genus (österr. Saunikel).
Пуноглавац, вца, m. eine Art Wasserthiers, bestiae aquaticae genus.
Пунтваин, m. ungegorner Wein, um damit den Wermuthwein zu versüßen, vini (musti) genus.
Пунути, нем, v. pf. feisten, ventum emitto sine crepitu.
Пунцат (пунцит), та, то, cf. пун.
Пуњење, n. das Füllen, impletio.
Пуор, m. die Asche über dem glimmenden Feuer, cinis superjectus igni.
Пупав, ва, во, großbäuchig, ventrosus.
Пупавац, вца, m. der Wiedehopf, upupa.
Пупак, пка, m. die Knospe, calyx.
Пупак, пка, m. der Nabel, umbilicus.
Пупити, пи, v. impf. es treibt Knospen, gemmas emittit.
Пупољак, љка, m. vide пупак.
Пупчић, m. dim. v. пупак.
Пупчић, m. dim. v. пупак.
Пура, f. vide будија.
Пурак, рка, m. 1) die Flintenkugel, globulus igneus. 2) hart gekochte Fisolen, phaseolus semicrudus.
Пуран, m. vide будац.
Пурењак, њка, m. ein halbreifes Stück Kukuruz zum Rösten, zea tostilis. cf. зелењак.
Пурење, n. das Braten von (grünem) Kukuruz. tostio zeae semimaturae: има ли већ кукуруза за пурење?
Пуреш, m. Mannsname, nomen viri.
Пурити, им, v. impf. т. ј. кукуруз, rösten, braten, torreo.
Пурко, m. Mannsname, nomen viri.
Пуро, m. Mannsname, nomen viri.
Пусат*, m. vide оружје.
Пуст, та, то, 1) verlassen, herrenlos, desertus. 2) öde, desertus. 3) пуста батина! трчи пуст као бијесан! ала је пуст лаком! лијепа је пуста као вила! Да се пуста Бога намолимо (cf. јагњиво)!
Пустаија, m. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан.) ein Räuber, latro. cf. ајдук.
Пустајиин, на, но, des Straßenräubers, latronis.
Пустаијскй, ка, ко, } 1) räuberisch, praedatorius. 2) adv.
Пустајскй, ка, ко, } räuberisch, more latronis.
Пустара, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Puste (in Ungern), terra non arata, sed gregibus permissa.
Пустимица, f. ein Wurfprügel, lignum missile, z. B. um Obst herabzuschlagen.

Пу̏стимичке̑, бацити дрво, prügelartig geworfen, so daß es in der Luft sich umdreht, ita jactum, ut torqueatur cum volat.

Пу̏стиник, m. der Einsiedler, anachoreta.

Пу̏стиња, f. die Einöde, desertum.

Пу̏стити, им, v. pf. lassen, mitto, dimitto; жену, sein Weib (gerichtlich), entlassen, divortium facere cum uxore; браду, wachsen lassen, promitto; пустило масло (т. ј. цицвара) маст.

Пу̏столина, f. (als Scheltwort) verlassen, herrenlos, deserta res, homo, bestia.

Пусто̀сватица, f. ein Hochzeitgast ohne Amt, conviva nuptialis sine munere. cf. женидба.

Пу̏стошан, шна, но, öde, desertus.

Пу̑т, m. 1) der Weg, via. 2) један пут, два пут, einmal, zweimal, semel, bis.

Пу̏так, тка, m. hyp. v. пут:

„Јеленак ми гору ломи
пушак да му је —

Пута̑љ, m. коњ путоногаст, ein Pferd, das eine Blaße am Fuße hat, equus habens maculam in pede.

Пута̀ња, f. der Fußsteig, semita.

Пута̀њица, f. dim. v. путања.

Пута̑шце, n. dim. v. пуце:

„Ој Мањо Милице!
„Сребрно путашце —

Пу̏тник, m. 1) ein Reisender, viator. 2) Mannsname, nomen viri.

Пу̏тников, ва, во, des путник, viatoris.

Пу̏тнички̑, ка, ко, 1) der путници, viatorum. 2) adv. wie ein Reisender, viatoris more.

Пу̏то, n. das Fußeisen, pedica. Лупа као путо о лотру.

Путова̑ње, n. das Reisen, peregrinatio.

Путовати, тујем, v. impf. reisen, peregrinor.

Пу̏тоногаст, та, то, 1) eine Blaße am Fuße habend, macula praeditus in pede н. п. коњ, пас. 2) човек путоногаст (auch mit den Beisatze: у све четири), ein verteufelter Kerl (in gutem Sinne), versutus, insignis.

Пу̏ħ! interj. plumpf, sonus rei cadentis in aquam.

Пу̏ħење, n. das Grollen, Aufwerfen der Lippen vor Verdruß, vultus iratus, buccarum inflatio.

Пу̏ħи (говорисе и пукнути), пукнем, v. pf. 1) bersten, springen, rumpi. 2) krachen (wie die Flinte, Kanone), edo sonitum. 3) пукло поље, пукле равнине, erstreckt sich unabsehbar hin, patet late.

Пу̏ħитисе, ħимсе, v. r. impf. die Lippen vor Groll aufwerfen, buccas inflo.

Пуħка̑ње, n. das Tabackrauchen in kleinen Zügen, emissio fumi nicotianae intervallis brevibus.

Пу̏ħкати, ам, v. impf. Tabak puen, nicotianae fumum emitto brevi intervallo.

Пу̏ħкац! vide пуħ.

Пуца̑ње, n. 1) das Springen, ruptio, ruptura. 2) das Krachen, fragor.

Пуца̑р, m. vide дрндар.

Пуца̀ра̑ње, n. dim. vide пуцање 2.

Пуца̀рати, ам, dim. vide пуцати 2.

Пуца̀ратисе, амсе, dim. vide пуцатисе.

Пуца̑рев, ва, во, vide пуцаров.

Пуца̑ров, ва, во, vide дрндаров.

Пу̏цати, ам, v. impf. 1) bersten, springen, rumpor. 2) krachen, sonitum edo.

Пу̏цатисе, амсе, v. r. impf. auf einander schießen, telis se mutuo petere.

Пу̏це, цета (и пуца), n. (gen. pl. путаца) 1) eine Weinbeere, acinus. 2) der Knopf, globulus (fibulatorius).

Пу̏цњава, f. das Krachen (der Kanonen), fragor.

Пу̏чина, f. н. п. морска, die unabsehbare Meersfläche, aequor latum, patens.

Пуше̑ње, n. 1) das Rauchen des Tabaks, fumigatio. 2) das Rauchen, fumus.

Пу̏шити, им, v. impf. 1) Tabak rauchen, fumum nicotianae emitto. 2) stauben, excito pulverem.

Пу̏шитисе, шисе, v. r. impf. rauchen, fumus est.

Пу̏шка, das Schießgewehr, telum jaculatorium: мала, Pistole; дуга, Flinte; auch die вјетрењача (Windbüchse) ist eine пушка.

Пушка̑р, m. 1) који добро може убити из пушке, der Schütz, Scharfschütz, qui excellit jaculando. 2) der Gewehrfabrikant, telorum igniferorum confector, faber.

Пушка̀ра̑ње, n. das Plänkeln, jaculatio mutua e telis igniferis.

Пушка̀ратисе, амсе, v. r. impf. plänkeln, jaculari mutuo.

Пушка̑рев, ва, во, vide пушкаров.

Пу̏шкарица, f. Pumpflinte (der Kinder), teli puerilis genus.

Пушка̑рница, n. das Schießloch, die Schießscharte, foramen jaculatorium.

Пушка̑ров, ва, во, des пушкар, jaculatoris.

Пушко̀мет, m. die Weite eines Flintenschußes, distantia jactus teli jaculatorii.

Пу̏шница, f. зграда ђе се суши воħе, die Obstdarre, aedificium (furnus) pomis torrendis.

Пу̏шт, m. (у Босни по варошима) (als Scheltwort) der Lump, juvenis nihili.

Пу̏штање, n. das Lassen, desertio, missio.

Пу̀штати, ам, v. pf. lassen, mitto. cf. пустити.
Пу̏штати, ам, v. impf. lassen, mitto.
Пушт̀еница, f. 1) die Geschiedene, mulier dimissa a marito. 2) der Zweig, den der Reiter im unwegsamen Walde zurückbeugen muß (um nicht davon im Gesichte verwundet zu werden) und dann auslässt, frons arboris reclinata ab iter faciente per silvam. Ишао ђак кроз честу на коњу, а калуђер за њим; нагази ђак на такову пуштеницу, па је савије за собом и рече калуђеру: „Чувајсе, дуовниче, пуштенице." А калуђер помисли на пуштеницу 1), па рече: „Пуштај је ва истину на ме, ако је млада." Тек што је он то изговорио, а пуштеница њему преко очију; зашто је и она била млада, а ђак о пуштеници 1) није ни сањао.
Пушча̀нӣ, на, но, н. п. пра, зрно, калуп, шипка, Gewehr=, jaculatorius.
Пушчѐтина, f. } augm. v. пушка.
Пу̀шчина, f. } augm. v. пушка.
Пу̏шчица, f. dim. v. пушка.

Р.

Ра̂бар, бра, m. (ст.) vide војно:
„Освану звезда на ведром небу,
„Рабар девојци пред белим двором —
Ра́бар, бра, ро, tapfer, fortis.
Ра̀баџија, m. vide тежа̑к.
Ра́бота, f. 1) die Arbeit, opus. 2) das Geschäft, negotium.
Рабо̀та̑ње, n. das Arbeiten, operis factio.
Рабо̀тати, ам, v. impf. arbeiten, opus facio.
Ра̀ботнӣк, m. der Arbeiter, operae. cf. послени̑к.
Ра́бош, m. das Kerbholz, talea.
Ра́брење, n. das Muthmachen, Ermuthigen, hortatio militum ut bono sint animo.
Ра́брити, им, v. impf. anfeuern, animum addo:
„Србадију око себе рабре —
Ра́брости, f. die Tapferkeit, virtus.
Ра́вак, вка, m. der Honigfladen, favus.
Ра́ван, вни, f. die Ebene, planities.
Ра́ва̑н, m. ријека у Ресави, vide Раваница 1.
„— — крај воде Равана —
Ра́ван, вна, но, eben, planus.
Ра̀ваница, f. 1) ријека у Ресави. cf. Раван. 2) намастир на тој ријеци. 3) намастир у фрушкој гори. cf. Врдник. Ра̀ваничанин, калуђер из Раванице. Ра̀ваничкӣ, ка, ко, von Раваница.
Ра́вањ, вња, m. мјесто између Саве и Засавице (у Мачви више Митровачке скеле). На Равњу је био Српски шанац.
Равна̑ње, n. das Ausgleichen (zweier Streitender), reconciliatio.
Ра́внати, ам, v. impf. ausgleichen, vergleichen (Streitende), compono.
Равни̑на, f. die Ebene, planities.
Ра́внити, им, v. impf. ebnen, aequo.
Равни̑ца, f. vide равнина.
Ра̑д, m. die Arbeit, labor.
Ра̑д, да, до, gern, lubens: ја сам рад то учинити, ich thue es gern, facio lubens.
Ра́да. f. Frauenname, nomen feminae.
Рада̂к, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дан, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дана, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̀дас, m Mannsname, nomen viri.
Ра́де, m. hyp. v. Радоица.
Ра̀ден, m. Mannsname, nomen viri.
Раде̂нко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дета, m. Mannsname, nomen viri.
Ради, wegen, ob — um Willen, propter: Бога ради, um Gottes Willen;
„Сењани се у лов подигнули
„Среће ради на Божић у јутру —
Ра̀дивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑дин, m. ein arbeitsamer Mensch, homo laboriosus.
Ра̀дин, m. Mannsname, nomen viri.
Радӣнко (Радинко), m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́дити, им, v. impf. 1) arbeiten, laboro. 2) што радиш? was machst du, wie gehts dir. quid agis.
Ра̀дич, m. Mannsname, nomen viri.
Радӣш, m. (ка... врпавка, österreich. Dradibaberl, d. i. dreh dich Bärbchen).
Ра̀диша, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дман, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дмил, m. Mannsname, nomen viri.
Радмӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра́до, m. hyp. v. Радоица.
Ра̀до, gern, lubenter: радо иду на војску.
Ра̀доба, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀добуд, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дова̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀дова̑ње, n. das Freuen, gaudium.
Ра̀доватисе, дујемсе, v. r. impf. sich freuen, gaudeo, laetor.
Ра̀довац, вца, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̀ва̑шница, f. намастир под Цером. Радова̑шничанин, калуђер из Радо-

вашнице. Радо̀ва̑шничкӣ, ка, ко, von Радовашница.
Радо̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏доје, m. Mannsname, nomen viri.
Радо̄јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Радо́јко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏доња, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏досав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏досан, сна, но, vide радостан.
Радо̑ст, f. die Freude, gaudium, laetitia.
Ра̏достан, сна, но, freudig, laetus.
Ра̏доша, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑дош, m. die Aufgabe, res gratis addita rei bene venditae.
Ра̏дош, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏дука, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀ка̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏дул, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̏дула, f. Frauenname, nomen feminae.
Раду̀ли̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Раду̀ши̑н, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́ђање, n. 1) Gebären, partus. 2) das Fruchtbringen, fertilitas.
Ра́ђати, ам, v. impf. 1) gebären, pario. 2) Frucht bringen, fero fructum: рађа виноград, воће.
Ра́ђатисе, амсе, v. r. impf. aufgehen, orior: рађасе сунце.
Ра́ђевина, f. eine кнежина der нахија von Зворник (морао је некад бити онђе некакав Рађ, Рађа или Рађо: зашто у Рађевини има некакво мјесто, које се и данас зове Рађев камен). Ра́ђевац (вца), човек из Рађевине. Ра́ђевка, жена из Рађевине. Ра́ђевскӣ, ка, ко, von Рађевина.
Ра́ђен, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑ж, f. der Rocken, secale cereale Linn.
Ра̀жалитисе (разжалитисе), ли ми се, v. pf. leid thun, doleo: ражалило му се.
Ра́жан, на, но, н. п. љеб, слама, Rocken-, secalinus.
Ра́жањ, жња, m. der Bratspieß, veru.
Раже̏нитисе (разженитисе), нимсе, v. r. pf. q. d. sich entweiben, uxorem exuo. Ласно се оженити, али се мучно раженити.
Раже́ћи (разжећи), ежем, v. pf. vide распалити 1.
Ра̀жљева̑ње, n. (Ерц.) das Ausgießen, effusio.
Ра̀жљевати, ам, v. impf. (Ерц.) ausgießen, effundo.
Ра̀жњић, m. dim. v. ражањ.
Ражо́вница, f. Rockenbrot, panis secalinus.
Раза̀брати, берем, v. pf. 1) in Erfahrung bringen, rescio, exploro. 2) unterscheiden, verstehen, intelligo.
Раза̀братисе, беремсе, v. r. pf. 1) zu sich kommen (vom Rausche, vom Phantasiren), redeo ad mentem. 2) разабрао се љеб, ist schön aufgegangen, nicht talkig, panis bene coctus, rarus.
Раза̀вити, вијем, vide развити.
Раза̀гнати, ам, vide рашћерати.
Раза̀пе̑ти, пнем, v. pf. ausspannen, extendo: чадор, коња, човека и т. д.
Раза̀пе̑тисе, пнемсе, v. r. pf. sich aufstellen daß Niemand vorbei kann, impedire transitum.
Раза̀пиња̑ње, n. das Ausspannen, extensio.
Раза̀пињати, њем, v. impf. ausspannen, extendo.
Раза̀пињатисе, њемсе, v. r. impf. sich gespannt ausstellen, extendi, ne quis transeat.
Раза̀сипа̑ње, n. das Zerstreuen, sparsio.
Раза̀сипати, ам (и разасипљем), v. impf. zerstreuen, dissipo.
Раза̀слати, зашљем, v. pf. zerschicken, aussenden, dimitto (in diversas partes).
Раза̀стира̑ње, n. das Ausbreiten, extensio.
Раза̀стирати, рем, v. impf. ausbreiten, extendo.
Раза̀стре̑ти, ем, разастрьо, (Рес. и Срем.) vide разастријети.
Раза̀стријети, рем, разастрьо, v. pf. (Ерц.) ausbreiten, extendo, explico.
Раза̀су̑ти, спем, v. pf. auseinander streuen, spargo.

Разбару́сити, им, v. pf. т. ј. косу, Разбару́ситисе, имсе, v. r. pf.	mit zerrauften Haaren da seyn, crinibus impexis sum.

Разба̀цати, ам, vide разбацити.
Разбаци́вање, n. das Auseinanderwerfen, disjectio.
Разбаци́вати, цујем, v. impf. auseinander werfen, disjicio.
Разба́цити, им, v pf. zerwerfen, disjicio.
Ра̀збећисе, бегнемсе, (Рес. и Срем.) vide разбјећисе.
Ра̀збигу̑з, m. (halb im Scherz) das Glatteis (worauf man sich den Hintern zerschlägt), glacies lubrica.
Разби́јање, n. 1) das Zerschlagen, disjectio. 2) das Schlagen, Besiegen, fugatio. 3) das Auswechseln in kleine Münze, permutatio. 4) das Verhindern, impeditio, aversio.
Разби́јати, ам, v. impf. 1) zerschlagen, disjicio. 2) den Feind schlagen, fugo. 3) дукат, талијер, банку, Geld wechseln (in kleinere Münze), permuto. 4) verhindern, impedio, retineo, distineo.
Разби́рање, n. 1) das schön- und locker-Aufgehen des Brotes, raritas panis. 2) das Verstehen, intelligentia. 3) Erkundschaften, exploratio.

Разби́рати, ам, v. impf. 1) ausklauben, seligo. 2) erkundschaften, exploro. 3) verstehen, intelligo.

Разби́ратисе, амсе, v. r. impf. zu sich kommen, ad mentem redeo.

Ра̀збити, бијем, v. pf. 1) н. п. лонац, чашу, zerschlagen, disjicio. 2) војску, schlagen, fugo, vinco. 3) дукат, in kleine Münze wechseln, commuto. 4) verhindern, impedio: ћео сам да идем у лов, па ме разби Ранко; ћелисмо да копамо кукурузе, па нас разби киша.

Ра̀збјећисе, бјегнемосе, v. r. pf. (Ерц.) auseinander fliehen, diffugio.

Разблажи́вање, n. das Versüßen, dulcoratio.

Разблажи́вати, жујем, v. impf. н. п. млијеко, versüßen, dulcoro.

Разбла́жити, им, v. pf. versüßen, dulcoro.

Разблу̀дити, им, v. pf. н. п. овцу, angewöhnen, daß es uns nachfolgt, mansuefacio,

Разблу̀дница, f. т. ј. овца (ст.), ein Schaf, das uns nachfolgt, aus der Hand frißt, u. s. w. ovis mansueta:

„Ти помузи овцу разблудницу,
„Залиј цвијет кроз танку свиралу —

Ра́збој, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) (ст.) vide разбојиште:

„Она иде на Косово равно,
„Па се шеће по разбоју млада,
„По разбоју честитога кнеза —

Ра́збојиште (ра̀збојиште), n. Ort, wo eine Schlacht gewesen, locus ubi proelium fuit.

Разбо̀летисе, лимсе, (Рес.) } vide
Разбо̀литисе, имсе, (Срем.) } разбољетисе.

Разбо̀љетисе, лимсе, v. r. pf. (Ерц.) erkranken, morbo corripior.

Ра́зборит, та, то, 1) verständlich, leicht begreifend, intelligens, н. п. човек. 2) (ст.) weit (vom Kleide), amplus:

„Ко ти реза борну сукњу?
„У појасу саборито,
„У скутови разборито? —

Разбра́јање, n. das Auseinanderzählen, dinumeratio.

Разбра́јати, ам, v. impf. abzählen, dinumero.

Ра̀збрати, берем, vide разабрати.

Ра̀збратисе, беремсе, vide разабратисе.

Ра̀збратити, им, v. pf. entbrüdern, disjungo fratres.

Ра̀збратитисе, имсе, v. r. pf. ми смо се разбратили, wir nennen uns nicht mehr Brüder, rupimus fraternitatem.

Разбро̀јити, им, v. pf. abzählen, dinumero.

Разбу́дити, им, v. pf. aufwecken, excito (e somno), expergefacio.

Разбу́дитисе, имсе, v. r. pf. erwachen, expergiscor.

Ра̀звадити, им, v. pf. (Streitende) auseinander bringen, pugnantes separo.

Ра̀звађање, n. das Auseinanderbringen (von Streitenden), separatio pugnantium.

Ра̀звађати, ам, v. impf. Streitende auseinander bringen, separo pugnantes.

Ра̀звалине, f. pl. die Ruinen, Trümmer, rudera.

Разва́лити, им, v. pf. zertrümmern, zerstören, everto. 2) уста, das Maul weit aufthun, diduco os.

Разваљи́вање, n. das Zerstören, destructio.

Разваљи́вати, љујем, v. impf. zerstören, destruo, everto.

Разве́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развијевање.

Разве́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијевати.

Разведра́вање, n. das Aufheitern (des Himmels), rediens serenitas coeli.

Разведра́вати, ам, v. impf. ausheitern, exhilaro, sereno.

Разведра́ватисе, васе, v. r. impf. heiter werden, serenor.

Развѐдрити, им, v. pf. ausheitern, sereno.

Развѐдритисе, рисе, v. r. pf. sich ausheitern, serenor.

Развеја́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развијавање.

Развеја́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развијавати.

Ра̀звејати, јем, (Рес. и Срем.) vide ра̀звијати.

Развенча́вање, n. (Рес. и Срем.) vide развјенчавање.

Развенча́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчавати.

Развѐнчати, ам, (Рес. и Срем.) vide развјенчати.

Развесе́лити, им, v. pf. erfreuen, gaudio afficio.

Развесеља́вање, n. das Erfreuen, Aufheitern, exhilaratio.

Развесеља́вати, ам, v. impf. aufheitern, exhilaro.

Развѐсти, ведем, v. pf. 1) auseinander führen, in diversa duco. 2) auseinander treiben (z. B. einen Topf auf der Scheibe), diduco.

Развѐсти, везем, v. pf. 1) auseinander fahren, diveho. 2) singend oder weinend weit ausholen, diduco.

Развѐсти, везем, v. pf. die Stickerey auflösen, resolvo acu pictum, retexo.

Развијавање, n. (Ерц.) das Zerworfeln, diventilatio.
Развијавати, ам, v. impf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Развијање, n. das Entwickeln, explicatio.
Развијати, вијем, v. pf. (Ерц.) zerworfeln, diventilo.
Развијати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развијевање, n. vide развијавање.
Развијевати, ам, vide развијавати.
Развикатисе, вичемсе, v. r. pf. ins Schreyen kommen, inclamo.
Развити, вијем, v. pf. entwickeln, auseinanderwickeln, divolvo, explico.
Развјенчавање, n. (Ерц.) das Entkränzen (die Trauung ungeschehen machen), discoronatio?
Развјенчавати, ам, v. impf. (Ерц.) entkränzen, discorono.
Развјенчати, ам, v. pf. entkränzen (zurücktrauen), demo coronam nuptialem (?): кад се један пут вјенча, не може се развјенчати.
Развлачење, n, 1) das Auseinanderziehen, distractio. 2) das Verziehen (des Kindes), mala educatio.
Развлачити, им, v. impf. 1) verziehen, distraho. 2) das Kind verziehen, corrumpo puerum nimia indulgentia.
Разводити, им, v. impf. 1) auseinanderführen, duco in diversa. 2) ausweiten, diduco (z. B. den Topf).
Развођење, n. 1) das Auseinanderführen, ductio in diversa. 2) das Ausweiten, diductio.
Развожење, n. das Auseinanderführen, divectio.
Развозити, им, v. impf. н. п. на колима ђубре, auseinanderführen, diveho.
Разврнути, нем, vide разврћи.
Разврнути, нем, v. pf. aufwerfen, aufbrechen (die Nuß), disrumpo.
Разврсти, врзем, v. pf. loswickeln, expedio.
Развртање, n. das Auswerfen, disruptio.
Развртати, врћем, v. impf. aufbrechen, disrumpo.
Разврћи (говорисе и разврнути), врнем, vide разметнути.
Разврши̑вање, n. das Abgipfeln, demtio a summitate.
Разврши̑вати, шујем, v. impf. н. п. сијено, abgipfeln, vom Gipfel nehmen, demo de summitate.
Разврши̑ти, им, v. pf. н. п. сијено, abgipfeln, demo de cacumine.
Развући, учем, v. pf. 1) zerziehen, distraho. 2) verziehen (ein Kind), indulgentia corrumpo.
Разга́ђање, n. das Zertheilen, distributio.
Разга́ђати, ам, v. impf. zertheilen, distribuo.
Разгазити, им, v. pf. auseinander treten, disculco.
Разга́лити, им, v. pf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разга́литисе, лисе, v. r. pf. н. п. вријеме, heitert sich auf, wird schön.
Разгаљи́вање, n. das Aufheitern, exhilaratio.
Разгаљи́вати, љујем, v. impf. das Unbehagen vertreiben, exhilaro.
Разгаљи́ватисе, љујесе, v. r. impf. sich ausheitern (vom Wetter), serenor.
Разгла́сити, им, v. pf. bekannt machen, divulgo.
Разглаши́вање, n. das Bekanntwerden, divulgatio.
Разглаши́вати, шујем, v. impf. bekannt machen, divulgo.
Разгле́дање, n. das Beschauen, dispectio.
Разгле́дати, ам, v. impf. betrachten, dispicio.
Разгледати, ам, v. pf. ansehen, dispicio.
Разгло̀бити, им, v. pf. н. п. лијес, auseinander fügen, auseinander thun, disjungo.
Разгње́вити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Разгње́чити, им, v. pf. zerkneten, condepso.
Разгова́рање, n. 1) das Besprechen, confabulatio. 2) das Ermuthigen, animi additio.
Разгова́рати, ам, v. impf. einem Bekümmerten Muth einsprechen, animum addo. Кукај мајко те ме разговарај.
Разгова́ратисе, амсе, v. r. impf. sich besprechen, colloqui.
Разговѐтан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide разговијетан.
Разговијетан, тна, но, (Ерц.) deutlich, nicht untereinander, distinctus: разговијетно говори, пише; кад ко разговијетно говори Њемачки, ја све разумијем.
Разговор, m. 1) das Gespräch, colloquium. 2) Trost (das Ausreden von traurigen Gedanken), consolatio:
„Моја мати јадна разговора —
Разговорак, рка, m. (ст.) dim. v. разговор 2.:
„Ту су мајци танки разговорци —
Разговоран, рна, но, човек, gesprächig, adfabilis.
Разгово̀рити, им, v. pf. einem wieder Muth einsprechen, animum recreo.
Разгово̀ритисе, имсе, v. r. pf. sich besprechen, colloqui.
Разго̀дити, им, v. pf. vertheilen, distribuo.

Ра̀згонити, им, v. impf. auseinander treiben, dispello.
Разго̀ње̑ње, n. das Auseinanderjagen, dispulsio.
Разго̀ретисе, рисе, v. r. pf. m. j. ватра, zu Glut brennen, candeo (de igne).
Ра̀зграбити, им, v. pf. zerraffen, diripio.
Разгра́дити, им, v. pf. 1) entzäunen, demo sepem. 2) auseinander thun, retexo:
„Штогођ брака — — саграде,
„То им виле све за нођ разграде —
Разграђи́вање, n. 1) das Entzäunen, disseptio. 2) das Auseinanderthun, retextura.
Разграђи́вати, ђујем, v. impf. 1) entzäunen, diruo sepem. 2) auseinander thun, retexo, solvo.
Разгра̀натисе, насе, v. r. pf. н. п. дрво, Zweige treiben, diffrondesco.
Разгрѐбати, бем, vide разгрепсти.
Разгре́вање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријевање.
Разгре́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријевати.
Разгреја́вање, n. (Рес. и Срем.) vide разгријавање.
Разгреја́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide разгријавати.
Ра̀згрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide разгријати.
Разгрѐпсти, ребем, v. pf. zerkratzen, unguibus dilacero.
Разгри́зање, n. das Zerbeißen, dimorsio.
Разгри́зати, ам, v. impf. zerbeißen, dimordeo.
Разгрија́вање, n. (Ерц.) vide разгријевање.
Разгрија́вати, ам, (Ерц.) vide разгријевати.
Ра̀згријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Разгријѐвање, n. (Ерц.) das Erwärmen, concalefactio.
Разгријѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.
Ра̀згристи, ризем, v. pf. zerbeißen, dimordeo.
Разгр́нути, нем, v. pf. 1) auseinander thun, disjicio, н. п. сијер, земљу, ватру, пепео, жито. 2) да разгрнемо, да видимо ко је јачи, entscheiden, decerno.
Ра̀згртање, n. das Auseinanderthun, disjectio, discretio.
Ра̀згртати, грћем, v. impf. auseinander thun, disjecto.
Разгру́вати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Разда́вање, n. das Zergeben, distributio.
Разда́вати, дајем, v. impf. zergeben, distribuo.
Ра̀здалеко, weit auseinander, distant ab invicem.
Ра̀здати, ам, v. pf. auseinander geben, dido.
Раздва́јање, n. 1) das Halbiren, dimidiatio. 2) das Trennen, separatio.
Ра̀здвајати, ам, v. impf. halbiren, dimidio.
Раздва́јатисе, амсе, v. r. impf. sich trennen, separor.
Раздво̀јити, им, v. pf. halbiren, dimidio.
Раздво̀јитисе, имсе, v. r. pf. sich absondern, separor.
Разде́лити, им, (Рес. и Срем.) vide раздијелити.
Разде́литисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide раздијелитисе.
Раздељи́вање, n. (Рес. и Срем.) vide раздјељивање.
Раздељи́вати, љујем, (Рес. и Срем.) vide раздјељивати.
Раздѐрати, ем, v. pf. zerreißen, dilacero.
Раздијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) zertheilen, divido.
Раздјељи́вање, n. (Ерц.) das Vertheilen, distributio.
Раздјељи́вати, љујем, v. impf. (Ерц.) vertheilen, zertheilen, distribuo.
Ра́здор, m. vide неслога.
Раздра̀гати, ам, v. pf. н. п. ђевојку, erlustigen, delecto.
Раздра̀гатисе, амсе, v. r. pf. lustig werden, exhilaror.
Раздражи́вање, n. das Erlustigen, delectatio.
Раздражи́вати, жујем, v. impf. erlustigen, delecto.
Раздра́жити, им, v. pf. reizen, irrito.
Раздре́мати, ам, (Рес. и Срем.) vide раздријемати.
Раздрѐти, ем, раздрљо, (Рес. и Срем.) vide раздријети.
Раздре́шити, им, (Рес. и Срем.) vide раздријешити.
Раздријѐмати, ам, v. pf. (Ерц.) ermuntern (vom Schlummer), excito.
Ра̀здријети, рем, раздрљо, v. pf. (Ерц.) vide раздерати.
Раздријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) losknüpfen, solvo.
Раздрљи́вање, n. das Entblößen, denudatio.
Раздрљи́вати, љујем, v. impf. m. j. прси, entblößen, denudo.
Раздр́љити, им, v. pf. m. j. прси, entblößen, aufreißen, denudo.
Ра̀здрмати, ам, v. pf. erschüttern, concutio.

Ра̀здрматисе, амсе, v. r. pf. erschüttert werden, erbeben, concutior.
Раздро̀бити, им, v. pf. zerbröckeln, frio.
Раздро́згати, ам, v. pf. zerschmettern, contero, comminuo.
Раздружи́вање, n. 1) das Trennen (der Gesellschaft), dissociatio. 2) das Entpaaren, disparatio.
Раздружи́вати, жујем, v. impf. 1) trennen, dissocio. 2) entpaaren, disparo.
Раздру́жити, им, v. pf. 1) trennen, dissocio. 2) das Paar trennen, disparo, (z. B. von zwei gepaarten Dingen).
Разду́вати, ам, v. pf. auseinanderblasen, difflo.
Ра̀зжалитисе, лисе, vide ражалитисе.
Разже̏нитисе, имсе, vide раженитисе.
Разже̏ћи, жежем, vide ражећи.
Разигра́вање, n. das Tanzen-machen (des Pferdes), concitatio equi, ut saltet.
Разигра́вати, ам, v. impf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.
Разигра́ватисе, амсе, v. r. impf. in tanzende Bewegung gerathen, exsulto.
Ра̀зиграти, ам, v. pf. н. п. коња, tanzen machen, facio ut saltet equus.
Разигратисе, амсе, v. r. pf. dahintanzen, exsulto.
Разилаже̏ње, n. das Auseinandergehen, discessio.
Разилазитисе, зимосе, v. r. impf. auseinandergehen, solvitur concio.
Рази̏ћисе, зиђемосе (и разидемосе), v. r. pf. auseinandergehen, discedo.
Разје́дити, им, v. pf. vide разгњевити.
Разла́гање, n. das Auseinanderlegen, dispositio.
Разла́гати, лажем, v. impf. auseinanderlegen, dispono.
Разла́дити, им, v. pf. abkühlen, refrigero.
Разла́дитисе, имсе, v. r. pf. sich abkühlen, refrigeror.
Разлађи́вање, n. das Kühlen, refrigeratio.
Разлађи́вати, ђујем, v. impf. abkühlen, refrigero.
Разлађи́ватисе, ђујемсе, v. r. impf. sich abkühlen, refrigeror.
Ра̀злажење, n. vide разилажење.
Ра́злаз, m. das Auseinandergehen, discessus: да се играмо разлаза (im Scherze: spielen wir Auseinander, d. h. jeder geht an sein Geschäft).
Ра̀злазитисе, зимосе, vide разилазитисе.
Ра̀злајатисе, јемсе, v. r. pf. ins Bellen hinein gerathen, illatro.
Разла́мање, n. das Zerbrechen, diffractio.
Разла́мати, ам, v. impf. brechen, diffringo,
Разле́гање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијегање.
Разле́гатисе, лежесе, (Рес. и Срем.) vide разлијегатисе.
Разлѐжатисе, жисе, v. r. pf. н. п. кокош, anfangen zu brüten, incubo.
Разле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide разлијетање.
Разле́татисе, лећемсе, (Рес. и Срем.) vide разлијетатисе.
Разлѐтетисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Разлѐтитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Разле̏ћетисе, летимсе, v. r. pf. (Ерц.)
} 1) auseinanderfliegen, divolo. 2) in Stücken fliegen, dissilio, н. п. лонац, пушка и т. д.
Разле̏ћисе, егнесе (и ра̀злежêсе), v. r. pf. wiederhallen, resono.
Разле̏ћисе, лежесе, vide разлежатисе.
Разли̏вање, n. (Срем.) vide ражљевање.
Разли́вати, ам, (Срем.) vide ражљевати.
Разлијѐга̂ње, n. (Ерц.) das Wiederhallen, resonantia.
Разлијѐгатисе, јежесе, v. r. impf. (Ерц.) wiederhallen, resono.
Разлијѐтање, n. (Ерц.) das Auseinanderfliegen, divolatio.
Разлијѐтатисе, јећемсе, v. r. impf. (Ерц.) auseinanderfliegen, divolito.
Ра̀злика, f. der Unterschied, discrimen.
Ра̀зликовати, кујем, v. pf. unterscheiden, discerno.
Ра́зликоватисе, кујемсе, v. r. pf. sich unterscheiden, verschieden seyn, differo.
Ра̀злити, лијем, v. pf. н. п. млијеко, hingießen, ergießen, diffundo.
Ра̀злитисе, лијемсе, v. r. pf. sich ergießen, diffundor.
Ра́зличан, чна, но, verschieden, varius.
Ра́злог, m. die Ueberlegung, consilium, perpensio: није, говори без разлога.
Разло̀жити, им, v. pf. auseinanderlegen, dispono.
Разло̀мити, им, v. pf. zerbrechen, diffringo.
Разлу́пати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.
Разлучи́вање, n. das Trennen, separatio.
Разлучи́вати, чујем, v. impf. trennen, absondern, separo.
Разлу́чити, им, v. pf. absondern, separo, disparo.
Ра̀зма, außer, praeter, excepto —
Ра̀змазати, ажем, v. pf. zerschmieren, dilino.
Размази́вање, n. das Zerschmieren, dilitus.
Размази́вати, зујем, v. impf. zerschmieren, dilino.
Разма́зити, им, v. pf. дијете, verhätscheln, indulgentia corrumpo.

Размакнути, нем, vide размаћи.
Размакнутисе, немсе, vide размаћисе.
Разматрање, n. das Besehen, inspectio.
Разматрати, ам, v. impf. besehen, inspicio.
Размаћи (говорисе и размакнути), макнем, v. pf. auseinanderrücken, dimoveo.
Размаћисе (говорисе и размакнутисе), макнемсе, v. r. pf. auseinanderrücken, discedo, dimoveor.
Размеђити, им, v. pf. abgränzen, definio.
Размена, f. (Рес. и Срем.) vide размјена.
Разменити, им, (Рес. и Срем.) vide размијенити.
Разменитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide размијенитисе.
Размењивање, n. (Рес. и Срем.) vide размјењивање.
Размењивати, њујем, (Рес. и Срем.) vide размјењивати.
Размењиватисе, њујемсе, (Рес. и Срем.) vide размјењиватисе.
Размеравање, n. (Рес. и Срем.) vide размјеравање.
Размеравати, ам, (Рес. и Срем.) vide размјеравати.
Размерак, рка, m. (Рес. и Срем.) vide размјерак.
Размерити, им, (Рес. и Срем.) vide размјерити.
Размесити, им, (Рес. и Срем.) vide размијесити.
Размести, етем, v. pf. auseinanderkehren, diverro.
Размести, епем, v. pf. zerrühren (z. B. ein Ey), dissolvo versando.
Размет (размет), m. das Zerwerfen, disjectio, diffusio: није то на размет.
Разметање, n. 1) das Auseinanderwerfen, disjectio. 2) das Großthun, jactatio.
Разметати, ећем, v. impf. zerwerfen, disjicio.
Разметатисе, мећемсе, v. r. impf. sich prahlen, jactare se.
Размешивање, n. (Рес. и Срем.) vide размјешивање.
Размешивати, шујем, (Рес. и Срем.) vide размјешивати.
Размијенити, им, v. pf. (Ерц.) verwechseln, austauschen, permuto.
Размијенитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) tauschen (untereinader), permuto.
Размијесити, им, v. pf. (Ерц.) m. j. лѣб, vertheilen, divido (ut videas quot sint futuri panes).
Размирица, f. (у крајини Неготинској) der Unfriede, Krieg, bellum. cf. крајина, рат.

Размислити, им, v. pf. } überlegen, expendo.
Размислитисе, имсе, v. r. pf. } überlegen, expendo.
Размиц (von размицати), оде пиц на размиц. cf. пиц.
Размицање, n. das Auseinanderrücken, dimotio.
Размицати, ичем, v. impf. auseinanderrücken, dimoveo.
Размицатисе, ичемсе, v. r. impf. auseinanderrücken, dimoveor.
Размишљавање, n. vide размишљање.
Размишљавати, ам, vide размишљати.
Размишљање, n. Ueberlegen, perpensio.
Размишљати, ам, v. impf. nachsinnen, überlegen, perpendo.
Размјена, f. (Ерц.) der Tausch, permutatio:
„Оћеш дати коња на размјену? —
Размјењивање, n. (Ерц.) das Verwechseln, permutatio.
Размјењивати, њујем, v. impf. (Ерц.) verwechseln, permuto.
Размјењиватисе, њујемсе, v. r. impf. (Ерц.) tauschen, permuto.
Размјеравање, n. (Ерц.) das Abmessen, Abwagen, dimensio.
Размјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) abwägen, abmessen, dimetior.
Размјерак, рка, m. (Ерц.) der Verlust beim Abwagen im Kleinen, detrimentum ponderis aut mensurae: отишло на размјерке.
Размјерити, им, v. pf. (Ерц.) abwägen, pendo, exigo ad libram, dimetior.
Размјешивање, n. (Ерц.) das Abtheilen, decretio.
Размјешивати, шујем, v. impf. (Ерц.) m. j. лѣб, abtheilen, decerno, distribuo.
Размотавање, n. das Abwickeln, divolutio.
Размотавати, ам, v. impf. auseinanderwickeln, expedio.
Размотати, ам, v. pf. auseinanderwickeln, expedio, explico.
Размотрити, им, v. pf. besehen, dispicio.
Размрсити, им, v. pf. entwirren, expedio.
Размршивање, n. das Entwirren, expeditio.
Размршивати, шујем, v. impf. entwirren, expedio.
Размутити, им, v. pf. zerrühren, zertruben, solvo versando, conturbo: узми мало меда, па размути с водом.
Размућивање, n. das Zerrühren, dissolutio.
Размућивати, ћујем, v. impf. zerrühren, dissolvo.

Ра̀знатисе, асе (и разнадесе), v. r. pf. erhellen, sich finden, agnosci:
„Да се Марку за гроб не разнаде —
Разне́ти, несем, (Рес. и Срем.) vide разнијети.
Ра̀знијети, несем, разнијо (разнијела, ло), v. pf. (Ерц.) zertragen, differo.
Разно̀сити, им, v. impf. zertragen, differo.
Разно̀шење, n. das Zertragen, dilatio.
Разо̀нодити, им, v. pf. (понајвише у Сријему, у Бачк. и у Бан. по варошима) zerstücken, zerstückeln, divido. cf. раставити.
Ра̏зор, m. die Furche, Gränzfurche, Wasserfurche, sulcus.
Разора́вање, n. das Durchackern, peraratio.
Разора́вати, ам, v. impf. durchackern, peraro.
Разо̀рати, рем, v. pf. durchackern, exaro.
Разортача́вање, n. die Auflösung der (Handlungs-) Gesellschaft, dissociatio.
Разортача́вати, ам, v. impf. entgesellschaften, dissocio.
Разортача́ватисе, амсе, v. r. impf. die Gesellschaft auflösen, solvo societatem.
Разо̀ртачити, им, v. pf. die Gesellschaft auflösen, dissocio.
Разо̀ртачитисе, имсе, v. r. pf. sich trennen (von Handlungsgesellschaftern).*
Разра́колитисе, имсе, v. r. pf. ins Gackern hinein gerathen, clango laeta (de gallina et metaph. — de femina laeta).
Разра́стање, n. das Auseinanderwachsen, crassatio.
Разра́статисе, амсе, v. r. impf. in die Breite wachsen, crassesco.
Разра́стисе, стемсе, v. r. pf. auseinanderwachsen, crassesco.
Разре́дити, им, v. pf. abtheilen, bestimmen, ordino, dispono.
Разређи́вање, n. das Abtheilen, dispositio.
Разређи́вати, ђујем, v. impf. bestimmen, constituo.
Ра̀зрезати, ежем, v. pf. 1) zerschneiden, discindo. 2) порезу, die Auflage unter die Pflichtigen vertheilen, dispertio, describo.
Разрези́вање, n. 1) das Zerschneiden, discissio. 2) das Vertheilen, dispertitio.
Разрези́вати, зујем, v. impf. 1) zerschneiden, discindo. 2) vertheilen, dispertio.
Ра̀зрити, ријем, v. pf. zerwühlen, diruo.
Ра́зрок, ка, ко, von schiefem Blick, strabo.
Разу̀дати, ам, v. pf. н. п. ћери, сестре, nacheinander ausheuraten, maritare aliam alio.
Разу̀датисе, амосе, v. r. pf. разудале се ћери, die Töchter haben eine dahin, die andere dorthin, weggeheuratet, collocatae sunt filiae.
Разу̑м, m die Vernunft, ratio.
Разу̑ман, мна, но, verständig, vernünftig, prudens.
Разу̀мети, ем, (Рес. и Срем.) vide разумјети.
Разу̀мјети, мијем, v. pf. (Ерц.) verstehen, intelligo.
Ра̀ин, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀ица, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀ич, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑ј, m. das Paradies, paradisus.
Ра́ја *, f. die Unterthanen, subditi.
Ра́ја, m. (Рес. и Срем) vide Рајо.
Раја̑к, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀јан, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра̑јко (Рајко), m. Mannsname, nomen viri.
Ра̑јна, f. Frauenname, nomen feminae.
Ра́јо, m. (Ерц) dim. v. Рајак.
Ра̑јски̑, ка, ко, paradiesisch, paradisiacus.
Ра̑јчета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀к, m. der Krebs, cancer.
Ра̀ка, f. vide гробница.
Ра́ка, m. (Рес. и Срем.) vide Ра̑ко.
Рака̑м *, m. die Rechnung, ratio.
Рака̀мница, f. das Rechenbüchlein (in der Schule), libellus arithmeticus.
Ра́кање, n. das Räuspern, exscreatio.
Ра́кати, рачем, v. impf. räuspern, exscreo.
Раке́тла, f. die Rakette, rageta (?).
Ра̀кија, f. der Branntwein, sicera.
Ракијѐтина, f. } augm. v. ракија.
Ракијѐшина, f.
Раки̑јски̑, ка, ко, } н. п. суд, Branntwein-, sicerarius.
Раки̑јски̑, ка, ко,
Раки̑јца, f. dim. v. ракија.
Ра̀кита, f. 1) salix caprea Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ра̀китов, ва, во, von ракита, e salice caprea.
Ра̀китовина, f. das Holz der salix caprea.
Ракѝџија *, m. der Branntweinbrenner, sicerarius.
Ракѝџијин, на, но, des ракиџија, sicerarii.
Ракѝџи̑јница, f. die Branntweinbrennerey, sicerae coctio, taberna siceraria.
Ра́кнути, нем, v. pf. räuspern, exscreo.
Ра́ко, m. (Ерц.) hyp. v. Радован, Радоица, Радисав.
Ра̀ков, ва, во, Krebs-, cancri.

Ра̀лен, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀лета, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀лица, f. мали плуг, што се оре само на два вола по стрменитим њивама, eine Art Pflug, aratri genus.
Ра̀ло, n. Art Pfluges, aratri genus. cf. ралица.
Ра̏м, m. Name eines Städtchens mit Ruinen, an der Donau, östlich von Smederewo. Ра̏мскӣ, ка, ко, von Рам.
Рама̀за̑н *, m. Турски пост, die Faste der Mohammedaner, jejunium Mohamedanorum.
Ра́мање, n. das Hinken, claudicatio.
Ра́мати, мљем, v. impf. hinken, claudico.
Ра̀ме, мена, n. } die Schulter,
Ра̀мо, мена, n. (у Ерц.) } humerus.
Ра̀на, f. die Wunde, vulnus.
Ра́на, f. 1) die Nahrung, victus. 2) Frauenname, nomen feminae. 3) cf. Зламоје.
Ра̑нӣ, на, но, 1) früh, matutinus. 2) frühzeitig, maturus, praecox.
Ра̀нило, n. На Цвијетн (а ђешто и на Благовијест) у јутру поране ђевојке прије сунца на ранило на воду, па онђе увате коло те играју и пјевају различне пјесме, н. п.

„Пораниле девојке,
Јело ле, Јело добра девојко,
„По̏раниле на воду,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Ал' на води јеленче,
Јело ле, Јело добра девојко,
„Рогом воду мућаше,
Јело ле, Јело добра девојко,
„А очима бистраше
Јело ле, Јело добра девојко.

„Рани коња Радивоје:
„Девојке те претекоше,
„Ведром воду замутише. —
„А што ће им рано вода? —
„Да оперу брату руо,
„Да га пошљу у сватове. и т. д.

Ра̀нисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра̀нитељ, m. der Ernährer, nutritor, altor: ранитељу мој (кажу волу кад га милују).
Ра̀нити, им, 1) v. pf. кога, verwunden, vulnero. 2) v. impf. früh aufstehen, mane surgo.
Ра́нити, им, v. impf. nähren, alo.
Ра̀нитисе, имсе, v. r. pf. verwundet werden, vulnerari.
Ра́нитисе, имсе, v. r. impf. sich nähren, sustentor.
Ра̀нитовача, f. Wald am Einfluß des Jadar in die Drina.
Ра̑нка, f. vide рањка.
Ранко, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́но, 1) früh, des Morgens, mane. 2) früh, frühzeitig, mature.
Ра̀њав, ва, во, wund, saucius, ulceratus.
Рања́вање, n. das Verwunden, vulneratio.
Рањ́авати, ам, v. impf. verwunden, vulnero.
Ра̀њенӣк, m. 1) der Verwundete, vulneratus. 2) das Wundkraut, herba vulneraria.
Рањѐнӣк, m. das Mastschwein, porcus fartilis.
Рањѐница, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) das Zuchtmädel, die Ziehtochter, puella educata in domo mea.
Рањенѝче, чета, n. m. j. прасе, das Mastschwein, porcellus saginatus.
Рањѐње, n. das Frühaufstehen, surrectio matutina, matura.
Ра́њење, n. das Nähren, altio, nutritio.
Ра̑њка (ранка), f. eine Art Weinrebe, die am frühesten Frucht trägt, vitis genus.
Ра̀онӣк, m. Јемеш, das Pflugeisen, culter aratri.
Ра̀осав, m. Mannsname, nomen viri.
Ра́пав, ва, во, rauh, uneben, asper.
Ра̀пе, f. pl. Unebenheiten, asperitates.
Ра̀са, f. das Oberkleid der Mönche, τὸ ῥάσο.
Ра́сад, m. н. п. купусни, блитвени, дувански, die Pflanzen aus der Pflanzschule, seminarium, plantae seminarii.
Раса̀дити, им, v. pf. übersetzen (Pflanzen aus der Pflanzschule), transero.
Ра̀саднӣк, m. die Pflanzschule, seminarium (für den Krautgarten).
Расађи́вање, n. das Uebersetzen (der Pflanzen aus der Pflanzschule), transsatio.
Расађи́вати, ђујем, v. impf. übersetzen, transsero.
Раса̀нутисе, несе, v. r. pf. н. п. буре, zertrocknen, exaresco.
Ра́сап, спа, m. die Zerstreuung (Revolution), rerum subversio:
„Кад се овај учинио расап —
Расва̀нутисе, несе, v. r. pf. es wird Tag, dilucescit.
Расви́так, тка, m. der Anbruch des Tages, diluculum.
Ра̀свиташе, n. das Tagen, diluculum.
Ра̀свитатисе, ћесе, v. r. impf. tagen, dilucescit.
Расе́длавање, n. das Absatteln, demtio ephippiorum.
Раседла́вати, ам, v. impf. absatteln, demo ephippia.
Расѐдлати, ам, v. absatteln, demo ephippia.
Ра̀сејатисе, јемосе, (Рес. и Срем.) vide расијатисе.
Расѐлити, им, v. pf. auseinander sie-

deln, zum Auswandern nöthigen, facio ut migret quis.

Расѐлитисе, имсе, v. r. pf. auswandern, sich zerstreuen, dimigro.

Расеља̀вање, n. 1) das Entvölkern (durch Auswanderung), caussae emigrationis. 2) das Auswandern, migratio.

Расеља́вати, ам, v. impf. entvölkern, indem man auswandern macht, desolo.

Расеља́ватисе, амосе, v. r. impf. auswandern, migro.

Ра̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide расјећи.

Расе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide расијецање.

Расе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide расијецати.

Ра̀сијатисе, јемосе, v. r. pf. (Ерц.) sich zerstreuen, spargor, diffundor.

Расијѐцање, n. (Ерц.) das Zerhauen, dissectio.

Расијѐцати, ам v. impf. (Ерц.) zerhauen, disseco.

Ра̀сипање, n. vide разасипање.

Ра̀сипати, ам (и расипљем), vide разасипати.

Ра̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) zerhauen, disseco.

Ра̀скајатисе, јемсе, v. r. pf. es bereuen, poenitet.

Раскала́шитисе, имсе, v. r. pf. ein Halunke werden, fio nebulo.

Раска̀луђерити, им, v. pf. entmönchen, decucullare.

Раска̀луђеритисе, имсе, v. r. pf. die Kutte ausziehen, monachum exuo.

Раска́љатисе, љасе, v. r. pf. kothig werden, fit coenum.

Ра̀сквоцатисе, вочемсе, v. r. pf. m. j. кокош, anfangen zu kluckſen, coepiglocire.

Раски́вање, n. das Zerschmieden, recusio, relictio.

Раски́вати, ам, v. impf. zerschmieden, recudo.

Ра́скида, f. ја нијесам с раскиде, ich bin von der Partie, halte mit, socius sum, me habetis socium.

Раски́дање, n. das Stören, turbatio.

Раски́дати, ам, v. impf. stören, vertreiben, turbo.

Ра̀скидати, ам, v. pf. auseinander werfen (den Dünger), disjicio.

Ра̀скинути, нем, v. pf. 1) zerreißen, rumpo. 2) stören, turbo.

Ра̀скиселити, им, v. pf. erweichen, aqua mollio.

Ра̀скламати, ам, v. pf. erschüttern, locker machen, laxo.

Раскламѝтати, ћем, vide раскламати.

Раскла́пање, n. das Oeffnen (z. B. des Mundes) mit Gewalt, reclusio.

Раскла́пати, ам, v. impf. mit Gewalt öffnen, recludo.

Расклѐпати, пљем, v. pf. zudängeln, acuo tundendo.

Ра̀склимати, ам, vide раскламати.

Раскло̀пити, им, v. pf. aufthun (mit Gewalt), recludo.

Раско̀вати, кујем, v. pf. zerschmieden, recudo.

Расковча́вање, n. das Loshäfteln, diffibulatio.

Расковча́вати, ам, v. impf. loshäfteln, diffibulo.

Раско̀вчати, ам, v. pf. loshäfteln, diffibulo.

Раскома̀датисе, амсе, v. pf. sich erzürnen, daß man alles in Stücken hauen möchte, excandesco.

Раскопа́вање, n. das Zerstören, destructio, eversio.

Раскопа́вати, ам, v. impf. zerstören, everto.

Раско̀пати, ам, v. pf. zerstören, everto.

Раскопча́вање, vide расковчавање.

Раскопча́вати, ам, vide расковчавати.

Раско̀пчати, ам, vide расковчати.

Ра̀скора̂к, m. иде у раскорак, er geht breit wie einer, der einen Bruch u. dgl. hat, incedit ut herniosus.

Раско̀рачитисе, имсе, v. r. pf. breit, auseinander stehen, cruribus diversis sto.

Раско̀сити, им, v. pf. auseinander mähen, reseco gramina (e. g. tentorii figendi causa).

Раскра́јање, n. das Zerschneiden (des Tuches zu Röcken), discissio.

Раскра́јати, ам, v. impf. zerschneiden, discindo.

Раскречи́вање, n. das Voneinanderbreiten, distentio.

Раскречи́вати, чујем, v. impf. von einander breiten (die Füße), distendo.

Раскречити, им, v. pf. von einander breiten, distendo.

Раскри́жити, им, v. pf. zerschneiden (z. B. den Apfel), disseco.

Раскри́лити, им, v. pf. aufthun (z. B. den Beutel), explico.

Раскриљи́вање, n. das Oeffnen, explicatio, retectio.

Раскриљи́вати, љујем, v. impf. öffnen, explico.

Раскроја́вање, n. vide раскрајање.

Раскроја́вати, ам, vide раскрајати.

Раскро̀јити, им, v. pf. zerschneiden, discindo.

Ра̀скрпити, им, v. pf. ein unangenehmes, verwickeltes Geschäft abthun, negotium expedio.

Раскрпља́вање, n. das Beendigen eines

verdrießlichen Geschäftes, expeditio negotii molesti.

Раскрпљавати, ам, v. impf. ein lästiges Geschäft abthun, expedio molestum negotium.

Раскрпљање, n. vide раскрпљавање.

Раскрпљати, ам, vide раскрпљавати.

Раскрстити, им, v. pf. с ким, keine Rechnung mehr mit jemand haben, societatem dirimo: ми смо раскрстили und јасам с њим раскрстио.

Раскрчивање, n. das Ausroden, exstirpatio.

Раскрчивати, чујем, v. impf. ausroden, exstirpo.

Раскрчити, им, v. pf. ausroden, exstirpo.

Раскршћавање, n. vide раскршћање.

Раскршћавати, ам, vide раскршћати.

Раскршћање, n. das Abrechnen, rationum exaequatio.

Раскршћати, ам, v. impf. abrechnen, rationes exaequo et dirimo societatem.

Раскршће (раскршће), n. der Kreuzweg, bivium, trivium. Многи приповиједају, да су ноћу приеиђели штогођ на раскршћу.

Раскувавање, n. 1) das Zertheilen des Brotteigs in Laibe, vide размјешивање. 2) das Zerkochen, discoctio, nimia coctio.

Раскувавати, ам, v. impf. 1) den Brotteig in Laibe abtheilen. 2) zerkochen, discoquo.

Раскувати, ам, v. pf. 1) den Brotteig zertheilen, massam dividere in panes, vide размијесити. 2) zerkochen, discoquo.

Раскумити, им, v. pf. entkumen (machen, daß man nicht mehr кум ist), dissociare cumos.

Раскумитисе, имсе, v. r. pf. sich entkumen, dissociari (de cumis).

Раскучивање, n. das Auseinanderrecken, distentio.

Раскучивати, чујем, v. impf. } auseinander recken, distendo.
Раскучити, им, v. pf. }

Расо, расола, m. die Lake vom Sauerkraut, muria.

Распаватисе, амсе, v. r. pf. recht ins Schlafen hinein kommen, somno obrui.

Распадање, n. das Zerfallen, dilapsus.

Распадатисе, амсе, v. r. impf. zerfallen, dilabor.

Распаднутисе, немсе, vide распаститсе.

Распалити, им, v. pf. 1) entzünden, succendo. 2) распалио га (батином) повр главе, mit einem Stocke über den Kopf schlagen.

Распаљивање, n. das Entzünden, succensio.

Распаљивати, љујем, v. impf. entzünden, succendo.

Распаравање, n. das Durchwärmen, fotus, percalefactio, vaporatio.

Распаравати, ам, v. impf. durchwärmen, vaporo.

Распарати, ам, vide распорити.

Распарити, им, v. pf. durchwärmen, vaporo (z. B. eine rheumatische Stelle des Leibes, am Feuer, oder im Bade).

Распасивање, n. das Entgürten, discinctio.

Распасивати, сујем, v. impf. entgürten, discingo.

Распасати, пашем, v. pf. entgürten, discingo.

Распаститсе (говорисе и распаднутисе), паднемсе, v. r. pf. zerfallen, dilabor.

Распачати, ам, v. pf. zertragen, distraho.

Распевати, ам, (Рес. и Срем.) vide распјевати.

Распеватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide распјеватисе.

Распети, ењем (и распнем), vide разапети.

Распећљавање, n. das Aufhäfteln, diffibulatio.

Распећљавати, ам, v. impf. } aufhäfteln, diffibulo.
Распећљати, ам, v. pf. }

Распечатити, им, v. pf. entsiegeln, aufbrechen, resigno, solvo

Распечаћавање, n. das Erbrechen (des Briefes), resignatio.

Распечаћавати, ам, v. impf. entsiegeln, resigno.

Распечити, им, vide размазити.

Распикућа, m. und f. der Verschwender, prodigus.

Распињање, n. vide разапињање.

Распињати, њем, vide разапињати.

Распињатисе, њемсе, vide разапињатисе.

Распиривање, n. das Anfachen, ventilatio, accensio.

Распиривати, рујем, v. impf. anfachen, accendo, ventilo.

Распирити, им, v. pf. н. п. ватру, anfachen, succendo.

Распис, m. das Umlaufschreiben, der Umlauf, literae circulatoriae: кад је био распис.

Расписати, пишем, v. pf. rund umherschreiben, entbieten, circummitto literas jubentes aliquid fieri: расписао цар по свему царству.

Расписатисе, пишемсе, v. r. pf. ins Schreiben hineinkommen, scribendo esse occupatissimum.

Расписивање, n. das Schreiben rund umher, literarum circummissio.

Расписивати, сујем, v. impf. rund umher schreiben, literas circummissito.

Распитати, ам, v. pf. erfragen, exploro, percontando invenio.

Распитивање, n. das Erfragen, percontatio.

Распитивати, тујем, v. impf. forschen, exquiro.

Расјевати, ам, v. pf. (Ерц.) ins Singen bringen, facio ut quis cantet.

Расјеватисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) ins Singen kommen, coepi vehementer cantare.

Расплакати, лачем, v. pf. weinen machen, facio ut quis ploret.

Расплакатисе, лачемсе, v. r. pf. recht ins Weinen hinein kommen, illacrymo.

Распламтетисе, тимсе, v. r. pf. (Рес.)
Распламтитисе, имсе, v. r. pf. (Срем.)
Распламћетисе, тимсе, v. r. pf. (Ерц.) } entflammen, in Flamme kommen, inflammor, exardesco.

Расплашити, им, v. pf. verscheuchen, terrendo fugo, abigo.

Расплести, етем, v. pf. losflechten, auseinander stricken, solvo plexum, н. п. градину, косу, чарапу.

Расплетање, n. das Losflechten, dissolutio nexus.

Расплетати, ећем, v. impf. losflechten, dissolvo plexum.

Расплинутисе, несе, v. r. pf. verschwimmen, verschwemmt werden, diffluo (z. B. зешин по води).

Распљескати, ам (и распљештем), v. pf. zerklitschen, displodo.

Распознавање, n. das Unterscheiden, das Voneinanderkennen, dignotio.

Распознавати, најем, v. impf. unterscheiden, dignosco.

Распознати, ам, v. pf. unterscheiden, dignosco.

Распојас, са, со, entgürtet, ohne Gürtel, discinctus.

Располовити, им, v. pf. halbiren, dimidio.

Распоп, m. der Ex-Priester, qui olim fuit sacerdos.

Распопити, v. pf. einen entpriestern, ihm die Weihen nehmen, sacerdotem profano.

Распопитисе, имсе, v. r. pf. aufhören Priester zu seyn, sacerdotium abdico.

Распопљавање, n. das Entweihen des Priesters, profanatio sacerdotis.

Распопљавати, ам, v. impf. einen Priester entweihen, profano sacerdotem.

Распопљаватисе, амсе, v. r. impf. das Priesterthum aufgeben, abdico sacerdotium.

Распопов, ва, во, des распоп, illius qui olim sacerdos fuit.

Распорити, им, v. pf. aufschlitzen, diffindo.

Распра, f. der Streit, Zank, lis.

Расправити, им, v. pf. 1) berichtigen, in Ordnung bringen, ordino, dispono. 2) косу, das verwirrte Haar ordnen, dispono capillos.

Расправљање, n. das Ordnen, ordinatio, expeditio, dispositio.

Расправљати, ам, v. impf. ordnen, expedio, ordino.

Распрдети, дим, (Рес.)
Распрдити, им. (Срем.) } vide распрћети.

Распрднути, нем, (etwas obscön) verderben, corrumpo: распрде нам игру.

Распрћети, дим, v. pf. (Ерц.) zerstäuben, disjicio (eigentlich dispedo), z. B. die Feinde.

Распрегнути, нем, vide распрећи.

Распредање, n. das Auseinanderdrehen, retorsio.

Распредати, ам, v. impf. den Strick auseinanderdrehen, retorqueo (funem).

Распрезање, n. das Ausspannen (des gemeinschaftlich ackernden Ochsen), disjunctio.

Распрезати, ежем, v. impf. ausspannen, disjungo.

Распремање, n. das Aufräumen, dispositio.

Распремати, ам, v. impf. aufräumen, dispono.

Распремити, им, v. pf. aufräumen, dispono.

Распрести, едем, v. pf. auseinander drehen, retorqueo, retexo.

Распретавање, n. das Auseinanderschüren, retectio.

Распретавати, ам, v. impf. (das zugedeckte Feuer) auseinander schüren, retego ignem.

Распретати, ећем, v. pf. auseinander schüren, retego.

Распрећи (говорисе и распрегнути), егнем, v. pf. 1) nicht mehr mit einander anspannen (die Ochsen zum Pfluge), societatem abdico boum meorum cum vicini bobus aratro jungendorum. cf. спрега. 2) повр главе, mit dem Stocke schlagen, percutio.

Распријатељити, им, v. pf. entfreunden, facio ut non sit amplius amicus.

Распричатисе, амсе, v. r. pf. ins Erzählen hineinkommen, ferveo narrando.

Распродавање, n. das Anbringen, Verkaufen, divenditio.

Распродавати, дајем, v. impf. ganz verkaufen, divendo.

Распродати, ам, v. pf. verkaufen, divendo.

Распро̀странити, им, v. pf. ausbreiten, explico propago.
Распрострања̀вање, n. das Ausbreiten, extensio.
Распрострања̀вати, ам, v. impf. ausbreiten, explico, extendo.
Ра̀спрснути, нем, v. pf. zersprengen, dissilio, н. п. оррa, jaje.
Расп̀дити, им, vide распудити.
Ра̀спукнутисе, немсе, vide распуhисе.
Расп̀стити, им, v. pf. entlassen, dimitto.
Ра̀спутица, f. der Seitenweg, die Theilung der Straße in Seitenwege, semita.
Ра̀спуhисе (говорисе и распукнутисе), укнемсе, v. r. pf. zerspringen, dissilio.
Расп̀штање, n. das Entlassen, dimissio.
Расп̀штати, ам, v. impf. entlassen, dimitto.
Расп̀шкање, n. vide распуштање.
Расп̀шкати, ам, vide распуштати.
Раср̀дити, им, v. pf. erzürnen, irrito.
Раср̀дитисе, имсе, v. r. pf. sich erzürnen, irascor.
Ра̂ст, ра̂ста, m. der Wuchs, statura: човек лијепа раста.
Ра̂ст, ра́ста, m. die Eiche, quercus.
Ра̀ставити, им, v. pf. кога с ким, trennen, separo.
Ра̀стављâње, n. das Trennen, separatio.
Ра̀стављати, ам, v. impf. trennen, separo.
Ра̀стајâње, n. das Scheiden, separatio.
Ра̀стајатисе, јемсе, v. r. impf. sich trennen, separor.
Растàкнути, нем, vide растаhи.
Ра̀станак, нка, m. die Trennung, separatio.
Растáпање, das Schmelzen, liquatio, liquefactio.
Растáпати, ам, v. impf. schmelzen, liquefacio.
Ра̀статисе, анемсе, v. r. pf. с ким, sich trennen, discedo, separor.
Растàhи (говорисе и растакнути), акнем, v. pf. н. п. угарке (или дрва), auseinander werfen (die Feuerbrände, damit es nicht mehr brenne).
Ра̀стегљâј, m. die Länge der ausgespannten Arme, distantia ab uno brachio extenso ad alterum: дај ми један растегљај конца.
Растéгнути, v. pf. spannen, ausspannen, distendo.
Растéзање, n. 1) das Spannen, distentio. 2) das Ziehen in die Länge, protractio.
Растéзати, ежем, v. impf. 1) spannen, distendo. 2) in die Länge ziehen, protraho.
Ра̀стерати, ам, (Рес. и Срем.) vide рашhерати.
Растерѝвање, n. (Рес. и Срем.) vide рашhеривање.
Растерѝвати, рујем, (Рес. и Срем.) vide рашhеривати.
Растèhи, течем, v. pf. н. п. кућу, verthun, verwirthschaften, pessumdo.
Ра́сти, растем, v. impf. wachsen, cresco.
Ра̀стило, n. die Baumschule, seminarium.
Ра̀стира̂ње, n. das Zerreiben, distritio.
Ра̀стирати, рем, v. impf. н. п. на тарану, zerreiben, distero
Растискѝвање, n. das Auseinanderdrücken, Zersprengen, disjectio.
Растискѝвати, кујем, v. impf. zersprengen, disjicio.
Ра̀стиснути, нем (у времену скоро прош. растисну и растиско, растишше), v. pf. zersprengen, disjicio:
„Растиснуше на четири стране,
„Као вуци бијеле јагањце —
Ра̀стити, им, v. impf. betreten (sich begatten), ineo.
Ра̀ститисе, имсе, v. r. impf. sich begatten (vom Geflügel), ineor.
Ра̀стиh, m. dim. v. раст (páста).
Ра̀стицање, n. vide растјецање.
Ра̀стицати, ичем, vide растјецати.
Ра̀стјецâње, n. (Ерц.) 1) das Fließen eines Gefäßes, permissio liquidi. 2) das Verwirthschaften, pessumdatio.
Ра̀стјецати, тјечем, v. impf. (Ерц.) 1) durchfließen, die Flüssigkeit durchlassen, perfluo. 2) verwirthschaften, pessumdo.
Ра̀стов, ва, во, Eichen-, quercinus.
Ра̀стовац, вца, m. т. ј. колац, или штап, eichener Stock, baculus quercinus.
Ра̀стовача, f. ein Eichenstock, baculus quercinus.
Ра̀стовина, f. Eichenholz, lignum quercinum.
Ра̀сток, m. die schwarze Schminke für die Augenbraunen, fucus superciliorum.
Растòпити, им, v. zerschmelzen, liquefacio.
Растòчити, им, v. pf. auseinandertragen, verzehren, differo ut consumam: први га расточили!
Ра̀стргнути, нем, v. pf. zerreißen, rumpo.
Растребити, им, (Рес. и Срем.) vide растријебити.
Растребљѝвање, n. das Auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispositio.

Растребљивати, љујем, v. impf. auseinanderräumen, um Platz zu machen, dispono.

Растресање, n. das Zerschütteln, concussio, excussio.

Растресати, ам, v. impf. ausschütteln, excutio. немој ми растресати [illegible]мном (was hast du mich zu [illegible]n?).

Растрести, сем, v. pf. ausschütteln, excutio

Растрестисе, семсе, v. r. pf. н. п. на коњу, sich ausschütteln im Reiten.

Растријебити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. кућу, auseinanderräumen, damit Platz sey, dispono.

Растрићи, рижем, v. pf. auseinander schneiden (mit der Schere), disseco forfice.

Растркан, на, но, zerstreut, sparsus.

Растркати, рчем, v. pf. н. п. коња, recht [illegible]fen bringen, in cursum

Растркатисе, рчемсе, v. r. pf. 1) sich [illegible]nder laufen, discurro. [illegible]mmen, in medio cursu esse.

Растрљати, [illegible] pf. zerreiben, contero.

Растрти, рем, расирьо, v. pf. zer[illegible], frio.

n. das Auseinandertreten,

Раступатисе, амсе, v. r. impf. auseinander treten, divergo.

Раступитисе, пмсе, v. r. pf. auseinander —, von einander treten, divergo, discedo.

Растурање, n. das Zerwerfen, disjectio.

Растурати, ам, v. impf. auseinander werfen, disjicio.

Растурити, им, v. pf. auseinander werfen, disjicio.

Растући, учем, v. pf. zerschlagen (z. B. Salz, Zucker), distundo.

Расудити, им, v. pf. entscheiden, beurtheilen, dijudico.

Расуђивање, n. das Beurtheilen, Entscheiden, dijudicatio.

Расуђивати, ђујем, v. impf. beurtheilen, dijudico.

Расути, спем, vide разасути.

Расцвастисе, ватимсе, } vide расцвјетатисе.
Расцватитисе, имсе, }

Расцветатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide расцвјетатисе.

Расцвјетатисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) blühen, floreo, floresco.

Расцепити, им, (Рес. и Срем.) vide расцијепити.

Расцепљивање, n. (Рес. и Срем.) vide расцјепљивање.

Расцепљивати, љујем, (Рес. и Срем.) vide расцјепљивати.

Расцијепити, им, v. pf. (Ерц.) zerspalten, diffindo.

Расцјепљивање, n. (Ерц.) das Zerspalten, diffissio.

Расцјепљивати, љујем, v. impf. (Ерц.) zerspalten, diffindo.

Расцопати, ам, v. pf. zerschlagen, contundo.

Рат, m. und f. der Krieg, bellum. cf. крајина.

Рат*, m. накит коњски, der Pferdschmuck, phalerae. cf. рахт.

Ратар, m. der Ackerer, arator.

Ратарев, ва, во, } des Ackerers, aratoris.
Ратаров, ва, во, }

Ратарски, ка, ко, 1) der Ackerer, aratorum. 2) adv. nach Art eines Ackerers, aratoris more.

Ратко, m. Mannsname, nomen viri.

Ратни, на, но, н. п. доба, Kriegs-, bellicus.

Ратовање, n. das Kriegen, bellatio.

Ратовати, тујем, v. impf. kriegen, bello.

Раф*, m. (у Србији и у Босни по варошима) die Wandleiste. cf. полица.

Рахт*, m. (по варошима) vide рат.

Рац, m. der Raize, Rascianus (eine für Spott genommene und gegebene Benennung von Seite der Ungern, für Serbe, Serbus).

Раца, f. vide патка.

Рацика, f. (vertraulich) i. q. Рац.

Рацки, ка, ко, 1) raizisch, rascianus. 2) adv. raizisch, rasciane.

Рацкиња, f. der Raizin, Rasciana.

Рацко, m. Mannsname, nomen viri.

Рача, f. 1) ријека у Сокоској нахији. 2) намастир на тој ријеци. 3) Њемачки град на лијевом бријегу Саве (према утоку Дрине у Саву). 4) село код овог града. Рачанин, човек из Раче.

Рачар, m. 1) der Krebsenfänger, qui cancros captat. 2) der gerne Krebse ißt, amans cancrorum.

Рачарев, ва, во, vide рачаров.

Рачарица, f. 1) die Krebsfängerin, quae captat cancros. 2) die Krebsenesserin, quae amat cancros. 3) торба, der Krebssack, pera cancris captis auferendis.

Рачаров, ва, во, des рачар,

Рачваст, та, то, gabelförmig, bifurcus. Рачваст колац (рачвасто дрво) не иде (не може да иде) у земљу.

Рачве, f. pl. die Zanken, furcae.

Рачета, m. Mannsname, nomen viri.

Рачић, m. dim. v. рак.

Рачји, чја, чје, Krebs-, cancrinus.

Рачу̑н, m. 1) die Rechnung, ratio. cf. ракам. 2) отишли на рачун (у Јадру), zur Versammlung, Verabredung, colloquium.

Рачу̀на̑ње, n. vide рачуњење.

Рачу̀нати, ам, vide рачунити.

Рачу̀нити, им, v. impf. rechnen, computo.

Рачу̀нитисе, имсе, v. r. impf. sich berechnen, rationes computare mutuo.

Рачу̀њење, n. das Rechnen, Berechnen, computatio.

Ра́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Рашо.

Ра́ша. f. Frauenname, nomen feminae.

Рашепи́ритисе, имсе, v. r. pf. im Anzuge stolzieren, superbio vestitu. Рашепириласе као пауница.

Раши̏вање, n. das Auseinandernähen, resutio.

Раши̏вати, ам, v. impf. auseinander nähen, trennen, suturam retexo, resuo.

Раширивање, n. das Ausbreiten, dilatatio.

Раширивати, рујем, v. impf. 1) breiter machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.

Раши́рити, им, v. pf. 1) breiter machen, dilato. 2) ausbreiten, dilato.

Ра̀шити, шијем, v. pf. losnähen, resuo, retexo.

Ра̀шка, f. Fluß bei Нови пазар.

Ра́шо, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Ра̑шта (ради шта), weswegen, quamobrem.

Ра̀шћерати, ам, v. pf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.

Рашћере́татисе, амсе, v. r. pf. lustige Dinge erzählen, nugas narrare.

Рашћериваље, n. (Ерц.) das Verjagen, dispulsio.

Рашћеривати, рујем, v. impf. (Ерц.) auseinander jagen, dispello.

Ра̀шчистити, им, v. pf. wegschaffen, um reinen Platz zu machen, expurgo.

Рашчупа́вање, n. das Zerraufen, divellicatio.

Рашчупа́вати, ам, v. impf. zerraufen, divellico.

Рашчу̀пати, ам, v. pf. zerraufen, divellico.

Р̏бат, m. der Rücken, dorsum.

Р̏бина, f. der Scherben, die Scherbe, testa.

Рвали̏ште, n. der Ringeplatz, locus luctae, circus.

Рва̑ње, n. das Ringen, luctatio.

Рва̑т, m. der Kroate, Croata.

Рвати, m. pl. Kroatien, Croatia:
„На ти зовни у Рвате равне,
„Побратима од Рвата Мату —

Рватисе, вемсе, v. r. impf. ringen, luctor.

Рва̑тска̑, f. Kroatien, Croatia.

Рва̑тскӣ, ка, ко, 1) kroatisch, Croaticus. 2) adv. kroatisch, croatice.

Рва̑ч, m. der Ringer, luctator.

Рва́чев, ва, во, des Ringers, luctatoris.

Рга̑ње, das Abreiben, Abreibung, detritio.

Р̀гати, ам, v. impf. abreiben, detero.

Р̀ђа, f. 1) der Rost, aerugo, rubigo ferrugo. 2) рђа те убила! mögest du elend werden, dii te perdant. 3) рђо једна! du Nichtswürdiger. рђо и чађо!

Р̀ђав, ва, во, elend, schlecht, miser.

Рђа̑ње, n. das Rosten, inductio rubiginis, rubigo.

Р̀ђати, ам, v. impf. rosten, rubigine obduci.

Рѐа, f. dünn stehende Wolle, lana rara.

Реба̀рце, n. das Rippchen.

Ре́брење, n. das Seitwärts-Gehen, deviatio.

Ре́брити, им, v. impf. seitwärts gehen, wandeln, devio.

Рѐбро, n. die Rippe, costa.

Рѐвати, вем, v. impf. seitwärts gehen, eo oblique. Реве на страну, као ... ково рало. Пјевају ... како је Марка Краљевића ... рила мајка да оре:
... ће да оре као што ... њивама, него по путу ... иду:
„Он не оре брда ни долине,
„Већ он оре цареве друмове —

Рѐга, f. das Knurren und Zahnfletschen des Hundes, murmuratio canis.

Регѐме̑нта, f. das Regiment, legio, oder regimentum quod dicunt.

Регѐме̑нтскӣ, ка, ко, н. п. заповијест, Regiments=, regimenti.

Ре́гнути, нем, v. pf. einmal knurren, immurmuro.

Регра́ција, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Recreation, studiorum intermissio. cf. играција.

Рѐгула, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Regel, regula.

Регу̀ла̑ш, m. т. ј. солдат, der Linien=soldat, miles ordinarius.

Регу̀ла̑шкӣ, ка, ко, der Linientruppen, militum ordinariorum.

Рѐд, m. 1) die Reihe, ordo. 2) један ред, два ред, einmal, zweimal, semel, bis. 3) у ред, у ред! geschwind hieher, ades.

Рѐда, f. (ст.) vide ред 1.:
„Чија ј' реда за гору на воду —
„Чија реда по говеда —

Рéдак, тка, ко, (Рес. и Срем.) vide риједак.

Рéдара, f. die Frau, die die Reihe der Haushaltung trifft, materfamilias ordinatrix. Ђе је много жена у кући, онђе једна редује (т. ј. готови јело, пере судове и мијеси љеб) једну нећељу дана (и та се зове онда редара), а друга другу и т. д.

Рéдарин, на, но, der Anordnerin, ordinatricis.

Рéдити, им, v. impf. н. п. кућељу, лан, den Flachs bereiten (durch alle Operationen, bis er gesponnen werden kann), linum praeparo. Пошто се кућеља (или лан) извади из мочила и осуши, онда се набија ступом (а лан тре трлицом); па се потом почне редити: најприје се маше на мальци, па се онда огребље на огребло, послије огребла перјасе на гвозденој перајици, послије тога перјајусе повјесма малом перајицом, па су већ онда повјесма урећена. А оно што остане на огреблу и на перајици, гребенасе гребенима, и од онога бива влас (мали и велики); а што остане на гребенима, оно су већ кучине.

Рéдња, f. eine endemische Krankheit, morbus grassans.

Рèдњӣ, ња, ње, ја сам редњу (т. ј. чашу) попио, den Becher, der der Reihe nach mich getroffen hatte.

Редòвāње, n. die Umreihe, ordo domus administrandae.

Редòвати, дујем, v. impf. der Reihe nach haushalten, rem familiarem administro ex ordine.

Рéдуша, f. vide редара.

Рéдушин, на, но, vide редарин.

Рéђање, n. das Reihen, ordinatio.

Рéђати, ам, v. impf. reihen, ordino.

Рéђење, n. das Bereiten des Flachses, lini praeparatio.

Рéжање, n. das Zähnefletschen, dentium ostensio, nudatio; rictatio.

Рéжати, жим, v. impf. die Zähnefletschen, ringi, rictare.

Рèза*, f. vide ереза.

Резáнци, наца, m. pl. die Nudeln, turundae (farinaceae).

Резâње, n. das Schneiden, scissio.

Рèзати, ежем, v. impf. schneiden, scindo.

Рèзница, f. m. j. лоза (на чокоту).

Рêк, m. (Рес. и Срем.) vide ријек.

Рéка, f. (Рес. и Срем.) vide ријека.

Рèкла, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Weiberrock (Röckel), tunicae genus.

Рèкула, m. Mannsname, nomen viri.

Рèља, m. Mannsname, nomen viri.

Рêн, m. der Meerretig (krainisch хрен, österr. der Kren), armoracia Linn.

Рêп, m. der Schwanz, cauda.

Рéпа, f. die Rübe, rapa.

Рèпат, та, то, geschwänzt, caudatus.

Рèпатā звијезда, f. der Komet, cometes, stella crinita.

Рèпина, f. augm. v. реп.

Рèпић, m. dim. v. реп.

Рèпица, f. dim. v. репа.

Репӣште, n. Acker, auf dem einst Rüben angebaut waren, locus olim rapis consitus.

Рèпнӣ, на, но, н. п. лист, Rüben-, rapinus.

Репӯ, m. die Pestilenzwurz, tussilago petasites.

Репӯрина, f. augm. v. репа.

Репӯшина, f. augm. v. репу.

Рéса, f. 1) на дрвету, das Kätzchen (z. B. am Nußbaum), iulus, nucamentum. 2) das Züngelchen (im Munde), lingula. 3) рèсе, Fransen, fimbriae.

Рèсава, f. 1) нахија Ћупријска. 2) вода што тече кроз ту нахију. Ресáвац (вца), човек из Ресаве. Ресâвкиња, жена из Ресаве. Ресâвскӣ (Рèсавскӣ), ка, ко, 1) Ressawer. 2) adv. ressawisch.

Рèсан, m. Mannsname, nomen viri.

Ресâње, n. das Bekommen der Kätzchen, nucatio (?).

Рèсаст, та, то, н. п. коза, gezüngelt, lingulatus (?).

Рèсати, ам, v. impf. Kätzchen bekommen, nucari.

Рèсица, f. dim. v. реса.

Рескâње, n. dim. v. резање.

Рèскати, ам, dim. v. резати.

Рèснат, та, то, н. п. грана, Kätzchen tragend, iulatus.

Рèћи, речем (и рекнем), v. pf. sagen, dico.

Рефèна*, f. die Zeche, rata, symbola.

Рêч, m. (Рес. и Срем.) vide ријеч.

Речêћ, ћа, ће, beredt, eloquens cf. рјечит.

Рèчит, та, то, (Рес. и Срем.) vide рјечит.

Рèчица, f. dim. v. река.

Рéчца, f. dim. v. реч.

Решèтâње, n. das Reitern, cribratio.

Решèтати, ам, v. impf. reitern, sieben, cribro.

Решèтка, f. ein Gitterwerk, cancelli.

Решèто, n. der Reiter (Sieb), cribrum.

Рзâње, n. das Wiehern, hinnitus.

Рзати, ржем, v. impf. wiehern, hinnio.

Рӣба, f. der Fisch, piscis. Двије се рибе на једној ватри пеку, па једна другој не вјерује.

Рӣбање, n. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

das Reiben (des Krauts), sectio ope ferri rasorii.
Рибар, m. der Fischer, piscator.
Рибарев, ва, во, } des Fischers, piscatoris.
Рибаров, ва, во, }
Рибарскӣ (рибарски), ка, ко, 1) der Fischer, piscatorum. 2) adv. nach Fischer Art, more piscatorio.
Рибати, ам, v. impf. т. ј. купус, (Kraut) reiben, brassicam contero.
Рибетина, f. augm. v. риба.
Рибизле, f. pl. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) die Ribesbeeren, ribes rubrum Linn.
Рибиħ, m. das Kleine vom Fisch, der junge Fisch, pullus piscis, pisciculus.
Рибица, f. dim. v. риба.
Рибљӣ, ља, ље, Fisch=, piscarius.
Рибница, f. ein Flecken an der Donau, Poretsch gegen über. Рибничанин, човек из Рибнице. Рибничкӣ, ка, ко, von Рибница.
Рибњак, m. der Fischteich, piscina.
Рибурина, f. vide рибетина.
Ригање, n. das Rülpsen, ructatio.
Ригати, ам, v. impf. aufstoßen, rülpsen, ructo.
Ридање, n. das Wehklagen, ululatus.
Ридати, ам, v. impf. wehklagen, ululo.
Риђ, ђа, ђе, fuchsroth, rufus.
Риђа, f. т. ј. коза, eine rothe Ziege, rufa capra.
Риђа, m. (Рес. и Срем.) vide риђо.
Риђан, n. vide риђо:
„Доведоше Мару на риђану —
Риђо, m. (Ерц.) der Fuchs (Pferd), equus rufus.
Ризница, f. (у пјесмама и по намастирима) die Kammer (Schatz= und Kleiderkammer), conclave:
„Ти отиди у ризницу б'јелу,
„Те ти узми жутије дуката —
„Од Стојана узима оружје,
„Па оружје носи у ризницу —
Рија, m. (Рес. и Срем.) vide pujo.
Ријëдак (comp. рјеђӣ), тка, ко, (Ерц.) 1) dünn, nicht dick, rarus. 2) selten, rarus.
Ријек, (Ерц.) штоно ријек (т. ј. штоно ријеч?), wie man zu sagen pflegt, ut ajunt.
Ријека, f. (Ерц.) der Bach, kleiner Fluß, amnis.
ријење, n. das Wühlen, rutio (?).
Ријеч, f. (Ерц.) das Wort, vox, verbum.
Ријечца, f. dim. v. ријеч.
Ријо, m. (Ерц.) hyp. v. Ристивоје (?).
Рика, f. das Gebrülle, mugitus.
Рикавац, вца, m. т. ј. кашаљ, der Keuchhusten, tussis genus.
Рикање, n. das Brüllen, mugitus.
Рикати, ричем, v. impf. brüllen, mugio.
Рикнути, нем, v. pf. brüllen, mugitum edo.
Рим, m. Rom, Roma. cf. благочастиви.
Римљанин, m. 1) der Römer, Romanus. 2) der Römer (Lateiner, dem Ritus nach), homo ritus Romani:
„Тако моја вјера не подноси,
„Да ја копам — —
„Ришћанина поред Римљанина —
Римпапа, m. der Papst von Rom, Papa Romanus.
Римскӣ, ка, ко, römisch, romanus.
Рипање, n. das starke Husten, tussitio anhela.
Рипати, ам, v. impf. keichen, stark husten, tussio.
Рипида, f. Art Kirchenkandelabers, candelabri sacri genus.
Рис, m. der Luchs, lynx.
Рисно, n. Stadt in Dalmatien:
„Па ти трчи Рисну на крајину —
Рисовина, f. die Luchshaut, das Luchsfell, pellis lyncis:
„Рисовина и самуровина —
Риста, m. (Рес. и Срем.) vide Ристо.
Риста, f. Frauenname, nomen feminae.
Ристан, m. Mannsname, nomen viri.
Ристивоје, m. Mannsname, nomen viri.
Ристо, m. (Ерц.) hyp. v. Ристан.
Ристов, ва, во, Christi, Christi.
Ристос, Риста (и Ристоса), m. Christus, Christus.
Рит, m. das Rohr, Röhrig, arundinetum. Ласно је ђаволу у риту свирати (у карабље).
Рита, f. 1) ритава кошуља, zerfetztes Hemd, indusium lacerum. 2) рите, т. ј. дроњци, die Fetzen, laciniae.
Ритав, ва, во, дроњав, zerfetzt, lacerus. laciniosus.
Рити, ријем, v. impf. wühlen, ruo.
Ритинар, m. vide дроњо.
Риф, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Elle, ulna, cubitus. cf. аршин.
Ришњанин, m. човек из Рисна:
„Поклонио Ришњанин' Ивану;
„Ришњани су на гласу јунаци —
Ришњанскӣ, ка, ко, von Рисно:
„Што ће мени Ришњански мачеви —
Ришћанин, m. der Christ, christianus. Калуђери зову свакога човека ришћанином (кад му не знаду имена), као и жену ришћаницом, или ришћанком.
Ришћанинов, ва, во, des Christen, christiani.
Ришћаница, f. eine Christin, christiana. cf. ришћанин.
Ришћанка, f. vide ришћаница.
Ришћанлук, m. die Christenheit, populus christianus.
Ришћанскӣ, ка, ко, 1) christlich, christianus. 2) adv. christlich, christiane.

Рјѐчит, та, то, (Ерц.) beredt, eloquens.

Рјѐчица, f. dim. v. ријека.

Рка, f. 1) das Schnarchen, rhonchus. 2) (scherzhaftes Schimpfwort auf ein großes großes Kleid), convicium in vestem rudem.

Ркање, n. das Schnarchen, rhonchus, τὸ stertere.

Ркати, рчем, v. impf. schnarchen, sterto.

Ркнути, нем, v. pf. schnarchen, rhonchum emitto.

Рњав, ва, во, mit aufgeschlitzten Lippen, labiis diffissis.

Рњага, f. велика гомила, ein großer Haufe, magnus acervus.

Рњâк, m. Mannsname, nomen viri.

Рњâње, n. das Reiben (z. B. des Ochsen am Baume), attritio, frictio.

Рњатисе, амсе, v. r. impf. sich reiben, adteri.

Рњица, m. } einer, der eine aufgeschlitzte
Рњо, m. } Lippe hat, labiis diffissis.

Рȍб, m. der Sklave, servus (bello captus). Робом икад, а гробом никад.Ваља роба (н. п. крава).

Рȍба, f. (ital. roba) die Waare, merx. cf. руба.

Рȍбија, f. die Robot, Frohnarbeit, opera servilis.

Робијâш, m. der Frohnarbeiter, operarius servus.

Рȍбиња, f. die Sklavin, serva.

Рȍбињин, на, но, der Sklavin, servae.

Рȍбињица, f. dim. v. робиња.

Рȍбити, им, v. impf. zu Sklaven machen, in servitutem abduco.

Рȍбље, n. (coll.) die Sklaven, servi bello capti.

Робљѐње, n. das Schleppen in die Sklaverey, abductio in servitutem.

Рȍбов, ва, во, des Sklaven, servi, mancipii.

Робовâње, n. das Sklavenleben, servitus.

Робовати, бујем, v. impf. Sklave seyn, servio.

Рôв, m. die Aufgrabung (unter dem Schnee, oder der gefrornen Erde) damit die Schweine dann weiter nach Wurzeln wühlen, perfossio.

Ровâш, m. 1) der Einschnitt am Ohr des Schweins, als Kennzeichen, incisura, nota. 2) das Kerbholz, talea.

Ровáшити, им, v. pf. zeichnen, markiren, noto крме.

Ровине, f. pl. vide ров.

Ровити, им, v. impf. einen ров graben, [illegible].

Р[illegible] јаје, n. ein weiches Ey, ovum [illegible].

Ровљѐње, n. das Graben eines ров, perfossio.

Рȍвци, m. pl. Gegend in der Herzegowina an der Grenze von Montenegro:
„Равна Брда и камене Ровце —

Рȍг, m. 1) das Horn, cornu. 2) на кући, der schiefe Dachbalken, trabs tecti obliqua. 3) гадљарски.

Рȍгаљ, гља, m. die Ecke, angulus.

Рȍгат, та, то, gehörnt, corniger.

Рогâч, m. eine Art kleiner Fisolen, faseli genus.

Рȍгобâтан, тна, но, häkelig, anceps.

Рȍгожина, f. die Schilfmatte, teges.

Рȍгоз, m. das Rietgras, typha latifolia.

Рȍгозан, зна, но, von рогоз, typhae latifoliae.

Рóгоња, m. ein Ochs mit großen Hörnern, bos cornutus, cornibus ingrantibus praeditus.

Рȍгуље, f. pl. Art Heugabel (mit zwei Zacken), furcae genus.

Рȍгуљице, f. pl. dim. v. рогуље.

Рогу́шење, n. das Stutzen, stupor, arrectio aurium.

Рогу́шити, им, v. impf. т. ј. уши, stutzen, stupeo, aures arrigo.

Рȏд, 1) он ми је род, er ist mir befreundet, est propinquus meus; отишла у род; господскога рода, familiae, Abkunft. 2) die Frucht, fructus: купио виноград под родом;
„Вишњичица род родила,
„Од рода се подломила —

Рȍда, f. der Storch, ciconia.

Рȍдаква, f. vide ротква.

Рȍдан, дна, но, н. п. година, дрво, fruchtbar, frugifer.

Родбѝна, f. die Verwandten, Befreundten, propinqui.

Рóдин, на, но, des Storchs, ciconiae.

Рȍдитељ, m. der Erzeuger, Vater, parens.

Рȍдити, им, v. pf. 1) gebähren, pario. 2) Frucht bringen, gerathen, gedeihen, provenio, respondeo spei: родила година, родио жир, родиле јабуке и т. д.

Рȍдитисе, имсе, v. r. pf., родило се дијете, geboren worden, natus est; aber auch родило се сунце, ist aufgegangen, ortus est sol.

Рȍдица, f. die Verwandte, cognata:
„Ој ђевојко ти си ми родица,
„Кад те видим вата ме грозница —

Рȍђа, f. hyp. v. рођака.

Роћâј, m. т. ј. сунчани, der Sonne Aufgang, ortus.

Рођâк, m. 1) матерние, или очине сестре син, der Vetter (Sohn der Tante oder des Oheims), matruelis, consobrinus. 2) ein weitläuftiger Verwandter, subcognatus.

Рођака, f. теткина, или ујакова кћи, die Muhme, consobrina.

Рођа́кање, n. das Vettern (Begrüssen als Vetter), salutatio nomine consobrini.

Рођа́катисе, амсе, v. r. impf. sich vettern, salutare se invicem nomine consobrini.

Рођа̑ков, ва, во, des Vetters, consobrini.

Рођа́чење, n. das Vettern, adoptatio mutua in cognationem.

Рођа́читисе, имсе, v. r. impf. с ким, mit jemand Vetter werden, necessitudinem ineo.

Ро̀ђени̑, на, но, н. п. брат, сестра, син, leiblich, germanus.

Ро́жан, на, но, hörnen, corneus.

Рожа̀нство, n. das Fest der Geburt Christi. cf. Божић.

Ро́жење, n. Hervorbringung eines Tons am Dudelsack, genus soni utriculi musici.

Ро́жити, им, v. impf. einen gewissen Laut des Dudelsacks hervorbringen, elicio soni genus ex utriculo musico.

Ро́жња̑к, m. прст, што се њим рожи, т. ј. удара у пошљедњу рупицу на карабљама гадљарским.

Ро̀зга, f. der Pflock, die Stange, an der z. B. die Kürbisse hinanranken, pertica.

Ро̑ј, m. der Bienenschwarm, examen.

Роје̑ње, n. das Schwärmen, emissio fetus.

Ро̀јитисе,ројесе, v. r. impf. н. п. челе, schwärmen, fetum emitto.

Ро̀јте, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide ресе (cf. peca).

Ро̑к, m. der Termin, die Zeit, tempus constitutum: сад му је рок да дође;
„Закукала сиња кукавица
„Прије рока и прије земана.

Ро̀кља, f. (у крајини Неготинској) (das Röckel) die Joppe, tunica.

Ро́кса, f. Frauenname, nomen feminae.

Рокса̑нда, f. Frauenname, nomen feminae.

Рокта̑ње, n. das Grunzen, grunnitus.

Ро̀ктати, кћу, v. impf. т. ј. свиње, grunzen, grunnio.

Ро́ља, f. (у Срјем. у Бачк. и у Бан. mit allen Ableitungen) die Rolle (Mange), torcularlintearium.

Ро́љање, das Rollen, Mangen, laevigatio.

Ро́љати, ам, v. impf. rollen, laevigare.

Ро̑м, ма, мо, lahm, hinkend, claudus.

Рома̀нија, f. Berg in Bosnien:
„Веселисе горо Романијо! —

Ромиња̑ње, n. das Rieseln (des Regens)? pluviae lenes.

Роми̏њати, ња, v. impf. т. ј. киша, rieseln, pluvia leniter cadit.

Ромо̀рити, им, v. impf. нити ромори нити говори, er ist mäuschenstill, silet plane.

Ро̀нац, нца, m. 1) der Taucher, urinator. 2) ein Insect, bestiolae genus.

Ро̀нити, им, v. impf. 1) tauchen, urinor. 2) (ст.) — сузе, Thränen vergießen, lacrimas fundo:
„Рони сузе низ бијело лице —

Ро̀нитисе, имсе, v. r. impf. н. п. бријег, hinabrollen, delabor.

Роњење, n. 1) das Tauchen, urinatio. 2) das Vergießen der Thränen, lacrymatio. 3) das Hinabrollen, devolutio.

Ропча̑д, f. (coll.) junge Sklaven, vernae.

Ро̀пче, чета, n. ein junger Sklave, verna, servulus.

Ро̀са, f. der Thau, ros.

Ро́са, f. Frauenname, nomen feminae.

Ро̀сан, сна, но, thau=; roscidus.

Ро̀сити, им, v. impf. bethauen, irroro.

Ро̀ситисе, имсе, v. r. impf. im Thau herumgehen, irroror.

Ро̀сица, f. dim. v. роса.

Ро̀сопа̑с, f. das Schellkraut, chelidonium majus.

Ро̀суља, f. (ст.) der Thauregen, pluvia roscida:
„Удри киша росуља,
„На ђевојци кошуља —

Ро̀тква, f. der Rettig, raphanus sativus Linn.

Ротквѐни̑, на, но, н. п. лист, Rettigs, raphani sativi.

Ро̀тквица, f. dim. v. ротква.

Ротквѝште, n. ein ehemaliges Rettigbett, locus olim raphano consitus.

Ро̀читисе, имсе, v. r. pf. sich bestellen, Rendezvous geben, constituo tempus et locum.

Рочи̑ште, n. мјесто, ђе смо се договорили с ким да се састанемо, der Ort der Bestellung, locus constitutus.

Рошење, n. das Bethauen, irroratio.

Рошти̑љ, m. der Rost, crates.

Ро̀шчић, m. 1) dim. v. рог. 2) рошчићи, die Bockshörner, das Johannisbrot, ceratium, siliqua graeca.

Рпа, f. der Haufe, cumulus, acervus.

Рпица, f. dim. v. рпа.

Рпи̑ште, n. Ort, wo ein Haufe (Kukuruz) gestanden, locus ubi acervus fuit.

Рпња̑к, m. eine Art Getreide=Maß, mensurae genus.

Рска̑ње, n. das Krachen (einiger Speisen) zwischen den Zähnen, stridor cibi inter dentes.

Рскати, ам, v. impf. mit Krachen zerbeißen, cum fragore comedo.

Рскатисе, касе, v. r. impf. zwischen den Zähnen krachen, fragorem edo inter dentes.

Рсуз *, m. } der Dieb, fur. cf. крадљивац.
Рсузин, m. }
Рсузлук *, m. der Diebstahl, furtum. cf. крађа.
Рсускӣ, ка, ко, 1) Diebs=, furum. 2) adv. diebisch, more furum.
Рт, m. der Windhund, vertagus.
Ртањ, Ртња, m. großer kegelförmiger Berg in der Црна ријека, saltus in Serbia.
Ртѐница, f. } der Rückgrat, spina dorsi.
Ртѐњача, f. }
Ртина, f. augm. v. рт.
Ртица, f. die Windhündin, vertaga (?).
Ртичин, на, но, der ртица, vertagae.
Ртмача, f. der Hosenlatz, apertura tegumenti braccalis.
Ртнӣк, m. die ersten Angreifer im Heere, velites: изгинули ртници; ударише најприје ртници.
Ртница, f. der erste (stärkste) Branntwein, vinum ustum primum.
Ртов, ва, во, des Windspiels, vertagi.
Ртовођа, m. der Windhunde führt, vertagi ductor, (als Vorwurf für einen Edelmann, der immer nur jagt).
Рӯба, f. vide роба.
Рубѐтина, f. 1) augm. v. руба. 2) augm. v. рубина.
Рӯбина, f. vide кошуља.
Рӯбиница, f. dim. v. рубина.
Рӯбити, им, v. impf. 1) einsäumen, limbo circumdo. 2) штап, einen Stab oben zuglätten, zuründen, rotundo.
Рӯбљење, n. 1) das Einsäumen, circumjectio limbi. 2) das Abplatten, laevigatio.
Рӯг, m. } der Spott, ludibrium: не сми-
Рӯга, f. } је од руга да изиђе на поље; ругаласе руга, па јој била друга.
Рӯгање, n. das Spotten, illusio.
Рӯгатисе, амсе, v. r. impf. коме, чему, spotten, illudo, ludibrio habeo.
Ругоба, f. die Häßlichkeit, turpitudo (das Gegentheil von љепота).
Рӯда, f. 1) das Erz, aes, minera. 2) die Deichselstange am Pferdewagen, temo.
Рӯда, f. dichte, zusammenhängende Wolle, lana spissa et crispa.
Рӯдаст, та, то, н. п. овца, dichtwollig, lanae spissae.
Рудӣна, f. die Flur, pratum:
„Док се гора преођене листом,
„А рудине травом ћетелином —
Рӯдине, f. pl. Gegend in der Herzegowina an der Gränze von Montenegro.
Рудӣница, f. dim. v. рудина.
Рӯдица, f. 1) dim. v. руда. 2) gefärbte Wolle, lana fucata.
Рӯднӣ, на, но, н. п. коњи, Deichsel=, ad temonem constitutus, z. B. wenn man mit Vieren oder Sechsen fährt.

Рӯднӣк, m. Stadt in Serbien. Рудничанин, човек из Рудника. Рӯднички, ка, ко, von Рудник.
Рӯдњак, m. код кола, ђе се четири коња вату, два се спрежња зову рудњаци, die Deichselpferde, equi ad temonem juncti.
Рӯжа, f. 1) die Rose, rosa. 2) Frauenname, nomen feminae.
Рӯжан, жна, но, häßlich, turpis.
Рӯжење, n. das Spotten, ludificatio.
Рӯжин, на, но, der ружа, roseus et Rosae.
Рӯжити, им, v. impf. кога, verspotten, illudo cui.
Рӯжитисе, имсе, v. r. impf. spotten, ludifico.
Рӯжица, f. 1) dim. v. ружа. 2) црква у Бијограду у доњем граду (сад се у њој не служи):
„И Ружицу цркву насред града —
Ружӣчало, n. vide дружичало
Рӯжичаст, та, то, rosenfarben, roseus.
Рӯжичица, f. dim. v. ружа.
Рӯжичнӣ, на, но, Rosen=, roseus.
Рӯзмарин, m. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) Rosmarin, rosmarinus.
Рӯј, m. Rhus cotynus Linn.
Рӯјев, ва, во, von руј.
Рӯјевина, f. das Holz von Rhus cotynus.
Рӯјевно вино, n. (ст.) vide рујно:
„Сува љеба и рујевна вина —
Рӯјница, f. m. j. гљива, ein eßbarer gelber Schwam, fungi galbini genus.
Рӯјно вино, n. (ст.) gelblicher Wein, vinum fulvum:
„Ђе јунаци рујно вино пију —
„Јес' видео рујно вино —
Рӯка, f. 1) die Hand, manus: дошло му испод руке, unter der Hand, insgeheim; не иде ми од руке; није ми на руку; учинити коме што на руку. 2) од сваке руке, allerhand, varie.
Рӯка, f. das Brummen des Bären, verwundeten Ochsen, mugitus.
Рукав, m. der Ermel, manica.
Рукавац, вца, m. 1) am Weinbrennkessel die Röhre, die in die Kühlwanne führt, fistulae genus. 2) an der Nabe der vorderste Theil, modioli rotae pars antica.
Рукавина, f. augm. v. рукав.
Рукавић, m. dim. v. рукав.
Рукавица, f. der Handschuh, chirotheca.
Рӯкање, n. das Brüllen des Bären, Ochsen, mugitus ursi, bovis vulnerati.
Рӯкати, ручем, v. impf. brüllen, mugio.
Рӯкнути, нем, v. pf. aufbrüllen, mugitum edo.
Руковање, n. das Handgeben, porrectio manus.

Рукòватисе, кујемсе, v. pf. u. impf. einander die Hände geben (als Collegen in einem Fehler, Unfall), manus jungere.
Рýковêт, f. die Handvoll, manipulus.
Рýкопûс, m. 1) die Handschrift, scriptura. 2) codex manu exaratus.
Рýкосâд, m. ein von mir selbst angelegter Weingarten, vinea manu mea primum consita (non emta).
Рукòтворина, f. das Werk (meiner) Hände. opus manuum mearum.
Рукýница, f. 1) die Handhabe, der Griff, ansa. 2) рукунице, die Deichselstange eines einspännigen Wagens, temones currus unijugi.
Рýљâње, n. das Brüllen (eines unartigen Kindes), mugitus.
Рýљати, ам, v. impf. brüllen, ploro.
Рýма, f. варош у Сријему.
Рýмен, на, но, roth, ruber.
Румèнило, n. das Roth, die rothe Schminke, purpurissum.
Румèнити, им, v. impf. roth schminken, purpurisso fuco.
Румèнитисе, имсе, v. r. impf. 1) sich roth schminken, purpurisso fucari. 2) roth aussehen, rubeo.
Рýменкаст, ma, mo, röthlich, subruber.
Рýмљанин, m. човек из Руме.
Рýмскû, ка, ко, v. Рума.
Рýно, n. das Vlies, vellus.
Рýњав, ва, во, vide рутав.
Рýње, f. vide руте.
Рýо, n. das Gewand, die Kleider, vestitus.
Рýпа, f. das Loch, foramen.
Рупèтина, f. augm. v. рупа.
Рýпити, им, vide бануmu.
Рýпица, f. dim. v. рупа.
Рýпчага, f. vide рупетина.
Рýс, m. vide Москов.
Рýса, f. vide росопас.
Рýса глава, f. (cm.) als beständiges Beiwort des Kopfes, wie im Homer das purpurne Meer, u. s. w.
„И русу му осијече главу —
„А ја волим моју русу главу,
„Нег' све благо цара честитога —
Русвâј*, m. Art чудо, rei mirae genus.
Рýсија, f. vide Московска.
Русûјскû, ка, ко, vide Московски.
Русмûр, m. Mannsname, nomen viri.
Рýсмира, f. Frauenname, nomen feminae.
Рýта, f. ruta graveolens Linn.
Рýтав, ва, во, zottelig, villosus.
Рýте, f. pl. die Haarzotteln, villi.
Рýфет*, m. der Zunftgenoß, socius collegii.
Рýцељ, m. (у Срijему) vide бабак.
Рyчáвање, n. das Speisen, coenatio.
Рyчáвати, ам, v. impf. Mahlzeit halten, coeno.
Рýчак, чка, m. die Mahlzeit, coena.
рýчаница, f. die Essezeit, tempus coenandi.
рýчано доба, n. vide ручаница.
рýчати, ам, v. impf. u. pf. speisen, Mahlzeit halten, coeno.
рýчина, f. vide ручурина.
рýчити, им, v. impf. (cm.) m. j. руке, die Hände reichen, jungere dextras:
„Руке руче, у лица се љубе —
Рýчица, f. 1) dim. v. рука. 2) ручице на плугу, die Pflugsterze, stiva. 3) куђеље, или лана, ein Bund Flachs, fasciculus cannabis aut lini.
Ручкòноша, f. die den Schnittern u. s. w. das Essen vom Hause bringt, quae adfert coenam.
рýчнû, на, но, н. п. ђевер, der Brautführer, paranymphus.
ручýрина, f. augm. v. рука.
рýшпа, f. } ein venetianischer Dukaten,
Рýшпија, f. } (zecchino), ducatus Venetus.
рýштеви, m. pl. (у Срijему) eine Art Kirschen, cerasi genus.
Рчак, чка, m. eine Art Ratten (in Weingärten), muris genus.
Рче, рчета, n. ein junger Windhund, catulus vertagi.
Ршава, f. Orschawa. Ршâвскû, ка, ко, von Ршава.
Ршке дê! говоре чобани, кад оће да подбоду волове.
Ршум, m. здрав момак као ршум.

С.

С, } 1) mit, cum: с тобом, са мном. 2)
Са, } von, de: с брда, с коња, с Косова, са земље, с пута. 3) с тебе сам пропао, durch dich, per te; с тога не смијем да —, deswegen, ob hoc. 4) одскочило сунце с копља; дебела сланина с подланица, so groß als —,
„Са два прста пупак премашило —
5) с вечера, Abends, vesperi. 6) ја нијесам с раскиде; није с горега.
Сабâ*, indel. у јутру кад забијели зора и почнесе дијелити дан и ноћ, онда се попне оца на џамију те учи саба (т. ј. виче да иду Турци у џамију да се моле Богу).
Сабанле*, рано у јутру.
Сабûјање, n. das Stopfen, Drängen, densatio.
Сабûјати, ам, v. impf. stopfen, dicht machen, denso.
Сабûјатисе, амсе, v. r. impf. sich dicht zusammendrängen, denseor.
Сабûрање, n. 1) das Sammeln, collectio. 2) das Falten, plicatio.
Сабûрати, ам, v. impf. 1) sammeln, colligo. 2) falten, in Falten legen, plico.

Сабѝратисе, амосе, v. r. impf. sich sammeln, confluo.
Са̏бити, бијем, v. pf. stopfen, zusammendrängen, denso, н. п. брашно, сукију у пушку.
Са̏битисе, бијемосе, v. r. pf. sich drängen, denseo: сабилисе људи.
Са̏бља, f. der Säbel, acinaces.
Са̏бља̄рка, f. q. d. Säbelziege, a forma cornuum.
Сабљѐтина, f. augm. v. сабља.
Са̏бљица, f. dim. v. сабља.
Сабо̑, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schneider für gröbere Arbeit, sartor rusticus. cf. абаџија.
Сабо̀вљев, ва, во, das сабов, sartoris.
Сабо̀вски, ка, ко, 1) Schneider-, sartorius. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.
Са́бор, m. 1) die Kirchenversammlung, das Concilium, synodus: сабор саборисаше и Арију проклеше. 2) der Zusammenlauf des Volkes (der Walfahrter) an Walfahrtsörtern, confluxus populi, populus congregatus, concio. cf. намастир.
Са́борење, n. vide саборисање.
Сабо̀риса̄ње, n. die Haltung eines Conciliums, congregatio concilii.
Сабо̀рисати, ишемо, v. impf. сабор halten, concilium habeo.
Са́борит, та, то, (ст.) zusammen gefaltet, implicas collectus, cf. сабрати:
„Те ми реза борну сукњу:
„У скутови разбориту,
„У појасу саборниту —
Са́борити, им, vide саборисати.
Саборни̑, на, но, н. п. оци, црква (у Карловцима), Synodal-, synodalis.
Са̏брати, берем, v. pf. 1) versammeln, colligo. 2) сукњу, in Falten legen, plico.
Са̀в, сва, све, 1) aller, omnis 2) ganz, totus.
Са̀ва, m. Sabbas, Sabba.
Са́ва, f. 1) der Savestrom, Savus. 2) Frauenname, nomen feminae.
Са̀ват*, m. die Schmelzarbeit, vitrum metallicum.
Саватлѐнса̄ње, n. das Emailliren, colorum metallicorum obductio.
Саватлѐнсати, леншем, v. pf. u. impf.
Савѝјање, n. 1) das Beugen, flexio. 2) Zusammenlegen, complicatio.
Савѝјати, ам, v. impf. 1) beugen, inflecto, incurvo. 2) zusammenlegen, complico.
Савѝјача, f. 1) eine Art Speise, die strudelartig gewickelt ist, cibi genus, placentae genus. 2) колиба, eine zeltartige Hütte, tugurii genus.
Са̀вина, f. намастир у Далмацији.
Са̀вити, вијем, v. pf. 1) beugen, biegen, flecto. 2) zusammenlegen (Brief, Tuch), complico.
Са̀вица, m. dim. v. Са̀ва.
Са́вица, f. die Sabbasfaste, jejunium S. Sabbae.
Савла́дати, ам, vide свладати.
Са́во, m. vide Са̀ва.
Савршѝвање, n. vide свршивање.
Савршѝвати, шујем, vide свршивати.
Савр̏шити, им, vide свршити:
„И ришћански закон савршимо —
Са̑вски, ка, ко, н. п. вода, der Save, Savi.
Са̀ганлија*, f. vide пребранац.
Сагѝбање, n. das Niederbeugen, inclinatio.
Сагѝбати, ам (и сагибљем), v. impf. niederbeugen, inclino.
Са̀гнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in—
Са̀гнути, нем, v. pf. niederbeugen, inclino, н. п. главу.
Саго̀нити, им, v. impf. hineintreiben, ago in —
Сагòње̑ње, n. das Hineintreiben, actio (bovis in stabulum).
Сагра́дити, им, v. pf. bauen, construo.
Сагре́шити, им, (Рес. и Срм.) vide сагријешити.
Сагријѐшити, им, v. pf. (Ерц.) Богу, sündigen. pecco.
Сагу̀бити, им, v. pf. umbringen, interficio.
Са̑д, m. neue Pflanzung (besonders neu angelegter Weinberg), vinea recens.
Са̏д, } itzt, nunc. cf. јако.
Са̏да, }
Сада̏љка, f. das Setzholz, Stechholz, i. e. das Werkzeug, um für die Pflanze ein Loch zu stechen, rutri genus.
Са̏дањи̑, ња, ње, } itzig, qui nunc
Са̏дашњи̑, ња, ње. } est.
Са̏де (једни говоре, као у шали, и садѐка, садѐкар и садека́рена), vide са̏д.
Саде́вање, n. (Рес. и Срем.) vide садијевање.
Саде́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide садијевати.
Саде́ка (садѐкар, садека́рена), cf. саде.
Са̏денути, нем, vide садести.
Са̏дење, n. vide сађење.
Саде̏рати, рем, v. pf. abreissen, deripio.
Са̏дести (говорисе и са̏денути), денем, (Рес. и Срем.) vide сађести.
Садијѐвање, n. (Ерц.) das Aufschobern, foeni compositio.
Садијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) (das Heu) aufschobern, metam facio foeni.
Са́дити, v. impf. н. п. купус, шљиве, виноград, pflanzen, setzen, sero.
Са́дно, n. рана (од седла или од самара) у коња на леђима, die Sattel- oder Saumwunde des Pferdes, vulnus equi a sella aut a clitellis.
Садре̑ти, ем, садръо, (Рес и Срем.) vide садријети.
Са̏дријети, рем, садръо, vide садерати.

Са̀ђенути, нем, vide саћести.
Са́ђење, n. das Setzen, satio.
Са̀ђести (говорисе и саћенути) ,ђе-нем, v. pf. (Ерц.) н. п. сијено, aufschobern (Heu), foenum in metas dispono.
Са̀жалитисе, ли ми се, v. r. pf. es jammert, miseret.
Сажва́тати, ваћем, v. pf. zerkauen, mandere.
Саже̏ћи, ежем, v. pf. verbrennen, comburo.
Са̀жизање. n. das Verbrennen, crematio, combustio.
Са̀жизати, жижем, v. impf. verbrennen, cremo.
Са̀здана, f. Frauenname, nomen feminae.
Са̀здати, ам, v. pf. erschaffen, creo.
Са̀знати, ам, v. pf. erfahren, rescio.
Са̀зрети, рим, v. pf. reif werden, maturesco.
Саи̏бија*, m. Herr, Eigenthümer, dominus. cf. господар.
Саи̏бијин, на, но, des Eigenthümers, domini.
Са́ија*, m. der Fußbote, tabellarius. cf. књигоноша.
Са̀ја, f. eine Art feinen rothen Tuchs, panni purpurei genus.
Сака̀гија*, f. eine Pferdekrankheit, genus morbi equorum.
Сака̀гљив, ва, во, н. п. коњ, mit der сакагија behaftet, equus laborans τῇ сакагија.
Са̀кат*, та, то, lahm, verkrüppelt, saucius, debilis.
Са̀катити, им, v. impf. lähmen, saucio.
Са̀каћење, n. das Lähmen, sauciatio.
Са̀кла̀титисе, сакољемосе, vide склатисе.
Сакло̀пити, им, vide склопити.
Са́ко, m. hyp. v. Саво.
Сако̀вати, кујем, vide сковати.
Сакри́вање, n. das Verbergen, absconsio.
Сакри́вати, ам, v. impf. verbergen, occulto.
Са̀крити, ријем, v. pf. verbergen, abscondo.
Сакро̀јити, им, vide скројити.
Сакру́шити, им, vide скрушити.
Са̀ксија*, f. vide пѐка.
Саксије̏тина, f. augm. v. саксија.
Сакси̏јица, f. dim. v. саксија.
Са̀ктијан, m. der Saffian, corium saphianum.
Са̀ктисати*, ишем, v. pf. verderben, zerstören, destruo, cf. покварити:
„Када Марко сактиса оружје —
Са̀купити, им, vide скупити.
Сала̀мура, f. die Salzlake, salsura, muria.
Сала̀ндар, m. das Almosen an die Kalugier auf 40 (von σαράντα) Tage Todtengebet, zwischen Ostern und Himmelfahrt, inferiarum genus.
Салата, f. der Salat, lactuca oleracea.
Сала̂ш, m. der Meyerhof, villa. cf. мајур.
Са́леп*, m. Salep (ein warmes Getränk mit Honig), potio mellita.
Сале́тање, n. (Рес. и Срем.) vide салијетање.
Сале́тати, ећем, (Рес. и Срем.) vide салијетати.
Сале̏тети, тим, v. pf. (Рес.) } anrennen, anfallen, invado.
Сале̏тити, им, v. pf. (Срем.) }
Сале̏ћети, лепим, v. pf. (Ерц.) }
Са̀ливање, n. (Срем.) vide саљевање.
Са̀ливати, ам, (Срем.) vide саљевати.
Салије̏та̂ње, n. (Ерц.) das Anfallen, invasio.
Салије̏тати, ећем, impf. (Ерц.) anfallen, invado.
Са̀лити, лијем, v. pf. 1) gießen (z. B. eine Kanone), fundo. 2) hineingießen, fundo in —
Са̀литра, f. vide шалитра.
Са̀лма*, f. vide топуз.
Са̀ло, n. 1) das Fett (von Schweinen), adeps. 2) из бундеве, das Gekröse, intestina cucurbitae.
Сало̀мити, им, vide сломити.
Са̀лт*, indecl. allein, solus.
Са̀лтаџија*, m. (у Бачкој) der Fuhrmann, der Menschen (ohne Waaren) führt, qui solos vehit.
Са̀љева̂ње, n. (Ерц.) das Gießen, fusio.
Са̀ље́вати, ам, v. impf. (Ерц.) gießen, fundo.
Са̂м, сама, само, 1) allein, solus; сам самцит (самцат), ganz und gar allein, plane solus. 2) selbst, ipse. 3) са̀м. cf. јесам.
Сама̂р, m. der Saumsattel, sagma, clitellae.
Сама́рење, n. das Aufsäumen, clitellarum impositio.
Сама̀рина, f. augm. v. самар.
Сама́рити, им, v. impf. aufsäumen, satteln, clitellas impono equo.
Сама̀рић, m. dim. v. самар.
Сама̀руша, f. m. j. игла, die Packnadel, acus consuendis fasciculis.
Са̀марџија, m. der Saumsattelmacher, confector clitellarum.
Са̀марџијин, на, но, des самарџија, clitellarum confectoris.
Са́мац, мца, m. der allein lebt, solitarius, caelebs.
Самдо̀кас, m. (cm.) ein erdichtetes Kraut (zu Hexereyen), q. d. herba quae cogat ut i p s e a c c u r r a t amicus amicae:
„Самдокаса и околочепа —
Са̀мљети, мељем, v. pf. mahlen, molo.
Са̀мо, nur, solum, nonnisi.

Самовољан, љна, но, der nach seinem Willen handelt, pertinax, suae voluntati indulgens:
„Удовица свака самовољна —
Само̀вољац, љца, m. der Freywillige (Soldat), volo.
Самодрежа црква, f. (cm.):
„Самодрежи цркви на рочиште —
Само̀жив, m. der Egoist, Selbstling, qui nonnisi se amat.
Само̀жив, ва, во, egoistisch, selbstisch, nonnisi sui amans: иди, погани саможива!
Са̀моков, m. eine Stadt in der Bulgarey, nomen oppidi in Bulgaris. Са̀моковскӣ, ка, ко, von Самоков.
Само̀крес, m. (cm.) Pistole die von selbst schießt, telum spontaneum:
„За појасом девет самокреса,
„Све и девет једна ватра пали —
Само̀никлица, f. Art weißer süßer Aepfel, pomi genus.
Само̀ран, на, но, die sich selbst nähren muß, qui se ipse alit:
„Па што ће ти саморана мајка —
Са̀морāст, m. was auf dem Acker, wo eine Getreideart angebaut war, nach der Ernte aus verstreutem Samen von selbst nachwächst,
Самоса̀зда̂нӣ Боже! selbst erschaffener Gott! qui se ipse creavit.
Само̀твор, ра, ро, aus einem Stück, ex una, continuus.
Само̀ћа, f. die Einsamkeit, solitudo.
Само̀ук, m. der Selbstlernende, autodidactus.
Само̀уче, чета, n. m. j. ђаче, ein Kind, das ohne Meister, von selbst, lernt, puer autodidactus.
Са̀мрт, f. vide смрт.
Са̀мртан, тна, но, (cm.) der Gestorbene, defunctus:
„Чати Марку, што самртну треба—
Са̀мртнӣ, на, но, и п. час, свијећа, Sterbe=, mortis, morientium.
Самсо̂в, m, der Fleischerhund, molossi genus.
Самсо̀вљев, ва, во, des Fleischerhundes, canis molossi.
Са̀мур*, m. der Zobel, mustela zibellina Linn.
Са̀мур-калпак, m. m. j. од самуровине калпак:
„Самур-калпак на очи намиче —
Са̀муровина, f. das Zobelfell, pellis zibellinae.
Самцӣт (самцат), та, то, cf. сам.
Са̀н, сна, m. 1) der Schlaf, somnus. 2) der Traum, somnium.
Са̂н*, m. eine kupferne Schüßel, scutella aenea.
Са̀нак, нка, m. 1) hyp. v. сан. 2) Mannsname, nomen viri.

Са̀нан, на, но, schläfrig, noch voll Schlaf (beim Aufstehen), somni plenus.
Са̀ндал*, m. Art Zeugs, texti genus.
Са̀ндалгаће, f. pl. } (cm.) Beinkleider (für
Санда̀лије, f. pl. } Frauen) von сандал, braccarum muliebrium genus:
„Украшћу јој сандалгаће —
„На ногама гаће сандалије —
Са̀ндук*, m. vide ковчег.
Са̀ндучина, f. augm. v. сандук.
Са̀ндучић, m. dim. v. сандук.
Санљив, ва, во, der den Schlaf liebt, die Schlafmütze, somniculosus.
Са̂нта, f. н. п. леда, Klumpen, massa.
Сантра̂ч, m. Art Faschine, cratis genus.
Са̀нчић, m. dim. v. сан.
Са̀нџак*, m. das Sandschakat, praefectura:
„Седам паша са седам санџака —
Са̀нџак-алајбег, m. (cm.)
„И четири санџак-алајбега —
Са̀нџије*, f. pl. vide промисли.
Са̂њкање, n. das Fahren auf Schlitten, vectio in traha.
Са̂њкати се, амсе, v. r. impf. Schlitten fahren, vehi traha.
Са̂њање, n. das Träumen, somniatio.
Са̂њати, ам, v. impf. träumen, somnio.
Са̀они, f. pl. der Schlitten, traha.
Сао̀нӣк, m. die Schlittenbahn, via aperta trahis.
Сао̀нице, f. pl. dim. v. саони.
Са̂п, m. vide дршка.
Сапа̀лити, им, vide спалити.
Сапаљѝвање, n. vide спаљивање.
Сапаљѝвати, љујем, vide спаљивати.
Сапе̂ти, пнем (и сапењем), v. pf. 1) zuknöpfen, claudo. 2) anknüpfen (einem Pferd auf der Wiese die Vorderfüße), adligo pedes: скаче као сапет.
Сапѐтљати, ам, v. pf. zuhäfteln, fibulo; daher сапетљавати und сапетљавање.
Са̂пи, f. pl. das Kreuz des Pferdes, clunes equi.
Са̀пињање, n. 1) das Zuknöpfen, clausio. 2) das Anknüpfen, adligtio.
Са̀пињати, њем, v. impf. 1) zuknöpfen, claudo. 2) anknöpfen, adligo.
Сапѝњача, f. das Knüpfband, der Knüpffaden (bei den Bauernhemden statt des Knopfes), funiculus fibulae loco.
Сапӣште, n. vide сап.
Сапла̂к, m. die metallene Trinkschale der Reiter, phiala equitum.
Са̀пон, m. das Bindseil, funis.
Са̀прети, ем, v. pf. 1) кога на суду, gegen jemand vor Gericht gewinnen, vinco causam. 2) сапрела га со и љеб, er ist für seine Undankbarkeit gestraft, poenas dedit ingrati animi.
Сапу̑н, m. die Seife, sapo.
Сапу̀нање, n. das Seifen, illitus saponis.

Аа 2

Сапу̀нати, ам, v. impf. seifen, illino saponem.
Сапу̀нити, им, vide сапунати.
Сапу̀нитисе, имсе, v. r. impf. schäumen wie Seife, saponis more spumare.
Сапу̀нџија *, m. der Seifensieder, saponarius.
Сапу̀нџијин, на, но, des Seifensieders, saponarii.
Сапу̀нџијница, f. 1) die Seifensiederin, saponarii uxor. 2) die Seifensiederey, saponaria taberna.
Сапу̀нџијнскӣ, ка, ко, } 1) seifensiederisch, saponarius. 2) adv. seifensiederisch, more saponarii.
Сапу̀нџӣјскӣ, ка, ко, }
Сапу́ње̄ње, n. vide сапунање.
Са̀ра̄ј *, m. das Serail (der Hof), aula.
Са̀рајево, n. Stadt in Bosnien. Са̀рајевка, жена из Сарајева. Са̀ра̀јлија, човек из Сарајева. Са̀рајевскӣ, ка, ко, von Sarajevo.
Сара́нити, им, v. pf. begraben, sepelio, tumulo condo.
Сарањи́вање, n. das Begraben, sepultura.
Сарањи́вати, њујем, v. impf. begraben, sepelio.
Сара̀ори, m. pl. die Arbeiter (z. B. beim Strassenbau), operae.
Сара̑ч *, m. der Sattler, sellarius.
Сара́чев, ва, во, des Sattlers, sellarii.
Сара̑чкӣ, ка, ко, 1) Sattler-, sellariorum. 2) adv. wie ein Sattler, more sellarii.
Са́ре, f. pl. die Stiefelröhre, fistulae ocreae, tubi.
Са̑рка, f. eine Art Wildänte (die Tauchänte, mergus). Ђекоји кажу да се сарке могу јести и да велики петак.
Са̀рма *, f. eine Art Pastete, mit Weinlaub oder Krautblatt umwickelt, artocreatis genus.
Са̀рук *, m. der Turban, tiara.
Са́са, f. anemona pulsatilla pratensis Linn.
Сасви̑м (т. ј. са свим), gänzlich, penitus.
Са̀сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide сасјећи.
Сасе́цање, n. (Рес. и Срем.) vide сасјецање.
Сасе́цати, ам, (Рес. и Срем.) vide сасјецати.
Са̀сецати, ам, (Рес. и Срем.) vide сасјецати.
Сасјѐца̑ње, n. (Ерц.) das Herunterhauen; Zusammenhauen, decisio, concisio.
Сасјѐцати, ам, (Ерц.) das v. impf. zu сасјећи.

Са̀сипање, n. das Hineinschütten, infusio.
Са̀сипати, ам (и сасипљем), v. impf. hineinschütten, infundo.
Са̀сјећи, сијечем, v. pf. (Ерц.) 1) abhauen, herunterhauen, decido. 2) zusammenhauen, concido.
Са̀сјецати, ам, v. pf. (Ерц.) hineinschneiden, incido.
Са̀слушати, ам, v. pf. hören, audio.
Са̀сма, sehr, valde, nimis. cf. веома.
Са̀ставити, им, v. pf. zusammenbringen, facere ut sint simul.
Са̀стављање, n. das Zusammenbringen, collectio, congregatio, junctio.
Са̀стављати, ам, v. impf. zusammenbringen, jungo.
Са̀ставци, вака, m. pl. der Ort, wo z. B. zwei Flüße zusammenfließen, confluentes junctura.
Са̀стаја̑ње, n. das Zusammentreffen, conventio.
Са̀стајатисе, јемсе, v. r. impf. zusammentreffen, convenio.
Са̀станак, нка, m. die Zusammenkunft, der Congreß, conventus.
Са̀стануатисе, немсе, vide састатисе.
Са̀старатисе, амсе, v. r. pf. sich um um etwas bemühen, Sorge tragen, curam habeo.
Са̀статисе, анемсе, v. r. pf. zusammenkommen, convenio.
Састра̑г (са страг), von hinten, a tergo.
Са̀стрица, f. eine Art Hülsenfrucht, leguminis genus.
Састру́гати, ужем, v. pf. abschaben, abrado, derado.
Са̀сути, спем, v. pf. hineingießen, — schütten, infundo.
Сасу́шитисе, шисе, v. r. pf. eindorren, exareo.
Са̑т, m. 1) die Honigscheibe, favus. 2) (сахат *), die Stunde, hora. 3) die Uhr, horologium.
Са̀тара, f. die Fleischhacke, securis lanionis.
Сатари́вање *, n. das Verlieren, perditio, amissio.
Сатари́вати, рујем, v. impf. verlieren, perdo, amitto.
Сата́рити, им, v. pf. verlieren, amitto.
Сатво́рити, им, vide створити.
Сатво́ритисе, имсе, vide створитисе.
Са̀терати, ам, (Рес. и Срем.) vide саћерати.
Сатери́вање, n. (Рес. и Срем.) vide саћеривање.
Сатери́вати, рујем, (Рес. и Срем.) vide саћеривати.
Са̀ти, се̑м, vide сисати.
Са̀тира̑ње, n. das Abreiben, detritio.

Сатирати, рем, v. impf. abreiben, detero.
Сатић, m. dim. v. сат.
Сатљик, m. (östere. das Seitel) der vierte Theil der Maß, quadrans, quarta pars mensurae,
Сатри мачка и булумаћа, antwortet man (im Scherze) auf die Frage, was man gespeiset habe. Es scheint auf die сатрица anzuspielen, cf. булумаћ.
Сатрица, f. eine Art Mehlspeise der Landleute. Успесе мало воде у шеничпо брашно, па се онда добро сатре рукама, те се начини готово као тарана.
Сатрти, рем, сатрьо, v. pf. 1) abreiben, detero, zerreiben, contero. 2) коња, zu Grunde richten, eneco.
Сатртисе, ремсе, сатрьосе, v. r. pf. zu Grunde gehen, enecor.
Саће, n. (coll.) die Honigscheiben, favi.
Саћерати, ам, v. pf. (Ерц.) hineintreiben, ago in —.
Саћерпвање, n. (Ерц.) das Hineintreiben, adactio, immissio.
Саћерпвати, рујем, v. impf. (Ерц.) hineintreiben, adigo.
Саћи, саћем, vide сићи.
Саћура, f. der ströherne Korb, worin die Laibe Brot stehen, bis man sie in den Backofen schießt, sportae genus.
Саћурица, f. dim. v. саћура.
Сач*, m. der metallene Deckel, worin z. B. die пита gebacken wird, operculum ferreum.
Сачма*, f. 1) der Schrot, grando plumbea. 2) сије сачмом (н. п. кукурузе), wie Schrott, während andere ökonomischer damit umgehen.
Сачувати, ам, v. pf. behüten, bewahren, praeservo, caveo.
Сачути, чујем, vide саслушати.
Сацак*, m. das Fußgestell unter einem Kessel, tripus ahenum sustinens.
Сација*, m. der Uhrmacher, horologiarius.
Сацијин, на, но, des Uhrmachers, horologiarii.
Сашетати, ам (и сашећем), v. pf.
Сашити, шијем, v. pf. zusammennähen, consuo.
Сва, cf. сав.
Свагда, immer, semper.
Свагдашњи, ња, ње, immerwährend, sempiternus.
Сваѓде, (Рес.) } überall, ubique.
Сваѓди, (Срем.) }
Сваѓђе, (Ерц.) }
Свадба, f. die Hochzeit, nuptiae.
Свадбарина, f. (ст.) die Hochzeitsgebühr, pecunia nuptiaria:
„Ваља да је ђе наш'о ђевојку,
„Па нам иде, носи свадбарину —
Свадбени, на, но, hochzeitlich, nuptialis.
Свадбовање, n. das Hochzeithalten, nuptiarum actio.
Свадбовати, бујем, v. impf. auf einer Hochzeit seyn, interesse nuptiis.
Свадити, им, v. pf. кога с ким, entzweien, inimico, discordes reddo.
Свадитисе, имсе, v. r. pf. sich entzweien, rixari.
Свађа, f. der Zank, discordia, discidium.
Свађање, n. das Entzweien, discordia.
Свађати, ам, v. impf. entzweien, facio ut dissideant.
Свађатисе, амсе, v. r. impf. sich entzweien, discordes fimus.
Сваће, (Ерц.) vide сваѓђе.
Свája, f. кур. v. сваст.
Свак, m. vide својак.
Свак, свакога, vide сватко.
Свакад, vide свагда.
Сваки, ка, ко, ein jeder, omnis, quisque.
Свакојак, ка, ко, allerley, omnis, generis.
Свакојако, allerlei, varie.
Свакуд, } überall hin, quaqua versus.
Свакуда, }
Свалити, им, v. pf. herabwälzen, devolvo.
Свалитисе, имсе, v. r. pf. sich hinwälzen, provolvor.
Сваљати, ам, v. pf. 1) herunterwälzen, devolvo. 2) (das Tuch) walken, subigo.
Сваљивање, n. das Herab-, Hinwälzen, devolutio, provolutio.
Сваљивати, љујем, v. impf. herabwälzen, devolvo.
Сваљиватисе, љујемсе, v. r. impf. sich hinwälzen, provolvi.
Свануги, не, v. pf. tagen, dilucescit.
Свануће, n. der Tagesanbruch, diluculum.
Сварати, ам, vide преварити.
Сварити, им, vide скувати.
Сваст, f. } женина сестра, der Frau Schwester, die Schwägerin, soror uxoris.
Свастика, f. }
Свастин, на, но, der сваст, sororis uxoris.
Сват, m. einer der Begleiter des Bräutigams bei Abholung der Braut, sponsi comes, e sponsi cohorte, cf. женидба.
Сватити, им, v. pf. hinreichen, sufficio, pertineo.
Сватко, свакога, jeder, omnis, quisque.
Сватовање, n. das сват-seyn, comitatio sponsorum.
Сватовати, тујем, v. impf. сват seyn, comitor sponsum.

Сватовац, вца, m. eine Art Hochzeitsmelodie, carminis nuptialis genus: свира сватовца.

Сватовскӣ, ка, ко, 1) der сватови, comitum sponsi. 2) adv. wie es сватови machen, ut solent sponsorum comites.

Свађање, n. das Hinlangen, extensio justa.

Свађати, ам, v. impf. hinreichen, attingo, sufficio.

Свачиј (свачији?), чија, чије, eines jeden, cujusque.

Свашта, свачега (и свашта), } alles, omnia, quaecunque.
Свашто, свачега (и свашта), }

Све, cf. сав.

Сведок, m. (Рес. и Срем.) vide свједок.

Сведочанство, n. (Рес. и Срем.) vide свједочанство.

Сведочба, f. vide сведоџба.

Сведочење, n. (Рес. и Срем.) vide свједочење.

Сведочити, им, (Рес. и Срем.) vide свједочити.

Сведоџба, f. (Рес. и Срем.) vide свједоџба.

Свежањ, жња, m. ein Bündel, fasciculus, н. п. траве, сијена.

Свеза, f. das Band, ligamen.

Свезати, ежем, v. pf. binden, colligo.

Свезатисе, ежемсе, v. r. pf. in Verbindung kommen, necessitudine jungi.

Свезналӣ, ла, ло, allwisserisch, omniscius: ћути ти свезнали.

Свезналица, m. u. f. der Allwisser, qui se omnia profitetur scire.

Свекар, кра, m. der Schwiegervater (des Mannes Vater), socer, mariti pater.

Свеколико, alles, quodcumque.

Свекрва, f. die Schwiegermutter (des Mannes Mutter), socrus, mariti mater.

Свекрвин, на, но, der Schwiegermutter, socrus.

Свекрвица, f. dim. v. свекрва.

Свекров, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Свемогућӣ, ћа, ће, allmächtig, omnipotens.

Свесрдно, von Herzen gern, ex animo.

Свест, f. (Рес. и Срем.) vide свијест.

Свести, везем, v. pf. zusammen-, wegführen, deveho.

Свести, ведем, v. pf. 1) herabführen, deduco. 2) zusammenführen (Braut und Bräutigam), committo conjuges; daher 3) kuppeln, committo. 4) wölben, fornicem duco.

Свет, m. (Рес. и Срем.) vide свијет.

Свет (говорисе и свят), m. (Рес. и Срем.) vide свјет.

Свет, та, то, heilig, sanctus.

Света гора, f. (Heiligenberg), mons Athos.

Светао, тла, ло, (Рес. и Срем.) vide свијетао.

Светац, свеца, m. 1) der Heilige, Sanctus. 2) данас је светац, der Feyertag, dies festus.

Светитељ, m. vide светац 1.

Светина, f. dim. v. свет, vide свјетина.

Светиња, f. die Reliquie, das Heiligthum, sanctorum reliquiae.

Светити, им, v. impf. 1) н. п. водицу, weihen, consecro. 2) vide светковати: господине четвртине! пусти мене, тебе ће бака светити. cf. четвртин.

Светитисе, имсе, v. r. impf. 1) не свете се сад, itzt lebt man nicht so, daß man heilig würde, non sunt tempora sancta. 2) свети се он мени, er hat Schadenfreude an meinem Unfall, laetatur de injuria mea.

Светковање, n. das Feyern, celebratio, feriatio.

Светковати, кујем, v. impf. 1) feyern, celebro. 2) feyern, ferior.

Светковина, f. das Feyern, feriae, diei festi celebratio.

Светлити, им, (Рес. и Срем.) vide свијетлити.

Светлитисе, лимсе, (Рес. и Срем.) vide свијетлитисе.

Светлица, f. (Рес. и Срем.) vide свјетлица.

Светлост, f. (Рес. и Срем.) vide свјетлост.

Светљење, n. (Рес. и Срем.) vide свијетљење.

Светњак, m. (Рес. и Срем.) vide свијетњак.

Световање, n. (Рес. и Срем.) vide свјетовање.

Световати, тујем, (Рес. и Срем.) vide свјетовати.

Светогорац, рца, m. der Heiligenberger, Mönch vom heiligen Berge, monachus montis sancti (Atho).

Светогорскӣ, ка, ко, 1) vom heiligen Berge, de monte sancto. 2) adv. wie ein Heiligenberger, more monachi de monte sancto.

Свећа, f. (Рес. и Срем.) vide свијећа.

Свећење, n. 1) das Weihen, consecratio. 2) das Heiligwerden, apotheosis, inter coelites adnumeratio. 3) die Schadenfreude, gaudium de malo alterius.

Свећица, f. dim. v. свећа.

Свечанӣ, на, но, н. п. дан, Feyertag, festus.

Свечаник, m. der Feyertag, dies festus.

Свечар, m. der eine Mahlzeit zu Ehren des Familienheiligen gibt, qui convi-

vium praebet ob diem festum sancto gentilitio. cf. крсно име.
Свечарев, ва, во, vide свечаров.
Свечаров, ва, во, des свечар.
Свечарскӣ, ка, ко, der свечари.
Свечарско, кога, n. они новци, што свечари дају попу, што п р е к а д и и очати кољиво. cf. крсно име.
Свеџбати, ам, (Рес. и Срем.) vide свјеџбати.
Свештавање, n. (Рес. и Срем.) vide свјештавање.
Свештавати, ам, (Рес. и Срем.) vide свјештавати.
Свештати, ам, (Рес. и Срем.) vide свјештати.
Свештеник, m. der Geistliche, sacerdos.
Свештило, n. (Рес. и Срем.) vide свјештило.
Свидетисе, дисе, v. r. pf. (Рес.) Свидитисе, дисе, v. r. pf. (Срем.) Свиђетисе, дисе, v. r. pf. (Ерц.) } ако ми се не свиди, ако ти се свиди, behagen, gut gefallen, arrideo, probor, videor.
Свијање, n. vide савијање.
Свијати, ам, vide савијати:
„Капу скида, до земље се свија —
Свијест, f. (Ерц.) das Bewußtseyn, die Besinnung, mens: није у свијести; изгубио свијест.
Свијет, m. (Ерц.) 1) die Welt, mundus: оде у бијели свијет; из бијелог свијета. 2) viel Leute (franz. du monde): навалио свијет; има ли много свијета код намастира? од свијета нијесам могао да приступим. 3) онај, или они свијет, jene Welt, alia vita (post mortem). 4) das Tageslicht, dies.
Свијетао (comp. свјетљӣ), тла, ло, (Ерц.) glänzend, fulgens: свијетао ти образ! свијетли царе! durchlauchtiger Kaiser!
Свијетлити, им, v. impf. (Ерц.) leuchten, lumen praefero, admoveo, ministro.
Свијетлитисе, лисе, v. r. impf. (Ерц.) leuchten, glänzen, fulgeo, luceo.
Свијетљење, n. (Ерц.) 1) das Leuchten, luminis praelatio. 2) das Leuchten, fulgor.
Свијетњак, m. (Ерц.) der Leuchter, candelabrum:
„Да ми живу ватру наложимо
„Од столова и од свијетњака —
Свијећа, f. (Ерц.) die Kerze, candela.
Свикнути, нем, vide свићи.
Свила, f. die Seide, sericum.
Свилен, на, но, seiden, sericus.
Свиленгаћа, m. (ст.) ein Mensch mit s e i d e n e n H o s e n, caligis sericis indutus:
„Држи Вуче тога свиленгаћу,
„Док ја идем цара да потражим —
Свилокос, са, со, seidenes Haar habend, capillis sericis (delicatis, mollibus).
Свилорун, на, но, seidenwollig, lanam sericam gestans (ovis):
„Те побила свилоруне овце —
Свињ, m. vide свињац.
Свиња, f. die Schwein, sus.
Свињар, m. 1) der Schweinhirt, subulcus. 2) der Schweinhändler, porcarius.
Свињарев, ва, во, vide свињаров.
Свињарина, f. das Hutgeld an den Sauhirten, merces subulci.
Свињаров, ва, во, des свињар, porcarii.
Свињарскӣ, ка, ко, 1) der свињари, porcariorum. 2) adv. wie ein свињар, more porcarii.
Свињац, њца, m. der Schweinstall, hara.
Свињетина, f. Schweinfleisch, caro suilla.
Свињећӣ, ћа, ће, Schweine-, suillus.
Свињскӣ, ка, ко, 1) säuisch, schweinisch, Schweine-, suillus. 2) adv. säuisch, suis more.
Свињче, чета, n. ein Stück Schwein, Borstenvieh, una sus.
Свирала, f. 1) die Flöte, fistula. 2) свирале, vide двојнице und гадље.
Свиралица, f. dim. v. свирала.
Свираљка, f. vide свирка.
Свирање, n. das Flöten, cantus fistulae.
Свирати, ам, v. impf. 1) flöten, fistula cano. 2) (die Sauglocke läuten), не мој свирати (курцу), rede nicht so unanständig, noli obscoene loqui.
Свирац, рца, m. der Dudelsackpfeifer, qui utriculo canit.
Свирач, m. der Flötenspieler, tibicen.
Свирачев, ва, во, des свирач, tibicinis.
Свирење, n. vide свирање.
Свирити, им, vide свирати.
Свирка, f. das Blase-Instrument, fistula in genere.
Свирчев, ва, во, des свирац, utricularii. Устани попе, нека седне свирчева мати (у Сријему).
Свиснути, нем, v. pf. bersten, rumpor.
Свита, f. die Verzierung der weißen Bauernröcke mit vorn an der Brust angebrachten blauen und rothen Streifen, clavus coeruleus aut ruber.
Свитање, n. das Anbrechen des Tages, diluculum.
Свитати, свиће, v. impf. anbrechen (vom Tage), dilucesco; daher der zweideutige Calembour:
Свекар. Устани снао, свиће.
Снаа. Бога ми! кад ће сви, не ће ни један.

Сви̏тац, свица, m. 1) das Johanniswürmchen, cicindela. 2) der Wachsstock, glomus cereum.

Сви̏тити, свијем, vide савити.

Сви̏ћи (говорисе и свикнути), свикнем, v. pf. sich darein finden, intelligo, accommodo me, assuesco: не могу да свикнем ове путове.

Сви̏ци, свитака, m. pl. die Sehnen des Hausen (die als Fastenspeise gelten), nervi husonis.

Свје̏док, m. (Ерц.) der Zeuge, testis.

Свједоча̏нство, n. (Ерц.) vide свједоџба.

Свје̏дочба, f. vide свједоџба.

Свједо̀чење, n. (Ерц.) das Zeugen, testificatio.

Свједо̀чити, им, v. impf. (Ерц.) zeugen, testor, testificor.

Свје̏доџба, f. (Ерц.) das Zeugniß, testimonium.

Свје̏т (говорисе и сјет), m. (Ерц.) der Rath, consilium.

Свје̏тина, f. 1) augm. v. свијет. 2) eine Menge Leute, multitudo: навалила свјетина.

Свје̏тлица, f. (Ерц.) der Blitz, fulgor: међе (снјева) свјетлица.

Свје̏тлост, f. (Ерц.) der Glanz, fulgor.

Свје̏товање (говорисе и сјетовање), n. (Ерц.) das Rathen, consiliatio.

Свје̏товати (говорисе и сјетовати), тујем, v. impf. (Ерц.) rathen, consilior.

Свје̏ћица, f. dim. v. свијећа.

Свје̏цбати, ам, (Ерц.) vide свикнути.

Свјешта́вање, n. (Ерц.) die Ertheilung der letzten Oelung, extrema unctio.

Свјешта́вати, ам, v. impf. } (Ерц.) т. ј. масла, die letzte Oelung ertheilen, extremam unctionem impertiri.

Свје̏штати, ам, v. pf. }

Свје̏штеник, m. (Ерц.) vide свештеник.

Свје̏штило, n. der Docht, ellychnium.

Свла́дати, ам, v. pf. meistern, die Oberhand bekommen, supero, superior discedo.

Свла̑к, m. die abgelegte Haut der Schlange, exuviae serpentis.

Свла́чење, n. 1) das Herunterschleppen, tractio de —. 2) das Ausziehen, exutio. 3) das Zusammenschleppen, contractio, comportatio.

Свла́чити, им, v. impf. 1) herabschleppen, traho de —. 2) zusammenschleppen, contraho. 3) ausziehen, exuo.

Сво̏д, m. das Gewölbe, die Wölbung, fornix.

Сво̀дити, им, v. impf. 1) wölben, concamero. 2) herabführen, deduco. 3) zusammenführen (Brautleute), committo. cf. женидба.

Сво̀ђење, n. 1) das Herabführen, deductio. 2) das Wölben, concameratio. 3) das Zusammenführen, commissio.

Своже̏ње, n. 1) das Herunterführen, devectio. 2) das Zusammenführen, convectio.

Сво̀зити, им, v. impf. herunter-, zusammenführen, deveho, conveho.

Сво̏ј, сво̀ја, своје, 1) sein, (mein, dein), suus. 2) он ми је своје, verwandt, cognatus.

Своја̑к, m. Schwager (in Rücksicht der Schwester meiner Frau), sum својак sorori uxoris meae.

Своја̑ков, ва, во, des својак, adfinis.

Своја̑т, f. (coll.) die Verwandten, propinqui.

Својево̀љно, freiwillig, sponte.

Своје̏ње, n. das Zueignen, arrogatio.

Сво̀јити, им, v. impf. sich zueignen, arrogo; ја га и својим и мојим (auch zweideutig) hilft alles nichts, frustra tentavi omnia.

Сво̀јко, m. (cm.) der Liebesverwandte (?), tuus (?):

„Дај ђевојко да пољуби својко —

Сво̀јски, adv. wie einen der Seinigen, ut suum: ударио га својски (tüchtig); частио га својски (wie seinen recht guten Freund).

Сво̀јта, f. der Verwandte, propinquus.

Свр̏ (Ерцеговци говоре и сврг), 1) so hoch als, altitudine: свр човека. 2) једно свр другога, über's andere, sus deque.

Свра̑б, m. die Krätze, scabies.

Сврабање, n. das Anstecken mit Krätze, infectio scabiosa.

Свра̀бати, ам, v. impf. mit Krätze anstecken, inficio scabie.

Свра̀батисе, амсе, v. r. impf. Krätze bekommen, infici scabie.

Свра̏бљив, ва, во, krätzig, scabiosus.

Сврака, f. die Elster, pica.

Сврати́ти, им, v. pf. ablenken, deverto.

Сврати́тисе, имсе, v. r. pf. einen Abstecher machen, ablenken, devertor.

Свраћа̑ње, n. das Ablenken, deversio.

Свра̀ћати, ам, v. impf. ablenken, deverto.

Свра̀ћатисе, амсе, v. r. impf. ablenken, abschweifen, devertor.

Свра́чак, чка, m. Name eines kleinen Zaunvogels, aviculae nomen.

Свра́чина, f. стражњи крај срчанице.

Свра̀чић, m. die junge сврака, pullus picae.

Свра̀чји, чја, чје, der Elster, picae. Слабо, као сврачји мозак.

Сврбети, би, v. impf. (Рес.) } jucken, prurio.

Сврбити, би, v. impf. (Срем.) }

Свр̀бљети, би, v. impf. (Ерц.) }

Свр̀богуз, m. erdichteter Name einer Eßwaare, q. d. pruriet anus.

Свр̀гнути, нем, vide срћи.

Свр̀дао, дла, m. der Bohrer, terebra.

Свр̏длина, f. augm. v. срдао.
Свр̏длић, m. dim. v. срдао.
Свр̏зибра́да, m. човек, који један пут остави браду, па је опет обрије.
Свр̏зислово, m. онај, који почне учити књигу, па остави, der die Studien an den Nagel gehängt hat, literarum desertor.
Свр̏злати, ам, v. pf. einen nicht auslassen (mit Bitten), non mitto, circumvenio, ligo.
Свр́нути, нем, v. pf. ablenken, deverto.
Свр́нутисе, немсе, v. r. pf. einkehren, devertor.
Свртâње, n. das Ablenken, deversio.
Свр̀тати, срћем, v. impf. ablenken, deverto.
Свр̀татисе, срћемсе, v. r. impf. einkehren, devertor.
Свр̀ћи (говорисе и свргнути), свргнем, v. pf. 1) herabwerfen, stürzen, dejicio: с пријестола. 2) с ума, vergessen, negligo, excidit ex animo.
Свр̀чак, чка, m. 1) die Teignudel, turundula. 2) das Stängelchen (Seide, Gold), tubulus.
Свршѐтак, тка, m. das Ende, die Vollendung, finis.
Сврши́вање, n. das Vollenden, absolutio, perfectio.
Сврши́вати, шујем, v. impf. vollenden, perficio.
Свр̏шити, им, v. pf. vollenden, absolvo.
Сѐ, acc. sich, se. Verhält sich zu себе, wie ме zu мене, und те zu тебе.
Себѐзнао, нала, ло, selbstisch, egoistisch, der nur um sich weiß, sibi soli amicus.
Сѐбица, f. 1) носи кошуљу (или аљину какву) у сѐбицу, alle Tage, nacheinander, continuo. 2) све себице, alles ohne Unterschied, sammt und sonders, изјео све себице, sine discrimine.
Сѐбичан, чна, но, н. п. човек, der nicht heikel ist, facilis, non difficilis.
Сѐбичнӣ, на, но, 1) кошуља (или аљина каква), alle Tags-, Werkeltags-, profestus. 2) нећеља (у Сријему кажу трапава недеља), die drittletzte Woche vor der Faste, da man alle Tage, selbst Mittwoch und Freitag, Fleischspeisen essen darf, hebdomas antepenultima ante quadragesimam. Послије себичне нећеље настане задушна, а послије задушне бијела.
Сѐвање, n. (Рес. и Срем.) vide сијевање.
Сева̑п*, m. vide задужбина: учинио севап; севап је удијелити сиромау.
Сѐвати, ам, (Рес. и Срем.) vide сијевати.

Сѐвер, m. (Рес. и Срем.) vide сјевер.
Сѐвернӣ (сѐверни), на, но, (Рес. и Срем.) vide сјеверни.
Се́внути, нем, (Рес. и Срем.) vide сијевнути.
Се́гнутисе, немсе, v. r. pf. langen (nach etwas), extendo manum.
Се̑д, да, до, (Рес. и Срем.) vide сијед.
Се́да, f. (Рес. и Срем.) vide сједа.
Сѐдало, n. (Рес. и Срем.) vide сједало.
Сѐдам, sieben, septem.
Седамдесе̑т, siebenzig, septuaginta.
Седамдесѐтӣ, та, то, der siebzigste, septuagesimus.
Седа̀мнаест, siebzehn, septemdecim.
Седа̀мнаестеро, vide седамнаесторо.
Седа̀мнаестӣ, та, то, der siebzehnte, decimus septimus.
Седа̀мнаесторо, Anzahl von siebzehn, septemdecim (franz. une dix-septaine).
Седâње, n. (Рес. и Срем.) vide сједање.
Сѐдати, ам, (Рес. и Срем.) vide сједати.
Седѐње, n. (Рес. и Срем.) vide сјеђење.
Се́дење, n. (Рес.) vide сјеђење.
Се́дети, дим, (Рес.) vide сиједети.
Сѐдети, дим, (Рес.) vide сједити.
Сѐдеф*, m. die Perlmutter, testa conchae margaritiferae.
Седѐфлија*, f. пушка нашарана седефом:
„Седефлију пушку загрлио —
Се́дин, на, но, (Рес. и Срем.) vide сједин.
Се́дити, им, (Срем.) vide сиједити.
Сѐдити, им, (Срем.) vide сједити.
Седлâње, n. das Satteln, impositio sellae.
Седла̑р, m. der Sattler, sellarius.
Седла́рев, ва, во, } des Sattlers, sellarii.
Седла́ров, ва, во, }
Сѐдлати, ам, v. impf. satteln, sterno equum.
Сѐдлица, f. само у овој загонетки: Туре иде гредицом, завргло се седлицом? (пуж).
Сѐдло, n. der Sattel, sella.
Седма̑к, m. 1) der Siebner (Münze), moneta septenaria. 2) ein Pferd von 7 Jahren, equus septennis.
Седма́киња, f. Stute von sieben Jahren, equa septennis.
Седме́рица, f. vide седморица.
Сѐдмеро, n. vide седморо.
Сѐдмӣ, ма, мо, der siebente, septimus.
Сѐдмина, f. 1) das Siebentheil, pars septima. 2) Anzahl von sieben, septem.
Сѐдмица, f. 1) die Sieben (Karte), septenarius. 2) die Sieben (Zahl), numerus septenarius: не може ми изићи

седмица (кад запости, или почне једноудити у уторник).
Седмокрак, m. der Siebenbeinige, septipes: раче седмокраче (говорила жаба раку, кад су се псовали)!
Седморица, f. Anzahl von sieben, septem.
Седморо, Anzahl von sieben, septem.
Седморострук, ка, ко, siebenfach, septiplex.
Седница, f. (Рес. и Срем.) vide сједница.
Седнути, нем, vide сести.
Сеђење, n. (Срем.) vide сједење.
Сезање, n. Langen (nach etwas), extensio manus.
Сезатисе, сежемсе, v. r. impf. langen, extendo manum.
Сеиз*, m. der Stallknecht, servus stabularius.
Сеисана*, f. das Bagagepferd, Packpferd, equus sarcinarius.
Сеја, f. hyp. v. сестра.
Сејање, n. (Рес. и Срем.) vide сијање.
Сејати, јем, (Рес. и Срем.) vide сијати.
Сејин, на, но, der Seja, sororis.
Сејменин*, m. der Sejmen, militis turcici genus.
Сејменскй, ка, ко, 1) Sejmen-, certi militis turcici. 2) adv. wie ein Sejmen, more sejmeni.
Сека, f. hyp. v. сестра.
Секана, f. Frauenname, nomen feminae.
Секин, на, но, der Seka, sororculae.
Секира, f. (Рес.) vide сјекира.
Секиретина, f. augm. v. секира.
Секирица, f. dim. v. секира.
Секирнй, на, но, (Рес.) vide сјекирни.
Секуна, f. (cm.) vide сека.
Секутићи, m. pl. (Рес. и Срем.) vide сјекутићи.
Секуцала, само у овој поскочици (als Reim):
„Ој ти секо секуцала!
„Јеси ли се ј**цала?
Селак, m. Mannsname, nomen viri.
Селам*, m. der türkische Gruß, pax!:
„Како дође Облачићу Раде,
„Тако Турком Турски селам даде —
Селе! Schwester, soror! cf. брале, мале:
„Братац сестру с нова града зове:
„Ајде селе, оседлај ми коња —
Селен, m. fremde Liebstöckel, ligusticum levisticum Linn.
Селити, им, v. impf. wegsiedeln, transfero.
Селитисе, имсе, v. r. impf. siedeln, commigro.
Селиште, n. Ort, wo ehevor ein Dorf gewesen, locus olim habitatus:
„Корениту! село и ти ли си?
„Да ти није руде од лонаца,
„Испод кућа чести воденица,
„Не б' се звала село, већ селиште.
Село, n. das Dorf, pagus. У Србији су велика села, која имају око 100 кућа, а има села и од 15 кућа; али и највише има од 30 до 60 кућа. По брдовитим мјестима тако су куће раздалеко, да је село од 40 кућа веће од Беча, н. п. у једном потоку стоје неколике куће, па онда (ђешто по сата, или читав сат далеко) у другом неколике и т. д. па се све зове једно село (докле год његова земља држи, које се врло добро зна; тако људи из два села могу бити комшије). А по равни (као н. п. по Мачви и по Браничеву) доста су честе куће по селима, али опет нијесу у реду, као н. п. по Сријему и овуда по Њемачкој, него растркане (као и по варошима по Турској) по пољу. Онамо се човек може преселити из једнога села у друго кад му драго: нити му се треба јавити ономе спахији из чијега села полази, ни ономе у чије долази; кућу своју може продати, или раскопати, а воћњаке и винограде може долазити те брати сваке године, а спахији давати десето; а у оном селу ђе долази, може начинити кућу на пустој земљи ђе му драго, и себи крчити њиве и ливаде, и садити воћњаке и винограде, колико му драго. Кад спахија дође у село да купи главницу, и стане из тефтера звати све сељаке редом по имену, онда му сељаци кажу: „тај се оселио," или: „овај се доселио." По равни, особито по голетним мјестима, врло су куће рђаве: понајвише покривене су кровином, или лубом; али по брдовитим мјестима има кућа врло љепше и тврдије: многе су подзидане каменом, а понајвише су покривене даском (шиндром); соба нема свуда, него се зими понајвише грију код ватре, а спавају по ајатима (cf. клијет), и онако у кући; димњака нема готово нигђе по селима (осим у Мачви поред Саве, и у Браничеву ђешто око Дунава, и на Влашким земуницама), зато се кашто пуши у ђекојим кућама, да оће очи да испаду од дима. У Србији нигђе нема Турака да сједе по селима, него сами Срби, а Турци по варошима; а у Босни има и Турскије и Шокачкије села.
Селскй, ка, ко, (cm.) vide сеоски.
Сељак, m. 1) der aus dem nämlichen Dorfe ist, ejusdem pagi.

Сељакуша, f. die Bäuerin, rustica.
Сељанин, m. vide сељак.
Сељанка, f. 1) die aus dem nämlichen Dorfe ist, femina ejusdem pagi. 2) Frauenname, nomen feminae.
Семберија, f. ein Theil der Зворничка нахија, am linken Ufer der Drina:
„Валовиту Дрину пребродише,
„Машишесе пусте Семберије —
Семберскӣ, ка, ко, v. Семберија.
Семе, мена, n. (Рес. и Срем.) vide сјеме.
Семенка, f. (Рес. и Срем.) vide сјеменка.
Семењак, m. (Рес. и Срем.) vide сјемењак.
Семењача, f. (Рес. и Срем.) vide сјемењача.
Сен, m. 1) оно гвожђе, што на њему стоји паприца (у воденици). 2) (Рес. и Срем.) vide сјен.
Сенатор, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Senator, Rathsherr, senator. cf. синатор.
Сенаторов, ва, во, des Senators, senatoris.
Сенаторски, ка, ко, 1) Senators-, senatorius. 2) adv. senatorisch, senatorie.
Сенина, f. augm. v. сено.
Сеница, f. (Рес. и Срем.) vide сјеница.
Сеница, f. (Рес. и Срем.) vide сјеница.
Сеничић (сеничић), m. (Рес. и Срем.) vide сјеничић.
Сеничји, чја, чје, (Рес. и Срем.) vide сјеничји.
Сенка, f. (Рес. и Срем.) vide сјенка.
Сено, n. (Рес. и Срем.) vide сијено.
Сент*, m. vide завичај.
Сента, f. варош у Бачкој. Прокопсао, као Турски цар на Сенти.
Сентандрија, f. St. Andre (bei Ofen), colonia Serborum St. Andreae. Сентандринац (нца), човек из Сентандрије. Сентандрӣјскӣ (Сентандријски), ка, ко, von Сентандрија.
Сенце, n. dim. v. сено.
Сењ, m. die Stadt Zeng, Segnia. Сењанин, човек из Сења. Сењанка, жена, или ђевојка из Сења. Сењскӣ, ка, ко, von Сењ:
„Сењани се у лов подигнули —
„О Јуриша Сењски барјактаре —
Сеоба, f. die Siedlung, Ansiedlung, migratio, translatio.
Сеоскӣ, ка, ко, 1) Dorf-, pagi. 2) adv. wie im Dorfe, rustice.
Сеоце, n. dim. v. село.
Сепет*, m. vide котарица.
Сепетина, f. augm. v. сепет.
Сепетић, m. dim. v. сепет.

Сепија*, f. die Gerberkufe der Kirschner, vas pellionum.
Сера, f. (Рес. и Срем.) vide сјера.
Сераплија*, m. vide крајишник.
„Сераплије добре коње ране —
Сераплӣјскӣ, ка, ко, } vide крајишнички.
Сераплијскӣ, ка, ко,
Серашћер*, m. der Seraskier (Commendant), dux. cf. поглавица:
„И пред војском до два серашћера —
Сердар, m. der Serdar (Großprofoß, Generalgewaltiger), vindex criminum militarium generalis. У Србији и у Босни (по варошима) сердари затворају Турке, као муселими ришћане.
Сердарев, ва, во, } des Serdar, serdari.
Сердаров, ва, во,
Сердарски, ка, ко, 1) Serdar-, serdari. 2) adv. wie ein Serdar, more serdari.
Серивуна, m. Серивуна је био (као што се приповиједа) некакав поглавар кад и Млатишума.
Сермија*, f. das Vermögen, facultates. cf. имање.
Серница, f. (sensu proprio) der Abtritt, latrina.
Серсан*, m. das Pferdegeschirr, arnamenta equi. cf. такум.
Серџада*, f. eine Art feiner Sitzteppiche, straguli genus.
Сести (говорисе и седнути), седем, и седнем, (Рес. и Срем.) vide сјести.
Сестра, f. die Schwester, soror.
Сестрење, n. das Schwistern, appellatio sororis nomine.
Сестримити, им, vide сестрити.
Сестримљење, n. vide сестрење.
Сестрин, на, но, der Schwester, sororis.
Сестрити, им, v. impf. Schwester nennen, schwistern, sororem appello.
Сестрић, m. der Schwestersohn, sororis filius.
Сестрица, f. dim. v. сестра.
Сестричина, f. } die Schwestertochter, filia sororis.
Сестрична, f.
Сетитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide сјетитисе.
Сећање, n. (Рес. и Срем.) vide сјећање.
Сећатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide сјећатисе.
Сећи, сечем, (Рес. и Срем.) vide сјећи.
Сећисе, сечемсе, (Рес. и Срем.) vide сјећисе.
Сефте*, ета, m. der erste Verkauf des Kaufmanns, nachdem er sein Gewölb aufgethan, res prima vendita: данас нијесам учинио ни сефтета. 2) је.

der andre erste Gebrauch von einer Sache, usus rei primus.
Сефтèлија*, m. die erste Kundschaft, primus emtor.
Сèцавац, вца, m. (Рес. и Срем.) vide сјецавац.
Сèцалица, f. (Рес. и Срем.) vide сјецалица.
Сецâње, n. (Рес. и Срем.) vide сјецање.
Сèцати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјецати.
Сецкâње, n. dim. v. сецање.
Сèцкати, ам, dim. v. сецати.
Сèча, f. (Рес, и Срем.) vide сјеча.
Сечи́ва, n. pl. (Рес. и Срем.) vide сјечива.
Сечи́вица, f. (Рес. и Срем.) vide сјечивица.
Сèчимице, (Рес. и Срем.) vide сјечимице.
Сибињ, m. Hermannstadt, Cibinium.
Сибињанин, m. н. п. Јанко, von Hermannstadt, Cibiniensis.
Сибињскӣ (Сибињскӣ), ка, ко, Hermannstädter, Cibiniensis:
„Да ти да Бог, Сибињска војводо!
„Да добијеш цара на Косову —
Сӣв, ва, во, grau, canus.
Сӣвац, вца, m. 1) сив коњ, der Grauschimmel, equus canus. 2) прође сивац Крушевац, das ist vorbei!
Сӣвоња, m. сив во, ein grauer Ochs, bos canus.
Сӣвоњин, на, но, des сивоња, bovis cani.
Сӣвуља, f. сива крава, graue Kuh, ~~bos~~ cana. vacca.
Сӣвуљин, на, но, der сивуља, vaccae canae.
Сӣвчев, ва, во, des сивац, equi cani.
Сига, f. der Kalksinter, stalactites.
Сигу̏ран, рна, но, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) sicher, securus. cf. поуздан, јамачно.
Сигу́рност, f. die Sicherheit, securitas.
Сиђети, сједим, (Ерц.) vide сједити.
Сијâње, n. (Ерц.) 1) das Säen, seminatio. 2) das Sieben, cribratio.
Сијâње, n. das Glänzen, fulgor.
Сија́сет*, m. Ungelegenheit, molestia. cf. биједа, напаст.
Сӣјати, јем, v. impf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) sieben, cribro.
Сијати, ја, v. impf. н. п. сунце, glänzen, leuchten, fulgeo.
Сијатисе, амсе, v. r. impf. schimmern, mico.
Сијèвање, n. (Ерц.) das Leuchten (des Blitzes), micatio.
Сијèвати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) leuchten (vom Blitze), micat 2) сијева у нози, es reißt mich im Fuße, torquetur mihi pes, saevit (?).
Сијèвнути, нем, v. pf. (Ерц.) 1) leuchten, emico. 2) reißen, torqueo.
Сӣјед (comp. сјѐђӣ), да, до, (Ерц.), grau, canus.
Сијѐдити, им, vide сијеђети.
Сијѐђење, n. (Ерц.) das Grauwerden, canescentia.
Сијѐђети, једим, v. impf. (Ерц.) ergrauen, canesco.
Сијѐло, n. (Ерц.) die Sitzgesellschaft, Besuch, invisio, consessus.
Сӣјено, n. (Ерц.) 1) das Heu, foenum. 2) ein Heuschober, meta foeni.
Сијѐнце, n. dim. v. сијено.
Сијѐрак, рка, m. (Ерц.) Name einer Hirseart, milium indicum?
Сӣјери, f. pl. (Ерц.) die Spiegelfechterey, Taschenspielerey, praestigiae.
Сӣка, f. hyp. v. сиса.
Сикӣљ, m. clithoris.
Сӣкира, f. (Срем.) vide сјекира.
Сикирѐтина, f. augm. v. сикира.
Сӣкирић скела, f. Name einer Ueberfuhr über die Drina, bei Соко, nomen trajectus.
Сӣкирица, f. dim. v. сикира.
Сӣкирнӣ, на, но, (Срем.) vide сјекирни.
Сӣла, f. 1) die Gewalt, vis. 2) die Macht, potentia. Сила Бога не моли; Сила отме земљу и градове; или је сила, или драга воља? силом иде, силом једе; Силом прди, а рђом смрди (oder: од силе прди, а од рђе смрди); силе те убиле! (у Сријему и у Бачк). 3) adv. сила пута, sehr oft, saepissime; сила Божја! sehr viel mirum quantum; сила сам изгубио, сила је изгубио и т. д.
Силажѐње, n. das Herabgehen, descendo.
Сӣлазити, им, v. impf. herabsteigen, descendo.
Силâј*, m. Art Waffenschärpe, zona armis condendis.
Сӣлан, силна, но, 1) gewaltig, mächtig, potens. 2) sehr viel, ingens: силно благо задобише; силни људи.
Силѐмбе*, бета, n. der Brustriemen am Reitpferde, lorum in equi pectore.
Сӣленӣ, на, но, (сп.) vide силан 1.:
„Ја с' не бојим цара силенога —
Силѐџија, m. der Gewaltthäter, homo violentus.
Сӣлитисе, имсе, v. r. impf. gewaltig werden, polleo, praepolleo.
Силне*, нета, n. vide приуштак.
Силовâње, n. die Gewaltthätigkeit, Nothzucht, vis illata virgini.
Сӣловати, лујем, v. impf. u. pf. Gewalt anthun, violo.

pa-

Сим... pistor.

Сим... pi-
storis

Симитџијница, ... des симиција, taberna pistoris, 2) die Frau des симиција, uxor pistoris.
Си̑мка, f. Frauenname, nomen feminae.
Си́мо, m. (Ерц.) hyp. v. Симеун.
Си̑миша, m. hyp. v. Симеун.
Си̑н, m. der Sohn, filius.
Си̏нак, нка, m. (voc. синко! мој синко!) hyp. v. син.
Сина̂тор, m. (доље преко Мораве) der Unterknes (Senator), pro kneso: камо синатор, нека донесе коњма сена.
Сина̂торов, ва, во, des синатор, proknesi.
Сина̂торски̑, ва, ко, 1) Sinators-, proknesorum. 2) adv. wie ein Sinator, more proknesi.
Си̑нђа, f. Frauenname, nomen feminae.
Си̏нија, f. der (niedere) Speisetisch, mensa. cf. софра, трпеза, сто, астал.
Сињијца, f. dim. v. синија.
Си́нити, им, v. impf. zum Sohn annehmen, adopto.
Си̑нов, ва, во, des Sohns, filii.
Сино̀вац, вца, m. des Bruders Sohn, fratris filius.
Сино̀вица, f. Bruderstochter, fratris filia.
Сино̀вичин, на, но, der синовица, fratris filiae.
Сино̀вљи̑, ља, ље, der Söhne, filiorum.
Сино̀вчев, ва, во, des синовац, fratris filii.
Си̏нотњи̑ (синоћни), ња, ње, von gestern Nachts, de hesterna vespera.
Си̏нотњица (синоћница), f. m. j. вода, Wasser von gestern Abends, aqua hesterna:
„А твоја би мајка
Синотњицу пила —

Сино̏ћ,
Сино̏ћке, } gestern Abends, heri vesperi.
Си̏ноћни̑, на, но, vide синотњи.
Си̏ноћница, f. vide синотњица.
Си́нути, нем, v. pf. erglänzen, mico, effulgeo.
Си̏нчић, m. dim. v. син.
Синџи̑р *, m. vide ланац.
Синџи̏рић, m. dim. v. синџир.
Синџи̏рли зрно, n. die Kettenkugel, globus catena junctus globo:
„Синџирли га зрна ударила —
Си́њење, n. die Annahme an Sohnes Statt, adoptio.
Си̑њи, ња, ње, graulich, blau, coeruleus: кукавица, море, гром (пуче као сињи гром).
Сипа̂ње, n. das Schütten, Streuen, Gießen, fusio, sparsio.
Си̏пати, ам (и сипљем), v. impf. schütten, spargo, fundo.
Си́пити, пи, v. impf. н. п. киша, fein regnen, nebeln (österr. Nebelreißen), pluit lenissime.
Си̏пља̂ив, ва, во, } engbrüstig, asthma-
Си̏пљив, ва, во, } ticus.
Си́пња, f. das Asthma, die Engbrüstigkeit, asthma, angustia spiritus.
Си̏р, m. der Käse, caseus.
Си̏рада, f. eine blaue Schnur zur Einfassung der Bauernröcke, funiculi genus.
Си̏радити, им, v. impf. mit сирада verbrämen, praetexo.
Си̏рађење, n. das Verbrämen mit сурада, praetextio.
Си̏рац, рца, m. 1) ein Laib Käse, forma casei, caseus. 2) сирац воска, лоја, forma ut casei.
Сире̂ње, n. 1) das Käsen, coagulatio. 2) (по неким мјестима, као н. п. по Ваљевској нахији) vide сир. 3) das träge Arbeiten, labor piger. 4) какво је то сирење? (scherzhaft) was ist das? quid rei est hoc?
Си̏рити̑, им, v. impf. 1) käsen, zu Käse machen, coagulo. 2) langsam und träge arbeiten, шта ти сириш? quid cessas?
Сири̏ште, n. das Käselab, der Labmagen, coagulum.
Си̏рни̑, на, но, н. п. неђеља, каца, Käse-, casei.
Си̏рњаја, f. (у Сријему) vide рујница.
Си̏ров, ва, во, roh, frisch, crudus, н. п. дрво, месо.
Сиро̀вина, f. frisches Holz, ligna viridia, cruda.
Сиро̀вица, f. ein Stück frisches Holz, lignum recens.
Сиро̑ма, m. der Arme, pauper; miser.
Си̏рома̂ш, f. (coll.) die Armen, pauperes.

Сиромàшак, шка, m. dim. v. сирома.
Сирòмашан, шна, но, arm, pauper.
Сирòмашица, f. eine Arme, paupera.
Сирòмашкӣ, ка, ко, 1) der Armen, pauperum. 2) adv. ärmlich, misere.
Сирòмаштво, n. die Armuth, paupertas.
Сиро̀та, f. die Waise, orbatus parente.
Сирòта̂н, m. die Waise (auch von Thieren), orbus.
Сиротан, тна, но, verwaiset, orbus.
Сиротàнов, ва, во, des сиротан, orbi.
Сирòтиња, f. 1) die Armuth, das Elend, miseria:
„Сиротињо! и селу си тешка,
„А камо ли кући у којој си! oder
„Сиротињо, и селу си тешка,
„А камо ли мени сиромау!
2) die Armen, miseri:
„Ал' је рада сиротиња раја —
Сирòтињскӣ, ка, ко, 1) der сиротиња, miserorum. 2) adv. wie die Armen, miserorum more.
Сирòтица, f. dim. v. сирота.
Сиротòва̂ње, n. das сирота-seyn, orbitas.
Сиротòвати, тујем, v. impf. Waise seyn, orbus sum.
Сирòча̂д, f. (coll.) die Waisen, orbi, orphani.
Сирòче, чета, n. das Waislein, orbus.
Сирће +, n. der Essig, acetum. cf. оцат.
Сирћетити, им, v. impf. mit Essig machen, säuern, aceto condio.
Сирћетање, n. das Säuern mit Essig, adfusio aceti.
Сирчић, m. dim. v. сирац.
Сиса, f. die Brust, mamma. [handwritten: die Frauenbrust]
Сисак, ска, m. 1) vide носац. 2) варош у Рватској, Sißeck, Siscia.
Сиса̂ње, n. das Saugen, suctus.
Сисати, ам (и сишем), v. impf. saugen, sugo.
Сисèтина, f. augm. v. сиса. [handwritten: Frauenbrust, Mamma.]
Сисица, f. dim. v. сиса.
Сисурина, f. vide сисетина.
Сит, та, то, satt, satur. Сит гладну не разбира.
Сита, f. 1) scirpus palustris Linn. 2) eine Art Honig, mel sponte fluens.
Ситан, тна, но, klein, minutus, (kleinkörnig, fein): ситан бисер; ситна со, риба, ђеца; ситно брашно; ситни новци и т. д.
Сито, f. das Sieb, cribrum. cf. сито.
Ситнѝж, m. (coll.) die Kleinigkeiten, quisquiliae (auch von Kindern).
Ситнѝна, f. die Kleinigkeiten, scruta.
Ситнити, им, v. impf. zerkleinern, minuo.
Ситнѝца, f. 1) die Waldkirsche, cerasus silvestris. 2.) die Frucht davon cerasum silvestre.
Ситница, f. вода у Србији [illegible] Ситницâ.—
Ситаљење, n. das Zerkleinern, minutio.
Ситао, n. vide Ситака.
Сићи, сиђем, и сиђем, сишао, herunterkommen, descendo.
Сјај, m. [illegible]
Сјајан, сјајна, но, glänzend, fulgidus.
Сјајање, n. das Glänzen, fulgor.
Сјајати се, јам се, glänzen, fulgeo.

Сјакање, n. cf. Бокћање.
Сјакати, сјачем, cf. Бокћати.
Сјакнути, нем, сјај geben. cf. Бокнути.
Сјевер, m. der Nordwind, aquilo. 2) der Norden, aquilo, septentrio.
Сјеверни, f. сјеверница, о. (у Ерц.) nördlich, aquilonarius.
Сјéда, f. (Ерц.) Самоучевој загонетки: сједа сједи у сједну граду, цар је проси, Окован је не да? (овца у тору, курјак и пас).
Сјèдало, n. (Ерц.) мјесто ђе сједају кокоши, der Hühner Schlafort, sedes gallinaria.
Сједа̂ње, n. (Ерц.) 1) das Niedersetzen, consessio. 2) das Sitzen der Hühner auf der Steige, sessio gallinarum.
Сјèдати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) sich setzen, consideo. 2) sich schlafen setzen (von Hühnern), consideo.
Сјèдин, на, но, cf. сједа.
Сјèдити, им, v. impf. (Ерц.) 1) sitzen, sedeo. 2) wohnen, habito, sedeo.
Сјèдница, f. (Ерц.) das Sitzen, sessio: прођи се сједнице; нема од сједнице ништа.
Сјèднути, нем, vide сјести.
Сјеђење, n. (Ерц.) das Sitzen, sessio.
Сјèкира, f. (Ерц.) das Beil, securis.
Сјекирèтина, f. augm. v. сјекира.
Сјèкирица, f. dim. v. сјекира.
Сјèкирнӣ, на, но, (Ерц.) n. пр. држалица, уши, Hacken-, Axt-, Beil-, securis.
Сјèкутићи, m. pl. (Ерц.) само у овој загонетки: Сјекутићи сијеку, вукотићи вуку, сам баћа преврћа (сјекутићи су зуби, а баћа језик, а то не знам шта су вукотићи).
Сјèме, мена, n. (Ерц.) der Same, semen.
Сјемèнка, f. (Ерц.) ein Samenkorn, granum seminis, n. п. од бундеве, од тикве, од лубенице, од диње, од краставца, од јабуке, од крушке и т. д.
Сјèмењак, m. (Ерц.) das Stück das zum Samen zurückbehalten wird, semen.

Сје̏мењача, f. (Ерц.) das Stück zum Samen (von weiblichen Pflanzen), semen.
Сје̑н, m. (Ерц.) der Schatten, umbra. Клонимсе и његова сјена.
Сје̏нина, f. augm. v. сијено.
Сје̏ница, f. (Ерц.) 1) eine Meise, parus. 2) варош у Старомe Влау.
Сје̏ница, f. (Ерц.) die Laube, umbraculum, casa frondea.
Сје̏ничанин, m. човек из Сјенице. Сје̏нички̑, ка, ко, von Сјеница.
Сје̏ничић (сјени̏чић), m. (Ерц.) eine junge Meise, pullus pari.
Сје̏ничји̑, чја, чје, (Ерц.) Meisen-, pari et parorum.
Сје̏нички̑, ка, ко, von Сјеница.
Сје̏нка, f. (Ерц.) vide сјен.
Сје̏ра, f. (Ерц.) das Wasser, worin Wolle gewaschen worden, aqua in qua lana abluta fuit.
Сје̏сти (говорисе и сједнути), сједем (и сједнем), v. pf. (Ерц.) 1) sich setzen, adsideo. 2) sich schlafen setzen (von den Hühnern), eo cubitum (de gallinis).
Сје̏тимисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich erinnern, reminiscor.
Сјећа̑ње, n. (Ерц.) das Erinnern, reminiscentia.
Сјећатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich erinnern, reminisci.
Сје̏ћи, сијечем, v. impf. (Ерц.) 1) hauen, schneiden, seco. 2) воденицу, behauen, compungo.
Сје̏ћисе, сијечемсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schlagen, pugno:
„Па се бише и сјекоше с Турци —
Сје̏цавац, вца, m. (Ерц.) т. ј. купус, geschnittenes Kraut, olus dissectum.
Сје̏цалица, f. (Ерц.) eine Art Messer, um Fleisch, Gemüse klein zu hacken, cultri genus.
Сјеца̑ње, n. (Ерц.) das Hauen, Schneiden, scissio, sectio.
Сје̏цати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. купус, hauen, schneiden, disseco.
Сјецка̑ње, n. dim. v. сјецање.
Сје̏цкати, ам, dim. v. сјецати.
Сје̏ча, f. (Ерц.) abgehauene Zweige als Winterfutter, frondes desectae pro pabulo hiberno: остале козе на сјечи (der Ort).
Сјечива, n. pl. (Ерц.) Schneide-Instrumente, instrumenta sectoria.
Сјечи̏вица, f. (Ерц.) оно гвожђе, што се њим сијече воденица, der Meißel zum Behauen des Mühlsteins, scalprum.
Сје̏чими̏це̑, adv. (Ерц.) mit der Schneide, secundum aciem.
Сју̏тра, (Ерц.) morgen, cras.
Сју̏трада̑н, (Ерц.) den Tag darauf, postridie (fr. le lendemain).
Сју̏трашњи̑, ња, ње, (Ерц.) morgend, crastinus.
Сју̏треда̑н, vide сјутрадан.
Ска̏дар, дра, m. Skutari, Scodra.
Скада̑рка, f. 1) жена из Скадра. 2) Art Rebe und Traube, vitis genus
Ска̏дарски̑, ка, ко, von Скадар.
Ска̏дранин, m. човек из Скадра.
Сказа̑љка, f. der Zeiger an der Uhr, index horologii, gnomon.
Ска̏кавац, вца, m. die Heuschrecke, locusta.
Ска̏кавица, f. der Schloßriegel, obex serae.
Скака̏лиште, n. Ort, wo gesprungen worden, locus ubi olim saltatum est: Милошево скакалиште (у Јадру ниже Гњиле).
Ска̏кање, n. 1) das Springen, saltatio. 2) das Steigen, pretii augmentum.
Ска̏кати, ачем, v. impf. 1) springen, salto. 2) н. п. цијена, вино, steigen, cresco.
Скака̑ч, m. der gute Springer, saltor.
Скаку̏та̑ње, n. dim. v. скакање.
Скаку̏тати, у̏ћем, dim. v. скакати.
Ска̏мија, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) (lat. scamnum) die Bank in der Schule. cf. клупа.
Сква̏сити, им, v. pf. befeuchten, humecto: подај му јабуку, нека скваси уста.
Ске̏ла *, f. 1) die Ueberfahrt, der Ort der Ueberfuhr, trajectus. 2) das Schiff auf dem man überfährt, navis qua trajicio. 3) скеле, das Baugerüst.
Ске̏ларина, f. das Ueberfahrtgeld, das Fuhrgeld, naulum.
Ске̏леџија *, m. der Fährmann, portitor.
Ске̏леџијин, на, но, des Fährmannes, portitoris.
Ске̏леџи̏јнски̑, ка, ко, } 1) Fährmanns-,
Ске̏леџи̏јски̑, ка, ко, } portitoris.
2) adv. wie ein Fährmann, more portitoris.
Ске̏рлет *, m. der Scharlach, coccum, coccinum.
Ске̏рлетан, тна, тно, von Scharlach, coccineus, coccinus:
„Огрнули скерлетне бињише —
Ски̏дање, n. das Abnehmen, demtio.
Ски̏дати, ам, v. impf. herabnehmen, demo.
Ски̏ка, f. das Schreyen der Schweine, suum clamor.
Ски̏кнути, нем, v. pf. aufschreyen (vom Schweine), clamorem tollo.
Ски̏нути, нем, v. pf. herabnehmen, demo.
Ски̏тање, n. das Umherstreichen, die Landstreicherey, vagatio.
Ски̏татисе, амсе (и скићемсе), v. r. impf. herumstreichen, vagor.

Скитач, m. der Landstreicher, erro.

Скитачица, f. die Landstreicherin, vaga, errans.

Скитачкӣ, ка, ко, 1) Landstreicher-, erronum. 2) adv. wie ein Vagabund, erronis more.

Скитница, f. vide скитач.

Скитња, f. das Herumstreichen, vagatio.

Скичање, n. das Schreyen des Schweins, suis clamor.

Скичати, чим, v. impf. schreyen wie ein Schwein, clamo (de sue).

Склад, m. } vide кладња.
Складња, f. }

Склањање, n. 1) das Zusammenziehen, contractio. 2) das Bewegen zu etwas, permotio.

Склањати, ам, v. impf. 1) beugen, flecto. 2) bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contraho.

Склапање, n. das Zusammenfügen, conjunctio.

Склапати, ам, v. impf. zusammenfügen, consero.

Склатисе, скољемсе, v. r. pf. raufen, rixari.

Скленица, f. das Trinkglas, poculum vitreum.

Склибитисе, имсе, v. r. impf. grinsend lachen, rideo ringens.

Склибљење, n. das Grinsen, rictio ridentis.

Склизак, ска, ко, schlüpfrig, lubricus.

Склитисе, имсе, vide спаклитисе.

Склонит, та, то, seitwärts, abgelegen, devius.

Склонити, им, v. pf. 1) beugen, flecto. 2) кога на што, bewegen, permoveo. 3) zusammenziehen, contraho.

Склоп, m. der Zusammenstoß mehrerer Berge, concursus montium, commissura.

Склопити, им, v. pf. zusammenfügen, committo.

Склопнице, f. pl. двије кашике (посна и мрсна), које се склопе једна у другу и носе се о појасу, das Paar Reiselöffel, cochlearium par.

Скоба, f. die Klammer (im Schiffbau), fibula, retinaculum.

Скобити, им, vide срести.

Скобитисе, имсе, vide срестисе.

Скобла, f. vide скоба.

Сковати, кујем, v. pf. schmieden, cudo.

Сковчавање, n. das Zusammenhäfteln, confibulatio.

Сковчавати, ам, v. impf. } häfteln, fibulo.
Сковчати, ам, v. pf. }

Скозан, зна, но, trächtig (von der Ziege), praegnans (capra).

Скок, m. 1) der Sprung, saltus. Ја оком, а он скоком, er sieht mir's an den Augen ab. 2) der Fall (im Mühlbau), casus aquae.

Скокнути, нем, dim. v. скочити.

Скоковац, вца, m. Name eines Wasserfalles in dem Bache Жеравија in der Gegend Јадар, Dorfe Тршић.

Сколити, им, v. pf. бијес те сколио! schilt man den Hund (daß dich die Wut!), rabiem tibi!

Скомрачење, n. das Kargen, Filzen, tenacitas.

Скомрачити, им, v. impf. filzen, kargen, tenax sum.

Скопак, пка, m. eine durch Hacken abgenützte Haue, ligo usu corruptus.

Скопатисе, пасе, v. r. pf. н. п. мотика, durch Hacken sich abnützen, fodiendo corrumpor.

Скопљак, m. човек из Скопља.

Скопље, n. 1) (Skupi) in Macedonien. 2) у Ерцеговини.

Скопчавање, n. vide сковчавање.

Скопчавати, ам, vide сковчавати.

Скопчати, ам, vide сковчати.

Скорашњӣ, ња, ње, neulich, unlängst, nuperus.

Скоретисе, ресе, vide окоретисе.

Скоро, unlängst, nuper, haud ita pridem; од скора.

Скоросав, m. Mannsname, nomen viri.

Скоросава, f. Frauenname, nomen feminae.

Скорпија, f. der Skorpion, scorpio, scorpius. cf. јакреп.

Скоруп, m. die Sahne, flos lactis.

Скот, m. 1) das Vieh, pecus. 2) пасји скоте! du Hundsrasse! canis!

Скотан, тна, но, trächtig (von der Hündin, dem Fuchse, und andern verachteten Quadrupeden), praegnans.

Скотина, f. augm. v. скот.

Скотскӣ, adv. viehisch, pecudis more.

Скочити, им, v. pf. 1) springen, salio. 2) steigen, cresco.

Скочић, m. ein Schloß und Dorf am linken Drina-Ufer, unterhalb Зворник, nomen arcis et pagi. Сјај Боже и Божићу, и нашему бегу на Скочићу. cf. Божић.

Скраја (d. i. с краја), vom Rande weg, a margine.

Скрајнӣ, на, но, } Rand-, qui in margine est.
Скрајњӣ, ња, ње, }

Скрасити, им, v. pf. неће он тамо скрасити, er wird dort nicht lange bleiben, non ibi manebit diu.

Скренути, нем, v. pf. fort, wegrücken, amoveo, removeo.

Скресавање, n. das Abästen, frondium desectio.

Скресавати, ам, v. impf. abästen, frondes, deseco.

Скрѐсати, ешем, v. pf. 1) дрво, die Zweige abhauen, decido frondes: попни се на то дрво, пе га скреши говедима. 2) пушку, Feuer geben, abfeuern, emitto telum.
Скретање, n. das Beseitigen, auf die Seite schaffen, amotio.
Скрѐтати, рећем, v. impf. wegrücken, removeo.
Скрѝвити, им, v. pf. verbrechen, delinquo, admitto.
Скр̏кнутисе, несе, v. r. pf. dunkel werden (in einem neu belaubten Walde), obscuror.
Скро̑б, m. eine Art dünnen Mehlmußes, puls farinacea.
Скро̀вит, та, то, versteckt, abgelegen, reconditus:
„У Крушевцу мјесту скровитоме —
Скро̀јити, им, v. pf. zuschneiden (das Kleid), seco (pannum ad formulam).
Скр̀стити, им, v. pf. н. п. руке, über's Kreuz legen, decusso.
Скру̀шити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.
Скр̀шити, им, v. pf. brechen, frango.
Скршћа̀вање, n. vide скршћање.
Скршћа̀вати, ам, vide скршћати.
Скр̀шћање, n. das Legen überzwerch, decussatio.
Скр̀шћати, ам, v. impf. überzwerch legen, decusso.
Скр̀ъати, ам, скръао, v. pf. brechen, frango, н. п. нож, кола, врат, ногу.
Ску̀вати, ам, v. pf. kochen, sieden, coquo.
Ску̀вија, f. (ст.)
„За калпаком од злата скувија,
„У скувији алем драги камен —
Ску̀дити, им, v. pf. н. п. ђевојку, abtadeln, calumnior.
Скуна̀торити, им, v. pf. kleinweise zusammenbringen, minutim conquiro.
Ску̀њитисе, имсе, v. r. pf. niedergeschlagen werden, dejici, affligi.
Ску̀п, m. јесу ли сви у скупу? beisammen, simul.
Ску̀п (comp. ску̀пљи), па, по, theuer, carus.
Ску̀па, zusammen, una: сви скупа.
Ску̀пити, им, v. pf. versammeln, cogo, congrego.
Ску̀питисе, имсе, v. r. pf. 1) sich versammeln, convenio. 2) sich zusammenziehen, contrahi.
Ску̀пљање, n. das Versammeln, congregatio.
Ску̀пљати, ам, v. impf. versammeln, congrego.
Ску̀пљатисе, амсе, v. r. impf. 1) sich versammeln, congregor. 2) sich zusammenziehen, contrahi.

Скупо̀ћа, f. die Theurung, caritas (annonae).
Ску̀псти, бем, v. impf. (у Ерц.) raufen, rupfen, vello:
„Повносе по коњу ђогату,
„Од муке му зубма гриву скубе —
Ску̀пштина, f. die Versammlung, der Landtag, comitia, concilium.
Ску̑т, m. der Saum, ora, limbus.
Ску̀тати, ам, vide сакрити.
Ску̀цати, ам, v. pf. } 1) обруч с каце,
Ску̀цкати, ам, v. pf. } herabklopfen, decutio. 2) kleinweise aufbringen, (н. п. 20, 30 гроша), minutim colligo.
Сла̀б, ба, бо, schwach, imbecillus; од зиме, од глади, од врућине, kann sie nicht ertragen, impatiens frigoris, famis.
Сла̀бачак, чка, ко, dim. v. слаб.
Слабѝна (сла̀бина), f. die Weichen, ilia, hypochondria, inguina.
Сла̀бити, им, v. impf. schwach machen, schwächen, debilito.
Слабљѐње, n. das Schwächen, debilitatio.
Сла̀бо, nicht gar viel, — oft, — gut (das franz. guères), haud ita —: слабо једе, спава, долази к мени.
Сла̀бост, f. die Schwachheit, imbecillitas.
Сла̀ва, f. 1) der Ruhm, gloria. 2) устати у славу, cf. крсно име; daher: Устали у славу без вина, sie sind sich in die Haare gerathen. 3) das Gebet bey der слава 2. Ја нијесам славе штампане виђео ни у каквој књизи, него је прости људи (особито Ерцеговци и Бошњаци) знаду наизуст, и чате је сами кад устају у славу без попа. У тој се слави помињу тепово сви свеци, и послије неколике ријечи све се говори в а с л а в у и ч а с п.
Сла̀ван, вна, но, berühmt, celeber.
Сла̀вина, f. der Zapfen, epistomium, embolus.
Сла̀вити, им, v. impf. т. ј. крсно име, feyern, gastiren, epulor:
„Славу слави Краљевићу Марко.
Сла̀витисе, имсе, v. r. impf. berühmt seyn, celebror.
Сла̀вица, f. Frauenname, nomen feminae,
Сла̀вко, m. Mannsname, nomen viri.
Слављѐње, n. 1) das Feyern des Hausfestes, celebratio diei festi. 2) das Feyern (des Helden), concelebratio.
Сла̀вна, f. Frauenname, nomen feminae.
Сла̀вољуб (Славо̀љуб), m. Mannsname, nomen viri.
Славу̑ј, m. 1) die Nachtigall, luscinia. 2) Mannsname, nomen viri.

Славу̀јак, у̀јка, m. hyp. v. славуј.

Славу̀јев, ва, во, der Nachtigall, lusciniae.

Сла́гање, n. 1) das Legen, dispositio. 2) das Vergleichen, Vertragen, concordia.

Сла́гати, лажем, v. impf. in Ordnung legen, dispono.

Сла́гати, лажем, v. pf. lügen, mentior.

Сла́гатисе, лажемсе, v. r. impf. sich gut vertragen, concordo.

Сла̏дак (comp. сла̏ђи̑), тка, ко, süß, dulcis.

Сла́дити, им, v. impf. 1) versüßen, dulcoro. 2) слади, es ist süß, dulcescit dulce est.

Сла̀доје, m. Mannsname, nomen viri.

Сладо̀ст, f. die Süßigkeit, dulcedo.

Сла́ђење, n. das Süßen, dulcoratio.

Слаже̑ње, n. das Herabsteigen, descensio.

Сла̀зити, им, v. impf. herabsteigen, descendo.

Слама, f. das Stroh, stramen.

Сла̀ман, мна, но, Stroh =, stramineus.

Сла̑мка, f. der Halm, calamus.

Сла́мњача, f. der Strohsack, saccus stramento refertus.

Сла̑мчица, f. dim. v. сламка.

Сла̑н, на, но, gesalzen, sallitus, salsus.

Слана, f. der Reif, pruina.

Слани̑к, m. 1) das Salzfaß, salinum. 2) die weißeste Art Steinsalz, salis gemmei genus optimum.

Сла̀нина (слани̏на), f. der Speck, lardum.

Сла̀нинница (слани̏ница), f. dim. v. сланина.

Сла̀ница, f. vide сланик 1.

Сла̑ст, f. die Süßigkeit, Wohllust, dulcedo, voluptas.

Сла́ти, шљем (и шаљем), v. impf. schicken, mitto.

Сла̀ткӣш, m. Süßigkeiten, Leckerbissen, deliciae, scitamenta.

Сла̀чица, f. der Senf, sinapi.

Сле̏з, m. (Рес. и Срем.) vide шљез.

Слези̏на, f. die Milz, splen.

Сле̏зовача, f. (у Сријему) велика, malva silvestris Linn.

Сле̏зовина, f. (Рес. и Срем.) vide шљезовина.

Сле̏ме, n. (Рес. и Срем.) vide шљеме.

Сле̑п, па, по, (Рес. и Срем.) vide слијеп.

Сле́пац, пца, m. (Рес. и Срем.) vide слијепац.

Сле̑пачкӣ, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide шљепачки.

Сле́пети, пим, (Рес.) vide слијепљети.

Сле́пити, им, 1) (Срем.) vide слијепљети 2) (Рес. и Срем.) vide слијепити 2.

Слепица, f. (Рес. и Срем.) vide шљепица.

Сле́пљење, n. (Рес. и Срем.) vide слијепљење.

Слепо̀та, f. (Рес. и Срем.) vide шљепота.

Слепчо̀вођа, m. (Рес. и Срем.) vide шљепчовођа.

Сле́тање, n. (Рес. и Срем.) vide слијетање.

Сле́тати, лећем, (Рес. и Срем.) vide слијетати.

Сле́тети, тим, v. pf. (Рес.) } herabfliegen, devolo.

Сле́тити, им, v. pf. (Срем.) }

Сле́ћети, летим, v. pf. (Ерц.) }

Сли̏вње, n. 1) поље у Херцеговини. 2) варош некаква (ваљада је у Маћедонији?): отишао на Сливње (на панавђур).

Сли́затисе, лижемсе, v. r. pf. с ким, (tadelnd) in Verbindung kommen, consortio jungi: слизао се с њом.

Сли̏јеп, па, по, (Ерц.) blind, coecus.

Слијѐпац, пца, m. (Ерц.) 1) der Blinde, coecus. 2) die Blindschleiche, caecilia.

Сли̏јепӣ миш, m. 1) die Fledermaus, vespertilio. 2) die Blindekuh, Blindemaus (ein Spiel), myinda, lusus vaccae caecae: да се играмо слијепога миша.

Слијѐпити, им, (Ерц.) 1) vide слјепљети. 2) v. pf. zusammenkleiben, conglutino.

Слијѐпљѐње, n. (Ерц.) das Blindwerden, Erblinden, oculorum amissio.

Слијѐпљети, пим, v. impf. (Ерц.) blind werden, oculis capior. Како који слијепи, све горе гуди.

Сли̏јепо̑ око, n. cf. око.

Слијѐта̑ње, n. (Ерц.) das Herabfliegen, devolatio.

Слијѐтати, слијећем, impf. (Ерц.) herabfliegen, devolo.

Сли̏ка, f. was zusammenpaßt, par, simile: слика и прилика; нашла слика прилику.

Сли̏нав, ва, во, rotzig, mucidus.

Сли̏нац, нца, m. der Rotzzapfen, muci conus.

Сли̏не, f. pl. der Rotz, mucus.

Сли̏нити, им, v. impf. rotzen (weinen), mucum edo plorando.

Сли̏но, m. du Rotzkind, mucide!

Сли̏њење, n. das Rotzen, pueri mucidi fletus.

Сли̏чан, чна, но, passend, angemessen, congruens.

Слобо̀да, f. der Muth, animus.

Сло̀бодан, дна, но, 1) н. п. човек, muthig, beherzt, animosus. 2) јели слободно? ist es erlaubt, licetne?

Слобо̀дити, им, v. impf. кога, Muth einsprechen, addo animum.

Слобо̀ђење, n. das Ermuthigen, animi additio.
Сло̀во, n. 1) der Buchstab, litera. 2) das слово, der Buchstab c, litera s.
Сло̀вце, n. dim. v. слово.
Сло̀га, f. die Eintracht, concordia.
Сло̀жан, жна, но, einträchtig, einig, concors. Сложна браћа и у петак месо једу.
Сло̀жити, им, v. pf. 1) zusammenlegen, dispono. 2) vergleichen (Streitende), compono.
Сло̀мити, им (и сломијем), v. pf. zerbrechen, frango.
Слу̀га, der Diener, minister, servus (у пјесмама је свуда женскога рода, н. п.
„Голубане моја вјерна слуго —
„Сруго моја Облачићу Раде —
„У Стојана нема млого друга,
„Разма џигле двије вјерне слуге —
А у говору је у једин. броју мушкога рода, а у множ. опет женскога, н. п. мој слуга, моје слуге и т. д.
Слу̀гин, на, но, des Dieners, servus.
Слу̀жâвка, f. vide слушкиња.
Слу̀жба, f. 1) der Dienst, ministerium. 2) der Gottesdienst, sacra.
Слу̀жење, n. 1) das Dienen, ministratio. 2) das Abhalten des Gottesdienstes, sacrorum celebratio.
Слу̀жити, им, v. impf. 1) dienen, ministro. 2) вино, или ракију, schenken, credenzen, ministro. 3) летурђију, Gottesdienst halten, sacra celebro. 4) служи ли та црква? ist Gottesdienst in dieser Kirche? (d. i. wird er darin je gehalten), celebraturne templum, an desertum est. 5) vide славити:
А. Кога ти свеца служиш?
Б. Светога Николу (или Николь дан).
Слу̀та, f. (у Сријему и у Бачк.) ein Dummkopf, stupidus, stipes.
Слу̀та, f. ein Ahner (?), ominator. Слути слуто, наслутићеш.
Слу̀тити, им, v. impf. ahnen; durch Vorwürfe, oder überhaupt durch Reden, gleichsam herbeiführen, ominor.
Слу̀тња, f. die Ahnung, Herbeiführung durch Vorhersagen, omen.
Слу̀ћење, n. das Ahnen, ominatio.
Случа̀вање, n. das Ereignen, casus.
Случа̀ватисе, васе, v. r. impf. sich ereignen, accidit saepius.
Слу̀чâј, m. vide догађај.
Слу̀чајно, zufällig, casu.
Слу̀читисе, чисе, vide догодитисе.
Слу̀шâње, n. 1) das Hören, auscultatio. 2) das Gehorchen, auscultatio.
Слу̀шати, ам, v. impf. 1) zuhören horchen, ausculto. 2) gehorchen, ausculto.
Слу̀шкиња, f. 1) die Magd, ancilla. 2) der Stiefelknecht, furcula caligaria.
Слу̀шкињин, на, но, der Magd, ancillae.
Сма̀зати, мажем, v. pf. hinabessen, comedo: смазао читаво јагње.
Сма̀кнути, нем, vide смаћи.
Сма̀мити, им, v. pf. zusammenlocken, collicio, convoco, cogo.
Смамљи̏вање, n. das Zusammenlocken, convocatio (suum, gallinarum).
Смамљи̏вати, љујем, v. impf. zusammenlocken, convoco, cogo.
Сма̀рлама*, f. vide наруџбина.
Смарла̀исати*, лаишем, vide наручити.
Сма̀ћи (говорисе и смакнути), смакнем, v. pf. 1) herabnehmen, demo. 2) aus dem Wege räumen, umbringen, interficio.
Сме̑, смеа, m. (Рес.) vide смије.
Смедере̏вац (Сме̏деревац), вца, m. човек из Смедерева.
Сме̏деревачки̑, ка, ко, Smederewer, Semendriensium.
Смедѐрêвка (Сме̏дерêвка), f. eine von Smederewo. 2) Weinrebe von Smederewo.
Сме̏дерево, n. Semendria (an der Donau) in Serbien. Сме̏деревскî, ка, ко, von Смедерево.
Сме̑ј, m. (Срем.) vide смије.
Смеја̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide смијање.
Сме̏јатисе, јемсе, (Рес. и Срем.) vide смијатисе.
Сме̏ран, рна, но, (Рес. и Срем.) vide смјеран.
Сме̏са, f. (Рес. и Срем.) vide смјеса.
Сме́сти, етем, v. pf. verwirren, intrico, impedio.
Сме̏сти, етем, v. pf. zusammenkehren, converro.
Сме̏т, m. vom Winde zusammengewehter Schnee, nives conflatae in unum locum.
Сме́тање, n. das Verwirren, turbatio.
Смета̑ње, n. das Herabräumen, demtio.
Сме́тати, ам, v. impf. verwirren, impedio.
Сме̏тати, ећем, v. impf. herabräumen, demoveo.
Сме́тен, на, но, verwirrt, turbatus.
Сме́тенйк, m. ein verwirrter Kopf, homo mentis perturbatae.
Сме́теница, f. eine verwirrte Frauensperson, femina turbata.
Сме́тењак, m. vide сметеник.
Сме̏ти, смем, (Рес. и Срем.) vide смјети.
Сметли̏ште, n. das Kehricht, quisquiliae.
Сме̏тнути, нем, v. pf. 1) herabnehmen, herabthun, demo. 2) с ума, vergessen, oblivisci.

Сме́тња, f. die Verwirrung, das Hinderniß, impeditio.
Сме́шан, шна, но, (Рес. и Срем.) vide смијешан.
Сме́шати, ам, (Рес. и Срем.) vide смијешати.
Сме́шење, n. (Рес. и Срем.) vide смијешење.
Сме́шитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide смијешитисе.
Сме̏шљив, ва, во, (Рес. и Срем.) vide смјешљив.
Смија̑ње, n. (Ерц.) das Lachen, risus.
Смѝјатисе, јемсе, v. r. impf. (Ерц.) lachen, rideo.
Смѝје, смија, m. (Ерц.) das Lachen, risus.
Смије̏шан, шна, но, (Ерц.) scherzhaft, spaßig, jocundus.
Смије̏шати, ам, v. pf. (Ерц.) vermischen, commisceo.
Смије̏ше̑ње, n. (Ерц.) das Zulächeln, arrisio.
Смије̏шитисе, имсе, v. r. impf. lächeln, adrideo.
Смѝловатисе, лујемсе, v. r. pf. sich erbarmen, misereor.
Сми̑љ, m. gnapharium arenarium Linn.
Смѝља, f. hyp. v. Смиљана.
Смѝљана, f. Frauenname, nomen feminae.
Сми̑ље, vide смиљ. То је смиље и босиље.
Смѝљев, ва, во, von смиљ:
„Девојко кито смиљева, —
„Ајдемо там' доле
„У смиљево поље —
Смѝљевац, вца, m. eine mit смиљ geschmückte Mädchenmütze (у Лијевчу и у Темнићу, у Јагодинској нахији) bei feyerlichen Gelegenheiten.
Смѝљка, f. Frauenname, nomen feminae.
Смирѝвање, n. 1) das Beruhigen, pacatio. 2) das Beendigen, absolutio. 3) das Untergehen, Scheiden der Sonne, occasus solis.
Смирѝвати, рујем, v. impf. 1) zur Ruhe bringen, paco. 2) zu Ende bringen, absolvo.
Смирѝватисе, рујемсе, v. r. impf. sich zur Ruhe legen, conquiesco.
Смѝрити, им, v. pf. 1) zur Ruhe bringen, paco. 2) beendigen, absolvo.
Смѝритисе, имсе, v. r. pf. sich zur Ruhe legen, conquiesco; daher auch von der Sonne: смирило се сунце. Срби кажу, да сунцу не ваља рећи зађе, нити сједе, него смири се, зашто: кад му се рече зађе, онда оно (сунце) рече: зашао па не изишао; а кад му се рече сједе, онда оно рече: сјео па не устао; а кад му се рече смири се, онда оно рече: смири се и ти.
Смѝслити, им, v. pf. beschließen, decerno, statuo:
„Све мислио, на једно смислио —
Смица̑ње, n. 1) das Herabnehmen, demtio. 2) das Umbringen, interfectio.
Смѝцати, ичем, v. impf. 1) herabnehmen, demo. 2) umbringen, interimo.
Смѝшљање, n. das Ersinnen, excogitatio.
Смѝшљати, ам, v. impf. ersinnen, excogito.
Смје̏ран, рна, но, (Ерц.), demüthig, submissus.
Смје̏са, f. (Ерц.) das Gemengsel, mixtura.
Смје̏ти, смијем, v. impf. (Ерц.) wagen, sich trauen, audeo.
Смје̏шљив, ва, во, (Ерц.) der gern lacht, risus amans; ad risum facilis.
Смла́тити, им, v. pf. todt dreschen, conflagello.
Смлачити, им, v. pf. lau wärmen, tepefacio.
Смо̏ждити, им, v. pf. zermalmen, comminuo.
Смо̑к, m. die Zukost, opsonium; смок бијели, т. ј. сир, скоруп, масло.
Смо̏ква, f. die Feige, ficus (der Baum und die Frucht).
Смо̏квица, f. dim. v. смоква.
Смо̏ла, f. das Pech, pix.
Смо̏лити, им, v. impf. pichen, pico.
Смо̏ља, f. hyp. v. Смољана.
Смо̏љан, m. Mannsname, nomen viri.
Смо̏љана, f. Frauenname, nomen feminae.
Смоље̑ње, n. das Pichen, picatio.
Смо̏љка, f. Frauenname, nomen viri.
Смо́ница, f. eine Erdart (für Weinberge), terrae genus.
Смота́вање, n. 1) das Zusammenwickeln, implicatio. 2) das zu Ende Haspeln, perductio filorum in rhombum.
Смота́вати, ам, v. impf. } 1) zusammenwickeln,
Смо̏тати, ам, v. pf. } implico. 2) zu Ende haspeln, perduco in rhombum. 3) sich eilends davon machen: смота изнад куће, aufugio.
Смо̏трити, им, v. pf. erblicken, conspicor.
Смоче̑ње, n. das Zukosten des Brots zum Gemüse, opsonatio.
Смо̏чити, им, v. impf. zukosten, opsonor.
Смра̑д, m. der Gestank, foetor.
Смра́дити, им, v. impf. Gestank machen, foetorem creo.
Смраће̑ње, n. das Anstänkern, foetoris excitatio.

Смрачитисе, чисе, v. r. pf. dunkel werden, vesperascit.
Смрвити, им, v. pf. bröseln, frio.
Смрдан, m. Namen einer Drina-Ueberfuhr bei Лозница, trajectus nomen. Код Смрдана близу има једна бара, која смрди на сумпор, и зовесе Смрдљива бара.
Смрдење, n. (Рес.) vide смрђење.
Смрдети, дим, (Рес.) } vide смрђети.
Смрдити, им, (Срем.) } vide смрђети.
Смрдљив, ва, во, stinkend, foetens.
Смрдљивац, вца, m. der stinkt, homo foetens.
Смрдљивица, f. die stinkt, foetens mulier.
Смрђење, n. das Stinken, foetor.
Смрђети, дим, v. impf. (Ерц.) stinken, foeteo.
Смрека, f. der Wachholder, juniperus communis Linn.
Смреков, ва, во, von смрека, juniperi.
Смрековина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
Смрескати, ам, v. pf. quetschen, zerstossen, contundo, offendo, н. п. главу, нос.
Смрзао, зли, f. der Frost, gelu: дошао по овој смрзли.
Смрзао, зла, ло, gefroren, gelatus.
Смрзлутак, тка, m. gefrorne Erdscholle, gleba gelata.
Смрзнути, нем, v. pf. gefrieren machen, congelo.
Смрзнутисе, немсе, v. r. pf. gefrieren, congelari.
Смркнутисе, несе, vide смркисе.
Смрмлати (смрмљати), ам, v. pf. dahermurmeln, commurmuro, mussito.
Смрнцати, ам, v. pf. dahermurmeln, obmurmuro.
Смрскати, ам, v. pf. zusammenschnüren, constringo (vom Beutel).
Смрт, f. der Tod, mors.
Смртни, на, но, vide самртни.
Смркисе (говорисе и смркнутисе), смркнесе, v. r. pf. dunkel werden, obscuror.
Смрчак, чка, m. eine Schwamart, fungi genus.
Смрчев, ва, во, н. п. качица, vom Wacholderbaum, juniperinus.
Смрчевина, f. Wachholder-Holz, lignum juniperi.
Смук, m. eine Art Schlange, serpentis genus.
Смукнути, нем, v. pf. 1) нож, zucken, stringo. 2) daherschießen, ruo.
Смукуља, f. vide смук.
Смумлати (смумљати), ам, vide смрмлати.
Смутити, им, v. pf. verwirren, turbo.
Смукати, ам, v. pf. ausschwenken, eluo: смућкај па пролиј.
Смуцање, n. das Umherziehen, vagabunda vita.
Смуцатисе, амсе, v. r. impf. herumstreichen, vagari.
Смушен, на, но: лети као смушен, wie ein Rasender, rabidus, rabiosus.
Снаа, f. 1) des Bruders Frau, Schwägerin, fratris uxor. 2) zu der ich ђевер bin, cf. женидба. 3) die Schwiegertochter, Schnur, nurus.
Снага, f. die Stärke, Kraft, vires: опасао се снагом, стао на снагу, der Jüngling ist in der Blüte seiner Mannskraft.
Снажан, жна, но, stark, fortis.
Снаин, на, но, der снаа, nurus.
Снаодити, ди, v. impf. 1) finden, heimsuchen, invenio, н. п. биједа. 2) das Hinfallende bekommen: снаоди га свакога мјесеца.
Снаођење, n. das Auffinden, Heimsuchen, incessio (?).
Снаћи, снађе, v. pf. 1) finden, heimsuchen, invenio. 2) снашло га, er hat das Hinfallende, epilepticus est.
Снаша, f. 1) vide снаа. 2) jede junge Frauensperson, deren Namen man nicht weiß: Schwägerin, nurus.
Снашин, на, но, der снаша, nurus.
Снашица, f. dim. v. снаша.
Снебивање, n. 1) das Schüchternseyn, Verlegenseyn (in fremdem Hause), verecundia. 2) das Leugnen mit Verwunderung, infitiatio mirabundi.
Снебиватисе, амсе, v. r. impf. 1) schüchtern, verlegen seyn, verecundus sum. 2) чега, etwas mit Verwunderung leugnen, mirabundus infitior.
Снег, m. (Рес. и Срем.) vide снијег.
Снежан, на, но, (Рес. и Срем.) vide сњежан.
Снети, снесем, (Рес. и Срем.) vide снијети.
Снивање, n. vide сањање.
Снивати, ам, vide сањати.
Сниже, vide ниже.
Снизак (comp. снижи), ска, ко, nieder, humilis.
Снизати, нижем, v. pf. herabreihen (Perlen), demo de filo.
Снизивање, n. das Herabnehmen, demptio.
Снизивати, зујем, v. impf. herabnehmen, demo.
Снијег, m. (Ерц.) der Schnee, nix.
Снијети, снесем, снијо (снијела, ло), v. pf. (Ерц.) 1) herabtragen, defero. 2) zusammentragen, congero. 3) tragen, legen (von der Henne), pono.
Снити, им, v. pf. träumen, somnio.

Снова̂ње, n. das Anzetteln, exordium telae.
Сно̀вати, нујем, v. impf. anzetteln, ordior (telam).
Сно̀п, m. die Garbe, merges, fasciculus.
Сно̀пак, пка, m. hyp. v. сноп.
Сно̀пић, m. dim. v. сноп.
Сно̀пље, n. (coll.) die Garben, mergites.
Сно̀сити, сим, v. impf. 1) zusammentragen, comporto. 2) herabtragen, defero. 3) ertragen, fero, tolero, sustineo.
Сноше̏ње, n. 1) das Zusammentragen, comportatio. 2) das Herabtragen, delatio. 3) das Ertragen, toleratio.
Сње̏жан, на, но, (Ерц.) beschneyet, nivious plenus, н. п. ноге, дрво.
Со̂, соли, f. das Salz, sal.
Со̀а, f. ein gabelförmiges Holz, pertica b furca.
Со̀ба*, f. das Zimmer, cubile, conclave, diaeta, thalamus. f. изба.
Собет (собед?), m. das Gastmal, convivium:
„Собет чини Српски кнез Лазаре —
Собе̏тина, f. augm. v. соба.
Со̀бица, f. dim. v. соба.
Со̀бнӣ, на, но, н. п. врата, des Zimmers, Zimmer-, conclavis.
Со̀ва, f. die Eule, noctua, ulula.
Со̀вин, на, но, der Eule, noctuae.
Со̀вић, m. das Junge der сова, pullus noctuae.
Со̀вица, f. dim. v. сова.
Сову̀љага, f. augm. v. сова.
Со̀ј*, der Stand, Rang, ordo, conditio (civilis). cf. род.
Со̀јка, f. (у Срijему) vide креја.
Со̀к, m. die Käselake, muria casei.
Сока̂к*, m. die Gasse, platéa.
Сока̀чић, dim. v. сокак.
Соко̂, сокола, m. 1) der Falk, falco. 2) град у Србији (близу Дрине). 3) cf. златоје.
Соко̀лак, лка, m. hyp. v. соко: иди мој соколак (говоре ђеци кад и куда шаљу).
Соко̀лић, m. der junge Falk, pullus falconis.
Соко̀лица, f. das Weibchen des Falken, falco femina:
„Иде соко, води соколицу —
Соко̀лов, ва, во, Falken-, falconis.
Со̀кољанин, m. einer von Соко, ein Sokoler.
Соко̀скӣ, ка, ко, von Соко, Sokoler.
Сола̀нӣ, на, но, Salz-, salinus, salarius.
Сола̂р, m. der Salzhändler, negotiator salarius.
Со̀лара, f. das Salzamt, praefectura annonae salariae.
Сола̀рев, ва, во, } des солар, salarii.
Сола̀ров, ва, во, }

Солда̂т, m. der Soldat, miles.
Солда̀тија, f. 1) die Miliz, die Militärgrenze; im Gegensatz der паорија, des Bauernlands, des Provinziale, regio militaris. 2) das Soldatenvolk, die Soldatesque, milites.
Солда̂тов, ва, во, des Soldaten, militis.
Со̀лдатскӣ, ка, ко, 1) soldatisch, militaris. 2) adv. nach Soldatenart, militari modo.
Солда̀туша, f. das Soldatenweib, mulier militaris.
Солда̀чина, f. das Soldatenleben, militia.
Со̀лило, n. die Salzlecke, locus, ubi sal sparsum lingitur ab ovibus: трчи као овца на солило.
Со̀лити, лим, v. impf. salzen, sale condio.
Со̀лити се, лим се, v. r. impf. sich mit Salz versehen, sal comparo.
Солоје̏днӣк, m. der mit uns Brot und Salz gegessen, qui nobiscum salem comedit.
Соло̀мун, m. Salomon, Salomo: премудри Соломун.
Соло̀мунов, ва, во, Salomons, Salomonis.
Соло̀муново слово, n. ✡; кад жене баjу око какве гуте (особито око врата), онда пишу катпто чивитом и Соломуново слово.
Солоту̂к, m. (komisch) der Salzstössel, pistillum sali comminuendo. cf. тучак.
Со̀луфе*, f. pl. vide зулови.
Со̀ља, f. (у Бачк. и у Срijему) vide бjелутак.
Со̀љење, n. das Salzen, sallitio.
Со̀м, m. der Lachs, Salm, salmo.
Со̀мић, m. dim. v. сом.
Со̀мић, m. das Rauchloch an den zwei Dachseiten, fumarii genus.
Со̀мљӣ, ља, ље, Lachs-, salmonis.
Со̀мов, ва, во, des Lachses, salmonis.
Со̀мовина, f. Lachsfleisch, caro salmonis.
Сомӯн, m. der Laib (feinern Weizenbrots), panis delicatior.
Сому̀нина, f. augm. v. сомун.
Сому̀нић, m. dim. v. сомун.
Сому̀нџија, m. der Verkäufer von Laiben Weizenbrots, panarius negotiator.
Сомча̂д, f. (coll.) kleine Lachse, salmones parvuli.
Со̀мче, чета, n. ein Lachs, salmo.
Со̀нӣ, на, но, vide солани.
Со̀па, f. ein Prügel, Knittel, fustis. cf. батина, кијача.
Со̀поћани, m. pl. намастир у Србији.
Со̀рта, f. die Sorte, Gattung, genus: сваке сорте, allerlei. cf. струка, рука.
Сото̀на, f. der Satan, satanas.

Сото̀љак, m. ein rechter Satan (scherzhaft), homo procax.
Со̀фра *, f. der Speisetisch, mensa, cf. трпеза, синија, сто, астал.
Соче̏ње, n. das Kuppeln (im ehrlichen Verstande), comparatio conjugis.
Сочи̏вица, f. водена, die Wasserlinse, lemma palustris Linn.
Сочи̏во, n. die Linse, cicer lens Linn.
Со̀чити, им, v. impf. ausfindig machen, kuppeln (eine Braut), concilio.
Со̀чица, f. dim. v. со.
Со̏шица, f. dim. v. соа.
Спа̀вање, n. das Schlafen, dormitio.
Спа̀вати, ам, v impf. schlafen, dormio.
Спа̀ваћи̑, ћа, ће, н. п. капа, аљине, Schlaf-, dormitorius.
Спава̀ћив, ва, во, (ст.) schlafend, dormiens:
„Ко ће љута змаја преварити?
„Ко ли њега спаваћива наћи? —
Спава̑ч, m. der Schläfer, dormitor.
Спава̀чев, ва, во, des Schläfers, dormitoris.
Спава̀чица, f. die Schläferin, dormitrix.
Спава̑чки̑, ва, ко, der Schläfer, dormitorum.
Спада̀ње, n. 1) das Herabfallen, delapsus. 2) das Fallen im Preise, pretii diminutio.
Спа̀дати, ам, v. impf. 1) herabfallen, delabor, decido. 2) fallen (im Preise), viliori vendi.
Спа̀зити, им, v. pf. wahrnehmen, animadverto; bemerken, observo.
Спа̀змати, ам, v. pf. н. п. с памети, kindeln, kindisch werden, ineptio.
Спа̀нија, m. der Grundherr, dominus fundi. У Србији, у Босни и у Ерцеговини, спаније су најбољи људи за народ. Босански су бегови готово сами спаније од свије тије земаља; и готово сви имају своје куле и дворове по селима у Босни и у Ерцеговини, и тамо сједе. Ђекоји још имају стара Српска подрнјетла, н. п. Љубовићи, Виданићи (од некакве Виде, која је зидала град на Видојевици), Бранковићи (од кољена Вука Бранковића), Филиповићи, Ђурђевићи и т. д. али опет не спомињу радо да су кад Србљи били, премда ни данас не зна Турски ни од стотине један, него говоре Српски, као и остали Србљи. Спаније обично иду у јесен и зими по својим селима, те купе главницу и десетак. Они немају ниђе своји намјесника по селима, нити је обичај да им се што ради. Кад спанија дође у село, он одјаше код каквога газде, ђе је простреана и лијепа кућа, па му сви сељаци дају за јело што треба. Слабо који спанија иде по селу да гледа колико је који набрао, него пита, н. п. „Е Радоица! колико си ти ове године набрао кукуруза?" — Ако Радоица рече да је набрао 20 товара, а он пита његова комшије, је ли то истина; ако комшија каже да јест, а он онда рече: „Е море на твоју душу." Ако ли Радоица одговори, да је посијао доцкан, па убила слана кукурузе, или да је поплавила вода, или побила туча: па није набрао ништа, онда спанија (тјешећи и себе и њега) каже: „Даће Бог до године." Млоги се сељаци погоде са спанијама, па им плаћају на годину; тако су н. п. Тршићани (ђе сам се ја родио) плаћали своме спанији 10 гроша од ожењене главе на годину, па више ништа (ту му је и главница и десетак за све). cf. читлук и читлуксаибија.
Спа̀нијин, на, но, des спанија, domini.
Спа̀нијница, f. die Gutsfrau, uxor spahijae.
Спа̀нијски̑, ка, ко, } 1) herrschaftlich, dominorum.
Спа̀нијски̑, ка, ко, }
2) adv. herrschaftlich, more dominorum.
Спаилук *, m. das Gut, die Herrschaft, latifundium.
Спа̀лити, им, v. pf. verbrennen, comburo, aduro.
Спаљивање, n. das Verbrennen, combustio.
Спаљи̏вати, љујем, v. impf. verbrennen, comburo.
Спана̑ћ, m. der Spinat, spinacea oleracea Linn.
Спа̀нђатисе, амсе, v. r. pf. с ким, sich bekannt machen, sich abgeben mit jemand, in familiaritatem alicujus venire. cf. слизатисе.
Спа̀рак, рка, m. durch Luftmangel verdorbener Kukuruz, frumentum malo aere corruptum.
Спа̀ритисе, имсе, v. r. pf. н. п. кукурузи, in Gährung kommen, corrumpi.
Спасе̏нија, f. Frauenname, nomen feminae
Спа̀сеније, n. само кад се наздравља: спасујсе. — На спасеније. cf. напијати, наздравити.
Спа̀си Бог, само кад се наздравља. cf. напијати.
Спа̀сов дан, ва дне, m. Christi Himmelfahrt, ascensio Christi.
Спа̀совање, n. das Feyern der Kirch-

weih am Himmelfahrtstage, paganalium celebratio die ascensionis domini.

Спасовати, сујем, v. impf. am Himmelfahrtstage Kirchweih halten (носити крста), paganalia ago die ascensionis domini. cf. завјетина.

Спасовиште, n. der Ort der Kirchweih am Himmelfahrtstage, locus paganalibus celebrandis die ascensionis domini.

Спасоје, m. Mannsname, nomen viri.

Спасти, паднем, v. pf. 1) herabfallen, decido. 2) на што, herunterkommen (arm werden), devenio eo ut —. 3) fallen (im Preise), minori pretio venditur: спала цијена вину und спало вино.

Спасујсе, само кад се наздравља. cf. напијати, наздравити.

Спати, спим, vide спавати; али се слабо говори, него се чује у пјесмама, н. п.

„Лего спати, Бога звати
„Бог се деси на небеси —
„Мајка ми је драга,
„Сису ми је дала,
„Другу рекла дати
„Кад пођемо спати —

Спевавање, n. (Рес. и Срем.) vide сјевавање.

Спевавати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјевавати.

Спевати, ам, (Рес. и Срем.) vide сјевати.

Спетни (спеди (?), m. j. да буде зијев бедлки), обичај је по Бачкој рећи кад се уђе жени ће пка.

Спетљавање, n. das Zusammenknüpfen (mit Zwirn), confibulatio.

Спетљавати, ам, v. impf. zusammenbinden (mit Zwirn), confibulo.

Спетљати, ам, v. pf. zuhäkeln, zuknöpfen, fibulo.

Спечалити, им, v. pf. mühsam erwerben, zusammenbringen, operose comparo.

Спирити, им, v. pf. anfachen, succendo.

Списати, пишем, v. pf. schreiben, conscribo.

Списивање, n. das Schreiben, Verfassen, conscriptio.

Списивати, сујем, v. impf. schreiben, verfassen, conscribo.

Спица, f. die Speiche (am Rade), radius.

Сјевавање, n. (Ерц.) das Dichten, excogitatio cantilenae, ποίησις.

Сјевавати, ам, v. impf. (Ерц.) dichten, cantilenam facio.

Сјевати, ам, v. pf. (Ерц.) m. j. пјесму, ein Lied dichten (verfassen, zuerst singen), facio carmen.

Сплав, m. der Floß, die Flöße, ratis.

Сплавити, им, v. pf. abschöpfen (z. B. die Sahne), demo.

Спласнути, не, v. pf. н. п. оток, (von der Geschwulst) abnehmen, decresco.

Сплата, f. die Plätte (ein plattes Fahrzeug zum Uebersetzen auf Flüßen), ponto.

Сплетавање, n. das Flechten, nectio.

Сплетавати, ам, v. impf. (ст.) flechten, necto:

„А девојке венце сплетавају —

Спљоштити, им, v. pf. platt drücken, abplatten, complano, comprimo.

Спомен, m. 1) das Andenken, memoria. 2) das Gedenken (im Gebete), commemoratio.

Споменути, нем, v. pf. erwähnen, commemoro.

Спомињање, n. vide помињање.

Спомињати, њем, vide помињати.

Спона, f. die Schlinge (zum Heftel, oder um das Pferd auf der Wiese anzubinden), retinaculum e filo.

Спопасти, паднем, v. pf. anpacken, anfallen, invado.

Спор, ра, ро, 1) н. п. љеб, lange dauernd, durans. 2) споро иде, es geht langsam von Statten, lente.

Споречитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide спорјечитисе.

Споречкатисе, амсе, dim. v. споречитисе.

Спорјечитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) in Wortwechsel gerathen, altercari.

Спотакнутисе, немсе, v. r. pf. } stolpern,
Спотаћисе, такнемсе, v. r. pf. } offendo.

Спотицање, n. das Stolpern, offensio.

Спотицатисе, тичемсе, v. r. impf. stolpern, offendo.

Справа, f. Machwerk, Zeug, apparatus: каква је то справа.

Справити, им, v. pf. machen, bereiten, paro.

Справљање, n. das Bereiten, apparatio.

Справљати, ам, v. impf. bereiten, adparo.

Спрам, vide спроћу.

Спратити, им, v. pf. н. п. овце, говеда, in den Stall treiben (und damit abfertigen für den Tag), cogo in stabulum.

Спраћање, n. das Eintreiben, coactio.

Спраћати, ам, v. impf. eintreiben, cogo.

Спрдало, m. човек који спрда.

Спрдање, n. das Reden von ungereimtem Zeuge, nugae, ineptiae.

Спрдати, ам, v. impf. ungereimtes Zeug schwätzen, nugor, inep tio.

Спрдња, f. das ungereimte Zeug, nugae.

Спрега, f. das Zusammenspannen, conjunctio boum meorum cum vicini bo-

bus in opem mutuam. У Србији људи, који немају читавог плуга волова, спрегну во два и по три, а сиромаси и по четири (зашто се обично оре на 8, или 6 волова) заједно, па тако ору, и преко читаве године раде којешта и вуку на воловима. Ђекоји буду у спрези по неколико година. Који спрежник има више волова у спрези, ономе више и раде.
Спрéгнути, нем, vide спрећи.
Спрêд, (Рес. и Срем.) vide спријед.
Спрежни̑к, m. der Zuspanner (?), adjunctor. cf. спрега.
Спрежни̑ков, ва, во, des спрежник.
Спрéзање, n. das Zuspannen, conjunctio. cf. спрега.
Спрéзати, ежем, v. impf. zuspannen, conjungo. cf. спрега.
Спрêма, vide спрам.
Спрêман, мна, но, bereit, paratus.
Спрéмање, n. das Bereiten, fertig machen, paratio.
Спрéмати, ам, v. impf. rüsten, bereit machen, paro.
Спрéматисе, амсе, v. r. impf. sich anschicken, parare se.
Спрéмити, им, v. pf. bereit machen, paro.
Спрéћи (говорисе и спрегнути), спрегнем, v. pf. zusammenspannen, jungo socios boves. cf. спрега.
Спреча, f. 1) вода у Босни. 2) земља око те воде: отишао у Спречу.
Спречâк, човек из Спрече.
Спрêша, f. Drang, Dringlichkeit, urgens necessitas. cf. преша.
Спр̀жити, им, v. pf. verbrennen, anbrennen, aduro.
Спрѝтати, ам, v. pf. aus dem Wege räumen, tollo.
Спрѝјед, (Ерц.) voran, vorne, ante.
Спрòћу, gegenüber, in Vergleich, si compares cum —.
Спр̀тити, им, v. impf. (vom Rücken) abladen, depono ex humeris.
Спр̀цати, ам, v. pf. н. п. говеда у тор, den ganzen Haufen Viehs wohin treiben, agmen cogo.
Спр̀чити, им, v. pf. verpfuschen, verkrüppeln, depravo.
Спуж, m. vide пуж.
Спу̀стити, им, v. pf. 1) herablassen, demitto. 2) (d. i. цијену) wohlfeiler geben, remitto.
Спу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich hinab begeben (daher auch vom fallenden Landregen), descendo, proficiscor in locum demissum:
„Да се спустим до под твоју кулу —
„Па се спусти покрај воде Дрине —
Спучáвање, n. vide спучање.
Спучáвати, ам, vide спучати.
Спу̀чање, n. das Zuhäkeln, confibulatio.
Спу̀чати, ам, v. impf. zuhäkeln, confibulo.
Спу̀чити, им, v. pf. н. п. прслук, zuhäkeln, confibulo.
Спу̀штање, n. 1) das Herablassen, demissio. 2) das Ablassen im Preise, pretii deminutio.
Спу̀штати, ам, v. impf. 1) herablassen, demitto. 2) im Preise ablassen, remitto.
Спу̀штатисе, амсе, v. r. impf. z. B. киша, es wird ein anhaltender Landregen, pluvia lenta et duratura adventat.
Спу̀штити, им, vide спустити.
Срâђање, n. vide срођавање.
Срâђатисе, амсе, vide срођаватисе.
Срâм, m. die Scham, pudor: срам те било! pudeat, du solltest dich schämen!
Срâман, мна, но, schändlich, garstig, turpis.
Срáмитисе, имсе, v. r. impf. sich schämen, pudet me.
Срáмљење, n. das Schämen, pudor.
Срамòта, f. die Schande, dedecus.
Срáмотан, тна, но, vide сраман.
Срамòтити, им, v. impf. 1) кога, Schande machen, dedecori esse. 2) beschämen, pudorem incutio.
Срамòћење, n. 1) das Beschämen, pudoris incussio. 2) das Schandemachen, dedecus.
Срáње, n. das Scheißen, cacatio.
Срáслица, f. zwei zusammengewachsene Nüsse, Pflaumen, u. s. w. concreta, gemina (poma). Жене кажу, да њима не ваља јести сраслице: зашто ће родити близнове.
Срáстање, n. das Zusammenwachsen, concretio.
Срáстатисе, амсе, v. r. impf. } zusammenwachsen, concresco.
Срáстисе, темсе, v. r. pf. }
Срâти, серем, v. impf. scheißen, caco.
Срâтисе, серемсе, v. r. impf. scheißen, caco.
Ср̀б, m. Србаљ, Србињ, Србљин, der Serbe, Serbus.
Србâдија, f. (coll.) das Serbenvolk, Serborum natio, gens, Serbi:
„Србадију око себе рабри —
Ср̀баљ, бља, m. vide Срб.
Србèкања, m. u. f. } augm. v. Срб.
Србêнда, m. u. f. }
Ср̀бија, f. Serbien, Serbia.
Ср̀бин, m. vide Срб.
Ср̀бињ, m. (cm.) vide Србин:
„Ђе Србиње јунак причешћује —
Ср̀бињскӣ, ка, ко, (cm.) vide Српски:
„И Србињске избављати душе —
Ср̀бити, им, v. impf. zum Serben machen, facio esse Serbum.
Ср̀битисе, имсе, v. r. impf. sich zum Serben machen, sich dafür ausgeben,

Serbum se facere, venditare se pro Serbo.
Србља̏к, m. (cm.) vide Срб.
„Овакп је адет у Срљака,
„У Србљака добрије јунака —
Србљанин, m. (cm.) der Serbe, Serbus:
„Ајде сада царе Србљанине! —
Србље̑ње, n. das Serbisiren, mutatio in Serbum.
Србљин, m. vide Срб.
Сро̏бо, m. (vertraulich) der Serbe, Serbus: оће Србо, Бога ми!
Србуља, f. ein altes Kirchenbuch (handschriftlich oder gedruckt), das dem serbischen Dialekt näher ist, als die neuen russisirten Auflagen. У Србуљама несmоји нигђе крестъ, перстъ, древо, клятва, князь, девять, десять, молитися, мя, тя, во, солнце; него крьсть, прьсть, дрьво, клетва, кнезъ, девеmь, десеть, молиmсе, ме, те, вь (попови и калуђери чате ва), сльнце и m. д.
Ср̏г, m. eine Stange, um daran Wäsche, Kleider, Bettzeug zu lüften, pertica sustentata furculis.
Ср̏да, f. (als Schmeichelwort), die Erzürnte, Grollerin, iracunda:
„Срдо моја не срдисе на ме —
Ср̏дан, m. Mannsname, nomen viri.
Ср̏дачка, f. у чунку она шипчица, што на њој стоји цијев, das Stängelchen im Weberschiffchen.
Срда̑шце, n. dim. v. срце.
Ср̏дит, та, то, erzürnt, iratus.
Ср̏дити, им, v. impf. zürnen, irrito.
Ср̏дитисе, имсе, v. r. impf. zürnen, sich zürnen, irascor.
Ср̏дња, f. das Zürnen, ira.
Ср̏добоља, f. die rothe Ruhr, dysenteria.
Ср̏ђа, m. cf. Злопоглеђа.
Ср̏ђев дан, ва дне, m. St. Sergius, festum S. Sergii (7. Oct.).
Ср̏ђење, n. das Zürnen, ira.
Сребре̑ње, n. das Versilbern, inductio argenti.
Сре̏брити, им, v. impf. versilbern, argento obduco.
Сре̏брн, на, но, silbern, argenteus.
Сре̏брница, f. Stadt in Bosnien, an der Drina, zwischen Зворник und Вишеград. Сре̏брничанин, човек из Сребрнице. Сре̏брнички, ка, ко, von Сребрница.
Сре̏бро, n. das Silber, argentum.
Сребро̏кос, са, со, (cm.) silberhaarig, capillis argenteis:
„Ој ђевојко среброкоса!
„Твоје косе сребро носе —
Сре́да, f. (Рес. и Срем.) vide сриједа.
Сре́дина (среди́на), f. 1) die Mitte, medium: узео га по средини. 2) die Schmolle, medulla panis.
Сре̏дњи, ња, ње, 1) der mittere, mittlere, medius. 2) средње руке, mittelmäßig, mediocriter.
Сре̏довечан, чна, но, (Рес. и Срем.) vide средовијечан.
Сре̏довијечан, чна, но, (Ерц.) im mittlern (Lebens-) Alter, mediae aetatis.
Сре̏доје, m. Mannsname, nomen viri.
Средо̏посни, на, но, н. п. неђеља, in der Mittfaste, in medio jejunio. cf. безимена неђела.
Сре̏ђ, m. (Рес. и Срем.) vide сријеђ.
Сре̏з, m. der Bezirk, regio. Свака кнежина има по неколика среза. Сад у вријеме Црнога Ђорђија звали су срез оно, докле је заповиједао један велики буљубаша (капетн).
Сре̏зати, ежем, v. pf. 1) н. п. кошуљу, zuschneiden, ad formulam scindo. 2) н. п. нокте, die Nägel abschneiden, beschneiden, ungues reseco.
Срези̑вање, n. das Schneiden, resectio.
Срези̑вати, зујем, v. impf. abschneiden, reseco.
Сре̏м, m. (Рес. и Срем.) vide Сријем.
Сре́мац, мца, m. (Рес. и Срем.) vide Сријемац.
Сре̏мачки, ка, ко, 1) sirmisch, sirmicus, sirmiensis. 2) adv. sirmisch, sirmice.
Сре̏мица, f. die Sirmierin, femina sirmiensis.
Сре̏мичица, f. dim. v. Сремица.
Сре̏мкиња, f. vide Сремица.
Сре̏мски, ка, ко, (Рес. и Срем.) vide Сријемски.
Сре̏муш, m. (Рес. и Срем.) vide Сријемуш.
Сре̏сти, ретем (и сретнем), v. pf. begegnen (einem), obviam fio cui.
Сре̏стисе, ретемсе (и сретнемсе), v. r. pf. einander begegnen, obviam fio.
Сре̏тан, тно, но, vide срећан.
Срета̑ње, n. das Begegnen, occursus.
Сре̏тати, ам, v. impf. begegnen, obviam fio.
Сре̏татисе, амсе, v. r. impf. sich begegnen, obviam fio.
Сре̏тен, m. Mannsname, nomen viri.
Сре̏теније, n. Maria Heimsuchung, visitatio Mariae (2. Febr.). Србљи кажу да се тада срете љето и зима.
Сре́ћа, f. das Glück, fortuna.
Сре́ћа, m. (Рес. и Срем.) vide Срећо.
Сре́ћан, ћна, но, glücklich, fortunatus.
Сре́ћан, m. Mannsname, nomen viri.
Сре́ћи, сречем (и срекнем), v. pf. buchstabiren, syllabatim effero.
Сре́ћко, m. Mannsname, nomen viri.
Сре́ћо, m. (Ерц.) hyp. v. Срећко.

Сре̑ш, m. (Рес. и Срем.) vide сријеш.
Сриједа, f. (Ерц.) 1) die Mitte, medium. 2) der Mittwoch, die Mittwoche, dies mercurii.
Сријеђ, m. (Ерц.) die Boden = Daube am Faße, tabula fundi dolii.
Сријем, m. (Ерц.) Sirmien, Sirmiensis ager.
Сријемац, мца, m. (Ерц.) der Sirmier, Sirmiensis.
Сријемскӣ, ка, ко, (Ерц.) sirmisch, sirmiensis.
Сријемуш, m. (Ерц.) Art wildwachsendes Zugemüse, obsonii genus.
Сријеш, m. (Ерц.) der Weinstein, tartarus.
Срицања, n. das Buchstabiren, syllabarum distincta prolatio.
Срицати, сричем, v. impf. buchstabiren, syllabatim effero.
Сркање, n. das Schlürfen, sorbitio.
Сркати, срчем, v. impf. schlürfen, sorbeo.
Сркнути, нем, v. pf. schlürfen, sorbeo.
Сркутање, n. dim. v. сркање.
Сркутати, кућем, dim. v. сркати.
Срма, f. vide сребро.
Срмали, adj. indecl. vide сребрн.
Срна, f. das Reh, caprea.
Срндаћ, m. der Rehbock, capreolus.
Срнетина, f. das Rehfleisch, caro capreae.
Срнећӣ, ћа, ће, Reh=, capreae, caprearum.
Срнче, чета, n. vide лане.
Сродан, дна, но, unter einander verwandt, cognatus:
„Кано сродно јато голубова —
Сродитисе, имсе, v. r. pf. einander als Verwandte erkennen, propinquos se appellant.
Срођавање, n. das Vettern, appellatio titulo consobrini.
Срођаватисе, амсе, v. r. impf. Vetter werden, appellare se consobrinos.
Срозати, ам, v. pf. z. B. die Strümpfe vom Beine herabrollen, devolvo.
Срокнатисе, кћусе, v. r. pf. m. j. свиње, sich in einen Haufen zusammengrunzen, cum grunnitu concurro.
Срочан, чна, но, } übereinstimmend,
Срочит, та, то, } convenienter.
Срп, m. die Sichel, falx.
Српак, пка, 1) hyp. v. срп. 2) некаква трава.
Српић, dim. v. срп.
Српка, f. } die Serbin, Serba.
Српкиња, f. } die Serbin, Serba.
Српска̑, f. Serbien, Serbia, vide Србија.
Српскӣ, ка, ко, 1) serbisch, serbicus. 2) adv. serbisch, serbice.
Српча̑д, f. (coll.) junge Serben, serbica juventus.
Српче, чета, n. ein junger Serbe, puer serbus.

Српчићӣ, m. pl. (coll.) vide српчад.
Срце, n. das Herz, cor.
Срча, f. das Glas, vitrum.
Срчали, adj. indecl. gläsern, vitreus.
Срчан, на, но, н. п. момак, дијете, којь, herzhaft, feurig, animosus.
Срчанӣк, m. трава од срдобоље.
Срчаница, f.
Срчика, f. das Mark des Hollunders, medulla sambuci.
Сршље̑н, m. die Hornisse, crabro.
Стабло, n. der Stängel, caulis.
Ставити, им, v. pf. stellen, statuo.
Стављање, n. das Stellen, positio, statutio.
Стављати, ам, v. impf. stellen, statuo.
Стадо (ста̑до), n. (ст.) die Herde, grex:
„Ако ме наджањеш, даћу ти ја стадо —
„Што ће теби стадо с премногим овцама!
„Кад ти траве немаш стадо да напасеш —
Стаза, f. der Fußsteig, semita.
Стазица, f. dim. v. стаза.
Стаја, f. der Stall, stabulum.
Стаја̑ње, n. das Stehen, statio.
Стаја̑ње, n. das Verbale von стајати in allen Bedeutungen.
Стајати, стојим, v. impf. 1) stehen bleiben, consisto, sto. 2) стоји вика (људи), лавеж паса, рика волова, beginnt, coepit, existit. 3) ово ме стоји десет гроша, kosten, consto.
Стајати, јем, v. impf. von стати.
Стајаћӣ, ћа, ће, feyerlich, sonntäglich, solemnis.
Стајаћица, f. стајаћа кошуља, das Feyertagshemde, solemne indusium.
Стајка, f. Frauenname, nomen feminae.
Стака, f. Frauenname, nomen feminae (von Стана).
Стакалце, цета, n. dim. v. стакло.
Стакла̑р, m. der Glaser, vitriarius.
Стаклен, на, но, gläsern, von Glas, vitreus.
Стакленце, цета, n. vide стакалце.
Стаклитисе, имсе, v. r. impf. glänzen, wie Glas, splendeo ut vitrum.
Стакло, n. das Glas, vitrum.
Стакнути, нем, v. pf. zusammenrücken, propius admoveo: угарке, ватру.
Стако, m. hyp. v. Станоје.
Сталаћ, m. Ruinen einer alten Burg an der Morawa, ober Ћуприја:
„Вино пије Тодор од Сталаћа
„У Сталаћу на Морави граду —
Сталаћанин, m. н. п. Тодор, т. ј. из Сталаћа.
Стамбол*, m. vide Цариград.
Стамболија*, m. vide Цариграђанин.

Ста̏мболскӣ, ка, ко, vide Цариградски.
Ста̏мена, f. Frauenname, nomen feminae.
Стаме̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Стаме́нко, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̑н, m. 1) der Weberstuhl, machina textoria. 2) die Sennerey, locus et casa mulgendis aestate ovibus. 3) der Leib (als Theil des Hemdes), indusii corpus.
Ста́на, f. } Frauenname, nomen feminae.
Ста̀на, f. }
Ста̀нава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нак, нка, m. нема ти му станка, hier ist kein Bleiben für dich, vix hic remanere poteris; abi, si me audis.
Стана̑р, m. der Senner, pecoris custos.
Стана́рев, ва, во, vide станаров.
Стана̀рица, f. die Sennerin, ovium curatrix.
Станàричин, на, но, der станарица, curatricis ovium.
Стана́ров, ва, во, des станар, curatoris ovium.
Ста̀нача, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀нимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̀нисав, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̀нисава, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нитисе, нмсе, v. r. pf. stehen bleiben, still stehen, sisto: не станиосе до мора!
Ста̀ница, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀ниша, m. Mannsname, nomen viri.
Ста̑нка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста́нко, m. Mannsname, nomen viri.
Стано̀ван, вна, но, (ст.) festgegründet, firmus:
„Да од њега сва гора мирише,
„И по гори становно камење —
Ста̀ноје, m. Mannsname, nomen viri.
Стано̀јка, f. Frauenname, nomen feminae.
Ста̀р, ра, ро, 1) alt, senex. 2) alt, vetus.
Стара̑ње, n. das Sorgen, sollicitudo.
Ста̀ратисе, амсе, v. r. impf. besorgt seyn, curam habeo, sollicitus sum.
Ста̀рац, рца, m. 1) der Greis, senex. 2) der Schwiegervater, socer. cf. таст.
Ста́рац, рца, m. ein alter Weinberg, vinea vetus.
Ста̀рачкӣ, adv. wie ein Greis, senis more.
Старе̑ње, n. das Altern, senescentia (?)
Старе̏шина, m. (Рес. и Срем.) vide старјешина.
Старе̏шинин, на, но, (Рес. и Срем.) vide старјешинин.
Старе̏шинство, n. (Рес. и Срем.) vide старјешинство.
Старешо̀вање, n. (Рес. и Срем.) vide старјешовање.
Старешо̀вати, шујем, (Рес. и Срем.) vide старјешовати.
Старе́шство (старештво), n. (Рес. и Срем.) vide старјешство.
Ста̑рӣ Вла, m. Theil des südlichen Serbiens.
Ста̑рӣ сват, m. der Oberswat, cf. женидба.
Стари̏на, f. 1) од старине, von Alters her, antiquitus. 2) (m.) мој старино! mein lieber Alter. senex: Старина Новак, ein berühmter Heiduk.
Ста̀рити, им, v. impf. altern, senesco.
Ста̀рица, f. die Alte, senex mulier:
„Ој старице Османова нено!
„Узми мене за Османа твога —
Ста̀рјети, рим, v. impf. (Ерц.) alt werden, altern, senesco.
Старје̏шина, m. (Ерц.) das Oberhaupt der Familie im Hause, caput familias, patriarcha (?). 1) Кућни старјешина влада и управља кућом и свим имањем: он наређује ђетиће и момчад куда ће који ићи и шта ће који радити; он продаје (с договором кућана) што је на продају, и купује што треба купити; он држи кесу од новаца, и бринесе како ће платити арач, порезу и остале дације. Кад се моле Богу, он почиње и свршује. Кад има какви гостију у кући, старјешина се сам с њима разговара, и он с њима руча и вечера (у великим кућама, ђе има много чељади, најприје поставе старјешини и гостима (у таковим кућама слабо који дан нема гостију) на једној софри, а на другој ђетићима, и момчадма, која раде у пољу, па онда вечерају жене и ђеца). Старјешина није свагда најстарији годинама у кући: кад отац остари, он преда старјешинство најпаметнијему своме сину (или брату или синовцу), ако ће бити и најмлађи; ако се догоди да који старјешина не управља добро кућом, онда кућани изберу другога. 2) старјешина се зове који управља једним селом (сеоски старјешина, т. ј. кнез или кмет какав), или читавом нахијом. У вријеме Црнога Ђорђија сваки је војвода био старјешина у својој кнежини, а Ђорђије је био старјешина у свој Србији.

Старјѐшинин, на, но, (Ерц.) des старјешина, illius qui est старјешина.
Старјѐшинство, n. (Ерц.) Amt und Würde des старјешина, dignitas τοῦ старјешина.
Старјешо̀вање, n. (Ерц.) das Befehlen als старјешина, imperium more старјешина.
Старјешо̀вати, шујем, v. impf. старјешина seyn, sum старјешина.
Старјѐшство (старјештво), n. (Ерц.) vide старјешинство:
„Ако ћу је напит' по старјештву,
„Напићу је старом Југ' Богдану —
Старма̀ли, лога, m. der Zwerge, nanus.
Старо̀влашкӣ, ка, ко, von der Gegend, Стари Влах.
Старо̀јко, m. vide стари сват.
Старо̀сватица, f. жена старога свата.
Старо̀сватскӣ, ка, ко, 1) starosswatisch. 2) adv. wie ein стари сват.
Старо̀сватство, n. das Amt und die Würde des стари сват, dignitas τοῦ стари сват.
Старосѐдилац, диоца, m. (Рес. и Срем.) vide старосједилац.
Старосѝдилац, диоца, m. vide старосједилац.
Старосиђелац, сидиоца, m. (Ерц.), Старосјѐдилац, диоца, m. (Ерц.) der Altsasse, qui diu jam alicubi sedet.
Старо̑ст, f. 1) das Alter, senectus. 2) die Sorge, sollicitudo.
Старо̀ставне књиге, f. pl. (ст.) altverfaßte Bücher, libri antiqui (oder wäre es statt царославне?):
„У Марка су књиге старославне:
„Марко знаде на коме је царство —
Ста̑рчев, ва, во, des старац, senis, aut soceri.
Старчѐкања, f. augm. v. старац.
Ста̑рчина, f. augm. v. ста̑рац.
Ста̑рчић, m. dim. v. ста̑рац.
Ста̑с, m. der Wuchs, der Statur, statura, cf. раст.
Ста̀сати, ам (и стасшем), vide приспјети.
Ста̀сина, f. (око Мораве) vide клијет.
Ста̀тве, f. pl. die aufrechtstehenden zwey Balken in denen der Weberbaum liegt.
Ста̀ти, анем, v. pf. 1) stehen bleiben, consisto. 2) на што, treten, insisto. 3) коме на пут, in den Weg treten, verhindern, impedio. 4) није ми стало, dran liegen, interest. 5) стаде га вика, u. s. w. es entstand, begann, coepi. 6) стао виноград на род, момак на снагу, begann, coepi. 7) kosten, consto: стало ме десет гроша.
Статѝвица, f. eine der zwey статве.
Ства̑р, f. 1) das Ding, res. 2) није ствари, nichts besonderes, non est quod admirere.
Ства̀рање, n. das Erschaffen, creatio.
Ства̀рати, ам, v. impf. erschaffen, creo.
Ство̑р, m. das Machwerk, Arbeit, Werk, opus.
Створѐње, n. das Geschöpf, creatura: какво је то створење?
Ство̀ритељ, m. der Schöpfer, creator.
Ство̀ритељев, ва, во, des Schöpfers, creatoris.
Ство̀рити, им, v. pf. schaffen, creo.
Ство̀ритисе, имсе, v. r. pf. sich verwandeln, verwandelt werden, mutor.
Ствр̀днутисе, немсе, v. r. pf. 1) hart werden, duresco. 2) hart, karg werden, avarus, tenax fio.
Стѐга, f. verschärfte Polizey, Cordon (gegen Räuber, Pest), circumventio.
Стѐгно, n. der Schenkel, crus: попишао стегна.
Стѐгнути, нем, v. pf. 1) anziehen, (straff), attraho. 2) н. п. село, eng umringen, circumdo, cingo; стегли га дужници.
Стѐгнутисе, немсе, vide стиснутисе.
Стѐзање, n. das Anziehen, attractio.
Стѐзати, ежем, v. impf. anziehen, attraho contraho.
Стѐзатисе, ежемсе, v. r. pf. kein Freund seyn von Ausgaben, knapp thun, parco sumtibus.
Стѐља, f. 1) die Fütterung des Saumsattels, munimentum interius clitellarum. 2) die Hefen, faex.
Стѐљка, f. онај кочић, што на њему стоји витао кад жене сучу пређу, das Fußgestell des Haspels.
Стѐна, f. (Рес и Срем.) vide стијена.
Стѐница, f. (Рес. и Срем.) vide стјеница.
Стѐњак, њка, m. (у Сријему) vide жижак.
Стења̑к, m. (Рес. и Срем.) vide стјењак.
Стења̑ње, n. das Stöhnen, gemitus, suspiratio.
Стѐњати, њем, v. impf. stöhnen, suspiro.
Стѐње, n. (Рес. и Срем.) vide стијење.
Стѐње, n. (Рес. и Срем.) vide стијење.
Стѐпстисе, пемсе, v. r. pf. sich verschlagen, verkommen, nescio quo abiit.
Стера̑ње, n. das Breiten, stratio.
Стѐрати, рем, v. impf. breiten, decken, sterno.
Сте̏рати, ам, (Рес. и Срем.) vide ћерати.

Стеривање, n. (Рес. и Срем.) vide шћеривање.
Стеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide шћеривати.
Стесати, ешем, v. pf. abzimmern, behauen, exascio.
Стећи, ечем, v. pf. erwerben, comparo, н. п. новаца, кућу.
Стећисе, течемосе, v. r. pf. 1) zusammenlaufen, concurro. 2) werden, in Erfüllung gehen, fio:
„Штогођ рекли, код Бога се стекло —
Стигнути, нем, vide стићи.
Стид, m. die Scham, pudor.
Стидак, тка, m. 1) caucalis grandiflora Linn. Ова трава има бијел цвијет у сриједи мало црвен; Срби приповиједају, да је оно црвено од прије веће било, па сад сваки дан бива мање: зашто већ нестаје стида међу људма. 2) das letzte Stück in der Schüssel, das jeder sich schämt zu nehmen, cibi ultimum frustum.
Стидан, дна, но, schamhaft, pudens.
Стидење, n. (Рес.) vide стиђење.
Стидетисе, димсе, (Рес.) } vide стиђетисе.
Стидитисе, имсе, (Срем.) }
Стидљив, ва, во, schamhaft, geschämig, pudibundus.
Стидноћа, f. die Scham, pudor:
„На љепоту као и ђевојка,
„На стидноћу као и невјеста —
Стиђење, n. (Ерц.) das Schämen, pudor, die Scham, pudor.
Стиђетисе, стидимсе, v. r. impf. (Ерц.) sich schämen, pudet, erubesco.
Стизање, n. das Erreichen, Einholen, consecutio.
Стизати, ижем, v. impf. erreichen, assequi.
Стијена, f. (Ерц.) die Felsenwand, der Fels, saxum.
Стијење, n. (coll. Ерц.) die Felsen, saxa.
Стијење, n. (Ерц.) der Docht (besonders die einfachste und ärmste Art davon), ellychnium.
Стинутисе, несе, v. r. pf. н. п. лој, gerinnen, congelasco.
Стипса, f. der Alaun, alumen.
Стипсање, n. das Sieden in Alaun, coctio in alumine.
Стипсати, пшем, v. impf. in Alaun sieden, coquo in alumine.
Стисак, ска, m. die zusammengedrückte Faust, pugnus compressus: ово и стисак!
Стискивање, n. das Zusammendrücken, compressio.
Стискивати, кујем, v. impf. zusammendrücken, comprimo.
Стискиватисе, кујемсе, vide стезатисе.
Стиснути, нем, v. pf. zusammendrücken, comprimo.
Стиснутисе, немсе, v. r. pf. sich einschränken (in Ausgaben), contraho vela (quoad sumtus).
Стићи (говорисе и стигнути), стигнем, v. pf. erreichen, einholen, assequor. 2) сад стиже, itzt kommt er an, adest.
Стицање, n. das Zusammendrücken (der Feuerbrände), admotio.
Стицати, ичем, v. impf. zusammendrücken, admoveo.
Стјеница, f. (Ерц.) die Wanze, cimex.
Стјењак, m. (Ерц.) die Felswand, saxa, series saxorum.
Сто, hundert, centum.
Сто, стола, m. 1) der Stuhl, Sessel, sella. 2) (ст.) der Tisch, mensa:
„У Павлову светом намастиру
„Постављени од злата столови —
Стог, m. der Getreideschober, acervus frugum.
Стожер, m. } der Baum in der Mitte
Стожина, f. } der Tenne, um die dreschenden Pferde daran zu binden, cardo.
Стоин, m. Mannsname, nomen viri.
Стоисава, f. Frauenname, nomen feminae.
Стоић, m. Mannsname, nomen viri.
Стоја, f. hyp. v. Стојана.
Стоја, m. (Рес. и Срем.) vide Стојо.
Стојадин, m. Mannsname, nomen viri.
Стојак, m. Mannsname, nomen viri.
Стојан, m. Mannsname, nomen viri.
Стојана, f. Frauenname, nomen feminae.
Стојанка, f. Frauenname, nomen feminae.
Стојка, f. Frauenname, nomen feminae.
Стојко, m. Mannsname, nomen viri.
Стојна, f. Frauenname, nomen feminae.
Стојница, f. 1) das Stehen, statio: проћисе стојнице, was stehst du immer da? geh doch fort. 2) dim. v. Стојна.
Стојо, m. (Ерц.) hyp. v. Стојан.
Стојша, m. Mannsname, nomen viri.
Стока, f. 1) der Herdenreichthum, copia armentorum et pecorum. 2) Waarenreichthum, merces.
Стока, m. (Рес. и Срем.) vide Стоко.
Стоко, m. (Ерц.) hyp. v. Стојан.
Стокућанин, m. der Postenträger, Klätscher, garrulus, qui commissa prodit, hocque modo vicinos inimicat.
Стокућанка, f. die Postenträgerin, delatrix.
Стола, f. hyp. v. столица.
Столац, стоца, m. 1) vide дубак.

2) град у Ерцеговини (између Мостара и Требиња).
Сто̏лица, f. der Sessel, Stuhl, sella.
Сто̏личица, f. dim. v. столица.
Столо̀вата̄ чаша, f. das Kelchglas, calix vitreus.
Сто̀нога, f. die Scolopendra (ein vielfüßiges Insekt).
Сто̏па, f. 1) der Tritt, Länge eines Fußes, pes. 2) die Winde, artemo.
Сто̏пало, n. der Fuß im engsten Verstande, pes.
Сто̏пити, им, v. pf. 1) schmelzen, liquefacio. 2) човека, vernichten, ad nihilum redigo, tollo.
Сто̏питисе, имсе, v. r. pf. schmelzen, liquesco.
Сто̏пица, f. dim. v. стопа.
Стопу̀рина, f. augm. v. стопа.
Сто̏тина, f. das Hundert, centum (fr. la centaine).
Сто̏тиница, f. } dim. v. стотина: има један стотињак дуката.
Стоти́њак, њка, m. }
Стра̑, раа, m. 1) der Schrecken, terror. 2) die Furcht, timor.
Стра̏ва, f. der Schreck (eine Krankheit) das Auffahren vor Schrecken, terror.
Стра́дање, n. das Leiden, perpessio.
Стра́дати, ам, v. impf. leiden, pati.
Стра̏жа, f. die Wache, excubiae, vigiliae.
Стра̏жанин, m. vide стражар.
Стража̑р, m. der Wächter, excubitor.
Стра̏жара, f. die Wachthütte, das Wachthaus, vigiliarium.
Стража́рев, ва, во, } des Wächters, vigilis.
Стража́ров, ва, во, }
Стража̑рскӣ, ка, ко, 1) Wächter-, vigilum. 2) adv. wie ein Wächter, vigilis more.
Стража́рче, чета, n. das Wächterlein, parvulus vigil:
„А стражарче долеће са страже —
Стра̏жњӣ, ња, ње, der hintere, posterior; најстражњи (н. п. човек, посао), der letzte, schlechteste, postremus.
Стра̏жњица, f. der Hintere, podex.
Стра̏иња, m. Mannsname, nomen viri.
Стра̏мпутица, f. der Seitenweg, semita.
Стра̏мпутице̑, adv. auf einem Seitenwege, extra viam.
Стра̏мпутичење, n. das Gehen auf Seitenwegen, deviatio.
Стра̏мпутичити, им, v. impf. auf Seitenwegen, Abwegen gehen, devio.
Стра́на, f. 1) die Seite, latus: с обе стране Дунава; sogar с обе стране Божића, d. i. vor —; једна страна брашна, d. i. die eine Seite der Pferdlast (50 Oka). 2) die Seite, d. i. Partei, partes: он је с моје стране. 3) soviel als брдо, Berg, mons: уза страну, преко стране, велика страна и т. д.
Стра̏ница, f. dim. v. страна.
Страо̀вит, та, то, vide страшан.
Страо̀та, f. fürchterlich (zu sehen), terribile visu, dictu: страота Божја.
Стра̏тимӣр, m. Mannsname, nomen viri.
Стра̏тор, m. (ст.) Art Kraut, herbae genus.
Стра̏торов, ва, во, (ст.):
„Старп свате страторова грано! —
„Једна врста босиљкова,
„Друга врста невенова,
„Трећа врста стратарова —
„Која врста стратарова,
„Та је врста крајобера —
Стра̏шан, шна, но, schrecklich, fürchterlich, terribilis.
Страше̑ње, n. das Schrecken, territio.
Стра̏шив, ва, во, vide страшљив.
Стра̏шивац, вца, m. der Hasenfuß, die Memme, ignavus:
„Дај ми рече дружина остала:
„Гле страшивца Бошка Југовића! —
Стра̏шивица, f. der Hasenfuß, timidus:
„Топал-паша љута страшивица,
„Он Кулаша не смје погубити
„Од Кокора и од Јездимира —
Стра̏шило, n. das Schreckbild, Schreckmännchen, die Vogelscheue, terriculamentum.
Стра̏шити, им, v. impf. schrecken, terreo.
Стра̏шљив, ва, во, schreckhaft, formidolosus.
Стра̏шљивац, вца, m. vide страшивац.
Стра̏шљивица, f. vide страшивица.
Стра̏шнӣ суд, m. das jüngste Gericht, judicium novissimum.
Стр̏в, m. Reste eines vom Wolfe gefressenen Viehes, reliquiae cadaveris: нема му стрва; не нађе му се стрва.
Стр̏ван, вна, но, н. п. пас, Hund der vom Aas gekostet, canis qui cadaver gustavit, ferox.
Стр̏вина, f. das Aas, cadaver.
Стре́а, f. der Dachvorsprung, pars tecti prominens: шта ти стојиш под стреом, те не идеш у кућу?
„Ниска стреа, висок ћувегија —
Стре́ка, f. пруга на женским кецељама, der Streif, virga:
„Кецељице лепе ти си стреке —
Стре́ла, f. (Рес. и Срем.) vide стријела.
Стре́лица, f. 1) dim. v. стрела. 2) vide стрјелица 2.

Стре́љање, n. (Рес. и Срем.) vide стријељање.

Стре́љати, ам, (Рес. и Срем.) vide стријељати.

Стреме́н, m. (cm.) der Steigriemen (?), lorum stapiae:
„Онђе ј' пала крвца од јунака
„Та доброме коњу до стремена,
„До стремена, и до узенђије,
„А јунаку до свилена паса —

Стре́пити, им, v. impf. erzittern, erbeben, contremisco.

Стре́пљење, n. das Erzittern, tremor.

Стре́сање, n. das Ausschütteln, decussio, excussio.

Стре́сати, ам, v. impf. н. п. рој, herabschütteln, decutio.

Стре́сатисе, амсе, v. r. impf. sich schütteln, excuti.

Стре́сти, сем, v. pf. herabschütteln, decutio.

Стре́стисе, семсе, v. r. pf. sich schütteln, schaudern, excuti, cohorrescere.

Стри́жење, n. das Scheren, tonsio.

Стри́за, f. 1) das Tuchschnitzel, segmentum panni. 2) vide свита.

Стри́зица, f. dim. v. стриза.

Стрије́ла, f. (Ерц.) 1) der Pfeil, sagitta. 2) громовна, der Donnerkeil, fulmen.

Стрије̏љање, n. (Ерц.) das Schießen mit Pfeil und Bogen, jactus sagittae.

Стрије̏љати, ам, v. impf. (Ерц.) 1) mit Pfeilen schießen, jaculor. 2) очима, er blickt scharf umher, oculis configo.

Стри́ка, f. hyp. v. стрина.

Стри́ко, m. hyp. v. стриц.

Стри̏на, f. очина брата жена, des Vetters Frau, uxor patrui (fratris patris mei). Поуздаласе стрина у синовца, па остала јалова. Кад се у стрине иште, у очи се гледа.

Стри̏нин, на, но, der стрина, uxoris patrui.

Стри́ћи, ижем, v. impf. scheren, tondeo.

Стри̏ц, m. 1) Vetter (Vaters Bruder), patruus. 2) Anrede an einen ältern Mann, patruus.

Стрицка̂ње, n. dim. v. стрижење.

Стри̏цкати, ам, dim. v. стрићи.

Стри́чев, ва, во, des стриц, patrui.

Стри́чевић, m. vide братучед.

Стрје̏лица, f. (Ерц.) 1) dim. v. стријела. 2) der Donnerkeil (ein vermeinter Stein), fulmen.

Стр́кати, стрчем, v. pf. herablaufen, decurro.

Стрме̂н, f. die Steile, locus arduus et praeceps.

Стр̀мен, на, но, } steil, arduus,
Стр̀менит, та, то, } praeruptus.

Стр̀мке, f. pl. die Beutelschnur, funiculus crumenae.

Стр̀мо, 1) auf die Erde, Thalab, deorsum: стрму, брду, bergab, bergan, deorsum, sursum.

Стр̀моглав, adv. } mit dem Kopf vor-
Стр̀моглавце̂, adv. } an, praeceps.

Стр̀моглеђа, m. der vor sich hin sieht, deorsum tuens.

Стрмо́гуз, за, зо, н. п. коњ, ein Pferd von steilen Hinterbacken, equus praeruptis natibus.

Стрнади́ца, f. die Goldammer, emberiza flava Kl.

Стр̀нӣ, на, но, н. п. љеб, жито, von Halmgetreide, frugum.

Стрнӣште, n. das Stoppelfeld, ager stipulatus.

Стр̀њика, f. die Stoppeln, stipulae:
„Ако си ми снопље повезао,
„Твоје овце по стрњики пасу —

Строва́лити, им, v. pf. über den Haufen werfen, everto.

Стровањи́вање, n. das Umwerfen, eversio.

Стровањи́вати, љујем, v. impf. über den Haufen werfen, everto.

Стро̀во, n. der Haufen vom Sturme abgeschüttelter Früchte, pomorum decussorum acervus: лежи строво (испод јабука, испод шљива и т. д.).

Стро̀шити, им. v. pf. 1) zerbröseln, contero. 2) ausgeben, erogo:
„Строши ацо иљаду дуката —

Стр̀пати, ам, v. pf. zusammenwerfen, conjicio.

Стр̀пети, пим, v. pf. (Рес) } aushal-
Стр̀пити, им, v. pf. (Срем.) } ten, über
Стр̀пљети, пим, v. pf. (Ерц.) } sich gewinnen, sustineo: не могу стрпљети да му не кажем.

Стру̂г, m. der Hobel, runcina.

Стру̏га, f. Riß in einem Zaune, diruptio sepis.

Стру́гање, n. das Schaben, rasio.

Стру́гати, ужем, v. impf. schaben, rado.

Стругач, m. 1) der Schaber, rasor. 2) jedes Instrument zum Schaben, instrumentum rasorium.

Стру̀жица, f. dim. v. струга.

Стру̀жница, f. die Hobelbank, scamnum (?) runcinatorium.

Стру́ја, f. Frauenname, nomen feminae.

Стру̏к, m. 1) der Stängel, caulis. 2) лијепа струка, von schönem Wuchse, staturae pulcrae.

Стру̏ка, f. 1) ein grober Mantel der Albanesen und Herzegowiner (wie ein Shawl), pallii genus. 2) камџија од три струке, eine dreyfache Karbatsche, triplex. 3) Art, Gattung: сваке струке, allerhand, omni farius.

Стру̀читисе, имсе, v. r. pf. Art Bauch-

grimmens bekommen, certis ventris doloribus laborare.

Струњи̏вање, n. das Bekommen von einer Art Bauchgrimmens, ventris perversio et dolor.

Струњи̏ватисе, њујемсе, v. r. impf. eine Art Bauchgrimmens bekommen, ventre laborare.

Стру̏њица, f. eine große Tasche (Tornister) von Ziegenhaaren, pera e lana caprina.

Стру̏чак, чка, m. hyp. v. струк.

Стру̏чић, m. dim. v. струк.

Стру̏чица, f. dim. v. струка.

Стрцаљица, f. } die Sprițe, das Sprițchen, siphunculus.
Стрцаљка, f. }

Стрцање, n. das Sprițen, sparsio.

Стр̏цати, ам, v. impf. sprițen, spargo, spargor, emico.

Стр̏цатисе, амсе, v. r. impf. sprițen (spielen), spargo invicem.

Стрцкање, n. dim. v. стрцање.

Стр̏цкати, ам, dim. v. стрцати.

Стр̏цнути, нем, v. pf. sprițen, spargo semel.

Стр̏чати, чим, v. pf. herablaufen, decurro.

Стр̏шење, n. das Emporsträuben (des Haars), erectio comae.

Стр̏шити, ши, v. impf. sträuben (das Haar), erigo (comam).

Стршље̏н, m. vide сршљен.

Сту̏! Laut, um den Ochsen zurück zu commandiren, vox ad bovem ut regrediatur.

Стуа̏ћ, m. По Ерцеговини приповиједају, да се стуаћи (као виле или ђаволи) налазе по великим планинама и по камењацима, и имају на ногама гужве од луцкије жила: да им се ноге не клизају по страни и по камењу; кад се коме прекине гужва, а он увати човека и извуче му жиле из ногу, те начини другу.

Сту̏б, m. vide ступ.

Сту̏ба, f. die Baumleiter (aus einem nicht knapp behauenen Baumstamm), scala ex arbore.

Сту̏бица, f. dim. v. стуба.

Сту̏блина, f. ein holer aufrechter Stamm, als Wasserbehälter, truncus cavus aquae colligendae.

Стубо̏ком, von Grund aus, funditus: пропао стубоком.

Студе̏н, f. die Kälte, frigus.

Сту̏ден, на, но, kalt, frigidus.

Студе̏нац, нца, m. die Quelle, fons.

Сту̏дети, ди, v. impf. (Рес.) } kalt seyn, frigeo.
Сту̏дити, ди, v. impf. (Срем.) }
Сту̏ђети, ди, v. impf. (Ерц.) }

Стужи̏вање, das Uebelseyn, die Uebligkeit, Uebelkeit, nausea.

Стужи̏ватисе, жује ми се, v. r. impf. } übel seyn, ekeln, fastidio.
Сту̏житисе, жи ми се, v. r. pf. }

Сту̏кање (стукање), n. das сту-Sagen, usus vocis сту!

Сту̏кати, учем, v. impf. } т. ј. вола, сту sagen, dico сту.
Сту̏кати, ам, v. impf. }

Сту̏кнути (сту̏кнути), нем, v. pf. т. ј. вола, dem Ochsen сту zurufen, bovi impero voce сту.

Сту̏п, m. 1) der Hauptast, ramus. 2) die Säule, columna, н. п. ступови од камена по црквама намастирским.

Сту̏па, f. 1) ein hölzerner Mörser, die Stampfe, mortarium ligneum, tudicula. 2) eine Maschine zum Hanfbrechen, machina cannabi frangendae.

Ступање, n. das Stampfen, Stoßen, tusio.

Сту̏пање, n. das Treten (in das Haus), ingressio.

Сту̏пати, ам, v. impf. stampfen, tundo.

Сту̏пати, ам, v. impf. treten, calco.

Сту̏пац (сту̏пац), пца, m. die Stützsäulchen am Schlitten, columellae trahae.

Сту̏пити, им, v. pf. treten, calco.

Сту̏пица, f. dim. v. ступа.

Сту̏рање, n. das Herabwerfen, dejectio.

Сту̏рати, ам, v. impf. } herabwerfen, dejicio.
Сту̏рити, им, v. pf. }

Сту̏ћи, учем, v. pf. zerstoßen, contundo, comminuo.

Су̏, vide са, н. п. су два, су три друге (у Ерцеговини).

Су̏баша *, f. 1) vide пољак. 2) der Unterbascha, vicarius башае, pro баша.

Су̏башин, на, но, des субаша, probassae.

Су̏башовање, n. das субаша-seyn, status τοῦ субаша.

Су̏башовати, шујем, v. impf. субаша seyn, sum субаша.

Су̏бота, f. der Samstag, Sonnabend, saturni dies, dies sabbati.

Су̏ботица, f. Maria-Theresiopel, Theresiopolis. Су̏ботичанин, човек из Суботице. Су̏ботички, ка, ко, von Суботица.

Су̏в (comp. су̏вљи), ва, во, trocken, dürr, siccus, aridus.

Су̏ва болест, f. die Dörrsucht, Auszehrung, tabes.

Сува̏д, f. (coll.) dürres Holz, ligna arida.

Сува̏рак, рка, m. ein Stück dürres Holz, lignum aridum.

Су̏ватка, f. ein dürres Holz, lignum aridum.

Су̏вача, f. die Roßmühle, mola equaria.

Пуца му срце (за ким, или за чим), као кобили за сувачом.
Сувачак, чка, ко, dim. v. сув.
Сувй кашаљ, m. der trockene Husten, tussis sicca.
Сувише, zuviel, nimis.
Суво грожђе, n. 1) отишао у суво грожђе, er ist zu Grund gerichtet, periit: опремио га у суво грожђе. 2) cf. бакатисе.
Сувољав, ва, во, etwas dürr, subaridus, macilentus.
Сувопаран, рна, но, unvermacht, ungewürzt, condimento carens.
Суботан, тна, но, der nichts hat als Fastenspeisen, cibis pinguioribus destitutus.
Суботиња, f. die Nothfaste, jejunium ex egestate.
Суботовање, n. das суботан = seyn, τὸ carere cibis pinguioribus.
Суботовати, тујем, v. impf. aus Noth fasten, prae miseria jejuno.
Сугреб, m. von Hunden oder Füchsen aufgescharrte Erde, terra effossa a cane aut vulpe. Нагазио на сугреб. Кад ђеца нађу сугреб у пољу, онда пљуну у њега; зашто кажу да могу изићи по човеку некакви шклопци кад нагази на сугреб па не пљуне у њега.
Суд (gen. суда, pl. судови), m. das Gericht, judicium, jus.
Суд, (gen. суда, pl. суди и судови), m. das Gefäß, Geschirr, vas.
Судац, суца, m. der Richter, judex.
Судија, m. 1) der Richter, judex. 2) (f.) das Gerichtswesen, res judiciaria:
„И да друга постане судија —
Судијин, на, но, des Richters, judicis.
Судити, им, v. impf. (коме шта) richten, urtheilen.
Судитисе, имсе, v. impf. vor Gericht stehen, in judicio constitisse: судисе с њим und судесе.
Судић, m. dim. v. суд (суда).
Судован, вна, но, н. п. вино, nach dem Faß riechend, redolens dolium.
Суђеник, m. der Bestimmte, destinatus (den das Schicksal einem Mädchen als Mann bestimmt hat): Кад дође суђеник, нек' изједе говно кућеник;
„Злату ће се кујунџија наћи,
„А мени ће мој суђеник доћи —
Суђеница, f. die Bestimmte, destinata.
Сужањ, жња, m (соп.) der Gefangene, qui est in vinculis:
„Процвиљео сужањ Милутине
„У тавници бана Задранина —
Сужањство (сужањство), n. die Gefangenschaft, captivitas.
Сужење, n. das Thränen, lacrymatio.
Суза, f. die Thräne, Zähre, lacryma.
Сузити, им, v. impf. thränen, lacrymo.
Сузица, f. dim. v. суза.
Сукање, n. das Drehen, torsio.
Сукати, учем, v. impf. drehen, torqueo.
Сукија *, f. der Lappen, mit dem man die Ladung in der Flinte feststopft.
Суклата, f. groß und ungeschickt und träg, convicium in hominem longum et pigrum.
Сукљање, n. das Hervorwallen (des Rauches, der Bienen), provolutio.
Сукљати, ам, v. impf. herauswallen, provolvi: сукља дим из пећи; сукљају челе из кошнице.
Сукнен, на, но, von Haustuch, e panno domi facto.
Сукнаште, n. Haustuch, panni domestici.
Сукно, n. das Tuch (das die Frauen zu Hause weben), pannus domesticus, vilior.
Сукнути, нем, v. pf. 1) н. п. мач, сабљу, zücken, stringo. 2) herausströmen, provolvor: сукнуше челе из кошнице.
Сукња, f. der Unterrock (der Frauen), tunica.
Сукњетина, f. augm. v. сукња.
Сукњица, f. dim. v. сукња.
Сукобити, им, vide скобити.
Сукрвица, f. die Materie, das Eiter mit Blut, sanguine mixtum pus.
Сукурчина, f. halbscherzhaftes Scheltwort auf einen großen und trägen Menschen, q. d. sat magnus penis.
Султан, m. der Sultan, Sultanus.
Султанија, f. die Sultanin (Prinzesse), regia virgo:
„Молиле се двије султаније
„Своме брату султан Ибраиму —
Султанијин, на, но, der Sultanin, regiae virginis.
Султанов, ва, во, des Sultans, sultani.
Султанскй, ка, ко, 1) sultanisch, sultanicus. 2) adv. sultanisch, more sultani.
Сулудаст, та, то, etwas geschossen, mit dem gesunden Verstande etwas zerkriegt, substultus.
Сулундар *, m. die Rauchröhre am Ofen.
Сумиља, f. Frauenname, nomen feminae.
Сумлата, f. vide суклата.
Сумља, f. der Zweifel, dubium.
Сумљање, n. das Zweifeln, dubitatio.
Сумљати, ам, v. impf. zweifeln, dubito.
Сумљатисе, амсе, v. r. impf. zweifeln, dubito.

Су̀мпор, m. der Schwefel, sulphur.
Сумпо̀рача, f. geschwefelter Lappen, pannus (lacinia) sulphuratus (—ta).
Сумра̑к, m. } die Dämmerung, crepu-
Сумра̑чје, m. } sculum:
„Сунце за̂ђе, сумрачје се вата —
Суна̂шце, n. dim. v. сунце.
Су̀нет *, m. die Beschneidung, circumcisio.
Су̀нетити, им, v. impf. beschneiden, circumcido.
Су̀нећење, n. das Beschneiden, circumcisio.
Суне̏ција *, m. der Beschneider, circumcisor.
Су̀нђер *, m. der Schwamm, spongia.
Су̀новра̑т, über Hals und Kopf, praeceps.
Су̀нути, нем, v. pf. ein wenig gießen, schütten, fundo.
Су̏нце, n. die Sonne, sol.
Су̏нцокре̑т, m. die Sonnenblume, helianthus annuus Linn.
Сунча̀нӣ, на, но, Sonnen-, solis.
Су̀нчаница, f. der Sonnenstrahl (im Zimmer), solis radius (cubile illustrans).
Су̀нчање, n. das Sonnen, apricatio.
Су̀нчатисе, амсе, v. r. impf. sich sönnen (sonnen), apricor.
Суо̀чити, им, v. pf. саставити кога с ким да̀ говори један другом у очи, gegenüberstellen (zwei Aussagende), confrontiren, committo.
Су̀прот, gegen, contra.
Су̀протитисе, имсе, v. r. impf. коме, sich widersetzen, obsisto.
Су̀прођење, n. das Widersetzen, der Widerstand, repugnatio.
Су̀ргун *, m. vide проћераница.
Сургу̀нисати, ишем, vide проћерати.
Су̀р, ра, ро, blaß (von Farbe), coloris pallidi:
„Сура сукња, мадрѝ конци:
„Жив био, ко је шио —
Су̀рла, f. der Rüssel, rostrum (suis), cf. кѝша, ћуша.
Су̀родица, f. ein wenig verwandt, quodammodo propinquus.
Су̀рсабо̂в, m. der Grobschneider, sartor vulgaris.
Су̀рутка, f. das Käsewasser, die Molken, serum lactis.
Су̀снежица, f. (Рес. и Срем.) vide сусњежица.
Су̀сњежица, f. (Ерц.) Schneegestöber mit Regen, Glatteis, nives mixtae pluviis.
Су̀срести, ретем (и сусретнем), v. pf. begegnen, obviam fio, occurro.
Су̀срет, m. 1) отишао му на сусрет, entgegen, obviam. 2) бити кога на сусрет, zuerst auf den Rücken, dann entgegen auf die Brust, verbero in tergo et vice versa.
Су̀сретање, n. das Begegnen, occursus.
Су̀сретати, ам, v. impf. begegnen, obviam fieri.
Су̀стати, анем, v. pf. ermüden, defatigor.
Су̀стигнути, нем, vide сустићи.
Су̀стиза̂ње, n. das Einholen, assecutio.
Су̀стизати, ижем, v. impf. einholen, assequor.
Су̀стизатисе, ижемсе, v. r. impf. (von dem Pferde) mit dem hintern Fuße an den vordern anstoßen, offendere pede posteriori anteriorem.
Су̀стићи (говорисе и сустигнути), игнем, v. pf. einholen, assequi.
Су̀стићисе (говорисе и сустигнутисе), игнемсе, v. r. pf. (von dem Pferde) mit dem Hinterfuße an den Vorderfuß anstoßen, offendo pedem anteriorem posteriore.
Су̀тлија *, f. ein Gericht von Reis und Milch, kühl zu essen, cibi genus.
Су̀тон, m. tiefe Dämmerung, crepusculum obscurius.
Су̀тра, vide сјутра.
Су̀трада̂н, vide сјутрадан.
Су̀трашњӣ, ња, ње, vide сјутрашњи.
Су̀тредан, vide сутрадан.
Су̀џук *, m. vide кобасица.
Су̀ша, f. die Dürre, ariditas, siccitas.
Су̀шан, шна, но, н. п. година, dürr, siccus, aridus.
Су̀шење, n. das Trocknen, Dörren, siccatio, arefactio.
Су̀шити, им, v. impf. 1) trocknen, sicco. 2) dörren, arefacio.
Су̀шци, шака, m. pl. die dürreren Weinbeeren, die man besonders lies't, um daraus Liqueur zu machen, uvae sicciores.
Сџѝпатисе, пасе, v. r. pf. н. п. вода, sehr fest zufrieren, congelari.

T.

Та̀, 1) interj. doch, sane: та нећеш ти то учинити, већ ако ја умрем; та немој човече; та помози ако си човек!
А. Ђе си био?
Б. Та ишао сам да зовнем Мирка, па га нема код куће. —
А. Јеси ли ручао?
Б. Та јесам (али —).
2) conj. et —, et —, sowohl — als auch —: та по шији, та по врату,

das ist ja (im Grunde) alles eins. 3) на неким мјестима (у пјесмама) не значи ништа, него се само дода да је пуна врста, н. п.

„На руци му три златна прстена,
„Та сватри му циркла на прстима —
„Кад погледа војвода Вуица
„Та ће Чупић гроене сузе лије —
„Чупић слуша па сузе проњева
„Та од јада гледајућ' очима —

Та̂, diese hier, diese da, ista, gen. fem. von тај, та, то.

Та̀бак, m. 1) ein Bogen (Papier), plagula. 2) *der Lederbereiter, Gärber, cerdo, coriarius.

Табака̀на *, f. die Gärberey, officina coriaria.

Та̀бан, m. 1) die Sohle, solea. 2) ein Theil des Pfluges, pars aratri. 3) vide табанце.

Таба̀нце *, цета, n. das Schloß an der Flinte, claustrum. cf. гвожђа.

Таба̄ње, n. das Treten, Stampfen, calcatio.

Таба̄рка, f. die Kühlwanne (beim Branntweinbrennen), lacus.

Та̀бати, ам, v. impf. treten, stampfen, calco.

Та̀бља, f. das Gehäuse für die Kanone, casa tormenti.

Та̂бор (у пјесмама и таобор), m. das Lager, castra:

„Да разбијем табор на Мишару —
„Ђе је чадор силног цар' Мурата,
„У сред Турског силна таобора —

Та̀ва *, f. die Pfanne, trulla. cf. тигањ.

Та̀ван *, m. 1) der Boden, Plafond, die Felderdecke, lacunar: ударио главом у таван. 2) der Boden, tabulatum supremum: на тавану. 3) Schicht, Lage, tabulatum, stratum: један таван купуса, један таван меса. 4) Stockwerk, tabulatum:

„Кулу гради од двадест тавана —

Та́ван (та́ван), вна, но, finster, obscurus. Тавној ноћи нема сједока.

Та̀ванити, им, v. impf. bödmen, fundo aut lacunari instruo.

Та̀вански, ка, ко, н. п. врата, Boden-, ad tabulatum pertinens.

Та̀вањење, n. das Bödmen, fundi aut tabulati adstructio.

Та̀вица, f. dim. v. тава.

Та̀вна, f. 1) ријека у Босни у Зворничкој нахији. 2) намастир на тој ријеци (тај се намастир зове и Тројица).

Та́внава, f. Fluß und Gegend in der Шабачка нахија. Тавна́вац (вца), човек из Тавнаве. Та̀внавски, ка, ко, von Тавнава.

Та̀внети, ним, (Рес.) vide тавњети.

Тавни̏на, f. die Dunkelheit, Finsterniß, tenebrae:

„Момче ми промче кроз село,
„Тавнина бјеше, не виђе.

Та̀внити, им, (Срем.) vide тавњети.

Та̀вница, f. das (finstere) Gefängniß, vincula, carcer:

„Тавница је кућа необична —

Та̀внички, ка, ко, } н. п. врата, Kerker-, carceris.
Та̀внични, на, но, }

Тавно̀ва̄ње, f. das Liegen im Gefängnisse, vincula, captivitas.

Тавно̀вати, нујем, v. impf. im Gefängnisse liegen, schmachten, in vinculis esse.

Та̀вњети, ним, v. impf. (Ерц.) dunkel werden, obscuror.

Тада̄ (једни говоре и тадај), dann, damals, tum.

Та̀дашњи, на, но, damalig, illius temporis.

Та̀дија, m. Mannsname nomen viri (Thaddaeus).

Тади̑јца, m. dim. v. Тадија.

Тазби̏на (von таст), f. die Schwiegereltern, das Haus (die Familie) der Schwiegereltern, domus soceri: отишао у тазбину (ad soceros).

Та́зе *, frisch, recens. cf. пријесан.

Та́ин *, m. die Ration, demensum cibariorum.

Таинџија *, m. der Proviantcommissär, cibariorum praefectus.

Та̄ј, та, то, der da, iste.

Та́јање, n. das Geheimhalten, celatio.

Тајâње, n. das Sintern, stillatio.

Та́јати, тајим, v. impf. geheim halten, celo.

Та̀јати, тaje, v. impf. sintern, stillo.

Тајѐње, n. vide тајање.

Та́јити, им, vide тајати.

Та̑јна, f. das Geheimniß, secretum.

Та̑јни, на, но, geheim, secretus.

Та̑јом, heimlich, secreto, clam.

Та̀кав, ква, во, solcher, talis.

Так̑и, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide одма, сад.

Так̑и, ка, ко, solcher, talis. cf. такови.

Та̀кнути, нем, v. pf. berühren, hineinfahren (mit der Hand), tango.

Та̀ко, лијо или тако? ungleich oder gleich, par.

Тако̑, so, sic.

Та̀ко, so (wahr ich lebe u. dgl.), ita (me dii ament): тако ми вјере; тако ми жив брат; тако ти Бога;

„Вјера моја тако ми помогла —
„Ој тако ме не родила мајка,
„Већ кобила која ђогу мога —

Та̀кови, ва, во, vide такав.

Та̀кса, f. die Taxe, taxatio, pretium.

Та̀кум *, m. das Geschirr, Geräth, armamenta. cf. оправа, н п. такум коњски, т. ј. оправа (седло, узда

и остало.); дао му коња под свим такумом, т. ј. под свом оправом.

Та̑л, m. der Theil, Antheil, pars, portio: на мој тал дошло толико.

Тала̀мбас *, m. die Pauke, tympanum.

Тала̑с, m. (θάλασσα) die Fluten, Wogen des Meeres, fluctus:
„Погнашесе по небу облаци,
„А по земљи проклети вјетрови
„Подигоше на мору таласе —

Та̏лија *, f. vide срећа: рђаве сам талије.

Та̏лија, f. Italien, Italia:
„Из Талије земље преко мора —
„Дневи даје у земљу Талију —

Талија̑н, m. der Italiener, Italus.

Талија́нац, нца, m. vide Талијан.

Талија̑нка, f. die Italienerin, Itala.

Талија̑нскӣ, ка, ко, 1) italienisch, italus, italicus. 2) adv. italienisch, italice.

Та̏лијер, m. (Ерц.) der Thaler, thalerus.

Талӣр, m. vide талијер.

Та́лог, m. der Niederschlag, Bodensatz, sedimentum.

Таљига̑ш, m. т. j. коњ, der Einspänner (Pferd, das allein eingespannt ist), equus solitarius, sine socio junctus currui.

Та̏љиге, f. pl. ein einspänniger Wagen, currus unijugis.

Та̏љижице, f. pl. dim. v. таљиге.

Та́ма, f. 1) die Finsterniß, tenebrae. 2) der Nebel, nebula:
„Сву је Мачву тама притиснула:
„Није тама ода зла времена,
„Ни година што родити не ће;
„Већ је тама од пра' пушчанога —

Тама̑н*, gerade, eben, just, commode, recte, nec justo minus, nec plus: таман до кољена; таман си дошао кад треба;
А. Јели ти дугачка та аљина?
Б. Није, него таман.

Та̀мбура, f. die Tamburine, citharae genus.

Тамбу̑ра̑ње, n. das Tamburinspielen, citharae lusus.

Тамбу̑рати, ам, v. impf. die Tamburine spielen, cithara cano.

Та̀мбурица, f. dim. v. тамбура.

Ту̑мбурскӣ, ка, ко, н. п. жица, Tamburin=, cithararum.

Та̀миш, m. die Temesch, Temesis.

Та̀мјан, m. der Weihrauch, thus (θυμίαμα). Не би дао ни Богу тамјана (који је тврд).

Тамја̀ника, f. } eine Art wohlriechender Trauben, uvae odoratae genus.
Тамја̑нка, f.

Та̀мљан, m. vide тамјан.

Тамља̀ника, f. vide тамјаника.

Та̀мо, 1) dort, ibi; dorthin, eo. 2) тамо њему und тамо њој (рекавши), eine Art Euphemismus, wenn man erzählen will, wie der oder die geschimpft habe, um zu verhüten, damit der Zuhörer dieses nicht auf sich beziehe: тамо њему (или њој) матер! тамо њему рекавши једи говна; тамо њега ујела гуја; тамо њу и т. д.

Та̀мошњӣ, ња, ње, dortig, qui isthic est.

Та̀нак (comp. тањӣ), нка, ко, fein, dünn, subtilis.

Та̀нан, на, но, fein, dünn, tenuis, exilis.

Тана̀сија, m. } Athanasius, Athanasius.
Тана̀сије, m.

Та̀нац, нца, m. die Weise, Melodie (Tanz), modi, moduli:
„Опа цупа танца —

Та̀нацко, m. Mannsname, nomen viri (von Танасија).

Та̀ндара, f. 1) (у Сријему) vide прцварница. 2) тандара мандара, durcheinander, sus deque.

Тандр̀к, m. 1) das Gepolter, strepitus: стоји тандрк. 2) вјечнаја му патарица и блажени тандрк, als Parodie zu памјат und покој, jocosa parodia τοῦ requiescat in pace.

Тандр̀кање, n. das Poltern, strepitus.

Тандр̀кати, дрчем, v. impf. poltern, strepo.

Тандр̀кнути, нем, v. pf. einmal poltern, strepo.

Та́не *, нета, n. т. j. пушчано, или топовско, die Kugel, globus (plumbeus). cf. зрно.

Та̑нка, f. ein танак љеб, panis subtilis.

Танко̀вијаст, та, то, schlank, gracilis.

Танко̀вр, врьа, рьо, schlanken Wipfels, verticis tenuis et gracilis,
„Међу њима танковрьа јела —

Та̀нкопреља, f. (ст.) die Feinspinnerin, quae subtile net:
„Ја сам чуо да си танкопреља —

Та̀нкоса, f. Frauenname, nomen feminae (q. d. subtilis comae?).

Та̀нкосава, f. Frauenname, nomen feminae.

Тану̑шан, шна, но, dim. v. танак.

Танца̑ње, n. das Aufspielen, cantatio (fistulae).

Та̀нцати, ам, v. impf. aufspielen, cano ad modulos.

Та̑нчица, f. dim. v. танка.

Та́њење, n. das Dünnen, extenuatio.

Тањӣр, m. der Teller, orbis.

Та́њити, им, v. impf. н. п. љеб, дрво, dünn machen, extenuo.

Тањӯр, m. vide тањир.

Та̀обор, m. vide табор.

Та̏ра, f. eine der beiden Flüsse, die nach ihrer Vereinigung die Drina ausmachen. Наша Тара не боји се Турскога цара.

Та̏раба*, f. die Verplankung, septum tabulinum.

Та̏рањ, рња, m. das Instrument der Böttcher, um die Vertiefung für den Boden in die Dauben zu schneiden, scalpri genus (vietorum).

Таркање, n. das Schüren (des Feuers), irritatio ignis.

Та̏ркати, ам, v. impf. (Feuer) schüren, ruo.

Та́рнӣ (та̑рнӣ), на, но, vide та̏рничнӣ.

Та́рнице, f. pl. ein beschlagener Meyerwagen, plaustrum.

Та̏рничнӣ, на, но, н. п. коњи, die Wagen = Pferde, equi vectarii.

Та̏рнути, нем, v. pf. (Feuer) schüren, ruo.

Та̏рпош, n. eine Art Frauenmütze, vittae genus. Тарпоше носе жене у Зворничкој наији по Јадру и по Рађевини, и то је може бити у свему свијету највећа женска капа: она је округла као погача, и ђекоја је шира од аршина, па се не носи од озго на глави, него састраг па стоји од главе горе у право (готово као на Слованки господина Добровскога), а испод грла је држи подбрадњак да не спадне на траг. Кад састраг дува вјетар, или кад оће жена да се сагне, онда треба да држи спријед тарпош руком да не спадне преда њу; а кад вјетар дува спријед, онда треба да га држи руком састраг: зашто оће вјетар подбрадњиком да опкине главу, или да завали жену натраг; кад оће жена де уђе на каква врата, онда треба да се сагне и да укоси главу. Тарпош је оплетен од бијеле лозе, па је на лозу навучена велика капа од црвене чое; по чои је пришивена шамија (тако да се чоа и не види), а преко шамије приђодена иглама (тренчанима и колачарама) бијела марамица; па је марамица спријед сва искићена парама, тренчаним иглама, смиљем и ружама (начињеним); ђекоје газдинске жене носе и к а н џ у спријед; а младе начине наоколо око свега тарпоша као вијенац од руже и од смиља; остраг виси низ леђа један крај од шамије (накићен парама и осталим бијелим новцима) и зовесе п е р о. Прошавшије година (од 1803 — 1814) многи су тарпоши укинути, и постале су мјесто њи мање капе, с којима је лакше бјежати по шуми. —

Тартањ m. (у Сријему) говори као у тартањ, in den Tag hinein sprechen, incomposite.

Тарчу̑г, m. eine größere Riementasche, perae genus, e corio. Мрка капа зла биљега: масан тарчуг, а јарета нема.

Та̏с*, m. 1) eine Tasse, patella. cf. саплак. 2) die Tasse, der Teller zur Kirchencollekte, patella.

Та̏сић, m. dim. v. тас.

Тасла̀нсати, ишем*, v. impf. stolzieren, superbio: vide јордамити:

„А субаше тасланишу — cf. посковица.

Та̏слак, m. das unbearbeitete Stück Holz (um daraus Schäfte, Wagenachsen u. s. w. zu machen), der B l o c k, codex, lignum.

Та̏слачина, f. augm. v. таслак.

Та̏сација*, f. vide Плевље.

Та̏ст, m. der Schwiegervater, socer.

Та̏стов, ва, во, des Schwiegervaters, soceri.

Та̏та (та́та), m. vide отац.

Та̏тар, m. vide Татарин.

Татара̑н, m. (ст.) der Tatar = Chan, Tatarorum rex:

„Татарана од Татарбуџака —

Та̏тарбуџа̑к*, m. (der Tatarwinkel) ein Landesname, nomen terrae:

„Татарана од Татарбуџака —

Та̏тарин, m. 1) der Tater, Tatarus. 2) der Tater (Courier), tabellarius, eques tatarus.

Тата̑рка, f. т. ј. татарканџија.

Та̏тарка̀нџија*, der Tataren = Kandschu, flagellum tataricum.

Та̏тарскӣ, ка, ко, 1) tatarisch, tataricus. 2) adv. tatarisch, tatarice.

Та̏тин (та́тин), на, но, des tata, tatae.

Та̏тица, m. dim. v. тата.

Та́то, m. cf. Златоје.

Та̏томӣр, m. Mannsname, nomen viri.

Та̏тула, f. datura stramonium Linn.

Та́цлије, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. — österr. die Tazeln) die Manschetten, manicae linteae.

Та̏чка, f. die S t ü t z e (z. B. der Fisole, Rebe), fulcrum, statumen. cf. припка.

Тачка̑ш, m. vide причаник.

Та́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Ташо.

Та́шо, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.

Та̏шта, f. vide пуница.

Та́шци, шака, m. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) eine Mehlspeise (etwa österr. Brot = Strudel), placentae genus. Уредио као Наста ташке.

Твӑр, f. das Geschöpf, creatura.

Твој, твоја, твоје, dein, deine, dein, tuus.

Твр̑р (твр̑р), m. Iltiß, mustela putorius Linn.

Тво̀рац, рца, m. der Schöpfer, creator.

Творе̑ње, n. das Schaffen, creatio.

Тво̀рило, n. die Einfassung des Käseleibs, ambitus (casei e cortice tiliae). Обично је, да станарица чобанима усири по сирацар уз Петрове посте, па га метне у тво̀рило те стоји до Петрова дне. Творило начине чобани од липове коре: огуле кору (с два, или три прста широку), с липића, па савију и свежу те начине онолики колут, колики ће сирац бити.

Тво̀рити, им, v. impf. 1) schaffen, creo. 2) schaffen, thun, facio.

Тво̀ров, ва, во, des Iltißes, mustelae putorii Linn.

Тврд (comp. тврђи), да, до, 1) hart, durus. 2) kniкerisch, karg, parcus.

Тврдити, им, v. impf. hart, fest machen, firmo.

Тврдица, f. der Knicker, parcus: тврдица игуман, па не ће да купи ајгира (у приповијетки).

Тврдокорка, f. т. ј. крушка, Art Birne, piri genus.

Тврдош, m. град у Ерцеговини.

Тврђа, f. 1) die Festigkeit, firmitas. 2) der Geiz, avaritia.

Тврђење, n. das Härten, Festmachen.

Тѐ, acc. von ти, dich, te. 2) und, et (bei Verbis, die zum nämlichen Subjekt gehören): отишао те донио воде; иди те га зовни; узми те једи.

Тѐбе, dat. und acc. von ти, tibi, te. Народ готово свуда говори тебе у обадва падежа, н. п. даћу тебе, и виђео сам тебе и т. д. а учени Србљи почели су да разликују дателни од винителнога, па пишу дат. теби, и по њима тако, ђекоји особито по варошима с ове стране Саве и Дунава) говоре сад. По неким мјестима (као по Бачкој, по Банату и по Сријему, а може се чути и по Србији) народ додаје (у обадва падежа) још ка, а кашто и кар, и (ушали) карена, н. п. тебека, тебекар и тебекарена.

Тебе́ка, Тебе́кар, Тебека́рена, } cf. тебе.

Тѐби, cf. тебе.

Теби́ка, Теби́кар, Тебика́рена, } cf. тебе.

Тегле́ње, n. das Ziehen, Strecken, tractus.

Тегле̑ћи, ћа, ће, н. п. во, Zug-Ochs, vectarius.

Тѐглити, им, vide вући.

Тѐглитисе, имсе, v. r. impf. н. п. клипка, ziehen (ein Spiel), attraho, cf. клипак.

Тегље̑ње, n. vide теглење.

Тего́ба, die Schwere, schwere Arbeit, ardua res.

Те̑жа, f. die Schwere, gravitas, pondus.

Тежа̑к, m. der Ackersmann, Ackermann, Feldbauer, agricola.

Те́жак (comp. тѐжи), шка, ко, 1) schwer, gravis. 2) тешка жена, schwanger, gravidus.

Тежа́так, тка, m. (cm.) vide тежатник.

„Јер Власима Турци не вјерују,
„А шеница тежатка не чека —

Тѐжатни̑к, m. der Werkeltag, dies profestus.

Тежа̑чки̑, ка, ко, 1) der Ackersleute, agricolarum. 2) adv. wie ein Ackersmann, agricolae more.

Те́жење, n. das Sehnen, desiderium loci.

Тежи́на, f. vide тежа.

Те́жити, им, v. impf. sich sehnen, hingezogen werden nach einem Orte (z. B. der Heimat), desiderio duci: све тежи на свој завичај.

Тѐзга*, f. die Werkbank des Tischlers (cf. стружница), Schneiders, u. a.

Тѐзгере*, f. pl. die Trage, feretrum.

Тезја̑ј, m. vide тезга.

Тѐк, 1) kaum, vixdum: тек се сунце родило, а —. 2) тек да видим, nur um zuſehen, solum. cf. истом.

Тека̑р, cf. истекар.

Тѐке, додају Ерцеговци и Арнаути кад говоре, н. п. теке Божја вјера.

Тѐкне, нета, n. vide корито.

Те́кнути, не, v. pf. einfallen, venit (redit) in mentem: текну ме ум (und das nämliche komisch: текну ме за врат).

Теку̑ница, f. das Erdzeiſlein, mus noricus • citellus Linn.

Теку̑ћа̑ вода, f. fließendes Wasser, aqua viva.

Тела̑д, f. (coll.) Kälber, vituli.

Тела̑л*, m. der Herold, Ausrufer, praeco.

Тела́лов, ва, во, des телал, praeconis.

Тела̑лски̑, ка, ко, Ausrufer-, praeconum.

Тела̀лина, f. die Ausrufs-Gebühr, praeconis merces.

Тела̀лити, им, v. impf. ausrufen, pronuntio.

Тела̀љење, n. das Ausrufen, pronuntiatio.

Тѐле, лета, n. das Kalb, vitulus.

Теле́нце, цета, n. dim. v. теле.
Теле̏ње, n. vide тељење.
Теле̏сина, f. augm. v. тело.
Теле̏тина, f. Kalbfleisch, caro vitulina.
Теле̏ћа̂к, n. der Ranzen, sarcina.
Те̏лећи̑, ћа, ће, Kalbs-, kälbern, vitulinus.
Те̏лешце, цета, n. vide теленце.
Те̏лити, ли, v. impf. werfen (von der Kuh), pario.
Те̏лите се, лисе, v. r. impf. kalben, pario.
Те̏ло, n. der Leib, Körper, corpus.
Телу̂ће*, n. der Rücken des Messers, dorsum cultri.
Те̏лфа*, f. (у Сријему и у Бачк. по варошима) der Kaffeesatz, sedimentum caffeae.
Тељѐње, n. das Kalben, partus vaccae.
Те̏ме, мена, n. (Рес. и Срем.) vide тјеме.
Те̏мељ, m. (θεμέλιον) der Grund, fundamentum.
Темѐљан, љна, но, н. п. човек, kerngesund, stark, valens.
Те̏мешце, n. dim. v. теме.
Теми̏шва̂р, m. Temischwar, Temesvarinum. Темишва́рац (рца), човек из Темишвара. Теми̏шва̂рка (и Темишва̂ркиња), жена из Темишвара. Темишва̂рски̑, ка, ко, von Темишвар.
Те̏мнић, m. ein Theil der Jagodiner нахија.
Те̏мпло, n. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) der Ikonostas in der Kirche, iconostasis templi graeci.
Тена̂н, m. u. f. in der Redensart, на тенану (на тенани), bei Muße bequem, commode, per otium.
Те̏неф*, m. vide узица, врвца.
Тента̂ње, n. das Schlendern ohne zu wissen wohin, deambulatio
Те̏нтати, ам, v. impf. schlendern ohne recht zu wissen wohin, deambulo otiosus.
Те̏нџера*, f. eine Art halbrunder kupferner Schüssel, scutellae genus. Ругао се лонац тенџери (што је црна).
Те̏нџерица (тенџѐрица), f. dim. v. тенџера.
Те̏одор, m. Theodor, Theodorus.
Те̏одорова субота, f. der Theodors-Samstag (der erste in der großen Faste (das Fest der Bäckerzunft), sabbatus. S. Theodori, pistorum patroni.
Те̏одоровица, f. 1) Теодорова жена. 2) vide Теодорова субота.
Те̏оци, телаца, m. f. (coll.) Kälber, vituli.
Те̏пав, ва, во, stammelnd, blaesus.
Те̏павац, вца, m. der Stammler, blaesus.
Те̏павица, f. die Stammlerin, blaesa.
Те̏пан, m. Mannsname, nomen viri.
Тепа̂ње, n. das Stammeln, os blaesum.
Те̏пати, ам, v. impf. stammeln, balbutio, blaesus sum. Неки, који темају, промијене р на и, н. п. дрво кажу диво, крст кист, прст пист, стрина стина (пред и изоставе р) и т. д. А неки га (р) промијене на л, н. п. длво, клст, плст, стлина и т. д. тако мијењају и друга слова, н. п. љето кажу јето, ребро јебјо, цура тују, чаша таса или цаса, жена зена, и т. д.
Те̏пелук*, m. 1) silberne oder goldene gestickte Platte auf den (meist rothen) Frauenmützen, ornatus tiarae muliebris. 2) der Flintenkolben, manubrium flintae (fistulae ugniferae).
Те̏псија*, f. ein kupfernes Becken, pelvis aenea.
Тепси̏јица, f. dim. v. тепсија.
Тера́зије*, f. pl. (у Сријем. у Бачк. и у Бан.) vide терезије.
Тера́зијце, f. pl. dim. v. теразије.
Тера̂ње, n. (Рес. и Срем.) vide ћерање.
Те̏рати, ам, (Рес. и Срем.) vide ћерати.
Те̏ратисе, ам се, (Рес. и Срем.) vide ћератисе.
Те̏ре, (ст.) vide те 2.
„Тере нама саде индати стигне —
Тере̏зије*, f. pl. die Schalwaage, libra.
Терези̏јце, f. pl. dim. v. терезије.
Те̏рет, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Last, Fracht, onus vehiculi, navis. cf. товар.
Те̏ретан, тна, но, н. п. кола, beladen, befrachtet, oneratus.
Те̏рзибаша*, m. der Zechmeister der Schneider, sartorum collegii praefectus.
Те̏рзибашин, на, но, des терзибаша, sartorum collegii praefecti.
Те̏рзибашиница, f. die Frau des терзибаша, uxor терзибашае.
Те̏рзија*, m. der Schneider, sartor. cf. кројач.
Те̏рзија̂н*, m. der Schlägel, der Kiel der Citherspielers, u. s. w. plectrum:
„Тамбурице моја дангубице!
„Терзијане мој голем зијане —
Те̏рзијин, на, но, der Schneiders, sartoris.
Терзи̏јски̑, ка, ко, 1) Schneider-, sartorum. 2) adv. wie ein Schneider, more sartoris.
Терзи̏јски̑, ки, ко, vide терзијски.
Терзи̏лук*, m. das Schneiderhandwerk, ars sartoria, vestificina.
Те̏ркија*, f. 1) der Mantelsack des Reiters, mantica equitis. 2) der Riemen am Sattel, woran der Mantelsack befestiget wird, lora manticae.
Терлиди̏ва*, f. (ст.) Art Zeug zu Kleidungen, texti genus:
„Казаћу ти што су дара дали:
„Два пашића двије терлидиве —

Тѐрлуци*, лука, m. pl. weichlederne Unterschuhe der Frauen, calcei interiores feminarum.

Тѐрћија*, f. vide теркија.

Тѐсан, сна, но, (Рес. и Срем.) vide тијесан.

Теса̂ње, n. das Zimmern, Behauen, exasciatio.

Тѐсати, ешем, v. impf. behauen, zimmern, exascio.

Тѐскера*, f. der Zettel, Schein, scheda, tessera.

Тѐсла, f. eine Art Hacke (der Trogmacher), asciae genus ad excavandum.

Тѐснити, им, (Рес. и Срем.) vide тијеснити.

Тѐсте*, ета, n. das Dutzend, duodecim.

Тѐстебаша*, m. das Musterstück eines Dutzends (das nicht mit eingewickelt ist, exemplum, specimen duodecim ejusdem generis rerum.

Тестѐра̂ње, n. das Sägen, serratura.

Тестѐрати, ам, v. impf. sägen, serro, serram duco.

Тестѐре*, ета, n. die Säge, serra.

Тести̑р*, m. 1) die Freysprechung (eines Lehrburschen), emancipatio (?): је ли узео тестир? дао му је тестир. 2) је ли тестир поиграти? ist es erlaubt, frey, ein wenig zu tanzen, licetne-?:
„Без тестира царева везира —

Тѐстија*, f. ein Wasserkrug, urceus. cf. крчаг.

Тестијѐтина, f. augm. v. тестија.

Тести̑јца, f. dim. v. тестија.

Тѐсто, n. (Рес. и Срем.) vide тијесто.

Тѐта, f. hyp. v. тетка.

Тѐтак, тка, m. 1) очине или матерне сестре муж, der Tante Mann, maritus amitae aut materterae. 2) стао као тетак, wie ein Lümmel: прави тетак. cf. дедак.

Тѐти, оћу, (Рес. и Срем.) vide ћети.

Тети́ва, f. 1) die Sehne des Bogens, nervus. 2) die Saite von Sehnen, chorda, nervus.

Тѐтик*, m. vide лук.

Тѐтин, на, но, der Tante, amitae seu materterae.

Тѐтица, f. dim. v. тета.

Тѐтка, f. очина или матерна сестра, die Tante, amita seu matertera.

Тѐткин, на, но, der тетка, amitae et materterae.

Тѐтков, ва, во, des тетак, mariti amitae aut materterae.

Тетрѐб, m. (Рес. и Срем.) vide тетријеб.

Тетри̑ва̂н*, m. der Palankin, sella gestatoria, lectica.

Тѐтријеб, m. (Ерц.) der Auerhahn, tetrao.

Тетрљан, m. 1) бијели, mambium vulgare Linn. 2) модри, ballota nigra Linn. 3) водени, stachyus aquatica Linn.

Тѐћи, течем, v. impf. 1) fließen, fluo. 2) кућу, новце, erwerben, gewinnen, lucror.

Тефѐрич*, m. 1) die Landfahrt, Landpartie, epulum rusticum. 2) das Landhaus, villa;
„Па попали Турске карауле,
„И обори Турске тефериче —

Тефтѐда̂р*, m. der Rechnungsführer, quaestor.

Тефтеда́рев, ва, во, vide тефтедаров.

Тефтеда́ревица, f. vide тефтедаровица.

Тефтеда́ров, ва, во, des тефтедар, quaestoris.

Тефтеда́ровица, f. die Frau des тефтедар, uxor quaestoris.

Тефтѐда̂рскӣ, ка, ко, 1) Teftedars-, quaestorius. 2) adv. teftedarisch, quaestoris more.

Тѐфтер*, m. (διφθέρα) das Rechnungsbuch, rationarium, codex accepti et expensi.

Тѐфтере̂ње, n. das Aufschreiben der Rechnung, rationum adnotatio.

Тѐфтерити, им, v. impf. buchhalten, rationes curo.

Тефти̑ш*, m. die Untersuchungscommission, das Untersuchungscommando an Ort und Stelle, quaestio (de latronibus).

Тефти́шење, n. das тефтишhalten, quaestio.

Тефти́шити, им, v. impf. тефтиш halten, quaestionem habeo.

Тѐчевина, f. das Erworbene, res quaesita meo labore.

Тече̂ње, n. 1) das Fließen, flumen. 2) das Erwerben, lucratio.

Тѐчић, m. der тетка Sohn, filius amitae aut materterae.

Тѐша, m. (Рес. и Срем.) vide Тешо.

Тѐшан, Mannsname, nomen viri (von Теодор).

Теше̂ње, (Рес. и Срем.) vide тјешење.

Тѐшити, им, (Рес. и Сем.) vide тјешити.

Тѐшко, 1) weh, vae, male sit: тешко мени! тешко њему! Тешко лонцу из села зачине чекајући. 2) stark, sehr, valde:
„И тешко се кнеже додворио,
„За свашто се умолит' могаше —

Тѐшо, m. (Ерц.) hyp. v. Теодор.

Тѐштан, на, но, (Рес. и Срем.) vide тјештан.

Тѐшто (те што), was ist's darnach? quid tum? nil inde mali.

Ти̑, du, tu.
Ти̏, dat. von ти̑, 1) dir, tibi (als enclitica). 2) дао сам ти сину, deinem Sohne, tuo filio: био сам ти код куће; виђео сам ти брата. 3) scheinbar pleonastisch (das griech. τοι):
„Ђено синоћ на конаку бјесмо,
„Господску ти вечер вечерасмо,
„Лијепу ти ђевојку виђесмо! —
„Добро ти је рано поранити! —
„Чарна горо пуна ти си јада! —
Тига̑њ, m. vide тава.
Тига̀њић, m. } dim. v. тигањ.
Тига̀њица, f. }
Ти̏ј, тија, тијо, still, tacitus. Тија вода брег рони.
Тије̏ње, n. das Fettwerden, pinguefactio.
Тије̏сан (comp. тјешњи̑), сна, но, (Ерц.) eng, knapp, angustus.
Ти̏јесто, n. (Ерц.) der Teig, massa (farinacea).
Ти̏ква, f. 1) der Kürbis, cucurbita lagenaria Linn. 2) der Schedel, cucurbita.
Тикве̏ни̑, на, но, н. п. сјеме, Kürbis-, cucurbitae, cucurbitinum.
Тикве̏тина, f. augm. v. тиква.
Ти̏квић, m. ein kleiner Kürbis, cucurbitula.
Ти̏квица, f. dim. v. тиква.
Ти́ма, m. (Рес. и Срем.) vide Тимо.
Тима̑р*, n. das Striegeln, usus strigilis in equis, labor strigilis.
Тима́рење, n. das Striegeln, strigilis usus.
Тима́рити, им, v. impf. striegeln, strigili rado.
Ти̏мјан, m. vide тамјан.
Ти́мо, m. (Ерц.) hyp. v. Тимотије.
Ти̏мок, n. 1) Name des Grenzflusses zwischen Serbien und der Bulgarey, 2) die Gegend am Timok.
Тимо̀тија, m. } Timotheus, Timotheus.
Тимо̀тије, m. }
Ти̏мочанин, m. човек из Тимока.
Ти̏мочанка, f. vide Тимочкиња.
Ти̏мочки̑, ка, ко, von Тимок.
Ти̏мочкиња, f. жена из Тимока.
Тиња̀ње, n. das Glimmen, ignis gliscens.
Ти̏њати, ња, v. impf. glimmen, glisco.
Ти̏њи̑, ња, ње, н. п. за тињи час, bald, hurtig, in kurzer Zeit, brevi, impigre.
Ти̏пса, f. vide стипса.
Типса̀ње, n. vide стипсање.
Ти̏псати, ам, (типшем), vide стипсати.
Ти̏р! } sagt man zur Ziege, damit sie
Ти̏рп! } beim Melken still halte, vox sistentis capram ad mulgendum.
Ти̏рпилик*, m. бијели конци, што се продају по дућанима, Ladenzwirn, fila emta (non domi facta).
Тирипти̏ска, cf. позајарити.
Тирипти̏нгуске, f. pl. cf. опеченчело (само у оној загонетки).
Ти̏са, f. die Theiß, (besser Teiß), Tibiscus.
Тиска̀ње, n. das Drücken, pressio.
Ти̏скати, ам, v. impf. drücken, premo.
Ти̏снути, нем, v. pf. drücken, premo.
Ти̏сов, ва, во, Eiben-, a taxo.
Ти̏совина, f. Eibenholz, lignum taxi.
Ти̏та! weg da (zu Kindern, daß sie etwas nicht angreifen sollen), vox impedientis infantem ne quid tangat.
Ти̏ти, тијем, v. impf. fett werden, pinguesco.
Ти̏тор, m. (κτίτωρ) der Wohlthäter eines Klosters, benefactor monasterii aut ecclesiae cf. приложник.
Тито̀рка, f. die Wohlthäterin des Klosters, der Kirche, benefactrix.
Ти̏tralица, f. јабука, што се њом титра, der Wurfapfel, pomum projectile (?).
Титра̑ње, n. das Werfen der Aepfel in die Höhe um sie wieder in die Hand aufzufangen, projectio pomorum in altum, eorumque exceptio.
Ти̏трати се, амсе, v. r. impf. 1) im Falle aus der Höhe auffangen, excipio projectum quid manibus. Ђевојке се титрају јабукама: узме ђевојка двије јабуке, па и брзо једну за другом баца у небо и дочекује у руке:
„Па се титра златним буздованом
„К'о ђевојка зеленом јабуком —
2) ким, einen zum Besten haben, ludifico quem.
Титре̏нке, f. pl. das Flitterwerk, die Squincaille, bracteae (?) quinquilles:
„На синџирим' ситне питренке,
„Што ђевојке носе о гръоцу —
Ти̏ћ, m. ein junger Vogel, pullus, avicula.
Ти̏ца, f. der Vogel, avis.
Ти́цање, n. das Rühren, Anrühren, tactus.
Ти́цати, ичем, v. impf. rühren, anrühren, attingo.
Тича̑р, m. eine Ebene unter Лозница:
„С војском сиђи до поља Тичара,
„На Тичару с војском Дрину пређи —
Тиче̏тина, f. vide тичурина.
Ти̏чица, f. dim. v. тица.
Ти̏чји̑, чја, чје, Vogel-, avis, avium.
Тичу̀рина, f. augm. v. тица.
Тиши̏на, f. die Stille, silentium. 2) die Windstille auf Flüssen, silentium venti.
Ти́штање, n. das Drücken, pressio.
Ти́штати, шти ме, v. impf. 1) drü-

cken, premo. 2) ängstigen, kümmern, ango.
Тјѐме, мена, n. (Ерц.) der Scheitel, vertex.
Тјѐменце, n. dim. v. тјеме.
Тјешѐње, n. (Ерц.) das Beruhigen, pacatio, consolatio.
Тјѐшити, им, v. impf. (Ерц.) beruhigen, paco, н. п. дијете.
Тјѐштан, на, но, (Ерц.) н. п. руке, beteigt, massa illitus.
Тка̑ља, f. die Weberin, textrix.
Тка̀ница, f. ein gewebter Gürtel, Scherpe, cingulum textum.
Тка̀нице, f. pl. Art Frauenscherpe, cinguli genus.
Тка̀ничица, f. dim. v. тканица.
Тка̀ње, n. 1) das Weben, textus. 2) das Gewebe, textura.
Тка̑ти, чем, (и ткам), v. impf. weben, texo.
Тко̀, кога, vide ко.
Тко̀год, когагод, (Рес. и Срем.) vide ткогођ.
Тко̀гођ, когагођ, (Ерц.) vide когођ.
Тла̀пити, им, v. impf. сву ноћ сам тлапио којешта, durcheinander träumen, somnio susdeque.
Тла̀пљење, n. das Durcheinanderträumen, somnia promiscua.
Тла̀чење, n. das Treten, conculcatio.
Тла̀чити, им, v. impf. worauf treten, calco:
„Јелен попасе смиљ по загорју,
„Више га тлачи, нег' што га пасе —
То̑, 1) n. von тај, та, то, das, istud. 2) als conj. im Nachsatz (selten), so, — ако ти дођеш, то ће и он доћи, so wird auch er kommen, veniet et ille: ако тако буде, то смо ми пропали (ако тако буде, пропали смо).
То̀бе, n. учинио тобе да не пије вина, т. ј. зарекао се, er hat ein Gelübde gethan, er hat geschworen (?). —
То̀боже, vorgeblich, seyn sollend, simulate, non ita ut oporteret; dem Namen nach, nomine, non re.
То̀божњи, ња, ње, vide токоршњи.
То̀болац, лца, m. der Beutel, Schnurbeutel (aus einem Stücke), crumena. Плашиву трговцу говно у тоболцу.
То̀бџибаша*, m. der Oberkanonier, tormentariorum praefectus.
То̀бџија*, m. der Kanonier, emittens tormenta, miles tormentarius.
То̀бџијин, на, но, des Kanoniers, tormentarii militis.
Тобџѝјница, f. des Kanoniers Frau, uxor militis tormentarii.
Тобџѝјнски, ка, ко, 1) Kanonier-, tormentariorum. 2) adv. wie ein Kanonier, more tormentarii.
Тобџѝјски, ка, ко, vide тобџијнски.
Тобџѝлук*, m. der Kanonierdienst, ars militis tormentarii.
То̑ван, вна, но, wohlbeleibt, carnosus:
„Товни коњи, а бијесни Турци —
То̀вар, m. die Saumlast, onus jumenti (macht 100 Oka).
То̀варѐње, n. das Aufladen, Belasten, oneratio.
То̀варити, им, v. impf. н. п. коња, кола, лађу, beladen, belasten, onero.
Това̑рнина, f. die Stricke zur Befestigung der Saumlast, funes firmando jumenti oneri.
То̀вити, им, v. impf. н. п. коња, вола, gut füttern, fett machen, pabulum amplum praebeo.
Товљѐње, n. das Mästen, pabuli ampli praebitio.
То̀да, f. (hyp. v. Тодора) Frauenname, nomen feminae.
То̀дица (То́дица), f. dim. v. Тода:
„Љуби ме Тодо То̀дице,
„Љуби ме душо и срце —
То̀дор, m. vide Теодор.
То̀дора, f. Frauenname, nomen feminae.
Тодо̀рчић, m. dim. v. Тодор.
То̀злуке*, f. pl. } vide доколенице.
То̀злуци*, m. pl. }
То̀јага, f. vide батина 1.
То̀ке*, f. pl. 1) eine Art silbernen (auch messingenen) Küraßes, der zur Zierde vorne angeschnallt wird, ornatus loricae argenteae. 2) eine Art knopfartiger, länglicher Platten, die vorne an die Dolama genähet werden, laminae vesti adsutae splendoris caussa.
То̀кмак*, m. vide ћулумак.
То̀кмачић, dim. v. токмак.
То̀кнути, нем, v. pf. dim. v. уточити.
То̀корсе, vide тобоже.
То̀коршњи, ња, ње, sogenannt, seyn sollend, qui immerito nomen hoc gerit: камо тај наш токоршњи господар?
То̀лдос, само у овој загонетки: Оздо толдос, озго толдос, а у среди мићиволдос толдос? (т. ј. корњача).
Толѝки, ка, ко, 1) so viel, tantus. 2) so groß, tantus.
Толѝко̑ (то̀лико̑), so viel, tantum.
Толѝшни (то̀лишни), на, но, dim. v. толики.
Толма̑ч, m. der Dolmetsch, interpres.
Толма́чев, ва, во, des Dolmetsch, interpretis.
Толма́чење, n. das Dolmetschen, interpretatio.
Толма́чити, им, v. impf. dolmetschen, interpretor.
То̀ља, f. (у Сријему) дрво, што се

привеже уз косиште кад се жито коси, да обара жито управо.
То̏ма, m. Thomas, Thomas.
То̏ма, m. (Рес. и Срем.) vide Томо.
Тома̀нија, f. Frauenname, nomen feminae.
Тома̑ш, m. Mannsname, nomen viri (von Тома).
То̏мица (То́мица), m. dim. v. Тома.
То́мо, m. (Ерц.) hyp. v. Тома.
То̏мруци, ука*, m. pl. vide кладе.
То̏нути, нем, v. impf. zu Grunde gehen, versinken, mergor.
То̏ња, f. Art Wetters, tempestatis genus: попала ти га тоња, украшће ти неко коња (у приповијетки).
То̏п*, f. die Kanone, tormentum (bellicum).
То̏пал, пла, ло, lauwarm, tepidus.
Топа̑л*, m. der Lahme, claudus, vide ромо.
Топа̀ласт, та, то, vide ром.
То̏пити, им, v. impf. schmelzen, liquefacio.
То̏пић, m. dim. v. топ.
Топли̑к, m. m. j. вјетар, (ст.) der Südwind, warmer Wind, ventus tepidus:
„Топлик вјетар у стре' ударио,
„А бијели снијег окопнио —
Топли̏на, f. die laue Wärme, tepor.
То̏плити, им, v. impf. н. п. ногу, руку, главу, warm machen, tepefacio.
То̏плица, f. 1) warmes Bad, thermae. 2) Топлица, Dorf in Serbien, und daher 3) Топличанин und auch Топлица Милан:
„Друго јесте Топлица Милане —
„И пусти ми старога Топлицу —
Топље́ње, n. 1) das Schmelzen, liquatio. 2) das Wärmen, tepefactio.
То̏повски, ка, ко, н. п. кола, тане, Kanonen-, tormentarius.
Топо̀ла, f. die Pappel, populus.
Топо̀ли̑к, m. der Pappelwald, populetum.
Топо̀лов, ва, во, Pappel-, populeus.
Топо̀ловина́, f. Pappelholz, lignum populeum.
Топо̀љак, m. vide тополик.
Топр̀в, erst, vixdum. cf. тек.
То̏пуз*, m. der Streitkolben, vide буздован.
То̏пузина, f. augm. v. топуз.
То̏пчидер, m. ријека у Биоградској нахији (утјече у Саву више Биограда).
То̏р, m. die Hürde (für das Hornvieh), crates.
То̏рањ, рња, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Kirchthurm, turris aedis (sacrae).
То́рба, f. der Tornister, pera.
Торба̑р, m. 1) der торбе-Macher, confector perarum. 2) Kramer, Hausirer, institor.
Торбе̏тина, f. augm. v. торба.
То̏рбица, f. dim. v. торба.
Торбо̀ноша, m. der Quersackträger (z. B. bei den Räubern), perae portator:
„Арамбаше земљу поараше,
„Торбоноше благо однијеше.
Торбу̀рина, f. vide торбетина.
Торе́ње, n. das Misten des Viehes, stercoris positio.
То̏рина, f. Boden, wo ehevor das Vieh gestanden, und ihn dadurch gedüngt hat, locus stercore facto fecundatus.
То̏рити, им, v. impf. misten, stercus facio.
То̏рлак, m. ein Großsprecher, gloriosus.
Торла̑ње, n. das Großsprechen, jactatio, clamitatio.
То̏рлати, ам, v. impf. großschreien, clamito, glorior.
Торња̑ње, n. das Machen, daß man fortkommt, maturatio.
То̏рњатисе, амсе, v. r. impf. fortmachen, maturo: торњајсе одатле.
Торо̀кање, n. das Schreyen, Lärmen, clamitatio.
Торо̀кати, рочем, v. impf. schreyen, lärmen, clamito.
Торо̀куша, f. die Lärmglocke (als Scheltwort von einem Weibe), femina clamitans.
Томр̀кање, n. das Klopfen des Baumspechts, pulsatio ut picus facit in arbore.
Томр̀кати, рчем, v. impf. } klopfen wie
Томр̀кнути, нем, v. pf. } ein Baumspecht, pulso (de pico).
Тоција̑љ, m. der Wetzstein, Schleifstein, cos.
Тоција̀ње, n. das Schleifen (auf dem Eise), in glacie decurro, feror.
Тоција̀латисе, амсе, v. r. impf. schleifen (auf dem Eise), in glacie decurro.
То̏чак, чка, m. 1) das Rad, rota. cf. коло. 2) die Röhre am Brunn, fistula putei. 3) ein Rohrbrunn selbst, puteus fistularis.
Точе́ње, n. 1) das Schenken (Schütten), infusio. 2) das Wetzen, Schleifen, exacutio.
То̏чити, им, v. impf. 1) schenken, schütten, fundo. 2) н. п. сјекиру, wetzen, schleifen, exacuo.
То́ша, m. (Рес. и Срем.) vide Тошо.
То́шо, m. (Ерц.) hyp. v. Тодор.
Тра́ва, f. 1) das Gras, gramen. 2) ein Kraut, eine Pflanze, herba.
Тра̀вара, f. m. j. жена, која даје траве, die Kräutlerin, Kräuterfrau, herbaria.

Травиљање, n. das übermäßige Essen, manducatio immoderata.
Травиљати, ам, v. impf. immer nichts als essen, nil nisi manduco.
Тра̀вица, f. dim. v. трава.
Тра̏вица, f. Frauenname, nomen feminae.
Тра̑вка, f. ein Stück Gras, gramen.
Тра̏вни̑к, m. Stadt in Bosnien. Тра̏вничанин, човек из Травника, Тра̑внички̑, ка, ко, von Травник.
Траву̀љина, f. augm. v. трава.
Траву̀рина, f. augm. v. трава.
Тра̑вчица, f. dim. v. травка.
Тра̑г, m. 1) die Fußstapfe, vestigium. 2) без трага, spurlos, über die Maßen, ungeheuer, immensum quantum: отиде без трага; далеко без трага; скупо без трага; ући коме, или чему у траг, и т. д.
Тра́жење, n. das Suchen, indagatio.
Тра́жити, им, v. impf. suchen, quaero.
Тра́житисе, имсе, v. r. impf. Spur zurücklassen, vestigia facio, н. п. зецови.
Траја̑ње, n. das Dauern, duratio.
Тра̀јати, јем, v. impf. dauern, duro.
Тра̏љав, ва, во, н. п. обућа, liederlicher Anzug, dissolutus, neglectus. 2) (im Scherze) посао, liederliche Arbeit, opus male factum.
Тра̏ље, f. pl. 1) vide крошње, (die Trage) 2) die Fetzen, Lumpen, laciniae.
Трандѐвиље, n. (Τριανταφυλλον) alcea rosea Linn.
Тра̏п, m. die Rübengrube, fovea adservandis rapis.
Тра̀пова̑ недеља, f. vide себична недеља.
Тр́ба, f. hyp. v. трбу.
Трбо̀боља, f. das Bauchweh, der Bauchschmerz, das Bauchgrimmen, tormina, dolor alvi.
Тр́боња, m. der Dickbauch, homo abdomine magno.
Тр̏бу, трбуа, m. der Bauch, alvus, venter.
Тр̏бушат, та, то, dickbauchig, ventrosus.
Тр̏бушина, f. augm. v. трбу.
Тр̏бушчић, m. dim. v. трбу.
Тр̑г, m. die Waare, das Kaufmannsgut, merx:
„И у лађу трга свакојака,
„Понајвише сјајни огледала —
Трга́нци, наца, m. pl. (österr. der Sterz) eine Art Polenta, polentae genus.
Тр̑гање, n. das Reißen, ruptio, abruptio.
Тр̏гати, ам, v. impf. reißen, abreißen, rumpo: тргају се конци, der Zwirn reißt, rumpitur filum.
Тр̏гнути, нем, v. pf. reißen (einen bei der Hand, die Pistole aus dem Gürtel), rapio, arripio.

Трго̀вање, n. das Handeln, mercatus.
Трго̀вати, гујем, v. impf. handeln, mercaturam exerceo.
Тр̏говац, вца, der Handelsmann, mercator.
Тр̏говачки̑, ка, ко, 1) Handels-, mercatorius. 2) adv. more mercatoris.
Тр̏говина, f. der Handel, mercatura.
Трго̀вчић, m. dim. v. трговац.
Тре́ба, f. (Рес. и Срем.) vide тријеба.
Тре̏бати, ам, v. impf. 1) vonnöthen seyn, opus est. 2) треба ићи, man muß gehen, oportet ire.
Требѐвић, m. планина у Босни:
„Требевићу висока планино!
„С тебе ми се види Сарајево —
Тре̏биње, n. Stadt in der Herzegowina. Тре̏бињанин, човек из Требиња. Тре̏бињски̑, ка, ко, von Требиње.
Тре́бити, им, (Рес. и Срем.) vide тријебити.
Тре́битисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide тријебитисе.
Тре̏бишњица, f. ријека у Ерцеговини.
Тре́бљење, n. (Рес. и Срем.) vide тријебљење.
Тре̏бни̑к, m. das Ritual, liber ritualis.
Тре̏бова̑ње, n. das Brauchen, Vonnöthen haben, indigentia, usus.
Тре̏бовати, бујем, v. impf. 1) vonnöthen haben, egeo. 2) vonnöthen seyn, opus est.
Тре́зан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide тријезан.
Тре́знитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide тријезнитисе.
Тре́нда, f. Frauenname, nomen feminae.
Тре̏ница, f. 1) das Reibeisen (österr. Riebeisen), radula serviens tritui. 2) ein gesägtes Bret (österr. Pfosten), tabula.
Тре̏нути, нем, v. pf. das Auge zuthun, claudo oculum: цијелу ноћ нијесам тренуо.
Трену̏ће ока, n. der Augenblick, momentum.
Тре̏павица, f. die Augenwimper, cilium.
Трепе̑т, m. das Beben, tremitus.
Трепѐта̑ње, n. das Zittern (des Laubes), trepidatio.
Трепѐтати, ећем, v. impf. zittern (vom Laube), trepidat (folium).
Трепѐтљика, f. das, was an der Zitternadel zittert, argentum tremulum de acu.
Трепта̑ње, n. 1) das Zittern, trepidatio, motus tremulus. 2) das Flattern, motus alarum.
Тре̏птати, пћем. v. impf. (mit den Augen) blinzeln, nicto.
Тре̏птати, птим, v. impf. flattern, moveo alas:

„Паун трепти да полети,
Паун мој, паун мој —
Трепчанā игла, f. die Zitternadel, acus tremula.
Трепчаница, f. vide трепчана игла.
Тресак, ска, m. (Рес. и Срем.) vide тријесак.
Тресење, n. das Schütteln, quassatio.
Треска, f. der Splitter, die Splitter, assula.
Тресну̑ти, нём, v. pf. erschüttern, concutio.
Трести, сем, v. impf. schütteln, quasso.
Трестисе, семсе, v. r. impf. zittern, beben, concutior, tremo.
Трећак, m. н. п. коњ, dreyjährig, trimus.
Трећӣ, ћа, ће, der dritte, tertius.
Трећина, f. ein Drittel, triens, pars tertia.
Трешња, f. 1) die Kirsche, cerasus. 2) die Kirsche, cerasum.
Трешњица, f. dim. v. трешња.
Трешњов, ва, во, Kirschen-, cerasinus.
Трешњовац, вца, m. Kirschenstab, baculus cerasinus.
Третњовача, f. 1) Stock von Kirschholz, baculus cerasinus. 2) vide трешњовица.
Трешњовина, f. Kirschholz, lignum cerasinum.
Трешњовица, f. Kirschbranntwein, vinum ustum e cerasis.
Трештина, f. ein Splitter, assula.
Трешће, n. (Рес. и Срем.) vide тријешће.
Трзāње, n. das Reißen (schnelle Ziehen), raptio, arreptio.
Трзати, тржем, v. impf. reißen an etwas, rapio.
Трзатисе, тржемсе, v. r. impf. reißen (z. B. пушка), auffahren (im Schlafe), excutior.
Трӣ, drey, tres.
Тривӯн, m. Thryphon, Tryphon.
Тривӯнац, нца, m. dim. v. Тривун.
Тридесет, dreyßig, triginta.
Тридесетӣ, ма, мо, der dreyßigste, tricesimus.
Тридест, vide тридесет.
Тридестеро, vide тридесторо.
Тридестӣ, ма, мо, vide тридесети.
Тридесторо, Anzahl von dreyßig, triginta.
Триест, vide тридесет (mit allen Abtheilungen).
Тријеба, f. (Ерц.) der Bedarf, die Noth: није тријебе говорити о том.
Тријебити, им, v. impf. (Ерц.) säubern, expurgo: пасуљ, сочиво, пиринач.
Тријебитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) 1) z. B. од вашију, sich säubern, purgari. 2) z. B. шљиве од цвијета, decussisse folliculos calycis.
Тријебљење, n. (Ерц.) das Säubern, expurgatio.
Тријезан, зна, но, nüchtern (unberauscht), crapula solutus, sobrius.
Тријезнитисе, имсе, v. r. impf. (Ерц.) никад се не тријезни, er wird nie nüchtern, schläft den Rausch nie aus, crapulam edormio.
Тријесак, ска, m. (Ерц.) vide гром: пуче као тријесак; здрав момак као тријесак.
Тријест, m. (Ерц.) Triest, Tergestum.
Тријешће, n. (coll. Ерц.) die Splitter, assulae, festucae.
Трина, f. das Bißchen, mica, frustulum.
Тринаест, dreyzehn, tredecim.
Тринаестеро, vide тринаесторо.
Тринаестӣ, ма, мо, der dreyzehnte, decimus tertius.
Тринаесторо, Anzahl von dreyzehn, tredecim.
Трине, f. pl. die Abfälle vom Heu in der Krippe, frustula foeni.
Тринити, им, v. impf. bröseln, frio.
Триница, f. dim. v. трина.
Трињење, n. das Bröseln, friatio.
Трипко, m. Mannsname (von Трипун), nomen viri.
Трипӯн, m. Tryphon, Tryphon.
Трипӯњ дан, ња дне, m. Festtag des heil. Tryphon, dies festus S. Tryphonis (den 1. Febr.).
Трипут (три пута), drey Mal, ter, tribus vicibus.
Триста, dreyhundert, tercenti.
Трићида, f. (мени се чини као да у Србији говоре т р и ћ е л а) der d r e y a r m i g e Leuchter, mit dem der Bischof den Segen gibt.
Триће, f. pl. 1) vide мекиње. 2) die Excremente, recrementa.
Тричав, ва, во, Dreck-, stercoreus.
Тричан, чна, но, н. п. киселица, Kleyen, furfuraceus.
Трица, m. (Рес. и Срем.) vide Тришо.
Тришо, m. (Ерц.) hyp. v. Тривун.
Тријестански, ка, ко, v. Тријест.
Трк, m. der Lauf, cursus. Тако ми мога брка, биће око куће трка.
Трка, f. der Wettlauf, das Wettrennen, curriculum.
Ткање, n. das Herumlaufen, circumcursatio.
Ткати, трчем, v. impf. umherlaufen, circumcurso.
Трлити, им, v. impf. aufpassen (im клис-spiel) auffangen, capto.
Трлица, f. 1) die (Flachs-) Breche, frangibulum. 2) der Ast, womit der Auf-

fangende auf den клис aufpaßt, ramus captantis клисит.

Трља, m. онај што трли кад се банају ђеца, der Aufpasser im банатисе-Spiel, captator. cf. банатисе.

Трљање, n. das Reiben, friatio, tritus.

Трљати, ам, v. impf. reiben, attero.

Трљење, n. das Aufpassen im клис-Spiel, captatio.

Трљин, на, но, des трља, captatoris.

Трмка, f. vide копмица.

Трн, m. 1) глогов, vide глог, 2) црни, der Dorn, spina (prunus spinosa Linn). Трн му под реп и борова шешарка.

Трнење, n. das Auslöschen, exstinctio.

Трнити, им, v. impf. т. ј. жито на гувну, das ausgetretene Getreide vom Viehkoth reinigen; everro recrementa ex area.

Трнић, m. dim. v. трн.

Трнов, ва, во, Dorn-, spinae.

Трномет, m. (у Бачкој) велика метла, што се њом скида слама и балега са жита на гувну кад се вије, der Besen (von Dorn?) um den Viehkoth von der Dreschtenne hinwegzukehren, scoparum genus.

Трнути, нем, v. impf. вашру, свијећу, auslöschen, exstinguo.

Трнути, нем, v. impf. erstarren, torpeo.

Трњак, m. ein Dornbusch, dumetum.

Трње, n. (coll.) die Dornen, spinae.

Трњење, n. das Wegkehren des Unraths von der Tenne, eversio stercoris ab area.

Трњина, f. 1) die Schlehe, bacca pruni spinosae Linn. 2) Frauenname, nomen feminae.

Трњиница, f. dim v. трњина

„Ој девојко морска трњинице —

Тров, m. ein betäubender und berauschender Fischköder, esca piscaria inebrians.

Тровање, n. das Vergiften (der Fische), venenatio.

Тровати, рујем, v. impf. vergiften, veneno.

Троглав, ва, во, dreyköpfig, triceps.

Трогоче, чета, n. н. п. ждријебе, dreijähriges Thier, trimus (equus).

Тројак, ка, ко, dreyerley, trifarius.

Тројан (или Тројанов град), m. Зидине на Церу (више Дворишта). Онуда Срби приповиједају, да је у оном граду био некакав Тројан краљ, који је ишао сваку ноћ (зашто дању није смијо од сунца, да га не растопи) у Сријем те љубио некакву жену (или ђевојку); кад би дошао онамо (у Сријем), онда би натакли коњма зоб, па кад би коњи позобали зоб, и пијетли запјевали, онда би пошао натраг, и до сунца би дошао у свој град. Једном кажу да је муж оне жене (или други неко?) усуо у зобнице пијесак мјесто зоби, а пијетлима свима повадио језике (да не могу пјевати): тако се краљ, чекајући док пијетли запјевају, забавио дуго, пипао слугу јесу ли коњи позобали зоб, а слуга му казао да нијесу (зашто је само пипао рукама од оздо); у том се одсвуни; кад већ види шта је, онда узјаше на коња па побјегне, но у путу га стигне сунце, онда он брже боље сјаше с коња па утече под пласт и сакријесе од сунца, но (његовом несрећом) наиђу говеда те разбучу пласт, и ту га растопи сунце.

Троји, троја, троје, drey, tres: троји јади, троје гаће, троја врата.

Тројица, f. Anzahl von drey, tres.

Тројица, f. 1) die Dreyeinigkeit, trinitas: помози света тројице;

А. Бојиш ли се свете тројице?

Б. Бојим зле и двојице.

2) намастир у Ерцеговини. 3) намастир у Босни (у Зворничкој нахији). cf. Тавна.

Тројице, f. Pfingsten, pentecoste.

Тројичин дан, на дне, m. vide тројице.

Тројка, f. 1) die Drey, numerus ternarius. 2) ein Faß von drei Eimern, dolium trium amphorarum.

Тројство, f. die Dreifaltigkeit, trinitas: тако ми тројства.

Тролијеска, f. само у овој загонетки: Лијеска тролијеска, у лијесци огањ гори, и у огњу човек стоји (у Сријему кажу липа тролипа, мјесто лијеска тролијеска)? т. ј. огледало.

Тролипа, f. cf. тролијеска.

Тролање, n. das Verbale von тролати.

Тролати, ам, v. impf. (scherzhaft) dünn und hörbar scheißen, caco tenue et cum strepitu.

Тролетни, на, но, н. п. грозница, drey Jahre dauernd, triennis.

Тролетница, f. т. ј. тролетна грозница:

„Мучи мајко замукласе

„Од грознице тролетнице —

Тром, ма, мо, schwerfällig, tardus, gravis.

Тромеђа, f. Ort, wo drei Grenzen zusammentreffen, locus trifinis (?).

Троноша, f. Kloster und Fluß im Jadar. Троношанин, калуђер из Троноше

Троношкӣ, ка, ко, von Троноша. cf. затроношити.

Тро̀п, m. die Schmalztreber, recrementa butyri liquati.

Тро̀пол, ла, ло, von drei Stücken (Tuches), latus tres panni latitudines:
„До зоре је девет намирила,
„И откала трополу поњаву —

Тро̀струк, ка, ко, dreifach, triplex.

Тро̀шак, шка, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Kosten, sumtus. cf. а̀рач.

Тро̀шење, n. das Zehren, expensatio.

Тро̀шити, им, v. impf. ausgeben, zehren, expendo.

Тро̀шитисе, имсе, v. r. impf. sich in Unkosten setzen, expendo.

Тр̀панац, нца, m. трпанац у соби, не може се човек окренути, es ist alles voll gehäuft im Zimmer; man kann sich kaum umdrehen, vix te moveas, ita plenum est cubile.

Трпа̀нцук *, m. eine Reisesense, falx foenaria plicatilis.

Трпа̑ње, n. das Uebereinanderhäufen, accumulatio.

Тр̀пати, ам, v. impf. übereinanderwerfen, accumulo.

Тр̀патисе, амсе, v. r. impf. sich wohin drängen, intrudor.

Тр̀пеза, f. der Tisch, mensa. cf. сто, астал, синија.

Трепѐза̑р, m. der Tafeldecker (in den Klöstern), monachis a triclinio.

Трпеза̀рев, ва, во, vide трпезаров.

Трпеза̀рија, f. der Speisesaal in den Klöstern, coenaculum (refectorium).

Трпеза̀ров, ва, во, des трпезар, tricliniarii.

Трпѐза̑рскӣ, ка, ко, 1) Tafeldecker-, tricliniarii. 2) adv. wie ein трпезар, more tricliniarii.

Тр̀пети, пим, (Рес.) } vide трпљети.
Тр̀пити, им, (Срем.) }

Тр̀пљење, n. das Ertragen, toleratio.

Тр̀пљети, пим, v. impf. (Ерц.) leiden, ertragen, perpetior.

Тр̀ска, f. arundo epigeios Linn.

Тр̀т, мрт (in der Erzählung, um das verlegene Stammeln des überwiesenen (Diebs u. dgl.) anzudeuten, interjectio de confusione criminis convicti.

Тр̀ти, трем (и тарем), тро, v. impf. reiben, tero.

Тр̀тица, f. das Schweifstück vom gebratenen Geflügel,

Тр̀тосити, им, v. impf. schnell daher plappern, blatero indistincte.

Тр̀тошење, n. das Schnellplappern, blateratio.

Тр̀ћење, n. das Recken des Hintern in die Höhe, arrectio natium.

Тр̀ћитисе, имсе, v. r. impf. den Hintern in die Höhe recken, arrigo nates.

Тру̀ба. f. 1) die Trompete, tuba, buccina. 2) труба платна, ein Stück fest zusammen gewickelter Leinwand, massa lintea: што ми ти је зашто: Запубасто, зарубасто, женама је драго? (т. ј. труба платна). 3) das fest aufgezogene Garn am Weberbaum, massa telae:
„Доведи ми дугоноќту другу,
„Да прокрпа на вратилу трубу —

Тру̀бити, им, v. impf. trompeten, buccina cano.

Тру̀бљење, n. das Trompeten, cantus buccinae.

Тру̑д, m. 1) gen. тру̀да, die Mühe, opera. labor. 2) gen. тру̑да, (у Бачкој и у Срјему женскога рода), der Feuerschwamm, boletus igniarius Linn: труд буков, церов, или од гљиве.

Тру̀дан, дна, но, 1) ermüdet, lassus: трудан и уморан. 2) тру̀дна жена, schwanger, gravida.

Тру̀дба, f. die Bemühung, Mühe, opera impensa.

Тру̀дити, им, v. impf. einen bemühen, ihm Mühe machen, fatigo.

Тру̀дитисе, имсе, v. r. impf. sich Mühe geben, fatigor circa rem, desudo in re.

Тру̀ђење, n. das Bemühen, defatigatio.

Трула̀дак, тка, m. ein Stück faules Holz, fauler Apfel, putre lignum, malum.

Тру̀леж, m. verfaultes Zeug, res putres.

Трулѝна, f. der Moder, das morsche Stück, pars putrida: одсијеца до трулине.

Тру̀лити, им, v. impf. faulen, putresco.

Тру̀ло, n. (у Срјему) die Kuppel in der Kirche, tholus. cf. кубе.

Тру̀љење, n. das Modern, putror.

Тру̀мпа, f. der Trupp, Haufe, turba. cf. гомила:
„Кој' с малијем боја бити не ће,
„Веће жели да на трумпу уд'ри —

Тру̑н, m. der Splitter (im Auge), festucula.

Тру̀нак, нка, m. hyp. v. трун.

Тру̀нити, им, v. impf. 1) anstäuben, verunreinigen, sordibus conspergo. 2) труни снијег, es stöbert, nives circumvolitant.

Тру̀нка, f. vide трун.

Тру̀нути, нем, vide трунити.

Тру̀нчица, f. dim. v. трунка.

Тру̀њав, ва, во, mit Splittern verunreinigt, aqua festuculis turbida.

Тру̀ње, n. (coll.) Staub, pulvis.

Тру̀њење, n. das Anstäuben, adspersio pulveris.

Тру̏о, трула, ло, morsch, verfault, putris.
Тру̑п, m. der Rumpf, truncus.
Тру̀пина, f. 1) augm. v. труп. 2) der Kloß, caudex.
Тру̀сина, f. Berg in der Herzegowina:
„Други мејдан под гором Трусином —
Тру̑т, m. } die Drohne, fucus.
Тру̀тина, augm. }
Труцка̀ње, n. das Schütteln (im Wagen, quassatio.
Тру̀цкатисе, амсе, v. r. impf. geschüttelt werden, quassor.
Тр̀ц вр̀ц, interj. von der Verlegenheit eines durch Einwürfe und Fragen Ueberwiesenen, detergiversatione convicti.
Трчи на поље, шет у кућу (биће нокас), scherzhaft für Laxiren, alvus fluet.
Трча̑ње, n. das Laufen, cursus.
Тр̀чати, чим, v. impf. laufen, curro.
Трчка̀рење, n. dim. v. трчање.
Трчка̀рити, им, dim. v. трчати.
Трчу̀љак, љка, m. cf. висуљак (само у оној загонетки).
Ту̑, dort, da, istic.
Ту̑г*, m. der Roßschweif (als Ehrenstandarte der türkischen Paschen), insigne caudae equinae.
Ту̏га, f. 1) туга ме је, es schaudert mich, cohorresco:
„Ђе је сама, а не има друга,
„Да је није од горице туга —
2) туго и невољо! sagt die unwillige, aber immer liebende Mutter zum Kinde das ihr Kummer und Noth macht, convicium matris amantis in infantem.
Туга̀љив, ва, во, kitzelig, titillationem aegre sustinens, titillabilis. cf. чакљив.
Туго̀вање, n. das Klagen, Wehklagen, lamentatio.
Туго̀вати, гујем, v. impf. wehklagen, lamentor.
Туго̀ватисе, гујемсе, v. r. impf. klagen, lamentor:
„Поче им се Чупић туговати —
Ту̑ђ, ђа, ђе, fremd, alienus.
Ту̑ђење, n. das Schämen, Verlegen seyn in einem fremden Hause, verecundia in domo aliena.
Ту̑ђин, m. der Fremdling, peregrinus.
Ту̑ђинка, f. die Fremde, peregrina:
„Али ми не да туђинка,
„Туђинка добра ђевојка:
„Ја добра коња оседлам,
„Туђинка ми га раседла —
Ту̑ђитисе, имсе, v. r. impf. sich fremd betragen, verlegen seyn wie ein Fremder, verecundor.
Ту̑жан, жна, но, betrübt, arm, unselig, miser:
„Тужна јадна да сам вода ладна —
Ту̑жба, f. die Klage, accusatio.
Ту̑жење, n. 1) das Klagen (vor Gericht) accusatio. 2) das Klagen nach einem Todten, ululatus de mortuo.
Ту̀жити, им, v. impf. плакати иза гласа (особито за мрцем) и нарицати, т. ј. говорити: јаој Божо (или како му буде име) моје грдне ране! јаој ко ће твога пусша коња јахати? јаој ко ће твоје аљине носити? јаој ко ће твоје оружје пасати и т. д. einen Todten beweinen, plango. Мати за сином и сестра за братом тужи кашто по двије и по три године: кад је сама код куће, или кад изиђе куд у поље, а она тужи и нариче као да пјева. Доста пута би суза из камена ударила, како жалостиво мати нариче за сином, или сестра за братом. У садашње вријеме срамота је жени тужити за мужем, а још већа испрошеној ђевојци за момком; али се у пјесмама пјева да су и жене тужиле за мужевима и ђевојке за момцима, н. п.
„Пуче пушка из кола другога
„Те удари у колу Дамљана.
„Дамљан паде, а љуба допаде:
„Мој Дамљане, моје јарко сунце!
„Л'јепо ти ме бјеше обасјало!
„Ал' ми брже за горицу зађе —
„Марка жали и отац и мајка,
„А Андрију ни отац ни мајка,
„Него једна из села девојка,
„Жалила га, па је говорила:
„Јаој Андро моје чисто злато!
„Ако би те у рукаве везла,
„Рукав ће се одма издерати,
„Па ће твоје име погинути;
„Ако би те у песму певала,
„Песма иде од уста до уста,
„Па ће доћи у погана уста;
„Ако би те у књигу писала,
„Књига иде од руке до руке,
„Па ће доћи у погане руке —
„Боже мили чуда великога!
„Ко л' је ово кога ожалио?
„Ил' је мајка јединога сина?
„Ил' сестрица брата рођенога?
„Ил' је снаа ручнога ђевера?
„Ил' ђевојка првог заручника?
Ту̀жити, тужим, v. impf. кога, klagen (vor Gericht), accuso.
Ту̀житисе, имсе, v. r. impf. коме, на кога, sich beklagen, klagen, conqueror.
Ту̑жњава, f. die Wehklage, ululatus: стоји тужњава.
Ту̏зла*, f. 1) das gesottene Salz, sal excoctum ex aqua salifera. 2) (доња и горња) Namen einer Stadt in Bosnien, wo so eine Siederey besteht, nomen oppidi. Ту̏злан̄ин, човек из Тузле. Ту̏злански, ка, ко, von Тузла.

Ту̑к, m. 1) der Winkel, angulus, cf. кут. 2) ударио тук на лук, zwey harte Steine sind aneinander gerathen, dignus dignum reperit.

Ту̏ка, f. vide будија.

Ту̑кац, кца, m. vide будац.

Ту̏внути, нем, v. pf. 1) ein wenig (Knoblauch) stoßen, contundo. 2) schlagen (dem Geruche nach), oleo, suboleo: ово месо тукне мало.

Ту̏лум *, m. vide мјешина.

Ту̏лумина, f. augm. v. тулум.

Ту̏љак, љка, m. } 1) die Einsteckröhre in
Ту̏љац, љца, m. } der каблина, fistula minor inserta majori (in mola). 2) eine Art Falle für Füchse u. dgl. genus decipulae, laquei.

Тума̀ра̑ње, n. das vorwitzige Umhergehen, vagatio curiosa.

Тума̀рати, ам, v. impf. vorwitzig umherschlendern, vagor curiosus.

Тума̀рити, им, v. pf. hineinplumpen (in ein Haus, ohne anzuklopfen), intro improvisus.

Ту̏мба, adv. vom Faß, wenn es aufrecht steht, de dolio erecto.

Тумба̑ње, n. das Umlegen (eines Fasses), inversio.

Тумба̑с*, m. der Ponton (Schiff zur Schiffbrücke), ponto.

Ту̏мбати, ам, v. impf. н. п. буре, umlegen, umdrehen, everto.

Ту̏на, vide шу.

Ту̏ња, f. vide гу̏ња.

Ту̑п (comp. ту̏пљи), па, по, stumpf, hebes.

Ту̏пара, f. тупа сјекира, eine Art stumpfer Hacken, securis obtusior.

Ту̏пити, им, v. impf. abstumpfen, obtundo, hebeto.

Тупка̑ње, n. das Stampfen (der Ziegen), tu..., supplo...

Ту̏пкати, ам, v. impf. mit den Füßen stampfen, supplodo.

Ту̏пљење, n. das Abstumpfen, hebetatio.

Тупо̀глав, ва, во, stumpfen Kopfes, capitis obtusi: иди погани шупоглава! (кажу ђетету, н. п. кад не може шшо да упамши).

Ту̑р, m. der Hosenlatz, tegumentum braccarum.

Ту̑ра *, f. 1) н. п. кордована, или ибришима, ein Bündel, fasciculus. 2) auf der Münze die Kopfseite, pars adversa nummi.

Ту̏радија, f. (coll.) die Türken, Turca.

Ту̏рак, рка, der Türke (besonders wenn man die Deutschen redend einführt; denn gut serbisch heißt er Турчин, pl. Турци), Turca.

Ту̏рање, n. das Werfen, jactus.

Ту̏рати, ам, v. impf. werfen, jacio.

Ту̏ратисе, амсе, v. r. impf. werfen, jacio, jaculor.

Ту̏ргуља, f. (једни говоре и шургуња) ш. ј. шљива, Art frühzeitiger Pflaumen, pruni genus.

Ту̏рити, им, v. pf. werfen, jacio.

Ту̏ритисе, имсе, v. r. pf. werfen, jaculor.

Турка̑ње, n. (dim. v. ту̏рање) das Fortstoßen, promotio.

Ту̏ркати, ам, (dim. v. турати) fortstoßen, promoveo (z. B. wenn viele beisammen sitzen, und einer den andern zum Weiterrücken stößt).

Турке̏шања, f. augm. v. Турчин.

Ту̏ркиња, f. die Türkin, Turca, femina Turcica.

Ту̏ркињин, на, но, der Türkin, Turcae.

Ту̏ркињица, f. dim. v. Туркиња.

Ту̏рко, m. vide Турак: Турко мала пара некрштена бјера (у приповијетки).

Ту̏рнути, нем, v. pf. (z. B. mit dem Ellbogen) stoßen, impello.

Ту̏рпија *, f. die Holzfeile, lima lignaria.

Турпѝја̑ње, n. das Feilen (des Holzes), limatio ligni.

Турпѝјати, ам, v. impf. feilen, limo.

Турпѝјица, f. dim. v. турпија.

Ту̏рска̑, f. die Türkey, Turcia.

Ту̏рски̑, ка, ко, 1) türkisch, turcicus. 2) adv. türkisch, turcice.

Ту̏рћија, f. 1) eine türkische Arie, modus cantilenae turcicus. 2) die Türkey, Turcia:

„Мало јада по Турћији радиш,
„Ја што тражиш по земљи
Њемачкој —

Ту̏рчало, m. der gewöhnlich türkisch spricht, singt, Turcicus.

Ту̏рчалов, ва, во, des турчало, Turcici.

Турча̑ње, n. das Türkischsprechen, Turcismus.

Ту̏рчати, ам, v. impf. türkischsprechen, loqui turcice.

Турче̑ње, n. das Vertürken, turcizatio.

Ту̏рчин, m. der Türke, Turca.

Ту̏рчи̏нак, нка, m. papaver rhoeas Linn.

Ту̏рчинов, ва, во, des Türken, Turcae.

Ту̏рчити, им, v. impf. zum Türken machen, facio esse Turcam.

Ту̏рчитисе, имсе, v. r. impf. ein Türke seyn, Turca fio aut sum.

Ту̏ршија *, f. Aufbewahrung der Früchte in Wasser, Wein, adservatio pomorum, uvarum, in aqua, vino. У туршију се меће грожђе, крушке, јабуке, краставци и т. д.

Ту̏та, 1) шута вура * (ш. ј. држи, удри; или, пошегни, повуни); 2) у за-

гонетки: Тута тамо, тут' овамо, тута те за врата? т. ј. жена кад чисти собу или кућу па сметлиште смете за врата. 3) у другој загонетки: Јаше тута на баури? т. ј. сврака на крмачи.
Тутило, in der Redensart: ту и тутило (und dabei ist's geblieben, nec praeterea quid factum). cf. лани (како онда, и лани).
Туткал*, m. der Tischlerleim, gluten.
Туткалити, им, v. impf. leimen, glutino.
Туткаљење, n. das Leimen, glutinatio.
Тутклање, n. vide дршкање.
Тутклати, ам, vide дршкати.
Тутлић, m. eine Art eiförmiger Kürbisse, cucurbitarum genus.
Тући, учем, v. impf. 1) schlagen, tundo. 2) stoßen (Salz, Kaffee), tundo. 3) волове, бикове, contundo tauri testiculos.
Тућисе, учемсе, v. r. impf. 1) sich schlagen, pugno. 2) јајима (zu Ostern).
Туфегџија*, m. vide туфекчија (mit allen Ableitungen).
Туфекчибаша*, m. der Zechmeister der Büchsenmacher, praefectus collegii tormentariorum.
Туфекчија*, m. der Büchsenmacher, tormentarius. cf. пушкар.
Туфекчијин, на, но, des туфекчија.
Туфекчијски (туфекчијски), ка, ко, Büchsenmacher=, tormentariorum.
Туц, муц, cf. трт мрт.
Туцак, m. der Bettler, mendicus (cf. просјак):
„Удијели туцаку јунаку —
Туцањ, цња, m. vide тучак.
Туцање, n. dim. v. тучење 1.
Туцати, ам, dim. v. тући 1.
Туцатисе, амсе, dim. v. тућисе 2.
Туцачки, ка, ко, 1) Bettler=, mendici. 2) adv. wie ein туцак, more mendici.
Туцин дан, на дне, m. vide тучин дан.
Туч, m. die Glockenspeise, Bronze, aes (campanarium, tormentarium).
Туча, f. vide град.
Тучак, чка, m. 1) die Mörserkeule, pistillum. 2) das Osterey, das die andern zusammenschlägt, ovum poschale forte.
Тучење, n. das Schlagen, Stoßen, tunsio.
Тучин дан, на дне, m. der Tag vor dem бадњи дан, der Schlachttag, dies mactationis. cf. печеница.
Тучитисе, имсе, v. r. pf. auf einander stoßen (von Armeen), concurro.
Тушта (von мисушта? oder cf. krainisch дукај?) unzähligviel, innumerus.
А. Има ли рака у том потоку?
Б. Има тушта.

Ћ.

Ћа! (in der Anekdote vom Türken), ein Ruf an den Ochsen, daß er fortgehe! vox impellentis Turcae bovem: ћа шароња, ћа!
Ћаба*, f. die heil'ge Stätte (Mekka bei den Türken, Jerusalem bei den Christen), locus desiderii: отишао на ћабу;
„Док запалим Рачу украј Дрине,
„И погубим Аџи-Мелентија,
„Кој' је иш'о преко мора сињег
„Те је влашку ћабу полазио —
Ћанја*, f. eine Art gefüllter Kuchen, placentae genus.
Ћанџија*, m. der Kuchenbäcker, placentarius.
Ћанџијин, на, но, des Kuchenbäckers, placentarii.
Ћакиница, f. die Frau des ћако (in der Anekdote).
Ћако, m. Väterchen, tata.
Ћалов, m. vide будала.
Ћанут, та, то, (im Gehirne) angebrannt, Pedant, angeschossen, non sanissimae mentis. cf. сулудаст.
Ћар*, m. der Handel, commercium. cf. трговина.
Ћарење, n. das Handeln, commercium.
Ћарити, им, v. impf. handeln, commercium facio, exerceo.
Ћаркање, n. dim. v. ћарење.
Ћаркати, ам, dim. v. ћарити.
Ћарџија*, m. der Handlsmann, mercator, cf. трговац.
Ћаса*, f. Art einer tiefer Schüssel, lanx profundior.
Ћасица, f. dim. v. ћаса.
Ћата*, m. (Рес. и Срем.) vide ћато.
Ћатин, на, но, des ћата, scribae.
Ћатиница, f. des ћата Frau, uxor scribae.
Ћато*, m. (Ерц.) der Schreiber, scriba. cf. писар.
Ћатов, ва, во, des ћато, scribae.
Ћаћа, m. der Vater, tata.
Ћаћин, на, но, des Vaters, patris.
Ћа ћу! Lari fari! nugae! то је ћа ћу!
Ћебап*, m. vide ћеван.
Ћебе*, ета, n. die Kotze, wollene Decke, gausape, amphitapa. cf. губер.
Ћебеџија*, m. der Kotzenmacher, gausaparius.
Ћеван*, m. eine Art Braten, frusta carnis simul assata (sine ossibus).
Ћевкање, n. vide жевкање.
Ћевкати, ам, vide жевкати.
Ћеип*, m. } vide ћеф.
Ћеиф*, m. }

Ћеја! interj. sagt man zum Rinde, wenn man es von etwas entfernen will, vox rejicientis bovem.
Ћела*, f. die Glatze, calvities.
Ћела, m. (Рес. и Срем.) vide ћело.
Ћелав, ва, во, kahl, glatzig, calvus.
Ћелавац, вца, m. der Glatzkopf, calvus.
Ћелавити, им, v. impf. kahl werden, calvus fio.
Ћелавица, f. 1) kahlköpfige Frau, femina calva. 2) Schimpfwort für die Ziege, convicium in capram.
Ћелављење, n. das Kahlwerden, calvities.
Ћелепир*, m. die Beute, praeda. cf. добит, плијен.
Ћелепирење, n. das Beutemachen, praedatio.
Ћелепирити, им, v. impf. u. pf. Beute machen, praedor.
Ћелепош, m. eine kegelartige Kappe, Mütze, galeri genus.
Ћелепуш, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Mütze der Geistlichen unter dem Hute, mitra sub pileo.
Ћелија, f. (κελλίον) die Zelle, cellula monachi.
Ћелије, f. pl. намастир у Србији (у Ваљевској нахији).
Ћелијица, f. dim. von ћелија, cellula.
Ћело, m. (Ерц.) der Kahlkopf, Glatzkopf, calvus.
Ћелупача, f. (cm.) ein Schimpfwort, von ћелав gebildet:
„А јетрве ћелупаче —
Ћемер*, m. 1) vide свод. 2) der Geldgürtel, die Geldkatze, zona.
Ћемерли*, adj. indecl. н. п. кула (т. ј. на свод)
„Већ он ода по ћемерли кули —
Ћенар*, m. 1) vide крај
„Ал' су Турци брижни и срдити,
„Опишли су земљи по ћенару —
2) vide крајац.
Ћено, m. Hundsname, nomen canis.
Ћепенак*, ика, m. der Ladenflügel (nach türkischer Art), valva tabernae.
Ћепица, f. das Käppchen, mitra parva.
Ћер, f. die Tochter, filia. cf. кћи.
Ћерана, f. Frauenname, nomen muliebre.
Ћерање, n. (Ерц.) das Treiben, agitatio.
Ћерати, ам, v. impf. (Ерц.) treiben, agito.
Ћератисе, амсе, v. impf. (Ерц.) 1) rammeln (von Hasen), coeo. 2) sich verfolgen (mit Prozessen), persequi se in foro. cf. гонитисе.
Ћерамида, f. von gr. κεραμὶς neuer κεραμίδα, der Dachziegel, tegula. cf. цријеп.
Ћерење, n. vide церење.
Ћерећелија*, f. vide узвод.
Ћерин, на, но, der Tochter, filiae.
Ћеритисе, имсе, vide церитисе.
Ћерка, f. das Töchterchen, filiola. Мајка ћерку кара, снаши приговара.
Ћеркин, на, но, der ћерка, filiolae.
Ћерпич, m. der ungebrannte Ziegel, later crudus.
Ћертови*, m. pl. die Balken zum Häuserbau, trabes, tigna.
Ћерца, f. dim. v. ћерка.
Ћерчиво*, n. der Fensterrahm, margo ligneus fenestralis.
Ћеса, f. vide кеса.
Ћесар, m. т. ј. Њемачки, или Бечки, der (teutsche) Kaiser, der Wiener Kaiser, Caesar (der türkische und russische sind цареви):
„Цар и ћесар кад се завадише,
„Код ћесара обрштери бише —
„Свјетла круно од Беча ћесаре! —
Ћесарев, ва, во, vide ћесаров.
Ћесаревина, f. 1) das Kaiserland, terra Caesaris. 2) das Kaisergut, res Caesaris.
Ћесарица, f. die Kaiserin, imperatrix.
Ћесаричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.
Ћесаров, ва, во, des Kaisers, Caesaris.
Ћесаровина, f. vide ћесаревина.
Ћесарскӣ, ка, ко, 1) kaiserlich, caesareus. 2) adv. wie der Kaiser, Caesaris more.
Ћескин*, adj. indecl. feurig, ardens, igneus, н. п. коњ, дуван, cf. љут, ватрен.
Ћесма, f. vide шупљика.
Ћесмање, n. das Durchlöchern der Aermel-Enden, u. dgl. mit Stickerey, cf. шупљика.
Ћесмати, ам, v. impf. durchlöchern sticken, acu pingo perforatu.
Ћетен*, m vide лан.
Ћетениште, n. vide ланиште.
Ћетенов, ва, во, vide ланен.
Ћети, оћу, (Ерц.) wollen, volo.
Ћеф*, m. das Belieben, die Lust, lubitus, libido.
Ћеш*, m. die Beschau eines gewaltsam Gestorbenen, inspectio occisi. cf. крвнина.
Ћешење, n. das Beschauen eines Ermordeten, inspectio occisi.
Ћешити, им, v. impf. den Ermordeten beschauen, inspicio occisum.
Ћешке*, ета, n. vide кешке.
Ћибрет*, m der Schwefelfaden, das Schwefelhölzchen, filum sulfuratum, assula sulfurata. cf. сумпорача.
Ћивот, m. (κιβωτὸς) die Reliquientruhe, cista in qua servantur sanctorum ossa.
Ћила, f. 1) der Pulverbeutel, crumena pulveri ignifferi. 2) das Blech an dessen Mündung, lamina orificii crumenae illius.

Ћилер*, m. die Speisekammer, penus.
Ћилим*, m. der Teppich, tapes. cf. шареница.
Ћилит*, m. vide катанац.
Ћимане*, нета, n. vide егеде.
„Погубише сипина ћиманета —
Ћиотина, f. вода у Ерцеговини:
„И Тројицу надомак Таслице,
„Украј воде украј Ћиотине —
Ћира, m. (Рес. и Срем.) vide Ћиро.
Ћирилов дан, m. } der Slawen Apostel
Ћирил философ. } Kyrill. Срби приповиједају, да тице на Ћирилов дан траже друга свака себи да граде гнијездо и да носе јаја; па која не нађе друга, она се објеси.
Ћириш*, 1) eine Art Bauholz, materiae genus. 2) das Schusterpech, pix sutoria.
Ћирјак, m. Mannsname, nomen viri (von Cyriacus?)
Ћирко, m. Mannsname, nomen viri (von Ћирјак).
Ћиро, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri (von Cyrillus?).
Ћитап*, m. das Buch, die Bibel (der Koran), biblia.
Ћифта, m. der Krämer (verächtlich), tabernarius.
Ћифтин, на, но, des ћифта, tabernarii.
Ћифтинскӣ, ка, ко, 1) Juden=, Judaeorum (als Schimpfwort von Kaufleuten). 2) adv. wie ein ћифта, more tabernarii.
Ћифтица, f. dim. v. ћифта.
Ћора*, m. (Рес. и Срем.) vide ћоро.
Ћора, f. н. п. кобила, einäugig, altero oculo captus.
Ћорав, ва, во, einäugig, oculo captus.
Ћоравац, вца, m. der Einäugige, altero oculo capta.
Ћоравити, им, v. impf. einäugig werden, oculo capi.
Ћоравица, f. die Einäugige, unocula.
Ћорављење, n. das Einäugigwerden, oculi amissio.
Ћорин, на, но, des ћора, unoculi.
Ћорин, на, но, der ћора, unoculae.
Ћориница, f. die Frau des ћора, uxor unoculi.
Ћорлансати*, лаишем, v. pf. mit geschlossenen Augen hineinrennen, clausis oculis peto, impetum facio.
Ћоро, m. (Ерц.) der Einäugige, oculo captus.
Ћоров, ва, во, des ћоро, unoculi.
Ћорпазар*, m. der Handel ungesehens, mercatus quin videas. По панађурима кашто пазарују тако ноћу коње. Приповиједају да је некакав човек одвео на панађур ћорава коња, па га пазарио за једну ноћ двет пута, кад у јутру свануло а то у њега коњ слијеп у оба ока. А у другога опет тако исто освануо његов коњ у рукама.
Ћоса*, m. (Рес. и Срем.) vide ћосо.
Ћосав, ва, во, bartlos, imberbis, der keine Barthaare hat, cui non crescit barba.
Ћосе, f. pl. das Schachspiel (englisch chess), lusus latrunculorum.
Ћосин, на, но, des ћоса, hominis depilis.
Ћосиница, f. die Frau eines ћоса, uxor hominis depilis.
Ћосо, m. (Ерц.) der Bartlose, depilis.
Ћосов, ва, во, des ћосо, hominis depilis.
Ћошак*, шка, m. } das Eck, die Ecke,
Ћоше*, ета, n. } angulus. cf. рогаљ.
Ћошели*, adj. indeclin. eckicht, angulosus.
Ћу, ћуа, m. der Hauch, spiritus: нема вјетра ни ћуа.
Ћуба, f. der Schopf (der Henne), cirrus.
Ћуба, f. die Schopfhenne, gallina cristata.
Ћубаст, та, то, н. п. кокош, gehaubt, cristatus.
Ћубица, f. dim. v. ћуба.
Ћуд, f. 1) das Naturell, indoles: добре ћуди;
„Oј ђевојко и зла ћуди твоја —
2) није ми по ћуди, es ist mir nicht recht, non placet.
Ћудање, n. das Scheuwerden (des Pferdes), consternatio.
Ћудатисе, амсе, v. r. impf. scheu werden, constenor.
Ћудљив, ва, во, н. п. коњ, scheu, pavidus, facile expavescens.
Ћук, m. Name einer Art Nachteule, (vom Laute ћу!), ululae genus.
Ћук! ћук! interj. so ruft man die Hühner herbey, vox gallinas vocantis
Ћукање, n. das Schreyen wie ein ћук, clamor bubonis (ћук).
Ћукање, n. das Herbeirufen der Hühner, advocatio gallinarum.
Ћукати, учем, v. impf. schreyen wie der ћук, clamo ut ћук.
Ћукати, ам, v. impf. die Hühner herbeirufen, allicio gallinas.
Ћукнути, нем, v. pf. einmahl ћу schreyen, dico ћу.
Ћукнути, нем, v. pf. einmahl ћук rufen, dico ћук.
Ћуков, ва, во, des ћук, bubonis.
Ћула, f. (у Бачкој) vide кијача.
Ћулав, ва, во, vide чулав.
Ћулити, им, v. impf. m. j. уши, spitzen (die Ohren), arrigo aures.
Ћулумак, мка, m. eine kleine Keule, clavula.
Ћуљење, n. das Spitzen (der Ohren arrectio aurium.

Ћума, f. das Büschel, fasciculus, crista.
Ћумез*, m. vide кокошар.
Ћумица, f. dim. v. ћума.
Ћумур*, m. vide угаљ.
Ћумурџија*, m. der Kohlenbrenner, carbonarius, coctor carbonum.
Ћуп*, m. eine Art Topf zu Honig, Rindschmalz, ollae genus.
Ћупа, f. eine Art Krug, urcei genus.
Ћупина, f. augm. v. ћуп.
Ћупић, m. dim. v. ћуп.
Ћуприја*, f. 1) vide мост. 2) варош у Србији на десном бријегу Мораве (у Ресави). Ћупријски, ка, ко, von Ћуприја.
Ћупријца, f. dim. v. ћуприја.
Ћура, f. vide будија.
Ћурад, f. (coll.) vide бучад.
Ћурак, рка, m. vide будац.
Ћурак*, рка, m. ein mit Pelz gefütterter und verbrämter Rock, toga pellibus subsuta et praetexta.
Ћуран. m. vide ћурак.
Ћурдија, f. 1) (Сријему, у Бачкој у Бан.) der kurze Pelzrock, vestis pelliceae genus. 2) (у Србији) ein langer (Pelz-) Rock ohne Aermel.
Ћурдијетина, f. augm. v. ћурдија.
Ћурдијца, f. dim. v. ћурдија.
Ћуре, ета, n. vide буче.
Ћурићи, m. pl. (coll.) vide бучићи.
Ћурји, рја, рје, vide будињи.
Ћурка, f. vide ћура.
Ћурликање, n. das Trillern auf einem Blasinstrumente, fistulae modulatio.
Ћурликати, ичем, v. impf. trillern (auf der Flöte), modulor.
Ћуртаук, m. ћурја (будиња) болест, (scherzhaft) eine Krankheit der Weiber, Art Sehnsucht, desiderium veneris.
Ћурче, чета, n. eine Pelzjacke, tunica pellicea.
Ћурчибаша*, m. der Zechmeister der Kürschnerzunft, magister pellionum.
Ћурчибашин. на, но, des ћурчибаша, magistri pellionum.
Ћурчибашиница, f. die Frau des ћурчибаша, uxor magistri pellionum.
Ћурчија*, m. der Kürschner, pellio. cf. кожуар.
Ћурчијин, на, но, Kürschners, pellionis.
Ћурчијница, f. die Kürschnerin, pellionis uxor.
Ћурчијнски, ка, ко, 1) Kürschner-, pellionum. 2) adv. wie ein Kürschner, more pellionis.
Ћурчијски, ка, ко, vide ћурчијнски.
Ћурчилук*, m. das Kürschnerhandwerk, ars pellionis.
Ћурчић, m. (dim. v. ћурак) vide ћурче.
Ћускија*, f. der Hebel, vectis. cf. полуга.
Ћустек*, m. die Fußschelle (für unbändige, feurige Pferde), compes.
Ћутак, тка. m. vide шуљак 1.
Ћуталица, f. der immer schweigt, taciturnus.
Ћутење, n. (Рес.) vide ћућење.
Ћутети, тим, (Рес.)} vide ћућети.
Ћутити, им, (Срем.)} vide ћућети.
Ћуткање, n. das Schweigenheißen, impositio silentii.
Ћуткати, ам, v. impf. кога, jemand schweigen heißen, silentium impono.
Ћуткац! mausestill, obmutuit, obmutuere.
Ћутук*, m. der Trupp, turma.
Ћућење, n. (Ерц.) das Schweigen, silentium.
Ћућети, ћутим, v. impf. (Ерц.) schweigen, sileo. cf. мучати.
Ћуфтета*, n pl. ein Gericht (von Fleischknödeln), cibi genus. Исјеца се ситно пријесно месо и метне се у њега мало бибера и ситно исјецана црнога лука, па се онда начине као ораси и умељају се у шенично брашно (и то се зову ћуфтета). Послије тога ћуфтета се попрже на маслу, па се поспу бијелим луком и киселим млијеком.
Ћуша, f. der Rüssel, rostrum (suis). cf.
Ћушање, n. das Ohrfeigen, colaphi impactio.
Ћушати, ам, v. impf. ohrfeigen, colaphum impingo.
Ћуше! interj. sagt man dem Esel, um ihn zu entfernen, vox asinos repellentis.
Ћушити, им, v. pf. ohrfeigen, colaphum impingo. cf. пришушити.
Ћушка, f. vide пришушак.
Ћушкање, n. das Fortstoßen, protrusio.
Ћушкапа, f. ein Spiel, ludi genus.
Ћушкати, ам, v. impf. н. п. капу ногом, fortstoßen, protrudo.
Ћушнути, нем, v. pf. einen Stoß geben, trudo.

У.

У, 1) in, in (mit dem accus. und abl.): отишао у цркву; био сам у цркви. 2) (mit dem genit.) bei, apud: у Бога је свашта доста; иште у мене; има у њега. 3) interj. cf. ух!
Уабати, ам, v. pf. (ein neues Kleid) strapazieren, attero (pannum).
Уабоноситисе, сисе, v. r. pf. дрво у води, im Wasser nur noch dauerhafter werden, humore firmari.
Уб, m. Fluß und Stadt in der Ваљевска нахија.

Ўба, adv. einzeln, hie und da, kaum, vix:
А. Има ли јабука на јабукама?
Б. Нема, уба ће која.

Ўбав, ва, во, (ријетко се говори, него се чује у пјесмама) vide лијеп.

Ўбавац, вца, m. Name einer Quelle zwischen Remeta und Kruschedol in Sirmien, nomen fontis (Bandusiae) in Sirmio.

Уба̀вица, f. cf. Златоје.

Убаци́вање, n. das Hineinwerfen, injectio.

Убаци́вати, цујем, v. impf. } hineinwerfen, injicio.
Уба̀цити, им, v. pf. }

Убе́лити, им, (Рес. и Срем.) vide убијелити.

Убија̀ње, n. 1) das Verletzen, laesio. 2) das Erschlagen, occisio.

Убијати, ам, v. impf. 1) verletzen, laedo. 2) todtschlagen, occido.

Убија̀тисе, амсе, v. r. impf. sich anschlagen, illidor.

Убијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. платно, bleichen, insolo.

Ўбити, бијем, v. pf. 1) erschlagen, occido. 2) abschlagen, verwunden, verletzen, laedo.

Ўбитисе, бијемсе, v. r. pf. sich verletzen, laedi.

Убљу́вати, љујем, v. pf. bespeyen, convomo.

Ўбој (убо̑ј), m. die Schläge, verbera: лежи од убоја.

Убо̀јатисе, јимсе, v. r. pf. mit der blossen Furcht davon kommen, (en être quitte pour la peur), timore luo: бојао сам се, али се нијесам убојао.

Ўбојит, та, то, (ст.) vide убојни:
„Дадоше му копље убојито —

Ўбојица, m. der sich gut schlägt, pugnator acer.

Убо̀јнӣ, на, но, н. п. топови, Kampf-, Schlacht-, zerstörend, praeliaris

Убо̀јнӣ камен, m. (Contusionsstein), den man den in einer Schlägerey Zerschlagenen zerrieben eingibt, lapis ad contusiones

Убо̀сти, одем, v. pf. durch Stechen verwunden, pungo, pungendo laedo: убола га крава.

Убра̀да̑ч, m. eine Art leinenes Kopftuch, vittae genus.

Убра̀дити, им, v. pf. den убрадач umthun, sumere vittam, circumdare. Убрађена без игала (т. ј. пијана).

Убрађи́вање, n. das Umthun des убрадач, vittae circumdatio.

Убрађи́вати, ђујем, v. impf. den убрадач umthun, circumdo vittam.

Убражђи́вање, n. das Unternehmen (eines Geschäfts), molimen.

Убражђи́вати, ђујем, v. impf. } sich in ein Geschäft einlassen, immittere se in negotium.
Убра̀здити, им, v. pf. }

Ўбрати, уберем, v. pf. pflücken, anlesen, lego.

Убр̀зити, им, v. pf. убрзићу ја тебе! sagt man dem Kinde, das man straft, (faciam te celerem?).

Ўбрисати, ришем, v. pf. wischen, tergeo.

Убриси́вање, n. das Abwischen, abstersio.

Убриси́вати, сујем, v. impf. abwischen, abstergo.

Ува́лити, им, v. pf. hineinwälzen, involvo.

Ува́љати, ам, v. pf. hineinwälzen, volvo in —.

Ува́љатисе, амсе, v. r. pf. 1) sich durch Wälzen beschmutzen, volutando maculor. 2) sich einwalken, im Walken eingehen, minui subigendo.

Уваљи́вање, n. das Hineinwälzen, involutio.

Уваљи́вати, љујем, v. impf. hineinwälzen, involvo, volvo in —.

Ува̑р је, vide за увар је.

Ўватити, им, v. pf. ertappen, fangen, capio, prehendo.

Ўватитисе, имсе, v. r. pf. unbeweglich bleiben, nicht bewegt werden, erstarren, consisto, non moveor, н. п. рука, нога, мјесец, сунце.

Уве́зати, ежем, v. pf. binden, colligare.

Увези́вање, n. das Binden, ligatio.

Увези́вати, зујем, v. impf. binden, colligare.

Уве̑к, (Рес. и Срем.) vide у вијек.

Ўвенути, нем, v. pf. verwelken, marcesco.

Увера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide увјеравање.

Увера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјеравати.

Увера́ватисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide увјераватисе.

Уверити, им, (Рес. и Срем.) vide увјерити.

Уверитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјеритисе.

Уве́сти, едем, v. pf. 1) hineinführen, duco in —. 2) пређу у брдо, anzetteln, ordior.

Уве́сти, везем, v. pf. hineinfahren, inveho.

Уве́сти, везем, v. pf. hineinsticken, includo picturae acus:
„Увезла сам три дуката злата —

Увече̑ (у вече), Abends, vesperi.

Увецбати, ам, (Рес. и Срем.) vide увјецбати.

Ўвејштитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide увјештитисе.
Увијање, n. das Umwinden, involutio.
Увијати, ам, v. impf. umwinden, involvo.
Ўвијек (d. i. у вијек), (Ерц.) immer, semper.
Ўвирање, n. 1) das Einsieden, Einkochen, decoctio. 2) das Durchschmiegen, perreptio (?), perlapsus.
Ўвирати, ре, v. impf. einkochen, decoqui, coquendo evaporari.
Ўвиратисе, ремсе, v. r. impf. sich wohin durchschmiegen, arcte perlabi.
Увити, вијем, v. pf. umwinden, circumvolvo.
Увјеравање, n. (Ерц.) das Bereden, Ueberzeugen, persuasio, convictio.
Увјеравати, ам, v. impf. (Ерц.) glauben machen, persuadeo.
Увјераватисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) sich überreden, persuadeo mihi.
Ўвјерити, им, v. pf. (Ерц.) glauben machen, persuadeo.
Ўвјеритисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich überreden, persuadeo mihi.
Увјежбати, ам, v. pf. (Ерц.) einlernen, sich einüben, condisco, expertus fio in re.
Ўвјештитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) geschickt werden (in einer Arbeit), expertus fio.
Увлачење, n. das Einziehen, retractio.
Увлачити, им, v. impf. hineinziehen, retraho, traho, contraho.
Ўво (genit. ува и увета; pl. уши), das Ohr, auris.
Ўвода, f. der Spion, Kundschafter, explorator.
Уводити, им, v. impf. 1) hineinführen, induco. 2) auskundschaften, exploro. 3) пређу у брдо, anzetteln, ordior.
Увођење, n. 1) das Hineinführen, inductio. 2) das Spioniren, exploratio. 3) das Anzetteln, orsus.
Ўвојак, јка, m. (сш.) Locke (?), cincinnus:
„Како расте трава на увојке —
Уволажа, f. der Ohrwurm, forficula Linn.
Увражење, n. das Einfädeln, immissio fili in acum.
Увразити, им, v. impf. н. п. конац у иглу, einfädeln, insero filum in foramen acus.
Увратине, f pl. die Pflugwende, versus aratri. Боље се навр њиве договарати, него се на увратинама карати.
Увратитисе, имсе, v. r. pf. einsprechen, einkehren, deverto ad aliquem.
Увраћање, n. das Einsprechen, ingressio.
Увраћатисе, амсе, v. r. impf. einsprechen, deversor.
Врачати, ам, v. pf. treffen (durch Wahrsagung), divino.
Увребати, ам, v. pf. erlauern, deprehendo aucupando.
Увредити, им, (Рес. и Срем.) vide увриједити.
Увретен (скочити), auf der nämlichen Stelle in die Höhe, adsilio in altum:
„Трипут дорат увретен скочно —
Уврети, ри, v. pf. einkochen, verdampfen, decoqui.
Увретисе, ремсе, увръоце, (Рес. и Срем.) vide уврijетисе.
Увриједити, им, v. pf. (Ерц.) an eine Wunde anstoßen, offendo in vulnus.
Ўвриjетисе, ремсе, увръоце, v. r. pf. (Ерц.) sich hineinschmiegen, arcte perlabi.
Уврнути, нем, v. pf. н. п. овна (т. j. уjаловити), abdrehen, durch Drehen verderben, eneco torquendo (testiculos).
Уврнутисе, немсе, vide увратитисе.
Уврсти, уврзем, v. pf. н. п. конац у иглу, einfädeln, insero per foramen acus.
Ўвртање, n. das Eindrehen, retorsio, contorsio.
Ўвртати, увркем, v. impf. eindrehen, retorqueo, contorqueo.
Увртети, тим, (Рес.) vide увркети.
Увртетисе, тисе, (Рес.) vide увркетисе.
Увртити, им, (Срем.) vide увркети.
Увртитисе, тисе, (Срем.) vide уврketисе.
Увркети, увртим, v. pf. (Ерц.) hineinbohren, terebro.
Увркетисе, увртисе, v. r. pf. (Ерц.) коме у главу, sich in den Kopf setzen, in animum induco.
Ўвршан, шна, но, н. п. чанак брашна, ungestrichenes Maß, mensura cacuminata.
Увршивање, n. (österr. das Aufgipfeln des Getreides), demensio exundans.
Увршивати, шујем, v. impf. } aufgipfeln,
Увршити, им, v. pf. } cacumino.
Увући, учем, v. pf. hineinziehen, traho in —.
Угађање, n. 1) das Rechtmachen, satisfactio, probatio, accomodatio. 2) das Richten, Stimmen, correctio, temperatio, constitutio.
Угађати, ам, v. impf. 1) коме, es einem recht machen, probo alicui quid. 2) што (н. п. гадље), zurecht machen, richten, tempero, constituo.
Ўгазити, им, v. pf. 1) у што, hineintreten, calco, 2) zusammentreten, conculco.

угазиле свиње испред куће; угазити землу (за пећ u. s. w.).

Угаппитисе, пмсе, vide гаип учинитисе.

Угал, гла, m. vide кут.

Угаљ, гља, m. die Schmiedekohlen, carbones.

Угаиути, нем, v. pf. руку, ногу, verrenken, luxo.

Угар, f. die zum künftigen Anbau aufgerissene (und dem Durchwärmen ausgesetzte) Erde, ager proscissus.

Угарак, рка, m. der Brand, titio.

Угарити, им, v. pf. m. j. њиву (или землу), aufreißen (die Erde mit dem Pfluge), proscindo.

Угарица, f. vide угарак.

Угарнице, f. pl. aufgerissene Aecker, agri proscissi:

„Падоше тице на угарнице —

Угарчић, m. dim. v. угарак.

Угасити, им, v. pf. löschen, restinguo.

Углавити, им, v. pf. festsetzen, statuo.

Углављивање, n. das Festsetzen, Befestigen, Einstecken, fixio.

Углављивати, љујем, v. impf. befestigen, figo.

Угладити, им, v. pf. glätten, polio.

Углати, ам, vide угледати.

Углачати, ам, vide угладити.

Углед, m. der Augenschein, conspectus:

„Изведи брате сестру на углед —

Угледати, ам, v. pf. ersehen, conspicor.

Угледатисе, амсе, v. r. pf. на кога, Beispiel nehmen an einem, exemplum capio (bonum aut malum).

Углобити, им, v. pf. einfügen, insero, (clavum in foramen, ad continendum).

Углобљавање, n. das Einfügen, insertio.

Углобљавати, ам, v. impf. einfügen, insero.

Угљевље, n. (coll.) die Kohlen im Ofen, carbones.

Угљен, m. eine Kohle, carbo.

Угљенчић, m. dim. v. угљен.

Угљеша, m. Mannsname, nomen viri.

Угљичак, чка, m. vide угљенчић.

Угнати, ам, v. pf. hineintreiben, ago in —, adigo.

Угнутисе, немсе, v. r. pf. sich senken, sido.

Угњавити, им, v. pf. erdrücken, elido.

Угњечити, им, v. pf. kneten, subigo.

Угњилити, ли, v. pf. milde, weich werden (vom Obste, z. B. der Mispel), mitesco.

Уговарање, n. das Verabreden, constitutio, condictio.

Уговарати, ам, v. impf. verabreden, constituo, condico.

Уговети, ем, v. pf. (у Сријему и у Бачкој) vide угодити 1.

Уговор, m. die Verabredung, die Besprechung, colloquium (besonders die Verabredung, wann und wie die erbettene Braut abgeholt werden soll). cf. колачи.

Уговорити, им, v. pf. verabreden, condico.

Угодан, дна, но, 1) recht, angenehm, gratus. 2) bequem, commodus.

Угодити, им, v. pf. 1) коме, es einem recht machen, facio satis, probo rem alicui. 2) што, richten, zurecht machen, constituo.

Угодник, m. н. п. Божји, der es wem recht macht, gratus, qui gratum mihi facit:

„И ради су Божји угодници —

Угојити, им, v. pf. füttern, mästen, sagino.

Угонити, им, v. impf. hineintreiben, ago in —

Угоњење, n. das Hineintreiben, actio in —

Угостити, им, v. pf. bewirthen, hospitio excipio.

Уготовити, им, v. pf. н. п. ручак, вечеру, fertig machen, adparo.

Уграбити, им, v. pf. erhaschen, arripio, comprehendo.

Угревање, n. (Рес. и Срем.) vide угријевање.

Угревати, ам, (Рес. и Срем.) vide угријевати.

Угрејати, јем, (Рес. и Срем.) vide угријати.

Угризак, риска, m. das Angebißene, admorsum quid, e. g. pomum, panis.

Угризање, n. das Anbeißen, admorsio.

Угризати, ам, v. impf. anbeißen, admordeo.

Угријати, јем, v. pf. (Ерц.) erwärmen, calefacio.

Угријевање, n. (Ерц.) das Wärmen, calefactio.

Угријевати, ам, v. impf. (Ерц.) wärmen, calefacio.

Угриња, f. Frauenname, nomen feminae.

Угристи, ризем, v. pf. anbeißen, admordeo.

Угрк, m. црв, што живи, лежи у говеда испод коже.

Угрушатисе, шасе, vide протрушатисе.

Угурсуз*, m. der Halunke, nebulo.

Угурсузлук*, m. die Halunkerey, Liederlichkeit, nequitia.

Угурсуски, ка, ко, halunkisch, nebulonum: угурсузе угурсуски!

Угушивање, n. das Ersticken, suffocatio.

Угушивати, шујем, v. impf. ersticken, suffoco.

Угушити, им, v. pf. ersticken, suffoco.

Ỳд (comp. ỳђи), да, до, übel, schlecht, malus:
„Јао јадна уде ти сам среће. —

Удавање, n. das Verehlichen (von Mädchen, collocatio puellae.

Удáвати, дајем, v. impf. verehlichen, colloco filiam.

Удáватисе, дајемсе, v. r. impf. heuraten, nubo.

Удáвити, им, v. pf. erwürgen, strangulo.

Ỳдадба, f. ђевојка на удадбу, mannbar, nubilis.

Ỳдадбенӣ, на, но, н. п. кошуља, Vermählungs=, nuptialis.

Ỳдадбеница, f. т. ј. удадбена кошуља, das Vermählungshemde, indusium nuptiale.

Ỳдаја, f. vide удадба.

Ỳ дан, дна, но, vide уд.

Ударáње, n. 1) das Schlagen auf etwas, percussio. 2) das Stoßen auf etwas, incursio. 3) der Lärmen (der Kinder), strepitus. 4) der Geruch nach etwas, odor. 5) das Legen auf etwas, impositio.

Ỳдарати, ам, v. impf. 1) у што auf, etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen (auf den Feind), incurro. 3) ударају ђеца, lärmen, tumultuari. 4) месо, riecht ein wenig, olet, foetet aliquantum. 5) auflegen, impono.

Ỳдаратисе, раce, v. r. impf. zusammenpassen, congruo.

Ỳдарити, им, v. pf. 1) у што, auf etwas schlagen, percutio. 2) на кога, stoßen, incurro; überfallen, invado. 3) на кога, на што, den Weg einschlagen, viam ingredi versus —. 4) киша, sich ergießen, effundi; крв из носа. 5) legen, thun auf etwas, impono, н. п. обруч на каџу; седло на коња; аљине на се, или на слуге;
„Удри браца пуца низ њедарца —

Ỳдаритисе, имсе, v. r. pf. 1) handgemein werden, committor congredior. 2) zusammenpassen, congruo.

Ỳдарац, рца, m. der Schlag, Hieb, ictus.

Ỳдати, ам, v. pf. verheuraten, colloco filiam.

Ỳдатисе, амсе, v. r. pf. heuraten, nubo.

Ỳдбиња, f. Stadt in Dalmatien, nomen urbis. Ỳдбињанин, човек из Удбиње. Удбињка, жена, или ђевојка из Удбиње. Удбињскӣ, ка, ко, von Удбиња.

Ỳдвоје (у двоје), ums doppelte, duplo.

Удворáвање, n. das Einschmeicheln (durch Hofieren), insinuatio.

Удворáватисе, амсе, v. r. impf.} код
Удворитисе, имсе, v. r. pf. } кога, sich bei jemand einschmeicheln, beliebt machen, insinuo me apud aliquem.

Ỳдворица, f. човек, који се удвара код кога, der Höfling, Schmeichler, adulator: Турска удворица.

Удéвање, n. (Рес. и Срем.) vide удијевање.

Удéвати, ам, (Рес. и Срем.) vide удијевати.

Удéлити, им, (Рес. и Срем.) vide удијелити.

Ỳденути, нем, (Рес. и Срем.) vide удести.

Ỳдесан, сна, но, in Ordnung, richtig, ordinatus.

Ỳдесити, им, v. pf. 1) richten, zurecht machen, corrigo, vide угодити. 2) кога, treffen, auf jemand stoßen, offendo, occurro.

Ỳдеситисе, имсе, v. r. pf. sich begegnen, occurro: удесили смо се und удесио сам се с њим.

Ỳдести (говорисе и уденути), удеснем, (Рес. и Срем.) vide уђести.

Удешáвање, n. 1) das Richten, accommodatio. 2) das Zusammentreffen, occursus.

Удешáвати, ам, v. impf. 1) zurecht machen, accommodo. 2) zusammentreffen, occurro.

Удешáватисе, амсе, v. r. impf. sich begegnen, occurro.

Удивитисе, имсе, v. r. pf. sich verwundern, miror rem.

Удијѐвање, n. (Ерц.) das Hineinthun, Einfädeln, immissio.

Удијѐвати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. конац у иглу, einfädeln, immitto, insero.

Удијѐлити, им, v. pf. (Ерц.) (Almosen) geben, reichen, praebeo.

Удӣљ, immer, semper.

Ỳдити, им, v. impf. 1) месо, zerstücken, dispertio. 2) übel thun, facio male, noceo: уди ми козје месо

Ỳдица, f. der Fischangel, hamus (piscarius).

Ỳдо, n. т. ј. меса, ein Stück Fleisch (zum Räuchern), segmentum carnis (appendendum in fumum).

Удобрáвање, n. das Gutwerden, Gutèrscheinen, ostensio bonitatis.

Удобрáватисе, амсе, v. r. impf.} sich gut
Удобритисе, имсе, v. r. pf. } zeigen, ostendere se bonum.

Ỳдов, ва, во, verwitwet, viduus.

Удòвац (удóвац), вца, m. der Witwer, viduus.

Удòвица, f. die Witwe, vidua.

Удòвичин, на, но, der Witwe, viduae.

Удòвичић, m. der Witwe Sohn, filius viduae.

Удо̀вичица, f. dim. v. удовица.

Удо̀вичкӣ, ка, ко, 1) Witwen=, viduarum. 2) adv. wie eine Witwe, viduae more.

Удо̀мити, им, v. pf. н. п. ћер, verheuraten, colloco filiam.

У̏дри, удрите, der Imperativ von ударити, wiewohl удари auch vorkommt.

Удр̀жати, им, v. pf. erhalten, conservo: што ти Бог дао, Бог ти и удржао (кад се напија); доста је, да Бог удржи.

Удро̀бити, им, v. pf. hineinbrocken, infrio.

Удру̀житисе, имсе, v. r. pf. sich zusammengesellen, socior: удружили смо се und удружио сам се с њим.

У̏ђенути, нем, vide уђести.

У̏ђе̑ње, n. 1) das Zerstucken, dispertitio. 2) das Schaden, Uebelthun, noxietas.

У̏ђести (говорисе и уђенути), уђенем, v. pf. (Ерц.) н. п. конац у иглу, einfädeln, insero filum.

У̏же, та (и ужа), n. das Seil, funis.

Уже̏ћи, ежем, v. pf. anzünden, accendo.

Уже̏ћисе, ужежесе, v. r. pf. sich (durch Gährung) entzünden, corrumpor fermentatione.

У̏жиза̑ње, n. das Anzünden, Entzünden, accensio, succensio.

У̏жизати, ужижем, v. impf. anzünden, entzünden, accendo, incendo.

У̏жизатисе, ужижесе, v. r. impf. sich entzünden, succendi, н. п. ђубре.

У̏жина, f. die Jause, merenda.

Ужѝна, f. die Enge, angustia.

Ужина̀вање, n. das Jausnen, sumtio merendae.

Ужина̀вати, ам, v. impf. jausnen, sumo merendam.

У̏жина̑ње, n. das Jausnen, coenatio meridiana.

Ужѝнара, f. т. ј. торба, die Tasche, worin die Hirten ihre Mahlzeit (Brot und Käse) tragen, pera merendaria.

У̏жинати, ам, v. impf. u. pf. mittagmalen (österr. jausnen), prandeo (?).

У̏жице, n. Stadt und Festung in Serbien. У̏жичанин, човек из Ужица. У̏жичка, жена из Ужица. У̏жичкӣ, ка, ко, von Ужице.

У̏з, } 1) auf, in, (sursum): оде уз брдо; уз воду, уз дрво. 2) стао
У̏за, } уза ме, neben, pone: отишао уз господара. 3) als Vorsetzsylbe bei dem verbis impf. mit futurer Bedeutung: ако узиде; ако уздолази; ако узједем; ако успишем; кад узимам; кад ускосимо и т. д.

Уза̀брати, берем, v. pf. pflücken, decerpo.

Уза̑вница, f. (ст.) vide званица:
„У Марка је млого узавница —

Уза̀врети, ри, v. pf. 1) aufsieden, ebullio: лонац, вода. 2) узавр̀ше људи, die Leute fingen an zu lärmen, ortus est tumultus.

Уза̀имање, n. das Entlehnen, mutuatio.

Уза̀имати, ам (и узаимљем), v. impf. borgen, entlehnen, mutuor.

Уза̀иматисе, амсе (и узаимљемсе), v. r. impf. sich gegenseitig (bei der Feldarbeit) aushelfen, mutuam opem fero.

У̏заједно, (ст.) т. ј. уједно (заједно), zusammen, simul:
„Узаједно шићар понијеше —

Уза̀јмити, им, v. pf. entlehnen, mutuo.

У̏зак (comp. у̏жӣ), уска, ко, eng, knapp, angustus.

У̏залу̑д, umsonst, vergebens, frustra.

У̏зан, на, но, enge, angustus.

У̏за̑њ (т. ј. уза - њ, уз њега), neben ihm,

У̏зао, зла, m. der Knoten, nodus.

У̏зачак, чка, ко, dim. v. узак.

Узбацѝвање, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio in —.

Узбацѝвати, цујем, v. impf. } hinauf-
Узба̀цити, им, v. pf. } werfen, subjicio, sursum jacio.

Узбѝјање, n. das Zurückschlagen, rejectio.

Узбѝјати, ам, v. impf. zurückschlagen, rejicio.

У̏збити, бијем, v. pf. zurückschlagen, rejicio.

У̏збрати, берем, vide узабрати.

У̏збрдица, f. die Anhöhe, clivus, declivitas. Колико је низбрдица, толико и узбрдица.

Узбу̀зити, им, v. pf. aufwiegeln, concito.

У̏збучати, чи, v. pf. н. п. млијеко wenn sie sauer wird, acesco (de lacte).

У̏звератисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide узвјератисе.

Узве̏сти, ведем, v. pf. 1) hinaufführen, duco sursum. 2) платно (памуком или тирпликом), einzetteln, stamini insero.

Узвѝјање, n. das Hinaufwinden, sublatio.

Узвѝјати, ам, v. impf. hinaufwinden, succingo.

У̏звити, вијем, v. pf. hinaufwinden, tollo.

Узвѝштати, шти, vide узбучати.

У̏звјератисе, амсе, v. r. pf. (Ерц.) scheu um sich schauen, oculos pavidos circumferre.

У̏звод, m. платно узведено, eine mit gefärbten Streifen durchzogene Leinwand, linteum vario colore intextum.

Узво̀дити, им, v. impf. 1) hinaufführ-

рен, duco sursum. 2) einzetteln, intersero stamini.
Узводлија, f. кошуља од узвода.
Узвођење, n. 1) das Hinaufführen, ductio super —. 2) das Einzetteln, intersertio in stamen.
Узвратити, им, v. pf. н. п. рукаве, zurückschlagen, recingo, succingo.
Узвраћање, n. das Hinaufkehren, succingo, rejicio.
Узвраћати, ам, v. impf. hinaufkehren, succingo.
Узврдатисе, амсе v. r. pf. verlegen werden, tergiversor.
Узглавље, n. das Kopfkissen, pulvinar.
Узгред, im Vorbeigehen; da du dort ohnehin vorbeigehst, ob iter, in transitu.
Узгрнути, нем, v. pf. hinaufscharren, zurückschieben, rejicio, subjicio.
Узгртање, n. das Zurückschieben, rejectio.
Узгртати, грћем, v. impf. zurückschieben, rejicio.
Узда, f. der Zaum, frenum, habena.
Уздануги, нем, v. pf. aufseufzen, ingemo, suspiro.
Уздање, n. das Zäumen, injectio freni.
Уздање, n. das Hoffen, spes, fiducia.
Уздарје, n. das Gegengeschenk, donum mutuum:
„Кума куму свилену кошуљу,
„Кум уздарја куми ни динара —
Уздати, ам, v. impf. zäumen, freno.
Уздатисе, амсе, v. r. impf. у кога, у што, hoffen, confido.
Уздигнути, нем, vide уздићи.
Уздизање, n. das Aufheben, elevatio.
Уздизати, ижем, v. impf. aufheben, allevo.
Уздисање, n. das Seufzen, suspiria.
Уздисати, дишем, v. impf. seufzen, suspiro.
Уздићи (говорисе и уздигнути), уздигнем, v. pf. aufheben, allevo, tollo.
Уздица, f. 1) dim. v. узда. 2) уздице (pl.), die Zügel des Wagenpferdes, frena equi currum trahentis.
Уздуж (уз дуж), nach der Länge, in longitudinem. cf. дуж.
Узеңија*, f. der Steigbügel, stapia. cf. стремен.
Узеспти, узебе, v. pf. н. п. воће, erfrieren, gelu corrumpi.
Узети, узмем, v. pf. 1) nehmen, accipio. 2) ђевојку, ein Mädchen, d. i. sie heurathen, ducere uxorem. 3) kaufen, emo; daher der Scherz, н. п.
А. Узећу ти капу.
Б. Узео би и ја, да ми ко да, него ти мени купи.
Узетисе, узмемсе, v. r. pf. 1) sich nehmen (bei der Hand, zur Ehe), prehendere invicem manus; conjugium ineo. 2) heurathen, connubio jungi. 3) vide уватитисе.
Узиграње, n. das Aufhüpfen, exultatio.
Узигравати, ам, v. impf. aufhüpfen, exulto.
Узиграти, ам, v. pf. aufhüpfen, exulto.
Узимало, m. der gern wegnimmt, qui solet prehendere. cf. давало.
Узимање, n. 1) das Nehmen, acceptio, sumtio. 2) das Kaufen, emtio.
Узимати, ам (и узимљем), v. impf. 1) nehmen, sumo. 2) kaufen, emo.
Узица, f. ein Strick, restis.
Узичица, dim. v. узица.
Узјаати, јашем, vide узјахати:
„Да Бог да га узјаали Турци —
Узјаивање, n. das Aufsitzen, conscensio equi.
Узјаивати, јаујем, v. impf. aufsitzen (aufs Pferd), conscendo equum.
Узјахати, јашем, v pf. aufsitzen (aufs Pferd), conscendo equum.
Узлић, m. dim. v. узао.
Узмаивање, n. das Winken, Schwingen (des Schwerts), agitatio.
Узмаивати, мају̏јем, v. impf. winken, schwingen, agito sursum.
Узмакнути, нем, vide узмаћи.
Узмахнути, нем, v. pf. winken, innuo.
Узмаћи (говорисе и узмакнути), акнем, v. pf. zurückrücken, removeri, recedo.
Узметање, n. das Hinaufwerfen, subjectio, jactatio sursum.
Узметати, мећем, v. impf. н. п. жито и сламу, на гувну кад се врше, aufwerfen, jacio sursum.
Узметнути, нем, v. pf. hinaufwerfen, subjicio.
Узмицање, n. das Zurückweichen, recessio.
Узмицати, мичем, v. impf. zurückrücken, recedo.
Узмлачивање, n. das Laumachen, tepefactio.
Узмлачивати, чујем, v. impf. lau machen, tepefacio.
Узмлачити, им, v. pf. lau machen, tepefacio.
Узмутити, им, v. pf. trüben, turbo.
Узмутитисе, имсе, v. r. pf. trüb werden, turbor.
Узмучитисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, inquietor.
Узнемиривање, n. das Stören des Friedens, pacis turbatio.
Узнемиривати, рујем, v. impf. кога, den Frieden stören, beunruhigen, turbo.
Узнемирити, им, v. pf. den Frieden stören unter den Leuten, turbo pacem.

Узо́датисе, амсе, v. r. pf. anfangen zu wandeln, inambulo.

Узо̀рати, рем, v. pf. aufackern, exaro.

Узра̏ст, m. (ст.) der Wuchs, statura, cf. раст:
„Красна ти си стаса и узраста —

Узра́сти, стем, v. pf. aufwachsen, excresco.

У̏зрок, m. die Ursache, caussa, ratio.

Узроковâње, n. das Verursachen, efficio.

У̏зроковати, кујем, v. impf. u. pf. verursachen, in caussa sum.

Узу̑р, m. (у Сријему и у Бачк. mit allen Ableitungen) in der Redensart: живи на узуру; то је узур, die Muße, otium.

Узу́рење, n. das Mußeleben, otiatio.

Узу́рити, им, v. impf. Muße haben, otiari.

У̏исати, уише, v. impf. gut anstehen, decet, cf. доликовати, личити.

Уи̏шћилити, им, v. pf. (im Ringspiel) errathen, divino, cf. погодити.

У̑ј! у̑ј! interj. schreyt man zu den Krähen, die man verscheuchen will, vox dispellentis cornices.

У̑ја, m. hyp. v. ујак.

У̏ја, f. die Rast, Erholung, das Ausschnaufen, respiratio, requies.

Ујàгмити, им, v. pf. erwischen, erhaschen, apprehendo. cf. уграбити.

Ујâк, m. материн брат, der Oheim, avunculus.

Ујâкарити, им, v. pf. erfassen, apprehendo.

Ујâков, ва, во, des Onkels, avunculi.

У̏јаловити, им, v. pf. verschneiden, castro, exseco.

У̏јам, ујма, m. die Mühlergebühr, portio debita molitori. Понијо човек жито у воденицу да меље. Кад је дошао пред воденицу и опазио да је његов кум воденичар, онда помислио у себи: „Благо мени! ево мога кума, самљеће ми без ујма." А кад воденичар угледа свога кума са житом, онда опет он рече у себи: „Благо мени! ево мога кума, даће ми д в а у ј м а."

Ујâње, n. das Rasten, Ausschnaufen, respiratio, requies.

У̏јање, n. das Heulen (der Wogen, des Windes), ululatus.

Ујàрачити, им*, v. pf. т. ј. коња за трку, (ein Pferd) zum Wettrennen vorbereiten, exerceo ad cursum (durch Diät u. s. w.)

Ујàрмити, им, v. pf. einjochen, ins Joch spannen, jungere jugo.

Ујармљи́вање, n. das Spannen ins Joch, impositio jugi.

Ујармљи́вати, љујем, v. impf. ins Joch spannen, jungo jugo.

У̏јати, ујам, v. impf. ausrasten, ausschnaufen, respiro.

У̏јати, ујим, v. impf. heulen (vom Meer, Wind), ululo.

У̏јац, ујца, m. vide ујак.

Уду̑рисати*, ишем, v. pf. einrichten, ordino, instituo. cf. уредити, оправити, намјестити.

Ује́дање, n. das Beißen, morsus.

Ује́дати, ам, v. impf. beißen, mordeo.

Ује̏динити, им, v. pf. einig machen, reddo concordem: не уједини Боже Влаа (кажу да се тако Турци моле Богу, wie dort Tacitus G. 33. maneat quaeso, duretque gentibus — certe o d i u m sui).

У̏јести, уједем (може се чути и ујем и уијем), v. pf. beißen, mordeo.

У̏јин, на, но, des ује, avunculi.

У̏јкâње, n. das Hui! schreyen, clamor hui!

У̏јкати, ам, v. impf. hui schreyen, clamo hui.

У̏јко, m. vide у́ја.

У̏јков, ва, во, des ујко, avunculi.

У̑јна, f. материна брата жена, des Oheims Frau, uxor avunculi.

У̏јнин, на, но, der ујна, avunculi uxoris.

У̏јнути, нем, v. pf. hui sagen, dico hui.

У̏јутру (у јутру), des Morgens, mane: рано у јутру, summo mane.

У̏јчевина, f. Ort, wo der Oheim (und sein Anhang) wohnt, terra avunculi.

У̏ка, f. das Geschrey, clamor.

Ука́нитисе, имсе, vide наканитисе.

У́кати, учем, v. impf. 1) hu! schreyen, dico hu! (vocati sodalis gratia in saltu). 2) hu! machen (in die Hände vor Kälte).

Уке́бати, ам, v. pf. erlauern, ex insidiis capio.

Уки́вање, n. 1) das Anschmieden, incusio. 2) das Verletzen durch Beschlagen, laesio equi solearum.

Уки́вати, ам, v. impf. 1) anschmieden, incudo, concudo. 2) im Beschlagen verletzen, laedo dum munio equi soleam.

Уки́дање, n. das Aufheben, abolitio.

Уки́дати, ам, v. impf. aufheben, aboleo.

У̏кинути, нем, v. pf. aufheben, aboleo.

У̏клањâње, n. vide уклоњање.

У̏клањати, ам, vide уклоњати.

Укла́пање, n. das Hineinfügen, insertio.

Укла́пати, ам, v. impf. hineinfügen, insero.

Укло̀нити, им, v. pf. wegräumen, bei Seite bringen, removeo.

Укло̀нитисе, имсе, v. r. pf. aus dem Wege gehen, decedo de via.

Уклоња̑ње, n. das Wegräumen, remotio.

Уклоњати, ам, v. impf. wegräumen, removeo.

Уклоњатисе, амсе, v. r. impf. ausweichen, decedo de via.

Укло̀пити, им, v. pf. hineindrücken (z. B. in die Hand), adprimo in —.

У̏кнути, нем, v. pf. 1) hu! schreyen (im Walde), dico hui. 2) hu! machen (vor Kälte, in die Finger), facio hui.

Уко̀бити, им, vide сресmи.

Уко̀битисе, имсе, vide сресmисе.

Уко̀вати, кујем, v. pf. 1) im Beschlagen verwunden, laedo dum munio equi pedes. 2) Münzen auf eine Halskette anschmieden, incudo, concudo, accudo.

Уковѝтлац, burzelnd, praeceps —: скочио уковитлац.

У̏ковица, f. auf Drat angeschmiedete Münzen als Kopfzierde, ornatus capitis e numis.

У̏коп, m. vide погреб.

Укопа́вање, n. das Eingraben, Vergraben, defossio.

Укопа́вати, ам, v. impf. vergraben, defodio.

Укопа́ватисе, амсе, v. r. impf. sich verschanzen, circumvallor.

Уко̀пати, ам, v. pf. eingraben, defodio.

Уко̀патисе, амсе, v. r. pf. sich verschanzen, circumvallor.

У̏копнӣ, на, но, Grab=, Begräbniß=, funerarius.

У̏копница, f. m. j. укопна кошуља.

У̏копнӣци, m. pl. die Todtengräber, vespillones, defossores.

У̏кор, m. die Vorwürfe, exprobratio, criminatio.

Укора́вање, n. 1) das Vorwerfen, criminatio. 2) das Schalen des Messers, cultri incorticatio, munitio.

Укора́вати, ам, v. impf. 1) кора, einem Vorwürfe machen, criminari quem. 2) бритву, ein Messer schalen, manubrium cultelli cortice firmo.

Укоре́нитисе, имсе, (Рес. и Срем.) vide укоријенитисе.

Укоријѐнитисе, имсе, v. r. pf. (Ерц.) sich einwurzeln, radicesago.

У̏корити, им, v. pf. schalen (das Messer), cortice firmo.

Уко̀рити, им, v. pf. кора, einem Vorwurfe machen, criminor quem.

Уко̀сити, им, v. pf. 1) vide накосити. 2) seitwärts beugen, incurvo, obliquo.

У̏косни̑ци, m. pl. Haarkettchen mit Münzen, Perlen u. dgl. als Kopfputz, catellae crinales.

Уко̀чити, им, v. pf. н. п. точак кад се иде низ брдо, das Rad sperren, hemmen, retineo, impedio rotam.

Уко̀читисе, имсе, v. r. pf. starr werden, torpesco.

Укра́сити, им, v. pf. verschönern, reddo pulerius.

Укра́ситисе, имсе, v. r. pf. (im Scherze) sich schön machen, i. e. sich einen mässigen Rausch trinken, inebriari.

У̏красти, адем, v. pf. stehlen, furor.

У̏краститисе, адемсе, v. r. pf. sich davon stehlen, clam abeo.

Укрѐсати, решем, v. pf. 1) (Feuer) schlagen, excutio ignem. 2) н. п. листа купусногa, луковије пера, abpflücken, decerpo.

Укро̀тити, им, v. pf. zähmen, domo.

Укр̀стити, им, v. pf. übers Kreuz legen, decusso.

Укру̀тити, им, v. pf. festhalten, stringo.

Укршћа́вање, n. vide укршћање.

Укршћа́вати, ам, vide укршћати.

Укр̀шћање, n. das Kreuzen, Kreuzweiseiegen, decussatio.

Укр̀шћати, ам, v. impf. kreuzen, kreuzweise legen, decusso.

Укр̀ъати, ам, v. pf. erschlagen, violenta morte perimo.

Уку̀бурити, им, v. pf. in Noth und Kummer gerathen, ad miseriam redigi.

У̏кувати, ам, v. pf. 1) љеб, vide умијесити. 2) kochen (das Essen), coquo, paro.

Уку̀рчитисе, имсе, v. r. pf. (halb obscön) sich in den Kopf setzen, pertendo.

У̏кућанин, m. der Inwohner, Mietbewohner, inquilinus.

У̏кућа̑нка, f. die Mietbewohnerin, inquilina.

У̏ла, f. der Holunke, nebulo.

У̏лав, ва, во, уло улава! du hundsfötischer Holunk, nebulonum maxime.

Ула́гање, n. 1) das Hineinstecken (des Geldes in eine Unternehmung), collocatio (pecuniae). 2) das Einrichten (des gebrochenen Fußes), das Einrenken, restitutio.

Ула́гати, лажем, v. impf. 1) hineinstecken, colloco. 2) einrenken, restituo (membrum fractum).

Ула́гатисе, лажемсе, v. r. pf. код кога, sich (durch Lügen) einschmeicheln, insinuari.

Улагѝвање, n. das Einschmeicheln, insinuatio.

Улагѝватисе, гујемсе, v. r. impf. sich einschmeicheln, blanditiis se insinuare.

Улажѐње, n. das Hineingehen, initus, ingressus.

Улазак, уласка, m. der Eintritt, ingressus.

Улазити, им, v. impf. hineingehen, ingredior.

Улазнутисе, немсе, v. r. pf. sich messen (an einem Baume, dessen Rinde man beleckt), metiri, comparare magnitudinem.

Улак*, m. (cm.) der Kurier, nuncius, tabellarius:
„Посла Јанко два лака улака —

Уландатисе, амсе, v. r. pf. sich bis ans Knie beschmutzen (im Thau, Koth), maculor vagando.

Улање, n. das Schleichen, Umherstreichen, suspensus gradus.

Улар*, m. der Halfter, capistrum cf. поводац.

Улатисе, амсе, v. r. impf. herumschleichen, circumrepto.

Улепити, им, (Рес. и Срем.) vide улијепити.

Улепшати, ам, (Рес. и Срем.) vide уљепшати.

Улетети, улетим, v. pf. (Рес.) | Улетити, улетим, v. pf. (Срем) | Улећети, улетим, v. pf. (Ерц.) — hineinfliegen, involo.

Улећисе, улежемсе, v. r. pf. sich einnisten, sedem pono, nidifico.

Улећисе (улећисе), лекнесе, v. r. pf. sich senken, deprimor.

Улизак, улиска, m. das Stück, der Klumpen Salz, den man dem Viehe zu lecken gibt, salis frustrum linctui expositum.

Улизати, улижем, v. pf. ablecken, delingo.

Улизатисе, улижесе, v. r. pf. н. п. чоа, sich ablecken, abreiben, deteri.

Улизивање, n. das Anlecken des Baums, um daran die Größe zu messen, comparatio magnitudinis.

Улизиватисе, зујемсе, v. r. impf. 1) sich messen. wer größer ist, experiri magnitudinem. 2) fig. experior uter plus valeat —.

Улизнутисе, немсе, vide улазнутисе.

Улијепити, им, v. pf. (Ерц.) bekleiben, illino.

Улитати, ам, v. pf. besudeln (mit weichem Stuhlgang), concaco.

Улити, улијем, v. pf. hineingießen, infundo.

Улица, f. der Hof, die Flur, aula, area.

Уличити, им, v. pf. im Gesichte schön machen, como.

Уличитисе, имсе, v. r. pf. die Toilette machen, comi.

Уловити, им, v. pf. fangen, erjagen, capio.

Улогорити, им, v. pf. н. п. војску, lagern, colloco exercitum.

Улогоритисе, имсе, v. r. pf. sich lagern, castra pono.

Уложити, им, v. pf. 1) hineinlegen, hineinstecken (Geld auf eine Unternehmung), colloco. 2) einrenken, restituo.

Улози, улога, m. pl. die Gliedersucht, arthritis.

Улукавитисе, имсе, v. r. pf. sich verstellen, simulo.

Уља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide ула.

Уљаник, m. das Bienenhaus, der Bienenstand, alvearium.

Уље, n. (у (Ерц.) das Baumöl, oleum.

Уљез, m. човек, који уђе жени у кућу, der in das Haus seiner Frau eingeheurathet hat, qui nupsit uxori suae, quem quasi uxor duxit.

Уљепак, пка, m. die Schmeerkappe, cucullus pinguedine maculatus.

Уљепшати, ам, v. pf. (Ерц.) verschönern, pulcrius reddo.

Уљести, уљезем, v. pf. (у Ерц.) hineingehen, intro.

Уљудити, им, v. pf. schön machen, facio pulcre, ingenue, ut hominem decet.

Уљуђивање, n. das saubere Zurichten, comtio (?).

Уљуђивати, ђујем, v. impf. (von људи, wie es Menschen haben) sauber zurichten, humane praeparo.

Ум, m. 1) der Verstand, intellectus, mens. 2) das Gedächtniß, mens, memoria: паде ми на ум; ум за морем, а смрт за вратом (ars longa, vita brevis); ни до сто ума, ich habe es auf den Tod vergessen, q. d. si centum mentes haberem, non meminissem.

Умазати, умажем, v. pf. beschmutzen, commaculo.

Умакање, n. das Eintunken, immersio.

Умакати, мачем, v. impf. eintunken, immergo.

Умакнути, нем, vide умаћи.

Уман, мна, но, verständig, intelligens:
„Не бојсе мајко, не бојсе,
„Ја сам ти умна разумна —

Умаћи (говорисе и умакнути), акнем, v. pf. entwischen, effugio.

Умацупати, ам, augm. v. умазати.

Умашити, им, v. pf. fehlen (im баматисе = Spiel), aberro.

Умекнути, нем, v. pf. milde, weich werden, mitesco.

Умекшавање, n. das Erweichen, emollitio.

Умекшавати, ам, v. impf. | Умекшати, ам, v. pf. — erweichen, emollio.

Умера́вање, n. (Рес. и Срем.) vide умјеравање.

Умера́вати, ам, (Рес. и Срем.) vide умјеравати.

У̏мерати, ам, v. pf. m. j. восак, weich ziehen, duco ceram.

У̏мерити, им, (Рес. и Срем.) vide умјерити.

Уме́сити, им, (Рес. и Срем.) vide умијесити.

Уме́сти, етем, vide заме́сти.

У̏местити, им, (Рес. и Срем.) vide умјестити.

У̏мета, f. der Kehrlappen, lacinia ad verrendum fornacem antequam panem immittas.

У̏метак, тка, m. der Einsatz, insertum.

У̏метан, тна, но, (Рес. и Срем.) vide умјетан.

Уме̏та̑ње, n. das Einsetzen, insertio.

Уме̏тати, умећем, v. impf. hineinsetzen, insero.

У̏мети, умем, (Рес. и Срем.) vide умјети.

Умет и Муамед* (умети Муамед), Volk Muhammeds, populus Muhammedis:

„Турци вичу: умет и Муамед —

У̏метнути, нем, v. pf. hineinthun, insero.

Уме́цати, ам, v. pf. н. п. јабуку, weichklopfen, contundo.

Уме́шати, ам, (Рес. и Срем.) vide умијешати.

Умешта̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide умјештање.

У̏мештати, ам, (Рес. и Срем.) vide умјештати.

Уми́вање, n. das Waschen, lotio, lavatio.

Уми̏ваоница, f. das Waschbecken, pelvis.

Уми́вати, ам, v. impf. waschen, lavo.

У̏мијесити, им, v. pf. (Ерц.) m. j. леб, einteigen, miscere massam farinaceam, et facere panem.

Умије̏шати, ам, v. pf. (Ерц.) mischen, misceo.

У̏милитисе, имсе, v. r. pf. код кога, sich beliebt machen, gratiam inire apud aliquem.

У̏милостивити, им, v. pf. geneigt, gnädig machen, concilio.

Умиљат, та, то, einschmeichelnd, blandus. Умиљато јагње и двије овце посе.

У̏миљен, m. Mannsname, nomen viri.

Уми́нути, не, v. pf. н. п. мука, бол, nachlassen, remitto.

Умира̑ње, n. das Sterben, mors.

У̏мирати, рем, v. impf. sterben, mit dem Tode ringen, mori.

Уми́рити, им, v. pf. beruhigen, paco.

Умити, умијем, v. pf waschen, lavo.

Умјера́ва̑ње, n. (Ерц.) das Abmessen, Bemessen, demensio.

Умјера́вати, ам, v. impf. (Ерц.) bemessen, demetior.

У̏мјерити, им, v. pf. (Ерц.) abmessen, demetior.

У̏мјестити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. разбој, топ, stellen, statuo.

У̏мјетан, тна, но, (Ерц.) н. п. човек, geschickt, habilis, aptus.

У̏мјети, умијем, v. pf. (Ерц.) wissen, verstehen, intelligo, scio. Боље је умјети, него имати.

У̏мјештање, n. (Ерц.) das Stellen, instructio, dispositio.

У̏мјештати, ам, v. impf. (Ерц.) stellen, statuo.

Умла́тити, им, v. pf. 1) zu Tode dreschen, interficio verberibus. 2) herabschlagen (Obst), decutio.

Умло̀жити, им, v. pf. vermehren, angeo.

У̏мљети, умељем, v. pf. vide самљети.

У̏мљетисе, умељесе, v. r. pf. sich einmahlen, molendo deteri.

У̏мо! interj. умо погани једна! daß dich —! vah!

Умо̀лити, им, v. pf. кога, von einem erbitten, exoro.

Умо̀литисе, имсе, v. r. pf. коме, код кога, erbitten, exoro.

У̏мор, m. 1) на умору, in den letzten Zügen, moribunda est:

Стара ми је на умору мајка —

2) die Ermüdung, defatigatio: не може од умора (н. п. да једе).

Умо̀ран, рна, но, müde, lassus.

Умо̀рити, им, v. pf. 1) tödten, neco. 2) ermüden, lasso:

„Малена је тица препелица,

„Ал' умори коња и јунака —

Умота́вање, n. das Einwinden, involutio.

Умота́вати, ам, v. impf. } einwickeln,
Умо̀тати, ам, v. pf. } involvo.

Умо̀трити, им, v. pf. ersehen, conspicor.

Умо̀чити, им, v. pf. eintunken, immergo.

Умрачи́вање, n. das Finsterwerden, obscuratio.

Умрачи́ватисе, чујесе, v. r. impf. } finster
Умра́читисе, чисе, v. r. pf. } werden, obscuror.

Умре́ти, ем, умрьо, (Рес. и Срем.) vide умријети.

У̏мријети, рем, умрьо, v. pf. (Ерц.) sterben, morior.

Умрла̑, ла, ло, н. п. час, Todes-, mortis: тако ми умрлога часа.

Умуасѐрити, им, v. pf. belagern, obsideo. cf. опколити.

Умукнути, нем, v. pf. } verstummen,
Умуħи, умукнем, v. pf. } obmutesco.

Уна, f. die Una (Fluß in Kroatien), Una flumen.

Уна́крст, ins Kreuz, in formam crucis.

Уна́точ, zuwider, contra (aliquem facere):

„Кад смо ħели унаточ чинити,
„Јера си нас од Зеке искао —

Уне̏ти, несем, (Рес. и Срем.) vide унијети.

Уне̏тисе, несемсе, (Рес. и Срем.) vide унијетисе.

Унизи (у низи), unten, infra, inferius.

Унѝјат, m. der Unirte, homo graeci ritus unitus cum ecclesia romana.

Унѝјатити, им, v. impf. uniren, unire ecclesiae romanae.

Унѝјатитисе, имсе, v. r. impf. sich uniren, unire se ecclesiae romanae.

Унѝјатка, f. } die Unirte, unita.
Унѝјаткиња, f. }

Унѝјатскӣ, ка, ко, 1) н. п. поп, der unirte Pop, unitorum sacerdos. 2) adv. wie ein Unirter, more uniti.

Унѝјаħење, n. das Uniren, unitio.

Унѝјача̑д, f. (coll.) die Jugend der Unirten, juventus unitorum.

Унѝјаче, чета, n. ein junger Unirter, juvenis unitus.

У̏нијети, унесем, унијо (унијела, ло), v. pf. (Ерц.) hineintragen, infero.

У̏нијетисе, унесемсе, унијосе (унијеласе, лосе), v. r. pf. (Ерц.) die Nase in etwas stecken, immiscere se.

Унѝħи, униħем, vide уħи.

Унка, f. der Grenzhügel zwischen Besitzungen, tumulus limitaneus.

У̏нкаш*, m. die Erhöhung am Sattel, vorne und hinten, der Sattelknopf, pila sellae:

„Он буздован о ункашу носи —

Уно̀сити, им, v. impf. hineintragen, infero.

Уно̀ситисе, имсе, v. r. impf. die Nase hineinstecken, immisceo me.

Уно̀шење, n. das Hineintragen, illatio.

У̏нук, m. der Enkel, nepos, filii filius.

У̏нука, f. die Enkelin, neptis.

Уну́тра, drinnen, intus; hinein, intro.

Унуча̑д, f. (coll.) die Enkel, nepotes.

У̏нуче, ета, n. ein Enkelkind, Kindeskind, nepos aut neptis.

Уолажа, f. vide уволажа.

Уо̀ртачити, им, v. pf. in Handlungsgesellschaft versetzen, associiren, associo.

Уо̀ртачитисе, имсе, v. r. pf. sich associiren, eine Handlungsgesellschaft eingehen, inire societatem commercii.

У̏очи (d. i. у очи), im Angesichte, den Tag vorher, pridie: у очи Божиħа; у очи неђеље (т. ј. у суботу).

Упада̑ње, n. das Hineinfallen, casus in —

У̏падати, ам, v. impf. hineinfallen, incido.

У̏пала, f. die Brunst, ardor.

Упа́лити, им, v. pf. anzünden, accendo.

Упа́литисе, лимсе, v. r. pf. in Hitze, Brunst gerathen, exardesco.

Упаљѐнӣк, m. der Brünstige, ardens desiderio coitus.

Упаљѐница, f. die Brünstige, femina ardens desiderio coitus.

Упаљѝвање, n. 1) das Anzünden, incensio. 2) das Entbrennen, ardor.

Упаљѝвати, љујем, v. impf. anzünden, incendo.

Упаљѝватисе, љујемсе, v. r. impf. sich in Brunst setzen, exardesco.

Упа̑мтити, им, v. pf. im Gedächtniß behalten, memoria teneo.

Упара́дити, им, v. impf. н. п. војску, in Parade (Reih und Glied) stellen, instruo aciem.

Упа́рложити, им, v. r. pf. т. ј. виноград, verwahrlosen, negligo.

У̏пасти, аднем, v. pf. hineinfallen, incido.

Упепѐљавити, им, v. pf. mit Asche beschmutzen, cinere maculo.

Упе́тисе, упнемсе, v. r. pf. sich entschlossen widersetzen, obstinari.

Упѐħисе, ечемсе, v. r. pf. sich einbacken, beim Braten an Inhalt einbüßen, assando deminui.

Упиња̑ње, n. das entschlossene Widerstreben, obstinatio.

Упињатисе, њемсе, v. r. impf. sich fest widersetzen, obstinare se.

Упира̑ње, n. das Anlehnen, Stützen, innisio.

У̏пирати, рем, v. impf. anlehnen, inclino.

У̏пиратисе, ремсе, v. r. impf. sich anlehnen, innitor.

Упѝрити, им, v. pf. н. п. ватру, anfachen, succendo.

Упѝсати, ишем, v. pf, einschreiben, inscribo.

Уписѝвање, n. das Einschreiben, inscriptio.

Уписѝвати, сујем, v. impf. einschreiben, inscribo.

У̏писнӣ, на, но, курва, војник, förmlich, verus (q. d. inscriptus protocollo).

Упѝтати, ам, v. pf. befragen, interrogo.

Упѝтатисе, амсе, v. r. pf. с ким за здравље, sich begrüssen, salutare se invicem; dare reddereque salutem.

Упи̏шати, ам, vide попишати.
Уплакатисе, лачемсе, v. r. pf. за ким, или за чим, zu weinen beginnen, illacrimari.
У̏плашити, им, v. pf. erschrecken, exterreo.
Уплѐсти, етем, v. pf. einflechten, implecto.
Уплѐстисе, етемсе, v. r. pf. sich verflechten, einmengen, immisceor.
У̏плета̑ње, n. das Einflechten, implexio.
У̏плетати, ећем, v. impf. einflechten, implecto.
У̏плетатисе, ећемсе, v. r. impf. sich einmengen, immisceri.
У̏плетни̑к, m. } das Band, das in den
У̏плетња̑к, m. } Zopf geflochten wird, fascia crinalis.
У̏пљачкати, ам, v. pf. erbeuten, praedor, capio. cf. добити, заплијенити.
Упљѐати, ам, v. pf. erschlagen, interimo.
У̏пљеснивитисе, имсе, v. r. pf. н. п. љеб, verschimmeln, situ obduci.
У̏пљувак, вка, m. die Fliegenbrut, muscarum fetus. Има му некакав упљувак.
Упљу́вање, n. 1) das Hineinspeyen, insputio. 2) das Hineinschmeißen, injectio fetus muscarum.
Упљу́вати, ам, v. impf. die (Fliegen-) Brut hineinschmeißen, injicio fetum.
Упљу̏вати, љујем, v. pf. 1) hineinspeyen, inspuo. 2) bespeyen, conspuo.
Упозна́вање, n. das Verkennen (d. h. Ansehen einer Sache für etwas, das sie nicht ist), malus tactus.
Упознаватисе, најемсе, v. r. impf. у кога, или у што, verkennen, irrig für etwas halten, credere suum quod est alienum.
Упо̀знатисе, амсе, v. r. pf. у кога, или у што, irrig für sein halten, credo meum, quod non est.
Упоко̀јитисе, имсе, v. r. pf. in Frieden dahin fahren, zur Ruhe sich begeben, sterben, emori, decedo, obeo.
Уполежа́читисе, чисе, v. r. pf. m. j. кукурузница у ватри, abliegen, lange liegen, diutius jacuisse.
Уполова́чити, им, v. pf. } bis zur Hälfte gut (fertig)
Уполо̀вити, им, v. pf. } seyn, pervenisse ad dimidium.
Упо̀ран, рна, но, widerspenstig, pertinax.
Упо́рност, f. die Widersetzlichkeit, pertinacia.
Употребити, им, v. pf. gebrauchen, adhibeo.
Употребља́вање, n. das Gebrauchen, usus.
Употребља́вати, ам, v. impf. gebrauchen, usurpo.

Упра̀витељ, m. der Leiter, Regierer, rector.
У̏правити, им, v. pf. чим, verfahren, tracto rem, versor in re. Управно као ајдук куком.
Управља̑ње, n. das Verfahren, Leiten, Lenken, rectio.
Управљати, ам, v. impf. regieren, leiten, rego.
Упра̑во, gerade, recte, recta.
Упрѐдање, n. 1) das Anspinnen, Andrehen, torsio. 2) vide напредање.
Упрѐдати, ам, v. impf. 1) drehen, (Zwirn, Strick), torqueo. 2) vide напредати.
Упрести, едем, v. pf. 1) zudrehen, intorqueo (filum). 2) vide напрести.
Упре̂ти, ем, упрьо, (Рес. и Срем.) vide упријети.
У̏пржити, им, vide попржити.
Упригати, ам, vide попригати.
Упријети, рем, упрьо, v. pf. (Ерц.) lehnen, stützen, adclino.
Упропа́стити, им, v. pf. zu Grunde richten, an den Abgrund führen, everto.
Упропа́ститисе, имсе, v. r. pf. versinken (vor Schrecken, Abscheu), pereo.
У̏проси̑к, m. (ст.) der Brautwerber, petitor puellae, cf. просац:
„Ој! и два свата и два упросика —
Упро̀скати, ам, v. pf. bespritzen, conspergo.
У̏прта, f. 1) der Riemen (das Band) um die торба, die auf dem Rücken hängt, über die Achseln zu befestigen, lorum pérae. 2) eine solche торба selbst, pera.
У̏пртити, им, v. pf. auf den Rücken nehmen, accipio in dorsum, tollo.
У̏пртњача, f. m. j. торба, eine Rückentorbe, pera in dorso.
Упу́атисе, амсе, v. r. pf. 1) still farzen, emitto ventum tacite. 2) in die Hosen scheißen, den Muth verlieren, expavesco.
У̏пузати, упужем, v. pf. hinein kriechen, inrepo, irrepo.
Упу̀стити, им, v. pf. auslassen, dimitto.
Упу̀ститисе, имсе, v. r. pf. sich einlassen, immittere se.
Упу̂т, sogleich, continuo. Пошљи луда па пут, па ајде за њим упут.
Упу́тити, им, v. pf. кога, anweisen, monstro viam, dirigo.
Упући́вање, n. das Anweisen, directio.
Упући́вати, ћујем, v. impf. anweisen, anleiten, monstro viam.
Упу́штање (у̏пушта̑ње), n. das Auslassen, dimissio.
Упу́штати, ам, v. impf. auslassen, dimitto.

Ȕпушшати (упу̏шшати и упушшити), шам (и упу̏шшим), v. pf. vide упустити.

Ура́вљање, n. das Eingraben der Planken, sepimenti genus.

Ура́вљати, ам, v. impf. m. j. прошће, die Erde aufgraben, für die Plankenhecke, sepem plancarum insero terrae utrinque effossae, et postea rejiciendae.

Ура́дити, им, v. pf. machen, perficio.

Ȕранак, нка, m. das frühe Aufstehen, surrectio matutina: срећан уранак, миран данак. cf. напијати.

Ȕранити, им, v. pf. früh aufstehen, surgo mane.

Ура́нити, им, v. pf. mästen, sagino.

Ȕрвање, n. das Schleifen, demolitio.

Ȕрвати, ам, v. impf. schleifen, demolior.

Ȕрвина, f. 1) der steile Abhang, von dem Erde herabrollt, mons praeceps. 2) (ст.) некаква планина:

„Покрај мо̏ра Урвином планином —

Ȕрда, f. vide грушевина.

Ȕре̑д (у ред), cf. ред.

Ȕредан, дна, но, ordentlich, wie sich's gehört, ut decet.

Ȕредба, f. die Einrichtung, institutio.

Уре́дити, им, v. pf. ordnen, constituo, ordino. Уредио као Наста пашке. 2) лан, кудељу, vorrichten, praeparo.

Уређи́вање, n. das Einrichten, ordinatio.

Уређи́вати, ђујем, v. impf. einrichten, ordino.

Уре̑зан, зна, но, (Рес. и Срем.) vide урије̑зан.

Ȕрезати, ежем, v. pf. 1) vide зарезати. 2) hineinschneiden, (н. п. лука у ло́нац), addo sectum.

Урези́вање, n. das Hineinschneiden, insculptio; additio secti.

Урези́вати, зујем, v. impf. 1) hineinschneiden, insculpo. 2) ein wenig beißen (angenehm), н. п. јабуковача, admordeo.

Ȕрезни̑ци, ника, m. pl. (bei den Webern das Ende des Zettels, welches nicht mehr gewebt werden kann), fines (?) texti.

Уре̏ћи, уречем, v. pf. (hexenhaft) besprechen, fascino.

Ȕрије̑зан, зна, но, (Ерц.) н. п. нож, scharf, acutus.

Ȕрица, f. Frauenname, nomen feminae.

Урла̂ње, n. das Heulen, ululatus.

Ȕрлати, ам, v. impf. heulen, ululo.

Урли́кање, n. das Heulen, ululatus (österr. das Jodeln).

Урли́кати, личем, v. impf. heulen (österr. jodeln), ululo. cf. fr. hurler, und it. urlare.

Ȕрнебес, m. das Getöse, strepitus.

Ȕрнек*, m. das Muster, exemplar. cf. почетак.

Уро́вити, им, v. pf. m. j. прошће, Planken, Pflöcke eingraben, infodio sepem plancarum.

Уро̏дити, ди, v. pf. eintreffen, in Erfüllung gehen, exitum habeo: уродила моја ријеч.

Ȕрокљив, ва, во, н. п. дијете, besprechbar, leicht behexbar, incantabilis. fascinabilis (d. i. schön und zart).

Уро̏сити, им, v. pf. н. п. кошуљу, скуте, bethauen, irroro.

Ȕроци, урока, m. pl. die Besprechung, Behexung, fascinatio.

Ȕрош, m. Mannsname, nomen viri.

Ȕс, in der Zusammensetzung, vide уз.

Уса́дити, им, v. pf. 1) stielen, manubrio insero. 2) setzen, pflanzen, sero.

Ȕсахнути, не, v. pf. austrocknen, verdorren, exaresco.

Ȕсебичити, им, v. pf. zum täglichen Gebrauch bestimmen, incipio uti quotidie.

Ȕсев, m. (Рес. и Срем.) vide усјев.

Усе́дање, n. (Рес. и Срем.) vide усједање.

Усе́дати, ам, (Рес. и Срем.) vide усједати.

Ȕсејати, јем, (Рес. и Срем.) vide усијати.

Усе́кнути, нем, v. pf. 1) schneuzen, emungo. 2) fig. schneuzen, emungo.

Усекова́није, n. (Рес. и Срем.) vide усјекованије.

Ȕселина, f. (Рес. и Срем.) vide усјелина.

Усе̏литисе, лимсе, v. r. pf. sich ansiedeln, einnisten, nidum ponere.

Ȕсести, уседем (и уседнем), (Рес. и Срем.) vide усјести.

Ȕсећи, усечем, (Рес. и Срем.) vide усјећи.

Ȕсецати, ам, (Рес. и Срем.) vide усјецати.

Усиђелица, f. die sitzen geblieben, keinen Mann bekommen, alte Jungfer, virgo coelebs; a nullo expetita.

Ȕсијати, јем, v. pf. (Ерц.) 1) säen, sero. 2) scherzhaft für: verlieren, jocose pro: perdo.

Уси́јати, ам, vide усјати.

Ȕсијатисе, јемсе, v. r. pf. (Ерц.) sich hineinmengen, nonvocatus me infero.

Уси́јатисе, амсе, vide усјатисе.

Ȕсирити, им, v. pf. н. п. мљеко, сирац, käsen, cogo, coagulo

Ȕсиритисе, рисе, v. r. pf. gerinnen, cogi.

Ȕсиса̂ње, n. das Verdorren, Austrocknen, exsiccatio.

Ȕсисати, ишем, v. impf. austrocknen, exsiccor, exaresco.

Уси̏тнити, им, v. pf. klein, zart, de-

licat thun (im Gehen, Trinken), facio delicate, affecto elegantiam, venustatem.
Усћ́итисе, имсе, v. r. pf. grollen, infensus sum. cf. укурчитисе.
Усја́вање, n. das Glühendmachen, candefactio.
Усја́вати, ам, v. impf. glühend machen, candefacio.
Ӳсјао, усјала, ло, glühend, candens.
Ӳсјати, ам, v. pf. glühend machen, candefacio.
Ӳсјатисе, амсе, v. r. pf. erglühen, candetio.
Ӳсјев, m. (Ерц.) die Saat, sementis.
Усједа̂ње, n. (Ерц.) das Aufsitzen, conscensio equi.
Ӳсједати, ам, v. impf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.
Ӳсједнути, нем, vide усјести.
Усјекова́није, (Ерц.) Johannis Enthauptung, decollatio S. Johannis.
Ӳсјелина, (Ерц.) ein abschüssiger Ort, locus praeceps.
Ӳсјести (може се чути и усједнути), усједем (и усједнем), v. pf. (Ерц.) н. п. на коња, aufsitzen, conscendo.
Ӳсјећи, усијечем, (Ерц.) 1) fällen, genug anhauen, caedo satis lignorum. 2) hineinschneiden, inseco.
Ӳсјецати, ам, v. pf. (Ерц.) dim. von усјећи, anschneiden, indo, inseco.
Уска́кање, n. das Hineinspringen, transultus.
Уска́кати, ачем, v. impf. hineinspringen, salto in —
Уски́дање, n. das Abpflücken, decerptio.
Уски́дати, ам, v. impf. } abpflücken,
Ускинути, нем, v. pf. } carpo.
Ускисивање, n. das Sauerwerden, acescentia.
Ускиси́вати, сује, v. impf. } sauer werden, acesco
Ускиснути, не, v. pf. }
Ускок, m. (cm.) der Entsprungene, Emigrant, exul, fugitivus.
„Није вино ускок Радоица —
Усколе́батисе, амсе, v. r. pf. sich verrücken, dimoveor: усколебаосе свијет.
Ускопа́вање, n. das Aufgraben, fossio.
Ускопа́вати, ам, v. impf. aufgraben, fodio.
Ускопати, ам, v. pf. aufgraben, refodio.
Ускомпрљати, ам, v. pf. zerwühlen, durcheinander werfen, diruo.
Ускочити, им, v. pf. entspringen, effugio, aufugio.
Ӳскрс, m. vide васкрсеније.
Ӳскрсова̂ње, vide васкрсовање.
Ускрсовати, сујем, vide васкрсовати.
Ӳскршити, им, v. pf. abbrechen, defringo.
Ускршњи, ња, ње, н. п. пост, Oster-, paschalis.
Услишити, им, v. pf. erhören, exaudio: како ти напио, Бог молитву услишио (кад напијају).
Ӳсна, f. die Lippe, labium.
Ӳснат, та, то, großlippig, labeo, labiosus.
Уснѐтина, f. augm. v. усна.
Ӳснити, им, v. pf. шта, träumen, somnio.
Ӳснитисе, нисе, v. r. pf. коме што, mir hat geträumt, somnio.
Ӳсница, f. dim. v. усна.
Успа́вати, ам, v. pf. einschläfern, sopio.
Успављи́вање, n. das Einschläfern, sopitio.
Успављи́вати, љујем, v. impf. einschläfern, sopio.
Успаи́рити, им, v. pf. кога, in Unruhe versetzen, inquieto.
Успаи́ритисе, имсе, v. r. pf. unruhig werden, excitari.
Ӳсперак, рка, m. der Einsatz (im Beinkleide), panus insertus in latus caligarum:
„На усперку пашин делибаша —
Ӳспор, m. ударио успор, der kleinere Fluß ist durch das Anschwellen des größern, in den er sich ergießt, zurückgetreten, redundatio fluminis.
Ӳспоредо, nebeneinander, simul.
Ӳсправити, им, v. pf. aufrichten, erigo, statuo.
Усправља̂ње, n. das Aufrichten, erectio, allevatio.
Усправљати, ам, v. impf. aufrichten, erigo, allevo.
Успра̂во, aufrecht, erectum (stare).
Успре́зање, n. vide узмицање.
Успре́зати, ежем, vide узмицати.
Успре́гнути, нем, vide узмаћи:
„Ништа Турци успрегнути неће —
Ӳсрати, усерем, v. pf. anscheißen, concaco.
Усрѐд, mitten, in medio: усред села; усред куће.
Ӳсро, m. hyp. du kleiner Scheißer, cacator parvulus.
Ӳста, n. pl. 1) der Mund, os. 2) das Maul, die Zunge, има зла уста, est dicax.
Ӳстава, f. die Schleuße, canalis clausus ad tempus: меље воденица на уставу.
Ӳставити, им, v. pf. hemmen, aufhalten, retineo.
Устављање, n. das Aufhalten, retentio.
Устављати, ам, v. impf. aufhalten, retineo.
Ӳстављатисе, амсе, v. r. impf. sich verweilen, remoror.

Ўставци, m. pl. трећи дан по крсном имену, cf. крсно име.
Ўстајâње, n. das Aufstehen, surrectio.
Ўстајати, јем, v. impf. aufstehen, surgo.
Устȁјатисе, тојимсе, v. r. pf. abliegen, mitesco (de pomis).
Ўстȁкнути, нем, vide устаћи.
Ўсталац, аоца, m. m. j. човек, der fleißige Arbeiter, assiduus.
Ўстати, анем, v. pf. aufstehen, surgo.
Устȁћи, такнем, vide поставити 2.
Устȁшца, n. pl. dim. v. уста.
Устéгнути, нем, v. pf. н. п. коњу узду, anziehen, adduco.
Устéзање, n. das Anziehen (des Zügels), adductio freni.
Устéзати, ежем, v. impf. anziehen, adduco.
Ўстицâње, n. vide постављање 2.
Ўстицати, ичем, vide постављати.
Устока, f. der Ostwind, eurus.
Ўстопицê, } auf dem Fuße (nach folgen)
Устȍпцê, } vestigiis insisto: опишао за њим устопице.
Устȍчићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Ўстргнути, нем, v. pf. abreißen, decerpo.
Устрéлити, им, (Рес. и Срем.) vide устријелити.
Устријѐлити, им, v. pf. (Ерц.) erschießen (mit dem Pfeil), sagitta trajicio: устријелила га вила.
Устручáвање, n. Art gêne.
Устручáватисе, амсе, v. r. impf. sich geniren, non audeo.
Устрчáвање, n. das Hinauflaufen, excursio in (montem).
Устрчáвати, ам, v. impf. hinauflaufen, excurso (in montem).
Устр̏чати, им, v. pf. hinauflaufen, curro sursum.
Ўстук, m. 1) bei den бајалице der Spruch, womit sie das Uebel besprechen, daß es zurücktrete, formula incantatricis ut malum cedat retro, abeat. 2) ein Kraut dazu, herbae veneficarum genus.
Ўстукнути, нем, v. pf. zurückweichen, recedo.
Устýпање, n. das Zurücktreten, recessio.
Устýпати, ам, v. impf. } zurücktreten,
Устýпити, им, v. pf. } recedo.
Усýкати, учем, v. pf. drehen, intorqueo.
Усукивање, n. das Drehen, intorsio.
Усукивати, кујем, v. impf. drehen, torqueo.
Усýти, успем, v. pf. hineingießen, schütten, fundo.
Ўтабати, ам, v. pf. einstampfen, conculco, inculco.

Утâборити, им, vide улогорити.
Утâборитисе, vide улогоритисе.
Утáјатисе, јимсе, v. r. pf. sich verbergen, abscondor, н. п. зец. 2) unterbrochen werden, auf einige Zeit aufhören, intermitto, intermittor.
Ўтакмицê,
Утáложитисе, имсе, v. r. sich legen, (vom Aufstand, Sturm), remitto, componor. cf. талог.
Утамáнити, им, v. pf. völlig aufgehen, bis aufs letzte Stück verloren gehen, das Maß des Unglücks ist voll geworden, funditus pereo.
Утáњити, им, v. pf. dünn werden, extenuari.
Ўтапкати, ам, v. pf. stampfen, conculco.
Ўтва, f. 1) (ст.) некаква тица водена; кажу да је по трбуу жута као злато: и зато се свагда пјева утва златокрила, eine (mythische?) Ente in Volksliedern, anatis genus cantibus celebratum. 2) Frauenname, nomen feminae.
Ўтвара, f. das Gespenst, spectrum. cf. авет.
Утвȍритисе, рисе, v. r. pf. коме што, scheinen, videor: утворило мисе, ich glaubte zu sehen, es erschien mir (als Gespenst).
Утвр́дити, им, v. pf. befestigen, firmo.
Утврђивâње, n. das Befestigen, firmatio.
Утврђивати, ђујем, v. impf. befestigen, firmo.
Утéгнути, нем, v. pf. stark anziehen, stringo.
Утéзање, n. das Anziehen, strictio.
Утéзати, ежем, v. impf. anziehen, adduco, stringo.
Утѐмељитисе, имсе, v. r. pf. sich etabliren, niederlassen, consideo.
Утерати, ам, (Рес. и Срем.) vide ућерати.
Утеривање, n. (Рес. и Срем.) vide ућеривање.
Утеривати, рујем, (Рес. и Срем.) vide ућеривати.
Утѐћи, ечем, v. pf. 1) entlaufen, evado. 2) коме, einen im Laufe hinter sich lassen, cursu supero.
Утѐћисе, ечемсе, v. r. pf. sich hervorthun, exsisto.
Ўтешен, m. (Рес. и Срем.) vide Утјешен.
Ўтешити, им, (Рес. и Срем.) vide утјешити.
Ўтија*, f. das Bügeleisen, ferramentum laevigatorium.
Утирâње, n. 1) das Abwischen, abstersio. 2) das Abweiden, depastio.

Ỳпирати, рем, v. impf. 1) abwischen, abstergo. 2) abweiden, depascor.
Утискѝвање, n. das Hineindrücken, impressio.
Утискѝвати, кујем, v. impf. hineindrücken, premo in —.
Ỳтиснути, нем, v. pf. hineindrücken, premo in —.
Ỳтити, утијем, v. pf. fett werden, pinguesco.
Утицâње, n. vide утјецање.
Утицати, утичем, vide утјецати.
Ỳтицатисе, утичемсе, vide утјецатисе.
Утѝшати, ам, v. pf. 1) still werden (z. B. vom Winde), conticesco. 2) stillen, sedo.
Ỳтјецâње, n. (у Ерц.) 1) das Ergießen eines Flußes in einen andern, influxus. 2) das Entlaufen, effugium. 3) das Besiegen im Laufe, victoria cursus. 4) das Vornehmen, Vorhaben, propositum.
Ỳтјецати, утјечем, v. impf. (у Ерц.) 1) sich ergießen, influo. 2) entlaufen, effugio. 3) hinter sich lassen, praecurro.
Ỳтјецатисе, утјечемсе, v. r. impf. (у Ерц.) sich hervorthun, exsisto.
Ỳтјешен, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Ỳтјешити, им, v. pf. (Ерц.) н. п. дијете, beschwichtigen (ein Kind), tranquillo.
Утлѐнсати, ишем*, v. pf. ausbügeln, laevigo.
Утòвити, им, v. pf. fett machen, wohl füttern, pasco.
Ỳток, m. die Mündung, ostia: на утоку Саве у Дунаво.
Утòлити, им, v. pf. still werden, conticesco.
Утòнути, нем, v. pf. ersaufen, ertrinken, mergi.
Утòпитисе, имсе, v. r. pf. ertrinken, mergi.
Утопљѐнӣк, m. der Ertrunkene, mersus. Уватио као утопљеник.
Ỳторак (ỳторак), рка, m. vide уторник.
Ỳторе, f. pl. das Vorspringende der Faßdauben außerhalb des Bodens, quod procurrit de tabulis extra fundum.
Утòрнӣк (говорисе и уторак), m. 1) der Dienstag, dies martis. 2) (scherzhaft) der Kolbenprügel, vide кијача.
Ỳторњāк, m. т. ј. обруч, der Reif an den уторе, orbis dolii extra fundum.
Утòчити, им, v. pf. einschenken, infundo.
Ỳтрапити, им, v. pf. eingraben, infodio, defodio.
Утрѐнӣк, m. die Heerstraße, via trita: увео утреник (er ist davon gelaufen).

Ỳтрина, f. die Trift, pascua.
Утркѝвање, n. das Wettlaufen, cursus.
Утркѝватисе, кујемсе, v. impf. wettlaufen, curro.
Ỳтрлити, им, v. pf. н. п. клис, erpaßen, excipio.
Ỳтрнути, нем, v. pf. н. п. свијећу, ватру, auslöschen, exstinguo.
Утр́нути, нем, v. pf. starr werden, obtorpesco: утрнула ми нога, рука.
Ỳтроба, f. das Eingeweide, intestina.
Ỳтрти, рем, утръо, v. pf. 1) reiben, tero (Rettig). 2) hart treten, conculco, tero: утрла говеда око села. 3) abwischen, abstergo. cf. отрти.
Утру́нити, им, v. pf. кога, Splitter in die Augen werfen, festucas injicio in oculum.
Утру́нитисе, имсе, v. r. pf. утрунио сам се, es ist mir etwas ins Auge gefallen, incidit mihi aliquid in oculum.
Утрча́вање, n. das Hineinlaufen, incursatio.
Утрча́вати, ам, v. impf. hineinlaufen, incurso.
Утрча́ватисе, амсе, v. r. impf. sich unberufen in etwas mengen, ingerere se.
Утр̀чати, чим, v. pf. hineinlaufen, curro in —.
Утр̀чатисе, чимсе, v. r. pf. sich unberufen in etwas mengen, ingerere se alicui negotio.
Ỳтувити, им, vide упамтити.
Уту́пити, им, v. pf. abstumpfen, obtundo, obtusum reddo.
Уту́рање, n. das Hineinwerfen, injectio.
Уту́рати, ам, v. impf. } hineinschleudern, injicio.
Ỳтурити, им, v. pf. }
Уту́ћи, учем, v. pf. 1) лука, соли, stoßen, contundo. 2) вола, durch Zerstoßen castriren, testiculos contundo.
Ỳћерати, ам, (Ерц.) vide саћерати.
Ућерѝвање, n. (Ерц.) vide саћеривање.
Ућерѝвати, рујем, (Ерц.) vide саћеривати.
Ỳћи, уђем, v. pf. hineingehen, intro.
Ућу́дитисе, имсе, v. r. pf. stutzig werden, obstupesio, obstinor.
Ућу́тети, тим, (Рес.) vide ућућети.
Ућу́тетисе, тимсе, (Рес.) vide ућућетисе.
Ућу́тити, им, (Срем.) vide ућућети.
Ућу́титисе, имсе, (Срем.) vide ућућетисе.
Ућу́ћети, утим, v. pf. (Ерц.) still werden, verstummen, obmutesco.
Ућу́ћетисе, утимсе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ух! interj. uh! ach! ah! cf. у.
Уцвасти, атим, v. pf. } aufblühen, ef-
Уцватити, им, v. pf. } floresco.
Уцвелити, им, (Рес. и Срем.) vide уцвијелити.
Уцвијелити, им, v. pf. (Ерц.) weinen machen, facio flere, cogo in lacrymas.
Уцедити, им, (Рес. и Срем.) vide уцијединити.
Уцеђивање, n. (Рес. и Срем.) vide уцијеђивање.
Уцеђивати, ђујем, (Рес. и Срем.) vide уцијеђивати.
Уцена, f. (Рес. и Срем.) vide уцјена.
Уценити, им, (Рес. и Срем.) vide уцијенити.
Уцијединити, им, v. pf. (Ерц.) hineinseihen, incolare.
Уцијенити, им, v. pf. (Ерц.) schätzen, aestimo, н. п. ајдуци кад увате човека (или му дијете одведу) па уцијене; то се догађа и сад по Турској. Кашто ајдуци воде дијете по мјесец дана са собом, док му отац не састави уцјену и не да.
Уцијеђивање, n. (Ерц.) das Hineinseihen, incolatio.
Уцијеђивати, ђујем, v. impf. (Ерц.) hineinseihen, incolo.
Уцјена, f. (Ерц.) die Abschätzung, aestimatio. cf. уцијенити.
Учење, n. 1) das Lehren, doctio. 2) das Lernen, τὸ discere.
Учестати, ам, v. pf. oft thun, frequento.
Учинити, им, v. pf. 1) што, thun, facio. 2) коме, anthun (verhexen), fascino. 3) кожу, zurichten, praeparo. 4) жито, reitern, cribro.
Учинитисе, имсе, v. r. pf. 1) mir kommt es vor, 2) sich anstellen, simulo.
Учитељ, m. der Lehrer, docens, magister. cf. школа.
Учитељев, ва, во, des Lehrers, magistri.
Учитељевица, f. die Frau des Lehrers, uxor magistri.
Учитељскиї, ка, ко, 1) Lehrer-, magistrorum. 2) adv. wie ein Lehrer, more magistri.
Учити, им, v. impf. 1) кога, lehren, doceo. 2) што, lernen, disco. 3) lesen, lego. cf. чатити.
Учитисе, имсе, v. r. impf. lernen, disco: учисе књизи und учисе писати, чатити и т. д.
Учкур *, m. vide гаћњик.
Учкурлук *, m. der Theil der (türkischen, ungrischen) Hosen, durch den der Gürtel gezogen ist, caligarum, turcicarum pars.
Учтуглија *, m. т. ј. паша, Pascha von drei Roßschweifen, passa trium caudarum equinarum:
„И осмога пашу учтуглију —
Учувати, ам, (ст.) vide сачувати:
„Учувај се од града Зворника —
Уцбашлије * (павте), f. pl. Art павте:
„Зађешесе злаћени пиштољи
„За њезине павте уцбашлије —
Уцера, f. Schimpfwort auf eine elende Hütte, convicium in casam.
Уш, f. die Laus, pediculus.
Уш (уще)! interj. sagt man zum Schweine um es wegzujagen, vox pellendi sues.
Ушанчитисе, имсе, v. r. pf. sich verschanzen, vallo se munire.
Ушарати, ам, v. pf. anfangen zu lügen (es bunt zu treiben), mentiri coepi.
Уше! interj. vide уш!
Ушењак, њка, m. kleine Laus, pediculus parvus.
Ушепрљити, им, v. pf. in kümmerliche Lage kommen, in angustias incido.
Уши (gen. ушиї и ушију), f. pl. 1) die Ohren, pl. von уво. 2) das Oehr, ansa, foramen, н. п. у котла, у чабра, у игле, у сјекире, у срца.
Ушивање, n. das Hineinnähen, insutio.
Ушивати, ам, v. impf. hineinnähen, insuo.
Ушити, ушијем, v. pf. hineinnähen, insuo.
Ушица, f. dim. v. уш.
Ушице, f. pl. dim. v. уши.
Ушиткати, ам, v. pf. 1) ein unruhiges Pferd besänftigen, beruhigen, mitigo. 2) überhaupt, einen Zornigen besänftigen, lenio, mitigo.
Ушкопити, им, vide уштропити.
Ушкопљеник, m. 1) der Schöps, Hammel, vervex. 2) der Verschnittene, eunuchus.
Ушљив, ва, во, lausig, (Läuse habend), pediculosus.
Ушљивац, вца, m. der Lauskerl, homo pediculosus.
Ушљивица, f. die Lausige, pediculosa.
Уштавити, им, т. ј. кожу, cf. учинити.
Уштап, m. der abnehmende Mond: сад је уштап, luna decrescit.
Уштапнутисе, несе, v. r. pf. т. ј. мјесец, abnehmen, decresco.
Уштинути, нем, v. pf. kneipen, zwicken, vellico.
Уштипак, пка, m. (österr. die Zwickkrapfen), placentulae genus.
Уштипчић, m. dim. v. уштипак.
Уштиркати, ам, v. pf. stärken, amylo corroboro (lintea).
Уштропити, им, v. pf. verschneiden, castro.

Ушће, n. die Mündung, ostia.

Ушур, m. 1) vide ујам. 2) узео Бог од њега ушур, hat gleichsam die Mühlgebühr von ihm genommen, **ihn gezeichnet** (durch Beraubung eines Gliedes).

Ушутјети, тим, (Рес.) vide ушућети.

Ушутјетисе, тимсе, (Рес.) vide ушућетисе.

Ушутити, им, (Срм.) vide ушућети.

Ушутитисе, имсе, (Срм.) vide ушућетисе.

Ушућети, утим, v. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ушућетисе, v. r. pf. (Ерц.) verstummen, conticesco.

Ф.

Фаин, vide ваин.

Фајда, f. vide вајда.

Факља, f. (ст.):

„Један калпак, девет челенака,
„И десета Факља окована,
„Из ње су му до три пера злагна,
„Што јунака бију по плећима —

Фалаге*, f. pl. } vide валаге.
Фалаке, f. pl. }

Фалинка, f. vide валинка.

Фалити, им, vide валити.

Фалити, им, vide валити, mit allen Ableitungen und Zusamensetzungen.

Фамилија, f. vide вамилија.

Фамилијаз, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Famulus in der Schule, scholae famulus.

Фамилијазина, f. das Famulusgeld, pecunia solvenda scholae famulo.

Фат, m. vide ват.

Фела, f. vide вела.

Фелер, (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide валинка, мана, погрјешка.

Фењер*, m. die Laterne, laterna.

Фереџа*, f. Art Oberkleids türkischer Frauen, pallae turcicae genus.

Ферман, m. der Ferman, rescriptum imperatoris Turcici.

Фермен*, m. } Art männlicher Weste ohne Aermel, subuculae genus.
Фермене, нета, n. }

Фес, m. vide вес.

Фесић, dim. v. фес.

Фетислам*, m. vide Кладово.

Фигањ, m. vide вигањ.

Филдиш*, m. vide вилдиш.

Филиман m. vide вилиман.

Филџан*, m. die Schale, phiala.

Фини, на, но, vide вини.

Фитиљ, m. vide витиљ.

Фишек*, m. vide вишек.

Фишеклук*, m. vide вишеклук.

Фландра, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) ein Schimpfwort für eine liederliche Weibsperson, vulgivaga.

Фландретина, f. augm. v. фландра.

Фланер, m. (у Сријему, у Бачк. и Бан.) das Flanell, pannus flanella dictus.

Форинта, f. vide воринта.

Форма, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан. особито по варошима) die Form, forma.

Форшпан, m. } vide вошпан.
Фошпан, m. }

Фрајкор, m. vide врајкор.

Фрајкорац, рца, m. vide врајкорац.

Фрајкорија, f. vide врајкорија.

Фрајкорски, ка, ко, vide врајкорски.

Фрајт, m. vide врајт.

Француз, m. der Franzose, Gallus.

Француска, f. Frankreich, Gallia.

Француски, ка, ко, 1) französisch, gallicus. 2) adv. französisch, gallice.

Францускиња, f. die Französinn, Galla.

Фрас, m. vide врас.

Фратор, m. vide вратор и пратор.

Фраторов, ва, во, vide враторов и праторов.

Фраторски, ка, ко, vide враторски и праторски.

Фришак, шка, ко, vide вришак.

Фртаљ, m. vide вртаљ.

Фртаљче, чета, n. vide вртаљче.

Фрушка гора, f. das Gebirge, das Sirmien von Westen nach Osten durchschneidet, nom. propr. saltus.

Фрушкогорац, рца, m. н. п. калуђер, Fruschkogorer.

Фрушкогорски, ка, ко, Fruschkogorer.

Фунта, f. vide вунта.

Фунташ, m. vide вунташ.

Фунташки, ка, ко, vide вунташки.

Фуруна* (фуруна), f. vide вуруна.

Фуруница (фуруница), f. dim. v. фуруна.

Фурунски, ка, ко, vide вурунски.

Фуруниџија*, m. vide вуруниџија.

Ц.

Цаварика, f. Schimpfwort für einen schlechten Wein, convicium in vinum malum.

Цавтити, им, vide цватити.

Цагрије, f. коре од ножа, cf. кора.

Ца̀ка, ца̀ка, in den поскочице (Tanzweisen) Nachahmung des Lautes der Knöpfe, Münzen u. dgl. beim Tanze, interj. de sonitu conflictorum saltantis.

Ца̏р, m. der Kaiser, imperator.

Ца̏рев, ва, во, des Kaisers, imperatoris.

Ца̏ревина, f. 1) das Kaisergut, res imperatoris. 2) das Kaiserland, Kaiserthum, imperium.

Ца̏ревић, m. der junge Kaiser, imperatoris filius.

Ца̏ревица, f. m. j. пара, eine Art Para, numuli genus.

Ца̏риград̑, m. die Kaiserstadt (Konstantinopel), urbs imperatoria (Constantinopolis). Срби приповиједају, да Цариград нијесу људи зидали, него да се сам саздао: кажу да је некакав цар ловећи нагазио на мртву људску главу и прегазио је с коњем; онда му глава проговорила; „Шта ме газиш, кад ћу ти мртва досадити." Кад то чује цар, онда сјаше с коња и узме ону главу те је однесе кући; па је код куће сажеже, и оно угљевље од ње, пошто се олади, стуче у пра, па завије у артију и остави у сандук. Послије некога времена отиде некуда цар, а његова кћи (која је била ђевојка на удају) узме кључеве па отвори сандук и почне по њему нешто преметати; кад нађе онај пра у артији, види да је некакав пра, али не зна какав је, па онда метне прст на језик те покваси па умочи у онај пра и лазне мало, да би дознала шта је; потом га опет завије у артију као што је и био и остави у сандук, а она од тога часа постане трудна. Кад се послије стане истраживати и испитивати од куд и како, дозна се да је од оне главе. Кад ђевојка буде на том доба, а она роди сина. Кад узме цар још онако мало дијете у руке, а оно њему одма рукама те за браду! Онда цар заповједи да донесу један тањир жива угљевља, а један дуката: да огледају, чини ли то дијете из лудости, или од своје воље. „Ако (вели) буде дијете лудо, оно ће потрчати с рукама и за угљевље, ако ли не буде лудо, оно ће за дукате." Кад донесу пред дијете угљевље и дукате, а оно одма рукама за дукате, а угљевљу ни мукает. Цар већ види да ће оно да се испуни, што му је глава казала. Кад буде дијете већ велики момак, онда га цар оћера у свијет, и каже му: „Да се нигђе не станиш, док не нађеш ђе су се два зла ударила." — Одајући тај момак по свијету, кад дође на оно мјесто, ђе је сад Цариград, нађе глогов трн, ђе се око њега обмотала гуја, па гуја пеца трн, а трн буде гују; онда помисли у себи: „Ево ово су два зла." па пође у наоколо размотрити она мјеста; кад дође, онако у наоколо идући, опет поблизу онога трна, онда стане, па рече: „Овђе треба стати." У који ма то рече, у онај се ма обазре, а то се од онога трна до његови леђа (куд је гођ он ишао) створио зид. И од тога мјеста до онога трна, кажу да ни данас нема зида у Цариграду (а да се он није обазрео и да није рекао: овђе треба стати, зид би за њим нарастао до трна). Послије он ту постане цар, и од свога ђеда отме царство.

Ца̏риградскӣ, ка, ко, 1) konstantinopolitanisch, constantinopolitanus. 2) als adv. konstantinoplisch, more constantinopolitano, н. п. носи се.

Ца̏риграђанин, m. der Konstantinopolitaner, Constantinopolitanus.

Ца̏риграђа̂нка, f. die Konstantinopolitanerin, Constantinopolitana.

Ца̏рић, m. 1) dim. v. цар. 2) der Zaunkönig, regulus.

Ца̏рица, f. die Kaiserin, imperatrix.

Ца̏ричин, на, но, der Kaiserin, imperatricis.

Ца̏ричина, f. (Königinnbrunn) berühmte Quelle in der крајина Неготинска, von wo Ueberbleibsel einer Wasserleitung nach Праово. cf. крајина.

Ца̏рова̂ње, n. das Zarseyn, das Kaiserthum, imperium:

„Ђевовање моје царовање —

Ца̏ровати, рујем, v. impf. цар seyn, sum imperator, impero.

Ца̑рскӣ, ка, ко, 1) kaiserlich, imperatorius. 2) adv. kaiserlich, imperatoris more.

Ца̏рство, n. das Kaiserthum, Reich, imperium.

Цва̂т, m. vide цвијет.

Цва̀тити, им, vide цвјетати.

Цвеја̂н, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијан.

Цве̏јо, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијо.

Цве̏кла, vide блитва.

Цве̏љање, n. (Рес. и Срем.) vide цвијељање.

Цве̏љати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвијељати.

Цвӣт, m. (Рес. и Срем.) vide цвијет.

Цвета, f. (Рес. и Срем.) vide Цвијета.
Цветак, тка, m. hyp. v. цвет.
Цветање, n. (Рес. и Срем.) vide цвјетање.
Цветаст, та, то, (Рес. и Срем.) vide цвјетаст.
Цветати, ам, (Рес. и Срем.) vide цвјетати.
Цвети, f. pl. (Рес. и Срем.) vide цвијети.
Цветин, m. (Рес. и Срем.) vide Цвијетин.
Цветко, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетко.
Цветни, на, но, (Рес. и Срем.) vide цвјетни.
Цветоје, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетоје.
Цветоносије, n. (Рес. и Срем.) vide цвјетоносије.
Цветош, m. (Рес. и Срем.) vide Цвјетош.
Цветуља, f. (Рес. и Срем.) vide цвјетуља.
Цвеће, n. (Рес. и Срем.) vide цвијеће.
Цвећице, n. dim v. цвеће.
Цвијан, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвијељање, n. (Ерц.) das Weinenmachen, permotio ad fletum.
Цвијељати, ам, v. impf. (Ерц.) weinen machen, facio flere.
Цвијет, m. (Ерц.) 1) (coll.) die Blüte, flos. 2) (pl. цвјетови) die Blume, flos.
Цвијета, f. (Ерц.) Frauenname, nomen feminae.
Цвијетак, тка, m. hyp. v. цвијет.
Цвијети, f. pl. (Ерц.) der Palmsonntag, dominica palmarum.
Цвијетин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвијеће, n. (coll. Ерц.) die Blumen, flores.
Цвијећице, n. dim. v. цвијеће.
Цвијо, m. (Ерц.) hyp. v. Цвијетин.
Цвилети, лим, (Рес.) } vide цвиљети.
Цвилити, лим, (Срем.) }
Цвиљење, n. das Wehklagen, lamentatio.
Цвиљети, лим, v. impf. (Ерц.) wehklagen, lamentor.
Цвјетање, n. (Ерц.) das Blühen, flos.
Цвјетаст, та, то, (Ерц.) н. п. крава, eine Blöße an der Stirne habend, macula alba in fronte praeditus.
Цвјетати, ам, v. impf. (Ерц.) blühen, floreo.
Цвјеташин, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјетић, m. dim. v. цвијет.
Цвјетко, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјетни, на, но, (Ерц.) н. п. нећеља, die Palmwoche, hebdomas palmarum.

Цвјетоје, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјетоносије, n. (Ерц.) vide цвијети: „Пред Ристово пред цвјетоносије —"
Цвјетош, m. (Ерц.) Mannsname, nomen viri.
Цвјетуља, f. (Ерц.) Name für eine Kuh die wie eine Blume an der Stirne hat, nomen vaccae quae in fronte habet notam albam.
Цвокање, n. das Schmatzen (laute Küssen), osculatio cum sonitu.
Цвокати, ам, v. impf. schmatzen, cum sonitu osculor.
Цвоке, genit. in der Redensart: у поке нема ни цвоке, mit einer halben Oka ist nichts zu machen, nec operae pretium est bibere dimidiam ocam.
Цвокнути, нем, v. pf. schmatzen, cum sonitu osculor.
Цврка, f. das Zwitschern, fritinnitus.
Цвркнути, нем, v. pf. 1) zwitschern, fritinnio. 2) zwitschern, schwirren (Wasser auf Feuer gegossen), strido.
Цвркутање, n. das Zwitschern, garritus (avium).
Цвркутати, у́ћем, v. impf. zwitschern, garrio.
Цврчање, n. das Zwitschern, fritinnitus, stridor.
Цврчати, чим, v. impf. zwitschern, fritinnio, strideo.
Цев, f. (Рес. и Срем.) vide цијев.
Цевчина, f. augm. v. цев.
Цевчица f. dim. v. цев.
Цедило, n. (Рес. и Срем.) vide цједило.
Цедити, им, (Рес. и Срем.) vide цијединти.
Цедуља, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zettel, scheda.
Цедуљар, m. der Zettel gibt (z. B. an Zollstätten, Stadtthoren) schedularius.
Цедуљарев, ва, во, } des Zettelgebers,
Цедуљаров, ва, во, } schedularii.
Цедуљица, f. dim. v. цедуља.
Цеђ, m. (Рес. и Срем.) vide цијеђ.
Цеђење, n. (Рес. и Срем.) vide цијеђење.
Цекин, m. vide рушпа.
Целац, лца, m. (Рес. и Срем.) vide цијелац.
Целивање, n. (Рес. и Срем.) vide цјеливање.
Целивати, ам (и целујем), (Рес. и Срем.) vide цјеливати.
Целокупан, пна, но, (Рес. и Срем.) vide цјелокупан.
Цена, f. (Рес. и Срем.) vide цијена.
Ценење, n. (Рес. и Срем.) vide цењење.
Ценити, им, (Рес. и Срем.) vide цијенити.
Цента, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.)

der Centner (österr. der Centen), pondus centenarium, centipondium.
Це́њење, n. (Рес. и Срем.) vide цијењење.
Цењка̑ње, n. (Рес. и Срем.) vide цјењкање.
Цѐњкатисе, амсе, (Рес. и Срем.) vide цјењкатисе.
Цѐо, це́ла, ло, (Рес. и Срем.) vide цијел.
Цѐпало, n. (Рес. и Срем.) vide цјепало.
Цѐпаница, f. (Рес. и Срем.) vide цјепаница.
Цѐпаничица, f. dim. v. цепаница.
Це́пање, n. (Рес. и Срем.) vide цијепање.
Це́пати, ам, (Рес. и Срем.) vide цијепати.
Цѐпачки̑, (Рес. и Срем.) vide цјепачки.
Цѐпка, f. (Рес. и Срем.) vide цјепка.
Це́пци, паца, m. pl. (Рес. и Срем.) vide цијепци.
Цѐпчица, f. dim. v. цепка.
Цѐр, m. 1) die Cerreiche, cerrus. 2) nom. propr. eines Berges der die нахја von Зворник von der von Шабац trennt, nom. propr. montis:
„Савр Цера високе планине —
Цере̑ње, n. das Lachen mit Weisung der Zähne, risus ostensis dentibus.
Цѐрибаша, m. der Zigeunerhauptmann, dux zingarorum.
Цѐрибашин, на, но, des Zigeunerhauptmanns, ducis zingarorum.
Цѐрибашиница, f. die Frau des Zigeunerhauptmanns, uxor ducis zingarorum.
Цери̑к, m. Wald von Cerr-Eichen, cerretum.
Цѐритисе,римсе, v. r. impf. Zähne weisend lachen, rideo dentibus ostensis.
Цѐри̑ћ, m. eine junge Cerreiche, cerrus parva.
Цѐрница, f. варош у Ерцеговини:
„Одатле се свати подигоше,
„У Церници конак учинише —
Цѐров, ва, во, von der Cerreiche, cerreus, cerrinus.
Цѐровац, вца, m. 1) жир, die Eicheln der Cerr-Eiche, glandes cerri. 2) Stab von der Cerreiche, baculus cerreus.
Цѐровача, f. 1) Stock von der Cerreiche, fustis cerreus. 2) диња, die schönste Art von Melonen, peponis genus optimum.
Цѐровина, f. 1) Cerrholz, Zirnholz, lignum cerreum. 2) im Scherz für царевина: наша церовина до вијека.
Цѐтиња, f. 1) der Fluß Цетиња. 2) dessen Gebiet, ager circumcetinanus:
„Ој Цетињо водо поносита —
„У Цетињи усред горе Црне —
Цѐтињанин, m. човек из Цетиње:
„Вино пије тридест Цетињана
„Крај Цетиње пије воде ладне —
Цѐтињка, f. жена, или ђевојка из Цетиње:
„Вино служи Цетињка ђевојка —
Цѐтињски̑, ка, ко, von der Цетиња:
„Оде право врелу Цетињскоме —
Цѐх, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Zeche (der Handwerker), collegium.
Цехма̑јстор, m. der Zechmeister, magister collegii.
Цехма̑јсторов, ва, во, des Zechmeisters, magistri collegii.
Це́цељ, m. преслано као цецељ.
Цига̀нија, f. (coll.) die Zigeuner, Zingari.
Ци̏ганин, m. der Zigeuner, Zingarus.
Ци̏ганинов, ва, во, des Zigeuners, Zingari.
Цига̀нисање, n. das Zigeunern, facio more Zingari.
Цига̀нисати, нишем, v. impf. zigeunern, facio more zingari.
Ци̏ганка, f. die Zigeunerin Zingara.
Цига̀нлук, m. die Zigeunerey, mos, vagatio Zingarorum.
Ци̏гански̑, ка, ко, 1) zigeunerisch, zingarus. 2) adv. more zingari.
Ци̏ганча̑д, f. (coll.) die Zigeunerkinder, pueri zingari.
Цига̑нче, чета, n. ein junger Zigeuner, puer zingarus.
Цига̑нчење, n. das Benehmen einer Zigeunerin, mos zingarae.
Цига̀нчин, на, но, der Zigeunerin, zingarae.
Цига̀нчина, f. augm. v. циганка.
Цига̀нчити, им, v. impf. wie eine Zigeunerin sich benehmen, facio more zingarae.
Цига̀нчица, f. dim. v. циганка.
Ци́гла, f. der Ziegel, later.
Цигла́на, f. die Ziegelhütte, der Ziegelofen, officina lateraria, fornax lateraria.
Цигла̑р, m. der Ziegelbrenner, laterarius.
Ци̏гли̑, ла, ло, einzig nur, nonnisi: цигли један, цигла два и т. д.
„У Стојана нема много друга,
„Разма цигле двије вјерне слуге —
Ци́го, m. (vertraulich für циганин).
Цигу́ли̑н, m. само у овој загонетки: Цигулин цучи у лугу; да није цигулина у луну, сви би људи залуду (воденица).
Ци̏јев, f. (Ерц.) das Rohr, die Röhre, fistula, canalis, tubus: цијев од зовине, што жене сучу пређу на њу; цијев пушчана; цијев у ноге (т. ј. голијен).

Цијѐдити, им, v. impf. (Ерц.) seihen, colo, percolo.
Цијеђ, m. (Ерц.) die Lauge, cinis lixiva.
Цијѐђење, n. das Seihen, colatio.
Цѝјел, ла, ло, (Ерц.) ganz, totus, integer; unverletzt, integer.
Цијѐлац, лца, m. (Ерц.) m. j. снијег, bahnloser Schnee, nives integrae (non tritae pedibus).
Цијѐна, f. (Ерц.) der Preis, pretium.
Цијѐнити, им, v. impf. (Ерц.) schätzen, aestimo.
Цијѐњење, n. (Ерц.) das Schätzen, aestimatio.
Цијѐпање, n. (Ерц.) das Spalten, fissio.
Цијѐпати, ам, v. impf. (Ерц.) spalten, findo.
Цијѐпци, паца, m. pl. (Ерц.) они штапици, што стоје у пређи између нита и горњега вратила.
Цѝјо, цијела, ло, vide цијел.
Цѝк, m. in dem Ausdrucke: ударио га по цику, auf den Kopf, in caput.
Цѝка, f. das Geschrey (der Schweine, Mäuse), editus sonus: ци!
Цѝкнути, нем, v. pf. ци schreyen, edo sonum ци.
Цимѝрота, m. vide Климента.
Цинцâр, m. der thracische Walach, Valachus thrax (vielleicht weil sie цинц, u. dgl. sprechen, statt чинч).
Цинцâрев, ва, во, vide Цинцаров.
Цинцàрија, f. (coll.) das Zinzarenvolk, genus Zinzarorum.
Цинцâрка, f. die Zinzarin, zinzara.
Цинцâров, ва, во, des Zinzaren, zinzari.
Цѝнцарскӣ, ка, ко, 1) zinzarisch, zinzaricus. 2) adv. more zinzari.
Цѝнцарчâд, f. (coll.) die jungen Zinzaren, zinzari juvenes.
Цинцâрче, чета, n. der junge Zinzar, puer zinzaricus.
Цѝнцо, m. vertraulich für Цинцар.
Цѝпање, n. das (leichtfertige) Betheuern bei Gott! temera dei testatio.
Цѝпатисе, амсе, v. r. impf. н. п. Богом, (leichtsinnig) bei Gott betheuern, deum testor temere.
Цѝпела, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) der Schuh, calceus.
Цѝпелица, f. dim. v. ципела.
Цѝповка, f. (у Срнјему, у Бачк. и у Бан.) ein kleinerer Laib Brot auf die Reise, panis compendiosior.
Цѝпор, m. vide геак.
Цѝпорка, f. das gemeine Weib, mulier de plebe.
Цѝпоров, ва, во, des ципор, homuncionis de plebe.
Цѝпорскӣ, ка, ко, 1) ziporisch, plebejus 2) adv. ziporisch, plebis more.

Цѝц! приповиједају, да је некакав човек изјео печену кокош у очи Божића, па рекао: „Циц гузица до Божића."
Цѝцвара, f. ein Gericht, meist um Gäste zu empfangen, cf. масло.
Цицвâраш, m. (im Scherze) der требник, nomen jocosum libri ecclesiastici (ritualis), weil seinem Gebrauche meist eine цицвара nachfolgt.
Цицѝбâн, m. само у овој загонетки: Поручује Цицибан Цицибаници: пошљи мене петљу петљу на магарици; покисе ми бела пена на загалици? (m. j. човек из воденице поручује жени да му пошље кола да носи брашно.)
Цѝцкоза, eine Art Kinderspiels in der Бачка.
Цѝча, f. grimmige Kälte, Kraftkälte, frigus intensissimum.
Цѝчање, n. das ци, ци machen, sonus ци.
Цѝчати, чим, v. r. impf. ци machen, (wie das junge Schwein, die Maus,) edo sonum ци.
Цјѐвчина, f. augm. v. цијев.
Цјѐвчица, f. dim. v. цијев.
Цјѐдило, n. (Ерц.) der Seiher, die Seihe, das Seihgefäß, colum.
Цјелѝвање, n. (Ерц.) das Küssen, osculatio.
Цјелѝвати, ам (и цјелујем), v. impf. (Ерц.) küssen, osculor (in Liedern und in der Kirche) cf. љубити.
Цјѐлица, f. (Ерц.) н. п. земља, vide ледина.
Цјелòкупан, на но, (Ерц.) unversehrt (von Leichnamen der Heiligen,) corpus (sancti) integrum, incolume.
Цјењкâње, n. (Ерц.) feilschen, handeln, licitatio.
Цјѐњкатисе, амсе, v. r. impf. (Ерц.) feilschen, handeln, licitari.
Цјѐпало, n. (Ерц.) мјесто, ђе се дрва цијепају, der Spalteplatz, locus findendorum lignorum.
Цјѐпаница, f. (Ерц.) ein Scheit Holz, pars ligni secta, lignum sectum.
Цјѐпаничица, f. dim. v. цјепаница.
Цјѐпачкӣ, adv. (Ерц.) н. п. оплести косу, Art Haarflechtens, comtionis genus.
Цјѐпка, f. (Ерц.) der Scheit, ligni pars secta.
Цјѐпчица, f. dim. v. цјепка.
Цклѝтисе, имсе, vide сплаклитисе.
Цòкуле, f. pl. die Bundschuhe (der Soldaten), calceamenti genus.
Цокòтâње, n. das Zittern vor Kälte, tremor prae frigore.

Цоко̀тати, ко̀ћем, v. impf. н. п. од зиме, zittern, tremo.
Цо̑ф, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Zopf, cauda capillorum, cf. кика, плетеница.
Цр̑в, m. der Wurm, vermis.
Цр̏ва, f. das Wurmloch, foramen factum a teredine.
Цр̏вак, вка, m. hyp. v. црв.
Црва̑ње, n. 1) das Wurmigseyn, vermiculatio 2) das Lausen, depexio, sublatio pediculorum.
Цр̏ватисе, амсе, v. r. impf. 1) Würmer erzeugen, wurmstichig seyn, vermiculor, 2) sich lausen, tollo pediculos.
Црве̏мперка (црвѐнперка), f. eine Art kleinen Vogels mit rot m Gefieder, avicula rubra.
Црве̑н, f. die Röthe, rubor, rubedo.
Цр̏вен, на, но, roth, ruber.
Црвѐнење, n. vide црвењење.
Црвѐника, f. 1) eine rothe Ziege, sic vocant capram coloris rubei 2) (cm.) rother Wein, vinum rubrum:
„Иван сједи на тананој кули,
„Те он пије црвенику вино —
Црвѐнило, n. 1) die Röthe (Farbe), rubia, 2) die Röthe, das Rothgefärbte, rubeum.
Црвѐнити, им, v. impf. röthen, rubefacio.
Црвѐнитисе, имсе, v. r. impf. roth seyn, rubeo.
Цр̏венкаст, та, то, röthlich, subruber.
Црвѐњење, n. das Röthen, rubefactio; rubor.
Цр̏вић, m. dim. v. црв.
Црвља̑ње, n. vide црвање.
Цр̏вљатисе, амсе, vide црватисе.
Цр̏вљив, ва, во, wurmig, vermiculosus.
Цр̏вото̑ч, f. der Wurmfraß, via teredinis.
Црво̀точина, f. der Wurmfraß, pulvis e corruptione per vermes.
Цре̏во, n. (Рес. и Срем.) vide цријево.
Цре̑п, (Рес. и Срем.) vide цријеп.
Цре̏пић, m. dim. v. цреп.
Цре́пња, f. (у Срийему) vide црепуља.
Цре̏пуља, f. ein großer Deckel, der erwärmt über das zu backende Brot, u. a. Bäckereyen gelegt wird, operculum.
Цријѐво, n. (Ерц.) der Darm, intestinum.
Цри̏јеп, m. (Ерц.) 1) die Scherbe, testa 2) der Hohlziegel, imbrex.
Цркáвање, n. das Crepieren, Umkommen, interitus, mors.
Цркáвати, ам, v. impf. crepieren, umkommen, perire.

Цр̏кавица, f. (mitleidig) ein bischen Vermögen, facultatula:
А Има ли он што?
В. Има неку цркавицу.
Цр̏ква, f. die Kirche, ecclesia, cf. намастир.
Црква́ри, m. pl. људи, што иду намастирима о великим годовима (Kirchgänger), cf. намастир.
Црквѐни̑, на, но, Kirchen=, templi ecclesiae.
Црквѐња̑к, m. der Kirchendiener, aedituus.
Црквења́ков, ва, во, des Kirchendieners, aeditui.
Цр̏квина, f. (augm. v. црква) Ruinen einer Kirche, templi rudera.
Цр̏квица, f. dim. v. црква.
Црквѝште, n. Ort, wo ehemal eine Kirche war, locus, ubi olim fuit ecclesia.
Цр̏кнути, нем, vide цркн.
Цр̏мпураст (црнпураст), та, то, vide црномањаст.
Цр̑н (comp. цр̏њи̑), на, но, schwarz, niger, ater. Увалио му црн комад у торбу. Доћи ће и њему црн петак.
Цр̏на̑ гора, f. Montenegro, Mons niger (pars Epiri).
Цр̏на река (ријека), f. 1) Namen eines Flüßchens, der im Криви вир entspringt, und bey Зајечар in den Timok sich ergießt, (heißt auch Мали Тимок). 2) die Gegend (das Gebiet) dieses Flüßchens.
Цр̏ни̑ вр, m. Berg unweit Jagodina.
Црни̑к, m. (als Scheltwort) du Schwarzer! (moralisch), niger! црниче један!
Цр̏нило, n. die Schwärze, atramentum.
Црни̏на, f. die Schwärze, nigredo.
Цр̏нити, им, v. impf. schwärzen, nigro.
Цр̏нитисе, имсе, v. r. impf. schwarz aussehen, nigret.
Цр̏ница, f. Scheltwort für ein Frauenzimmer, convicium in feminam (nigra).
Црни̏ца, f. m. j. трешња, Art Kirsche (schwarze), cerasum nigrum,
Црно̀горац, рца, m. Montenegriner, Montis nigri incola.
Црно̀горка, f. die Montenegrinerin, mulier montis nigri.
Црно̀горски̑, ка, ко, 1) Montenegriner, nigrimontanus. 2) adv. montenegrinisch, nigrimontanorum more.
Црно̀капац, пца, m. die Schwarzmütze (Mensch der eine schwarze Mütze trägt): so nennt man die Branitschewer, qui nigrum cucullum gestat.
Црно̀кос, са, со, schwarzhaarig, nigro capillo.
„Ој девојко црнокоса!
„Не гледај ме гола, боса —

Црно̀мањаст, та, то, bräunlich im Gesichte, fuscus.
Цр̏ноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.
„А за једно младо црнооко,
„Дала б' зањга иљаду дуката —
Цр̏ноока, f. die Schwarzäugige, puella nigris oculis.
Црноре̏чкӣ, ка, ко, } von Црна рије-
Црно̀рјечкӣ, ка, ко, } ка, de flumine nigro.
Цр̏њ, m. der Wurm (am Finger,) paronychium.
Цр̏њење, n. das Schwärzen, nigratio.
Цр̏њка; f. die Braune, fusca:
„Што ћу плавки боју куповати,
„То ћу црњки шоке саковати —
Цр̏њкаст, та, то, schwärzlich, subniger.
Цр̏пење, n. das Schöpfen, haustus.
Црпкâње, n. dim. v. црпење.
Цр̏пкати, ам, dim. v. црпсти.
Цр̏псти, пем, v. impf. schöpfen, haurio.
Цр̏тало, n. das Pflugeisen, culter aratri.
Црта̀рâње, n. das Streichen, Herumfahren mit einem Messer, das Reißen, linearum ductio.
Црта̀рати, ам, v. impf. reißen, lineas duco.
Црта̀рнути, нем, v. pf. einen Strich machen, lineam duco.
Цр̏ћи (говорисе и цркнути), цркнем, v. pf. 1) umkommen, pereo (von Thieren). 2) bersten, rumpi:
„На руци му три златна прстена,
„Та сватри му цркла на прстима —
Цу̏ки! Ruf zum Hunde, das er fortgehe, vox propellentis canem.
Цу̏ко, m. hyp. vom Hund, canis.
Цуњâње, n. das Schnobern, Herumschnüffeln, quaeritatio.
Цу̏њати, ам, v. impf. herumschnobern, quaerito: шта ти цуњаш тамо?
Цу̏п! } beym Tanze, interj. saltan-
Цу̏па! } tis:
„Оп цуп!
„Опа цупа цупе,
„Пала баба с клупе —
Цу̏ра, f. (Ерц.) vide ђевојка.
Цу̏рење, n. das Rinnen, manatio.
Цуре̏так, тка, m. hyp. v. цура.
Цуре̏тина, f. augm. v. цура.
Цу̏рин, на, но, Mädchen=, puellae.
Цу̏рити, ри, v. impf. rinnen, mano.
Цу̏рица, f. dim. v. цура.
Цу̏рко, Mannsname, nomen viri.
Цу̏цак, цка, m. vide цуко.
Цуцâње, n. das Wiegen auf dem Knie, agitatio in genibus.
Цу̏цати, ам v. impf. auf dem Knie wiegen, agito in genibus.
Цуцкâње, n. dim. v. цуцање.
Цу̏цкати, ам, dim. v. цуцати.
Цу̏цнути, нем, v. pf. einmal auf dem Knie wiegen, sustineo genu (puellam).

Ч.

Чà, m. (у Бачкој) verkürzt statt чича: ча Паја, ча Стева, ча Пера и т. д.
Ча̏бар, бра, m. der Zober, labrum, vas aquale. У нашега чабра гвоздене уши (реку жене, кад ко приповиједа у кући за какову болест, или за другу какву несрећу, која се ђе догодила).
Ча̏бренӣ, на, но, н. п. уши, Zober=, labri.
Ча̏бреник, m. die Zoberstange, pertica portando labro.
Ча̏брењак, m. vide чабреник.
Ча̏брић, m. dim. v. чабар.
Ча̏брица, f. ein Wännchen, vasculum.
Ча̏бричица, f. dim. v. чабрица.
Чабро̀ноша, m. der Zoberträger (z. B. in der Weinlese), portans labrum.
Ча̏ва, f. Frauenname, nomen feminae.
Ча̑вка, f. 1) die Dohle, monedula. 2) eine Art schwarzer Traube, uvae nigrae genus. 3) Frauenname, nomen feminae.
Ча̏вољак, љка, m. eine Art kleiner, süßer, harter Aepfel, pomi genus.
Чавр̀згâње, n. das Vollschreyen der Ohren, obtusio.
Чавр̀згати, ам, v. impf. einem die Ohren voll murren, obtundo.
Чавр̀љâње, n. das unverständliche Daherplaudern, blateratio, recitatio confusa.
Чавр̀љати, ам, v. impf. undeutlich daherplaudern, recito confuse.
Ча̑вчић, m. eine junge Dohle, pullus monedulae.
Ча̑вчица, f. dim. v. чавка.
Ча̑вчјӣ, чја, чје, der Dohle, monedulae.
Ча̏гаљ, гља, m. gefrorner Koth, lutum congelatum.
Чагр̀љâње, n. das Klappern (auch das Kratzen, z. B. der Maus im Zimmer), strepitus genus.
Чагр̀љати, ам, v. impf. klappern, kratzen, strepitum edo e. g. muris rodentis.
Чагр̀таљка, f. die Klapper, crepitaculum.

Чагр̀тање, n. das Klappern, Scheppern, z. B. des Säbels, strepitus genus.
Чагр̀тати, чагрћем, v. impf. klappern, strepo.
Чадити, им, v. impf. rußig werden, fuligine induci.
Чадор, m. das Zelt, tentorium.
Чадорскӣ, ка, ко, н. п. врата, Zelt-, tentorii.
Чађ, f. der Ruß, fuligo.
Чађа, f. vide чађ, рђо и чађо!
Чађав, ва, во, rußig, fuliginosus.
Чађѐње, n. das Rußigwerden, inductio fuliginis.
Чајати, јем, v. impf. (cm) cf. дворише:
„Што не чајеш Милошева мајко?
„Одби овце у то пусто поље:
„Милош ти је јуче погинуо —
Чак*, adv. weithin, longe: отишао чак далеко; чак у Цариград, чак у Московску.
Чаканац, нца, m. der Dengelhammer, malleus falci acuendae.
Чаква, f. 1) vide кљуна. 2) der Haken, uncus, z. B. auf dem Schiffe, bei Pestkranken.
Чакмак*, m. vide огњило.
Чакшире*, f. pl. die Beinkleider, caligae.
Чакширѐтина, f. pl. augm. v. чакшире.
Чакширице, f. pl. dim. v. чакшире.
Чала! rührt die Trommel, pulsate tympana:
„Чала саде наше мектербаше—
Чалабр̀цање, n. das Imbißnehmen, gustatio.
Чалабр̀цати, ам, v. impf. einen Imbiß zu sich nehmen (vor dem ordentlichen Essen), anbeißen, jento; gusto.
Чалабрцнути, нем, v. pf. anbeißen, gusto: Иди Кокане, ено за вратима чабар вина и печена свиња, и шавољ ваљушака покривен сламом да се не натруни, те чалабрцни мало док ручак доспе (у приповијетки).
Чалакање, n. das Tosen, Lärmen (z. B. der Kinder), strepitus.
Чалакати, ам (и чалачем), v. impf. lärmen, strepo.
Чалма, f. 1) der Turban, tiara. cf. сарук. 2) село у Сријему.
Чам, m. ein Schiff (von weichem Holz), navigium abietinum.
Чама, f. die Langeweile, taedium: напала ме чама.
Чамање, n. das langweilige Warten, exspectatio taediosa.
Чамати, ам, v. impf. mit Verdruß warten, expecto cum taedio otiosus.
Чамац, мца, m. ein kleines gezimmertes Schiff, navicula abietina.
Чамити, им, vide чамати.
Чамљење, n. vide чамање.
Чамов, ва, во, Tannen-, abiegnus. cf. јелови.
Чамовина, f. das Tannenholz, lignum abiegnum.
Чампраге*, f. pl. vide имбреме.
Чамуља, f. (у Босни) m. ј. капа, eine Art tüchener Mütze, mitrae genus virorum.
Чамџија*, m. der Schiffzieher, helciarius.
Чамџијин, на, но, des Schiffsziehers, helciarii.
Чамџијнскӣ, ка, ко, 1) der Schiffszieher, helciariorum. 2) adv. wie ein Schiffszieher, more helciarii.
Чамџијскӣ, ка, ко, vide чамџијнскӣ.
Чана, f. hyp. v. чанак.
Чанак*, нка, m. eine hölzerne Schüssel, scutula. cf. здјела.
Чанкòлиз, m. (der Schüssellecker) Schmarotzer, parasitus.
Чанчар, m. der Schüsselmacher, scutellarius.
Чанчара, f. vide корњача.
Чанчарев, ва, во, vide чанчаров.
Чанчаров, ва, во, des Schüsselmachers, scutellarii.
Чанчина, f. augm. v. чанак.
Чанчић, m. dim. v. чанак.
Чапља, f. der Reiger, ardea.
Чапљин, на, но, des Reigers, ardeae.
Чапљић, m. der junge Reiger, pullus ardeae.
Чапур, m. der Strunk (eines abgehauenen jungen Baumes), trunculus.
Чапурје, n. (coll.) die Strünke, trunculi.
Чарак, рка*, m. ein Bestandtheil des Flintenschlosses, pars flintae.
Чарање, n. das Hexen, incantatio.
Чарапа, f. der Strumpf, tibiale.
Чарапар, m. 1) der Strumpfwirker, Strumpfhändler, textor aut negotiator tibialium. 2) der Gamaschenträger, miles braccis decurtatis (mit Verachtung).
Чарапарскӣ, ка, ко, н. п. регемента, Gamaschenträger-, braccas decurtatas habentium.
Чарапѐтина, f. } augm. v. чарапа.
Чарапина, f. } augm. v. чарапа.
Чарапица, f. dim. v. чарапа.
Чарапчина, f. augm. v. чарапа.
Чарати, ам, v. impf. hexen, incanto; cf. гатати, врачати, бајати.
Чардак*, m. 1) eine Hütte auf Pfählen, casa palis imposita. 2) daher das Behältniß für die Kukuruzkolben, 3) daher die Wachthütte der Grenzer.
Чардаклија*, f. eine große Weinrebe, die an Hütten, Bäumen hinanragt, vitis suspensa.

Чардачић, m. dim. v. чардак.
Чардачкӣ, ка, ко, н. п. соба, des чардак, casae чардак dictae.
Чарка*, f. das Scharmützel, pugna levis.
Чаркање, n. 1) das Scharmützeln, pugnatio levis. 2) das Herumstören im Feuer, dimotio ignis.
Чаркати, ам, v. impf. н. п. у ватру, das Feuer schüren, stören, dimoveo ignem, irrito.
Чаркатисе, амсе, v. r. impf. scharmützeln, leviter pugno, irritare se invicem.
Чаркаџија*, m. die Vorposten, excubiae extremae.
Чарнӣ, на, но, (ст.) vide црн
„Чарна горо пуна ти си лада —
„Чарне очи би га не гледале —
Чарноок, ка, ко, schwarzäugig, nigris oculis.
Чарноока, f. 1) die Schwarzäugige, nigris oculis. 2) daher ein Name eines Schafes, das einen schwarzen Rand um die Augen hat, nomen ovis nigrae circum oculos.
Чарноокаст, та, то, vide чарноок.
Чарнути, нем, v. pf. н. п. у ватру, einmal schüren, irrito semel ignem.
Чарнутисе, немсе, v. r. pf. scharmützeln, concurro.
Чаругџија*, m. vide опанчар.
Чаругџијин, на, но, des чаругџија.
Чаругџијница, f. die Frau des чаругџија.
Чаругџијнскӣ, ка, ко, } 1) der чаругџије. 2) adv. wie ein чаругџија.
Чаругџијскӣ, ка, ко, }
Чаршаф*, m. 1) das Tischtuch, mappa. 2) das Betttuch, linteum.
Чаршија*, f. der Marktplatz, forum.
Чаршијнскӣ, ка, ко, н. п. љеб, Markt-, a foro, forensis.
Чаршијскӣ, ка, ко, vide чаршијнски.
Час, m. der Augenblick, punctum temporis: за час, за један час; часом.
Часак, ска, m. dim. v. час.
Часловац, вца, m. das Horologium, (altslavisches Lesebuch nach dem Namenbüchlein und vor dem Psalter), horologium.
Часловац, вца, m. der часловацschüler, puer discens (legere) horologium.
Часнӣ, на, но, н. п. пост, крст, geehrt, heilig, sanctus: часно сјели, поштено устали (кад напијају); часни пост, die große Faste vor Ostern, jejunium quadragesimale.
Часом, adv. den Augenblick, augenblicklich, statim, ad momentum.
Част, f. 1) das Gastmal, convivium. 2) das einzelne Gericht, cibus: донијо кум част, cf. женидба.
Частити, им, v. impf. tractiren, convivio excipio.
Чатаније, n. vide чаћење: сву ноћ је било чатаније у цркви.
Чатање, n. vide чаћење.
Чатати, ам, vide чатити.
Чатац, чаца, m. der gute Leser, lector expeditus.
Чатисати*, чатишем, vide сашити. (склопити, н. п. аљину).
Чатити, им, v. impf. lesen, lego.
Чатлов, m. die Querstange beim Leiterwagen, retinaculum scalarum.
Чатма*, f. das Flechtwerk (im Gegensatz der gemauerten Wände), crates: није зид, него чатма.
Чатрња, f. die Cisterne, cisterna.
Чаћење, n. das Lesen, lectio.
Чаура, f. die Capsel (der Eichel, u. dgl.), capsula glandis etc. 2) die Puppe des Seidenwurms, nympha, chrysalis.
Чаурица, f. dim. v. чаура.
Чауш*, m. der Tschausch bei der Armee und bei Hochzeiten, cf. женидба.
Чаушев, ва, во, des чауш.
Чачак, чка, m. eine Stadt in der Шумадија.
Чачкање, n. das Stochern, fossio.
Чачкати, ам, v. impf. н. п. зубе, stochern, fodio.
Чаша, f. der Becher, calix, poculum.
Чашица, f. 1) dim. v. чаша. 2) die Kniescheibe, patella (genualis).
Чашћење, n. das Tractiren, convivium.
Чварак, рка, m. die Treber des geschmolzenen Fettes, recrementa adipis.
Чварење, n. das Geräusch des schmelzenden Fetts, stridor adipis liquati.
Чварити, им, v. impf. mit Geräusch schmelzen, liquefacio adipem.
Чвор, m. der Knoten, nodus.
Чворак, рка, m. der Star, Stahr, sturnus.
Чворина, f. augm. v. чвор.
Чворић, m. dim. v. чвор.
Чворков, ва, во, des Stars, sturni.
Чворковић, m. der junge Star, pullus sturni.
Чворковљӣ, ља, ље, Star-, sturnorum.
Чворнат, та, то, н. п. дрво, knotig, nodosus.
Чврка, f. vide цврка.
Чвркање, n. das schallende Klopfen, pulsatio cum sonitu.
Чвркати, ам, v. impf. klopfen, pulso.
Чвркнути, нем, v. pf. einmal klopfen, pulso semel.
Чвркнути, нем, v. pf. das Geräusch, so das Wasser, auf glühendes Eisen gegossen, macht, sonitus liquidi injecti in ferrum candens.

Чвр̀снути, нем, v. impf. voll werden (im Gegensatz der Magerkeit), plenus sum.
Чвр̑ст (comp. чвр̀шћи), ста, сто, voll, fleischig, plenus.
Чврстѝна, f. die Völle, plenitudo, soliditas.
Чвр̀чак, чка, m.
Чвр̀чање, n. vide цврчање.
Чвр̀чати, чим, vide цврчати.
Чѐво (Кчево?), n. брдо у Црној гори:
„Кад се прими Чева каменога,
„У Чеву га чета дочекала —
Чѐговић је, wer ist er, wie heißt er, (was ist er für ein — itsch?), cujus est filius?
Чѐдо, n. (ст.) vide дијете:
„Мушко сам чедо родила —
„У њега се мушко чедо нађе,
„Није чедо као што су чеда —
Чѐзе, f. pl. (у Сријему), vide двоколице.
Чѐзнути, нем, v. impf. за ким или за чим, 1) Verlangen, lange Zähne bekommen nach etwas, das man andre genießen sieht, appeto rem, qua alios frui video. 2) Sehnsucht bekommen, desiderio corripi.
Чѐиз*, m. ђевојачки дарови.
Чѐкало, n. (in der Mühle) der Rührnagel, Rührstock, crepitaculum. Говори као чекало. Кад дијете не може одма (на вријеме) да проговори, онда жене закувају колачић чекалом, па му даду те изједе (да почне онако брзо говорити, као што чекало одскаче од камена и звечи).
Чѐка̑ње, n. das Warten, exspectatio.
Чѐкати, ам, v. impf. warten, exspecto.
Чѐкиња̑, f. die Borste, seta.
Чѐкић*, m. } der Hammer, malleus.
Чѐкич, m. }
Чѐкме, f. pl. eine Art токе, wie man sie in der Herzegowina trägt.
Чекмѐџе*, џета, n. die Schublade, forulus.
Чѐкрк*, m. der Haspel, rhombus.
Чекр̀клија*, f. т. ј. преслица, der Spinnrocken (bei einem Spinnrad), coli genus.
Чѐкталo, n. vide чекало.
Чѐла, f. die Biene, apis. Коме је чела за клобуком —
Чѐлац, лца, m. (ст.) (der Bienrich), apis mas, in der Anekdote der Lügenwette, selbst ein erlogenes Wort). Кад једно јутро пребројим челе, а то нема најбољега челца; онда ја брже боље оседлам пијевца па узјашем на њега и пођем тражити челца — кад пређем преко мора, а то човек уватио мога челца у ралицу па оре за ситну проју и т. д. (у прицовијетки).

Челѐнка, f. Schmuckfeder von Silber, als Soldaten-Auszeichnung für erschlagene Feindesköpfe, penna argentea.
Челѐбија*, m.
Чѐлик*, m. der Stahl, chalybs.
Челѝкли*, adj. indecl. vide челичан:
„Са мојијем челикли нацаком
Чѐлица, f. dim. v. чела.
Чѐличан, чна, но, stählern, chalybeus.
Чѐло, n. 1) die Stirn, frons. 2) горње чело, vide зачеље. 3) чело главе, zu Kopfe, zu Häupten, ad verticem.
Чело̀пек, m. die Sonnenseite, pars aprica collis aut montis.
Чело̀чићи, m. pl. cf. брадићи (само у оној загонетки).
Чѐља̑д, f. (coll.) 1) die Frauenspersonen im Hause, feminae familias. 2) die Leute im Hause, familia.
Чеља̀де, дета, n. ein Frauenzimmer aus dem Hause, femina familias.
Чѐљуска, f. die Schraube die den Flintenstein festhält, горња и доња.
Чѐљуст, f. der Kinnbacken, maxilla.
Чѐмбер*, m. ein Kopfschleyer der Türkinnen, velum feminarum Turcicarum.
Чѐме̑р, m. грко као чемер.
Чѐмеран, рна, но, bitter wie чемер, amarus ut чемер.
Чемѐрика, f. Art Pflanze (die Nießwurz, helleborum).
Чемѐрно̑, нога, n. Ebene in der Herzegowina:
„Одатле се свати подигоше,
„И дођоше на равно Чемерно —
Чѐнгел*, m. гвоздена кука, der Haken, uncus.
Чѐно, n. vide чесно.
Чѐп, m. der Stöpsel, embolus.
Чѐпање, das Umherstapfen, obambulatio, occulcatio.
Чѐпати, ам (и чепљем), v. impf. umherstapfen, circumambulo.
Чѐпац, пца, m. eine Art Frauenhaube, vittae genus.
Чепѐрак, рка, m. die kleine Spanne, spithama minor. Ни од педао ни од чеперак, а два дућана покрило (т. ј. који реп).
Чепр̀ка̑ње, n. das Kratzen (der Henne),
Чепр̀кати, ам, v. impf. kratzen (wie die Henne im Sande), disjicio arenam, fimum.
Чепр̀љање, n. vide чепркање.
Чепр̀љати, ам, vide чепркати.
Чѐрга, f. ein Zigeunerzelt, tentorium zingari.
Черга̑ш, m. т. ј. циганин, der unter dem Zelte wohnt, Zingarus vagus.
Черѐвиз, n. Art Petersilie, petroselini genus.

Чѐрег*, m.} vide четврт.
Чѐрек*, m.}
Черу̑пање, n. das Rupfen, vulsio.
Черу̑пати, ам, v. impf. rupfen, vello.
Чѐсма*, f. der Springbrunn. cf. точак.
Чѐсмица, f. dim. v. чесма.
Чѐсница, f. das Weihnachtsbrot. Чесницу треба да умијеси домаћин на Божић у јутру од шенична брашна као погачу. Обично је да метну у чесницу поједну пару, или какав други новац (сребрн или златан); па кад сједну ручати, онда изломе чесницу, и свакоме даду по један комадић: у чијем комадићу буде онај новац, онај кажу да ће бити најсретнији оне године.
Чѐсно, n. m. j. бијелога лука, ein Stück Knoblauch, pars Allium Linn.
Чѐсов, ва, во, (у Ерц.) von was, von welcher Materie, ex qua materia?
Чѐст, f. die Ehre, honor.
Чѐст (comp. чѐшћи), та, то, dicht, densus.
Чѐста, f. ein Dickicht, densi frutices.
Честѝна, f. die Dichte, densitas.
Чѐстит, та, то, geehrt, ehrenreich, honoratus.
Честѝтање, n. das Glückwünschen, gratulatio.
Честѝтати, ам, v. impf. Glück wünschen, gratulor.
Чѐсто, häufig, crebro.
Честòбродица, f. ријека у Поречким планинама (weil er furtenreich ist).
Честòскок, m. (in einer Anekdote) der oft springt, qui saepe salit.
Чѐта, f. die Truppe, copiae, cohors.
Четвѐрица, f. vide четворица.
Чѐтверо, vide четворо.
Четвероно̀шке, vide четвороношке.
Четверòструк, ка, ко, vide четворострук.
Четвòрица, f. Anzahl von vier, quatuor.
Четвòрка, f. ein Faß von vier Eimern, dolium capax quatuor amphorarum.
Чѐтворо, Anzahl von vier, quatuor.
Четвороно̀шке, auf vier Füßen, quatuor pedibus.
Четворòструк, ка, ко, vierfach, quadruplex.
Четвр̑т, f. das Viertheil, Viertel, quadrans, pars quarta.
Четвр̑ти, та, то, der vierte, quartus.
Четвр̑тин, m. soviel als четвртак in folgender Anekdote: Прела баба ноћу у очи четвртка па изишла на поље и у мраку нагазила и узјала на јуне; кад јуне скочи и понесе бабу на себи, онда она стане говорити: „Господине Четвртине! пусти мене, тебе ће бака свети“ (она је мислила, да је носи четвртак: што преде у очи њега).
Четвр̀тина, f. vide четврт.
Чѐтеџија*, m. der Condottiere (Truppenführer); und jeder seiner ausgezeichneten Leute, dux cohortis; et vel miles ipse.
Чѐтири, vier, quatuor.
Чѐтка, f. die Bürste; auch der Besen von Borsten, scopae.
Четнѝк, m. einer von der чета, turmarius.
Чѐтовање, n. das Umherführen von Truppen, cohortis ductatio, das Umherziehen als Abenteurer.
Чѐтовати, тујем, v. impf. das Ausziehen in der Truppe oder mit Truppen auf Abenteuer.
Чѐтокаик*, m. die bewaffnete Schajka, navicula armata.
Четр̀десет (четрдѐсет), vierzig, quadraginta.
Четрдѐсети (четр̀десети), та, то, der vierzigste, quadragesimus.
Четр̀десница, f. 1) die Todtenmalzeit, die 40 Tage nach dem Begräbniß von der Familie des Verstorbenen gegeben wird, convivium funebre die quadragesimo a sepultura. cf. даћа. 2) die Commemoration für einen Verstorbenen durch 40 Tage, commemoratio pro defuncto per 40 dies.
Чѐтръест (четр̀ъест), vide четрдесет.
Чѐтръестеро (четр̀ъестеро), vide четръесторо.
Четр̀ъести, та, то, vide четрдесети.
Чѐтръесторо (четр̀ъесторо), Anzahl von 40, quadraginta.
Четр̀наест, vierzehn, quatuordecim.
Четр̀наестеро, vide четрноесторо.
Четр̀наести, та, то, der vierzehnte, decimus quartus.
Четр̀наесторо, Anzähl von vierzehn, quatuordecim.
Чѐчица, f. dim. v. четка.
Чешàгија, f. vide кашагија.
Чѐшаљ, шља, m. der Kamm, pecten.
Чеша̑ње (чесање?), n. das Krauen, Kratzen, fricatio.
Чѐшати (чесати?), шем, v. impf. kratzen, frico.
Чѐшља, f. Art Pflanze, fruticis genus.
Чешља̑ње, n. das Kämmen, pexio, pectinatio.
Чешља̑р, m. der Kammmacher, pectinarius (opifex.).
Чешља̑рев, ва, во,} des Kammmachers,
Чешља̑ров, ва, во,} pectinarii.
Чешља̑рски, ка, ко, 1) Kammmacher-, pectinarii. 2) adv. wie ein Kammmacher, more pectinarii.
Чѐшљати, ам, v. impf. kämmen, pecto.
Чѐшљић, m. dim. v. чешаљ.

Чибу̀гџија, m. vide чибукчија.
Чи̏бук*, m. 1) die Röhre der Tabackpfeife, fistula. 2) eine kaiserliche Abgabe von den Schafen und Ziegen, scripturae (vectigalis) genus.
Чибу̀клук*, m. der Beutel für die Tabackpfeife am Sattel.
Чибу̀кчија*, m. 1) der Tabackknabe (der die Tabackpfeife nachträgt u. s. w.), fistularius puer. 2) der Einnehmer der Abgabe auf Herden, scripturarius.
Чибу̀љица, f. ein kleines Geschwür, pustula.
Чи̏вија*, f. 1) der Nagel, clavus. 2) der Schraubnagel, trochlea.
Чивијца, f. dim. v. чивија.
Чи̏виљак, m. сврдао, што се врте рупе за чивије (код кола волујских), der Bohrer für die Nagellöcher, terebra minor, pro clavorum viis.
Чи̏вит, m. der Indigo, indicum.
Чи̏витар, m. der Indigkrämer, venditor indici.
Чиви̏тњак, m. der Indigtopf, olla coquendo indico.
Чивута̑на*, f. das Judenquartier, Judenviertel, regio Judaeorum.
Чивута̑рење, n. das Handeln wie ein Jude, vita judaica.
Чивута̑рити, им, v. impf. Judenhandel treiben, mercaturam judaicam exerceo.
Чи̏вутин*, m. der Jude, Judaeus.
Чи̏вутинов, ва, во, des Juden, Judaei.
Чи̏вутка, f. die Jüdin, Judaea mulier.
Чи̏вутскӣ, ка, ко, 1) jüdisch, judaicus. 2) adv. jüdisch, judaice.
Чи̏вучад, f. (coll.) junge Juden, pueri Judaei.
Чи̏вуче, чета, n. ein Judenkind, puer Judaeus.
Чи̏гра, f. (у Сријему и у Бачк.) Art Kinderspiels, ludi genus.
Чи̏зма*, f. der Stiefel, caliga.
Чизма̑р, m. der Stiefelmacher, sutor, opifex caligarum.
Чизма̀рев, ва, во, vide чизмаров.
Чизма̀рлук*, m. das Schusterhandwerk, ars sutoria.
Чизма̀ров, ва, во, des Stiefelmachers, caligarii.
Чизма̑рскӣ, ка, ко, 1) der Stiefelmacher, sutorum, sutorius, caligarius. 2) adv. nach Schuster Art, more caligarii.
Чизмѐџија*, m. vide чизмар.
Чи̏змица, f. dim. v. чизма.
Чи̑ј, чија, чије, wessen, cujus.
Чи̑јгод, } wessen immer, cujuscunque.
Чи̑јгођ, }
Чи̑ј му драго, wessen immer, cujusvis.
Чик*! heraus! exi.
Чи̏ка, m. (Рес. и Срем.) vide чико.
Чика̑ње, n. das Herausfordern, provocatio.
Чи̏кати, ам, v. impf. herausfordern, provoco ad pugnam.
Чи̏кин, ина, но, des чика, patrui.
Чи̏кнути, нем, v. pf. herausfordern, provoco.
Чи̏ко, m. (Ерц.) hyp. von чича, Vetter, patruus.
Чи̏коš, m. eine Art Fisch, piscis genus.
Чи̏ков, ва, во, des чико, patrui.
Чи̏кош, m. (у Бачкој) der Tschikosch, (Aufseher der jungen ungezähmten Pferde auf der пустара), equarii genus.
Чи̏лаш, ша, шо, н. п. коњ, grau, Schimmel, albus equus.
Чила̑ш, m. der Schimmel, albus.
Чи̏мбари, m. pl. (bei den Weberinnen die eisernen Stänglein, um die Leinwand anzuspannen), virgae ferreae ad extendendum linteum.
Чи̏мбур*, m. eine Eyerspeise, cibus ex ovis (etwa österr. gesetzte Eyer). Наставе се вода у тигању па се посоли; кад вода узаври, онда се на њу разбију јаја, те се читава (не мијешају се) скувају; па се онда вода исциједи и метне се мјесто ње скорупа те се јаја као мало зачине; ђекоји јошт утуку бијелога лука те и залуче.
Чимка̑ње, n. das Ablösen des Fleisches von den Beinen, decerptio carnium ab ossibus.
Чи̏мкати, ам, v. impf. н. п. кувано месо, abpflücken, decerpo.
Чине̑ње, n. vide чињење.
Чи̏ни, f. pl. die Hexereyen, incantatae res: нагазно на чини;
„Чини чинӣ сеји Ивановој —
Чи̏нија*, f. eine Schüssel, lanx. cf. здјела.
Чинијца, f. dim. v. чинија.
Чи̏нити, им, v. impf. 1) шта, machen, thun, ago. 2) коме, einem anthun, incanto. 3) кожу, gärben, perficio corium. 4) жито, reitern, cribro.
Чи̏нитисе, имсе, v. r. fr. 1) sich stellen, simulo. 2) scheinen, videor: чини ми се.
Чиње̑ње, n. 1) das Thun, factio. 2) das Anthun, Behexen, incantatio. 3) das Gerben, perfectio (corii). 4) das Reitern, cribratio.
Чи̏пав, ва, во, н. коза, овца, die kleine Euter hat, ubera exigua habens: чипава као мачка.
Чи̏пка, f. die Spitze, reticulum.
Чипка̑р, m. der Spitzenhändler, negotiator reticularius.

Чѝпкāрев, ва, во,} des Spißenkrämers,
Чѝпкāров, ва, во,} reticularii.
Чи̏р, m. das Geschwür (österr. das Ais), apostema, abscessus.
Чи̏рāк*, m. 1) vide свијетњак. 2) der Bediente, famulus. cf. слуга, момак.
Чи̏рић, m. dim. v. чир.
Чѝсаоница, f.} Anzahl von drey Fä-
Чѝсōница, f. } den im Garn, tria fila. cf. пасмо.
Чи̏ст, та, то, rein, purus, castus.
Чѝстац! interj. auf und davon, fugam cepit.
Чѝстилица, f. н. п. топовска, der Wischer, Wischkolben, peniculus perticatus.
Чисти̏на, f. das freye Feld, Wiese, campus liber (ab aedibus).
Чѝстити, им, v. impf. 1) reinigen, purgo. 2) kehren, purgo scopis. 3) пол, wischen, purgo peniculo perticato.
Чѝсто, 1) rein, pure: говори чисто Српски. 2) ganz und gar, ordentlich, plane: чисто ме уплаши; чисто ме превари.
Чистòта, f.} 1) die Reinheit, puritas.
Чистòћа, f.} 2) Reinlichkeit, munditia.
Чѝтав, ва, во, 1) ganz, integer. 2) unverlett, integer.
Читâње, n. (у Сријему, у Бачк. Бан. особито по варошима) vide чаћење.
Чѝтати, ам, vide чатити.
Чѝти̑, та, то (особито у Босни), н. п. чити он, ganz, integer, verus, ex asse.
Читлу̀гџија*, m. ја не знам управо, или је читлугџија читлуксаибија, или је онај, који је под читлуком.
Чѝтлук*, m. die Afterherrschaft, feudum secundarium. Читлук се зове оно село, ђе има осим спаије још један господар, који узима деве-то. Даије су послије смрти Аџи-Мустајпашине биле почитлучиле сву Србију на силу, и пометале суба-ше по селима; а може бити да су ђекоја села још од старине била продала своју земљу и почитлучиласе сама. Али-паша је Видаић 1802 — 1803 године читлучио Јадране на силу, т. ј. апсио и и нагонио да му продаду своју земљу и да буду његов читлук:

„И Србију сву разд̀јелише
„На читлуке и на даилуке —

Чѝтлуксаибија*, m. der Besißer eines читлук, dominus feudi secundarii. Читлуксаибија је десет пута гори од спаије: зашто спаија дође у години један пут или двапут у село те покупи свој десетак и главницу, па' иде натраг; а читлуксаибија начини у селу кућу, и намјести свога субашу, или сам неизбива из села; па нагони људе те му раде. cf. спаија.
Чѝтлучāр, m. cf читлугџија.
Чѝтлучење, n. das Afterbelehnen, subfeudatio.
Чѝтлучити, им, v. impf. in Afterlehen geben, subfeudo (vi, per nefas).
Чѝтула, f. der Zettel der Verstorbenen, dergleichen jedes Haus führt, und am задушнице = Fest dem Geistlichen mittheilt, damit er derselben namentlich gedenke, catalogus defunctorum familiae.
Чи̏ча, m. vide стриц.
Чѝчак, чка, m. die Klette, lappa.
Прионуо као чичак за јаје.
Чѝчин, на, но, des чича, patrui.
Чичкâње, n. das dicht Aufpflanzen, condensatio.
Чѝчкати, ам, v. impf. dicht neben einander stellen, statuo densum —
Чишћѐње, n. 1) das Reinigen, purgatio, 2) das Kehren, versio, 3) das Auswischen, expurgatio.
Чкакљâње, n. das Kißeln, titillatio.
Чкàкљати, ам, v. impf. kißeln, titillo.
Чкакљѐње, n. vide чкакљање.
Чкàкљив, ва, во, kißlich, titillabilis; чкакљива ока (н. п. жена, или ђевојка), reißbar, von viel Temperament.
Чкàкљити, им, vide чкакљати.
Чкâљ, m. die weiße Distel, onopordon acanthium Lin.
Чкàља, f. das Krebsloch, die Krebshöle, caverna cancri.
Чкàљица, f. dim. v. чкаља.
Чкàње, n. vide чачкање.
Чкâти, ам, vide чачкати.
Чкòла, f. vide школа (mit allen Ableitungen).
Чкòљка, f. vide шкољка.
Чкòрање, n. das Schaben (der Haut) rasio.
Чкòрати, ам, v. impf. т. ј. коже, die zu gärbende Haut schaben, scabo.
Члâн, m. der Abschnitt (des Weingartens) die Abtheilung, segmentum (regio) vineae.
Члáнак, нка, m. der Knöchel, talus.
Чмáвање, n. das Schlafen und Faulenzen, dormitatio.
Чмáвати, ам, v. impf. schlafend faulenzen, sterto.
Чòа*, f. das Tuch, pannus.
Чòан, на, но, н. п. чакшире, tuchen, e panno.
Чòбан, m. vide чобанин.
Чобàнија, f. das Hirtengeld, merces pastoris.

Чо̏банин, m. der Hirte, pastor, cf. пастир.
Чо̏банинов, ва, во, des Hirten, pastoris.
Чо̏баница (чоба̀ница), f. die Hirtin, pastrix (?)
Чо̏банов, ва, во, des чобан, pastoris.
Чо̏банскӣ, ка, ко, 1) Hirten=, pastoricius, 2) adv. nach Hirtenart, more pastorum.
Чо̏банча̄д, f. (coll.) die jungen Hirten, pastoris pueri.
Чоба̀нче, чета, n. der junge Hirt, pastor juvenis.
Чо̏бања, f. das Wasserfaß, vasculum aquaticum, cf. цбан.
Чо̏век, m. 1) der Mensch, homo, 2) der Mann, vir, maritus: мој човек; човек не може бити човек, докле га жена не крсти.
Чо̏вество, n. das Menschenthum, humanitas.
Човеча̀нство, n. vide човество.
Чове̏чина, f. augm. v. човек.
Чове̏чић, m. dim. v. човек.
Чове̏чӣ, чја, чје, Menschen=, humanus.
Човечу̀љак, љка, m. vide човечић.
Чо̏во, m. der Mensch (vertraulich), homo.
Чо̏ек, m. vide човек (mit allen Ableitungen).
Чо̏ја, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide чоа.
Чо̏кешина, f. 1) ријека у Поцерини. 2) намастир близу те ријеке. 3) село близу тога намастира. Чокеши̏нац (нца), човек из Чокешине. Чо̏кешинскӣ, на, ко, од Чокешине.
Чо̏ков, m. (у Сријему) vide окомак.
Чо̏м, m. m. j. дувана, ein Päckchen Taback, fasciculus:
„Чом ду̏вана, лула окована —
Чопо̑р, m. m. j. свиња, eine Herde Schweine, grex porcorum.
Чо̏рапа, f. vide чарапа (mit allen Ableitungen).
Чо̏рба* (говоре и чо̀рба), f. die Suppe, jus, jusculum. Од јевтина меса чорба за плот.
Чо̏рбаџија*, m. der Brotherr, dominus, cf. газда.
Чо̏рбаџијин, на, но, des Brotherrn, domini.
Чо̏рбаџӣјница, f. die Brotfrau, domina.
Чорбе̏тина, f. vide чорбина.
Чо̏рбина, f. augm. v. чорба.
Чо̏рбица, f. dim. v. чорба.
Чорбо̀лок, m. der Suppenschlürfer, parasitus. Док је чорбе, доста чорболока.
Чорбу̏рина, f. vide чорбина.
Чо̏т, m. der (runde) Hügel, collis (н. п. виноград у чоту, или на чоту). cf. бријег.
Чо̏шан, на, но, vide чоан.

Чо̏шица, f. dim. v. чоа.
Чпа̑г, m. die Tasche, Rocktasche, funda, cf. џеп.
Чре́да, f. (по намастирима и по црквама) die Reihe, ordo: сад је његова чреда.
Чре̑з, (по Сријему и по Бачкој) durch, per (bloß im moralischen Verstande): чрез њега сам пропао. cf. с.
Чу̏бар, бра, m. der Saturey, Satureia hortensis Lin.
Чува̀кућа, f. die Hauswurz, semper vivum tectorum Linn.
Чува̀лдуз*, m. die Packnadel, acus serviens consuendis fasciculis. vide самаруша. Ко његову иглу изједе, треба чувалдуз да изасере.
Чу̏вање, n. das Hüten, custodia.
Чу̏ва̑р, m. der Hüter, custos.
Чу̏ва̄ран, рна, но, н. п. човек, жена, wirthschaftlich, haushälterisch, frugalis.
Чу̏ва̄рев, ва, во, vide чуваров.
Чува̀ркућа, f. (по Сријему и по Бачкој) vide чуваку̀ћа.
Чува̀ров, ва, во, des Hüters, custodis.
Чу̏вати, ам, v. impf. hüten, custodio.
Чу̏ватисе, амсе, v. r. impf. sich hüten, caveo.
Чу̏вен, на, но, weit bekannt, famosus.
Чуве́ње, n. das Hörensagen, fama: по чувењу.
Чу̑г, m. vide попик.
Чу̏дан, дна, но, чудан човек, 1) wunderlich, morosus. 2) außerordentlich, admirabilis. 3) adv. (чудно) wunderlich, wunderbar, außerordentlich, mirum in modum.
Чуде́ство, n. vide чудо.
Чу̏дила, n. pl. Wunderdinge, mira, miracula: какава су то чудила?
Чу̏дитисе, имсе, v. r. impf. коме, или чему, sich wundern, miror.
Чу̏дна, f. Frauenname, nomen feminae.
Чу̏дноват, та, то, wunderlich, seltsam, singularis.
Чу̏до, в. (pl. чуда и чуде̏са), n. das Wunder, miraculum.
Чудо̀творан, рна, но, н. п. икона, wunderthätig, thaumaturgus. Љескова је маст чудотворна.
Чудотво̀рац, рца, m. der Wunderthäter, thaumaturgus.
Чу̏ђење, n. das Wundern, miratio.
Чу̏кумбаба, f. die Urältermutter, atavia.
Чу̏кумбабин, на, но, der чукумбаба, ataviae.
Чу̏кундед, m. (Рес. и Срем.) vide чукунђед.
Чукунде́да, f. (у Бачкој) ein Kraut, herbae genus.

Чу̏кундедов, ва, во, (Рес. и Срем.) vide чукунђедов.
Чу̏кунђед (чуку̏нђед), m. (Ерц.) прађедов отац, der Ur-Urgroßvater,
Чу̏кунђедов (чуку̏нђедов), ва, во, (Ерц.) des Ur-Urgroßvaters,
Чу̏л*, m. покровац.
Чу̏лав, ва, во, н. пр. овaн, овца, mit kleinen Ohren, parvis auriculis.
Чу̏ма, f. vide куга.
Чу̏н, m. der Kahn, das Kanot, cf. ораница.
Чу̏нак, нка, m. 1) das Weberschifflein, radius textorius 2) die Röhre bey Wasserleitungen, tubus aquae ducendae.
Чу̏ница, f. vide чун.
Чу̏нкопизда, f. cunni ampli.
Чу̏па, f. das Büschel (Haare), fasciculus capillorum.
Чу̏па, f. ein Weib mit ungekämmten Haaren, mulier impexis capillis.
Чу̏пав, ва, во, mit ungekämmtem Haare, crinibus impexis.
Чупа̑ње, n. das Raufen, vulsio.
Чу̏пати, ам, v. impf. rupfen, vello.
Чу̏патисе, амсе, v. r. impf. raufen, rixor.
Чупе́рак, рка, m. das Büschel, fasciculus.
Чупка̑ње, n. dim. v. чупање.
Чу̏пкати, ам, dim. v. чупати.
Чу̏рук*, adj. indecl. brüchig, fragilis, cf. покварен.
Чу̏ти, чујем, v. pf. hören, audio.
Чу̏тисе, чујемсе, v. r. pf. verlauten, auditur.
Чу̏тура, f. die Tschutura, die hölzerne Flasche auf Reisen, vasculum vinarium.
Чутуре̏тина, f. augm. v. чутура.
Чу̏турица, f. dim. v. чутура.
Чутуропсила̏ц, лца, m. der Tschutura-Austrinker, cf. чутуроптворац.
Чутуротво̏рац, рца, m. (eine komische Verdrehung statt чудотворац, der Tschuturthäter statt Wunderthäter): он је велики чутуротворац!
Чу̏ча, f. cf. бјега (само у оној загонетки)
Чу̏чавац, вца, m. т. j. гра, који се не пришиче, die Grünfisole, Erdfisole, (die nicht an der Stütze hinaufrankt), phaseolus repens?
Чу̏чање, n. das Hocken, τὸ conquiniscere (conquectio?).
Чу̏чати, чим, v. impf. hocken, conquinisco.
Чу̏чнути, нем, v. pf. niederhocken, conquinisco.

Џ.

Џаба*, 1) in der Redensart: џаба ти (џаба му) то, т. j. на част ти пио, ich schenke dirs. 2) дати џабу. Код Турака је обичај да ђекоји кад дође у кавану заповједи кавеџији те да каву свима који се нађу у кавани, па он сам плати; и то се каже дао (или платио) џабу. Кад који плати џабу, онда кавеџија виче џаба! кад даје људма филџане с кавом; а ономе који је платио да најпослије, и рече му вала (а не џаба); gratis.
Џаба̀нсати, аншем, v. pf. schenken, dono, vide поклонити.
Џа́гара, f. die Schule (in den Klöstern), das Schulzimmer, schola (von ђак, der Student? oder von џакати?).
Џа̑к*, m. пртена врећа, der Sack, saccus.
Џака̑ње, n. das Lärmen der Kinder, strepitus.
Џа̀кати, ам, v. impf. lärmen, strepo.
Џа̀куља, f. augm. v. џак.
Џа̀м*, m. vide стакло.
Џама̀да̑н*, m. eine Weste, tunicae genus, praecipue Albanorum.
Џамба̑с*, m. der Pferdekenner, peritus equorum.
Џа́мија*, f. die Moschee, die Kirche der Türken, templum Turcicum.
Џа̀нарика*, f. Art runder Pflaumen, pruni genus.
Џа̀чић, m. dim. v. џак.
Џба̀н, m. die Wanne, Kufe, cupa.
Џеба̀на*, f. die Munition, der Kriegsvorrath, copia bellica.
Џебра̑к, m. (у Сријему и у Бачк.) vide просјак.
Џебра̑ње, n. vide прошење
Џѐбрати, ам, vide просити
Џева̑п*, m. vide одговор, Red' und Antwort.
Џева́пити, им, v. impf. verantworten, vide одговарати.
Џева́пљење, n. das Verantworten, vide одговарање.
Џѐвер, m. Damascenerstahl, ferrum damascenum.
Џевѐрда̑н, m. } die Damascenerflinte,
Џевѐрлија, f. } telum damascenum:
„Дао би му дуга џевердана —
„Он прислони своју џеверлију —
Џела̑т*, m. der Scharfrichter, Henker, carnifex (fr. le geolier).

Чела́тов, ва, во, des Scharfrichters, carnificis.
Челе́бџија*, m. der Ochsenhändler, negotiator boarius.
Челе́бџијин, на, но, des Ochsenhändlers, negotiatoris boarii.
Че̏леп*, m. eine Herde Ochsen, armentum.
Челе̏пчија, m. vide целебџија.
Ченѐра̑л, m. der General, imperator, summus belli dux, cf. ценерао.
Ченера́лица, f. die Generalin, uxor summi ducis.
Ченера́лов, ва, во, des Generals, summi ducis.
Ченера́ловица, f. i. q. ценералица.
Ченѐра̑лскӣ, ка, ко, 1) Generals-, summorum ducum. 2) adv. Generalmäßig, more ducum.
Ченѐрао, рала, m. vide ценерал.
Чѐњак*, њка, m. vide бој.
Чѐп*, m. vide чпаг.
Чѝбра*, f. der Satz (von Branntwein, Wachs), die Trebern, faeces.
Чѝгерица*, f. 1) црна, die Leber, jecur. 2) бијела, die Lunge, pulmo.
Чѝгерњача, f. die Leberwurst, farcimen hepaticum.
Чѝда*, f. vide копље.
Чилѝт*, m. der Wurfstab, baculus missilis.
Чилѝта̑ње, n. das Spiel mit dem Wurfstab, lusus baculi missilis.
Чилѝтатисе, амсе, v. r. impf. den Wurfstab werfen, ludo baculo missili. Чилит се узме по средини па се баци тако, да иде управо као стријела. Турци се обично цилитају с коња, т. j. узме сваки по један цилит па узјашу на коње, па онда бацају један за другим и бијусе. А ђеца се цилитају пјешице, и гледају које ће даље бацити.
Чѝлитимичкѐ, т. j. бацити, pfeilartig, more sagittae.
Чилитнутисе, немсе, v. r. pf. einmal den цилит werfen, mitto baculum.
Чѝмрија*, f. der Geitzhals, avarus, vide трдица.
Чѝн*, m. der Riese, gigas (fr. le géant).
Чинга́фа*, f. полеђина од лисичје коже (код ћурчија), der Rucken am Fuchsbalge, dorsum cutis vulpinae.
Чѝнов, ва, во, des Riesen, gigantis.
Чѝџа, f. klingendes Spielzeug (Scherben) für Kinder, crepundia.
Чо́га, f. ein Bein von einem zerfressenen Ochsen, Pferde, os, nudum carnibus, equi aut bovis dilaniati.
Чо́гов, m. vide цога.
Чо́њање, n. (verächtlich) das Sitzen und Halb-schlafend-warten.
Чоњати, ам, v. impf. sitzend und halb schlafend erwarten, exspecto dormitans in sella.
Чо́ра, f. (Schimpfwort) eine magere Schwein, sus macra.
Чу́бе, бета, n. ein langes Oberkleid ohne Aermel, togae genus.
Чу́кела, f. Schimpfwort auf einen Hund, convicium in canem. cf. калаштура.

Ш.

Ша́бац, пца, m. варош и град у Србији (на десном бријегу Саве).
Ша̏бачкӣ, ка, ко, von Шабац.
Ша̏в, шва, m. die Naht, sutura.
Ша̏воль, m. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vom österr. Schaffel, das Wasserschaff, vas aquarium.
Ша̏вран, m. der Saffran, crocus sativus Linn.
Шавра̀њика, f. der Safflor, carthamus tinctorius Linn.
Ша̏јак, шајка, m. eine Art Tuch (wie Casimir), panni genus.
Ша̏јка, f. eine Art Schiffe auf der Donau, die Schajke, navis genus.
Ша̏јка̑ш, m. der Schajkenschiffer, nauta qui est in шајка.
Ша̏јка̑шкӣ, ка, ко, der Tschaikisten, nautarum.
Ша̏јчан, на, но, н. п. зубун, von шајак-Tuch, e certo panni genere.
Ша̏ка, f. 1) die offene Hand, palma. 2) die Handvoll, manus, manipulus: дај ми једну шаку брашна.
Шака̑ње, n. das Packen mit den Händen (zum Scherze), pugna palmaris.
Ша̏катисе, амсе, v. r. impf. sich mit der flachen Hand packen, rixari palmis.
Ша̏л*, m. der Schawl, panni indici genus.
Ша̏ла, f. der Scherz, jocus. Из шале проја роди.
Шалаба́зање, n. (по Сријему) vide врљање.
Шалаба́зати, ам, vide врљати.
Ша̏лваре*, f. pl. die breiten Hosen dieses Namens, caligarum genus.
Шалваре̏тине, f. pl. augm. v. шалваре.
Ша̏лварице, f. pl. dim. v. шалваре.
Шалӣнтра, f. der Salniter, Salpeter, nitrum, sal nitrum.
Ша̏литисе, имсе, v. r. impf. scherzen, jocor.
Шалӣтра (ша̏литра), f. vide шалинтра.
Шалу̏ка̑тре, f. pl. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.), die Jalousien, (österr. Schalu-Gätter), cancelli hispanici.

Шаљѐње, n. das Scherzen, jocatio.
Шȁљив, ва, во, scherzlustig, spaßhaft, joci amans.
Шȁљивац, вца, m. der Freund des Scherzes, amans joci.
Шȁљивица, f. die Freundin des Scherzes, amans joci.
Шаљѝвчина, m. augm. v. шаљивац.
Шам, m. Syrien, Syria:
„У Шаму ће каде проплакати —
Шàмалаџа*, f. Damast, pannus damascenus.
Шáмија*, f. eine Art Kopftuch der Frauen, veli genus.
Шáмијца, f. dim. v. шамија.
Шамлијāнка, f. m. j. сабља, Damascener-Klinge, ensis Damascenus:
„Трже Бајо мача зеленога,
„А Лубовић сабљу шамлијанку —
Шанāпан, тна, но, vide чурук.
Шáнац, нца, m. die Schanze, munimentum, vallum.
Шáнпав, ва, во, (по Сријему, по Бачк. и по Бан.) vide ром.
Шáнути, нем, v. pf. lispeln, insusurro: шапни му на уво.
Шап*, m. vide спипса.
Шáпа, f. die Pfote, pes (canis, felis, vulpis etc.)
Шапāт, m. das Gelispel, susurrus. Шапат у патрат.
Шàпац, пца. m. ein Spiel (in Sirmien) zwischen erwachsenen Personen beiderlei Geschlechts, in Städten, ludi genus.
Шàпица, f. dim. v. шапа.
Шапōв, m. vide пàс.
Шаптāње, n. das Lispeln, insusurratio.
Шаптати, пћем, v. impf. lispeln, susurro.
Шàпчанин, m. ein Schabazer.
Шáра, f. das Bunte, varietas (picturae).
Шȁра, f. die bunte (z. B. Flinte, Schaf), varia.
Шȁра (планина), f. Berg in Serbien, (mons Scardus?):
„Код оваца у Шари планини —
Шарàмпов, m. eine Art Verschanzung, munimenti genus.
Шарампòвић, m. dim. v. шарампов.
Шаран, m. der Karpf, carpio.
Шарàнчић, m. dim. v. шаран.
Шáрање, n. 1) das Buntmachen, variegatio. 2) das bunte Treiben (Liederlichkeit), vita inconstans.
Шȁрањӣ, ња, ње, Karpfen-, carpionum.
Шáрати, ам, v. impf. 1) bunt machen, variego. 2) es bunt treiben, liederlich seyn, vivo dissolute (quoad matrimonium).
Шȁрац, рца, m. 1) шарен коњ, као н. п. Шарац Краљевића Марка, der Scheck, equus varius. 2) bunte Trauben, da einige reif sind, andere noch halb grün, variae uvae: већ има шараца.
Шáргизда, f. у овој загонетки: Тица шаргизда све село нагизда, а себе не може? (т. ј. игла).
Шȁрен, на, но, 1) bunt, varius. 2) doppelzüngig, der nicht ins Auge blicken kann, duplex.
Шȁренград, m. an der Donau in Sirmien.
Шарѐнитисе, нимсе, v. r. impf. bunt aussehen, varius sum.
Шарѐница, f. ein (bunter) Teppich, stragulum.
Шарӣн, m. vide шарац 1.
Шȁрка, f. 1) шарена гуја, eine bunte Schlange, serpens varius. 2) шарена кокош, bunte Henne, gallina varia:
„Закољи ми шарку коку, која не носи
3) шарена пушка, bunte Flinte, telum varium:
„Шарке пушке по средини носе —
4) шарке (pl.), die Thürangeln und das Thürband, cardo et vinculum januae.
Шȁркија, f. велика тамбура од двије жице.
Шарōв, m. ein scheckiger Hund, canis varius.
Шарòвит, та, то, (сп.) vide шарен:
„Ни 'су гаће као што су гаће,
„Већ су гаће врло шаровите —
Шарòвљев, ва, во, des шаров, canis varii.
Шáроња, m. der scheckige Ochs, bos varius.
Шáроњин, на, но, des шароња, bovis varii.
Шȁрпељ, m. die Achselschärpe, die man trägt, damit die Flinte nicht unmittelbar die Kleidung berühre und beschädige, fasciae genus.
Шȁруља, f. die scheckige Kuh, bos varia.
Шȁруљин, на, но, der шаруља, bovis variae.
Шáрчев, ва, во, des Schecken, equi varii.
Шáрчина, f. augm. v. шарац.
Шáрчић, m. dim. v. шарац.
Шāт (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) vide да ако.
Шāтор, m. vide чадор.
Шāтра, f. der Stand, die Markthütte des Kaufmanns, tentorium mercatoris.
Шȁфран, m. vide шавран.
Шафрàњика, f. vide шавраньика.
Шàчица, f. dim. v. шака.
Шачýрина, f. augm. v. шака.
Шāш, m. das Rietgras, carex.

Шашарика, f. der Stengel des Kukuruz, scapus zeae mais Linn.
Шашаровина, f. vide кукурузовина.
Шашкин*, m. der Taugenichts, nebulo.
Шваба, m. (Рес. и Срем.) vide Швабо.
Швабица, f. die Schwäbin (Deutsche), sueva, germana.
Швабичица, f. dim. v. Швабица.
Швабо, m. (Ерц.) der Schwabe (etwas verächtlich für: Deutscher), suevus (per contemptum pro germano).
Швапскӣ, ка, ко, 1) schwäbisch, suevicus. 2) adv. schwäbisch, suevice.
Швапчад, f. (coll.) junge Schwaben, suevi juvenes. Играла се рацка деца са швапчадма.
Швапче, чета, n. das Schwäblein, suevulus.
Швапчићи, m. pl vide швапчад.
Швигар, m. das Stück der Peitsche, das schnalzt (knallt), scuticae appendix quae crepat.
Швракa, f. vide свракa (mit allen Ableitungen).
Шврћа, m. (Рес. и Срем.) } der Weichling, homo mollis.
Шврћо, m. (Ерц.) }
Шебој, m. 1) жути, cheiranthus Cheri Linn. 2) црвени, cheiranthus annuus Linn.
Шева, f. die Lerche, alauda.
Шевар, m. 1) arundo arenaria Linn. 2) die Staude, der Strauch, frutex.
Шеварик, m. das Gesträuch, fruticetum.
Шеварић, m. dim. v. шевар 2.
Шевин, на, но, Lerchen=, alaudae.
Шевртање, n. 1) das unstäte Bewegen, bald her, bald hin, motus inconstans. 2) die Unbeständigkeit, inconstantia.
Шевртати, ам, v. impf. } 1) unstät seyn,
Шевртнути, нем, v. pf. } sum inconstans. 2) fig. unbeständig seyn, sum inconstans.
Шеврљуга, f. eine Art kleinen Vogels, aviculae genus.
Шевтелија*, f. vide бресква.
Шегрт*, m. der Lehrjunge, tiro.
Шеер*, m. vide шер.
Шездесет, sechzig, sexaginta. cf. шесет.
Шездесетеро, vide шездесеторо.
Шездесетӣ, тa, тo, der sechzigste, sexagesimus.
Шездесеторо, eine Anzahl von sechzig, sexaginta.
Шемлук, m. vide шенлук.
Шемшета*, n. pl. eine Art Schnüre vorn am Kleide (wie die Freykorps hatten), funiculi adsuti (praetexti) vesti.
Шена, f. hyp. v. шеница.
Шеница, f. der Weizen, triticum.
Шеничан, чна, но, н. п. љеб, Weizen=, triticeus.
Шеничица, f. Art Kraut, herbae genus.
Шеничиште, n. Acker, wo einmal Weizen gestanden, ager olim tritico consitus.
Шенлук*, m. vide весеље r.
Шепирење, n. das Stolziren wie ein Pfau, superbitio ut pavonis, explicatio vestium.
Шепирити се, v. r. impf. sich brüsten wie ein Pfau, superbio ut pavo.
Шепица, f. vide ћепица.
Шепртља, f. das Palliiren, remedium ad tempus: то je шепртља; ударио у шепртљу.
Шепртљење, n. das Palliiren, remedia temporaria.
Шепртљити, им, v. impf. palliiren, malis ad tempus mederi.
Шепут, m. die Schlinge, laqueus: свежи на шепут.
Шепутић, m. dim. v. шепут.
Шер*, m. vide варош.
Шербе, бета*, n. vide медовина.
Шереметовић, m. (сп.) Пјевасе како je Московска царица, госпа Јелисавка писала књигу:
„Петру зету Шереметовићу —
Шерит*, m. die Borte, limbus.
Шерпа, f. hyp. v. шерпиња.
Шерпање, n. das Lauern, Herumgehen um etwas, ambitio rei.
Шерпати, ам, v. impf. око шта, auf etwas lauern, um etwas herumgehen, ambio rem.
Шерпиња, f. ein irdener Dreifuß, tripus fictilis.
Шерпињица, f. dim. v. шерпиња.
Шесет, vide шездесет.
Шесетеро, vide шесеторо.
Шесетӣ, тa, тo, vide шездесетӣ.
Шесеторо, vide шездесеторо.
Шеснаест, sechzehn, sedecim.
Шеснаестеро, vide шеснаесторо.
Шеснаестӣ, тa, тo, der sechzehnte, decimus sextus.
Шеснаесторо, Anzahl von sechzehn (fr. une seizaine) sedecim.
Шест, sechs, sex.
Шестак, m. der Sechser, senarius (z. B. Pferd, Münze).
Шестакиња, f. н. п. кобила, (Stutte) von sechs Jahren, (equa) sex annorum.
Шестар, m. der Zirkel, circinus.
Шестарење, n. das Zirkeln, circinatio.
Шестарити, им, v. impf. zirkeln, circinare.
Шестерица, f. vide шесторица.
Шестеро, vide шесторо.
Шестӣ, тa, тo, der sechste, sextus.
Шестина, f. 1) das Sechstel, sextans, pars sexta. 2) Anzahl von sechs, sex.
Шестица, f. die Sechs (im Kartenspiel), senarius.

Шесто̀крилӣ, ла, ло, sechsgeflügelt, sex alis instructus: свети шестокрили Аранђеле! закрили ме крилом твојим.
Шесто̀перац, рца, m. буздован од шест пера:
„Ал' он скида златна шестоперца —
Шесто̀пер, ра, ро, (cm.) von sechs пера was man sehe:
„Ти си посејала
„Шестопер калопер —
Шесто̀перни̑, на, но, (cm.) von sechs пера:
„Буздоване шестоперни!
Шесто̀рица, f. Anzahl von sechs, sex.
Ше̏сторо, Anzahl von sechs, sex.
Ше́тање, n. das Spazieren, Wandeln, ambulatio.
Ше́тати, ам (и шећем), v. impf. wandeln, ambulo.
Ше́татисе, амсе (и шећемсе), v. r. impf. spazieren, wandeln, obambulo.
Ше̏тља петља, f. cf. цицибан (само у оној загонетки).
Ше́тња, f. der Spaziergang, ambulatio: отишао у шетњу.
Ше́ћа, f. süsses Kind, mellita:
„Шећер шећо, да се не варамо —
Ше̏ћер, m. der Zucker, saccharum.
Ше̏ћерење, n. das Zuckern, adspersio sacchari, conditio sacchari.
Ше̏ћерити, им, v. impf. zuckern, saccharo condio.
Шеће́рли*, indecl. gezuckert, saccharo conditus:
„На шећерли каву и ракију —
Ше̏ћерни̑, на, но, zuckersüß, dulcissimus: шећерни и медени мој!
Ше̏ћеров, ва, во, н. п. глава, der Hut Zucker, meta sacchari.
Шеша́на*, f. eine Art Flinte (österr. der Stutzen), teli genus.
Шеша̀рица, f. } der Gallapfel, galla.
Шеша̑рка, f. }
Ше́ши̑р, m. der Hut, pileus.
Шеши̏рина, f. augm. v. шешир.
Шеши̏рић, dim. v. шешир.
Шеши̏рџија, m. der Hutmacher, pilearius (opifex).
Шеши̏рџијин, на, но, des Hutmachers, pilearii.
Ши̏б, m. das Gesträuch, virgultum.
Ши̏ба, f. 1) die Spießruthen, poena virgarum: метнули га (ударили га) на шибу. 2) eine Art langer Kanone (von kleinerm Kaliber), eine Feldschlange, tormenti genus:
„Док ми гледа Крњо на Земуна,
„А Маргета на Врачар на поље,
„Танка шиба на малу Вишњицу —
Ши̏бало, m. die Ruthe des Trommelschlägers, virga tympani.
Шиба̑ње, n. das Streichen mit Ruthen, caesio (virgis).
Ши̏бати, ам, v. impf. mit Ruthen streichen, virgis caedo.
Ши̏бе! interj. so jagt man die jungen Hunde fort, vox pellendi catulos (zu erwachsenen sagt man ош).
Ши̏бени̑к, m. Sibeniko, Sebenicum.
Шибља̑к, m. das Ruthengesträuch, virgultum; cf. шиб.
Ши̏ватка, f. шиваћа игла, die Nähnadel, acus sutoria (ad suendum).
Ши̏ваћӣ, ћа, ће, н. п. игла, Näh-, sutorius, ad suendum.
Ши̏вета, n. pl. die vielen Zöpfe der Türkinnen, caudulae capillorum apud feminas Turcicas.
Ши̏ја, f. der Hals (der Gänse, Krebsen), collum. Та по шији, та по врату; није по шији, већ по врату.
Шија̑к, m. Ерцеговци зову Шијацима све Србље, који не говоре као они (н. п. лијепо, бијело, млијеко, кољено: него лепо, бело, млеко, колено и т. д.); а Сријемци и Бачвани зову Шијацима Ерцеговце, Далматинце и Рвате. У Србији се кашто састану у вече Ерцеговци и Шијаци (као н. п. на комидби), па се читаву ноћ надговарају, т. j. Ерцеговци приповиједају о Шијацима штогођ човек луђе и смјешније може измислити; а тако опет Шијаци о Ерцеговцима.
Шија̀киња, f. die Schijakin, femina e terra τῶν шијаци.
Шија̑чкӣ, ка, ко, 1) schijakisch, τῶν шијаци. 2) adv. schijakisch, more τῶν шијаци.
Шије̑ње, n. das Nähen, sutura.
Ши̏к, m. vide клободан.
Ши̏ка, f. das Zischen der Gans, sibilus anseris: спoји га шика.
Ши̏кање, n. das Zischen der Gans, sibilatio.
Ши̏карење, n. das Keichen beim schweren Tragen, anhelatio bajulantis.
Ши̏кърити, им, v. impf. keichend tragen, anhelus bajulo.
Ши́кати, шичем, v. impf. zischen wie die Gans, sibilo ut anser.
Ши̏ке! interj. spricht man zu jungen Schweinen, um sie fortzujagen, vox pellendi porcellos.
Ши̏кља, f. eine Art spitziger Schiffe, navigii genus.
Шикља̑ње, n. das Hervorrauschen, proruptio.
Ши̏кљати, ам, v. impf. hervorsprudeln, emico, prosilio! шикља крв из ране; — вино из бурета.
Ши̏кљица, f. dim. v. шикља.
Ши̏коватисе, кујесе, v. r. impf. sich

schicken, decet. cf. приликовати, личити, доликовати, одликовати.
Шилер, m. (у Сријему) der Schieler (Wein), vinum helvolum.
Шилераст, та, то, н. п. вино, schielend, helvolus.
Шило, n. die Ahle, subula.
Шиљак, љка, m. eine hölzerne Ahle, subula lignea.
Шиљбок, m. die Schildwache, miles in statione; statio.
Шиљбочење, n. das Schildwache-stehen, statio.
Шиљбочити, им, v. impf. Schildwache stehen, sto, sum in statione.
Шиљег, m. ein junger Widder, aries juvenis.
Шиљегвица, f. ein junges Schaf, ovis juvenis.
Шиљеж, f. (coll.) junge Schafe (beiderlei Geschlechts), oves juvenes.
Шиљеже, жета, n. ein junges Stück Schaf, oves juvenis.
Шиљер, vide шилер.
Шиљераст, та, то, vide шилераст.
Шиљчић, m. dim. v. шиљак.
Шимшир, m. der Buchsbaum, buxus semper virens Linn.
Шимширов, ва, во, der Buxbaum, buxinus.
Шимшировина, f. Buxbaumholz, lignum buxi.
Шиндра, f. (coll.) die Schindeln, scidulae.
Шиндрика, f. die Schindel, scidula.
Шиник, m. (у Ерц.) ein Getreidemaß, mensurae genus.
Шинути, нем, v. pf. einen (Ruthen-) Streich, Peitschenhieb versetzen, caedo virga, flagello.
Шипак, пка, m. 1) (österr. Hetschepetsche) die Hagebutte, fructus (bacca) rosae caninae. 2) океш шипак! eine Feige! wird nichts daraus, non auferes.
Шипар, m. (око Дунава доље од Пореча) der männliche Hausen, huso mas.
Шипила, n. pl. на разбоју оне двије дашчице, што држе брдила за забрдњачу.
Шипка, f. 1) die Ruthe, virga. 2) ein Stänglein (Bley), virga plumbi. 3) пушчана, der Ladestock, virga glandi plumbeae adigendae.
Шиподер (војвода), m. (cm.) ein poetischer Eigenname in einem satyrischen Gedichte, mit Anspielung auf шиб, q. d. der Strauchdurchbrecher (auf der muthigen Flucht):
„Оно ј' главом Шиподер војвода,
„Оно ти је суђен ђувегија —
Шипраг, m. (у Сријему) vide шиб, честа.

Шипурина, f. der Stängel der Traube, der Trauben beraubt, scapus uvae.
Шипчалук, m. das Behältniß für den Ladestock an der Flinte, locus virgae sclopeti inserendae.
Шипчица, f. dim. v. шипка.
Шира, f. 1) der Most, mustum. 2) широм, gedrängt, catervatim.
Ширење, n. das Breitmachen, dilatatio.
Ширина, f. die Breite, latitudo.
Ширит*, vide ширит.
Ширити, им, v. impf. breiten, dilato.
Широк (com. шири), ка, ко, breit, latus.
Широм, adv. cf. шира.
Шити, шијем (part. pass. шивен), v. impf. nähen, suo.
Шићар, m. Gewinn, lucrum, Beute, praeda, cf. добит:
„У бећара свакога шићара,
„Понајвише буа и ушију.
Шићарити, им, v. pf. erbeuten, lucror.
Шићарџија*, m. der gerne Beute macht, praedator:
„Гледале га још три шићарџије —
Шица, f. eine Art Flinte (der Stutzen), telum accuratius.
Шицар, m. der Scharfschütze, jaculator.
Шицарски, ка, ко, 1) Scharfschützen-, jaculatorius. 2) adv. wie ein Scharfschütze, more jaculatoris periti.
Шиш*, m. vide ражањ.
Шишак, m. das erwachsene Füllen (dem man die Mähne stutzt), pulli equini genus.
Шишакиња, f. eine junge erwachsene Stutte, equa juvenis.
Шишање, n. das Stutzen, Abscheren, detonsio.
Шишати, ам, v. impf. abscheren, tondeo, cf. стрићи.
Шишатовац, вца, m. манастир у фрушкој гори. Шишатовачки, ка, ко, von Шишатовац. Шишатовчанин, калуђер из Шишатовца.
Шишаче, чета, n. vide шише.
Шише, шета*, n. eine (Rosolio-) Flasche, ampullae genus.
Шише, шета, n. ein junges Füllen, den man die Mähne geschoren, pulli equini genus.
Шишка, f. die Galläpfel, gallae.
Шкакљање, n. vide чкакљање.
Шкакљати, ам, vide чкакљати.
Шкакљење, vide чкакљење.
Шкакљив, ва, во, vide чкакљив.
Шкакљити, им, vide чкакљити.
Шкамут, m. das Bäfzen eines jungen Hundes, gannitus: стоји га шкамут.
Шкамутање, n. das Bäfzen, gannitio.
Шкамутати, мућем, v. impf. bäfzen, bäffen, gannio.

Шкѐмбе *, бета, n. vide бураг.

Шкиљење, n. das Blinzeln, το connivere, connixio.

Шкиљити, им, v. impf. blinzeln, conniveo.

Шклопац, пца, m. der Stich (des Flohs, der Wanze), vestigia ictus cimicis, pulicis.

Шклоца, f. бритва древени кора, ein Taschenmesser mit hölzernen Schalen, cultelli genus.

Шкода, f. (у Срijему, у Бачк. и у Бан.) der Schaden, damnum. cf. штета.

Шкодити, им, v. impf. schaden, noceo. cf. удити.

Шкођење, n. das Schaden, detrimenti adlatio.

Школа, f. die Schule, schola. У Србиjи, у Босни и у Ерцеговини, ни у 100 села нема свуда jедне школе, него (коjи мисле бити) попови и калуђери уче по намастирима код калуђера или по селима код попова. Код сваког намастира има по неколико ђака, па коjи су мало мањи, они чуваjу љети козе, овце, jариће, jагањце, свиње; саде и плиjеву лук; иду уз плуг; купе сиjено, шљиве и т. д а већи иду с калуђерима по писаниjи; а зими, пошто донесу дрва (обично jе да свако jутро и вече иду у дрва), и напоjе калуђерске коње, а мањи почисте собе, скупе се у цагару те им какав калуђер, или ђакон, показуjе да уче чатити; или сваки учи код свогдуовника. Млоги љети забораве, што зими науче: и тако ђекоjи уче по 4, по 5 година, па jош не знаду чатити. Попови обично имаjу по jеднога, или по два ђака, коjи такође чуваjу стоку, раде све послове домаће и носе водицу по селима. Ако ли ђе у нашиjи има (или постане) школа, онда људи из околни села воде ђецу мађистору и плате му на мjесец те и он учи. У школи ђеца мораjу сjедити и учити од jутра до мрака (само што отиду те ручаjу); а кад уче и чате, мораjу (сви у глас) тако викати (чатећи сваки своjе), да се у школи ништа не може разабрати. Како по намастирима и код попова, тако и по школама, ђеца почињу учити из рукописа (зашто нема буквара), н. п. учитељ напише ђетету што ће данас учити, па кад оно научи, а он му напише друго и т. д. Кад коjи ђак тако из рукописа, изучи бекавицу, онда узме часловац, кад изучи и пречита неволика пута часловац, онда узме псалтир; а коjи изучи и пречита неколика пута псалтир, онаj jе већ изучио сву књигу: онда може бити, ако оће, поп, калуђер, мађистор, прота, архимандрит, ако има доста новаца, и владика. .

Прошавшиjе година, за владања Црнога Ђорђиjа, биле су постављене школе готово по свим варошима и градовима, а и по ђекоjим селима. У Биjограду, осим мале двиjе школе (jедна за варошку ђецу, а друга за Турску, коjа су се била искрстила), била jе велика школа, какове Срблљи никад до онда нигђе ниjесу имали, нити jе данас ђе имаjу! Она jе постала 1808ме године; у њоj jе први учитељ био покоjни Иван Jуговић (или Jован Савић), послиjе њега Г. Миљко Радоњић, ЛазарВоиновић, Глиша (не знам како се звао) и Симо Милутинов Симоновић. У велику су школу примали само момчад, коjа су већ знала чатити и (помало) писати, па су онђе учили на Српскмо jезику историjу свиjу народа од постања свиjета до данас; земљеописаниjе циjелогсвиjета, и штатистику свиjу држава; права (чини ми се Римска); нешто мало из физике; начин како се пишу писма (свакоjака); рачун; Њемачки jезик и нравоучителна преподаваниjа. За те све науке била су три учитеља, и раздиjељене су биле на три године.

А у Срjему, у Бачкоj и у Банату, има сад у сваком селу школа, и учитељима свуда плаћа општина; али се науке слабо разликуjу од ониjе у Србиjи: и овђе jош уче ђеца чатити из славенскога часловца и из псалтира (коjе не разумиjу сви ни директори, а камо ли учитељи и ђаци); и то jе и овђе jош (готово) сва Српска књига. Истина да има поред псалтира jош неколико тобоже школски књига, н. п. Катихисис, Рачуница, Библическа историjа, Руководство к честитости; али залуду кад на правоме Српском jезику нема jош ни Буквара!

Школица, f. dim. v. школа.

Шко̀лскӣ, ка, ко, 1) Schul-, scholasticus. 2) adv. schulmäßig, scholastice.
Шко̀љка, m. die Muschel, concha.
Шко̀љчица, f. dim. v. шкољка.
Шко̀пац, пца, m. vide ушкопљеник.
Шко̀пити, им, vide штројити.
Шкопљѐње, n. vide штројење.
Шкргу́тање, n. das Knirschen, frendor.
Шкргу́тати, гућем, v. impf. m. j. зубима, knirschen, frendo:
„Главом маше, зубима шкргуће.
Шкргу́тнути, нем, v. pf. knirschen, frendo:
„Главом маку, зубима шкргутну —
Шкри̏па, f. 1) das Knarren, crepitus. 2) das Sausen seidener Kleider, stridor:
„Стаде шкрипа свилени кавада —
Шкри̏павац, вца, m. eine Art eßbaren Baumschwams, fungi comestibilis genus.
Шкри̏пање, n. das Knarren, stridor.
Шкри̏пати, ам (и шкрипљем), v. impf. knarren, strideo.
Шкри̏пити, им, vide шкрипати.
Шкри̏пљење, n. vide шкрипање.
Шкри̏пов дан, ва дне, m. О шкрипову дне, кад се бараци стригу, i. e. nie, ad calendas graecas.
Шку́да, f. ein Scudo, nummus scutatus.
Шљѐз, m. (Ерц.) бијели, der Eibisch, althaea officinalis Linn.
Шљѐзовина, f. (Ерц.) Eibischkraut, althaea officinalis.
Шљѐме, мена, n. (Ерц.) der Trambaum auf den Dache, culmen tecti.
Шљѐпачкӣ, ка, ко, (Ерц.) 1) Blinder, coecorum. 2) adv. wie ein слијепац, more coeci.
Шљѐпица, f. (Ерц.) die Blinde, coeca.
Шљепо̀та, f. (Ерц.) die Blindheit, coecitas.
Шљепчо̀вођа, m. (Ерц.) der Blindenführer, dux coeci.
Шљи̏ва, f. 1) der Pflaumenbaum, prunus. 2) die Pflaume, prunum.
Шљивӣк, m. der Pflaumengarten, prunetum.
Шљи̏вић, m. ein kleiner Pflaumenbaum, prunus parva.
Шљи̏вица, f. dim. v. шљива.
Шљи̏вов, ва, во, Zwetschen-, prunorum.
Шљи̏вовац, вца, m. der Stab von Pflaumenholz, baculus pruneus.
Шљи̏вовача, f. Stock, Knüttel von Pflaumenholz, fustis pruneus.
Шљи̏вовӣк, m. Pflaumenwasser, aqua prunorum.
Шљи̏вовица, f. der Pflaumenbranntwein, vinum ustum e prunis.
Шљи̏г, m. Erde und Laub zusammenfaulend, folia humo mixta.
Шљо̀ка, f. die Flitter, der Flitter, der Flinder, bractea aurichalci.

Шљу́ка, f. die Schnepfe, ficedula. Нашла шљука прдавца, nobile par fratrum, dignum patella operculum.
Шљу́нак, нка, m. (у Сријему и у Бачк.) der gröbere (Straßen-) Sand, arena.
Шмо̀кљан, m. der Dummkopf, stupidus, stipes.
Шмр̏к, m. die Sprütze (Spritze), Feuersprütze, sipho incendiarius.
Шмр̀кање, n. das Schnupfen, attractio ad nares.
Шмр̀кати, шмрчем, v. impf. schnupfen, attraho naribus.
Шмр̀кнути, нем, v. pf. schnupfen, attraho naribus.
Шобо̀тање, n. das Hohlklingen, Dumpfhallen, sonitus cavus.
Шобо̀тати, бoћем, v. impf. dumpf hallen, wie eine unterminirte Mauer, resono cavum.
Шока̀дија, f. (coll.) die Menge Schokzen, multitudo serborum latini ritus (per convicium).
Шо̀кац, кца, m. (vom ital. sciocco?) der Schokaz, serbus latini ritus. Од воље му (је, или стоји), као шокцу пост. Како оцу, тако и шокцу (unparteyisch).
Шо̀качкӣ, ка, ко, 1) schokzisch, serborum latini ritus. 2) adv. schokzisch, more τῶν шокци.
Шо̀кица, f. eine Schokzin, mulier serba latini ritus.
Шо̀кичица, f. dim. v. шокица.
Шо̀ко, m. (vertraulich) i. q. Шокац.
Шокча̑д, f. (coll.) vide шокчићи.
Шо̀кче, чета, n. ein junger Schokaz, serbus juvenis latini ritus.
Шокчѐње, n. das Machen zum Schokaz, das Schokaz-werden, mutatio in serbum latini ritus.
Шо̀кчина, f. augm. v. Шокац.
Шо̀кчити, им, v. impf. zum Schokaz machen, facio esse serbum latini ritus.
Шо̀кчитисе, имсе, v. r. impf. ein Schokaz werden, transeo in castra serborum latini ritus.
Шо̀кчићи, m. pl. die jungen Schokzen, juventus serbica latini ritus.
Шо̀прон, m. Oedenburg, Sopronium.
Шо̀р, m. n. п. у Шапцу пријеки шор (тако се зове један сокак).
Шо̀рав, ва, во, vide оспичав.
Шо̀рање, n. das Fortstoßen, impulsio, trusio.
Шо̀рати, ам, v. impf. m. j. капу ногом, fortstoßen, trudo. cf. ћушкати.
Шо̀ркапа, f. vide ћушкапа.
Шо̀ца, f. die Soldatenflinte, flinta militis gregarii.
Шпа́га, f. } (la spada) der Degen, gladius.
Шпа́да, f. }
Шпањо̀лац, лца, m. (мени се чини, да

прави Србљи кажу Шпању̑р) der Spanier, Hispanus.
Шпањо̀лска̑, f. Spanien, Hispania.
Шпањо̀лски̑, ка, ко, 1) spanisch, hispanus. 2) adv. spanisch, hispanice.
Шпању̑р, m. vide Шпањолац.
Шпију̑н, m. der Spion, explorator, vide уhода.
Шпију́нити, им, v. impf. spioniren, exploro, cf. уhодити.
Шпију̑нски̑, ка, ко, 1) Spionen-, exploratorius. 1) adv. wie ein Spion, more exploratorum.
Шпију́њење, n. das Spioniren, exploratio.
Шпита̑љ, m. das Spital, Hospital, nosocomeion, ptochodochium.
Шпита́љац, љца, m. der Spitalbewohner, qui est in nosocomeo.
Шпита̑лски̑, ка, ка, 1) Spital-, nosocomii. 2) adv. wie im Spital, ut in nosocomio.
Шпи̏ца, f. 1) die Speiche, radius. cf. спица. 2) сјеменка од бундеве, лубенице, диње, и од тикве, der Kern, (vom Kürbiß, der Melone u. dgl.), nucleus, semen.
Шта̏, vide што.
Шта̀ва, f. das Legen der Haut ins Wasser, um sie nachher zu gärben, immissio pellium subigendarum in aquam: метнуо коже у штаву.
Шта̀вити, им, v. impf. т. j. кожу, (stauen?) die Haut einweichen, aquae immergo pellem, cf. чинити.
Шта̑вље, n. der Ampfer, rumex Linn.
Штављѐње, n. das Einweichen, maceratio.
Шта̀ка, f. 1) der Bischofsstab, pedum episcopi. 2) die Krücke, fulcrum.
Шта̀ла, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) der Stall, stabulum. cf. ар, коњушница.
Шта̀лог, m. der Stall, stabulum.
Шта̑мпа, f. der Druck, impressio.
Шта̑мпање, n. das Drucken, impressio.
Шта̑мпати, ам, v. impf. drucken, imprimo.
Штампа̑р, m. der Buchdrucker, typographus.
Штампа̀рија, f. die Buchdruckerey, typographia.
Шта̑п, m. der Stab, baculus.
Шта̀пац, пца, m. der Querstab, (bei den Weberinnen), bacillus transversus. cf. штапци.
Шта̀пина, f. augm. v. штап.
Шта̀пић, m. dim. v. штап.
Шта̀пци, паца, m. pl. 1) pl. v. штапац. 2) некакве четири звијезде, које стоје једна према другој као штапци у пређи.
Шта̀ција, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) die Station (bei den Posten), statio.
Шта̀чица, f. dim. v. штака.
Штѐдење, n. (Рес.) vide штеђење.
Штѐдети, дим (Рес.) vide штеђети.
Штѐдити, им, (Срем.) vide штеђети.
Штѐђење, n. (Ерц. и Срем.) das Sparen, parsimonia.
Штѐђети, дим, v. impf. sparen, zu Rathe halten, parco.
Штена̑д, f. (coll.) die jungen Hunde, catuli.
Штѐнара, f. н. п. торба, Schimpfwort für eine торба, convicium de pera.
Штѐнац, нца, m. der junge Hund, catulus.
Штѐне, нета, n. ein junger Hund oder Hündin, catulus.
Штѐнити, им, v. impf. werfen (von der Hündinn), pario.
Штѐнитисе, имсе, v. r. impf. werfen, pario.
Штѐнци, наца, m. pl. 1) junge Hunde, catuli. 2) die Springfeder beim Schlosse, momentum, ferrum vi sua recellens.
Штење̑ње, n. das Werfen der Hündin, partus.
Штѐта, f. der Schade, damnum.
Штетова́вање, n. das Schadenbringen oder Leiden, damnum (damni perpessio aut illatio.)
Штетова́вати, ам, v. impf. 1) Schaden verursachen, damnum infero. 2) Schaden haben, damnum facio.
Штѐтовати, тујем, v. pf. 1) Schaden machen, damnum infero: штетовали га Турци 100 гроша (т. j. глобили га). 2) Schaden haben, damnum facio: штетовао сам на том (у трговини).
Шти̏пање, n. das Kneipen, vellicatio.
Шти̏пати, ам (и штипљем) v. impf. kneipen, vellico.
Штипка̑ње, n. dim. v. штипање.
Шти̏пкати, ам, dim. v. штипати.
Штипку̑та̑ње, n. vide штипкање.
Штипку̑тати, у̑ћем, vide штипкати. *kneipen vellico.*
Шти̏р, m. Amaranthus blitum Linn.
Шти̏ра, f. Fluß, der Лозница durchfließt.
Шти̏рак, рка, m. } die Stärke amylum.
Шти̏рка, f. }
Штирка̑ње, n. das Stärken (der Wäsche), roboratio linteorum ope amyli.
Шти̏ркати, ам, v. impf. stärken, amylo roboro.
Шти̏т, m. (у пјесмама и штито, n.) der Schild, scutum:
„Од копља ти градили носила,
„А од штита гробу поклопнице —
„О рамену штито објесио,
„А по коњу копље положио —

Штѝца, f. die Fährstange, contus.
Штѝца, f. das Abc=Täflein, tabula abecedaria, elementaris (q. d. дашчица.)
Штичѐње, n. das Fortstossen des Schiffes mittelst der Fahrstange, navis protrusio.
Штѝчити, им, v. impf. (das Schiff), mit der Fährstange fortstossen, protrudo.
Што̀, шта (и чега), 1) was, quid? quod. 2) je, quo: што је више јаја, то је гушћа чорба. 3) wie das deutsche so-für: welcher, welche, welches, mit eigenthümlichem Syntax, die in der Grammatik nachzusehen.
Што̀год, штагод, или чегагод (Рес. и Срем.) vide штогођ.
Што̀гођ, штагођ, или чегагођ, (Ерц.) was immer, irgend was, quodcumque demum.
Што̀кад, manchmal, aliquando, cf. каткад.
Што̀ка̀кав, ква, во, einige, aliquales manche.
Што̀кање, n. das Klagen што ћу! conquestio (quid faciam!)
Што̀кати, очем, v. impf. klagen, што ћу? conqueri: quid agam.
Што̀ко, кога, jemand ein und andrer, unus et alter.
Што̀којп, којега (и штокога), einige, aliqui.
Што ми ти је за што (у Сријему, у Бачкој и у Банату: да што ми ти и да што)? rath' einmahl was ist das, divina quid sit —
Што̀тко, кога, vide штоко.
Што̀чиј, чија, чије, einiger (verschiedenen), aliquorum.
Што̀шта, шточега (и штошта), dieß und das, hoc et illud, varia.
Штр̀к, m. vide рода. Гледи као штрк у јаје.
Штројѐње, n. das Verschneiden (des Schweins), castratio porci.
Штро̀јити, им, v. impf. verschneiden, castro (porcum).
Шту̀ка, f. der Hecht, lucius.
Шту̀ле, f. pl. die Stelzen, grallae.
Шту̀рац, рца, m. der höchste Gipfel des Рудник Berges.
Шту̀ц, m. der Stutzen (Art Flinte, teli accuratioris genus.
Штуца̂ње, n. das Rülpsen, eructatio.
Шту̀цатисе, цасе, v. r. impf. коме, rülpsen, eructo. Кад се коме штуца, онда кажу, да га неко помиње; а кад погоди ко га помиње, онда штуцање престане.
Шту̀чица, f. dim. v. штука.
Шту̀чји̂, чја, чје, Hechten=, lucii et luciorum.
Шћѐрати, ам, v. pf. (Ерц.) 1) davonjagen, herabjagen, depello. 2) zusammen=, hineinjagen, cogo.
Шћѐрдати, ам, v. pf. verthun, abhanden bringen, pessumdo.
Шћерѝвање, n. (Ерц) 1) das Herabjagen, depulsio. 2) das Zusammentreiben, coactio.
Шћерѝвати, рујем, v. impf. (Ерц.) 1) herabjagen, depello. 2) zusammentreiben, cogo.
Шћѐти, оћу, (Ерц.) wollen, volo.
Шћи̂, шћери, f. (Ерц.) die Tochter, filia, cf. кћи, ћер.
Шу̀бара, f. eine Pelzmütze, galerus pelliceus.
Шу̀бара̂ш, m. der eine Pelzmütze trägt, gestans galerum pelliceum.
Шубарѐтина, f. augm. v. шубара.
Шува̂к, m. der Linkler, qui sinistra manu utitur pro dextra.
Шу̀вака, f. die linke Hand, laeva.
Шу̀ва̀клија, m. vide шувак.
Шу̀га, f. die Krätze, Raude, scabies.
Шу̀гав, ва, ко, krätzig, raudig, scabiosus.
Шуга̂ње, n. das Anstecken mit Raude, das Bekommen der Raude, scabiei infectio.
Шу̀гати, ам, v. impf. mit Krätze anstecken, scabie inficio.
Шу̀гатисе, амсе, v. r. impf. die Krätze bekommen, scabie affici.
Шу̀ка, f. ungehörnte Ziege, capra sine cornibus.
Шу̀кав, ва, во, vide шушав.
Шу̀кумбаба, f. vide чукумбаба.
Шу̀кумбабин, на, но, vide чукумбабин.
Шу̀кундед (шуку̀ндед), m. (Рес. и Срем.) vide чукундед.
Шу̀кундедов (шуку̀ндедов), ва, во, (Рес. и Срем.) vide чукундедов.
Шу̀кунђед (шуку̀нђед), m. (Ерц.), vide чукунђед.
Шу̀кунђедов (шуку̀нђедов), ва, во, (Ерц.) vide чукунђеров).
Шу̀љак, љка m. 1) (у Бачкој.) das unterste mit Spreu am meisten vermengte Getreide beym Worfeln, das den Schweinen gegeben wird, quisquiliae tritici ventilati 2) ein Block, segmentum caudicis.
Шу̀љеви, m. pl. die goldene Ader, haemorrhoides.
Шу̀љкара, f. она рупа, ђе стоји шуљак, die Grube für den шуљак, fovea servandis quisquiliis tritici.
Шу̀ма, f. der Wald, silva. Шума ти мати, rette dich, fuge.
Шумагѐле interj. (scherzhaft) er rannte dem Walde zu.
Шума̀дија, f. der Theil Serbiens zwischen der Колубара und der Морава (begreift

die нахије: Бијоградска, Смедеревска, Крагујевачка, Карановачка, Рудничка und Пожешка), provincia Serbiae.
Шумадинац, нца, m. ein Schumadier.
Шумадинка, f. die Schumadierin.
Шумадински, ка, ко, 1) schumadisch. 2) adv. schumadisch.
Шумар, m. der Waldhüter, Förster, custos silvae.
Шумарев, ва, во, vide шумаров.
Шумарица, f. z. B. der Kohl, der oder so lange er sich nicht in Köpfe schließet, brassica hirta.
Шумаров, ва, во, des Waldhüters, custodis silvae.
Шумица, f. dim. v. шума.
Шумнат, та, то, н. п. грана, belaubt, frondosus:
„Мушка глава к'о шумната грана:
„Удри граном о зелену траву,
„Лист опадне а грана остане —
Шумски, ка, ко, Wald-, silvestris.
Шунка, f. der Schinken (österr. der Schunken), petaso, perna.
Шуњање, n. das Müssiggehen, obambulatio otiosa.
Шуњање, n. das Herumschniffeln, circumodoratio.
Шуњати, ам, v. impf. umherschniffeln, circumodoro: шта ми шуњаш тамо?
Шуњатисе, амсе, v. r. impf. müssig umhergehen, otiosus circumeo.
Шупа, f. (у Сријему, у Бачк. и у Бан.) Schoppen, Schuppen, tectum, tugurium. cf. појата.
Шупак, пка, m. vide гузица.
Шупаљ, пља, ље, durchbohrt, durchlöchert, perforatus.
Шупљика, f. die durchlöcherte Stickarbeit an den Hemdärmeln, u. s. w. foramina acu picta.
Шупљикаст, та, то, löcherig, locker (z. B. Brot), rarus.
Шупљина, f. die Durchlöcherung, foramen.
Шупљитисе, љисе, v. r. impf. durchsichtig seyn, perluceo.
Шупљички, adv. н. п. порубити мараму, Art zu säumen, limbum circumdandi modus.
Шупчина, f. augm. v. шупак.
Шупчић, m. dim. v. шупак.
Шура, m. } der Frau Bruder, Schwager,
Шурак, m. } affinis, uxoris frater.
Шураков, ва, во, des шурак, affinis.
Шурин, на, но, des шура, affinis.
Шурјак, m. vide шурак.
Шурјаков, ва, во, des шурјак, des Schwagers, leviri.
Шурнаја, f. шурина жена, des Schwagers Frau, uxor affinis.
Шурнајин, на, но, der шурнаја, uxoris affinis.
Шуровање, n. das Zusammenstecken der Köpfe, conspiratio familiaris.
Шуровати, рујем, v. impf. с ким, zusammenstecken, heimlich mit einander sprechen, conspiro.
Шуру муру, interj. in der Verwirrung des Schreckens, in confusione:
„Шуру муру, аднађ за вуруну —
Шут, та, то, vide шушав.
Шутење, n. (Рес.) vide шућење.
Шутети, шутим, (Рес.) vide шућети.
Шутити, им, (Срем.) vide шућети.
Шуткање, n. das Schweigenheißen, impositio silentii.
Шуткати, ам, v. impf. кога, einen schweigen heißen, jubeo silere.
Шуткац! vide ћуткац.
Шућење, n. (Ерц. и Срем.) das Schweigen, silentium.
Шућети, шутим, v. impf. (Ерц.) schweigen, sileo, taceo.
Шућур Богу! (по Босни, понајвише Турци говоре) Gott Lob! grates sint Deo.
Шуша, f. 1) vide шука. 2) Не бојисе свака шуша Бога, него батине.
Шушав, ва, во, ohne Hörner, absque cornibus.
Шушањ, шња, m. das abgefallene Laub, Nadeln, folia quae deciderunt. Снијела вода шушањ, па нашинила крш, sprüchwörtlich für: sie sind weitläuftig verwandt, cousins à la mode de Bretagne.
Шушкање, n. 1) das Rauschen, strepitus. 2) vide шушкетање.
Шушкати, ам, v. impf. 1) rauschen (wie die Eidexe im dürren Laube), strepo. 2) vide шушкетати.
Шушкетање, n. das Lispeln im Reden, blaesa locutio.
Шушкетати, ам, v. impf. lispeln, blaese loqui.
Шушљанца, f. (ст.) eine Art Mütze, galeri genus:
„Накривио криву шушљанцу —
Шушнути, нем, v. pf. rauschen, strepo, inhorreo.
Шуштање, n. das Rauschen (des Stroms), strepitus fluminis.
Шуштати, штим, v. impf. rauschen, decurro cum strepitu.
Шчекати, ам, v. pf. erwarten, exspecto.
Шчепати, ам, v. pf. packen, arripio, prehendo.
Шчињање, n. das Unschlüßigseyn, cunctatio.
Шчињатисе, амсе, v. r. impf. unschlüßig seyn, cunctor.

بسم الله الرحمن الرحيم

بازار
Неделя.
dr Sontag
Dies Domini.

بازار ايرتسي
Понедѣльникъ
dr Montag.
Dies Lunae.

سلي صلاوة
Вторникъ
dr Dinstag
Dies Martis

چهارشنبه
Среда
dr Mittwoch
Dies Mercurii.

پنجشنبه
Четвертокъ.
dr Donnerstag
Dies Jovis

جوما
Пятакъ
dr Freitag
Dies Veneris

جوما ايرتسي
Суббота
dr Samstag
Dies Sabbati, seu
Saturni.

اون يدى اون سكز اون طوقوز يكرمى
يكرمى يدى يكرمى سكز يكرمى طوقوز اوتوز
اوتوز يدى اوتوز سكز اوتوز طوقوز قرق
قرق يدى قرق سكز قرق طوقوز اللى
اللى يدى اللى سكز اللى طوقوز آلتمش
آلتمش يدى آلتمش سكز آلتمش طوقوز يتمش
يتمش يدى يتمش سكز يتمش طوقوز سكسن
سكسن يدى سكسن سكز سكسن طوقوز طوقسان
طوقسان آلتى طوقسان يدى طوقسان سكز طوقسان طوقوز يوز

١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠
١١	١٢	١٣	١٤	١٥	١٦	١٧	١٨	١٩	٢٠
٢١	٢٢	٢٣	٢٤	٢٥	٢٦	٢٧	٢٨	٢٩	٣٠
٣١	٣٢	٣٣	٣٤	٣٥	٣٦	٣٧	٣٨	٣٩	٤٠
٤١	٤٢	٤٣	٤٤	٤٥	٤٦	٤٧	٤٨	٤٩	٥٠
٥١	٥٢	٥٣	٥٤	٥٥	٥٦	٥٧	٥٨	٥٩	٦٠
٦١	٦٢	٦٣	٦٤	٦٥	٦٦	٦٧	٦٨	٦٩	٧٠
٧١	٧٢	٧٣	٧٤	٧٥	٧٦	٧٧	٧٨	٧٩	٨٠
٨١	٨٢	٨٣	٨٤	٨٥	٨٦	٨٧	٨٨	٨٩	٩٠
٩١	٩٢	٩٣	٩٤	٩٥	٩٦	٩٧	٩٨	٩٩	١٠٠

بسم الله الرحمن الرحيم

بر ایکی اوچ دورت بش التی یدی سکز طوقوز اون
اون بر اون ایکی اون اوچ اون دورت اون بش اون التی
یکرمی بر یکرمی ایکی یکرمی اوچ یکرمی دورت یکرمی بش یکرمی التی
اوتوز بر اوتوز ایکی اوتوز اوچ اوتوز دورت اوتوز بش اوتوز التی
قرق بر قرق ایکی قرق اوچ قرق دورت قرق بش قرق التی
اللی بر اللی ایکی اللی اوچ اللی دورت اللی بش اللی التی
التمش بر التمش ایکی التمش اوچ التمش دورت التمش بش التمش التی
یتمش بر یتمش ایکی یتمش اوچ یتمش دورت یتمش بش یتمش ال
سکسن بر سکسن ایکی سکسن اوچ سکسن دورت سکسن بش سکسن ال
طوقسان بر طوقسان ایکی طوقسان اوچ طوقسان دورت طوقسان بش

بسم الله الرحمن الرحيم

THE LIBRARY OF CONGRESS

